

UNIV. OF
TORONTO
LIBRARY

Digitized by the Internet Archive
in 2009 with funding from
University of Toronto

~~A717B.2~~

ARISTOTELIS

OPERA

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

ACCEDUNT

INDICES SYLBURGIANI.

TOMUS II.

OXONII,

E TYPOGRAPHEO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

1305/71
13/1/14

UNIVERSITY OF TORONTO
11

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
149
IMMANUELIS BEKKERI

IMMANUELIS BEKKERI

OPERA

EX RECESSIONE

IMMANUEL BEKKER

PA
3890
A2
1837
t.2

INDICES SYLBURGIANI

TOMUS II

OXONII

E TYPGRAPHICO ACADEMICO

MDCCCLXXXIII

1837
A2
1837

ARISTOTELIS

NATURALIS AUSCULTATIONIS LIBRI VIII

DE CÆLO LIBRI IV

DE GENERATIONE ET CORRUPTIONE LIBRI II

EX RECENSIONE

IMMANUELIS BEKKERI.

OXONII,

E TYPOGRAPHÆO ACADEMICO.

MDCCCXXXVII.

130571
13/11/14

ARISTOTELIS

NATURALIS AUSECUTIONIS LIBRI VIII

DE CIELO LIBRI IV

INDEX CODICUM.

- E. Parisiensis Regius 1853. L. Vaticanus 253.
F. Laurentianus 87 7. M. Urbinas 37.
H. Vaticanus 1027. k. Vaticanus 499.
I. Vaticanus 241.

IMMANUELIS BERKNERI

OXONII

EX AEDIBUS MUSEI ASTRUCI

MDCCLXXXVII

ΦΥΣΙΚΗΣ ^a ΑΚΡΟΑΣΕΩΣ Α.

¹ ΕΠΕΙΔΗ τὸ εἶδέναι καὶ τὸ ἐπίστασθαι συμβαίνει περὶ πάσας τὰς μεθόδους, ὧν εἰσὶν ἀρχαὶ ἢ αἷτια ἢ στοιχεῖα, ἐκ τοῦ ταῦτα γνωρίζειν (τότε γὰρ οἴομεθα γινώσκειν ἕκαστον, ὅταν τὰ αἷτια γνωρίσωμεν τὰ πρῶτα καὶ τὰς ἀρχὰς τὰς πρῶτας καὶ μέχρι τῶν στοιχείων), δῆλον ὅτι καὶ τῆς περὶ φύσεως ἐπιστήμης πειρατέον ^b διορίσασθαι πρῶτον τὰ περὶ τὰς ἀρχάς. Πέφυκε δὲ ἐκ τῶν γνωριμωτέρων ἡμῖν ^c ἢ οὐδὸς καὶ σαφεστέρων ἐπὶ τὰ σαφέστερα τῇ φύσει καὶ γνωριμώτερα· οὐ γὰρ ^d ταῦτα ἡμῖν τε γνώριμα καὶ ἀπλῶς. Διόπερ ² ἀνάγκη ^e τὸν τρόπον τοῦτον προάγειν ἐκ τῶν ἀσαφεστέρων ^f μὲν ^g τῇ φύσει ἡμῖν δὲ σαφέστερων ἐπὶ τὰ σαφέστερα ^h τῇ φύσει καὶ γνωριμώτερα. Ἔστι δ' ἡμῖν ⁱ πρῶτον δῆλα καὶ σαφῆ τὰ ^k συγκεχυμένα μᾶλλον ὕστερον δ' ἐκ τούτων ¹ γίνεται γνώριμα τὰ στοιχεῖα καὶ αἱ ἀρχαὶ διαιροῦσι ταῦτα. Διὸ ἐκ τῶν καθόλου ^m ἐπὶ τὰ καθ' ἕκαστα δεῖ προῖέναι. Τὸ γὰρ ὅλον κατὰ τὴν αἴσθησιν γνωριμώτερον, τὸ δὲ καθόλου ὅλον τί ἐστίν· πολλὰ γὰρ περιλαμβάνει ⁿ ὡς μέρη τὸ καθόλου. Πέπονθε δὲ ταῦτὸ τοῦτο τρόπον τινὰ καὶ τὰ ὀνόματα ³ πρὸς τὸν λόγον· ὅλον γάρ τι καὶ ^o ἀδιορίστως σημαίνει, οἷον ὁ κύκλος· ὁ δὲ ὀρισμὸς αὐτοῦ διαιρεῖ εἰς τὰ καθ' ἕκαστα. Καὶ τὰ παιδία ^p τὸ ^q μὲν πρῶτον ^r προσαγορεύει πάντας τοὺς ἄνδρας πατέρας καὶ μητέρας τὰς γυναῖκας, ὕστερον ^s δὲ διορίζει τούτων ἐκάτερον.

Codices E.F.I. ^a Tit. ἀκροάσεως] ἀκροάσεως ἢ περὶ ἀρχῶν F. om. titulum I. ^b πρῶτον διορίσασθαι F. ^c ἢ om. I. ^d τὰ αὐτὰ F. ^e τοῦτον τὸν τρόπον F. ^f μὲν om. F.I. ^g τῇ om. I. ^h τῇ φύσει om. pr. E. ⁱ πρῶτον] τὸ πρῶτον F.I. ^k συγκρίμενα F. ^l γίνεται post γνώριμα I, om. F. ^m ἐπὶ] εἰς E. ⁿ ὡς] ὥσπερ E. ^o ἀδιορίστον I. et corr. E. ^p τὸ] δὲ τὸ I. ^q μὲν om. F. ^r ὑπολαμβάνει I, ὑπολαμβάνει προσαγορεύει πατέρας E. ^s δὲ om. F.

- 2 Ἀνάγκη δ' ἦτοι μίαν εἶναι τὴν ἀρχὴν ἢ πλείους, καὶ εἰ μίαν, ἦτοι ἀκίνητον, ^t ὡς ^v φησι Παρμενίδης καὶ Μελίσσος, ἢ κινουμένην, ὥσπερ οἱ φυσικοί, οἱ μὲν ἀέρα φάσκοντες εἶναι οἱ δ' ὕδωρ τὴν πρώτην ἀρχὴν· εἰ δὲ πλείους, ἢ πεπερασμένας ἢ ἀπείρους, καὶ εἰ πεπερασμένας πλείους δὲ μιᾶς, ἢ δύο ἢ τρεῖς ἢ τέτταρας ἢ ἄλλον τινὰ ἀριθμόν, καὶ εἰ ἀπείρους, ἢ οὕτως ὥσπερ Δημόκριτος, τὸ γένος ἓν, σχήματι ^w δὲ ἢ εἶδει διαφερούσας, ἢ ^x καὶ ἐναντίας. Ὅμοίως δὲ ζητοῦσι καὶ οἱ τὰ ὄντα ζητοῦντες πόσα· ἐξ ὧν γὰρ τὰ ὄντα ἐστὶ, ^y πρῶτον ζητοῦσι ταῦτα πότερον ἓν ἢ πολλά, καὶ εἰ πολλά, πεπερασμένα ἢ ἄπειρα, ὥστε τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ στοιχεῖον ζητοῦσι πότερον ἓν ἢ πολλά. Τὸ μὲν οὖν εἰ ἓν καὶ ἀκίνητον τὸ ^z ὄν σκοπεῖν οὐ περὶ φύσεώς ἐστι σκοπεῖν· ὥσπερ γὰρ καὶ τῷ γεωμέτρῳ οὐκέτι λόγος ^a ἐστὶ πρὸς τὸν ἀνελόντα τὰς ἀρχάς, ἀλλ' ἦτοι ἐτέρας ἐπιστήμης ἢ πασῶν κοινῆς, οὕτως οὐδὲ ^b τῷ περὶ ἀρχῶν· οὐ γὰρ ἔτι ἀρχὴ ἐστίν, εἰ ἓν μόνον καὶ οὕτως ἓν ἐστίν.
- 3 Ἡ γὰρ ἀρχὴ τινὸς ἢ τινῶν. Ὅμοιον δὲ τὸ σκοπεῖν ^c εἰ οὕτως ἓν καὶ πρὸς ἄλλην θέσιν ὁποιαοῦν διαλέγεσθαι τῶν λόγου ἕνεκα λεγομένων, οἷον τὴν Ἡρακλείτειον, ἢ εἴ τις φαίη ἄνθρωπον ἓνα τὸ ὄν εἶναι, ἢ λύειν λόγον ἐριστικόν [^d ὅπερ ἀμφοτέροι μὲν ἔχουσιν οἱ λόγοι, καὶ ὁ Μελίσσου καὶ ὁ Παρμενίδου· καὶ γὰρ ψευδῆ λαμβάνουσι καὶ ἀσυλλόγιστοί εἰσιν· ^e μᾶλλον δ' ὁ Μελίσσου φορτικὸς καὶ οὐκ ἔχων ἀπορίαν, ἀλλ' ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος τὰ ἄλλα συμβαίνει·
- 4 τούτο δὲ οὐδὲν χαλεπόν]. Ἡμῖν δ' ὑποκείσθω τὰ φύσει ἢ πάντα ἢ ἓνια κινούμενα εἶναι· δῆλον δ' ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς.
- Ἐπειδὴ δ' οὐδὲ λύειν ἅπαντα προσήκει, ἀλλ' ἢ ὅσα ἐκ τῶν ἀρχῶν τις ἐπιδεικνὺς ψεύδεται, ὅσα δὲ μή, οὐ, οἷον τὸν ^f τετραγωνισμόν τὸν μὲν διὰ τῶν τμημάτων γεωμετρικοῦ διαλύσαι,
- 5 τὸν δ' Ἀντιφῶντος οὐ γεωμετρικοῦ. ^g Οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ

^t ὥσπερ F.I. ^v φασὶ I. ^w δὲ om. F. ^x καὶ om. I. ^y ζητοῦσι πρῶτον F.I. ^z ὄν] ἐν I. ^a ἔσται I. ^b τῶν I. ^c εἰ ἔστιν οὕτως F. ^d ὅπερ—χαλεπόν] hæc delenda esse censeo collato c. 3, 1. ^e μάλιστα I. ^f τετραγωνισμόν τοῦ κύκλου τὸν μὲν τῶν τμ. γεωμέτρου I. ^g οὐ μὴν om. pr. E.

περὶ φύσεως μὲν οὐ, φυσικὰς δὲ ἀπορίας συμβαίνει λέγειν
^h αὐτοῖς, ἴσως ⁱ ἔχει καλῶς ἐπὶ μικρὸν διαλεχθῆναι περὶ αὐ-
 τῶν· ἔχει γὰρ φιλοσοφίαν ἢ σκέψιν. Ἀρχὴ δὲ οἰκειοτάτη
 πασῶν, ^k ἐπειδὴ πολλαχῶς λέγεται τὸ ὄν, ^l ἰδεῖν πῶς λέ-
 γουσιν οἱ λέγοντες ^m εἶναι ἐν τὰ πάντα, ⁿ πότερον οὐσίαν
^o τὰ πάντα ἢ ποσὰ ἢ ποιὰ, καὶ πάλιν πότερον οὐσίαν μίαν
^p τὰ πάντα, οἷον ἄνθρωπον ἓνα ἢ ἵππον ἓνα ἢ ψυχὴν μίαν, ἢ
 ποιὸν ἐν ^q δὲ τοῦτο, οἷον λευκὸν ἢ θερμὸν ἢ ^r τῶν ἄλλων τι
 τῶν τοιοῦτων. Ταῦτα γὰρ πάντα διαφέρει τε πολὺ καὶ ἀδύ-
 νατα λέγειν. Εἰ μὲν γὰρ ἔσται καὶ οὐσία καὶ ^s ποσὸν καὶ
 ποιόν, καὶ ταῦτα εἴτ' ἀπολελυμένα ἀπ' ἀλλήλων εἴτε μῆ,
 πολλὰ τὰ ὄντα. Εἰ δὲ ^t πάντα ποιὸν ἢ ποσόν, εἴτ' οὐσης
 οὐσίας εἴτε μῆ οὐσης, ἄτοπον, εἰ δεῖ ἄτοπον λέγειν τὸ ἀδύ-
 νατον. ^v Οὐθὲν γὰρ τῶν ἄλλων χωριστόν ἐστι παρὰ τὴν
 οὐσίαν· πάντα γὰρ καθ' ὑποκειμένον ^w τῆς οὐσίας λέγεται.
^x Μέλισσος δὲ τὸ ὄν ἄπειρόν ^y φησιν εἶναι. Ποσὸν ἄρα τι ^z
 τὸ ὄν· τὸ γὰρ ἄπειρον ἐν τῷ ποσῷ, οὐσίαν δὲ ἄπειρον ^z εἶναι
 ἢ ποιότητα ἢ πάθος οὐκ ἐνδέχεται εἰ μὴ κατὰ συμβεβηκός,
 εἰ ἅμα καὶ ποσὰ ἅττα εἶεν· ὁ ^a γὰρ τοῦ ἀπείρου λόγος τῷ
 ποσῷ προσχρῆται, ἀλλ' οὐκ οὐσία οὐδὲ τῷ ποιῷ. Εἰ μὲν
 τοίνυν καὶ οὐσία ἐστὶ καὶ ποσόν, δύο καὶ οὐχ ἐν τὸ ὄν· εἰ δ'
 οὐσία μόνον, οὐκ ^b ἄπειρον, οὐδὲ μέγεθος ἔξει οὐδέν· ποσὸν
 γάρ τι ἔσται. ^v Ἐπι ἐπεὶ καὶ ^c αὐτὸ τὸ ἐν πολλαχῶς λέγε-
 ται ὡσπερ καὶ τὸ ὄν, σκεπτέον τίνα τρόπον λέγουσιν ^d εἶναι
 ἐν τὸ πᾶν. Λέγεται δ' ^e ἐν ἢ τὸ συνεχές ἢ τὸ ἀδιαίρετον ἢ
 ὦν ὁ λόγος ὁ αὐτὸς καὶ εἰς ὁ τοῦ τί ^f ἦν εἶναι, ὡσπερ μέθυ
 καὶ οἶνος. Εἰ μὲν ^g τοίνυν συνεχές, πολλὰ τὸ ^h ἐν· εἰς ⁱ ἄπει-
 ρον γὰρ διαιρετὸν τὸ συνεχές. ^v Ἐχει δ' ἀπορίαν περὶ τοῦ ⁹

^h αὐτοῖς I. ⁱ ἔχειν I. ^k ἐπεὶ E. ^l ἰδεῖν om. F.I. ^m εἶναι
 om. F. ⁿ πότερον] πότερον ὡς F. et corr. I. ^o τὰ πάντα] ἅπαντα E.
^p τὰ] δὲ τὰ I, δὲ E. ^q δὲ] καὶ F. ^r τῶν ἄλλων] ἄλλο F. ^s ποιὸν
 καὶ ποσόν E. ^t ἅπαντα F.I. ^v οὐδέν F.I, qui raro aliter. ^w λέ-
 γεται τῆς οὐσίας F.I. ^x ὁ μέλισσος I. ^y εἶναι φησὶν E. ^z εἶναι
 post πάθος I. ^a γὰρ] δὲ F.I. ^b ἄπειρον τὸ ὄν οὐδὲ I. ^c τὸ
 αὐτὸ F. ^d ἐν εἶναι F.I. ^e ἐν om. I. ^f ἦν om. pr. E. ^g τοίνυν]
 οὐν F. ^h ὄν F. et corr. E. ⁱ ἄπειρα E.

μέρους καὶ ^k τοῦ ὄλου, ἴσως δὲ οὐ πρὸς τὸν λόγον ἀλλ' αὐτὴν καθ' αὐτήν, πότερον ἐν ἡ πλείω τὸ μέρος καὶ τὸ ὄλον, καὶ πῶς ἐν ἡ πλείω, καὶ εἰ πλείω, πῶς πλείω, καὶ περὶ τῶν μερῶν τῶν μὴ συνεχῶν· καὶ εἰ τῷ ὄλω ἐν ἐκάτερον ὡς ἀδιαίρετον, ὅτι καὶ αὐτὰ αὐτοῖς. Ἄλλὰ μὴν εἰ ὡς ἀδιαίρετον, ¹ οὐθὲν ἔσται ποσὸν ^m οὐδὲ ποιόν, οὐδὲ δὴ ἄπειρον τὸ ὄν, ὥσπερ Μελισσός φησιν, οὐδὲ πεπερασμένον, ὥσπερ Παρμενίδης· τὸ ¹⁰ γὰρ πέρασ ⁿ ἀδιαίρετον, οὐ τὸ πεπερασμένον. Ἄλλὰ μὴν εἰ τῷ λόγῳ ἐν ^o τὰ ὄντα πάντα ὡς λώπιον καὶ ἰμάτιον, τὸν Ἑρακλείτου λόγον συμβαίνει λέγειν αὐτοῖς· ^p ταυτόν γὰρ ἔσται ἀγαθῷ καὶ κακῷ ^q εἶναι καὶ ^r μὴ ἀγαθῷ καὶ ἀγαθῷ, ὥστε ^s ταυτόν ^t ἔσται ἀγαθὸν καὶ οὐκ ἀγαθὸν καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος, καὶ οὐ περὶ τοῦ ἐν εἶναι τὰ ὄντα ὁ λόγος ἔσται ^v αὐτοῖς ἀλλὰ περὶ τοῦ μηδέν, καὶ τὸ τοιῶδὲ εἶναι ^w καὶ ¹¹ τοσῶδὲ ταυτόν. Ἐθορυβοῦντο δὲ καὶ οἱ ^x ὕστεροι τῶν ἀρχαίων ὅπως μὴ ἅμα γένηται αὐτοῖς τὸ αὐτὸ ἐν καὶ πολλά. Διὸ οἱ μὲν τὸ ἔστιν ἀφείλον, ^y ὥσπερ Λυκόφρων, οἱ δὲ τὴν λέξιν μετερρύθμιζον, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὐ λευκός ἐστιν ἀλλὰ ^z λελεύκωται, οὐδὲ βαδίζων ἐστὶν ἀλλὰ βαδίζει, ἵνα μὴ ^a ποτε τὸ ἔστι προσάπτοντες πολλά εἶναι ποιῶσι ^b τὸ ἐν, ὡς μονα- ¹² χῶς λεγομένου τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ὄντος. Πολλὰ δὲ τὰ ὄντα ἢ λόγῳ (οἶον ἄλλο τὸ λευκῷ εἶναι καὶ μουσικῷ, ^c τῷ δ' αὐτῷ ἅμφω· πολλά ἄρα τὸ ἐν) ἢ διαιρέσει, ὥσπερ τὸ ὄλον καὶ τὰ μέρη. Ἐνταῦθα δὲ ἤδη ἠπόρουν, καὶ ὠμολόγουν τὸ ἐν πολλά εἶναι, ὥσπερ οὐκ ἐνδεχόμενον ^d ταυτόν ἐν τε καὶ πολλά εἶναι, μὴ ^e τάντικείμενα δέ· ἔστι γὰρ τὸ ^f ἐν καὶ δυνάμει καὶ ἐντε-
λεχεία.

3 Τόν τε δὴ τρόπον τοῦτον ἐπιούσιν ἀδύνατον φαίνεται τὰ

^k τοῦ post καὶ om. E.F. ¹ οὐδὲν ἐστι F. ^m οὐδὲν F. ⁿ ἀδιαίρετον πέρασ I. ^o πάντα τὰ ὄντα I. ^p ταυτό I. ^q εἶναι post μὴ ἀγαθῷ F. ^r μὴ ἀγαθῷ καὶ ἀγαθῷ] ἀγαθῷ καὶ μὴ ἀγαθῷ εἶναι E. ^s τὸ αὐτὸ F.I. ^t ἔσται] ἔσται καὶ I. ^v αὐτοῖς om. F.I. ^w καὶ τὸ τοσῶδὲ I. ^x ὕστεροι—αὐτοῖς] ὕστερον, καθάπερ οἱ ἀρχαῖοι, μὴ ποτε συμβαίνει (συμβαίνει I.) αὐτοῖς ἅμα F.I. ^y ὡς ὁ λυκόφρων F. ^z λελεύκωται] λελευκωμένος E.F.I. ^a ποτε om. F.I. ^b τὸ ἐν om. pr. E. ^c τὸ δὲ αὐτὸ E. ^d τὸ αὐτὸ ἐν καὶ F.I. ^e τὰ ἀντικείμενα F.I. ^f ὄν F.

ὄντα ἐν εἶναι, καὶ ἐξ ὧν ἐπιδεικνύουσι, λύειν οὐ χαλεπόν.
¹ Ἀμφότεροι γὰρ ἐριστικῶς συλλογίζονται, καὶ Μέλισσος
καὶ Παρμενίδης· καὶ γὰρ ψευδῆ λαμβάνουσι καὶ ἀσυλλόγι-
στοί εἰσιν ^ε αὐτῶν οἱ λόγοι· μᾶλλον δ' ὁ Μέλισσου φορτικὸς
καὶ οὐκ ἔχων ἀπορίαν, ἀλλ' ἐνὸς ἀτόπου δοθέντος τὰλλα συμ-
βαίνει· τοῦτο δ' οὐθὲν χαλεπόν. ^υ Ὅτι μὲν οὖν παραλογί-²
ζεται Μέλισσος, δῆλον· οἶεται γὰρ εἰληφέναι, εἰ τὸ γενό-
μενον ἔχει ἀρχὴν ἅπαν, ὅτι καὶ τὸ μὴ γενόμενον οὐκ ἔχει.
Εἶτα καὶ τοῦτο ἄτοπον, τὸ παντὸς ^η οἶεσθαι εἶναι ἀρχὴν
τοῦ πράγματος καὶ μὴ τοῦ χρόνου, καὶ γενέσεως μὴ τῆς
ἀπλῆς ἀλλὰ καὶ ἀλλοιώσεως, ὥσπερ οὐκ ^ι ἀθρόως γινομένης
μεταβολῆς. ^κ Ἐπειτα διὰ τί ἀκίνητον, εἰ ἔν; ^υ Ὡσπερ γὰρ ³
καὶ τὸ μέρος ἐν ὄν, τοδὶ τὸ ὕδωρ, κινεῖται ἐν ἑαυτῷ, διὰ τί
¹ οὐ καὶ πᾶν; ^ε Ἐπειτα ἀλλοίωσις διὰ τί οὐκ ἂν εἴη; ^ι Ἀλλὰ μὴν
οὐδὲ τῷ εἶδει οἷόν τε ἐν εἶναι, πλὴν τῷ ἐξ οὗ. Οὕτως δὲ ἐν
καὶ τῶν φυσικῶν τινὲς λέγουσιν, ἐκείνως δ' οὐ· ἄνθρωπος γὰρ
ἵππου ἕτερον ^μ τῷ εἶδει καὶ τὰναντία ἀλλήλων. Καὶ πρὸς ⁴
Παρμενίδην δὲ ὁ αὐτὸς τρόπος τῶν λόγων, καὶ εἴ τινες ἄλλοι
^ν εἰσὶν ἴδιοι· καὶ ἡ λύσις ^ο τῇ μὲν ὅτι ψευδῆς ^ο τῇ δὲ ὅτι οὐ
συμπεραίνεται, ψευδῆς μὲν ^ρ ἢ ἀπλῶς λαμβάνει τὸ ὄν λέγε-
σθαι, λεγομένου πολλαχῶς, ^q ἀσυμπέραντος δὲ ὅτι, εἰ μόνον
τὰ λευκὰ ληφθείη, σημαίνοντος ἐν τοῦ λευκοῦ, οὐθὲν ἦπτον
πολλὰ τὰ λευκὰ καὶ οὐχ ἔν· οὔτε ^ρ γὰρ τῇ συνεχεία ἐν ἔσται
τὸ λευκὸν οὔτε τῷ λόγῳ. ^σ Ἄλλο γὰρ ἔσται ^ι τὸ εἶναι
λευκῷ καὶ τὸ δεδεγμένῳ, καὶ οὐκ ἔσται παρὰ τὸ λευκὸν οὐθὲν
χωριστόν· οὐ γὰρ ἦ χωριστόν, ἀλλὰ ^υ τῷ εἶναι ἕτερον ^ω τὸ
λευκὸν καὶ ^φ ὑπάρχει. Ἄλλὰ τοῦτο Παρμενίδης οὕτω ^ξ ἐώρα.
¹ Ἀνάγκη δὴ ^υ λαβεῖν μὴ μόνον ἐν σημαίνειν τὸ ὄν, καθ' οὗ ⁵ ἂν
κατηγορηθῆ, ἀλλὰ καὶ ὅπερ ὄν καὶ ὅπερ ἔν· τὸ γὰρ συμβε-

^ε αὐτῶν οἱ λόγοι om. F.I. ^η οἶεσθαι om. F. ^ι ἀθρόως γινομένης I.
^κ ἔπειτα καὶ διὰ F.I. ¹ οὐχὶ καὶ I. ^μ τῷ om. pr. E. ^ν ἴδιοί
εἰσι F.I. ^ο τῇ—τῇ] πῆ—πῆ I. ^ρ ἦ] ἦ καὶ F. ^q ἀσυμπέραστος F.
^ρ γὰρ om. pr. E. ^σ ἄλλο—δεδεγμένῳ om. pr. E. ^ι τῷ F.I. ^υ τὸ F.
^ω τῷ λευκῷ F. ^ξ συνεώρα F.I. ^υ λαβεῖν τοῖς λέγουσιν ἐν τὸ ὄν
εἶναι μὴ I.

βηκὸς καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται. Ὡστε ᾧ συμβέβηκε τὸ ὄν, οὐκ ἔσται ἕτερον γὰρ τοῦ ὄντος· ἔσται τι ἄρα οὐκ ὄν·^z οὐ δὴ^a ἔσται ἄλλω ὑπάρχον τὸ ὅπερ ὄν. Οὐ γὰρ ἔσται ὄν τι^b αὐτῷ εἶναι, εἰ μὴ πολλὰ τὸ ὄν^c σημαίνει οὕτως ὥστε εἶναί τι ἕκαστον. Ἄλλ' ὑπόκειται τὸ ὄν σημαίνει ἔν.

6 Εἰ οὖν τὸ ὅπερ ὄν μηδεὶ συμβέβηκεν ἀλλ' ἐκείνῳ, τί μᾶλλον τὸ ὅπερ ὄν σημαίνει τὸ ὄν ἢ μὴ ὄν; Εἰ γὰρ ἔσται τὸ ὅπερ ὄν^d ταῦτὸ καὶ λευκόν, τὸ λευκῷ δ' εἶναι μὴ ἔστιν ὅπερ ὄν· οὐδὲ^e γὰρ συμβεβηκέναι αὐτῷ οἶόν τε τὸ^f ὄν·^g οὐθὲν^h γὰρ ὄν^δ οὐχ ὅπερ ὄν. Οὐκ ἄρα ὄν τὸ λευκόν· οὐχ οὕτω δὲ ὥσπερⁱ τι μὴ ὄν, ἀλλ' ὅλως μὴ ὄν.^k Τὸ ἄρα ὅπερ ὄν οὐκ ὄν· ἀληθὲς γὰρ εἰπεῖν^l ὅτι λευκόν, τοῦτο δὲ οὐκ ὄν ἐσήμαινεν· ὥστ'^m εἰ καὶ τὸ λευκόνⁿ σημαίνει ὅπερ ὄν, πλείω ἄρα σημαίνει τὸ

7 ὄν. Οὐ τοίνυν^o οὐδὲ μέγεθος ἔξει τὸ ὄν, εἴπερ ὅπερ ὄν^p τὸ ὄν· ἐκατέρῳ γὰρ ἕτερον τὸ εἶναι τῶν μορίων. Ὅτι δὲ διαίρειται τὸ ὅπερ ὄν εἰς ὅπερ ὄν τι ἄλλο, καὶ τῷ λόγῳ φανερόν, οἶον ὁ ἄνθρωπος εἰ ἔστιν ὅπερ ὄν^q τι, ἀνάγκη καὶ τὸ ζῶον ὅπερ ὄν τι εἶναι καὶ τὸ δίπουν. Εἰ γὰρ μὴ ὅπερ^r ὄν

8 τι, συμβεβηκότα ἔσται. Ἡ οὖν τῷ ἀνθρώπῳ ἢ ἄλλῳ τινὶ ὑποκειμένῳ. Ἄλλ' ἀδύνατον· συμβεβηκὸς τε^s γὰρ λέγεται τοῦτο, ἢ ὁ ἐνδέχεται ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν, ἢ οὐ^t ἐν τῷ λόγῳ ὑπάρχει^v τὸ ᾧ συμβέβηκεν, ^w ἢ ἐν ᾧ ὁ λόγος ὑπάρχει ᾧ συμβέβηκεν, οἶον τὸ μὲν καθῆσθαι ὡς χωριζόμενον, ἐν δὲ τῷ σιμῷ^x ὑπάρχει ὁ λόγος ὁ τῆς ῥινὸς ἢ φαμὲν συμβεβη-

9 κέναι τὸ σιμόν. Ἐτι ὅσα ἐν τῷ ὀριστικῷ λόγῳ ἔνεστιν ἢ ἐξ ὧν ἐστίν, ἐν τῷ λόγῳ τῷ τούτων οὐκ ἐνυπάρχει ὁ λόγος ὁ τοῦ ὄλου, οἶον ἐν τῷ δίποδι ὁ τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἐν τῷ λευκῷ ὁ τοῦ λευκοῦ ἀνθρώπου. Εἰ τοίνυν ταῦτα τοῦτον ἔχει τὸν

^z οὐ δὴ—σημαίνει ἔν post μὴ ὄν E. ^a ἔσται τι ἄλλω F. ^b αὐτὸ I.
^c σημαίνει ὥστε καὶ τὸ ὅπερ ὄν καὶ τὸ τούτω συμβεβηκὸς οὕτως E. ^d τὸ αὐτὸ F.I. ^e γὰρ] γὰρ οὐδὲ F.I. ^f ὄν om. pr. E. ^g οὐθὲν I, οὐδὲ F. ^h γὰρ om. pr. E. ⁱ μὴ ὄν τι E. ^k τὸ ἄρα] ἔσται ἄρα τὸ I. ^l ὅτι] ὅτι τὸ ὄν I. ^m εἰ om. pr. E. ⁿ ἐσήμαινεν I. ^o οὐδὲ τὸ μέγεθος F. ^p τὸ ὄν post ὄν om. E. ^q τι prius om. E. ^r ὄντα F.
^s γὰρ ἔσται καὶ λέγεται I. ^t ὑπάρχει ἐν τῷ λόγῳ F.I. ^v τὸ] τοῦτο I.
^w ἢ ἐν—συμβέβηκεν om. F.I. ^x ἐνυπάρχει E.

τρόπον καὶ τῷ ἀνθρώπῳ συμβέβηκε τὸ δίπουν, ἀνάγκη χωριστὸν εἶναι αὐτό, ὥστε ἐνδέχοιτο ἂν μὴ δίπουν εἶναι τὸν ἄνθρωπον, ἢ ἐν τῷ λόγῳ τῷ τοῦ δίποδος ἐνέσται ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος. Ἄλλ' ἀδύνατον· ἐκείνο γὰρ ἐν τῷ ἐκείνου λόγῳ ἔνεστιν. Εἰ δ' ἄλλῳ συμβέβηκε τὸ δίπουν καὶ τὸ ζῶον, καὶ 10 μὴ ἔστιν ἐκάτερον ὅπερ ὄν τι, καὶ ὁ ἄνθρωπος ἂν εἴη τῶν συμβεβηκότων ἐτέρῳ. Ἄλλὰ τὸ ὅπερ ἄ ὄν ἂ τι ἔστω ἄ μηδενὶ συμβεβηκός, καὶ καθ' οὐ ἄμφω, ἄ καὶ ἐκάτερον καὶ τὸ ἐκ τούτων λεγέσθω· ἐξ ἀδιαιρέτων ἄρα τὸ πᾶν. Ἐνιοὶ δ' ἐνέδοσαν τοῖς λόγοις ἀμφοτέροις, τῷ μὲν ὅτι πάντα ἔν, εἰ τὸ ὄν ἐν σημαίνει, ὅτι ἔστι τὸ μὴ ὄν, τῷ δὲ ἄ ἐκ τῆς διχοτομίας, ἄτομα ποιήσαντες μεγέθη. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἀληθές, ὡς εἰ 11 ἐν σημαίνει τὸ ὄν καὶ μὴ οἶόν τε ἄμα τὴν ἀντίφασιν, ἄ οὐκ ἔσται οὐθὲν μὴ ὄν· οὐθὲν γὰρ κωλύει μὴ ἀπλῶς ἄ εἶναι ἀλλὰ μὴ ὄν τι ἄ εἶναι τὸ μὴ ὄν. Τὸ δὲ δὴ φάναι παρ' αὐτὸ τὸ ὄν, ὡς εἰ μὴ τι ἔσται ἄλλο, ἐν πάντα ἔσεσθαι, ἄτοπον. Τίς γὰρ ἄ μανθάνει αὐτὸ τὸ ὄν εἰ μὴ τὸ ὅπερ ὄν τι εἶναι; Εἰ δὲ τοῦτο, οὐδὲν ἄ ὅμως κωλύει πολλὰ εἶναι ἄ τὰ ὄντα, ὥσπερ εἴρηται. Ὅτι μὲν οὖν οὕτως ἐν εἶναι τὸ ὄν ἀδύνατον, δῆλον.

Ὡς δ' οἱ φυσικοὶ λέγουσι, δύο τρόποι εἰσίν. Οἱ μὲν γὰρ 4 ἐν ποιήσαντες τὸ ὄν σῶμα τὸ ὑποκείμενον, ἢ τῶν τριῶν τι ἢ ἄλλο, ὃ ἔστι πυρὸς μὲν πυκνότερον αἶρος δὲ λεπτότερον, τὰλλα γεννῶσι πυκνότητι καὶ μανότητι πολλὰ ποιούντες. Ταῦτα δ' ἔστιν ἐναντία, καθόλου δ' ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις, ὥσπερ τὸ μέγα φησὶ Πλάτων καὶ τὸ μικρόν, πλὴν ὅτι ὁ μὲν ταῦτα ποιεῖ ὕλην τὸ δὲ ἐν τὸ εἶδος, οἱ δὲ τὸ μὲν ἐν τὸ ὑποκείμενον ὕλην, τὰ δ' ἐναντία διαφορὰς καὶ εἶδη. Οἱ δ' 2 ἐκ τοῦ ἐνὸς ἐνούσας τὰς ἐναντιότητας ἐκκρίνεσθαι, ὥσπερ ἄ Ἀναξίμανδρός φησι καὶ ὅσοι δ' ἐν καὶ πολλὰ φασιν ἄ εἶναι, ὥσπερ ἄ Ἐμπεδοκλῆς καὶ ἄ Ἀναξαγόρας· ἐκ τοῦ ἄ μίγματος

γ ὄν om. E. ζ ὁ om. F. α ὄν om. F. et re. E. β τι om. I. et pr. E. γ συμβεβηκός μηδενὶ F. δ καὶ ἐκάτερον om. E. ε ἐκ om. F.I. ς οὐκ] εἶναι οὐκ F. ζ εἶναι] μὴ εἶναι F. η εἶναι om. pr. E. θ μανθάνει E. κ ὅμως] οὕτως I. λ τὰ ὅταν εἶναι F.I. μ εἶναι τὰ ὄντα ὥσπερ E. ν μίγματος E.

γὰρ ^ο καὶ οὗτοι ἐκκρίνουσι ^ρ τᾶλλα. Διαφέρουσι δ' ἀλλήλων τῷ τὸν μὲν περίοδον ποιεῖν τούτων, τὸν δ' ἄπαξ, καὶ τὸν μὲν ^q ἄπειρα τὰ τε ὁμοιομερῆ καὶ τὰναντία, τὸν δὲ τὰ ³καλούμενα στοιχεῖα μόνον. ^υΕοικε δὲ ⁴Αναξαγόρας ἄπειρα ^γ οὕτως ⁸ οἰθῆναι διὰ τὸ ^ι ὑπολαμβάνειν τὴν κοινὴν δόξαν τῶν φυσικῶν εἶναι ἀληθῆ, ὡς οὐ γινομένου οὐδενὸς ἐκ τοῦ μὴ ^ν ὄντος· διὰ τοῦτο γὰρ οὕτω λέγουσιν, ἦν ὁμοῦ ^ω τὰ πάντα, καὶ τὸ γίνεσθαι τοιόνδε καθέστηκεν ἀλλοιούσθαι. Οἱ δὲ ⁴ σύγκρισιν καὶ διάκρισιν. ^υΕτι δ' ἐκ τοῦ γίνεσθαι ἐξ ἀλλήλων τὰναντία· ἐνυπῆρχεν ἄρα· εἰ γὰρ πᾶν μὲν τὸ γινόμενον ἀνάγκη γίνεσθαι ἢ ἐξ ὄντων ἢ ἐκ μὴ ὄντων, τούτων δὲ τὸ μὲν ἐκ μὴ ὄντων γίνεσθαι ἀδύνατον (περὶ γὰρ ταύτης ὁμογνωμονοῦσι τῆς δόξης ἅπαντες οἱ περὶ φύσεως), τὸ λοιπὸν ἤδη συμβαίνειν ἐξ ἀνάγκης ἐνόμισαν ἐξ ὄντων μὲν καὶ ἐνυπαρχόντων γίνεσθαι, διὰ ^κ μικρότητα δὲ τῶν ὄγκων ἐξ ἀναι-
⁵σθήτων ἡμῖν. Διὸ φασὶ ^υ πᾶν ἐν παντὶ μεμῖχθαι, διότι πᾶν ἐκ παντὸς ἐώρων γινόμενον· φαίνεσθαι δὲ διαφέροντα καὶ προσαγορεύεσθαι ἕτερα ἀλλήλων ἐκ τοῦ μάλισθ' ^z ὑπερέχοντος ^α διὰ πλῆθος ἐν τῇ μίξει τῶν ἀπείρων· εἰλικρινῶς μὲν γὰρ ὄλον λευκὸν ἢ μέλαν ἢ γλυκὺ ἢ σάρκα ἢ ὄστουν οὐκ εἶναι, ὅτου δὲ πλείστον ^β ἕκαστον ἔχει, τοῦτο ^ε δοκεῖν εἶναι ⁶ τὴν φύσιν τοῦ πράγματος. Εἰ δὴ τὸ μὲν ἄπειρον ἢ ἄπειρον ἄγνωστον, τὸ μὲν ^δ κατὰ πλῆθος ἢ κατὰ μέγεθος ἄπειρον ἄγνωστον πόσον τι, τὸ δὲ κατ' εἶδος ἄπειρον ἄγνωστον ποῖόν τι. Τῶν δ' ἀρχῶν ἀπείρων οὐσῶν καὶ ^ε κατὰ πλῆθος καὶ κατ' εἶδος, ἀδύνατον εἰδέναι τὰ ἐκ τούτων· οὕτω ^ε γὰρ εἰδέναι τὸ σύνθετον ὑπολαμβάνομεν, ὅταν ⁸ εἰδῶμεν ἐκ τίνων ⁷ καὶ πόσων ἐστίν. ^υΕτι δ' εἰ ἀνάγκη, οὐ τὸ μόριον ἐνδέχεται ὀπηλικονοῦν εἶναι κατὰ μέγεθος, καὶ ^η μικρότητα, καὶ

^ο καὶ οὗτοι om. F. ^ρ τὰ ἄλλα F.I. ^q ἄπειρα ποιεῖν τὰ E.
^γ οὕτως ἄπειρα F.I. ⁸ οἰθῆναι τὰ στοιχεῖα διὰ I. ^ι ὑπολαβεῖν F.
^ν ὄντος ἀλλ' ἐξ ὄντος διὰ F. ^ω τὰ om. pr. E. ^κ δὲ σμικρότητα F.I.
^υ πᾶν om. pr. E. ^z ὑπάρχοντος E. ^α διὰ τὸ πλῆθος F.I. ^β ἕκα-
στον om. E. ^ε δοκεῖ I. ^δ κατὰ τὸ πλῆθος ἢ μέγεθος F.I. ^ε κατὰ
τὸ πλῆθος E. ^ε γὰρ ἅπαν εἰδέναι E. ⁸ ἴδωμεν E. ^η σμικρότητα F.I.

αὐτὸ ἐνδέχεται (λέγω δὲ τῶν τοιούτων τι μορίων, εἰς ὃ ἐνυ-
 πάρχον διαιρεῖται τὸ ὄλον). Εἰ δὲ ἀδύνατον ζῶον ἢ φυτὸν
 ὀπηλικονοῦν εἶναι κατὰ μέγεθος καὶ ^h μικρότητα, φανερόν
 ὅτι οὐδὲ τῶν μορίων ⁱ ὀτιοῦν· ἔσται γὰρ καὶ τὸ ὄλον ὁμοίως.
 Σὰρξ δὲ καὶ ὄστουν καὶ τὰ τοιαῦτα ^k μόρια ζῶου, καὶ οἱ ⁸
 καρποὶ τῶν φυτῶν. Δῆλον τοίνυν ὅτι ἀδύνατον ^l σάρκα ἢ
 ὄστουν ἢ ἄλλο τι ^m ὀπηλικονοῦν εἶναι τὸ ⁿ μέγεθος, ἐπὶ τὸ
 μείζον ἢ ἐπὶ τὸ ἔλαττον. Ἔτι εἰ ^o πάντα μὲν ἐνυπάρχει ⁹
 τὰ τοιαῦτα ἐν ἀλλήλοις, καὶ μὴ γίνεται ἀλλ' ἐκκρίνεται
 ἐνόητα, λέγεται δὲ ἀπὸ τοῦ πλείονος, γίνεται δὲ ἐξ ὄτουοῦν
 ὀτιοῦν, οἶον ἐκ σαρκὸς ὕδωρ ἐκκρινόμενον καὶ σὰρξ ἐξ ὕδατος,
 ἅπαν δὲ σῶμα πεπερασμένον ἀναιρεῖται ὑπὸ σώματος πεπε-
 ρασμένου, φανερόν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἐν ἐκάστῳ ἕκαστον
 ὑπάρχειν. Ἀφαιρεθείσης γὰρ ἐκ τοῦ ὕδατος σαρκὸς, καὶ ¹⁰
 πάλιν ἄλλης ^p γινομένης ἐκ τοῦ λοιποῦ ἀποκρίσει, εἰ καὶ αἰεὶ
 ἐλάττων ^q ἔσται ἢ ἐκκρινόμενη, ἀλλ' ὅμως οὐχ ^r ὑπερβαλεῖ
 μέγεθός τι τῇ μικρότητι. Ὡστ' εἰ μὲν στήσεται ἢ ἐκκρι-
 σις, οὐχ ἅπαν ἐν παντὶ ἐνέσται (ἐν γὰρ τῷ λοιπῷ ὕδατι οὐκ
 ἐνυπάρξει σὰρξ), εἰ δὲ μὴ ^s στήσεται ἀλλ' αἰεὶ ἔξει ἀφαίρε-
 σιν, ἐν ^t πεπερασμένῳ μεγέθει ἴσα πεπερασμένα ἐνέσται
 ἄπειρα τὸ πλῆθος· τοῦτο δ' ἀδύνατον. Πρὸς δὲ τούτοις, ¹¹
 εἰ ἅπαν μὲν σῶμα ἀφαιρεθέντος τινὸς ἔλαττον ἀνάγκη γί-
 νεσθαι, τῆς δὲ σαρκὸς ὄρισται τὸ ποσὸν καὶ μεγέθει καὶ
^v μικρότητι, φανερόν ὅτι ἐκ τῆς ἐλαχίστης σαρκὸς οὐθὲν
 ἐκκριθήσεται σῶμα· ἔσται γὰρ ἔλαττον τῆς ἐλαχίστης.
 Ἔτι δ' ἐν τοῖς ἀπείροις σώμασιν ἐνυπάρχει ἂν ἤδη σὰρξ
 ἄπειρος καὶ αἷμα καὶ ἐγκέφαλος, κεχωρισμένα μέντοι ἀπ'
 ἀλλήλων, οὐθὲν δ' ἦπτον ὄντα, καὶ ἄπειρον ἕκαστον· τοῦτο
 δ' ἄλογον. Τὸ δὲ μηδέποτε διακριθήσεσθαι οὐκ εἰδότης ¹²
^w μὲν λέγεται, ὀρθῶς δὲ λέγεται· τὰ γὰρ πάθη ἀχώριστα.

^h μικρότητα F.I. ⁱ ὀπιονοῦν F. ^k μόρια τοῦ ζῶου F. ^l σ. ἢ] σ. καὶ F. ^m οὐν ὀπηλικόν E. ⁿ μέγεθος ἢ ἐπὶ F.I. ^o ἅπαντα F.I. ^p γινομένης E.I. ^q ἔσται om. I. ^r ὑπερβάλλει I. ^s σταθήσε-
 ται E. ^t πεπερασμένῳ—ἴσα om. E. ^v μικρότητι F.I. ^w μὲν λέγει E.

Εἰ οὖν ^x ἐμέμικτο τὰ χρώματα καὶ αἱ ἕξεις, ἐὰν διακριθῶσιν, ἔσται τι λευκὸν ^y ἢ ^z ὑγίεινόν οὐχ ἕτερόν τι ὃν οὐδὲ καθ' ὑποκειμένον. Ὡστε ἄτοπος τὰ ἀδύνατα ζητῶν ὁ νοῦς, εἴπερ βούλεται ^a μὲν διακρίναι, τοῦτο δὲ ποιῆσαι ^b ἀδύνατον καὶ κατὰ ^c τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν, κατὰ μὲν τὸ ποσὸν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐλάχιστον μέγεθος, κατὰ δὲ τὸ ποιόν ὅτι ἀχώρι-

13 στα τὰ πάθη. Οὐκ ὀρθῶς δὲ οὐδὲ τὴν γένεσιν λαμβάνει τῶν ὁμοιοειδῶν. Ἔστι ^d μὲν γὰρ ὡς ὁ πηλὸς εἰς πηλοὺς διαιρεῖται, ἔστι ^e ὡς οὐ. Καὶ οὐχ ὁ αὐτὸς τρόπος, ὡς ^e πλίνθοι ἐξ οἰκίας καὶ οἰκία ἐκ πλίνθων, οὕτω δὲ καὶ ὕδωρ καὶ ἀήρ ἐξ ἀλλήλων ^f καὶ εἰςὶ καὶ γίνονται. Βέλτιον ^g ^{δ'} ἐλάττω καὶ πεπερασμένα λαβεῖν, ὅπερ ποιεῖ Ἐμπεδοκλῆς.

5 Πάντες δὴ τὰναντία ἀρχὰς ποιοῦσιν οἱ τε λέγοντες ὅτι ἐν τὸ πᾶν καὶ μὴ κινούμενον (καὶ γὰρ Παρμενίδης θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἀρχὰς ποιεῖ, ταῦτα δὲ προσαγορεύει πῦρ καὶ γῆν) καὶ οἱ μανὸν καὶ πυκνόν, καὶ Δημόκριτος ^h τὸ ⁱ στερεὸν καὶ κενόν, ὧν τὸ μὲν ὡς ὃν τὸ ^{δ'} ὡς οὐκ ὃν εἶναι φησιν ἔτι

2 θέσει, σχήματι, τάξει. Ταῦτα δὲ γένη ἐναντίων ^k θέσεως ἄνω κάτω, πρόσθεν ὀπισθεν, ^l σχήματος ^m γωνία ⁿ εὐθὺ περιφερές. Ὅτι μὲν οὖν τὰναντία πως πάντες ποιοῦσι τὰς ἀρχὰς, δηλόν. Καὶ τοῦτο εὐλόγως· δεῖ γὰρ τὰς ἀρχὰς μήτε ἐξ ἀλλήλων εἶναι μήτε ἐξ ἄλλων, καὶ ἐκ τούτων πάντα τοῖς ^{δ'} ἐναντίοις τοῖς πρώτοις ὑπάρχει ταῦτα, διὰ μὲν τὸ πρῶτα εἶναι μὴ ἐξ ἄλλων, διὰ δὲ τὸ ἐναντία μὴ ἐξ ἀλλήλων. Ἀλλὰ δεῖ τοῦτο καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου σκέψασθαι πῶς συμβαίνει.

3 Ὁ Δηπτέον δὴ πρῶτον ὅτι ^p πάντων τῶν ὄντων οὐθὲν οὔτε ποιεῖν πέφυκεν οὔτε πάσχειν τὸ τυχόν ^q ὑπὸ τοῦ τυχόντος, οὐδὲ γίνεται ὅτιοῦν ἐξ ὅτουοῦν, ^r ἂν μὴ τις λαμβάνῃ κατὰ

^x μέμικται F.I. ^y ἢ] καὶ E. ^z ὑγίαινον E.I. ^a μὲν αὐτὰ δ. E.
^b ἀδυνατεῖ I. ^c τὸ primum et secundum om. E. ^d μὲν om. F.I.
^e πλίνθος E. ^f καὶ om. F. ^g δ'] τε E. ^h τὸ om. I. ⁱ στερεὸν corr. E, πλήρες (γρ. στερεόν) I. ^k θέσειώς I. ^l σχήματι I.
^m γεγωνιωμένον F.I. ⁿ τὸ εὐθὺ τὸ π. F. ^o σκεπτέον F, supra posito λη. ^p ἀπάντων F.I. ^q ἀπὸ I. ^r ἐὰν F.I.

συμβεβηκός· πῶς γὰρ ἂν γένοιτο ^s τὸ λευκὸν ἐκ ^t μουσικοῦ, πλὴν εἰ ^v μὴ συμβεβηκός εἴη ^w τῷ λευκῷ ἢ τῷ μέλανι τὸ μουσικόν; Ἄλλὰ λευκὸν μὲν γίνεται ^x ἐξ οὐ λευκοῦ, καὶ τούτου οὐκ ἐκ παντὸς ἄλλ' ἐκ μέλανος ἢ τῶν μεταξὺ, καὶ μουσικὸν οὐκ ἐκ μουσικοῦ, πλὴν οὐκ ἐκ παντὸς ἄλλ' ἐξ ἀμούσου ἢ εἴ τι αὐτῶν ἐστὶ μεταξὺ. Οὐδὲ δὴ φθείρεται εἰς τὸ τυχόν ⁴ πρῶτον, οἶον τὸ λευκὸν οὐκ εἰς ^y τὸ μουσικόν, πλὴν ^z εἰ μὴ ποτε κατὰ συμβεβηκός, ἄλλ' εἰς τὸ ^a μὴ λευκόν, ^b καὶ οὐκ εἰς τὸ τυχόν ἄλλ' ^c εἰς τὸ μέλαν ἢ τὸ μεταξὺ· ὡς ^d δ' αὐτως καὶ τὸ μουσικὸν ^e εἰς τὸ μὴ μουσικόν, καὶ τοῦτο οὐκ εἰς τὸ τυχόν ἄλλ' εἰς τὸ ἀμούσον ἢ εἴ ^f τι αὐτῶν ἐστὶ μεταξὺ. Ὅμοίως δὲ ^g τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ^h ἐπεὶ καὶ τὰ μὴ ἀπλᾶ τῶν ὄντων ἀλλὰ σύνθετα κατὰ τὸν αὐτὸν ἔχει λόγον· ἀλλὰ διὰ τὸ μὴ τὰς ἀντικειμένας ^k διαθέσεις ὠνομάσθαι ¹ λανθάνειν τοῦτο συμβαίνει. Ἀνάγκη γὰρ πᾶν τὸ ἡρμωμένον ἐξ ⁵ ἀναρμόστου γίνεσθαι καὶ τὸ ἀναρμωστον ἐξ ἡρμωμένου, καὶ φθείρεσθαι τὸ ἡρμωμένον εἰς ἀναρμωστίαν, καὶ ταύτην ^m οὐ τὴν τυχούσαν ἀλλὰ τὴν ἀντικειμένην. Διαφέρει οὐθὲν ἐπὶ ἀρμονίας εἰπεῖν ἢ τάξεως ἢ συνθέσεως· φανερόν γὰρ ὅτι ὁ αὐτὸς ⁿ λόγος. Ἄλλὰ ^o μὴν καὶ οἰκία καὶ ἀνδριάς καὶ ὅτιοῦν ἄλλο γίνεται ὁμοίως· ἢ τε γὰρ οἰκία γίνεται ἐκ τοῦ μὴ συγκείσθαι ἀλλὰ ^p διηρῆσθαι ^q ταδὶ ὠδί, καὶ ὁ ἀνδριάς καὶ τῶν ἐσχηματισμένων τι ἐξ ἀσχημοσύνης· καὶ ἕκαστον τούτων τὰ μὲν τάξις, τὰ δὲ σύνθεσις τις ἐστίν. Εἰ ^r τοίνυν ⁶ τοῦτ' ἐστὶν ἀληθές, ἅπαν ἂν γίγνοιτο τὸ γιγνόμενον καὶ φθείροιτο τὸ φθειρόμενον ἢ ἐξ ἐναντίων ἢ ^s εἰς ἐναντία καὶ τὰ τούτων μεταξὺ. Τὰ δὲ μεταξὺ ἐκ τῶν ἐναντίων ἐστίν,

^s τὸ om. F. ^t μουσικῆς F. ^v μὴ κατὰ συμβ. I. ^w τῷ μὴ λευκῷ E. ^x οὐκ ἐκ I. ^y τὸ om. F.I. ^z εἰ μὴ] εἰκῆ F, εἴ I. ^a μὴ om. F. ^b καὶ] καὶ εἰς μὴ λευκὸν F.I. ^c ἢ εἰς τὸ E. ^d δ' om. F. ^e εἰς τὸ μὴ μουσικὸν om. E. ^f τι om. pr. F. ^g τούτω F. ^h ἐπεὶ] ἐπιτα pr. E. ^k ἀντιθέσεις F. ¹ λανθάνει τοῦτο συμβαίνει F.I. ^m οὐχὶ F.I. ⁿ λόγος ἐστίν. Ἄλλὰ I. ^o μὴν ὅτι καὶ F. ^p διαίρεισθαι F. ^q τάδε I. ^r τοίνυν] δὴ F. ^s εἰς] εἰς τὰ F.

οἶον ἰ χρώματα ἐκ λευκοῦ καὶ μέλανος· ὥστε πάντ' ἂν εἴη τὰ φύσει γινόμενα ἢ ἐναντία ἢ ἐξ ἐναντίων. Μέχρι μὲν οὖν ὕ τούτου σχεδὸν συνηκολουθήκασι καὶ τῶν ἄλλων οἱ πλείστοι, καθάπερ εἶπομεν πρότερον· πάντες γὰρ τὰ στοιχεῖα καὶ τὰς ὑπ' αὐτῶν καλουμένας ἀρχάς, καὶ περ ἄνευ λόγου τιθέντες, ὁμῶς τὰναντία λέγουσιν, ὥσπερ ὑπ' αὐτῆς τῆς ἀληθείας ἰ ἀναγκασθέντες. Διαφέρουσι δ' ἀλλήλων τῷ τοὺς μὲν πρότερα τοὺς δ' ὕστερα λαμβάνειν, καὶ τοὺς μὲν γνωριμώτερα κατὰ τὸν λόγον τοὺς δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν· οἱ μὲν γὰρ θερμὸν καὶ ψυχρὸν, οἱ δ' ὑγρὸν καὶ ξηρὸν, ἕτεροι δὲ περιττὸν καὶ ἄρτιον, οἱ δὲ νεῖκος καὶ ὠ φιλίαν αἰτίας τίθενται τῆς γενέσεως· ταῦτα ὠ δ' ἀλλήλων διαφέρει κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. Ὡστε ταῦτα λέγειν πως καὶ ἕτερα ἀλλήλων, ἕτερα μὲν ὥσπερ ὕ καὶ δοκεῖ τοῖς πλείστοις, ταῦτα δὲ ἢ ἀνάλογον· λαμβάνουσι γὰρ ἐκ τῆς αὐτῆς συστοιχίας· τὰ μὲν ὠ γὰρ περιέχει, τὰ 8 δὲ περιέχεται τῶν ἐναντίων. Ταύτη ἰ δὲ δὴ ὡσαύτως λέγουσι καὶ ἐτέρως, καὶ χεῖρον καὶ βέλτιον, καὶ οἱ μὲν γνωριμώτερα κατὰ τὸν λόγον, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, οἱ δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν· τὸ μὲν γὰρ καθόλου κατὰ τὸν λόγον γνωρίμων, τὸ δὲ καθ' ἕκαστον κατὰ τὴν αἴσθησιν· ὁ μὲν γὰρ λόγος τοῦ καθόλου, ἢ δ' αἴσθησις τοῦ κατὰ μέρος, οἶον τὸ ἰ μὲν μέγα καὶ τὸ ἰ μικρὸν κατὰ ἰ τὸν λόγον, τὸ δὲ ἰ πυκνὸν καὶ μαρὸν κατὰ τὴν αἴσθησιν. Ὡτι μὲν οὖν ἐναντίας δεῖ τὰς ἀρχὰς εἶναι, φανερόν.

6 Ἐχόμενον δ' ἂν εἴη λέγειν πότερον δύο ἢ τρεῖς ἢ πλείους εἰσίν. ἰ Μίαν μὲν γὰρ οὐχ οἶόν τε, ὅτι οὐχ ἑν ἰ τὸ ἐναντίον, ἀπίερος δ', ἢ ὅτι οὐκ ἐπιστητὸν τὸ ἰ ὄν ἔσται. Μία τε ἐναντίωσις ἐν παντὶ γένηι ἐνί, ἢ δ' οὐσία ἑν τι γένος. Καὶ ὅτι ἐνδέχεται ἐκ πεπερασμένων. Βέλτιον δ' ἐκ πεπερασμέ-

ἰ χρώμα F. ὕ τούτου] ἐπὶ τοσοῦτον pr. E. ὠ φιλίας I. ὠ δ' om. I. ὕ καὶ om. F. ὠ γὰρ om. F. ἰ δὲ] τε E. ἰ μὲν om. F. I. ἰ μικρὸν I. ἰ τὸν om. pr. E. ἰ μαρὸν καὶ τὸ πυκνὸν F. I. ἰ μία I. ἰ τὰ ἐναντία I. ἢ ὅτι οὐκ] ὅτι οὐδὲ F, om. E. ἰ ὄν ἔσται corr. I.

νων, ^k ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς, ἢ ἐξ ἀπείρων· πάντα γὰρ ἀπο-
 διδόναι οἶεται, ^l ὅσα περ Ἀναξαγόρας ἐκ τῶν ἀπείρων. Ἔτι ^m
ⁿ δὲ ἐστὶν ἄλλα ἄλλων πρότερα ἐναντία, καὶ γίνεται ἕτερα
 ἐξ ^o ἄλλων, ^p οἷον γλυκὺ καὶ πικρὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν,
 τὰς δ' ἀρχὰς αἰεὶ δεῖ μένειν. Ὅτι μὲν οὖν ^q οὔτε μία οὔτε
 ἀπειροί, δῆλον ἐκ τούτων· ἐπεὶ δὲ πεπερασμένοι, τὸ μὴ
 ποιεῖν δύο μόνον ἔχει τινὰ λόγον· ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις
 πῶς ^r ἢ ἡ πυκνότης τὴν μανότητα ποιεῖν ^s τι πέφυκεν ἢ αὐτὴ
 τὴν πυκνότητα. ^t Ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλη ὅποιαοῦν ἐναντιότης· ³
^v οὐ γὰρ ἡ φιλία τὸ νεῖκος συνάγει καὶ ποιεῖ τι ἐξ αὐτοῦ,
 οὐδὲ τὸ νεῖκος ἐξ ἐκείνης, ἀλλ' ἄμφω ἕτερον τι τρίτον.
 Ἐνιοὶ δὲ καὶ πλείω λαμβάνουσιν ἐξ ὧν κατασκευάζουσι τὴν
 τῶν ὄντων φύσιν. Πρὸς δὲ τούτοις ἔτι καὶ τότε τις ἀπο-
 ρήσειεν, εἰ μὴ τις ἕτεραν ^w ὑποτίθησι τοῖς ἐναντίοις φύσιν·
 οὐθενὸς γὰρ ὀρώμεν τῶν ὄντων οὐσίαν τὰναντία. Τὴν δ' ⁴
 ἀρχὴν ^x οὐ καθ' ὑποκειμένον δεῖ λέγεσθαι τινος. Ἔσται
 γὰρ ἀρχὴ τῆς ἀρχῆς· τὸ γὰρ ^y ὑποκείμενον ἀρχή, καὶ πρό-
 τερον δοκεῖ τοῦ κατηγορουμένου εἶναι. Ἔτι οὐκ εἶναι φα-
 μεν ^z οὐσίαν ἐναντίαν οὐσία· πῶς οὖν ἐκ μὴ οὐσιῶν οὐσία ἂν
 εἴη; Ἡ πῶς ἂν πρότερον μὴ οὐσία οὐσίας εἴη; Διόπερ εἴ τις
 τὸν ^a τε πρότερον ἀληθῆ νομίσειεν εἶναι λόγον καὶ τοῦτον,
 ἀναγκαῖον, εἰ μέλλει ^b διασώσειν ἀμφοτέρους αὐτούς, ὑποτι-
 θέναι τι τρίτον, ὥσπερ φασὶν οἱ μίαν τινὰ φύσιν εἶναι λέ-
 γοντες τὸ πᾶν, οἷον ὕδωρ ἢ πῦρ ἢ τὸ μεταξὺ τούτων. Δοκεῖ ⁵
 δὲ τὸ μεταξὺ μᾶλλον· πῦρ γὰρ ^c δὴ καὶ γῆ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ
 μετ' ^d ἐναντιοτήτων συμπεπλεγμένα ἐστίν. Διὸ ^e καὶ οὐκ
 ἀλόγως ποιοῦσιν οἱ τὸ ^f ὑποκείμενον ἕτερον τούτων ποιούν-
 τεσ, τῶν δ' ἄλλων οἱ ἀέρα· καὶ γὰρ ὁ ἀήρ ἥκιστα ἔχει τῶν

^k ὥσπερ] ὡς ὁ F. ^l ὥσπερ F.I. ^m δὲ om. F. ⁿ ἄλλα ἀλ-
 λήλων πρότερα E. ^o ἀλλήλων F.I. ^p οἷον] οἷον τὸ I, οἷον καὶ E.
^q οὐδεμία οὐδὲ I. ^r ἢ om. F.I. ^s τι om. I. ^t ὁμως pr. E.
^v οὔτε E. ^w ὑποθήσεται F. ^x οὐ om. I. ^y ὑποκενον pr. E.
^z οὐσία ἐναντίαν πῶς ἂν οὖν I. ^a τε om. pr. E. ^b διασώζων (ω
 altero corr.) I. ^c ἥδη E. ^d ἐναντιότητος F. ^e καὶ om. F.I.
^f ὑποκείμενον] περιέχον pr. E.

ἄλλων διαφορὰς αἰσθητάς· ἐχόμενον δὲ τὸ ὕδωρ. Ἄλλὰ πάντες γε τὸ ἐν τούτῳ τοῖς ἐναντίοις σχηματίζουσιν, ^ε οἷον 6 πυκνότητι καὶ μανότητι καὶ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον. Ταῦτα δ' ἐστὶν ὅλως ^h ὑπεροχὴ δηλονότι καὶ ἔλλειψις, ὥσπερ εἴρηται πρότερον. Καὶ ἔοικε παλαιὰ εἶναι καὶ αὕτη ἡ δόξα, ὅτι τὸ ἐν καὶ ὑπεροχὴ καὶ ἔλλειψις ἀρχαὶ τῶν ὄντων εἰσὶ, πλὴν οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλ' οἱ μὲν ἀρχαῖοι τὰ δύο μὲν ποιεῖν τὸ δὲ ἐν πάσχειν, τῶν δ' ⁱ ὕστερόν τινες ^k τοῦναντίον τὸ μὲν 7 ἐν ποιεῖν τὰ δὲ δύο πάσχειν φασὶ μᾶλλον. Τὸ μὲν οὖν τρία ^l φάναι τὰ στοιχεῖα εἶναι ἕκ τε τούτων καὶ ἐκ τοιούτων ἄλλων ἐπισκοποῦσι δόξειεν ἂν ἔχειν τινὰ λόγον, ὥσπερ εἵπομεν, τὸ δὲ πλείω τριῶν οὐκέτι· πρὸς ^m μὲν γὰρ τὸ πάσχειν ἰκανὸν τὸ ἐν, εἰ δὲ τεττάρων ὄντων δύο ἔσονται ἐναντιώσεις, δεήσει χωρὶς ἐκατέρας ὑπάρχειν ἑτέραν τινὰ μεταξύ φύσιν· εἰ δ' ἐξ ἀλλήλων ⁿ δύναται γεννᾶν ^o δύο οὐσαι, περίεργος ἂν ἢ ἑτέρα τῶν ἐναντιώσεων εἴη. Ἄμα δὲ καὶ ἀδύνατον πλείους 8 εἶναι ἐναντιώσεις τὰς πρώτας. Ἡ γὰρ οὐσία ἐν τι γένος ἐστὶ ^p τοῦ ὄντος, ὥστε ^q τῷ πρότερον καὶ ὕστερον διοίσουσιν ἀλλήλων αἱ ἀρχαὶ μόνον, ἀλλ' οὐ τῷ γένει· αἰεὶ γὰρ ἐν ἐνὶ γένει μία ἐναντιώσις ^r ἐστίν, πᾶσαι ^s τε ^t αἱ ἐναντιώσεις ἀναγεσθαι δοκοῦσιν εἰς μίαν. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε ^v ἐν τὸ στοιχεῖον οὔτε πλείω δυοῖν ἢ τριῶν, φανερόν· τούτων δὲ ^w πρότερον, καθάπερ εἵπομεν, ἀπορίαν ἔχει πολλήν.

7 Ἔσθ' οὖν ^x ἡμεῖς ^y λέγομεν πρῶτον περὶ πάσης γενέσεως ἐπελθόντες· ἔστι γὰρ κατὰ φύσιν τὰ κοινὰ πρῶτον εἰπόντας οὕτω τὰ περὶ ἕκαστον ^z ἴδια θεωρεῖν. Φαμέν γὰρ γίνεσθαι ἐξ ἄλλου ἄλλο καὶ ἐξ ἑτέρου ἕτερον ἢ τὰ ἀπλᾶ λέγοντες ἢ τὰ συγκείμενα. Λέγω δὲ τούτῳ ὡδί. Ἔστι ^a γὰρ γίνεσθαι ἄνθρωπον μουσικόν, ἔστι δὲ τὸ μὴ μουσικόν ^b τι

^ε οἷον om. pr. E. ^h ὑπεροχὴ τε καὶ ἔλλειψις δηλονότι F. ⁱ ὕστερον F.I. ^k τὸ ἐναντίον F. ^l φάσκειν E. ^m μὲν om. E. ⁿ δύναται F. ^o δύο οὐσαι om. F. ^p τοῦ ὄντος] ταυτὸ pr. E. ^q τὸ I. ^r ἐστίν ἐτι πᾶσαι I. ^s δὲ F, om. I. ^t αἱ om. F.I. ^v ἐν στοιχεῖον F, ἐν τῶν στοιχείων I. ^w ὀπότερον I. ^x ἡμεῖς] ἡμεῖς γε F.I. ^y λέγομεν E. ^z ἴδια F. ^a γὰρ] γὰρ που I. ^b τι om. E.

γίνεσθαι μουσικὸν ἢ τὸν μὴ μουσικὸν ἄνθρωπον ἄνθρωπον μουσικόν. ^c Ἀπλοῦν μὲν οὖν λέγω τὸ γιγνόμενον τὸν ἄνθρω-² πον καὶ τὸ μὴ μουσικὸν καὶ ὃ γίγνεται ἀπλοῦν, τὸ μουσικόν συγκείμενον δὲ καὶ ὃ γίγνεται καὶ τὸ γιγνόμενον, ὅταν τὸν μὴ μουσικὸν ἄνθρωπον φῶμεν ^d γίγνεσθαι μουσικόν ^e ἄνθρωπον. Τούτων δὲ τὸ μὲν οὐ μόνον λέγεται τόδε ^f τι γίγνεσθαι ἀλλὰ καὶ ἐκ ^g τούτου, οἷον ἐκ μὴ μουσικοῦ μουσικός, τὸ ^δ οὐ λέγεται ἐπὶ πάντων. ^h οὐ γὰρ ἐξ ἀνθρώπου ἐγένετο μουσικός, ἀλλ' ⁱ ὁ ἄνθρωπος ἐγένετο μουσικός. Τῶν δὲ γι-³ νομένων ὡς τὰ ἀπλᾶ λέγομεν γίγνεσθαι, τὸ μὲν ὑπομένον γίγνεται τὸ ^δ οὐχ ὑπομένον· ὁ μὲν γὰρ ἄνθρωπος ὑπομένει μουσικὸς γινόμενος ἄνθρωπος καὶ ἔστι, τὸ δὲ ^k μὴ μουσικὸν καὶ τὸ ἄμουσον οὔτε ἀπλῶς οὔτε ^l συντιθέμενον ὑπομένει. Διωρισμένων δὲ τούτων, ἐξ ἀπάντων τῶν γιγνομένων τούτο ἔστι λαβεῖν, ^m εἴαν τις ἐπιβλέψῃ, ὥσπερ λέγομεν, ὅτι δεῖ τι αἰεὶ ὑποκεῖσθαι τὸ γινόμενον, καὶ τούτο εἰ ⁿ καὶ ἀριθμῶ ἔστιν ἔν, ^o ἀλλ' εἶδει γε οὐχ ἔν. ^p τὸ γὰρ εἶδει λέγω καὶ λόγῳ ταῦτόν· οὐ γὰρ ταῦτόν ^q τὸ ἀνθρώπῳ καὶ ^r τὸ ἀμούσῳ εἶναι. Καὶ τὸ μὲν ὑπομένει, τὸ ^δ οὐχ ὑπομένει· τὸ μὲν μὴ ^s ἀντι-⁴ κείμενον ὑπομένει (ὁ γὰρ ἄνθρωπος ὑπομένει), τὸ ^t μουσικὸν δὲ καὶ τὸ ἄμουσον οὐχ ὑπομένει, οὐδὲ τὸ ἐξ ἀμφοῖν συγκείμενον, οἷον ^v ὁ ἄμουσος ἄνθρωπος. Τὸ ^δ ἐκ τινος γίγνεσθαι ^w τι καὶ ^x μὴ τόδε γίγνεσθαι τι μᾶλλον μὲν λέγεται ἐπὶ τῶν μὴ ὑπομενόντων, οἷον ἐξ ἀμούσου μουσικὸν γίνεσθαι, ἐξ ἀνθρώπου δὲ οὐ· ^y οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπομενόντων ἐνίοτε λέγεται ὡσαύτως· ἐκ γὰρ χαλκοῦ ἀνδριάντα γίγνεσθαι φαμεν, οὐ τὸν χαλκὸν ἀνδριάντα. Τὸ μέντοι ἐκ τοῦ ἀντικει-⁵ μένου καὶ μὴ ὑπομένοντος ἀμφοτέρως λέγεται, καὶ ἐκ τούτου

^c ἀπλοῦν μὲν οὖν om. E. ^d γίγνεσθαι ἢ μουσικὸν E. ^e ἄνθρωπον om. F. ^f τι om. E. ^g τούτου E. ^h οὐ γὰρ] οἷον E.F. ⁱ ὁ om. E. ^k μὴ] δὴ I, om. pr. E. ^l συντεθειμένον F.I. ^m ἄν F.I. ⁿ καὶ post εἰ om. F. ^o ἀλλ' οὐκ εἶδει ἔν I. ^p τῷ F. ^q τὸ primum om. F.I. ^r τῷ I. ^s ἀντικείμενον αὐτῷ ὑπ. E. ^t μουσικὸν δὲ] μὴ μουσικὸν F.I. ^v ὁ om. E. ^w τι—γίγνεσθαι om. pr. E. ^x μὴ] τὸ μὴ rc. E. ^y οὐ μὴν ἀλλὰ] ἀλλὰ μὴν I, et rc. E.

τόδε καὶ τόδε τόδε· καὶ γὰρ ἐξ ἀμούσου καὶ ὁ ἄμουσος γίνε-
 ται μουσικός. Διὸ καὶ ἐπὶ τοῦ συγκειμένου ὡσαύτως· καὶ
 γὰρ ἐξ ἀμούσου ἀνθρώπου καὶ ^z ὁ ἄμουσος ἄνθρωπος ⁿ γί-
 6 γνεσθαι λέγεται μουσικός. Πολλαχῶς ^b δὲ λεγομένου τοῦ
 γίγνεσθαι, καὶ τῶν μὲν οὐ γίγνεσθαι ἀλλὰ τόδε τι γίγνε-
 σθαι, ἀπλῶς δὲ γίγνεσθαι τῶν οὐσιῶν ^c μόνον, κατὰ μὲν
 τὰλλα φανερόν ὅτι ἀνάγκη ὑποκεῖσθαι τι τὸ γιγνόμενον·
 καὶ γὰρ ποσὸν καὶ ποιὸν καὶ πρὸς ἕτερον καὶ ποτὲ καὶ ποῦ
 γίνεται ὑποκειμένου τινὸς διὰ τὸ μόνην τὴν οὐσίαν μηθενὸς
 κατ' ἄλλου λέγεσθαι ὑποκειμένου, τὰ δ' ἄλλα πάντα κατὰ
 τῆς οὐσίας· ὅτι δὲ ^d καὶ αἱ οὐσίαι καὶ ὅσα ἄλλα ἀπλῶς ὄντα
^e ἐξ ὑποκειμένου τινὸς γίνεται, ἐπισκοποῦντι γένοιτ' ἂν φα-
 7 νερόν. ^f Αἰεὶ γὰρ ἔστι τι ὃ ὑπόκειται, ἐξ οὗ ^g γίνεται τὸ
 γιγνόμενον, οἷον τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα ἐκ σπέρματος. Γίγνε-
 ται δὲ τὰ ^h γιγνόμενα ἀπλῶς τὰ μὲν μετασχηματίσει, οἷον
 ἀνδριάς ⁱ ἐκ χαλκοῦ, τὰ δὲ προσθέσει, οἷον τὰ αὐξανόμενα,
 τὰ δ' ἀφαιρέσει, οἷον ἐκ τοῦ λίθου ^k ὁ Ἑρμῆς, τὰ δὲ συνθέ-
 σει, οἷον οἰκία, τὰ δ' ἀλλοιώσει, οἷον τὰ τρεπόμενα ^l κατὰ
 8 τὴν ὕλην. Πάντα δὲ τὰ οὕτω γινόμενα φανερόν ὅτι ἐξ ὑπο-
 κειμένων γίνεται. Ὡστε δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τὸ
 γινόμενον ^m ἅπαν αἰεὶ σύνθετόν ἐστι, καὶ ἔστι ⁿ μὲν τι γινό-
 μενον, ἔστι δέ τι ὃ τοῦτο γίνεται, καὶ τοῦτο διττόν· ἢ γὰρ
 τὸ ὑποκείμενον ἢ τὸ ἀντικείμενον. Λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι μὲν
 τὸ ἄμουσον, ὑποκεῖσθαι δὲ τὸν ἄνθρωπον, καὶ τὴν μὲν ἀσχη-
 μοσύνην καὶ τὴν ἀμορφίαν ^o ἢ ^p τὴν ἀταξίαν τὸ ἀντικείμενον,
 τὸν δὲ χαλκὸν ἢ τὸν λίθον ἢ τὸν χρυσὸν τὸ ὑποκείμενον.
 9 Φανερόν οὖν ὡς, εἴπερ εἰσὶν αἰτίαι καὶ ἀρχαὶ τῶν φύσει ὄν-
 των, ἐξ ὧν πρώτων εἰσί, ^q καὶ γεγόνασι μὴ κατὰ συμβεβη-
 κὸς ἀλλ' ἕκαστον ὃ λέγεται κατὰ τὴν οὐσίαν, ὅτι γίγνεται
^r πᾶν ἐκ τε τοῦ ὑποκειμένου καὶ τῆς μορφῆς· σύγκειται γὰρ

^z ὁ om. A. ^a λέγεται γίγνεσθαι I. ^b δὴ F. ^c μόνων I.
^d καὶ οὐσία I. ^e ἐξ ὑποκειμένου τινὸς in litura E. ^f αἰεὶ I. ^g γίνε-
 ται om. E. ^h τὰ om. pr. E. ⁱ ἐκ χαλκοῦ om. E.F. ^k ὁ om. E.
^l κατὰ] καὶ κατὰ E. ^m ἅπαν om. F. ⁿ μὲν τι] μέντοι I. ^o ἢ]
 καὶ E. ^p τὴν om. F.I. ^q καὶ] ἢ E. ^r ἅπαν I.

ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου καὶ μουσικοῦ τρόπου
 τινά· διαλύσεις γὰρ τοὺς ^sλόγους εἰς τοὺς λόγους τοὺς
^tἐκείνων. Δῆλον οὖν ὡς γίνονται ἂν τὰ γιγνόμενα ἐκ τούτων.
 Ἔστι δὲ ^vτὸ ὑποκείμενον ἀριθμῷ μὲν ἓν, εἶδει δὲ δύο. Ὁ ¹⁰
 μὲν γὰρ ἄνθρωπος καὶ ὁ χρυσοῦς καὶ ὁ ἄλλω ^wἢ ὕλη ἀριθμητή·
 τόδε ^x γὰρ τι μάλλον, καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκὸς ἐξ αὐτοῦ
 γίνεται τὸ γιγνόμενον· ^yἢ δὲ στέρησις καὶ ἢ ἐναντίωσις
 συμβεβηκός· ἓν δὲ τὸ εἶδος, οἷον ἢ τάξις ἢ ἢ μουσικὴ ἢ τῶν
 ἄλλων τι τῶν οὕτω κατηγορουμένων. Διὸ ἔστι μὲν ὡς δύο ¹¹
 λεκτέον εἶναι ^zτὰς ἀρχάς, ἔστι δ' ὡς τρεῖς· καὶ ἔστι μὲν ὡς
 τὰναντία, οἷον εἴ τις λέγοι τὸ μουσικὸν καὶ τὸ ἄμουσον ἢ τὸ
 θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἢ τὸ ἡρμοσμένον καὶ ^aτὸ ἀνάρμοστον,
 ἔστι δ' ὡς οὐ· ὑπ' ἀλλήλων γὰρ πάσχειν τὰναντία ἀδύνα-
 τον. Λύεται δὲ καὶ τοῦτο διὰ τὸ ἄλλο εἶναι τὸ ὑποκείμενον·
 τοῦτο γὰρ οὐκ ἐναντίον. Ὡστε οὔτε πλείους τῶν ἐναντίων ¹²
 αἱ ἀρχαὶ τρόπον τινά, ἀλλὰ δύο ὡς εἶπειν τῷ ἀριθμῷ, οὐτ'
 αὖ παντελῶς δύο διὰ τὸ ἕτερον ὑπάρχειν τὸ εἶναι αὐτοῖς,
 ἀλλὰ τρεῖς· ἕτερον ^d γὰρ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἀμούσῳ ^cτὸ
 εἶναι, καὶ ^dτῷ ἀσχηματίστῳ καὶ χαλκῷ. Πόσαι μὲν ^eοὖν
^fαἱ ἀρχαὶ τῶν περὶ γένεσιν φυσικῶν, καὶ πῶς πόσαι, ^gεἴρη-
 ται· καὶ δῆλόν ^hἔστιν ὅτι δεῖ ⁱὑποκείσθαι τι τοῖς ἐναντίοις
 καὶ τὰναντία δύο εἶναι. Τρόπον δὲ τινα ἄλλον οὐκ ἀναγ- ¹³
 καίον· ἰκανὸν γὰρ ἔσται τὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων ποιεῖν τῇ
 ἀπουσίᾳ καὶ παρουσίᾳ τὴν μεταβολήν. Ἡ δ' ὑποκειμένη
 φύσις ἐπιστητὴ κατ' ἀναλογίαν. ^kὩς γὰρ πρὸς ἀνδριάντα
 χαλκὸς ἢ πρὸς κλίνην ξύλον ἢ πρὸς ^lτῶν ἄλλων τι τῶν ἐχόν-
 των μορφήν ἢ ὕλην καὶ τὸ ἄμορφον ἔχει πρὶν λαβεῖν τὴν
 μορφήν, οὕτως αὕτη πρὸς οὐσίαν ἔχει καὶ τὸ τόδε τι καὶ τὸ
 ὄν. Μία μὲν οὖν ἀρχὴ αὕτη, οὐχ οὕτω μία οὐσα οὐδὲ οὕτως ¹⁴
^mἓν ὡς τὸ τόδε τι, μία δὲ ἢ ὁ λόγος, ἔτι δὲ τὸ ἐναντίον

^s λόγους εἰς] ὄρους εἰς E. ^t ἐκείνου I. ^v τὸ μὲν ὑπ. E. ^w ἢ
 om. E. ^x τι γὰρ F. ^y ἢ δὲ—συμβεβηκός om. I. ^z τὰς ἀρχὰς om. E.
^a τὸ tertium om E. ^b γὰρ τῷ] γὰρ τὸ E. ^c τὸ om. pr. E. ^d τὸ E.
^e οὖν εἰσὶν αἱ E. ^f αἱ om. I. ^g εἴρηται E. ^h ἔσται F. ⁱ τι ὑπο-
 κείσθαι F. ^k ὡσπερ E. ^l τῶν om. F. ^m ἓν] ὄν E.

τούτω ἢ στέρησις. Ταῦτα ⁿ δὲ πῶς δύο καὶ πῶς πλείω, εἴρη-
ται ἐν τοῖς ^o ἄνω. Πρῶτον μὲν οὖν ἐλέχθη ^p ὅτι ἀρχαὶ τὰ-
ναντία μόνον, ὕστερον δ' ὅτι ἀνάγκη καὶ ἄλλο τι ὑποκείσθαι
καὶ εἶναι τρία· ἐκ δὲ τῶν νῦν φανερόν τις ἢ διαφορὰ τῶν
ἐναντίων, καὶ πῶς ἔχουσιν αἱ ἀρχαὶ πρὸς ἀλλήλας, καὶ τί τὸ
ὑποκείμενον. Πότερον δὲ οὐσία τὸ εἶδος ἢ τὸ ὑποκείμενον,
οὐπω δῆλον. Ἄλλ' ὅτι αἱ ἀρχαὶ τρεῖς καὶ πῶς ^q τρεῖς, καὶ
^r τίς ὁ τρόπος αὐτῶν, δῆλον. Πόσαι μὲν οὖν καὶ τίνες εἰσὶν
αἱ ἀρχαί, ἐκ τούτων ^s θεωρήσθωσαν.

- 8 Ὅτι δὲ μοναχῶς οὕτω λύεται καὶ ἡ τῶν ἀρχαίων ἀπορία,
λέγομεν μετὰ ταῦτα. Ζητοῦντες γὰρ οἱ κατὰ φιλοσοφίαν
πρῶτοι τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν φύσιν ^v τὴν τῶν ὄντων ἐξετρά-
πησαν οἶον ὁδόν τινα ἄλλην ἀπωσθέντες ὑπὸ ^w ἀπειρίας, καὶ
φασὶν οὔτε γίνεσθαι τῶν ὄντων οὐδὲν οὔτε φθείρεσθαι διὰ
τὸ ἀναγκαῖον μὲν εἶναι γίγνεσθαι τὸ γιγνόμενον ἢ ἐξ ὄντος
ἢ ἐκ μὴ ὄντος, ἐκ δὲ τούτων ἀμφοτέρων ἀδύνατον εἶναι· οὔτε
γὰρ τὸ ὄν ^x γίνεσθαι (εἶναι γὰρ ἤδη) ἐκ τε μὴ ὄντος οὐδὲν
^z ἂν γενέσθαι· ὑποκείσθαι γὰρ τι δεῖ. Καὶ οὕτω δὴ τὸ ἐφεξῆς
συμβαῖνον αὐξοντες οὐδ' εἶναι πολλά φασιν ἀλλὰ μόνον
αὐτὸ τὸ ὄν. Ἐκεῖνοι μὲν οὖν ταύτην ἔλαβον τὴν δόξαν διὰ
τὰ εἰρημένα· ἡμεῖς δὲ λέγομεν ὅτι τὸ ἐξ ὄντος ἢ ^y ἐκ μὴ
ὄντος γίνεσθαι, ἢ ^z τὸ μὴ ὄν ἢ τὸ ὄν ποιεῖν ^a τι ^b ἢ πάσχειν
ἢ ὅτιοῦν τόδε γίνεσθαι, ἓνα μὲν τρόπον οὐδὲν διαφέρει ἢ τὸ
τὸν ἰατρὸν ποιεῖν τι ἢ πάσχειν ἢ ^c τὸ ἐξ ἰατροῦ εἶναί τι ἢ
γίγνεσθαι, ὥστ' ἐπειδὴ τοῦτο ^d διχῶς λέγεται, δῆλον ὅτι καὶ
³ τὸ ἐξ ὄντος καὶ τὸ ^e ὄν ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν. Οἰκοδομεῖ μὲν
^f οὖν ὁ ἰατρὸς οὐχ ἢ ἰατρὸς ἀλλ' ἢ οἰκοδόμος, καὶ λευκὸς
γίνεται οὐχ ἢ ἰατρὸς ἀλλ' ἢ μέλας· ἰατρεύει δὲ καὶ ἀνίατρος
γίνεται ἢ ἰατρός. Ἐπεὶ δὲ μάλιστα λέγομεν κυρίως τὸν

ⁿ δὲ alterum om. pr. E. ^o ἄνωθεν E. ^p ὅτι αἱ ἀρχαὶ E. ^q τρεῖς
om. F. ^r ὁ τρόπος τίς E. ^s θεωρήσθωσαν I, θεωρήσθω F. ^t λέγομεν E.I.
^v τὴν ante τῶν om. E. ^w ἀπειρίας E. ^x γίγνεσθαι pr. E. ^y ἐκ om. E.
^z τὸ ὄν ἢ τὸ μὴ ὄν F. ^a τι om. pr. E. ^b ἢ om. E. ^c τὸ ante
ἐξ om. E. ^d διχῶς ἢ πλεοναχῶς λέγεται E. ^e ὄν ποιεῖν τι ἢ F.
^f οὖν om. F.

ἰατρὸν ποιεῖν τι ἢ πάσχειν ἢ γίνεσθαι ἐξ ἰατροῦ, εἴν ἢ
 ἰατρὸς ταῦτα πάσχη ἢ ποιῆ ἢ ἢ γίνηται, δῆλον ὅτι καὶ τὸ
 ἢ μὴ ἐξ ὄντος γίνεσθαι ἰ τοῦτο σημαίνει τὸ ἢ μὴ ὄν. Ὅπερ
 ἐκεῖνοι κ μὲν οὐ διελόντες ἀπέστησαν, καὶ διὰ ταύτην τὴν
 ἄγνοιαν τοσοῦτον προσηγνόησαν, ὥστε μηθὲν οἶεσθαι γί-
 γνεσθαι μηδὲ εἶναι τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἀνελεῖν πᾶσαν ἰ τὴν
 γένεσιν. Ἐμεῖς δὲ καὶ αὐτοὶ φαμεν γίνεσθαι μὲν ἢ οὐδὲν
 ἀπλῶς ἐκ μὴ ὄντος, ἢ ὅμως μέντοι γίνεσθαι ἐκ μὴ ὄντος,
 οἶον κατὰ συμβεβηκός· ἐκ γὰρ τῆς στερήσεως, ὃ ἐστι καθ'
 αὐτὸ μὴ ὄν, οὐκ ἐνυπάρχοντος γίγνεται ὅτι. Θαυμάζεται
 δὲ τοῦτο καὶ ἀδύνατον ἢ οὕτω δοκεῖ, γίνεσθαι τι ἐκ μὴ
 ὄντος. Ὅσαύτως δὲ οὐδ' ἐξ ὄντος οὐδὲ τὸ ὄν γίνεσθαι, ἢ
 πλὴν κατὰ συμβεβηκός· οὕτω δὲ καὶ τοῦτο γίνεσθαι ἢ τὸν
 αὐτὸν τρόπον, οἶον εἰ ἐκ ζῶου ἢ ζῶον γίγνοιτο ἢ καὶ ἐκ τινὸς
 ζῶου τι ζῶον, οἶον εἰ κύων ἐξ ἢ ἵππου γίγνοιτο. Γίγνοιτο
 ἢ μὲν γὰρ ἢν σὺ μόνον ἐκ τινὸς ζῶου ὁ κύων, ἀλλὰ καὶ ἐκ
 ζῶου, ἀλλ' οὐχ ἢ ζῶον· ὑπάρχει γὰρ ἢδη τοῦτο· εἰ δέ τι
 μέλλει γίνεσθαι ζῶον μὴ κατὰ συμβεβηκός, οὐκ ἐκ ζῶου
 ἔσται, καὶ εἰ τι ὄν, οὐκ ἐξ ὄντος, οὐδ' ἐκ μὴ ὄντος· τὸ γὰρ
 ἐκ μὴ ὄντος εἴρηται ἢ ἢμῖν τί σημαίνει, ὅτι ἢ μὴ ὄν. Ἐπι
 δὲ καὶ τὸ εἶναι ἢπαν ἢ ἢ τὸ μὴ εἶναι οὐκ ἀναιροῦμεν. Εἰς
 μὲν δὴ τρόπος οὗτος, ἄλλος ὃ ὅτι ἐνδέχεται ἢ ταῦτα λέγειν
 ἢ κατὰ τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνέργειαν· τοῦτο ὃ ἐν ἄλλοις
 διώριστα δι' ἀκριβείας μάλλον. Ὅσθ' (ὅπερ ἢ ἐλέγομεν) αἰ
 ἀπορίαι λύνονται δι' ἢς ἀναγκαζόμενοι ἀναιροῦσι τῶν εἰρημέ-
 νων ἢνια· διὰ ἢ γὰρ τοῦτο τοσοῦτον καὶ οἱ πρότερον ἐξετρά-
 πησαν τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ ἢ τὴν γένεσιν καὶ φθορὰν καὶ ὄλως
 μεταβολὴν· αὕτη γὰρ ἢν ὀφθείσα ἢ φύσις ἢ ἔλυσεν αὐτῶν
 πᾶσαν τὴν ἄγνοιαν.

ἢ ἢ γίνηται om. F.I. ἢ ἐκ μὴ E. ἢ τοῦτο] καὶ τοῦτο F. κ μὲν
 om. F. ἢ τὴν om. E. ἢ μὴθὲν E. ἢ ὅπως E. ὅτι om. F.
 ἢ δοκεῖ οὕτω F. ἢ τὸν] κατὰ τὸν E. ἢ ζῶον ἢν γ. F.I. et rc. E.
 ἢ καὶ] καὶ εἰ I. ἢ ἵππου γίγνοιτο] ἵππου γένοιτο E. ἢ μὲν om. F.
 ἢ ἢμῖν corr. I. ἢ τὸ post ἢ om. E. ἢ ταῦτα] ταῦτα ταῦτα E,
 ταῦτα F. ἢ κατὰ] καὶ κατὰ I. ἢ λέγομεν I. ἢ γὰρ] γὰρ τοι I.
 ἢ τὴν om. E. ἢ ἢπαν ἔλυσεν αὐτῶν ταύτην τὴν F.I.

9 Ἡμένοι μὲν οὖν καὶ ἕτεροὶ τινές εἰσιν αὐτῆς, ἀλλ' οὐχ
 ἰκανῶς. Πρῶτον μὲν γὰρ ὁμολογοῦσιν ἀπλῶς γίνεσθαι
 ἔκ μὴ ὄντος, ἢ Παρμενίδην ὀρθῶς λέγειν· εἶτα φαίνεται αὐ-
 τοῖς, εἴπερ ἐστὶν ἀριθμῶ μία, καὶ δυνάμει ^fμία ^gμόνον εἶναι.
 Τοῦτο δὲ διαφέρει πλείστον. Ἡμεῖς μὲν γὰρ ὕλην καὶ
 στέρησιν ἕτερόν ^hφαμεν εἶναι, καὶ τούτων ⁱτὸ μὲν ^kοὐκ ὄν
 εἶναι κατὰ συμβεβηκός, τὴν ὕλην, τὴν δὲ στέρησιν καθ' αὐ-
 τήν, καὶ τὴν μὲν ἐγγυὺς ^lκαὶ οὐσίαν πως, τὴν ὕλην, τὴν δὲ
 2^m στέρησιν οὐδαμῶς. Οἱ δὲ τὸ μὴ ὄν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν
 ὁμοίως, ἢ τὸ συναμφότερον ἢ τὸ χωρὶς ἐκάτερον. Ὡστε
 παντελῶς ἕτερος ὁ τρόπος οὗτος τῆς τριάδος κάκεινος. Μέ-
 χρι μὲν γὰρ δεῦρο προῆλθον, ὅτι δεῖ τινὰ ὑποκεῖσθαι φύσιν,
 ταύτην μέντοι μίαν ποιοῦσιν· καὶ γὰρ εἴ τις δυάδα ποιεῖ, λέ-
 γων μέγα καὶ ⁿμικρὸν ^oαὐτήν, οὐθὲν ἦττον ^pταυτό ποιεῖ·
 3 τὴν γὰρ ἑτέραν ^qπαρείδεν. Ἡ μὲν γὰρ ὑπομένουσα συναι-
 τία τῇ μορφῇ τῶν γινομένων ἐστίν, ὥσπερ μήτηρ· ἢ δ' ἑτέρα
 μοῖρα τῆς ἐναντιώσεως πολλακίς ἂν φαντασθῆι τῷ πρὸς τὸ
 κακοποιὸν αὐτῆς ἀτενίζοντι τὴν διάνοιαν οὐδ' εἶναι τὸ παρά-
 παν· ὄντος γάρ τινος θείου καὶ ἀγαθοῦ καὶ ἐφეთοῦ, τὸ μὲν
 ἐναντίον αὐτῷ φαμὲν εἶναι, τὸ δὲ ^rὁ πέφυκεν ἐφίεσθαι καὶ
 4 ὀρέγεσθαι αὐτοῦ κατὰ τὴν ^sἑαυτοῦ φύσιν. Τοῖς δὲ συμ-
 βαίνει τὸ ἐναντίον ὀρέγεσθαι τῆς ^tἑαυτοῦ φθοράς. Καίτοι
 οὔτε αὐτὸ ^vἑαυτοῦ οἷόν τε ἐφίεσθαι τὸ εἶδος διὰ τὸ μὴ εἶναι
 ἐνδεές, οὔτε τὸ ἐναντίον· φθαρτικὰ γὰρ ἀλλήλων τὰ ἐναντία.
 Ἄλλὰ τοῦτ' ἐστὶν ἡ ὕλη, ὥσπερ ἂν εἰ ^wθῆλυ ἄρρενος καὶ
 αἰσχροὺν καλοῦ· πλὴν οὐ καθ' αὐτὸ αἰσχροὺν, ἀλλὰ κατὰ συμ-
 5 βεβηκός, ^xοὐδὲ θῆλυ, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. Φθείρεται δὲ
 καὶ γίνεται ἔστι μὲν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὔ. Ὡς μὲν γὰρ τὸ
 ἐν ᾧ, καθ' αὐτὸ φθείρεται· τὸ ^yγὰρ φθειρόμενον ἐν τούτῳ

^e ἔκ] τι ἐκ I. ^f μόνον μίαν F. ^g μόνον corr. E. ^h εἶναι φαμεν
 F.I. ⁱ τὸ] τὴν F. ^k οὐκ ὄν οὐκ εἶναι E in litura. ^l καὶ om. I.
^m στέρησιν om. pr. E. ⁿ μικρὸν I. ^o αὐτὸ F. ^p ταυτὸν F.I.
^q παρείδε τὴν στέρησιν ἢ I. ^r ὁ om. F. ^s αὐτοῦ F.I. ^t αὐτοῦ
 E.F. ^v αὐτοῦ E. ^w θῆλυ] θῆλυ καὶ F. ^x οὐδὲ—συμβεβηκός
 om. F. ^y φθειρόμενον γὰρ I.

ἐστὶν ἡ στέρησις· ὡς δὲ ^zκατὰ δύναμιν, οὐ καθ' αὐτό, ἀλλ' ἄφθαρτον καὶ ^aἀγέννητον ἀνάγκη αὐτὴν εἶναι. Εἴτε γὰρ ἐγίγνετο, ὑποκεῖσθαι τι δεῖ πρῶτον, ^bτὸ ἐξ οὗ ἐνυπάρχοντος· τοῦτο δ' ἐστὶν ^cαὐτὴ ἡ φύσις, ὥστ' ἔσται πρὶν γενέσθαι. Λέγω γὰρ ὕλην τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐκάστῳ, ἐξ οὗ γίνε-⁶ται τι ἐνυπάρχοντος μὴ κατὰ συμβεβηκός. Εἴτε φθείρεται, ^dεἰς τοῦτο ἀφίξεται ἔσχατον, ὥστε ἐφθαρμένη ἔσται πρὶν φθαρῆναι. Περὶ δὲ τῆς κατὰ τὸ εἶδος ἀρχῆς, πότερον μία ἢ πολλαὶ καὶ τίς ἢ τίνες εἰσὶ, δι' ἀκριβείας τῆς πρώτης φιλοσοφίας ^eἔργον ἐστὶ διορίσαι, ^fὥστε εἰς ἐκείνον τὸν καιρὸν ^gἀποκεῖσθω. Περὶ δὲ τῶν φυσικῶν καὶ ^hτῶν φθαρτῶν εἰδῶν ἐν τοῖς ὕστερον δεικνυμένοις ἐροῦμεν. ^vὍτι μὲν οὖν εἰσὶν ἀρχαί, καὶ τίνες, καὶ πόσαι τὸν ἀριθμὸν, διορίσθω ⁱἡμῖν οὕτως· πάλιν δὲ ^kἄλλην ἀρχὴν ἀρξάμενοι ^lλέγωμεν.

B.

Τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ φύσει, τὰ δὲ δι' ἄλλας αἰτίας, ¹ φύσει ^mμὲν τὰ τε ζῶα καὶ τὰ μέρη αὐτῶν καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ἀπλά τῶν σωμάτων, οἷον ⁿγῆ καὶ πῦρ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ· ταῦτα γὰρ εἶναι καὶ τὰ τοιαῦτα φύσει φαμέν. Πάντα δὲ τὰ ^oῤηθέντα φαίνεται διαφέροντα πρὸς τὰ μὴ φύσει συνεστῶτα. ^pΤὰ μὲν γὰρ φύσει ὄντα πάντα φαίνεται ἔχοντα ² ἐν ἑαυτοῖς ἀρχὴν κινήσεως καὶ στάσεως, τὰ μὲν κατὰ τόπον, τὰ δὲ κατ' αὔξισιν καὶ φθίσις, τὰ δὲ κατ' ἀλλοίωσιν· κλίνη δὲ καὶ ἰμάτιον, ^qκαὶ εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο γένος ἐστίν, ἣ μὲν τετύχηκε τῆς κατηγορίας ἐκάστης καὶ καθ' ὅσον ἐστὶν ἀπὸ τέχνης, οὐδεμίαν ὀρμὴν ἔχει μεταβολῆς ἔμφυτον, ἣ δὲ συμβέβηκεν αὐτοῖς ^rεἶναι λιθίνοις ἢ γηῖνοις ἢ μικτοῖς ἐκ τούτων,

^z κατὰ τὴν δ. I. ^a ἀγέννητον I. ^b τὸ om. E. ^c αὐτῆς I.
^d εἰς] τι εἰς F. ^e ἐστὶν ἔργον F. ^f ὡς E. ^g ἀποσοβείσθω I.
^h τῶν post καὶ om. E. ⁱ ἡμῶν F. ^k ἄλλην om. pr. E. ^l λέγο-
μεν. Τῶν γὰρ ὄντων τὰ μὲν ἐστὶ φύσει, τὰ δὲ δι' ἄλλας αἰτίας E. ^m μὲν]
δέ φαμέν εἶναι E. ⁿ γῆν καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα E. ^o ῤηθέντα
corr. E. ^p τὰ μὲν—ἀρχὴν] τούτων μὲν γὰρ ἕκαστον ἐν ἑαυτῷ ἀρχὴν
ἔχει E. ^q καὶ εἴ] ἢ E. ^r εἶναι post γηῖνοις F.I.

ἔχει, ^s καὶ κατὰ ^t τοσοῦτον, ὡς οὔσης τῆς φύσεως ἀρχῆς τινὸς καὶ αἰτίας ^v τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν ἐν ᾧ ὑπάρχει πρῶτως ³ καθ' ^w αὐτὸ καὶ μὴ ^x κατὰ συμβεβηκός. Λέγω δὲ τὸ μὴ κατὰ συμβεβηκός, ὅτι γένοιτ' ἂν αὐτὸς ^y αὐτῷ ^z τις αἴτιος ὑγείας ὧν ἰατρός· ἀλλ' ὅμως οὐ ^a καθὸ ὑγιαίνεται τὴν ἰατρικὴν ἔχει, ἀλλὰ συμβέβηκε τὸν αὐτὸν ἰατρὸν εἶναι καὶ ὑγιαζόμενον· διὸ καὶ χωρίζεται ποτ' ^b ἀπ' ἀλλήλων. Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῶν ποιουμένων· οὐδὲν γὰρ αὐτῶν ἔχει τὴν ἀρχὴν ^c ἐν ἑαυτῷ τῆς ποιήσεως, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐν ἄλλοις καὶ ἔξωθεν, οἷον οἰκία καὶ τῶν ἄλλων τῶν χειροκμήτων ἕκαστον, τὰ ^d ἐν αὐτοῖς μὲν ἀλλ' οὐ καθ' ^d αὐτά, ὅσα κατὰ ⁴ συμβεβηκός αἴτια γένοιτ' ἂν αὐτοῖς. Φύσις μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ῥηθέν· φύσιν δὲ ἔχει ^e ὅσα τοιαύτην ἔχει ἀρχὴν. Καὶ ἔστι ^f πάντα ταῦτα οὐσία· ὑποκείμενον γὰρ τι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶν ἡ φύσις αἰεὶ. Κατὰ φύσιν δὲ ταῦτά τε καὶ ὅσα τούτοις ὑπάρχει καθ' αὐτά, οἷον τῷ ^g πυρὶ φέρεσθαι ἄνω· τοῦτο γὰρ φύσις μὲν οὐκ ἔστιν, οὐδ' ἔχει φύσιν, φύσει δὲ ^h καὶ κατὰ φύσιν ἐστίν. Τί μὲν οὖν ⁱ ἐστὶν ἡ φύσις, εἴρηται, καὶ τί τὸ φύσει ^k καὶ κατὰ φύσιν. Ὡς ^d ἔστιν ἡ φύσις, πειράσθαι δεικνύναι γελοῖον· φανερόν γὰρ ὅτι τοιαῦτα τῶν ὄντων ⁵ ἐστὶ πολλά. Τὸ δὲ δεικνύναι τὰ φανερά διὰ τῶν ἀφανῶν οὐ δυναμένου κρίνειν ἐστὶ τὸ δι' αὐτὸ καὶ μὴ δι' αὐτὸ γινώριμον. Ὅτι ^d ἐνδέχεται τοῦτο πάσχειν, οὐκ ἄδηλον· συλλογίσαιτο γὰρ ἂν τις ἐκ γενετῆς ^l ὧν τυφλὸς περὶ χρωμάτων, ὥστε ἀνάγκη τοῖς τοιούτοις περὶ τῶν ὀνομάτων εἶναι τὸν λόγον, νοεῖν δὲ μηδέν. Δοκεῖ ^d ἡ φύσις καὶ ^m ἡ οὐσία ⁿ τῶν φύσει ὄντων ^o ἐνίοις εἶναι τὸ πρῶτον ἐνπάρχον ἐκάστῳ ἀρ-

^s καὶ om. F.I. ^t τοσοῦτον ἀρχὴν κινήσεως καὶ στάσεως ὡς I. ^v τοῦ om. E. ^w ἑαυτὸ F.I. ^x κατὰ om. E. ^y ἑαυτῷ F.I. ^z τις om. F. ^a καθότι E. ^b ἀπ' om. I. ^c τῆς ποιήσεως ἐν αὐτῷ F. ^d ἑαυτὰ F.I. ^e ὅσα τὴν τ. I. ^f ταῦτα πάντα F.I. ^g πυρὶ τὸ φ. F.I. ^h καὶ om. E. ⁱ ἡ φύσις ἐστὶν I, φύσις ἐστὶν F. ^k καὶ ante κατὰ om. pr. E. ^l τυφλὸς ὧν F. ^m ἡ post καὶ om. F. ⁿ τῶν] ἡ τῶν fortasse E, qui τῶν φύσει ὄντων ἐστὶ τὸ πρῶτον ἐνπάρχον re. in litura. ^o ἐνίοις εἶναι om. F.

ρύθμιστον καθ' ἑαυτό, οἷον κλίνης φύσις τὸ ξύλον, ἀνδριάντος
 δ' ὁ χαλκός. Σημεῖον δέ φησιν Ἀντιφῶν ὅτι, εἴ τις κατο-
 6 ρύξειε κλίνην καὶ λάβοι δύναμιν ἢ σηπεδῶν ὥστε ἀνεῖναι
 βλαστόν, οὐκ ἂν γενέσθαι κλίνην ἀλλὰ ξύλον, ὡς τὸ μὲν
 κατὰ συμβεβηκὸς ὑπάρχον, τὴν Ρ κατὰ νόμον διάθεσιν καὶ
 τὴν τέχνην, τὴν δ' οὐσίαν οὖσαν ἐκείνην ἢ καὶ διαμένει ταῦτα
 πάσχουσα συνεχῶς. Εἰ δὲ καὶ τούτων ἕκαστον πρὸς ἕτερόν 7
 τι ταῦτὸ τοῦτο πέπονθεν, οἷον ὁ μὲν χαλκὸς καὶ ὁ χρυσὸς
 πρὸς ὕδωρ, τὰ δ' ὅστ' αὐτὰ καὶ ξύλα πρὸς γῆν, ὁμοίως δὲ καὶ
 τῶν ἄλλων ὁτιοῦν, ἠ ἐκείνα τὴν φύσιν εἶναι καὶ τὴν οὐσίαν
 αὐτῶν. Διόπερ οἱ μὲν Γ γῆν, οἱ δὲ πῦρ, οἱ δ' ἀέρα φασίν,
 οἱ δὲ ὕδωρ, οἱ δ' ἓνια τούτων, οἱ δὲ πάντα ταῦτα τὴν φύσιν
 εἶναι τὴν τῶν ὄντων. Ὁ γάρ τις αὐτῶν ὑπέλαβε τοιοῦτον, 8
 εἴτε ἐν εἴτε πλείω, τοῦτο καὶ τοσαῦτά 8 φησιν εἶναι τὴν
 ἅπασαν οὐσίαν, τὰ δὲ ἄλλα πάντα πάθη τούτων ἑ καὶ ἕξεις
 καὶ διαθέσεις. Καὶ τούτων μὲν ὁτιοῦν εἶναι αἰδῖον (οὐ γὰρ
 εἶναι μεταβολὴν αὐτοῖς ἐξ ὕ αὐτῶν), τὰ δ' ἄλλα γίγνεσθαι
 καὶ φθείρεσθαι ἀπειράκις. Ἐνα μὲν οὖν τρόπον οὕτως ὡ ἢ
 φύσις λέγεται, ἢ πρώτη ἐκάστῳ ὑποκειμένη ὕλη τῶν ἐχόντων
 ἐν ἂ αὐτοῖς ὕ ἀρχὴν κινήσεως καὶ μεταβολῆς, ἄλλον δὲ τρό-
 πον ἢ μορφήν καὶ τὸ εἶδος τὸ κατὰ τὸν λόγον. Ὡσπερ γὰρ 9
 τέχνη λέγεται τὸ κατὰ τέχνην καὶ τὸ τεχνικόν, οὕτω καὶ
 φύσις τὸ 2 κατὰ φύσιν λέγεται καὶ τὸ φυσικόν. Οὔτε δὲ
 3 ἐκεῖ 4 πω 5 φαίμεν ἂν ἔχειν κατὰ τὴν τέχνην οὐδέν, εἰ δυνά-
 μει μόνον ἐστὶ κλίνη, μὴ πω 6 ἔχει τὸ εἶδος τῆς κλίνης, οὐδ'
 εἶναι τέχνην, οὔτ' ἐν τοῖς φύσει συνισταμένοις· τὸ γὰρ δυνά-
 μει σὰρξ ἢ ὀστοῦν 7 οὔτ' ἔχει 8 πω τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, πρὶν
 9 ἂν λάβῃ τὸ εἶδος τὸ κατὰ τὸν λόγον, 10 ὁ ὀριζόμενοι λέγο-
 μεν τί ἐστὶ σὰρξ ἢ ὀστοῦν, οὔτε φύσει ἐστίν. Ὡστε ἄλ-

Ρ κατὰ τὸν νόμον pg. E. ρ ἐκεῖνο E. Γ γῆν, οἱ δὲ πῦρ] πῦρ, οἱ δὲ
 γῆν E. 8 φασιν F.I. ἑ καὶ ante ἕξεις om. F. ὕ ἑαυτῶν I. ὡ ἢ
 φύσις οὕτω F.I. x ἑαυτοῖς F. y κινήσεως ἀρχὴν F.I. z κατὰ
 τὴν τ. E. a ἐκεῖνό F.I. et rc. E. b πως F.I. c φαμεν E.
 d οὐκ E. e που F. f ἂν λάβοι F.I., ἀναλάβῃ E. 10 ὁ p. E.

λον τρόπον ἢ φύσις ἂν εἴη τῶν ἐχόντων ἐν ἡ αὐτοῖς κινήσεως ἀρχὴν ἢ μορφήν καὶ τὸ εἶδος, οὐ χωριστὸν ὄν ἀλλ' ἢ κατὰ τὸν λόγον. Τὸ δ' ἐκ τούτων φύσις μὲν οὐκ ἔστι, φύσει δέ, οἶον ἄνθρωπος. Καὶ μᾶλλον ἰ αὕτη φύσις τῆς ὕλης· ἕκαστον γὰρ τότε λέγεται ὅταν ἐντελεχεία ἦ, μᾶλλον ἢ ὅταν δυνά-

11 μαι. Ἔτι γίνεται ἄνθρωπος ἐξ ἀνθρώπου, ἀλλ' οὐ κλίνη ἐκ κλίνης· ^k διὸ καὶ φασιν οὐ τὸ σχῆμα εἶναι τὴν φύσιν ἀλλὰ τὸ ξύλον, ἰ ὅτι γένοιτ' ἂν, εἰ βλαστάνοι, οὐ κλίνη ἀλλὰ ξύλον. Εἰ δ' ἄρα τοῦτο τέχνη, καὶ ἡ μορφή φύσις· γίνεται ^m γὰρ ἐξ ἀνθρώπου ἄνθρωπος. Ἔτι δ' ἡ φύσις ἢ λεγομένη

12 ὡς γένεσις ὁδὸς ἐστὶν εἰς φύσιν. Οὐ γὰρ ὡσπερ ἡ ἰατρικὴ λέγεται οὐκ εἰς ἰατρικὴν ὁδὸν ἀλλ' εἰς ὑγίειαν· ἀνάγκη μὲν γὰρ ἀπὸ ἰατρικῆς οὐκ εἰς ἰατρικὴν εἶναι τὴν ἰατρικὴν, οὐχ οὕτω δ' ἡ φύσις ἔχει πρὸς τὴν φύσιν, ἀλλὰ τὸ φνόμενον ἐκ τινὸς εἰς τὴν ἔρχεται ⁿ ἢ φύεται. ^o Εἰς τί οὖν φύεται; ^p Οὐχὶ ἐξ οὗ, ἀλλ' εἰς ὅ. Ἡ ἄρα μορφή φύσις. Ἡ δέ ^q γε μορφή καὶ ἡ φύσις διχῶς λέγεται· καὶ γὰρ ἡ στέρησις εἶδος πῶς ἐστίν. Εἰ δ' ἐστὶν ^r ἡ στέρησις καὶ ἐναντίον ^s τι περὶ τὴν ἀπλὴν γένεσιν ἢ μὴ ἐστίν, ὕστερον ἐπισκεπτέον.

2 Ἐπεὶ δὲ διώρισταί ποσαχῶς ἡ φύσις ^t λέγεται, μετὰ τοῦτο θεωρητέον τίνι διαφέρει ὁ μαθηματικὸς τοῦ φυσικοῦ. Καὶ γὰρ ἐπίπεδα καὶ στερεὰ ἔχει τὰ ^v φυσικὰ σώματα καὶ μήκη καὶ στιγμαί, περὶ ὧν σκοπεῖ ὁ ^w μαθηματικὸς. Ἔτι ἡ ἀστρολογία ἕτερα ἢ μέρος τῆς φυσικῆς· εἰ γὰρ τοῦ φυσικοῦ τὸ τί ἐστὶν ἥλιος ^x ἢ σελήνη εἰδέναι, τῶν δὲ συμβεβηκότων καθ' αὐτὰ μηδέν, ἄτοπον, ἄλλως τε καὶ ὅτι φαίνονται λέγοντες οἱ περὶ φύσεως καὶ περὶ σχήματος ^y σελήνης καὶ ἡλίου, ^z καὶ πότερον σφαιροειδῆς ^a ἢ γῆ καὶ ὁ κόσμος ἢ οὗ.

ἡ ἑαυτοῖς I. ἰ φύσις αὕτη F.I. ^k διὸ φασὶ τὸ σχῆμα οὐκ E. ἰ ὅτι —ξύλον om. E. ^m γὰρ] γ' E. ⁿ ἢ fortasse E. ^o εἰς τί οὖν φύεται om. pr. E. ^p οὐχὶ εἰς τὸ ἐξ οὗ ἀλλ' εἰς τὸ εἰς ὅ I. ^q γε om. pr. E. ^r ἢ om. I. ^s τι] ὅτι E, om. I. ^t λέγεται om. pr. E. ^v φυσικὰ καὶ σ. καὶ E. ^w μαθηματικὸς E. ^x ἢ] καὶ E. ^y ἡλίου καὶ σελήνης F. ^z καὶ π.] καὶ δὴ π. I. et rc. E, καὶ δὴ καὶ π. F. ^a ὁ κόσμος καὶ ἡ γῆ E.

Περὶ ^a τούτων μὲν οὖν πραγματεύεται καὶ ὁ ^b μαθηματικός, ²
 ἀλλ' οὐχ ἢ φυσικοῦ σώματος πέρας ἕκαστον· οὐδὲ τὰ συμ-
 βεβηκότα θεωρεῖ ἢ τοιούτοις οὔσι συμβέβηκεν. Διὸ καὶ
 χωρίζει· χωριστὰ γὰρ τῇ νοήσει κινήσεώς ἐστι, καὶ οὐδὲν
 διαφέρει, οὐδὲ γίνεται ψεύδος χωριζόντων. Λανθάνουσι δὲ
 τοῦτο ποιοῦντες καὶ ^c οἱ τὰς ἰδέας λέγοντες· τὰ γὰρ φυσικὰ
 χωρίζουσιν ἦπτον ὄντα χωριστὰ τῶν ^d μαθηματικῶν. Γί-³
 γνοιτο δ' ἂν τοῦτο δῆλον, εἴ τις ἐκατέρων περὶ τὸ λέγειν
 τοὺς ὄρους, καὶ αὐτῶν καὶ τῶν συμβεβηκότων. Τὸ μὲν γὰρ
 περιττὸν ^e ἔσται καὶ τὸ ἄρτιον καὶ τὸ εὐθὺ καὶ τὸ καμπύλον,
^f ἔτι δὲ ἀριθμὸς καὶ γραμμὴ καὶ σχῆμα ἄνευ κινήσεως, σὰρξ
 δὲ καὶ ὄστου· καὶ ἄνθρωπος ^g οὐκέτι, ^h ἀλλὰ ταῦτα ὥσπερ
 ρίσι σιμῇ ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ καμπύλον λέγεται. Δηλοῖ δὲ καὶ ⁴
 τὰ φυσικώτερα τῶν ⁱ μαθημάτων, οἷον ὀπτική καὶ ἀρμονική
 καὶ ἀστρολογία· ἀνάπαλιν γὰρ ^k τρόπον τιν' ἔχουσι τῇ
 γεωμετρίας. ¹ Ἀλλ' ἢ μὲν γεωμετρία περὶ γραμμῆς φυσικῆς
 σκοπεῖ, ἀλλ' οὐχ ἢ φυσική, ἢ δ' ὀπτική ^d μαθηματικὴν μὲν
 γραμμὴν, ἀλλ' οὐχ ἢ μαθηματικὴ ἀλλ' ἢ φυσική. ^m Ἐπεὶ ⁵
ⁿ δ' ἢ φύσις διχῶς, τό τε εἶδος καὶ ἢ ὕλη, ὡς ἂν εἰ περὶ
^o σιμότητος ^p σκοποῖμεν τί ἐστιν, οὕτω θεωρητέον. Ὡστ'
 οὔτ' ἄνευ ὕλης τὰ τοιαῦτα οὔτε κατὰ τὴν ὕλην. Καὶ γὰρ
 δὴ καὶ περὶ τούτου ^q διχῶς ἀπορήσειεν ἂν τις, ^r ἐπεὶ δύο αἱ
 φύσεις, περὶ ποτέρας τοῦ φυσικοῦ, ἢ περὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν.
^s Ἀλλ' ^s εἰ περὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν, καὶ περὶ ἐκατέρας. Πότερον ⁶
 οὖν τῆς αὐτῆς ἢ ἄλλης ἐκατέραν γνωρίζειν; Εἰς μὲν γὰρ τοὺς
 ἀρχαίους ^t ἀποβλέψαντι δόξειεν ^v ἂν εἶναι τῆς ὕλης· ἐπὶ
 μικρὸν γὰρ τι μέρος Ἐμπεδοκλῆς καὶ Δημόκριτος τοῦ εἶδους
 καὶ τοῦ τί ἦν εἶναι ἤψαντο. Εἰ δὲ ἢ τέχνη μιμεῖται τὴν ⁷

^a μὲν οὖν τούτων I. ^b μαθητικός E. ^c οἱ περὶ τὰς F. ^d μαθητικῶν et
 sec. 4. μαθητικὴν E. ^e ἐστι F. ^f ἔτι δέ] αἷτια corr. E. ^g οὐκέτι] οὐκ
 αἷτια in litura E. ^h ἀλλ' αὐτὰ E. ⁱ μαθητῶν pr. E, μαθηματικῶν F.
^k ἔχουσι τρόπον τινὰ F. ¹ ἀλλ' ἢ μὲν γ.] ἢ μὲν γὰρ γ. F. et rc. E :
 pr. enim om. ^m ἐπειδὴ F.I. ⁿ δὲ καὶ ἢ F. ^o σιμοῦ E. ^p τί ἐστι
 σκοποῖμεν F.I. ^q διχῶς om. pr. E. ^r ἐπειδὴ F. ^s εἰ] αἰεῖ E.
^t βλέψαντι E. ^v ἂν om. F.

φύσιν, τῆς δὲ αὐτῆς ἐπιστήμης εἰδέναι τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην
μέχρι του (οἶον ἰατροῦ ὑγίειαν καὶ χολὴν καὶ φλέγμα, ἐν
οἷς ἢ ^w ὑγίεια, ὁμοίως δὲ καὶ οἰκοδόμου τὸ τε εἶδος τῆς οἰκίας
καὶ τὴν ὕλην, ὅτι πλίνθοι καὶ ξύλα· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἄλλων), καὶ τῆς φυσικῆς ἂν εἴη τὸ γνωρίζειν ^x ἀμφοτέρας
8 τὰς φύσεις. Ἔτι τὸ οὐ ἕνεκά καὶ τὸ τέλος τῆς αὐτῆς, καὶ
ὄσα τούτων ἕνεκα. Ἡ δὲ ^y φύσις τέλος καὶ οὐ ἕνεκα· ὧν
γὰρ συνεχοῦς τῆς κινήσεως οὔσης ^z ἔστι τι τέλος ^a τῆς κινή-
σεως, τούτο ἔσχατον καὶ τὸ οὐ ἕνεκα. Διὸ καὶ ^b ὁ ποιητῆς
γελοῖως προήχθη εἰπεῖν

Ἔχει τελευτήν, ἥσπερ οὔνεκ' ἐγένετο.

9 Βούλεται γὰρ οὐ πᾶν εἶναι τὸ ἔσχατον τέλος, ἀλλὰ τὸ βέλ-
τιστον, ἐπεὶ καὶ ποιοῦσιν αἱ τέχναι τὴν ὕλην αἱ μὲν ἀπλῶς
αἱ δὲ εὐεργόν, καὶ χρώμεθα ὡς ἡμῶν ἕνεκα πάντων ὑπαρχόν-
των. Ἔσμεν γὰρ πως καὶ ἡμεῖς τέλος· διχῶς γὰρ τὸ οὐ
^c ἕνεκα εἴρηται ^d ἐν τοῖς περὶ φιλοσοφίας. Δύο ^d δὲ ^e αἱ
ἄρχουσαι τῆς ὕλης καὶ αἱ γνωρίζουσαι τέχναι, ἣ τε χρωμένη
10 καὶ τῆς ποιητικῆς ἢ ἀρχιτεκτονικῆς. Διὸ καὶ ἡ χρωμένη ἀρχι-
τεκτονικῆς πως, διαφέρει δὲ ἢ ^f ἢ μὲν τοῦ εἶδους γνωριστικῆς,
ἢ ἀρχιτεκτονικῆς, ἢ δὲ ὡς ποιητικῆς τῆς ὕλης· ὁ μὲν γὰρ κυ-
βερνήτης ποῖόν τι τὸ εἶδος τοῦ πηδαλίου γνωρίζει καὶ ἐπι-
11 τάττει, ὁ δ' ἐκ ποίου ξύλου ^g καὶ ποίων κινήσεων ἔσται. Ἐν
μὲν οὖν τοῖς ^h κατὰ τέχνην ἡμεῖς ποιούμεν τὴν ὕλην τοῦ
ἔργου ἕνεκα, ἐν δὲ τοῖς φυσικοῖς ὑπάρχει οὔσα. Ἔτι τῶν
πρός ⁱ τι ἢ ὕλη· ^k ἄλλω γὰρ εἶδει ἄλλη ὕλη. Μέχρι δὲ
πόσου ^l τὸν φυσικὸν δεῖ εἰδέναι τὸ εἶδος καὶ τὸ τί ἐστίν; Ἡ
^m ὥσπερ ἰατρὸν νεῦρον ⁿ ἢ χαλκία χαλκόν, μέχρι ^o του.
Τινὸς γὰρ ἕνεκα ἕκαστον, καὶ περὶ ταῦτα ^p ἄ ἐστι χωριστὰ

^w ὑγίεια ἄπερ ὡς ὕλη ὁμοίως E. ^x ἀμφοτέρας om. F. ^y φύσις
τὸ τέλος οὐ F. ^z τι ἐστὶ I. ^a τῆς κινήσεως om. pr. E. ^b καὶ
Εὐριπίδης ὁ F. ^c εἕνεκα I. ^d δὲ E, δὴ καὶ F. ^e αἱ om. F.
^f ἢ om. E.F. ^g καὶ ἐκ ποίων F.I. ^h κατὰ τὴν τ. E. ⁱ τι ἢ]
τῆ pr. E. ^k ἄλλω—ὕλη post ἐστίν F. ^l τὸν om. F. ^m ὥσπερ
τὸν ἰ. I. ⁿ ἢ] καὶ F.I. ^o του] τοῦ εἰδέναι F. ^p ἄ om. pr. E.

μὲν εἶδει, ἐν ὕλῃ δέ. * Ἄνθρωπος γὰρ ἄνθρωπον γεννᾷ ¹ καὶ ἥλιος. Πῶς δ' ἔχει τὸ χωριστὸν καὶ τί ἐστὶ, φιλοσοφίας ¹ τῆς πρώτης διορίσαι ἔργον.

Διωρισμένων δὲ τούτων ἐπισκεπτέον περὶ τῶν αἰτίων, ³ ποία τε καὶ πόσα τὸν ἀριθμὸν ἐστίν. Ἐπεὶ γὰρ τοῦ εἰδέναι ² χάριν ἢ πραγματεία, εἰδέναι δ' οὐ πρότερον οἰόμεθα ἕκαστον πρὶν ἂν λάβωμεν τὸ διὰ τί περὶ ἕκαστον (τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ λαβεῖν τὴν πρώτην αἰτίαν), δῆλον ὅτι καὶ ἡμῖν τοῦτο ποιητέον καὶ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς ³ καὶ πάσης τῆς φυσικῆς μεταβολῆς, ὅπως εἰδότες ⁴ αὐτῶν τὰς ἀρχὰς ἀνάγειν εἰς αὐτὰς πειρώμεθα τῶν ζητουμένων ἕκαστον. Ἐνα μὲν οὖν ² τρόπον αἴτιον λέγεται τὸ ἐξ οὗ γίνεται τι ἐνυπάρχοντος, οἷον ὁ χαλκὸς τοῦ ἀνδριάντος καὶ ὁ ἄργυρος τῆς φιάλης καὶ τὰ τούτων γένη, ⁴ ἄλλον δὲ τὸ εἶδος καὶ τὸ παράδειγμα· τοῦτο δ' ἐστὶν ὁ λόγος ⁵ ὁ τοῦ τί ἦν εἶναι καὶ τὰ τούτου γένη, οἷον ⁵ τοῦ διὰ πασῶν τὰ δύο πρὸς ἓν, καὶ ὅλως ὁ ἀριθμὸς καὶ τὰ μέρη τὰ ἐν τῷ λόγῳ. Ἐτι ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς ³ μεταβολῆς ἢ πρώτη ἢ τῆς ἡρεμῆσεως, οἷον ὁ βουλευσας αἴτιος, καὶ ὁ πατὴρ ² τοῦ τέκνου, καὶ ὅλως τὸ ποιοῦν τοῦ ποιουμένου καὶ τὸ μεταβάλλον τοῦ μεταβαλλομένου. Ἐτι ὡς τὸ τέλος· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ οὗ ἕνεκα, οἷον τοῦ περιπατεῖν ἢ ὑγείαι· διὰ τί γὰρ περιπατεῖ; φαμέν ἵνα ² ὑγιαίνῃ, καὶ εἰπόντες οὕτως οἰόμεθα ἀποδοδεῶκεναι τὸ αἴτιον. Καὶ ὅσα ⁴ δὴ κινήσαντος ἄλλου μεταξὺ ³ γίγνεται τοῦ τέλους, οἷον τῆς ὑγείας ἢ ² ἰσχυασία ἢ ἢ κάθαρσις ⁴ ἢ τὰ φάρμακα ἢ τὰ ὄργανα· πάντα γὰρ ταῦτα τοῦ τέλους ἕνεκά ἐστι, διαφέρει δ' ἀλλήλων ὡς ὄντα τὰ μὲν ἔργα τὰ δ' ὄργανα. Τὰ μὲν οὖν ⁵ αἴτια σχεδὸν τοσαυταχῶς ² λέγεται, συμβαίνει δὲ πολλαχῶς λεγομένων τῶν αἰτίων καὶ πολλὰ τοῦ αὐτοῦ αἴτια εἶναι, οὐ

¹ καὶ ὁ ἥλιος F. ¹ ἔργον διορίσαι τῆς πρώτης I, τῆς πρώτης ἐστίν E.
² χάριν τὰ φυσικὰ ἢ I. ³ καὶ περὶ πάσης F.I. ⁴ τὰς ἀρχὰς αὐτῶν E.
⁵ ἄλλο I. ⁵ ὁ post λόγος om. F. ⁵ τοῦ δ.] τὸν δ. E. ² τοῦ ante τέκνον om. I. ² ὑγιαίνῃ F.I. ³ γένηται E. ² ἰσχυασία I.
⁴ ἢ τὰ φάρμακα om. E. ² λέγεται om. F.

κατὰ συμβεβηκός, οἶον τοῦ ἀνδριάντος ^f καὶ ἡ ^g ἀνδριαντο-
 ποιικὴ καὶ ὁ χαλκός, ^h οὐ καθ' ἕτερόν τι ἀλλ' ἡ ἀνδριάς, ἀλλ'
 οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς ὕλη τὸ δ' ὡς ὄθεν ἡ
 6 ⁱ κίνησις. Ἔστι δέ τινα καὶ ἀλλήλων αἷτια, οἶον τὸ ^k πο-
 νεῖν τῆς εὐεξίας καὶ αὕτη τοῦ πονεῖν· ἀλλ' οὐ τὸν αὐτὸν τρό-
 πον, ἀλλὰ τὸ μὲν ὡς τέλος τὸ δ' ὡς ἀρχὴ κινήσεως. Ἐπι
 δὲ τὸ αὐτὸ τῶν ἐναντίων ἐστὶν ^l αἷτιον· ὁ γὰρ παρὸν αἷτιον
 τοῦδε, τοῦτο καὶ ἀπὸν αἰτιώμεθα ἐνίοτε τοῦ ἐναντίου, οἶον
 τὴν ἀπουσίαν τοῦ κυβερνήτου ^m τῆς τοῦ πλοίου ἀνατροπῆς,
 7 οὐ ἦν ἡ παρουσία αἷτια τῆς σωτηρίας. Ἄπαντα δὲ τὰ νῦν
 εἰρημένα αἷτια εἰς ⁿ τέτταρας ^o πίπτει τόπους τοὺς φανερω-
 τάτους. Τὰ μὲν γὰρ στοιχεῖα τῶν συλλαβῶν καὶ ^p ἡ ὕλη
 τῶν ^q σκευαστῶν καὶ τὸ πῦρ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν σωμάτων
 καὶ τὰ μέρη τοῦ ὄλου καὶ αἱ ὑποθέσεις τοῦ συμπεράσματος
 ὡς τὸ ἐξ οὐ αἷτια ἐστὶν· τούτων δὲ τὰ μὲν ὡς τὸ ὑποκείμενον,
 οἶον τὰ μέρη, τὰ δὲ ὡς τὸ τί ἦν εἶναι, τό τε ὄλον καὶ ἡ σύν-
 8 θεσις καὶ τὸ εἶδος. Τὸ δὲ σπέρμα καὶ ὁ ἰατρός καὶ ὁ βου-
 λεύσας καὶ ὄλως τὸ ποιοῦν, πάντα ὄθεν ἡ ἀρχὴ τῆς μετα-
 βολῆς ἢ στάσεως ^r ἢ κινήσεως. Τὰ ^s δ' ὡς τὸ τέλος καὶ
 τὰγαθὸν τῶν ἄλλων· ^t τὸ γὰρ οὐ ἕνεκα βέλτιστον καὶ τέλος
 τῶν ἄλλων ἐθέλει εἶναι· διαφερέτω δὲ ^v μηδὲν εἰπεῖν αὐτὸ
 9 ἀγαθὸν ἢ φαινόμενον ἀγαθόν. Τὰ μὲν οὖν αἷτια ^w ταῦτα
 καὶ τοσαῦτά ἐστι τῶ εἶδει· τρόποι δὲ τῶν αἷτιων ἀριθμῶ μὲν
 εἰσι πολλοί, κεφαλαιούμενοι δὲ καὶ οὗτοι ἐλάττους. Λέγεται
^x γὰρ αἷτια πολλαχῶς, καὶ αὐτῶν τῶν ὁμοειδῶν προτέρως
 καὶ ὑστέρωσ ^y ἄλλο ἄλλου, οἶον ὑγείας ^z ἰατρός καὶ ^a τεχνί-
 10 αἰ τὰ ^c περιέχοντα πρὸς ^d τὸ καθ' ἕκαστα. Ἐπι δ' ὡς τὸ

^f καὶ om. F.I. ^g ἀνδριαντοποιητικὴ F.I. ^h οὐ] ταῦτα δὲ οὐ E.
ⁱ κίνησις ἐστὶν. Ἔστιν E. ^k πονεῖν αἷτιον τῆς F.I. ^l αἷτιον ante
 ὁ om. E.F. ^m τῆς τοῦ om. E. ⁿ τέσσαρας I. ^o τρόπους πίπτει F.I.
^p ἡ om. E. ^q κατασκευαστῶν E. ^r ἢ κινήσεως om. E. ^s δ' ἄλλα
 ὡς E. ^t τὸ—ἄλλων om. E. ^v αὐτὸ μηδὲν εἰπεῖν F.I. ^w ταῦτα]
 τοιαῦτα I. ^x γὰρ τὰ αἷτια F. ^y ἄλλου ἄλλο F. ^z ὁ ἰατρός F.I.
^a καὶ ὁ τεχν. I. ^b ὁ om. E. ^c περιέχοντα om. E. ^d τῶ κατέ-
 καστον F.

συμβεβηκὸς καὶ τὰ τούτων γένη, οἷον ἀνδριάντος ^e ἄλλως Πολύκλειτος καὶ ^e ἄλλως ἀνδριαντοποιός, ὅτι συμβέβηκε τῷ ἀνδριαντοπιῷ τὸ Πολυκλείτῳ εἶναι. Καὶ τὰ περιέχοντα δὲ τὸ συμβεβηκός, οἷον εἰ ὁ ἄνθρωπος αἴτιος ^f εἶη ἀνδριάντος ἢ ^g ὅλως ζῶον. Ἔστι δὲ καὶ τῶν συμβεβηκόντων ἄλλα ἄλλων ^{II} πορρώτερον καὶ ἐγγύτερον, οἷον εἰ ὁ λευκὸς ^h καὶ ὁ μουσικὸς αἴτιος λέγοιτο τοῦ ἀνδριάντος. ⁱ Πάντα δὲ καὶ τὰ οἰκείως λεγόμενα καὶ τὰ κατὰ συμβεβηκός τὰ μὲν ὡς δυνάμενα λέγεται τὰ ^δ ὡς ἐνεργούντα, οἷον τοῦ οἰκοδομεῖσθαι ^k οἰκίαν ^l οἰκοδόμος ἢ οἰκοδομῶν οἰκοδόμος. Ὅμοίως δὲ ^m λεχθήσεται ¹² καὶ ἐφ' ὧν αἴτια τὰ αἴτια τοῖς εἰρημένοις, οἷον ⁿ τοῦδ' ^o τοῦ ἀνδριάντος ^p ἢ ἀνδριάντος ^q ἢ καὶ ὅλως εἰκόνας, καὶ χαλκοῦ τοῦδε ἢ χαλκοῦ ^r ἢ ὅλως ὕλης· καὶ ἐπὶ τῶν συμβεβηκόντων ὡσαύτως. Ἔτι δὲ συμπλεκόμενα καὶ ταῦτα ^s κακείνα λεχθήσεται, οἷον οὐ Πολύκλειτος ^t οὐδὲ ἀνδριαντοποιός, ἀλλὰ Πολύκλειτος ἀνδριαντοποιός. Ἄλλ' ὅμως ἅπαντα ταυτὰ ¹³ ἐστὶ τὸ μὲν πλῆθος ἕξ, λεγόμενα δὲ διχῶς· ἢ γὰρ ὡς τὸ καθ' ἕκαστον, ἢ ὡς τὸ γένος, ἢ ὡς τὸ συμβεβηκός, ἢ ὡς τὸ γένος τοῦ συμβεβηκός, ἢ ὡς συμπλεκόμενα ταῦτα, ἢ ὡς ἀπλῶς λεγόμενα· πάντα δὲ ἢ ἐνεργούντα ἢ κατὰ δύναμιν. Διαφέρει δὲ τοσοῦτον, ὅτι τὰ μὲν ἐνεργούντα καὶ τὰ καθ' ἕκαστον ἅμα ἔστι καὶ οὐκ ἔστι καὶ ὧν ^v αἴτια, οἷον ὁδ' ^w ὁ ἰατρῶν τῷδε τῷ ὑγιαζομένῳ καὶ ὁδε ^w ὁ οἰκοδομῶν τῷδε τῷ οἰκοδομουμένῳ, ^x τὰ δὲ κατὰ δύναμιν οὐκ αἰεὶ· φθείρεται γὰρ οὐχ ἅμα ἡ οἰκία καὶ ὁ οἰκοδόμος. Δεῖ δ' αἰεὶ τὸ αἴτιον ἐκάστου τὸ ἀκρότατον ¹⁴ ζητεῖν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, οἷον ἄνθρωπος οἰκοδομεῖ ὅτι οἰκοδόμος, ὁ δ' οἰκοδόμος ^y κατὰ τὴν οἰκοδομικὴν· τοῦτο τοῖνυν πρότερον τὸ αἴτιον. Καὶ οὕτως ἐπὶ πάντων. Ἔτι τὰ μὲν γένη τῶν γενῶν, τὰ δὲ καθ' ^z ἕκαστον τῶν καθ' ἕκα-

^e ἄλλος I. ^f ἀνδριάντος εἶη E. ^g ὅλως τὸ ζῶον I. ^h καὶ ὁ μουσικὸς om. E. ⁱ πάντα] παρὰ πάντα I. ^k οἰκίαν om. E. ^l ὁ οἰκ. ἢ ὁ οἰκ. F.I. ^m δειχθήσεται F. ⁿ τοῦδε F.I. ^o τοῦ om. E. ^p ἢ ἀνδριάντος om. E. ^q καὶ post ἢ om. E. ^r ἢ καὶ ὅλως F. ^s καὶ ἐκείνα F. ^t οὐδὲ—Πολύκλειτος om. I. ^v αἴτια corr. E. ^w ὁ om. E. ^x τὸ E. ^y κατὰ] ὅτι κατὰ E. ^z ἕκαστα—ἕκαστα F.I.

στον, οἷον ἀνδριαντοποιὸς μὲν ἀνδριάντος, ὁδὶ δὲ τουδί. Καὶ τὰς μὲν δυνάμεις τῶν δυνατῶν, τὰ δ' ἐνεργούντα πρὸς τὰ ἐνεργούμενα. Ὅσα μὲν οὖν τὰ αἴτια καὶ ὃν τρόπον αἴτια, ἔστω ἡμῖν διωρισμένα ἰκανῶς.

- 4 Λέγεται δὲ καὶ ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον τῶν αἰτίων, καὶ πολλὰ καὶ εἶναι καὶ γίνεσθαι ^a διὰ τύχην καὶ ^b διὰ τὸ αὐτόματον· τίνα οὖν τρόπον ἐν τούτοις ἐστὶ τοῖς αἰτίοις ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, καὶ πότερον τὸ αὐτὸ ^c ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον ἢ ἕτερον, καὶ ὅπως τί ^d ἐστὶν ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, ἐπισκεπτέον. Ἐνιοὶ γὰρ ^e καὶ εἰ ἐστὶν ἢ μὴ ἀποροῦσιν· οὐδὲν ^f γὰρ γίνεσθαι ἀπὸ τύχης φασίν, ἀλλὰ πάντων εἶναι ^g τι αἴτιον ὠρισμένον, ὅσα ^h λέγομεν ⁱ ἀπ' αὐτομάτου γίνεσθαι ^k ἢ τύχης, οἷον τοῦ ἐλθεῖν ἀπὸ τύχης εἰς τὴν ἀγοράν, ^l καὶ καταλαβεῖν ὃν ἐβούλετο μὲν οὐκ ᾤετο δέ, αἴτιον τὸ βούλεσθαι ^m ἀγοράσαι ἐλθόντα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀπὸ τύχης ⁿ λεγομένων αἰεὶ τι εἶναι λαβεῖν τὸ αἴτιον, ἀλλ' οὐ τύχην, ἐπεὶ εἴ γέ τι ἦν ἡ τύχη, ἄτοπον ἂν φανεῖν ὡς ἀληθῶς, καὶ ἀπορήσειεν ἂν τις διὰ τί ποτ' οὐδεὶς τῶν ἀρχαίων σοφῶν τὰ αἴτια περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς λέγων περὶ τύχης οὐδὲν διώρισεν, ἀλλ' ὡς ἔοικεν, οὐδὲν ᾤοντο οὐδ' ἐκείνοι εἶναι ³ ἀπὸ τύχης. Ἄλλα καὶ τοῦτο θαυμαστόν· πολλὰ γὰρ καὶ γίνεται καὶ ἐστὶν ἀπὸ τύχης καὶ ἀπὸ ^o ταυτομάτου, ἃ οὐκ ἀγνοοῦντες ὅτι ἐστὶν ^p ἐπανεγκεῖν ἕκαστον ἐπὶ τι αἴτιον τῶν γινομένων, καθάπερ ὁ παλαιὸς λόγος εἶπεν ὁ ἀναιρῶν τὴν τύχην, ^q ὅμως τούτων τὰ μὲν εἶναι φασὶ πάντες ἀπὸ τύχης τὰ δ' οὐκ ἀπὸ τύχης· διὸ καὶ ἀμῶς γέ πως ἦν ποιητέον ⁴ αὐτοῖς μνεῖαν. Ἄλλα μὴν οὐδ' ἐκείνων γέ τι ᾤοντο εἶναι τὴν τύχην, οἷον φιλίαν ἢ νεῖκος ἢ ^r νοῦν ἢ πῦρ ἢ ἄλλο γέ τι τῶν τοιούτων. Ἄτοπον οὖν εἴτε μὴ ὑπελάμβανον εἶναι εἴτε

^a διὰ] διὰ τὴν E, καὶ διὰ F. ^b διὰ om. I. ^c ἡ om. I. ^d ἐστὶν αὐτόματον καὶ ἡ τύχη E. ^e εἰ καὶ I. ^f γὰρ] γὰρ δὴ E. ^g τι om. F. ^h λεγόμενα I. ⁱ ἀπὸ ταυτομάτου F.I. ^k ἢ] καὶ F. ^l καὶ καταλαβεῖν εἰς τὴν ἀγοράν I. ^m ἐλθόντα ἀγοράσαι F.I. ⁿ λεγομένων om. E. ^o τοῦ αὐτομάτου E. ^p ἐπανεγκεῖν F. ^q ὁμοίως E. ^r πῦρ ἢ νοῦν F.I.

οιόμενοι ^s παρέλειπον, καὶ ταῦτ' ἐνίοτε χρώμενοι, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς οὐκ αἰεὶ τὸν ἀέρα ^t ἀνωτάτῳ ἀποκρίνεσθαι φησιν, ἀλλ' ὅπως ἂν τύχη. Λέγει ^v γοῦν ἐν τῇ κοσμοποιᾷ 5

^ω Ὡς οὕτω συνέκυρσε θεῶν τότε, πολλάκι δ' ἄλλως

καὶ τὰ μόρια τῶν ζώων ἀπὸ τύχης γενέσθαι τὰ πλείστα ^w φησίν. Εἰσὶ δέ τινες οἱ καὶ ^x τοῦρανοῦ τοῦδε καὶ τῶν ^y κοσμικῶν πάντων αἰτιῶνται τὸ αὐτόματον· ἀπὸ ταυτομάτου γὰρ ^z γίγνεσθαι τὴν δίνην καὶ τὴν κίνησιν τὴν διακρίνασαν καὶ καταστήσασαν εἰς ταύτην τὴν τάξιν τὸ πᾶν. Καὶ μάλα ^a τοῦτο θαυμάσαι ἄξιον· ^b λέγοντες γὰρ τὰ μὲν ⁶ ζῶα καὶ τὰ φυτὰ ἀπὸ τύχης μήτε εἶναι μήτε γίγνεσθαι, ἀλλ' ἦτοι φύσιν ἢ νοῦν ἢ ^c τι τοιοῦτον ἕτερον εἶναι τὸ αἴτιον (οὐ γὰρ ^δ τι ἔτυχεν ἐκ τοῦ σπέρματος ἐκάστου γίγνεται, ἀλλ' ἐκ μὲν τοῦ τοιουδὶ ^d ἐλαία ἐκ δὲ τοῦ τοιουδὶ ^e ἄνθρωπος), τὸν δ' οὐρανὸν καὶ τὰ ^f θειότατα τῶν φανερῶν ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ^g γενέσθαι, τοιαύτην ^h δ' αἰτίαν μηδεμίαν εἶναι οἷαν τῶν ζώων καὶ τῶν φυτῶν. Καίτοι ⁱ εἰ ⁷ οὕτως ἔχει, ^k τοῦτ' αὐτὸ ἄξιον ἐπιστάσεως, καὶ καλῶς ἔχει λεχθῆναι τι περὶ ^l αὐτοῦ. Πρὸς γὰρ τῷ καὶ ἄλλως ^m ἄτοπον εἶναι τὸ λεγόμενον, ἔτι ἀτοπώτερον τὸ λέγειν ταῦτα ὀρώντας ἐν μὲν τῷ οὐρανῷ οὐδὲν ἀπὸ ταυτομάτου γιγνόμενον, ἐν δὲ τοῖς οὐκ ἀπὸ ⁿ τύχης πολλὰ συμβαίνοντα ἀπὸ τύχης· καίτοι εἰκός ^o γε ἦν τούναντίον ^p γίγνεσθαι. Εἰσὶ δέ τινες ⁸ οἷς δοκεῖ εἶναι ^q αἰτία μὲν ἡ τύχη, ἄδηλος δὲ ἀνθρωπίνη διανοία ὡς θεῖόν τι οὔσα καὶ δαιμονιώτερον. Ὡστε σκεπτέον καὶ τί ἐκάτερον, καὶ εἰ ταῦτὸν ἢ ἕτερον τό ^r τε αὐτομάτου καὶ ἡ τύχη, καὶ πῶς εἰς τὰ διωρισμένα αἴτια ἐμπίπτουσιν.

Πρῶτον μὲν οὖν, ἐπειδὴ ὀρώμεν τὰ μὲν αἰεὶ ὡσαύτως γινόμενα τὰ δὲ ὡς ^s ἐπὶ πολὺ, φανερόν ^t ὅτι οὐδετέρου τούτων 5

^s παρέλιπον I. ^t ἀποκρίνεσθαι ἀνωτάτῳ F.I. ^v γοῦν] οὖν F. ^w φησίν οὗτος. Εἰσὶ E. ^x τοῦ οὐρανοῦ F.I. ^y κόσμων E. ^z γίνεσθαι φησὶ τὴν I. ^a τοῦτό γε αὐτὸ θαυμάσαι F.I. ^b λέγοντας τὰ F. ^c τι om. F. ^d ἐλαίαν I. ^e ἄνθρωπον I. ^f θειότερα F.I. ^g γίγνεσθαι E. ^h δ' om. E. ⁱ εἰ] γε εἰ I. ^k τοῦτό γε αὐτὸ F.I. ^l αὐτοῦ τούτου. Πρὸς E. ^m ἄλογον E. ⁿ τύχης εἶναι πολλὰ E. ^o γε om. E. ^p γενέσθαι I. ^q μὲν αἰτία F.I. ^r τε om. F. ^s ἐπὶ τὸ πολὺ F.I. ^t ὅτι] ὡς F.

αἰτία ἢ τύχη λέγεται οὐδὲ τὸ ἀπὸ τύχης, οὔτε τοῦ ἐξ ἀνάγκης ^v καὶ αἰεὶ οὔτε ^w τοῦ ὡς ^x ἐπὶ πολὺ. Ἄλλ' ἐπειδὴ ^y ἔστιν ἃ γίγνεται καὶ ^z παρὰ ταῦτα, καὶ ^a ταῦτα πάντες φασὶν εἶναι ἀπὸ τύχης, φανερόν ὅτι ἔστι τι ἢ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον· τὰ τε γὰρ τοιαῦτα ἀπὸ τύχης ^b καὶ τὰ ἀπὸ τύχης τοιαῦτα ² ὄντα ἴσμεν. Τῶν δὲ γινομένων τὰ μὲν ἕνεκά ^c του γίγνεται, τὰ δ' οὔ· τούτων δὲ τὰ μὲν ^d κατὰ προαίρεσιν, τὰ δ' οὐ κατὰ προαίρεσιν, ἄμφω δ' ἐν τοῖς ἕνεκά του, ὥστε δῆλον ὅτι καὶ ἐν τοῖς ^e παρὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ὡς ^f ἐπὶ πολὺ ἔστιν ἕνια περὶ ἃ ἐνδέχεται ὑπάρχειν τὸ ἕνεκά του. Ἔστι δ' ἕνεκά του ὅσα ^g τε ἀπὸ διανοίας ἂν πραχθεῖν καὶ ὅσα ἀπὸ φύσεως. ³ Τὰ δὲ τοιαῦτα ὅταν κατὰ συμβεβηκὸς γένηται, ἀπὸ τύχης φασὶν εἶναι· ὥσπερ γὰρ καὶ ^h ὄν ἔστι τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός, οὔτω καὶ αἴτιον ἐνδέχεται εἶναι, οἷον οἰκίας καθ' αὐτὸ μὲν αἴτιον τὸ οἰκοδομικόν, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ τὸ λευκὸν ἢ τὸ μουσικόν. Τὸ μὲν οὖν καθ' αὐτὸ αἴτιον ὠρισμένον, τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἀόριστον· ἄπειρα γὰρ ⁴ ἂν τῷ ἐνὶ συμβαίῃ. Καθάπερ οὖν ἐλέχθη, ὅταν ἐν τοῖς ἕνεκά ^k του γιγνομένοις τοῦτο γένηται, τότε λέγεται ἀπὸ ταυτομάτου καὶ ἀπὸ τύχης. ¹ Αὐτῶν δὲ πρὸς ἀλλήλα τὴν διαφορὰν τούτων ὕστερον διοριστέον. Νῦν δὲ τοῦτο ἔστω φανερόν, ὅτι ἄμφω ἐν τοῖς ἕνεκά του ἔστιν, οἷον ἕνεκα τοῦ ἀπολαβεῖν τὸ ἀργύριον ἦλθεν ἂν, ^m κομισόμενος τὸν ἔρανον, εἰ ἦδει· ἦλθε δ' οὐ τούτου ἕνεκα, ἀλλὰ συνέβη ⁿ αὐτῷ ἐλθεῖν καὶ ποιῆσαι τοῦτο τοῦ κομίσασθαι ἕνεκα· τοῦτο δὲ οὔθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φοιτῶν εἰς τὸ χωρίον οὔτ' ἐξ ἀνάγκης· ἔστι δὲ τὸ τέλος, ἢ κομιδὴ, οὐ τῶν ἐν αὐτῷ αἰτίων, ἀλλὰ τῶν ^o προαιρετῶν καὶ ἀπὸ διανοίας· καὶ λέγεται ^p γε τότε ἀπὸ τύχης ⁵ ἐλθεῖν. Εἰ δὲ προελόμενος ^q καὶ τούτου ἕνεκα, ἢ αἰεὶ φοιτῶν

^v καὶ om. F. ^w τοῦ] τὸ F. ^x ἐπὶ τὸ πολὺ I. ^y ἔστι τινα ἃ I, τινα F. ^z περὶ F. ^a πάντες ταῦτα F.I. ^b καὶ τὰ ἀπὸ τύχης om. F. ^c του om. E. ^d κατὰ προαίρεσιν om. F. ^e περὶ F. ^f ἐπὶ τὸ πολὺ F.I. ^g τε om. F. ^h ὄν] ο E. ⁱ ἂν ἐν τῷ F. ^k του γιγνομένοις om. E. ¹ αὐτὴν F. ^m κομισάμενος E. ⁿ αὐτῷ om. F.I. ^o ἀπροαιρέτων καὶ οὐκ ἀπὸ γρ. I. ^p γε τότε] το E. ^q καὶ om. E.

ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κομιζόμενος, οὐκ ἀπὸ τύχης. Δῆλον ἄρα ὅτι ἡ τύχη αἰτία κατὰ συμβεβηκὸς ἐν τοῖς κατὰ προαίρεσιν τῶν ἕνεκά του. Διὸ περὶ τὸ αὐτὸ διάνοια καὶ τύχη· ἡ γὰρ προαίρεσις οὐκ ἄνευ διανοίας. Ἄοριστα μὲν οὖν τὰ αἷτια ἀνάγκη εἶναι, ἀφ' ὧν ἂν γένοιτο τὸ ἱ ἀπὸ τύχης. Ὅθεν⁶ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἱ ἀορίστου εἶναι ὕ δοκεῖ καὶ ἄδηλος ἀνθρώπων, καὶ ἔστιν ὡς ὠ οὐδὲν ἀπὸ τύχης δόξειεν ἂν γίγνεσθαι. Πάντα γὰρ ταῦτα ὀρθῶς λέγεται, ἡ ὅτι εὐλόγως. Ἔστι μὲν γὰρ ὡς γίνεται ἀπὸ τύχης· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ γίνεται, καὶ ἔστιν αἷτιον ὡς συμβεβηκὸς ἡ τύχη, ὡς δ' ἀπλῶς οὐδενός, οἷον οἰκίας οἰκοδόμος μὲν αἷτιος, κατὰ συμβεβηκὸς δὲ αὐλητῆς, καὶ τοῦ ἐλθόντα κομίσασθαι τὸ ἀργύριον, μὴ τούτου ἕνεκα ἐλθόντα, ἄπειρα τὸ πλῆθος· καὶ γὰρ ἰδεῖν τινὰ βουλόμενος καὶ διώκων ὕ καὶ φεύγων. Καὶ τὸ ἡ φάναι εἶναι τι παράλογον ἡ τὴν τύχην ὀρθῶς· ὁ γὰρ λόγος ἡ τῶν αἰεὶ ὄντων ἡ τῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἡ δὲ τύχη ἐν τοῖς γιγνομένοις παρὰ ταῦτα. Ὅστ' ἡ ἐπειδὴ ἀοριστα τὰ οὕτως αἷτια, καὶ ἡ τύχη ἀοριστον. Ὅμως δ' ἐπ' ἐνίων ἀπορήσειεν ἂν τις, ἂρ' οὖν τὰ τυχόντα αἷτι' ἂν γένοιτο τῆς τύχης, οἷον ὕγιείας ἡ πνεῦμα ἡ εἷλισις, ἀλλ' οὐ τὸ ἡ ἀποκεκάρθαι· ἔστι γὰρ ἄλλα ἄλλων ἐγγύτερα τῶν κατὰ συμβεβηκὸς ἡ αἷτιών. Τύχη δὲ ἀγαθῆ μὲν λέγεται, ὅταν ἀγαθὸν τι ἀποβῆ, φαύλη δὲ, ὅταν φαῦλόν τι, εὐτυχία δὲ καὶ δυστυχία, ὅταν μέγεθος ἔχοντα ταῦτα· διὸ καὶ τὸ ἡ παρὰ μικρὸν κακὸν ἡ ἀγαθὸν ἡ μέγα λαβεῖν ἡ ἡ δυστυχεῖν ἡ εὐτυχεῖν ἔστιν, ὅτι ὡς ὕπαρχον λέγει ἡ διάνοια· τὸ γὰρ ἡ παρὰ μικρὸν ὡσπερ οὐδὲν ἀπέχειν δοκεῖ. Ἔτι ἀβέβαιον ἡ εὐτυχία εὐλόγως· ἡ γὰρ τύχη ἀβέβαιος· οὐτε γὰρ αἰεὶ οὐθ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οἷόν τ' εἶναι τῶν ἀπὸ τύχης οὐθέν. Ἔστι μὲν οὖν ἡ ἄμφω αἷτια, καθάπερ εἷρηται, κατὰ συμβεβηκὸς,

ἱ ἀπὸ τῆς τύχης E. ἡ καὶ om. F.I. ἡ ἀρίστου I. ὕ δοκεῖ ante ἡ F.I. ὠ ἀπὸ τύχης οὐδὲν I. ἡ ὅτι om. E. ὕ καὶ θεασόμενος καὶ φ. F.I. ἡ εἶναι φάναι τι I, εἶναι τι φάναι F. ἡ ἐπεὶ F. ἡ ὁμοίως E. ἡ εἷλισις F. ἡ ἀποκεκαθάρθαι I. ἡ αἷτιών εὐτυχία δὲ ἔστιν ὅταν ὡς προεἰλετο ἀποβῆ, ἀτυχία δ' ὅταν παρὰ τὴν προαίρεσιν. Τύχη E. ἡ περὶ F. ἡ λαβεῖν μέγα F.I. ἡ εὐτυχεῖν ἡ ἀτυχεῖν E.F. ἡ ἄμφω om. E.

καὶ ἡ τύχη καὶ τὸ αὐτόματον, ἐν τοῖς ἐνδεχομένοις γίγνεσθαι μὴ ἀπλῶς μὴδ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, καὶ τούτων ὅσ' ἂν ^k γένοιτο ἕνεκά του.

- 6 Διαφέρει δ' ὅτι τὸ αὐτόματον ἐπὶ πλείον ἔστι· τὸ μὲν γὰρ ἀπὸ τύχης πᾶν ἀπὸ ταυτομάτου, τοῦτο δ' οὐ ^l πᾶν ἀπὸ τύχης. Ἡ μὲν γὰρ τύχη καὶ τὸ ἀπὸ τύχης ^m ἔστιν ὅσοις καὶ τὸ εὐτυχῆσαι ἂν ὑπάρξειεν καὶ ὄλως πράξις. Διὸ καὶ ἀνάγκη περὶ τὰ πρακτὰ εἶναι ⁿ τὴν τύχην· σημεῖον δ' ὅτι δοκεῖ ἦτοι ταῦτόν εἶναι τῇ εὐδαιμονίᾳ ^o ἢ εὐτυχίᾳ ἢ ἐγγύς, ἢ δ' εὐδαιμονία πράξις τις· εὐπραξία γάρ. Ὡσθ' ^p ὁπόσοις ² μὴ ἐνδέχεται πράξαι, οὐδὲ τὸ ἀπὸ τύχης τι ποιῆσαι. Καὶ διὰ τοῦτο οὔτε ἄψυχον οὐδὲν οὔτε θηρίον οὔτε παιδίον οὐδὲν ποιεῖ ἀπὸ τύχης, ὅτι οὐκ ἔχει προαίρεσιν· οὐδ' εὐτυχία οὐδ' ἀτυχία ὑπάρχει τούτοις, εἰ μὴ καθ' ὁμοιότητα, ὥσπερ ἔφη Πρώταρχος εὐτυχεῖς εἶναι τοὺς λίθους ἐξ ὧν οἱ βωμοί, ὅτι τιμῶνται, οἱ δὲ ὁμόζυγες αὐτῶν καταπατοῦνται. Τὸ δὲ πάσχειν ἀπὸ τύχης ^q ὑπάρξει πως καὶ τούτοις, ὅταν ὁ πρᾶττων τι περὶ αὐτὰ ^r πράξῃ ἀπὸ τύχης· ἄλλως δὲ οὐκ ἔστιν.
- 3 Τὸ δ' αὐτόματον καὶ τοῖς ἄλλοις ζῴοις ^s καὶ ^t πολλοῖς ^v τῶν ἀψύχων, οἷον ὁ ἵππος αὐτόματος, φασὲν, ἦλθεν, ὅτι ἐσώθη μὲν ἐλθόν, οὐ τοῦ σωθῆναι δὲ ^w ἕνεκα ἦλθεν. Καὶ ὁ τρίπους αὐτόματος κατέπεσεν· ^x ἔστι μὲν γὰρ τοῦ καθῆσθαι ^w ἕνεκα, ⁴ ἀλλ' οὐ τοῦ καθῆσθαι ^w ἕνεκα κατέπεσεν. Ὡστε φανερόν ὅτι ἐν τοῖς ἀπλῶς ^y ἕνεκά του γινομένοις, ὅταν μὴ τοῦ συμβάντος ἕνεκα γένηται ^z οὐ ἔξω τὸ αἶτιον, τότε ἀπὸ ^a ταυτομάτου λέγομεν ἀπὸ τύχης δέ, τούτων ὅσα ἀπὸ ταυτομάτου ⁵ γίνεται τῶν προαιρετῶν τοῖς ἔχουσι προαίρεσιν. Σημεῖον δὲ τὸ μάτην, ὅτι λέγεται ὅταν μὴ γένηται τὸ ἕνεκα ἄλλου ἐκείνου ἕνεκα, οἷον τὸ ^b βαδίσαι λαπάξεως ἕνεκά ἐστιν· εἰ δὲ μὴ ἐγένετο βαδίσαντι, μάτην ^c φασὲν βαδίσαι καὶ ἡ βάδισις

^k γένοιτο ἐν τοῖς ἕνεκά I. ^l πᾶν om. F.I. ^m ἔστιν ἐν ὅσοις I.
ⁿ τὴν om. E. ^o ἢ εὐτυχία om. F. ^p ὅσοις F.I. ^q ὑπάρχει F.
^r πράξῃ τι ἀπὸ E. ^s καὶ ante π. om. I. ^t πολλοῖς om. F. ^v τοῖς ἀψύχοις F.
^w ἕνεκεν F.I. ^x ἔστι E. ^y ἕνεκα γ. F. ^z οὐ] ὧν F.
^a τοῦ αὐτομάτου F. ^b βαδίσαι εἰ λαπ. F.I. ^c ἔφασκεν F.I.

ματαία, ὡς τοῦτο ὄν τὸ μάτην, τὸ πεφυκὸς ἄλλου ἔνεκα, ὅταν μὴ περαίνει ἐκείνο οὐ ἔνεκα ^d ἐπεφύκει, ἐπεὶ εἴ τις λούσασθαι φαίη μάτην ὅτι οὐκ ^e ἐξέλειπεν ὁ ἥλιος, γελοῖος ἂν εἶη· οὐ γὰρ ἦν τοῦτο ἐκείνου ἔνεκα. Οὕτω δὴ τὸ αὐτόματον ^f καὶ κατὰ τὸ ὄνομα, ὅταν αὐτὸ μάτην γένηται· κατέπεσε γὰρ ^g οὐ τοῦ πατάξαι ^h ἔνεκα ⁱ ὁ λίθος· ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου ἄρα κατέπεσεν ὁ λίθος, ὅτι πέσοι ἂν ὑπὸ τινὸς καὶ τοῦ πατάξαι ἔνεκα. Μάλιστα ^δ ἐστὶ χωριζόμενον ^k τὸ ἀπὸ τύχης ἐν τοῖς φύσει γινομένοις· ὅταν γὰρ γένηται ^l τι παρὰ φύσιν, τότε οὐκ ἀπὸ τύχης ἀλλὰ μᾶλλον ἀπὸ ταυτομάτου γεγονέναι φασί. Ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ἕτερον· τοῦ μὲν γὰρ ἔξω τὸ αἴτιον, τοῦ ^δ ἐντός.

Τί μὲν οὖν ἐστὶ τὸ αὐτόματον καὶ ^m τί ἢ τύχη, εἴρηται, ⁿ καὶ τί ^o διαφέρουσιν ἀλλήλων. Τὸν δὲ τρόπον ^p τῆς αἰτίας ἐν τοῖς ὅθεν ἢ ἀρχῇ τῆς κινήσεως, ^q ἑκάτερον αὐτῶν· ἢ γὰρ τῶν φύσει τι ἢ τῶν ἀπὸ διανοίας αἴτιον αἰεὶ ἐστίν· ἀλλὰ τούτων τὸ πλῆθος ἀόριστον. Ἐπεὶ ^r ἐστὶ τὸ αὐτόματον καὶ ^s ἢ τύχη αἴτια ὧν ἂν ^t ἢ νοῦς γένοιτο αἴτιος ἢ φύσις, ὅταν κατὰ συμβεβηκὸς αἰτιῶν τι γένηται τούτων αὐτῶν, ^u οὐδὲν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἐστὶ πρότερον τῶν καθ' ^v αὐτό, δηλὸν ὅτι οὐδὲ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς αἴτιον ^w πρότερον τοῦ καθ' ^x αὐτό. Ὑστερον ἄρα τὸ αὐτόματον καὶ ἢ τύχη καὶ νοῦ καὶ φύσεως ὥστ' εἰ ὅτι μάλιστα τοῦ οὐρανοῦ αἴτιον τὸ αὐτόματον, ἀνάγκη πρότερον νοῦν ^y καὶ φύσιν αἰτίαν εἶναι καὶ ἄλλων πολλῶν καὶ ^z τοῦδε παντός.

Ὅτι ^δ ἐστὶν αἴτια, καὶ ^y ὅτι τσαῦτα τὸν ἀριθμὸν ὅσα ⁷ φασί, δηλὸν· τσαῦτα γὰρ τὸν ἀριθμὸν τὸ διὰ τί περιέληφεν· ἢ γὰρ εἰς τὸ τί ἐστὶν ἀνάγεται τὸ διὰ τί ἔσχατον ἐν τοῖς ἀκινήτοις, οἷον ἐν τοῖς μαθήμασιν (εἰς ὀρισμὸν ^z γὰρ τοῦ

^d ἐπεφύκει] ἦν καὶ ἐπεφύκει F.I. ^e ἐξέλειπεν E. ^f καὶ om. F.I.
^g οὐ] ὁ F. ^h ἔνεκεν E. ⁱ ὁ post ἔνεκα om. F. ^k τοῦ E. ^l τι om. E.
^m τί ante ἢ om. I. ⁿ διαφέρει F. ^o τῆς δ' αἰτίας τὸν τρόπον I.
^p ἑκατέρου I. ^q ἢ post ἂν om. E. ^r οὐθέν I. ^s αὐτό, ὥστ' οὐδ'
αἴτιον, δηλὸν E. ^t πρότερον F. ^v ἐαυτό I. ^w αἴτιον καὶ φύσιν F.I.
^x τοῦδε τοῦ παντός F.I. ^y ὅτι ἔστι τσαῦτα F.I. ^z γὰρ om. I.

εὐθέως ἢ συμμέτρου ἢ ἄλλου τινὸς ἀνάγεται ἔσχατον), ἢ εἰς τὸ κινήσαν πρῶτον, οἷον διὰ τί ἐπολέμησαν; Ὡς εὐλόγησαν ἢ τίνος ἕνεκα; Ἰν' ἄρξωσιν ἢ ἐν τοῖς γινομένοις ἢ ὕλη. 2^ο Ὅτι μὲν οὖν τὰ αἷτια ^a ταῦτα καὶ τοσαῦτα, φανερόν· ἐπεὶ ^b δ' αἱ αἷτιαί ^c τέτταρες, περὶ πασῶν τοῦ φυσικοῦ εἰδέναι, καὶ εἰς πάσας ἀνάγων τὸ διὰ τί ἀποδώσει φυσικῶς, τὴν ὕλην, τὸ εἶδος, τὸ κινήσαν, τὸ οὐ ἕνεκα. Ἐρχεται δὲ τὰ τρία εἰς τὸ ^d ἐν πολλακίς· τὸ μὲν γὰρ τί ἐστὶ καὶ τὸ οὐ ἕνεκα ἓν ἐστὶ, τὸ δ' ὅθεν ἢ κινήσεις πρῶτον τῷ εἶδει ^e ταῦτ' οὗτοις· ἀν- 3 θρωπος ^f γὰρ ἀνθρώπον γεννᾷ. Καὶ ὅλως ὅσα κινούμενα κινεῖ· ὅσα δὲ μὴ, οὐκέτι φυσικῆς· οὐ γὰρ ἐν ^g αὐτοῖς ἔχοντα κινήσιν οὐδ' ἀρχὴν κινήσεως κινεῖ, ἀλλ' ἀκίνητα ὄντα. Διὸ τρεῖς αἱ πραγματεῖαι, ἡ μὲν περὶ ^h ἀκίνητον, ἡ δὲ περὶ κινούμενον μὲν ἀφθαρτον δέ, ἡ δὲ περὶ τὰ φθαρτά. Ὡς τὸ διὰ τί καὶ εἰς τὴν ὕλην ἀνάγοντι ἀποδίδονται, καὶ εἰς ⁱ τὸ τί 4 ἐστὶ, καὶ εἰς τὸ πρῶτον κινήσαν. Περὶ γενέσεως γὰρ μά- λιστα τοῦτον τὸν τρόπον τὰς αἷτίας σκοποῦσι, τί μετὰ ^k τί γίνεται, καὶ τί πρῶτον ^l ἐποίησεν ἢ τί ἔπαθε, καὶ οὕτως αἰεὶ ^m τὸ ἐφεξῆς. Διτταὶ δὲ αἱ ἀρχαὶ αἱ κινούσαι φυσικῶς, ὧν ἡ ἑτέρα οὐ φυσική· οὐ γὰρ ἔχει κινήσεως ἀρχὴν ἐν ⁿ αὐτῇ. 5^ο Τοιοῦτον δ' ἐστὶν εἴ τι κινεῖ μὴ κινούμενον, ῥῶσπερ τό τε παντελῶς ἀκίνητον καὶ τὸ πάντων πρῶτον ^q καὶ τὸ τί ἐστὶ ^r καὶ ἡ μορφή· τέλος γὰρ καὶ οὐ ἕνεκα· ὥστε ^s ἐπεὶ ἡ φύσις ἕνεκά του, καὶ ταύτην εἰδέναι δεῖ, ^t καὶ πάντως ἀποδοτέον τὸ διὰ τί, οἷον ^v ὅτι ἐκ τούδε ἀνάγκη τόδε· ^w τὸ δὲ ἐκ τούδε ἢ ἀπλῶς ^x ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ. Καὶ εἰ μέλλει τοῦτ' ἔσεσθαι, ὥσπερ ἐκ τῶν προτάσεων τὸ συμπέρασμα· καὶ ὅτι τοῦτ' ἦν τὸ τί ἦν εἶναι, καὶ διότι ^y βέλτιον οὕτως, οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ πρὸς τὴν ἐκάστου οὐσίαν.

^a ταῦτα] τοιαῦτα I. ^b δ' αἱ] δὲ F.I. ^c τέσσαρες F. ^d ἐν om. E. ^e τὸ αὐτὸ F. ^f γὰρ] μὲν γὰρ F.I. ^g ἐαυτοῖς F.I. ^h ἀκινήτων E. ⁱ τὸ τί ἐστὶ καὶ εἰς om. F. ^k τί post μετὰ om. E. ^l ἐποίησαν, supra posito ἐν, F. ^m τῷ E. ⁿ ἐαυτῇ F.I. ^o τοῦτο I. ^p ὥσπερ γὰρ τό E. ^q καὶ τὸ] καίτοι E. ^r καὶ ante ἢ om. F. ^s ἐπεὶ καὶ ἡ I. ^t καὶ om. E. ^v ὅτι om. F. ^w τὸ] τόδε E. ^x ἢ ante ὡς om. F. ^y βέλτιστον I.

Λεκτέον ^z δὴ πρῶτον μὲν διότι ἡ φύσις τῶν ἕνεκά του ⁸ αἰτίων, ἔπειτα περὶ τοῦ ἀναγκαίου, πῶς ἔχει ἐν τοῖς φυσικοῖς· εἰς γὰρ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀνάγουσι πάντες, ὅτι ἐπειδὴ τὸ θερμὸν τοιονδὶ πέφυκε καὶ τὸ ψυχρὸν ^a καὶ ἕκαστον δὴ τῶν τοιούτων, ταδὶ ἐξ ἀνάγκης ἐστὶ καὶ ^b γίνεται· καὶ γὰρ ^c εἰ ἄλλην αἰτίαν εἴπωσιν, ὅσον ἀψάμενοι χαίρειν ἐῶσιν, ὁ μὲν τὴν φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος, ὁ δὲ τὸν νοῦν. Ἐχει δ' ἀπο-² ρίαν τί κωλύει τὴν φύσιν μὴ ἕνεκά του ποιεῖν μηδ' ὅτι βέλτιον, ἀλλ' ὥσπερ ὕει ὁ Ζεὺς οὐχ ὅπως τὸν σῖτον ^d αὐξήσῃ, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης· τὸ γὰρ ἀναχθῆν ^e ψυχθῆναι δεῖ, καὶ τὸ ψυχθῆν ὕδωρ γενόμενον κατελθεῖν· τὸ δ' αὐξάνεσθαι τοῦτου γενομένου ^f τὸν σῖτον συμβαίνει. Ὁμοίως δὲ καὶ εἴ τῳ ἀπόλ-³ λυται ὁ σῖτος ἐν τῇ ἄλῳ, οὐ τοῦτου ἕνεκα ^g ὕει ὅπως ἀπόληται, ἀλλὰ τοῦτο συμβέβηκεν. Ὡστε τί κωλύει οὕτω καὶ τὰ μέρη ἔχειν ἐν τῇ φύσει, οἷον τοὺς ὀδόντας ἐξ ἀνάγκης ἀνατεῖλαι τοὺς μὲν ἐμπροσθίους ὀξεῖς, ἐπιτηδεῖους πρὸς τὸ διαιρεῖν, τοὺς δὲ γομφίους πλατεῖς καὶ χρησίμους πρὸς τὸ λεαίνειν τὴν τροφήν, ἐπεὶ οὐ τοῦτου ἕνεκα γενέσθαι, ἀλλὰ συμπεσεῖν. Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων μερῶν, ἐν ^h ὅσοις ⁴ δοκεῖ ὑπάρχειν τὸ ἕνεκά του. Ὅπου μὲν οὖν ἅπαντα συνέβη ὥσπερ κἂν εἰ ἕνεκά του ἐγίνετο, ταῦτα μὲν ἐσώθη ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου συστάντα ἐπιτηδεῖως· ὅσα δὲ μὴ οὕτως, ἀπώλετο καὶ ἀπόλλυται, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς λέγει τὰ ⁱ βουγενῆ ^k ἀνδρόπρωρα. Ὁ μὲν οὖν λόγος, ^l ὅ ἂν τις ἀπορήσειεν, ⁵ οὗτος, καὶ εἴ τις ἄλλος τοιούτός ἐστιν· ἀδύνατον ^m δὲ τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον. Ταῦτα μὲν γὰρ καὶ πάντα τὰ φύσει ἢ ⁿ αἰεὶ οὕτω γίνεται ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, τῶν δ' ἀπὸ τύχης καὶ τοῦ αὐτομάτου οὐδὲν. Ὁ οὐ γὰρ ἀπὸ τύχης οὐδ' ἀπὸ συμπτώματος δοκεῖ ὕειν πολλακίς τοῦ χειμῶνος, ἀλλ' ^p εἰ ἂν ὑπὸ κύνα· οὐδὲ καύματα ὑπὸ κύνα, ἀλλ' ἂν χειμῶνος. ^q Εἰ οὖν ⁶

^z δὲ F.I. ^a καὶ τὸ ἕκαστον F. ^b γίνεται καὶ πέφυκε καὶ F.I. ^c εἰν] κἂν F. ^d αὐξήσαι I. ^e τὸ ante ψ. om. E. ^f συμβαίνει τὸν σῖτον F.I. ^g ὕειν I. ^h οἷς E. ⁱ βουγενῆ καὶ ἀνδρ. F. ^k ἀνδρῶρα E. ^l ὅ] ὄν I. ^m δὲ ταῦτα τοῦτον F.I. ⁿ οὕτως αἰεὶ F. ^o οὐ—οὐδ'] οὔτε—οὔτε F.I. ^p ἂν F.I. ^q εἰ] ἦ I.

^Γ ἢ ὡς ἀπὸ συμπτώματος δοκεῖ ἢ ἕνεκά του εἶναι, εἰ μὴ οἶόν τε ταῦτ' εἶναι μήτε ἀπὸ συμπτώματος μήτ' ἀπὸ ταυτομάτου, ἕνεκά του ἂν εἶη. Ἀλλὰ μὴν φύσει ^β γ' ἐστὶ ^τ τὰ τοιαῦτα ^ν πάντα, ὡς καὶ αὐτοὶ φαῖεν οἱ ταῦτα λέγοντες. Ἔστιν ἄρα τὸ ἕνεκά του ἐν τοῖς φύσει γινομένοις καὶ οὖσιν. Ἐπι ἐν ὅσοις τέλος ^ω ἐστὶ τι, τούτου ἕνεκα πράττεται τὸ πρότερον καὶ τὸ ἐφεξῆς. Οὐκοῦν ὡς πράττεται, οὕτω πέφυκε, καὶ ὡς πέφυκεν, ^χ οὕτω πράττεται ἕκαστον, ἂν μὴ τι ἐμποδίξῃ. Πράττεται ^δ ἕνεκά του καὶ πέφυκεν ἄρα τούτου ^υ ἕνεκα. Οἶον εἰ οἰκία τῶν φύσει γινομένων ἦν, οὕτως ἂν ἐγίνετο ὡς νῦν ὑπὸ τῆς τέχνης· εἰ δὲ ^ζ τὰ φύσει μὴ μόνον φύσει ἀλλὰ καὶ τέχνη γίνοιτο, ὡσαύτως ἂν γίνοιτο ἢ πέφυκεν. Ἔνεκα ἄρα θατέρου θάτερον. Ὀλως ^α τε ἢ τέχνη τὰ μὲν ἐπιτελεῖ ^α ἢ φύσις ἀδυνατεῖ ^β ἀπεργάσασθαι, τὰ δὲ μιμεῖται. Εἰ οὖν τὰ κατὰ ^ς τὴν τέχνην ἕνεκά του, δηλον ὅτι καὶ τὰ κατὰ ^ς τὴν φύσιν ὁμοίως γὰρ ^δ ἔχει πρὸς ἄλληλα ἐν τοῖς κατὰ τέχνην καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν τὰ ὕστερα ^ε πρὸς ⁹ τὰ πρότερα. Μάλιστα δὲ φανερόν ἐπὶ τῶν ζῴων τῶν ἄλλων, ^α οὔτε τέχνη οὔτε ζητήσαντα οὔτε βουλευσάμενα ποιεῖ ^ς ὅθεν διαποροῦσὶ τινες πότερον νῶ ἢ τινὶ ἄλλῳ ἐργάζονται οἷ τ' ἀράχλαι καὶ οἱ μύρμηκες καὶ τὰ τοιαῦτα. Κατὰ μικρὸν ^δ οὕτω ^ς προϊόντι καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς φαίνεται τὰ συμφέροντα γινομένα πρὸς τὸ τέλος, οἶον τὰ φύλλα τῆς τοῦ καρποῦ ^h ἕνεκα σκέπης. ⁱ Ὡστ' εἰ φύσει τε ποιεῖ καὶ ἕνεκά του ἢ χελιδῶν ^k τὴν νεοττιὰν καὶ ὁ ἀράχνης τὸ ἀράχμιον, καὶ τὰ φυτὰ ^l τὰ φύλλα ἕνεκα τῶν καρπῶν καὶ τὰς ρίζας οὐκ ἄνω ἀλλὰ κάτω ^m ἕνεκα τῆς τροφῆς, φανερόν ὅτι ἔστιν ⁿ ἢ αἰτία ἢ τοιαύτη ἐν τοῖς φύσει γινομένοις καὶ οὖσιν. Καὶ ἐπεὶ ἢ

^Γ ἢ ὡς om. F.I. ^β τ' E. ^τ τὰ τοιαῦτα] ταῦτα E. ^ν πάντα] γε πάντα F.I. ^ω τι ἐστὶ F.I. ^χ οὕτω πρ. ἕκ. post ἐμποδίξῃ F.I. ^υ ἕνεκα] ἕνεκά του E. ^ζ τὰ φύσει om. E.I. ^α δὲ E. ^β ἀπεργάσασθαι F.I. ^ς τὴν om. F.I. ^δ ἔχει ἐν τοῖς πρὸς E. ^ε πρὸς τὰ πρότερα om. E. ^ς ὅθεν διαπ.] διὸ ἀπ. F.I. ^ς προϊόντα F.I. ^h ἕνεκα ante τῆς F.I. ⁱ Ὡστ' εἰ] ὡστῆ E. ^k τὴν ἠτε περιφερῆ νεοττιὰν F. ^l τὸ φύλλον E. ^m ἕνεκα om. E. ⁿ ἢ ante αἰτία om. F.

φύσις διττή, ἡ μὲν ὡς ὕλη ἢ δ' ὡς μορφή, τέλος δ' αὕτη, τοῦ τέλους δ' ἕνεκα τᾶλλα, αὕτη ἂν εἴη ὁ ἢ αἰτία ἢ οὐ ἕνεκα. Ἄμαρτία δὲ γίγνεται καὶ ἐν τοῖς κατὰ τέχνην· ἔγραψε γὰρ ¹¹ οὐκ ὀρθῶς ὁ γραμματικός, καὶ ἐπότισεν ^ρ οὐκ ὀρθῶς ὁ ἰατρός τὸ φάρμακον· ὥστε δῆλον ὅτι ἐνδέχεται καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν. Εἰ δὲ ἔστιν ἓνια κατὰ τέχνην ἐν οἷς τὸ ὀρθῶς ἕνεκά του, ἐν δὲ τοῖς ἀμαρτανομένοις ἕνεκα μὲν τινος ἐπιχειρεῖται ἀλλ' ἀποτυγχάνεται, ὁμοίως ἂν ^q ἔχοι καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς, καὶ τὰ τέρατα ^τ ἀμαρτήματα ἐκείνου τοῦ ἕνεκά ^s του. Καὶ ἐν ταῖς ἐξ ἀρχῆς ἄρα συστάσεσι τὰ βουγενῆ, εἰ μὴ πρὸς τινα ὄρον καὶ τέλος δυνατὰ ἦν ἐλθεῖν, διαφθειρομένης ἂν ἀρχῆς τινὸς ἐγίνετο, ὥσπερ νῦν τοῦ σπέρματος. Ἔτι ἀνάγκη ¹² σπέρμα γενέσθαι ^τ πρῶτον, ἀλλὰ μὴ εὐθὺς τὰ ζῶα· καὶ τὸ Οὐλοφνὲς μὲν ^v πρῶτα

σπέρμα ἦν. Ἔτι καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς ^w ἔνεστι τὸ ἕνεκά του, ἦττον δὲ ^x διήρθρωται· ^y πρότερον οὖν ^z καὶ ἐν τοῖς φυτοῖς ἐγίνετο, ὥσπερ ^a τὰ ^b βουγενῆ ἀνδρόπρωρα, οὕτω καὶ ^c ἀμπελογενῆ ἐλαιόπρωρα, ἢ οὐ; Ἄτοπον γάρ· ἀλλὰ μὴν ἔδει ^d γε, εἴπερ καὶ ἐν τοῖς ζῴοις. Ἔτι ἔδει ^e ἐν τοῖς ¹³ σπέρμασι γίνεσθαι ^f ὅπως ἔτυχεν· ὄλως δ' ἀναιρεῖ ^g ὁ οὕτω λέγων τὰ φύσει τε καὶ φύσιν· φύσει γάρ, ὅσα ἀπὸ τινος ἐν ^h αὐτοῖς ἀρχῆς συνεχῶς κινούμενα ἀφικνεῖται εἰς τι τέλος· ἀφ' ἐκάστης δὲ οὐ τὸ αὐτὸ ἐκάστοις οὐδὲ τὸ τυχόν, ἀεὶ μέντοι ἐπὶ τὸ αὐτό, ⁱ ἂν μὴ τι ἐμποδίση. Τὸ δὲ οὐ ¹⁴ ἕνεκα, καὶ ^k ὁ τούτου ἕνεκα, γένοιτο ἂν ^l καὶ ἀπὸ τύχης, οἷον λέγομεν ὅτι ἀπὸ τύχης ἦλθεν ὁ ξένος ^m καὶ λουσάμενος ἀπῆλθεν, ὅταν ὥσπερ ἕνεκα τούτου ἐλθὼν πράξη, μὴ ἕνεκα ⁿ δὲ τούτου ἔλθῃ. Καὶ τοῦτο κατὰ συμβεβηκός· ὁ ἢ γὰρ τύχη

ο ἢ ante αἰτία om. E. ρ οὐκ ὀρθῶς post ἐπότισεν om. E. q ἔχοι om. F. τ ἀμαρτήματα om. E. s του om. E. t πρῶτον μὲν ἀλλὰ I. v πρότερον I. w ἔστι E. x ἦρθρωται E. y πρότερον F. z καὶ om. F. a τὰ om. F.I. b βουβογενῆ F. c ἀμπελογενῆ καὶ F.I. d γε om. E. e ἐν] καὶ ἐν F. f ὥσπερ F. g ὁ om. I. h ἐαυτοῖς F.I. i ἐὰν F.I. k ὁ om. E. l καὶ om. F.I. m γρ. καὶ λουσάμενος τουτέστι λυτρωσάμενος τὸν αἰσχμάλωτον I. n τούτου δ' F.I. ο ἢ—συμβεβηκός om. E.

τῶν κατὰ συμβεβηκὸς αἰτίων, καθάπερ καὶ πρότερον εἶπομεν· ῥ' ἀλλ' ὅταν τοῦτο αἰεὶ ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἠ γίγνηται, οὐ συμβεβηκὸς οὐδ' ἀπὸ τύχης· ἐν δὲ τοῖς φυσικοῖς αἰεὶ οὕτως, 15 ῥ' ἂν μὴ τι ἐμποδίσῃ. Ἐποπον δὲ τὸ μὴ οἶσθαι ἕνεκά του γίνεσθαι, εἰ μὴ ἴδωσι τὸ ῥ' κινεῖν βουλευσάμενον. Καίτοι καὶ ἡ τέχνη οὐ βουλεύεται· καὶ ῥ' γὰρ εἰ ἐνὴν ἐν τῷ ξύλῳ ἡ ναυπηγική, ὁμοίως ῥ' ἂν φύσει ἐποίει· ὥστ' εἰ ἐν τῇ τέχνῃ ἔνεστι τὸ ἕνεκά του, ῥ' καὶ ἐν φύσει. Μάλιστα δὲ δῆλον, ὅταν τις ἰατρεύῃ αὐτὸς ῥ' ἑαυτόν· τούτῳ γὰρ ἔοικεν ἡ φύσις. Ἐπι μὲν οὖν αἰτία ἡ φύσις, καὶ οὕτως ὡς ἕνεκά του, φανερόν.

9 Τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης πότερον ἐξ ὑποθέσεως ὑπάρχει ἢ καὶ ἀπλῶς; Νῦν μὲν γὰρ οἴονται τὸ ἐξ ἀνάγκης εἶναι ἐν τῇ γενέσει, ὥσπερ ῥ' ἂν εἴ τις τὸν τοῖχον ῥ' ἐξ ἀνάγκης γεγενῆσθαι νομίζοι, ὅτι τὰ μὲν βαρέα κάτω πέφυκε φέρεσθαι τὰ δὲ κούφα ῥ' ἐπιπολῆς, διὸ οἱ λίθοι μὲν κάτω καὶ τὰ θεμέλια, ἡ δὲ γῆ ἂνω ῥ' διὰ κούφότητα, ἐπιπολῆς δὲ μάλιστα τὰ ξύλα· κούφα ῥ' γάρ. Ἐπι ὁμοίως οὐκ ἄνευ μὲν τούτων γέγονεν, οὐ μέντοι διὰ ταῦτα πλὴν ὡς δι' ὑλὴν, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ κρύπτειν ῥ' ἅττα καὶ σώζειν. Ἐπι ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις πᾶσιν, ἐν ὅσοις τὸ ἕνεκά του ἐστίν, οὐκ ἄνευ μὲν τῶν ἀναγκαίαν ἐχόντων τὴν φύσιν, οὐ μέντοι ῥ' γε διὰ ταῦτα ἀλλ' ἢ ὡς ὑλὴν, ἀλλ' ἕνεκά του, οἷον διὰ τί ὁ πρίων ῥ' τοιοσδί; Ἐπι ὡς τοιδί καὶ ἕνεκα τουδὶ. Τούτου μέντοι τὸ οὐ ἕνεκα ἀδύνατον γενέσθαι, ἂν μὴ σιδηροῦς ἢ ἀνάγκη ἄρα σιδηροῦν εἶναι, εἰ 3 πρίων ἔσται καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ. Ἐπι ὑποθέσεως δὲ τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλ' οὐχ ὡς τέλος· ἐν γὰρ τῇ ὑλῇ τὸ ἀναγκαῖον, τὸ δ' οὐ ἕνεκα ἐν τῷ λόγῳ. Ἐπι ἔστι δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἐν τε τοῖς μαθήμασι ῥ' καὶ ἐν τοῖς κατὰ φύσιν γινομένοις τρόπον τινὰ

ῥ' ἀλλ' ὅταν om. E. ἠ γένηται E. ῥ' εἰάν F. ῥ' κοινοῦν I. ῥ' γὰρ om. E. ῥ' ἂν τῇ φ. F.I. ῥ' καὶ ἐν φ.] καὶ ἐν τῇ φ. ἔνεστι F.I. ῥ' αὐτόν I. ῥ' ἂν om. E. ῥ' γεγενῆσθαι ἐξ ἀνάγκης F.I. ῥ' ἐξεπιπολῆς E. ῥ' διὰ τὴν κούφ. F. ῥ' ἅττα om. E.I. ῥ' γε om. F. ῥ' τοιοῦτος E. ῥ' καὶ ἐν τοῖς κ. φ. om. E.

παραπλησίως· ἐπεὶ γὰρ τὸ εὐθύ τοδί ἐστιν, ἀνάγκη τὸ τρί-
 γωνον δύο ἢ ὀρθαῖς ἢ ἴσας ἔχειν· ἀλλ' οὐκ ἰ ἐπεὶ τοῦτο, ἐκείνο·
 ἀλλ' εἴγε τοῦτο μὴ ἐστιν, κ οὐδὲ τὸ εὐθύ ἐστιν. Ἐν δὲ τοῖς 4
 γινομένοις ἕνεκά του ἰ ἀνάπαλιν, εἰ ἢ τὸ τέλος ἔσται ἢ ἔστι,
 ἢ καὶ τὸ ἔμπροσθεν ἔσται ἢ ἔστιν· εἰ δὲ μὴ, ὥσπερ ἐκεῖ μὴ
 ὄντος ὁ τοῦ συμπεράσματος ἢ ἀρχὴ οὐκ ἔσται, καὶ ἐνταῦθα τὸ
 τέλος καὶ τὸ οὐ ἕνεκα· ἀρχὴ γὰρ καὶ αὕτη, οὐ τῆς ῖ πράξεως
 ἀλλὰ τοῦ λογισμοῦ· ἐκεῖ δὲ τοῦ λογισμοῦ· πράξεις γὰρ
 οὐκ εἰσὶν. Ὡστ' εἰ ἔσται οἰκία, ῖ ἀνάγκη ταῦτα γενέσθαι ἢ
 ὑπάρχειν ἢ εἶναι, ἢ ὅλως τὴν ὕλην τὴν ἕνεκά του, οἶον πλίν-
 θους καὶ λίθους, εἰ οἰκία· οὐ μέντοι διὰ ταῦτά ἐστι τὸ τέλος
 ἀλλ' ἢ ὡς ῑ ὕλην. Οὐδ' ἔσται διὰ ταῦτα. Ὅλως μέντοι μὴ 5
 ὄντων οὐκ ἔσται οὐδ' ἢ οἰκία οὐδ' ὁ πρίων, ἢ μὲν εἰ μὴ οἱ
 λίθοι, ὁ δ' εἰ μὴ ὁ σίδηρος· οὐδὲ γὰρ ἐκεῖ αἱ ἀρχαί, εἰ μὴ τὸ
 τρίγωνον δύο ἢ ὀρθαῖς. Φανερόν δὴ ὅτι τὸ ἀναγκαῖον ἐν τοῖς
 φυσικοῖς τὸ ὡς ὕλη λεγόμενον καὶ αἱ κινήσεις αἱ ταύτης.
 Καὶ ἄμφω μὲν τῷ φυσικῷ λεκτέαι ῑ αἱ αἰτίαι, μᾶλλον δὲ ἢ
 τινὸς ἕνεκα· αἴτιον γὰρ τοῦτο τῆς ὕλης, ἀλλ' ῑ οὐχ αὕτη τοῦ
 τέλους· καὶ τὸ τέλος ῑ τὸ οὐ ἕνεκα, καὶ ῑ ἢ ἀρχὴ ἀπὸ τοῦ
 ὀρισμοῦ καὶ τοῦ λόγου, ὥσπερ ἐν τοῖς κατὰ τέχνην, ἐπεὶ ῑ ἢ
 οἰκία τοιόνδε, τάδε δεῖ ῑ γίγνεσθαι καὶ ῑ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης,
 καὶ ἐπεὶ ἢ ὑγίεια τοδί, τάδε δεῖ ῑ γίγνεσθαι ἐξ ἀνάγκης
 καὶ ὑπάρχειν. Οὕτως καὶ εἰ ἄνθρωπος ῑ τοδί, ταδί· εἰ δὲ 6
 ταδί, ταδί. Ἴσως δὲ καὶ ἐν τῷ λόγῳ ἐστὶ ῑ τὸ ἀναγκαῖον.
 Ὅρισαι μὲν γὰρ τὸ ἔργον τοῦ πρίων ὅτι διαίρεσις τοιαδί·
 αὕτη δ' οὐκ ἔσται, εἰ μὴ ἔξει ὀδόντας τοιουσδί· οὔτοι δ' ῑ οὐ,
 εἰ μὴ σιδηροῦς. Ἐστὶ γὰρ καὶ ἐν τῷ λόγῳ ἔνια μόρια ὡς
 ὕλη τοῦ λόγου.

ἢ ὀρθὰς F. ἢ ἴσας om. E. ἢ ἐπὶ E, εἰ F.I. κ οὐδὲ τὸ εὐθύ ἔστιν
 om. pr. E. ἰ ἀνάπαλιν om. E. ἢ τὸ om. E. ἢ καὶ om. F.I. ὁ τοῦ
 συμπεράσματος om. E. ῖ πράξεως δὲ ἀλλὰ F. ῖ ταῦτα ἀνάγκη I.
 ῑ ὕλης corr. E, ὕλη I, ἢ ὕλη F. ῑ ὀρθαί E. ῑ αἱ post λ. om. F.
 ῑ οὐχ αὕτη I. ῑ τὸ οὐ] τοῦ οὐ E. ῑ ἢ om. I. ῑ ἢ om. E. ῑ γενέ-
 σθαι F.I. ῑ ὑπάρχειν I. ῑ γενέσθαι F.I. ῑ τοδί om. E. ῑ τὰ
 ἀναγκαῖα I. ῑ ὀρισαι μὲν E, ὀρισαι μὲνου I. ῑ οὐ om. E.I.

§ Γ.

Ἐπεὶ δ' ἡ φύσις μὲν ἐστὶν ἀρχὴ^h κινήσεως καὶ μεταβολῆς, ἡ δὲ μέθοδος ἡμῖν περὶ φύσεώςⁱ ἐστὶ, δεῖ μὴ λανθάνειν τί ἐστὶ κίνησις· ἀναγκαῖον γὰρ ἀγνοουμένης αὐτῆς ἀγνοεῖσθαι καὶ τὴν φύσιν. Διορισσαμένοις δὲ περὶ κινήσεως πειρατέον τὸν αὐτὸν ἐπελθεῖν τρόπον περὶ τῶν ἐφεξῆς. Δοκεῖ δ' ἡ κίνησις εἶναι τῶν συνεχῶν, τὸ δ' ἄπειρον ἐμφαίνεται πρῶτον ἐν τῷ συνεχεῖ· διὸ καὶ τοῖς ὀριζομένοις τὸ συνεχές^k συμβαίνει^l προσχρήσασθαι πολλάκις τῷ λόγῳ τῷ τοῦ^m ἀπείρου, ὡς τὸ εἰς ἄπειρον διαιρετὸν συνεχές ὄν. Πρὸς δὲ τούτοις ἄνευ τόπου καὶ κενοῦ καὶ χρόνουⁿ κίνησιν ἀδύνατον εἶναι. Δῆλον οὖν ὡς διὰ^o τε ταῦτα, καὶ διὰ τὸ πάντων εἶναι κοινὰ καὶ καθόλου^p ταῦτα πᾶσι, σκεπτέον προχειρισσαμένοις περὶ ἐκάστου τούτων· ὑστέρᾳ γὰρ ἢ περὶ τῶν ἰδίων θεωρία τῆς περὶ τῶν κοινῶν ἐστίν. ^q Καὶ πρῶτον, καθάπερ^r εἶπαμεν, περὶ κινήσεως. Ἔστι δὴ τι τὸ μὲν ἐντελεχεία μόνον, τὸ δὲ δυνάμει καὶ ἐντελεχεία, τὸ μὲν τότε τι, τὸ δὲ τοσόνδε,^s τὸ δὲ τοιόνδε, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν τοῦ ὄντος κατηγοριῶν³ ὁμοίως. Τοῦ δὲ πρὸς τι τὸ μὲν καθ'^t ὑπεροχὴν λέγεται καὶ κατ' ἔλλειψιν, τὸ δὲ κατὰ^v τὸ ποιητικὸν καὶ παθητικόν, καὶ ὅλως^w κινητικόν τε καὶ κινητόν·^x τὸ γὰρ κινητικὸν κινητικὸν τοῦ κινητοῦ καὶ τὸ κινητὸν κινητὸν ὑπὸ τοῦ κινητικοῦ. Οὐκ ἔστι^y δὲ κίνησις παρὰ τὰ πράγματα· μεταβάλλει γὰρ τὸ μεταβάλλον^z αἰεὶ ἢ κατ' οὐσίαν ἢ^a κατὰ ποσὸν ἢ^b κατὰ⁴ ποιὸν ἢ κατὰ τόπον. Κοινὸν δ' ἐπὶ τούτων οὐδὲν^c ἔστι

§ Tit. Γ] φυσικῶν γ I. ^h κινήσεως καὶ στάσεως καὶ μετ. F. ⁱ ἐστὶ, δεῖ—κίνησις om. pr. E, qui in litura ἀναγκαῖον πρῶτον μὲν εἶπεν τί ἐστὶ κίνησις, ἔπειτα τοῦτο διορισσαμένους περὶ τῶν ἐφεξῆς τὸν αὐτὸν ἐπελθεῖν τρόπον. Δοκεῖ. ^k συμβαίνει ἀνάγκη pr. E. ^l προσχρήσθαι I. ^m ἀπείρου ὡς τὸ εἰς om. E. ⁿ ἀδύνατον κίνησιν F.I. ^o τε om. E. ^p ταῦτα om. E. ^q καὶ πρῶτον] πρῶτον δὲ F.I. ^r εἶπομεν F.I. ^s τὸ δὲ ante τοιόνδε om. F. ^t ὑπεροχὴν καὶ ἔλλειψιν λέγεται F.I. ^v τὸ] τότε F, om. E. ^w κινητόν τε καὶ κινητικόν E. ^x τὸ μὲν γὰρ F. ^y δὲ] δέ τις I. ^z αἰεὶ ante τὸ F.I. ^a κατὰ τὸ ποσὸν F.I. ^b κατὰ τὸ ποιὸν F.I, ποιὸν E. ^c ἔστι—ποιὸν om. E.

λαβεῖν, ὡς ^c φαμέν, ὃ οὔτε τόδε οὔτε ποσὸν οὔτε ποιὸν οὔτε τῶν ἄλλων κατηγορημάτων οὐθέν. Ὡστ' οὐδὲ κίνησις ^d οὐδὲ μεταβολὴ οὐθενὸς ἔσται παρὰ τὰ εἰρημένα, ^e μηθενὸς γε ὄντος παρὰ τὰ εἰρημένα. Ἐκαστὸν δὲ διχῶς ὑπάρχει πᾶσιν, οἶον τὸ τόδε· τὸ μὲν γὰρ μορφὴ αὐτοῦ, τὸ δὲ στέρησις· καὶ κατὰ τὸ ποιόν· τὸ μὲν γὰρ λευκὸν τὸ δὲ μέλαν· καὶ κατὰ τὸ ποσὸν τὸ ^f μὲν τέλειον τὸ ^g ἀτελές. Ὅμοίως δὲ καὶ ⁵ κατὰ τὴν φοράν τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω, ἢ τὸ μὲν κοῦφον τὸ δὲ βαρύ. Ὡστε κινήσεως καὶ μεταβολῆς ἔστιν εἶδη τοσαῦτα ὅσα τοῦ ὄντος. Δηρημένου δὲ καθ' ἕκαστον γένος τοῦ μὲν ἐντελεχεία τοῦ δὲ δυνάμει, ἢ τοῦ δυνάμει ὄντος ἐντελέχεια, ἢ ^h τοιοῦτον, κίνησις ἔστιν, οἶον τοῦ μὲν ἀλλοιωτοῦ, ἢ ἀλλοιωτόν, ἀλλοίωσις, τοῦ δὲ αὐξητοῦ καὶ τοῦ ἀντικειμένου φθιτοῦ (οὐδὲν γὰρ ὄνομα κοινὸν ἐπ' ἀμφοῖν) αὐξησης καὶ φθίσις, τοῦ δὲ ⁱ γενητοῦ καὶ φθαρτοῦ γέनेσις καὶ φθορά, ^j τοῦ δὲ φορητοῦ φορά. Ὅτι ^k δὲ τοῦτό ἐστιν ἡ κίνησις, ⁶ ἐντεῦθεν δῆλον. Ὅταν γὰρ τὸ οἰκοδομητόν, ἢ ^l τοιοῦτον αὐτὸ λέγομεν εἶναι, ἐντελεχεία ἢ, οἰκοδομεῖται, καὶ ἔστι τοῦτο οἰκοδόμησις· ^m ὁμοίως δὲ ⁿ καὶ μάθησις καὶ ἰάτρευσις καὶ κύλισις καὶ ἄλσις καὶ ^o ἄδρυνσις καὶ γήρανσις. Ἐπεὶ ^δ ἔνια ταῦτα καὶ δυνάμει καὶ ἐντελεχεία ἔστιν, οὐχ ἅμα δὲ ἢ οὐ κατὰ τὸ αὐτό, ἀλλ' οἶον θερμὸν μὲν δυνάμει ψυχρὸν δὲ ἐντελεχεία, πολλὰ ἤδη ποιήσει καὶ πείσεται ὑπ' ἀλλήλων· ἅπαν γὰρ ἔσται ἅμα ποιητικὸν καὶ παθητικόν. Ὡστε καὶ ⁷ τὸ κινοῦν φυσικῶς κινήτόν· πᾶν γὰρ τὸ τοιοῦτον κινεῖ κινούμενον καὶ αὐτό. Δοκεῖ μὲν οὖν τισὶν ἅπαν κινεῖσθαι τὸ κινοῦν, ^p οὐ μὴν ἀλλὰ περὶ ^q τούτου μὲν ἐξ ἄλλων ἔσται δῆλον ^r ὅπως ἔχει (ἔστι γὰρ ^s τι κινοῦν καὶ ἀκίνητον), ἢ δὲ τοῦ δυ-

^c ἔφαμεν I. ^d οὔτε F.I. ^e μηθενὸς I. ^f μὲν γὰρ τ. E. ^g τοιοῦτον] τι τοιοῦτόν ἐστι F, τοιοῦτόν ἐστι I. ^h γεννητοῦ F.I. ⁱ τοῦ δὲ φορητοῦ φορά om. F. ^k δ' ἐστὶ τοῦτο F. ^l τοιοῦτο αὐτὸν E. ^m ὁμοίως —μάθησις om. E. ⁿ καὶ μάθησις] καὶ ἡ μάθησις I, om. F. ^o ἀνδρωσις, supra posito υν, I. ^p οὐ μὴν] οὐκ οὖν F. ^q μὲν τούτου F, μὲν οὖν τούτων I. ^r πῶς ἔχει F, om. E. ^s τι τῶν κινούντων καὶ F.I.

νάμει ὄντος, ὅταν ἐντελεχεία ὃν ἐνεργῆ ^t ἢ αὐτὸ ἢ ἄλλο, ἢ
 8 κινήτόν, κίνησις ἐστίν. Λέγω δὲ τὸ ἢ ^v ὡδί. Ἔστι γὰρ ὁ
 χαλκὸς δυνάμει ἀνδριάς, ἀλλ' ὅμως οὐχ ἢ τοῦ χαλκοῦ ἐντε-
 λέχεια, ἢ χαλκός, κίνησις ἐστίν· οὐ γὰρ τὸ ^w αὐτὸ τὸ χαλκῷ
 εἶναι καὶ δυνάμει τινὶ κινήτῳ, ἐπεὶ εἰ ^x ταῦτόν ἦν ἀπλῶς καὶ
 9 κίνησις· οὐκ ἔστι δὲ ^y ταῦτόν ὡς εἴρηται. Δῆλον δ' ἐπὶ τῶν
 ἐναντίων· τὸ μὲν γὰρ δύνασθαι ὑγιαίνειν καὶ δύνασθαι κάμνειν
 ἕτερον· καὶ γὰρ ἂν τὸ κάμνειν καὶ τὸ ὑγιαίνειν ^z ταῦτόν ἦν·
 τὸ δὲ ὑποκείμενον καὶ τὸ ὑγιαίνον καὶ τὸ νοσοῦν, εἴθ' ὑγρό-
 τῆς εἴθ' αἷμα, ^z ταῦτόν καὶ ἔν. Ἐπεὶ δ' οὐ ταῦτόν, ὡσπερ
 10 ἐντελέχεια φανερόν ^a ὅτι κίνησις ^b ἐστίν. Ὅτι μὲν οὖν ἐστίν
^c αὕτη, καὶ ὅτι συμβαίνει τότε κινεῖσθαι ὅταν ^d ἢ ἐντελέχεια
 ἢ αὕτη, καὶ οὔτε πρότερον οὔτε ὕστερον, ^e δῆλον· ἐνδέχεται
 γὰρ ἕκαστον ὅτε ^f μὲν ἐνεργεῖν ὅτε δὲ μὴ, οἷον ^g τὸ οἰκοδο-
 μητόν καὶ ἢ τοῦ οἰκοδομητοῦ ^h ἐνέργεια, ἢ οἰκοδομητόν, οἰκο-
 δόμησις ἐστίν· ἢ ⁱ γὰρ οἰκοδόμησις ^k ἢ ἐνέργεια ^l τοῦ οἰκοδο-
 μητοῦ ἢ ^m ἢ οἰκία· ἀλλ' ὅταν οἰκία ἦ, οὐκέτ' οἰκοδομητόν
ⁿ ἔστιν· οἰκοδομεῖται δὲ τὸ οἰκοδομητόν· ἀνάγκη ^o ἄρα ^p τὴν
 οἰκοδόμησιν τὴν ἐνέργειαν εἶναι· ἢ δ' οἰκοδόμησις κίνησις τίς
^q ἐστίν. Ἀλλὰ μὴν ὁ αὐτὸς ἐφαρμόσει λόγος καὶ ἐπὶ τῶν
 ἄλλων κινήσεων.

2 Ὅτι δὲ καλῶς εἴρηται, δῆλον καὶ ἐξ ὧν οἱ ἄλλοι περὶ
 αὐτῆς λέγουσι, καὶ ἐκ τοῦ μὴ ῥάδιον εἶναι διορίσαι ἄλλως
 αὐτήν. Οὔτε γὰρ τὴν κίνησιν καὶ τὴν μεταβολὴν ἐν ἄλλῳ

^t ἢ αὐτὸ—ἢ] ἢ αὐτὸ I, οὐχ ἢ αὐτὸ ἀλλ' ἢ γρ. I. ^v ὡδί post γὰρ E.
^w αὐτῷ τῷ F, αὐτὸ E. ^x ταῦτό ἢ ἀπλῶς ἢ κ. τ. λόγον ἢ τοῦ χ. ἢ χ.
 ἐντ. κίνησις ἂν ἦν E. ^y ταῦτό ὡσπερ F.I. ^z τὸ αὐτὸ F. ^a ὅτι] τὸ E.
^b ἐστίν. Εἰ δὲ μὴ τὸ αὐτὸ ἀλλ' ὡς χρῶμα τὸ αὐτὸ καὶ ὄρατόν, ἢ δυνάμει
 ἐστίν, τὴν τοῦ δυνατοῦ ἢ δυνατὸν ἐντελέχειαν εἶναι λέγω κίνησιν. Ὅτι E.
^c αὕτη τοῦτο καὶ E. ^d ἢ et mox ἢ om. F. ^e φανερόν E. ^f γὰρ]
 μὲν γὰρ F. ^g τὸ om. E. ^h ἐντελέχεια E. ⁱ γὰρ τοῦτο ἐστίν οἰκο-
 δόμησις F.I. ^k ἢ om. E.F. ^l τοῦ οἰκοδομητοῦ om. F.I. ^m ἢ om. F.I.
ⁿ ἔσται F.I. ^o οὖν E. ^p τὴν om. E.I. ^q ἐστίν om. F.I.

γένοι θεΐναι δύναιτ' ἄν ^r τις. Δῆλον ^s δὲ σκοποῦσιν ὡς τιθέασιν ^t αὐτὴν ἔνοιοι, ἑτερότητα καὶ ἀνισότητα καὶ τὸ μὴ ὄν φάσκοντες εἶναι τὴν κίνησιν· ὧν οὐδὲν ἀναγκαῖον κινεῖσθαι, οὔτ' ἄν ἕτερα ἢ οὔτ' ^v ἄν ἄνισα οὔτ' ἄν οὐκ ὄντα· ἀλλ' οὐδ' ἢ μεταβολὴ οὔτ' εἰς ταῦτα οὔτ' ἐκ τούτων μᾶλλον ἔστιν ἢ ^w ἐκ τῶν ἀντικειμένων. Αἴτιον δὲ τοῦ εἰς ταῦτα ^x τιθέναι ὅτι ^z ἀόριστόν τι δοκεῖ εἶναι ἢ κίνησις, τῆς δὲ ἑτέρας συστοιχίας αἱ ἀρχαὶ διὰ τὸ στερητικαὶ εἶναι ἀόριστοι· οὔτε γὰρ τόδε οὔτε ^y τοιόνδε οὐδεμία αὐτῶν ^z ἔστιν, ὅτι οὐδὲ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν. Τοῦ δὲ δοκεῖν ἀόριστόν εἶναι τὴν κίνησιν αἴτιον ὅτι οὔτε εἰς δύναμιν τῶν ὄντων ^a οὔτε εἰς ἐνέργειαν ἔστι θεΐναι αὐτὴν ^b ἀπλῶς· οὔτε γὰρ τὸ δυνατὸν ^c ποσὸν εἶναι κινεῖται ἐξ ἀνάγκης οὔτε τὸ ἐνέργεια ^d ποσόν, ἢ τε κίνησις ἐνέργεια μὲν ^e τις εἶναι δοκεῖ, ἀτελὴς δέ. Αἴτιον δ' ὅτι ἀτελὴς τὸ δυνατόν, οὐ ἔστιν ^f ἢ ἐνέργεια. Καὶ διὰ τοῦτο δὴ ^g χαλεπὸν ^h αὐτὴν λαβεῖν τί ἔστιν· ἢ γὰρ εἰς στέρησιν ἀναγκαῖον θεΐναι ἢ εἰς δύναμιν ἢ εἰς ἐνέργειαν ἀπλῆν, τούτων δ' οὐδὲν φαίνεται ἐνδεχόμενον. Λεῖπεται ^h τοίνυν ὁ εἰρημένος τρόπος, ἐνέργειαν μὲν τινα εἶναι, τοιαύτην δ' ἐνέργειαν οἷαν ⁱ εἶπαμεν, χαλεπὴν μὲν ἰδεῖν, ἐνδεχομένην δ' ^k εἶναι. Κινεῖ-⁴ται δὲ καὶ τὸ κινεῖν, ὡσπερ εἴρηται, πᾶν τὸ δυνάμει ὄν κινήτόν, καὶ οὐ ἢ ἀκινήσις ἡρεμία ἔστιν· ὧ γὰρ ἢ κίνησις ὑπάρχει, τούτῳ ἢ ἀκινήσις ἡρεμία· τὸ γὰρ πρὸς τοῦτο ἐνεργεῖν, ἢ τοιοῦτον, αὐτὸ τὸ κινεῖν ἔστί· τοῦτο δὲ ποιεῖ θίξει, ὥστε ἅμα καὶ πάσχει· διὸ ἢ κίνησις ἐντελέχεια τοῦ κινήτου, ἢ κινήτόν. Συμβαίνει ^l δὲ τοῦτο θίξει τοῦ κινήτου, ^m ὡσθ' ⁵ ἅμα καὶ πάσχει. Εἶδος δὲ αἰεὶ οἴσεται ⁿ τι τὸ κινεῖν, ἤτοι

^r post τις editi οὔτε οἱ ἑτέρως εἰρηκότες περὶ αὐτῆς κατορθοῦσι. ^s τε E.
^t ἔνοιοι αὐτὴν F.I. ^v ἄν ante ἄνισα om. F.I. ^w ἐκ post ἢ om. F.I.
^x post τιθέναι deletum nescio quid E. ^y τοιόνδε I. ^z ἔστιν om. F.I.
^a οὐδὲ F. ^b ἀπλῶς om. I. ^c εἶναι ποσόν F.I. ^d αποσον E. ^e εἶναι δοκεῖ τις E. ^f ἢ om. F.I. ^g αὐτὴ E. ^h τοίνυν] δὴ E. ⁱ εἶπαμεν F.I. ^k εἶναι. Ὅτι δὲ καλῶς εἴρηται, δῆλον. Οὐ γὰρ αὐτὴν κίνησιν καὶ τὴν μεταβολὴν ἐν ἄλλῳ γένοι θεΐναι δύναιτ' ἄν τις, ἢ τε κίνησις ἐνέργεια μὲν εἶναι δοκεῖ τις, ἀτελὴς δέ, αἴτιον δ' ὅτι ἀτελὴς τὸ δυνατόν. Κινεῖται E. ^l δὲ om. F. ^m ὡσθ' ἅμα κ. π. om. E. ⁿ τι om. E.

τόδε ἢ τοιόνδε ^ο ἢ τοσόνδε, ὃ ἔσται ἀρχὴ καὶ αἷτιον τῆς κινήσεως, ὅταν κινή, οἷον ὁ ἐντελέχεια ἄνθρωπος ποιεῖ ἐκ τοῦ δυνάμει ὄντος ἀνθρώπου ἄνθρωπον.

- 3 Καὶ τὸ ἀπορούμενον δὲ φανερόν, ὅτι ἔστιν ἡ κίνησις ἐν τῷ κινήτῳ· ἐντελέχεια γὰρ ἔστι τούτου, καὶ ὑπὸ τοῦ κινήτου. Καὶ ἡ τοῦ κινήτου δὲ ἐνέργεια οὐκ ἄλλη ἐστίν· δεῖ μὲν γὰρ εἶναι ἐντελέχειαν ἀμφοῖν· ῥ κινήτικόν μὲν γὰρ ἔστι τῷ δύνασθαι, κινεῖν δὲ τῷ ἐνεργεῖν· ἀλλ' ἔστιν ἐνεργητικὸν τοῦ κινήτου, ὥστε ὁμοίως μία ἡ ἀμφοῖν ἐνέργεια ὥσπερ τὸ αὐτὸ διάστημα ἐν ^q πρὸς δύο καὶ δύο πρὸς ἓν, καὶ τὸ ἄναντες καὶ τὸ κάταντες· ταῦτα γὰρ ἐν μὲν ἔστιν, ὁ μέντοι λόγος οὐχ εἶς. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κινεῖντος καὶ κινουμένου.
- 2^v Ἐχει δ' ἀπορίαν λογικὴν· ἀναγκαῖον γὰρ ἴσως εἶναι ^r τινα ἐνέργειαν ^s ἄλλην τοῦ ποιητικοῦ ^t καὶ τοῦ παθητικοῦ· τὸ μὲν ^v δὴ ποίησις, τὸ δὲ πάθησις, ἔργον δὲ καὶ τέλος τοῦ μὲν ποίημα, τοῦ δὲ πάθος. ^w Ἐπεὶ οὖν ἄμφω κινήσεις, εἰ μὲν ^x ἕτεραι, ἐν τίνι; Ἡ γὰρ ἄμφω ἐν τῷ πάσχοντι καὶ κινουμένῳ, ἢ ἡ μὲν ποίησις ἐν τῷ ποιοῦντι, ἢ δὲ πάθησις ἐν τῷ πάσχοντι· εἰ δὲ δεῖ καὶ ταύτην ποίησιν καλεῖν, ὁμώνυμος ἂν εἶη.
- 3 Ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο, ἡ κίνησις ἐν τῷ κινεῖντι ἔσται· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἐπὶ κινεῖντος καὶ κινουμένου. Ὡστ' ἢ πᾶν τὸ κινεῖν κινήσεται, ἢ ἔχον κίνησιν οὐ κινήσεται. Εἰ δ' ἄμφω ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ πάσχοντι, καὶ ἡ ποίησις καὶ ἡ πάθησις, καὶ ἡ διδασίς καὶ ἡ μάθησις δύο οὔσαι ἐν τῷ μανθάνοντι, πρῶτον μὲν ἢ ἐνέργεια ^y ἢ ἐκάστω οὐκ ἐν ἐκάστῳ ὑπάρξει, εἶτα ἄτοπον ^z δύο κινήσεις ἅμα κινεῖσθαι· τίνες γὰρ ἔσονται ἀλλοιώσεις δύο τοῦ ἐνός καὶ εἰς ἓν εἶδος; Ἄλλ' ἀδύνατον.
- 4 Ἀλλὰ μία ἔσται ἡ ἐνέργεια. Ἄλλ' ἄλογον δύο ἐτέρων τῷ εἶδει τὴν αὐτὴν καὶ μίαν εἶναι ἐνέργειαν· καὶ ἔσται, εἴπερ ^a ἢ διδασίς καὶ ἡ μάθησις ^b ταυτὸ καὶ ἡ ποίησις καὶ ἡ

^ο ἢ τοσόνδε om. E. ^p κινήτικόν I. ^q πρὸς δύο F. ^r τινα εἶναι F.
^s ἄλλην om. E. ^t καὶ ἄλλην τοῦ I. ^v δὴ] γὰρ F.I. ^w ἐπεὶ] εἰ F.
^x ἕτεραι εἰσιν ἐν E. ^y ἢ ἐν ἐκάστῳ F. ^z δύο] τὸ δύο F, τὰς δύο I.
^a ἢ μάθησις καὶ ἡ διδασίς F, ἢ μάθησις καὶ διδασίς I. ^b τὸ αὐτὸ F.

πάθησις, καὶ τὸ διδάσκειν τῷ μαθάνειν ^b ταῦτό καὶ τὸ ποιεῖν τῷ πάσχειν, ὥστε τὸν διδάσκοντα ἀνάγκη ἔσται πάντα μαθάνειν καὶ τὸν ποιῶντα πάσχειν. Ἡ οὔτε τὸ τὴν ἄλλου 5 ἐνέργειαν ἐν ἐτέρῳ εἶναι ἄτοπον (ἔστι ^c γὰρ ἡ διδάξις ἐνέργεια τοῦ διδασκαλικοῦ, ἐν τινι μέντοι, ^d καὶ οὐκ ἀποτετμημένη, ἀλλὰ τοῦδε ἐν τῷδε) οὔτε μίαν δυοῖν ^e τὴν αὐτὴν εἶναι κωλύει, μὴ ὡς τὸ εἶναι τὸ ^f αὐτό, ἀλλ' ὡς ὑπάρχει τὸ ^g δυνάμει ὃν πρὸς τὸ ἐνεργεῖν. Οὔτ' ἀνάγκη τὸν διδάσκοντα 6 μαθάνειν, οὐδ' εἰ τὸ ^h ποιεῖν καὶ πάσχειν τὸ αὐτό ἐστὶ, μὴ μέντοι ὡς τὸν λόγον ⁱ εἶναι ἓνα ^k τὸν τί ἦν εἶναι λέγοντα, ^l ὡς λώπιον καὶ ἰμάτιον, ἀλλ' ὡς ἡ ὁδὸς ἡ Θήβηθεν Ἀθήναζε καὶ ἡ Ἀθήνηθεν εἰς Θήβας, ὥσπερ εἴρηται καὶ πρότερον· οὐ γὰρ ταῦτά πάντα ὑπάρχει τοῖς ὄπωσθῶν ^m τοῖς αὐτοῖς, ἀλλὰ μόνον οἷς τὸ εἶναι τὸ αὐτό. Οὐ μὴν ἀλλ' οὐδ' εἰ ἡ 7 διδάξις τῇ μαθήσει τὸ αὐτό, καὶ τὸ μαθάνειν τῷ ⁿ διδάσκειν, ὥσπερ οὐδ' εἰ ἡ διάστασις μία τῶν διεστηκότων, καὶ τὸ δίστασθαι ἐνθένθε ἐκείσε ^o κακείθεν δεῦρο ἐν καὶ τὸ αὐτό. Ὅλωσ δ' εἰπεῖν οὐδ' ἡ διδάξις τῇ μαθήσει οὐδ' ^p ἡ ποιήσις τῇ παθήσει τὸ αὐτὸ κυρίως, ἀλλ' ὅ ^q ὑπάρχει ταῦτα, ^r ἡ κινήσις· τὸ γὰρ ^q τοῦδε ἐν τῷδε καὶ τὸ τοῦδε ὑπὸ τοῦδε ἐνέργειαν εἶναι ἕτερον τῷ λόγῳ.

Τί μὲν οὖν ^r ἐστὶ κινήσις ^s εἴρηται καὶ καθόλου καὶ κατὰ 8 μέρος· οὐ γὰρ ἄδηλον ^t ὡς ὀρισθήσεται τῶν εἰδῶν ἕκαστον αὐτῆς· ἀλλοίωσις μὲν γὰρ ἡ τοῦ ἀλλοιωτοῦ, ἢ ἀλλοιωτόν, ἐντελέχεια. Ἐπι δὲ γνωριμώτερον, ἢ τοῦ δυνάμει ποιητικοῦ καὶ παθητικοῦ, ἢ τοιοῦτον, ἀπλῶς τε καὶ πάλιν καθ' ἕκαστον, ^v ἢ οἰκοδόμησις ἢ ἰάτρευσις. Τὸν αὐτὸν ^w δὲ λεχθήσεται τρόπον καὶ περὶ τῶν ἄλλων κινήσεων ἐκάστης.

^b τὸ αὐτό F. ^c ἡ γὰρ E. ^d καὶ om. F. ^e κωλύει οὐθεν τὴν αὐτὴν εἶναι F.I. ^f αὐτό, ὡς λώπιον καὶ ἰμάτιον, ἀλλ' I. ^g δυνάμενον πρὸς E. ^h τὸ πάσχειν καὶ τὸ ποιεῖν F.I. ⁱ εἶναι ἓνα om. E.F. ^k τὸ E, om. F. ^l οἷον τῷ λωπίῳ καὶ ἰματίῳ F.I. ^m τοῖς αὐτοῖς] ταυτοῖς I. ⁿ διδάσκειν τὸ αὐτὸ ὥσπερ F.I. ^o καὶ ἐκείθεν F.I. ^p ἢ] ὡς I. ^q τοῦδε—τὸ] τὸδε E. ^r ἐστὶ] ἡ F. ^s εἴρηται post μέρος F.I. ^t πῶς I. ^v ἢ] ὅτι E. ^w δὲ om. I.

4 Ἐπεὶ δ' ἔστιν ἡ περὶ φύσεως ἐπιστήμη περὶ ^x μεγέθη καὶ κίνησιν καὶ χρόνον, ὧν ἕκαστον ἀναγκαῖον ἢ ἄπειρον ἢ πεπερασμένον εἶναι, εἰ καὶ μὴ πᾶν ἔστιν ἄπειρον ἢ πεπερασμένον, οἷον πάθος ἢ στιγμή (τῶν γὰρ τοιούτων ἴσως οὐδὲν ἀναγκαῖον ἐν θατέρῳ τούτων εἶναι), προσήκον ἂν εἴη τὸν περὶ φύσεως πραγματευόμενον θεωρῆσαι περὶ ἀπείρου, εἰ ἔστιν ἢ ² μὴ, καὶ εἰ ἔστι, τί ἔστιν. Σημεῖον δ' ὅτι τῆς ἐπιστήμης οἰκεία ^z ἢ θεωρία ^a ταύτης· πάντες γὰρ ^b οἱ δοκῶντες ἀξιολόγως ^c ἠφθαι τῆς τοιαύτης φιλοσοφίας πεποιήνται λόγον περὶ ^d τοῦ ἀπείρου, καὶ πάντες ὡς ἀρχὴν ^e τινα τιθέασιν τῶν ^f ὄντων, οἱ μὲν, ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοι καὶ Πλάτων, καθ' αὐτό, οὐχ ὡς συμβεβηκός τινι ἑτέρῳ ἀλλ' οὐσίαν αὐτὸ ὄν τὸ ³ ἄπειρον. Πλὴν οἱ μὲν Πυθαγόρειοι ἐν τοῖς αἰσθητοῖς (οὐ γὰρ χωριστὸν ^ε ποιούσιν τὸν ἀριθμὸν), καὶ ^h εἶναι τὸ ἔξω τοῦ οὐρανοῦ ἄπειρον. Πλάτων δὲ ἔξω μὲν ⁱ οὐδὲν εἶναι σῶμα, οὐδὲ τὰς ιδέας, διὰ τὸ μηδέ που εἶναι ^k αὐτάς, τὸ μέντοι ἄπειρον ⁴ καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ἐν ^l ἐκείναις εἶναι. Καὶ οἱ μὲν τὸ ἄπειρον ^m εἶναι τὸ ἄρτιον· τούτο ⁿ γὰρ ἐναπολαμβανόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ περιττοῦ περαινόμενον ^o παρέχει τοῖς οὔσι τὴν ἀπειρίαν· σημεῖον δ' εἶναι τούτου τὸ συμβαίνειν ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν περιτιθεμένων γὰρ τῶν γνωμόνων περὶ τὸ ἐν καὶ χωρὶς ὅτε μὲν ἄλλο αἰεὶ γίγνεται τὸ εἶδος, ὅτε δὲ ἐν· Πλά- ⁵ των δὲ δύο τὰ ἄπειρα, τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν. Οἱ δὲ περὶ φύσεως ^p ἅπαντες αἰεὶ ὑποτιθέασιν ἑτέραν τινὰ φύσιν τῷ ἀπείρῳ τῶν λεγομένων στοιχείων, οἷον ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ τὸ μεταξὺ τούτων. Τῶν ^q δὲ πεπερασμένα ποιούντων στοιχεῖα οὐθεὶς ἄπειρα ποιεῖ· ὅσοι δ' ἄπειρα ποιούσιν τὰ στοιχεῖα, καθάπερ Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος, ὁ μὲν ἐκ τῶν ὁμοιο-

^x μεγέθη τε καὶ F. ^y ὅτι ταύτης τῆς F.I. ^z ἢ περὶ αὐτὸ θεωρία G.C. F. in litora. ^a ταύτης] περὶ αὐτοῦ F, ἢ περὶ αὐτοῦ I. ^b οἱ δοκῶντες om. F. ^c ἠφθαι corr. E: locus pluribus. ^d τοῦ om. E. ^e τινα—αὐτὸ om. F. ^f ὄντων καὶ οἱ I. ^ε ποιούσιν] εἶναι λέγουσιν E. ^h εἶναι δὲ ἔξω τοῦ οὐρανοῦ τὸ ἄπειρον F. ⁱ οὐδὲ F. ^k αὐτάς εἶναι E. ^l ἐκείνους E.I. ^m εἶναι post ἄπ. om. F. ⁿ γάρ] γὰρ τὸ E. ^o παρέχει E.F. ^p αἰεὶ πάντες E. ^q δὲ om. E.

μερῶν, ὃ δ' ἐκ τῆς πανσπερμίας τῶν σχημάτων, τῇ ἀφῆ
 συνεχές ^Γ τὸ ἄπειρον εἶναι φασίν· καὶ ὃ μὲν ὀτιοῦν ^δ τῶν μο-
 ρίων εἶναι ^ε μίγμα ὁμοίως τῷ παντὶ διὰ τὸ ὀρᾶν ὀτιοῦν ἐξ
 ὀτουοῦν γιγνόμενον· ἐντεῦθεν γὰρ ἔοικε ^ϛ καὶ ὁμοῦ ποτὲ
^Ϝ πάντα ^χ χρήματα φάναι εἶναι, οἷον ἦδε ἡ σὰρξ καὶ τόδε τὸ
 ὄστουν, καὶ οὕτως ὀτιοῦν· καὶ πάντα ἄρα· καὶ ἅμα τοίνυν
 ἀρχὴ γὰρ οὐ μόνον ἐν ἐκάστῳ ἐστὶ τῆς διακρίσεως, ἀλλὰ καὶ
 πάντων. ¹ Ἐπεὶ γὰρ τὸ γιγνόμενον ἐκ ² τοῦ τοιοῦτου γίνε-6
 ται σώματος, πάντων δ' ἐστὶ γένεσις πλὴν οὐχ ἅμα, καὶ τινα
 ἀρχὴν ³ δεῖ εἶναι τῆς γενέσεως, αὕτη δ' ἐστὶ μία, ⁴ ὃν ἐκείνος
 καλεῖ νοῦν, ὃ δὲ νοῦς ἀπ' ἀρχῆς τινὸς ἐργάζεται νοήσας·
 ὥστε ἀνάγκη ὁμοῦ ⁵ ποτὲ πάντα εἶναι καὶ ἄρξασθαί ποτε
 κινούμενα. Δημόκριτος δ' οὐδὲν ἕτερον ἐξ ἑτέρου γίγνεσθαι ⁷
 τῶν πρώτων ⁸ φησίν· ἀλλ' ὅμως ⁹ γε ¹⁰ αὐτὸ τὸ κοινὸν σῶμα
¹¹ πάντων ἐστὶν ¹² ἀρχή, μεγέθει ¹³ κατὰ μόρια καὶ σχήματι
 διαφέρον.

¹⁴ Ὅτι μὲν οὖν προσήκουσα τοῖς φυσικοῖς ἢ θεωρία, δῆλον ⁸
 ἐκ τούτων. Εὐλόγως δὲ καὶ ἀρχὴν αὐτὸ τιθέασι πάντες·
 οὔτε γὰρ μάτην ¹⁵ αὐτὸ οἷόν τε εἶναι, οὔτε ἄλλην ¹⁶ κ' ὑπάρχειν
 αὐτῷ δύναμιν πλὴν ὡς ἀρχὴν· ἅπαντα γὰρ ἢ ἀρχὴ ἢ ἐξ
 ἀρχῆς, τοῦ δὲ ἀπείρου οὐκ ἐστὶν ἀρχή· εἴη γὰρ ¹⁷ ἂν αὐτοῦ
 πέρας. ¹⁸ Ἐπι δὲ καὶ ¹⁹ ἀγέννητον καὶ ἀφθαρτον ὡς ἀρχὴ τις
 οὔσα· τό τε γὰρ γενόμενον ἀνάγκη ²⁰ τέλος λαβεῖν, καὶ
 τελευτὴ πάσης ἐστὶ φθοράς. ²¹ Διὸ καθάπερ λέγομεν, οὐ ⁹
 ταύτης ἀρχή, ἀλλ' αὕτη τῶν ἄλλων εἶναι δοκεῖ καὶ περιέχειν
 ἅπαντα καὶ πάντα κυβερνᾶν, ὡς φασιν ὅσοι μὴ ποιοῦσι παρὰ
 τὸ ἄπειρον ἄλλας αἰτίας, οἷον νοῦν ἢ φιλίαν· καὶ τοῦτ' εἶναι
 τὸ θεῖον· ἀθάνατον γὰρ καὶ ἀνώλεθρον, ²² ὡς φησὶν ²³ ὁ Ἄνα-

^Γ εἶναι τὸ ἄπειρον F. ^δ τῶν μορίων] μόριον I. ^ε ὁμοίως μίγμα F.I.
^ϛ καὶ τὸ ὁμοῦ I. ^Ϝ ἅπαντα I, πάντα τὰ E, om. F. ^χ χρήματα om. E,
 post φάναι ponit F. ^ϝ τοῦ om. I. ^ζ εἶναι δεῖ F.I. ^η οἷον E.
^θ πάντα ποτὲ I. ^ι φησὶν] φύσεων F. ^κ γε om. F.I. ^λ αὐτῶν E.
^μ πάντων F.I. ^ν ἀρχή om. E. ^ξ κατὰ τὰ μόρια I. ^ο αὐτὸ οἶονται E,
 οἷόν τε αὐτὸ F.I. ^π αὐτῷ ὑπάρχειν F.I. ^ρ ἂν om. I. ^σ ἀγέννητον F.I.
^τ λαβεῖν τέλος F.I. ^θ διόπερ καθὰ I. ^ι ὥσπερ F.I. ^κ ὁ om. I.

- 10 ξίμανδρος καὶ οἱ πλείστοι τῶν φυσιολόγων. Τοῦ δ' εἶναι τι ἄπειρον ἢ πίστις ἢ ἐκ πέντε μάλιστα ἂν συμβαίνοι σκοποῦσιν, ἕκ τε τοῦ χρόνου (οὗτος γὰρ ἄπειρος) καὶ ἐκ τῆς ἐν τοῖς μεγέθεσι διαιρέσεως (χρῶνται γὰρ καὶ οἱ ^ς μαθηματικοὶ τῷ ἀπείρῳ), ἔτι τῷ οὕτως ἂν μόνως μὴ ὑπολείπειν ^ι γένεσιν καὶ φθοράν, ^ν εἰ ἄπειρον ^ω εἴη ὅθεν ἀφαιρεῖται τὸ γιγνόμενον.
- 11 Ἐτι τῷ ^χ τὸ πεπερασμένον ^υ αἰεὶ πρὸς τι περαίνειν, ὥστε ἀνάγκη ^z μηδὲν εἶναι πέρασ, εἰ αἰεὶ περαίνειν ἀνάγκη ἕτερον πρὸς ἕτερον. Μάλιστα δὲ καὶ κυριώτατον, ὃ τὴν κοινὴν ποιεῖ ἀπορίαν πᾶσιν· διὰ γὰρ τὸ ἐν τῇ νοήσει μὴ ὑπολείπειν καὶ ὁ ἀριθμὸς δοκεῖ ἄπειρος εἶναι καὶ τὰ ^α μαθηματικὰ
- 12 μεγέθη καὶ τὸ ἔξω τοῦ οὐρανοῦ. Ἀπείρου δ' ὄντος τοῦ ἔξω, καὶ σῶμα ἄπειρον εἶναι δοκεῖ καὶ κόσμοι· τί γὰρ μᾶλλον τοῦ κενοῦ ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα; Ὡστ' εἶπερ μοναχοῦ, καὶ πανταχοῦ εἶναι τὸν ὄγκον. Ἀμα δ' εἰ καὶ ἔστι κενὸν καὶ τόπος ἄπειρος, καὶ σῶμα ^β ἄπειρον ^γ εἶναι ἀναγκαῖον· ^δ ἐνδέχεσθαι
- 13 γὰρ ^ε ἢ εἶναι οὐδὲν διαφέρει ἐν τοῖς αἰδίοις. Ἐχει δ' ἀπορίαν ἢ περὶ τοῦ ἀπείρου θεωρία· καὶ γὰρ ^ι μὴ εἶναι τιθεμένοις πόλλ' ἀδύνατα συμβαίνει καὶ εἶναι. Ἐτι δὲ ποτέρως ἐστὶ, πότερον ὡς οὐσία ^ς ἢ συμβεβηκὸς καθ' αὐτὸ φύσει τινί; Ἡ οὐδετέρως, ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἐστὶν ἄπειρον ^η ἢ ἄπειρα τῷ πλήθει. Μάλιστα δὲ φυσικοῦ ἐστὶ σκέψασθαι εἰ ἔστι μέγεθος αἰσθητὸν ἄπειρον. Πρῶτον ^ι οὖν διοριστέον
- 14 ποσαχῶς λέγεται τὸ ἄπειρον. Ἐνα μὲν δὴ τρόπον τὸ ἀδύνατον διελθεῖν τῷ μὴ πεφυκέναι διέναι, ὥσπερ ^κ ἢ φωνὴ ἀόρατος· ἄλλως δὲ τὸ διέξοδον ἔχον ἀτελεύτητον, ἢ ὃ ^ι μόλις, ἢ ὃ πεφυκὸς ἔχειν μὴ ἔχει διέξοδον ἢ πέρασ. Ἐτι ἄπειρον ἅπαν ἢ κατὰ πρόσθεσιν ἢ κατὰ διαίρεσιν ἢ ἀμφοτέρως.
- 5 Χωριστὸν μὲν οὖν εἶναι τὸ ἄπειρον τῶν αἰσθητῶν, αὐτό

ἢ ἐκ πέντε om. F. ^ς μαθητικοὶ E. ^ι γένεσιν] τὴν γένεσιν F. ^ν εἰ—
 γιγνόμενον om. E. ^ω εἴη] ἢ F. ^χ τὸ post τῷ om. F. ^υ αἰεὶ F.
^z μηδὲ E. ^α μαθητικὰ E. ^β ἄπειρον om. E. ^γ ἀναγκαῖον εἶναι F.I.
^δ τὸ γὰρ ἐνδέχεσθαι F.I. ^ε ἢ] τοῦ F.I. ^ι μὴ] καὶ μὴ I. ^ς ἢ om. E.
^η ἢ ἀπ.] καὶ ἀπ. F.I. ^ι οὖν om. F. ^κ ἢ] δ' ἢ E. ^ι μόλις F.I.

τι ὄν ἄπειρον, οὐχ οἶόν τε. Εἰ γὰρ μήτε μέγεθός ἐστι μήτε πλήθος, ^m ἀλλ' οὐσία αὐτό ἐστι τὸ ἄπειρον καὶ μὴ συμβεβηκός, ἀδιαίρετον ἔσται· τὸ ⁿ γὰρ διαιρετὸν ἢ μέγεθος ἔσται ἢ πλήθος· Εἰ δὲ ^o ἀδιαίρετον, οὐκ ἄπειρον, εἰ μὴ ὡς ² ἡ φωνὴ ἀόρατος. Ἄλλ' οὐχ οὕτως οὔτε φασὶν ^p εἶναι οἱ φάσκοντες εἶναι τὸ ἄπειρον οὔτε ἡμεῖς ζητοῦμεν, ἀλλ' ὡς ^q ἀδιέξοδον. ^r Εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός ἐστι τὸ ἄπειρον, οὐκ ἂν εἶη ^s στοιχεῖον τῶν ὄντων, ἢ ἄπειρον, ὥσπερ ^t οὐδὲ τὸ ἀόρατον τῆς διαλέκτου, καίτοι ἡ φωνὴ ἐστὶν ἀόρατος. ^u Ἐτι ³ πῶς ἐνδέχεται ^v εἶναι τι αὐτὸ ἄπειρον, εἴπερ ^w μὴ καὶ ἀριθμὸν καὶ μέγεθος, ὧν ἐστὶ καθ' ^x αὐτὸ πάθος τι τὸ ἄπειρον; ^y Ἐτι γὰρ ἦττον ἀνάγκη ἢ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὸ μέγεθος. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι οὐκ ἐνδέχεται εἶναι τὸ ἄπειρον ὡς ἐνεργεία ὄν καὶ ὡς οὐσίαν καὶ ^y ἀρχήν· ἔσται γὰρ ὅτιοῦν αὐτοῦ ἄπειρον τὸ λαμβανόμενον, εἰ μεριστόν. Τὸ γὰρ ἀπείρω εἶναι καὶ ἄπει-⁴ ρον τὸ αὐτό, εἴπερ οὐσία τὸ ἄπειρον καὶ μὴ καθ' ὑποκειμένον, ὥστ' ἢ ἀδιαίρετον ἢ εἰς ἄπειρα διαιρετόν· πολλὰ ^z δ' ἄπειρα ^a τὸ αὐτὸ εἶναι ἀδύνατον. Ἄλλὰ μὴν ὥσπερ ^b ἀέρος ἀῆρ μέρος, οὕτω καὶ ἄπειρον ἀπείρου, εἴ ^c γε οὐσία ἐστὶ καὶ ἀρχή. Ἀμεριστόν ἄρα καὶ ἀδιαίρετον. Ἄλλ' ἀδύνατον τὸ ⁵ ἐντελεχεία ὄν ἄπειρον· ποσὸν γάρ τι εἶναι ἀναγκαῖον. Κατὰ συμβεβηκός ἄρα ὑπάρχει τὸ ἄπειρον. Ἄλλ' εἰ οὕτως, εἴρηται ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ^d αὐτὸ λέγειν ἀρχήν, ἀλλ' ^e ἐκείνο ^f συμβέβηκεν, τὸν ἀέρα ἢ τὸ ^f ἄρτιον. Ὡστε ἀτόπως ἂν ἀποφαίνοντο οἱ λέγοντες ^g οὕτως ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοί φασιν· ἅμα γὰρ οὐσίαν ποιούσι τὸ ἄπειρον καὶ μερίζουσιν. Ἄλλ' ^h ἴσως αὕτη ⁱ μὲν ἐστὶ καθόλου ἢ ζήτησις ⁶

^m ἀλλ' οὐσία] οὐσία δὲ F.I. ⁿ γὰρ μέγεθος καὶ τὸ πλήθος διαιρετόν. Εἰ E. ^o ἀδιαίρετον] τοιοῦτον E. ^p εἶναι ante οἱ om. I. ^q ἀδιέξιπτον E. ^r εἰ δέ] ἐτι εἰ E. ^s τῶν ὄντων στοιχεῖον ἢ δ' ἄπειρον I. ^t οὐδὲ om. E. ^v αὐτὸ εἶναι τι F.I. ^w καὶ μὴ E. ^x αὐτὰ E. ^y ἀρχήν. Ἄλλ' ἦττον ἢ τὸν ἀριθμὸν καὶ μέγεθος. ^y Ἐτι ἀδύνατον οὐσίαν εἶναι τὸ ἄπειρον ἐντελεχεία ὄντος τοῦ ἀπείρου. Ἔσται E. ^z δ' om. E. ^a εἶναι τὸ αὐτὸ F.I. ^b ἀῆρ μέρος ἀέρος F. ^c γε et ἐστὶ om. E. ^d αὐτὸ] τὸ αὐτὸ F. ^e ἐκείνο om. E. ^f ἄρτιον ἂν λέγοιτο ἀρχή. Ὡστε E. ^g οὕτως ὥσπερ] ἐκείνο καθάπερ F.I. ^h ἴσως] γὰρ E. ⁱ μὲν ἂν εἶη καθόλου ζήτησις, εἰ E.

μᾶλλον, εἰ ἐνδέχεται ^k τὸ ἄπειρον καὶ ἐν τοῖς μαθηματικοῖς εἶναι καὶ ἐν τοῖς νοητοῖς ^l καὶ μηδὲν ἔχουσι μέγεθος· ^m ἡμεῖς δ' ἐπισκοποῦμεν περὶ τῶν αἰσθητῶν καὶ περὶ ὧν ποιούμεθα τὴν μέθοδον, ἄρ' ἔστιν ⁿ ἐν αὐτοῖς ἢ οὐκ ἔστι σῶμα ἄπειρον 7 περὶ τὴν αὔξησιν. Λογικῶς μὲν οὖν σκοπουμένοις ἐκ ^o τῶν τοιῶνδε δόξειεν ἂν οὐκ εἶναι. Εἰ γὰρ ἔστι σῶματος λόγος τὸ ἐπιπέδῳ ὠρισμένον, οὐκ ἂν εἴη σῶμα ἄπειρον, οὔτε νοητὸν οὔτε αἰσθητόν. Ἄλλὰ μὴν ^p οὐδ' ἀριθμὸς οὕτως ὡς κεχωρισμένος καὶ ἄπειρος· ἀριθμητὸν γὰρ ἀριθμὸς ἢ τὸ ἔχον ἀριθμόν· εἰ οὖν τὸ ἀριθμητὸν ἐνδέχεται ἀριθμηθῆσαι, καὶ ^q διεξελθεῖν ἂν εἴη δυνατόν τὸ ἄπειρον. Φυσικῶς δὲ μᾶλλον θεωροῦσιν ἐκ τῶνδε. Οὔτε γὰρ σύνθετον ^r οἶόν τε εἶναι οὔτε ἀπλοῦν. Σύνθετον μὲν οὖν οὐκ ^s ἔσται τὸ ἄπειρον σῶμα, εἰ πεπερασμένα τῷ πλήθει τὰ ^t στοιχεῖα. Ἀνάγκη γὰρ πλείω εἶναι, καὶ ἰσάζειν αἰὲ ^v τὰναντία, καὶ μὴ εἶναι ἐν αὐτῶν ἄπειρον· εἰ γὰρ ^w ὅποσωῦν λείπεται ἢ ἐν ἐνὶ σῶματι δύναμις θατέρου, οἷον εἰ τὸ πῦρ ^x πεπέρανται, ὁ δ' ἀήρ ἄπειρος, ἔστι δὲ τὸ ἴσον πῦρ τοῦ ἴσου ἀέρος τῇ δυνάμει ὅποσαπλασιονοῦν, μόνον δὲ ἀριθμόν τινα ἔχον, ὅμως φανερόν ὅτι τὸ ἄπειρον 9^y ὑπερβαλεῖ καὶ φθερεῖ τὸ πεπερασμένον. Ἐκαστὸν δ' ἄπειρον εἶναι ἀδύνατον· σῶμα ^z μὲν γὰρ ἔστι τὸ πάντῃ ἔχον διάστασιν, ἄπειρον δὲ τὸ ἀπεράντως διεσθηκός, ὥστε τὸ ἄπειρον σῶμα ^a πανταχῇ ^b ἔσται διεσθηκός ^c εἰς ἄπειρον. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ ἐν καὶ ἀπλοῦν ^d εἶναι ἐνδέχεται ^e τὸ ἄπειρον σῶμα, οὔτε ὡς λέγουσί τινες τὸ παρὰ τὰ στοιχεῖα, ἐξ οὗ ταῦτα γεννώσιν, οὔθ' ἀπλῶς. Εἰσὶ γὰρ τινες οἱ τοῦτο ^f ποιοῦσι τὸ ἄπειρον, ἀλλ' οὐκ ἀέρα ἢ ὕδωρ, ^g ὡς μὴ τὰλλα φθείρηται ὑπὸ τοῦ ἀπέριου αὐτῶν· ἔχουσι γὰρ πρὸς ἀλληλα

^k τὸ om. E. ^l καὶ ἐν τοῖς μηδὲν F.I. ^m ἡμεῖς δ' ἐπισκοποῦμεν corr. E. ⁿ ἐν αὐτοῖς ante σῶμα E. ^o τῶν τοιῶνδε] τῶνδε F.
^p οὐδ'] οὔτε I. ^q διελθεῖν F. ^r οἶον εἶναι τὸ ἄπειρον σῶμα οὔτε E. ^s ἔστι F. ^t στοιχεῖα εἴη. Ἀνάγκη F. ^v τὰ ἐναντία E. ^w ὅποσωῦν F.I. ^x πεπέρασαι F.I. ^y ὑπερβάλλει καὶ φθείρει E.I. ^z μὲν om. F.I. ^a πανταχοῦ F. ^b ἔστιν E, om. F. ^c εἰς] καὶ εἰς E. ^d εἶναι om. F. ^e σῶμα ἄπειρον ἐνδέχεται, omisso τὸ, E. ^f ποιοῦντες E. ^g ὅπως I.

ἐναντίωσιν, οἷον ὁ μὲν ἀήρ ψυχρός, τὸ δ' ὕδωρ ὑγρόν, τὸ δὲ πῦρ θερμόν· ὧν εἴ ἦν ἐν ἄπειρον, ἔφθαρτο ^h ἂν ἤδη τάλλα· νῦν δ' ἕτερον ⁱ εἶναι φασιν ἐξ οὗ ταῦτα. Ἄδύνατον δ' εἶναι ¹⁰ τοιοῦτον, οὐχ ὅτι ἄπειρον (περὶ τούτου ^k μὲν γὰρ κοινόν τι λεκτέον ἐπὶ παντὸς ὁμοίως, καὶ ἀέρος καὶ ὕδατος καὶ ὄτου- οῦν), ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστι τοιοῦτον σῶμα αἰσθητὸν παρὰ τὰ ¹ στοιχεῖα καλούμενα· ^m ἅπαντα γὰρ ἐξ οὗ ἐστί, καὶ διαλύε- ται εἰς τοῦτο, ὥστε ἦν ἂν ἐνταῦθα παρὰ ἀέρα καὶ πῦρ καὶ γῆν καὶ ὕδωρ· φαίνεται δ' οὐδέν. Οὐδὲ δὴ πῦρ οὐδ' ἄλλο ¹¹ ⁿ τι τῶν στοιχείων οὐδὲν ἄπειρον ἐνδέχεται εἶναι. Ὅλως γὰρ καὶ χωρὶς τοῦ ἄπειρον εἶναι τι αὐτῶν, ἀδύνατον ^o τὸ πᾶν, ^p κἂν ἢ πεπερασμένον, ἢ εἶναι ἢ γίγνεσθαι ἐν τι αὐτῶν, ὥσπερ Ἡράκλειτός φησιν ἅπαντα γίνεσθαι ποτε πῦρ. Ὁ ¹² δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνός, οἷον ποιοῦσι παρὰ τὰ στοι- χεῖα οἱ φυσικοί· πάντα γὰρ μεταβάλλει ἐξ ἐναντίου εἰς ^q ἐναντίον, οἷον ἐκ θερμοῦ εἰς ψυχρόν. Δεῖ δὲ ^r κατὰ παν- τὸς ^s ἐκ τῶνδε σκοπεῖν, εἰ ἐνδέχεται ^t ἢ οὐκ ἐνδέχεται ^v εἶναι σῶμα ἄπειρον αἰσθητὸν. Ὅτι δ' ὅλως ἀδύνατον εἶναι ^w σῶ- μα ἄπειρον αἰσθητὸν, ἐκ τῶνδε δῆλον. Πέφυκε γὰρ πᾶν τὸ ¹³ αἰσθητὸν που εἶναι, καὶ ἔστι τόπος τις ἐκάστου, καὶ ὁ αὐτὸς τοῦ μορίου καὶ παντός, οἷον ὅλης τε τῆς γῆς καὶ ^x βώλου μιᾶς, καὶ πυρὸς καὶ σπινθήρος. Ὡστε εἰ μὲν ὁμοειδές, ἀκί- νητον ἔσται ἢ ἀεὶ οἰσθήσεται. Καίτοι ἀδύνατον· τί γὰρ μᾶλλον κάτω ἢ ἄνω ἢ ^y ποῦ; Λέγω δ', οἷον εἰ βῶλος εἴη, ποῦ αὕτη κινηθήσεται ἢ ποῦ μενεῖ; Ὁ γὰρ τόπος ἄπειρος τοῦ συγγενοῦς ^z αὐτῆ σῶματος. Πότερον οὖν καθεῖξει τὸν ¹⁴ ὅλον τόπον; Καὶ πῶς; Τίς οὖν ^a ἢ ποῦ ^b ἢ μονὴ καὶ ἢ κίνη- σις ^c αὐτῆς; Ἡ πανταχοῦ μενεῖ; ^d Οὐ κινηθήσεται ἄρα. Ἡ πανταχοῦ κινηθήσεται; Οὐκ ἄρα στήσεται. Εἰ δ' ἀνόμοιον

^h ἂν om. F. ⁱ φασιν εἶναι τὸ ἐξ F.I. ^k μὲν om. F. ^l καλούμενα στοιχεῖα F.I. ^m ἅπαν I, ἅπαν μὲν F. ⁿ τι om. F, post εἶναι ponit I. ^o τὸ om. E. ^p κἂν ἢ] ἢ καὶ E. ^q ἐναντία E. ^r κατὰ] περὶ I, et corr. F. ^s ἐκ] καὶ ἐκ F.I. ^t ἢ οὐκ ἐνδέχεται om. F. ^v σῶμα εἶναι I. ^w σῶμα ἄπειρον αἰσθητὸν om. E. ^x μιᾶς βώλου F.I. ^y ποῦ] ὀποιοῦν F. ^z αὐτῆς E. ^a ἢ] καὶ I. ^b ἢ om. F. ^c αὐτῆ E. ^d οὐ κ.—στήσεται om. E.

τὸ ^e πᾶν, ἀνόμοιοι καὶ οἱ τόποι· καὶ πρῶτον μὲν οὐχ ἔν τὸ
 σῶμα τοῦ παντός ἀλλ' ἢ ^f τῷ ἄπτεσθαι· ἔπειτα ἦτοι πεπε-
 15 ρασμένα ταῦτ' ἔσται ἢ ἄπειρα τῷ ^h εἶδει. Πεπερασμένα
 μὲν ⁱ οὖν οὐχ οἷόν τε· ἔσται γὰρ τὰ μὲν ἄπειρα τὰ δ' οὐ, εἰ
 τὸ πᾶν ἄπειρον, οἷον τὸ πῦρ ἢ τὸ ὕδωρ· φθορὰ δὲ τὸ τοιοῦ-
 τον τοῖς ἐναντίοις, ^k καθάπερ εἴρηται πρότερον. Καὶ διὰ
 τοῦτ' οὐθεὶς τὸ ἐν καὶ ^l ἄπειρον πῦρ ἐποίησεν οὐδὲ γῆν τῶν
 φυσιολόγων, ἀλλ' ^m ἢ ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ τὸ μέσον αὐτῶν, ὅτι
 τόπος ἑκατέρου δῆλος ἦν διωρισμένος, ταῦτα δ' ἐπαμφοτε-
 ρίζει τῷ ἄνω καὶ κάτω. Εἰ δ' ἄπειρα ⁿ καὶ ἀπλά, καὶ οἱ
 16 τόποι ἄπειροι, καὶ ^o ἔσται ἄπειρα τὰ στοιχεῖα. Εἰ δὲ τοῦτ'
 ἀδύνατον καὶ πεπερασμένοι οἱ ^p τόποι, καὶ τὸ ὅλον ^q πεπε-
 ράνθαι ἀναγκαῖον· ἀδύνατον γὰρ μὴ ἀπαρτίζειν τὸν τόπον
 καὶ τὸ σῶμα· οὔτε γὰρ ὁ τόπος ὁ πᾶς μείζων ἢ ὅσον ἐνδέχε-
 ται τὸ σῶμα ^r ἅμα εἶναι· ἅμα δ' ^s οὐδ' ἄπειρον ἔσται τὸ
^t σῶμα· οὔτε τὸ σῶμα μείζων ἢ ὁ τόπος· ἢ γὰρ κενὸν ἔσται
 17 τι ἢ σῶμα οὐδαμοῦ πεφυκὸς εἶναι. Ἀναξαγόρας δ' ἀτόπως
 λέγει περὶ τῆς τοῦ ἀπίρου μονῆς· στηρίζειν γὰρ αὐτὸ αὐτό
 φησι τὸ ἄπειρον· τοῦτο δέ, ὅτι ἐν ^v αὐτῷ· ἄλλο γὰρ οὐδὲν
 περιέχει, ὡς ὅπου ἂν τι ἦ, πεφυκὸς ἐνταῦθα ^w εἶναι. Τοῦτο
 δ' οὐκ ἀληθές· εἴη γὰρ ἂν τί που βιᾶ καὶ οὐχ οὐ πέφυκεν.
 18 Εἰ οὖν ὅτι μάλιστα μὴ κινεῖται τὸ ὅλον (τὸ ^x γὰρ αὐτῷ
 στηριζόμενον καὶ ἐν αὐτῷ ὄν ἀκίνητον εἶναι ἀνάγκη), ἀλλὰ
 διὰ τί οὐ πέφυκε κινεῖσθαι, λεκτέον. Οὐ γὰρ ἰκανὸν τὸ
 οὕτως εἰπόντα ἀπηλλάχθαι· εἴη γὰρ ἂν καὶ ^y ὅτιοῦν ἄλλο
 οὐ κινούμενον, ἀλλὰ πεφυκέναι οὐδὲν κωλύει, ἐπεὶ καὶ ἡ γῆ οὐ
 φέρεται, οὐδ' εἰ ἄπειρος ἦν, ^z εἰργμένη μέντοι ἀπὸ τοῦ μέ-
 σου· ἀλλ' οὐχ ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλο οὐ ἐνεχθήσεται, ^a μείνειεν

^e ἅπαν E. ^f τῷ] τοῦ E. ^g ἔστιν E. ^h εἶδει. Καὶ πεπ. I. ⁱ οὖν om. I. ^k καθάπερ εἴρηται πρότερον om. E. ^l ἄπειρον καὶ ἐν F. ^m ἢ post ἀλλ' om. E. ⁿ καὶ τὰ ἀπλά E. ^o ἔσται post στοιχεῖα F. ^p τόποι ὥστε καὶ E. ^q πεπερᾶνθαι ἀναγκαῖον om. E. ^r ἅμα post σῶμα om. E. ^s οὐδ' om. E. ^t σῶμα ἐτι οὔτε E. ^v αὐτῷ E, ἐαυτῷ I. ^w εἶναι] ὄν E. ^x γὰρ] γὰρ ἐν F.I. ^y ὅτιοῦν ἄλλο] ὅτι οὐκ ἔχει ἀλλαχῆ κινεῖσθαι E. ^z ἠργμένη E. ^a μείνη F, μένειεν I.

ἂν ^b ἐπὶ τοῦ μέσου, ἀλλ' ὅτι ^c οὐ πέφυκεν οὕτως. Καίτοι
 ἐξεῖν ^d ἂν λέγειν ὅτι στηρίζει ^e αὐτήν. Εἰ οὖν μηδ' ἐπὶ τῆς ¹⁹
 γῆς τοῦτο αἴτιον ἀπείρου οὔσης, ἀλλ' ὅτι βάρος ἔχει, τὸ δὲ
 βαρὺ μένει ἐπὶ τοῦ μέσου, ^f ἢ δὲ γῆ ἐπὶ τοῦ μέσου, ὁμοίως
 ἂν καὶ τὸ ἄπειρον ^g μένοι ἐν αὐτῷ διὰ τιν' ἄλλην αἰτίαν, καὶ
 οὐχ ὅτι ἄπειρον καὶ στηρίζει αὐτὸ ^h αὐτό. Ὡς δὲ δῆλον
 ὅτι καὶ ὅτιοῦν μέρος ⁱ δέοι μένειν· ὡς γὰρ τὸ ἄπειρον ἐν
^k ἑαυτῷ μένει στηρίζον, οὕτω καὶ ὅτιοῦν ^l ληφθῆ μέρος ἐν
 ἑαυτῷ ^m μενεῖ τοῦ γὰρ ὅλου καὶ τοῦ μέρους ὁμοιοειδῆς οἱ
 τόποι, οἷον ὅλης γῆς καὶ βώλου κάτω καὶ παντὸς πυρὸς καὶ
 σπινθῆρος ἄνω. Ὡστε εἰ τοῦ ἀπείρου τόπος ⁿ τὸ ἐν αὐτῷ, ²⁰
 καὶ τοῦ μέρους ὁ αὐτός· μενεῖ ἄρα ἐν ἑαυτῷ. Ὡς δὲ φα-
 νερόν ὅτι ἀδύνατον ^o ἅμα ^p ἄπειρον λέγειν σῶμα καὶ τόπον
 τινὰ εἶναι τοῖς σώμασιν, εἰ πᾶν σῶμα αἰσθητὸν ἢ βάρος ἔχει
 ἢ κουφότητα, καὶ εἰ μὲν βαρὺ, ἐπὶ τὸ μέσον ἔχει τὴν φορὰν
 φύσει, εἰ δὲ κούφον, ἄνω· ἀνάγκη γὰρ καὶ τὸ ^q ἄπειρον, ἀδύ-
 νατον δὲ ^r ἢ ἅπαν ὀποτεροῦν ἢ τὸ ἡμισυ ἐκάτερον πεπον-
 θέναι· πῶς γὰρ διελεῖς; Ἡ πῶς τοῦ ἀπείρου ἔσται ^s τὸ μὲν ²¹
 ἄνω τὸ δὲ κάτω, ἢ ἔσχατον ἢ μέσον; Ἐτι πᾶν σῶμα αἰσθη-
 τὸν ἐν τόπῳ, τόπου δὲ εἶδη καὶ διαφοραὶ ^t ἄνω ^v καὶ κάτω
^w καὶ ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν καὶ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν· καὶ
 ταῦτα οὐ μόνον πρὸς ἡμᾶς καὶ ^x θέσει, ἀλλὰ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
 ὅλῳ διώρισται. Ἀδύνατον δ' ἐν τῷ ^y ἀπείρῳ εἶναι ταῦτα.
 Ἀπλῶς δ' εἰ ἀδύνατον ^z τόπον ^a ἄπειρον εἶναι, ἐν τόπῳ δὲ
^b πᾶν σῶμα, ἀδύνατον ἄπειρόν ^c τι εἶναι σῶμα. Ἀλλὰ μὴν
 τό γε ποῦ ἐν τόπῳ, καὶ τὸ ἐν τόπῳ ποῦ. Εἰ οὖν μηδὲ πο- ²²
 σὸν οἷόν τ' εἶναι τὸ ἄπειρον· πόσον γὰρ τι ἔσται, οἷον ^d δι-

^b ἐπὶ τοῦ μέσου om. E. ^c οὐ om. E. ^d λέγειν ἂν I. ^e ἑαυτήν F.I.
^f ἢ δὲ γῆ ἐπὶ τοῦ μέσου om. I. ^g μένοι ἂν ἐν I. ^h ἑαυτὸ F, αὐτῷ E.I.
ⁱ δέοι ἂν μένειν F. ^k αὐτῷ F. ^l μέρος ληφθῆ F. ^m μένει F. ⁿ τὸ
 ἐν αὐτῷ om. E. ^o ἄπειρον ἅμα E. ^p ἄπειρον om. F. ^q ἄπειρον
 σῶμα. Ἀδύνατον I. ^r ἢ ἅπαν] εἶναι πᾶν corr. E. ^s τὸ μὲν ἄνω ἔσται I.
^t τὸ ἄνω F.I. ^v καὶ] τὸ I, καὶ τὸ F. ^w καὶ τὸ ἔμπροσθεν F, τὸ πρό-
 σθεν I. ^x θέσει ἐστὶν ἀλλὰ I. ^y ἀπείρῳ σώματι εἶναι E. ^z τόπον] τὸ
 τόπον I. ^a εἶναι ἄπειρον F.I. ^b πᾶν τὸ σῶμα E. ^c εἶναι τι E.I.
^d τρίπηχυ ἢ δίπηχυ E.

πηχυν ἢ τρίπηχυν· ταῦτα γὰρ σημαίνει τὸ ποσόν· οὕτω καὶ
^e τὸ ἐν τόπῳ ὅτι ποῦ· τούτο δὲ ^f ἢ ^g ἄνω ἢ κάτω ἢ ἐν ἄλλῃ
 τινὶ διαστάσει τῶν ἕξ· τούτων δ' ἕκαστον πέρας τί ἐστίν.
 Ὅτι μὲν οὖν ἐνεργεῖα ^h οὐκ ἔστι σῶμα ἄπειρον, φανερόν ἐκ
ⁱ τούτων.

- 6 Ὅτι δ' εἰ μὴ ἐστίν ἄπειρον ἀπλῶς, πολλὰ ἀδύνατα συμ-
 βαίνει, δῆλον. Τοῦ τε γὰρ χρόνου ἔσται τις ἀρχὴ καὶ τε-
 λευτή, καὶ τὰ μεγέθη οὐ διαιρετὰ εἰς ^k μεγέθη, καὶ ἀριθμὸς
 οὐκ ἔσται ἄπειρος. Ὅταν δὲ ^l διωρισμένων οὕτως μηδετέρως
^m φαίνεται ἐνδέχασθαι, διαιτητοῦ δεῖ, καὶ δῆλον ὅτι πῶς μὲν
² ἔστι πῶς δ' οὔ. Λέγεται ⁿ δὴ τὸ εἶναι τὸ μὲν δυνάμει τὸ
 δὲ ἐντελεχείᾳ, καὶ τὸ ἄπειρον ἔστι μὲν προσθέσει ἔστι δὲ
^o καὶ ἀφαιρέσει. Τὸ δὲ μέγεθος ὅτι μὲν κατ' ἐνεργεῖαν οὐκ
 ἔστιν ἄπειρον, εἴρηται, διαιρέσει δ' ἐστίν· οὐ γὰρ χαλεπὸν
 ἀνελεῖν τὰς ^p αὐτόμους γραμμὰς· λείπεται οὖν δυνάμει εἶναι
³ τὸ ἄπειρον. Οὐ δεῖ δὲ τὸ δυνάμει ὄν λαμβάνειν, ὥσπερ εἰ
 δυνατὸν τοῦτ' ἀνδριάντα εἶναι, ὡς καὶ ἔσται ^q τοῦτ' ἀνδριάς,
 οὕτω καὶ ἄπειρόν ^r τι, ὃ ἔσται ἐνεργεῖα· ἀλλ' ἐπεὶ πολλα-
 χῶς τὸ εἶναι, ὥσπερ ^s ἡ ἡμέρα ἐστὶ καὶ ὁ ἀγὼν τῷ ἀεὶ ἄλλο
⁴ καὶ ἄλλο γίνεσθαι, οὕτω καὶ τὸ ἄπειρον. ^t Καὶ γὰρ ἐπὶ
 τούτων ἐστὶ ^v καὶ δυνάμει καὶ ἐνεργεῖα· Ὀλύμπια γὰρ ἐστὶ
 καὶ τῷ δύνασθαι τὸν ἀγῶνα γίνεσθαι καὶ τῷ γίνεσθαι.
^w Ἄλλως δ' ἔν ^x τε τῷ χρόνῳ δῆλον ^y τὸ ἄπειρον καὶ ἐπὶ
 τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐπὶ τῆς διαιρέσεως τῶν μεγεθῶν. Ὅλως
 μὲν γὰρ οὕτως ἐστὶ τὸ ἄπειρον, τῷ ἀεὶ ἄλλο ^z καὶ ἄλλο λαμ-
⁵ βάνεσθαι, καὶ τὸ λαμβανόμενον μὲν ἀεὶ ^a εἶναι πεπερασμένον,
 ἀλλ' ἀεὶ γε ἕτερον ^b καὶ ἕτερον. Ὅστε τὸ ἄπειρον ^c οὐ δεῖ

^e τὸ ἐν om. E. ^f ἢ om. F. ^g κάτω ἢ ἄνω E. ^h σῶμα οὐκ ἔστιν I.
ⁱ τούτων] τῶν εἰρημένων F. ^k μέγεθος F.I. ^l ὀρίσωμεν οὕτως καὶ μ. E.
^m φαίνεται F. ⁿ δὲ F. ^o καὶ ἀφ.] διαιρέσει F. ^p αὐτομάτους F.
^q τοῦτ' om. E. ^r τι post οὕτω I, om. E. ^s ἡ om. E.I. ^t καὶ γὰρ
 —τῷ γίνεσθαι om. E. ^v καὶ ante δ. om. F. ^w ἄλλως δὲ] καὶ ἄλλως
 τε E. ^x τε om. F. ^y τὸ ἄπειρον om. E. ^z καὶ et λαμβάνεσθαι καὶ
 τὸ om. E. ^a πεπερασμένον εἶναι F.I. ^b καὶ ἕτερον. Ὅτι τὸ εἶναι πλε-
 οναχῶς λέγεται. Ὅστε E. ^c οὐδεὶς λαμβάνει E.

λαμβάνειν ὡς τόδε τι, οἶον ἄνθρωπον ἢ οἰκίαν, ἀλλ' ὡς ^d ἡ
 ἡμέρα λέγεται καὶ ὁ ἀγών, ^e οἷς τὸ εἶναι οὐχ ὡς οὐσία τις
 γέγονεν, ἀλλ' αἰὲν ἐν γενέσει ^f ἢ φθορᾷ, ^g εἰ καὶ πεπερασμέ-
 νον, ἀλλ' αἰὲν ^h γε ἕτερον καὶ ἕτερον. Ἀλλ' ἐν ⁱ μὲν τοῖς ⁶
 μεγέθεσιν ὑπομένοντος τοῦ ληφθέντος ^k τοῦτο συμβαίνει,
 ἐπὶ δὲ ^l τοῦ χρόνου καὶ τῶν ἀνθρώπων φθειρομένων ^m οὕτως
 ὥστε μὴ ⁿ ἐπιλείπειν. Τὸ δὲ κατὰ πρόσθεσιν τὸ αὐτό ^o ἐστὶ ⁷
 πως καὶ τὸ κατὰ διαίρεσιν· ἐν γὰρ τῷ πεπερασμένῳ κατὰ
 πρόσθεσιν γίνεται ἀντεστραμμένως· ἢ γὰρ διαιρούμενον
 ὁράται εἰς ἄπειρον, ^p ταύτη προστιθέμενον φανεῖται πρὸς
 τὸ ὄρισμένον. ^q Ἐν γὰρ τῷ πεπερασμένῳ μεγέθει ^r ἂν
 λαβῶν ^s τις ὄρισμένον προσλαμβάνῃ τῷ αὐτῷ λόγῳ, μὴ τὸ
 αὐτό ^t τι μέγεθος ^v τῷ ὅλῳ περιλαμβάνων, οὐ ^w διεξείσει ^x τὸ
 πεπερασμένον· ^y ἐὰν δ' οὕτως αὔξη τὸν λόγον ὥστε αἰὲν τι
 τὸ αὐτὸ περιλαμβάνειν μέγεθος, διεξείσει, διὰ τὸ πᾶν ^z τὸ
 πεπερασμένον ἀναιρεῖσθαι ὁπωσὺν ὄρισμένῳ. ^a Ἄλλως μὲν ⁸
 οὖν οὐκ ἔστιν, οὕτως δ' ἔστι τὸ ἄπειρον, δυνάμει τε καὶ ἐπὶ
 καθαιρέσει. Καὶ ἐντελεχεία ^b δὲ ἐστίν, ὡς τὴν ἡμέραν ^c εἶναι
 λέγομεν καὶ τὸν ἀγῶνα, καὶ δυνάμει οὕτως ὡς ^d ἡ ὕλη, καὶ οὐ
 καθ' αὐτό, ^d ὡς τὸ πεπερασμένον. Καὶ κατὰ πρόσθεσιν δὴ
 οὕτως ἄπειρον δυνάμει ἐστίν, ^e ὃ ταῦτὸ λέγομεν ^e τρόπον τινὰ
 εἶναι τῷ κατὰ διαίρεσιν· αἰὲν μὲν γὰρ τι ^f αὐτοῦ ἔξω ^g ἔσται
 λαμβάνειν, οὐ μέντοι ^h ὑπερβαλεῖ παντὸς ⁱ ὄρισμένου μεγέ-
 θους, ὥσπερ ἐπὶ τὴν διαίρεσιν ὑπερβάλλει παντὸς ὄρισμένου,
^k καὶ ἔσται ἔλαττον. ^v Ὡστε δὲ παντὸς ὑπερβάλλειν κατὰ ⁹
^l τὴν πρόσθεσιν, οὐδὲ δυνάμει οἶόν τε εἶναι, εἴπερ μὴ ^m ἐστι

^d ἡ om. E.F. ^e οἷς] ἁ E. ^f ἢ] καὶ E. et pr. F. ^g εἰ καὶ] εἰ corr.
 E., om. I. ^h γε om. F. ⁱ μὲν om. E.I. ^k τοῦτο συμβαίνει om. E.
^l τῶν ἀνθρώπων καὶ τοῦ χρόνου F.I. ^m οὕτως om. E. ⁿ ὑπολείπειν F.I.
^o πῶς ἐστὶ F.I. ^p αὕτη E. ^q ἐν γὰρ] ἐὰν ἐν E. ^r ἂν om. E. ^s τί E.
^t τι] τι τοῦ ὅλου F, om. E. ^v τῷ ὅλῳ] τῷ λόγῳ I, om. F. ^w διε-
 ξείει E. ^x τὸ om. F. ^y ἂν F.I. ^z τὸ post πᾶν om. E.F. ^a ἄλλως
 μὲν οὖν οὐκ ἔστιν om. E. ^b δὲ ἐστὶν om. E. ^c λέγομεν εἶναι F. ^d ἡ
 et ὡς τὸ om. E. ^e εἶναι τρόπον τινὰ F. ^f αὐτοῦ om. E. ^g ἐστὶ F.
^h ὑπερβάλλει F.I. ⁱ ὄρισμένου om. E. ^k καὶ αἰὲν ἔσται E. ^l τὴν om. F.
^m ἔσται E.

κατὰ συμβεβηκὸς ἐντελεχεία ἄπειρον, ὥσπερ φασὶν οἱ φυσιολόγοι τὸ ⁿ ἔξω σῶμα τοῦ κόσμου, οὐ ἢ οὐσία ^o ἢ ἀήρ ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, ἄπειρον εἶναι. Ἄλλ' εἰ μὴ οἶόν τε ^p εἶναι ἄπειρον ἐντελεχεία σῶμα αἰσθητὸν οὕτω, φανερόν ὅτι οὐδὲ δυνάμει ἂν εἴη κατὰ πρόσθεσιν, ἀλλ' ἢ ὥσπερ εἴρηται ἀντεστραμμένως τῇ διαιρέσει, ἐπεὶ καὶ Πλάτων διὰ τοῦτο ^q δύο τὰ ἄπειρα ἐποίησεν, ὅτι ^r καὶ ἐπὶ τὴν αὐξὴν δοκεῖ ὑπερβάλλειν καὶ εἰς ἄπειρον ἰέναι ^s καὶ ἐπὶ τὴν καθαίρεσιν. Ποιήσας μέντοι δύο οὐ χρῆται· οὔτε γὰρ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς τὸ ἐπὶ τὴν καθαίρεσιν ἄπειρον ὑπάρχει, ἢ γὰρ μονὰς ἐλάχιστον, οὔτε ^t ἐπὶ τὴν αὐξήν· μέχρι ^v γὰρ δεκάδος ποιεῖ τὸν ἀριθμόν. Συμβαίνει δὲ τούναντίον εἶναι ἄπειρον ^w ἢ ὡς λέγουσιν. Οὐ γὰρ οὐ μὴδὲν ἔξω, ἀλλ' οὐ αἰεὶ τι ἔξω ἐστί, τοῦτο ἄπειρόν ἐστιν. Σημεῖον δὲ καὶ γὰρ τοὺς δακτυλίους ἀπίρους λέγουσι τοὺς μὴ ἔχοντας σφενδόνην, ὅτι αἰεὶ ^x τι ^y ἔξω ἐστί λαμβάνειν, καθ' ὁμοιότητα μὲν τινα λέγοντες, οὐ μέντοι κυρίως· δεῖ γὰρ τοῦτό τε ὑπάρχειν καὶ μὴδέποτε τὸ αὐτὸ λαμβάνεσθαι· ἐν δὲ τῷ κύκλῳ οὐ γίνεται οὕτως, ἀλλ' αἰεὶ τὸ ¹⁰ ἐφεξῆς μόνον ἕτερον. Ἄπειρον μὲν ^z οὖν ἐστὶν οὐ ^a κατὰ ποσὸν λαμβάνουσιν αἰεὶ τι ^b λαβεῖν ἐστὶν ἔξω. ^c Οὐ δὲ μὴδὲν ἔξω, τοῦτ' ἐστὶ τέλειον καὶ ὄλον· οὕτω γὰρ ὀριζόμεθα τὸ ὄλον, οὐ μὴθὲν ἄπεστιν, οἶον ἄνθρωπον ^d ὄλον ἢ κιβωτόν. Ὡσπερ ^e δὲ τὸ καθ' ἕκαστον, οὕτω καὶ τὸ κυρίως, οἶον τὸ ὄλον οὐ μὴδὲν ἐστὶν ἔξω· οὐ ^δ ἐστὶν ἀπουσία ἔξω, οὐ πᾶν, ὅτι ἂν ἀπῆ. ^f Ὀλον δὲ καὶ τέλειον ἢ τὸ αὐτὸ πάμπαν ἢ ¹¹ ¹² σύνεγγυς τὴν φύσιν ^g ἐστίν. Τέλειον ^δ οὐδὲν μὴ ἔχον τέλος· τὸ δὲ τέλος πέρασ. Διὸ βέλτιον οἰητέον Παρμενίδην Μελίσσου εἰρηκέναι· ὁ μὲν γὰρ τὸ ἄπειρον ὄλον φησίν, ὁ δὲ

ⁿ ἔξωθεν E. ^o ἢ ante ἀήρ et εἶναι om. F.I. ^p εἶναι ἄπειρον om. E. ^q δύο τὰ ἄπειρα] ἄπειρα δύο F.I. ^r καὶ om. F. ^s καὶ ante ἐπὶ om. F. ^t περι E. ^v γὰρ om. F. ^w ἢ om. E. ^x τι] τι ἄλλο E. ^y ἐστὶν ἔξω λ. I, ἔξω λ. ἐστί E. ^z οὖν τοῦτ' ἐστὶν F.I. ^a κατὰ τὸ π. I. ^b λαμβάνειν E. ^c οὐ πρὸς τὰ μέρη μὴθὲν ἄπεστιν ἔξω I. ^d ὄλον post κιβώτιον F: κιβώτιον enim F.I. ^e δὲ] δὲ καὶ E, om. F. ^f τὸ ὄλον F.I. ^g ἐστὶν om. E.

τὸ ὄλον πέπεράνθαι ἢ μεσσόθεν ἰσοπαλές. Οὐ γὰρ λίνον λίνῳ¹ συνάπτειν ἔστι τῷ ἅπαντι καὶ ὄλω τὸ ἄπειρον, ἐπεὶ ἐντευθέν² ἵ γε λαμβάνουσι τὴν³ σεμνότητα κατὰ τοῦ ἀπείρου, τὸ πάντα⁴ περιέχον⁵ καὶ τὸ πᾶν ἐν⁶ ἑαυτῷ ἔχον, διὰ τὸ ἔχειν τινὰ ὁμοιότητα τῷ ὄλω. Ἔστι γὰρ τὸ ἄπειρον⁷ τῆς⁸ τοῦ μεγέθους τελειότητος ὕλη καὶ τὸ δυνάμει ὄλον, ἐντελεχεία⁹ δ' οὐ, διαιρετὸν δ' ἐπὶ τε τὴν καθαίρεσιν καὶ τὴν ῥάντεστραμμένην πρόσθεσιν, ὄλον δὲ καὶ πεπερασμένον οὐ καθ' αὐτὸ ἀλλὰ κατ' ἄλλο· καὶ¹⁰ οὐ περιέχει ἀλλὰ περιέχεται, ἢ ἄπειρον. Διὸ καὶ ἄγνωστον¹¹ ἢ ἄπειρον· εἶδος γὰρ¹² οὐκ ἔχει ἢ ὕλη. Ὡστε φανερόν ὅτι μᾶλλον ἐν μορίου λόγῳ τὸ ἄπειρον ἢ ἐν¹³ ὄλου· μόριον γὰρ ἢ ὕλη τοῦ ὄλου ὥσπερ ὁ χαλκὸς τοῦ χαλκοῦ ἀνδριάντος, ἐπεὶ εἴ γε¹⁴ περιέχει ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ¹⁵ ἐν τοῖς νοητοῖς τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, ἔδει περιέχειν τὰ νοητά. Ἄτοπον δὲ καὶ ἀδύνατον¹⁶ τὸ ἄγνωστον καὶ τὸ ἀόριστον περιέχειν καὶ ὀρίζειν.

Κατὰ λόγον δὲ συμβαίνει καὶ τὸ κατὰ πρόσθεσιν¹⁷ μὲν μὴ¹⁸ εἶναι δοκεῖν¹⁹ ἄπειρον οὕτως ὥστε παντὸς ὑπερβάλλειν μεγέθους, ἐπὶ τὴν διαίρεσιν δὲ εἶναι περιέχεται γὰρ²⁰ ὡς ἢ ὕλη ἐντὸς²¹ καὶ τὸ ἄπειρον, περιέχει δὲ τὸ εἶδος. Εὐλόγως δὲ καὶ τὸ²² ἐν²³ μὲν τῷ ἀριθμῷ εἶναι ἐπὶ τὸ ἐλάχιστον πέρασ, ἐπὶ δὲ²⁴ τὸ πλείον αἰ παντὸς ὑπερβάλλειν πλήθους, ἐπὶ²⁵ δὲ τῶν μεγεθῶν τούναντίον ἐπὶ μὲν τὸ²⁶ ἐλάττων παντὸς ὑπερβάλλειν μεγέθους, ἐπὶ δὲ τὸ μείζον μὴ εἶναι μέγεθος ἄπειρον. Αἴτιον δ' ὅτι τὸ ἐν ἔστιν ἀδιαίρετον, ὅ τι²⁷ περ²⁸ ἂν ἐν ἢ, οἶον²⁹ ἄνθρωπος ἢ εἰς ἄνθρωπος καὶ οὐ πολλοί· ὁ δ' ἀριθμὸς ἔστιν ἕνα πλείω καὶ πόσ' ἅττα· ὥστ' ἀνάγκη στήναι ἐπὶ τὸ ἀδιαίρετον· τὰ γὰρ³⁰ δύο καὶ τρία³¹ παρώνυμα ὀνόματά ἐστιν,

ἢ μέσοθεν E. ἵ ἐστι συνάπτειν F.I. ἵ γε] δὴ I. κ σεμνότητα corr. E. ἴ περιέχειν E. ἢ καὶ τὸ—ἔχον om. E. ἢ αὐτῷ I. ὀ τοῦ om. E. ῥ ἄνεστραμμένην E. ἣ οὐχ ὑπερέχει ἀλλ' ὑπερέχεται E.I. ῥ ἢ ἄπειρον om. F. ῥ ὄλω E. et pr. F. ῥ περιέχει E. ῥ ἐν post καὶ om. I. ῥ τὸ utrumque om. E. ῥ μὲν] ὡς F. ῥ οὕτως ἄπειρον F. ῥ ὡς om. E. ῥ καὶ post ἐντὸς om. E. ῥ ἐν E.I. ῥ μὲν post ἐπὶ E. ῥ τὰ πλείω I. ῥ δὲ om. F. ῥ ἐλάχιστον F. ῥ περ om. E. ῥ εἰς ἄνθρωπος om. I. ῥ ἐνός I. et corr. E. ῥ τρία καὶ δύο E. ῥ παρώνυμα om. E.

ομοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἀριθμῶν ἕκαστος· ^m ἐπὶ δὲ τὸ πλείον
 αἰεὶ ἔστι νοῆσαι· ἄπειροι γὰρ αἱ διχοτομίαι τοῦ μεγέθους.
³ Ὡστε δυνάμει μὲν ἔστιν, ἐνεργεία δ' οὐ· ἀλλ' αἰεὶ ὑπερβάλλει
 τὸ λαμβανόμενον παντὸς ὀρισμένου ⁿ πλήθους. Ἄλλ' οὐ
 χωριστὸς ^o ὁ ἀριθμὸς οὗτος ^p τῆς διχοτομίας, οὐδὲ μένει ἢ
 ἀπειρία ἀλλὰ γίνεται, ὥσπερ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ ἀριθμὸς
 τοῦ χρόνου. Ἐπὶ δὲ τῶν μεγεθῶν τοῦναντίον ἔστιν διαι-
 ρεῖται μὲν γὰρ εἰς ἄπειρα τὸ συνεχές, ἐπὶ δὲ τὸ μείζον οὐκ
⁴ ἔστιν ἄπειρον. Ὅσον γὰρ ἐνδέχεται δυνάμει εἶναι, καὶ ἐνεργεία
 ἐνδέχεται ^q τοσοῦτον εἶναι. Ὡστε ἐπεὶ ἄπειρον οὐδὲν
 ἔστι μέγεθος αἰσθητόν, οὐκ ἐνδέχεται παντὸς ὑπερβολὴν εἶναι
 ὀρισμένου μεγέθους· εἴη γὰρ ἂν τι τοῦ οὐράνου μείζον. Τὸ
^r δ' ἄπειρον οὐ ταῦτόν ἐν ^s μεγέθει καὶ κινήσει καὶ χρόνῳ, ὡς
 μία τις φύσις, ἀλλὰ τὸ ὕστερον λέγεται κατὰ τὸ πρότερον,
 οἷον κινήσις μὲν ^t ὅτι ^v τὸ μέγεθος ἐφ' οὗ κινεῖται ἢ ἀλλοι-
⁵ οὔται ἢ αὐξάνεται, ὁ χρόνος δὲ διὰ τὴν κίνησιν. Νῦν μὲν
 οὖν χρώμεθα τούτοις, ὕστερον δὲ ^w πειρασόμεθα λέγειν καὶ
^x τί ἔστιν ἕκαστον, καὶ διότι πᾶν μέγεθος εἰς μεγέθη διαι-
 ρητόν. Οὐκ ἀφαιρεῖται δ' ὁ λόγος οὐδὲ τοὺς ^y μαθηματικούς
 τὴν θεωρίαν, ἀναιρῶν ^z οὕτως εἶναι τὸ ἄπειρον ὥστε ἐνεργεία
 εἶναι ἐπὶ τὴν ^a αὐξήν ^b ὡς ἀδιεξίτητον· οὐδὲ γὰρ νῦν δέονται
 τοῦ ἀπίρου ^c οὐδὲ χρῶνται, ἀλλὰ μόνον εἶναι ὅσην ἂν βού-
 λωνται ^d τὴν πεπερασμένην· τῷ δὲ μεγίστῳ μεγέθει τὸν αὐτὸν
⁶ ἔστι τετμησθαι λόγον ὀπηλικονοῦν μέγεθος ἕτερον. Ὡστε
 πρὸς μὲν τὸ δεῖξαι ^e ἐκείνοις οὐδὲν διοίσει, τὸ δ' εἶναι ἐν τοῖς
 οὖσιν ^f ἔσται ^g μεγέθεσιν. Ἐπεὶ δὲ τὰ αἷτια διήρηται τετρα-
 χῶς, φανερόν ^h ὅτι ὡς ὕλη τὸ ἄπειρόν ⁱ ἔστιν αἷτιον, καὶ ὅτι
 τὸ μὲν εἶναι ^k αὐτῷ ^l στέρησις, τὸ δὲ καθ' αὐτὸ ὑποκείμενον

^m ἐπεὶ E. ⁿ μεγέθους I. ^o οὗτος ὁ ἀριθμὸς I. ^p τῆς] τοῦ τῆς E.
^q εἶναι τοσοῦτον F. ^r δὲ τὸ E. ^s κινήσει καὶ μεγέθει F. ^t ὅτι]
 ὅτι πρότερον F.I. ^v τὸ om. F.I. ^w πειρασόμεθα λέγειν] ἐροῦμεν E.
^x τί ἔστιν] ὅτι E. ^y μαθητικούς E. ^z οὕτως εἶναι] μὴ εἶναι οὕτως E.
^a αὐξήσιν E. ^b ὡς om. E. et corr. F. ^c οὐδὲ] οὐ γὰρ E, οὐδὲ γὰρ I.
^d τὴν om. F.I. ^e ἐκείνως F.I. ^f ἔσται] ἔστι F, litteras tres deletas E.
^g μεγέθεσιν οὐδὲν ἔστιν ἀναγκαῖον. Ἐπεὶ E, ἔστιν quidem corr. ^h ὅτι]
 τι E. ⁱ αἷτιόν ἔστι F.I. ^k αὐτῶν E. ^l στέρησις ἔστι τὸ F.I.

τὸ συνεχές καὶ αἰσθητόν. Φαίνονται δὲ πάντες καὶ οἱ ἄλλοι ὡς ὕλη χρώμενοι τῷ ἀπείρῳ· διὸ β καὶ ἄτοπον τὸ περιέχον ποιεῖν αὐτὸ ἀλλὰ μὴ ἠ τὸ περιεχόμενον.

Λοιπὸν δ' ἐπελθεῖν καθ' οὓς λόγους τὸ ἄπειρον εἶναι δοκεῖ 8 οὐ μόνον δυνάμει ἀλλ' ὡς ἰ ἀφωρισμένον· τὰ μὲν γὰρ ἐστὶν αὐτῶν οὐκ ἀναγκαῖα, τὰ δ' ἔχει τινὰς κ ἐτέρας ἀληθεῖς ἀπαντήσεις. Οὔτε γὰρ ἵνα ἡ γένεσις μὴ ἰ ἐπιλείπη, ἀναγκαῖον ἐνεργεῖα ἄπειρον εἶναι σῶμα αἰσθητόν· ἐνδέχεται γὰρ τὴν θατέρου φθορὰν ἠ θατέρου εἶναι γένεσιν, πεπερασμένου ὄντος ἠ τοῦ παντός. Ὑπὲρ τὸ ἄπτεσθαι καὶ τὸ πεπεράνθαι ἕτερον. ἢ Τὸ μὲν γὰρ πρὸς τι καὶ ὀ τινός (ἄπτεται γὰρ πᾶν τινός) ἠ καὶ τῶν πεπερασμένων τινὶ συμβέβηκεν· τὸ δὲ πεπερασμένον οὐ πρὸς τι, οὐδ' ἄψασθαι τῷ τυχόντι τοῦ τυχόντος ἐστὶν. Τὸ ἠ δὲ τῇ νοήσει πιστεύειν ἄτοπον· οὐ γὰρ ἐπὶ τοῦ πράγματος ἡ ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἔλλειψις, ἀλλ' ἐπὶ τῆς νοήσεως. Ὑ Ἐκαστον γὰρ ἠ ἡμῶν νοήσειεν ἂν τις πολλαπλάσιον ἠ ἑαυτοῦ 3 αὐξῶν εἰς ἄπειρον· ἀλλ' οὐ διὰ τοῦτο ἔξω τοῦ ἄστεός τις ἐστὶν ἠ τοῦ τηλικούδε μεγέθους ὃ ἔχομεν, ὅτι νοεῖ τις, ἀλλ' ὅτι ἐστὶν· τοῦτο δὲ συμβέβηκεν. Ὑ Ὁ δὲ χρόνος καὶ ἡ κίνησις 4 ἄπειρά ἐστι, καὶ ἡ νόησις οὐχ ὑπομένοντος τοῦ λαμβανομένου. Μέγεθος δὲ οὔτε τῇ καθαιρέσει οὔτε τῇ ἠ νοητικῇ αὐξήσει ἐστὶν ὕ ἄπειρον. Ὑ Ἀλλὰ περὶ μὲν ὠ τοῦ ἀπείρου, πῶς ἐστὶ καὶ πῶς οὐκ ἐστὶ καὶ τί ἐστὶν, εἴρηται.

x Δ.

Ὑ Ὅμοίως δ' ἀνάγκη καὶ ὕ περὶ τόπου τὸν φυσικὸν ὡσπερ ἰ καὶ περὶ ἀπείρου γνωρίζειν, εἰ ἐστὶν ἠ μὴ, καὶ πῶς ἐστί, καὶ τί ἐστὶν. Τὰ τε γὰρ ὄντα πάντες ὑπολαμβάνουσι εἶναι που (τὸ γὰρ ἠ μὴ ὄν ἠ οὐδαμοῦ ἠ εἶναι· που γὰρ ἐστὶ τραγέλαφος

β καὶ om. E. ἠ τὸ om. E. ἰ ἀφωρισμένον ἐπελθεῖν. Τὰ E.
 κ ἀληθεῖς ἐτέρας F.I. ἠ ἐπιλείποι E. ἠ γένεσιν θατέρου εἶναι F.I.
 ἠ τοῦ om. F. ὀ τινός ἄπτεται ἄπτεται E. ἠ κᾶν F. ἠ δὲ ἐπὶ τῇ E.
 ἠ ἂν ἡμῶν νοήσειε F.I. ἠ ἑαυτοῦ om. E. ἠ νοητῇ F. ὕ ἄπειρον om. E.
 ὠ τοῦ om. E. x Codices E.F.G.I. Δ] φυσικῶν δ G.I. ὕ περὶ
 τοῦ τόπου G.I. z μὴ] τὸ μὴ E. ἠ μηδαμοῦ F. ἠ post εἶνα
 litteras decem deletas E.

ἢ σφίγγξ;) Καὶ τῆς κινήσεως ἡ κοινὴ μάλιστα ^c καὶ κυριω-
² τάτη κατὰ τόπον ἐστίν, ἣν καλοῦμεν φοράν. Ἔχει δὲ πολ-
 λὰς ἀπορίας τί ποτ' ἐστὶν ὁ τόπος· οὐ γὰρ ^d ταῦτὸν φαί-
 νεται θεωροῦσιν ἐξ ἀπάντων τῶν ὑπαρχόντων. Ἔτι δ' οὐδ'
 ἔχομεν οὐδὲν παρὰ τῶν ἄλλων οὔτε προηπορημένον οὔτε
^e προευπορημένον περὶ αὐτοῦ. Ὅτι μὲν οὖν ^f ἐστὶν ὁ τόπος,
 δοκεῖ δῆλον εἶναι ἐκ τῆς ἀντιμεταστάσεως· ὅπου γὰρ ἐστὶ
 νῦν ὕδωρ, ἐνταῦθα ἐξελθόντος ὥσπερ ἐξ ἀγγείου πάλιν ^g ἀήρ
 ἔνεστιν· ὅτε δὲ τὸν αὐτὸν ^h τόπον τοῦτον ἄλλο τι τῶν σω-
 μάτων ⁱ κατέχει, τοῦτο ^k δὴ τῶν ἐγγινομένων καὶ μεταβαλ-
 λόντων ἕτερον ^l πάντων εἶναι δοκεῖ· ἐν ᾧ γὰρ ἀήρ ἐστὶ νῦν,
^m ὕδωρ ἐν τούτῳ πρότερον ἦν, ὥστε δῆλον ὡς ἦν ὁ τόπος τι
 καὶ ἡ χώρα ἕτερον ἀμφοῖν, εἰς ἣν καὶ ἐξ ἧς ⁿ μετέβαλον.
³ Ἔτι ^o δὲ αἱ ^p φοραὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων καὶ ἀπλῶν, οἷον
 πυρὸς καὶ γῆς καὶ τῶν τοιούτων, οὐ μόνον δηλοῦσιν ὅτι ἐστὶ
^q τι ὁ τόπος, ἀλλ' ^r ὅτι καὶ ἔχει τινὰ ^s δύναμιν. Φέρεται
 γὰρ ἕκαστον εἰς τὸν ^t αὐτοῦ τόπον μὴ κωλύμενον, τὸ μὲν
 ἄνω τὸ δὲ κάτω ταῦτα δ' ἐστὶ τόπου μέρη καὶ εἶδη, τό ^v τε
⁴ ἄνω καὶ τὸ κάτω καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἐξ διαστάσεων. Ἔστι
 δὲ τὰ τοιαῦτα οὐ μόνον πρὸς ἡμᾶς, ^w τὸ ἄνω καὶ κάτω καὶ
 δεξιὸν καὶ ἀριστερόν· ἡμῖν ^x μὲν γὰρ οὐκ ^y αἰεὶ τὸ αὐτό, ἀλλὰ
 κατὰ ^z τὴν θέσιν, ὅπως ἂν στραφῶμεν, γίνεται, διὸ ^a καὶ
 ταῦτο πολλάκις δεξιὸν καὶ ἀριστερόν ^b ἐστὶ καὶ ἄνω καὶ κάτω
 καὶ πρόσθεν καὶ ὀπισθεν. Ἐν ^c δὲ τῇ φύσει διώρισται χωρὶς
⁵ ^d ἕκαστον. Οὐ γὰρ ὅ ^e τι ἔτυχέν ἐστὶ ^e τὸ ἄνω, ἀλλ' ὅπου
 φέρεται τὸ πῦρ καὶ τὸ κοῦφον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κάτω οὐχ
 ὅ ^f τι ἔτυχεν, ἀλλ' ὅπου τὰ ἔχοντα βάρους καὶ τὰ γεηρά, ὡς

^c καὶ ante κ. om. F. ^d ταυτὸ G, τὰ αὐτὰ I. ^e προηπορημένον F.
^f ἐστὶ τι ὁ E. ^g ἀήρ ἐκεῖ ἔνεστιν E. ^h τοῦτον ante τόπον ponit I,
 om. F. ⁱ κατέχει om. E. ^k δὲ F.G.I. ^l πάντως I. ^m ἐν τούτῳ
 πρότερον ὕδωρ F. ⁿ μετέβαλλον I. ^o δὲ καὶ αἱ I. ^p διαφοραὶ E.
^q τις G. ^r ὅτι καὶ] ὁ καὶ G, καὶ ὅτι F. ^s δύναμιν ὁ τόπος. Φ. G.I.
^t αὐτὸν F. ^v τε et τὸ om. E. ^w τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν καὶ τὸ
 ἄνω καὶ τὸ κάτω F.G.I. ^x μὲν om. F. ^y αἰεὶ F.G. ^z τὴν om. F.
^a καὶ post διὸ om. F.G.I. ^b ἐστὶ om. E. ^c τῇ δὲ E. ^d ἐκάτερον
 pr. F. ^e τὸ ἄνω ἐστὶν F.I.

οὐ τῇ θέσει διαφέροντα μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει. Δηλοῖ δὲ καὶ τὰ ^ιμαθηματικά· οὐκ ὄντα γὰρ ἐν τόπῳ ὁμῶς κατὰ τὴν θέσιν ^ςτὴν πρὸς ἡμᾶς ἔχει δεξιὰ καὶ ἀριστερά, ὥστε μόνον ^hαὐτῶν νοεῖσθαι τὴν θέσιν, ⁱἀλλὰ μὴ ἔχειν φύσιν τούτων ἕκαστον. Ἔτι οἱ τὸ κενὸν φάσκοντες εἶναι τόπον λέ-
γουσιν· τὸ γὰρ κενὸν τόπος ἂν εἴη ἐστερημένος σώματος. Ὅτι μὲν οὖν ἔστι τι ὁ τόπος ^kπαρὰ τὰ σώματα, καὶ πᾶν σῶμα αἰσθητὸν ἐν τόπῳ, διὰ τούτων ἂν τις ὑπολάβοι· δόξειε δ' ἂν καὶ Ἡσίοδος ὀρθῶς λέγειν ποιήσας πρῶτον τὸ χάος. Λέγει ^lγούν

Πάντων μὲν πρότιστα χάος ^mγένετ', αὐτὰρ ἔπειτα
γαί' εὐρύστερος,

Ὡς δέον πρῶτον ὑπάρξαι χώραν τοῖς οὔσι, διὰ τὸ νομίζεин, ὥσπερ οἱ πολλοί, πάντα εἶναι πον καὶ ἐν τόπῳ. Εἰ δ' ἐστὶ ⁿτοιούτο, θαυμαστή τις ἂν εἴη ^oἡ τοῦ τόπου δύναμις καὶ προτέρα πάντων· οὐ γὰρ ἄνευ ^pτῶν ἄλλων ^qοὐδέν ἐστιν, ἐκείνο δ' ἄνευ τῶν ἄλλων, ἀνάγκη πρῶτον εἶναι· οὐ γὰρ ἀπόλυται ὁ τόπος τῶν ἐν αὐτῷ φθειρομένων. Οὐ μὴν ἀλλ' ἔχει ^ςγ' ἀπορίαν, εἰ ἔστι, τί ἐστι, ^rπότερον ὄγκος ^sτις σώματος ἢ τις ἑτέρα φύσις· ζητητέον γὰρ τὸ γένος αὐτοῦ πρῶτον. Διαστήματα μὲν οὖν ἔχει τρία, ^tμῆκος καὶ πλάτος καὶ βάθος, οἷς ὀρίζεται σῶμα ^vπᾶν. Ἀδύνατον δὲ σῶμα ^wεἶναι τὸν τόπον· ἐν ταύτῳ γὰρ ἂν εἴη δύο σώματα. Ἔτι εἶπερ ἐστὶ ⁹σώματος τόπος καὶ χώρα, δῆλον ὅτι καὶ ἐπιφανείας καὶ τῶν λοιπῶν περάτων· ὁ γὰρ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος· ὅπου γὰρ ἦν πρότερον τὰ ^xτοῦ ὕδατος ἐπίπεδα, ἔσται πάλιν τὰ τοῦ ἀέρος. Ἀλλὰ μὴν ^yοὐδεμίαν διαφορὰν ἔχομεν στιγμαῆς καὶ τόπου στιγμαῆς, ὥστ' εἰ μὴδὲ ταύτης ^zἕτερόν ἐστιν ὁ τόπος, οὐδὲ

^ι μαθητικά E. ^ς τὴν om. E. ^h νοεῖσθαι αὐτῶν F.G.I. ⁱ ἀλλὰ—
φύσιν] οὐκ ἔχοντα φύσει F.G.I. ^k περὶ F. ^l μὲν οὖν I, γὰρ F.
^m γένοιτ' F. ⁿ τοιούτον I, τοῦτο F. ^o ἡ om. E. ^p τῶν—ἐστιν]
ἀδύνατόν τι τῶν ἄλλων εἶναι F. ^q οὐδεν—ἄλλων om. E. ^r πότερον
γὰρ ὄγκος E. ^s τινὸς σ. I. ^t μῆκος καὶ βάθος καὶ πλάτος F, μήκους
καὶ πλάτους καὶ βάθους E. ^v ἅπαν E. ^w τὸν τόπον εἶναι F. ^x τοῦ
ante ὕδατος om. F. ^y διαφορὰν οὐδεμίαν G.I, διαφορὰ οὐδὲ μία (omisso
ἔχομεν) F. ^z ἐστὶν ὁ τόπος ἕτερον F.G.I.

τῶν ἄλλων οὐδενός, οὐδ' ἔστι τι παρ' ἕκαστον τούτων ὁ τό-
 10 πος. Τί γὰρ ἂν ^a ποτε καὶ θείημεν εἶναι τὸν τόπον; Οὔτε
 γὰρ στοιχείον οὔτ' ^b ἐκ στοιχείων οἷόν τ' ^c εἶναι τοιαύτην
 ἔχοντα φύσιν, οὔτε τῶν σωματικῶν οὔτε τῶν ἀσωμάτων
 μέγεθος μὲν γὰρ ἔχει, σῶμα δ' οὐδέν· ἔστι δὲ τὰ μὲν τῶν
 11 οὐδέν γίνεται μέγεθος. Ἔτι δὲ καὶ τίνος ἂν τις θείη τοῖς
 οὔσιν ^f αἴτιον εἶναι τὸν τόπον; Οὐδεμία γὰρ ^g αὐτῷ ὑπάρχει
 αἰτία τῶν τεττάρων· ^h οὔτε γὰρ ὡς ὕλη τῶν ὄντων (ⁱ οὐδέν
 γὰρ ἐξ αὐτοῦ συνέστηκεν) οὔτε ὡς εἶδος καὶ λόγος τῶν πρα-
 12 γμάτων οὔθ' ^k ὡς τέλος, οὔτε κινεῖ ^l τὰ ὄντα. Ἔτι δὲ καὶ
 αὐτὸς ^m εἰ ἔστι ⁿ τι τῶν ὄντων, ποῦ ἔσται; Ἡ γὰρ Ζήνωνος
 ἀπορία ζητεῖ τινὰ λόγον· εἰ γὰρ πᾶν τὸ ὄν ἐν τόπῳ δῆλον
 ὅτι καὶ τοῦ τόπου τόπος ἔσται, καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον
 ὁ πρόεισιν. ^p Ἔτι ὡσπερ ^q ἅπαν σῶμα ἐν τόπῳ, οὔτω καὶ
 ἐν τόπῳ ἅπαντι σῶμα· πῶς οὖν ἐροῦμεν περὶ τῶν ἀξιο-
 μένων; Ἀνάγκη γὰρ ἐκ τούτων ^r συναύξεσθαι τὸν τόπον
 αὐτοῖς, εἰ μὴτ' ^s ἐλάττων μήτε μείζων ὁ τόπος ἐκάστου. Διὰ
 μὲν οὖν τούτων οὐ μόνον τί ἔστιν, ἀλλὰ καὶ εἰ ἔστιν, ἀπορεῖν
 ἀναγκαῖον.

2 Ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατ' ἄλλο λέγεται, ^t καὶ
 τόπος ὁ μὲν κοινός, ἐν ᾧ ἅπαντα τὰ σώματά ἐστιν, ὁ δ' ἴδιος,
 ἐν ᾧ ^v πρώτῳ λέγω ^w δ' οἷον σὺ νῦν ἐν ^x τῷ οὐρανῷ ὅτι ἐν
 τῷ ἀέρι, οὗτος δ' ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐν τῷ ἀέρι ^y δὲ ὅτι ἐν τῇ
 γῆ, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν ταύτῃ ὅτι ἐν τῷδε τῷ τόπῳ, ^z ὅς περι-
 2 ἔχει οὐδέν πλέον ἢ σέ. ^a Εἰ δὴ ἔστιν ὁ τόπος τὸ πρῶτον
 περιέχον ^b τῶν σωμάτων ἕκαστον, πέρασ τι ἂν εἴη, ὥστε δό-
 ξειεν ἂν τὸ εἶδος καὶ ἡ μορφή ἐκάστου ὁ τόπος εἶναι, ᾧ ὀρί-

^a ποτε om. E. ^b ἐκ] ἕκαστον E. ^c εἶναι τὸν τόπον τ. E. I. ^d αἰσθη-
 τῶν om. G. ^e νοητῶν στοιχείων οὐδέν F. G. I. ^f τὸν τόπον αἴτιον
 εἶναι F. ^g αἰτία ὑπάρχει αὐτῷ F. G. I. ^h οὔτε—ὄντων om. E. ⁱ οὐδέν]
 οὐ pr. F. ^k ὡς om. E. ^l τὰ] τινὰ corr. E. ^m εἰ om. E.
ⁿ τι om. E. I. ^o πρόεισιν om. E. ^p ἔτι εἰ ὡσπερ F. G. I. ^q πᾶν E.
^r συναυξάνεσθαι F. G. I. ^s ἐλάσσων F. G. I. ^t καὶ] καὶ ὁ G. ^v πρώτως F.
^w δ' ὅτι οἷον I. ^x τῷ om. E. ^y δὲ om. F. G. I. ^z ὡσπερ ἔχει G.
^a εἰ δὴ corr. E. ^b ἕκαστον τῶν σωμάτων F. G. I.

ζεται τὸ μέγεθος καὶ ἡ ὕλη ^c ἢ τοῦ μεγέθους· τούτο γὰρ ἐκάστου πέρασ. Οὕτω μὲν οὖν σκοποῦσιν ὁ τόπος τὸ ἐκάστου εἶδος ἐστίν· ἡ δὲ δοκεῖ ὁ τόπος εἶναι ^d τὸ διάστημα τοῦ μεγέθους, ἡ ὕλη· τούτο γὰρ ἕτερον τοῦ μεγέθους· τούτο δ' ἐστὶ τὸ περιεχόμενον ὑπὸ τοῦ εἶδους καὶ ὠρισμένον, οἶον ὑπὸ ἐπιπέδου καὶ πέρατος. ^e Ἔστι δὲ τοιοῦτον ἡ ὕλη καὶ τὸ ἀό-3
ριστον· ὅταν γὰρ ἀφαιρεθῇ τὸ πέρασ καὶ τὰ πάθη τῆς
^e σφαίρας, λείπεται οὐδὲν παρὰ τὴν ὕλην. Διὸ ^f καὶ Πλάτων
τὴν ὕλην καὶ τὴν χώραν ^g ταυτό φησιν εἶναι ἐν τῷ Τιμαίῳ·
τὸ γὰρ μεταληπτικὸν καὶ τὴν χώραν ἐν καὶ ταυτόν. ^h Ἄλλον
δὲ τρόπον ^h ἐκεῖ τε λέγων τὸ μεταληπτικὸν καὶ ἐν τοῖς ⁱ λε-
γομένοις ^k ἀγράφοις δόγμασιν, ὅμως τὸν τόπον καὶ τὴν χώ-
ραν τὸ αὐτὸ ἀπεφήνατο. Λέγουσι μὲν γὰρ ^l πάντες εἶναι τι ⁴
^m τὸν τόπον, τί δ' ἐστίν, οὗτος μόνος ἐπεχείρησεν εἰπεῖν.
Εἰκότως δ' ἐκ τούτων σκοπουμένοις δόξειεν ἂν εἶναι χαλε-
πὸν γνωρίσαι τί ἐστίν ὁ τόπος, εἴπερ τούτων ὀποτερονοῦν
ἐστίν, εἴτε ⁿ ἡ ὕλη εἴτε τὸ εἶδος· ἄλλως τε γὰρ τὴν ἀκροτά-
την ἔχει θέαν, καὶ χωρὶς ἀλλήλων οὐ ^o ῥάδιον γνωρίζειν.
^p Ἀλλὰ μὴν ὅτι γε ἀδύνατον ὀποτερονοῦν τούτων εἶναι τὸν
τόπον, οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν. Τὸ μὲν γὰρ εἶδος καὶ ἡ ὕλη ^q οὐ ⁵
χωρίζεται τοῦ πράγματος, τὸν δὲ τόπον ἐνδέχεται· ἐν ᾧ
γὰρ ἀήρ ^r ἦν, ἐν τούτῳ πάλιν ὕδωρ, ὡς ^s ἔφαμεν, γίνεται, ἀν-
τιμεθισταμένων ἀλλήλοις τοῦ τε ^t ὕδατος καὶ τοῦ ἀέρος, καὶ
τῶν ἄλλων σωμαίων ὁμοίως, ὥστε οὔτε μόριον οὔθ' ἕξις ἀλλὰ
χωριστὸς ὁ τόπος ^v ἐκάστου ἐστίν. ^w Καὶ γὰρ δοκεῖ ^x τοι-6
οὔτό τι εἶναι ὁ τόπος οἶον ^y τὸ ἀγγεῖον· ἔστι γὰρ τὸ ἀγγεῖον
τόπος μεταφορητός· τὸ δ' ἀγγεῖον οὐδὲν τοῦ πράγμα-
τός ἐστιν. ^z Ἡ μὲν οὖν ^z χωριστός ἐστὶ τοῦ πράγματος,

^c ἢ post ὕλη om. E. ^d τὸ om. E. ^e σφαίρας corr. E. ^f καὶ ὁ
Πλάτων F.G.I. ^g τὸ αὐτό F.G.I. ^h ἐκεῖσε F. ⁱ λεγομένοις corr. E.
^k ἀγράφοις om. pr. E. ^l ἅπαντες F.G.I. ^m τὸν om. E. ⁿ ἡ om. F.G.
^o ῥάδιον αὐτὰ γν. G. ^p μὴν καὶ ὅτι E. ^q οὐ om. E. ^r ἦν om. F.
^s φαμεν F.G.I. ^t ἀέρος καὶ τοῦ ὕδατος G.I., ἀέρος καὶ ὕδατος F. ^v ἐστὶν
ἐκάστου F.G.I. ^w καὶ γὰρ δοκεῖ] δοκεῖ γὰρ E. ^x τοιοῦτόν F.G.I.
^y τὸ om. F.G. ^z χ. τοῦ πράγματος ἐστὶ E.

ταύτη μὲν οὐκ ἔστι τὸ εἶδος· ἡ δὲ περιέχει, ταύτη ^a δ' ἕτερος
 τῆς ὕλης. Δοκεῖ δὲ ^b αἰεὶ τὸ ὄν που αὐτό τε εἶναι τι καὶ ἕτε-
 7 ρόν τι ἐκτὸς αὐτοῦ. Πλάτωνι μέντοι λεκτέον, εἰ δεῖ πα-
 ρεκβάντας εἰπεῖν, διὰ τί οὐκ ἐν τόπῳ τὰ εἶδη καὶ οἱ ἀριθμοί,
 εἴπερ τὸ μεθεκτικὸν ὁ τόπος, εἴτε τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ μι-
 8 κροῦ ὄντος τοῦ μεθεκτικοῦ εἴτε τῆς ὕλης, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ
^c γέγραφεν. Ἔτι πῶς ἂν φέροιτο εἰς τὸν αὐτοῦ τόπον, εἰ ὁ
 τόπος ^c ἦν ἡ ὕλη ἢ τὸ εἶδος; Ἄδύνατον γὰρ οὐ μὴ κίνησις
 μηδὲ ^d τὸ ἄνω ἢ κάτω ἐστί, τόπον ^e εἶναι. Ὡστε ^f ζητητέος
 9 ἐν τοῖς τοιούτοις ὁ τόπος. Εἰ δ' ἐν αὐτῷ ὁ τόπος (δεῖ γάρ,
 εἴπερ ^g ἡ μορφή ἢ ὕλη), ἔσται ὁ τόπος ἐν τόπῳ· μεταβάλλει
 γὰρ ἅμα τῷ πράγματι καὶ κινεῖται καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀόρι-
 στον, οὐκ αἰεὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἀλλ' οὐπερ ^h καὶ τὸ πρᾶγμα· ὥστε
 10 τοῦ τόπου ⁱ ἔσται τόπος. Ἔτι ὅταν ἐξ ἀέρος ὕδωρ γένηται,
 ἀπόλωλεν ὁ τόπος· οὐ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ τὸ γενόμενον
 σῶμα· τίς οὖν ἡ φθορά; Ἐξ ὧν μὲν τοίνυν ἀναγκαῖον εἶναι
 τι τὸν τόπον, καὶ πάλιν ἐξ ὧν ἀπορήσειεν ἂν τις αὐτοῦ περὶ
 τῆς οὐσίας, εἴρηται.

3 Μετὰ ^k δὲ ταῦτα ^l ληπτέον ποσαχῶς ἄλλο ἐν ἄλλῳ λέ-
 γεται. Ἔνα μὲν δὴ τρόπον ὡς ὁ δάκτυλος ἐν τῇ χειρὶ καὶ
 2 ὅλως τὸ μέρος ἐν τῷ ὅλῳ. Ἄλλον ^m δὲ ὡς τὸ ὅλον ἐν τοῖς
 3 μέρεσιν· οὐ γάρ ⁿ ἐστὶ παρὰ τὰ μέρη τὸ ὅλον. Ἄλλον δὲ
 τρόπον ὡς ὁ ἄνθρωπος ἐν ^o ζῳῳ καὶ ὅλως εἶδος ἐν γένει.
 4 Ἄλλον δὲ ὡς τὸ γένος ἐν τῷ εἶδει καὶ ὅλως τὸ μέρος τοῦ
 5 εἶδους ἐν τῷ ^p τοῦ εἶδους λόγῳ. Ἔτι ὡς ^q ἡ ὑγίεια ἐν θερμοῖς
 6 καὶ ψυχροῖς καὶ ὅλως τὸ εἶδος ἐν τῇ ὕλῃ. Ἔτι ὡς ἐν βασι-
 7 λεί τὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅλως ἐν τῷ πρώτῳ κινητικῷ. Ἔτι
 ὡς ἐν τῷ ἀγαθῷ καὶ ^r ὅλως ἐν τῷ τέλει· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ οὐ
 ἔνεκα. Πάντων δὲ κυριώτατον τὸ ὡς ἐν ἀγγείῳ καὶ ^s ὅλως

^a δ' om. F. ^b τὸ αἰεὶ I. ^c ἦν om. E. ^d τῷ pr. F. ^e εἶναι
 τοῦτο ὥστε I. ^f ζητητέον εἰ ἐν F. ^g ἡ μορφή ἢ ἡ ὕλη G. ^h καὶ post
 οὐπερ om. E. ⁱ ἔσται ὁ τόπος G. ^k ταῦτα δὲ F. ^l λεκτέον E.
^m δὲ τρόπον ὡς E. ⁿ ἐστὶν ὅλον παρὰ τὰ μέρη E. ^o ἐν τῷ ζῳῳ F.
^p τοῦ εἶδους om. E et pr. G. ^q ἡ om. F.G.I. ^r ὅλως ὡς ἐν E.
^s ὅλως τὸ ἐν I.

ἐν τόπῳ. Ἀπορήσειε δ' ἂν τις, ἄρα καὶ αὐτό τι ἐν ἑαυτῷ 8
 ἐνδέχεται εἶναι, ἢ οὐθέν, ἀλλὰ ἑπὶ πάντων ἢ οὐδαμοῦ ἢ ἐν ἄλλῳ.
 Διχῶς δὲ τοῦτ' ἐστίν, ἦτοι καθ' αὐτὸ ἢ καθ' ἕτερον. Ὅταν 9
 μὲν γὰρ ἢ μόρια τοῦ ὄλου ἔστω ἐν ᾧ καὶ τὸ ἐν τούτῳ, λεχθή-
 σεται τὸ ὄλον ἐν ἑαυτῷ· λέγεται γὰρ καὶ ἑκατὰ μέρη, οἷον
 λευκὸς ὅτι ἢ ἐπιφάνεια λευκή, καὶ ἐπιστήμων ἄ ὅτι τὸ λογι-
 στικόν. Ὁ μὲν οὖν ἀμφορεὺς οὐκ ἔσται ἐν ἑαυτῷ, οὐδ' ὁ 10
 οἶνος· ὁ δὲ τοῦ οἴνου ἀμφορεὺς ἔσται· ὅ τε γὰρ καὶ ἐν ᾧ,
 ἀμφοτέρα τοῦ αὐτοῦ μόρια. Οὕτω μὲν οὖν ἐνδέχεται αὐτό 11
 τι ἐν ἑαυτῷ εἶναι, πρῶτως δ' οὐκ ἐνδέχεται, ὅτι οἷον τὸ λευκὸν
 ἐν σώματι. Ἡ ἐπιφάνεια γὰρ ἐν σώματι, ἢ δ' ἐπιστήμη
 ἐν ψυχῇ. Κατὰ ταῦτα δ' αἱ προσηγορίαι μέρη ὄντα, ὡς 12
 ἔγε ἐν ἀνθρώπῳ. Ὁ δ' ἀμφορεὺς καὶ ὁ οἶνος χωρὶς μὲν
 ὄντα οὐ μέρη, ἅμα δέ. Διὸ ἔσταν ἢ μέρη, ἔσται ἡ αὐτὸ ἐν 13
 ἑαυτῷ, οἷον τὸ λευκὸν ἐν ἀνθρώπῳ ὅτι ἑνὶ σώματι, καὶ ἐν
 τούτῳ ὅτι ἐν ἐπιφανεῖ· ἐν δὲ ταύτῃ οὐκέτι κατ' ἄλλο. Καὶ 14
 ἕτερα ἔγε τῷ εἶδει ταῦτα, καὶ ἄλλην φύσιν ἔχει ἑκάτερον
 καὶ δύναμιν, ἢ τ' ἐπιφάνεια καὶ τὸ λευκόν. Οὔτε δὲ ἑπακτι- 15
 κῶς σκοποῦσιν οὐδὲν ὀρώμεν ἐν ἑαυτῷ κατ' οὐδένα ὅτων διο-
 ρισμῶν, τῷ τε λόγῳ δῆλον ὅτι ἀδύνατον· δεήσει γὰρ ἀμφο-
 τερα ἑκάτερον ὑπάρχειν, οἷον τὸν ἀμφορέα ἀγγεῖόν τε καὶ
 οἶνον εἶναι καὶ τὸν οἶνον οἶνόν τε καὶ ἀμφορέα, εἴπερ ἐνδέ-
 χεται ἑαυτό τι ἐν ἑαυτῷ εἶναι. Ὡστε εἰ ὅτι μάλιστα ἐν 16
 ἀλλήλοις εἶεν, ὁ μὲν ἀμφορεὺς δέξεται τὸν οἶνον οὐχ ἢ αὐτὸς
 οἶνος ἀλλ' ἢ ἐκεῖνος, ἢ ὁ οἶνος ἐνέσται ἐν τῷ ἀμφορεῖ οὐχ
 ἢ αὐτὸς ἀμφορεὺς ἀλλ' ἢ ἐκεῖνος. Κατὰ μὲν οὖν τὸ εἶναι 17
 ὅτι ἕτερον, δῆλον· ἄλλος γὰρ ὁ λόγος τοῦ ἐν ᾧ καὶ τοῦ

ἑπὶ πάντα F.I, om. G. ἢ ἢ οὐδαμῶς ἢ ἐν ἄλλῳ F, ἢ ἐν ἄλλῳ ἢ οὐδαμοῦ G.
 ἢ ἑαυτό I. ἔστω τ' ἐν ᾧ F.G.I. ἢ αὐτῷ F.G. ἑκατὰ τὰ μέρη I.
 ἄ ὅτι καὶ τὸ E. ἢ αὐτῷ F.G. ὅτι οἷον τὸ λ. ἐν σώματι om. E. ἢ ἢ om.
 F, ἢ ἐπιφ.—σώματι om. I. ἔγε] τε F. διότι F. ἔσταν μὲν ἢ E.
 ἢ αὐτὸς E.I. ἢ αὐτῷ F.G. ἢ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ G.I. ἢ ἐν τῷ σώματι
 et ἐν τῇ ἐπιφανεῖ F.G.I. ἢ ἑκάτερα F. ἢ ἐν ἑαυτῷ ὀρώμεν F.I,
 ἐν αὐτῷ ὀρώμεν G. ὅτων διορισμενον E. ἢ τι αὐτό G.I. ἢ αὐτῷ F.
 ἢ ὁ δ'] καὶ ὁ I. ἢ ἔσται F.I. ἢ ἀμφορεὺς αὐτὸς G.I, ἀμφορεὺς αὐ-
 τὸς ἢ F. ἢ ἐκεῖνος ἀμφορεὺς. Κατὰ F.G.I. ἢ οὖν om. F. ἢ ἄλλως E.
 ἢ καὶ ὁ τοῦ G.I.

- ἐν τούτῳ. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἐνδέχεται ἅμα γὰρ ^z δύο ἐν ταύτῳ ^a ἔσται· αὐτός ^b τε γὰρ ἐν ^c αὐτῷ ὁ ἀμφορεὺς ἔσται, εἰ οὐ ἢ φύσις δεκτικὴ, τοῦτ' ἐνδέχεται ἐν ^d ἑαυτῷ εἶναι καὶ ἔτι ^e ἐκείνο οὐ δεκτικόν, οἶον, εἰ οἶνου, ^f ὁ οἶνος.
- 18 Ὅτι μὲν οὖν ἀδύνατον ἐν ^g ἑαυτῷ ^h τι εἶναι ⁱ πρῶτως, δῆλον. Ὁ δὲ Ζήνων ἠπόρει, ὅτι εἰ ^k ἔστι τι ὁ τόπος, ἐν τίνι ἔσται, ^l λύνει οὐ χαλεπὸν· οὐδὲν γὰρ κωλύει ἐν ἄλλῳ ^m μὲν εἶναι τὸν πρῶτον τόπον, μὴ μέντοι ὡς ἐν τόπῳ ἐκείνῳ, ἀλλ' ὥσπερ ἢ μὲν ὑγίεια ἐν ⁿ τοῖς θερμοῖς ὡς ἕξις, τὸ δὲ θερμὸν ^o ἐν σώματι ὡς πάθος. Ὡστ' οὐκ ἀνάγκη ^p εἰς ἄπειρον ἰέναι. Ἐκείνο δὲ φανερόν, ὅτι ἐπεὶ ^q οὐδὲν τὸ ἀγγεῖον τοῦ ἐν αὐτῷ (ἕτερον γὰρ τὸ πρῶτως ὃ τε καὶ ἐν ᾧ), οὐκ ἂν εἴη οὔτε ^r ἢ ὕλη ^s οὔτε τὸ εἶδος ὁ τόπος, ἀλλ' ἕτερον. Ἐκείνου γὰρ τι ταῦτα τοῦ ^t ἐνότος, καὶ ἢ ὕλη καὶ ἢ μορφή. Ταῦτα μὲν οὖν ἔστω διηπορημένα.
- 4 Τί ^v δέ ποτ' ἔστιν ὁ τόπος, ὧδ' ἂν γένοιτο φανερόν. Λάβωμεν δὲ περὶ αὐτοῦ ὅσα δοκεῖ ἀληθῶς καθ' ^w αὐτὸ ὑπάρχειν αὐτῷ. Ἀξιούμεν δὴ τὸν τόπον εἶναι πρῶτον μὲν ^x περιέχον ἐκείνο οὐ τόπος ἔστί, καὶ μηδὲν τοῦ πράγματος ^y εἶναι, ἔτι τὸν πρῶτον ^z τόπον μὴτ' ^a ἐλάττω μῆτε μείζω, ^b ἔτι ἀπολείπεσθαι ἐκάστου καὶ χωριστόν ^c εἶναι, πρὸς δὲ τούτοις πάντα τόπον ἔχειν τὸ ἄνω ^d καὶ κάτω, καὶ φέρεσθαι φύσει καὶ μένειν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις ἕκαστον τῶν σωμάτων, ² τοῦτο δὲ ποιεῖν ἢ ἄνω ἢ κάτω. Ὑποκειμένων δὲ ^e τούτων τὰ λοιπὰ θεωρητέον. Δεῖ δὲ πειρᾶσθαι τὴν σκέψιν οὕτω ποιεῖσθαι, ὅπως τὸ τί ἐστὶν ἀποδοθήσεται, ὥστε τὰ τε ἀπορούμενα λύεσθαι, καὶ τὰ δοκοῦντα ὑπάρχειν τῷ τόπῳ ὑπάρχοντα

^z δύο σώματα ἐν τῷ αὐτῷ G.I. ^a ἐνέσται F. ^b τε om. E. ^c ἑαυτῷ I.
^d αὐτῷ F.G. ^e ἐκείνου δεκτικόν E. ^f ὁ om. E.F. ^g αὐτῷ F.G.
^h τι om. E. ⁱ πρῶτως εἶναι F. ^k ὁ τόπος ἐστὶ τι G.I., ὁ τόπος ἔσται τι F. ^l λύνει οὐ χαλεπὸν om. pr. E. ^m μὲν om. E. ⁿ τοῖς om. E.
^o ἐν om. I. ^p εἰς] ἐπ' G.I. ^q οὐδὲ τὸ ἀγγεῖον ἐν ἑαυτῷ I. ^r ἢ om. G.
^s οὔτε om. G. ^t ἐν ὄντος G. ^v δὴ G. ^w αὐτὸν G. ^x περιέχειν F.I.
^y εἶναι om. E. ^z τόπον om. F.G. ^a ἐλάττω εἶναι μῆτε I. ^b ἔτι μὴτ' ἀπολ. F.G.I. ^c εἶναι om. E.G.I. ^d καὶ τὸ κάτω G. ^e τούτων] τῶν τοιούτων G.

ἔσται, καὶ ἔτι τὸ τῆς δυσκολίας αἴτιον καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἀπορημάτων ἔσται φανερόν· οὕτω γὰρ ἂν κάλλιστα δεικνύοιτο ἕκαστον. Πρῶτον μὲν οὖν δεῖ κατανοῆσαι ὅτι οὐκ ἂν 3 ἐζητεῖτο ὁ τόπος, εἰ μὴ κινήσις ^ι τις ἦν ἢ κατὰ τόπον· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸν οὐρανὸν μάλιστ' οἰόμεθα ^ξ ἐν τόπῳ, ὅτι αἰεὶ ἐν κινήσει. Ταύτης δὲ τὸ μὲν φορά, τὸ δ' αὔξησις καὶ φθίσις· καὶ γὰρ ἐν τῇ αὔξήσει καὶ φθίσει μεταβάλλει, καὶ ^η ὁ πρότερον ἦν ἐνταῦθα, πάλιν μεθέστηκεν εἰς ἕλαττον ἢ μείζον. Ἔστι δὲ κινούμενον τὸ μὲν καθ' αὐτὸ ἐνεργεία, τὸ 4 δὲ κατὰ συμβεβηκός· ^ι τοῦ δὲ κατὰ συμβεβηκός ^κ τὸ μὲν ἐνδεχόμενον κινεῖσθαι καθ' αὐτό, οἷον τὰ ^ι μέρη τοῦ σώματος καὶ ὁ ἐν τῷ πλοίῳ ἦλος, τὰ δ' οὐκ ἐνδεχόμενα ἀλλ' αἰεὶ κατὰ συμβεβηκός, ^μ οἷον ἡ λευκότης καὶ ἡ ἐπιστήμη· ταῦτα γὰρ οὕτω μεταβέβληκε τὸν τόπον, ὅτι ἐν ᾧ ὑπάρχουσι μεταβάλλει. Ἐπεὶ δὲ λέγομεν ^ν εἶναι ὡς ^ο ἐν τόπῳ τῷ οὐρανῷ, 5 διότι ἐν τῷ αέρι, οὗτος δ' ἐν τῷ οὐρανῷ· καὶ ἐν τῷ αέρι δὲ οὐκ ἐν παντί, ἀλλὰ διὰ τὸ ἔσχατον αὐτοῦ καὶ περιέχον ἐν τῷ αέρι φαμὲν εἶναι· εἰ γὰρ ^ρ πᾶς ὁ ἀὴρ τόπος, οὐκ ἂν ἴσος εἴη ἐκάστου ὁ τόπος καὶ ἕκαστον, δοκεῖ δέ γε ^ι ἴσος εἶναι. Τοιοῦτος ^ρ δ' ὁ πρῶτος ἐν ᾧ ἐστίν. Ὄταν μὲν οὖν μὴ διηρημένον 6 ἦ τὸ περιέχον ἀλλὰ συνεχές, οὐχ ὡς ἐν τόπῳ λέγεται ^ς εἶναι ἐν ἐκείνῳ, ἀλλ' ὡς μέρος ἐν ὄλῳ· ὅταν δὲ διηρημένον ἦ καὶ ἀπτόμενον, ἐν πρώτῳ ^τ ἐστὶ τῷ ἐσχάτῳ τοῦ περιέχοντος, ὁ οὐτ' ἐστὶ μέρος τοῦ ἐν αὐτῷ ^υ ὄντος οὔτε μείζον τοῦ διαστήματος ἀλλ' ἴσον· ἐν γὰρ τῷ αὐτῷ τὰ ἔσχατα τῶν ἀπτομένων. Καὶ συνεχές μὲν ὂν οὐκ ἐν ἐκείνῳ κινεῖται ἀλλὰ μετ' ἐκείνου, 7 διηρημένον δὲ ἐν ἐκείνῳ. Καὶ εἴαν τε ^ω κινῆται τὸ περιέχον εἴαν τε μή, οὐδὲν ἦπτον. Ἐτι ὅταν μὴ ^χ διηρημένον ἦ, ὡς 8 μέρος ἐν ὄλῳ λέγεται, ^υ οἷον ἐν τῷ ὀφθαλμῷ ἢ ὄψις ἢ ἐν τῷ

^ι τις om. F. ^ξ ἐν τόπῳ οἰόμεθα F.G.I. ^η δ] ὅπερ F. ^ι τοῦ δὲ κ. σ.] κ. σ. δὲ E. ^κ τὰ μὲν ἐνδεχόμενα F.G. ^ι μέρη F. ^μ οἷον ἢ] ἢ τε corr. E. ^ν εἶναι om. F. ^ο ἐν τόπῳ ἐν τῷ E. ^ρ πᾶς G.I. ^ι ἴσος om. G, εἶναι om. G.I. ^ρ δ' om. G. ^ς εἶναι om. F.G.I. ^τ ἐστὶ τινι τῷ G.I. ^υ ὄντος om. E. ^ω κινεῖται G. ^χ ἢ διηρημένον I. ^υ οἷον ὡς ἐν G.I.

σώματι ἢ χεῖρ, ὅταν δὲ διηρημένον, οἶον ἐν τῷ ^z κάδῳ τὸ ὕδωρ
^a ἢ ἐν τῷ κεραμίῳ ὁ οἶνος· ἢ μὲν γὰρ χεῖρ κατὰ τοῦ σώματος
9 κινεῖται, τὸ δὲ ὕδωρ ἐν τῷ ^z κάδῳ. Ἡδὴ τοίνυν φανερόν ἐκ
τούτων τί ἐστίν ^b ὁ τόπος. Σχεδὸν γὰρ τέτταρά ἐστίν ὧν
ἀνάγκη τὸν τόπον ἐν τι εἶναι· ἢ γὰρ μορφῇ ἢ ὕλῃ ἢ διά-
στημά τι ^c τὸ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων, ἢ τὰ ἐσχάτα εἰ μὴ ἐστι
μηδὲν διάστημα παρὰ τὸ τοῦ ἐγγινομένου σώματος μέγεθος.
10 Τούτων δ' ὅτι ^d οὐκ ἐνδέχεται τὰ τρία εἶναι, φανερόν· ἀλλὰ
διὰ ^e μὲν τὸ περιέχειν δοκεῖ ἢ ^f μορφῇ εἶναι· ἐν ^g ταυτῷ γὰρ
τὰ ἐσχάτα τοῦ περιέχοντος καὶ ^h τοῦ περιεχομένου. Ἔστι
μὲν οὖν ἄμφω πέρατα, ἀλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ μὲν εἶδος
11 τοῦ πράγματος, ὁ δὲ τόπος τοῦ περιέχοντος σώματος. Διὰ
δὲ τὸ ⁱ μεταβάλλειν πολλάκις μένοντος τοῦ περιέχοντος τὸ
περιεχόμενον καὶ διηρημένον, οἶον ἐξ ἀγγείου ὕδωρ, τὸ με-
ταξὺ εἶναι τι δοκεῖ διάστημα, ὡς ὄν τι παρὰ τὸ σῶμα ^k τὸ
μεθιστάμενον. Τὸ δ' οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ τὸ τυχὸν ἐμπίπτει
12 σῶμα τῶν μεθισταμένων καὶ ἄπτεσθαι πεφυκότων. Εἰ δ'
ἦν τι τὸ διάστημα τὸ πεφυκὸς καὶ μένον ἐν τῷ αὐτῷ ^l τόπῳ,
ἄπειροι ἂν ἦσαν τόποι· μεθισταμένου γὰρ τοῦ ὕδατος καὶ
τοῦ ἀέρος ^m ταυτὸ ποιήσει τὰ μόρια ⁿ πάντα ἐν τῷ ὅλῳ ὅπερ
ἄπαν τὸ ὕδωρ ἐν τῷ ἀγγείῳ· ἅμα ^o δὲ καὶ ὁ τόπος ἔσται
μεταβάλλων. Ὡστ' ^p ἔσται τοῦ τόπου ^q τ' ἄλλος τόπος,
13 καὶ πολλοὶ τόποι ἅμα ἔσονται. Οὐκ ἔστι δὲ ἄλλος τόπος
^r ὁ τοῦ μορίου, ἐν ᾧ κινεῖται, ὅταν ^s ὅλον τὸ ἀγγεῖον μεθί-
στηται, ἀλλ' ὁ αὐτός· ἐν ᾧ γὰρ ἐστίν, ἀντιμεθίσταται ὁ ἀήρ
καὶ τὸ ὕδωρ ἢ τὰ μόρια τοῦ ὕδατος, ἀλλ' οὐκ ἐν ᾧ γίνονται
τόπῳ, ὃς μέρος ἐστὶ τοῦ τόπου ὃς ἐστὶ τόπος ὅλου τοῦ οὐ-
14 ρανοῦ. Καὶ ἡ ὕλη δὲ δόξειεν ἂν εἶναι τόπος, εἴ ^t γε ἐν ἡρε-
μοῦντί τις σκοποῖη καὶ μὴ ^v κεχωρισμένῳ ἀλλὰ συνεχεῖ.
^z κάδῳ F.I. ^a ἢ ὡς ἐν G. ^b ὁ om. F. ^c τὸ om. E. ^d τὰ τρία
οὐκ ἐνδέχεται G.I. ^e τὸ μὲν F. ^f μορφῇ μὴ εἶναι E. ^g τῷ αὐτῷ F.G.I.
^h τοῦ post καὶ om. E.G. ⁱ βάλλειν E. ^k τὸ post σῶμα om. E.
^l τόπῳ om. F. ^m τὸ αὐτὸ G.I. ⁿ ἅπαντα F. ^o δ' ἔσται καὶ ὁ
τόπος G.I. ^p ἔσται καὶ τοῦ F, ἔσται τέ τις τοῦ G. ^q τ'] γ' E, τις
I, om. F.G. ^r ὁ om. F. ^s τὸ ὅλον F. ^t γε om. pr. E. ^v κεχω-
ρισμένον ἀλλὰ συνεχές E.

Ὡσπερ γὰρ εἰ ἀλλοιοῦται, ^x ἔστι τι ^δ οὗ μὲν λευκὸν ^y πάλαι δὲ μέλαν, καὶ νῦν μὲν σκληρὸν ^y πάλαι δὲ μαλακόν (διό φασιν εἶναι ^z τι τὴν ὕλην), οὕτω καὶ ὁ τόπος διὰ τοιαύτης τινὸς εἶναι ^a δοκεῖ φαντασίας, πλὴν ἐκείνο μὲν διότι ^b ὁ ἦν ἀήρ, ^c τοῦτο νῦν ὕδωρ, ὁ δὲ τόπος ὅτι ^d οὐ ^e ἦν ἀήρ, ἐνταῦθ' ἔστι ^f νῦν ὕδωρ. Ἄλλ' ἢ μὲν ὕλη, ὥσπερ ἐλέχθη ἐν ^g τοῖς πρότερον, οὔτε χωριστὴ τοῦ πράγματος οὔτε ^h περιέχει, ὁ δὲ τόπος ἄμφω. Εἰ τοίνυν μηδὲν ⁱ τῶν τριῶν ὁ τόπος ἐστί, ¹⁵ μῆτε ^k τὸ εἶδος μῆτε ^k ἡ ὕλη μῆτε διάστημα ^l τι αἰεὶ ^m ὑπάρχον ἕτερον παρὰ τὸ τοῦ πράγματος τοῦ μεθισταμένου, ἀνάγκη τὸν τόπον εἶναι τὸ λοιπὸν τῶν ⁿ τεσσάρων, τὸ πέρασ τοῦ περιέχοντος σώματος. Λέγω δὲ τὸ περιεχόμενον σῶμα τὸ κινήτῳ κατὰ φοράν. Δοκεῖ δὲ μέγα ^o τι εἶναι καὶ χαλε- ¹⁶ πὸν ληφθῆναι ὁ τόπος διὰ τε τὸ παρεμφαίνεσθαι τὴν ὕλην καὶ τὴν μορφήν, καὶ διὰ τὸ ἐν ἡρεμοῦντι τῷ περιέχοντι γίνεσθαι τὴν μετάστασιν τοῦ φερομένου· ἐνδέχεσθαι γὰρ φαίνεται εἶναι διάστημα μεταξὺ ἄλλο τι τῶν κινουμένων μεγεθῶν. Συμβάλλεται δὲ τι καὶ ὁ ἀήρ δοκῶν ἀσώματος εἶναι· ¹⁷ φαίνεται γὰρ οὐ μόνον τὰ πέρατα τοῦ ἀγγείου εἶναι ὁ τόπος, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταξὺ ὡς κενόν. Ἔστι δ' ὥσπερ τὸ ἀγγεῖον ¹⁸ τόπος μεταφορητός, οὕτω ^p καὶ ὁ τόπος ἀγγεῖον ἀμετακίνητον. Διὸ ὅταν μὲν ἐν κινουμένῳ ^q τι κινήται καὶ ^r μεταβάλλῃ τὸ ἐντός, οἷον ἐν ποταμῷ πλοῖον, ^s ὡς ἀγγεῖῳ χρῆται μᾶλλον ἢ τόπῳ τῷ περιέχοντι. Βούλεται δ' ^t ἀκίνητος ^v εἶναι ¹⁹ ὁ τόπος· διὸ ὁ πᾶς μᾶλλον ποταμὸς ^w τόπος, ὅτι ἀκίνητος ^x ὁ πᾶς. Ὡστε τὸ τοῦ περιέχοντος πέρασ ἀκίνητον πρῶτον, τοῦτ' ἔστιν ὁ τόπος. Καὶ διὰ τοῦτο ^y τὸ μέσον τοῦ οὐρανοῦ καὶ τὸ ἔσχατον τὸ πρὸς ἡμᾶς τῆς κύκλῳ φορᾶς δοκεῖ εἶναι

^x ἔστι τι τοῦτο ^δ G, ἔσται τοῦτο ^δ I. ^y πάλιν G.I. ^z τι om. I.
^a δοκεῖ εἶναι G.I. ^b ὁ om. E. ^c τοῦτο—ἀήρ om. G. ^d οὐ] οὐ
νῦν I, ἐν ^δ G. ^e ἦν ὁ ἀήρ G.I. ^f νῦν om. G. ^g προτέροις F.
^h περιέχει F. ⁱ τῶν] τούτων τῶν G.I. ^k τὸ et ἡ om. corr. E.
^l αἰεὶ τι F. ^m ὑπάρχειν E. ⁿ τεσσάρων G.I. ^o εἶναι τι F. ^p καὶ
om. F.G.I. ^q τι om. E.F.G. ^r μεταβάλλει fortasse G. ^s ὡς ἐν
ἀγγεῖῳ I. ^t ἀκίνητον F. ^v ὁ τόπος εἶναι G.I. ^w τόπος ἐστὶν ὅτι I.
^x ὁ πᾶς] ἅπας G. ^y τὸ ante μ. om. I.

τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω μάλιστα πᾶσι κυρίως, ὅτι τὸ μὲν αἰεὶ
 20 μένει, τοῦ δὲ ^z κύκλου τὸ ἔσχατον ὡσαύτως ἔχον μένει. Ὡστ'
 ἐπεὶ τὸ μὲν κούφον τὸ ἄνω φερόμενόν ^a ἐστὶ φύσει, τὸ δὲ
 βαρὺ τὸ κάτω, τὸ μὲν πρὸς τὸ μέσον περιέχον πέρασ κάτω
 ἐστὶ, καὶ αὐτὸ τὸ μέσον, τὸ δὲ πρὸς τὸ ἔσχατον ^b ἄνω, καὶ
 αὐτὸ τὸ ἔσχατον· καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ ἐπίπεδόν ^c τι εἶναι καὶ
 οἶον ἀγγεῖον ὁ τόπος καὶ ^d περιέχον. Ἔτι ἅμα τῷ ^e πρά-
 γματι ὁ τόπος· ἅμα ^f γὰρ τῷ πεπερασμένῳ τὰ πέρατα.

5 Ὡς μὲν οὖν σῶματι ἐστὶ τι ἐκτὸς σῶμα περιέχον αὐτό,
 τοῦτό ^g ἐστὶν ἐν τόπῳ, ᾧ δὲ μή, οὐ. Διὸ καὶ ὕδωρ γένηται
^h τοιοῦτο, τὰ μὲν μόρια κινήσεται αὐτοῦ (περιέχεται γὰρ
 ὑπ' ἀλλήλων), τὸ δὲ πᾶν ἐστὶ μὲν ὡς κινήσεται ἐστὶ ^δ ὡς
 οὐ. ⁱ Ὡς μὲν γὰρ ὅλον, ἅμα τὸν τόπον οὐ μεταβάλλει,
 κύκλῳ δὲ κινήσεται· τῶν μορίων γὰρ οὗτος ὁ τόπος· καὶ ἄνω
 μὲν καὶ κάτω οὐ, κύκλῳ δ' ἕνια. Τὰ δὲ καὶ ^k ἄνω καὶ κάτω,
 2 ὅσα ἔχει πύκνωσιν καὶ μάνωσιν. Ὡσπερ ^l δ' ^m ἐλέχθη, τὰ μὲν
 ἐστὶν ἐν τόπῳ κατὰ δύναμιν, τὰ δὲ κατ' ἐνέργειαν. Διὸ ὅταν
 μὲν συνεχές ἢ τὸ ὁμοιομερές, κατὰ δύναμιν ἐν τόπῳ τὰ μέρη,
 ὅταν δὲ χωρισθῇ μὲν ἀπτήται ^δ ὥσπερ σωρός, κατ' ἐνέρ-
 3 γειαν. Καὶ τὰ μὲν καθ' ⁿ αὐτά, οἶον πᾶν σῶμα ἢ κατὰ
 φοράν ἢ ^o κατ' αὔξησιν κινήτῳ καθ' αὐτό που, ὁ δ' οὐρανός,
 ὥσπερ εἴρηται, οὐ που ὅλος οὐδ' ἐν τινι τόπῳ ἐστίν, εἴ γε μηδὲν
 αὐτὸν περιέχει σῶμα. Ἐφ' ^p ᾧ δὲ κινεῖται, ταύτῃ καὶ τόπος
 ἐστὶ τοῖς μορίοις· ἕτερον γὰρ ἑτέρου ἐχόμενον τῶν μορίων
 4 ἐστίν. Τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός, οἶον ἢ ψυχὴ καὶ ὁ οὐρα-
 νός· τὰ γὰρ μόρια ἐν τόπῳ πως πάντα· ἐπὶ ^q τῷ κύκλῳ γὰρ
^r περιέχει ^s ἄλλο ἄλλο. Διὸ κινεῖται ^t μὲν ^v κύκλῳ τὸ ἄνω, τὸ
 δὲ πᾶν οὐ που. Τὸ γὰρ που αὐτό ^t ἐστὶ τι, καὶ ἔτι ἄλλο
 τι δεῖ εἶναι παρὰ τοῦτο ἐν ᾧ ^w ὁ περιέχει· παρὰ δὲ τὸ πᾶν

^z κύκλῳ F.G.I. ^a φύσει ἐστὶ G.I. ^b ἄνω—ἔσχατον καὶ om. E.
^c τε G. ^d περιέχων F. ^e πράγματι πως ὁ G.I. ^f γὰρ—πέρατα]
 γὰρ τὰ πέρατα καὶ ὁ τόπος G.I. ^g ἐν τόπῳ ἐστίν G.I. ^h τοιοῦτον G.I.
ⁱ ὥστε E. ^k κάτω καὶ ἄνω G.I. ^l δ' om. I. ^m ἐλέγομεν corr. E.
ⁿ αὐτὸ F.G.I. ^o κατ' om. F.G.I. ^p ὁ E. ^q τὸ E.G.I. ^r περιέχει
 om. E. ^s ἄλλο ἄλλω I. ^t μὲν om. I. ^v κύκλῳ μόνον τὸ G.I.
^w ὁ περιέχει] περιέχεται E.

καὶ ὅλον οὐδέν ἐστιν ^z ἕξω τοῦ παντός, καὶ διὰ τοῦτο ἐν τῷ οὐρανῷ πάντα· ὁ γὰρ οὐρανὸς τὸ πᾶν ἴσως. Ἔστι δ' ὁ τό-
 5 πος οὐχ ὁ οὐρανός, ἀλλὰ τοῦ οὐρανοῦ τι τὸ ἔσχατον καὶ ἀπτόμενον τοῦ κινητοῦ σώματος ^y πέρας ἡρεμοῦν· καὶ διὰ τοῦτο ἢ μὲν γῆ ἐν τῷ ὕδατι, τοῦτο δ' ἐν τῷ ἀέρι, οὗτος δ' ἐν τῷ αἰθέρι, ὁ δ' αἰθήρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὁ δ' οὐρανὸς οὐκέτι ἐν ἄλλῳ. Φανερόν δ' ἐκ τούτων ^z ὅτι καὶ αἱ ἀπορίαι πᾶσαι ⁶ λύονται ἂν οὕτω λεγομένου τοῦ τόπου. Οὔτε γὰρ συναύξεσθαι ἀνάγκη τὸν τόπον, οὔτε στιγμῆς ^a εἶναι τόπον, ^b οὔτε δύο σώματα ^c ἐν τῷ αὐτῷ ^d τόπῳ, ^e οὔτε διάστημά τι εἶναι σωματικόν. Σῶμα γὰρ τὸ μεταξὺ τοῦ τόπου τὸ τυχόν, ἀλλ' οὐ διάστημα σώματος· καὶ ἔστιν ὁ τόπος καὶ ποῦ, οὐχ ὡς ἐν τόπῳ ^f δέ, ἀλλ' ὡς τὸ πέρας ἐν τῷ πεπερασμένῳ. Οὐ γὰρ πᾶν ^g τὸ ὄν ἐν τόπῳ, ἀλλὰ τὸ κινητὸν σῶμα. Καὶ φέ-
 7 ρεται δὴ εἰς τὸν αὐτοῦ τόπον ἕκαστον ^h εὐλόγως· ⁱ ὁ γὰρ ἐφεξῆς καὶ ἀπτόμενον μὴ βία, συγγενές· καὶ συμπεφυκότα μὲν ἀπαθῆ, ἀπτόμενα δὲ παθητικὰ καὶ ποιητικὰ ἀλλήλων. Καὶ μένει δὴ φύσει πᾶν ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ ^k ἕκαστον ^l οὐκ ⁸ ἀλόγως· καὶ γὰρ τὸ μέρος τόδε ἐν ^m ὅλῳ τῷ τόπῳ ὡς διαιρετὸν μέρος πρὸς ὅλον ἐστίν, οἷον ⁿ ὅταν ὕδατος ^o κινήσῃ τις μόριον ἢ ἀέρος. Οὕτω δὲ ^p καὶ ἀήρ ἔχει πρὸς ὕδωρ· οἷον ὕλη ^q γάρ, τὸ δὲ εἶδος, τὸ μὲν ὕδωρ ^r ὕλη ἀέρος, ὁ δ' ἀήρ ^s οἷον ἐνέργειά τις ἐκείνου· τὸ ^t γὰρ ὕδωρ δυνάμει ^v ἀήρ ἐστίν, ὁ δ' ἀήρ δυνάμει ὕδωρ ἄλλον τρόπον. Διοριστέον δὲ περὶ τούτων ὕστερον· ἀλλὰ διὰ τὸν καιρὸν ἀνάγκη μὲν εἰπεῖν, ἀσαφῶς δὲ νῦν ^w ῥηθὲν τότ' ἔσται σαφέστερον. Εἰ οὖν τὸ ⁹ αὐτὸ ἢ ὕλη ^x καὶ ἢ ἐντελέχεια (ὕδωρ γὰρ ἄμφω, ἀλλὰ τὸ

^x ἕξωθεν F.G.I. ^y πέρας ἡρεμοῦν om. E. ^z ὅτι om. F. ^a εἶναι τὸν τόπον I. ^b οὐδὲ G.I. ^c ἐν] ἐστίν ἐν E. ^d τόπῳ om. F. ^e οὐδὲ G.I. ^f δέ om. F. ^g τὸ ὄν om. E, post ἐν τόπῳ ponit F. ^h εὐλόγως om. E. ⁱ ὁ E.G. ^k ἕκαστον om. F.G, post πᾶν ponit E. ^l οὐκ ἀλόγως] εὐλόγως I. οὐκ—τόπῳ om. G. ^m ὅλῳ om. E, post τῷ ponit I. ⁿ ὅταν] εἰ I. ^o κινήσῃ τι F, τις κινήσῃ G, τις κινήσει I. ^p καὶ ὁ ἀήρ F.G.I. ^q γάρ—ὕλη om. E. ^r ἀέρος ὕλη F. ^s οἷον om. E. ^t γάρ] δὲ I. ^v ἐστίν ἀήρ G.I. ^w λεχθὲν G.I. ^x καὶ ἐντελέχεια ἔχει ὕδ. E.

μὲν δυνάμει τὸ δ' ἐντελεχεία), ἔχει ἂν ὡς μόνιον πως πρὸς ὅλον. Διὸ καὶ τούτοις ἀφή ἐστίν· σύμφυσις ὕδρ', ὅταν ἄμφω ἐνεργεία ἐν^z γένωνται. Καὶ περὶ^a μὲν τόπου, καὶ ὅτι ἐστὶ καὶ τί ἐστίν, εἴρηται.

6 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ὑποληπτέον εἶναι τοῦ φυσικοῦ θεωρηῆσαι καὶ περὶ κενοῦ, εἰ ἐστίν^b ἢ μή, καὶ πῶς ἐστίν ἢ τί ἐστίν, ὥσπερ καὶ περὶ τόπου· καὶ^c γὰρ παραπλησίαν ἔχει^d τὴν τε ἀπιστίαν καὶ τὴν πίστιν διὰ τῶν ὑπολαμβάνομένων· οἶον γὰρ^e τόπον τινὰ καὶ ἀγγεῖον τὸ κενὸν τιθέασιν οἱ λέγοντες, δοκεῖ^f δὲ πλήρες μὲν εἶναι, ὅταν ἔχη τὸν ὄγκον οὐ δεκτικόν ἐστίν, ὅταν δὲ στερηθῇ, κενόν, ἅως τὸ αὐτὸ μὲν ὄν^h κενὸν καὶ πλήρες καὶ τόπον, τὸ δ' εἶναι αὐτοῖς οὐⁱ ταῦτὸ² ὄν. Ἄρξασθαι δὲ δεῖ^k τῆς σκέψεως¹ λαβοῦσιν ἅ τε λέγουσιν οἱ φάσκοντες εἶναι καὶ πάλιν ἅ λέγουσιν οἱ μὴ^m φάσκοντες, καὶ τρίτον τὰς κοινὰςⁿ περὶ αὐτῶν δόξας. Οἱ μὲν οὖν δεικνύουσι πειρώμενοι ὅτι οὐκ ἐστίν, οὐχ ὁ βούλονται λέγειν οἱ ἄνθρωποι κενόν, τοῦτ' ἐξελέγχουσιν, ἀλλ' ὁ ἀμαρτάνοντες λέγουσιν, ὥσπερ Ἀναξαγόρας καὶ οἱ τοῦτον τὸν τρόπον ἐλέγχοντες. Ἐπιδεικνύουσι γὰρ ὅτι ἐστὶ τι ὁ ἀήρ, στρεβλοῦντες τοὺς ἀσκούς καὶ^p δεικνύοντες ὡς ἰσχυρὸς ὁ ἀήρ, καὶ⁴ ἐναπολαμβάνοντες ἐν ταῖς κλεψύδραις. Οἱ δ' ἄνθρωποι^q βούλονται κενὸν εἶναι διάστημα ἐν ᾧ^r μηδὲν ἐστὶ σῶμα αἰσθητόν· οἰόμενοι δὲ τὸ^s ὄν ἅπαν εἶναι σῶμα φασίν, ἐν ᾧ ὅλως μηδὲν ἐστίν, τοῦτ' εἶναι κενόν, ^t διὸ τὸ πλήρες ἀέρος κενόν⁵ εἶναι. Οὐκ οὖν τοῦτο^v δεῖ δεικνύουσι, ὅτι ἐστὶ τι ὁ ἀήρ, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐστὶ διάστημα ἕτερον τῶν σωμάτων, οὔτε χωριστὸν οὔτε ἐνεργεία ὄν, ὃ διαλαμβάνει τὸ πᾶν σῶμα ὥστ' εἶναι μὴ συνεχές, καθάπερ λέγουσι Δημόκριτος καὶ Λεύκιππος καὶ

ὕδρ' ἐστίν ὅταν E. z γέννηται F. a μὲν τοῦ τόπου F. b ἢ μή, καὶ πῶς ἐστίν om. E. c γὰρ om. E. d τὴν τε ἀπιστίαν καὶ om. F, τε om. E. e τινὰ τόπον F. f δ' εἶναι πλήρες μὲν G.I. ἅως om. E. h κενόν om. F. i ταῦτόν. Ἄρξασθαι I. k τῆς om. F. l λαβοῦσης G. m φάσκοντες εἶναι καὶ F.G.I. n δόξας περὶ αὐτῶν F.G.I. o ἀμαρτάνουσι λέγοντες F. p δεικνύοντες F.I. q βούλονται λέγειν κενόν E. r μηδὲν τί ἐστὶ F. s ἅπαν ὄν I. t διὸ τὸ] διότι E. v δεικνύουσι δεῖ F.

ἕτεροι πολλοὶ τῶν φυσιολόγων, ἧ καὶ εἴ^w τι ἕξω τοῦ παντός σώματός ἐστιν ὄντος συνεχούς. Οὗτοι μὲν οὖν οὐ κατὰ θύρας πρὸς τὸ πρόβλημα ἀπαντῶσιν, ἀλλ' οἱ φάσκοντες εἶναι μᾶλλον. Λέγουσι δ' ἐν μὲν^x ὅτι κίνησις ἢ κατὰ τόπον οὐκ ἂν⁶ εἶη (αὕτη δ' ἐστὶ φορὰ καὶ αὔξησις). οὐ γὰρ ἂν^y δοκεῖν εἶναι κίνησιν, εἰ μὴ^z εἶη κενόν· τὸ γὰρ πλήρες ἀδύνατον εἶναι δέξασθαι^a τι. Εἰ δὲ^b δέξεται καὶ^c ἔσται δύο ἐν^d ταύτῳ, ἐνδέχοιτ' ἂν καὶ ὅποσαοῦν^e εἶναι ἅμα σώματα· τὴν γὰρ διαφοράν, δι' ἣν οὐκ ἂν εἶη τὸ λεχθέν, οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. Εἰ δὲ τοῦτο ἐνδέχεται, καὶ τὸ^f μικρότατον δέξεται τὸ μέγιστον· πολλὰ γὰρ μικρά^g ἐστὶ τὸ μέγα· ὥστ' εἰ πολλὰ ἴσα ἐνδέχεται ἐν ταύτῳ εἶναι, καὶ πολλὰ ἄνισα. Μέλισσος μὲν οὖν⁷ καὶ δείκνυσιν ὅτι τὸ πᾶν ἀκίνητον ἐκ τούτων· εἰ γὰρ κινήσεται, ἀνάγκη εἶναι (φησί) κενόν, τὸ δὲ κενὸν οὐ τῶν ὄντων. Ἔνα μὲν οὖν τρόπον^h ἐκ τούτων δεικνύουσιν ὅτι ἔστι τι κενόν, ἄλλον δ' ὅτιⁱ φαίνεται ἕνια συνιόντα καὶ πιλούμενα, οἷον καὶ τὸν οἶνόν φασι^k δέχεσθαι μετὰ τῶν ἀσκῶν τοὺς πίθους, ὡς εἰς τὰ ἐνόητα κενὰ συνιόντος τοῦ πυκνουμένου σώματος. Ἔτι⁸ δὲ καὶ ἡ αὔξησις δοκεῖ^l πᾶσι γίνεσθαι διὰ κενοῦ· τὴν μὲν γὰρ τροφήν^m σῶμα εἶναι, δύο δὲ σώματα ἀδύνατον ἅμα εἶναι. Μαρτύριον δὲ καὶ τὸ περὶ τῆς τέφρας ποιοῦνται, ἧ δέχεταιⁿ ἴσον ὕδωρ ὅσον τὸ ἀγγεῖον τὸ κενόν. Εἶναι δ' ἔφασαν καὶ⁹ οἱ Πυθαγόρειοι κενόν, καὶ ἐπεισιέναι^o αὐτὸ τῷ οὐρανῷ ἐκ τοῦ ἀπείρου πνεύματος^p ὡς ἀναπνέοντι καὶ τὸ κενόν, ὃ διορίζει τὰς φύσεις, ὡς ὄντος τοῦ κενοῦ χωρισμοῦ τινὸς τῶν ἐφεξῆς καὶ τῆς διορίσεως· καὶ τοῦτ' εἶναι πρῶτον ἐν τοῖς ἀριθμοῖς· τὸ γὰρ κενόν^q διορίζει τὴν φύσιν αὐτῶν. Ἐξ ὧν^r μὲν οὖν

^w τι τῶν ἕξω E. ^x ὅτι] ὅτι ἢ F. ^y δοκοίη εἶναι κίνησις F.G.I.
^z ἢ F. ^a τι om. F.G.I. ^b δέξαιτο F.G.I. ^c ἔστι G.I. ^d τῷ
αὐτῷ G.I. ^e ἅμα εἶναι F.G.I. ^f σμικρότατον δέξασθαι F. ^g τὸ μέγα
ἐστὶν F.G.I. ^h ἐκ τούτων om. F. ⁱ φαίνονται G.I. ^k μετὰ τῶν
ἀσκῶν δέχεσθαι F.G.I. ^l γίνεσθαι πᾶσι F.G. ^m εἶναι σῶμα F.G.I.
ⁿ ἴσον om. F. ^o αὐτῷ G. ^p ὡς ἂν ἀναπνέοντι F.G.I. ^q διορίζει F.
^r μὲν post ὧν om. F.

οί μὲν φασιν εἶναι οἱ δ' οὐ^s φασι, ^t σχεδὸν ^v τοιαῦτα καὶ τοσαῦτά ^w ἐστίν.

7 Πρὸς δὲ τὸ ποτέρως ἔχει δεῖ λαβεῖν τί σημαίνει τοῦνομα. Δοκεῖ δὴ τὸ κενὸν τόπος ^x εἶναι ἐν ᾧ μηδέν ἐστίν. Τούτου δ' αἴτιον ὅτι τὸ ὄν σῶμα οἶονται εἶναι, πᾶν δὲ σῶμα ἐν τόπῳ, κενὸν δ' ἐν ᾧ τόπῳ μηδέν ^y ἐστὶ σῶμα, ὥστ' εἴ που μὴ ἐστὶ σῶμα, ^z κενὸν εἶναι ἐνταῦθα. Σῶμα δὲ πάλιν ἅπαν ^a οἶονται εἶναι ἀπτόν· ^b τοιοῦτο δὲ ὁ ^c ἂν ἔχη βάρους ἢ κουφότητα. Συμβαίνει οὖν ἐκ συλλογισμοῦ τοῦτο εἶναι κενόν, ἐν ᾧ μηδέν ἐστὶ ^d βαρὺ ἢ κούφον. Ταῦτα μὲν οὖν, ὥσπερ εἶπομεν καὶ πρότερον, ἐκ συλλογισμοῦ συμβαίνει. Ἄτοπον δὲ εἰ ἢ στιγμὴ κενόν· δεῖ γὰρ τόπον εἶναι, ἐν ^e ᾧ σώματός ἐστι διάστημα ἀπτοῦ. Ἄλλ' οὖν φαίνεται λέγεσθαι τὸ κενὸν ἕνα μὲν τρόπον τὸ μὴ πλήρες αἰσθητοῦ σώματος κατὰ τὴν ἀφήν· ^f αἰσθητὸν δ' ἐστὶ κατὰ τὴν ἀφήν τὸ βάρους ἔχον καὶ κουφότητα. Διὸ κἂν ἀπορήσειέ τις, τί ἂν φαίεν, εἰ ἔχοι τὸ διάστημα χρώμα ἢ ψόφον, πότερον κενὸν ἢ οὐ; Ἡ δὴλον ὅτι ³ εἰ μὲν δέχοιτο σῶμα ἀπτόν, κενόν ^g εἶναι, εἰ δὲ μὴ, οὐ. Ἄλλον δὲ τρόπον, ἐν ᾧ ^h μὴ τόδε ⁱ τι μηδ' οὐσία τις σωματικὴ. Διὸ φασί ^k τινες εἶναι τὸ κενὸν τὴν ^l τοῦ σώματος ὕλην, οἵπερ καὶ τὸν τόπον, τὸ αὐτὸ τοῦτο λέγοντες ^m οὐ καλῶς· ἢ μὲν γὰρ ὕλη οὐ χωριστὴ τῶν ⁿ πραγμάτων, τὸ δὲ κενὸν ζητοῦσιν ⁴ ὡς χωριστόν. Ἐπεὶ ^p δὲ περὶ ^q τόπου διώριστα, καὶ τὸ κενὸν ^r ἀνάγκη τόπον εἶναι εἰ ἐστὶν ἐστερημένον σώματος, τόπος δὲ καὶ πῶς ^s ἐστὶ καὶ πῶς οὐκ ἐστὶν εἴρηται, φανερόν ὅτι οὕτω μὲν κενὸν οὐκ ἐστίν, οὔτε ^t ἀχώριστον οὔτε κεχω-

^s φασι om. I. ^t σχεδὸν—οἶονται εἶναι supra lituram rc. E. ^v τοιαῦτα τε καὶ τοσαῦτα rc. E, τοσαῦτα καὶ τοιαῦτα G.I. ^w ἐστὶ om. rc. E. ^x εἶναι om. F. ^y ἐστὶ om. G. ^z κενόν] οὐδὲν E.G.I. ^a οἶον τε E.G. ^b τοιοῦτον F.G.I. ^c εἰάν E. ^d βαρὺ τι ἢ F.G.I. ^e ᾧ] ᾧ τόπῳ G.I. ^f αἰσθητὸν—ἀφήν om. E. ^g εἶναι om. E. ^h μὴ] μηδέν E. ⁱ τι] ἐστὶ I. ^k εἶναι τινες F. ^l τῶν σωμάτων F. ^m οὐ] ὡς E. ⁿ σωμάτων F. ^o ὡς χωριστόν om. E. ^p δὲ καὶ περὶ F. ^q τόπον G, τοῦ τόπου I. ^r τόπον ἀνάγκη εἶναι G.I, τόπον εἶναι ἀνάγκη F. ^s ἐστὶ καὶ πῶς om. E, πῶς om. F. ^t κεχωρισμένον οὔτε ἀχώριστον F.G.I.

ρισμένον· τὸ γὰρ κενὸν οὐ σῶμα ἀλλὰ σώματος διάστημα
^vβούλεται εἶναι. Διὸ καὶ τὸ κενὸν δοκεῖ τι εἶναι, ὅτι καὶ ὁ
τόπος, καὶ διὰ ^w ταυτά. ^xἮκει γὰρ δὴ ἡ κίνησις ἢ κατὰ ⁵
τόπον καὶ τοῖς ^y τὸν τόπον φάσκουσιν εἶναί τι παρὰ τὰ σώ-
ματα ^z τὰ ἐμπίπτοντα καὶ τοῖς τὸ κενόν. Αἴτιον δὲ κινήσεως
οἶονται ^a εἶναι τὸ κενὸν οὕτως ὡς ἐν ᾧ κινεῖται· τοῦτο δ' ἂν
εἴη οἶον τὸν τόπον φασί τινες εἶναι. Οὐδεμία δ' ἀνάγκη, ^b εἰ
^c κίνησις ἔστι, ^d εἶναι κενόν. Ὅλως μὲν οὖν ^e πάσης κινήσεως
οὐδαμῶς, διὸ καὶ Μέλισσον ἔλαθεν· ἀλλοιοῦσθαι γὰρ ^f τὸ
πλήρες ἐνδέχεται. Ἄλλα δὴ οὐδὲ τὴν κατὰ τόπον κίνησιν· ⁶
ἅμα γὰρ ^g ἐνδέχεται ὑπεξίεναι ἀλλήλοις, οὐδενὸς ὄντος δια-
στήματος ^h χωριστοῦ παρὰ τὰ σῶματα ⁱ τὰ κινούμενα. Καὶ
ταῦτο δῆλον καὶ ἐν ταῖς τῶν συνεχῶν δίναις, ὥσπερ καὶ ἐν
ταῖς τῶν ὑγρῶν. Ἐνδέχεται δὲ καὶ πυκνοῦσθαι μὴ εἰς τὸ
κενὸν ἀλλὰ διὰ τὸ τὰ ἐνόητα ἐκπυρηνίζειν, οἶον ὕδατος συν-
θλιβομένου τὸν ἐνόητα ἀέρα, καὶ ἀυξάνεσθαι οὐ μόνον εἰσιόν-
τος τινὸς ἀλλὰ καὶ ἀλλοιώσει, οἶον εἰ ἐξ ὕδατος ^k γίνοιτο
ἀήρ. Ὅλως δὲ ὅ τε περὶ τῆς ἀυξήσεως λόγος καὶ τοῦ εἰς ⁷
τὴν τέφραν ἐγχεομένου ὕδατος αὐτὸς ^l αὐτὸν ἐμποδίζει. Ἡ
γὰρ οὐκ ἀυξάνεται ὅτι οὖν, ἢ οὐ σώματι, ^m ἢ ἐνδέχεται δύο
σώματα ἐν ⁿ ταυτῷ εἶναι. Ἀπορίαν οὖν ^o κοινήν ἀξιούσι
λύειν, ἀλλ' οὐ κενὸν δεικνύουσιν ὡς ἔστιν. Ἡ πᾶν εἶναι
^p ἀναγκαῖον τὸ σῶμα κενόν, εἰ πάντῃ ἀυξάνεται καὶ ἀυξάνε-
ται διὰ κενοῦ. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς τέφρας. ^q Ὅτι
μὲν οὖν ἐξ ὧν δεικνύουσιν ^r εἶναι τὸ κενὸν λύειν ῥάδιον, φα-
νερόν.

^v Ὅτι δ' οὐκ ἔστι κενὸν οὕτω κεχωρισμένον, ὡς ἐνιοὶ φασί, ⁸
^s λέγωμεν πάλιν. Εἰ γὰρ ἔστιν ἐκάστου φορὰ τις τῶν

^v βούλονται G.I. ^w τὰ αὐτὰ F.I. ^x ἦκει et δὴ ἡ corr. E.
^y τὸν om. E. ^z τὰ post σ. om. E. ^a τὸ κενὸν εἶναι F. ^b εἰ] εἶναι εἰ I.
^c ἔσται κίνησις F. ^d εἶναι καὶ κενόν G. ^e κινήσεως οὐδαμῶς ἀπάσης
G. et ἀπάσης etiam F.I. ^f ἐνδέχεται τὸ πλήρες F.G.I. ^g ὑπεξ.
ἀλλ. ἐνδέχεται F.G.I. ^h χωρὶς τοῦ E.G.I. ⁱ τὰ om. E. ^k γένοιτο F.
^l ἐαυτὸν I. ^m ἢ om. F. ⁿ τῷ αὐτῷ F.G.I. ^o ἀξιούσι κοινήν F.G.I.
^p τὸ σῶμα ἀναγκαῖον F.G.I. ^q ὅτι] οὕτω G. ^r τὸ κενὸν εἶναι F.G.I.
^s λέγομεν G.I.

ἀπλῶν σωμάτων φύσει, οἷον τῷ πυρὶ μὲν ἄνω τῇ δὲ γῆ κάτω
καὶ πρὸς τὸ μέσον, δῆλον ὅτι οὐκ ἂν τὸ κενὸν ἔαίτιον εἴη
ἂν τῆς φορᾶς. Τίνος οὖν αἴτιον ἔσται τὸ κενόν; Δοκεῖ γὰρ
αἴτιον εἶναι κινήσεως τῆς κατὰ τόπον, ταύτης δ' οὐκ ἔστιν.
Ἐτι εἰ ἔστι τι οἷον τόπος ἕστερημένος σώματος, ὅταν ἡ
κενόν, ποῦ οἰσθήσεται τὸ εἰσθεθὲν εἰς αὐτὸ σῶμα; οὐ γὰρ
δὴ εἰς ἅπαν. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ πρὸς τοὺς τὸν τόπον
οἰομένους εἶναι τι κεχωρισμένον, εἰς ὃν φέρεται πῶς
γὰρ οἰσθήσεται τὸ ἐντεθὲν ἢ μενεῖ; Καὶ περὶ τοῦ ἄνω καὶ
κάτω καὶ περὶ τοῦ κενοῦ ὁ αὐτὸς ἁρμόσει λόγος εικότως· τὸ
γὰρ κενὸν τόπον ποιούσιν οἱ εἶναι φάσκοντες· καὶ πῶς δὴ
ἐνέσται ἢ ἐν τῷ τόπῳ ἢ ἐν τῷ κενῷ; Οὐ γὰρ συμβαίνει,
ὅταν ὅλον τεθῆ ὡς ἐν κεχωρισμένῳ τόπῳ καὶ ὑπομένοντι
σώματι· τὸ γὰρ μέρος ἂν μὴ χωρὶς τιθῆται, οὐκ ἔσται ἐν
τόπῳ ἀλλ' ἐν τῷ ὅλῳ. Ἐτι εἰ μὴ τόπος, οὐδὲ κενὸν
ἔσται. Συμβαίνει δὲ τοῖς λέγουσιν εἶναι κενὸν ὡς ἀναγκαῖον,
εἴπερ ἔσται κίνησις, τούναντίον μᾶλλον, ἂν τις ἐπισκοπῇ,
μὴ ἐνδέχασθαι μηδὲ ἐν κινεῖσθαι, εἰάν ἡ κενόν· ὥσπερ γὰρ οἱ
διὰ τὸ ὅμοιον φάμενοι τὴν γῆν ἡρεμεῖν, οὕτως καὶ ἐν τῷ κενῷ
ἀνάγκη ἡρεμεῖν· οὐ γὰρ ἔστιν οὐ μᾶλλον ἢ ἡττον κινήθη-
σεται ἢ γὰρ κενόν, οὐκ ἔχει διαφοράν. Πρῶτον μὲν οὖν,
ὅτι πᾶσα κίνησις ἢ βία ἢ κατὰ φύσιν. Ἀνάγκη δ' ἂν
περ ἢ βίαιος, εἶναι καὶ τὴν κατὰ φύσιν· ἢ μὲν γὰρ βίαιος
παρὰ φύσιν ἐστίν, ἢ δὲ παρὰ φύσιν ὑστέρᾳ τῆς κατὰ φύ-
σιν. Ὡστ' εἰ μὴ κατὰ φύσιν ἐστίν ἑκάστῳ τῶν φυσικῶν

ἔειη αἴτιον F.G.I. ἂν τῆς om. E. ἔσται κινήσεως τὸ I. ἔστιν
αἴτιον. Ἐτι F. ἕστερημένον G.I. ἐντεθὲν F.I. τὸν τό-
πον] τόπους G. εἶναι τι οἰομένους F.G.I. ὁ I. φέρεται τὸ
φερόμενον. Πῶς F. γὰρ om. E. τεθὲν F.G.I. ἁρμόσει
ante ὁ G.I, post λόγος F. δὴ om. E. ἐν ἔσται G. ὅταν
ὅλον τεθῆ om. F. ὡς om. E. τόπῳ ὅταν ὅλον τεθῆ καὶ pr. F.
ἐάν F.G.I. ἐν τῷ τόπῳ F.G.I. μηδὲ F.G.I. οὐδὲν G.I.
εἰάν I. κινεῖσθαι μηδὲν F.G.I. οὐ om. G. ἢ] καὶ E.G.I.
οὐκ om. pr. G. Πρῶτον μὲν οὖν] ἐπειθ' E.I. ὅτι] ὅτε ἢ E.
κίνησις πρῶτον μὲν ὅτι πᾶσα κίνησις ἢ E. βία κινήσεται ἢ pr. F.
τὴν om. F. ἢ μὲν γ. β. π. φ. om. G. ἐστίν om. F.G.I.
ἑκάστῳ post σωμάτων F.

σωμάτων κινήσεις, οὐδὲ τῶν ἄλλων ^h ἔσται κινήσεων οὐδεμία.
 Ἄλλα μὴν φύσει γε πῶς ἔσται μηδεμιᾶς οὔσης διαφορᾶς ⁵
 κατὰ τὸ κενὸν ⁱ καὶ τὸ ἄπειρον; Ἦ μὲν ^k γὰρ ἄπειρον, οὐδὲν
 ἔσται ^l ἄνω οὐδὲ κάτω οὐδὲ μέσον, ἢ δὲ κενόν, οὐδὲν ^m διαφέ-
 ρει ⁿ τὸ ^o ἄνω τοῦ κάτω ὡσπερ γὰρ τοῦ μηδενὸς οὐδεμία
^p ἔστι διαφορά, οὕτως καὶ τοῦ ^q μὴ ὄντος. Τὸ ^r δὲ κενὸν μὴ
 ὄν τι ^s καὶ στέρησις δοκεῖ εἶναι, ἢ δὲ φύσει φορὰ διάφορος.
 Ὡστ' ἔσται ^t τὰ φύσει διάφορα. Ἡ οὖν οὐκ ^v ἔστι φύσει
 οὐδαμοῦ ^x οὐδενὶ φορὰ, ἢ εἰ τοῦτ' ἔστιν, οὐκ ἔστι κενόν.
 Ἐτι νῦν μὲν κινεῖται ^y τὰ ριπτούμενα τοῦ ὄσαντος ^z οὐχ ⁶
 ἀπτομένον, ἢ δι' ἀντιπερίστασιν, ὡσπερ ἐνιοὶ φασιν, ἢ διὰ τὸ
 ὠθεῖν τὸν ὠσθέντα ἀέρα θάπτω κινήσιν τῆς τοῦ ὠσθέντος
 φορᾶς, ἣν φέρεται εἰς τὸν οικεῖον τόπον. Ἐν δὲ τῷ κενῷ
 οὐδὲν τούτων ^a ἐνδέχεται ὑπάρχειν, οὐδ' ^b ἔσται φέρεσθαι
 ἀλλ' ἢ ὡς τὸ ὀχούμενον. Ἐτι οὐδεὶς ἂν ἔχοι εἰπεῖν διὰ τί ⁷
 κινήθην στήσεταιί που· τί γὰρ μάλλον ἐνταῦθα ἢ ἐνταῦθα;
 Ὡστ' ἢ ἡρεμήσει ἢ εἰς ἄπειρον ἀνάγκη φέρεσθαι, εἰ μὴ τι
 ἐμποδίσῃ κρείττον. ^c Ἐτι νῦν μὲν εἰς τὸ κενὸν διὰ τὸ ὑπεί-
 κειν φέρεσθαι δοκεῖ· ἐν δὲ τῷ κενῷ ^d πάντῃ ὁμοίως τὸ τοιοῦ-
 τον, ὥστε ^e πάντῃ οἰσθήσεται. Ἐτι ^f δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανε-
 ρὸν τὸ λεγόμενον. Ὁρῶμεν γὰρ τὸ αὐτὸ ^g βάρος καὶ σῶμα ⁸
 θάπττον φερόμενον διὰ δύο αἰτίας, ἢ ^h τῷ ⁱ διαφέρειν τὸ δι'
 οὔ, οἶον δι' ὕδατος ἢ γῆς ^k ἢ ἀέρος, ἢ ^l τῷ διαφέρειν τὸ φερό-
 μενον, ^m εἰ μὴ τᾶλλα ταῦτ' ὑπάρχῃ, διὰ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ
 βάρους ⁿ ἢ τῆς κουφότητος. Τὸ μὲν ^o οὖν δι' οὔ φέρεται
 αἴτιον, ὅτι ἐμποδίζει μάλιστα μὲν ἀντιφερόμενον, ^p ἔπειτα

^h κινήσεων ἔσται E. ⁱ τὸ post καὶ om. E. ^k γὰρ hinc antiqua
 manus codicis H. ^l κάτω οὐδὲ ἄνω F.G.H.I. ^m διάφορον G.H.I,
 διαφέρον E. ⁿ τὸ] τὰ E. ^o κάτω τοῦ ἄνω F.G.H.I. ^p ἔσται
 F.H.I, om. E. ^q μὴ ὄντος] κενοῦ H. ^r δέ] γὰρ H. ^s καὶ ἢ
 στέρησις E. ^t τὰ om. E. ^v ἔσται I. ^x φορὰ οὐδενὶ F. ^y τὰ ριπ-
 τούμενα om. E. ^z μὴ E. ^a ἐνδ. ὑπ.] ὑπάρχει E. ^b ἔστι F.H.
^c ἔτι δὲ νῦν F.G.I. ^d παντὶ E. ^e πάντῃ ὁμοίως οἰσθ. I. ^f δὲ om. E.G.
^g βάρος καὶ om. I. ^h τὸ E.H. ⁱ διαφέροντι G. ^k ἢ δι' ἀέρος E.
^l τὸ G.H. ^m ἂν F.G.H.I. ⁿ ἢ om. E. ^o οὔν om. F. ^p ἔπειτα δὲ
 καὶ F.G.H.I.

καὶ μένον· μάλλον δὲ τὸ μὴ εὐδαιρέτον· ⁹ τοιοῦτο ¹ δὲ τὸ
⁹ παχύτερον. Τὸ δὲ ἐφ' οὗ Α οἰσθήσεται διὰ τοῦ Β τὸν ἐφ'
⁸ ῶ Γ χρόνον, διὰ δὲ τοῦ Δ ⁴ λεπτομεροῦς ὄντος ⁵ τὸν ἐφ' ῶ
Ε, ⁶ εἰ ἴσον τὸ μῆκος ⁷ τὸ τοῦ Β ³ τῷ Δ, κατὰ τὴν ἀναλο-
γίαν τοῦ ἐμποδίζοντος σώματος. ² Ἔστω γὰρ τὸ ^α μὲν
^β Β ὕδωρ, τὸ δὲ Δ ἀήρ· ὅσῳ δὲ λεπτότερον ἀήρ ὕδατος καὶ
ἀσωματώτερον, τοσοῦτῳ θάπτον τὸ Α διὰ τοῦ Δ οἰσθήσε-
¹⁰ ται ἢ διὰ τοῦ Β. Ἐχέτω δὲ τὸν αὐτὸν λόγον ὄνπερ ^ε δι-
έστηκεν ἀήρ ^δ πρὸς ὕδωρ, τὸ ^ε τάχος πρὸς τὸ τάχος. Ὡστ'
εἰ διπλασίως λεπτόν, ἐν διπλασίῳ ^φ χρόνῳ τὴν τὸ Β δίεισιν ἢ
τὴν τὸ Δ, καὶ ἔσται ^ε ὁ ἐφ' ^η ῶ Γ χρόνος ^ι διπλάσιος τοῦ
ἐφ' ῶ Ε. Καὶ αἰεὶ ^κ δὴ ¹ ὅσῳ ^λ ἀνωματώτερον καὶ ἦττον
ἐμποδιστικὸν καὶ ^ν εὐδαιρετώτερον δι' οὗ φέρεται, θάπτον
¹¹ οἰσθήσεται. Τὸ δὲ κενὸν οὐδένα ἔχει λόγον ῶ ὑπερέχεται
ὑπὸ τοῦ σώματος, ὥσπερ οὐδὲ τὸ μηδὲν ^ο πρὸς ἀριθμόν. Εἰ
γὰρ τὰ τέτταρα τῶν τριῶν ὑπερέχει ἐνί, ^ρ πλείονι ⁹ δὲ τοῖν
δυοῖν, καὶ ἔτι ¹ πλείονι τοῦ ἐνὸς ἢ τοῖν δυοῖν, τοῦ ⁸ δὲ μηδενὸς
οὐκέτι ἔχει λόγον ῶ ὑπερέχει· ἀνάγκη γὰρ ^τ τὸ ὑπερέχον
διαίρεισθαι εἰς τε τὴν ὑπεροχὴν ^ν καὶ τὸ ^ω ὑπερεχόμενον, ὥστε
ἔσται τὰ ^χ τέτταρα ὅσῳ τε ὑπερέχει καὶ οὐδέν. Διὸ οὐδὲ
γραμμὴ στιγμῆς ὑπερέχει, ³ εἰ μὴ σύγκειται ἐκ στιγμῶν.
¹² Ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κενὸν πρὸς τὸ πλήρες οὐδένα οἶόν τε ἔχειν
λόγον, ὥστ' οὐδὲ τὴν κίνησιν, ἀλλ' εἰ διὰ τοῦ λεπτοτάτου ἐν
τοσφδὶ τὴν τοσήνδε φέρεται διὰ τοῦ κενοῦ, παντὸς ὑπερβάλ-
λει λόγου. ² Ἔστω γὰρ τὸ Ζ κενόν, ἴσον ^α δὲ ^β τῷ μεγέθει
τοῖς Β καὶ Δ. Τὸ δὲ Α εἰ δίεισι καὶ κινήσεται ἐν τινὶ

⁹ τοιοῦτον F.G.H.I. ¹ δὴ I. ⁸ οὗ H.I. ⁴ λεπτοτέρου E. ⁵ τὸν
—εἰ om. F.G. et corr. E. ⁶ εἰ] εἰς G.H. et corr. E, om. F. ⁷ τὸ τοῦ]
τῶν E. ³ τῷ τοῦ δ' H. ² ἔστω μὲν γὰρ F.H.I. ^α μὲν om. F.
^β Β τὸ ὕδωρ H. ^ε δ. ὁ ἀήρ F.H. ^δ πρὸς τὸ ὕδωρ H. ^ε τάχος] τέλος G.
^φ χρόνῳ om. H. ^ε ὁ om. E. ^η οὗ H. ^ι διπλάσιον F, διπλασίων H.
^κ δὴ om. F. ¹ ὅσον H. ^λ ἀνωματώτερον ἢ E. ^ν ἀδαιρετώτερον I.
^ο πρὸς τὸν ἀριθμόν G.H. ^ρ πλείον G. ⁹ δὲ om. E. ¹ τοῦ ἐνὸς
πλείονι F.G.H.I. ⁸ δὲ om. I. ^τ διαίρεισθαι τὸ ὑπερέχον F.G.H.I.
^ν καὶ εἰς τὸ F.G.I. ^ω περιεχόμενον G. ^χ τέσσαρα E. ³ ἐπεὶ I.
² ἔστω] τὸ E. ^α δὲ καὶ τῷ G. ^β τῷ μεγέθει om. E.

^c μὲν χρόνῳ, τῷ ἐφ' οὗ H, ἐν ἐλάττωι δὲ ἢ ^d τῷ ^e ἐφ' ^f οὗ
^g E, τοῦτον ἔξει τὸν λόγον ^h τὸ κενὸν πρὸς τὸ πλήρες. Ἄλλ'
ἐν τοσοῦτῳ χρόνῳ ὅσος ⁱ ἐφ' οὗ τὸ H, τοῦ Δ τὸ A δίδεισι
τὴν τὸ Θ. Δίδεισι δὲ ^k γε, κὰν ^l ἢ τι λεπτότητι διαφέρων τοῦ ¹³
ἀέρος ἐφ' ^m τὸ Z, ⁿ ταύτην τὴν ἀναλογίαν ἣν ἔχει ὁ χρόνος
ἐφ' ^o τὸ E πρὸς ^p τὸν ἐφ' ^r τὸ H. Ἄν γὰρ ἢ τοσοῦτῳ
λεπτότερον τὸ ἐφ' ^s τὸ Z σῶμα ^t τοῦ Δ, ὅσῳ ὑπερέχει τὸ E
τοῦ H, ἀντεστραμμένως δίδεισι τῷ τάχει ἐν ^u τῷ τοσοῦτῳ,
ὅσον τὸ H, ^v τὴν τὸ Z τὸ ἐφ' οὗ A, εἰάν φέρηται. Ἐὰν
τοίνυν μηδὲν ἢ σῶμα ἐν τῷ Z, ἔτι θάττων. Ἄλλ' ^w ἢ ἐν τῷ
H. Ὡστ' ἐν ἴσῳ χρόνῳ δίδεισι πλήρες τε ὄν καὶ κενόν. Ἄλλ'
ἀδύνατον. Φανερόν ^x τοίνυν ὅτι, εἰ ^y ἔστι ^z τις χρόνος ἐν ¹⁴
τοῦ κενοῦ ὅτιοῦν ^a οἰσθήσεται, συμβήσεται τοῦτο ^b τὸ ἀδύνα-
τον· ἐν ἴσῳ γὰρ ληφθήσεται πλήρες τε ^c ὄν διεξιέναι τι καὶ
κενόν· ἔστι γὰρ τι ἀνάλογον σῶμα ἕτερον ^d πρὸς ἕτερον
^e ὡς χρόνος πρὸς χρόνον. Ὡς ^δ ἐν κεφαλαίῳ εἰπεῖν, δηλον
τὸ τοῦ συμβαίνοντος ^f αἴτιον, ὅτι κινήσεως μὲν πρὸς κίνησιν
πάσης ἐστὶ λόγος (ἐν χρόνῳ γὰρ ἐστὶ, χρόνου δὲ παντός
ἐστὶ πρὸς χρόνον, πεπερασμένων ἀμφοῖν), ^g κενοῦ δὲ πρὸς
πλήρες οὐκ ἔστιν. Ἦι μὲν οὖν διαφέρουσι δι' ^h ὧν ⁱ φέρον-¹⁵
ται, ταῦτα συμβαίνει, κατὰ δὲ τὴν τῶν φερομένων ὑπεροχὴν
^k τάδε· ὀρώμεν γὰρ τὰ μείζω ῥοπὴν ἔχοντα ἢ βάρους ἢ κου-
φότητος, εἰάν τᾶλλα ὁμοίως ἔχη τοῖς σχήμασι, θάττων φερό-
μενα τὸ ἴσον χωρίον, καὶ κατὰ λόγον ὄν ἔχουσι τὰ μεγέθη
πρὸς ἄλληλα. Ὡστε καὶ διὰ τοῦ κενοῦ. Ἄλλ' ἀδύνατον·
διὰ τίνα γὰρ αἰτίαν οἰσθήσεται θάττων; Ἐν μὲν γὰρ τοῖς
πλήρεσιν ^l ἐξ ἀνάγκης· θάττων γὰρ διαιρεῖ τῇ ἰσχύϊ τὸ μεί-

^c μὲν ante ἐν F, post χρόνῳ I. ^d τοῦ E.F.G.H. ^e ἀφ' I. ^f ὡ G.
^g E καὶ τοῦτον I. ^h πλήρες πρὸς τὸ κενόν E. ⁱ ἀφ' I. ^k γε om. H.
^l ἢ] εἰ G. ^m ταύτην τὴν] τὴν αὐτὴν H. ⁿ ὡ τὸ E F.G.H.I.
^o τὴν G.I. ^p ὡ τὸ H F.G.H.I. ^q εἰάν F.G.H.I. ^r τοῦ] τοῦ ἐφ' οὗ E.
^s τῷ om. F. ^t ὅσος E. ^v τὴν Z F.G.H.I. ^w ἢ] ἢ E. ^x τοίνυν
οὖν H. ^y ἔστι F.G.H.I. ^z τις om. E. ^a οἰσθῆναι E. ^b τὸ] δὲ
E, om. I. ^c ὄν et γὰρ om. E. ^d πρὸς ἕτερον om. E. ^e ὡς ὁ
χρόνος F.G.H. ^f αἰτίον ἐστὶν ὅτι F. ^g κενὸν corr. E. ^h οὗ F.G.H.I.
ⁱ φέρεται F. ^k τάδε] ταῦτα I. ^l θάττων ἐξ ἀνάγκης E.

- ζον ἢ γὰρ σχήματι διαιρεῖ, ἢ ῥοπή ἢν ἔχει τὸ φερόμενον ἢ τὸ ἀφεθέν. Ἰσοταχῆ ἄρα ^m πάντ' ἔσται. Ἄλλ' ἀδύνατον.
- 16^v Ὅτι μὲν οὖν εἰ ⁿ ἔστι κενόν, συμβαίνει τούναντίον ἢ δι' ^o ὃ κατασκευάζουσιν οἱ φάσκοντες εἶναι κενόν, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων. Οἱ μὲν οὖν οἴονται τὸ κενὸν εἶναι, εἴπερ ^p ἔσται ἢ κατὰ τόπον κίνησις, ἀποκρινόμενον καθ' αὐτό· τοῦτο δὲ ταυτόν ἐστι τῷ τὸν τόπον φάναι εἶναι τι κεχωρισμένον· τοῦτο
- 17^d ὅτι ^q ἀδύνατον, εἴρηται πρότερον. ^r Καὶ καθ' ^s αὐτὸ δὲ σκοποῦσι φανείη ἂν τὸ λεγόμενον ^t κενὸν ὡς ἀληθῶς κενόν. Ὡσπερ ^v γὰρ ἐὰν ἐν ὕδατι τιθῆ τις κύβον, ἐκστήσεται τοσοῦτον ὕδωρ ^w ὅσος ὁ κύβος, οὕτω καὶ ἐν ἀέρι· ἀλλὰ τῇ αἰσθήσει ἄδηλον. Καὶ αἰεὶ δὴ ἐν παντὶ σώματι ἔχοντι μετάστασιν, ἐφ' ^x ὃ πέφυκε μεθίστασθαι, ἀνάγκη, ἂν μὴ συμπιλῆται, μεθίστασθαι ἢ κάτω αἰεὶ, εἰ κάτω ἢ φορὰ ὥσπερ γῆς, ^y ἢ ἄνω, εἰ πῦρ, ἢ ἐπ' ἄμφω, ἢ ὁποῖον ἂν τι ^z ἢ τὸ ἐντιθέμενον.
- 18^t Ἐν δὲ δὴ τῷ κενῷ^m τοῦτο μὲν ἀδύνατον· ^a οὐδὲ γὰρ σῶμα· διὰ δὲ τοῦ ^b κύβου τὸ ἴσον διάστημα διεληλυθέναι ^c δόξειεν, ὅπερ ἦν καὶ πρότερον ἐν τῷ κενῷ, ὥσπερ ^d ἂν εἰ τὸ ὕδωρ μὴ μεθίστατο τῷ ξυλίῳ κύβῳ μὴδ' ὁ ἀήρ, ἀλλὰ ^e πάντα διήεσαν δι' αὐτοῦ. Ἄλλὰ μὴν καὶ ὁ ^f κύβος ἔχει ^g τοσοῦτον μέγεθος, ὅσον κατέχει ^h τὸ κενόν· ὃ εἰ ⁱ καὶ θερμὸν ^k ἢ ψυχρὸν ἐστὶν ἢ βαρὺ ἢ κοῦφον, οὐδὲν ἦττον ^l ἕτερον ^m τῷ εἶναι πάντων τῶν παθημάτων ἐστί, καὶ εἰ μὴ χωριστόν· λέγω δὲ τὸν ὄγκον τοῦ ξυλίνου κύβου. Ὡστ' εἰ καὶ χωρισθεῖη ⁿ τῶν ἄλλων πάντων καὶ μήτε βαρὺ μήτε κοῦφον εἴη, καθέξει τὸ ἴσον κενὸν καὶ ἐν τ αὐτῷ ἔσται τῷ τοῦ τόπου καὶ ^o τῷ τοῦ κενοῦ ^p μέρει ἴσφ
- 20^q αὐτῷ. Τί οὖν διοίσει τὸ τοῦ κύβου σῶμα τοῦ ἴσου κενοῦ

^m ἔσται πάντα H. ⁿ ἔσται I. ^o ἂ I. ^p ἔστιν H. ^q ἀδ. εἶναι εἴρ. G. ^r καὶ om. E. ^s ἑαυτὸ E. ^t κενὸν om. F. ^v γὰρ ἐν ὕδατι ἂν θῆ F.G.H.I. ^w ὅσον F. ^x ὦ F. ^y ἢ] εἰ I. ^z εἴη F.H. ^a οὐδὲν E.G.H.I. ^b κύβου] κενοῦ F. ^c δόξειεν om. E. ^d ἂν om. E. ^e πάντη E.H.I. ^f κύβος γε ἔχει E. ^g τοσοῦτο G. ^h τὸ om. E. ⁱ καὶ om. G.H. ^k ἐστὶν ἢ ψυχρὸν F.G.H.I. ^l ἕτερον ἀλλὰ καὶ μᾶλλον τῷ I. ^m τὸ F. ⁿ πάντων τῶν ἄλλων F.G.H.I. ^o τῷ τοῦ om E, τοῦ om. I. ^p μέρει τῷ ἴσφ H. ^q ἑαυτῷ G.H.

καὶ τόπον; Καὶ εἰ δύο τοιαῦτα, διὰ τί οὐ καὶ ὅποσαοῦν ^k ἐν τῷ αὐτῷ ἔσται; Ἐν μὲν δὴ τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀδύνατον. Ἔτι δὲ φανερόν ὅτι τοῦτο ὁ κύβος ἔξει καὶ μεθιστάμενος, ὃ καὶ τὰ ἄλλα σώματα πάντ' ἔχει. Ὡστ' εἰ τοῦτό που μηδὲν διαφέρει, τί δεῖ ποιεῖν τόπον τοῖς σώμασι παρὰ τὸν ἐκάστου ὄγκον, εἰ ^l ἀπαθὲς ὁ ὄγκος; Οὐδὲν γὰρ συμβάλλεται, εἰ ἕτερον περὶ αὐτὸν ἴσον διάστημα τοιοῦτον εἴη. [^m Ἔτι δεῖ δῆλον ²¹ εἶναι οἶον κενὸν ἐν τοῖς κινουμένοις. Νῦν δ' οὐδαμοῦ ἐντὸς τοῦ κόσμου ὁ γὰρ ἀήρ ἔστι τι, οὐ δοκεῖ δέ γε. Οὐδὲ τὸ ὕδωρ, εἰ ἦσαν οἱ ἰχθύες σιδηροῖ· τῇ ⁿ ἀφῆ γὰρ ἡ κρίσις τοῦ ἀπτοῦ.] Ὅτι μὲν τοίνυν οὐκ ἔστι κεχωρισμένον κενόν, ἐκ τούτων ^o ἐστὶ δῆλον.

Εἰσὶ δὲ τινες οἱ διὰ τοῦ μανοῦ καὶ πυκνοῦ οἶονται φανε- 9
ρόν ^p εἶναι ὅτι ^q ἔστι κενόν. Εἰ μὲν γὰρ μὴ ἔστι μανὸν καὶ πυκνόν, ^r οὐδὲ συνιέναι καὶ ^s πιλεῖσθαι ^t οἶόν τε. Εἰ δὲ τοῦτο μὴ ^v εἴη, ἢ ὅλως κινήσεις οὐκ ἔσται, ἢ κυμανεῖ τὸ ὄλον, ὥσπερ ἔφη Ξοῦθος, ἢ ^w εἰς ἴσον ἀεὶ μεταβάλλειν ἀέρα καὶ ὕδωρ. Λέγω δ' οἶον ^x εἰ ἐξ ὕδατος κυάθου γέγονεν ἀήρ, ἅμα ἐξ ἴσου ἀέρος ^y ὕδωρ τοσοῦτον ^z γεγενῆσθαι, ἢ κενόν εἶναι ἐξ ἀνάγκης· ^a συμπιλεῖσθαι γὰρ καὶ ^b συνεπεκτείνεσθαι οὐκ ^c ἐνδέχεται ^d ἄλλως. Εἰ μὲν οὖν τὸ μανὸν λέγουσι τὸ πολλὰ κενὰ κεχω- 2
ρισμένα ἔχον, φανερόν ὡς εἰ ^e μηδὲ κενὸν ἐνδέχεται εἶναι χωριστὸν ὥσπερ ^f μηδὲ τόπον ἔχοντα διάστημα αὐτοῦ, οὐδὲ μανὸν οὕτως· εἰ δὲ μὴ χωριστόν, ἀλλ' ὅμως ἐνεῖναι τε κενόν, ἦττον μὲν ἀδύνατον, συμβαίνει δὲ πρῶτον μὲν οὐ πάσης κινήσεως ^g αἴτιον τὸ κενόν, ἀλλὰ τῆς ἄνω (τὸ γὰρ μανὸν κοῦφον, διὸ καὶ τὸ πῦρ μανὸν ^h εἶναι φασιν), ἔπειτα κινήσεως αἴτιον οὐχ οὕτω τὸ κενὸν ὡς ἐν ^φ, ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἀσκοὶ τῷ φέρεσθαι

^k ἐν om. F. ^l ἀπαθὲς H. ^m ἔτι] ἄλλως ἔτι G.H. ⁿ γὰρ ἀφῆ I.
^o ἔσται I. ^p εἶναι om. E. ^q ἐστὶ τι κενόν H, κενόν ἔστι F. ^r οὐδὲν E.
^s πιλοῦσθαι E.I. ^t οἶόν τε ante καὶ F. ^v εἴη ἢ] εἴη ὅλως ἢ G, εἴη I,
ἢ ἢ F, ἢ E. ^w εἰς om. E. ^x εἰ om. E. ^y τοσοῦτον ὕδωρ F.
^z γίγνεσθαι E. ^a συμπιλοῦσθαι E.I. ^b ἐπεκτείνεσθαι E. ^c ἐνδέ-
χεσθαι G.H. ^d ἄλλως ante οὐκ F. ^e μὴ G.H. ^f οὐδὲ F. ^g αἴτιον]
εἶναι F. ^h εἶναι om. F.

ἰ αὐτοὶ ^k ἄνω φέρουσι τὸ συνεχές, οὕτω τὸ κενὸν ἀνωφερές.
 3 Καίτοι πῶς οἶόν τε φορὰν εἶναι κενοῦ ἢ τόπον κενοῦ; Κενοῦ γὰρ γίγνεται κενόν, εἰς ὃ φέρεται. Ἔτι δὲ πῶς ἐπὶ τοῦ ^l βαρέως ἀποδώσουσι τὸ φέρεσθαι κάτω; Καὶ δῆλον ὅτι ^m εἰ ὅσῳ ἂν μανότερον ⁿ καὶ κενώτερον ἢ ἄνω οἰσθήσεται, εἰ ὅλως εἴη κενόν, τάχιστ' ἂν φέροιτο. Ἴσως δὲ καὶ τοῦτ' ἀδύνατον κινήθηναί· λόγος δ' ὁ αὐτός, ὅσπερ ὅτι ^p ἐν τῷ κενῷ ἀκίνητα πάντα, οὕτω καὶ τὸ κενὸν ὅτι ἀκίνητον· ἀσύμβλητα γὰρ τὰ τάχη. Ἐπεὶ δὲ κενὸν μὲν ^q οὐ φαμεν εἶναι, τὰλλα δ' ἠπόρηται ἀληθῶς, ^r ὅτι ἡ κίνησις οὐκ ἔσται, εἰ μὴ ἔσται πύκνωσις καὶ μάνωσις, ἢ κυμανεῖ ὁ οὐρανός, ἢ αἰεὶ ^s ἴσον ὕδωρ ἐξ αἴρος ἔσται καὶ ἀήρ ἐξ ὕδατος· δῆλον γὰρ ὅτι πλείων ἀήρ ⁴ ἐξ ὕδατος γίνεται. Ἀνάγκη τοίνυν, εἰ μὴ ἔστι πύκνωσις, ἢ ἐξωθούμενον τὸ ἐχόμενον τὸ ἔσχατον κυμαίνειν ποιεῖν, ἢ ἀλλοθί ^t που ἴσου μεταβάλλειν ἐξ ^v αἴρος ὕδωρ, ἢ ὁ πᾶς ὄγκος τοῦ ὄλου ἴσος ἢ, ἢ μηδὲν κινεῖσθαι. Ἀεὶ γὰρ μεθισταμένου τοῦτο συμβήσεται, ^x ἂν μὴ κύκλω ^y περιίστηται· οὐκ αἰεὶ δ' ⁵ εἰς τὸ κύκλω ἢ φορὰ, ἀλλὰ καὶ εὐθύ. Οἱ ^z μὲν δὴ διὰ ταῦτα ^a κενόν τι φαῖεν ἂν εἶναι· ἡμεῖς ^b δὲ ^c λέγομεν ἐκ τῶν ὑποκειμένων ὅτι ἔστιν ὕλη μία τῶν ἐναντίων, θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν φυσικῶν ἐναντιώσεων, καὶ ἐκ δυνάμει ὄντος ^d ἐνεργείᾳ ὅν γίνεται, καὶ οὐ χωριστῆ μὲν ἡ ὕλη, ^e τῷ δ' εἶναι ἕτερον, καὶ μία τῷ ἀριθμῷ, εἰ ἔτυχε, χροιάς καὶ θερμῶ καὶ ψυχροῦ. Ἔστι ^f δὲ καὶ σώματος ὕλη καὶ μέγανος καὶ μικροῦ ἢ αὐτῆ. Δῆλον δὲ ὅταν γὰρ ^g ἐξ ὕδατος ἀήρ ^h γένηται, ἢ αὐτῆ ὕλη οὐ προσλαβούσά ⁱ τι ἄλλο ἐγένετο, ἀλλ' ὃ ἦν δυνάμει, ἐνεργείᾳ ἐγένετο. Καὶ πάλιν ὕδωρ ἐξ αἴρος ὡσαύτως, ὅτε μὲν εἰς μέγεθος ἐκ ^k μικρότητος, ὅτε δ'

ἰ αὐτὰ E. ^k ἄνω φέρει E.F.G.H. ^l βαρέως F. ^m εἰ om. E.G, ante ὅτι ponit I. ⁿ καὶ κενώτερον om. G. ^o ὅτι ὡσπερ ὅτι F. ^p ἐν] καὶ ἐν I. ^q οὐ φαμεν om. pr. G. ^r ὅτι om. F.G.I. ^s ὕδωρ ἐξ αἴρος ἴσον H. ^t που τὸ ἴσον I. ^v αἴρος εἰς ὕδωρ G.H.I. ^x ἐὰν F.G.H. ἂν—περιίστηται om. I. ^y περιίσταται H. ^z μὲν διὰ τοιαῦτα F. ^a κενόν I. ^b δὲ om. E. ^c λέγωμεν E.I. ^d ἐνεργείᾳ om. E. ^e τὸ E.F.G. ^f δεῖ] δεῖ E. ^g ἀήρ ἐξ ὕδατος I. ^h γίγνεται E. ⁱ ἄλλο τι F.G.H.I. ^k συμκρότητος ὅτι G.

εἰς μικρότητα ἐκ μεγέθους. Ὅμοίως ¹ τοίνυν ^m κἂν ⁿ ἀῆρ
πολὺς ὢν ἐν ἐλάττονι ^o γίγνηται ὄγκῳ καὶ ἐξ ἐλάττονος μεί-
ζων, ἢ δυνάμει οὕσα ^p γίνεται ὕλη ἀμφω. Ὡσπερ ^q γὰρ καὶ ^r
ἐκ ψυχροῦ θερμόν καὶ ἐκ θερμοῦ ψυχρόν ἢ αὐτῆ, ὅτι ἦν
δυνάμει, οὕτω καὶ ἐκ θερμοῦ μᾶλλον θερμόν, ^s οὐδενὸς γενο-
μένου ἐν τῇ ὕλῃ θερμοῦ, ὃ οὐκ ἦν θερμόν, ὅτε ἦττον ἦν θερ-
μόν. Ὡσπερ ^t γε οὐδ' ἢ τοῦ μείζονος κύκλου περιφέρεια καὶ
κυρτότης ἐὰν ^v γίνηται ἐλάττονος κύκλου, ^w ἢ αὐτῆ οὕσα ἢ
ἄλλη, ἐν οὐθενὶ ^x γέγρονε τὸ κυρτόν ὃ ἦν οὐ κυρτόν ἀλλ'
εὐθύ· οὐ γὰρ τῷ διαλείπειν τὸ ἦττον ἢ τὸ μᾶλλον ἐστίν·
^y οὐδ' ἔστι τῆς φλογὸς λαβεῖν ^z τι μέγεθος ἐν ᾧ ^a οὐ καὶ
^b θερμότης καὶ λευκότης ἔνεστιν. Οὕτω τοίνυν καὶ ἢ πρότε-
ρον θερμότης ^c τῇ ὕστερον. Ὡστε ^d καὶ τὸ μέγεθος καὶ ἢ ⁸
μικρότης τοῦ αἰσθητοῦ ὄγκου οὐ προσλαβούσης τι τῆς ὕλης
ἐπεκτείνεται, ἀλλ' ὅτι δυνάμει ἐστίν ^e ἢ ὕλη ἀμφοῖν· ὥστ'
ἐστὶ τὸ αὐτὸ πυκνὸν καὶ μαρόν, καὶ μία ὕλη αὐτῶν. Ἔστι
δὲ τὸ μὲν πυκνὸν βαρὺ, τὸ δὲ μαρόν κοῦφον. [^f Ἔτι ὥσπερ ⁹
ἢ τοῦ κύκλου περιφέρεια συναγομένη εἰς ἔλαττον οὐκ ἄλλο
τι λαμβάνει τὸ κοῖλον, ἀλλ' ὃ ^g ἦν συνήχθη, ^h καὶ τοῦ πυρὸς
ὅτι ἂν τις λάβῃ πᾶν ⁱ ἔσται θερμόν, οὕτω καὶ τὸ πᾶν συνα-
γωγῇ καὶ διαστολῇ τῆς αὐτῆς ὕλης.] Δύο γὰρ ἐστίν ^k ἐφ' ¹⁰
ἐκατέρου, τοῦ τε πυκνοῦ καὶ τοῦ μαροῦ· τὸ τε ^l γὰρ βαρὺ καὶ
τὸ σκληρόν πυκνὰ δοκεῖ εἶναι, καὶ τὰναντία μαρὰ τὸ τε κοῦ-
φον καὶ τὸ μαλακόν· διαφωνεῖ δὲ τὸ βαρὺ καὶ ^m τὸ σκληρόν
ἐπὶ ⁿ μολύβδου καὶ σιδήρου. Ἐκ δὲ τῶν εἰρημένων φανερόν ¹¹
ὅς οὕτ' ἀποκεκριμένον κενόν ἐστίν οὐθ' ἀπλῶς ^p οὕτ' ἐν τῷ
μαρῷ οὔτε δυνάμει, εἰ μὴ τις βούλεται πάντως ^q καλεῖν κενόν

¹ τοίνυν] δὲ H. ^m καὶ ἂν I, καὶ ἐὰν G.H. ⁿ ὁ ἀῆρ F. ^o γίγνηται F.
^p ὕλη γίγνηται E. ^q γὰρ] γε E. ^r ἐκ θερμοῦ ψυχρόν καὶ ἐκ ψυχροῦ
θερμόν H. ^s μηδενὸς γενομένου F. ^t γε] γὰρ G.H. ^v γίγνηται G.H.I.
^w ἢ] ἢ I. ^x ἐγγέγονε E.I. ^y οὐδ'] οὐ γὰρ F. ^z μέγεθος τι F.
^a οὐ om. pr. G. ^b λευκότης καὶ θερμότης ἐστίν G. ^c τῆς F. ^d καὶ
post ὥστε om. H. ^e ἢ om. E. ^f ἔτι—ὕλης] ἀθετοῦνται margo G.
^g ἦν om. E. ^h καὶ] οὕτω καὶ om. F.G.I. ⁱ ἔστι G.H.I. et post
θερμόν F. ^k ἀφ' E.I. ^l γὰρ om. pr. H. ^m τὸ post καὶ om. E.
ⁿ μολύβδου G. ^o ὅτι] ὡς F.G.H.I. ^p οὕτ' ἐν] οὐθέν E. ^q καλεῖν
τι κενόν παντὸς E.

τὸ αἴτιον τοῦ φέρεσθαι. Οὕτω ῥ δ' ἢ τοῦ βαρέος καὶ κούφου ὕλη, ῃ τοιαύτη, εἴη ἂν τὸ κενόν· τὸ γὰρ πυκνὸν καὶ ὕ τοῦ μανὸν κατὰ ταύτην τὴν ἐναντίωσιν φορᾶς ποιητικά, κατὰ δὲ τὸ σκληρὸν καὶ μάλακον πάθους καὶ ἀπαθείας, καὶ οὐ φορᾶς ἀλλ' ἑτεροιώσεως μᾶλλον. Καὶ περὶ μὲν κενοῦ, πῶς ἔστι καὶ πῶς οὐκ ἔστι, ῥ διωρίσθω ῡ τὸν τρόπον τοῦτον.

- 10 Ἐχόμενον δὲ τῶν εἰρημένων ἔστιν ἐπελθεῖν ῡ περὶ χρόνου· πρῶτον δὲ καλῶς ἔχει διαπορῆσαι περὶ αὐτοῦ καὶ διὰ τῶν ἐξωτερικῶν λόγων, πότερον τῶν ὄντων ἔστιν ἢ τῶν μὴ ὄντων, εἶτα τίς ἢ φύσις Ί αὐτοῦ. Ὅτι μὲν οὖν ῁ ἢ ὅλως οὐκ ἔστιν ἢ ῂ μόλις καὶ ἀμυδρῶς, ἐκ τῶνδ' εἰς ῃ ἂν ὑποπτεύσειεν. Τὸ μὲν γὰρ αὐτοῦ γέγονε καὶ οὐκ ἔστι, τὸ δὲ μέλλει καὶ οὐπω ἔστιν. Ἐκ δὲ τούτων καὶ ὁ ἀπειρος καὶ ὁ αἰεὶ λαμβανόμενος χρόνος σύγκειται. Τὸ δ' ἐκ μὴ ὄντων συγκείμενον ἀδύνατον ῄ ἂν εἶναι δόξειε ῅ μετέχειν οὐσίας. Πρὸς δὲ τούτοις παντὸς μεριστοῦ, εἰάν περ ῆ, ἀνάγκη, ὅτε ἔστιν, ῆ ἦτοι πάντα τὰ μέρη εἶναι ἢ ἐνιαῖ· τοῦ δὲ χρόνου τὰ μὲν γέγονε τὰ δὲ μέλλει, ἔστι δ' οὐδέν, ὄντος μεριστοῦ. Τὸ δὲ νῦν οὐ μέρος· μετρεῖ ῇ τε γὰρ τὸ Ὲ μέρος, καὶ συγκείσθαι Ὴ δεῖ τὸ ὅλον ἐκ τῶν μερῶν· ῃ ὁ δὲ χρόνος ῃ οὐ δοκεῖ συγκείσθαι ἐκ τῶν νῦν. Ἐπι δὲ τὸ νῦν, ῄ φαίνεται ῁ διορίζειν τὸ παρελθὸν καὶ τὸ μέλλον, πότερον ἐν καὶ ῂ ταῦτόν αἰεὶ διαμένει ἢ ἄλλο καὶ ἄλλο, ῃ οὐ ῥάδιον ὀ ιδεῖν. Εἰ μὲν γὰρ αἰεὶ ἕτερον καὶ ἕτερον, μηδὲν δ' ἔστι τῶν ἐν τῷ χρόνῳ ἄλλο καὶ ἄλλο μέρος ῑ ἄμα, Ὴ μὴ περιέχει, τὸ δὲ περιέχεται, ὡσπερ ὁ ἐλάττων χρόνος ὑπὸ τοῦ ῑ πλείονος, ῑ τὸ δὲ νῦν μὴ ὄν πρότερον δὲ ὄν ἀνάγκη ἐφθάρθαι ποτέ,

ῑ δ' ἢ] δὴ G. ῃ ῆ] ἢ G. ῃ ἂν εἴη F. ὕ τὸ post καὶ om. E.
 ῥ διωρίσθαι E. ῡ τοῦτον τὸν τρόπον F. ῡ περὶ τοῦ χρόνου H. Ί αὐτῶν F.
 ῁ ἢ post οὖν om. F.G.H.I. ῂ μόλις F.G.H.I. ῃ ἂν] ἂν καὶ E, om. F.
 ῄ ἂν om. I, post δόξειεν ponit (omisso εἶναι) F. ῅ μετέχειν] μετέχειν
 ποτέ F.G, ποτέ μετέχειν I. ῆ ἦτοι ἐνιαῖ ἢ πάντα τὰ μέρη εἶναι F.G.H.I.
 ῇ τε] tai pr. H, om. G. Ὲ μέρος] μέρος, τὸ δὲ νῦν οὐ μετρεῖ F. Ὴ δεῖ]
 δὴ I, δοκεῖ H. ῃ οὐ om. F. ῁ διορίζειν E. ῂ τὸ αὐτὸ F.G.H.I.
 ῃ οὐ] ὁ E. ὀ συνιδεῖν H. ῑ ἄμα post περιέχει H. ῑ πλείονος H.I.
 ῑ τὸ δὲ] τό τε H.

^s καὶ τὰ νῦν ἅμα μὲν ^t ἀλλήλοις οὐκ ἔσται, ἐφθάρθαι ^v δὲ ἀνάγκη αἰεὶ τὸ πρότερον. Ἐν ἑαυτῷ μὲν ^w οὖν ἐφθάρθαι ⁴ ^x οὐχ οἶόν ^y τε διὰ τὸ εἶναι ^z τότε, ἐν ἄλλῳ δὲ νῦν ἐφθάρθαι τὸ πρότερον νῦν οὐκ ἐνδέχεται. ^a Ἐστὼ γὰρ ἀδύνατον ἐχόμενα εἶναι ἀλλήλων τὰ νῦν ὥσπερ ^b στιγμή στιγμής. Εἴπερ οὖν ἐν τῷ ἐφεξῆς οὐκ ἐφθάρθαι ἀλλ' ἐν ἄλλῳ, ἐν τοῖς μεταξὺ τοῖς νῦν ἀπείροις οὖσιν ἅμα ἂν εἴη τοῦτο ^d ἀδύνατον. Ἄλλὰ ⁵ μὴν οὐδ' αἰεὶ τὸ αὐτὸ διαμένειν δυνατὸν· οὐδενὸς γὰρ διαιρετοῦ πεπερασμένου ἐν πέρας ἐστίν, οὐτ' ^c ἂν ἐφ' ἐν ἧ συνεχῆς οὐτ' ^d ἂν ἐπὶ πλείω· τὸ δὲ νῦν πέρας ἐστί, καὶ χρόνον ἔστι λαβεῖν πεπερασμένον. Ἐτι εἰ τὸ ἅμα εἶναι κατὰ χρόνον καὶ ⁶ μῆτε πρότερον μῆτε ὕστερον τὸ ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι καὶ ἐν τῷ νῦν ἐστίν, εἰ τὰ ^e τε ^f πρότερον καὶ τὰ ὕστερον ἐν τῷ νῦν τῷδὲ ἐστίν, ἅμα ἂν εἴη τὰ ^g εἰς ἔτος ^h γεγόμενα μυριοστὸν τοῖς ⁱ γενομένοις τήμερον, καὶ οὐτε πρότερον οὐθ' ὕστερον ^k οὐδὲν ἄλλο ἄλλου. Περὶ μὲν οὖν τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ ⁷ τοσαῦτ' ^l ἔστω διηπορημένα· ^m τί δ' ἐστὶν ὁ χρόνος καὶ τίς ⁿ αὐτοῦ ἢ φύσις, ὁμοίως ἕκ τε τῶν παραδεδομένων ἀδηλὸν ἐστί, καὶ περὶ ὧν τυγχάνομεν διεληλυθότες πρότερον. Οἱ μὲν γὰρ τὴν τοῦ ὄλου κίνησιν εἶναί φασιν, οἱ δὲ τὴν σφαῖραν αὐτήν. Καίτοι τῆς περιφορᾶς καὶ τὸ μέρος χρόνος τίς ἐστί, περιφορὰ δέ γε οὐ· ^o μέρος γὰρ περιφορᾶς τὸ ^p λεχθέν, ἀλλ' οὐ περιφορὰ. Ἐτι ^q δ' εἰ πλείους ἦσαν οἱ οὐρα- ⁸ νοί, ὁμοίως ἂν ἦν ὁ χρόνος ἢ ^r ὅπου οὖν αὐτῶν κίνησις, ὥστε πολλοὶ χρόνοι ἅμα. Ἡ δὲ τοῦ ὄλου σφαῖρα ἔδοξε μὲν τοῖς ^s εἰποῦσιν εἶναι ὁ χρόνος, ὅτι ἐν ^t τε τῷ ^v χρόνῳ πάντα ἐστί καὶ ἐν τῇ τοῦ ὄλου σφαίρᾳ· ἐστί δ' εὐηθικώτερον τὸ εἰρημέ-

^s καὶ τὰ νῦν ἅμα om. E. in litura. ^t οὐκ ἔσται ἀλλήλοις διέφθαρθαι H. ^v δὲ et αἰεὶ τὸ πρότερον om. E. ^w οὖν om. I. ^x οὐχ] τὸ νῦν οὐχ H. ^y τε] τ' αἰεὶ H. ^z τότε om. E. ^a ἐστὶν E. ^b στιγμή] στιγμήν E. ^c ἂν E. ^d ἂν om. F. ^e γε H. ^f πρότερα καὶ τὰ ὕστερα F. ^g εἰς om. E. ^h μυριοστὸν γεγόμενα F. ⁱ γενομένοις F. ^k ἄλλο ἄλλου οὐδὲν H. ^l ἔσται διηπορημένα F, εἰρήσθω H. ^m τίς F. ⁿ αὐτῷ ἢ φύσις F, ἢ φύσις αὐτοῦ H. ^o μέρος—περιφορὰ om. I. ^p λεχθέν E. ^q δ' om. F. ^r ὅτι οὖν H. ^s εἰποῦσιν E. ^t τε om. F. ^v χρόνῳ τὰ πάντα I.

9 μένον ^ω ἢ ὥστε περὶ αὐτοῦ τὰ ἀδύνατα ἐπισκοπεῖν. Ἐπεὶ δὲ
δοκεῖ μάλιστα ^χ κίνησις εἶναι καὶ μεταβολή τις ὁ χρόνος,
^υ τοῦτ' ἂν εἴη σκεπτέον. Ἡ μὲν οὖν ἐκάστου μεταβολή καὶ
κίνησις ἐν ^z αὐτῷ τῷ μεταβάλλοντι ^α μόνον ἐστίν, ἢ οὐ ἂν
τύχη ὄν αὐτὸ τὸ κινούμενον καὶ μεταβάλλον· ὁ δὲ χρόνος
10 ὁμοίως ^β καὶ πανταχοῦ καὶ παρὰ πᾶσιν. Ἐπι ^ε δὲ μεταβολή
μὲν ἐστι ^δ πᾶσα θάπτων καὶ βραδυτέρα, χρόνος ^δ οὐκ ἐστίν·
τὸ γὰρ βραδύ ^ε καὶ ταχύ χρόνῳ ὄρισται, ταχύ μὲν τὸ ἐν
ὀλίγῳ πολὺ κινούμενον, βραδύ δὲ τὸ ἐν πολλῷ ὀλίγον· ὁ δὲ
χρόνος οὐχ ὄρισται χρόνῳ, οὔτε τῷ ποσός τις εἶναι οὔτε τῷ
ποιός. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐκ ἐστὶ κίνησις, φανερόν· μηδὲν ^ε δὲ
διαφερέτω λέγειν ἡμῖν ἐν τῷ παρόντι κίνησιν ἢ μεταβολήν.

11 ^ε Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἄνευ γε μεταβολῆς· ὅταν γὰρ ^η μηδὲν
αὐτοὶ ^ι μεταβάλλωμεν τὴν διάνοιαν ἢ λάθωμεν μεταβάλλοντες,
οὐ δοκεῖ ἡμῖν γεγονέναι ^κ χρόνος, καθάπερ οὐδὲ τοῖς ^λ ἐν Σαρ-
δοῖ μυθολογουμένοις καθεύδειν παρὰ τοῖς ἥρωσιν, ὅταν ἐγερ-
θῶσιν· συνάπτουσι γὰρ ^μ τὸ πρότερον νῦν τῷ ὕστερον νῦν
καὶ ἐν ποιούσιν, ἐξαιρούντες διὰ τὴν ἀναισθησίαν τὸ ^ν μεταξύ.
Ὡσπερ οὖν εἰ μὴ ἦν ἕτερον τὸ νῦν ^ο ἀλλὰ ^π ταυτὸ καὶ ἔν, οὐκ
ἂν ^q ἦν χρόνος, οὕτως καὶ ἐπεὶ ^ρ λανθάνει ἕτερον ὄν, οὐ δοκεῖ
2 εἶναι τὸ μεταξύ χρόνος. Εἰ ^σ δὴ τὸ μὴ οἶσθαι ^τ εἶναι χρό-
νον τότε συμβαίνει ἡμῖν, ὅταν μὴ ^υ ὀρίζωμεν μηδεμίαν μετα-
βολήν, ἀλλ' ^ω ἐν ἐνὶ καὶ ἀδιαιρέτῳ ^x φαίνεται ἢ ψυχὴ μένειν,
ὅταν ^δ ^υ αἰσθώμεθα καὶ ὀρίσωμεν, τότε φαμέν γεγονέναι
3 χρόνον, φανερόν ὅτι οὐκ ἐστίν ^z ἄνευ κινήσεως ^α καὶ μετα-
βολῆς ^β χρόνος. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε κίνησις οὔτ' ἄνευ κινήσεως
ὁ χρόνος ἐστὶ, φανερόν. Ληπτέον δέ, ^ε ἐπεὶ ζητοῦμεν τί

^ω ἢ om. H.

^χ κίνησις τις εἶναι F.

^υ τοῦ τε ἂν σκεπτέον G.

^z ἐαυτῷ H.

^α ἐστὶ μόνον F.G.I.

^β καὶ ante πανταχοῦ om. H.

^ε δὲ] δὲ καὶ E.

^δ πᾶσα om. E.

^ε καὶ τὸ ταχύ I.

^ε δὲ om. E.

^ε ἀλλ' οὐ μὴν οὐδ' G.

^η αὐτοὶ μηδὲν H, αὐτοὶ μηθὲν F.

^ι μεταβάλλωμεν H.

^κ ὁ χρόνος F.G.H.I.

^λ ἐν] ἐν τῇ G.H.I, om. E.

^μ τὸ E.

^ν μεταξύ] μέσον I.

^ο ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ E.

^π ἐν καὶ ταυτὸν H.

^q ἦν ὁ χρόνος F.H.

^ρ λανθάνει G.

^σ δὲ E.

^τ εἶναι om. G.

^υ ὀρίσωμεν F.G.H.I.

^ω ἐν om. H.

^x φαίνεται G.H.

^υ αἰσθώμεν I.

^z μεταβολῆς καὶ κινήσεως ἄνευ H.

^α καὶ μεταβολῆς om. I.

^β ὁ χρόνος F.I.

^ε ἐπειδὴ F.G.I.

ἐστὶν ^d ὁ χρόνος, ἐντεῦθεν ^e ἀρχομένοις, τί τῆς κινήσεως
^f ἐστὶν. Ἔστω γὰρ κινήσεως αἰσθανόμεθα καὶ χρόνον· καὶ
γὰρ ἐὰν ἦ σκότος καὶ μηδὲν διὰ τοῦ σώματος πάσχωμεν, κίνη-
σις δέ τις ἐν τῇ ψυχῇ ἐνῆ, εὐθύς ἅμα ^g δοκεῖ τις γεγονέναι
καὶ χρόνος. Ἄλλὰ μὴν καὶ ὅταν ^h γε χρόνος ⁱ δοκῇ γεγο-
νέναι τις, ἅμα καὶ κινήσις ^k τις ^l φαίνεται γεγονέναι. Ὡστε
ἦτοι κινήσις ἢ τῆς κινήσεως τι ^m ἐστὶν ὁ χρόνος. ⁿ Ἐπεὶ οὖν
οὐ κινήσις, ἀνάγκη τῆς κινήσεως ^o τι εἶναι αὐτόν. Ἐπεὶ δὲ ⁴
τὸ κινούμενον κινεῖται ἕκ· τινος εἰς τι καὶ πᾶν μέγεθος συν-
εχές, ἀκολουθεῖ τῷ μεγέθει ἢ κινήσει· διὰ γὰρ ^p τὸ τὸ μέγε-
θος εἶναι συνεχές καὶ ἡ κινήσις ἐστὶ συνεχής, ^q διὰ δὲ τὴν κίνη-
σιν ὁ χρόνος· ὅση γὰρ ἢ κινήσις, τοσοῦτος ^r καὶ ὁ χρόνος
αἰεὶ δοκεῖ γεγονέναι. Τὸ ^s δὲ δὴ πρότερον καὶ ὕστερον ἐν
τόπῳ πρῶτόν ἐστιν. Ἐνταῦθα μὲν δὴ τῇ θέσει· ἐπεὶ δ' ἐν
τῷ μεγέθει ^t ἐστὶ τὸ πρότερον ^v καὶ ὕστερον, ἀνάγκη καὶ ἐν
κινήσει εἶναι τὸ πρότερον ^v καὶ ὕστερον, ἀνάλογον τοῖς ἐκεῖ.
Ἄλλὰ μὴν καὶ ^w ἐν χρόνῳ ^x ἐστὶ τὸ πρότερον ^y καὶ ὕστερον ⁵
διὰ τὸ ἀκολουθεῖν αἰεὶ θατέρῳ θάτερον αὐτῶν. Ἔστι δὲ τὸ
πρότερον ^z καὶ ὕστερον ^a αὐτῶν ἐν τῇ κινήσει, ὃ μὲν ^b ποτε ὄν
κινήσις ἐστὶν· τὸ μὲντοι εἶναι αὐτῷ ἕτερον καὶ οὐ κινήσις.
Ἄλλὰ μὴν καὶ τὸν χρόνον ^c γε γνωρίζομεν, ὅταν ὀρίσωμεν
τὴν κίνησιν, ^d τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ὀρίζοντες· καὶ τότε
φαιμέν γεγονέναι χρόνον, ὅταν τοῦ προτέρου καὶ ὑστερου ἐν
τῇ κινήσει αἴσθησιν λάβωμεν. Ὀρίζομεν δὲ τῷ ^e ἄλλο καὶ ⁶
ἄλλο ὑπολαβεῖν αὐτά, καὶ μεταξύ τι αὐτῶν ἕτερον· ὅταν γὰρ
ἕτερα τὰ ἄκρα τοῦ μέσου νοήσωμεν, καὶ δύο εἴπη ἢ ψυχῇ τὰ
νῦν, τὸ μὲν πρότερον τὸ δ' ὕστερον, τότε καὶ τοῦτό φαιμεν

^d ὁ om. F. ^e ἀρχόμενοι E. ^f ἐστὶν] ἔσται E, ὁ χρόνος ἐστὶν H.
^g δοκεῖ τι F, τις δοκεῖ H. ^h γε om. F.H. ⁱ γενέσθαι δοκῇ F, δοκῇ
γενέσθαι I. ^k τις om. H. ^l φαίνεται] δοκεῖ E. ^m ἐστὶν—τι om. G.
ⁿ ἐπειδὴ F.G.I. ^o εἶναι τι H. ^p alterum τὸ om. F.G. ^q διὰ—
χρόνος om. E.F.G.I. ^r καὶ om. E. ^s δὲ om. E.H. ^t ἐστὶ om. E.
^v καὶ τὸ ὕστερον H. ^w ἐν τῷ χρόνῳ I. ^x ἐστὶ om. H. ^y καὶ τὸ
ὕστερον H.I. ^z καὶ τὸ ὕστερον G.H.I. ^a αὐτῶν om. H. ^b ποτε
ὄν] πρότερον E. ^c γε om. I. ^d τῷ E.F.G. ^e ἄλλο καὶ ἄλλο
καὶ ἄλλο G.

εἶναι χρόνον· τὸ γὰρ ὀρίζομενον τῷ νῦν χρόνος ^f εἶναι δοκεῖ
 7 καὶ ὑποκείσθω. Ὅταν μὲν ^g οὖν ὡς ἐν ^h τὸ νῦν αισθανόμεθα,
 καὶ μὴ ⁱ ἦτοι ^k ὡς πρότερον ^l καὶ ὕστερον ἐν τῇ κινήσει ἢ ὡς
 τὸ αὐτὸ ^m μὲν προτέρου ⁿ δὲ καὶ ὕστερου τινός, οὐ δοκεῖ
 ο χρόνος γεγευέναι οὐθείς, ὅτι οὐδὲ κίνησις. Ὅταν δὲ ^p τὸ
 πρότερον ^q καὶ ὕστερον, τότε λέγομεν χρόνον· τοῦτο γὰρ
 ἐστὶν ὁ χρόνος, ἀριθμὸς κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον καὶ ὕστε-
 ρον. Οὐκ ἄρα κίνησις ὁ χρόνος ἀλλ' ἢ ἀριθμὸν ἔχει ἢ κίνη-
 σις. Σημεῖον δέ· τὸ μὲν γὰρ πλείον καὶ ἔλαττον κρίνομεν
 ἀριθμῷ, κίνησιν δὲ πλείω καὶ ἐλάττω χρόνῳ· ἀριθμὸς ἄρα τις
 8 ο χρόνος. Ἐπεὶ ^r δ' ἀριθμὸς ^s ἐστὶ διχῶς (καὶ γὰρ τὸ ^t ἀρι-
 θμούμενον καὶ τὸ ^v ἀριθμητὸν ἀριθμὸν λέγομεν, καὶ ^φ ἀριθμοῦ-
 μεν), ὁ ^w δὲ χρόνος ἐστὶ τὸ ἀριθμούμενον καὶ οὐχ ^ψ ἀρι-
 θμοῦμεν. Ἐστὶ δ' ἕτερον ^ω ἀριθμοῦμεν καὶ τὸ ἀριθμούμενον.
 Καὶ ὡσπερ ἢ κίνησις αἰεὶ ἄλλη ^x καὶ ἄλλη, καὶ ὁ χρόνος. Ὅ
 9 δ' ἅμα πᾶς χρόνος ὁ αὐτός· τὸ γὰρ νῦν τὸ αὐτὸ ὅ ποτ' ἦν
 τὸ δ' εἶναι αὐτῷ ἕτερον. Τὸ δὲ νῦν τὸν χρόνον μετρεῖ, ἢ
 πρότερον καὶ ὕστερον. Τὸ δὲ νῦν ἐστὶ μὲν ὡς τὸ αὐτό,
^z ἐστὶ δ' ὡς οὐ τὸ αὐτό· ἢ μὲν ^a γὰρ ἐν ἄλλῳ ^b καὶ ἄλλῳ,
 ἕτερον (τοῦτο δ' ἦν αὐτῷ τὸ νῦν), ^c ἢ δὲ ^d ὅ ποτε ὄν ἐστὶ τὸ
 νῦν, τὸ αὐτό· ἀκολουθεῖ γὰρ, ὡς ἐλέχθη, τῷ μὲν μεγέθει ἢ
 κινήσει, ταύτῃ δ' ὁ χρόνος, ^e ὡς φαμέν. Καὶ ὁμοίως δὴ ^f τῇ
 στιγμῇ τὸ φερόμενον, ^φ τὴν κίνησιν γνωρίζομεν καὶ τὸ πρό-
 τερον ἐν ^g αὐτῇ καὶ ^h τὸ ὕστερον. Τοῦτο ⁱ δὲ ὅ μὲν ποτε
 ἴδῃ τὸ ^k αὐτό (ἢ στιγμῇ γὰρ ἢ λίθος ἢ τι ἄλλο τοιοῦτόν
 ἐστὶ), τῷ λόγῳ δὲ ἄλλο, ὡσπερ οἱ σοφισταὶ λαμβάνουσιν
 ἕτερον ^l τὸ ^m Κορίσκον ἐν Λυκείῳ εἶναι καὶ τὸ Κορίσκον ἐν

^f εἶναι post χρόνος om. E. ^g οὖν om. E. ^h αισθανόμεθα τὸ νῦν F.
ⁱ τοι E. ^k ὡς τὸ πρ. G.H.I. ^l καὶ τὸ ὕστερον H. ^m μὲν] μὴ H,
 μὲν οὐ F. ⁿ δὲ καὶ ὕστερου om. E. ^o γεγευέναι χρόνος F. ^p τὸ om. G.
^q καὶ τὸ ὕστερον E. ^r δ'] δ' ὁ G. ^s ἐστὶ om. E. ^t ἀριθμητὸν καὶ
 τὸ ἀριθμούμενον H. ^v ἀριθμητὸν] ἀριθμοῦν E. ^w δὴ F.G. ^x καὶ
 ἄλλη om. G.I. ^y ὕστερον ὀρίζει. Τὸ E. ^z ἐστὶ δ'—αὐτό om. G.
^a γὰρ om. H. ^b καὶ ἄλλῳ om. G. ^c ἢ] ὁ G.H.I. ^d ὅ ποτε G.I,
 ποτε H. ^e ὡσπερ F.G.H.I. ^f τῇ om. E. ^g ταύτῃ H. ^h τὸ om. G.
ⁱ δὴ F.G.H.I. ^j ὄν ἐστὶ τὸ H. ^k τοιοῦτό E. ^l τὸ om. E. ^m Κορι-
 σκὸν G.

ἀγορᾶ. Καὶ τοῦτο δὴ τῷ ἄλλοθι καὶ ἄλλοθι εἶναι ἕτερον. 10
 Τῷ δὲ φερομένῳ ἀκολουθεῖ τὸ νῦν, ὡς περ ὁ χρόνος τῇ κινή-
 σει· τῷ γὰρ φερομένῳ γνωρίζομεν τὸ πρότερον καὶ ὕστερον
 ἢ ἐν ὀ κινήσει· ἢ δ' ἀριθμητὸν τὸ πρότερον Ῥ καὶ ὕστερον, τὸ
 νῦν ἐστίν· ἢ ὥστε καὶ ἐν τούτοις, ὁ μὲν ποτε ὄν νῦν, ἢ ἔστι τὸ
 αὐτό· ἢ πρότερον γὰρ ἰ καὶ ὕστερόν ἐστι ἢ τὸ ἠ ἐν κινήσει·
 ἢ τὸ δ' εἶναι ἕτερον· ἢ ἀριθμητὸν γὰρ τὸ πρότερον καὶ ὕστε-
 ρον, ἢ τὸ νῦν ἐστίν. Καὶ γνωρίμων δὲ ἢ μάλιστα τοῦτ' ἐστίν· 11
 καὶ γὰρ ἢ κίνησις διὰ τὸ κινούμενον καὶ ἢ φορὰ διὰ τὸ φερό-
 μενον· τόδε γὰρ τι τὸ φερόμενον, ἢ ἢ δὲ κίνησις οὔ. ἢ ἔστι
 μὲν οὖν ὡς τὸ αὐτὸ ἢ τὸ νῦν ἢ λεγόμενον αἰεῖ, ἔστι δ' ὡς οὐ τὸ
 αὐτό· καὶ γὰρ ἢ τὸ φερόμενον. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι εἶπε 12
 χρόνος μὴ εἶη, τὸ νῦν οὐκ ἂν εἶη, εἶπε τὸ νῦν· μὴ εἶη, ἢ χρό-
 νος οὐκ ἂν εἶη· ἢ ἢ γὰρ ὡς περ τὸ φερόμενον καὶ ἢ φορὰ,
 οὕτως ἢ καὶ ὁ ἀριθμὸς ὁ τοῦ φερομένου καὶ ὁ τῆς φορᾶς.
 Χρόνος μὲν γὰρ ὁ τῆς φορᾶς ἀριθμὸς, τὸ ἢ νῦν δὲ ὡς τὸ
 φερόμενον οἶον μονὰς ἀριθμοῦ. Καὶ συνεχῆς τε δὴ ὁ χρόνος 13
 τῷ νῦν, καὶ διήρηται κατὰ τὸ νῦν· ἀκολουθεῖ γὰρ ἢ καὶ τοῦτο
 τῇ φορᾷ καὶ τῷ φερομένῳ· ἢ καὶ ἢ γὰρ ἢ κίνησις καὶ ἢ φορὰ
 μία τῷ φερομένῳ, ὅτι ἐν, ἢ καὶ οὐχ ὅ ποτε ὄν (καὶ γὰρ ἢ
 ἢ διαλείποι) ἀλλὰ ἢ τῷ λόγῳ. Καὶ ὀ γὰρ ὀρίζει Ῥ τὴν πρό-
 τερον καὶ ὕστερον κίνησιν τοῦτο. ἢ Ἀκολουθεῖ δὲ καὶ τοῦτό
 πως τῇ στιγμῇ· ἢ καὶ γὰρ ἢ στιγμή καὶ συνέχει τὸ μῆκος
 καὶ ὀρίζει· ἔστι γὰρ τοῦ μὲν ἀρχῇ τοῦ δὲ τελευτῇ. ἢ Ἄλλ'
 ὅταν μὲν οὕτω λαμβάνη τις ἢ ὡς δυσὶ χρώμενος τῇ μιᾷ,
 ἀνάγκη ἴστασθαι, εἰ ἔσται ἢ ἀρχῇ καὶ τελευτῇ ἢ αὐτῇ στιγμῇ.

ἢ ἐν—ὕστερον om. G. ὀ ἐν τῇ κ. H. Ῥ καὶ τὸ ὕστ. E.H. ἢ ὥστε
 καὶ ἐν τούτοις om. F. ἢ τὸ αὐτό ἐστὶ F. ἢ τὸ πρότερον E.H.I. ἰ καὶ]
 ἢ F.G.I. ἢ τὸ om. E. ἢ ἐν] ἐν τῇ H. ἢ τῷ H, om. E. ἢ ἐστὶ
 τὸ νῦν F, νῦν ἐστὶ H. ἢ μάλιστα τὸ νῦν τοῦτ' H. ἢ τε E. ἢ τὸ om. I.
 ἢ λεγόμενον om. E, ante τὸ νῦν ponit H. ἢ τὸ φ.] καὶ τὸ φ. I. ἢ μὴ
 εἶη] μὴ ἔσται E. ἢ ὁ χρόνος F.G.H.I. ἢ ὀ post καὶ om. F. ἢ δὲ νῦν H.
 ἢ καὶ post γὰρ om. G. ἢ καὶ γὰρ—φερομένῳ om. G. ἢ γὰρ] γὰρ καὶ E.
 ἢ καὶ post ἐν om. H. ἢ διαλείποι G.I. ἢ τῷ] καὶ τῷ F. ὀ γὰρ ὀρίζει]
 ὀρίζει δὴ H.I. Ῥ τὴν προτέραν καὶ ὑστεραν κίνησιν F, τῇ πρότερον καὶ
 ὕστερον κινήσει pr. H. ἢ καὶ γὰρ ἢ στιγμή om. E. ἢ ὡς om. E.
 ἢ ἢ ἀρχῇ καὶ ἢ τ. E.

- 14 Τὸ δὲ νῦν διὰ τὸ κινεῖσθαι τὸ φερόμενον αἰεὶ ἕτερον ὡσθ' ὁ χρόνος ἀριθμὸς οὐχ ὡς τῆς αὐτῆς στιγμῆς, ὅτι ἀρχὴ καὶ τελευτῆ, ἀλλ' ὡς τὰ ἔσχατα τῆς ^t αὐτῆς μάλλον, καὶ οὐχ ὡς ὡς τὰ μέρη, διὰ ^v τε τὸ εἰρημένον (τῇ γὰρ μέσῃ στιγμῇ ^w ὡς δυσὶ χρήσεται, ὡστε ἡρεμεῖν συμβήσεται), καὶ ἔτι φανερόν ὅτι ^x οὐδὲ μόνιον τὸ ^y νῦν τοῦ χρόνου, οὐδ' ἡ διαίρεσις ^z τῆς κινήσεως, ὡσπερ οὐδ' ^a αἱ στιγμαὶ ^b τῆς γραμμῆς· αἱ δὲ
- 15 γραμμαὶ ^c αἱ δύο τῆς μιᾶς μόρια. Ἦι μὲν οὖν πέρας τὸ νῦν, οὐ χρόνος, ἀλλὰ συμβέβηκεν ἢ δ' ἀριθμῷ, ἀριθμὸς· τὰ μὲν γὰρ πέρατα ἐκείνου ^d μόνον ^e ἐστὶν οὐ ἐστὶ πέρατα, ὁ δ' ^f ἀριθμὸς ὁ τῶνδε τῶν ἵππων, ἢ δεκάς, καὶ ἄλλοθι. Ὅτι μὲν τοίνυν ὁ χρόνος ἀριθμὸς ἐστὶ κινήσεως κατὰ τὸ πρότερον ^g καὶ ὕστερον, καὶ συνεχῆς (συνεχοῦς ^h γάρ), φανερόν.
- 12 Ἐλάχιστος δὲ ἀριθμὸς ὁ μὲν ἀπλῶς ἐστίν, ἢ ⁱ δυάς. Τίς ^k δ' ἀριθμὸς ^l ἔστι μὲν ὡς ἔστιν, ἔστι δ' ὡς οὐκ ἔστιν, οἷον γραμμῆς ^m ἐλάχιστος πλήθει μὲν ἐστὶν αἱ δύο ἢ ⁿ ἢ μία, μεγέθει δ' οὐκ ἔστιν ἐλάχιστος· αἰεὶ γὰρ διαιρεῖται πᾶσα γραμμὴ. Ὡσθ' ὁμοίως καὶ ^o ὁ χρόνος· ἐλάχιστος ^p γὰρ κατὰ μὲν ἀριθμὸν ἐστὶν ^q ὁ εἷς ἢ ^r οἱ δύο, κατὰ μέγεθος δ' ² οὐκ ἔστιν. Φανερόν ^s δὲ καὶ ^t ὅτι ^v ταχύς μὲν καὶ βραδὺς οὐ λέγεται, πολὺς δὲ καὶ ὀλίγος καὶ μακρὸς καὶ βραχύς. ^w Ἦι μὲν ^x γὰρ συνεχῆς, μακρὸς καὶ βραχύς, ^y ἢ δ' ἀριθμὸς, πολὺς καὶ ὀλίγος. Ταχύς ^z δὲ καὶ βραδὺς οὐκ ἔστιν· οὐδὲ ^a γὰρ
- 3 ἀριθμὸς ^φ ἀριθμοῦμεν ταχύς καὶ βραδὺς ^b οὐδεῖς. Καὶ ὁ αὐτὸς ^c δὲ πανταχοῦ ἅμα· ^d πρότερον δὲ καὶ ὕστερον οὐχ ὁ αὐτός, ὅτι καὶ ἡ μεταβολὴ ἢ μὲν παρούσα μία, ἢ δὲ γεγεννη-
- ^t αὐτῆς om. I. ^v τε om. E. ^w ὡς om. E.G. ^x οὐδὲν E.G. ^y νῦν τοῦ om. pr. F. ^z τῆς κινήσεως post χρόνου pr. F. ^a ἢ στιγμῇ H. ^b τῆς om. F. ^c αἱ om. F. ^d μόνου G. ^e ἐστὶν] ἐστὶ πέρατα H.I. ^f ἀρ. τῶνδε E, ἀρ. τῶν τῶνδε F. ^g καὶ τὸ ὕστερον I. ^h γάρ] μὲν γάρ F. ⁱ δυάς—δ' ὡς rc. supra lituram E. ^k δ'] δὲ ὁ G. ^l ἔστι μὲν ὡς ἔστιν] ἐστὶν, ἔστι μὲν ὡς F, ἔστι μὲν ὡς G.H. ^m ἐλάχιστος ἀριθμὸς πλ. H. ⁿ ἢ om. F. ^o ὁ om. E.G.I. ^p γὰρ κατὰ μὲν] μὲν κατὰ I. ^q ὁ εἷς] οἶον E. ^r οἱ om. E.F. ^s δὲ] δὲ δὴ I. ^t διότι F.G.H. ^v βραδὺς μὲν καὶ ταχύς H. ^w ἢ μὲν—βραχύς om. G. ^x γὰρ om. I. ^y ἢ] ὁ G. ^z δὲ om. G. ^a γάρ] γάρ ὁ E. ^b οὐδὲ εἷς H. ^c δὲ] δὴ E. ^d πρότερος δὲ καὶ ὕστερος G.

μένη καὶ ἡ μέλλουσα ἑτέρα. Ὁ δὲ χρόνος ἀριθμὸς ἐστὶν οὐχ ὧ ἀριθμοῦμεν ἀλλ' ὁ ἀριθμούμενος, οὗτος δὲ συμβαίνει ^e πρότερον καὶ ^f ὕστερον αἰεὶ ἕτερος· ἅ τὰ γὰρ νῦν ἕτερα. Ἔστι δὲ ὁ ἀριθμὸς εἰς ^h μὲν καὶ ὁ αὐτὸς ὁ τῶν ἑκατὸν ἵπ-4 πων ⁱ καὶ ὁ τῶν ἑκατὸν ἀνθρώπων, ὧν ^k δ' ἀριθμὸς, ἕτερα, ^l οἱ ἵπποι τῶν ἀνθρώπων. Ἔτι ὡς ἐνδέχεται κίνησιν εἶναι τὴν αὐτὴν καὶ μίαν πάλιν καὶ πάλιν, οὕτω καὶ ^m χρόνον, οἷον ἐνιαυτὸν ἢ ἔαρ ἢ μετόπωρον. Οὐ μόνον δὲ τὴν κίνησιν τῷ ⁵ χρόνῳ μετροῦμεν, ἀλλὰ καὶ τῇ κινήσει τὸν χρόνον διὰ τὸ ὀρίζεσθαι ὑπ' ἀλλήλων· ὁ μὲν γὰρ χρόνος ὀρίζει τὴν κίνησιν ἀριθμὸς ὧν αὐτῆς, ἡ δὲ κίνησις τὸν χρόνον. Καὶ λέγομεν πολὺν ⁿ ἢ ὀλίγον ^o χρόνον τῇ κινήσει μετροῦντες, καθάπερ ^p καὶ τῷ ἀριθμητῷ τὸν ἀριθμόν, ^q οἷον τῷ ἐνὶ ἵππῳ τὸν τῶν ἵππων ἀριθμόν. Ἐτῷ μὲν γὰρ ἀριθμῷ τὸ τῶν ἵππων πλήθος γνωρίζομεν, πάλιν δὲ τῷ ^s ἐνὶ ἵππῳ τὸν ^t τῶν ἵππων ἀριθμὸν αὐτόν. Ὁμοίως ^v δὲ καὶ ἐπὶ ^w τοῦ χρόνου ^x καὶ τῆς κινήσεως· ⁶ τῷ μὲν γὰρ χρόνῳ τὴν κίνησιν, τῇ δὲ κινήσει τὸν χρόνον μετροῦμεν. Καὶ τοῦτ' εὐλόγως συμβέβηκεν· ἀκολουθεῖ γὰρ τῷ ^y μὲν μεγέθει ἡ κίνησις, τῇ δὲ κινήσει ὁ χρόνος, τῷ καὶ ποσὰ καὶ συνεχῆ καὶ διαιρητὰ εἶναι· διὰ μὲν γὰρ τὸ ^z τὸ μέγεθος ^a εἶναι ^b τοιοῦτον ἡ κίνησις ταῦτα πέπονθεν, διὰ δὲ τὴν κίνησιν ὁ χρόνος. Καὶ μετροῦμεν καὶ τὸ μέγεθος τῇ κινήσει ⁷ καὶ τὴν κίνησιν τῷ μεγέθει· πολλὴν γὰρ ^c εἶναι φαμεν τὴν ὁδόν, ἂν ^d ἢ ^e ἡ πορεία πολλή, ^f καὶ ^g ταύτην πολλήν, ἂν ἡ ὁδὸς ἢ πολλή. Καὶ τὸν χρόνον, ἂν ἡ κίνησις, καὶ τὴν κίνησιν, ἂν ὁ χρόνος. Ἐπεὶ ^δ ^h ἐστὶν ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως καὶ ⁸

^e πρότερον] κατὰ τὸ πρότερον I. ^f ὕστερον καὶ πρότερον H. ^g τὰ corr. E. ^h μὲν om. E. ⁱ καὶ τῶν I, τῶν τε H. ^k δ'] δ' ὁ H. ^l οἱ ἵπποι τῶν] οἷον ἵππων καὶ E. ^m χρόνον ἐνδέχεται οἷον F.G.H.I. ⁿ ἢ] καὶ E. ^o χρόνον om. H. ^p καὶ om. F. ^q οἷον—ἀριθμόν om. I. ^r τῷ μὲν—αὐτόν om. H. ^s ἐνὶ] ἐν E. ^t τῶν ἵππων ἀρ. αὐτόν] αὐτῶν ἀρ. E. ^v δὲ om. H. ^w τοῦ] τῆς F. ^x καὶ τῆς om. E.F. ^y μὲν om. F.I. ^z alterum τὸ om. E.F.I. ^a εἶναι om. G.H. ^b τοιοῦτον καὶ ἡ H. ^c φαμεν εἶναι G.H.I. ^d ἢ] om. E.F.G.H. ^e ἡ om. I. ^f καὶ—πολλή om. G. ^g ταύτην φαμεν εἶναι πολλήν H. ^h ἐστὶν post κινήσεως I.

τοῦ κινεῖσθαι, μετρεῖ δ' ⁱ οὗτος τὴν κίνησιν τῷ ^k ὀρίσαι τινα κίνησιν ἢ ^l καταμετρήσει ^m τὴν ὅλην, ὥσπερ καὶ ⁿ τὸ μῆκος ὁ πῆχυς τῷ ^o ὀρίσθαι τι μέγεθος ὃ ἀναμετρήσει τὸ ὅλον, καὶ ἔστι τῇ κινήσει ^p τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι τὸ μετρεῖσθαι ^q τῷ χρόνῳ καὶ ^r αὐτὴν καὶ τὸ εἶναι αὐτῆς· ἅμα γὰρ τὴν κίνησιν καὶ τὸ εἶναι τῇ κινήσει ^s μετρεῖ, καὶ τοῦτ' ἔστιν ^t αὐτῇ τὸ ἐν χρόνῳ ⁹ εἶναι, τὸ μετρεῖσθαι αὐτῆς τὸ εἶναι. ^v Δῆλον δ' ὅτι καὶ τοῖς ἄλλοις τοῦτ' ἔστι τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι, τὸ μετρεῖσθαι ^w αὐτῶν τὸ εἶναι ὑπὸ τοῦ χρόνου. Τὸ γὰρ ἐν χρόνῳ εἶναι ^x δυοῖν ἐστὶ θάτερον, ἐν μὲν τὸ εἶναι τότε ὅτε ^y ὁ χρόνος ἐστίν, ἐν δὲ ^z τὸ ὥσπερ ἕνια λέγομεν ὅτι ἐν ἀριθμῷ ἐστίν. Τοῦτο δὲ σημαίνει ^a ἥτοι ὡς μέρος ἀριθμοῦ καὶ πάθος, καὶ ὅλως ^b ὅτι ¹⁰ τοῦ ἀριθμοῦ τι, ἢ ὅτι ἔστιν αὐτοῦ ἀριθμός. Ἐπεὶ ^c δ' ἀριθμὸς ὁ χρόνος, τὸ μὲν νῦν καὶ τὸ πρότερον, καὶ ^d ὅσα τοιαῦτα οὕτως ἐν χρόνῳ ὡς ἐν ἀριθμῷ ^e μονὰς καὶ τὸ περιττὸν ^f καὶ ἄρτιον (τὰ μὲν γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ ^g τι, τὰ δὲ τοῦ χρόνου τί ἐστι), τὰ δὲ πράγματα ὡς ἐν ἀριθμῷ τῷ χρόνῳ ^h ἐστίν. Εἰ δὲ τοῦτο, περιέχεται ⁱ ὑπ' ἀριθμοῦ ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τόπῳ ¹¹ ^k ὑπὸ τόπου. Φανερόν δὲ ^l καὶ ὅτι οὐκ ἔστι τὸ ἐν χρόνῳ εἶναι τὸ εἶναι ὅτε ^m ὁ χρόνος ἐστίν, ὥσπερ οὐδὲ τὸ ἐν κινήσει εἶναι οὐδὲ τὸ ἐν τόπῳ ⁿ ὅτε ἡ κίνησις καὶ ὁ τόπος ἐστίν. Εἰ γὰρ ἔσται τὸ ἐν τινι οὕτως, πάντα τὰ πράγματα ἐν ὄψουν ἔσται, καὶ ὁ οὐρανὸς ἐν τῇ κέγχρω· ὅτε γὰρ ἡ κέγχρος ἐστίν, ^o ἔστι καὶ ὁ οὐρανός. Ἄλλὰ τοῦτο μὲν συμβέβηκεν, ἐκείνο δ' ἀνάγκη παρακολουθεῖν καὶ τῷ ὄντι ἐν ^p χρόνῳ εἶναι τινα χρόνον, ὅτε κἀκεῖνό ἐστι, καὶ τῷ ἐν κινήσει ὄντι εἶναι τότε

ⁱ οὕτως F.G.I. ^k ὀρίσθαι G. ^l καταμετρήσαι I. ^m τὴν ὅλην—ἀναμετρήσει om. F. ⁿ τὸ μῆκος καὶ πῆχυς G, ὁ πῆχυς τὸ μῆκος H.I. ^o ὀρίσαι E.G. ^p τῷ G. ^q τῷ χρόνῳ—μετρεῖσθαι om. F. ^r αὐτὴν E. ^s μετρεῖ om. E. ^t αὐτῇ om. H. ^v δὲ δῆλον H. ^w αὐτοῖς I. ^x δυοῖν E, δυοῖν γὰρ G. ^y ὁ om. F.I. ^z τὸ om. E. ^a ἥτοι] τὸ ἢ E. ^b ὅτε G. ^c δ'] δ' ἐστίν E. ^d ὅσα ἄλλα τ. H. ^e μονὰς τε καὶ H. ^f καὶ τὸ ἄρτιον F.H. ^g τι] ὅτι E. ^h ἐστίν] τι ἐστίν I. ⁱ ὑπ'] ὑπὸ τοῦ H. ^k ὑπὸ τοῦ τόπου F.G.H.I. ^l ὅτι καὶ G. ^m ὁ om. E. ⁿ ὅτε] εἶναι ὅτε H. ^o ἔστι post οὐρανός ponunt H.I, om. F. ^p χρόνῳ τὸ εἶναι H.

κίνησιν. Ἐπεὶ δ' ἐστὶν ὡς ἐν ἀριθμῷ τὸ ἐν χρόνῳ, ληφθή-¹²
 σεται τις πλείων χρόνος πάντος τοῦ ἐν χρόνῳ ὄντος· διὸ
 ἀνάγκη πάντα ἧ τὰ ἐν χρόνῳ ὄντα περιέχεσθαι ἧ ὑπὸ χρόνου,
 ὡσπερ καὶ τὰλλα ὅσα ἐν τινί ἧ ἐστίν, οἷον τὰ ἐν τόπῳ ὑπὸ
 τοῦ τόπου. ἧ Καὶ ἧ πάσχειν δὴ τι ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἧ καθά-
 περ καὶ λέγειν εἰώθαμεν ὅτι κατατῆκει ὁ χρόνος, καὶ γηρά-
 σκει ἧ πάνθ' ὑπὸ τοῦ χρόνου, ἧ καὶ ἐπιλανθάνεται διὰ τὸν
 χρόνον, ἀλλ' οὐ μεμάθηκεν, οὐδὲ νέον γέγονεν οὐδὲ καλόν·
 φθορᾶς γὰρ ἧ αἴτιος καθ' αὐτὸν μᾶλλον ὁ χρόνος· ἀριθμὸς
 γὰρ κινήσεως, ἧ δὲ κίνησις ἐξίστησι τὸ ὑπάρχον. ἧ Ὡστε¹³
 φανερόν ὅτι ἧ τὰ αἰεὶ ὄντα, ἧ αἰεὶ ὄντα, οὐκ ἔστιν ἐν χρόνῳ·
 οὐ γὰρ περιέχεται ἧ ὑπὸ χρόνου, ἧ οὐδὲ μετρεῖται τὸ εἶναι
 αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου· σημεῖον δὲ τούτου ὅτι οὐδὲ πάσχει
 οὐδὲν ὑπὸ τοῦ χρόνου ὡς οὐκ ὄντα ἧ ἐν χρόνῳ. ἧ Ἐπεὶ δ' ἐστὶν¹⁴
 ὁ χρόνος μέτρον κινήσεως, ἔσται καὶ ἡρεμίας μέτρον ἧ κατὰ
 συμβεβηκός· πᾶσα γὰρ ἡρεμία ἐν χρόνῳ. Οὐ γὰρ ὡσπερ
 τὸ ἐν κινήσει ὄν ἀνάγκη κινεῖσθαι, οὕτω ἧ καὶ τὸ ἐν χρόνῳ·
 οὐ γὰρ κίνησις ὁ χρόνος, ἀλλ' ἀριθμὸς κινήσεως· ἐν ἀριθμῷ
 δὲ κινήσεως ἐνδέχεται εἶναι καὶ τὸ ἧ ἡρεμοῦν. Οὐ γὰρ πᾶν
 τὸ ἀκίνητον ἡρεμεῖ, ἀλλὰ τὸ ἐστερημένον κινήσεως πεφυκὸς
 δὲ κινεῖσθαι, καθάπερ εἴρηται ἐν τοῖς πρότερον. Τὸ δ' εἶναι¹⁵
 ἐν ἀριθμῷ ἐστὶ τὸ εἶναι τινα ἀριθμὸν τοῦ πράγματος, καὶ
 μετρεῖσθαι τὸ εἶναι ἧ αὐτοῦ τῷ ἀριθμῷ ἐν ἧ ἐστίν, ἧ ὥστ' εἰ
 ἐν χρόνῳ, ὑπὸ χρόνου. Μετρήσει δ' ὁ χρόνος τὸ κινούμενον
 καὶ τὸ ἡρεμοῦν, ἧ τὸ μὲν κινούμενον τὸ δὲ ἡρεμοῦν· τὴν γὰρ
 κίνησιν αὐτῶν μετρήσει καὶ τὴν ἡρεμίαν, πόση τις. ἧ Ὡστε
 τὸ κινούμενον οὐχ ἀπλῶς ἔσται μετρητὸν ὑπὸ ἧ χρόνου, ἧ ἧ

ἧ τὰ om. E. ἧ ὑπὸ τοῦ χρόνου F.H.I. ἧ ἔστω E. ἧ καὶ om. F.
 ἧ πάσχει E.H. ἧ καθάπερ καὶ λ. εἰώθαμεν om. F. ἧ πᾶν E. ἧ καὶ
 ἐπιλ. διὰ τὸν χρόνον] οὐδὲ μετρεῖται τὸ εἶναι αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ χρόνου F.
 ἧ αἴτιον καθ' ἑαυτὸν E. ἧ τὰ om. E. ἧ ὑπὸ τοῦ χρόνου F. ἧ οὐδὲ—
 χρόνου om. G. ἧ ἐν τῷ χρόνῳ I. ἧ κατὰ συμβεβηκός om. E. ἧ καὶ
 ἐν τῷ χρόνῳ. Οὐ γὰρ ἧ κίνησις I. ἧ ἡρεμοῦν] ἡρεμῖαν F. ἧ αὐτῷ E.
 ἧ ὥστε καὶ ἐν χρόνῳ τὸ ὑπὸ χρόνου καὶ μέρος χρόνου μετρήσει E. ἧ χρόνῳ
 pr. F, τοῦ χρόνου E.H. ἧ ἧ ποσόν τι ἐστίν om. pr. E.

- ποσόν τί ἐστίν, ἀλλ' ^m ἢ ἡ κίνησις αὐτοῦ ⁿ ποσῆ. ^o Ὡσθ' ὅσα
^o μήτε κινεῖται μήτ' ἡρεμεί, ^p οὐκ ἔστιν ἐν χρόνῳ· τὸ ^q μὲν
γὰρ ἐν χρόνῳ ^r εἶναι τὸ μετρεῖσθαι ^s ἐστὶ χρόνῳ, ὁ δὲ χρόνος
16 κινήσεως ^t καὶ ἡρεμίας μέτρον. Φανερόν οὖν ὅτι οὐδὲ τὸ μὴ
ὄν ἔσται πᾶν ἐν χρόνῳ, οἷον ὅσα ^v μὴ ἐνδέχεται ἄλλως, ὥσπερ
τὸ τὴν διάμετρον εἶναι τῇ πλευρᾷ σύμμετρον. ^w Ὡλως γάρ,
εἰ μέτρον ^x μὲν ἐστὶ ^y κινήσεως ὁ χρόνος καθ' αὐτό, τῶν δ'
ἄλλων κατὰ συμβεβηκός, δηλον ὅτι ὧν τὸ εἶναι μετρεῖ, τού-
17 τοις ἅπασιν ^z ἔσται τὸ εἶναι ἐν τῷ ἡρεμῆν ἢ κινεῖσθαι. Ὅσα
μὲν οὖν φθαρτὰ καὶ ^a γενητὰ καὶ ὅλως ὅτε μὲν ὄντα ὅτε δὲ
^b μὴ, ἀνάγκη ἐν χρόνῳ εἶναι· ἐστὶ γὰρ χρόνος τις πλείων,
^c ὅς ^d ὑπερέξει τοῦ ^e τε εἶναι αὐτῶν καὶ τοῦ μετροῦντος τὴν
^f οὐσίαν· τῶν δὲ μὴ ὄντων ὅσα μὲν περιέχει ὁ χρόνος, τὰ μὲν
ἦν, οἷον Ὅμηρός ποτε ἦν, τὰ δὲ ἔσται, ^g οἷον τῶν μελλόντων
τι, ἐφ' ^h ὁπότερα περιέχει· ⁱ καὶ εἰ ἐπ' ^k ἄμφω, ἀμφοτέρα
καὶ ἦν καὶ ἔσται· ^l ὅσα δὲ μὴ ^m περιέχει ⁿ μηδαμῆ, οὐτ' ἦν
18 οὐτ' ἔστιν οὐτ' ἔσται. Ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα τῶν μὴ ὄντων,
ὅσων τὰντικείμενα αἰεὶ ἐστίν, οἷον τὸ ἀσύμμετρον εἶναι τὴν
διάμετρον αἰεὶ ^p ἐστὶ, καὶ οὐκ ἔσται τοῦτ' ἐν χρόνῳ. Οὐ
τοίνυν οὐδὲ τὸ ^q σύμμετρον· διὸ αἰεὶ οὐκ ἔστιν, ὅτι ἐναντίον
τῷ αἰεὶ ὄντι. Ὅσων δὲ τὸ ἐναντίον μὴ αἰεὶ, ταῦτα ^r δὲ δύνα-
ται ^s καὶ εἶναι καὶ μὴ, καὶ ἔστι γένεσις καὶ φθορὰ αὐτῶν.
- 13 Τὸ δὲ νῦν ἐστὶ συνέχεια χρόνου, ὥσπερ ἐλέχθη· συνέχεια
γὰρ ^t τὸν χρόνον τὸν ^v παρελθόντα καὶ ^w ἐσόμενον, καὶ ^x ὅλως
πέρας χρόνου ἐστίν· ἐστὶ γὰρ τοῦ μὲν ἀρχῆ, τοῦ δὲ τελευτῆ.

^m ἢ om. E.I. ⁿ ποσῆ τις. Ὡσθ' H. ^o μήτε] μὴ F.H. ^p οὐδὲ E.
^q μὲν om. F. ^r εἶναι—χρόνῳ om. pr. E. ^s ἐστὶ τὸ μετρεῖσθαι F.G.I.
^t καὶ] ἐστὶ καὶ H. ^v μὴ om. E. ^w ὅλως μὲν γὰρ H. ^x μὲν om. G.
^y κινήσεως ante ἐστὶ ponit H, post χρόνος F.G.I. ^z ἐστὶ F. ^a γεν-
νητὰ F.I. ^b μὴ] μὴ ὄντα H. ^c ὅς] ὅσων G. ^d ὑπάρξει I. ^e τε om.
F.G.H.I. ^f οὐσίαν αὐτῶν τῶν E. ^g οἷον om. E. ^h ὁ πότερα I.
ⁱ καὶ εἰ—ἔσται om. E. ^k ἄμφω om. H. ^l ὅσα] ὧν H.I. ^m περιέχει
om. E. ⁿ μηδὲν H, om. E. ^o οὐτ' ἔστιν om. I. ^p ἔσται H.
^q σύμμετρον εἶναι διὸ H. ^r δὲ om. F. ^s καὶ ante εἶναι om. E. ^t τὸν
χρόνον om. F. ^v παρεληλυθότα G. ^w ἐρχόμενον χρόνον καὶ F. ^x ὅλως
om. E.

Ἄλλὰ τοῦτ' οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῆς στιγμῆς μενούσης φανερόν. Διαιρεῖ δὲ δυνάμει. Καὶ ἦ μὲν ^γ τοιοῦτο, αἰεὶ ἕτερον τὸ νῦν, ἦ δὲ συνδεῖ, αἰεὶ τὸ αὐτό, ὥσπερ ἐπὶ τῶν μαθηματικῶν γραμμῶν. Οὐ γὰρ ἡ αὐτὴ αἰεὶ ^z μία στιγμή τῆ ^α νοήσει διαιρούντων ^β γὰρ ^ε ἄλλη· ἦ δὲ μία, ἡ αὐτὴ ^δ πάντη. ^ε Οὕτω ² καὶ τὸ νῦν τὸ μὲν τοῦ χρόνου διαίρεσις κατὰ δύναμιν, τὸ δὲ πέρασ ἀμφοῖν καὶ ἐνότης· ἔστι δὲ ταῦτό καὶ ^ε κατὰ ταῦτό ἡ διαίρεσις καὶ ἡ ἔνωσις, τὸ ^δ εἶναι οὐ ^ε ταυτό. Τὸ ^h μὲν οὕτω λέγεται ⁱ τῶν νῦν, ^k ἄλλο ^δ ὅταν ὁ χρόνος ὁ τούτου ἐγγύς ^l ἦ. Ἦξει νῦν, ὅτι τήμερον ἦξει· ^m ἦκει νῦν, ὅτι ἦλθε τήμερον. Τὰ ^δ ἐν Ἰλίῳ γέγονεν οὐ νῦν, ⁿ οὐδ' ὁ κατακλυσμός ^ο γέγονε νῦν· καίτοι ^p συνεχῆς χρόνος ^q εἰς αὐτά, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἐγγύς. Τὸ δὲ ποτέ χρόνος ὠρισμένος πρὸς τὸ πρό-3 τερον νῦν, οἷον ποτὲ ἐλήφθη ^r Τροία, καὶ ποτὲ ἔσται κατακλυσμός· δεῖ γὰρ πεπεράνθαι πρὸς τὸ νῦν. Ἔσται ἄρα ποσός τις ἀπὸ τοῦδε ^s χρόνος ^t καὶ ^v εἰς ἐκείνο, καὶ ἦν εἰς τὸ παρελθόν· εἰ δὲ ^w μηδεὶς χρόνος ὅς οὐ ποτε, πᾶς ἂν εἴη χρόνος πεπερασμένος. Ἄρ' οὖν ὑπολείψει; Ἡ οὐ, εἴπερ ^x αἰεὶ ἔστι κίνησις. Ἄλλος οὖν ἦ ^y ὁ αὐτὸς πολλάκις; Δῆλον ^z ὅτι ὡς ^a ἂν ἡ κίνησις, οὕτω ^β καὶ ὁ χρόνος· εἰ μὲν γὰρ ἡ αὐτὴ καὶ μία γίνεται ποτε, ἔσται καὶ χρόνος εἰς καὶ ὁ αὐτός, εἰ δὲ μή, οὐκ ἔσται. ^c Ἐπεὶ δὲ τὸ νῦν τελευτῆ καὶ ^d ἀρχῆ χρόνου, ⁴ ἀλλ' οὐ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ τοῦ μὲν παρήκοντος τελευτῆ, ἀρχῆ δὲ τοῦ μέλλοντος, ἔχοι ἂν ὥσπερ ὁ κύκλος ἐν τῷ αὐτῷ πως ^e τὸ κυρτὸν καὶ τὸ κοῖλον, οὕτω καὶ ὁ χρόνος αἰεὶ ἐν ἀρχῇ καὶ τελευτῇ, καὶ διὰ τοῦτο δοκεῖ αἰεὶ ἕτερος. Οὐ γὰρ τοῦ

^γ τοιοῦτον F.G.H.I. ^z μία ante αἰεὶ F, om. E.H. ^a νοήσει καὶ αἰεὶ διαρ. E. ^β γὰρ om. E. ^c ἄλλη καὶ ἄλλη ἦ F. ^d πάντη om. G. ^e οὕτω δὲ καὶ H. ^f κατ' αὐτό E.H. ^ε ταυτόν H. ^h μὲν οὖν οὕτω G.H.I. ⁱ τῶν] τὸ corr. E. ^k ἄλλο δ' ὅταν] τὸ δ' ἄλλως corr. E. ^l ἦ] ἦ ἔστιν corr. E. ^m ἦξει γὰρ νῦν ὅτι τήμερον ἦξει, καὶ ἦκει νῦν ὅτι ἦκε H. ⁿ οὐδ' —νῦν om. E. ^ο γέγονε] ἔσται H. ^p συνεχῆς ὁ χρ. E, συνεχῆς ἔστι χρ. H. ^q εἰς αὐτά] εἰς ὁ αὐτός H. ^r ἡ Τροία F. ^s ὁ χρόνος F. ^t καὶ ante εἰς om. G.H. ^v εἰς post καὶ om. G. ^w μὴ εἰς F, μηδέ εἰς G.I. ^x αἰεὶ E.G. ^y ὁ om. H. ^z ὅτι] δ' ὅτι H. ^a ἂν εἴη ἡ F. ^β καὶ ante χρ. om. F.G.H.I. ^c ἐπειδὴ τὸ E. ^d ἀρχῆ τοῦ χρόνου F. ^e τὸ om. H.

αὐτοῦ ἀρχὴ καὶ τελευτὴ τὸ νῦν· ἅμα γὰρ ἂν καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ^f τὰ ἀντικείμενα εἶη καὶ οὐχ ὑπολείψει δὴ· αἰεὶ γὰρ ἐν 5 ἀρχῇ. Τὸ ^δ ἤδη τὸ ἐγγὺς ἐστὶ τοῦ παρόντος νῦν ἀτόμου μέρος τοῦ μέλλοντος χρόνου. Πότε ^ε βαδίζεις; Ἦδη, ὅτι ἐγγὺς ὁ χρόνος ἐν ^ω μέλλει. Καὶ τοῦ ^h παρεληλυθότος χρόνου τὸ μὴ πόρρω τοῦ νῦν. Πότε ⁱ βαδίζεις; Ἦδη βεβάνικα. Τὸ ^k δὲ Ἰλιον φάναι ἤδη ἐάλωκένας οὐ λέγομεν, 6 ὅτι ^l πόρρω λίαν τοῦ νῦν. Καὶ τὸ ἄρτι τὸ ἐγγὺς τοῦ παρόντος νῦν, τὸ μόριον τοῦ παρελθόντος. Πότε ^m ἦλθες; Ἄρτι, ἐὰν ⁿ ὁ χρόνος ἐγγὺς τοῦ ἐνεστῶτος νῦν. Πάλαι 7 δὲ τὸ πόρρω. Τὸ ^ο ἐξαίφνης τὸ ἐν ^ο ἀναισθήτῳ χρόνῳ ^p διὰ μικρότητα ἐκστάν· μεταβολὴ δὲ πᾶσα φύσει ^q ἐκστατικόν. Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ πάντα γίνεται καὶ φθείρεται· διὸ καὶ οἱ μὲν σοφώτατον ἔλεγον, ὁ δὲ Πυθαγόρειος Πάρων ἀμαθέστατον, ὅτι καὶ ἐπιλανθάνονται ἐν τούτῳ, λέγων ὀρθότερον. Δῆλον οὖν ὅτι φθορᾶς μᾶλλον ἔσται καθ' αὐτὸν αἴτιος ἢ γενέσεως, καθάπερ ἐλέχθη καὶ πρότερον (ἐκστατικὸν γὰρ ἢ μεταβολὴ καθ' αὐτήν), γενέσεως δὲ καὶ τοῦ εἶναι κατὰ 8 συμβεβηκός. Σημεῖον δὲ ἰκανὸν ^r ὅτι γίνεται μὲν ^s οὐδὲν ἄνευ τοῦ κινεῖσθαι πῶς αὐτὸ καὶ πράττειν, φθείρεται ^t δὲ καὶ μηδὲν κινούμενον. Καὶ ταύτην μάλιστα λέγειν ^u εἰώθαμεν ὑπὸ τοῦ χρόνου φθοράν. ^v Οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ ταύτην ὁ χρόνος ποιεῖ, ἀλλὰ συμβαίνει ἐν χρόνῳ γίνεσθαι καὶ ταύτην τὴν 9 μεταβολήν. Ὅτι μὲν οὖν ἔστιν ὁ χρόνος ^w καὶ τί, καὶ ποσάχως ^x λέγομεν τὸ νῦν, καὶ ^y τί τὸ ποτὲ καὶ ^z τὸ ἄρτι ^a καὶ τὸ ἤδη ^b καὶ τὸ πάλαι καὶ τὸ ἐξαίφνης, εἴρηται.

14 Τούτων ^δ ἡμῖν ^c οὕτω διηριθμημένων φανερόν ὅτι ^d πᾶσα

^f τὰ ἀντ.] τάναντία ἂν E. ^ε βαδίσεις G.H, δὴ βαδίζεις F. ^h παρελθοντος F.G.H.I. ⁱ βαδίσεις F.H. ^k δέ] δὲ τὸ E.H. ^l λίαν πόρρω E.H. ^m ἦλθεν G. ⁿ ὁ χρόνος ὁ ἐγγὺς E. ^ο ἀναισθήτῳ H. ^p διὰ μικρ. ἐκστάν om. E, ἐκστάν om. G.H. ^q ἐκστατικὴ F. ^r ὅτι γίν. μὲν] γίν. μὲν γὰρ H. ^s μηδὲν G. ^t δέ] γὰρ G. ^u εἰώθα E. ^v οὐ μὴν om. E. ^w καὶ τίς E, om. H. ^x λέγεται H. ^y τί τε E. ^z τὸ post καὶ om. E. ^a καὶ τί τὸ ἤδη G.H.I. ^b τὸ ante π. om. E.G. ^c οὕτω διηριθμημένων I, ὥδε διωρισμένων H. ^d ἅπασα ἢ μεταβολὴ H, ἅπασαν μεταβολήν F.G.I.

μεταβολή καὶ ἅπαν τὸ κινούμενον ^ε ἐν χρόνῳ· τὸ γὰρ θάττον καὶ βραδύτερον ^ι κατὰ πᾶσάν ἐστι μεταβολήν· ἐν ^ς πᾶσι γὰρ οὕτω φαίνεται. Λέγω δὲ θάττον κινεῖσθαι τὸ πρότερον μεταβάλλον εἰς τὸ ὑποκείμενον κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα καὶ ὁμαλὴν κίνησιν κινούμενον, ^η οἷον ἐπὶ τῆς φορᾶς, εἰ ἄμφω κατὰ τὴν ^ι περιφερῆ κινεῖται ἢ ἄμφω κατὰ τὴν εὐθείαν· ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἄλλὰ μὴν τό ^κ γε πρότερον ἐν ² χρόνῳ ἐστίν· πρότερον γὰρ καὶ ὕστερον λέγομεν κατὰ τὴν πρὸς τὸ νῦν ἀπόστασιν, τὸ δὲ νῦν ὄρος τοῦ παρήκοντος καὶ τοῦ μέλλοντος· ὥστ' ἐπεὶ τὰ νῦν ἐν ^ι χρόνῳ, καὶ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον ἐν χρόνῳ ἔσται· ἐν ^φ γὰρ τὸ ^μ νῦν, καὶ ἡ τοῦ νῦν ἀπόστασις. Ἐναντίως δὲ λέγεται τὸ πρότερον κατὰ ³ τε τὸν παρεληλυθότα ^ν χρόνον καὶ τὸν μέλλοντα· ἐν μὲν γὰρ τῷ παρεληλυθότι πρότερον λέγομεν τὸ πορρώτερον τοῦ νῦν, ὕστερον δὲ τὸ ἐγγύτερον, ἐν δὲ τῷ μέλλοντι πρότερον μὲν τὸ ἐγγύτερον, ὕστερον δὲ τὸ πορρώτερον. Ὡστ' ἐπεὶ ^ο τὸ μὲν πρότερον ἐν χρόνῳ, πάσῃ δ' ἀκολουθεῖ κινήσει τὸ πρότερον, φανερόν ὅτι πᾶσα μεταβολή καὶ ^ρ πᾶσα κίνησις ἐν χρόνῳ ἐστίν.

⁴ Ἄξιον δ' ἐπισκέψεως καὶ πῶς ποτὲ ἔχει ὁ χρόνος πρὸς τὴν ψυχὴν, καὶ διὰ τί ^α ἐν παντὶ δοκεῖ εἶναι ^ι ὁ ^ς χρόνος, καὶ ἐν γῆ καὶ ^ε ἐν θαλάττῃ καὶ ἐν οὐρανῷ. ^ν Ἡ ^ω ὅτι κινήσεώς τι πάθος ἢ ἕξις, ἀριθμὸς γε ὢν, ταῦτα δὲ κινήτᾳ πάντα. Ἐν τόπῳ γὰρ πάντα· ὁ δὲ ^χ χρόνος καὶ ἡ κίνησις ἅμα κατὰ τε δύναμιν καὶ κατ' ἐνέργειαν. Πότερον δὲ μὴ ^γ οὔσης ψυχῆς ⁵ εἴη ἂν ὁ χρόνος ἢ οὐ, ἀπορήσειεν ἄν τις· ἀδυνάτου γὰρ ὄντος ² εἶναι τοῦ ἀριθμήσοντος ἀδύνατον καὶ ἀριθμητόν τι εἶναι, ὥστε δῆλον ὅτι ^α οὐδ' ἀριθμὸς· ἀριθμὸς γὰρ ἢ ^β τὸ ἠριθμη-

^ε ἐν] ἀνάγκη κινεῖσθαι ἐν F.G.H.I. ^ι κατὰ] καὶ G. ^ς πᾶσι] ἀπάσαις H. ^η οἷον om. E. ^ι περιφέρειαν H. ^κ γε om. F. ^ι χρόνω δηλονότι καὶ τὰ πρότερον καὶ τὰ ὕστερον ἐν H. ^μ νῦν ἐστὶ καὶ H. ^ν καὶ τὸν μέλλοντα χρόνον E. ^ο τὸ om. E. ^ρ πᾶσα om. H. ^α δοκεῖ ἐν ἅπαντι H. ^ι ὁ om. F. ^ς χρόνος οἷον καὶ H. ^ε ἐν ante θ. om. F, ante οὐρ. om. F.G. ^ν ἢ om. E.I. ^ω διότι I. ^χ χρόνος] τόπος I. ^γ οὔσης τῆς ψυχῆς F.G.H.I. ² εἶναι om. F. ^α οὐδ' ὁ ἀριθμὸς G. ^β ἀριθμούμενον F.

μένον ἢ τὸ ἀριθμητόν. Εἰ δὲ μηδὲν ἄλλο πέφυκεν ἑ ἀριθμεῖν ἢ ψυχὴ καὶ ψυχῆς νοῦς, ἀδύνατον εἶναι χρόνον ψυχῆς μὴ οὔσης, ἀλλ' ἢ τούτο ὃ ποτε ὄν ἐστιν ὁ χρόνος, οἷον εἰ ἐνδέχεται κίνησιν ἑ εἶναι ἄνευ ψυχῆς. Τὸ ἰ δὲ πρότερον καὶ ὕστερον ἐν κινήσει ἑ ἐστίν· χρόνος δὲ ταυτ' ἐστὶν ἢ ἀριθμητὰ ἑ ἐστίν. Ἄπορήσειε δ' ἂν τις καὶ ποίας κινήσεως ὁ χρόνος ἡ ἀριθμὸς. ἢ ὅποιασούν; Καὶ γὰρ γίνεται ἰ ἐν χρόνῳ ἡ καὶ φθίρεται καὶ ἰ ἀυξάνεται, καὶ ἀλλοιοῦται ἐν χρόνῳ καὶ ἢ φέρεται· ἢ ἢ οὖν κινήσις ἐστι, ταύτη ἐστὶν ἐκάστης κινήσεως ἀριθμὸς. Διὸ κινήσεως ὁ ἐστὶν ἀπλῶς ἀριθμὸς συνεχοῦς, ἀλλ' οὐ τινός. Ἄλλ' ἐστὶ νῦν ἡ κεινῆσθαι καὶ ἢ ἄλλα, ὡν ἑκατέρας τῆς κινήσεως εἶη ἂν ἀριθμὸς. ἢ ἑτερος οὖν χρόνος ἐστὶ, καὶ ἄμα δύο ἢ ἴσοι χρόνοι ἂν εἶεν, ἢ ἢ οὐ; Ὁ ἢ αὐτὸς γὰρ χρόνος εἰς ἢ ὁμοίως καὶ ἄμα· εἶδει δὲ ἢ καὶ οἱ μὴ ἄμα· εἰ γὰρ ἢ εἶεν κύνες, οἱ δ' ἢ ἵπποι, ἑκάτεροι δ' ἑπτά, ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς. ἢ Οὔτω καὶ τῶν κινήσεων τῶν ἄμα περαινομένων ὁ αὐτὸς χρόνος, ἀλλ' ἢ μὲν ταχεῖα ἢ ἴσως ἢ δ' οὐ, καὶ ἢ μὲν φορὰ ἢ δ' ἀλλοιώσεις. Ὁ μέντοι χρόνος ὁ αὐτός, εἴπερ καὶ ὁ ἀριθμὸς ἢ ἴσος, καὶ ἄμα, τῆς τε ἢ ἀλλοιώσεως καὶ τῆς φορᾶς· καὶ διὰ τούτο αἱ μὲν κινήσεις ἢ ἑτεροι καὶ χωρὶς, ὁ δὲ χρόνος ἢ πανταχοῦ ὁ αὐτός, ὅτι καὶ ὁ ἀριθμὸς εἰς καὶ ὁ αὐτός ἢ πανταχοῦ ἢ ὁ τῶν ἢ ἴσων καὶ ἄμα. ἢ Ἐπεὶ δ' ἐστὶ φορὰ καὶ ταύτης ἢ κύκλω, ἀριθμεῖται δ' ἑκάστον ἢ ἐνὶ ἢ τινι συγγενεῖ, μονάδες μονάδι, ἢ ἵπποι ἢ δ' ἢ ἵππων, οὔτω καὶ ἢ ὁ χρόνος ἢ χρόνῳ τινὶ ὠρισμένῳ. Μετρεῖται δ' ὡσπερ εἴπομεν, ὃ τε χρόνος κινήσει καὶ ἢ κινήσεις χρόνῳ. Τούτο δ' ἐστίν, ὅτι ὑπὸ τῆς ὠρισμένης κινήσεως

ἢ ἢ ψυχῆ ἀριθμεῖν F.G.I. ἢ ἢ] αἰεὶ E. ἢ εἶναι om. F. ἢ δὲ] τε H. ἢ ἐστίν. Ὁ χρόνος E. ἢ ἀριθμὸς ὁ χρόνος H. ἢ ἐν χρόνῳ om. I. ἢ καὶ φθίρεται om. E.F.G, ante καὶ ἀλλοιοῦται ponit H. ἢ ἀυξεται G.H. ἢ φθίρεται pr. E. ἢ ἢ] εἰ E. ὁ ἀπλῶς ἀριθμὸς ἐστὶ F.G.H.I. ἢ καὶ κινεῖσθαι H, κινεῖσθαι G. ἢ ἄλλο G. ἢ χρόνοι ἢ ἴσοι H. ἢ ἢ οὐ om. E. ἢ αὐτὸς] ἄσας G.I. ἢ ὁμοίως καὶ] καὶ ἢ ἴσος καὶ πᾶς H. ἢ καὶ post δὲ om. E. ἢ εἶεν] οἱ μὲν εἶεν E, εἶεν οἱ μὲν H. ἢ οὔτω δὲ καὶ F.G.I. ἢ φορᾶς καὶ τῆς ἀλλοιώσεως H. ἢ πανταχῇ H. ἢ πανταχῇ E. ἢ ἐνὶ] ἐν I. ἢ τινι om. E. ἢ δ' om. H. ἢ ὁ om. E. ἢ ὠρισμένῳ τινὶ χρόνῳ H.

χρόνῳ μετρεῖται τῆς ^h τε κινήσεως τὸ ποσὸν καὶ τοῦ χρόνου. Εἰ οὖν τὸ πρῶτον μέτρον ⁱ πάντων τῶν συγγενῶν, ἢ κυκλοφορία ἢ ^k ὁμαλῆς μέτρον μάλιστα, ὅτι ^l ὁ ἀριθμὸς ὁ ταύτης γνωριμώτατος. Ἐλλοίωσις μὲν οὖν οὐδ' αὔξησης οὐδὲ γένεσις ⁹ οὐκ εἰσὶν ὁμαλεῖς, φορὰ δ' ἐστίν. Διὸ καὶ δοκεῖ ^m ὁ χρόνος εἶναι ⁿ ἢ τῆς σφαίρας κίνησις, ὅτι ταύτη μετροῦνται αἱ ἄλλαι κινήσεις καὶ ὁ χρόνος ταύτη τῇ κινήσει. Διὰ δὲ τοῦτο καὶ τὸ εἰωθὸς λέγεσθαι συμβαίνει· φασὶ γὰρ κύκλον εἶναι τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, καὶ τῶν ἄλλων τῶν κινήσιν ἐχόντων φυσικὴν καὶ γένεσιν καὶ φθοράν. Τοῦτο δ', ὅτι ^o ταῦτα ¹⁰ πάντα τῷ χρόνῳ κρίνεται, καὶ λαμβάνει τελευτὴν καὶ ἀρχὴν ὥσπερ ἂν εἰ κατὰ τινα περίοδον· καὶ γὰρ ὁ χρόνος ^p αὐτὸς ^q εἶναι δοκεῖ κύκλος τις. Τοῦτο δὲ πάλιν δοκεῖ, διότι τοιαύτης ^r ἐστὶ φορᾶς μέτρον καὶ μετρεῖται ^s αὐτὸς ὑπὸ ^t τοιαύτης. Ὡστε τὸ λέγειν εἶναι τὰ γινόμενα τῶν πραγμάτων κύκλον ^v τὸ λέγειν ^w ἐστὶ τοῦ χρόνου ^x εἶναι τινα κύκλον· τοῦτο δ', ὅτι μετρεῖται τῇ κυκλοφορίᾳ· παρὰ γὰρ τὸ ^y μέτρον οὐδὲν ἄλλο παρεμφαίνεται τὸ μετρούμενον, ἀλλ' ἢ πλείω μέτρα τὸ ὅλον. Λέγεται δ' ὀρθῶς καὶ ^z ὅτι ἀριθμὸς μὲν ὁ αὐτὸς ¹¹ ^a ὁ τῶν προβάτων ^b καὶ τῶν κυνῶν, εἰ ἴσος ἐκάτερος, δεκάς δὲ οὐχ ἢ αὐτῆ ^c οὐδὲ δέκα ^d ταῦτά, ὥσπερ οὐδὲ τρίγωνα τὰ αὐτὰ τὸ ἰσόπλευρον, καὶ ^e τὸ ^f σκαληνές. Καίτοι σχῆμά γε ταυτό, ὅτι τρίγωνα ἄμφω· ^g ταυτό γὰρ λέγεται οὐ μὴ διαφέρει ^h διαφορᾶ, ἀλλ' οὐχὶ οὐ διαφέρει, οἷον ⁱ τρίγωνον τριγώνου διαφορᾶ διαφέρει τοιγαροῦν ἕτερα τρίγωνα· ^k σχήματος ^l δὲ οὐ, ἀλλ' ἐν τῇ αὐτῇ διαιρέσει καὶ μιᾶ. ^m Σχῆμα γὰρ τὸ μὲν τοιόνδε κύκλος, τὸ δὲ τοιόνδε τρίγωνον, τούτου δὲ τὸ μὲν

^h τε] δὲ E, om. F. ⁱ πάντων H. ^k ὁμαλῆ I. ^l ὁ om. E.
^m ὁ om. F. ⁿ σφαίρας ἢ κ. F. ^o ταῦτα om. E. ^p αὐτὸς om. H.
^q εἶναι post τις F. ^r φορᾶς ἐστὶ F.G.I. ^s αὐτὸς] ὁ αὐτὸς G. ^t τοιαύτης φορᾶς. Ὡς τὸ E. ^v τὸ—κύκλον om. H. ^w ἐστὶ τὸ τοῦ F.
^x τινα εἶναι I. ^y μέτρον] μετροῦν F. ^z ὅτι ὁ ἀρ. F.H.I. ^a ὁ post αὐτὸς om. E. ^b καὶ ὁ τῶν H. ^c οὐδὲ δ. ταυτά om. F. ^d τὰ αὐτά E.I.
^e τὸ ante σκ. om. E. ^f σκαληνόν F.H, σκαληνες αλλα E. ^g ταυτὸν H.
^h διαφορᾶ F. ⁱ τρίγωνον om. E. ^k σχήματα F, σχῆμα I. ^l δὲ] δὲ σχήματος I, δὲ γε G.H, et corr. E. ^m γάρ ἐστι τὸ H.

12 τοιόνδε ἰσόπλευρον, τὸ δὲ τοιόνδε ^η σκαληνές. Σχήμα ^ο μὲν οὖν τὸ αὐτὸ καὶ ^ρ τοῦτο (τρίγωνον γάρ), τρίγωνον δ' οὐ τὸ αὐτό. Καὶ ^ι ὁ ἀριθμὸς ^ρ δὴ ὁ αὐτός· οὐ γὰρ διαφέρει ἀριθμοῦ διαφορᾷ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν· δεκάς δ' οὐχ ἡ αὐτή· ἐφ' ὧν γὰρ λέγεται, διαφέρει· τὰ μὲν γὰρ κύνες, τὰ δ' ἵπποι. Καὶ περὶ μὲν χρόνου καὶ αὐτοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὸν οἰκείων τῇ σκέψει εἴρηται.

^ς Ε.

Μεταβάλλει δὲ τὸ μεταβάλλον πᾶν τὸ μὲν κατὰ συμβεβηκός, ^ι οἷον ὅταν ^η λέγωμεν ^ν τὸ μουσικὸν βαδίζειν, ὅτι ὦ συμβέβηκε μουσικῶ ^ω εἶναι, τοῦτο βαδίζει· τὸ δὲ τῷ τούτου τι μεταβάλλειν ἀπλῶς λέγεται μεταβάλλειν, οἷον ὅσα λέγεται κατὰ μέρη· ὑγιάζεται γὰρ τὸ σῶμα, ὅτι ὁ ὀφθαλμὸς ^η ἢ ὁ θώραξ, ταῦτα δὲ μέρη τοῦ ὅλου σώματος. ^υ Ἔστι ^χ δὲ δὴ τι ὃ οὔτε κατὰ συμβεβηκός κινεῖται οὔτε τῷ ἄλλο τι τῶν αὐτοῦ, ἀλλὰ τῷ αὐτὸ κινεῖσθαι πρῶτον. Καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ καθ' ^υ αὐτὸ κινήτον, κατ' ἄλλην δὲ κίνησιν ἕτερον, οἷον ἀλλοιωτόν, καὶ ἀλλοιώσεως ὑγιαντόν ἢ θερμαντόν ἕτερον. ^υ Ἔστι δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ κινουήντος ὡσαύτως· τὸ μὲν γὰρ ^z κατὰ συμβεβηκός ^α κινεῖ, τὸ δὲ κατὰ μέρος τῷ ^β τῶν τούτου τι, τὸ δὲ καθ' ^ε αὐτὸ πρῶτον, οἷον ὁ μὲν ἰατρὸς ἰάται, ἡ δὲ ³ χεὶρ ^δ πλήττει. ^ι Ἐπεὶ δ' ἔστι μὲν ^ε τι τὸ κινουήν πρῶτον, ἔστι δὲ τι τὸ κινούμενον, ἔτι ἐν ὦ, ὁ χρόνος, καὶ παρὰ ταῦτα ἐξ οὗ καὶ εἰς ὃ· πᾶσα γὰρ κίνησις ἐκ τινος καὶ εἰς τι· ἕτερον γὰρ τὸ ^ε πρῶτον κινούμενον καὶ εἰς ὃ κινεῖται καὶ ἐξ οὗ, οἷον τὸ ξύλον καὶ τὸ θερμόν καὶ τὸ ψυχρόν. Τούτων δὲ τὸ μὲν ⁴ ὃ, τὸ δ' εἰς ὃ, τὸ δ' ἐξ οὗ. ^ι Ἡ ^ς δὴ κίνησις δῆλον ὅτι ἐν τῷ ξύλῳ, οὐκ ἐν τῷ εἶδει· οὔτε γὰρ κινεῖ οὔτε κινεῖται τὸ εἶδος ἢ

^η σκαληνόν F.H. ^ο μὲν om. H. ^ρ τοῦτο τρίγωνον γάρ] τὸ τρίγωνον E. ^ι ὁ ante ἀρ. om. F. ^ρ δὲ H. ^ς Codices E.F.H.I. E.] φυσικῶν πέμπτον I. ^ι οἷον ὅταν corr. E. ^η ante τὸ litteras quattuor deletas E. ^ν τὸν H.I. ^ω εἶναι om. pr. E. ^χ δὲ om. F. ^υ ἐαυτὸ I. ^z κατὰ om. E. ^α κινουήν H. ^β τῶν om. F. ^ε ἐαυτὸ F.I. ^δ πλήσσει F.I. ^ε τι om. F. ^ε πρῶτως H. ^ς δὲ E.F.

ὁ τόπος ἢ ^h τὸ τοσόνδε, ἀλλ' ἔστι κινουῦν ⁱ καὶ κινούμενον ^k καὶ εἰς ὃ κινεῖται. Μᾶλλον γὰρ εἰς ὃ ἢ ἐξ οὗ κινεῖται, ὀνομάζεται ἢ μεταβολή. Διὸ ^l καὶ ἡ φθορὰ εἰς τὸ μὴ ὄν μεταβολή ἐστίν· καίτοι ^m καὶ ἐξ ὄντος μεταβάλλει τὸ φθειρόμενον· καὶ ἡ γένεσις εἰς ⁿ ὄν, καίτοι ^o καὶ ἐκ μὴ ὄντος. Τί μὲν οὖν ἐστὶν ^p ἡ κίνησις, εἴρηται πρότερον· τὰ δ' εἶδη καὶ ^q τὰ πάθη καὶ ὁ τόπος, εἰς ^a κινουῦνται τὰ κινούμενα, ἀκίνητά ἐστίν, οἷον ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ θερμότης. Καίτοι ἀπορήσειεν ⁵ ἂν τις, εἰ τὰ πάθη κινήσεις, ἢ δὲ λευκότης πάθος· ἔσται ^r γὰρ εἰς ^s κίνησιν μεταβολή. Ἄλλ' ἴσως οὐχ ἡ λευκότης κινήσις, ^t ἀλλ' ἡ λεύκανσις. ^v Ἔστι δὲ καὶ ἐν ἐκείνοις καὶ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς καὶ τὸ κατὰ μέρος ^w καὶ τὸ κατ' ἄλλο καὶ τὸ πρῶτως καὶ ^x τὸ μὴ κατ' ^y ἄλλο, οἷον τὸ λευκαινόμενον εἰς μὲν τὸ νοούμενον μεταβάλλει κατὰ συμβεβηκὸς (τῷ γὰρ χρώματι συμβέβηκε νοεῖσθαι), εἰς δὲ χρώμα, ὅτι μέρος τὸ λευκὸν τοῦ χρώματος, καὶ εἰς τὴν Εὐρώπην, ὅτι μέρος αἱ Ἀθηναί τῆς Εὐρώπης, εἰς δὲ τὸ λευκὸν χρώμα καθ' αὐτό. Πῶς μὲν οὖν καθ' αὐτὸ κινεῖται, καὶ πῶς κατὰ συμβεβηκὸς, ⁶ ^z καὶ πῶς κατ' ἄλλο τι, καὶ πῶς τὸ αὐτὸ πρῶτον, καὶ ἐπὶ κινουῦντος καὶ ^a ἐπὶ κινουμένου, δῆλον, καὶ ὅτι ἡ κίνησις οὐκ ἐν τῷ εἶδει ἀλλ' ἐν τῷ κινουμένῳ καὶ κινήτῳ κατ' ἐνέργειαν. Ἡ ⁷ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκὸς μεταβολὴ ἀφείσθω· ἐν ἅσιν ^b τε γὰρ ἐστὶ καὶ αἰεὶ καὶ πάντων· ἢ δὲ μὴ κατὰ συμβεβηκὸς οὐκ ἐν ἅσιν, ἀλλ' ἐν τοῖς ἐναντίοις καὶ ^c ἐν τοῖς μεταξὺ καὶ ἐν ἀντιφάσει. Τούτου δὲ πίστις ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς. Ἐκ δὲ τοῦ μεταξὺ ^d μεταβάλλει· χρῆται γὰρ αὐτῷ ὡς ἐναντίῳ ὄντι πρὸς ἐκάτερον· ἔστι γὰρ πῶς τὸ μεταξὺ τὰ ἄκρα. Διὸ καὶ τοῦτο πρὸς ἐκείνα ^e καὶ ἐκείνα πρὸς τοῦτο λέγεται ^f πῶς ἐναν-

^h τὸ om. E. ⁱ καὶ om. E.F. ^k καὶ om. E. ^l καὶ om. E.H.
^m καὶ om. F. ⁿ ὄν] ὁ I. ^o καὶ om. F.I. ^p ἢ om. F. ^q τὰ post
καὶ om. E. ^r γὰρ] δὲ F. ^s κίνησιν ἢ μετ. H. ^t ἀλλ' ἢ λεύκαν-
σις om. E. ^v ἔσται I. ^w καὶ τὸ κατ' ἄλλο om. H, ἄλλο καὶ τὸ om. E.
^x τὸ ante μὴ om. F. ^y ἄλλον E. ^z καὶ πῶς κατ' ἄλλο τι om. E.
^a ἐπὶ om. E. ^b γὰρ τε E.H. ^c ἐν ante τοῖς μ. om. F. ^d μεταβάλ-
λει ὡς ἐξ ἐναντίου· χρῆται H. ^e καὶ ἐκείνα H.I. ^f πῶς] ὡς E. for-
tasse corr.

τία, οἶον ἢ ^γ μέση βαρεία πρὸς τὴν νητὴν καὶ ὀξεία πρὸς ^z τὴν
 ὑπάτην, καὶ τὸ φαιὸν λευκὸν πρὸς τὸ μέλαν καὶ μέλαν πρὸς
 8 τὸ λευκόν. ¹ Ἐπεὶ δὲ ^a πᾶσα μεταβολή ^b ἐστὶν ἕκ τινος εἰς τι
 (δηλοῖ ^c δὲ καὶ τοῦνομα· μετ' ἄλλο γάρ τι καὶ τὸ μὲν πρό-
 τερον δηλοῖ, τὸ ^d ὕστερον), μεταβάλλοι ^d ἂν τὸ μεταβάλλον
 τετραχῶς· ἢ γὰρ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον, ^e ἢ ἐξ ὑπο-
 κειμένου εἰς ^f μὴ ὑποκείμενον, ἢ ^g οὐκ ἐξ ὑποκειμένου ^h εἰς ὑπο-
 κείμενον, ἢ ⁱ οὐκ ἐξ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκείμενον· λέγω ^k δὲ
 9 ὑποκείμενον τὸ καταφάσει δηλούμενον. ^v Ὡστε ἀνάγκη ἐκ
 τῶν εἰρημένων τρεῖς εἶναι μεταβολάς, τὴν τε ἐξ ὑποκειμένου
 εἰς ὑποκείμενον, καὶ τὴν ἐξ ὑποκειμένου εἰς μὴ ὑποκείμενον, καὶ
 τὴν ἐκ μὴ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον. ¹ Ἡ γὰρ ¹ οὐκ ἐξ ὑπο-
 κειμένου εἰς ^m μὴ ὑποκείμενον οὐκ ἔστι μεταβολή διὰ τὸ μὴ
 εἶναι κατ' ἀντίθεσιν· οὔτε γὰρ ἐναντία οὔτε ἀντίφασίς ἐστίν.
 10 ¹ Ἡ μὲν οὖν ⁿ οὐκ ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβολή
 κατ' ἀντίφασιν γένεσις ^o ἐστίν, ἢ μὲν ἀπλῶς ἀπλῆ, ἢ δὲ τις
 τινός, οἶον ἢ μὲν ἐκ ^p μὴ λευκοῦ εἰς λευκὸν γένεσις τούτου, ἢ
 δ' ἐκ τοῦ μὴ ὄντος ἀπλῶς εἰς οὐσίαν γένεσις ἀπλῶς, καθ' ἣν
 ἀπλῶς γίνεσθαι καὶ οὐ τί γίνεσθαι λέγομεν· ἢ δ' ἐξ ὑποκει-
 μένου εἰς οὐχ ὑποκείμενον φθορά, ἀπλῶς μὲν ^q ἢ ἐκ τῆς οὐ-
 σίας εἰς τὸ μὴ εἶναι, τὶς δὲ ^r ἢ εἰς τὴν ἀντικείμενην ἀπόφασιν,
 11 καθάπερ ἐλέχθη καὶ ἐπὶ τῆς γενέσεως. Εἰ δὴ τὸ μὴ ὄν λέγε-
 ται πλεοναχῶς, καὶ μήτε τὸ κατὰ σύνθεσιν ἢ διαίρεσιν ἐνδέ-
 χεται κινεῖσθαι μήτε τὸ κατὰ δύναμιν, τὸ τῷ ἀπλῶς κατ'
 ἐνέργειαν ὄντι ἀντικείμενον· τὸ μὲν ^s γὰρ μὴ λευκὸν ἢ μὴ
^t ἀγαθὸν ὅμως ἐνδέχεται κινεῖσθαι κατὰ συμβεβηκός (εἴη γὰρ
^v ἂν ἄνθρωπος τὸ μὴ λευκόν), τὸ δ' ἀπλῶς μὴ τόδε οὐδαμῶς
 ἀδύνατον γὰρ τὸ μὴ ὄν κινεῖσθαι, εἰ δὲ τοῦτο, καὶ τὴν γένεσιν

^γ μέση—καὶ τὸ in litura rc. E. ^z τὴν ante ὑπ. om. F. ^a πᾶσα om. pr. F. ^b ἐστὶν om. F. ^c δέ] γάρ E. ^d ἂν] δ' ἂν E. ^e ἢ οὐκ ἐξ H.I. ^f μὴ] οὐχ F.H.I. ^g οὐκ] μὴ F.H. ^h εἰς] εἰς οὐχ F. ⁱ οὐκ ἐξ] ἐξ οὐχ F, ἐξ H.I. ^k δὲ τὸ ὑπ. F.H.I. ^l οὐκ] μὴ F.H.I. ^m μὴ] οὐχ F.H.I. ⁿ οὐκ ἐξ] ἐξ I, ἐκ μὴ H. ^o ἐστὶν om. I. ^p μὴ post ἐκ om. I. ^q ἢ om. E.H. ^r ἢ om. F. ^s γὰρ om. H. ^t ἀγαθὸν ὄν ὅμως H. ^v ἂν om. cod.

^w κίνησιν εἶναι· γίνεται γὰρ τὸ μὴ ὄν. Εἰ γὰρ καὶ ὅτι μά-¹²
 λιστα κατὰ συμβεβηκὸς γίνεται, ἀλλ' ὅμως ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι
 ὑπάρχει τὸ μὴ ὄν κατὰ τοῦ γινομένου ἀπλῶς· ὁμοίως δὲ καὶ
 τὸ ἡρεμεῖν. Ταῦτά ^x τε ^y δὴ συμβαίνει δυσχερῆ ^z τῷ κινεῖ-
 σθαι τὸ μὴ ὄν, καὶ εἰ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν τόπῳ, τὸ δὲ μὴ
 ὄν οὐκ ἔστιν ἐν τόπῳ· εἴη γὰρ ἄν που. Οὐδὲ δὴ ἡ φθορὰ
 κίνησις· ἐναντίον μὲν γὰρ κινήσει ^a ἢ κίνησις ἢ ἡρεμία, ἢ δὲ
 φθορὰ γενέσει ἐναντίον. Ἐπεὶ δὲ πᾶσα κίνησις μεταβολή ¹³
 τις, μεταβολαὶ δὲ τρεῖς αἰ εἰρημέται, τούτων δὲ αἰ κατὰ
 γένεσιν καὶ φθορὰν οὐ κινήσεις, αὗται δ' ^b εἰσὶν ^c αἰ κατ' ἀντί-
 φασιν, ἀνάγκη τὴν ἐξ ὑποκειμένου εἰς ὑποκείμενον μεταβολὴν
 κίνησιν εἶναι ^d μόνην. Τὰ δ' ὑποκείμενα ἢ ἐναντία ἢ μεταξύ
 καὶ γὰρ ἡ στέρησις κείσθω ἐναντίον, καὶ δηλοῦται ^e κατα-
 φάσει, ^f τὸ γυμνὸν καὶ λευκὸν καὶ μέλαν. Εἰ οὖν αἰ κατη-
 γορίαι διήρηται οὐσία καὶ ποιότητι καὶ ^g τῷ ποῦ καὶ ^h τῷ
 ποτὲ καὶ τῷ πρὸς τι καὶ ⁱ τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποιεῖν ἢ πάσχειν,
 ἀνάγκη τρεῖς εἶναι κινήσεις, τὴν τε τοῦ ^k ποιοῦ καὶ ^l τὴν τοῦ
^m ποσοῦ καὶ τὴν κατὰ τόπον.

Κατ' οὐσίαν δ' οὐκ ἔστι κίνησις διὰ τὸ μηδὲν εἶναι οὐσία ²
 τῶν ὄντων ἐναντίον. Οὐδὲ δὴ ⁿ τῷ πρὸς τι ἐνδέχεται γὰρ
 θατέρου μεταβάλλοντος ἀληθεύσθαι θάτερον μηδὲν μετα-
 βάλλον, ὥστε κατὰ συμβεβηκὸς ἢ κίνησις αὐτῶν. Οὐδὲ δὴ
 ποιοῦντος καὶ πάσχοντος, ^o οὐδὲ παντὸς κινουμένου καὶ κι-
 νοῦντος, ὅτι οὐκ ἔστι κινήσεως κίνησις οὐδὲ γενέσεως γένεσις,
 οὐδ' ὅλως μεταβολὴ μεταβολῆς. Πρῶτον μὲν γὰρ διχῶς ²
 ἐνδέχεται κινήσεως εἶναι κίνησιν, ἢ ὡς ὑποκειμένου, οἷον ^p ὁ
 ἄνθρωπος κινεῖται, ὅτι ἐκ λευκοῦ εἰς μέλαν μεταβάλλει.
^q Ἀρά γε οὕτω καὶ ἡ κίνησις ἢ θερμαίνεται ἢ ψύχεται ἢ τό-

^w εἶναι κίνησιν F. ^x τε] δὲ E, om. I. ^y δὴ πάντα συμβαίνει F.I.
^z τῷ κινεῖσθαι τὸ μὴ ὄν om. E.H. ^a ἢ κ.] ἢ κ. E.H, κ. F. ^b εἰσὶν
 om. I. ^c αἰ] καὶ E.H.I. ^d μόνην F.I. ^e καταφυσιν E. ^f τὸ λευκὸν
 καὶ τὸ γυμνὸν καὶ τὸ μέλαν H. ^g τῷ ποῦ] τόπῳ E. ^h τῷ om. I, τῷ
 ποτε om. E.H. ⁱ τῷ ante ποσῷ om. E.H. ^k ποσοῦ F.I. ^l τὴν om. I.
^m ποιοῦ F.I. ⁿ τῷ om. E. ^o οὐδὲ—κινουόντος] ἢ κινουμένου κινουόντος E.
^p ὁ om. F.I. ^q ἀρά γε om. E.H.

πον ἢ μεταλλάττει ἢ αὐξάνεται ἢ φθίνει; Τοῦτο δὲ ἀδύνατον· οὐ γὰρ τῶν ὑποκειμένων τι ἢ μεταβολή. Ἡ τῷ ἑτερόν τι ὑποκείμενον ἢ ἐκ μεταβολῆς μεταβάλλειν εἰς ἕτερον εἶδος, οἷον ἄνθρωπος ἐκ νόσου εἰς ὑγίειαν. Ἄλλ' οὐδὲ τοῦτο δυνατόν πλὴν κατὰ συμβεβηκός· αὕτη γὰρ ἢ κίνησις ἐξ ἄλλου ἢ εἶδους εἰς ἄλλο ἐστὶ μεταβολή. Ὑ καὶ ἡ γένεσις δὲ καὶ ἡ φθορὰ ὡσαύτως, πλὴν αἱ μὲν εἰς ἀντικείμενα ὠδί, ἢ δὲ κίνησις ὕ οὐχ ὁμοίως. Ὑ Αμα οὖν μεταβάλλει ἐξ ὑγείας εἰς νόσον καὶ ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς μεταβολῆς εἰς ἄλλην. Δῆλον ἔστι ὅτι ὅταν νοσήσῃ, μεταβεβληκὸς ἐστὶ εἰς ὅποιανοῦν ἐνδέχεται γὰρ ἡρεμεῖν. Καὶ ἔτι εἰς μὴ τὴν τυχούσαν ἰαί, ἢ κἀκείνη ἐκ τινος εἰς τι ἑτερον. Ὡστε καὶ ἡ ἀντικειμένη ἐστὶ ἢ ὑγίανσις· ἀλλὰ τῷ συμβεβηκέναι, οἷον εἰ ἐξ ἀναμνήσεως εἰς λήθην μεταβάλλει, ἢ ὅτι ὦ ὑπάρχει, ἐκείνο μεταβάλλει ὅτε μὲν εἰς ἐπιστήμην ὅτε δὲ εἰς ὑγίειαν. Ἐπι ἢ εἰς ἀπειρὸν βαδιεῖται, εἰ ἐστὶ μεταβολῆς μεταβολὴ καὶ γένεσεως γένεσις. Ἄνάγκη δὴ καὶ τὴν προτέραν, ἢ εἰ ἢ ὑστέρα ἐστὶ, οἷον εἰ ἢ ἀπλὴ γένεσις ἐγίνετό ποτε, καὶ τὸ γινόμενον ἐγίνετο, ὥστε οὐπὼ ἢ ἦν γινόμενον ἀπλῶς, ἀλλὰ ἢ τι γινόμενον ἢ καὶ γινόμενον ἢ δὴ, καὶ πάλιν τοῦτ' ἐγίνετό ποτε, ὥστ' οὐκ ἦν πω τότε γινόμενον. Ἐπεὶ ἢ δὲ τῶν ἀπειρῶν ἢ οὐκ ἐστὶ τι πρῶτον, οὐκ ἐστὶ τὸ πρῶτον, ὥστ' οὐδὲ τὸ ἐχόμενον. Οὔτε γίνεσθαι οὖν οὔτε κινεῖσθαι οἷον τε οὔτε μεταβάλλειν οὐδέν. Ἐπι τοῦ αὐτοῦ κίνησις ἢ ἐναντία καὶ ἔτι ἡρέμησις καὶ γένεσις καὶ φθορά, ὥστε τὸ γινόμενον ὅταν ὀ γίγνηται γινόμενον, τότε φθείρεται· οὔτε γὰρ εὐθὺς γινόμενον οὔθ' ὕστερον· εἶναι γὰρ δεῖ τὸ φθειρόμενον. Ἐπι ἢ ὕλην δεῖ ὑπεῖναι καὶ τῷ γινομένῳ καὶ ἢ τῷ μεταβάλλοντι.

ἢ ἀλλάττει E. ἢ ἐκ] εἶναι ἐκ I. ἢ εἶδους om. E.H. Ὑ καὶ γὰρ ἢ E. ὠδί ἢ ὠδί ἢ in litura rc. E. ἢ δὲ om. E. Ὑ οὐχ ὁμοίως om. E.H. ἢ δὴ E.H.I. ἢ αἰ] δεῖ γὰρ H, om. I. ἢ κἀκείνη H. ἢ ἑτερον ἐστὶ ὥστε E. ἢ ἢ om. F. ἢ εἰ om. E.H. ἢ ὅτι—μεταβάλλει om. F. ἢ εἰς] δ' εἰς F.I. ἢ εἰ ὑστεραία I, εἰ ὑστέρα F. ἢ ἦν τὸ γινόμενον F. ἢ τι om. E. ἢ καὶ γινόμενον] τὸ E, om. H. ἢ δὴ E. ἢ οὐκ ἐστὶ τι πρῶτον om. F, τι om. E. ὀ γένηται E.F. ἢ δεῖ ὕλην F.H.I. ἢ τῷ om. E.

Τίς οὖν ἔσται; Ὡσπερ τὸ ἀλλοιωτὸν ἢ τὸ σῶμα ἢ ψυχὴ, ἢ οὕτω ὁ δὴ τὸ γινόμενον κίνησις ἢ γένεσις. Καὶ πάλιν τι εἰς ὃ κινουῦνται· δεῖ γὰρ εἶναι τι τὴν τοῦδε ἐκ τοῦδε εἰς τὸδε κίνησιν ἢ καὶ μὴ κίνησιν ἢ γένεσιν. Ἄμα δὲ ἢ πῶς καὶ ἔσται; Οὐ γὰρ ἔσται μάθησις ἢ τῆς μαθήσεως γένεσις, ὥστ' οὐδὲ ἢ γενέσεως γένεσις, οὐδὲ τις ἢ τινός. Ἔτι εἰ τρία εἶδη κινήσεως ἔστι, τούτων τινὰ ἀνάγκη εἶναι ἢ τὴν ὑποκειμένην φύσιν καὶ εἰς ἢ κινουῦνται, ἢ οἷον τὴν φοράν ἀλλοιουῖσθαι ἢ φέρεσθαι. Ὅλως δ' ἐπεὶ κινεῖται ἢ τὸ κινούμενον πᾶν τριχῶς, ἢ ἢ τῷ κατὰ συμβεβηκὸς ἢ τῷ μέρος τι ἢ τῷ καθ' αὐτό, κατὰ συμβεβηκὸς ἢ μόνον ἢ ἐνδέχοιτο μεταβάλλειν τὴν μεταβολὴν, οἷον εἰ ἢ ὁ ὑγιαζόμενος ἢ τρέχει ἢ μανθάνει· τὴν δὲ κατὰ συμβεβηκὸς ἀφεῖμεν πάλαι. Ἐπεὶ δὲ οὔτε οὐσίας οὔτε τοῦ ἢ πρὸς τι οὔτε τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν, λείπεται ἢ κατὰ ἢ τὸ ποιοῦν καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποῦ κίνησιν εἶναι μόνον· ἐν ἐκάστῳ ἢ γὰρ ἔστι τούτων ἐναντίωσις. Ἡ μὲν οὖν κατὰ τὸ ποιοῦν ἢ κίνησις ἀλλοιώσις ἔστω· τοῦτο γὰρ ἐπέζευκται κοινὸν ὄνομα. Λέγω δὲ τὸ ποιοῦν οὐ τὸ ἐν τῇ οὐσίᾳ (καὶ γὰρ ἢ διαφορὰ ἢ ποιότης) ἀλλὰ τὸ παθητικόν, καθ' ὃ λέγεται πάσχειν ἢ ἀπαθὲς εἶναι. Ἡ δὲ κατὰ τὸ ποσόν, τὸ μὲν κοινὸν ἢ ἀνώ-11 νυμον, καθ' ἢ ἐκάτερον δ' αὐξήσις καὶ φθίσις, ἢ μὲν εἰς τὸ τέλειον μέγεθος αὐξήσις, ἢ δ' ἐκ τούτου φθίσις. Ἡ δὲ κατὰ ἢ τόπον καὶ τὸ ἢ κοινὸν καὶ τὸ ἢ ἴδιον ἢ ἀνώνυμος, ἔστω δὲ φορά καλουμένη τὸ κοινό· καίτοι λέγεται ἢ γε ταῦτα φέρεσθαι ἢ μόνον κύριως, ὅταν μὴ ἢ ἐπ' αὐτοῖς ἢ τὸ στήναι τοῖς μεταβάλλουσι τὸν τόπον, καὶ ὅσα ἢ μὴ αὐτὰ ἑαυτὰ κινεῖ κατὰ τό-

ἢ ἢ om. E.H. ὁ δὴ] τί F, om. E.H. ἢ καὶ om. F, καὶ μὴ κίνησιν om. H.I, in ἢ γένεσιν (hæc enim deerant) mutavit E. ἢ καὶ πῶς F.H.I. ἢ γένεσις γενέσεως H. ἢ τινός om. F. ἢ τὴν] καὶ τὴν E.H. ἢ κινεῖται I. ἢ οἷον] οἷον ἀνάγκη F, om. E. et pr. H. ἢ τὸ κινούμενον om. E. ἢ τῷ om. E.H. ἢ μόνως F.I, μὲν E. ἢ ὁ ὑγ.] ὑγ. τις E. ἢ τρέχει ἢ μανθάνει I. ἢ καὶ κατὰ τὸ F. ἢ τὸ om. E. ἢ ποιοῦν F. ἢ ἀνώνυμος E. ἢ ἕτερον E.H. ἢ ἴδιον καὶ τὸ κοινὸν I. ἢ ἀνώνυμοι I. ἢ γε φέρεσθαι ταῦτα I, φέρεσθαί γε ταῦτα H, φέρεσθαι ταῦτα F. ἢ μόνον E.H. ἢ ἐφ' αὐτοῖς E, ἐφ' ἑαυτοῖς F.H. ἢ μὴ om. E.

13 πον. Ἡ δ' ἐν τῷ αὐτῷ εἶδει μεταβολὴ ἐπὶ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἀλλοίωσις ἐστίν· ἡ γὰρ ἐξ ἐναντίου ^s εἰς ἐναντίον κινήσις ἐστίν, ἢ ἀπλῶς ἢ πῆ· ἐπὶ μὲν γὰρ τὸ ἥττον ἰούσα εἰς τούναντίον λεχθήσεται μεταβάλλειν, ἐπὶ δὲ τὸ μᾶλλον ὡς ἐκ ^t τούναντίου εἰς ^v τὸ αὐτό. Διαφέρει γὰρ οὐδὲν πῆ μεταβάλλειν ἢ ἀπλῶς, πλὴν πῆ δεήσει τάναντία ὑπάρχειν· τὸ δὲ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐστὶ ^w τῷ πλέον ἢ ἔλαττον ^x ἐνυπάρχειν ^y τούναντίου καὶ ^z μή. Ὅτι μὲν οὖν αὐταὶ τρεῖς μόναι κινήσεις εἰσίν, ἐκ τούτων δῆλον· ἀκίνητον δ' ἐστὶ τὸ τε ὅλως ἀδύνατον κινήθῃναι, ὥσπερ ὁ ψόφος ἀόρατος, καὶ τὸ ἐν πολλῷ χρόνῳ ^z μόλις κινούμενον ^a ἢ τὸ βραδέως ἀρχόμενον, ὃ λέγεται δυσκίνητον, καὶ ^b τὸ πεφυκὸς μὲν κινεῖσθαι καὶ δυνάμενον, μὴ κινούμενον δὲ τότε ὅτε πέφυκε καὶ οὐ καὶ ὡς, ὅπερ ἡρεμεῖν καλῶ τῶν ἀκινήτων μόνον· ἐναντίον γὰρ ἡρεμία κινήσει, ὥστε στέρησις ἂν εἴη τοῦ δεκτικοῦ. Τί μὲν οὖν ^c ἐστὶ κίνησις καὶ τί ἡρεμία, καὶ πόσαι μεταβολαὶ καὶ ^d ποῖαι κινήσεις, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων.

3 Μετὰ δὲ ταῦτα ^e λέγωμεν τί ἐστὶ τὸ ἅμα ^f καὶ χωρὶς, καὶ τί τὸ ἄπτεσθαι, καὶ τί τὸ μεταξὺ καὶ τί τὸ ἐφεξῆς καὶ τί τὸ ἐχόμενον ^g καὶ συνεχές, καὶ τοῖς ποίοις ἕκαστον τούτων ὑπάρχειν πέφυκεν. Ἄμα μὲν οὖν ^h λέγεται ταῦτ' εἶναι κατὰ τόπον, ὅσα ἐν ἐνὶ ⁱ τόπῳ ἐστὶ πρῶτω, χωρὶς δὲ ὅσα ἐν ^k ἐτέρῳ, ἄπτεσθαι δὲ ὧν τὰ ἄκρα ἅμα, μεταξὺ δὲ εἰς ὃ πέφυκε πρῶτον ἀφικνεῖσθαι τὸ μεταβάλλον, ἢ εἰς ὃ ἔσχατον ^l μεταβάλλει κατὰ φύσιν συνεχῶς μεταβάλλον. Ἐν ἐλαχίστοις δ' ἐστὶ τὸ μεταξὺ τρισίν· ἔσχατον μὲν γὰρ ἐστὶ τῆς μεταβολῆς τὸ ἐναντίον, συνεχῶς δὲ κινεῖται τὸ μηθὲν ἢ ^m τὸ ⁿ ὀλιγιστον διαλείπον τοῦ πράγματος, μὴ τοῦ χρόνου (οὐδὲν ^o γὰρ

^s εἰς] ἢ εἰς E. ^t τοῦ ἐναντίου F.H.I. ^v τὸ om. F. ^w τὸ E. ^x τοῦ ἐναντίου ἐνυπάρχειν F.H.I. ^y μή] μὴ ἐνυπάρχειν πῆ E.I. ^z μόλις F.H.I. ^a ἢ τὸ om. E. ^b τὸ post καὶ om. I. ^c ἐστὶ om. F. ^d πόσαι F.I. ^e λέγομεν I. ^f καὶ τί τὸ χωρὶς I. ^g καὶ τί τὸ συνεχές H.I. ^h λέγω E. ⁱ πρῶτω ἐστὶ τόπω H, ἐστὶ τόπω πρῶτων I. πρῶτων etiam E, sed rc. ^k ἐτέρῳ τόπῳ ἄπ. I. ^l μεταβάλλειν E. ^m τὸ] ὅτι E. ⁿ ὀλιγοστόν pr. E. ^o κωλύει γὰρ E.I.

κωλύει διαλείποντα, καὶ εὐθὺς δὲ μετὰ τὴν ὑπάτην φθέγγασθαι τὴν νεάτην) ἀλλὰ τοῦ πράγματος, ἐν ᾧ κινεῖται. ῬΤούτο δὲ ἐν τε ταῖς κατὰ τόπον ^q καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις ^r μεταβολαῖς φανερόν. Ἐναντίον δὲ κατὰ τόπον τὸ κατ' εὐθείαν ἀπέχον πλείστον· ἢ γὰρ ἐλαχίστη πεπέρανται, μέτρον δὲ τὸ πεπερασμένον. Ἐφεξῆς δὲ οὐ μετὰ τὴν ἀρχὴν ^s μόνον ὄντος ^η ⁴ θέσει ^η ^t φύσει ^η ἄλλω τινὶ ^v οὕτως ἀφορισθέντος μηδὲν μεταξὺ ἐστὶ τῶν ἐν ^w ταυτῷ γένει καὶ οὐ ^x ἐφεξῆς ἐστίν. Λέγω δ' οἶον γραμμὴ γραμμῆς ^η γραμμαί, ^η μονάδος μονὰς ^η μονάδες, ^η οἰκίας οἰκία. Ἄλλο δ' οὐδὲν κωλύει ^y μεταξὺ εἶναι τὸ γὰρ ἐφεξῆς τινὶ ἐφεξῆς καὶ ὕστερόν τι· οὐ γὰρ ^z τὸ ἐν ἐφεξῆς ^a τοῖν δυοῖν, οὐδ' ^η ^b νομηνία τῆς δευτέρας ἐφεξῆς, ἀλλὰ ταυτ' ^c ἐκείων. Ἐχόμενον δὲ ὁ ἂν ἐφεξῆς ^d ὄν ἄπτη- ⁵ ται. Ἐπεὶ δὲ πᾶσα μεταβολὴ ἐν τοῖς ἀντικειμένοις, τὰ δ' ἀντικείμενα τὰ ^e τε ἐναντία καὶ ^f τὰ κατὰ ἀντίφασιν, ἀντιφάσεως δ' οὐδὲν ἀνὰ μέσον, φανερόν ὅτι ἐν τοῖς ἐναντίοις ἔσται τὸ μεταξὺ. Τὸ δὲ συνεχές ἐστὶ ^ε μὲν ὅπερ ἐχόμενόν ⁶ τι, λέγω δ' εἶναι συνεχές, ὅταν ^h ταυτὸ γένηται καὶ ἐν τὸ ἐκατέρου πέρασ οἷς ἄπτονται, καὶ ὥσπερ σημαίνει τοῦνομα, συνέχηται. Τούτο δ' οὐχ οἶόν τε δυοῖν ὄντων εἶναι ⁱ τοῖν ⁷ ἐσχάτων. Τούτου ^k δὲ διωρισμένου φανερόν ὅτι ἐν τούτοις ἐστὶ τὸ συνεχές, ἐξ ὧν ἐν τι πέφυκε γίνεσθαι κατὰ ^l τὴν σύναψιν. Καὶ ^m ὥς ποτε γίνεται τὸ ⁿ συνεχὸν ἐν, οὕτω καὶ τὸ ὅλον ἔσται ἐν, οἶον ^o ἢ γόμφῳ ἢ κόλλῃ ἢ ἀφῆ ἢ προσφύσει. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι πρῶτον τὸ ἐφεξῆς ἐστίν· τὸ μὲν ⁸ γὰρ ἀπτόμενον ^p ἐφεξῆς ἀνάγκη εἶναι, τὸ δ' ἐφεξῆς οὐ πᾶν ἄπτεσθαι· διὸ καὶ ^q ἐν προτέροις τῷ λόγῳ τὸ ἐφεξῆς ἐστίν,

Ῥ δὲ om. H. ^q καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις om. I. ^r μεταβολαῖς] κινήσει F.
^s μόνον om. E. ^t φύσει] εἶδει E.H. ^v οὕτως] οὐ E. ^w τῷ αὐτῷ F.
^x ἐστὶν ἐφεξῆς F. ^y εἶναι μεταξὺ I. ^z ἐφεξῆς τὸ ἐν H. ^a τῶν
δύο E. ^b νομηνία E. ^c ἐκείνοις E. ^d ὄν post ἄπτηται H, om. E.
^e τε om. E. ^f τὰ κατὰ ἀντίφασιν] ἀντίφασιν E. ^ε μὲν om. I.
^h τὸ αὐτὸ F.H.I. ⁱ τῶν ἐσχάτων E. ^k δὲ om. E. ^l τὴν om. F.
^m ὥς] ὥσπερ F.H. ⁿ συνεχές H.I. ^o ἢ] εἰ H. ^p ἀνάγκη ἐφε-
ξῆς F.H.I. ^q ἐν τοῖς πρ. F.I.

9 οἶον ἐν ^ρ ἀριθμοῖς, ^σ ἀφή δ' οὐκ ἔστιν. Καὶ εἰ ^τ μὲν συνεχές, ἀνάγκη ἄπτεσθαι, εἰ δ' ἄπτεται, οὐπω συνεχές· οὐ γὰρ ἀνάγκη ἐν εἶναι αὐτῶν τὰ ἄκρα, εἰ ἅμα ^υ εἶεν· ἀλλ' εἰ ἐν, ἀνάγκη καὶ ἅμα. Ὡστε ἡ σύμφυσις ὑστάτη κατὰ ^ω τὴν γένεσιν· ἀνάγκη γὰρ ^χ ἀψασθαι, εἰ συμφύσεται τὰ ἄκρα· τὰ δὲ ἀπτόμενα οὐ ^υ πάντα συμπέφυκεν· ἐν οἷς δὲ μὴ ἔστιν ἀφή, δῆλον ὅτι ^ζ οὐκ
 10 ἔστιν οὐδὲ σύμφυσις ἐν τούτοις. Ὡστ' ^α εἰ ἔστι στιγμὴ καὶ μονὰς οἷας ^β λέγουσι κεχωρισμένας, οὐχ οἶόν τε εἶναι μονάδα καὶ στιγμὴν τὸ αὐτό· ταῖς μὲν γὰρ ὑπάρχει τὸ ἄπτεσθαι, ταῖς δὲ μονάσει τὸ ἐφεξῆς. Καὶ τῶν μὲν ἐνδέχεται εἶναι τι μεταξὺ (πᾶσα γὰρ γραμμὴ μεταξὺ ^ε στιγμῶν), τῶν δ' οὐκ
 11 ἀνάγκη· ^δ οὐδὲν γὰρ μεταξὺ ^ε δυάδος καὶ μονάδος. Τί μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ἅμα καὶ χωρὶς, καὶ τί τὸ ἄπτεσθαι, καὶ τί τὸ μεταξὺ καὶ ^ε τὸ ἐφεξῆς, καὶ τί τὸ ἐχόμενον ^ς καὶ συνεχές, καὶ ^η τοῖς ποίοις ἕκαστον τούτων ὑπάρχει, εἴρηται.

4 Μία δὲ κίνησις λέγεται πολλαχῶς· τὸ γὰρ ἐν πολλαχῶς λέγομεν. Γένει μὲν οὖν μία κατὰ ^ι τὰ σχήματα τῆς κατηγορίας ἔστιν· φορᾶ μὲν γὰρ πάση φορᾶ τῷ γένει μία, ἀλλοίωσις δὲ φορᾶς ἑτέρα τῷ γένει. Εἶδει δὲ μία, ὅταν τῷ γένει μία οὖσα καὶ ἐν ^κ ἀτόμῳ εἶδει ἦ. Οἶον χρώματος μὲν εἰσι διαφοραί· τοιγαροῦν ἄλλη τῷ εἶδει μέλανσις καὶ λεύκανσις· πᾶσα ^λ οὖν λεύκανσις πάση λευκάνσει ἢ αὐτῇ ^μ κατ' εἶδος ἔσται καὶ πᾶσα μέλανσις μελάνσει. Λευκότητος δ' ^ν οὐκ
 2 ἐτί· διὸ ^ο τῷ εἶδει μία λεύκανσις λευκάνσει πάση. ^ρ Εἰ δ' ἔστιν ἄθ' ^α καὶ γένη ἅμα καὶ εἶδη ἔστιν, ^q δῆλον ὡς εἶδει μία ἔσται, ἀπλῶς δὲ ^ρ μία εἶδει οὐ, οἶον ἡ μάθησις, εἰ ^ς ἢ ἐπι-
 3 στήμη εἶδος μὲν ὑπολήψεως, γένος δὲ τῶν ἐπιστημῶν. ^ι Απο-

^ρ αρμοις E. ^σ ἀφή F. ^τ μὲν] μὲν οὖν H. ^υ εἶεν et ἐν om. E.
^ω τὴν] τὴν τε E. ^χ ἀψασθαι I. ^υ πάντως E.H. ^ζ οὐκ ἔστιν om. H.
^α εἰ] εἰ τις I. ^β λέγουσιν εἶναι κεχ. I. ^ε στιγμῶν] δύο στιγμῶν H.
^δ μεταξὺ γὰρ οὐδὲν E. ^ε μονάδος καὶ δυάδος F. ^ε τὸ post καὶ om. E.
^ς καὶ τὸ συνεχές E.H. ^η τοῖς om. H. ^ι τὰ om. E. ^κ ἀτόμου
 εἶδει οἶον E. ^λ οὖν] δ' οὖν E.H. ^μ κατὰ τὸ εἶδος F. ^ν οὐκ ἔστι
 E.I., οὐκ ἔσται H. ^ο τῷ] πῶς H. ^ρ εἰ—ἐκ τοῦδε om. pr. E. ^q δῆλόν
 ἐστιν ὡς H, δῆλον οὖν ὡς I. ^ρ εἶδει μία H. ^ς ἢ post εἰ om. F.

ρήσειε δ' ἂν τις εἰ εἶδει μία κίνησις, ὅταν ἐκ τοῦ αὐτοῦ ^τ τὸ αὐτὸ εἰς τὸ αὐτὸ μεταβάλλῃ, ^ν οἷον ἢ μία στιγμή ἐκ τοῦδε τοῦ τόπου εἰς τόνδε τὸν τόπον πάλιν καὶ πάλιν. Εἰ δὲ τοῦτ', ἔσται ἢ κυκλοφορία ^ω τῇ εὐθυφορία ἢ αὐτὴ καὶ ἢ κύλισις τῇ βαδίσει. ^ξ Ἡ διώρισται τὸ ἐν ^ψ ἂν ἕτερον ἢ τῷ εἶδει, ὅτι ^ζ ἑτέρα κίνησις, τὸ δὲ περιφερὲς τοῦ εὐθέος ἕτερον τῷ εἶδει. Γένει μὲν οὖν καὶ εἶδει κίνησις μία οὕτως, ⁴ ἀπλῶς δὲ μία κίνησις ἢ τῇ οὐσία μία καὶ τῷ ἀριθμῷ· τίς δ' ἢ τοιαύτη, δῆλον διελομένοις. Τρία γὰρ ἐστὶ τὸν ἀριθμὸν περὶ ἃ λέγομεν τὴν ^α κίνησιν, ὅ καὶ ἐν ^φ καὶ ὅτε· Λέγω δ' ^β ὅ, ὅτι ἀνάγκη εἶναι τι τὸ κινούμενον, οἷον ἄνθρωπον ἢ χρυσόν, καὶ ἐν τινι τοῦτο κινεῖσθαι, ^ε οἷον ἐν τόπῳ ἢ ἐν πάθει, καὶ ^δ ποτέ· ἐν χρόνῳ ^ε γὰρ πᾶν κινεῖται. Τούτων δὲ τὸ ⁵ μὲν εἶναι τῷ γένει ἢ τῷ εἶδει ^ε μίαν ἐστὶν ^ς ἐν τῷ πράγματι ἐν ^φ κινεῖται, τὸ δ' ἐχόμενον ἦν ἐν τῷ χρόνῳ, τὸ δ' ἀπλῶς μίαν ἐν ἅπασιν τούτοις· καὶ ^η ἐν ^φ γὰρ ἐν δεῖ εἶναι καὶ ἄτομον, οἷον τὸ εἶδος, ^ι καὶ τὸ ὅτε, ^κ οἷον τὸν χρόνον ἕνα καὶ μὴ διαλείπειν, καὶ τὸ κινούμενον ἐν ^λ εἶναι μὴ κατὰ συμβεβηκός, ὥσπερ τὸ λευκὸν μελαίνεσθαι καὶ Κορίσκον βαδίζειν· ἐν δὲ Κορίσκῳ καὶ λευκόν, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός. Μηδὲ κοινόν· ⁶ εἴη γὰρ ^μ ἂν ἅμα δύο ἄνθρωποις ὑγιάζεσθαι τὴν αὐτὴν ^ν ὑγίανσιν, οἷον ^ο ὀφθαλμίας· ἀλλ' οὐ μία αὕτη, ἀλλ' εἶδει μία. Τὸ δὲ ^ρ Σωκράτη τὴν αὐτὴν μὲν ἀλλοιώσιν ἀλλοιοῦσθαι τῷ εἶδει, ἐν ἄλλῳ δὲ χρόνῳ καὶ πάλιν ἐν ἄλλῳ, εἰ μὲν ἐνδέχεται τὸ φθαρὲν πάλιν ἐν γίνεσθαι τῷ ἀριθμῷ, εἴη ἂν ⁹ καὶ αὕτη μία, εἰ δὲ μή, ἢ αὐτὴ μὲν, μία δ' οὐ. Ἐχει δ' ἀπο- ⁷ ρίαν ταύτη παραπλησίαν καὶ πότερον μία ἢ ὑγία καὶ ὅλως αἰ ἐξεις καὶ τὰ πάθη τῇ οὐσίᾳ εἰσὶν ἐν τοῖς σώμασιν· κινούμενα γὰρ φαίνεται τὰ ἔχοντα καὶ ρέοντα. Εἰ δὲ ἢ αὐτὴ καὶ

^τ εἰς τὸ αὐτὸ τὸ αὐτὸ F. ^ν οἷον εἰ ἢ H. ^ω τῇ εὐθυφορία om. pr. E. ^ξ ἢ διώρισται] ὠρισται E. ^ψ ἂν F. ^ζ ἑτέρα ἢ κίνησις H. ^α κίνησιν μίαν δ H. ^β ὅ om. E.F, ὅτι om. F. ^ε οἷον ἢ ἐν E.H. ^δ ὁπότε E. ^ε γὰρ] δὲ F. ^ε μία E.H. ^ς ἐν om. F. ^η γὰρ ἐν ^φ F.I. ^ι καὶ αὐτὸ I. ^κ οἷον om. F.I. ^λ εἶναι] ον E. ^μ ἂν om. F. ^ν ὑγίαν H. ^ο ὀφθαλμίαν F. ^ρ Σωκράτην τὴν μὲν αὐτὴν H. ⁹ καὶ ἢ αὐτὴ F.

^Γ μία ἢ ἔωθεν καὶ νῦν ὑγίεια, διὰ τί οὐκ ἂν καὶ ὅταν διαλιπὼν
⁸ λάβῃ πάλιν τὴν ὑγίειαν, καὶ αὕτη ^τ κακείνη μία τῷ ἀριθμῷ
 ἂν εἴη; ^υ Ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος· ^ν πλὴν τοσοῦτον διαφέρει, ὅτι
 εἰ ^ω μὲν δύο, ^ξ τὸ αὐτὸ τοῦτο, ^ς ὡς τῷ ἀριθμῷ ^ζ μία, καὶ τὰς
⁸ ἕξεις ἀνάγκη· μία γὰρ ἀριθμῷ ἐνέργεια ἐνὸς ἀριθμῷ. Εἰ δ'
 ἢ ἕξις μία, ἴσως οὐκ ἂν τῷ δόξειέ πω μία καὶ ^α ἢ ἐνέργεια
 εἶναι. ^υ Ὅταν γὰρ παύσῃται βαδίζων, οὐκέτι ἐστὶν ἢ βάδισις,
 πάλιν δὲ βαδίζοντος ^β ἔσται. Εἰ ^ε δ' οὖν μία καὶ ἢ αὕτη,
 ἐνδέχοιτ' ἂν τὸ αὐτὸ ^δ καὶ ἐν καὶ φθειρεσθαι καὶ εἶναι πολ-
⁹ λάκισ. Αὐταὶ ^ε μὲν εἰσιν αἱ ἀπορίαι ἕξω τῆς νῦν σκέψεως·
 ἐπεὶ δὲ συνεχῆς πᾶσα κίνησις, τὴν τε ἀπλῶς μίαν ἀνάγκη καὶ
 συνεχῆ εἶναι, εἴπερ πᾶσα διαιρετή, καὶ ^ε εἰ συνεχῆς, μία. Οὐ
 γὰρ πᾶσα γένοιτ' ἂν συνεχῆς πάση, ὥσπερ οὐδ' ἄλλο οὐδὲν
 τῷ τυχόντι τὸ τυχόν, ἀλλ' ὅσων ἐν τὰ ἔσχατα. ^υ Ἐσχατα
 δὲ τῶν μὲν οὐκ ἔστι, τῶν δ' ἐστὶν ἄλλα τῷ εἶδει καὶ ὁμώνυμα·
 πῶς γὰρ ἂν ^ε ἀψαιτο ἢ ἐν γένοιτο τὸ ἔσχατον γραμμῆς καὶ
¹⁰ βαδίσεως; ^υ Ἐχόμενα ^η μὲν οὖν εἶεν ἂν καὶ ^ι αἱ μὴ αὐταὶ τῷ
 εἶδει μηδὲ τῷ γένει· δραμῶν γὰρ ἂν τις πυρέξειεν εὐθύς, καὶ
 οἶον ἢ λαμπὰς ἐκ διαδοχῆς φορὰ ἐχομένη, συνεχῆς δ' ^κ οὐ.
 Κεῖται ^λ γὰρ ^μ τὸ συνεχές, ὧν τὰ ἔσχατα ἐν. ^ν Ὡστ' ^ν ἐχό-
 μενα καὶ ἐφεξῆς εἰσὶ τῷ τὸν χρόνον εἶναι συνεχῆ, συνεχές δὲ
 τῷ τὰς κινήσεις· τοῦτο δ', ὅταν ἐν τὸ ἔσχατον γίνηται ἀμ-
¹¹ φοῖν. Διὸ ἀνάγκη τὴν αὐτὴν ^ο εἶναι τῷ εἶδει καὶ ἐνὸς καὶ ἐν
 ἐνὶ χρόνῳ τὴν ἀπλῶς συνεχῆ κίνησιν καὶ μίαν, τῷ χρόνῳ μὲν,
 ὅπως μὴ ἀκίνησία ^ρ μεταξὺ ἢ· ἐν τῷ διαλείποντι γὰρ ἠρεμεῖν
¹² ἀνάγκη. Πολλοὶ ^ρ οὖν καὶ οὐ μία ἢ κίνησις, ὧν ἐστὶν ἠρεμία
 μεταξύ. ^ς Ὡστε ^ρ εἴ τις κίνησις στάσει διαλαμβάνεται, ^ς οὐ
 μία οὐδὲ συνεχῆς· διαλαμβάνεται ^τ δέ, εἰ μεταξύ χρόνος.

^Γ μία ὑγίεια ἢ F. ⁸ λάβῃ καὶ πάλιν F.H.I. ^τ καὶ ἐκείνη F. ^ν πλὴν
 om. E. ^ω μὲν] αἱ μὲν ἕξεις pr. F. ^ξ τὸ] δι' E.H, om. I. ^ς ὡς
 γὰρ τῷ H. ^ζ μία ante καὶ om. E.H. ^α ἢ om. F. ^β ἐστὶν H.
^ε δ' om. F.H.I. ^δ καὶ ante ἐν om. E H, ἐν om. H. ^ε μὲν οὖν
 εἰσιν F.H.I. ^ε εἰ] ἢ om. I. ^ε ἀψαιτο F. ^η μὲν om. H. ^ι μὴ αἱ E.
^κ οὐ] οὐκ ἔστι F. ^λ γὰρ om. E. ^μ τὸ om. F.I. ^ν ἐχόμενα E.H.
^ο τῷ εἶδει εἶναι F.H.I. ^ρ μεταξύ] ἐν τῷ μεταξύ F, ἐν τῷ μεταξύ τι H.I.
^ρ οὖν] μὲν οὖν H. ^ρ εἴ] ἢ H. ^ς οὔτε μία οὔτε F.I. ^τ δέ om. F.

Τῆς δὲ τῷ εἶδει μὴ μιᾶς ^v οὐ, καὶ εἰ μὴ διαλείπεται ^w ὁ χρόνος· ὁ μὲν γὰρ χρόνος εἷς, τῷ ^x εἶδει δ' ^y ἡ κίνησις ^z ἄλλη· τὴν μὲν γὰρ μίαν ^a ἀνάγκη καὶ τῷ εἶδει ^b μίαν εἶναι, ^c ταύτην δ' ^d ἀπλῶς μίαν οὐκ ^e ἀνάγκη. Τίς μὲν ^f οὖν κίνησις ἀπλῶς ¹³ μία, εἴρηται· ἔτι ^g δὲ λέγεται μία καὶ ἡ τέλειος, ^h ἐάν τε κατὰ γένος ἐάν τε κατ' εἶδος ἢ ἐάν τε κατ' οὐσίαν, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τὸ τέλειον ⁱ καὶ ὄλον τοῦ ἐνός. "Ἔστι δ' ὅτε καὶ ἀτελής ἢ μία λέγεται, ἐάν ^k ἢ μόνον συνεχῆς. "Ἐτι ¹ δ' ἄλλως παρὰ τὰς εἰρημένας λέγεται μία κίνησις ἢ ^m ὁμαλῆς. ⁿ Ἡ γὰρ ἀνώμαλος ἔστιν ὡς οὐ δοκεῖ μία, ἀλλὰ μᾶλλον ἢ ¹⁴ ὁμαλῆς, ὥσπερ ἡ εὐθεία. Ἡ γὰρ ἀνώμαλος διαιρητή. "Ἔοικε ^o δὲ διαφέρειν ὡς τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον. "Ἔστι δ' ἐν ἀπάσῃ κινήσει τὸ ὁμαλῶς ἢ μὴ· καὶ γὰρ ἂν ^p ἀλλοιοῖτο ^q ὁμαλῶς, καὶ φέροιτο ἐφ' ὁμαλοῦ οἶον κύκλου ἢ εὐθείας, καὶ περὶ ^r αὔξην ὡσαύτως καὶ φθίσιν. ^s Ἀνωμαλίας δ' ἔστι διαφορά ¹⁵ ^t ὅτε μὲν ἐφ' ^v ᾧ κινεῖται· ἀδύνατον γὰρ ^w ὁμαλῆν εἶναι τὴν κίνησιν μὴ ἐπὶ ^x ὁμαλῶ μεγέθει, οἶον ἢ τῆς κεκλασμένης κίνησις ^y ἢ ἢ τῆς ἑλικος ἢ ἄλλου μεγέθους, ὧν μὴ ^z ἐφαρμόττει τὸ τυχόν ^a ἐπὶ τὸ τυχόν μέρος. ^b Ὅτε δὲ οὔτε ἐν τῷ ^c ποῦ ¹⁶ οὔτ' ἐν τῷ ποτέ οὔτε ^d εἰς ὅ, ^e ἀλλ' ἐν τῷ ὄς. Ταχύτητι γὰρ καὶ βραδυτητι ἐνίοτε διώρισται· ἧς μὲν ^f γὰρ τὸ αὐτὸ τάχος, ὁμαλῆς, ἧς δὲ μὴ, ἀνώμαλος. Διὸ ^g οὐκ εἶδη κινήσεως οὐδὲ διαφοραὶ τάχος καὶ βραδυτής, ὅτι πάσαις ἀκολουθεῖ

^v οὐ om. E. ^w ὁ om. pr. H, ὁ χρόνος ὁ μὲν γὰρ om. E. ^x δ' εἶδει F.H.I. ^y ἢ κίνησις om. E.F. ^z ἄλλο H. ^a ἀνάγκη post εἶδει H. ^b μίαν ante καὶ I. ^c τὴν αὐτὴν pr. E. ^d ἀπλῶς εἶναι μίαν οὐκ ἀνάγκη I, οὐκ ἀνάγκη ἀπλῶς μίαν εἶναι F. ^e ἀνάγκη. Λέπει. Τὰ δὲ λείποντα μετὰ φύλλα τρία, ὅπου τὸ σημείον. "Ἐτι δὲ (cap. 5. init.) E. fol. 39. v. deficit σημείον: quæ omissa sunt (c. 4, 13. τίς μὲν οὖν—usque ad cap. fin. ἂν ἐφαρμόττειν) inferuntur c. 6, 11. post ἡρέμησις. fol. 41. r. ^f οὖν] οὖν ἢ I. ^g δὲ om. E. ^h ἐάν τε κατὰ γένος om. E. ⁱ καὶ τὸ ὄλον H. ^k μόνον ἢ F.H.I. ^l δ'] δὲ καὶ F. ^m ὁμαλῶς E. ⁿ ἢ γὰρ—ὁμαλῆς om. H. ^o δὲ E. ^p ἀλλοιοῦτο F. ^q ὁμαλλω E. ^r αὔξῃσιν E.H. ^s ἀνωμαλία E. ^t ὅτι E. ^v ὧν E. ^w ὁμαλῶς F. ^x ὁμαλεῖ F. ^y ἢ ἢ] ἢ F. ^z ἐφαρμόζει F. ^a ἐπὶ τὸ τυχόν om. E. ^b ὅτε] ἢ E.F.I. ^c ποῦ] ο E. ^d εἰς] ἐν τῷ εἰς I. εἰς ipsam corr. E. ^e post ἀλλ' litteras quattuor deletas E. ^f γὰρ om. E. ^g οὐδ' H.

ταῖς διαφόροις κατ' εἶδος. Ὡστ' οὐδὲ βαρύτης καὶ κουφότης ἢ εἰς ^h τὸ αὐτό, οἷον γῆς πρὸς ^l αὐτὴν ἢ πυρὸς πρὸς ^k αὐτό.
 17 Μία μὲν οὖν ἢ ἀνώματος τῷ συνεχῆς, ἦπτον δέ, ὅπερ τῇ κεκλασμένη συμβαίνει φορᾶ· τὸ δ' ἦπτον μίξις αἰὲ τοῦ ἐναντίου. Εἰ δὲ πᾶσαν τὴν μίαν ἐνδέχεται καὶ ^l ὁμαλὴν εἶναι καὶ μῆ, οὐκ ἂν εἶσαν ^m αἰ μὴ κατ' εἶδος ⁿ ἐχόμεναι αὐται ^o μία καὶ συνεχῆς· πῶς γὰρ ἂν εἴη ὁμαλῆς ἢ ἐξ ἀλλοιώσεως συγκειμένη καὶ φορᾶς; Δέοι γὰρ ἂν ἐφαρμόττειν.

5 Ἐτι δὲ διοριστέον ποία κίνησις ^p ἐναντία κινήσει, καὶ περὶ μονῆς ^q δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον. Διαιρετέον δὲ πρῶτον πότερον ἐναντία κίνησις ἢ ἐκ τοῦ αὐτοῦ τῇ εἰς τὸ αὐτό, οἷον ^r ἢ ἐξ ὑγείας τῇ εἰς ὑγίειαν, οἷον καὶ ^s γένεσις καὶ φθορὰ δοκεῖ, ἢ ^t ἢ ἐξ ἐναντίων, οἷον ἢ ἐξ ὑγείας τῇ ἐκ νόσου, ^v ἢ ἢ εἰς ἐναντία, οἷον ἢ εἰς ὑγίειαν τῇ εἰς νόσον, ἢ ἢ ἐξ ἐναντίου τῇ εἰς ἐναντίον, ^w οἷον ἢ ἐξ ὑγείας τῇ εἰς νόσον, ἢ ^x ἢ ἐξ ἐναντίου ^y εἰς ἐναντίον τῇ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον, οἷον ἢ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον τῇ ἐκ νόσου εἰς ὑγίειαν. Ἀνάγκη γὰρ ἢ ἓνα τινα ^z τούτων εἶναι τῶν τρόπων ἢ πλείους· οὐ γὰρ ἔστιν ἄλλως ^a ἀντιθεῖναι. Ἐστι δ' ἢ μὲν ἐξ ἐναντίου τῇ εἰς ἐναντίον οὐκ ἐναντία, οἷον, ἢ ἐξ ὑγείας τῇ εἰς νόσον· ἢ αὐτὴ γὰρ καὶ μία. Τὸ μέντοι ^b γ' εἶναι οὐ ^c ταυτό αὐταῖς, ὥσπερ ^d οὐ ^c ταυτό ^e τὸ ἐξ ὑγείας μεταβάλλειν καὶ τὸ εἰς νόσον. Οὐδ' ἢ ἐξ ἐναντίου τῇ ἐξ ἐναντίου· ἄμα ^f μὲν γὰρ συμβαίνει ἐξ ἐναντίου ^g καὶ εἰς ἐναντίον ἢ μεταξύ. Ἀλλὰ περὶ ^h τούτου μὲν ὕστερον ἐροῦμεν. Ἀλλὰ μᾶλλον τὸ εἰς ἐναντίον μεταβάλλειν δόξειεν ἂν ⁱ εἶναι αἴτιον τῆς ἐναντιώσεως ἢ τὸ ἐξ ἐναντίου· ἢ μὲν γὰρ ^k ἀπαλλαγὴ ^l ἐναντιότητος, ἢ δὲ λήψις. Καὶ λέγε-

^h τὸ om. F. ⁱ αὐτὴν] αὐτὴν γῆν H. ^k αὐτό] αὐτὸ πῦρ H. ^l ὁμαλῆ F. ^m αἰ om. E. ⁿ ἐχ. καὶ αὐται I. ^o μία] ἢ μία E. ^p κινήσει ἐναντία H. ^q δὲ τὸν] δὴ τὸν F, τὸν E. ^r ἢ ante ἐξ om. E. ^s γένεσις φθορὰ H. ^t ἢ om. E.H. ^v ἢ ἢ εἰς—ὑγείας τῇ εἰς νόσον om. F, ἢ om. I. ^w οἷον—νόσον om. H. et corr. E. ^x ἢ post ἢ om. E. ^y εἰς ἐναντίον om. I. ^z εἶναι τούτων F. ^a ἀντιθεῖναι F.H.I. ^b γ' om. F.I. ^c τὸ αὐτὸ F.H.I. utrobique. ^d οὐδὲ H. ^e τὸ] ὄν E.H. ^f μὲν om. I. ^g καὶ ante ἐξ F. ^h μὲν τούτου I, μὲν τούτων F. ⁱ εἶναι post αἴτιον ponunt F.I, om. H. ^k ἀπαλλαγὴ ἐξ ἐναντ. F.I. ^l ἐναντιώσεως H.

ται δ' ἐκάστη εἰς ὃ μεταβάλλει μᾶλλον ἢ ἐξ οὖ, οἷον ^m ὑγί-
 ανσις ἢ εἰς ὑγίαν, ⁿ νόσωσις δ' ἢ εἰς νόσον. Λείπεται δὴ
 ὁ ἢ ^p εἰς ἐναντία καὶ ἢ εἰς ἐναντία ^q ἐξ ἐναντίων. ^r Τάχα μὲν ⁴
 οὖν συμβαίνει ^s τὰς εἰς ἐναντία καὶ ἐξ ἐναντίων εἶναι, ἀλλὰ τὸ
 εἶναι ἴσως οὐ ταυτό, λέγω ^t δὲ τὸ εἰς ὑγίαν τῷ ἐκ νόσου
^v καὶ ^w τὸ ἐξ ὑγείας τῷ εἰς νόσον. Ἐπεὶ δὲ διαφέρει μετα-
 βολὴ κινήσεως (ἢ ^x ἕκ τινος γὰρ ὑποκειμένου εἰς τι ὑποκει-
 μενον μεταβολὴ κινήσις ἐστίν), ἢ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον
^y τῆ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον κινήσις ἐναντία, οἷον ἢ ^z ἐξ ὑγείας
 εἰς νόσον τῆ ἐκ νόσου εἰς ὑγίαν. Δῆλον δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐπα-⁵
 γωγῆς, ^a ὅποια δοκεῖ τὰ ἐναντία εἶναι· τὸ ^b νοσάζεσθαι
^c γὰρ τῷ ὑγιάζεσθαι καὶ τὸ μαθάνειν τῷ ἀπατᾶσθαι μὴ δι'
^d αὐτοῦ· εἰς ἐναντία γάρ· ὡσπερ γὰρ ἐπιστήμην, ^e ἔστι καὶ
 ἀπάτην καὶ δι' αὐτοῦ κτᾶσθαι καὶ δι' ἄλλον. Καὶ ἢ ἄνω
 φορὰ τῆ κάτω· ἐναντία γὰρ ^f ταῦτα ἐν μήκει. Καὶ ἢ εἰς
 δεξιὰ τῆ εἰς ἀριστερά· ἐναντία γὰρ ταῦτα ἐν πλάτει. Καὶ
 ἢ εἰς ^g τὸ ἔμπροσθεν τῆ ^h εἰς τὸ ὀπισθεν· ἐναντία γὰρ καὶ
ⁱ ταῦτα. Ἡ δ' εἰς ἐναντίον μόνον οὐ κινήσις ἀλλὰ μεταβολή, ⁶
 οἷον τὸ γίγνεσθαι λευκὸν ^k μὴ ἕκ τινος. ^l Καὶ ὅσοις ^m δὲ
 μὴ ⁿ ἐστίν ἐναντίον, ἢ ἐξ αὐτοῦ ὁ τῆ εἰς ^p αὐτὸ μεταβολὴ
 ἐναντία. Διὸ γένεσις φθορᾶ ἐναντία καὶ ἀποβολὴ λήψει.
 Αὗται δὲ μεταβολαὶ μὲν, κινήσεις δ' οὐ. Τὰς δ' εἰς τὸ μεταξὺ ⁷
 κινήσεις, ὅσοις τῶν ἐναντίων ἐστὶ μεταξὺ, ὡς ^q εἰς ἐναντία πωσ
 θετόν· ὡς ἐναντίῳ γὰρ χρῆται τῷ μεταξὺ ἢ κινήσις, ἐφ'
 ὀπότερα ἂν ^r μεταβάλλῃ, οἷον ἐκ φαιοῦ μὲν εἰς τὸ λευκὸν ὡς
^s ἐκ μέλανος, καὶ ἐκ λευκοῦ εἰς φαιὸν ^t ὡς εἰς μέλαν, ^v ἐκ δὲ

^m ὑγιάνσις ἢ εἰς om. E. ⁿ νόσανσις F.H.I. ὁ ἢ post δὴ om. E.
^p εἰς ἐναντία om. H. ^q ἐξ] καὶ ἐξ I. ^r τάχα—ἐναντίων om. pr. F.
^s τὰ E. ^t δὲ τὸ] δὲ τῷ I. ^v καὶ—νόσον om. E. ^w τῷ I. ^x γὰρ
 ἕκ τινος H. ^y τῆ—ἐναντίον om. pr. E. ^z ἢ om. E. ^a ποῖα H.
 et fortasse pr. E. ^b νοσίζεσθαι E. ^c γὰρ τῷ ὑγιάζεσθαι om. E.
^d αὐτοῦ F. ^e ἔστιν οὕτω καὶ F.H.I. ^f ταύτη E. ^g τὸ om. H.
^h εἰς τὸ om. E.H. ⁱ ταῦτα ἐν βάθει. Ἡ rc. F. ^k μὴ] καὶ μὴ I.
^l καὶ om. F. ^m δὲ om. E. ⁿ ἐστίν] ἐστὶ τι I. ^o τῆ] καὶ H.
 om. E. ^p ταυτὸ I. ^q εἰς om. E. ^r μεταβάλλῃ E. ^s ἐκ post
 ὡς om. E. ^t ὡς εἰς μέλαν om. E. ^v ἐκ δὲ] καὶ ἐκ I.

μέλανος εἰς φαιδὸν ὡς εἰς λευκὸν τὸ φαιδόν· τὸ γὰρ μέσον πρὸς ἐκάτερον ^w λέγεται πως τῶν ἄκρων, καθάπερ εἴρηται ^x καὶ πρότερον. Κίνησις μὲν δὴ κινήσει ἐναντία οὕτως ^y ἢ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον ^z τῆ ἐξ ἐναντίου εἰς ἐναντίον.

- 6 Ἐπεὶ δὲ κινήσει οὐ μόνον δοκεῖ κίνησις εἶναι ἐναντία ἀλλὰ καὶ ἡρεμία, τοῦτο διοριστέον. ^a Ἀπλῶς μὲν γὰρ ^b ἐναντίον κίνησις κινήσει, ἀντίκειται δὲ ^c καὶ ἡρεμία· στέρησις γάρ. Ἔστι δ' ὡς καὶ ἡ στέρησις ἐναντία λέγεται· ποία δὲ ποία; ^d οἷον τῆ κατὰ τόπον ^e ἢ κατὰ τόπον. Ἄλλὰ τοῦτο ^f νῦν λέγεται ἀπλῶς· πρότερον γὰρ τῆ ἐνταυθοῖ μονῆ ^g ἢ ἐκ τούτου ἢ ^h ἢ εἰς τοῦτο κίνησις ⁱ ἀντίκειται; Δῆλον δὲ ὅτι, ^k ἐπεὶ ἐν δυσὶν ^l ἢ κίνησις ὑποκειμένοις, τῆ μὲν ἐκ τούτου εἰς ^m τὸ ἐναντίον ἢ ἐν τούτῳ μονή, τῆ δ' ἐκ ⁿ τούναντίου εἰς ^o τούτο ἢ ἐν τῷ ἐναντίῳ. Ἄμα ^o δὲ καὶ ἀλλήλαις ἐναντία αὐταὶ καὶ γὰρ ἄτοπον, εἰ κινήσεις μὲν ἐναντία εἰσὶν, ἡρεμίαι δ' ἀντικείμεναι οὐκ εἰσὶν. Εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τοῖς ἐναντίοις, οἷον ^p ἢ ^q ἐν ὑγείᾳ τῆ ἐν νόσῳ ἡρεμία, κινήσει δὲ τῆ ἐξ ὑγείας εἰς νόσον. Τῆ γὰρ ἐκ νόσου εἰς ὑγείαν ἄλογον· ἢ γὰρ εἰς ^r αὐτὸ κίνησις ἐν ᾧ ^s ἔστηκεν, ἡρέμησις μᾶλλον ἐστίν, ἢ συμβαίνει ^t γε ἅμα γίγνεσθαι τῆ κινήσει. Ἀνάγκη ^v δὲ ἢ ταύτην ἢ ἐκείνην εἶναι· οὐ γὰρ ἢ ^w γ' ἐν λευκότητι ἡρεμία ^z ἐναντία τῆ ἐν ὑγείᾳ. Ὅσοις δὲ ^x μὴ ἐστίν ἐναντία, ^y τούτων μεταβολὴ μὲν ἐστίν ἀντικειμένη ἢ ἐξ αὐτοῦ τῆ εἰς αὐτό, κίνησις δ' οὐκ ἐστίν, ^z οἷον ἢ ἐξ ὄντος τῆ ^a εἰς ὄν. ^b Καὶ μονὴ μὲν τούτων οὐκ ἐστίν, ἀμεταβλησία δέ. ^c Καὶ εἰ μὲν ^d τι εἴη ὑποκείμενον, ^e ἢ ἐν τῷ ὄντι ἀμεταβλησία ^f τῆ ἐν τῷ

^w πως λέγεται H. ^x καὶ om. E. ^y ἢ om. E. ^z τῆ—ἐναντίον om. E. I. ^a ἀπλῶς—κίνησις om. F. ^b κίνησις ἐναντίον H. ^c καὶ ἢ ἡρεμία I. ^d οἷον] ἢ H. ^e ἢ κατὰ τόπον om. E. ^f νῦν] μὲν νῦν I. ^g ἢ om. E. ^h ἢ om. E. F. ⁱ ἀντικεινείται E. ^k ἐπειδὴ F. H. ^l ὑποκειμένοις ἢ κίνησις H. ^m τούναντίον I. ⁿ τοῦ ἐναντίου F. ^o δὲ ἐναντία ἀλλήλαις H. ^p ἢ om. I. ^q ἐν om. E. ^r ταυτὸ I. ^s ἐστήξει corr. E. ^t γε om. E. ^v δὲ om. E. ^w γ' om. H. ^x μὴδὲν ἐστίν ἐναντίον H. ^y τούτων om. E. ^z οἷον—οὐκ ἐστίν om. H. ^a εἰς τὸ μὴ ὄν pr. E. ^b καὶ om. E. ^c καὶ εἰ μὲν om. E. ^d τι εἴη corr. E. ^e ἢ] οἷον η E. ^f τῆ ἐν—ἀμεταβλησία om. F.

μὴ ὄντι ἐναντία. Εἰ δὲ μὴ ἐστὶ τι τὸ μὴ ὄν, ἀπορήσειεν ἄν 4
 τις τίνι ἐναντία ἢ ἐν τῷ ὄντι ἀμεταβλησία, καὶ ^τ εἰ ἡρεμία
 ἐστίν. Εἰ δὲ τοῦτο, ἢ οὐ πᾶσα ἡρεμία κινήσει ἐναντία, ἢ ἡ
 γέनेσις καὶ ^ν ἢ φθορὰ ^ω κινήσις. Δῆλον τοίνυν ὅτι ἡρεμία
 μὲν οὐ λεκτέα, εἰ μὴ καὶ ^χ αὐταὶ κινήσεις, ὅμοιον δέ τι καὶ
 ἀμεταβλησία· ἐναντία δὲ ἢ οὐδενὶ ἢ τῇ ἐν τῷ μὴ ὄντι ἢ τῇ
 φθορᾷ· αὐτὴ γὰρ ἐξ αὐτῆς, ἢ δὲ γέनेσις εἰς ἐκείνην. Ἐπο- 5
 ρήσειε δ' ἄν τις διὰ τί ἐν μὲν τῇ κατὰ τόπον μεταβολῇ εἰσὶ
^γ καὶ ^ζ κατὰ φύσιν ^α καὶ παρὰ φύσιν καὶ μοναὶ καὶ κινήσεις,
 ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις οὐ, οἷον ἀλλοίωσις ἢ μὲν κατὰ φύσιν ἢ δὲ
 παρὰ φύσιν· οὐδὲν γὰρ μᾶλλον ^β ἢ ὑγίανσις ἢ ^β ἢ ^ε νόσανσις
 κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν, οὐδὲ λεύκανσις ἢ μέλανσις. Ὁμοίως
 δὲ καὶ ἐπ' αὐξήσεως καὶ φθίσεως· οὔτε ^δ γὰρ ^ε αὐταὶ ^ε ἀλλή-
 λαις ἐνανταὶ ὡς φύσει ^ε ἢ παρὰ φύσιν, οὔτ' αὐξήσις αὐξήσει.
 Καὶ ἐπὶ γενέσεως δὲ καὶ φθορᾶς ὁ αὐτὸς λόγος· οὔτε γὰρ ἢ 6
 μὲν γέनेσις κατὰ φύσιν ἢ δὲ φθορὰ παρὰ φύσιν (^η τὸ γὰρ
 γῆρας κατὰ φύσιν), οὔτε ^ι γέनेσιν ὀρώμεν τὴν μὲν κατὰ φύ-
 σιν τὴν δὲ παρὰ φύσιν. ^κ Εἰ δὲ ἐστὶ τὸ βίαιον παρὰ φύσιν,
 καὶ φθορὰ ἄν εἴη φθορᾷ ἐναντία ἢ βίαιον ὡς παρὰ φύσιν
 οὔσα τῇ κατὰ φύσιν. Ἄρ' οὖν καὶ γενέσεις εἰσὶν ἔνναι βίαιον
 καὶ οὐχ εἰμαρμέναι, αἷς ^λ ἐνανταὶ αἰ κατὰ φύσιν, καὶ αὐξήσεις
 βίαιον καὶ φθίσεις, οἷον αὐξήσεις αἰ τῶν ταχὺ διὰ τρυφὴν
 ἠβώντων, καὶ οἱ σῖτοι οἱ ταχὺ ἀδρυνόμενοι καὶ μὴ πιληθέντες.
 Ἐπὶ δ' ἀλλοιώσεως πῶς; Ἡ ὡσαύτως· ^μ εἶεν γὰρ ^ν ἄν 7
^ο τινες βίαιον, αἰ δὲ φυσικαί, ^ρ οἷον ἀφιέμενοι μὴ ἐν κρισίμοις
 ἡμέραις, οἱ ^ρ δ' ἐν κρισίμοις· οἱ μὲν ^ρ οὖν παρὰ φύσιν ἠλλοί-
 ωνται, οἱ δὲ κατὰ φύσιν. Ἐσονται ^σ δ' ^τ ἐνανταὶ ^υ αἰ φθο-

^τ εἰ om. E. ^ν ἢ om. E. I. ^ω κινήσεις H. ^χ αὐταὶ F. ^γ καὶ
 om. E. F. ^ζ παρὰ φύσιν καὶ κατὰ φύσιν H. ^α καὶ παρὰ φύσιν om. E.
^β ἢ utrumque om. F. ^ε νόσανσις corr. E. ^δ γὰρ om. E. I. ^ε αὐταὶ I.
^ε ἐνανταὶ ἀλλήλαις H. ^ε ἢ] ἢ δὲ I. ^η τὸ γὰρ γῆρας I, ἢ γὰρ γῆ-
 ρανσις E. H. ^ι γέनेσιν ἢ γῆρανσιν ὀρώμεν H. ^κ εἰ δὲ F. I, ἢ εἰ E. H.
^λ αἰ κατὰ φύσιν ἐνανταὶ F. ^μ εἴησαν F. H. I. ^ν ἄν om. I. ^ο τινες]
 αἰ μὲν τινες F. I. ^ρ οἷον οἱ ἀφ. E. H. I. ^ρ τ' F. ^ρ οὖν om. F. H. I.
^σ δ'] δὲ H. I. ^τ αἰ φθοραὶ ἐνανταὶ E. ^υ αἰ om. H.

ραί^w ἀλλήλαις, οὐ γενέσεις. Καὶ τί γε κωλύει; ^vἜστι ^x γὰρ
 ὡς. Καὶ γὰρ εἴ ἡ μὲν ἠδεῖα ἡ δὲ λυπηρὰ εἶη ὥστε οὐχ
 ἀπλῶς φθορὰ φθορᾶ ἐναντία, ἀλλ' ^y ἡ ἢ μὲν τοιαυτὴ ἡ δὲ
 8 τοιαυτὴ αὐτῶν ἐστίν. ^vὈλως μὲν ^z οὖν ἐναντίαί κινήσεις καὶ
 ἡρεμίαι τὸν εἰρημένον τρόπον εἰσίν, οἷον ἡ ἄνω τῆ κάτω
 τόπου γὰρ ἐναντιώσεις ^a αὐται. Φέρεται δὲ τὴν ^b μὲν ἄνω
 φορὰν φύσει τὸ πῦρ, τὴν δὲ κάτω ἡ γῆ· καὶ ^c ἐναντίαί αὐτῶν
^d αἱ φοραί. Τὸ δὲ πῦρ ἄνω μὲν φύσει, κάτω δὲ παρὰ φύσιν·
 9 καὶ ἐναντία γε ἡ κατὰ φύσιν αὐτοῦ τῆ παρὰ φύσιν. Καὶ
 μοναὶ ^d ὡσαύτως· ἡ γὰρ ἄνω μονὴ τῆ ἄνωθεν ^e κάτω κινήσει
 ἐναντία. Γίγνεται δὲ τῆ γῆ ἡ μὲν μονὴ ^f ἐκείνη παρὰ φύσιν,
 ἡ δὲ κίνησις ^g αὕτη κατὰ φύσιν. ^vὩστε κινήσει ^h μονὴ ἐναντία
ⁱ ἡ παρὰ φύσιν τῆ κατὰ φύσιν τοῦ αὐτοῦ· καὶ γὰρ ἡ κίνησις
 ἡ τοῦ αὐτοῦ ἐναντία οὕτως· ἡ μὲν γὰρ κατὰ φύσιν ^k ἔσται
 10 αὐτῶν, ἡ ἄνω ἡ ἢ κάτω, ἡ δὲ παρὰ ^l φύσιν. ^vἘχει δὲ ἀπο-
 ρίαν εἰ ἔστι πάσης ἡρεμίας τῆς μὴ αἰεὶ γένεσις, καὶ αὕτη τὸ
 ἴστασθαι. Τοῦ δὲ παρὰ φύσιν μένοντος, οἷον τῆς γῆς ἄνω,
 εἶη ἂν γένεσις. ^mὍτε ⁿ ἄρα ἐφέρετο ἄνω βία, ἴστατο.
^vἈλλὰ τὸ ^o μὲν ἰστάμενον αἰεὶ δοκεῖ φέρεσθαι θάπτον, τὸ δὲ
 βία τοῦναντίον. Οὐ γενόμενον ἄρα ἡρεμοῦν ἔσται ἡρεμοῦν.
^pἘτι ^q δοκεῖ τὸ ^r ἴστασθαι ἢ ὄλως εἶναι ^s τὸ εἰς τὸν αὐτοῦ
 11 τόπον φέρεσθαι ἢ ^t συμβαίνειν ἄμα. ^vἘχει ^d ἀπορίαν εἰ
 ἐναντία ^v ἡ μονὴ ἡ ^w ἐνταῦθα τῆ ἐντεῦθεν κινήσει· ὅταν γὰρ
 κινήται ἐκ τουδὶ ^x ἡ καὶ ^y ἀποβάλλῃ, ἔτι δοκεῖ ἔχειν τὸ ἀπο-

^w ἀλλήλαις καὶ οὐ γενέσει μόνον. Καὶ τί δὲ κ. H. ^x γὰρ om. E.
^y ἡ om. E. ^z οὖν αἱ ἐναντίαί H. ^a αὐται. Καθόλου δὲ πρώτως ταῦτα
 καὶ κυρίως ὑπάρχει. Φέρεται E. ^b μὲν et φορὰν om. E. ^c ἐναντίαί
 γ' αὐτῶν H. ^d αἱ om. E. ^e κάτω om. E. ^f ἐκείνη ἡ ἄνω παρὰ H.
^g αὐτῆ H, om. E. ^h μόνον E. ⁱ ἡ κατὰ φύσιν τῆ τοῦ αὐτοῦ παρὰ
 φύσιν F. ^k αὐτῶν ἔσται F.I. ^l φύσιν. Καθόλου δὲ καὶ πρώτως
 ταῦτα κυρίως ὑπάρχει. ^vἘχει H. ^m ὅτε] ὁ E. ⁿ ἄρα] γὰρ E, om. I.
^o μὲν om. E. ^p ἔτι] τι E. ^q δοκεῖ λέγεσθαι τὸ I. ^r ἴστασθαι]
 ἴστασθαι κυρίως λέγεσθαι ἐπὶ τοῦ κατὰ φύσιν εἰς τὸν οἰκείον τόπον ἰόντος,
 ἀλλ' οὐκ ἐπὶ τοῦ παρὰ φύσιν H. ^s τὸ] τὸν E. ^t συμβαίνει E. ^v ἡ ἐν-
 ταῦθα μονὴ H, ἡ μονὴ ἐνταῦθα F, μονὴ ἡ ἐνταῦθα E. ^w ἐνταῦθα pr. H.
^x ἡ om. E.H. ^y ἀποβάλλῃ—τὸ om. E.

βαλλόμενον. Ὡστ' ^z εἰ αὐτὴ ἡρεμία ἐναντία τῇ ἐντεῦθεν εἰς τοῦναντίον κινήσει, ἅμα ὑπάρξει τάναντία. ^a Ἡ πῆ ἡρεμίαι, ^b εἰ ἔτι μένει; Ὡλως δὲ τοῦ κινουμένου τὸ μὲν ἐκεῖ, τὸ δ' εἰς ^δ ^c μεταβάλλει. Διὸ καὶ μᾶλλον κινήσεις κινήσει ἐναντίον ἢ ^d ἡρέμησις. Καὶ περὶ μὲν κινήσεως ^e καὶ ἡρεμίας, ^f καὶ πῶς ^g ἑκάτερα μία, καὶ τίνες ἐναντίαί τίσιν, εἴρηται.

^h Ἀπορήσειε ^δ ἂν τις καὶ περὶ τοῦ ἴστασθαι, εἰ καὶ ὅσαι ¹² ⁱ παρὰ φύσιν κινήσεις, ταύταις ἐστὶν ἡρεμία ἀντικειμένη. Εἰ μὲν οὖν μὴ ἔσται, ἄτοπον. ^k Μένει γάρ, βία δέ. Ὡστε ἡρεμοῦν τι ἔσται οὐκ ἀεὶ ἄνευ τοῦ γενέσθαι. Ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἔσται ὥσπερ γὰρ κινεῖται παρὰ φύσιν, καὶ ¹ ἡρεμοὶ ἂν τι παρὰ φύσιν. Ἐπεὶ ^δ ἐστὶν ^m ἐνίοις κινήσεις κατὰ φύσιν ¹³ καὶ παρὰ φύσιν, οἷον πυρὶ ἢ ἄνω κατὰ φύσιν ἢ δὲ κάτω παρὰ φύσιν, ⁿ πότερον αὕτη ἐναντία ἢ ἢ τῆς γῆς; Αὕτη γὰρ φέρεται κατὰ φύσιν κάτω. Ἡ δῆλον ὅτι ἄμφω, ἀλλ' οὐχ ὡσαύτως, ἀλλ' ἢ μὲν κατὰ φύσιν ^o ὡς κατὰ φύσιν ^p οὔσης τῆσδ' αὐτοῦ. ^q ἢ ἄνω τοῦ πυρὸς τῇ κάτω, ^r ὡς ἢ κατὰ φύσιν οὔσα ^s τῇ παρὰ φύσιν οὔση. Ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς μοναῖς. Ἰσως ^δ ἡρεμία κινήσις ^t πῆ ^v ἀντίκειται.

w Z.

^x Εἰ ^δ ἐστὶ συνεχὲς καὶ ἀπτόμενον καὶ ἐφεξῆς, ὡς διώ-

^z εἰ ἢ αὐτὴ F.H, εἰ αὐτὴ ἢ I, ambiguo E. ^a ἢ] εἰ H. ^b εἰ] ἢ E.H. ^c μετέβαλλεν E. ^d ἡρέμησις. Τίς μὲν οὖν κινήσεις ἀπλῶς μία εἴρηται. Καὶ Ambrosianus M. 46. et Vaticanus 250. Ἠρέμησις. Τὰ ἄνω λείποντα ἔνθεν ἕως τοῦ σημείου τούτου ἔτι λέγεται—ἐφαρμόττειν (cap. 4, 13. usque ad finem) E. ^e καὶ ἡρ.] ἢ ἡρ. I. ^f καὶ om. E.I. ^g ἑκάτερον E. ^h ἀπορήσειε ^δ ἂν τις—ἀντίκειται om. H. cum Ambrosiano et Vaticanis 250, 307, 935, 1025 : habent E.F.I.Q, Baroccianus 79, Coislinianus 166, Marciani 206. et 214. et cl. 4. c. 4; Oxoniensis collegii corporis Christi E. 2, 2; Parisienses Regii 1859, 1860, 1861, 1866, 2032, 2033, 2595; Vaticani 152, 249, 251 (a), 256 (T), 1028; Vossianus 3. ⁱ παρὰ] καὶ παρὰ E. ^k μενεῖ a. ^l ἡρεμοίη I.T. ^m κινήσεις ἐνίοις F. ⁿ π. αὐτῆς E. ^o ὡς post μὲν F. ^p οὔσα F. ^q ἢ om. E. ^r ὡς ἢ] οὐσ E. ^s τῇ om. E. ^t πῆ om. E. ^v post ἀντίκειται omisi cum E, quæ ceteri iterum ponunt, ὅταν γὰρ—τίσιν, εἴρηται (sect. 11.). ^w Codices E.F.H.I.K. Z.] φυσικῶν ἕκτον I, περὶ κινήσεως τῶν εἰς γ τὸ β. ζῆ. E. ^x ἐπεὶ I.

ρισται πρότερον, συνεχῆ μὲν ὦν τὰ ἔσχατα ἔν, ἀπτόμενα δ' ὦν ἅμα, ἐφεξῆς δ' ὦν μηδὲν μεταξύ συγγενές, ^c ἀδύνατον ἐξ ἀδιαιρέτων εἶναι τι συνεχές, οἷον γραμμὴν ἐκ στιγμῶν, εἴπερ ἢ ^d γραμμὴ μὲν συνεχές, ἢ στιγμὴ δὲ ἀδιαίρετον. Οὔτε γὰρ ἔν τὰ ἔσχατα τῶν στιγμῶν· οὐ γὰρ ἐστὶ τὸ μὲν ἔσχατον τὸ δ' ἄλλο τι μόριον τοῦ ἀδιαιρέτου· οὐθ' ἅμα τὰ ἔσχατα· οὐ γὰρ ἐστὶν ἔσχατον ^e τοῦ ἀμεροῦς οὐδέν· ἕτερον γὰρ τὸ ² ἔσχατον καὶ ^f οὐ ἔσχατον. Ἔτι δ' ^g ἀνάγκη ἦτοι συνεχεῖς εἶναι τὰς στιγμὰς ἢ ἀπτομένας ἀλλήλων, ἐξ ὧν ἐστὶ τὸ συνεχές· ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἀδιαιρέτων. Συνχεῖς μὲν δὴ οὐκ ἂν εἶεν διὰ τὸν εἰρημένον λόγον· ἀπτεται δ' ἅπαν ἢ ὅλον ὅλου ἢ μέρος μέρους ἢ ^h ὅλου μέρος. Ἐπεὶ δ' ἀμερές τὸ ἀδιαίρετον, ἀνάγκη ὅλον ὅλου ἀπτεσθαι. Ὀλον δ' ὅλου ἀπτόμενον οὐκ ⁱ ἔσται συνεχές· τὸ γὰρ συνεχές ἔχει τὸ μὲν ἄλλο τὸ δ' ἄλλο μέρος, καὶ διαιρεῖται εἰς οὕτως ³ ^k ἕτερα καὶ τόπω κεχωρισμένα. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐφεξῆς ἐστὶν στιγμὴ στιγμῆς ἢ τὸ νῦν ^l τοῦ νῦν, ὥστ' ἐκ τούτων εἶναι τὸ μῆκος ἢ τὸν χρόνον· ἐφεξῆς μὲν γὰρ ἐστὶν ὦν ^m μηθέν ἐστὶ μεταξύ συγγενές, στιγμῶν δ' αἰεὶ τὸ μεταξύ γραμμὴ καὶ τῶν νῦν χρόνος. ⁿ Ἔτι διαιροῖτ' ἂν εἰς ἀδιαίρετα, εἴπερ ἐξ ὧν ἐστὶν ἐκάτερον, εἰς ταῦτα διαιρεῖται. Ἀλλ' οὐθέν ἦν τῶν συνεχῶν εἰς ἀμερῆ διαιρετόν. Ἄλλο δὲ γένος οὐχ οἷόν τ' εἶναι μεταξύ ^o τῶν στιγμῶν καὶ τῶν νῦν οὐθέν. Εἰ γὰρ ἔσται, δῆλον ὡς ἦτοι ^p ἀδιαίρετον ἔσται ἢ διαιρετόν, καὶ εἰ διαιρετόν, ἢ εἰς ἀδιαίρετα ^q ἢ εἰς αἰεὶ διαιρετά· τοῦτο ⁴ δὲ συνεχές. Φανερόν δὲ καὶ ὅτι πᾶν συνεχές διαιρετόν εἰς αἰεὶ διαιρετά· εἰ γὰρ εἰς ^r ἀδιαίρετα, ἔσται ἀδιαίρετον ἀδιαιρέτου ἀπτόμενον· ἔν γὰρ τὸ ἔσχατον, καὶ ἀπτεται τῶν συν-

^c ἀδύνατον ἐξ om. pr. F. ^d μὲν γραμμὴ σ. ἢ δὲ στιγμὴ H. ^e οὐδέν (vel οὐθέν) τοῦ ἀμεροῦς F.H.I.K. ^f οὐ] οὐκ E. ^g δ' om. F.K. ^h ὅλου μέρος] ὅλου μέρους F. ⁱ ἔστι K. ^k ἕτερα] διαιρετὰ H.I. et corr. E. ^l τοῦ] τῷ E.F.I.K, τῶν H. ^m μηθέν τι ἐστὶ F. ⁿ ἔτι δὲ διαιροῖτ' E. ^o τῶν στιγμῶν—ὡς ἦτοι] γὰρ E. ^p ἀδιαίρετον ἢ διαιρετόν ἔσται F, διαιρετόν ἢ ἀδιαίρετον ἔσται H.I.K. ^q ἢ εἰς αἰεὶ διαιρετά om. E, αἰεὶ om. pr. F. ^r ἀδιαίρετα] ἀδιαίρετον F, ἀδιαίρετα διαιροῖτο τὸ συνεχές E.H.

εχῶν. Τοῦ δ' αὐτοῦ λόγου ^s καὶ μέγεθος ^t καὶ χρόνον καὶ κίνησιν ἐξ ἀδιαιρέτων συγκεῖσθαι, καὶ διαιρεῖσθαι εἰς ἀδιαιρέτα ἢ μηθέν. Δῆλον δ' ἐκ τῶνδε. Εἰ γὰρ τὸ μέγεθος ἐξ ⁵ ἀδιαιρέτων σύγκειται, καὶ ἡ κίνησις ἢ τούτου ἐξ ἴσων κινήσεων ἔσται ἀδιαιρέτων, οἷον εἰ ^v τὸ Α Β ^w Γ ἐκ τῶν Α Β Γ ^x ἔστιν ἀδιαιρέτων, ^y ἡ κίνησις ἐφ' ἧς ^z Δ Ε Ζ, ἢ ἐκινήθη τὸ Ω ἐπὶ τῆς Α Β ^a Γ, ἕκαστον ^b τὸ μέρος ἔχει ἀδιαιρέτον. Εἰ ⁶ ^c δὲ παρούσης κινήσεως ἀνάγκη κινεῖσθαι τι, καὶ εἰ κινεῖται τι, παρεῖναι κίνησιν, καὶ τὸ κινεῖσθαι ἔσται ἐξ ἀδιαιρέτων. Τὸ μὲν δὴ Α ἐκινήθη τὸ Ω τὴν ^d τὸ Δ κινούμενον κίνησιν, τὸ ^e δὲ Β τὴν τὸ Ε, καὶ τὸ Γ ὡσαύτως τὴν ^f τὸ Ζ. Εἰ δὴ ἀνάγκη ⁷ τὸ κινούμενον ποθὲν ποι μὴ ἅμα κινεῖσθαι καὶ κεκινήσθαι ^g οὐ ἐκινεῖτο ^h ὅτε ἐκινεῖτο, οἷον εἰ Θήβαζε ⁱ τις βαδίζει, ἀδύνατον ἅμα βαδίζειν Θήβαζε καὶ βεβαδικέναι Θήβαζε. Τὴν ^k δὲ τὸ Α τὴν ἀμερῇ ἐκινεῖτο τὸ Ω, ^l ἢ ἢ τὸ Δ κίνησις παρῆν. Ὡστ' εἰ μὲν ὕστερον διήλθεν ἢ διήει, διαιρετὴ ἂν εἴη ὅτε γὰρ ^m διήει, οὔτε ἡρέμει οὔτε διεληλύθει, ἀλλὰ μεταξύ ἦν. Εἰ ⁸ δ' ἅμα διέρχεται καὶ ⁿ διελήλυθε τὸ ^o βαδίζον ὅτε βαδίζει, βεβαδικὸς ^p ἐκεῖ ἔσται καὶ κεκινήμενον οὐ κινεῖται. Εἰ ⁸ δὲ τὴν μὲν ὅλην τὴν Α Β Γ κινεῖται τι, καὶ ἡ κίνησις ἦν κινεῖται ^q τὰ Δ Ε Ζ ἐστί, τὴν δ' ἀμερῇ τὴν Α οὐθέν κινεῖται ἀλλὰ κεκίνηται, ^r εἴη ἂν ἡ κίνησις ^s οὐκ ἐκ ^t κινήσεων ἀλλ' ἐκ κινήματων καὶ ^v τὸ ^w κεκινήσθαι τι μὴ κινούμενον τὴν γὰρ Α διελήλυθεν οὐ διεξιόν. Ὡστε ἔσται ^x τι βεβαδικέναι μηδέποτε βαδίζον ταύτην γὰρ βεβαδικέναι οὐ βαδίζον ταύτην. Εἰ ⁹ οὖν ἀνάγκη ^y ἢ ἡρέμειν ἢ κινεῖσθαι ^z πάν, ἡρέμει ^a δὲ καθ' ⁹

^s καὶ post λόγου om. EI. ^t καὶ κίνησιν καὶ χρόνον H. ^v τὸ μὲν Α F. ^w Γ μέγεθος ἐκ Η. ^x ἔστιν] ἐστὶ μερῶν E.H. ^y ἢ] καὶ ἡ F.K. ^z Δ] ἢ Δ. E.H. ^a Γ] Γ διαστάσεως E.F.H. ^b τὸ om. F.H.I.K. ^c δὴ E.H.I.K. ^d τὸ ante Δ om. E. ^e Β δὲ F. ^f τὸ ante Ζ om. I. ^g οὐ ἐκινεῖτο om. F.K. et in lacuna H. ^h ὅτε ἐκινεῖτο om. I. ⁱ τις] ἔτι K, τι E.H.I. ^k δὴ H.I.K. ^l ἢ ἢ τὸ Δ om. E, ἢ om. K. ^m διήει] διήει οὔτε γὰρ διήει E. ⁿ ἐλήλυθε F. ^o βαδίζει vel βαδίζειν H, omisiss ὅτε βαδίζει. ^p ἔσται ἐκεῖ H.K. ^q τὰ] ἢ Η. ^r εἴη] εἴτ' E. ^s οὐκ—ἀλλ' om. E. ^t κινήσεως H. ^v τὸ om. F.H.I. ^w κινεῖσθαι K. ^x βεβαδικέναι τι H. ^y ἢ ἡρέμειν] ἅπαν ἢ ἡρέμειν F, ἡρέμειν I. ^z πάν om. F.I.K. ^a δὲ om. F.K.

ἕκαστον τῶν ΑΒΓ, ὥστ' ἔσται τι συνεχῶς ἡρεμοῦν ἅμα καὶ κινούμενον. Τὴν γὰρ ΑΒΓ ὅλην ἐκινεῖτο καὶ ἡρέμει ὅτιοῦν μέρος, ὥστε καὶ πᾶσαν. Καὶ εἰ μὲν τὰ ἀδιαίρετα ^b τῆς ΔΕΖ, ^c κινήσεις κινήσεως παρούσης ἐνδέχονται ἂν μὴ κινεῖσθαι ἀλλ' ἡρεμεῖν· εἰ δὲ μὴ ^d κινήσεις, τὴν κίνησιν μὴ ἐκ κινήσεων ¹⁰ εἶναι. Ὅμοίως δ' ἀνάγκη τῷ μήκει καὶ τῇ κινήσει ἀδιαίρετον εἶναι ^e τὸν χρόνον, καὶ συγκεῖσθαι ἐκ τῶν νῦν ὄντων ἀδιαίρετων· εἰ γὰρ ^f πᾶσα ^g διαιρετός, ^h ἐν τῷ ἐλάττονι δὲ τὸ ἰσοταχὲς δίεισιν ἔλαττον, ⁱ διαιρετός ἔσται καὶ ὁ χρόνος. Εἰ δ' ὁ χρόνος ^k διαιρετός ἐν ᾧ φέρεται τι τὴν Α, καὶ ἢ τὸ Α ἔσται διαιρετὴ.

2 Ἐπεὶ δὲ πᾶν μέγεθος εἰς ¹ μεγέθη διαιρετόν (δέδεικται γὰρ ὅτι ἀδύνατον ἐξ ἀτόμων εἶναι τι ^m συνεχές, μέγεθος δ' ἐστὶν ἅπαν συνεχές), ἀνάγκη τὸ θᾶπτον ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ μείζον καὶ ⁿ ἐν τῷ ἐλάττονι ^o ἴσον καὶ ἐν τῷ ἔλαττονι ^p πλείον κινεῖσθαι, καθάπερ ὀρίζονται τινες τὸ θᾶπτον. Ἐστω γὰρ τὸ ἐφ' ^q ᾧ Α τοῦ ^r ἐφ' ᾧ Β θᾶπτον. Ἐπεὶ τοίνυν θᾶπτόν ἐστι τὸ πρότερον μεταβάλλον, ἐν ᾧ χρόνῳ τὸ Α μεταβέβληκεν ἀπὸ τοῦ Γ εἰς τὸ Δ, ^s οἷον τῷ ΖΗ, ἐν τούτῳ τὸ Β οὐπω ἔσται πρὸς τῷ Δ, ἀλλ' ἀπολείψει, ὥστε ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ² πλείον δίεισι τὸ θᾶπτον. Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ ἐλάττονι ^t πλείον ἐν ᾧ γὰρ τὸ Α γεγένηται πρὸς τῷ Δ, ^v τὸ Β ^w ἔστω πρὸς τῷ Ε ^x τὸ βραδύτερον ^y ὄν. Οὐκοῦν ἐπεὶ τὸ Α πρὸς τῷ Δ γεγένηται ἐν ἅπαντι τῷ ΖΗ χρόνῳ, πρὸς τῷ Θ ἔσται ἐν ἐλάττονι τούτου· καὶ ^z ἔστω ἐν τῷ ΖΚ. Τὸ μὲν οὖν ΓΔ, ^δ διελήλυθε τὸ Α, μείζον ^a ἐστὶ τοῦ ΓΕ, ὁ δὲ χρόνος ὁ ΖΚ ^b ἐλάττων τοῦ παντὸς τοῦ ΖΗ, ὥστε ἐν

^b τῆς] τὰ Η.Κ, τὰς Ε. ^c κινήσεις Ε. ^d κινήσεις Ε, κινήσεις εἰςὶ Ι. ^e τὸν] καὶ τὸν Η.Ι. ^f πᾶς pr. Ε. ^g ἀδιαίρετος F. et pr. Ι, qui γρ. καὶ ἅπας διαιρετός καὶ πᾶς ἀδιαίρετος. ^h ἐν] καὶ ἐν Κ, omissa δέ. ⁱ καὶ ὁ χρόνος ἔσται διαιρετός Κ. ^k διαιρετός ἔσται ἐν F.Ι. ^l μέγεθος Ε. F. ^m συνεχές] μέγεθος Ε. Η. Ι. ⁿ ἐν om. Ε. ^o ἴσον καὶ ἐν τῷ ἐλάττονι om. F. Κ. ^p πλείον Ι. ^q ᾧ τὸ Α Ι. Κ. ^r ἐφ' ᾧ om. Ε, ἐφ' ᾧ τὸ Η. ^s οἷον ἐν τῷ F. Ι. ^t πλείον F. Η. Κ, τὸ πλείον Ε, πλείον τούτου Ι. ^v τὸ Β—τῷ Δ om. Κ. ^w ἔσται F. ^x τὸ om. Ε. ^y ὄν om. F. Ι. ^z ἔσται Ε. Ι. ^a ἐστὶ om. Κ. ^b ἔλαττον Ι.

ἐλάττωνι ^c μείζον δίεισιν. Φανερόν ^d δὲ ἐκ τούτων καὶ ὅτι τὸ ³ θάττων ἐν ἐλάττωνι χρόνῳ δίεισι τὸ ἴσον. ^e Ἐπεὶ γὰρ τὴν μείζω ^f ἐν ἐλάττωνι διέρχεται τοῦ βραδυτέρου, αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ λαμβανόμενον ἐν πλείονι χρόνῳ τὴν μείζω τῆς ἐλάττωνος, οἷον τὴν Λ Μ τῆς Λ Ξ, πλείων ἂν εἴη ὁ χρόνος ὁ Π Ρ, ἐν ᾧ τὴν Λ Μ διέρχεται, ἢ ὁ Π Σ, ἐν ᾧ τὴν Λ Ξ. Ὡστε εἰ ὁ Π Ρ χρόνος ἐλάττων ἐστὶ ^g τοῦ ^h Π Χ, ἐν ᾧ τὸ βραδυτέρον διέρχεται τὴν Λ Ξ, καὶ ὁ Π Σ ἐλάττων ἐστὶ τοῦ ἐφ' ᾧ ⁱ Π Χ· τοῦ γὰρ Π Ρ ἐλάττων, τὸ δὲ τοῦ ἐλάττωνος ἔλαττον καὶ ^k αὐτὸ ἔλαττον. Ὡστε ἐν ἐλάττωνι ^l κινήσεται τὸ ἴσον. Ἐπι ^δ εἰ πᾶν ἀνάγκη ^m ἢ ἐν ἴσῳ ⁴ ⁿ χρόνῳ ἢ ^o ἐν ἐλάττωνι ἢ ἐν πλείονι κινεῖσθαι, ^p καὶ τὸ μὲν ἐν πλείονι βραδυτέρον, τὸ ^δ ἐν ἴσῳ ἰσοταχές, τὸ δὲ θάττων οὔτε ^q ἰσοταχές οὔτε βραδυτέρον, οὔτ' ^r ἂν ἐν ἴσῳ οὔτ' ^s ἐν πλείονι κινεῖτο τὸ θάττων. Λεῖπεται οὖν ἐν ἐλάττωνι, ^t ὥστ' ἀνάγκη καὶ τὸ ἴσον μέγεθος ἐν ἐλάττωνι χρόνῳ διέναι τὸ θάττων. Ἐπεὶ ^v δὲ πᾶσα μὲν κίνησις ἐν χρόνῳ καὶ ἐν ἅπαντι ⁵ χρόνῳ δυνατὸν κινήθηναι, πᾶν δὲ τὸ κινούμενον ἐνδέχεται ^w καὶ θάττων κινεῖσθαι καὶ βραδυτέρον, ^x ἐν ἅπαντι χρόνῳ ^y ἐστὶ τὸ θάττων κινεῖσθαι καὶ βραδυτέρον. Τούτων ^δ ὄντων ἀνάγκη καὶ τὸν χρόνον συνεχῆ εἶναι. Λέγω δὲ συνεχές τὸ διαιρετὸν εἰς ἀεὶ διαιρετά· τούτου γὰρ ὑποκειμένου τοῦ συνεχοῦς, ἀνάγκη συνεχῆ ^z εἶναι τὸν χρόνον. Ἐπεὶ γὰρ ⁶ δέδεικται ὅτι ^a τὸ θάττων ἐν ἐλάττωνι χρόνῳ δίεισι τὸ ἴσον, ἔστω ^b τὸ μὲν ἐφ' ᾧ Α θάττων, τὸ ^δ ἐφ' ᾧ Β βραδυτέρον, καὶ ^c κενήσθω τὸ βραδυτέρον τὸ ἐφ' ᾧ Γ Δ μέγεθος ἐν τῷ Ζ Η χρόνῳ. Δῆλον τοίνυν ὅτι τὸ θάττων ἐν ἐλάττωνι τού-

^c δίεισι μείζον F.H.I.K. ^d δὴ E. ^e ἐπειδὴ F.I.K. ^f ἐν om. I. ^g τοῦ ΠΧ—ἐλάττων ἐστὶ om. K. ^h Π om. E. ⁱ Π ante X om. E.H.I. ^k αὐτοῦ pr. E. ^l κινήσεται F.H.I.K. ^m ἢ] μέρος ἢ K, μὲν ἢ F.H.I. ⁿ χρόνῳ om. F.H.I.K. ^o ἐν ante ἐλ. om. E. ^p καὶ om. I. ^q ὁμοταχές E. ^r ἐν ἴσῳ ἂν F.H.I.K. ^s ἐν ante πλ. om. F. ^t ὥστ'—ἐλάττων om. pr. K. ^v δέ] δὲ εἰ K. ^w καὶ ante θ. om. H. ^x ἐν—βραδυτέρον om. pr. I. ^y ἐξεστὶ H. ^z εἶναι om. H. ^a τὸ ante θ. om. H. ^b τὸ ante μὲν om. I. ^c κενήσθω I.

του ^d κινήσεται τὸ αὐτὸ μέγεθος· καὶ κενήσθω ἐν τῷ ΖΘ.
 7^e Πάλιν δ' ἐπεὶ τὸ θάπτον ἐν τῷ ΖΘ διελήλυθε τὴν ὄλην
 τὴν ΓΔ, τὸ βραδύτερον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὴν ἐλάττω δίει-
 σιν· ἔσται οὖν ἐφ' ^f ἧς ΓΚ. Ἐπεὶ δὲ τὸ βραδύτερον τὸ Β
 ἐν τῷ ΖΘ χρόνῳ τὴν ΓΚ διελήλυθε, τὸ θάπτον ἐν ἐλάττω
 δίεισιν, ὥστε πάλιν διαιρεθήσεται ὁ ΖΘ χρόνος. Τούτου
 δὲ διαιρουμένου καὶ τὸ ΓΚ μέγεθος διαιρεθήσεται κατὰ τὸν
 8 αὐτὸν λόγον. Εἰ δὲ τὸ μέγεθος, καὶ ὁ χρόνος. Καὶ αἰ
 τοῦτ' ἔσται μεταλαμβάνουσιν ἀπὸ τοῦ θάπτονος τὸ βραδύ-
 τερον καὶ ἀπὸ τοῦ βραδυτέρου τὸ θάπτον, καὶ τῷ ἀποδεδει-
 γμένῳ χρωμένοις· διαιρήσει γὰρ τὸ μὲν θάπτον τὸν χρόνον,
 τὸ δὲ βραδύτερον τὸ μῆκος. Εἰ οὖν αἰ μὲν ἀντιστρέφειν
 ἀληθές, ἀντιστρεφόμενον δὲ αἰ γίνεται διαίρεσις, φανερόν
 ὅτι πᾶς χρόνος ἔσται συνεχής. Ἐμα δὲ δῆλον καὶ ὅτι μέγε-
 θος ἅπαν ἐστὶ συνεχές· τὰς αὐτὰς γὰρ καὶ τὰς ἴσας ^g διαιρέ-
 9 ρήσεις ^h ὁ χρόνος διαιρεῖται καὶ τὸ μέγεθος. Ἐπι δὲ καὶ ἐκ
 τῶν εἰωθότων λόγων λέγεσθαι φανερόν ὡς εἴπερ ὁ χρόνος
 ἐστὶ συνεχής, ὅτι καὶ τὸ μέγεθος, εἴπερ ⁱ ἐν τῷ ἡμίσει χρόνῳ
 ἡμισυ διέρχεται καὶ ἀπλῶς ἐν τῷ ἐλάττωι ἔλαττον· αἱ γὰρ
 αὐταὶ διαιρέσεις ἔσονται τοῦ χρόνου καὶ τοῦ μεγέθους. Καὶ
 εἰ ὀποτερονοῦν ἄπειρον, καὶ θάτερον, καὶ ὡς θάτερον, ^k καὶ
 θάτερον, οἷον εἰ μὲν ^l τοῖς ἐσχάτοις ἄπειρος ὁ χρόνος, καὶ τὸ
 μῆκος τοῖς ἐσχάτοις, εἰ δὲ τῇ διαιρέσει, ^m τῇ διαιρέσει καὶ τὸ
 μῆκος, εἰ δὲ ἀμφοῖν ⁿ ὁ χρόνος, ἀμφοῖν καὶ τὸ ^o μέγεθος.
 10 Διὸ καὶ ὁ Ζήνωνος λόγος ψεῦδος λαμβάνει τὸ μὴ ἐνδέχασθαι
 τὰ ἄπειρα διελθεῖν ἢ ἄψασθαι τῶν ἀπείρων καθ' ἕκαστον ἐν
 πεπερασμένῳ χρόνῳ. ^p Διχῶς γὰρ λέγεται ^q καὶ ^r τὸ μῆκος
 καὶ ὁ χρόνος ^s ἄπειρον, καὶ ὅλως πᾶν τὸ συνεχές, ^t ἦτοι κατὰ
 διαίρεσιν ἢ τοῖς ἐσχάτοις. Τῶν μὲν οὖν ^v κατὰ ποσὸν ἀπεί-

^d κινήσεται F.H.I.K. ^e πάλιν—ΖΘ om. I. ^f ἧς τὸ ΓΚ E.
^g αἰρέσεις E. ^h ὃ τε χρόνος καὶ τὸ μέγεθος διαιρεῖται F.H.I.K. ⁱ ἐν
καὶ ἐν E. ^k καὶ θάτερον om. E. ^l τοῖς] ἐν τοῖς F.I. ^m τῇ διαι-
ρέσει om. E. ⁿ ὁ χρόνος om. E. ^o μέγεθος] μῆκος F. ^p διχῶς
—χρόνῳ om. F. ^q καὶ ante τὸ om. H. ^r ὁ χρόνος καὶ τὸ μῆκος H.K.
^s ἄπειρος E. ^t ἦτοι] ἦ τὸ H.I., ἢ τῷ F.K. κατὰ τὸ ποσὸν F.H.I.K.

ρων οὐκ ἐνδέχεται ἄψασθαι ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, τῶν δὲ κατὰ διαίρεσιν ἐνδέχεται καὶ γὰρ αὐτὸς ὁ χρόνος οὕτως ἄπειρος. Ὡστε ἐν τῷ ἀπείρῳ καὶ οὐκ ἐν τῷ πεπερασμένῳ ¹¹ συμβαίνει διέναι ^w τὸ ἄπειρον, καὶ ἄπτεσθαι τῶν ἀπείρων τοῖς ἀπείροις, οὐ τοῖς πεπερασμένοις. ^x Οὔτε ^y δὴ τὸ ἄπειρον οἶόν τε ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ διελθεῖν, ^z οὔτ' ἐν ἀπείρῳ τὸ πεπερασμένον· ἀλλ' ^a εἴαν τε ὁ χρόνος ἄπειρος ἦ, καὶ τὸ ^b μέγεθος ἔσται ἄπειρον, εἴαν τε τὸ μέγεθος, καὶ ὁ χρόνος. Ἐστω γὰρ πεπερασμένον μέγεθος ἐφ' οὗ Α Β, χρόνος δὲ ¹² ἄπειρος ἐφ' ^c ᾧ Γ. εἰλήφθω ^d δέ τι ^e τοῦ χρόνου πεπερασμένον, ἐφ' ᾧ Γ Δ. Ἐν τούτῳ οὖν δίδεισι τι τοῦ μεγέθους, καὶ ἔστω διεληλυθὸς ἐφ' ^f ᾧ Β Ε. Τοῦτο ^g δὲ ἢ καταμετρήσει τὸ ἐφ' ᾧ Α Β, ἢ ἐλλείψει, ἢ ὑπερβαλεῖ διαφέρει γὰρ οὐθέν· εἰ γὰρ αἰεὶ τὸ ἴσον τῷ ^h Β Ε μέγεθος ἐν ἴσῳ χρόνῳ δίδεισι, τοῦτο δὲ ⁱ καταμετρεῖ τὸ ὅλον, πεπερασμένος ἔσται ὁ ^k πᾶς χρόνος ἐν ᾧ διήλθεν· ^l εἰς ἴσα γὰρ διαιρεθήσεται, ^m ὡς καὶ τὸ μέγεθος. Ἐτι ^d εἰ μὴ πᾶν μέγεθος ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ δίδει- ¹³ σιν, ἀλλ' ἐνδέχεται ⁿ τι καὶ ἐν πεπερασμένῳ διελθεῖν, οἶον τὸ Β Ε, ^o τοῦτο δὲ καταμετρήσει τὸ πᾶν, καὶ τὸ ἴσον ἐν ἴσῳ δίδεισιν, ὥστε πεπερασμένος ἔσται καὶ ὁ χρόνος. Ὅτι ^d οὐκ ἐν ἀπείρῳ δίδεισι τὸ Β Ε, φανερόν, εἰ ληφθείη ἐπὶ ^p θάτερα πεπερασμένος ὁ χρόνος· εἰ γὰρ ^q ἐν ἐλάττονι τὸ μέρος δίδεισι, τοῦτο ἀνάγκη πεπεράνθαι, θατέρου ^r γε ^s πέρατος ὑπάρχοντος. Ἡ αὐτὴ ^d ἀπόδειξις καὶ εἰ τὸ μὲν μῆκος ἄπειρον, ὁ δὲ χρόνος πεπερασμένος. Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων ὡς ¹⁴ οὔτε γραμμὴ οὔτε ἐπίπεδον ^t οὔτε ὅλως τῶν συνεχῶν οὐθέν ^v ἔσται ἄτομον, οὐ μόνον διὰ τὸ νῦν λεχθέν, ἀλλὰ ^w καὶ ^x ὅτι ^y συμβήσεται διαιρεῖσθαι τὸ ἄτομον. Ἐπεὶ γὰρ ἐν ἅπαντι

^w τὰ ἄπειρα F. ^x οὐδὲ E.F.H.I.K. ^y δὴ οὖν τὸ F. ^z οὐδ' codices. ^a ἂν F.H.I.K. ^b μέγεθος—τε τὸ om. pr. K. ^c οὐ I. ^d δὴ F.H.I.K. ^e πεπ. τοῦ χρόνου F. ^f ᾧ τὸ Β Ε. ^g δὴ I. ^h τὸ Ε. ⁱ καταμετρήσει H. ^k χρόνος πᾶς F. ^l εἰς om. E. ^m ὡς om. E. ⁿ τι om. H. ^o τοῦτο—ΒΕ om. K. ^p θάτερον F. ^q ἐν om. F. ^r γε] γὰρ F. ^s πεπερασμένου E. ^t οὔτε] οὔτε τι E, om. I. ^v ἔστιν F. ^w καὶ om. H. ^x διότι I. ^y συμβαίνει H.

χρόνῳ ^z τὸ θάπτον καὶ βραδύτερόν ἐστι, τὸ δὲ θάπτον πλείον διέρχεται ἐν ^a τῷ ἴσῳ χρόνῳ, ^b ἐνδέχεται καὶ διπλάσιον καὶ ἡμιόλιον διεναί μῆκος· εἴη γὰρ ἂν οὗτος ὁ λόγος τοῦ τά-
 15 χους. Ἐννεχθῶ οὖν τὸ θάπτον ἡμιόλιον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ διηρήσθω τὰ μεγέθη τὰ μὲν τοῦ θάπτονος, ἐφ' ^c ᾧ ^d A B B Γ Γ Δ, εἰς τρία ἄτομα, ^e τὰ δὲ τοῦ βραδύτερου εἰς δύο, ἐφ' ᾧ E Z ^f ZH. Οὐκοῦν καὶ ὁ χρόνος διαιρεθήσεται εἰς τρία ἄτομα· τὸ γὰρ ἴσον ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ δίεισιν. Διηρήσθω οὖν ὁ χρόνος εἰς ^g τὰ ^h K Λ Λ Μ Μ Ν. Πάλιν ⁱ δ' ἐπεὶ τὸ βραδύτερον ἐνήκεται τὴν ^k E Z ZH, καὶ ὁ χρόνος τμηθήσεται δίχα. Διαιρεθήσεται ἄρα τὸ ἄτομον, καὶ τὸ ἀμερές οὐκ ἐν ἀτόμῳ δίεισιν ἀλλ' ἐν ^l πλείονι. Φανερόν οὖν ὅτι οὐδέν ^m ἐστὶ τῶν συνεχῶν ἀμερές.

3 Ἀνάγκη δὲ καὶ τὸ νῦν τὸ μὴ καθ' ἕτερον ἀλλὰ καθ' αὐτὸ καὶ πρῶτον λεγόμενον ἀδιαίρετον ⁿ εἶναι, καὶ ἐν ἅπαντι ^o τὸ Ρ τοιοῦτο χρόνῳ ἐνυπάρχειν. Ἔστι ^q γὰρ ἔσχατόν τι τοῦ γεγονότος, ^r οὐ ἐπὶ τάδε οὐθέν ἐστὶ τοῦ μέλλοντος, ^s καὶ πάλιν τοῦ μέλλοντος, οὐ ἐπὶ τάδε οὐθέν ἐστὶ τοῦ γεγονότος· ὁ δὲ ^t ἔφαμεν ἀμφοῖν εἶναι πέρασ. Τοῦτο δὲ ἂν δειχθῆ ὅτι τοιοῦτόν ἐστι ^v καθ' αὐτὸ καὶ ^w ταυτόν, ἅμα φανερόν ἐσται ^z καὶ ὅτι ^x ἀδιαίρετον. Ἀνάγκη ^y δὲ τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ νῦν τὸ ἔσχατον ^z ἀμφοτέρων τῶν χρόνων· εἰ γὰρ ἕτερον, ἐφεξῆς μὲν οὐκ ἂν εἴη θάτερον θατέρῳ διὰ τὸ μὴ εἶναι συνεχές ἐξ ἀμερῶν, εἰ δὲ χωρὶς ἐκάτερον, μεταξὺ ^a ἐστὶ χρόνος· ^b πᾶν γὰρ τὸ συνεχές τοιοῦτον ὥστ' εἶναι ^c τι συνώνυμον μεταξὺ τῶν περάτων. Ἀλλὰ μὴν ^d εἰ χρόνος τὸ μεταξὺ, ^e διαιρετόν

^z τὸ θάπτον καὶ τὸ βραδύτερόν ἐστι I, τὸ βραδύτερόν ἐστι καὶ τὸ θάπτον H.
^a τῷ om. E. ^b ἐνδ. δὲ καὶ E.I.K. ^c ᾧ H. ^d A B Γ Δ E.I.K.
^e τὸ E. τὰ δὲ—ἄτομα om. pr. F. ^f alterum Z om. E.I.K. ^g τὰ] τὴν F.K, om. E. ^h K Λ Μ Ν E.I.K. ⁱ δ' om. H. ^k E Z H E.I.
^l πλείοσι H, πλείονι τοῦ θάπτονος E. ^m τῶν συνεχῶν ἐστὶν H. ⁿ εἶναι om. E.I.K. ^o τὸ om. F.K. ^p τοιοῦτον F.H.I.K. ^q γὰρ] γὰρ τὸ E. ^r οὐ—γεγονότος om. K. ^s καὶ—γεγονότος om. pr. I. ^t φάμεν H, ἔφαμεν ἐν E. ^v καθ' αὐτὸ om. E.I. ^w ταυτὸ H. ^x ἀδιαίρετόν ἐστιν E. ^y δὲ F. ^z τῶν χρόνων ἀμφοτέρων H. ^a ἐστὶν ὁ χρόνος H. ^b ἅπαν E. ^c τι om. H. ^d εἰ] εἰ ὁ F.H. ^e διαιρετός F.H.I.K.

ἔσται· πᾶς γὰρ χρόνος δέδεικται ὅτι διαιρετός. Ὡστε διαι-
 ρετὸν τὸ νῦν. Εἰ δὲ διαιρετὸν τὸ νῦν, ἔσται τι τοῦ γεγο-
 νότος ἐν τῷ μέλλοντι καὶ τοῦ μέλλοντος ἐν τῷ γεγονότι·
 καθ' ὃ γὰρ ἂν διαιρεθῇ, τοῦτο ἠ διοριεῖ τὸν παρήκοντα καὶ
 τὸν μέλλοντα χρόνον. Ἄμα δὲ καὶ οὐκ ἂν καθ' αὐτὸ εἴη τὸ
 νῦν, ἀλλὰ καθ' ἕτερον· ἢ γὰρ διαίρεσις ἰ οὐ καθ' αὐτό. Πρὸς 4
 δὲ τούτοις τοῦ νῦν τὸ μὲν κ τι γεγονὸς ἔσται τὸ δὲ μέλλον,
 καὶ οὐκ ἀεὶ τὸ αὐτὸ γεγονὸς ἢ μέλλον. Οὐδὲ δὴ τὸ νῦν τὸ
 ἰ αὐτό· πολλαχῇ γὰρ διαιρετός ὁ χρόνος. Ὡστ' εἰ ταῦτα
 ἀδύνατον ὑπάρχειν ἢ τῷ νῦν, ἀνάγκη τὸ αὐτὸ εἶναι τὸ ἐν ἑκα-
 τέρῳ νῦν. Ἄλλὰ μὴν εἰ ταῦτό, φανερόν ὅτι καὶ ἀδιαίρετον·
 εἰ γὰρ διαιρετόν, πάλιν ἢ ταῦτὰ συμβήσεται ἂ καὶ ἐν τῷ
 ὀ πρότερον. Ὅτι μὲν τοίνυν ἐστί τι ἐν τῷ χρόνῳ ῑ ἀδιαί- 5
 ρετον, ὃ φάμεν εἶναι τὸ νῦν, δῆλόν ἐστιν ἐκ τῶν εἰρημένων·
 ὅτι δ' οὐδὲν ἐν τῷ νῦν κινεῖται, ἐκ τῶνδε φανερόν ἐστιν. Εἰ
 γὰρ ῑ ἐστιν, ἐνδέχεται ῑ καὶ θάπτον κινεῖσθαι ῑ ἐν αὐτῷ καὶ
 βραδύτερον. Ἔστω δὴ τὸ νῦν ἐφ' ᾧ N, κενηθήσθω ῑ δ' ἐν 6
 αὐτῷ τὸ θάπτον τὴν Α Β. Οὐκοῦν τὸ βραδύτερον ἐν τῷ
 αὐτῷ ἐλάττω τῆς Α Β κινήσεται, οἷον τὴν Α Γ. Ἐπεὶ
 δὲ τὸ βραδύτερον ἐν ὄλῳ τῷ νῦν κεκίνηται τὴν Α Γ, τὸ θάπτον
 ἐν ἐλάττονι ῑ τούτου κινήσεται. Ὡστε διαιρεθήσεται τὸ
 νῦν. Ἄλλ' ἦν ἀδιαίρετον. Οὐκ ἄρα ἔστι κινεῖσθαι ἐν τῷ 7
 νῦν. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἡρεμεῖν· ἡρεμεῖν γὰρ ῑ ἐλέγομεν τὸ
 πεφυκὸς κινεῖσθαι μὴ κινούμενον ὅτε πέφυκε ῑ καὶ οὐ καὶ ὡς,
 ὡστ' ἐπεὶ ἐν τῷ νῦν οὐθὲν πέφυκε κινεῖσθαι, δῆλον ῑ ὡς οὐδ'
 ἡρεμεῖν. Ἔτι δ' εἰ τὸ αὐτὸ μὲν ἐστί τὸ νῦν ἐν ἀμφοῖν τοῖν 8
 χρόνοι, ἐνδέχεται δὲ ῑ τὸν μὲν κινεῖσθαι τὸν δ' ἡρεμεῖν ὄλον,
 ῑ τὸ δ' ὄλον κινούμενον τὸν χρόνον ἐν ὄτῳ κινήσεται
 τῶν τούτου καθ' ὃ πέφυκε κινεῖσθαι, καὶ τὸ ἡρεμοῦν ὡσαύτως

ἂν] ἂν τι E. ἠ οριεῖ E.F.H.K. ἰ οὐ om. H. κ τι] τοι F.
 ἰ αὐτὸ ἄμα π. E. ἢ τὸ νῦν K, om. E.H. ἢ ταῦτα H.K. ὀ πρότερον
 F.I. ῑ διαιρετόν I. ῑ ἐστιν post γὰρ om. E. ῑ κινεῖσθαι καὶ θάπτον H.
 ῑ ἐν αὐτῷ om. E. ῑ τ' I. ῑ τούτο E. ῑ λέγομεν I. ῑ καὶ ante
 οὐ om. H. ῑ ὡς] ὅτι F.H.I.K. ῑ τὸ μὲν κ. τὸ H. ῑ τὸν δ' ὄλον E.

ἡρεμήσει, συμβήσεται τὸ αὐτὸ ^b ἅμα ἡρεμεῖν καὶ κινεῖσθαι τὸ γὰρ αὐτὸ ἔσχατον ^c τῶν χρόνων ἀμφοτέρων, τὸ νῦν. Ἔτι δ' ἡρεμεῖν ^d μὲν λέγομεν τὸ ὁμοίως ἔχον καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη νῦν καὶ πρότερον· ἐν δὲ τῷ νῦν οὐκ ἔστι τὸ πρότερον, ὥστ' οὐδ' ἡρεμεῖν. Ἀνάγκη ἄρα καὶ κινεῖσθαι τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ καὶ ^e ἡρεμεῖν τὸ ἡρεμοῦν.

4 Τὸ δὲ μεταβάλλον ἅπαν ^f ἀνάγκη διαιρετὸν εἶναι. Ἐπεὶ ^g γὰρ ἕκ τινος εἰς τι πᾶσα μεταβολή, ^h καὶ ὅταν ⁱ μὲν ἦ ἐν τούτῳ εἰς ὃ ^k μετέβαλεν, οὐκέτι μεταβάλλει, ὅταν δὲ ἐξ οὗ ^k μετέβαλε, καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη πάντα οὐ μεταβάλλει· τὸ γὰρ ὡσαύτως ^l ἔχον καὶ αὐτὸ καὶ τὰ μέρη οὐ μεταβάλλει.

² Ἀνάγκη οὖν τὸ μὲν τι ἐν τούτῳ εἶναι, τὸ δ' ἐν θατέρῳ τοῦ μεταβάλλοντος· οὔτε γὰρ ἐν ^m ἀμφοτέροις οὔτ' ἐν ⁿ μηδετέρῳ δυνατόν. Λέγω ^o δ' εἰς ὃ μεταβάλλει τὸ πρῶτον κατὰ τὴν μεταβολήν, οἷον ἐκ τοῦ λευκοῦ τὸ φαιόν, οὐ τὸ μέλαν· οὐ γὰρ ἀνάγκη τὸ μεταβάλλον ἐν ^p ὅποτερωοῦν εἶναι τῶν ἄκρων. Φανερόν οὖν ὅτι πᾶν τὸ μεταβάλλον ἔσται διαιρετόν.

³ Κίνησις δ' ἐστὶ διαιρετὴ διχῶς, ἓνα μὲν τρόπον τῷ χρόνῳ, ἄλλον δὲ κατὰ τὰς τῶν μερῶν τοῦ κινουμένου κινήσεις, οἷον εἰ τὸ ^q Α Γ κινεῖται ὅλον, καὶ τὸ Α Β ^r κινήσεται καὶ τὸ Β Γ. Ἐστω ^s δὴ τοῦ μὲν Α Β ἢ Δ Ε, τοῦ δὲ Β Γ ἢ Ε Ζ κίνησις τῶν μερῶν. Ἀνάγκη ^t δὴ τὴν ὅλην, ἐφ' ἧς ^v ἢ Δ Ζ, τοῦ Α Γ εἶναι κίνησιν· κινήσεται γὰρ κατὰ ταύτην, ἐπεὶ περ ἐκάτερον τῶν μερῶν κινεῖται καθ' ^w ἑκατέραν. Οὐθὲν δὲ κινεῖται κατὰ ^x τὴν ἄλλου κίνησιν, ὥστε ἡ ὅλη κίνησις τοῦ ὅλου

⁴ ἔστί μεγέθους κίνησις. Ἔτι δ' εἰ ^z πᾶσα μὲν κίνησις τινός, ἢ δ' ὅλη κίνησις ^a ἢ ἐφ' ἧς Δ Ζ μήτε τῶν μερῶν ἐστὶ μηδε-

^b ἡρεμεῖν ἅμα K. ^c ἀμφοτέρων τῶν χρόνων K. ^d μὲν om. H.K.
^e ἡρεμεῖν τὸ om. E. ^f διαιρετὸν ἀνάγκη F. ^g γὰρ καὶ ἐκ F.K. ^h καὶ om. I. ⁱ μεν E. ^k μετέβαλλεν E.K. ^l ἔχειν H. ^m ἀμφοτέρῳ F.
ⁿ μηδετέρῳ ὅλον δ. I. ^o δ'] δὲ τὸ E. ^p ὅποτέρῳ E. ^q Α Β Γ Ε.
^r κινήσεται H. ^s δὴ om. E. ^t δὲ I. ^v ἢ om. E. ^w ἐτέραν K.
^x τὴν τοῦ ἄλλου I. ^y μεγέθους ἐστὶ H. ^z ἅπαντα F.H.I.K. ^a ἢ ἐφ' ἧς] ἐφ' ἧς ἢ F.K.

τέρου (^bμέρους γὰρ ^cἐκατέρα) μήτ' ἄλλου μηδενός (οὗ γὰρ ^dἡ ὅλη ὄλου, καὶ τὰ μέρη τῶν μερῶν· τὰ δὲ μέρη ^eτοῦ Δ Ζ τῶν Α Β Γ καὶ ^fοὐδένων ἄλλων· πλείονων γὰρ οὐκ ἦν μία κίνησις), ^gκἂν ^hἡ ὅλη κίνησις ⁱεἴη ^kἂν τοῦ Α¹ Β Γ μεγέθους. Ἔτι ^δ εἰ ^mμὲν ἔστιν ⁿἄλλη τοῦ ὄλου κίνησις, οἷον ἐφ' ἧς ⁵ Θ ° Ι, ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς ^pἡ ἐκατέρων τῶν μερῶν κινήσις· αὐταὶ δ' ἴσαι ἔσονται ταῖς Δ Ε Ε Ζ· μία γὰρ ἐνός κίνησις. Ὡστ' εἰ μὲν ὅλη διαιρεθήσεται ἡ Θ Ι ^qεἰς ^rτὰς τῶν μερῶν ^sκινήσεις, ἴση ἔσται ἡ Θ Ι τῇ Δ Ζ· εἰ δ' ^tἀπολείπει τι, οἷον τὸ Κ Ι, αὕτη οὐδενός ^vἔσται κίνησις· οὔτε γὰρ ^wτοῦ ὄλου οὔτε τῶν μερῶν διὰ τὸ μίαν ^xεἶναι ἐνός, οὔτ' ἄλλου οὐθενός· ἡ γὰρ συνεχῆς κίνησις ^yἔστι συνεχῶν τινῶν. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ ^zὑπερβάλλει κατὰ τὴν διαίρεσιν· ὥστ' εἰ τοῦτο ἀδύνατον, ἀνάγκη τὴν αὐτὴν εἶναι καὶ ἴσην. Αὕτη μὲν οὖν ⁶ἡ διαίρεσις κατὰ τὰς τῶν μερῶν κινήσεις ἐστίν, καὶ ἀνάγκη παντός εἶναι τοῦ μεριστοῦ αὐτήν. Ἄλλη δὲ κατὰ τὸν χρόνον· ἐπεὶ γὰρ ^aἅπαντα κινήσεις ἐν χρόνῳ, χρόνος δὲ πᾶς διαιρετός, ἐν δὲ τῷ ἐλάττωι ἐλάττων ἡ κίνησις, ἀνάγκη πᾶσαν κίνησιν διαιρεῖσθαι κατὰ τὸν χρόνον. Ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν ^bτινὶ κινεῖται καὶ χρόνον τινά, καὶ παντός ^cἔστι κίνησις, ἀνάγκη τὰς αὐτὰς ^dεἶναι διαιρέσεις τοῦ τε χρόνου καὶ τῆς κινήσεως καὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ τοῦ κινουμένου καὶ ἐν ^eᾧ ἡ κίνησις. Πλὴν οὐ πάντων ὁμοίως, ἐν οἷς ἡ κίνησις, ἀλλὰ τοῦ μὲν ποσοῦ καθ' αὐτό, τοῦ δὲ ποιουῦ κατὰ συμβεβηκός. Εἰλήφθω γὰρ ὁ χρόνος ἐν ^eᾧ κινεῖται ἐφ' ^e ᾧ Α, καὶ ἡ κίνησις ⁸ἐφ' ^e ᾧ Β. Εἰ οὖν τὴν ὅλην ἐν τῷ παντὶ χρόνῳ κεκίνηται, ἐν τῷ ἡμίσει ἐλάττω, καὶ πάλιν τούτου διαιρεθέντος ἐλάττω

^b μέρος pr. E. ^c ἐκατέρου F. ^d ἡ om. E. I. ^e τοῦ Δ Ζ om. E. ^f οὐδένων E, οὐκ F. H. I. K. ^g κἂν ἢ] καὶ H. ^h ἡ ὅλη corr. E. ⁱ εἴη om. F. ^k ἂν om. E. F. ^l B om. H. K. ^m μὲν om. E. I. ⁿ τοῦ ὄλου κίνησις ἄλλη F. H. I. K. ^o I om. pr. I. ^p alterum E om. E. I. ^q εἰς—Θ I om. I. ^r τὴν τ. μ. κίνησιν F. ^s κινήσεις—οὐδενός ἔσται om. E. ^t ἀπολείπει F. ^v ἔστι H. K. ^w τοῦ om. E. ^x εἶναι τοῦ ἐνός F. H. I. K. ^y ἔσται I. ^z ὑπερβάλλει I. ^a πᾶσα F. ^b τινί] χρόνῳ H. ^c ἔστι] ἔστιν ἢ pr. E, ἔσται κινουμένου F. ^d διαιρέσεις εἶναι F. H. ^e πλὴν—κίνησις om. I.

ταύτης, καὶ ἀεὶ οὕτως. Ὅμοίως δὲ ^f καὶ ἡ κίνησις διαιρετὴ καὶ ὁ χρόνος διαιρετός· εἰ γὰρ τὴν ὅλην ^g ἐν τῷ παντί, τὴν ἡμίσειαν ἐν τῷ ἡμίσει, καὶ πάλιν τὴν ἐλάττω ἐν τῷ ἐλάττονι.

9 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τὸ κινεῖσθαι διαιρεθήσεται. Ἐστω γὰρ ἐφ' ᾧ Γ τὸ κινεῖσθαι. Κατὰ ^h δὴ τὴν ἡμίσειαν κίνησιν ἐλάττον ἔσται τοῦ ὅλου, καὶ πάλιν κατὰ τὴν τῆς ἡμισείας ἡμίσειαν, καὶ ἀεὶ οὕτως. Ἐστί δὲ καὶ ἐκθέμενον τὸ καθ' ⁱ ἑκατέραν τῶν κινήσεων κινεῖσθαι, οἷον κατὰ τε τὴν ^k Δ Γ καὶ τὴν ^l Γ Ε, λέγειν ὅτι τὸ ὅλον ἔσται κατὰ τὴν ὅλην· εἰ γὰρ ἄλλο, πλείω ἔσται κινεῖσθαι κατὰ τὴν αὐτὴν κίνησιν, ὥσπερ ἐδείξαμεν καὶ τὴν κίνησιν διαιρετὴν εἰς τὰς τῶν μερῶν κινήσεις οὖσαν· ληφθέντος γὰρ τοῦ κινεῖσθαι καθ' ἑκατέραν συνεχῆς ¹⁰ ἔσται τὸ ὅλον. Ὡσαύτως δὲ δειχθήσεται καὶ τὸ μῆκος διαιρετόν, καὶ ὅλως πᾶν ἐν ᾧ ἐστὶν ἡ μεταβολή. Πλὴν ἔνια κατὰ συμβεβηκός, ὅτι ^m τὸ μεταβάλλον ἐστὶ διαιρετόν· ἐνὸς γὰρ διαιρουμένου πάντα διαιρεθήσεται. Καὶ ἐπὶ τοῦ πεπερασμένα εἶναι ἡ ἄπειρα ὁμοίως ἔξει κατὰ πάντων. ⁿ Ἠκολούθηκε δὲ μάλιστα τὸ διαιρεῖσθαι πάντα καὶ ἄπειρα εἶναι ἀπὸ τοῦ μεταβάλλοντος· εὐθὺς γὰρ ἐνυπάρχει τῷ μεταβάλλοντι τὸ διαιρετόν καὶ ^o τὸ ἄπειρον. Τὸ μὲν οὖν διαιρετόν δέδεικται πρότερον, τὸ δ' ἄπειρον ἐν τοῖς ἐπομένοις ἔσται δῆλον.

5 Ἐπεὶ ^p δὲ πᾶν τὸ μεταβάλλον ἔκ τινος εἰς τι μεταβάλλει, ἀνάγκη τὸ μεταβεβληκός, ὅτε πρῶτον μεταβέβληκεν, ^q εἶναι ἐν ᾧ μεταβέβληκεν. Ἦ τὸ γὰρ ^s μεταβάλλον, ἐξ οὗ μεταβάλλει, ἐξίσταται ἢ ἀπολείπει αὐτό, καὶ ἦτοι ταυτόν ἐστὶ τὸ μεταβάλλειν καὶ ^t τὸ ἀπολείπειν, ἢ ἀκολουθεῖ τῷ μεταβάλλειν τὸ ἀπολείπειν. ^v Εἰ δὲ τῷ μεταβάλλειν τὸ ἀπολείπειν, τῷ μεταβεβληκέναι τὸ ἀπολελοιπέναι· ὁμοίως γὰρ ² ἐκάτερον ἔχει πρὸς ἐκάτερον. Ἐπεὶ οὖν μία τῶν μεταβολῶν

^f καὶ εἰ ἡ F.H.I.K. ^g ἐν τῷ om. E. ^h δὴ om. E. ⁱ ἐτέραν E. ^k Γ Δ E. ^l Γ] τρίτην E. ^m τὸ om. E. ⁿ ἠκολούθησε F.H.K. ^o τὸ post καὶ om. I. ^p δὲ et ἔκ τινος om. E. ^q εἶναι ἐν ᾧ μετ. om. E. ^r τὸ μὲν γὰρ E. ^s βάλλον I. ^t τὸ post καὶ om. F.K. ^v εἰ δὲ τῷ—τῷ] τῷ δὲ F.H.I.K.

ἢ κατ' ἀντίφασιν, ὅτε μεταβέβληκεν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, ἀπολέλοιπε τὸ μὴ ὄν. Ἔσται ἄρα ἐν τῷ ὄντι· ὡ πᾶν γὰρ ἀνάγκη ^x ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι. Φανερόν οὖν ὅτι ἐν τῇ κατ' ἀντίφασιν μεταβολῇ τὸ μεταβεβληκὸς ἔσται ἐν ᾧ μεταβέβληκεν. Εἰ δ' ἐν ταύτῃ, καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις· ὁμοίως ὃ γὰρ ἐπὶ μιᾶς καὶ τῶν ἄλλων. Ἔτι ^z δὲ καθ' ἐκάστην λαμβάνουσι ³ φανερόν, εἴπερ ἀνάγκη τὸ μεταβεβληκὸς εἶναι πού ἢ ἔν τι. Ἐπεὶ γὰρ ^a ἐξ οὗ μεταβέβληκεν ἀπολέλοιπεν, ἀνάγκη δ' εἶναι πού, ἢ ἐν ^b τούτῳ ἢ ἐν ἄλλῳ ἔσται. ^c Εἰ μὲν οὖν ἐν ἄλλῳ, οἶον ἐν τῷ Γ, τὸ εἰς τὸ Β μεταβεβληκός, πάλιν ἐκ τοῦ Γ μεταβάλλει εἰς τὸ Β· οὐ γὰρ ἦν ἐχόμενον τῷ Β· ἢ γὰρ μεταβολὴ συνεχῆς. Ὡστε τὸ μεταβεβληκός, ὅτε μεταβέβληκε, ^d μεταβάλλει εἰς ὃ μεταβέβληκεν. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· ἀνάγκη ἄρα τὸ μεταβεβληκὸς εἶναι ^e ἐν τούτῳ εἰς ὃ μεταβέβληκεν. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ τὸ γεγονός, ὅτε γέ-4 γονεν, ἔσται, καὶ τὸ ἐφθαρμένον οὐκ ἔσται· καθόλου τε γὰρ εἴρηται περὶ πάσης μεταβολῆς, καὶ μάλιστα δῆλον ἐν τῇ ^f κατ' ἀντίφασιν. Ὅτι μὲν τοίνυν τὸ μεταβεβληκός, ὅτε μεταβέβληκε πρῶτον, ἐν ἐκείνῳ ἐστί, δῆλον· ἐν ᾧ δὲ πρῶτῳ μεταβέβληκε τὸ ^g μεταβεβληκός, ἀνάγκη ἄτομον εἶναι. Λέγω δὲ πρῶτον ὃ μὴ τῷ ἑτερόν τι αὐτοῦ εἶναι τοιοῦτόν ἐστιν. Ἔστω γὰρ διαιρετὸν τὸ Α Γ, καὶ διηρήσθω κατὰ τὸ Β. Εἰ ⁵ μὲν οὖν ἐν τῷ Α Β μεταβέβληκεν ἢ πάλιν ἐν τῷ Β Γ, οὐκ ἂν ἐν πρῶτῳ ^h τῷ Α Γ μεταβεβληκός εἴη. Εἰ δ' ἐν ἐκατέρῳ ⁱ μετέβαλλεν (ἀνάγκη γὰρ ἢ μεταβεβληκέναι ἢ μεταβάλλειν ἐν ἐκατέρῳ), καὶ ἐν τῷ ὄλῳ ^k μεταβάλλοι· ἀλλ' ἦν μεταβεβληκός. Ὁ αὐτὸς ^l δὲ λόγος καὶ εἰ ἐν τῷ μὲν μεταβάλλει, ⁶ ἐν ^m δὲ τῷ μεταβέβληκεν· ἔσται γὰρ τι τοῦ πρώτου πρότερον· ὥστ' οὐκ ἂν εἴη διαιρετὸν ἐν ᾧ μεταβέβληκεν. Φα-

^w ἅπαν Ε. ^x ἢ om. F.H.K. ^y γὰρ] γὰρ καὶ F. ^z δὲ καὶ καθ' F.H.K. ^a πού ἐξ οὗ μεταβέβληκεν ἢ H, et pr. F. ^b ἄλλῳ ἢ ἐν τούτῳ Ε. ^c εἰ μὲν οὖν om. Ε. ^d μεταβάλλει εἰς ὃ μεταβ. om. Ι. ^e ἐν om. Ε. ^f κατ'] κατὰ τὴν Ε.Ι.Κ. ^g μεταβεβληκός πρῶτον ἀνάγκη Ι. ^h τῷ Α] τὸ Α F. ⁱ μετέβαλεν Η. ^k μεταβάλλοι Ι. ^l δὲ om. Η. ^m τῷ δὲ Η.

νερόν οὖν ὅτι καὶ τὸ ἐφθαρμένον καὶ τὸ γεγονὸς ἐν ἀτόμῳ
 7 τὸ μὲν ἐφθαρταὶ τὸ δὲ γέγονεν. ^η Λέγεται δὲ τὸ ἐν ϕ
 πρώτῳ ^ο μεταβέβληκε διχῶς, τὸ μὲν ἐν ϕ ^ρ πρώτῳ ^α ἐπετε-
 λέσθη ἢ μεταβολή (τότε γὰρ ^ι ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι μεταβέ-
 βληκεν), τὸ δ' ^ς ἐν ϕ πρώτῳ ἤρξατο μεταβάλλειν. Τὸ μὲν
 οὖν κατὰ τὸ τέλος τῆς μεταβολῆς ^ι πρῶτον λεγόμενον ὑπάρ-
 χει τε καὶ ἔστι· ἐνδέχεται γὰρ ἐπιτελεσθῆναι μεταβολὴν
 καὶ ἔστι μεταβολῆς τέλος, ὃ δὴ καὶ δέδεικται ἀδιαίρετον ὄν
 διὰ τὸ πέρασ εἶναι. Τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀρχὴν ὅλως οὐκ ἔστι·
 οὐ γὰρ ἔστιν ἀρχὴ μεταβολῆς, οὐδ' ἐν ϕ πρώτῳ τοῦ χρόνου
 8 ^ν μετέβαλλεν. Ἔστω γὰρ πρῶτον ἐφ' ϕ ^ω τὸ Α Δ. Τοῦτο
^χ δὴ ἀδιαίρετον μὲν οὐκ ἔστιν· συμβήσεται γὰρ ἐχόμενα εἶναι
 τὰ νῦν. Ἐπι δ' εἰ ἐν τῷ Γ Α χρόνῳ παντὶ ἡρεμεί (κεῖσθω
 γὰρ ἡρεμοῦν), καὶ ἐν τῷ Α ^υ ἡρεμεί, ὥστ' εἰ ἀμερές ἐστι τὸ
 Α Δ, ἅμα ἡρεμήσει καὶ μεταβεβληκὸς ἔσται· ἐν ^ζ μὲν γὰρ
 9 τῷ Α ἡρεμεί, ἐν δὲ τῷ Δ μεταβέβληκεν. Ἐπεὶ δ' οὐκ ἔστιν
 ἀμερές, ἀνάγκη διαιρετὸν ^α εἶναι καὶ ἐν ὀτφοῦν τῶν τούτου
 μεταβεβληκέναι· διαιρεθέντος γὰρ τοῦ Α Δ, εἰ μὲν ἐν μηδε-
 τέρῳ μεταβέβληκεν, οὐδ' ἐν τῷ ὅλῳ· εἰ δ' ἐν ἀμφοῖν μετα-
 βάλλει, καὶ ἐν τῷ παντί· εἰ δ' ἐν θατέρῳ μεταβέβληκεν, οὐκ
 ἐν τῷ ὅλῳ ^β πρώτῳ. Ὡστε ἀνάγκη ἐν ὀτφοῦν μεταβεβλη-
 κέναι. Φανερόν τοίνυν ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν ϕ πρώτῳ μεταβέβληκεν·
 10 ἄπειροι γὰρ αἱ διαιρέσεις. Οὐδὲ δὴ τοῦ μεταβεβληκότος
^ς ἐστὶ τι πρῶτον ὃ μεταβέβληκεν. Ἔστω γὰρ τὸ Δ Ζ
 πρῶτον ^δ μεταβεβληκὸς τοῦ Δ Ε· πᾶν γὰρ δέδεικται διαι-
 ρετὸν τὸ μεταβάλλον. Ὁ δὲ χρόνος ἐν ϕ ^ε τὸ Δ Ζ μετα-
 βέβληκεν ἔστω ἐφ' ϕ Θ Ι. Εἰ οὖν ἐν τῷ ^ι παντὶ τὸ Δ Ζ
 μεταβέβληκεν, ἐν τῷ ἡμίσει ἔλαττον ἔσται ^ς τὸ μεταβεβλη-
 κὸς καὶ πρότερον τοῦ Δ Ζ, καὶ πάλιν τούτου ἄλλο, κἀκείνου

^η λέγω corr. F. ^ο ἤρξατο μεταβάλλειν pr. F. ^ρ πρώτῳ om. E.
^α ἐτελέσθη H.I.K. ἐτελειώθη pr. F. ^ι ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν F. ^ς ἐν ϕ om. E.
^ι λεγόμενον πρῶτον H. ^ν μετέβαλεν F.K. ^ω τὸ om. H.K. ^χ δὴ
 om. E. ^υ ἡρεμήσει I. ^ζ μὲν om. H. ^α εἶναι om. E. ^β πρώτον
 pr. F. ^ς ἐστὶ] ἔσται F.I.K. ^δ μεταβεβληκὸς E. ^ε τὸ Δ Ζ om. E.
^ι παντὶ χρόνῳ τὸ I. ^ς τὸ om. E.H.

ἕτερον, καὶ αἰὲ οὕτως. Ὡστ' οὐθέν ἐσται ^h πρῶτον τοῦ μεταβάλλοντος ⁱ ὃ μεταβέβληκεν. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε τοῦ ⁱⁱ μεταβάλλοντος οὔτ' ἐν ᾧ μεταβάλλει χρόνῳ πρῶτον οὐθέν ἐστι, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων· αὐτὸ δὲ ὃ μεταβάλλει ^k ἢ καθ' ὃ μεταβάλλει, ^l οὐκέθ' ὁμοίως ἕξει. Τρία γάρ ἐστιν ἃ λέγεται κατὰ τὴν μεταβολήν, τό ^m τε μεταβάλλον καὶ ἐν ᾧ καὶ ⁿ εἰς ὃ μεταβάλλει, οἷον ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ χρόνος καὶ τὸ λευκόν. Ὁ μὲν οὖν ἄνθρωπος καὶ ὁ χρόνος ^o διαιρετοί, περὶ ¹² δὲ τοῦ λευκοῦ ἄλλος λόγος. Πλὴν κατὰ συμβεβηκός γε πάντα διαιρετά· ᾧ γὰρ συμβέβηκε τὸ ^p λευκόν ἢ τὸ ποιόν, ἐκείνο διαιρετόν ἐστιν, ἐπεὶ ὅσα ἔγε καθ' αὐτὰ ^q λέγεται διαιρετά ^r καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός, οὐδ' ἐν τούτοις ἐσται τὸ πρῶτον, οἷον ἐν τοῖς μεγέθεσιν. Ἐστὼ γὰρ τὸ ἐφ' ᾧ ¹³ A B μέγεθος, κενήσθω δ' ἐκ τοῦ B εἰς τὸ Γ πρῶτον. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἀδιαιρετόν ἐσται τὸ B Γ, ἡμέρῃς ἡμεροῦς ἐστὶ ἐχόμενον· εἰ δὲ διαιρετόν, ἐσται τι τοῦ Γ πρότερον, ^s εἰς ὃ μεταβέβληκεν, κακείνου πάλιν ἄλλο, καὶ αἰὲ οὕτως διὰ τὸ μηδέποτε ὑπολείπειν τὴν διαίρεσιν. Ὡστ' οὐκ ἐσται πρῶτον εἰς ὃ μεταβέβληκεν. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς τοῦ ποσοῦ μεταβολῆς· καὶ γὰρ αὕτη ἐν συνεχεί ἐστίν. Φανερόν οὖν ὅτι ἐν μόνῃ τῶν κινήσεων τῇ κατὰ ^t τὸ ποιὸν ἐνδέχεται ^v ἀδιαιρετόν καθ' αὐτὸ εἶναι.

Ἐπεὶ δὲ τὸ μεταβάλλον ἅπαν ἐν χρόνῳ μεταβάλλει, λέ- ⁶ γεται δ' ἐν χρόνῳ μεταβάλλειν καὶ ὡς ἐν πρώτῳ καὶ ὡς καθ' ἕτερον, οἷον ^w ἐν τῷ ἐνιαυτῷ, ὅτι ἐν τῇ ἡμέρᾳ μεταβάλλει, ἐν ᾧ ^x πρώτῳ χρόνῳ μεταβάλλει τὸ μεταβάλλον, ἐν ὁτῶν ἀνάγκῃ ^y τούτου μεταβάλλειν. Δῆλον μὲν ^z οὖν ^a καὶ ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ (τὸ γὰρ πρῶτον οὕτως ^b ἐλέγομεν), οὐ μὴν ^c ἀλλὰ καὶ ἐκ

^h πρῶτον om. E. ⁱ ὃ—μεταβάλλοντος om. pr. F. ^k ἢ καθ' ὃ μεταβάλλει om. I. ^l οὐκέθ' ὅτι ὁμοίως E. ^m τε om. E. ⁿ εἰς om. F.H.I.K. ^o διαιρετοὶ corr. E. ^p ποιόν ἢ τὸ λευκόν H.K. ^q διαιρετὰ λέγεται F. ^r καὶ μὴ κατὰ συμβ. om. I. ^s εἰς om. I. ^t τὸ om. E. ^v ἀδιαιρετόν om. pr. F. ^w ἐν τῷ om. E. ^x πρώτῳ F.K. ^y τουτο E. ^z οὖν om. F. ^a καὶ om. H.K. ^b λέγομεν E. ^c ἀλλὰ] δὲ ἀλλὰ I, om. H.

2^d τῶνδε φανερόν. Ἔστω γὰρ ἐν ᾧ πρώτῳ κινεῖται τὸ κινούμενον ἐφ' ᾧ X P, καὶ διηρήσθω κατὰ τὸ K· πᾶς γὰρ χρόνος διαιρετός. Ἐν ^e δὴ τῷ ^f X K χρόνῳ ἦτοι κινεῖται ἢ οὐ κινεῖται, καὶ πάλιν ἐν τῷ K P ὡσαύτως. Εἰ μὲν οὖν ἐν μηδετέρῳ κινεῖται, ἡρεμοίη ἂν ἐν τῷ παντί· κινεῖσθαι γὰρ ἐν μηθενὶ τῶν τούτου κινούμενον ἀδύνατον. Εἰ δ' ἐν θατέρῳ μόνον κινεῖται, οὐκ ἂν ἐν πρώτῳ κινοῖτο τῷ X P· καθ' ἑτερον γὰρ ἢ κίνησις. ^h Ἀνάγκη ἄρα ἐν ὄψωυν τοῦ X P ⁱ κεκινήσθαι. Δεδειγμένου δὲ τούτου φανερόν ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ἀνάγκη κεκινήσθαι πρότερον. Εἰ γὰρ ἐν τῷ X P πρώτῳ χρόνῳ τὸ K Λ κεκίνηται μέγεθος, ἐν τῷ ἡμίσει τὸ ὁμοταχῶς κινούμενον καὶ ἅμα ἀρξάμενον τὸ ἡμισυ ἔσται κεκινημένον. Εἰ δὲ τὸ ὁμοταχὲς ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κεκίνηται ^k τι, καὶ θατέρῳ ἀνάγκη ^l ταῦτὸ κεκινήσθαι μέγεθος, ὥστε κεκινημένον ⁴ ἔσται τὸ κινούμενον. Ἔτι δὲ εἰ ἐν τῷ παντί χρόνῳ τῷ X P κεκινήσθαι λέγομεν, ἢ ὅλως ^m ἢ ἐν ὄψωυν χρόνῳ τῷ λαβεῖν ⁿ τὸ ἔσχατον αὐτοῦ νῦν (τούτο γὰρ ἐστὶ τὸ ὀρίζον, καὶ τὸ μεταξὺ τῶν νῦν χρόνος), ^o καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὁμοίως λέγοιτο κεκινήσθαι. Τοῦ δ' ἡμίσεος ἔσχατον ἢ διαιρέσεις. Ὡστε καὶ ἐν τῷ ἡμίσει κεκινημένον ἔσται P καὶ ὅλως ἐν ὄψωυν τῶν μερῶν· αἰεὶ γὰρ ἅμα τῇ τομῇ χρόνος ἐστὶν ὠρισμένος ὑπὸ τῶν νῦν. Εἰ οὖν ἅπας μὲν χρόνος διαιρετός, ^q τὸ δὲ μεταξὺ τῶν νῦν χρόνος, ἅπαν τὸ μεταβάλλον ἄπειρα ἔσται μεταβεβληγός. Ἔτι δ' εἰ τὸ συνεχῶς μεταβάλλον καὶ ^r μὴ φθαρὲν μηδὲ πεπαυμένον τῆς μεταβολῆς ἢ μεταβάλλειν ἢ μεταβεβληκέναι ^s ἀναγκαῖον ἐν ὄψωυν, ἐν δὲ τῷ νῦν οὐκ ἔστι μεταβάλλειν, ἀνάγκη μεταβεβληκέναι καθ' ἕκαστον ^t τῶν νῦν· ὥστ' εἰ τὰ νῦν ἄπειρα, πᾶν τὸ μεταβάλλον ^v ἄπειρα ἔσται μετα-

^d τῶνδὲ H. ^e δὲ E. ^f K X E. ^g ἐκάτερον F, et pr. H. ^h ἀνάγκη—τούτου om. I. ⁱ κινεῖσθαι E. ^k τι om. pr. I. ^l τὸ αὐτὸ F.H.I.K. ^m ἢ ante ἐν om. E.H.I.K. ⁿ αὐτοῦ τὸ ἔσχατον H. ^o καὶ E. P καὶ om. E. ^q τὸ] ὁ F.H.I.K. ^r μὴ] μηδὲ I. ^s ἐν ὄψωυν ἀναγκαῖον H. ^t τῶν om. H.K. ^v ἔσται μεταβεβληγός ἄπειρα. Ἔτι δ' εἰ τὸ συνεχῶς μετ.—νῦν οὐκ ἔτι μετ.—ἔσται ἄπειρα μεταβεβληγός (sect. 4. fin.—5. med.). οὐ F.

βεβληκός. Οὐ μόνον δὲ τὸ μεταβάλλον ἀνάγκη ^w μεταβεβληκέναι, ἀλλὰ καὶ τὸ μεταβεβληκός ἀνάγκη μεταβάλλειν πρότερον· ἅπαν γὰρ τὸ ἐκ τινος εἰς τι μεταβεβληκός ἐν χρόνῳ ^x μεταβέβληκεν. ¹Ἐστω γὰρ ἐν τῷ νῦν ἐκ τοῦ Α εἰς 6 τὸ Β μεταβεβληκός. Οὐκοῦν ἐν μὲν τῷ αὐτῷ νῦν ἐν ᾧ ἔστιν ἐν τῷ Α, οὐ μεταβέβληκεν· ἅμα γὰρ ἂν εἶη ^y ἐν τῷ Α καὶ τῷ Β· τὸ γὰρ μεταβεβληκός, ^z ὅτε μεταβέβληκεν, ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τούτῳ, δέδεικται πρότερον. Εἰ δ' ἐν ἄλλῳ, μεταξὺ ἔσται χρόνος· οὐ γὰρ ἦν ἐχόμενα τὰ νῦν. ¹Ἐπεὶ οὖν ἐν χρόνῳ 7 μεταβέβληκεν, ^a χρόνος δ' ἅπας διαιρητός, ἐν τῷ ἡμίσει ἄλλο ἔσται μεταβεβληκός, καὶ πάλιν ἐν τῷ ^b ἐκείνου ἡμίσει ἄλλο, καὶ ἀεὶ οὕτως· ὥστε ^c μεταβάλλοι ἂν πρότερον. ¹Ἐτι δ' ^d ἐπὶ τοῦ μεγέθους φανερώτερον τὸ λεχθὲν διὰ τὸ συνεχὲς εἶναι τὸ μέγεθος ἐν ᾧ μεταβάλλει τὸ μεταβάλλον. ¹Ἐστω ^e γὰρ τὸ μεταβεβληκός ἐκ τοῦ Γ εἰς τὸ Δ. Οὐκοῦν εἰ μὲν ἀδιαίρητόν ^f ἔστι τὸ Γ Δ, ἀμερὲς ἀμεροῦς ἔσται ἐχόμενον. ¹Ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, ἀνάγκη μέγεθος εἶναι τὸ μεταξὺ 8 καὶ εἰς ἄπειρα ^g διαιρητόν· ὥστ' ^h εἰς ἐκείνα μεταβάλλει πρότερον. ¹Ανάγκη ἄρα πᾶν τὸ μεταβεβληκός μεταβάλλειν πρότερον· ⁱ ἢ γὰρ αὐτὴ ἀπόδειξις καὶ ἐν τοῖς μὴ συνεχέσιν, οἷον ἐν τε τοῖς ἐναντίοις καὶ ^k ἐν ἀντιφάσει· ληψόμεθα γὰρ τὸν χρόνον ἐν ᾧ μεταβέβληκεν, καὶ πάλιν ταῦτ' ἐροῦμεν. ¹Ὡστε ἀνάγκη τὸ μεταβεβληκός μεταβάλλειν καὶ τὸ μετα-9 βάλλον μεταβεβληκέναι, καὶ ¹ ἔστι τοῦ μὲν μεταβάλλειν τὸ μεταβεβληκέναι πρότερον, τοῦ δὲ μεταβεβληκέναι τὸ μεταβάλλειν, καὶ οὐδέποτε ληφθήσεται τὸ ^m πρῶτον. Αἴτιον δὲ τούτου τὸ μὴ εἶναι ἀμερὲς ἀμεροῦς ἐχόμενον· ⁿ ἐπ' ἄπειρον γὰρ ἢ διαίρεσις, καθάπερ ἐπὶ τῶν αὐξανομένων καὶ καθαιρουμένων ^o γραμμῶν. Φανερόν οὖν ὅτι καὶ τὸ γεγονὸς ἀνάγκη 10

^w μεταβεβληκέναι—ἀνάγκη om. I.

^x μεταβεβληκεν A B. ¹Ἐστω E.

^y καὶ ἐν τῷ F.H.I.K. ^z ὅτε] ὁ E.

^a χρόνος δὲ πᾶς F.H.I., πᾶς δὲ

χρόνος K. ^b ἡμίσει ἐκείνου F. ^c μεταβάλλοι F. ^d ἐπὶ om. E. ^e γὰρ

τι μετ. F. ^f ἔσται E. ^g διαιρητόν E Δ ὥστ' E. ^h εἰς] εἰ I. ⁱ γὰρ ἢ E.

^k ἐν τῇ ἀντ. I. ¹ ἔσται E. ^m πρότερον F. ⁿ ἐπ' ἄπειρον] ἄπειρος E.

^o γραμμῶν om. E.

γίνεσθαι ^ρ πρότερον καὶ τὸ γινόμενον γεγονέναι, ^q ὅσα διαι-
 ρετὰ καὶ συνεχῆ, οὐ μέντοι αἰεὶ ὁ γίνεται, ¹ ἀλλ' ^s ἄλλο ἐνίοτε,
^t οἷον τῶν ἐκείνου τι, ὡσπερ τῆς οἰκίας τὸν θεμέλιον. Ὅμοίως
 δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ φθειρομένου καὶ ἐφθαρμένου· εὐθὺς γὰρ ἐνυ-
 πάρχει τῷ γινομένῳ καὶ ^v τῷ φθειρομένῳ ἄπειρόν τι συνεχεῖ
 γε ὄντι, καὶ οὐκ ἔστιν οὔτε γίνεσθαι μὴ γεγονός τι οὔτε
 11 γεγονέναι μὴ ^w γινόμενόν τι. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ φθεί-
 ρεσθαι καὶ ἐπὶ τοῦ ἐφθάρθαι· αἰεὶ γὰρ ἔσται τοῦ μὲν φθεί-
 ρεσθαι τὸ ἐφθάρθαι πρότερον, τοῦ δ' ἐφθάρθαι τὸ φθείρε-
 σθαι. Φανερόν οὖν ὅτι ^x καὶ τὸ γεγονός ἀνάγκη γίνεσθαι
 πρότερον καὶ τὸ ^y γινόμενον γεγονέναι· πᾶν γὰρ μέγεθος
 καὶ πᾶς χρόνος αἰεὶ διαιρετά. ^v Ὡστ' ἐν ^φ ἂν ^z ἦ, οὐκ ἂν εἴη
 ὡς ^a πρῶτον.

7 Ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖται, καὶ ἐν τῷ
 πλείονι μείζον μέγεθος, ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ ἀδύνατόν ἐστι
^b πεπερασμένην κινεῖσθαι, μὴ τὴν αὐτὴν αἰεὶ καὶ τῶν ἐκείνης
 τι κινούμενον, ἀλλ' ^c ἐν ἅπαντι ^d ἅπασαν. Ὅτι μὲν οὖν εἴ
 τι ἰσοταχῶς κινοῖτο, ἀνάγκη τὸ πεπερασμένον ἐν πεπερα-
 σμένῳ κινεῖσθαι, δῆλον· ληφθέντος γὰρ μορίου ὁ καταμε-
 τρήσει τὴν ὄλην, ἐν ἴσοις ^e τοῖς χρόνοις ^f τοσοῦτοις ὅσα τὰ
 2 μόριά ἐστι, τὴν ὄλην κεκίνηται. Ὡστ' ^g ἐπεὶ ταῦτα ^h πεπέ-
 ρανται καὶ ⁱ τῷ ^k πόσον ἕκαστον καὶ ^l τῷ ποσάκις ἅπαντα,
 καὶ ὁ χρόνος ἂν εἴη πεπερασμένος· τοσαυτάκις γὰρ ἔσται
 τοσοῦτος ὅσος ὁ τοῦ μορίου χρόνος πολλαπλασιασθεὶς τῷ
 πλήθει τῶν μορίων. Ἄλλὰ δὴ κἂν ^m εἰ μὴ ἰσοταχῶς, ⁿ δια-
 3 φέρει οὐθέν. Ἐστω γὰρ ἐφ' ἧς τὸ Α καὶ τὸ Β διάστημα
 πεπερασμένον, ^o ὁ κεκίνηται ἐν τῷ ἀπείρῳ, καὶ ὁ χρόνος ἄπει-
 ρος ἐφ' οὗ τὸ Γ Δ. Εἰ δὴ ἀνάγκη πρότερον ἕτερον ἐτέρου

^ρ πρότερον] ποτε H. ^q ὅσα] ἁ E. ¹ ἀλλ'] ἀλλὰ καὶ F. ^s ἄλλο
 τι ἐνίοτε I. ^t οἷον] ὡσπερ F. ^v τῷ post καὶ om. F.H.I.K. ^w γενό-
 μενόν H. ^x καὶ om. E. ^y γενόμενον E. ^z ἦ] εἴη H. ^a πρῶτως K,
 πρῶτον E. ^b πεπερασμένον K. ^c ἐν] ἐν τῷ F.K. ^d πᾶσαν E.
^e τοῖς om. E. ^f τοσοῦτοις om. H. ^g ἐπεὶ] ι E. ^h πεπέρασται
 H.I.K, πεπέραται F. ⁱ τὸ E. ^k ποσῶ I. ^l τὸ E. ^m εἰ om. E.
ⁿ διαφέρει I. ^o ὁ] ου E.

κεκινήσθαι, τοῦτο δὲ δῆλον ὅτι τοῦ χρόνου ἐν τῷ προτέρῳ καὶ ὑστέρω ἕτερον κενίηται· αἰεὶ γὰρ ἐν τῷ πλείονι ἕτερον ἔσται κενιημένον, εἴαν τε ἰσοταχῶς εἴαν τε μὴ ἰσοταχῶς Ρ μεταβάλλῃ, καὶ εἴαν τε ἐπιτείνῃ ἢ κίνησις εἴαν τε ἀνιῇ εἴαν τε μὲνῃ, οὐθὲν ἦπτον. Εἰλήφθω δὴ τι τοῦ Α Β διαστήματος, ^ρ τὸ Α Ε, ὃ καταμετρήσει τὴν Α Β. ^ρ Τοῦτο δὲ τοῦ ἀπείρου ἐν τινι ἐγένετο χρόνω· ἐν ἀπείρῳ γὰρ οὐχ οἶόν τε· τὸ γὰρ ἅπαν ἐν ἀπείρῳ. Καὶ πάλιν ἕτερον δὲ ^σ εἴαν λάβω ὅσον τὸ Α Ε, ἀνάγκη ἐν πεπερασμένῳ χρόνω· τὸ γὰρ ἅπαν ἐν ἀπείρῳ. Καὶ οὕτω δὲ λαμβάνων, ἐπειδὴ τοῦ μὲν 5 ἀπείρου οὐθὲν ἐστι μόριον ὃ καταμετρήσει (ἀδύνατον γὰρ ^ι τὸ ἅπειρον εἶναι ἐκ πεπερασμένων καὶ ἴσων καὶ ἀνίσων, διὰ τὸ καταμετρηθήσεσθαι τὰ πεπερασμένα ^ν πλήθει καὶ μεγέθει ὑπὸ τινος ἐνός, εἴαν τε ἴσα ^ω ἢ εἴαν τε ἄνισα· ὠρισμένα δὲ τῷ μεγέθει οὐθὲν ἦπτον), τὸ δὲ διάστημα τὸ πεπερασμένον ποσοῖς ^χ τοῖς Α Ε ^υ μετρεῖται, ἐν πεπερασμένῳ ^z ἄν χρόνω τὸ Α Β κινεῖτο. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ ἡρεμήσεως· ὥστε οὔτε γίνεσθαι οὔτε φθείρεσθαι οἶόν τε αἰεὶ ^β τι τὸ αὐτὸ καὶ ἐν. Ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ὅτι οὐδ' ἐν πεπερασμένῳ χρόνω ἅπει- 6 ρον οἶόν ^β τε κινεῖσθαι οὐδ' ἡρεμίζεσθαι, οὔθ' ὁμαλῶς κινούμενον οὔτ' ἀνωμάλως. Ληφθέντος γὰρ τινος ^ε μέρους ὃ ἀναμετρήσει τὸν ὅλον χρόνον, ἐν τούτῳ ποσόν τι διέξεισι τοῦ μεγέθους καὶ οὐχ ὅλον· ἐν γὰρ τῷ παντὶ τὸ ὅλον, καὶ πάλιν ἐν τῷ ἴσῳ ἄλλο, καὶ ἐν ἐκάστῳ ὁμοίως, εἴτε ἴσον ^δ εἴτε ἄνισον τῷ ἐξ ἀρχῆς· διαφέρει ^ε γὰρ οὐδέν, εἰ μόνον πεπερασμένον ^ι τι ἕκαστον· δῆλον ^ε γὰρ ὡς ἀναιρουμένου τοῦ χρόνου τὸ ἅπειρον ^η οὐκ ^ι ἀναιρεθήσεται, πεπερασμένης τῆς ἀφαιρέσεως γινομένης καὶ τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποσάκις· ὥστ' οὐ δίεισιν ^κ ἐν πεπερασμένῳ χρόνω τὸ ἅπειρον. Οὐδέν τε δια- 7

Ρ μεταβάλλῃ Ι. ρ τὸ om. Η.Κ. ρ τούτου Ε. ^σ ἄν λαβὼν Ε.
^τ τὸ om. Ι. ^ν πλήθει καὶ μεγέθει F.Ι. ^ω ἢ εἴαν τε ἄνισα om. Ε.
^χ τοῖς] τῶν Η. ^υ μετρήσεται Ε. ^z χρόνω ἄν F. ^α τι om. F.
^β τε] τὸ Ε. ^ε μέρους τοῦ χρόνου ὁ Ι. ^δ εἴτε ἄν.] ἔσται ἄν. Ε. ^ε γὰρ] δὲ Η. ^ι τι ante πεπερασμένον ponit F, om. Ε. ^ε γὰρ om. Ε. ^η οὐκ om. F. ^ι ἀναιρεθήσεται Ε, συναναιρεθήσεται F. ^κ ἐν τῷ πεπ. F.

φέρει τὸ μέγεθος ¹ ἐπὶ θάτερα ἢ ἐπ' ἀμφότερα εἶναι ^m ἄπειρον· ὁ γὰρ αὐτὸς ἔσται λόγος. Ἐποδοδεγμένων δὲ τούτων φανερόν ὅτι οὐδὲ τὸ πεπερασμένον μέγεθος τὸ ἄπειρον ἐνδέχεται διελθεῖν ἐν πεπερασμένῳ ⁿ χρόνῳ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· ἐν γὰρ τῷ μορίῳ τοῦ χρόνου πεπερασμένον δίδεισι, καὶ ^o ἐν ⁸ ἐκάστῳ ὡσαύτως, ὥστ' ἐν τῷ ^p παντὶ πεπερασμένον. Ἐπεὶ ^q δὲ τὸ πεπερασμένον οὐ δίδεισι τὸ ἄπειρον ἐν ^r πεπερασμένῳ χρόνῳ, δῆλον ὡς οὐδὲ τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον· εἰ γὰρ τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον, ἀνάγκη καὶ τὸ πεπερασμένον διέναι τὸ ἄπειρον. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει ^s ὅποτερον οὖν εἶναι τὸ κινούμενον· ἀμφοτέρως γὰρ τὸ πεπερασμένον δίδεισι τὸ ἄπειρον. Ὅταν γὰρ κινῆται τὸ ἄπειρον ἐφ' ᾧ τὸ Α, ἔσται τι αὐτοῦ κατὰ τὸ ^t Β πεπερασμένον, οἶον τὸ Γ Δ, καὶ πάλιν ⁹ ἄλλο καὶ ἄλλο, καὶ αἰεὶ ^v οὕτως. Ὡστ' ἅμα συμβήσεται τὸ ἄπειρον κεινησθαι τὸ πεπερασμένον καὶ τὸ πεπερασμένον διεληλυθέναι τὸ ἄπειρον· οὐδὲ γὰρ ἴσως δυνατόν ^w ἄλλως τὸ ἄπειρον κινήσθαι τὸ πεπερασμένον ^x ἢ τῷ πεπερασμένον ^y διέναι τὸ ἄπειρον, ἢ φερόμενον ἢ ἀναμετροῦν. Ὡστ' ἐπεὶ ^z τοῦτ' ^a ἀδύνατον, οὐκ ἂν δίδει τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἄπειρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τὸ ἄπειρον δίδεισιν· ^b εἰ γὰρ τὸ ἄπειρον, καὶ τὸ πεπερασμένον· ^c ἐνυπάρχει γὰρ τῷ ἀπείρῳ τὸ πεπερασμένον. Ἐτι δὲ καὶ τοῦ ¹⁰ χρόνου ληφθέντος ^d ἢ αὐτὴ ἔσται ἀπόδειξις. Ἐπεὶ δ' οὔτε ^e τὸ πεπερασμένον τὸ ἄπειρον ^f δίδεισιν οὔτε τὸ ἄπειρον τὸ πεπερασμένον, οὔτε ^g τὸ ἄπειρον ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ κινεῖται, φανερόν ὅτι οὐδὲ κίνησις ἔσται ἄπειρος ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ· τί γὰρ διαφέρει τὴν κίνησιν ἢ τὸ μέγεθος

¹ ἐπ' ἀμφότερα ἢ ἐπὶ θάτερα H. ἢ ἐπ' ἀμφότερα om. E. ^m ἄπειρον om. E. ⁿ χρόνῳ om. E. ^o ἐν post καὶ om. F. ^p παντὶ τὸ πεπ. F. ^q δὲ] οὖν H.K. ^r πεπερασμένον χρόνῳ. Εἰ F. ^s ὅποτερον H.K. ^t Β τὸ πεπ. E. ^v ὡσαύτως H. ^w τὸ ἄπειρον ἄλλως H.K. ^x ἢ τῷ πεπερασμένῳ E. ^y διεληλυθέναι H. ^z ταῦτ' H.I. ^a ἀδύνατα H. ^b εἰ γὰρ om. E. ^c ἐνυπάρχει—πεπερασμένον om. H. ^d ἢ] γὰρ ἢ E. ^e τὸ ante πεπ. om. F. ^f δίδεισιν om. E. ^g ἄπειρον τὸ ἄπειρον ἐν F.H.K. et rc. I.

ποιεῖν ἄπειρον; Ἐνάγκη γάρ, ^h εἰ ὅποτερονοῦν, καὶ θάτερον εἶναι ἄπειρον· πᾶσα γὰρ φορὰ ἐν τόπῳ.

Ἐπεὶ δὲ πᾶν ἢ κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ τὸ πεφυκὸς ὅτε πέφυκε ^δ καὶ οὐ καὶ ὡς, ἀνάγκη τὸ ἰστάμενον ὅτε ἴσταται κινεῖσθαι· εἰ γὰρ μὴ κινεῖται, ἡρεμήσει· ἀλλ' οὐκ ἐνδέχεται ἡρεμίζεσθαι τὸ ἡρεμοῦν. Τούτου δ' ἀποδεδειγμένου φανερόν ὅτι καὶ ἐν χρόνῳ ἴστασθαι ἀνάγκη· τὸ γὰρ κινούμενον ἐν χρόνῳ κινεῖται, τὸ δ' ἰστάμενον δέδεικται κινούμενον, ὥστε ἀνάγκη ἐν χρόνῳ ἴστασθαι. Ἐτι δ' ⁱ εἰ τὸ μὲν θάπτον καὶ βραδύτερον ^k ἐν χρόνῳ λέγομεν, ἴστασθαι ^l δ' ἔστι θάπτον καὶ βραδύτερον· ἐν ^m δὲ χρόνῳ ⁿ πρώτῳ τὸ ἰστάμενον ἴσταται, ἐν ὄτῳ ἀνάγκη τούτου ἴστασθαι. Διαιρεθέντος γὰρ τοῦ χρόνου εἰ ^o μὲν ἐν μηδετέρῳ τῶν μερῶν ἴσταται, οὐδ' ἐν τῷ ὄλῳ, ὥστ' οὐκ ἂν ^p ἴσταιτο τὸ ἰστάμενον· εἰ δ' ἐν θατέρῳ, οὐκ ἂν ἐν πρώτῳ ὄλῳ ^q ἴσταιτο· καθ' ^r ἑκάτερον γὰρ ἐν τούτῳ ἴσταται, καθάπερ ἐλέχθη καὶ ἐπὶ τοῦ κινουμένου πρότερον. Ὡσπερ δὲ τὸ κινούμενον οὐκ ἔστιν ἐν ^s πρώτῳ κινεῖται, οὕτως οὐδ' ἐν ^t πρώτῳ ἴσταται τὸ ἰστάμενον· οὔτε γὰρ τοῦ κινεῖσθαι οὔτε τοῦ ἴστασθαι ἐστὶ τι ^u πρῶτον. Ἐστω γὰρ ἐν ^v πρώτῳ ἴσταται ἐφ' ^w τὸ ΑΒ. Τοῦτο δὲ ἀμερὲς μὲν οὐκ ἐνδέχεται εἶναι· κίνησις γὰρ οὐκ ἔστιν ἐν τῷ ἀμερεῖ διὰ τὸ κεκινήσθαι ^x τι αὐτοῦ, τὸ δ' ἰστάμενον δέδεικται κινούμενον. Ἄλλὰ μὴν εἰ διαιρετόν ἐστιν, ἐν ὄτῳ αὐτοῦ τῶν μερῶν ἴσταται· τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον, ὅτι ἐν ^y πρώτῳ ἴσταται, ἐν ὄτῳ ^z τῶν ἐκείνου ἴσταται. Ἐπεὶ ^{aa} οὖν χρόνος ^{bb} ἐστὶν ἐν ^{cc} πρώτῳ ἴσταται, καὶ οὐκ ^{dd} ἄτομον, ἅπας ^{ee} δὲ χρόνος εἰς ἄπειρα μεριστός, οὐκ ^{ff} ἔσται ἐν ^{gg} πρώτῳ ἴσταται. ^{hh} Οὐδὲ δὲ τὸ ἡρεμοῦν ὅτε πρῶτον ἡρέμησέν ἐστιν· ἐν ἀμερεῖ ⁱⁱ μὲν γὰρ οὐκ ἡρέμησε διὰ τὸ μὴ εἶναι κίνησιν ἐν ἀτόμῳ·

^h εἰ om. F.H.K. ⁱ εἰ om. E. ^k ἐν—βραδύτερον om. pr. K.
^l δ' ἔστι corr. E. ^m δὲ om. E. ⁿ πρώτως F.H.K. ^o μὲν] μὴ F.
^p ἴσταιτο] ἴστα E, ἴσταται F.H., et pr. I. ^q ἴστατο H.I. ^r ἕτερον E.F.
^s πρώτως H. ^t πρότερον H. ^v τι αὐτοῦ E. ^w πρώτως F.H.K.
^x τῶν om. I. ^y οὖν ὁ χρόνος I. ^z πρώτως H.K. ^{aa} ἄτομος E.
^{bb} δὲ] γὰρ E. ^{cc} ἐστὶν F. ^{dd} πρώτως H. ^{ee} οὐδέ] οὐ E. ^{ff} μὲν om. H.K.

ἐν ᾧ δὲ τὸ ἡρεμεῖν, καὶ τὸ κινεῖσθαι· τότε γὰρ ἔφαμεν ἡρε-
 μεῖν, Ἐπεὶ καὶ ἐν ᾧ πεφυκὸς κινεῖσθαι μὴ κινεῖται τὸ πε-
 5 φυκός. Ἐπι δὲ καὶ ἰ τότε λέγομεν ἡρεμεῖν, ὅταν ὁμοίως ἔχη
 νῦν καὶ πρότερον, ὡς οὐχ ἐνί τινι κρίνοντες ἀλλὰ δυοῖν τοῖν
 ἐλαχίστοιον· ὥστ' οὐκ ἔσται ἐν ᾧ ἡρεμεῖ ἀμερές. Εἰ δὲ
 μεριστόν, χρόνος ἂν εἴη, καὶ ἐν ὄψωυν αὐτοῦ τῶν μερῶν ἡρε-
 μήσει· τὸν αὐτὸν γὰρ τρόπον δευχθήσεται ὄν καὶ ἐπὶ τῶν
 1 πρότερον· ὥστ' οὐθὲν ἔσται πρῶτον. Τούτου δ' αἴτιον ὅτι
 ἡρεμεῖ μὲν καὶ κινεῖται πᾶν ἐν χρόνῳ, χρόνος δ' οὐκ ἔστι
 πρῶτος οὐδὲ μέγεθος οὐδ' ὅλως συνεχὲς οὐδέν· ἅπαν γὰρ εἰς
 6 ἄπειρα μεριστόν. Ἐπεὶ δὲ πᾶν τὸ κινούμενον ἐν χρόνῳ κι-
 νεῖται καὶ ἔκ τινος εἰς τι μεταβάλλει, ἐν ᾧ χρόνῳ κινεῖται
 καθ' αὐτὸ καὶ μὴ τῶν ἐν ἐκείνου τινί, ἀδύνατον τότε
 κατὰ τι εἶναι πρῶτον τὸ κινούμενον. Τὸ γὰρ ἡρεμεῖν ἐστὶ
 τὸ ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι χρόνον τινὰ καὶ αὐτὸ καὶ τῶν μερῶν
 ἕκαστον. Οὕτω γὰρ λέγομεν ἡρεμεῖν, ὅταν ἐν ἄλλῳ καὶ
 ἄλλῳ τῶν νῦν ἀληθὲς ἢ εἰπεῖν ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ καὶ αὐτὸ
 7 καὶ τὰ μέρη. Εἰ δὲ τούτ' ἔστι τὸ ἡρεμεῖν, οὐκ ἐνδέχεται τὸ
 μεταβάλλον κατὰ τι εἶναι ὅλον κατὰ τὸν πρῶτον χρόνον· ὁ
 γὰρ χρόνος διαιρετὸς ἅπας, ὥστε ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ αὐτοῦ
 μέρει ἀληθὲς ἔσται εἰπεῖν ὅτι ἐν ταύτῳ ἐστὶ καὶ αὐτὸ καὶ
 τὰ μέρη· εἰ γὰρ μὴ οὕτως ἀλλ' ἐν ἐνὶ μόνῳ τῶν νῦν, οὐκ
 ἔσται χρόνον οὐδένα κατὰ τι, ἀλλὰ κατὰ τὸ πέρασ τοῦ χρό-
 8 νου. Ἐν δὲ τῷ νῦν ἔστι μὲν αἰεὶ κατὰ τι μένον, οὐ μέντοι
 ἡρεμεῖ· οὔτε γὰρ κινεῖσθαι οὔτ' ἡρεμεῖν ἔστιν ἐν τῷ νῦν,
 ἀλλὰ μὴ κινεῖσθαι μὲν ἀληθὲς ἐν τῷ νῦν καὶ εἶναι κατὰ τι,
 ἐν χρόνῳ δ' οὐκ ἐνδέχεται εἶναι κατὰ τὸ ἡρεμοῦν· συμβαίνει
 ἄ γὰρ τὸ φερόμενον ἡρεμεῖν.

- 9 Ζήνων δὲ παραλογίζεται· εἰ γὰρ αἰεὶ, φησίν, ἡρεμεῖ πᾶν
 Ἐπεὶ—ἡρεμεῖν om. F. ἡ κινῆται K. ἰ τότε om. E. ἰ ᾧ] οἷς I.
 1 πρότερον H.I.K. ἰ αὐτόν I. ἰ τῷ E.H.I. ὁ ἐν om. F.K. ἰ πρῶ-
 τον εἶναι I. ἰ χρόνῳ εἶναι τινα E.K, χρόνον τινὰ εἶναι I. ἰ καὶ ἐν
 ἄλλῳ E.F. ἰ τῷ F.H.I.K. ἰ τῷ αὐτῷ] ὁ τοῦτο E. ἰ καὶ ἐν ἄλλῳ F.
 ἰ εἰπεῖν ἐστὶν F. ἰ ἐν τῷ αὐτῷ F.H.K, ἐν αὐτῷ I. ἰ ἐν om. F.
 ἰ τῷ F.H.I.K. ἰ ἡρεμεῖν E. ἰ μὴν E. ἰ ἐν τῷ νῦν ἀληθὲς καὶ
 κατὰ τι εἶναι H. ἰ γὰρ καὶ τὸ I.

ἢ κινεῖται, ὅταν ἢ κατὰ τὸ ἴσον, ἔστι δ' αἰεὶ τὸ φερόμενον ἐν τῷ ^e νῦν, ἀκίνητον τὴν φερομένην εἶναι οἰστών. Τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος· οὐ γὰρ σύγκειται ὁ χρόνος ἐκ τῶν νῦν ^f τῶν ἀδιαιρέτων, ὥσπερ οὐδ' ἄλλο μέγεθος οὐδέν. ^g Τέτταρες δ' ² ^h εἰσὶ λόγοι περὶ κινήσεως Ζήνωνος οἱ παρέχοντες τὰς δυσκολίας τοῖς λύνουσιν, πρῶτος μὲν ὁ περὶ τοῦ μὴ κινεῖσθαι διὰ τὸ ⁱ πρότερον εἰς τὸ ἡμισυ δεῖν ἀφικέσθαι τὸ φερόμενον ἢ πρὸς τὸ τέλος, περὶ οὗ διείλομεν ^k ἐν τοῖς ^l πρότερον λόγοις. Δεύτερος δ' ὁ καλούμενος Ἀχιλλεύς· ἔστι δ' οὗτος, ὅτι τὸ ³ βραδύτερον οὐδέποτε καταληφθήσεται θεὸν ὑπὸ τοῦ ταχίστου· ἔμπροσθεν γὰρ ἀναγκαῖον ἐλθεῖν τὸ διώκον, ὅθεν ὤρμησε τὸ φεῦγον, ὥστ' αἰεὶ τι ^m προέχειν ἀναγκαῖον τὸ βραδύτερον. Ἔστι δὲ καὶ οὗτος ὁ αὐτὸς λόγος τῷ διχοτομεῖν, διαφέρει δ' ἐν τῷ διαιρεῖν μὴ δίχα τὸ προσλαμβανόμενον μέγεθος. Τὸ μὲν οὖν μὴ καταλαμβάνεσθαι τὸ βραδύτερον ⁴ συμβέβηκεν ἐκ τοῦ λόγου, γίνεται δὲ παρὰ ⁿ ταὐτὸ τῇ διχοτομίᾳ (ἐν ἀμφοτέροις γὰρ συμβαίνει μὴ ἀφικνεῖσθαι πρὸς τὸ πέρας διαιρουμένου πως τοῦ μεγέθους· ἀλλὰ πρόσκειται ^o ἐν τούτῳ ὅτι οὐδὲ τὸ τάχιστον τετραγῶδημένον ἐν τῷ διώκειν τὸ ^p βραδύτατον), ὥστ' ἀνάγκη ^q καὶ τὴν λύσιν ^r εἶναι τὴν αὐτήν. Τὸ δ' ἀξιοῦν ὅτι ^s τὸ προέχον οὐ καταλαμβάνεται, ψεῦδος· ὅτε γὰρ προέχει, οὐ καταλαμβάνεται· ἀλλ' ὅμως καταλαμβάνεται, εἴπερ δώσει διεξιέναι τὴν πεπερασμένην. Οὗτοι μὲν οὖν ^t οἱ δύο λόγοι, τρίτος δ' ὁ νῦν ρηθείς, ὅτι ἢ οἰσ- ⁵ τὸς φερομένη ἔστηκεν. Συμβαίνει δὲ παρὰ τὸ λαμβάνειν τὸν χρόνον συγκείσθαι ἐκ τῶν νῦν· μὴ ^v διδομένου γὰρ τούτου οὐκ ἔσται ὁ συλλογισμός. Τέταρτος δ' ὁ περὶ τῶν ἐν ^w τῷ σταδίῳ κινουμένων ἐξ ἐναντίας ἴσων ^x ὄγκων παρ' ἴσους, τῶν μὲν ^y ἀπὸ τέλους τοῦ σταδίου τῶν δ' ^z ἀπὸ μέσου, ἴσῳ τάχει, ἐν ^φ

^e νῦν τῷ κατὰ τὸ ἴσον ἀκίνητον Γ. F. ^f τῶν om. F. H. I. K. ^g τέσσαρες F. ^h εἰσὶν οἱ λόγοι F. H. I. K. ⁱ δεῖν εἰς τὸ ἡμισυ πρότερον H. ^k ἐν om. I. ^l πρόσθεν F. H. I. K. ^m προσέχειν E. ⁿ τὸ αὐτὸ E. ^o ἐν om. H. K. ^p βραδύτερον F. H. K. ^q καὶ om. F. ^r εἶναι ἐκατέρων τὴν E. ^s τὸ post ὅτι om. H. K. ^t οἱ λόγοι δύο F. I., λόγοι δύο H. K. ^v δεδομένου E. ^w τῷ om. F. H. I. K. ^x ὄγκος I. ^y ἀπὸ τοῦ τέλους F. I. ^z ἀπὸ τοῦ μέσου F. H. I. K.

συμβαίνειν οἶεται ἴσον εἶναι χρόνον τῷ διπλασίῳ τὸν ἡμισυν.
 6 Ἔστι δ' ὁ παραλογισμὸς ἐν τῷ τὸ μὲν παρὰ κινούμενον τὸ
 δὲ παρ' ἡρεμοῦν τὸ ἴσον μέγεθος ἀξιοῦν τῷ ἴσῳ τάχει τὸν
 ἴσον φέρεσθαι χρόνον· τούτο δ' ἐστὶ ψεῦδος. Οἷον ἔστωσαν
 οἱ ἐστῶτες ἴσοι ὄγκοι ἐφ' ὧν ^b τὰ ^c A A, οἱ δ' ἐφ' ὧν ^d τὰ
^e B B ^f ἀρχόμενοι ἀπὸ τοῦ μέσου ^g τῶν A, ἴσοι τὸν ἀριθμὸν
 τούτοις ὄντες καὶ τὸ μέγεθος, οἱ δ' ἐφ' ὧν τὰ ^h Γ Γ ἀπὸ τοῦ
ⁱ ἐσχάτου, ἴσοι τὸν ἀριθμὸν ^k ὄντες τούτοις καὶ τὸ μέγεθος,
 7 καὶ ἰσοταχεῖς ^l τοῖς B. Συμβαίνει δὴ τὸ ^m πρῶτον B ἅμα
 ἐπὶ τῷ ⁿ ἐσχάτῳ εἶναι καὶ τὸ πρῶτον ^o Γ, παρ' ἄλληλα κινουμένων.
 Συμβαίνει ^p δὴ ^q τὸ Γ παρὰ πάντα ^r τὰ ^s B
^t διεξεληλυθέναι, ^v τὰ ^w δὲ B παρὰ τὰ ἡμίση· ^x ὥστε ^y ἡμισυν
 εἶναι τὸν χρόνον· ^z ἴσον γὰρ ἐκάτερόν ἐστι παρ' ^a ἕκαστον.
 Ἄμα δὲ συμβαίνει ^b τὰ B παρὰ πάντα τὰ Γ παρεληλυθέναι·
 ἅμα γὰρ ^c ἔσται τὸ πρῶτον Γ καὶ τὸ πρῶτον B ἐπὶ τοῖς
 ἐναντίοις ἐσχάτοις, ἴσον χρόνον παρ' ἕκαστον γινόμενον τῶν
 B ὅσον ^d περ τῶν ^e A, ὡς φησι, διὰ τὸ ἀμφότερα ἴσον χρό-
 8 νον παρὰ τὰ ^f A γίγνεσθαι. Ὁ μὲν οὖν λόγος οὗτός ἐστιν,
 συμβαίνει δὲ παρὰ τὸ εἰρημένον ψεῦδος. Οὐδὲ δὴ κατὰ τὴν
 ἐν ^g τῇ ^h ἀντιφάσει μεταβολὴν οὐθέν ἡμῖν ἔσται ἀδύνατον,
 οἷον εἰ ἐκ τοῦ μὴ λευκοῦ εἰς τὸ λευκὸν μεταβάλλει καὶ ἐν μη-
 δετέρῳ ⁱ ἐστίν, ὡς ἄρα οὔτε λευκὸν ἔσται οὔτε οὐ λευκόν· οὐ
 γὰρ εἰ μὴ ὄλον ^k ἐν ὀποτερῶν ἐστίν, οὐ λεχθήσεται λευκὸν
 ἢ οὐ λευκόν· λευκὸν γὰρ λέγομεν ἢ οὐ λευκὸν οὐ τῷ ^l ὄλον
 εἶναι τοιοῦτον, ἀλλὰ τῷ τὰ πλείστα ἢ ^m τὰ ⁿ κυριώτατα
 μέρη· οὐ ^o ταυτὸ δ' ἐστὶ μὴ εἶναι ^p τε ἐν τούτῳ καὶ μὴ ^q εἶναι

^a ἡμισυν F. ^b τὸ E. ^c AAA F.H.K, AAAA I. ^d τὰ om. E.
^e B H.I.K, BBBB F. ^f ἀρχονται E. ^g τῶν A om. E.H.I. ^h Γ F.H.I.K.
ⁱ ἐσχάτου τῶν B ἴσοι F. ^k τούτοις ὄντες F.H.K. ^l τοῖς] τῷ K. ^m B
 πρῶτον E. ⁿ ἐσχάτῳ Γ εἶναι rc. H. ^o Γ ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ B παρ' H.
 P δὲ F.H.K. ^q τὰ E.I. ^r τὰ om. E. ^s A F.K. ^t διεληλυθέναι H.
^v τὸ E. ^w δὲ om. I. ^x ὥστε] ὥστε καὶ H. ^y ἡμισυν F.H. ^z ἴσα H.
^a ἕκαστον αὐτῶν ἅμα E. ^b τὰ B] τὸ AB E. ^c ἐστι F.H.I.K. ^d περὶ
 F.K. ^e AA E. ^f AA E. ^g τῇ om. H. ^h φάσει E. ⁱ ἔσται I,
 εἶναι H. ^k ἐν om. F. ^l εἶναι ὄλον E. ^m τὰ post ἢ om. F.H.I.K.
ⁿ κυριώτερα H. ^o ταυτὸν F.H.I.K. ^p τε om. H. ^q εἶναι τοῦτο ἐν τ. E.

ἐν τούτῳ ὄλον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ἁ ὄντος ἑ καὶ ἐπὶ τοῦ ἑ
 μὴ ὄντος ἑ καὶ τῶν ἄλλων ἑ τῶν κατ' ἀντίφασιν· ἔσται μὲν
 γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἐν θατέρῳ τῶν ἀντικειμένων, ἐν οὐδετέρῳ δ'
 ὄλον αἰί. ἑ Πάλιν ἐπὶ τοῦ κύκλου καὶ ἐπὶ τῆς σφαιράς καὶ
 ὄλως τῶν ἐν αὐτοῖς κινουμένων, ὅτι συμβήσεται αὐτὰ ἡρεμεῖν
 ἐν γὰρ τῷ ἑ αὐτῷ τόπῳ χρόνον τινὰ ἑ ἔσται καὶ αὐτὰ καὶ τὰ
 μέρη, ὥστ' ἡρεμήσει ἅμα καὶ κινήσεται. Πρῶτον μὲν γὰρ 10
 τὰ μέρη οὐκ ἔστιν ἐν τῷ αὐτῷ οὐθένα χρόνον, εἶτα καὶ ἑ τὸ
 ὄλον μεταβάλλει ἑ αἰί εἰς ἕτερον· οὐ ἑ γὰρ ἡ αὐτή ἐστίν ἡ
 ἀπὸ τοῦ Α λαμβανομένη περιφέρεια καὶ ἡ ἀπὸ τοῦ Β καὶ
 τοῦ Γ καὶ τῶν ἄλλων ἐκάστου σημείων, πλὴν ἑ ὡς ὁ μουσικὸς
 ἄνθρωπος ἑ καὶ ἄνθρωπος, ὅτι συμβέβηκεν. ἑ Ὡστε μετα-
 βάλλει αἰί ἡ ἑτέρα εἰς ἑ τὴν ἑτέραν, καὶ οὐδέποτε ἡρεμήσει.
 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς σφαιράς καὶ ἑ ἐπὶ τῶν ἄλ-
 λων τῶν ἐν αὐτοῖς κινουμένων.

ἁ Αποδεδειγμένων δὲ τούτων λέγομεν ὅτι τὸ ἀμερές οὐκ 10
 ἐνδέχεται κινεῖσθαι πλὴν κατὰ συμβεβηκός, οἷον ἑ κινουμένου
 τοῦ σώματος ἡ τοῦ μεγέθους ἑ τοῦ ἑ ἐν ᾧ ὑπάρχει, καθάπερ
 ἂν εἰ τὸ ἐν τῷ πλοίῳ κινοῖτο ὑπὸ τῆς τοῦ πλοίου φοράς ἡ τὸ
 μέρος τῆ τοῦ ὄλου κινήσει. ἁ Αμερές δὲ λέγω τὸ ἑ κατὰ ποσὸν
 ἀδιαίρετον· καὶ γὰρ αἱ τῶν μερῶν κινήσεις ἑτεραὶ εἰσι ἑ κατ'
 αὐτὰ τε τὰ μέρη καὶ κατὰ τὴν τοῦ ὄλου κίνησιν. ἁ Ἴδοι δ' ἂν 2
 ἑ τις ἐπὶ τῆς σφαιράς μάλιστα τὴν διαφορὰν· οὐ γὰρ ἑ ταυ-
 τὸν τάχος ἑ ἔσται τῶν τε πρὸς τῷ κέντρῳ καὶ τῶν ἐκτὸς καὶ
 τῆς ὄλης, ὡς ἑ οὐ μιᾶς οὔσης κινήσεως. Καθάπερ οὖν ἑ εἴπο-
 μεν, οὕτω ἑ μὲν ἐνδέχεται ἑ κινεῖσθαι τὸ ἀμερές ὡς ὁ ἐν τῷ
 πλοίῳ καθήμενος τοῦ πλοίου θέοντος, καθ' αὐτὸ ἑ δ' οὐκ ἐνδέ-

ἁ ὄντος] μὴ ὄντος H. ἑ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὄντος om. E, μὴ om. H. ἑ καὶ
 ἐπὶ τῶν E. ἑ τῶν post ἄλλων om. K. ἑ πάλιν δ' ἐπὶ H. ἑ αὐτῷ
 om. I. ἑ ἔστί F.K. ἑ τὸ om. E. ἑ αἰί om. I. ἑ γὰρ αἰί ἡ F.
 ἑ ὡς om. E. ἑ καὶ om. I. ἑ τὴν om. F. ἑ ἐπὶ om. F. ἑ τοῦ σώ-
 ματος κινουμένου F.H.I.K. ἑ τοῦ] τὸ H, τῶν E. ἑ ἐν ᾧ ὑπάρχει]
 ἐνυπάρχει E. ἑ κατὰ] κατὰ τὸ H.I.K. ἑ καθ' αὐτὰ E, κατὰ ταυτὰ I.
 ἑ τις καὶ ἐπὶ F.K. ἑ ταυτὸ F.H.I.K. ἑ ἔστιν E. ἑ οὐ] οὐδὲ F.
 ἑ εἴπον H.I.K. ἑ μὲν οὖν ἐνδέχεται I. ἑ κινεῖσθαι om. H. ἑ δ'] γὰρ
 F.H.I.K.

χεται. ^v Μεταβαλλέτω γὰρ ἐκ τοῦ ΑΒ εἰς τὸ ΒΓ, εἴτ' ἐκ μεγέθους εἰς μέγεθος εἴτ' ἐξ εἶδους εἰς εἶδος εἴτε κατ' ἀντίφασιν· ὁ δὲ χρόνος ἔστω ἐν ^w πρώτῳ μεταβάλλει ἐφ' οὗ
³ Δ. Οὐκοῦν ἀνάγκη αὐτὸ καθ' ὃν μεταβάλλει χρόνον ἢ ἐν τῷ ΑΒ εἶναι ἢ ἐν τῷ ΒΓ, ἢ τὸ μὲν τι ^x αὐτοῦ ἐν τούτῳ τὸ δ' ἐν θατέρῳ· πᾶν γὰρ τὸ μεταβάλλον οὕτως εἶχεν. Ἐν ἑκατέρῳ μὲν ^y οὖν οὐκ ἔσται τι αὐτοῦ· μεριστὸν γὰρ ἂν εἴη. Ἄλλὰ μὴν ^z οὐδ' ἐν τῷ ΒΓ· μεταβεβληκὸς γὰρ ἔσται, ὑπό-
⁴ κειται δὲ μεταβάλλειν. Λείπεται δὴ ^a αὐτὸ ἐν τῷ ΑΒ εἶναι, καθ' ὃν μεταβάλλει χρόνον. Ἡρεμήσει ἄρα· τὸ γὰρ ἐν τῷ αὐτῷ ^b εἶναι χρόνον τινὰ ἡρεμεῖν ἦν. Ὡστ' οὐκ ἐνδέχεται τὸ ἀμερὲς κινεῖσθαι οὐδ' ὅλως μεταβάλλειν· μοναχῶς γὰρ ἂν οὕτως ἦν ^c αὐτοῦ κίνησις, εἰ ὁ χρόνος ἦν ἐκ τῶν νῦν· αἰεὶ γὰρ ἐν τῷ νῦν κεκίνημένον ἂν ἦν καὶ μεταβεβληκός, ὥστε κινεῖ-
⁵ σθαι μὲν μηδέποτε, κεκινήσθαι δ' αἰεὶ. Τοῦτο δ' ὅτι ἀδύνατον, δέδεικται ^d καὶ πρότερον· οὔτε γὰρ ὁ χρόνος ἐκ τῶν νῦν οὔθ' ἢ γραμμῇ ^e ἐκ στιγμῶν οὔθ' ἢ κίνησις ἐκ κινήματων· οὐθέν γὰρ ἄλλο ποιεῖ ὁ τοῦτο λέγων ἢ τὴν κίνησιν ἐξ ἀμερῶν, καθάπερ ἂν εἰ τὸν χρόνον ἐκ τῶν νῦν ἢ τὸ μέγεθος ἐκ στιγμῶν. Ἐπι δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανερόν ὅτι οὔτε ^f στιγμὴν οὔτ' ^g ἄλλο ^h ἀδιαίρετον οὐθέν ἐνδέχεται κινεῖσθαι. Ἄπαν γὰρ τὸ κινούμενον ἀδύνατον πρότερον μείζον κινήσθαι ⁱ αὐτοῦ, ⁶ πρὶν ^k ἂν ἢ ἴσον ἢ ^l ἔλαττον. Εἰ δὴ τοῦτο, φανερόν ὅτι καὶ ἢ στιγμὴ ἔλαττον ἢ ἴσον κινήσεται πρῶτον. Ἐπεὶ δ' ^m ἀδιαίρετος, ἀδύνατον ⁿ ἔλαττον κινήσθαι πρότερον· ὅισιν ἄρα ^p εἰ αὐτῆ. Ὡστε ἔσται ἢ γραμμῇ ἐκ στιγμῶν· αἰεὶ γὰρ ^q ἴσην ^r κινουμένη τὴν πᾶσαν γραμμὴν ^s στιγμὴ καταμετρήσει. Εἰ δὲ τοῦτο ἀδύνατον, καὶ τὸ κινεῖσθαι ^t τὸ ἀδιαίρετον

^v μεταβάλλεται Κ. ^w πρώτως Η. ^x αὐτῷ F. ^y οὖν om. Η. ^z οὐδ' αὐτὸ ἐν Ε. ^a αὐτὸ ἐν] αὐτὸν Ε. ^b χρόνον εἶναι F.H.I.K. ^c αὐτοῦ ἢ κίνησις F.H.I.K. ^d καὶ om. F.H.I.K. ^e ἐκ τῶν στιγμῶν F. ^f στιγμὴ I.K. ^g ἄλλο om. F. ^h οὐδὲν ἀδιαίρετον Κ. ⁱ εἰ αὐτοῦ F.H. ^k ἂν om. E.H. ^l ἔλαττον Ε. ^m ἀδιαίρετον Ε. ⁿ ἐλάττονα I. ^o ἴση Ε. ^p αὐτῆ F.H.I.K. ^q ἴση Κ. ^r κινουμένη Ε. ^s στιγμὴ Ε. ^t τὸ ante ἀδ. om. Ε.

ἀδύνατον. Ἔτι δ' εἰ ἅπαν ἐν χρόνῳ κινεῖται, ἔν δὲ τῷ νῦν ἢ
 μηθέν, ἅπασ δὲ χρόνος διαιρετός, εἴη ἄν τις χρόνος ἐλάτ-
 των ὅτ' οὐκ ὄντων τῶν κινουμένων ἔν ᾧ κινεῖται ὅσον αὐτό.
 Οὗτος μὲν γὰρ ἔσται χρόνος ἐν ᾧ κινεῖται διὰ τὸ πᾶν ἐν
 χρόνῳ κινεῖσθαι, χρόνος δὲ πᾶς διαιρετός δέδεικται πρότερον.
 Εἰ δ' ἄρα στιγμή κινεῖται, ἔσται τις χρόνος ἐλάττων ἐν
 ᾧ αὐτὴ ἐκινήθη. Ἄλλ' ἀδύνατον ἐν γὰρ τῷ ἐλάττωνι ἔλαττον
 ἀνάγκη κινεῖσθαι. Ὡστ' ἔσται διαιρετὸν τὸ ἀδιαί-
 ρετον εἰς τὸ ἔλαττον, ὥσπερ καὶ ὁ χρόνος εἰς τὸν χρόνον
 μοναχῶς γὰρ ἄν κινεῖτο τὸ ἀμερὲς καὶ ἀδιαίρετον, εἰ ἦν
 ἐν τῷ νῦν κινεῖσθαι δυνατὸν τῷ ἀτόμῳ· τοῦ γὰρ αὐτοῦ λόγου
 ἐν τῷ νῦν κινεῖσθαι καὶ ἀδιαίρετόν τι κινεῖσθαι. Μεταβολὴ
 δ' οὐκ ἔστιν οὐδεμία ἄπειρος· ἅπαντα γὰρ ἦν ἐκ τινος εἰς τι,
 καὶ ἢ ἐν ἀντιφάσει καὶ ἢ ἐν ἐναντίοις. Ὡστε τῶν μὲν κατ' ἄν-
 τίφασιν ἢ φάσις καὶ ἢ ἀπόφασις πέρασ, οἷον γενέσεως
 μὲν τὸ ὄν, φθορᾶς δὲ τὸ μὴ ὄν, τῶν δ' ἐν τοῖς ἐναντίοις τὰ
 ἐναντία· ταῦτα γὰρ ἄκρα τῆς μεταβολῆς, ὥστε καὶ ἀλλοιώ-
 σεως πάσης· ἐξ ἐναντίων γὰρ τινων ἢ ἀλλοιώσις. Ὁμοίως
 δὲ καὶ αὐξήσεως καὶ φθίσεως· αὐξήσεως μὲν γὰρ τὸ πέρασ
 τοῦ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν τελείου μεγέθους, φθίσεως δὲ ἢ
 τούτου ἔκστασις. Ἡ δὲ φορὰ οὕτω μὲν οὐκ ἔσται πε-
 περασμένη· οὐ γὰρ πᾶσα ἐν ἐναντίοις· ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ
 ἀδύνατον τμηθῆναι οὕτω, τῷ μὴ ἐνδέχασθαι τμηθῆναι
 (ἢ πλεοναχῶς γὰρ λέγεται τὸ ἀδύνατον), οὐκ ἐνδέχεται τὸ
 οὕτως ἀδύνατον τέμνεσθαι, οὐδ' ὅλως τὸ ἀδύνατον γενέσθαι
 γίνεσθαι, οὐδὲ τὸ μεταβάλλειν ἀδύνατον ἐνδέχοιτ' ἂν μετα-
 βάλλειν εἰς τὸ ἀδύνατον μεταβάλλειν. Εἰ οὖν τὸ φερόμενον
 μεταβάλλοι εἰς τι, καὶ δυνατὸν ἔσται μεταβάλλειν.

ἔν δὲ] εἰ δὲ E. ἠ πᾶς F.H.I.K. ἠ τις ἄν K. ἠ ὄνοτουν F.H.I.K.
 ἠ ἐν] ἢ ἐν E. ἠ ὅσον—κινεῖται om. H.K. ἠ δ' om. F.H.K. ἠ ἐν] ἢ
 ἐν E. ἠ αὐτῇ F.H.K. ἠ ἀδ.] διαιρετον E. ἠ εἰς] πρὸς E.
 ἠ γὰρ om. EI. ἠ ἄν] ἄρα I. ἠ ἢ ἐν om. E. ἠ κατὰ-
 φασις H. et corr. F. ἠ ἢ om. H.I.K. ἠ καὶ] ἐξ K. ἠ πάσης
 om. I. ἠ ἔκτασις E. ἠ ἔστι F. ἠ ἅπαντα F.H.I.K. ἠ ἐπεὶ H.K.
 ἠ τὸ om. F. ἠ οὕτω om. E, deletis litteris duabus. ἠ πλεοναχῶς
 F.H.I.K. ἠ μεταβαλεῖν K. ἠ μεταβάλλει I.

Ἔστω οὐκ ἄπειρος ἡ κίνησις, οὐδ' οἰσθήσεται ἅ τὴν ἄπειρον ἀδύνατον γὰρ διελθεῖν αὐτήν. Ὅτι μὲν οὖν οὕτως οὐκ ἔστιν ἄπειρος μεταβολὴ ὥστε μὴ ὠρίσθαι πέρασι, φανερόν. Ἄλλ' εἰ οὕτως ἐνδέχεται ὥστε ἐν τῷ χρόνῳ εἶναι ἄπειρον τὴν αὐτὴν οὖσαν καὶ μίαν, σκεπτέον. Μὴ μίας μὲν γὰρ γινομένης οὐθὲν ἴσως κωλύει, οἷον εἰ μετὰ τὴν φορὰν ἀλλοίωσις εἶη καὶ μετὰ τὴν ἀλλοίωσιν αὐξήσις καὶ πάλιν γένεσις· οὕτω γὰρ αἰεὶ μὲν ἔσται τῷ χρόνῳ κίνησις, ἀλλ' οὐ μία διὰ τὸ μὴ εἶναι μίαν ἐξ ἀπασῶν. Ὅστε δὲ γίνεσθαι μίαν, οὐκ ἐνδέχεται ἄπειρον εἶναι τῷ χρόνῳ πλὴν μίας· αὕτη δ' ἔστιν ἡ κύκλω φορὰ.

^k H.

Ἄπαν τὸ κινούμενον ἀνάγκη ὑπὸ τινος κινεῖσθαι. Εἰ μὲν οὖν ἐν ἑαυτῷ μὴ ἔχει τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως, φανερόν ὅτι ὑφ' ἑτέρου κινεῖται. Εἰ δ' ἐν αὐτῷ, εἰλήφθω ἐφ' οὗ τὸ ΑΒ, ὃ οὐ κινεῖται μὴ ἐν τῷ τῶν τούτου τι κινεῖσθαι. Πρῶτον μὲν οὖν τὸ ὑπολαμβάνειν τὸ ΑΒ ὑφ' ἑαυτοῦ κινεῖσθαι διὰ τὸ ὅλον τε κινεῖσθαι καὶ ὑπὸ μηθενὸς τῶν ἕξωθεν ὁμοίον ἔστιν ὥσπερ ἂν εἴ τις τοῦ ΔΕ κινουμένου τὸ ΕΖ καὶ αὐτοῦ κινουμένου ὑπολαμβάνοι τὸ ΔΕΖ ὑφ' αὐτοῦ κινεῖσθαι, διὰ τὸ μὴ συνορᾶν πότερον ὑπὸ ποτέρου κινεῖται, πότερον τὸ ΔΕ ὑπὸ τοῦ ΕΖ ἢ τὸ ΕΖ ὑπὸ τοῦ ΔΕ. Ἐτι τὸ ὑφ' αὐτοῦ κινούμενον οὐδέποτε παύσεται κινούμενον τῷ ἑτερόν τι στῆναι κινούμενον. Ἀνάγκη τοίνυν, εἴ τι παύεται κινούμενον τῷ ἑτερόν τι στῆναι, αὐτοῦ ὑφ' ἑτέρου κινεῖσθαι. Τούτου γὰρ φανεροῦ γινομένου ἀνάγκη πᾶν τὸ κινούμενον

^z ἄπειρος ἔσται ἡ Κ. ^a τὴν om. E. ^b οὐκ ἔστιν οὕτως F. ^c ἄπειρος ἡ μεταβολὴ I. ^d ἐνδέχοιτο K. ^e τῷ] ἔστιν ἐν τινι E, om. H.K. ^f οὖσαν τὴν αὐτὴν F. ^g εἶναι ἄπειρον H. ^h ἔστιν] ἄρα K. ⁱ ἡ κύκλω] ἡ κύκλω μία E, ἡ μία ἡ κύκλω F.H.K. ^k H] φυσικῆς ἀκροάσεως ζ' H, φυσικῶν ἕβδομον I, περὶ κινήσεως τῶν εἰς γ τὸ α α. ζῆ. E. ^l αὐτῷ F.H.K. ^m κινεῖται. Ἄλλο γὰρ ἔσται τὸ κινουόν. Εἰ E.F. ⁿ δ—τὸ AB. om. I. ^o om. E. ^o κινεῖται καθ' αὐτὸ ἀλλὰ μὴ F. ^p ἐν τῷ ante μὴ ponit H, om. E. ^q αὐτοῦ I, ου το E. ^r ἂν om. E. ^s ὑπολαμβάνει K. ^t Δ om. E. ^v ἑαυτοῦ F.H. ^w πότερον τὸ] πότερα τὸ E.H. ^x τὸ ΕΖ] τὸ ζε K. ^y ἑαυτοῦ F.I. ^z παύσεται E. ^a τοῦθ'] αὐτου E. ^b γενομένου E.I. ^c κινούμενον διαιρετὸν κινεῖσθαι E.

κινεῖσθαι ὑπό τινος. Ἐπεὶ γὰρ εἴληπται τὸ ΑΒ κινούμενον, διαιρετὸν ἔσται· πᾶν γὰρ τὸ κινούμενον διαιρετὸν ἦν. Διηρήσθω τοίνυν ^d ἡ τὸ Γ. Ἀνάγκη δὲ τοῦ ^e ΒΓ ἡρεμοῦντος ³ ἡρεμεῖν καὶ τὸ ΑΒ. Εἰ γὰρ μή, εἰλήφθω κινούμενον. Τοῦ τοίνυν ^e ΒΓ ἡρεμοῦντος κινοῖτο ἂν τὸ ΓΑ. Οὐκ ἄρα καθ' αὐτὸ κινεῖται τὸ ΑΒ. Ἄλλ' ὑπέκειτο καθ' αὐτὸ κινεῖσθαι πρῶτον. Δῆλον τοίνυν ὅτι τοῦ ^f ΓΒ ἡρεμοῦντος ἡρεμήσει καὶ τὸ ΒΑ, καὶ τότε παύσεται κινούμενον. Ἄλλ' ^g εἴ τι τῷ ἄλλο ἡρεμεῖν ἴσταται καὶ παύεται ^h κινούμενον, τοῦθ' ὑφ' ἑτέρου κινεῖται. Φανερόν δὲ ⁱ ὅτι πᾶν τὸ κινούμενον ὑπό τινος κινεῖται· διαιρετὸν τε γὰρ ἔστι πᾶν τὸ κινούμενον, καὶ τοῦ μέρους ἡρεμοῦντος ἡρεμήσει ^k καὶ τὸ ὅλον. Ἐπεὶ δὲ ^l τὸ ⁴ κινούμενον πᾶν ὑπό τινος κινεῖται, ἀνάγκη καὶ τὸ κινούμενον πᾶν ^m ἐν τόπῳ κινεῖσθαι ὑπ' ἄλλου. Καὶ τὸ κινοῦν τοίνυν ὑφ' ἑτέρου, ⁿ ἐπειδὴ καὶ αὐτὸ κινεῖται, καὶ πάλιν τοῦτο ὑφ' ἑτέρου. ^o Οὐ δὲ εἰς ἄπειρον πρόεισιν, ἀλλὰ στήσεται που καὶ ἔσται τι ^p ὃ πρῶτως αἴτιον ἔσται τοῦ κινεῖσθαι. Εἰ γὰρ μή, ^q ἀλλ' εἰς ἄπειρον πρόεισιν, ἔστω τὸ μὲν Α ὑπὸ τοῦ Β κινούμενον, τὸ δὲ Β ὑπὸ τοῦ Γ, τὸ δὲ Γ ὑπὸ τοῦ Δ· καὶ τοῦτον δὲ τὸν τρόπον εἰς ἄπειρον προβαινέτω. Ἐπεὶ οὖν ἅμα ⁵ τὸ κινοῦν καὶ αὐτὸ κινεῖται, δῆλον ὡς ἅμα κινήσεται τό τε Α καὶ ^r τὸ Β· κινουμένου ^s γὰρ τοῦ Β κινήθησεται καὶ τὸ Α· καὶ τοῦ Β δὴ κινουμένου τὸ Γ καὶ τοῦ Γ τὸ Δ. Ἔσται τοίνυν ἅμα ^η τε τοῦ Α κινήσεις ^t καὶ τοῦ Β καὶ τοῦ Γ καὶ τῶν λοιπῶν ἐκάστου. Καὶ λαβεῖν τοίνυν ^v αὐτῶν ἕκαστον δυνα- ⁶ σόμεθα. Καὶ γὰρ εἰ ἕκαστον ^w ὑφ' ἑκάστου κινεῖται, οὐθὲν ἦττον μία τῷ ἀριθμῷ ^x ἢ ἐκάστου κινήσεις, καὶ οὐκ ^y ἄπειρον τοῖς ἐσχάτοις, ἐπειδὴ περ τὸ κινούμενον πᾶν ἕκ τινος εἰς τι κινεῖται. Ἡ γὰρ ἀριθμῷ συμβαίνει ^z τὴν αὐτὴν κίνησιν

^d ἡ] εἰς Η. ^e γβ Ε. ^f βγ F.K. ^g εἴ τι] ὅτι Κ. ^h κινου Ε.
ⁱ ὅτι] δὲ ὅτι Ε, διότι Κ. ^k καὶ ante τὸ om. F.H.I.K. ^l πᾶν τὸ κινούμενον F.
^m ὑπό τινος ἄλλου κινεῖσθαι ἐν τόπῳ Ι. ⁿ ἐπειδὴ—
ἐτέρου om. Ε.
^o οὐ δὲ] οὐκ Η. ^p ὃ om. Ε. ^q ἀλλ' om. Η.Κ.
et corr. F. ^r τὸ om. F. ^s γὰρ καὶ τοῦ Ε. ^t καὶ τοῦ β om.
E.F.H.I.K. ^v αὐτῶν ἐκάστην Ε, ἕκαστον αὐτῶν F.H. ^w ὑφ' ἐκά-
στου αἰεὶ κινεῖται Ι, κινεῖται ὑφ' ἐκάστου Η. ^x ἢ om. Ε. ^y ἄπειροι
Ε, ἄπειρος Η.Ι. ^z τὴν αὐτὴν] μίαν Ι.

7 εἶναι ἢ γένει ἢ εἶδει. Ἐπισημασθῆναι μὲν οὖν λέγω τὴν αὐτὴν κίνη-
 σιν τὴν ἐκ τοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ αὐτὸ ἂ τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ τῷ ἀριθμῷ ἂ γινομένην, οἷον ἐκ τοῦδε τοῦ λευκοῦ, ὃ
 ἐστὶν ἐν ἂ τῷ ἀριθμῷ, εἰς τόδε τὸ μέλαν κατὰ ἂ τόνδε τὸν
 χρόνον, ἕνα ὄντα τῷ ἀριθμῷ· εἰ γὰρ κατ' ἂ ἄλλον, οὐκέτι μία
 ἔσται τῷ ἀριθμῷ ἀλλὰ τῷ εἶδει. Γένει δ' ἂ ἢ αὐτὴ κίνησις ἢ
 ἐν τῇ αὐτῇ κατηγορίᾳ τῆς οὐσίας ἢ τοῦ γένους, εἶδει δὲ ἢ ἐκ
 τοῦ αὐτοῦ τῷ εἶδει ἢ εἰς ἂ ταυτὸ τῷ εἶδει, οἷον ἢ ἐκ ἂ τοῦ λευ-
 8 κοῦ εἰς τὸ μέλαν ἢ ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ εἰς τὸ κακόν. Ταῦτα ἂ δ'
 εἴρηται καὶ ἐν τοῖς πρότερον. Εἰλήφθω τοίνυν ἢ τοῦ Α
 κίνησις καὶ ἔστω ἐφ' οὐ τὸ Ε, καὶ ἢ τοῦ Β ἐφ' οὐ τὸ Ζ, καὶ
 ἢ τοῦ Γ Δ ἐφ' οὐ τὸ Η Θ, καὶ ὁ χρόνος ἐν ἂ κινεῖται τὸ Α
 ὁ Κ. Ἐπισημασθῆναι δὲ τῆς κινήσεως ἂ τοῦ Α, ὠρισμένος
 ἔσται καὶ ὁ χρόνος καὶ οὐκ ἄπειρος ὁ Κ. Ἐπισημασθῆναι ἂ ἐν τῷ αὐτῷ
 χρόνῳ ἐκινεῖτο τὸ Α καὶ τὸ Β καὶ τῶν λοιπῶν ἕκαστον.
 9 ἂ Συμβαίνει τοίνυν τὴν κίνησιν τὴν Ε Ζ Η Θ ἄπειρον οὐσαν
 ἐν ὠρισμένῳ χρόνῳ κινεῖσθαι τῷ Κ· ἐν ἂ γὰρ τὸ Α ἐκινεῖτο,
 ὁ καὶ τὰ τῷ Α ἂ ἐφεξῆς ἄπαντα ἐκινεῖτο ἄπειρα ὄντα. Ἐπισημασθῆναι
 ἐν τῷ αὐτῷ κινεῖται. Καὶ γὰρ ἢτοι ἴση ἂ ἢ κίνησις ἔσται ἢ
 τοῦ Α ἂ τῆ τοῦ Β, ἢ μείζων. Διαφέρει δ' οὐθέν· πάντως
 γὰρ τὴν ἄπειρον κίνησιν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ συμβαίνει
 10 κινεῖσθαι, τοῦτο δ' ἀδύνατον. Οὕτω μὲν οὖν ἂ δόξειεν ἂν
 δεῖκνυσθαι τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἂ οὐ μὴν δεῖκνυταί γε διὰ τὸ μηθὲν
 ἄτοπον συμβαίνειν· ἐνδέχεται γὰρ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ
 κίνησιν ἄπειρον εἶναι, μὴ τὴν αὐτὴν δὲ ἀλλ' ἐτέραν καὶ ἐτέραν
 πολλῶν κινουμένων ἂ καὶ ἀπείρων, ὅπερ συμβαίνει καὶ τοῖς
 11 ἂν. Ἐπισημασθῆναι εἰ τὸ κινούμενον πρῶτως ἂ κατὰ τόπον καὶ σω-
 ματικὴν κίνησιν ἀνάγκη ἄπτεσθαι ἢ συνεχῆς εἶναι τῷ κινουμένῳ,
 καθάπερ ὀρωμεν ἐπὶ πάντων τοῦτο συμβαίνειν· ἔσται γὰρ ἐξ

ἂ τῷ ἀριθμῷ] τῷ αὐτῷ ἀριθμῷ Ε. ἂ γινομένην om. Ε. ἂ τῷ] τ' Ε.
 ἂ τόνδε τὸν] τὸν τόνδε F, δὲ τὸν E.H. ἂ ἄλλο E.H. ἂ ἢ post δ' om. I.
 ἂ εἰς] κατὰ F. ἂ ταυτὸ] αὐτὸ Η, τὸ αὐτὸ F. ἂ τοῦ αὐτοῦ λευκοῦ E.I. ἂ δ'
 εἴρηται] διήρηται Ε. ἂ δὲ F.H.I.K. ἂ τοῦ Α] οὐσης F. ἂ συμβαίνει δὲ
 τοίνυν I. ὁ καὶ τὰ] κατὰ Ε. ἂ ἐκινεῖτο ἐφεξῆς ἄπαντα Η. ἂ ἢ ante
 κ. om. Η. ἂ τῆ τοῦ Β om. Ε. ἂ ἂν δόξειεν Ε. ἂ οὐ μὴν οὐ δεῖκνυταί Κ.
 ἂ καὶ ante ἀπ. om. H.I. et corr. F. ἂ κατὰ τόπον καὶ om. Ε.

ἀπάντων ἐν τῷ πᾶν ἢ συνεχές. ^x Τὸ δὲ ἐνδεχόμενον εἰλήφθω, καὶ ἔστω ^y τὸ μὲν μέγεθος ἢ τὸ συνεχές ἐφ' οὗ τὸ ΑΒ ^z ΓΔ, ἢ δὲ τούτου κίνησις ἢ ΕΖΗΘ. ^a Διαφέρει δ' οὐθέν ἢ ¹² πεπερασμένον ἢ ἄπειρον· ὁμοίως γὰρ ἐν πεπερασμένῳ τῷ Κ κινηθήσεται ἢ ἄπειρόν ἢ ^b πεπερασμένον. Τούτων ^c δ' ἑκάτερον ^d τῶν ἀδυνάτων. Φανερόν οὖν ὅτι στήσεται ^e ποτε καὶ οὐκ ^f εἰς ἄπειρον πρόεισι τὸ ἀεὶ ὑφ' ἑτέρου, ἀλλ' ἔσται τι ὁ πρῶτον κινηθήσεται. Μηδὲν δὲ ^g διαφερέτω τὸ ὑποθέντος τινὸς ^h τοῦτο δείκνυσθαι· τοῦ γὰρ ἐνδεχομένου τεθέντος οὐδὲν ἄτοπον ἔδει συμβαίνειν.

Τὸ δὲ πρῶτον κινουῦν, μὴ ὡς τὸ οὐ ἔνεκεν, ἀλλ' ὅθεν ἢ ² ἀρχὴ τῆς κινήσεως, ⁱ ἐστὶν ἅμα τῷ κινουμένῳ. ^v Ἄμα δὲ λέγω, διότι ^k οὐθέν ¹ αὐτῶν μεταξύ ἐστίν· τοῦτο γὰρ ^m κοινὸν ἐπὶ παντὸς κινουμένου καὶ κινουντός ἐστίν. ¹ Ἐπεὶ δὲ τρεῖς ⁿ εἰσὶ κινήσεις, ἢ τε κατὰ τόπον καὶ κατὰ τὸ ποιὸν καὶ κατὰ ^o τὸ ποσόν, ἀνάγκη ^p καὶ τὰ κινούμενα τρία. ¹ Ἡ μὲν ^q οὖν κατὰ ^r τόπον φορά, ἢ δὲ κατὰ τὸ ποιὸν ἀλλοιώσις, ἢ δὲ κατὰ τὸ ποσὸν αὐξήσις καὶ φθίσις. Πρῶτον μὲν οὖν ^s ὑπὲρ τῆς φορᾶς ^t εἵπωμεν· αὕτη γὰρ πρώτη τῶν κινήσεών ἐστίν. ^v Ἄπαν ² δὲ τὸ φερόμενον ἢ ὑφ' ^w αὐτοῦ κινεῖται ἢ ὑπ' ἄλλου. ^v Ὅσα

^x τὸ δὲ] τοῦτο δὲ F. ^y τὸ ante μὲν om. E. ^z ΓΔ om. E. ^a τοῦτο δ' οὐθέν διαφέρει εἴτε πεπερασμένον εἴτε I. ^b πεπερασμένην E. ^c δὲ καθ' ἕτερον E. ^d τῶν ἀδυνάτων] ἀδύνατον F.H.K. ^e τότε E. ^f εἰς om. E. ^g διαφέρει E. ^h δείκνυσθαι τοῦτο H. ⁱ ἅμα τῷ κινουμένῳ ἐστίν F. ^k αὐτῶν οὐθέν E.I. ¹ μεταξύ αὐτῶν F. ^m κοινῶς H.I.K. ⁿ εἰσὶν αἱ κινήσεις H.I. ^o τὸ ante ποσόν om. E. ^p καὶ om. I. ^q οὖν om. F. ^r τόπον—ἀλλοιώσις ἢ δὲ κατὰ τὸ om. pr. E. ^s περὶ F.H.I. ^t εἵπομεν K. ^v ἅπαν δὲ—πλὴν κατὰ συμβεβηκός (cap. 3. fin.)] Horum loco in libris plerisque est, quam infra posui, paraphrasis Themistii, velut in E.F.K.T, in Marciano 206 (f), in Oxoniensi collegii corporis Christi, in Regio 1866, in Vaticanis 152 (g), 249, 251, 935, 1028. Aristotelis verba prima (sect. 2. init.—cap. 3. fin.) soli habent Regii 1859 (b) et 1861 (c) et 2033, reliqua (sect. 10. ad cap. 3. fin.) plures. Miscent utrumque genus H.I.H^a.a, Baroccianus 79 (h), Marcianus cl. 4. c. 4, Regius 2032 (i), Vaticanus 250 (d), 307, 1025 (e). ^w ἐαυτοῦ b.

^v Ἄπαν δὲ τὸ φερόμενον ^a ἦτοι αὐτὸ ὑφ' ^b αὐτοῦ κινεῖται ἢ ὑφ' ^c ἑτέρου.

^a ἦτοι] ἡ το E. ^b ἐαυτοῦ f. ^c ἑτέρου γίνεται ἀλλοιουμένων τινῶν ταῦτα. Eī h.

μὲν οὖν αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν κινεῖται, φανερόν ἐν τούτοις ὅτι ἅμα
 τὸ κινούμενον καὶ τὸ κινοῦν ἐστίν· ἐνυπάρχει γὰρ αὐτοῖς τὸ
 3 πρῶτον κινοῦν, ὥστ' οὐδέν ἐστιν ἀναμεταξύ. Ὅσα δ' ὑπ'
 ἄλλου κινεῖται, τετραχῶς ἀνάγκη γίνεσθαι·^κ τέτταρα γὰρ
 εἶδη τῆς ὑπ' ἄλλου φορᾶς, ἔλξις, ὦσις, ὄχησις, δίνησις.
 Ἀπασαι γὰρ αἱ κατὰ τόπον κινήσεις ἀνάγονται εἰς ταύτας·
 ἢ μὲν γὰρ ἔπωσις ὡσίς τις ἐστίν, ὅταν τὸ ἀπ' αὐτοῦ κινοῦν
^z ἐπακολουθοῦν ὠθῆ, ἢ δ' ἄπωσις, ὅταν μὴ ἐπακολουθῆ κινή-
 σαν, ἢ δὲ ρίψις, ὅταν σφοδροτέραν ποιήσῃ τὴν ἀπ' αὐτοῦ
 4 ἕως ἀν κρατῆ ἢ κίνησις. Πάλιν ἢ δίωσις καὶ σύνωσις ἄπωσις
 καὶ ἔλξις εἰσίν· ἢ μὲν γὰρ δίωσις ἄπωσις (ἢ γὰρ ἀπ' αὐτοῦ
 ἢ ἀπ' ἄλλου ἐστίν ἢ ἄπωσις), ἢ δὲ σύνωσις ἔλξις (καὶ γὰρ
 πρὸς αὐτὸ καὶ πρὸς ἄλλο ἢ ἔλξις). Ὡστε καὶ ὅσα τούτων
 εἶδη, οἷον σπάθησις καὶ κέρκισις· ἢ μὲν γὰρ σύνωσις, ἢ δὲ
 δίωσις. Ὅμοίως δὲ καὶ αἱ ἄλλαι συγκρίσεις καὶ διακρίσεις·
 ἅπασαι γὰρ ἔσονται διώσεις ἢ συνώσεις, πλὴν ὅσαι ἐν γενέσει
 5 καὶ φθορᾷ εἰσίν. Ἀμα δὲ φανερόν ὅτι οὐδ' ἐστίν ἄλλο τι

^κ τέτταρα γὰρ εἶδη] τετάρτης ἦδη b. ^γ ὦσις om. c. ^z ἐπακό-
 λουθον b.

Εἰ μὲν οὖν ὑφ' ^c αὐτοῦ, φανερόν ὡς ἐν ^d ἑαυτῷ τοῦ κινοῦντος ὑπάρ-
 χοντος ἅμα τὸ κινοῦν καὶ ^e τὸ κινούμενον ^f ἔσται, καὶ οὐθὲν αὐτῶν
 2 μεταξύ. Τὸ δ' ὑπ' ἄλλου κινούμενον τετραχῶς κινεῖται· αἱ γὰρ ὑφ'
 ἑτέρου κινήσεις ^g τέτταρές εἰσιν, ὦσις ἔλξις ^h ὄχησις δίνησις. Καὶ
 3 γὰρ τὰς ἄλλας πάσας εἰς ⁱ ταύτας ἀνάγεσθαι συμβαίνει. Τῆς μὲν
^k οὖν ὥσεως τὸ μὲν ἔπωσις τὸ δ' ἄπωσις ἐστίν. Ἐπωσις μὲν οὖν
 ἐστίν ὅταν τὸ κινοῦν τοῦ κινουμένου μὴ ^l ἀπολείπηται, ^m ἄπωσις δὲ
 ὅταν τὸ ⁿ ἀπωθοῦν ^o ἀπολείπηται. Ἡ δὲ ὄχησις ἐν ταῖς τρισὶν ^p ἔστι
 κινήσεσιν. Τὸ μὲν γὰρ ὀχούμενον οὐ καθ' αὐτὸ κινεῖται ^q ἀλλὰ κατὰ
 συμβεβηκός· τῷ γὰρ ἐν κινουμένῳ εἶναι ἢ ἐπὶ ^r κινουμένου κινεῖται.
 Τὸ δὲ ὀχοῦν κινεῖται ἢ ^s ὠθούμενον ἢ ἐλκόμενον ἢ δινούμενον. Φα-

^c ἑαυτοῦ f. ^d αὐτῷ H.T.Ha.f.g.h. ^e τὸ om. f. ^f ἔσται· ἐνυπάρχει γὰρ
 αὐτοῖς τὸ πρῶτως κινοῦν καὶ T. ^g τέσσαρες H.Ha.f.h. ^h ὄχησις καὶ δίνησις
 Ha f, δίνησις ὄχησις F.h. ⁱ ταῦτα F. ^k οὖν om. h. ^l ἀπολείπηται E.I.e.f.
^m ἄπωσις—ἀπολείπηται om. F. ⁿ ἀπῶσαν E. ^o ἀπολείπηται E.I.e. ^p ἔσται E.K.
^q ἀλλὰ—κινεῖται om. h. ^r κινουμένῳ E. ^s ὠθούμενον] ὀχοῦμενον Ha.

γένος κινήσεως ἢ σύγκρισις καὶ διάκρισις· ἅπασαι γὰρ διανέ-
 μονται εἰς τινὰς τῶν εἰρημένων. Ἔτι δ' ἡ μὲν ^a εἰσπνοὴ
 ἔλξις, ἡ δ' ἐκπνοὴ ὦσις. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ πτύσις, καὶ ὅσαι
 ἄλλαι διὰ τοῦ σώματος ἢ ἐκκριτικαὶ ἢ ληπτικαὶ κινήσεις· αἱ
 μὲν γὰρ ἔλξεις εἰσίν, αἱ δ' ἀπώσεις. Δεῖ δὲ καὶ τὰς ἄλλας
 τὰς κατὰ τόπον ἀνάγειν· ἅπασαι γὰρ πίπτουσιν εἰς τέσσα-
 ρας ταύτας. Τούτων δὲ πάλιν ἡ ^b ὄχσις καὶ ἡ δίνησις εἰς 6
 ἔλξιν καὶ ὦσιν. Ἡ μὲν γὰρ ^b ὄχσις κατὰ τούτων τινὰ τῶν
 τριῶν τρόπων ἐστίν· τὸ μὲν γὰρ ὀχούμενον κινεῖται κατὰ
 συμβεβηκός, ὅτι ἐν κινουμένῳ ἐστὶν ἢ ἐπὶ κινουμένου τινός,
 τὸ δ' ^c ὀχοῦν ^d ὀχεῖ ἢ ἐλκόμενον ἢ ὠθούμενον ἢ δινούμενον,
 ὥστε κοινὴ ἐστὶν ἀπασῶν τῶν τριῶν ἢ ὄχσις. Ἡ δὲ δίνησις 7
 σύγκειται ἐξ ἔλξεως τε καὶ ὤσεως· ἀνάγκη γὰρ τὸ δινοῦν τὸ
 μὲν ἔλκειν τὸ δ' ὠθεῖν· τὸ μὲν γὰρ ἀφ' ^e αὐτοῦ τὸ δὲ πρὸς
 αὐτὸν ἄγει. Ὡστ' εἰ τὸ ὠθοῦν καὶ τὸ ἔλκον ἅμα τῷ ὠθου-
 μένῳ καὶ τῷ ἐλκόμενῳ, φανερόν ὅτι τοῦ κατὰ τόπον κινου-
 μένου καὶ κινούντος οὐδέν ἐστι μεταξὺ. Ἀλλὰ μὴν τοῦτο 8

^a εἰσπνοῇ] πνοῇ b. ^b ὄχλησις c. ^c ὠθοῦν c. ^d ἔχει b. ^e ἑαυτοῦ c.

μερόν οὖν ὅτι ἡ ὄχσις ἐν ταῖς τρισὶν ἔσται κινήσεσιν. Ἡ δ' ἔλξις 4
 ἦτοι ^v ὅταν πρὸς ^w αὐτὸν ἢ πρὸς ^x ἕτερον ^y θάπτων ἢ ^z ἢ κίνησις ἢ
 τοῦ ἔλκουτος μὴ χωριζομένη ^a τῆς τοῦ ἐλκόμενου. Καὶ ^b γὰρ καὶ
 πρὸς ^c αὐτόν ἐστιν ^d ἡ ἔλξις καὶ πρὸς ἕτερον. Καὶ αἱ λοιπαὶ δὲ 5
^e ἔλξεις ^f αἱ αὐταὶ τῷ εἶδει εἰς ^g ταῦτα ἀναχθήσονται, οἷον ἡ εἰσ-
 πνευσις καὶ ἡ ἔκπνευσις καὶ ἡ πτύσις καὶ ὅσαι τῶν σωμάτων ^h ἢ
 ἐκκριτικαὶ ἢ ληπτικαὶ εἰσι, καὶ ἡ ⁱ σπάθσις ^k δὲ καὶ ἡ κέρκισις· τὸ
 μὲν γὰρ αὐτῶν σύγκρισις τὸ δὲ ^l διάκρισις. Καὶ πᾶσα ^m δὴ κίνησις
 ἢ κατὰ τόπον σύγκρισις καὶ διάκρισις ἐστίν. Ἡ δὲ δίνησις σύγκει- 6
 ται ⁿ ἐξ ἔλξεως καὶ ὤσεως. Τὸ μὲν γὰρ ὠθεῖ τὸ κινοῦν, τὸ δ' ἔλκει.
 Φανερόν οὖν ^o ὡς ^p ἐπεὶ ἅμα τὸ ὠθοῦν καὶ τὸ ἔλκον τῷ ^q ὠθουμένῳ 7
 καὶ ἐλκόμενῳ ἐστίν, οὐθὲν μεταξὺ τοῦ ^r κινουμένου καὶ τοῦ κινούντος

^t ἐστὶ F.H.I.Ha e.f. ^v ὅτε H. ^w αὐτὸν E.I.e: ceteri αὐτὸ. ^x θάπτερον h.
^y θάπτον K.T, ὅταν θάπτων E.I.e. ^z ἢ prius om. E, alterum F. ^a τῆς om.
 H.I.T.Ha.e.f.h. ^b γὰρ] γὰρ καὶ Ha. ^c αὐτό H. ^d ἢ om. F.H.I.K.Ha.e.f.h.
^e ἔλξεις καὶ ὤσεις αἱ h. ^f αἱ ante αὐταὶ om. E. ^g ταύτας H.I.K.T.Ha.e.f. τὰς
 αὐτὰς h. ^h ἢ post σ. om. H.I.e.f. ⁱ σπάθσις H.T.Ha.e.f.h. ^k δὲ om. F. ^l διά-
 κρισις—σύγκρισις καὶ om. K. ^m δὴ] δὲ b, δ' ἢ h. ⁿ ante ἐξ omisi μὲν cum
 E.I.T.e. ^o ὅτι f. ^p ἐπεὶ E.I.e: ceteri εἴπερ. ^q ἐλκόμενῳ καὶ ὠθουμένῳ
 E.F.I.K.T.Ha.e. ^r κινούντος καὶ τοῦ κινουμένου K.b.

δηλον καὶ ἐκ τῶν ὀρισμῶν ὥσις μὲν γὰρ ἐστὶν ἡ ἀφ' εἰ αὐτοῦ
 ἢ ἀπ' ἄλλου πρὸς ἄλλο κίνησις, ἔλξις δὲ ἡ ἀπ' ἄλλου πρὸς
 αὐτὸ ἢ πρὸς ἄλλο, ὅταν ^f θάπτων ἡ κίνησις ἢ τοῦ ἔλκοντος,
^g ἡ χωρίζουσα ἀπ' ἀλλήλων τὰ συνεχῆ· οὕτω γὰρ συνεφέ-
 9 κεται θάτερον. Τάχα δὲ δόξειεν ἂν εἶναι τις ἔλξις καὶ ἄλ-
 λως· τὸ γὰρ ξύλον ἔλκει ^h τὸ πῦρ οὐχ οὕτως. Τὸ δ' οὐθὲν
 διαφέρει κινουμένου τοῦ ἔλκοντος ἢ μένοντος ἔλκειν· ὅτε μὲν
 γὰρ ἔλκει οὐ ἐστὶν, ὅτε δὲ οὐ ἦν. Ἀδύνατον δὲ ἡ ἀφ' ⁱ αὐτοῦ
 πρὸς ἄλλο ἢ ἀπ' ἄλλου πρὸς αὐτὸ κινεῖν μὴ ἀπτόμενον, ὥστε
 φανερόν ὅτι τοῦ κατὰ τόπον κινουμένου καὶ κινουίντος οὐδέν
 10 ἐστὶ μεταξύ. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ ἀλλοιουμένου καὶ τοῦ
 ἀλλοιουίντος. Τοῦτο δὲ δηλον ἐξ ἐπαγωγῆς· ἐν ἅπασιν γὰρ
 συμβαίνει ἅμα εἶναι τὸ ἔσχατον ἀλλοιοῦν καὶ τὸ ἀλλοιού-
^e εἶναυτοῦ c. ^f θάπτων b. ^g τῆς χωριζούσης b. ^h τὸ πῦρ om. b.c.
ⁱ εἶναυτοῦ b.

8 ἐστίν. Τοῦτο δὲ δηλον καὶ ἐκ τῶν ^s εἰρημένων· ἡ ^t μὲν γὰρ ^v ὥσις
 ἡ ^w ἀφ' ^x εἶναυτοῦ ἢ ἀπ' ^y ἄλλου πρὸς ἄλλο κίνησις, ἡ δ' ^z ἔλξις ^z ἀπ'
 ἄλλου πρὸς αὐτὸ ἢ πρὸς ἄλλο, ^a ἐτι ἡ σύνωσις καὶ ^b ἡ δίωσις. Ἡ δὲ
^c ῥίψις ὅταν ^d θάπτων ἡ κίνησις γένηται τῆς κατὰ φύσιν τοῦ ^e φερο-
 μένου σφοδροτέρας ^f γενομένης τῆς ὤσεως, καὶ μέχρι ^g τούτου ^h συμ-
 βαίνει φέρεσθαι ⁱ μέχρι ^k ἂν οὐ σφοδροτέρα ^l ἢ ἡ κίνησις τοῦ ^m φε-
 9 ρομένου. Φανερόν ⁿ δὴ ^o ὅτι τὸ ^p κινούμενον καὶ τὸ κινοῦν ἅμα, καὶ
 οὐθὲν αὐτῶν ^q ἐστὶ μεταξύ. ^r Ἀλλὰ μὴν ^s οὐδὲ τοῦ ἀλλοιουμένου
 καὶ ^t τοῦ ἀλλοιουίντος ^v οὐδέν ἐστὶ μεταξύ. Τοῦτο δὲ δηλον ἐκ τῆς
 ἐπαγωγῆς. Ἐν ἅπασιν γὰρ συμβαίνει ἅμα ^w εἶναι τὸ ἀλλοιοῦν ἔσχα-
 τον καὶ τὸ πρῶτον ἀλλοιούμενον. Τὸ γὰρ ^x ποιοῦν ἀλλοιοῦται τῷ
 αἰσθητὸν εἶναι, αἰσθητὰ δ' ἐστὶν ^y οἷς διαφέρουσι τὰ σώματα ἀλλή-
 λων, οἶον βαρύτης κουφότης, σκληρότης μαλακότης, ψόφος ἀψοφία,
 λευκότης ^z μελανότης, γλυκύτης πικρότης, ὑγρότης ξηρότης, ^a πυκνό-

^s ὀρισμένον E.T, ὀρισμῶν F.Ha.g.h. ^t μὲν om. Ha. ^v ἀπωσις E. ^w ἐφ' Ha.
^x εἶναυτοῦ πρὸς ἄλλο ἢ h. ^y ἄλλου καὶ πρὸς T. ^z ἀπ'—δίωσις] ἡδη σύνωσις E.
^a ἐτι δ' ἢ g. ^b ἢ post καὶ addiderunt H.I.T.e.h. ^c ῥίψις E, ἔλξις h. ^d θάπτων
 I.K.T.g. ^e φερομένου φαρῶς σφ. h. ^f γενησομένης E. ^g τούτου] τούτου γενο-
 μένου F.K.Ha.b.g. ^h συμφέρε γίνεσθαι K. ⁱ μέχρι E.f.g: ceteri μέχρις. ^k ἂν
 om. H.I.K.T.Ha.e.f. ^l ἢ] εἴη F.I.e, om. E. ^m φερ.] κινουμένου H. ⁿ δὴ]
 γὰρ δὴ g. ^o διότι K. ^p κινοῦν καὶ τὸ κινούμενον F. ^q ἐστὶ om. T. ^r ἀλλὰ—
 μεταξύ om. F. ^s οὐδὲ om. E. ^t τοῦ post καὶ om. K. ^v οὐδέν post μεταξύ
 ponunt b.f, om. Ha. ^w εἶναι τὸ E: ceteri εἶναι τό τε. ^x ποιοῦν Ha. ^y οἷς
 om. E. ^z μελανία H.I.T. ^a πυκνότης μαλακότης μανότης Ha.

μενον ὑπὸ τῶν εἰρημένων. Ταῦτα γὰρ ἐστὶ πάθη τῆς ^k ὑποκειμένης ποιότητος· ἢ γὰρ θερμαινόμενον ἢ γλυκαινόμενον ἢ πυκνούμενον ἢ ξηραίνόμενον ἢ λευκαινόμενον ἀλλοιοῦσθαί φασιν, ^l ὁμοίως τὸ ἄψυχον καὶ τὸ ἔμψυχον λέγοντες, καὶ πάλιν τῶν ἐμψύχων τὰ τε μὴ αἰσθητικὰ τῶν μερῶν καὶ αὐτὰς τὰς αἰσθήσεις. Ἀλλοιοῦνται γὰρ ^m πῶς καὶ αἱ αἰσθήσεις· ἢ γὰρ ⁱⁱ αἰσθησις ἢ κατ' ἐνέργειαν κίνησις ἐστὶ ⁿ διὰ σώματος, πασχούσης τι τῆς αἰσθήσεως. Καθ' ὅσα μὲν οὖν τὸ ἄψυχον ἀλλοιοῦται, καὶ τὸ ἔμψυχον, καθ' ὅσα δὲ τὸ ἔμψυχον, οὐ κατὰ ^o πάντα τὸ ἄψυχον· οὐ γὰρ ἀλλοιοῦται κατὰ τὰς αἰσθήσεις, καὶ τὸ μὲν λανθάνει, τὸ ^δ οὐ λανθάνει πάσχον. Οὐδὲν ^p δὲ κωλύει

^k εἰρημένης d. ^l ὁμοίως τε τὸ b.c. ^m πῶς om. H.H^a.d. ⁿ διὰ τοῦ σώματος b.c. ^o πάντα] ταῦτα πάντα b.c, πάντα καὶ H^a. ^p δὲ] γὰρ H^a, qui hinc redit ad paraphrasin.

της μαυότης καὶ ^b τὰ μεταξὺ τούτων, ^c ὁμοίως δὲ καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὑπὸ τὰς ^d αἰσθήσεις, ὧν ἐστὶ καὶ ἡ θερμότης καὶ ^e ἡ ψυχρότης καὶ ἡ λειότης καὶ ^e ἡ τραχύτης. Ταῦτα γὰρ ἐστὶ ^f πάθη τῆς ὑποκειμένης ποιότητος. Τούτοις γὰρ διαφέρουσι τὰ αἰσθητὰ τῶν σωμάτων ἢ κατὰ ^g τὸ τούτων ^h τι μᾶλλον καὶ ἥττον καὶ τῷ τούτων τι πάσχειν. Θερμαινόμενα γὰρ ἢ ψυχόμενα ⁱ ἢ γλυκαινόμενα ^k ἢ πικραινόμενα ἢ κατὰ ^l τι ἄλλο τῶν ^m προειρημένων ὁμοίως τὰ τε ἔμψυχα τῶν σωμάτων καὶ τὰ ⁿ ἄψυχα καὶ τῶν ἐμψύχων ὅσα τῶν μερῶν ἄψυχα. Καὶ ^o αὐτὰ δὲ αἱ αἰσθήσεις ἀλλοιοῦνται. Πάσχουσι γὰρ· ἢ ^p γὰρ ⁱⁱ ἐνέργεια ^q αὐτῶν κίνησις ἐστὶ ^r διὰ σώματος πασχούσης τι τῆς αἰσθήσεως. Καθ' ὅσα μὲν οὖν ^s ἀλλοιοῦνται ^t τὰ ἄψυχα, καὶ τὰ ἔμψυχα κατὰ πάντα ταῦτα ^v ἀλλοιοῦνται· καθ' ὅσα δὲ τὰ ἔμψυχα ^w ἀλλοιοῦνται, κατὰ ταῦτα οὐκ ^x ἀλλοιοῦνται τὰ ἄψυχα. Κατὰ γὰρ τὰς αἰσθήσεις οὐκ ^y ἀλλοιοῦνται, ^z καὶ λανθάνει ἀλλοιούμενα ^a τὰ

^b τὸ F. ^c ὁμοίως—ποιότητος re. margo E. ^d αἰσθήσεις. Ἐπαν γὰρ σῶμα σώματος διαφέρει τοῖς αἰσθητοῖς ἢ (καὶ f. et Vaticanus 307) πλείουσιν ἢ ἐλάττωσιν ἢ τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον τοῖς αὐτοῖς. Ἄλλὰ μὴν καὶ ἀλλοιοῦται τὸ ἀλλοιούμενον ὑπὸ τῶν προειρημένων (εἰρημένων b.f, et 307 et Parisiensis 1860, ἐτέρων H^a). ταῦτα γὰρ et quæ supra leguntur sect. 10. H.H^a. h.f, et 307 et 1860. ^e ἢ ante ψ. et tr. om. I.e. ^f πάθη F.H.T.g.h. et margo E; ceteri πάθος. ^g τὸ om. e.h. et pr. E.I. h τι om. pr. I. ⁱ ἢ γλυκαινόμενα om. E. ^k ἢ πικραινόμενα om. T. ^l ἄλλο τι F.K.T.h. ^m προειρημένων ἀλλοιοῦσθαί φασιν. Ὅμοίως margo F. ⁿ ἔμψυχα λέγοντες καὶ τῶν ἐμψύχων πάλιν ὅσα I.e. ^o αὐτὰ K. ^p γὰρ κατ' ἐνέργειαν I.e.h. ^q αὐτῶν αἰσθησις I.e. ^r διὰ—αἰσθήσεως om. pr. E. ^s ἀλλοιοῦται F.E.h. ^t τὰ ante ἔψ. om. E. ^v ἀλλοιοῦται T.g.h. ^w ἀλλοιοῦται F.T.g.h. ^x ἀλλοιοῦται F.h. ^y ἀλλοιοῦται E. ^z καὶ τὰ μὲν λανθάνει I.e. ^a τὰ—ἀλλοιούμενα] τὰ δ' οὐ λανθάνει. Ἐνια δὲ λανθάνει I.e.h.

καὶ τὸ ἔμφυχον λανθάνειν, ὅταν μὴ κατὰ τὰς αἰσθήσεις γί-
 12 νηται ἢ ἀλλοίωσις. Εἴπερ οὖν ἀλλοιοῦνται τὸ ἀλλοιούμενον
 ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἐν ἅσασί ⁹ γε τούτοις φανερόν ὅτι ἅμα
 ἐστὶ τὸ ἔσχατον ἀλλοιοῦν καὶ τὸ πρῶτον ἀλλοιούμενον· τῷ
 μὲν γὰρ συνεχῆς ὁ ἀήρ, τῷ δ' ἀέρι τὸ σῶμα. Πάλιν δὲ τὸ
 μὲν χρῶμα τῷ φωτί, τὸ δὲ φῶς τῇ ὄψει. Τὸν αὐτὸν δὲ
 τρόπον καὶ ἡ ἀκοή καὶ ἡ ¹ ὄσφρησις· πρῶτον γὰρ κινοῦν πρὸς
 τὸ κινούμενον ὁ ἀήρ. Καὶ ἐπὶ τῆς γεύσεως ὁμοίως· ἅμα γὰρ
 13 τῇ γεύσει ὁ χυμός. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων ⁸ καὶ
 ἀναισθητῶν. Ὡστ' οὐδὲν ἔσται μεταξύ τοῦ ⁴ ἀλλοιουμένου
 καὶ τοῦ ἀλλοιοῦντος. Οὐδὲ ⁵ μὴν τοῦ ἀξανομένου τε καὶ
⁶ αὔξαντος· ⁷ αὔξάνει γὰρ τὸ πρῶτον αὔξον προσγινόμενον,
 ὥστε ³ ἐν γίγνεσθαι τὸ ὄλον. Καὶ πάλιν φθίνει τὸ φθίνον
² ἀπογινόμενον τινὸς τῶν τοῦ φθίνοντος. Ἀνάγκη οὖν συνεχῆς
 εἶναι καὶ τὸ αὔξον καὶ τὸ φθίνον, τῶν δὲ συνεχῶν οὐδὲν μεταξύ.

⁹ γε om. d. ¹ ὄσφρησις τῷ πρῶτον κινοῦντι· τὸ γὰρ πρῶτον κινοῦν
 H.d. ⁸ καὶ τῶν ἀναισθητῶν H.d. ⁴ ἀλλοιούμενος καὶ τοῦ ἀλλοιουμένου H.d.
⁵ μὲν b. ⁶ αὔξαντος c, αὔξαντος H.d. ⁷ αὔξει d. ³ ἐν om. H.d.
² ἀπογινόμενου—φθίνον om. d.

ἄψυχα. Οὐθὲν ^b δὲ κωλύει καὶ τὰ ἔμφυχα ^c λανθάνειν ἀλλοιούμενα,
 ὅταν μὴ κατὰ τὰς αἰσθήσεις συμβαίῃ τὸ τῆς ἀλλοιώσεως ^d αὐτοῖς.
 12 Εἴπερ οὖν αἰσθητὰ μὲν τὰ πάθη, διὰ δὲ τούτων ἢ ἀλλοίωσις, ^e τοῦτό
^f γε φανερόν, ὅτι τὸ πάσχον καὶ τὸ ^g πάθος ἅμα, ^h καὶ τούτων οὐθὲν
 ἐστι μεταξύ. ⁱ Τῷ μὲν γὰρ ^k ὁ ἀήρ συνεχῆς, τῷ δ' ἀέρι συνάπτει
 τὸ σῶμα. Καὶ ^l ἡ μὲν ἐπιφάνεια πρὸς τὸ φῶς, τὸ δὲ φῶς ^m πρὸς
 τὴν ὄψιν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἡ ἀκοή καὶ ἡ ὄσφρησις πρὸς τὸ κινοῦν
ⁿ αὐτὰς πρῶτον. Τὸν αὐτὸν ^o δὲ τρόπον ἅμα καὶ ἡ γεῦσις καὶ ὁ
 13 χυμός ἐστιν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων ^q καὶ τῶν ^r ἀναι-
 σθητῶν. Καὶ τὸ ^s αὔξανόμενον δὲ καὶ τὸ αὔξον· ^t πρόσθεσις γάρ
 τις ἢ αὔξεισις, ὥσθ' ἅμα τό ^v αὔξανόμενον καὶ τὸ αὔξον. Καὶ ἡ
 φθίσις δέ· τὸ γὰρ τῆς φθίσεως αἴτιον ἀφαίρεσις τις. Φανερόν δὲ

^b δὲ] γὰρ Ha. ^c λανθάνει δὲ ἀλλοιούμενα E. ^d αὐτῆς F.I. ^e τοῦτοις E.
^f γε] γε δὴ F.K.T.Ha.g.h, om. E. ^g πάθος] ποιοῦν h. ^h καὶ τούτων—τρόπον
 ἅμα om. pr. F. ⁱ τῷ] αὐτῷ h, om. E. ^k ὁ ante μὲν ponit E, om. T. ^l ἡ μὲν
 ἐπιφάνεια] τὸ μὲν χρῶμα K. ^m πρὸς] τὸ πρὸς I.e. ⁿ αὐτὰ E.I.K.T.Ha.e.h.
^o δὲ om. h. ^p ὡσαύτως—ἀναισθητῶν om. pr. E. ^q καὶ ἐπὶ τῶν h. ^r αἰσθητῶν
 K.g. et margo E. ^s αὔξόμενον Ha. ^t πρόσθεσις—αὔξον om. h. et pr. F. ^v αὔξο-
 μένον Ha.

Φανερόν οὖν ὅτι τοῦ κινουμένου καὶ τοῦ κινουόντος πρώτου καὶ ἐσχάτου πρὸς ^aτι κινούμενον οὐδέν ἐστιν ἀνὰ μέσον.

^vΟτι δὲ τὸ ἀλλοιούμενον ἅπαν ἀλλοιοῦται ὑπὸ τῶν αἰ- 3
σθητῶν, ^bκαὶ ἐν μόνοις ὑπάρχει τούτοις ἀλλοίωσις ὅσα
καθ' αὐτὰ λέγεται πάσχειν ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν, ἐκ τῶνδε
^cθεωρητέον. Τῶν γὰρ ἄλλων μάλιστ' ἂν τις ὑπολάβοι ἐν
τε τοῖς σχήμασι καὶ ^dἐν ταῖς μορφαῖς ^eκαὶ ἐν ταῖς ἔξεσι
καὶ ταῖς τούτων λήψεσι καὶ ἀποβολαῖς ἀλλοίωσιν ὑπάρ-
χειν· ἐν ^fοὐδετέροις ^δἔστιν. Τὸ μὲν γὰρ σχηματιζόμε- 2
νον ^εκαὶ ῥυθμιζόμενον ὅταν ἐπιτελεσθῆ, οὐ λέγομεν ἐκείνο
ἐξ οὗ ἐστίν, οἷον τὸν ἀνδριάντα χαλκὸν ἢ τὴν πυραμίδα
κηρὸν ἢ τὴν κλίνην ξύλον, ἀλλὰ ^hπαρωνυμιάζοντες ⁱτὸ
μὲν χαλκοῦν, τὸ δὲ κήρινον, τὸ δὲ ξύλινον. Τὸ δὲ πεπονθὸς
καὶ ἠλλοιωμένον προσαγορεύομεν· ^kὑγρὸν γὰρ καὶ θερμὸν

^aτι] τὸ b.c.d. ^bκαὶ ἐν—αἰσθητῶν om. c. ^cθεωρήσωμεν d. ^dἐν
ante ταῖς μ. om. H.d. ^eκαὶ ἔξ.] ἢ ἔξ. H.d, καὶ ἐν ἔξ. c. ^fοὐδετέραις
H.d. ^εκαὶ ῥυθμιζόμενον om. b.c. ^hπαρωνυμιάζοντες b. ⁱτὸ μὲν
χ. τὸ] τὸν μὲν χ. τὸν c.d. ^kξηρὸν γὰρ καὶ ὑγρὸν καὶ σκληρὸν καὶ θερμὸν
b.c.d.

ὡς τοῦ κινουόντος ἐσχάτου καὶ τοῦ κινουμένου πρώτου οὐθέν ἐστι
μεταξύ, ^wἀνὰ ^xμέσον τοῦ τε κινουόντος καὶ τοῦ κινουμένου.

^vΟτι δὲ ^yτὰ ἀλλοιούμενα ^zἀλλοιοῦνται πάντα ὑπὸ ^aτῶν αἰσθη- 14
τῶν, καὶ ^bμόνων τούτων ἐστὶν ἀλλοίωσις ^cὅσα καθ' αὐτὰ ^dλέγεται
πάσχειν ὑπὸ τούτων, ἐκ τῶνδε θεωρήσωμεν. ^eΤῶν γὰρ ἄλλων μάλ-
λιστ' ^fἂν τις ὑπολάβοι ^εἐν τε τοῖς σχήμασι καὶ ταῖς μορφαῖς καὶ
ταῖς ἔξεσι καὶ ταῖς ^hτούτων ἀποβολαῖς καὶ λήψεσιν ⁱἀλλοίωσιν
ὑπάρχειν. ^kΔοκεῖ ^lγὰρ ὑπάρχειν τὸ τῆς ἀλλοιώσεως, οὐκ ἔστι ^δ 15
οὐδ' ἐν τούτοις, ^mἀλλὰ γίνεται ⁿτὸ σχῆμα ἀλλοιουμένων τινῶν
ταῦτα· πυκνουμένης γὰρ ἢ μανουμένης ἢ θερμαινομένης ἢ ψυχο-
μένης τῆς ὕλης. Ἀλλοίωσις δὲ οὐκ ἔστιν. Ἐξ οὗ μὲν γὰρ ἢ
μορφῇ τοῦ ἀνδριάντος, οὐ λέγομεν τὴν μορφήν, οὐδ' ἔξ οὗ τὸ σχῆμα
τῆς πυραμίδος ἢ τῆς κλίνης, ἀλλὰ ^oπαρωνυμιάζοντες τὸ ^pμὲν ^qχαλ-

^wἀνὰ—κινουμένου om. I.e.h. ^xμέσον H.a. ^yτὰ om. E. ^zἀλλοιοῦται E.
^aτῶν] πασῶν H.a. ^bἐν μόνοις τούτοις I.e.h. ^cὅσα] ἢ ὅσα E. ^dλέγεται
πάσχειν] πάσχει E. ^eτῶν μὲν γὰρ H.a. ^fἂν τις ὑπολάβοι om. E.e. et pr. I.
^εἐν τε om. E. ^hτούτων δὲ ἀποβολαῖς I. ⁱἀλλοίωσιν ὑπάρχειν om.
E.F.K.T.H.a. e.g.h. et pr. I. ^kδοκεῖ om. h. ^lγὰρ om. E.e.h. et pr. I. ^mἀλλὰ
γίνεται om. I.e.h., qui posthac ut supra. ⁿτὸ σχῆμα om. E.F.K.T.H.a.g. ^oπα-
ρωνυμιάζοντες g, παρωνυμιάζοντες h. ^pμὲν] μὲν γὰρ T. ^qχαλκὸν I.

καὶ σκληρόν τὸν χαλκὸν ¹λέγομεν καὶ τὸν κήρον. Καὶ οὐ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ θερμὸν χαλκὸν ^mλέγομεν, ὁμωνύμως τῷ πάθει προσαγορεύοντες τὴν ³ὑλην. Ὡστ' εἰ ⁿκατὰ μὲν τὸ σχῆμα τὴν μορφήν ^oοὐ λέγεται τὸ γεγονὸς ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ σχῆμα, κατὰ δὲ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀλλοιώσεις λέγεται, φανερόν ὅτι οὐκ ἂν εἶεν αἱ γενέσεις ^pαὐταὶ ἀλλοιώσεις. Ἐπι δὲ καὶ ^qεἰπεῖν οὕτως ἄτοπον ⁴ἂν δόξειεν, ^rἠλλοιωῖσθαι τὸν ἄνθρωπον ἢ τὴν οἰκίαν ἢ ἄλλο ὅτιοῦν τῶν γεγενημένων· ἀλλὰ ^tγίνεσθαι μὲν ἴσως ἕκαστον ἀναγκαῖον ἀλλοιουμένου τινός, οἷον τῆς ὑλης πυκνουμένης ἢ μανουμένης ἢ θερμαινομένης ἢ ψυχομένης, οὐ μέντοι τὰ γινόμενά ^vγε ^wἀλλοιοῦνται, οὐδ' ἢ γένεσις αὐτῶν ἀλλοιώσις ἐστίν. ^xἈλλὰ μὴν οὐδ' αἱ ἕξεις οὐθ' αἱ τοῦ σώματος οὐθ' ⁵αἱ τῆς ψυχῆς ἀλλοιώσεις. Αἱ μὲν γὰρ ἀρεταὶ αἱ δὲ κακίαι τῶν ἕξεων· οὐκ ἔστι δὲ οὔτε ἡ ἀρετὴ οὔτε ἡ κακία ἀλλοίωσις,

¹ καὶ τὸν κήρον λέγομεν I.d.e.h. ^m λέγομεν—ὑλην] ὁμωνύμως λέγοντες τῷ πάθει H.d. et pr. I, ὁμωνύμως λέγοντες τὴν ὑλην τῷ πάθει h. ⁿ μὲν κατὰ H. ^o οὐ] μὴ H. ^p αὐταὶ om. H. ^q οὕτως εἰπεῖν H. ^r ante ἠλλοιωῖσθαι omisi ἢ cum H. ἀλλοιοῦσθαι b.c, ἠλλοιωῖσθαι post ἄνθρωπον I.e. ^t γένεσθαι H.b.c. ^v γε om. I.d. ^w ἀλλοιοῦνται I.b.e.h. ^x ἀλλὰ—ἀλλοιώσεις om. c.

κοῦν τὸ δὲ κήρινον τὸ δὲ ξύλινον τὸ δ' ἀλλοιούμενον λέγομεν· τὸν γὰρ χαλκὸν ὑγρὸν εἶναι λέγομεν ἢ ^rθερμὸν ἢ σκληρόν, καὶ οὐ μόνον οὕτως, ἀλλὰ καὶ τὸ ^sὑγρὸν καὶ τὸ θερμὸν χαλκόν, ^tὁμωνύμως λέγοντες τῷ πάθει τὴν ὑλην. Ἐπεὶ οὖν ἐξ οὗ μὲν ^vἢ μορφή καὶ τὸ σχῆμα ^wκαὶ τὸ γεγονὸς ὁμωνύμως οὐ λέγεται τοῖς ἐξ ἐκείνου σχήμασι, τὸ δ' ἀλλοιούμενον τοῖς πάθεσιν ὁμωνύμως λέγεται, ¹⁶φανερόν ὡς ἐν μόνοις τοῖς αἰσθητοῖς ἢ ἀλλοίωσις. Ἐπι καὶ ἄλλως ἄτοπον. Τὸ γὰρ λέγειν τὸν ἄνθρωπον ^xἠλλοιωῖσθαι ἢ τὴν οἰκίαν λαβοῦσαν τέλος γελοῖον, εἰ τὴν τελείωσιν τῆς οἰκίας τὸν ^zθριγκὸν ἢ τὴν κεραμίδα φήσομεν ἀλλοίωσιν εἶναι, θριγκουμένης τῆς οἰκίας ἢ κεραμιδομένης ^aἀλλοιοῦσθαι τὴν οἰκίαν. Δήλον δὲ ¹⁷ὅτι τὸ τῆς ἀλλοιώσεως οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς ^bγινομένοις. Οὐδὲ γὰρ ἐν ^cταῖς ἕξεσιν. Αἱ γὰρ ἕξεις ἀρεταὶ ^dκαὶ κακίαι, ἀρετὴ δὲ ^eπᾶσα

^r φαμεν θερμὸν E. ^s θερμὸν καὶ τὸ ὑγρὸν K.h. ^t ὁμωνύμως δὲ λέγοντες E. ^v ἢ om. E. ^w καὶ om. E.h. ^x ἀλλοιοῦσθαι Ha. ^y οἰκίας ἢ τὸν F.h. ^z θριγκὸν et θριγγουμένης F.T.g.h. ^a ἀλλοιωῖσθαι F. ^b γιν.] ἀλλοιουμένοις h. ^c ἐν ταῖς om. E. ^d καὶ] ἢ h. ^e πᾶσα om. T.

ἀλλ' ἡ μὲν ἀρετὴ τελειώσις ^γ τις (ὅταν ^z γὰρ λάβῃ τὴν
^a ἑαυτοῦ ἀρετὴν, τότε λέγεται ^b τέλειον ἕκαστον· τότε ^c γὰρ
 μάλιστά ἐστι τὸ κατὰ φύσιν, ὡσπερ κύκλος τέλειος, ὅταν
 μάλιστα γένηται ^d κύκλος βέλτιστος), ἡ δὲ κακία φθορὰ
^e τούτου καὶ ἕκστασις. Ὡσπερ οὖν οὐδὲ τὸ τῆς οἰκίας ^f τε-6
 λείωμα λέγομεν ^g ἀλλοιώσιν (ἄτοπον γὰρ εἰ ὁ θριγκὸς καὶ
 ὁ κέραμος ἀλλοιώσις, ἢ ^h εἰ ⁱ θριγκομένη ^k καὶ κεραμομένη
 ἀλλοιοῦνται ἀλλὰ μὴ τελειοῦται ^l ἡ οἰκία), τὸν ^m αὐτὸν
 τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ⁿ ἀρετῶν καὶ τῶν κακιῶν ^o καὶ τῶν
 ἐχόντων ἢ λαμβανόντων· αἱ μὲν γὰρ τελειώσεις αἱ δὲ ἐκστά-
 σεις εἰσὶν, ὥστ' οὐκ ἀλλοιώσεις. ^p Ἐτι δὲ καὶ φαμεν ^q ἀπά-7
 σας ^r εἶναι τὰς ἀρετὰς ἐν τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν. Τὰς μὲν
 γὰρ τοῦ σώματος, οἶον ὑγίειαν καὶ εὐεξίαν, ἐν κράσει καὶ
 συμμετρίᾳ ^s θερμῶν καὶ ψυχρῶν τίθεμεν, ἢ ^t αὐτῶν πρὸς
 αὐτὰ τῶν ἐντὸς ^v ἢ πρὸς τὸ περιέχον· ὁμοίως δὲ καὶ τὸ κάλ-
 λος καὶ τὴν ἰσχύον καὶ τὰς ἄλλας ἀρετὰς καὶ κακίας. Ἐκάστη

^γ τις] τις ἐστίν bc. ^z γὰρ om. c. ^a αὐτοῦ H.I.e. ^b ἕκαστον
 τέλειον I.e.h. ^c γὰρ] γὰρ καὶ I.e. ^d κύκλος καὶ ὅταν βέλτιστος H.I.e.
^e τούτου] τε d. ^f τελείωμα H.e.h. ^g ἀλλοιώσεις H.I. ^h εἰ]
 ἢ H.I.e.h. ⁱ θριγγουμένη H.c.h, qui et θριγγός. ^k καὶ] ἢ I, ἢ
 ἢ d.e.h. ^l ἢ om. H.I.e.h. ^m αὐτὸν δὲ τρόπον h. ⁿ ἀρετῶν καὶ ἐπὶ
 τῶν κακιῶν H.I.e.h, κακιῶν καὶ τῶν ἀρετῶν d. ^o καὶ ἐπὶ τῶν ἐχ. H.h.
^p ἔτι] ἀλλὰ γένεσις ἔτι d. ^q πάσας I.e.h. ^r εἶναι om. I.d.e.h.
^s ψυχρῶν ἢ θερμῶν H.I.e.h. ^t αὐτῶν I.b.d.e.h: ceteri αὐτὰ. ^v ἢ]
 καὶ H.

καὶ κακία τῶν πρὸς τι, καθάπερ ἡ μὲν ὑγίεια ^f θερμῶν καὶ ψυχρῶν
 συμμετρία τις ἢ τῶν ἐντὸς ἢ πρὸς τὸ περιέχον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ
 κάλλος καὶ ^g ἢ ἰσχύς τῶν πρὸς τι. Διαθέσεις γὰρ ^hτινες ⁱ τοῦ βελ-
 τίστου πρὸς τὸ ἄριστον, λέγω δὲ τὸ βέλτιστον τὶ σῶζον καὶ ^k δια-
 τιθὲν περὶ τὴν φύσιν. Ἐπεὶ οὖν αἱ μὲν ἀρεταὶ καὶ ^l αἱ κακαὶ τῶν 19
 πρὸς τι, ταῦτα δὲ οὔτε ^m γενέσεις εἰσὶν οὔτε γένεσις αὐτῶν οὐδ'
 ὅλως ⁿ ἀλλοιώσις, φανερόν ^o ὡς οὐκ ἔστιν ὅλως τὸ τῆς ἀλλοιώσεως
^p περὶ τὰς ἕξεις. ^q Οὐδὲ δὴ περὶ τὰς ^r τῆς ψυχῆς ἀρετὰς καὶ κακίας. 20
 Ἡ μὲν γὰρ ἀρετὴ τελειώσις ^s τις (ἕκαστον γὰρ ^t τότε ^v μάλιστα τέ-

^f ψυχρῶν καὶ θερμῶν T.g. ^g ἢ om. E. ^h τινας T. ⁱ τὸ βέλτιστον E: ceteri
 τοῦ βελτίστου. ^k διατιθὲν καὶ περὶ h. ^l αἱ om. K. ^m γενέσεις et οὔτε om.
 E, εἰσὶν post γένεσις posito. Pro quo ἐστὶν T. ⁿ ἀλλοιώσις—βλως om. pr. E.
^o ὡς] οὖν ὡς h. ^p παρὰ T. ^q οὐδὲ δὴ] οὐ E, οὐ γὰρ δὴ K. ^r ἀρετὰς τῆς ψυ-
 χῆς Ha. ^s τι h. ^t τότε] τὸ K. ^v μάλιστα om. h, post ἐστὶν ponit K.

γάρ ἐστι ^w τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν, καὶ περὶ τὰ οἰκεία πάθη
 εὖ ἢ κακῶς διατίθησι τὸ ἔχον· οἰκεία δ' ὑφ' ὧν γίγνεσθαι
 8 καὶ φθείρεσθαι πέφυκεν. Ἐπεὶ οὖν τὰ πρὸς τι οὔτε αὐτὰ
^x ἐστὶν ἀλλοιώσεις, οὔτε ^y αὐτῶν ἐστὶν ἀλλοίωσις οὐδὲ γένε-
 σις ^z οὔθ' ὄλως μεταβολὴ οὐδεμία, φανερόν ὅτι οὔθ' αἱ ἕξεις
 οὔθ' αἱ τῶν ἕξεων ἀποβολαὶ καὶ λήψεις ἀλλοιώσεις εἰσίν,
 ἀλλὰ γίγνεσθαι μὲν ἴσως αὐτὰς καὶ φθείρεσθαι ἀλλοιουμέ-
 νων τινῶν ἀνάγκη, καθάπερ καὶ τὸ εἶδος καὶ τὴν μορφήν,
 οἷον θερμῶν καὶ ψυχρῶν ἢ ξηρῶν καὶ ὑγρῶν, ἢ ἐν οἷς τυγ-
 9 χάνουσιν οὔσαι πρώτοις. Περὶ ταῦτα γὰρ ἐκάστη λέγεται
 κακία καὶ ἀρετὴ, ὑφ' ὧν ἀλλοιοῦσθαι πέφυκε τὸ ἔχον· ἢ μὲν
 γὰρ ἀρετὴ ποιεῖ ^a ἢ ἀπαθὲς ἢ ^b ὡς δεῖ παθητικόν, ἢ δὲ
 κακία ^c παθητικὸν ἢ ἐναντίως ἀπαθές. Ὀμοίως δὲ καὶ ἐπὶ
 τῶν τῆς ψυχῆς ἕξεων· ἅπασαι γὰρ καὶ αὐταὶ ^d τῷ πρὸς τι
 πῶς ἔχειν, καὶ αἱ μὲν ἀρεταὶ ^e τελειώσεις, αἱ δὲ κακίαι ἐκστά-
 σεις. ^f Ἐτι ἢ μὲν ἀρετὴ εὖ ^g διατίθησι πρὸς τὰ οἰκεία
 πάθη, ἢ δὲ κακία κακῶς. Ὡστ' οὔθ' αὐταὶ ἔσονται ἀλλοιώ-
 10 σεις· οὐδὲ δὴ ^h αἱ ἀποβολαὶ καὶ αἱ λήψεις αὐτῶν. Γίνε-
 σθαι δ' αὐτὰς ἀναγκαῖον ἀλλοιουμένου τοῦ αἰσθητικοῦ μέρους.
 Ἰ· Ἀλλοιοῦται δ' ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν· ἅπασα γὰρ ^k ἢ ἠθικὴ
 ἀρετὴ περὶ ἡδονὰς καὶ λύπας τὰς σωματικὰς, αὐταὶ δὲ ἢ ἐν
^w τὸ d.h. ^x εἰσὶν h. ^y ἐστὶν αὐτῶν H. ^z οὔθ' ὄλως οὐδὲ μετ. b.c.
^a ἢ post ποιεῖ addiderunt H.I.e.h. ^b ὡς δεῖ] ὡδὶ H.I.e.h. ^c παθη-
 τικὸν μὲν ἐναντίως καὶ ἀπαθές b.c. ^d τὸ h. ^e τελειώσεις εἰσὶν
 αἱ H.I.e.h. ^f ἔτι δὲ ἢ b.c. ^g διατίθησι τὸ ἔχον πρὸς I.e.h. ^h αἱ]
 καὶ c, om. I. ⁱ ἀλλοιωθήσεται b.c. ^k ἢ om. H.

λειῶν ἐστίν, ^w ὅταν τύχη τῆς οἰκείας ἀρετῆς, καὶ μάλιστα κατὰ
 φύσιν, καθάπερ ὁ κύκλος τότε ^x μάλιστα κατὰ φύσιν ἐστίν, ὅταν
 μάλιστα κύκλος ᾖ), ἢ δὲ ^y κακία φθορὰ τούτων καὶ ἕκστασις. Γίνε-
 ται μὲν οὖν ἀλλοιουμένου τινὸς καὶ ἢ λήψις τῆς ἀρετῆς καὶ ἢ τῆς
 κακίας ἀποβολή, ἀλλοίωσις μέντοι τούτων οὐδέτερον. Ὅτι δ' ἀλ-
 λοιοῦται τι, δῆλον. Ἡ μὲν γὰρ ἀρετὴ ἦτοι ἀπάθειά τις ἢ παθη-
 τικὸν ὡδί, ἢ δὲ κακία ^z παθητικὸν ἢ ἐναντία πάθησις τῇ ἀρετῇ.
 21 Καὶ τὸ ὅλον τὴν ^a ἠθικὴν ἀρετὴν ἐν ἡδοναῖς καὶ λύπαις ^b εἶναι συμ-

^w ὅταν om. E. ^x μάλιστα om. h. ^y κακία φθορὰ] παραφορὰ E. ^z παθη-
 τικὴ K. ^a ἠθικὴν] οἰκείαν g. ^b εἶναι om. h.

τῷ πράττειν ἢ ἐν τῷ μεμνησθαι ἢ ἐν τῷ ἐλπίζειν. Αἱ μὲν οὖν ἐν τῇ πράξει κατὰ τὴν αἴσθησιν εἰσιν, ὥσθ' ὑπ' αἴσθητου τινὸς ¹ κινεῖσθαι, αἱ δ' ἐν τῇ μνήμῃ καὶ ^m ἐν τῇ ἐλπίδι ἀπὸ ⁿ ταύτης· ἢ γὰρ οἶα ἔπαθον μεμνημένοι ἡδονται, ἢ ἐλπίζοντες οἶα ^o μέλλουσιν. Ὡστ' ἀνάγκη πᾶσαν τὴν τοιαύτην ἡδονὴν ὑπὸ τῶν αἰσθητῶν γίνεσθαι. Ἐπεὶ δ' ἡδονῆς καὶ ¹¹ λύπης ἐγγιγνομένης καὶ ἡ κακία καὶ ἡ ἀρετὴ ἐγγίνεται (περὶ ταύτας γὰρ εἰσιν), αἱ δ' ἡδοναὶ καὶ ^p αἱ λύπαι ἀλλοιώσεις τοῦ ^q αἰσθητικοῦ, φανερόν ὅτι ἀλλοιούμενου τινὸς ἀνάγκη ^r καὶ ταύτας ἀποβάλλειν καὶ λαμβάνειν. ^s Ὡσθ' ἡ μὲν γένεσις αὐτῶν μετ' ἀλλοιώσεως, ^t αὐταὶ δ' οὐκ εἰσιν ἀλλοιώσεις. Ἄλλὰ μὴν ^v οὐδ' ^w αἱ τοῦ ^x νοητικοῦ μέρους ἕξεις ἀλλοιώ- ¹² σεις, οὐδ' ἔστιν αὐτῶν γένεσις. Πολὺ γὰρ ^y μάλιστα τὸ ἐπιστήμον ἐν τῷ πρὸς τι πῶς ἔχειν λέγομεν. Ἐπι δὲ καὶ φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῶν γένεσις. ^z Τὸ γὰρ κατὰ δύναμιν ἐπιστήμον ^a οὐδὲν αὐτὸ κινήθην ἀλλὰ τῷ ἄλλο ὑπάρξει γίνεται ἐπιστήμον. Ὅταν γὰρ γένηται τὸ κατὰ μέρος, ἐπισταταί ^b πῶς ^c τῇ καθόλου ^c τὸ ἐν μέρει. Πάλιν δὲ ¹³

¹ κινεῖσθαι om. H.I.e.h. ^m ἐν post καὶ om. b.c. ⁿ ταύτης εἰσίν· ἢ H.b.c. ^o μένουσιν H. ^p αἱ ante λ. om. H.I.e.h. ^q αἰσθητικοῦ εἰσι φ. d. ^r καὶ om. d. ^s ὥσθ' ἔτι c. ^t αὕτη δ' οὐκ ἔστιν ἀλλοίωσις b. c. ^v οὐδ'—μέρους] οὐδὲ τῷ νοητικῷ μέρει αἱ I.e.i. ^w αἱ om. c, post μέρους ponit h. ^x νοητοῦ b.c. ^y μάλιστα om. I.e.h.i. ^z τὸ γὰρ b.c: ceteri ὅτι τὸ. ^a οὐδὲν] οὐδὲ I.e.i, οὐκ d. ^b τῇ b.c, τῷ d: ceteri τὰ. ^c τὸ c, τὲ b, τὰ d: ceteri τῷ.

βέβηκεν· ἢ γὰρ κατ' ἐνέργειαν τὸ τῆς ἡδονῆς ἢ διὰ ^c μνήμην ἢ ἀπὸ τῆς ἐλπίδος. ^d Εἰ μὲν ^e οὖν κατ' ἐνέργειαν, αἴσθησις τὸ αἴτιον, ^f εἰ δὲ διὰ ^g μνήμην ἢ ^h δι' ἐλπίδα, ⁱ ἀπὸ ταύτης· ἢ γὰρ ^k οἶα ἐπά-
θομεν ^l μεμνημένοις ^m τὸ τῆς ἡδονῆς ⁿ ἢ οἶα πεισόμεθα ἐλπίζουσιν.
^o Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ τῷ διανοητικῷ μέρει τῆς ψυχῆς ^o ἢ ἀλλοίωσις. Τὸ ²² γὰρ ἐπιστήμον μάλιστα τῶν πρὸς τι λέγεται. Τοῦτο ^p δὲ δῆλον· κατ' οὐδεμίαν γὰρ δύναμιν ^q κινήθεισιν ἐγγίνεται τὸ τῆς ἐπιστήμης, ἀλλ' ὑπάρξαντός τιος· ἐκ γὰρ τῆς κατὰ μέρος ἐμπειρίας τὴν καθό-

^c μνήμην E: ceteri μνήμης. ^d εἰ] ἢ E.h. ^e οὖν] γὰρ Ha. ^f εἰ] ἢ h. ^g μνήμην h: ceteri μνήμης. ^h δι' ἐλπίδος F.Ha, τὴν ἐλπίδα E. ⁱ ἀπὸ] τὸ ἀπὸ h. ^k οἶα om. h. ^l μεμνημένοι h. ^m τὸ addidit E. ⁿ ἢ οἶα] ποῖα E. ^o ἢ om. E. ^p δὲ om. E. ^q κινήθεισιν ἡμῶν γίνεται h.

τῆς χρήσεως καὶ τῆς ἐνεργείας οὐκ ἔστι γένεσις, εἰ μὴ τις καὶ τῆς ^d ἀναβλέψεως καὶ τῆς ἀφῆς ^e οἶται γένεσιν ^f εἶναι, καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὁμοιον τούτοις. Ἡ δ' ἐξ ἀρχῆς λήψις τῆς ἐπιστήμης γένεσις ^g οὐκ ^h ἔστιν. ⁱ τῷ γὰρ ^k ἡρεμῆσαι καὶ στήναι τὴν διάνοιαν ἐπίστασθαι καὶ φρονεῖν ^l λέγομεν. Εἰς δὲ τὸ ἡρεμεῖν οὐκ ἔστι γένεσις· ὅλως γὰρ ^m οὐδεμιᾶς μετα-
 14 βολῆς, καθάπερ εἴρηται πρότερον. Ἔτι δ' ὥσπερ ⁿ ὅταν ἐκ τοῦ μεθύειν ἢ καθεύδειν ἢ νοσεῖν εἰς τὰναντία μεταστῆ τις, οὗ φαμεν ἐπιστήμονα γεγονέναι πάλιν (καίτοι ^o ἀδύνατος ἦν τῇ ἐπιστήμῃ χρῆσθαι πρότερον), οὕτως οὐδ' ὅταν ἐξ ἀρχῆς λαμβάνῃ τὴν ἔξιν· τῷ γὰρ καθίστασθαι τὴν ψυχὴν ἐκ τῆς ^p φυσικῆς ^q ταραχῆς φρόνιμόν τι ^r γίνεται καὶ ^s ἐπιστήμον.
 15 Διὸ καὶ τὰ παιδία οὔτε μαθάνειν ^t δύναται οὔτε κατὰ τὰς αἰσθήσεις ὁμοίως ^v κρίνειν τοῖς πρεσβυτέροις· πολλὴ γὰρ ἡ

^d ἀναβλ. τε καὶ b. ^e οἶοιτο H.I.e.h. ^f εἶναι· τὸ γὰρ οἶεσθαι καὶ H.I.e.h. ^g οὐκ] μὲν οὐκ H.e.h, μὲν οὖν οὐκ I. ^h ἔστιν] ἔστιν οὐδ' ἀλλοίωσις b.c. ⁱ τὸ c.d. ^k ἡρεμίσαι I.e. ^l λεγόμεθα b.c. ^m οὐδεμία μεταβολὴ H.I.e.h. ⁿ ὅταν om. h. ^o ἀδύνατον ἢ c. ^p ἠθικῆς c. ^q ἀρετῆς b.c. ^r γίνηται c. ^s ἐπιστητὸν e.h. ^t δύνανται H.b.c. ^v κρίνει I.e.

23 λου λαμβάνομεν ἐπιστήμην. Οὐδὲ δὴ ^r ἡ ἐνέργεια γένεσις, εἰ μὴ τις ^s καὶ τὴν ἀνάβλεψιν καὶ τὴν ἀφῆν γενέσεις ^t φησίν· τοιοῦτον γὰρ ἡ ἐνέργεια. Ἡ δὲ ἐξ ἀρχῆς λήψις τῆς ἐπιστήμης οὐκ ἔστι γένεσις οὐδ' ἀλλοίωσις· ^v τῷ γὰρ ἡρεμῆζεσθαι καὶ καθίστασθαι τὴν
 24 ψυχὴν ἐπιστήμων γίνεται καὶ φρόνιμος. Καθάπερ ^w οὖν οὐδ' ὅταν καθεύδων ἐγερθῆ τις ἢ μεθύων παύσῃται ἢ νοσῶν καταστῆ, γέγονεν ἐπιστήμων· ^x καίτοι πρότερον οὐκ ^y ἐδύνατο ^z χρῆσθαι καὶ κατὰ τὴν ἐπιστήμην ἐνεργεῖν, ^a ἀλλ' ἀπαλλαγείσης τῆς ταραχῆς καὶ ^b εἰς κατάστασιν ἐλθούσης τῆς διανοίας ὑπῆρξεν ἡ δύναμις ἢ πρὸς τὴν τῆς ἐπιστήμης χρείαν. ^c Τοιοῦτον δὴ τι γίνεται καὶ τὸ ἐξ ἀρχῆς ἐν τῇ τῆς ἐπιστήμης ^d ὑπαρχῇ· τῆς γὰρ ταραχῆς ἡρεμία τις ^e καὶ
 25 κατάστασις. Οὐδὲ δὴ τὰ παιδία ^f δύναται μαθεῖν οὐδὲ ^g κρίνειν ταῖς αἰσθήσεσιν ὁμοίως τοῖς πρεσβυτέροις. Πολλὴ γὰρ ἡ ταραχὴ

^r ἢ om. E. ^s καὶ post τις om. h. ^t φήσει K.Ha. ^v τὸ g.h. ^w οὖν om. T.h. ^x καὶ τὸ πρ. E. ^y ἡδύνατο Ha.h. ^z χρῆσθῆναι E. ^a ἀλλ' εἶτα E. ^b εἰς ἐρημίαν καὶ κατάστασιν E. an ἡρεμίαν? ^c τοιοῦτο E. ^d ἀπαρχῇ h. ^e καὶ] ἢ T. ^f δύνανται h, δύναται τι F. ^g κρίνειν Ha, κοινωρεῖν E.

ταραχή καὶ ἡ κίνησις. Καθίσταται ^w δὲ καὶ ^x ἡρεμίζεται
^y πρὸς ἕνα μὲν ὑπὸ τῆς φύσεως αὐτῆς, πρὸς ἕνα δ' ὑπ' ἄλ-
 λων, ἐν ἀμφοτέροις δὲ ἀλλοιουμένων τινῶν τῶν ἐν ^z τῷ σώ-
 ματι, καθάπερ ἐπὶ τῆς ^a ἐγέρσεως καὶ ^b τῆς ἐνεργείας, ὅταν
 νήφων γένηται καὶ ἐγερθῆ. Φανερόν οὖν ἐκ τῶν εἰρημένων
 ὅτι τὸ ἀλλοιοῦσθαι καὶ ἡ ἀλλοίωσις ἐν τε τοῖς αἰσθητοῖς
 γίνεται ^c καὶ ἐν τῷ αἰσθητικῷ ^d μέρει τῆς ψυχῆς, ἐν ἄλλῳ δ'
 οὐδενὶ πλὴν κατὰ ^e συμβεβηκός.

¹ Απορήσειε δ' ἂν τις πότερόν ἐστι κίνησις πᾶσα πάση ⁴
 συμβλητῇ ἢ οὐ. Εἰ δὲ ἐστι πᾶσα συμβλητῇ καὶ ^f ὁμοταχὲς
 τὸ ^g ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἴσον κινούμενον, ἔσται περιφερὲς τις ^h ἴση
 εὐθεία, καὶ μείζων δὴ καὶ ἐλάττων. Ἔτι ἀλλοίωσις καὶ
ⁱ φορὰ τις ^k ἴση, ὅταν ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ μὲν ¹ ἀλλοιωθῆ τὸ
 δ' ἐνεχθῆ. Ἔσται ἄρα ^m ἴσον πάθος μήκει. Ἄλλ' ἀδύνα-
 τον. Ἄλλ' ⁿ ἄρα ὅταν ^o ἐν ἴσῳ ἴσον κινήθῃ, τότε ἰσοταχὲς
 ἴσον δ' οὐκ ^p ἔστι ^q πάθος μήκει. Ὡστ' οὐκ ἔστιν ἀλλοίωσις
 φορᾶ ἴση οὐδ' ἐλάττων. Ὡστ' οὐ πᾶσα συμβλητῇ. Ἐπὶ ²
 δὲ τοῦ κύκλου καὶ ^r τῆς εὐθείας πῶς συμβήσεται; Ἀτοπόν
^s τε γάρ, εἰ μὴ ἔστι κύκλῳ ὁμοίως ^t τουτὶ κινεῖσθαι καὶ τοῦτο

^w δὲ] γὰρ I.e.h. ^x ἡρεμίζει b.c. ^y πρὸς—αὐτῆς om. b.c. ^z τῷ
 om. c.d. ^a χρήσεως H.I.b.c.e., κρίσεως h. ^b τῆς om. I.d.e.h.
^c καὶ ἡ ἐν b.c. ^d μορίῳ b.c. ^e post συμβεβηκός h. πυκνουμέ-
 νου γὰρ ἢ μαινομένου ἢ θερμαινομένου τῆς ὕλης. ἀλλ. (sec. 15.)—
 πλὴν κατὰ συμβεβηκός (hujusce cap. fin.) ea varietate cui apposi-
 tum h. margo γράφεται τοῦτο καὶ ἄλλως ἕως τοῦ ἀπορήσειε δ' ἂν τις.
^f ὁμοιοταχὲς E.I. ^g ἐν τῷ ἴσῳ F. ^h ἴση καὶ εὐθεία K. ⁱ φθο-
 ρά E. ^k ἴση] καὶ H. ^l ἀλλοιωθῆ τι τὸ F.K. ^m ἴσον τὸ πάθος F.
ⁿ ἄρα om. corr. F. ^o ἴσον ἐν ἴσῳ I. ^p ἔσται I. ^q πάθος πᾶν μήκει F.
 et corr. K. ^r τῆς om. F. ^s τε om. H. ^t τουτὶ F.

περὶ ^h αὐτὰ καὶ ἡ κίνησις. Καθίσταται δὲ καὶ παύεται τῆς ταραχῆς
 τοτὲ μὲν ὑπὸ τῆς φύσεως τοτὲ δ' ὑπ' ἰᾶλλον. Ἐν ἀμφοτέροις δὲ
 τούτοις ἀλλοιοῦσθαι τι συμβαίνει, καθάπερ ὅταν ἐγερθῆ καὶ γένη-
 ται νήφων πρὸς τὴν ἐνέργειαν. Φανερόν οὖν ὅτι τὸ τῆς ἀλλοιώ-
 σεως ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ ^k ἐν τῷ αἰσθητικῷ μέρει τῆς ψυχῆς, ἐν
 ἄλλῳ δ' οὐθενὶ πλὴν κατὰ συμβεβηκός.

h ταῦτα E.

i ἀλλήλων E.g.

k ἐν ante τῷ om. F.h.

ἐπὶ τῆς εὐθείας, ἀλλ' εὐθὺς ἀνάγκη ἢ θάττον ἢ βραδύτερον, ὡσπερ ^v εἰ κάταντες, τὸ δ' ἄναντες. ^w Ἔτι ^x οὐδὲν διαφέρει οὐδ' ἐν τῷ λόγῳ, εἴ τις ^y φήσειεν ^z ἀνάγκην εἶναι θάττον εὐθὺς ^a ἢ βραδύτερον κινεῖσθαι· ἔσται γὰρ μείζων καὶ ἐλάττων ἢ περιφερῆς τῆς εὐθείας, ὥστε καὶ ἴση. Εἰ γὰρ ἐν τῷ Α χρονον ^b τὸ μὲν τὴν Β ^c διήλθε τὸ δὲ ^d τὴν Γ, μείζων ἂν εἴη ἢ Β τῆς Γ· οὕτω γὰρ τὸ θάττον ἐλέγετο. Οὐκοῦν καὶ εἰ ἐν ἐλάττονι ἴσον, θάττον· ὥστ' ^e ἔσται τι μέρος τοῦ Α ἐν ᾧ ^f τὸ Β τοῦ κύκλου ^g τὸ ἴσον δίδεισι, καὶ τὸ Γ ἐν ὄλῳ τῷ Α τὴν Γ. Ἄλλὰ μὴν εἰ ἔστι ^h συμβλητά, ⁱ συμβαίνει τὸ ἄρτι ρηθέν, ἴσην ^k εὐθείαν εἶναι κύκλῳ. Ἄλλ' οὐ ^l συμβλητά· οὐδ' ἄρα αἱ κινήσεις. Ἄλλ' ὅσα μὴ ^m ὁμώνυμα, ⁿ πάντα ^o συμβλητά. Οἶον διὰ τί οὐ ^p συμβλητόν, πότερον ὀξύτερον τὸ γραφεῖον ἢ ὁ οἶνος ἢ ἡ νήτη; ^q Ὅτι ^r ὁμώνυμα, οὐ ^s συμβλητά· ἀλλ' ἢ ^t νήτη ^v τῇ παρανήτῃ συμβλητόν, ὅτι ^w ταῦτ' ^x σημαίνει τὸ ὀξὺ ἐπ' ἀμφοῖν. Ἄρ' οὖν οὐ ταῦτόν τὸ ταχὺ ἐνταῦθα κάκει; πολὺ δ' ἔτι ἦττον ἐν ἀλλοιώσει καὶ ⁵ φορᾷ. Ἡ πρῶτον μὲν τοῦτο οὐκ ἀληθές, ὡς εἰ μὴ ὁμώνυμα συμβλητά. Τὸ γὰρ πολὺ ταῦτ' σημαίνει ἐν ὕδατι ^y καὶ αέρι, καὶ οὐ συμβλητά. Εἰ δὲ μή, τό γε διπλάσιον ταῦτό (δύο γὰρ πρὸς ἓν), καὶ οὐ συμβλητά. Ἡ καὶ ἐπὶ τούτων ὁ ⁶ αὐτὸς λόγος· καὶ γὰρ ^z τὸ πολὺ ὁμώνυμον. Ἄλλ' ἐνίων καὶ οἱ λόγοι ὁμώνυμοι, οἶον εἰ λέγοι τις ὅτι τὸ πολὺ ^a τὸ τοσοῦτον καὶ ^b ἔτι ^c ἄλλο ^d τὸ τοσοῦτον, καὶ τὸ ἴσον ὁμώνυμον, καὶ τὸ ἐν δέ, εἰ ἔτυχεν, εὐθὺς ὁμώνυμον. Εἰ δὲ τοῦτο,

^v εἰ] ἂν εἰ F. ^w ἔτι om. E.K. ^x οὐδ' ἐν om. F. ^y φήσει K, φησὶν E. ^z ἀνάγκη E.K. ^a ἢ om. E. ^b τὸ μὲν om. E. et pr. K. ^c διεήλθε H.I. διήλθε—ἢ B om. E. ^d τὴν—ἢ B om. pr. K. ^e ἔσται om. K. ^f τὸ ante B om. E.K. ^g τὸ ἴσον δίδεισι τὸ ἴσον pr. F: om. τὸ ἴσον E.H.I.K. ^h ξυμβλητά F.K. ⁱ συμβαίνει—συμβλητά om. pr. F. ^k εἶναι εὐθείαν H. ^l ξυμβλητά K. ^m συνώνυμα E.H. ⁿ ἅπαντα H. ^o ἀσύμβλητα H.I. ^p συμβλητόν τὸ πότερον E. ^q ὅτι] ὅτι γὰρ F.H.I. ^r ὁμώνυμον E.I.K. ^s συμβλητόν K, ξυμβλητά F.H.I. ^t νήτη F. ^v τῇ om. E. ^w τὸ αὐτὸ E.F.I.K. ^x συμβαίνει E.F.K. ^y καὶ ἐν αέρι H. ^z τὸ] καὶ τὸ F. ^a τὸ post πολὺ om. E.K. ^b ἔτι] εἰ τι E. ^c ἀλλὰ H.I. ^d τὸ om. E. τὸ τοσοῦτον om. F.

^e καὶ τὰ δύο, ἐπεὶ διὰ τί τὰ μὲν συμβλητὰ τὰ δ' οὐ, εἴπερ
^f ἦν μία φύσις; ἢ ὅτι ἐν ^g ἄλλῳ πρώτῳ δεκτικῷ. Ὁ μὲν γ
οὖν ἵππος καὶ ὁ κύων συμβλητά, πότερον λευκότερον· ἐν ^h ϕ
γὰρ πρώτῳ, ^h τὸ αὐτό, ἢ ἐπιφάνεια· ⁱ καὶ ^j κατὰ μέγεθος
ὡσαύτως. Ὑδωρ δὲ ^k καὶ φωνὴ οὐ· ἐν ἄλλῳ γάρ. Ἡ δῆλον
ὅτι ἔσται ^l οὕτω γε πάντα ^m ἐν ποιεῖν, ⁿ ἐν ἄλλῳ δὲ ἕκαστον
φάσκειν εἶναι, καὶ ἔσται ταῦτὸν ἴσον καὶ γλυκὺ καὶ λευκόν,
ἀλλ' ^o ἄλλο ἐν ^p ἄλλῳ. Ἐπι δεκτικὸν οὐ τὸ τυχόν ἐστιν, ⁸
ἀλλ' ^q ἐν ἐνὸς τὸ πρῶτον. Ἄλλ' ἄρα οὐ μόνον ^r δεῖ τὰ
συμβλητὰ μὴ ὁμώνυμα εἶναι ἀλλὰ καὶ μὴ ἔχειν διαφορὰν,
μήτε ^s ὁ ^s μήτ' ἐν ϕ ; Λέγω δὲ οἶον χρῶμα ^t ἔχει διαίρεσιν.
Τοιγαροῦν ^v οὐ συμβλητὸν κατὰ τοῦτο, οἶον πότερον ^w κε-
χρωμάτισται μᾶλλον, μὴ κατὰ τι χρῶμα, ἀλλ' ^h η χρῶμα,
^x ἀλλὰ κατὰ τὸ λευκόν. Οὕτω ^y καὶ περὶ κίνησιν ὁμοταχῆς ⁹
τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ^z κινήθην ἴσον ^a τοσονδί· ^b εἰ δὴ τοῦ μήκους
ἐν ^c τῷδι τὸ μὲν ἠλλοιώθη τὸ δ' ἠνέχθη, ἴση ^d ἄρα ^e αὕτη ἢ
ἀλλοιώσις καὶ ὁμοταχῆς τῇ φορᾷ; Ἄλλ' ἄτοπον. Αἴτιον
δ' ὅτι ἢ κίνησις ἔχει εἶδη, ὥστ' εἰ τὰ ^f ἐν ἴσῳ χρόνῳ ^g ἐνε-
χθέντα ἴσον μήκος ἰσοταχῆ ἔσται, ἴση ἢ εὐθεία καὶ ^h ἢ περι-
φερῆς. Πότερον οὖν αἴτιον, ⁱ ὅτι ἢ φορὰ γένος ἢ ὅτι ^k ἢ ¹⁰
γραμμῇ γένος; Ὁ μὲν γὰρ ^l χρόνος αἰεὶ ^m ἄτομος τῷ εἶδει.
Ἡ ἅμα ⁿ κἀκεῖνα εἶδει διαφέρει; Καὶ γὰρ ἢ φορὰ ^o εἶδη ἔχει,
ἂν ἐκεῖνο ἔχη εἶδη ἐφ' οὐ κινεῖται. ^q Ἐπι δ' ^r ἐὰν ϕ , οἶον
^s εἰ πόδες, βάδισις, ^t εἰ πτέρυγες, πτηῆσις. Ἡ οὐ, ἀλλὰ τοῖς

^e καὶ] κα Ε. ^f ἦν om. I. ^g ἄλλῳ τρόπῳ πρώτῳ Ε. ^h τῷ
αὐτῷ I. ⁱ καὶ om. E.K. ^j κατὰ τὸ μέγεθος F.H.I. ^k καὶ ἢ
φωνῆ F. ^l γε οὕτω F. ^m ποιεῖν ἐν K. ⁿ ἐν om. K. ^o ἄλλο om. F.H.
I.K. ^p ἄλλῳ] ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ I. ^q ἐν om. E.K. ^r δεῖ] δὴ Η.
^s μήτε τὸ ἐν F. ^t ἔχει διαφορὰν ἢ διαίρεσιν Η. ^v οὐ om. E. ^w κέ-
χρωσται Η. ^x ἀλλὰ] ἀλλ' ἢ Ε, ἀλλ' ἢ Η. ^y καὶ om. Η. ^z κινεῖ-
σθαι E.I.K. ^a τοσονδέ F.H. ^b εἰ δὴ] ἐπεὶ Η, om. F. ^c τῷδι εἰ δὲ
τὸ F. ^d ἄρα om. pr. F. ^e αὕτη K. ^f ἐν τῷ ἴσῳ F. ^g κινήθέντα μῆ-
κος ἴσον Η. ^h ἢ post καὶ om. F. ⁱ ὅτι ἔστω ἢ E.I.K. ^k ἢ om. E.K.
^l χρόνος ὁ αὐτὸς αἰεὶ F. ^m ἄτομος ἐν δὲ τῷ K. ⁿ ἐκεῖνα F, om. K.
^o εἶδη ἔχη Η. ^q ἔτι] ὅτε E.F.K. ^r ἐὰν δι' οὐ corr. I, ἂν δι' οὐ K, ἐν
 ϕ F. ^s εἰ] οἰ I. ^t εἰ δὲ πτ. E.I.K.

σχήμασιν ἢ φορὰ ἄλλη, ὥστε τὰ ἐν ἴσῳ ^v χρόνῳ ^w ταυτό
μέγεθος κινούμενα ἰσοταχῆ· τὸ αὐτὸ ^x δὲ ^y ἀδιάφορον εἶδει
καὶ κινήσει ^z ἀδιάφορον· ὥστε τοῦτο σκεπτέον, τίς διαφορὰ
11 κινήσεως. Καὶ σημαίνει ^a ὁ λόγος οὗτος ὅτι τὸ γένος οὐχ
ἐν τι, ἀλλὰ πὰρὰ τοῦτο λανθάνει πολλά, εἰσὶ ^b τε τῶν ὁμω-
νυμιῶν αἱ μὲν πολὺ ἀπέχουσαι, ^c αἱ δὲ ἔχουσαι ^d τινα ὁμοιό-
τητα, αἱ δ' ἐγγὺς ἢ γένει ἢ ἀναλογία, διὸ ^e οὐ δοκοῦσιν
ὁμωνυμίαι εἶναι οὔσαι. ^f Πότε οὖν ἕτερον τὸ εἶδος, εἰάν ^g ταυτό
ἐν ἄλλῳ, ἢ ^h ἂν ἄλλο ἐν ἄλλῳ; καὶ τίς ὄρος; ἢ τῷ κρινού-
μεν ὅτι ⁱ ταυτόν τὸ λευκὸν καὶ τὸ γλυκὺ ἢ ἄλλο; ὅτι ^k ἐν
12 ἄλλῳ φαίνεται ἕτερον; ἢ ὅτι ὅλως οὐ ^l ταυτό; Περὶ δὲ ^m δὴ
ἀλλοιώσεως, πῶς ⁿ ἔσται ἰσοταχῆς ἐτέρα ἐτέρα; Εἰ δὴ ἔστι
τὸ ὑγιάζεσθαι ἀλλοιοῦσθαι, ^o ἔστι τὸν μὲν ταχὺ τὸν δὲ βρα-
δέως ἰαθῆναι, ^p καὶ ἅμα τινάς, ὥστ' ^q ἔστιν ἀλλοίωσις ἰσο-
ταχῆς· ἐν ἴσῳ γὰρ χρόνῳ ἠλλοιώθη. Ἄλλὰ τί ἠλλοιώθη;
Τὸ γὰρ ἴσον ^r οὐκ ^s ἔσται ἐνταῦθα λεγόμενον, ἀλλ' ὡς ἐν τῷ
^t ποσῷ ἰσότης, ἐνταῦθα ὁμοιότης. Ἄλλ' ^v ἔστω ἰσοταχῆς
τὸ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ αὐτὸ μεταβάλλον. Πότερον ^w οὖν ἐν
13 ᾧ τὸ πάθος ἢ τὸ πάθος δεῖ συμβάλλειν; Ἐνταῦθα μὲν δὴ
^x ὅτι ὑγίεια ἢ αὐτή, ἔστι λαβεῖν ^y ὅτι οὔτε μᾶλλον οὔτε
ἥττον ἀλλ' ὁμοίως ὑπάρχει. Ἐὰν δὲ τὸ πάθος ἄλλο ^z ἢ,
οἷον ἀλλοιοῦται τὸ λευκαινόμενον ^a καὶ τὸ ὑγιαζόμενον, τού-
τοις οὐδὲν τὸ αὐτὸ οὐδ' ἴσον οὐδ' ὅμοιον, ἢ ^b ἥδη ταῦτα εἶδη
ποιεῖ ἀλλοιώσεως, καὶ οὐκ ἔστι μία ^c ὥσπερ ^d οὐδ' αἱ φοραί.
^v Ὡστε ληπτέον ^e πόσα εἶδη ἀλλοιώσεως καὶ πόσα φορᾶς.

^v χρόνῳ om. E.H.K. ^w τὸ αὐτὸ F.H. ^x δὲ] δὲ καὶ E.K. ^y διά-
φορον F.K. ^z ἀδιάφορον εἶδει ὥστε F. ^a ὁ] γε ὁ F. ^b δὲ F.
^c αἱ δὲ ἔχουσαι om. E. ^d ὁμοιότητά τινα H. ^e οὐδὲ I. ^f πότερον K.
^g ταυτόν H, ταῦτα K. ^h ἂν om. I.K. ⁱ ταυτόν καὶ γλυκὺ καὶ λευκὸν H.
^k ἐν ἄλλῳ om. H. ^l ταυτόν H.I. ^m δὴ om. K. ⁿ ἔστιν F.K.
^o ἔστι δὲ τὸν F.H.I. ^p καὶ] ἔστι δὲ καὶ I. ^q ἔσται H. ^r οὐκέτι H.
^s ἔσται F.H.K. ^t ποσῷ ἢ ἰσότης H. ^v ἔστω τὸ τὸ αὐτὸ μεταβάλλον τὸ
ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἰσοταχῆς H, et omisso τὸ altero et tertio F, omissis τὸ
αὐτὸ et τὸ tertio K. ^w οὖν om. H. ^x ὅτι] ἢ F. ^y ὅτι] ἢ ὅτι F.
^z ἢ οἷον] ποῖον E. ^a καὶ] ἢ F. ^b εἶδη pr. I, om. corr. F. ^c ὥσπερ
om. K. ^d οὐδὲ φορᾶ F. ^e πόσα om. K.

Εἰ μὲν οὖν τὰ κινούμενα εἶδει διαφέρει, ὧν εἰσὶν αἱ κινήσεις ¹⁴
καθ' ἑαυτὰ καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός, καὶ αἱ κινήσεις εἶδει
διοίσουσιν· εἰ δὲ γένει, γένει, εἰ δ' ἀριθμῶ, ἀριθμῶ. Ἀλλὰ
δὴ πότερον εἰς τὸ πάθος δεῖ βλέψαι, εἴαν ἢ ταυτὸν ἢ
ὁμοιον, ^h εἰ ἰσοταχεῖς αἱ ⁱ ἀλλοιώσεις, ^k ἢ εἰς τὸ ἀλλοιούμε-
νον, οἷον εἰ τοῦ μὲν ¹ τοσονδὶ λελεύκονται τοῦ δὲ ¹ τοσονδί;
ἢ εἰς ἄμφω, καὶ ἢ αὐτὴ μὲν ἢ ἄλλη ^m τῷ πάθει, ⁿ εἰ τὸ
^o αὐτό, ἴση δ' ἢ ἀνισος, εἰ ἐκεῖνο ἀνισον. Καὶ ἐπὶ γενέσεως ¹⁵
^p δὲ καὶ φθορᾶς τὸ αὐτὸ σκεπτέον. Πῶς ἰσοταχῆς ἢ γένε-
σις; Εἰ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ αὐτὸ καὶ ἄτομον, ^q οἷον ἄνθρωπος
ἀλλὰ μὴ ζῶον· ^r θάπτων ^s δ', εἰ ἐν ἴσῳ ἕτερον· οὐ γὰρ ἔχο-
μέν ^t τινα δύο, ^v ἐν οἷς ἢ ἑτερότης ὡς ^w ἢ ἀνομοιότης. ^x Καὶ
εἰ ἔστιν ἀριθμὸς ἢ οὐσία, πλείων καὶ ἐλάττων ἀριθμὸς
^y ὁμοειδῆς, ἀλλ' ἀνόνημον τὸ κοινόν, καὶ τὸ ἐκάτερον [^z ποίον·
τὸ μὲν ποίον,] ὥσπερ τὸ πλείον πάθος ἢ τὸ ὑπερέχον μάλ-
λον, τὸ δὲ ποσὸν μεῖζον.

Ἐπεὶ δὲ τὸ κινοῦν ^a κινεῖ τι αἰεὶ καὶ ἐν τινι καὶ μέχρι του· ⁵
λέγω δὲ τὸ μὲν ἐν τινι, ὅτι ἐν χρόνῳ, τὸ δὲ μέχρι του, ὅτι
ποσόν τι μῆκος· ^b αἰεὶ γὰρ ἅμα κινεῖ ^c καὶ ^d κεκίνηκεν, ὥστε
ποσόν τι ἔσται ὃ ἐκινήθη, καὶ ἐν ποσῷ. Εἰ δὴ τὸ μὲν ^z
τὸ κινοῦν, τὸ δὲ ^B τὸ κινούμενον, ὅσον δὲ κεκίνηται μῆκος τὸ
^Γ, ἐν ὅσῳ ^e δὲ ὁ χρόνος ἐφ' οὗ ^Δ, ἐν δὴ τῷ ἴσῳ χρόνῳ ἢ
^f ἴση δύναμις ἢ ἐφ' ^h οὗ ⁱ ^A ^k τὸ ἡμισυ τοῦ ^B ¹ διπλασίαν
^m τῆς ^Γ ⁿ κινήσει, τὴν δὲ τὸ ^Γ ἐν τῷ ἡμίσει τοῦ ^Δ· οὕτω
γὰρ ἀνάλογον ἔσται. Καὶ εἰ ἢ αὐτὴ δύναμις τὸ αὐτὸ ἐν

^f αὐτὸ F. ^g ἢ om. E. ^h εἰ] ἢ F, ἢ E.K, om. I. ⁱ ἀλλοιώ-
σεις ἢ εἰς τὸ om. pr. E. ^k ἢ εἰς τὸ ἀλλοιούμενον om. pr. K. ¹ τοι-
σονδὶ E.H.K. ^m τὸ πάθος K. ⁿ εἰ] εἴη E, εἰ εἴη K. ^o αὐτὸ αὐτὸ
ἴση E. ^p δὲ om. E.K. ^q οἷον] οἷον εἰ I. ^r θάπτων E.K. ^s δὴ εἰ
ἐν ἀνίσῳ· οὐ E.K. ^t τι E.F.H.K. ^v ἐν οἷς om. E.H.I.K. ^w ἢ]
εἰ F. ^x καὶ] ἢ H.I.K, om. E. ^y ὁμοειδῆς F.K. ^z ποίον τὸ μὲν
ποίον om. E.F.H.I.K. ^a κινεῖται αἰεὶ E, κινεῖ τε αἰεὶ τι F. ^b αἰεὶ]
εἰ E.K. ^c καὶ om. K. ^d κεκίνηται H. ^e δὲ χρόνῳ ἐφ' ᾧ K. ^f ἴση
om. H.I. ^g ἢ om. E.K. ^h ᾧ F. H. ⁱ A] τὸ α F.H.I.K. ^k τὸ]
τὸ μὲν I. ¹ διπλασιάσαν E. ^m τῆς] τῆς τοῦ I. ⁿ κινήσει τὴν ζ
τὴν H.I.

^ο τῷδὲ τῷ χρόνῳ τοσήνδε κινεῖ, καὶ τὴν ἡμίσειαν ἐν τῷ ^ρ ἡμίσει καὶ ἡ ἡμίσεια ἰσχὺς τὸ ἡμισυ κινήσει ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ 3 τὸ ἴσον. Οἷον τῆς Α δυνάμεως ^q ἔστω ἡμίσεια ἡ τὸ Ε καὶ τοῦ Β τὸ Ζ ἡμισυ ὁμοίως δὴ ἔχουσι καὶ ^ρ ἀνάλογον ^ς ἡ ἰσχὺς πρὸς τὸ βάρος, ὥστε ἴσον ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινήσουσιν. Καὶ εἰ τὸ Ε τὸ Ζ κινεῖ ἐν τῷ Δ τὴν Γ, ^τ οὐκ ^ν ἀνάγκη ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ τὸ ἐφ' οὗ ^ω Ε τὸ διπλάσιον τοῦ Ζ κινεῖν τὴν 4 ἡμίσειαν τῆς Γ. Εἰ ^χ δὴ ^γ τὸ ^z Α τὴν ^a τὸ Β ^b κινήσει ἐν τῷ Δ ^c ὅσην ^d ἡ τὸ Γ, τὸ ἡμισυ τοῦ Α τὸ ἐφ' ᾧ ^e Ε τὴν ^f τὸ Β οὐ κινήσει ἐν τῷ χρόνῳ ἐφ' ᾧ ^ς Δ, οὐδ' ἐν τινι τοῦ Δ ^h τῆς Γ, ⁱ ἡ ἀνάλογον πρὸς τὴν ὄλην ^k τὴν Γ, ὡς τὸ Α πρὸς τὸ ^l Ε· ὅλως γὰρ εἰ ἔτυχεν οὐ κινήσει οὐδέν· ^m οὐ γὰρ εἰ ⁿ ἡ ὄλη ἰσχὺς τοσήνδε ^ο ἐκίνησεν, ἡ ἡμίσεια ^ρ οὐ κινήσει οὔτε ^q ποσὴν οὔτ' ἐν ὀποσῶν· ^ρ εἰς γὰρ ἂν κινοίη τὸ πλοῖον, εἶπερ ^η ^ς τε τῶν ^τ νεωλκῶν τέμνεται ἰσχὺς εἰς τὸν ἀριθμὸν 5 καὶ τὸ μῆκος, ^δ πάντες ἐκίνησαν. Διὰ τοῦτο ^ο ^ν Ζήνωνος λόγος οὐκ ^ω ἀληθής, ὡς ψοφεῖ ^χ τῆς κέγχρου ὀτιοῦν μέρος· οὐδέν γὰρ κωλύει μὴ κινεῖν τὸν ἀέρα ἐν μηδενὶ χρόνῳ ^γ τοῦτον ὃν ἐκίνησεν ^z ἐμπροσθὸν ^a ὁ ὅλος μέδιμνος. Οὐδὲ ^b δὴ τοσοῦτον μόριον, ὅσον ἂν κινήσειε τοῦ ὅλου, εἰ εἶη καθ' αὐτὸ τοῦτο, ^c οὐ κινεῖ. Οὐδὲ γὰρ οὐδέν ἐστίν ἀλλ' ^η ^d δυνάμει ἐν 6 τῷ ὅλῳ. Εἰ δὲ τὰ ^e δύο, ἐκατέρων ^f δὲ ^ς τῶνδε ἐκατέρον

^ο τῷδὲ τῷ] τῷ διττῷ Ε. ^ρ ἡμίσει χρόνῳ κινήσει καὶ Ι. ^q ἔστω ἡ ἡμίσεια ἡ τὸ Η, ἔστω ἡμίσεια ἡ τοῦ Ε, ἔστω ἡμισυ τὸ Κ. ^ρ ἀναλόγως Η. ^ς ἡ om. E.K. ^τ οὐκ om. E.K. ^ν ἀναγκαῖον E.F.K. ^ω Ε] τὸ ε pr. F. ^χ δὲ E.K. ^γ τὸ Α] τὴν τὸ a pr. F. ^z a κινεῖ τὴν Κ. ^a τὸ om. E.I.K. ^b κινεῖ Η, om. Κ. ^c ὅση E.H.K. ^d ἡ om. Ι. ^e Ε] τὸ ε Η.Ι. ^f τὸ Ι. ^ς ᾧ τὸ δ E.I.K. ^h τῆς] τις τῆς Κ. ⁱ ἡ om. F, ἡ—Γ. om. E.K. ^k τὴν post ὄλην om. F. ^l Ε] ^ς Ε, simile quid Κ. ^m οὐ γὰρ εἰ] εἰ γὰρ F.K. ⁿ ἡ] εἶη Κ, om. Ε. ^ο κίνησιν ἡ ἡ Κ. ^ρ οὐ om. Η.Ι.Κ. ^q ποσὸν Η.Ι. ^ρ εἶς] εἰ Ε. ^ς τε om. Κ. ^τ νεωλκῶν E.K. ^ν ζήνων ὡς λόγος Ι. ^ω ἀληθές Κ. ^χ τοῦ E.Ι. ^γ τοῦτον om. F. ^z πεσὼν Η. ^a ὁ om. Η, post ὅλος ponit Κ. ^b δὴ] δὴ τὸ Η.Ι. ^c οὐ κινεῖ· οὐδὲ γὰρ om. E.K. ^d δυνάμει om. Η. ^e δύο] δύο καὶ F. ^f δὲ om. E.F.H.K. et pr. Ι. ^ς τῶνδε] τῶνδε καὶ Κ, τῶνδε καὶ εἰς Ε.

^h κινεῖ τοσόνδε ἐν τοσῶδε, καὶ συντιθέμεναι αἱ δυνάμεις τὸ σύνθετον ἐκ τῶν βαρῶν τὸ ἴσον κινήσουσι μῆκος καὶ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἀνάλογον γάρ. Ἰ Ἀρ' οὖν οὕτω καὶ ⁱ ἐπ' ἀλλοιώσεως καὶ ἐπ' αὐξήσεως; Τὶ μὲν γὰρ τὸ αὐξον, τὶ δὲ τὸ ^k αὐξανόμενον, ἐν ποσῶ ^l δὲ χρόνῳ καὶ ποσὸν τὸ μὲν αὐξει τὸ δὲ αὐξάνεται. Καὶ τὸ ἀλλοιοῦν καὶ τὸ ἀλλοιούμενον ὡσαύτως ^γ τὶ καὶ ποσὸν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ^m ἡλλοίωται, καὶ ἐν ποσῶ χρόνῳ, ἐν ⁿ διπλασίῳ ^ο διπλάσιον, ^p καὶ τὸ διπλάσιον ἐν διπλασίῳ τὸ δ' ἡμισυ ἐν ἡμίσει ^q χρόνῳ, ἢ ἐν ἡμίσει ἡμισυ ἢ ἐν ἴσῳ διπλάσιον. Εἰ δὲ τὸ ἀλλοιοῦν ἢ αὐξον τὸ τοσόνδε ἐν τῶ ^ρ τοσῶδε ^s ἢ αὐξει ἢ ἀλλοιοῖ, οὐκ ^t ἀνάγκη καὶ τὸ ἡμισυ ἐν ἡμίσει ^v καὶ ἐν ἡμίσει ^w τὸ ἡμισυ, ἀλλ' ^x οὐδέν, εἰ ἔτυχεν, ἀλλοιώσει ἢ αὐξήσει, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ βάρους.

γ Θ.

Πότερον ^z δὲ γέγονέ ^a ποτε κίνησις οὐκ οὔσα πρότερον, καὶ φθείρεται πάλιν οὕτως ^b ὥστε κινεῖσθαι μηδέν, ἢ οὐτ' ἐγένετο οὔτε φθείρεται, ἀλλ' αἰεὶ ἦν καὶ αἰεὶ ἔσται, καὶ τοῦτ' ἀθάνατον καὶ ἄπαστον ὑπάρχει τοῖς οὖσιν, οἷον ζῶη τις οὔσα τοῖς φύσει συνεστῶσι πάσιν; Εἶναι ^c μὲν οὖν κίνησιν πάντες φασὶν οἱ περὶ φύσεώς τι λέγοντες διὰ τὸ κοσμοποιεῖν καὶ περὶ γενέσεως ^d καὶ φθορᾶς εἶναι τὴν θεωρίαν πᾶσαν αὐτοῖς, ἣν ἀδύνατον ὑπάρχειν μὴ κινήσεως οὔσης. Ἰ Ἀλλ' ^e ὅσοι μὲν ἀπίρους ^f τε κόσμους ^g εἶναι φασι, καὶ τοὺς ^z μὲν γίγνεσθαι τοὺς δὲ φθείρεσθαι ^h τῶν κόσμων, αἰεὶ φασιν εἶναι κίνησιν (ἀναγκαῖον γὰρ τὰς γενέσεις καὶ ⁱ τὰς φθορὰς εἶναι μετὰ κινήσεως αὐτῶν) ὅσοι δ' ἓνα ἢ μὴ αἰεὶ, καὶ περὶ

^h ἐκίνει H.I. ἐκίνει τὸ K, κινεῖ τὸ E. ⁱ ἐπ' ante ἀλλ. om. H.I. ^k αὐξόμενον F. ^l δὲ ante χρ. om. E.K. ^m ἡλλοίωται F.K. ⁿ διπλασίονι K, om. E. ^ο διπλάσιον om. K. ^p καὶ] κατὰ I. ^q χρ. ἢ] χρ. καὶ H. ^ρ τοσῶδι H. ^s ἢ ante αὐξ. om. E.F.K. ^t ἀναγκαῖον F. ^v καὶ ἐν ἡμίσει] ἢ καὶ F. ^w τὸ om. F.K. ^x οὐδέ F. γ Tit. Θ] περὶ κινήσεως τῶν εἰς γ τὸ γ E, φυσικῆς ἀκρόασεως ἦν H. z δὲ om. K. ^a ποτε om. E. ^b ὥστε om. E. ^c μὲν] μὴ E. ^d καὶ περὶ φθορᾶς K. ^e ὅποσοι F.H.I. ^f τε om. F.K. ^g εἶναι om. K. ^h τὸν κόσμον I. ⁱ τὰς om. E.

3 τῆς κινήσεως ὑποτίθενται κατὰ λόγον. Εἰ^k δὲ ἐνδέχεται ποτε¹ μὴδὲν κινεῖσθαι, διχῶς ἀνάγκη^m τοῦτο συμβαίνειν· ἢ γὰρ ὡς Ἀναξαγόρας λέγει (φησὶ γὰρ ἐκεῖνος, ὁμοῦ πάντων ὄντων καὶ ἡρεμούντων τὸν ἄπειρον χρόνον, κίνησιν ἐμποιῆσαι τὸν νοῦν καὶ διακρίναι), ἢ ὡς Ἐμπεδοκλῆς ἐν μέρειⁿ κινεῖσθαι καὶ πάλιν ἡρεμεῖν, κινεῖσθαι μὲν ὅταν ἡ φιλία ἐκ πολλῶν ποιῇ τὸ ἓν ἢ τὸ νεῖκος πολλὰ ἐξ ἑνός, ἡρεμεῖν δ' ἐν τοῖς μεταξὺ χρόνοις, λέγων οὕτως,

— ὁ ἡμῖν^o ἐν ἐκ πλεόνων μεμάθηκε φύεσθαι,
 p ἡδὲ πάλιν διαφύντος ἐνὸς πλέον' ἐκτελέθουσιν.
 τῇ μὲν γίγνονταί τε, καὶ οὐ σφισιν ἔμπεδος αἰών·
 ἢ δὲ q τὰδ' ἀλλάσσοντα r διαμπερές οὐδαμὰ λήγει,
 ταύτῃ s δ' αἰὲν ἔασιν ἀκίνητοι κατὰ κύκλον.

4^t Δεῖ γὰρ ὑπολαβεῖν λέγειν αὐτὸν ἢ δὲ τὰδ' ἐνθένδε τὰ ἀλλάσσοντα. Σκεπτόν^v δὲ περὶ^w τούτων πῶς ἔχει· πρὸ ἔργου γὰρ οὐ μόνον πρὸς τὴν περὶ φύσεως θεωρίαν ἰδεῖν τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν μέθοδον^x τὴν περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς πρώτης. Ἀρξώμεθα δὲ πρῶτον ἐκ τῶν διωρισμένων ἡμῖν ἐν 5 τοῖς φυσικοῖς πρότερον. Φαμέν δὴ τὴν κίνησιν εἶναι^y ἐντελέχειαν τοῦ κινήτου ἢ κινήτου. Ἀναγκαῖον ἄρα ὑπάρχειν τὰ πράγματα^z τὰ δυνάμενα κινεῖσθαι καθ' ἐκάστην κίνησιν. ^a Καὶ χωρὶς δὲ τοῦ τῆς κινήσεως ὀρισμοῦ, πᾶς ἂν ὁμολογήσειεν ἀναγκαῖον εἶναι κινεῖσθαι τὸ δυνατόν κινεῖσθαι καθ' ἐκάστην κίνησιν, οἷον ἀλλοιοῦσθαι μὲν τὸ ἀλλοιωτόν, φέρεσθαι δὲ^b τὸ κατὰ τόπον μεταβλητόν, ὥστε^c δεῖ^t πρότερον καυστὸν εἶναι πρὶν^d καίεσθαι καὶ καυστικὸν πρὶν καίειν. Οὐκοῦν καὶ ταῦτα ἀναγκαῖον ἢ γενέσθαι ποτὲ οὐκ ὄντα ἢ 6 αἰδία εἶναι. Εἰ μὲν τοίνυν ἐγένετο τῶν^e κινήτων ἕκαστον,

k δὲ K. l μὴ K. m τοῦτο om. H. n κινεῖσθαι post μέρει om. E. o ἢ μὲν F.H.I.K. p ἢ δὲ F.H.I. q τὰ διαλλάσσοντα F, τὰδ' ἀλλάσσοντα K. r διαμπερές om. H. s δ' om. H. t δεῖ— ἀλλάσσοντα.] τὸ γὰρ ἢ δὲ (τῆδε F.I.) τὰδ' ἀλλάσσοντα (διαλλάσσοντα I.) ἐνθένδε ἐκέισε λέγειν αὐτὸν ὑποληπτέον F.H.I. v δὲ E. w τούτου H.I.K. x τὴν ante περὶ om. F. y ἐντ.] ἐνέργειαν E.K. z τὰ om. K. a καὶ om. H. b τὸ post τόπον ponit H, om. K. c δὴ E. d καίεσθαι H. e κινήτικῶν K.

^ε ἀναγκαῖον πρότερον τῆς ληφθείσης ἄλλην γενέσθαι μεταβολὴν καὶ κίνησιν, καθ' ἣν ἐγένετο τὸ δυνατὸν κινήθηναι ἢ κινήσῃ. Εἰ δ' ὄντα προὔπηρχεν αἰεὶ κινήσεως μὴ οὔσης, ἄλογον μὲν φαίνεται καὶ αὐτόθεν ἐπιστήσασιν, οὐ μὴν ἀλλὰ μᾶλλον ἔτι ^ε προιούσι ^η τοῦτο συμβαίνει ἀναγκαῖον. Εἰ γὰρ τῶν μὲν κινήτων ὄντων τῶν δὲ κινήτικῶν ^ι ὅτε μὲν ^κ ἔσται ^λ τι πρῶτον κινῶν, τὸ δὲ κινούμενον, ὅτε δ' οὐθέν, ἀλλ' ^μ ἡρεμεί, ^ν ἀναγκαῖον τοῦτο μεταβάλλειν πρότερον. ^ο ἦν γὰρ τι αἴτιον τῆς ἡρεμίας· ἢ γὰρ ἡρέμησις στέρησις ^ρ τῆς κινήσεως. Ὡστε πρὸ τῆς πρώτης μεταβολῆς ἔσται μεταβολὴ προτέρα. ^q Τὰ μὲν γὰρ κινεῖ μοναχῶς, τὰ δὲ ^ρ καὶ τὰς ἐναντίας κινήσεις, οἷον τὸ μὲν πῦρ θερμαίνει, ψύχει δ' οὐ, ἢ δ' ἐπιστήμη δοκεῖ τῶν ἐναντίων εἶναι μία. Φαίνεται μὲν οὖν ^σ κάκεῖ ^τ τι εἶναι ὁμοιότροπον· τὸ γὰρ ψυχρὸν θερμαίνει στραφέν πως καὶ ἀπελθόν, ὥσπερ καὶ ἀμαρτάνει ἐκὼν ὁ ἐπιστήμων, ὅταν ἀνάπαλιν χρήσῃται τῇ ἐπιστήμῃ. Ἄλλ' οὖν ὅσα γε δυνατὰ ⁹ ποιεῖν ^υ καὶ πάσχειν ἢ κινεῖν, τὰ δὲ κινεῖσθαι, οὐ πάντως δυνατὰ ἔστιν, ἀλλ' ὡδὶ ἔχοντα καὶ πλησιάζοντα ἀλλήλοις. Ὡσθ' ὅταν ^ω πλησιάσῃ, κινεῖ, τὸ δὲ κινεῖται, καὶ ὅταν ὑπάρξῃ ὡς ^x εἶναι τὸ μὲν ^υ κινήτικόν τὸ δὲ κινήτόν. Εἰ τοίνυν μὴ αἰεὶ ¹⁰ ἐκινεῖτο, δῆλον ὡς οὐχ οὕτως εἶχον ^z ὡς δυνάμενα τὸ μὲν κινεῖσθαι τὸ δὲ κινεῖν, ἀλλ' ^a ἔδει μεταβάλλειν θάτερον αὐτῶν· ἀνάγκη γὰρ ἐν τοῖς πρὸς τι τοῦτο συμβαίνειν, οἷον εἰ μὴ ὄν διπλάσιον νῦν διπλάσιον, ^b μεταβάλλειν, ^c εἰ μὴ ἀμφοτέρα, θάτερον. Ἔσται ^d ἄρα τις προτέρα μεταβολὴ τῆς πρώτης. Πρὸς δὲ τούτοις τὸ πρότερον καὶ ὕστερον πῶς ἔσται χρόνου ¹¹ μὴ ὄντος; ἢ ^e ὁ χρόνος μὴ οὔσης κινήσεως; Εἰ δὲ ^f ἔστιν ὁ

^ε ἀνάγκη H, om. E. ^ε προάγουσιν E, προάγουσι (supra positis ion) H. ^η ἀναγκαῖον τοῦτο συμβαίνειν F. ^ι ὅτι E. ^κ ἔστι F. ^λ τι] τὸ pr. F. ^μ ἡρεμείν I. ^ν ἀναγκαῖον] δεῖ F.H.I, ἀναγκαῖον δεῖ K. ^ο ἦν om. E. ^ρ τῆς ante κ. om. F.H.I.K. ^q τὰ μὲν] τῶ μὲν K. ^ρ καὶ om. H. ^σ καὶ ἐκεῖ F.H.I.K. ^τ τι om. E. ^υ καὶ] ἢ E K. ^ω πλησιάζῃ F.H.I. ^x εἶναι] ἦν E. ^υ κινήτόν τὸ δὲ κινήτικόν F. ^z ὡς] ὡς μὴ I. et pr. F, ὡς ἦν E.K. ^a ἔδει μεταβάλλειν] μετέβαλεν E, μετέβαλλεν K. ^b μεταβάλλει H.K. ^c εἰ] καὶ εἰ I. ^d τις ἄρα I. ^e ὁ om. K. ^f ὁ χρόνος ἔστιν F.H.I.K.

χρόνος ^ξ κινήσεως ἀριθμὸς ἢ κινήσις τις, εἴπερ αἰὲ χρόνος
 ἐστίν, ἀνάγκη καὶ κίνησιν αἰδίον εἶναι. Ἄλλὰ μὴν περί γε
 χρόνου ἔξω ἐνὸς ὁμοιοητικῶς ἔχοντες φαίνονται ^h πάντες·
¹² ⁱ ἀγέννητον γὰρ εἶναι λέγουσιν. Καὶ διὰ ^k τοῦτο Δημόκριτός
¹ γε δείκνυσιν ὡς ἀδύνατον ^m ἅπαντα γεγονέναι· ⁿ τὸν γὰρ
 χρόνον ^o ἀγέννητον εἶναι. Πλάτων δ' αὐτὸν γεννᾶ μόνος·
 ἅμα ^p μὲν γὰρ ^q αὐτὸν τῷ οὐρανῷ γεγονέναι, τὸν δ' οὐρανὸν
¹³ γεγονέναι φησίν. Εἰ ^r οὖν ἀδύνατόν ἐστι ^s καὶ εἶναι καὶ
 νοῆσαι χρόνον ἄνευ τοῦ νῦν, τὸ δὲ νῦν ἐστὶ μεσότης τις, ^t καὶ
 ἀρχὴν καὶ τελευτὴν ἔχον ^v ἅμα, ἀρχὴν μὲν τοῦ ἐσομένου
^w χρόνου, τελευτὴν δὲ τοῦ ^x παρελθόντος, ἀνάγκη ^y αἰὲ εἶναι
 χρόνον· τὸ γὰρ ἔσχατον τοῦ τελευταίου ληφθέντος χρόνου
 ἐν τιμῇ τῶν νῦν ^z ἔσται· οὐδὲν γὰρ ^a ἔστι ^b λαβεῖν ἐν τῷ
 χρόνῳ ^c παρὰ τὸ νῦν. Ὡστ' ἐπεὶ ἐστὶν ἀρχὴ ^d τε καὶ τε-
 λευτὴ τὸ νῦν, ἀνάγκη αὐτοῦ ἐπ' ἀμφοῖτερα εἶναι ^e αἰὲ χρόνον.
 Ἄλλὰ μὴν εἴγε χρόνον, φανερόν ὅτι ἀνάγκη εἶναι καὶ κίνη-
¹⁴ σιν, εἴπερ ὁ χρόνος πάθος τι κινήσεως. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος
 καὶ περὶ τοῦ ἀφθαρτοῦ εἶναι τὴν κίνησιν· καθάπερ ^f γὰρ ἐπὶ
 τοῦ ^g γενέσθαι κίνησιν συνέβαινε προτέραν ^h εἶναι τινα μετα-
 βολὴν τῆς πρώτης, οὕτως ἐνταῦθα ὑστέραν τῆς τελευταίας·
 οὐ γὰρ ἅμα ⁱ παύεται κινούμενον καὶ κινήτὸν ὄν, οἷον ^k καόμε-
 νον καὶ καυστὸν ^l ὄν (ἐνδέχεται ^m γὰρ καυστὸν εἶναι μὴ
ⁿ καόμενον), οὐδὲ ^o κινήτὸν καὶ κινεῖν. Καὶ τὸ ^p φθαρτὸν
^q δὲ δεήσει φθαρῆναι, ὅταν ^r φθειρῆται· καὶ τὸ τούτου φθαρ-
 τικὸν πάλιν ὑστερον· καὶ γὰρ ἡ φθορὰ μεταβολὴ τις ἐστίν.

^ξ ἀριθμὸς κινήσεως F. ^h πάντες· om. H. ⁱ ἀγέννητον F.K. ^k τοῦ-
 του E.H. ^l τε F.H.I. ^m ἅπαν E. ⁿ τὸν—εἶναι om. pr. F. ^o ἀγ.
 εἶναι] ἀγέννητον γεγονέναι K, ἀδύνατον γεγονέναι H.I. et rc. F. ^p μὲν
 om. I.K. ^q αὐτὸν om. E.K. ^r οὖν] δὲ E. ^s καὶ om. F.H.I. ^t
 καὶ ante ἀρχὴν om. F.H.I. ^v ἅμα] ἀλλ' E. ^w χρόνου om. F.
^x παρελθούτος F.H.I. ^y αἰὲ om. H. ^z ἔστιν F. ^a ἔσται E. ^b ἐν
 τῷ χρόνῳ λαμβάνειν F.H.I. ^c παρὰ τὸ] παρὰ τὸν E. ^d τε om. F.H.
^e αἰὲ om. E.K. ^f γὰρ om. I. ^g γενέσθαι καὶ κίνησιν E. ^h τινα
 εἶναι F.H.I.K. ⁱ παύεται F.H.I. ^k καίόμενον E.K. ^l ὄν om. K.
^m γὰρ] γὰρ καὶ F. ⁿ καίόμενον E.K. ^o κινήτὸν pr. I. ^p φθαρτι-
 κὸν E.K. ^q δὲ E.I. ^r φθειρῆ K, φθαρῆ E.

Εἰ δὴ ^s ταῦτ' ^t ἀδύνατα, δῆλον ὡς ἔστιν αἰδῖος κίνησις, ἀλλ' ¹⁵
οὐχ ὅτε μὲν ἦν ὅτε δ' οὐ· καὶ γὰρ ἔοικε τὸ οὕτω λέγειν
πλάσματι μάλλον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ λέγειν ὅτι πέφυκεν
οὕτως καὶ ^v ταύτην δεῖ ^w νομίζειν εἶναι ἀρχήν, ὅπερ ἔοικεν
Ἐμπεδοκλῆς ἂν εἰπεῖν, ὡς τὸ κρατεῖν καὶ κινεῖν ἐν μέρει τὴν
φιλίαν καὶ τὸ νεῖκος ^x ὑπάρχει τοῖς πράγμασιν ἐξ ἀνάγκης,
ἠρεμεῖν δὲ τὸν μεταξύ χρόνον. Τάχα δὲ καὶ οἱ μίαν ἀρχὴν
ποιοῦντες, ^y ὥσπερ Ἀναξαγόρας, οὕτως ἂν εἴποιεν. Ἄλλα ¹⁶
μὴν οὐδὲν γε ἄτακτον τῶν φύσει καὶ κατὰ φύσιν· ^z ἢ γὰρ
φύσις αἰτία ^a πᾶσι τάξεως. Τὸ δ' ἄπειρον πρὸς τὸ ἄπειρον
οὐδένα λόγον ἔχει· τάξις δὲ πᾶσα ^b λόγος. Τὸ δ' ἄπειρον
χρόνον ἠρεμεῖν, εἶτα κινήθηναί ποτε, τούτου ^c δὲ μηδεμίαν
εἶναι διαφοράν, ὅτι νῦν μάλλον ἢ πρότερον, μηδ' αὖ τινὰ
τάξιν ἔχειν, ^d οὐκέτι φύσεως ἔργον. Ἡ γὰρ ἀπλῶς ἔχει τὸ ¹⁷
φύσει, ^e καὶ οὐχ ὅτε μὲν οὕτως ὅτε δ' ἄλλως, οἷον τὸ πῦρ
ἄνω φύσει φέρεται καὶ οὐχ ὅτε μὲν ὅτε δὲ οὐ· ἢ λόγον ἔχει
τὸ μὴ ἀπλοῦν. Διόπερ ^f βέλτιον ^g ὡς Ἐμπεδοκλῆς, κἂν εἴ
τις ^h ἕτερος εἴρηκεν οὕτως ἔχειν, ἐν μέρει τὸ πᾶν ἠρεμεῖν καὶ
κινεῖσθαι πάλιν· τάξιν γὰρ ἤδη τιν' ἔχει τὸ τοιοῦτον. Ἄλλα ¹⁸
καὶ τοῦτο δεῖ τὸν λέγοντα μὴ ⁱ φάναι μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν
αἰτίαν αὐτοῦ λέγειν, καὶ μὴ τίθεσθαι μηδὲν μηδ' ἀξιοῦν
ἀξίωμ' ἄλογον, ἀλλ' ^k ἢ ἐπαγωγὴν ἢ ἀπόδειξιν φέρειν· αὐτὰ
μὲν ^l γὰρ οὐκ αἰτία ^l τὰ ὑποτεθέντα, οὐδὲ τοῦτ' ἦν τὸ φιλό-
τητι ἢ νεῖκει εἶναι, ἀλλὰ τῆς μὲν τὸ συνάγειν, τοῦ δὲ τὸ
διακρίνειν. Εἰ δὲ ^m προσοριεῖται τὸ ἐν μέρει, λεκτέον ἐφ' ¹⁹
ῶν οὕτως, ὥσπερ ⁿ ὅτι ἔστι τι ^o ὃ συνάγει τοὺς ἀνθρώπους, ἢ
φιλία, καὶ φεύγουσιν οἱ ἐχθροὶ ἀλλήλους· τοῦτο γὰρ ὑποτί-
θεται καὶ ἐν τῷ ὄλῳ ^p εἶναι· φαίνεται γὰρ ἐπὶ τινῶν οὕτως.

^s τοῦτ' F.H. ^t ἀδύνατον F.H.I. ^v δεῖ ταύτην E, ταύτην δεῖν F.
^w εἶναι νομίζειν E. ^x ὑπάρχειν F.K. ^y ὥσπερ καὶ ἀναξ. F. H. I.
^z ἢ] εἰ pr. F. ^a τάξεως πᾶσι H. ^b λόγῳ H. ^c δὴ E. ^d οὐκ
ἔστι K. ^e καὶ om. F.H.I.K. ^f βέλτιον] ἄμεινον K. ^g ὡς] ὡς ὁ H.
^h ἕτερος οὕτως εἴρηκεν οὕτως F. ⁱ ἀποφάναι F.H.I. ^k ἢ] ἀεὶ I.
^l γὰρ et τὰ om. E. ^m προσδιοριεῖται K. ⁿ ὅτι] τι E. ^o ὃ συν-
ἀγει] τὸ συνάγον F.H. ^p εἶναι om. I.

20 Τὸ δὲ καὶ ^q δι' ἴσων χρόνων ^r δεῖται λόγου τινός. ^v Ὀλως δὲ τὸ νομίζειν ἀρχὴν εἶναι ταύτην ἰκανήν, ^s ὅτι αἰεὶ ^t ἢ ἔστιν οὕτως ἢ γίγνεται, οὐκ ὀρθῶς ^v ἔχει ὑπολαβεῖν, ^w ἐφ' ὃ Δημόκριτος ἀνάγει τὰς περὶ φύσεως αἰτίας, ^x ὡς οὕτω καὶ ^y τὸ πρότερον ^z ἐγένετο· τοῦ δὲ αἰεὶ οὐκ ἀξιοῖ ἀρχὴν ζητεῖν, λέγων
21 ἐπὶ τινων ὀρθῶς, ^a ὅτι δ' ἐπὶ πάντων, οὐκ ὀρθῶς. Καὶ γὰρ τὸ τρίγωνον ἔχει δυσὶν ὀρθαῖς αἰεὶ τὰς γωνίας ἴσας, ἀλλ' ὅμως ἐστὶ ^b τι τῆς ^c αἰδιότητος ταύτης ἕτερον αἴτιον· τῶν μέντοι ἀρχῶν οὐκ ἔστιν ἕτερον αἴτιον αἰδίων οὐσῶν. ^v Ὅτι μὲν ^d οὖν οὐδεὶς ^e ἦν χρόνος οὐδ' ἔσται ὅτε ^f κίνησις οὐκ ἦν ἢ οὐκ ἔσται, εἰρήσθω τοσαῦτα.

2 Τὰ δ' ἐναντία τούτοις οὐ χαλεπὸν λύειν. Δόξειε δ' ἂν ἐκ τῶν τοιῶνδε σκοποῦσιν ἐνδέχασθαι μάλιστα κίνησιν εἶναι ποτε μὴ οὔσαν ὅλως, πρῶτον μὲν ὅτι οὐδεμίαν αἰδιὸς μεταβολή· μεταβολὴ γὰρ ^g ἀπασα πέφυκεν ἔκ τινος εἰς τι, ὥστε ἀνάγκη ^h πάσης μεταβολῆς εἶναι πέρασ τὰναντία ἐν οἷς γίγνεται, εἰς ² ἀπειρον δὲ κινεῖσθαι μηδέν. ^v Ἔτι ὀρώμεν ὅτι δυνατὸν κινήθῃναι μῆτε κινούμενον μῆτ' ἔχον ἐν ⁱ ἑαυτῷ μηδεμίαν κίνησιν, οἷον ἐπὶ τῶν ἀψύχων, ὧν οὔτε μέρος οὐδὲν οὔτε τὸ ὅλον κινούμενον ἀλλ' ἡρεμοῦν κινεῖταιί ποτε. Προσῆκε δὲ ^η αἰεὶ ³ κινεῖσθαι ἢ μηδέποτε, εἴπερ μὴ γίνεται οὐκ οὔσα. Πολὺ δὲ ^l μάλιστα τὸ τοιοῦτον ἐπὶ τῶν ἐμψύχων ^m εἶναι φανερόν· οὐδεμιᾶς γὰρ ⁿ ἐν ἡμῖν ^o ἐνούσης κινήσεως ἐνίστε, ἀλλ' ἡσυχάζοντες ^p ὅμως κινούμεθά ποτε, καὶ ἐγγίνεται ἐν ἡμῖν ἐξ ἡμῶν ^q αὐτῶν ἀρχὴ κινήσεως ^r ἐνίστε, καὶ μὴθὲν ἐξωθεν κίνηση. Τοῦτο γὰρ ἐπὶ τῶν ἀψύχων οὐχ ὀρώμεν ὁμοίως, ἀλλ' αἰεὶ ^s κινεῖ τι ^t αὐτὰ τῶν ἐξωθεν ἕτερον· τὸ δὲ ζῶον αὐτό φαμεν ^v ἑαυτὸ κινεῖν. ^v Ὅστ' εἴπερ ἡρεμεῖ ποτὲ πάμπαν, ἐν ἀκινήτῳ

q δι' om. E. r δεῖται καὶ λόγου H. s εἴτι K. t ἢ ante ἔστιν om. E.K. v ἔχειν E. w εἰς K. x ὅτι E. y τὰ πρότερα K. z ἐγένετο H. a ὅτι—ὀρθῶς om. E. b τι om. K. c ἰδιότητος E. d οὖν] τοίνυν F.H. e ἦν corr. E. f κίνησις ἢ οὐκ H.K. g πᾶσα K. h ἀπάσης H.I. i αὐτῷ K. k γίγνεσθαι E. l τὸ τοιοῦτον μάλιστα I. m εἶναι] ἐστὶ F.H. n ἐν ἡμῖν om. F.H. o οὔσης F. p ὁμοίως E. q αὐτῶν om. E. r ἐνίστε om. E.K. s κινεῖ post τι H, post αὐτὰ F. t αὐτὰ om. I. v αὐτὸ I.

κίνησις ἂν ^w γένοιτο ἐξ αὐτοῦ καὶ οὐκ ἔξωθεν. Εἰ δ' ^x ἐν 4
ζῳφ τοῦτο δυνατὸν γενέσθαι, τί κωλύει ^y τὸ αὐτὸ συμβῆναι
καὶ ^z κατὰ τὸ πᾶν; Εἰ γὰρ ἐν μικρῷ κόσμῳ ^a γίνεται, ^b καὶ
ἐν μεγάλῳ· καὶ εἰ ἐν τῷ κόσμῳ, ^c κἂν τῷ ἀπείρῳ, εἴπερ ἐνδέ-
χεται κινεῖσθαι τὸ ἄπειρον καὶ ἡρεμεῖν ὄλον. Τούτων δὴ τὸ
μὲν πρῶτον λέχθέν, τὸ μὴ τὴν αὐτὴν ἀεὶ καὶ μίαν τῷ ἀριθμῷ
εἶναι τὴν κίνησιν τὴν εἰς ^d τὰ ἀντικείμενα, ὀρθῶς λέγεται.
Τοῦτο μὲν γὰρ ἴσως ἀναγκαῖον, εἴπερ μὴ ἀεὶ μίαν καὶ τὴν 5
αὐτὴν εἶναι δυνατὸν τὴν τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς κίνησιν· λέγω δ'
οἷον πρότερον τῆς μιᾶς χορδῆς εἰς καὶ ὁ αὐτὸς φθόγγος, ἢ
^e ἀεὶ ἕτερος, ὁμοίως ^f ἐχούσης καὶ κινουμένης. Ἄλλ' ὅμως
ὀποτέρως ^g ποτ' ἔχει, οὐδὲν κωλύει τὴν αὐτὴν εἶναι τινα τῷ
συνεχῆ εἶναι καὶ αἰδιον· δῆλον δ' ἔσται μᾶλλον ἐκ τῶν
ὑστερον. Τὸ δὲ κινεῖσθαι μὴ κινούμενον οὐδὲν ἄτοπον, ^h εἰάν 6
ὅτε μὲν ἢ τὸ ⁱ κινήσαν ἔξωθεν, ὅτε δὲ μή. ^k Τοῦτο μέντοι
πῶς ἂν εἴη, ζητητέον, λέγω δὲ ὥστε τὸ αὐτὸ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ
κινητικοῦ ὄντος ὅτε μὲν κινεῖσθαι ὅτε δὲ μή· οὐδὲν γὰρ ἄλλ'
ἀπορεῖ ὁ τοῦτο λέγων ἢ διὰ τί οὐκ ἀεὶ τὰ μὲν ἡρεμεῖ τῶν
όντων τὰ δὲ κινεῖται. Μάλιστα δ' ἂν δόξειε τὸ τρίτον ἔχειν 7
ἀπορίαν, ὡς ἐγγιγνομένης οὐκ ἐνούσης πρότερον κινήσεως, τὸ
συμβαῖνον ^l ἐπὶ τῶν ἐμψύχων· ἡρεμοῦν γὰρ πρότερον μετὰ
ταῦτα βαδίζει, κινήσαντος τῶν ἔξωθεν οὐδενός, ὡς δοκεῖ.
Τοῦτο δ' ἐστὶ ψεῦδος. Ὁρῶμεν ^m γὰρ ἀεὶ τι κινούμενον ἐν 8
τῷ ζῳφ τῶν συμφύτων· ⁿ τούτου δὲ τῆς κινήσεως οὐκ αὐτὸ τὸ
ζῳφον αἴτιον, ἀλλὰ τὸ περιέχον ἴσως. Αὐτὸ δὲ φαμεν ^o εἰ αὐτὸ
κινεῖν οὐ πάσαν κίνησιν, ἀλλὰ τὴν κατὰ τόπον. Οὐδὲν οὖν 9
κωλύει, μᾶλλον ^p δ' ἴσως ἀναγκαῖον, ^q τῷ σώματι πολλὰς
ἐγγίγνεσθαι κινήσεις ὑπὸ τοῦ περιέχοντος, τούτων δ' ^r ἐνίας

^w γίγνοιτο E.H.I. ^x ἐν om. E. ^y τὸ] τοῦτο τὸ E. ^z τὸ κατὰ E.
^a γίγνεσθαι H.I. ^b καὶ ἐν] κἂν E. ^c κἂν] καὶ F, καὶ ἐν I.H.K.
^d τὰ] τ' I, om. F. ^e ἀεὶ om. I. ^f ἡχούσης corr. H. ^g ποτ']
πῶς H, om. F. ^h ἂν E.K. ⁱ κινήσον H. ^k τοῦτο—δὲ μή om.
H, in margine ponit F. ^l ὑπὸ I. ^m γὰρ δὴ αἰεὶ K. ⁿ τούτων E.
^o αὐτὸ F.H.I, αὐτὸ K. ^p ἴσως δ' F. ^q τῷ] ἐν μὲν τῷ E.K. τῷ σώ-
ματι post κινήσεις F. ^r ἐνια K.

τὴν διάνοιαν ἢ τὴν ὄρεξιν κινεῖν, ἑκείνην δὲ τὸ ὄλον ἤδη ζῶον κινεῖν, ὅποῖον συμβαίνει περὶ τοὺς ὕπνου· αἰσθητικῆς μὲν γὰρ οὐδεμιᾶς ἐνούσης κινήσεως, ἐνούσης μέντοι τινός, ἐγείρεται ὡς τὰ ζῶα ἄλλοις. Ἄλλα γὰρ φανερόν ἐσται καὶ περὶ τούτων ἐκ τῶν ἐπομένων.

- 3 Ἄρχὴ δὲ τῆς σκέψεως ἔσται ἥπερ καὶ περὶ τῆς λεχθείσης ἀπορίας, διὰ τί ποτε ἕνα τῶν ὄντων ὅτε μὲν κινεῖται ὅτε δὲ ἡρεμεῖ ἄλλοις. Ἀνάγκη δ' ἦτοί ἅπαντα ἡρεμεῖν αἰεὶ, ἢ πάντ' αἰεὶ κινεῖσθαι, ἢ τὰ μὲν κινεῖσθαι τὰ δ' ἡρεμεῖν, καὶ ἄλλοις τούτων ἦτοί τὰ μὲν κινούμενα κινεῖσθαι αἰεὶ τὰ δ' ἡρεμοῦντα ἡρεμεῖν, ἢ ἅπαντα πεφυκέναι ὁμοίως κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν, ἢ τὸ λοιπὸν ἔτι καὶ τρίτον· ἐνδέχεται γὰρ τὰ μὲν αἰεὶ τῶν ὄντων ἀκίνητα εἶναι, τὰ δ' αἰεὶ κινούμενα, τὰ δ' ἀμφοτέρων μεταλαμβάνειν. Ὅπερ ἡμῖν λεκτέον ἐστίν· τοῦτο γὰρ ἔχει λύσιν ἅπαντων ἀπορουμένων, καὶ τέλος ἡμῖν ταύτης τῆς πραγματείας ἐστίν. Τὸ μὲν οὖν πάντ' ἡρεμεῖν, καὶ τούτου ζητεῖν λόγον ἀφέντας τὴν αἰσθησιν, ἀρρωστία τις ἐστὶ διανοίας, καὶ περὶ ὄλου τινός ἄλλ' οὐ περὶ μέρους ἀμφισβήτησις· οὐδὲ μόνον πρὸς τὸν φυσικόν, ἀλλὰ πρὸς ἅσας τὰς ἐπιστήμας ὡς εἰπεῖν καὶ ἅσας τὰς δόξας διὰ τὸ κινήσει χρῆσθαι ἅσας. Ἐπι δ' αἰεὶ περὶ τῶν ἀρχῶν ἐνστάσεις, ὡσπερ ἐν τοῖς περὶ τὰ μαθήματα λόγοις οὐδὲν εἰσι πρὸς τὸν μαθηματικόν, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, οὕτως οὐδὲ περὶ τοῦ νῦν ῥηθέντος πρὸς τὸν φυσικόν· ὑπόθεσις γὰρ ὅτι ἡ φύσις ἀρχὴ τῆς κινήσεως. Σχεδὸν δὲ ἅπαντα καὶ τὸ φάναι ἅπαντα κινεῖσθαι ψεῦδος μὲν, ἦττον δὲ τούτου παρὰ τὴν μέθοδον· ἐτέθη μὲν γὰρ ἡ φύσις ἐν τοῖς φυσικοῖς ἀρχὴ καθάπερ κινήσεως καὶ ἡρεμίας, ὁμοίως δὲ φυσι-

ἑκείνη K. οἶον E. ὡς τὰ] ἅπαντα τὰ E. ἄλλοις om. E. ἔσται om. E. ποτε om. F. δὲ ἦτοί F.K., δὲ τοί H. ἅπαντα καὶ ἡρεμεῖν F. κινεῖσθαι om. pr. F. ἅπαντων τε F.H.I. ἀφέντα K. τὸ H.I. ἅσας E.K. ἔστιν E. τὸ F.I., τὰ K. μαθηματικὸν E., μαθηματικὰ K. ἅπαντα F. οὕτως om. K. οὐδὲν H. τὸ I. τῆς] τις H.I. ἅπαντα om. E.F.H.K. κινεῖσθαι πάντα E.K. τοῦτο F.H.I., om. H.

κὸν ἢ κίνησις· ^t καὶ φασί τινες κινεῖσθαι τῶν ὄντων οὐ τὰ μὲν τὰ δ' οὐ, ἀλλὰ πάντα καὶ αἰεί, ἀλλὰ λανθάνειν τοῦτο τὴν ἡμετέραν αἴσθησιν. Πρὸς οὓς καίπερ οὐ διορίζοντας ποίαν ⁵ κίνησιν λέγουσιν, ἢ ^v πάσας, οὐ χαλεπὸν ἀπαντῆσαι· οὔτε γὰρ αὐξάνεσθαι οὔτε φθίνειν οἷόν τε συνεχῶς, ἀλλ' ^w ἔστι καὶ τὸ μέσον. ^u Ἔστι δ' ὁμοιος ^x ὁ λόγος τῷ περὶ ^y τοῦ τὸν σταλαγμὸν κατατρίβειν καὶ τὰ ἐκφυόμενα τοὺς λίθους διαιρεῖν· οὐ γὰρ εἰ τοσονδε ^z ἐξέωσεν ἢ ἀφείλεν ὁ σταλαγμός, καὶ τὸ ἥμισυ ἐν ἡμίσει χρόνῳ ^a πρότερον· ἀλλ' ὥσπερ ἡ νεωλκία, καὶ οἱ σταλαγμοὶ οἱ ^b τοσοῖδι ^c τοσονοῖ κινουῦσι, τὸ δὲ μέρος αὐτῶν ἐν οὐδενὶ χρόνῳ τοσοῦτον. Διαιρεῖται μὲν οὖν ⁶ τὸ ἀφαιρεθὲν εἰς πλείω, ἀλλ' οὐδὲν αὐτῶν ἐκινήθη χωρίς, ἀλλ' ^d ἅμα. Φανερόν οὖν ὡς οὐκ ἀναγκαῖον αἰεί τι ἀπιέναι, ^e ὅτι διαιρεῖται ἢ φθίσις εἰς ἄπειρα, ἀλλ' ὅλον ποτὲ ἀπιέναι. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπ' ἀλλοιώσεως ^f ὅποιασποτοῦν· οὐ γὰρ εἰ μεριστὸν εἰς ^g ἄπειρον τὸ ἀλλοιούμενον, διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἀλλοιώσις, ἀλλ' ἀθρόα γίνεται πολλάκις, ὥσπερ ἡ πῆξις. ^u Ἐτι ⁷ ὅταν ^h τις νοσήσῃ, ἀνάγκη χρόνον γενέσθαι ἐν ᾧ ὑγιασθήσεται, καὶ μὴ ἐν ⁱ πέρατι χρόνου μεταβάλλειν· ^k ἀνάγκη δὲ εἰς ὑγίειαν μεταβάλλειν καὶ ^l μὴ εἰς ἄλλο μηθέν. Ὡστε τὸ φάναι συνεχῶς ἀλλοιοῦσθαι λίαν ἐστὶ τοῖς φανεροῖς ἀμφισβητεῖν. Εἰς τὸναντίον γὰρ ἡ ἀλλοιώσις· ^m ὁ δὲ λίθος οὔτε σκληρότερος γίνεται οὔτε μαλακώτερος. Κατὰ τε τὸ φέρεσθαι θαυμαστὸν εἰ λέληθεν ὁ λίθος κάτω φερόμενος ἢ μένων ἐπὶ τῆς γῆς. ^u Ἐτι δ' ἡ γῆ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον ἐξ ⁸ ἀνάγκης μένουσι ⁿ μὲν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις, ^o κινουῦνται δὲ βιαίως ἐκ τούτων· εἴπερ οὖν ἐνὶ ^p αὐτῶν ἐστὶν ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις, ἀνάγκη μηδὲ κατὰ τόπον πάντα κινεῖσθαι. Ὅτι

^t καὶ ante φασί om. E. ^v πᾶσαν I. ^w ἔστι καὶ τὸ μέσον om. E.
^x ὁ om. E. ^y τοῦ om. I. ^z ἔωσεν F.H.I.K. ^a πρότερον om. H.
^b τοσοῖδε F.H. ^c τοσονδε F.H.I.K. ^d ἅμα ὅλον φανερόν H. ^e ὅτι
—ἀπιέναι om. I. ^f ὅποιασοῦν F.H.I.K. ^g ἄπειρα E.K. ^h τι
νοσήσῃ E, νοσήσῃ τι F.H, νοσήσῃ τις I.K. ⁱ πέρασι F. et corr. K.
^k ἀνάγκη δὲ εἰς] καὶ E. ἀνάγκη—μεταβάλλειν om. pr. F. ^l μὴ om.
F.H.I.K. ^m ὁ τε F.I.K. ⁿ μὲν om. F. ^o κινεῖται F.H.I.
^p ἐστὶν αὐτῶν K.

μὲν ⁹ οὐν ἀδύνατον ἢ αἰὲ πάντα κινεῖσθαι ἢ αἰὲ πάντα ἡρε-
 μεῖν, ἐκ τούτων καὶ ¹ ἄλλων τοιούτων πιστεύσειεν ἄν τις.
⁹ Ἀλλὰ μὴν ⁵ οὐδὲ τὰ μὲν αἰὲ ἐνδέχεται ἡρεμεῖν, τὰ δ' αἰὲ
 κινεῖσθαι, ποτὲ δ' ἡρεμεῖν καὶ ποτὲ κινεῖσθαι μηδέν. Δεκτέον
 δ' ὅτι ἀδύνατον, ὥσπερ ἐπὶ τῶν εἰρημένων πρότερον, καὶ ἐπὶ
 τούτων ὀρώμεν ⁴ γὰρ ἐπὶ τῶν αὐτῶν γιγνομένας τὰς εἰρη-
 μένας μεταβολάς. Καὶ πρὸς τούτοις ὅτι μάχεται τοῖς φανε-
 ροῖς ὁ ἀμφισβητῶν οὔτε γὰρ ^ν ἡ αὔξησις οὔθ' ἡ βίαιος
^ω ἔσται κίνησις, εἰ μὴ κινήσεται παρὰ φύσιν ἡρεμοῦν πρότε-
¹⁰ ρον. Γένεσιν οὖν ἀναιρεῖ καὶ φθορὰν οὔτος ὁ λόγος. Σχε-
 δον ^χ δὲ καὶ τὸ κινεῖσθαι γίνεσθαι τι καὶ φθείρεσθαι δοκεῖ
 πᾶσιν· εἰς ὃ μὲν γὰρ μεταβάλλει, γίνεται τοῦτο ἢ ἐν τούτῳ,
^γ ἐξ οὗ δὲ μεταβάλλει, φθείρεται τοῦτο ἢ ἐντεῦθεν. Ὡστε
¹¹ δῆλον ὅτι τὰ μὲν κινεῖται, τὰ δ' ἡρεμεῖ ἐνίοτε. Τὸ δὲ πάντα
 ἀξιοῦν ὅτε μὲν ἡρεμεῖν ὅτε δὲ κινεῖσθαι, τοῦτ' ἤδη συναπτέον
 πρὸς τοὺς πάλαι λόγους. Ἀρχὴν δὲ πάλιν ποιητέον ἀπὸ
 τῶν νῦν διορισθέντων, τὴν αὐτὴν ἦν περ ἡρξάμεθα πρότερον.
² Ἡ γὰρ τοι πάντα. ^α ἡρεμεῖ, ἢ πάντα κινεῖται, ἢ τὰ μὲν
¹² ἡρεμεῖ τὰ δὲ κινεῖται τῶν ὄντων. Καὶ εἰ τὰ μὲν ἡρεμεῖ τὰ δὲ
^β κινεῖται, ἀνάγκη ἦτοι πάντα ὅτε μὲν ἡρεμεῖν ὅτε δὲ ^γ κινεῖ-
 σθαι, ἢ τὰ μὲν αἰὲ ἡρεμεῖν τὰ δ' αἰὲ κινεῖσθαι αὐτῶν, τὰ δ'
 ὅτε μὲν ἡρεμεῖν ὅτε δὲ κινεῖσθαι. Ὅτι ^δ μὲν τοίνυν οὐχ οἷόν
 τε πάντ' ἡρεμεῖν, εἴρηται μὲν καὶ πρότερον, ^ε εἴπωμεν δὲ καὶ
 νῦν. Εἰ γὰρ ^ζ καὶ κατ' ἀλήθειαν οὕτως ἔχει, καθάπερ ^ς φασί-
 τινες εἶναι τὸ ὄν ἀπειρον καὶ ἀκίνητον, ἀλλ' ^η οὔτι φαίνεται
 γε κατὰ τὴν αἴσθησιν, ἀλλὰ ^ι κινεῖσθαι πολλὰ τῶν ὄντων.
¹³ Εἴπερ οὖν ἔστι δόξα ψευδῆς ἢ ὅλως δόξα, ^κ καὶ κίνησις ^λ ἔστι,

⁹ οὐν οὐ δυνατὸν H.I. ¹ τοιούτων ἄλλων F. ⁵ οὔτε F.H.I.
⁴ γὰρ καὶ ἐπὶ E. ^ν ἢ post γὰρ om. F.H.I.K. ^ω ἔστι F. ^χ δὲ
 om. F. ^γ ἐξ—τοῦτο om. pr. K. ^z ἦτοι γὰρ K. ^α κινεῖται ἢ πάντα
 ἡμεμεῖ F. ^β κινεῖται τῶν ὄντων ἀνάγκη F.H.I.K. ^γ κινεῖσθαι. Καὶ
 πάλιν τούτων ἢ τὰ μὲν κινούμενα κινεῖται αἰὲ τὰ δ' ἡρεμοῦντα ἡρεμεῖ, ἢ
 ὁμοίως πάντα ὅτε μὲν ἡρεμεῖ ὅτε δὲ κινεῖται. Ὅτι margo K. ^δ μὲν οὖν
 τοίνυν H.I. ^ε εἴπων E. ^ζ καὶ post γὰρ om. K. ^ς τινές φασιν
 F.H.I.K. ^η οὔτοι I. ^ι κινεῖται F.H.I. ^κ καὶ] εἰ H. ^λ ἔστι κἂν]
 ἔστι καὶ H.K.

κἄν εἰ φαντασία, κἄν ^m εἰ ὅτε μὲν οὕτως δοκεῖ ⁿ εἶναι ὅτε δ' ἐτέρως· ἢ γὰρ φαντασία καὶ ἢ δόξα κινήσεις τινὲς ^o εἶναι δοκοῦσιν. Ἄλλὰ τὸ μὲν περὶ ^p τούτου σκοπεῖν, καὶ ζητεῖν λόγον ^q ὧν βέλτιον ἔχομεν ἢ λόγου δεῖσθαι, κακῶς κρίνειν ἐστὶ τὸ βέλτιον καὶ ^r τὸ χεῖρον καὶ ^r τὸ πιστὸν καὶ τὸ μὴ πιστὸν καὶ ἀρχὴν καὶ μὴ ἀρχήν. Ὅμοίως δὲ ἀδύνατον καὶ τὸ ¹⁴ πάντα κινεῖσθαι, ἢ τὰ μὲν ^s αἰεὶ κινεῖσθαι τὰ δ' ^t αἰεὶ ἡρεμεῖν. Πρὸς ἅπαντα γὰρ ταῦτα ^v ἰκανὴ μία πίστις· ὀρώμεν γὰρ ἔνια ὅτε μὲν κινούμενα ὅτε δ' ἡρεμοῦντα. Ὡστε φανερὸν ὅτι ἀδύνατον ὁμοίως τὸ πάντα ἡρεμεῖν καὶ τὸ πάντα κινεῖσθαι συνεχῶς τῷ τὰ μὲν αἰεὶ κινεῖσθαι τὰ δ' ἡρεμεῖν αἰεὶ. Λοιπὸν οὖν ^w θεωρῆσαι πότερον πάντα τοιαῦτα οἷα κινεῖσθαι καὶ ἡρεμεῖν, ἢ ἔνια μὲν οὕτως, ἔνια δ' αἰεὶ ἡρεμεῖ, ἔνια δ' αἰεὶ κινεῖται· τούτο γὰρ δεικτέον ἡμῖν.

Τῶν δὴ κινούντων καὶ κινουμένων τὰ μὲν κατὰ συμβεβηκὸς ⁴ κινεῖ καὶ κινεῖται, τὰ δὲ καθ' ^x αὐτά, κατὰ συμβεβηκὸς μὲν ^y οἶον ὅσα τε τῷ ὑπάρχειν τοῖς κινούσιν ἢ κινουμένοις καὶ ^z τὰ κατὰ μόριον, τὰ δὲ καθ' ^a αὐτά, ὅσα μὴ τῷ ὑπάρχειν τῷ κινοῦντι ἢ ^b τῷ κινουμένῳ, μηδὲ τῷ μόριόν τι αὐτῶν κινεῖν ἢ κινεῖσθαι. Τῶν δὲ καθ' ^c αὐτὰ ^d τὰ μὲν ὑφ' ^e ἑαυτοῦ τὰ δ' ² ὑπ' ἄλλου, καὶ τὰ μὲν φύσει τὰ δὲ βία καὶ παρὰ φύσιν· τό τε γὰρ αὐτὸ ὑφ' ^f αὐτοῦ κινούμενον φύσει κινεῖται, οἶον ἕκαστον τῶν ζῳων· κινεῖται γὰρ τὸ ζῳον αὐτὸ ὑφ' αὐτοῦ, ὅσων ^g δ' ἢ ἀρχὴ ἐν αὐτοῖς τῆς κινήσεως, ταῦτα φύσει φαιμέν κινεῖσθαι. Διὸ τὸ μὲν ζῳον ὅλον φύσει ^h αὐτὸ ⁱ ἑαυτὸ κινεῖ, τὸ ³ ^k μέντοι σῶμα ἐνδέχεται καὶ φύσει καὶ παρὰ φύσιν κινεῖσθαι· ^l διαφέρει γὰρ ὅποιαν τε ^m ἂν κίνησιν κινούμενον τύχη καὶ ἐκ ποίου στοιχείου συνεστηκός. ⁿ Καὶ τῶν ὑπ' ἄλλου κινου-

^m εἰ ante ὅτε om. F. ⁿ εἶναι om. K. ^o εἶναι om. H.I. ^p τούτων F, τοῦ I. ^q ὧν om. E. ^r τὸ ante χεῖρον et ante πιστὸν om. E. ^s αἰεὶ om. H. ^t ἡρεμεῖν αἰεὶ H.I. ^v μία ἰκανὴ F.H.I. ^w θεωρητέον F.H.I. ^x αὐτὸ F.H. ^y οἶον om. pr. K. ^z τὰ post καὶ om. E. et pr. K. ^a ἑαυτὰ H.I. ^b τῷ post ἢ om. E.I. ^c ἑαυτὰ F.H. ^d τὰ—ἑαυτοῦ om. E, τὰ om. K. ^e αὐτοῦ I. ^f ἑαυτοῦ H.I. ^g δ'] τε K. ^h αὐτὸ om. I. ⁱ αὐτὸ F.I.K. ^k μέντοι] δὲ K. ^l διαφέρει H. ^m ἂν om. F.H.I.K. ⁿ καὶ ante τῶν om. E.

μένων τὰ μὲν φύσει ^ο κινεῖται τὰ δὲ παρὰ φύσιν, παρὰ φύσιν
 4 μὲν οἷον τὸ γεγῆρὰ ἄνω καὶ τὸ πῦρ κάτω. Ἔτι ^ρ δὲ τὰ μόρια
 τῶν ζώων πολλάκις κινεῖται παρὰ φύσιν, παρὰ τὰς θέσεις
 καὶ τοὺς τρόπους τῆς κινήσεως· καὶ μάλιστα τὸ ὑπό τινος
 κινεῖσθαι τὸ κινούμενον ἐν τοῖς παρὰ φύσιν κινούμενοις ἐστὶ
 5 φανερόν διὰ τὸ δῆλον εἶναι ὑπ' ἄλλου κινούμενον. Μετὰ δὲ
 τὰ παρὰ φύσιν ^q τῶν κατὰ φύσιν τὰ αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν, οἷον
^γ τὰ ζῶα· οὐ γὰρ τοῦτ' ἄδηλον, εἰ ὑπό τινος κινεῖται, ἀλλὰ
 πῶς δεῖ διαλαβεῖν αὐτοῦ τὸ κινεῖν καὶ τὸ κινούμενον· ἔοικε
^ς γὰρ ὥσπερ ἐν τοῖς πλοίοις καὶ τοῖς μὴ φύσει συνισταμέ-
 νοις, οὕτω καὶ ἐν τοῖς ζῴοις εἶναι διηρημένον τὸ κινεῖν καὶ
 6 τὸ κινούμενον, καὶ οὕτω τὸ ἅπαν αὐτὸ αὐτὸ ^τ κινεῖν. Μά-
 λιστα δ' ἀπορεῖται τὸ λοιπὸν τῆς εἰρημένης τελευταίας διαι-
 ρέσεως· τῶν γὰρ ὑπ' ἄλλου κινουμένων τὰ μὲν παρὰ φύ-
 σιν ἐθήκαμεν κινεῖσθαι, τὰ δὲ λείπεται ^ν ἀντιθεῖναι ὅτι
 φύσει. Ταῦτα δ' ἐστὶν ^α τὴν ἀπορίαν παράσχοι ἂν ὑπό
 τίνος κινεῖται, οἷον τὰ κοῦφα καὶ ^ω τὰ βαρέα. Ταῦτα
^χ γὰρ εἰς ^γ μὲν τοὺς ἀντικειμένους ^z τόπους βία κινεῖται, εἰς
 δὲ τοὺς οικείους, τὸ μὲν κοῦφον ἄνω τὸ δὲ βαρὺν κάτω, φύσει
 τὸ δ' ὑπό τίνος οὐκέτι φανερόν, ὥσπερ ὅταν κινῶνται παρὰ
 7 φύσιν. Τό τε γὰρ αὐτὰ ὑφ' αὐτῶν φάναι ἀδύνατον· ζωτι-
 κόν τε γὰρ τοῦτο καὶ τῶν ἐμψύχων ἴδιον, καὶ ἰστάναι ἂν
^α ἐδύνατο ^β αὐτὰ· λέγω δ' οἷον, εἰ τοῦ βαδίζειν αἴτιον αὐτῶ,
 καὶ τοῦ μὴ βαδίζειν, ὥστ' ^ε ἐπεὶ ἐπ' αὐτῶ τὸ ἄνω φέρεσθαι
 8 τῶ πυρὶ, δῆλον ὅτι ἐπ' αὐτῶ καὶ ^δ τὸ κάτω. Ἄλογον δὲ
 καὶ τὸ μίαν κίνησιν κινεῖσθαι ^ε μόνην ὑφ' αὐτῶν, εἴγε αὐτὰ
 ἑαυτὰ κινούσιν. Ἔτι πῶς ἐνδέχεται ^ε συνεχές τι καὶ συμ-
 φυές αὐτὸ ^ς ἑαυτὸ κινεῖν; Ἦι γὰρ ἐν καὶ συνεχές μὴ ἀφῆ,
^h ταύτη ἀπαθές· ἀλλ' ἦ κεχώρισται, ταύτη τὸ μὲν πέφυκε

^ο κινεῖσθαι K. ^ρ δὲ καὶ τὰ K. ^q τῶν κατὰ φύσιν om. pr. E. ^γ τὰ
 om. E. ^ς γὰρ] γὰρ τάχα F. et rc. K. ^τ κινεῖ H. I. ^ν τιθεῖναι E, ἀντιτι-
 θεῖναι K. ^ω τὰ post καὶ om. H. ^χ γὰρ] γὰρ ἂν F. et rc. K. ^γ μὲν
 om. H. I. ^z βία κινεῖται τόπους I. ^α δύνατο F. ^β αὐτὰ F, αὐτο
 αὐτο E, αὐτὸ ἑαυτὸ K. ^ε εἰ E. K. ^δ τὸ ante κάτω om. E. ^ε μόνον K,
 om. I. ^ε συμφυές τι καὶ συνεχές I. ^ς αὐτὸ F. I. ^h ταύτη—
 κεχώρισται om. pr. E.

ποιεῖν τὸ δὲ πάσχειν. Οὐτ' ἄρα τούτων οὐθὲν αὐτὸ ἑαυτὸ⁹
 κινεῖ (ⁱ συμφυῆ γάρ), οὐτ' ἄλλο συνεχῆς οὐδέν, ἀλλ' ἀνάγκη
^k διηρηῆσθαι τὸ κινεῖν ἐν ἐκάστῳ πρὸς τὸ κινουμένον, οἷον ἐπὶ
 τῶν ἀψύχων ὀρῶμεν, ὅταν κινή τι τῶν ἐμψύχων ^l αὐτά.
 Ἄλλὰ συμβαίνει καὶ ^m ταῦτα ὑπὸ τινος ⁿ ἀεὶ κινεῖσθαι
 γένοιτο ^o ἂν φανερόν διαιρουῖσι τὰς αἰτίας. Ἔστι δὲ καὶ ¹⁰
 ἐπὶ τῶν κινούντων λαβεῖν τὰ εἰρημένα· τὰ μὲν γὰρ παρὰ
 φύσιν αὐτῶν κινητικὰ ἔστιν, οἷον ὁ μοχλὸς οὐ φύσει τοῦ
 βάρους κινητικός, τὰ δὲ φύσει, οἷον τὸ ἐνεργεῖα θερμὸν κινη-
 τικὸν τοῦ δυνάμει θερμοῦ. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 τῶν τοιοῦτων. Καὶ κινητὸν ^δ ὡσαύτως φύσει τὸ δυνάμει ¹¹
 ποιὸν ἢ ποσὸν ἢ ποῦ, ὅταν ἔχη τὴν ἀρχὴν τὴν τοιαύτην ἐν
^p αὐτῷ καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός· εἴη γὰρ ^q ἂν τὸ ^r αὐτὸ καὶ
^s ποιὸν καὶ ποσόν, ἀλλὰ θατέρῳ θατέρον συμβέβηκε καὶ οὐ
 καθ' αὐτὸ ὑπάρχει. Τὸ δὲ πῦρ καὶ ἡ γῆ ^t κινεῖνται ὑπὸ
 τινος βία μὲν, ὅταν παρὰ φύσιν, φύσει ^δ, ὅταν εἰς ^v τὰς
^w αὐτῶν ^x ἐνεργεῖας δυνάμει ὄντα. Ἐπεὶ δὲ τὸ δυνάμει ¹²
 πλεοναχῶς λέγεται, τοῦτ' αἴτιον τοῦ μὴ φανερόν εἶναι ὑπὸ
 τινος τὰ τοιαῦτα κινεῖται, οἷον τὸ πῦρ ἄνω καὶ ἡ γῆ κάτω.
 Ἔστι δὲ δυνάμει ἄλλως ὁ μαθάνων ἐπιστήμων καὶ ὁ ἔχων
 ἤδη καὶ μὴ ^y θεωρῶν. Ἀεὶ ^δ, ὅταν ἅμα τὸ ποιητικὸν καὶ ¹³
^z τὸ παθητικὸν ὦσι, γίνεται ^a ἐνίοτε ἐνεργεῖα τὸ δυνατόν,
 οἷον τὸ μαθάνον ἐκ δυνάμει ὄντος ἕτερον γίνεται δυνάμει.
 Ὁ γὰρ ἔχων ἐπιστήμην μὴ θεωρῶν δὲ δυνάμει ^b ἐστὶν ἐπι-
 στήμων πως, ἀλλ' οὐχ ὡς καὶ πρὶν μαθεῖν. Ὅταν ^δ οὕτως ¹⁴
 ἔχη, ἐάν ^c τι μὴ κωλύη, ἐνεργεῖ καὶ θεωρεῖ, ἢ ἔσται ἐν τῇ
 ἀντιφάσει ^d καὶ ἀγνοίᾳ. Ὅμοίως δὲ ταῦτ' ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν
 φυσικῶν· τὸ γὰρ ψυχρὸν δυνάμει θερμόν, ὅταν δὲ ^e μετα-

ⁱ συμφυῆς E. ^k διαιρεῖσθαι H. ^l αὐτά om. E. ^m αὐτὰ H.
ⁿ ἀεὶ om. I. ^o ἂν om. F. ^p ἑαυτῷ H. I. ^q ἂν om. F. ^r αὐτὸ
καὶ] αὐτὸ κατὰ F. ^s ποσὸν καὶ ποιὸν F. I. ^t κινεῖται F. ^v τὴν F.
^w ἑαυτῶν K. ^x ἐνεργεῖαν F. ^y θ.] ἐνεργῶν E. ^z τὸ om. E.
^a ἐνίοτε om. I. et pr. F. ^b ἐστὶν om. H. ^c μήτι K. ^d καὶ ἐν
ἀγνοίᾳ H. ^e μεταβάλλη H.

βάλῃ, ἤδη πῦρ, καίει ^f δέ, ^g ἂν μὴ τι ^h κωλύῃ καὶ ἐμ. φύσιν.
 15 Ὅμοίως δ' ἔχει καὶ περὶ τὸ βαρὺ ⁱ καὶ κούφον· ^k τὸ γὰρ
 κούφον γίνεται ἐκ βαρέος, οἶον ἐξ ὕδατος ἀήρ· τοῦτο γὰρ
 δυνάμει πρῶτον, καὶ ἤδη κούφον, καὶ ἐνεργήσει ^l γ' εὐθύς,
^m ἂν μὴ τι κωλύῃ. Ἐνέργεια δὲ τοῦ κούφου τὸ ποῦ εἶναι
 16 καὶ ἄνω, κωλύεται ⁿ δ', ὅταν ^o ἐν τῷ ἐναντίῳ τόπῳ ἦ. Καὶ
 τοῦθ' ὁμοίως ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ καὶ ^p ἐπὶ τοῦ ποιοῦ.
 Καίτοι τοῦτο ^q ζητεῖται, διὰ τί ποτε κινεῖται εἰς τὸν ^r αὐτῶν
 τόπον τὰ ^s κούφα καὶ τὰ βαρέα. Αἴτιον δ' ὅτι πέφυκέ ποι,
 καὶ τοῦτ' ἐστὶ τὸ κούφῳ ^t καὶ βαρεῖ εἶναι, τὸ μὲν τῷ ^v ἄνω
 17 τὸ δὲ τῷ κάτω διωρισμένον. Δυνάμει δ' ἐστὶ κούφον καὶ
 βαρὺ ^w πολλαχῶς, ὥσπερ εἴρηται· ὅταν ^x τε γὰρ ἦ ὕδωρ,
 δυνάμει ^y γέ πῶς ἐστὶ κούφον, καὶ ὅταν ἀήρ, ἔστιν ^z ἔτι
 δυνάμει· ἐνδέχεται ^a γὰρ ^b ἐμποδιζόμενον μὴ ἄνω εἶναι, ἀλλ'
^c εἰς ἀφαιρεθῆ τὸ ἐμποδιζόν, ἐνεργεῖ καὶ αἰεὶ ἀνωτέρω ^d γί-
 18 νεται. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ ποιὸν εἰς τὸ ἐνεργεῖα εἶναι μετα-
 βάλλει· εὐθύς γὰρ θεωρεῖ τὸ ἐπιστήμον, ^e ἂν μὴ τι κωλύῃ.
 19 Καὶ τὸ ποσοὺν ἐκτείνεται, εἰς μὴ τι κωλύῃ. Ὅ δὲ τὸ ὑφι-
 στάμενον καὶ κωλύον κινήσας ἔστι ^f μὲν ὡς ^g κινεῖ ἔστι δ' ὡς
 οὔ, οἶον ὁ τὸν κίονα ὑποσπάσας ἢ ^h ὁ τὸν λίθον ἀφελὼν ἀπὸ
 τοῦ ἀσκού ⁱ ἐν τῷ ὕδατι· κατὰ συμβεβηκὸς γὰρ κινεῖ, ὥσπερ
 καὶ ^k ἢ ἀνακλασθεῖσα σφαιρα οὐχ ὑπὸ τοῦ τοίχου ἐκινήθη
 ἀλλ' ὑπὸ τοῦ βάλλοντος. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐδὲν τοῦτων
 αὐτὸ ^l κινεῖ ἑαυτό, δηλόν. Ἀλλὰ κινήσεως ἀρχὴν ἔχει, οὐ
 20 τοῦ κινεῖν οὐδὲ τοῦ ποιεῖν, ἀλλὰ τοῦ πάσχειν. Εἰ δὲ πάντα
 τὰ κινούμενα ἢ φύσει κινεῖται ἢ παρὰ φύσιν καὶ βία, καὶ τὰ

f δὲ E. g εἰς H. h κωλύση καὶ ἐμποδίσθη F.H.I. i καὶ τὸ κούφον K.
 k τὸ γὰρ κούφον om. E. et pr. K. l γ' om. F. m εἰς F.H.I.K. n δ'
 om. E. o ἐν τῷ om. pr. K. p ἐπὶ τοῦ ante ποιῶ om. F. q ζητεῖ E.
 r αὐτὸν E.F. s κούφα τε καὶ βαρέα H. t καὶ] ἢ H. v κάτω τὸ
 δὲ τῷ ἄνω F.H. w πλεοναχῶς F.H. x τε om. H. et pr. K. y γέ]
 δὲ F, om. H. z ἔτι] ὡς ἔτι H. a γὰρ om. E. b ἐμποδιζό-
 μενον E. c ἂν K. d φέρεται F.H. e εἰς F.H.I.K. f μὲν
 om. E.F.I.K. g κινεῖται pr. F. h ὁ om. F.K. i ἐν δὲ τῷ E.
 k ἢ om. F. l ἑαυτὸ κινεῖ F.

τε βία^m καὶ παρὰ φύσιν πάντα ὑπό τινος καὶ ὑπ' ἄλλου, τῶν δὲ φύσει πάλιν τά θ' ὑφ' αὐτῶν κινούμενα ὑπό τινος κινεῖται καὶ τὰ μὴ ὑφ' αὐτῶν, οἷονⁿ τὰ κοῦφα καὶ τὰ βαρέα (ἢ γὰρ ὑπὸ τοῦ γεννήσαντος καὶ ποιήσαντος κοῦφον ἢ βαρύν, ἢ ὑπὸ τοῦ τὰ ἐμποδίζοντα καὶ κωλύοντα λύσαντος), ἅπαντα^o ἂν τὰ κινούμενα ὑπό τινος κινοῖτο.

Τοῦτο δὲ διχῶς^η ἢ γὰρ οὐ δι' ἑαυτὸ τὸ κινοῦν, ἢ ἀλλὰ⁵ δι' ἕτερον ὃ κινεῖ τὸ κινοῦν, ἢ δι' αὐτό, καὶ τοῦτο ἢ πρῶτον μετὰ τὸ ἔσχατον ἢ διὰ πλειόνων, οἷον ἢ βακτηρία κινεῖ τὸν λίθον καὶ κινεῖται ὑπὸ τῆς χειρὸς κινουμένης ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου, οὗτος δ' οὐκέτι τῷ ὑπ' ἄλλου κινεῖσθαι. Ἄμφω^ρ δὴ² κινεῖν φαμέν, καὶ τὸ τελευταῖον καὶ τὸ πρῶτον τῶν κινουμένων, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ πρῶτον· ἐκεῖνο γὰρ κινεῖ τὸ τελευταῖον, ἀλλ' οὐ τοῦτο τὸ πρῶτον, καὶ ἄνευ μὲν τοῦ πρώτου τὸ τελευταῖον οὐ κινήσει, ἐκεῖνο δ' ἄνευ τούτου, οἷον ἢ βακτηρία οὐ κινήσει μὴ^s κινουντος τοῦ ἀνθρώπου. Εἰ δὲ ἀνάγκη³ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπό τινός^t τε κινεῖσθαι, καὶ ἢ^v ὑπὸ κινουμένου ὑπ' ἄλλου ἢ μὴ, καὶ εἰ μὲν ὑπ' ἄλλου κινουμένου, ἀνάγκη τι εἶναι κινοῦν ὃ οὐχ ὑπ' ἄλλου πρῶτον, εἰ δὲ^w τοιοῦτο τὸ πρῶτον, οὐκ ἀνάγκη θάτερον (ἀδύνατον γὰρ εἰς ἄπειρον ἰέναι τὸ κινοῦν καὶ^x τὸ κινούμενον ὑπ' ἄλλου αὐτό· τῶν γὰρ^y ἀπείρων οὐκ ἔστιν οὐδὲν πρῶτον)—εἰ οὖν ἅπαν μὲν τὸ κινούμενον ὑπό^z τινος κινεῖται, τὸ δὲ πρῶτον κινοῦν κινεῖται μὲν, οὐχ ὑπ' ἄλλου δέ, ἀνάγκη αὐτὸ ὑφ' ἢ^a αὐτοῦ κινεῖσθαι. Ἐτι δὲ καὶ ὧδε τὸν αὐτὸν τοῦτον λόγον ἔστιν⁴ ἐπελθεῖν. Πᾶν^b γὰρ τὸ κινοῦν τί τε κινεῖ καὶ τινί. Ἡ γὰρ αὐτῷ κινεῖ τὸ κινοῦν ἢ ἄλλω, οἷον ἄνθρωπος^c ἢ αὐτὸς ἢ τῇ βακτηρία, καὶ ὁ ἄνεμος κατέβαλεν ἢ αὐτὸς ἢ ὁ λίθος ὃν

^m καὶ τὰ παρὰ K. ⁿ τὰ τε κοῦφα F.H.I. ^o ἂν—τινος] ἄρα—τινος ἂν F.H.I. ^p ἑαυτὸ H.I. ^q ἀλλὰ—κινοῦν om. pr. F. ^r δὲ H.
^s κινουντος] κινουμένη ὑπὸ F.I. ^t τε] αὐτὸ F. ^v ὑπὸ τοῦ κινουμένου F, ὑπὸ κειμένου I. ^w τοιοῦτον F.H.I.K. ^x τὸ om. E.K. ^y ἀπείρων οὐδὲν ἔστι pr. K. ^z τινος] κινουντος K. ^a ἑαυτοῦ H. ^b γὰρ om. K. ^c ἢ αὐτὸς] αὐτῷ F, αὐτὸς I.

ἔωσεν. Ἄδύνατον δὲ κινεῖν ἄνευ τοῦ αὐτὸ ^d αὐτῷ κινούντος τὸ ^φ κινεῖ. Ἄλλ' εἰ μὲν ^ε αὐτὸ αὐτῷ κινεῖ, οὐκ ἀνάγκη ἄλλο εἶναι ^φ κινεῖ, ^h ἂν δὲ ⁱ ἢ ἕτερον τὸ ^φ κινεῖ, ἔστι ^k τι ὃ
 5 κινήσει οὐ τινὶ ἄλλ' αὐτῷ, ^η εἰς ἄπειρον ^l εἰσιν. Εἰ οὖν κινούμενον τι κινεῖ, ἀνάγκη στήναι καὶ μὴ εἰς ἄπειρον ἰέναι· εἰ γὰρ ἢ βακτηρία κινεῖ τῷ κινεῖσθαι ὑπὸ τῆς χειρός, ἢ χεῖρ ^m κινεῖ ⁿ τὴν βακτηρίαν· εἰ δὲ καὶ ταύτην ^o ἄλλο κινεῖ, καὶ
 6 ταύτην ἕτερον ^p τι τὸ κινεῖ. Ὅταν δὲ ^q τιμι κινήσῃ αἰεῖ ἕτερον, ἀνάγκη εἶναι πρότερον τὸ ^r αὐτὸ αὐτῷ κινεῖν. Εἰ οὖν κινεῖται μὲν τοῦτο, μὴ ἄλλο δὲ τὸ κινεῖν ^s αὐτό, ἀνάγκη ^t αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν ὥστε ^v καὶ κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ^w ἦτοι εὐθύς τὸ κινούμενον ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ κινούντος ^x κινεῖται, ^η ἔρχεταιί ποτε εἰς ^y τὸ τοιοῦτον. Πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις καὶ
 7 ὧδε σκοποῦσι ^z ταυτὰ συμβήσεται ^a ταυτὰ. Εἰ γὰρ ὑπὸ κινουμένου κινεῖται τὸ κινούμενον πᾶν, ἦτοι τοῦτο ^b ὑπάρχει τοῖς πράγμασι κατὰ συμβεβηκός, ὥστε ^c κινεῖ μὲν κινούμενον, ^d οὐ μέντοι διὰ τὸ κινεῖσθαι αὐτὸ ^e αἰεῖ, ^η οὐ, ἀλλὰ καθ' αὐτό. Πρῶτον μὲν οὖν εἰ κατὰ συμβεβηκός, οὐκ ἀνάγκη
 8 κινεῖσθαι τὸ ^f κινούμενον. Εἰ δὲ τοῦτο, δῆλον ὡς ἐνδέχεται ποτε μηδὲν κινεῖσθαι τῶν ὄντων· οὐ γὰρ ἀναγκαῖον τὸ συμβεβηκός, ἀλλ' ἐνδεχόμενον ^g μὴ εἶναι. Ἐὰν οὖν θῶμεν τὸ δυνατόν ^h εἶναι, οὐδὲν ἀδύνατον συμβήσεται, ψεῦδος δ' ἴσως. Ἄλλὰ τὸ κινήσιν μὴ εἶναι ἀδύνατον· δέδεικται ⁱ γὰρ πρότερον ὅτι ἀνάγκη κινήσιν αἰεῖ εἶναι. Καὶ εὐλόγως ^k δὲ τοῦτο
 9 συμβέβηκεν. Τρία γὰρ ^l ἀνάγκη εἶναι, τό τε κινούμενον καὶ

^d αὐτῷ] αὐτό E.H.I, αὐτό F, om. K. ^e κινεῖται pr. F. ^f ἄλλ'— κινεῖ om. I. ^g αὐτὸ om. K. ^h εἰ F.H.I, εἰ K. ⁱ ἢ om. K. ^k τι καὶ ὃ E.K. ^l ἦσιν K. ^m κινεῖται F. ⁿ τῇ βακτηρίᾳ E. ^o ἄλλο τι κινεῖ E. ^p τι om. K. ^q τι E.H. ^r αὐτῷ αὐτὸ F, αὐτῷ αὐτὸ I, αὐτὸ αὐτὸ E.H. ^s αὐτῷ F. et re. K. ^t αὐτῷ K. ^v καὶ om. H. ^w τὸ κινούμενον ἦτοι εὐθύς F.H.I. ^x κινήσεται F.H.I. ^y τι F. ^z συμβήσεται ταυτὰ F.H.I, ταυτὰ πάντα ἄτοπα συμβήσεται re. K. ^a ταυτὰ] πάντα F. ^b τοῖς πράγμασι ὑπάρχει F.H.I. ^c κινεῖν E.H.I. ^d μὴ F.I. ^e αἰεῖ om. K. et corr. F. ^f κινεῖν F. ^g μὴ] μὲν μὴ I. ^h εἶναι] μὴ εἶναι E.F. ⁱ γάρ] γὰρ ἦδη τοῦτο H, γὰρ τοῦτο F.I. ^k δὲ K, om. F.H.I. ^l εἶναι ἀνάγκη H.

τὸ κινουῦν καὶ τὸ ᾧ κινεῖ. Τὸ μὲν οὖν κινούμενον ἀνάγκη^m μὲν κινεῖσθαι, κινεῖν δ' οὐκ ἀνάγκη, τὸ δ' ᾧ κινεῖ, καὶ κινεῖν καὶ κινεῖσθαι· συµμεταβάλλει γὰρⁿ τοῦτο ἅμα καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ τῷ κινουμένῳ ὄν. Δῆλον δ' ἐπὶ τῶν κατὰ τόπον κινούντων ἄπτεσθαι γὰρ ἀλλήλων^o ἀνάγκη^p ἄχρι τινός· τὸ δὲ κινουῦν^q οὕτως ὥστ' εἶναι μὴ ᾧ κινεῖ, ἀκίνητον. Ἐπεὶ δ'¹⁰ ὀρώμεν τὸ ἔσχατον, ὃ κινεῖσθαι μὲν δύναται, κινήσεως δ' ἀρχὴν οὐκ ἔχει, καὶ ὃ κινεῖται^r μὲν, οὐχ ὑπ' ἄλλου δὲ ἀλλ' ὑφ'^s αὐτοῦ, εὐλογον, ἵνα μὴ ἀναγκαῖον εἴπωμεν, καὶ τὸ τρίτον εἶναι ὃ κινεῖ ἀκίνητον ὄν. Διὸ καὶ Ἀναξαγόρας ὀρθῶς λέγει, τὸν νοῦν ἀπαθῆ φάσκων καὶ ἀμιγῆ εἶναι, ἐπειδὴ ἕπερ κινήσεως ἀρχὴν αὐτὸν^v ποιεῖ εἶναι· οὕτω γὰρ^w ἂν μόνως^x κινοίη ἀκίνητος ὢν καὶ κρατοίη ἀμιγῆς ὢν. Ἄλλὰ μὴν εἰ μὴ κατὰ¹¹ συµβεβηκὸς ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης κινεῖται τὸ κινουῦν, εἰ δὲ μὴ κινοίτο, οὐκ ἂν κινοίη, ἀνάγκη τὸ κινουῦν, ὃ κινεῖται, ἦτοι οὕτω κινεῖσθαι^z ὥστε κατὰ τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς κινήσεως, ἢ καθ' ἕτερον. Λέγω^a δ' ἦτοι τὸ θερμαῖνον καὶ αὐτὸ θερμαίνεσθαι καὶ τὸ ὑγιάζον ὑγιάζεσθαι καὶ τὸ φέρον φέρεσθαι, ἢ τὸ ὑγιάζον φέρεσθαι, τὸ δὲ φέρον^b αὐξέσθαι. Ἄλλὰ φανε-¹² ρὸν ὅτι ἀδύνατον· δεῖ γὰρ ἄχρι τῶν ἀτόμων διαιρούντα λέγειν, οἷον εἴ τι διδάσκει γεωμετρεῖν, τοῦτο διδάσκεσθαι γεωμετρεῖν τὸ αὐτό, ἢ εἰ ρίπτει, ^c ρίπτεισθαι τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς ῥίψεως· ἢ οὕτω μὲν μὴ, ἄλλο δ' ἐξ ἄλλου γένους, οἷον τὸ^d φέρον μὲν^e αὐξέσθαι, τὸ δὲ τοῦτο αὐξον ἀλλοιοῦσθαι ὑπ' ἄλλου, τὸ δὲ τοῦτο ἀλλοιοῦν ἑτέραν τιὰ^f κινεῖσθαι κίνησιν. Ἄλλ' ἀνάγκη στήναι πεπερασμένα¹³ γὰρ αἱ κινήσεις. Τὸ δὲ πάλιν ἀνακάμπτειν καὶ τὸ ἀλλοιοῦν φάναι φέρεσθαι τὸ αὐτὸ ποιεῖν ἐστὶ καὶ εἰ εὐθὺς ἔφη τὸ φέρον φέρεσθαι καὶ^h διδάσκεσθαι τὸ διδάσκον. Δῆλον

^m μὲν οἱ. E.K. ⁿ τοῦτο] τούτου τὸ E. ^o ἀνάγκη ἀλλήλων οὕτω
μέχρι F.H.I. ^p μέχρι γέ τινας F. ^q οὕτως αἰεὶ ὥστ' F. et re. K.
^r μὲν ὑπ' ἄλλου δέ, ἀλλ' οὐχ ὑφ' F.H.I. ^s αὐτοῦ H.I. ^t περ] γε E.
^v εἶναι ποιεῖ E.K. ^w μόνως ἂν E.K. ^x κινοί F.I. ^y ἢ] εἰ F.K.
^z ὥστε] ὥστε τὸ E. ^a δ'] δ' ὅτι F.H.I.K. ^b αὐξάνεσθαι E.K. ^c ρίπτει-
σθαι K. ^d φέρον μὲν] φερόμενον E. ^e αὐξάνεσθαι E.K. ^f κίνησιν
κινεῖσθαι H. ^g γὰρ εἰσιν αἱ F.H.I. ^h τὸ διδάσκον διδάσκεσθαι F.H.I.

γὰρ ὅτι κινεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω κινουίντος τὸ κινού-
 μενον πᾶν, καὶ μᾶλλον ὑπὸ τοῦ προτέρου τῶν κινουίντων.
 Ἄλλὰ μὴν τοῦτό γε ἀδύνατον· τὸ διδάσκον γὰρ συμβαίνει
 μαθάνειν, ὦν τὸ μὲν μὴ ἔχειν τὸ δ' ἔχειν ἐπιστήμην ἀναγ-
 14 καῖον. Ἔτι δὲ μᾶλλον τούτων ἄλογον, ὅτι συμβαίνει πᾶν
 τὸ κινητικὸν κινητόν, εἴπερ ἅπαν ὑπὸ κινουμένου κινεῖται τὸ
 κινούμενον· ἔσται γὰρ κινητόν, ἵ ὥσπερ εἴ τις ^k λέγοι ^l πᾶν
 τὸ ὑγιαστικὸν καὶ ὑγιάζον ^m ὑγιαστὸν εἶναι, ⁿ καὶ τὸ ^o οἰκο-
 δομητικὸν οἰκοδομητόν, ἢ εὐθύς ἢ διὰ πλειόνων· λέγω δ' οἶον
 εἰ κινητόν μὲν ὑπ' ἄλλου πᾶν τὸ ^p κινητικόν, ἀλλ' οὐ ταύτην
 τὴν κίνησιν κινητόν ἦν κινεῖ τὸ πλησίον, ἀλλ' ἑτέραν, οἶον τὸ
 ὑγιαστικὸν ^q μαθητόν· ἀλλὰ τοῦτο ἐπαναβαῖνον ἤξει ποτὲ
 15 εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος, ὥσπερ εἶπομεν πρότερον. Τὸ μὲν οὖν
 τούτων ἀδύνατον, τὸ δὲ πλασματώδες· ἄτοπον ^r γὰρ τὸ ἐξ
 ἀνάγκης τὸ ἀλλοιωτικὸν ἀξήτητον εἶναι. Οὐκ ἄρα ἀνάγκη
^s αἰεὶ κινεῖσθαι τὸ ^t κινούμενον ὑπ' ἄλλου, καὶ τούτου κινου-
 μένον· στήσεται ἄρα. Ὡστε ἤτοι ὑπὸ ἡρεμουίντος κινήσεται
 τὸ κινούμενον πρῶτον, ^v ἢ αὐτὸ ^w ἐαυτὸ κινήσει. Ἄλλὰ μὴν
 καὶ εἴ γε δέοι σκοπεῖν πρότερον αἴτιον κινήσεως καὶ ἀρχὴ τὸ
 αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν ἢ τὸ ὑπ' ἄλλου ^x κινούμενον, ἐκεῖνο πᾶς ἂν
 θείη· τὸ γὰρ αὐτὸ καθ' αὐτὸ ὄν ^y αἴτιον αἰεὶ πρότερον τοῦ
 16 καθ' ἕτερον καὶ ^z αὐτοῦ ὄντος. Ὡστε τοῦτο σκεπτέον λα-
 βούσιν ἄλλην ἀρχήν, εἴ τι κινεῖ αὐτὸ αὐτό, πῶς κινεῖ καὶ
 τίνα τρόπον. Ἀναγκαῖον δὴ ^a τὸ κινούμενον ἅπαν εἶναι
 διαιρετὸν εἰς ^b αἰεὶ διαιρετά· τοῦτο γὰρ δέδεικται πρότερον
 ἐν τοῖς καθόλου ^c περὶ φύσεως, ὅτι πᾶν τὸ ^d καθ' αὐτὸ κινού-
 μενον συνεχές. Ἀδύνατον δὴ τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινεῖν ^e πάντη

ⁱ ὡς ἐάν E. ^k λέγει F.H. ^l πᾶν] ὅτι F.H.I. ^m ὑγιαστὸν εἶναι]
 καὶ ὑγιαστὸν ἔσται F.H.I. ⁿ καὶ τὸ om. pr. E. ^o οἰκοδομητικὸν om.
 K. et pr. E. ^p κινητόν E. ^q μαθητικόν E.F.I, μαθηματικόν K. ^r γὰρ
 τὸ ἀλλοιωτικὸν ἐξ ἀνάγκης ἀξήτητον F.H.I. ^s αἰεὶ] εἶναι αἰεὶ H. ^t κινεῖν
 pr. K. ^v ἢ] ἢ τὸ F. ^w αὐτὸ F.H.I. ^x κινούμενον om. F.H.I. ^y αἰεὶ
 πρότερον αἴτιον E.K. ^z αὐτοῦ αἰτίου ὄντος I. ^a τὸ om. E. ^b αἰεὶ
 om. E. ^c περὶ] τοῖς περὶ E.K. ^d κινούμενον καθ' αὐτὸ K.
^e πάντι E.

κινεῖν αὐτὸ ^f αὐτό· ^g φέροίτο γὰρ ^h ἂν ὄλον καὶ ⁱ φέροι τὴν αὐτὴν φοράν, ἐν ὧν καὶ ἄτομον τῷ εἶδει, ^k καὶ ^l ἀλλοιοῖτο καὶ ἀλλοιοῖ, ὥστε ^m διδάσκει ἂν καὶ ⁿ διδάσκειτο ἅμα, ^o καὶ ὑγιάζοι καὶ ὑγιάζοιτο τὴν αὐτὴν ὑγίειαν. ^p Ἔτι διώριστα ^q 17 ὅτι κινεῖται τὸ κινήτῳ τούτου ὃ ἐστὶ δυνάμει κινούμενον, οὐκ ἐντελεχεία· τὸ δὲ ^r δυνάμει εἰς ἐντελέχειαν βαδίζει. ^s Ἔστι ὃ ἢ κίνησις ἐντελέχεια κινήτου ἀτελής. Τὸ δὲ κινῶν ἤδη ἐνεργεία ἐστίν, οἷον θερμαίνει τὸ θερμὸν καὶ ὄλως ^t γενναῖα τὸ ἔχον ^u τὸ εἶδος. Ὡςθ' ἅμα τὸ αὐτὸ ^v κατὰ τὸ αὐτὸ θερμὸν ἔσται καὶ οὐ θερμὸν. Ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, ^w ὅσων τὸ κινῶν ἀνάγκη ἔχειν τὸ συνώνυμον. Τὸ μὲν ἄρα κινεῖ τὸ δὲ κινεῖται τοῦ αὐτοῦ ^x αὐτὸ κινῶντος. ^y Ὅτι ^z 18 ὃ ^{aa} οὐκ ^{bb} ἔστιν αὐτὸ αὐτὸ ^{cc} κινεῖν οὕτως ^{dd} ὥσθ' ἑκάτερον ὑφ' ἑκατέρου κινεῖσθαι, ἐκ τῶνδε φανερόν. Οὔτε γὰρ ἔσται πρῶτον κινῶν οὐδὲν, εἴ γε ^{ee} ἑκάτερον ^{ff} κινήσει ^{gg} ἑκάτερον· τὸ γὰρ πρότερον ^{hh} αἰτιώτερον τοῦ κινεῖσθαι τοῦ ἐχομένου καὶ κινήσει μᾶλλον· διχῶς γὰρ κινεῖν ἦν, τὸ μὲν ⁱⁱ τὸ ὑπ' ἄλλου κινούμενον αὐτό, τὸ δ' αὐτῷ· ἐγγύτερον δὲ τὸ πορρώτερον τοῦ κινουμένου τῆς ἀρχῆς ^{jj} ἢ τὸ μεταξύ. ^{kk} Ἔτι οὐκ ἀνάγκη ^{ll} 19 τὸ κινῶν κινεῖσθαι εἰ μὴ ὑφ' ^{mm} αὐτοῦ· κατὰ συμβεβηκὸς ἄρα ἀντικινεῖ θάτερον. ⁿⁿ Ἐλαβον τοίνυν ἐνδέχασθαι μὴ κινεῖν ^{oo} ἔσται ἄρα τὸ μὲν κινούμενον τὸ δὲ κινῶν ἀκίνητον. ^{pp} Ἔτι οὐκ ἀνάγκη τὸ κινῶν ἀντικινεῖσθαι, ἀλλ' ^{qq} ἢ ἀκίνητόν γε ^{rr} 1 τι κινεῖν ἀνάγκη ^{ss} ἢ αὐτὸ ^{tt} ὑφ' αὐτοῦ κινούμενον, εἴπερ ἀνάγκη αἰεὶ κίνησιν εἶναι. ^{uu} Ἔτι ἦν κινεῖ κίνησιν, ^{vv} 1 καὶ κινεῖτ' ἂν, ὥστε τὸ θερμαῖνον θερμαίνεται. ^{ww} Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦ πρώ-20

^f ἑαυτὸ F.H.I. ^g φέροι E. ^h ἂν om. H. ⁱ φέροίτο E. ^k καὶ] ἢ E. ^l ἀλλοιοῖτο καὶ K, om. E. ^m μαθάνοι E.K. ⁿ καὶ ὑγιάζοι om. E. ^o δυνάμει εἰς] κινούμενον εἰς E.K. ^p γίνεται E. ^q τὸ ante εἶδος om. H.I. ^r κατὰ τὸ αὐτὸ om. E. ^s ὅσων pr. K, ὅσα rc. ^t αὐτὸ om. E. ^u οὐκ om. E. ^w ἔστιν] ἐνδέχεται H.I, ἐνδέχεται τὸ F. ^x κινῶν E.K. ^y ὥσθ'] ὡς καθ' E. ^z ἑκάτερον] αὐτο αὐτὸ E, αὐτὸ ἑαυτὸ K. ^{aa} κινεῖ F. ^{bb} ἑκάτερον om. I, ante κινήσει ponit H. ^{cc} αἰτιώτερον om. E. ^{dd} τὸ ante ὑπ' om. F.K. ^{ee} ἑαυτοῦ H.I. ^{ff} τοίνυν ἔλαβον pr. K, δεῖ λαβεῖν rc. ^{gg} ἔστιν H, ἔτι E. ^{hh} ἢ om. E. ⁱⁱ τι om. F.K. ^{kk} ὑπ' αὐτοῦ F. ^{ll} καὶ om. E.K.

τως αὐτὸ αὐτὸ κινουῦντος οὔτε ἐν μόριον οὔτε πλείω κινήσει
αὐτὸ αὐτὸ ἕκαστον. Τὸ γὰρ ὅλον εἰ κινεῖται αὐτὸ ὑφ'
^m αὐτοῦ, ἦτοι ὑπὸ τῶν αὐτοῦ τινὸς κινήσεται ἢ ὅλον ὑφ'
21 ὅλου. Εἰ μὲν οὖν τῷ κινεῖσθαι τι μόριον αὐτὸ ὑφ' ^m αὐτοῦ,
τοῦτ' ἂν εἴη τὸ πρῶτον αὐτὸ αὐτο κινουῦν χωρισθὲν ⁿ γὰρ
τοῦτο μὲν κινήσει αὐτὸ ^o αὐτό, τὸ δὲ ὅλον οὐκέτι. Εἰ δὲ
ὅλον ὑφ' ὅλου κινεῖται, κατὰ συμβεβηκὸς ^p ἂν ^q ταῦτα κινῶι
αὐτὰ ἑαυτά. Ὡστ' εἰ μὴ ^r ἀναγκαῖον, εἰλήφθω μὴ κινούμενα
ὑφ' αὐτῶν. Τῆς ὅλης ἄρα τὸ μὲν κινήσει ἀκίνητον ^s ὃν τὸ
δὲ κινήσεται ^t μόνως γὰρ οὔτως οἶόν τέ τι ^v αὐτοκίνητον
22 εἶναι. Ἐπι εἶπερ ἡ ὅλη αὐτὴ αὐτὴν κινεῖ, τὸ μὲν κινήσει
αὐτῆς, τὸ δὲ ^w κινήσεται. Ἡ ἄρα Α Β ὑφ' αὐτῆς τε ^x κινή-
σεται καὶ ὑπὸ τῆς Α. ^y Ἐπεὶ δὲ κινεῖ τὸ μὲν κινούμενον
ὑπ' ἄλλου τὸ ^z ἀκίνητον ὄν, καὶ κινεῖται τὸ μὲν κινουῦν τὸ
δὲ οὐδὲν κινουῦν, ^z τὸ αὐτὸ αὐτὸ κινουῦν ἀνάγκη ἐξ ἀκινήτου
εἶναι κινουῦντος δέ, καὶ ἔτι ἐκ κινουμένου μὴ κινουῦντος ^d ἐξ
23 ἀνάγκης, ἀλλ' ὁπότερ' ἔτυχεν. Ἐστω γὰρ τὸ Α κινουῦν μὲν
ἀκίνητον δέ, τὸ ^a δὲ Β κινούμενόν τε ὑπὸ τοῦ Α καὶ κινουῦν τὸ
ἐφ' ^b ᾧ Γ, τοῦτο δὲ κινούμενον μὲν ὑπὸ τοῦ Β, μὴ κινουῦν δὲ
μηδέν' ^c εἶπερ γὰρ καὶ διὰ ^d πλείονων ^e ἤξει ποτὲ εἰς τὸ Γ,
ἔστω δι' ἐνὸς μόνου. Τὸ δὲ ἅπαν ^f Α Β Γ αὐτὸ ^g ἑαυτὸ
κινεῖ. Ἄλλ' ^h ἐὰν ἀφέλω τὸ Γ, τὸ μὲν Α Β ⁱ κινήσει αὐτὸ
ἑαυτό, τὸ ^k μὲν Α κινουῦν τὸ δὲ Β κινούμενον, τὸ δὲ Γ οὐ
κινήσει αὐτὸ ἑαυτό, οὐδ' ὅλως κινήσεται. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ^l ἢ
Β Γ κινήσει ^m αὐτὴ ἑαυτὴν ἄνευ τοῦ Α· τὸ ⁿ γὰρ Β κινεῖ
^o τῷ ^p κινεῖσθαι ὑπ' ἄλλου, οὐ τῷ ὑφ' ^q αὐτοῦ τινὸς μέρους.
24 Τὸ ^r ἄρα Α Β μόνον αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ. Ἀνάγκη ἄρα τὸ

^m ἑαυτοῦ F.H.I. ⁿ μὲν γὰρ τοῦτο E. ^o ἑαυτὸ F.H.I. ^p ἂν
om. H. ^q κινῶι ταῦτα F.I. κινεῖ ταῦτα H. ^r ἀναγκαῖα H.I. ^s ὄν
om E. ^t μόνως—εἶναι om. E. et pr. K. ^v αὐτὸ κινήτὸν H. ^w κινή-
θήσεται F.I. ^x κινήσεται F.H.I. ^y ἐπειδὴ F.H.I.K. ^z ἑαυτὸ F.I.
^a δὲ om. E. ^b οὐ F.H. ^c ἐπεὶ E. ^d πολλῶν E.K. ^e ἤξει—τὸ Γ
om. E. ^f Α] τὸ α E. ^g αὐτὸ F.K. ^h ἂν K. ⁱ αὐτὸ ἑαυτὸ κινή-
σει F.H.I. ^k μὲν γὰρ α F.H. ^l ἢ] τὸ K. ^m αὐτὸ ἑαυτὸ K. ⁿ γὰρ]
δὲ H, μὲν γὰρ F. ^o τῷ] τὸ K. ^p ὑπ' ἄλλου κινεῖσθαι F.H.I. ^q ἑαυ-
τοῦ F.H.I. ^r ἄρα] γὰρ E.

αὐτὸ ἑαυτὸ κινουὺν ἔχειν τὸ κινουὺν ἀκίνητον δέ, ^s καὶ τὸ κινούμενον μηδὲν δὲ κινουὺν ἐξ ἀνάγκης, ἀπτόμενα ^t ἤτοι ἄμφω ἀλλήλων ἢ θατέρου θατέρον. Εἰ μὲν οὖν συνεχές ἐστὶ τὸ κινουὺν (^v τὸ γὰρ κινούμενον ^w ἀναγκαῖον εἶναι συνεχές), ^x δῆλον ^y ὅτι τὸ πᾶν αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ οὐ τῷ αὐτοῦ ^z τι εἶναι τοιοῦτον οἷον αὐτὸ ^a αὐτὸ κινεῖν, ἀλλ' ὅλον ^b κινεῖ αὐτὸ ἑαυτό, κινούμενον ^c τε καὶ κινουὺν τῷ αὐτοῦ τι εἶναι τὸ κινουὺν καὶ τὸ κινούμενον. Οὐ γὰρ ὅλον κινεῖ οὐδ' ὅλον ^d κινεῖται, ²⁵ ἀλλὰ κινεῖ ^e μὲν τὸ Α, ^f κινεῖται δὲ τὸ Β μόνον· ^g τὸ δὲ Γ ὑπὸ τοῦ ^h Α οὐκέτι ἀδύνατον γάρ. Ἄπορίαν ^δ ἔχει, ⁱ ἐὰν ἀφ᾽ ἑλῆ τις ἢ τῆς Α, εἰ συνεχές τὸ κινουὺν μὲν ἀκίνητον δέ, ἢ τῆς Β τῆς κινουμένης· ἢ λοιπὴ ἄρα κινήσει τῆς Α ἢ τῆς Β κινήθησεται; Εἰ γὰρ τοῦτο, οὐκ ἂν εἴη πρῶτως κινουμένη ὑφ' αὐτῆς ^k ἢ Α Β· ἀφαιρεθείσης γὰρ ἀπὸ τῆς Α Β, ἔτι κινήσει ^l ἑαυτὴν ἢ λοιπὴ ^m Α Β. Ἡ δυνάμει μὲν ἐκάτερον ²⁶ οὐδὲν κωλύει ἢ θατέρον τὸ κινούμενον διαιρετὸν εἶναι, ἐντελεχεία δ' ἀδιαιρετον· ἐὰν δὲ διαιρεθῇ, μηκέτι εἶναι ἔχον τὴν αὐτὴν ⁿ δύναμιν· ὥστ' οὐδὲν κωλύει ^o ἐν διαιρετοῖς δυνάμει ^p πρῶτως ^q ἐνεῖναι. Φανερόν τοίνυν ἐκ τούτων ὅτι ἔστι τὸ ²⁷ ^r πρῶτως κινουὺν ἀκίνητον· εἴτε γὰρ εὐθύς ἴσταται τὸ κινούμενον, ὑπὸ τινος δὲ κινούμενον, εἰς ἀκίνητον τὸ πρῶτον, εἴτε εἰς κινούμενον μὲν, αὐτὸ δ' αὐτὸ κινουὺν καὶ ἰσπᾶν, ἀμφοτέρως συμβαίνει τὸ ^s πρῶτως ^t κινουὺν ^u ἐν ^v ἅπασιν εἶναι τοῖς κινουμένοις ἀκίνητον.

Ἐπεὶ δὲ δεῖ κινήσιν ^w ἀεὶ εἶναι καὶ μὴ ^x διαλείπειν, ⁶ ^y ἀνάγκη ^z εἶναί τι ^δ πρῶτον κινεῖ, ^a εἴτε ἐν εἴτε πλείω, καὶ τὸ

^s καὶ om. E. ^t ἤτοι] ἢ H, δὲ ἤτοι F.K. ^v τὸ μὲν γὰρ E.K.
^w συνεχές ἀναγκαῖον εἶναι F.H.I. ^x δῆλον] ἄφεται ἐκάτερον ἐκατέρου
δῆλον I. ^y ὅτι] δὴ ὅτι F.H.I. ^z τι εἶναι τι τ. E. ^a κινεῖν ἑαυτὸ F.
^b κινεῖ] κινεῖν H. ^c δὲ E.F.H.I. ^d κινεῖται ἀλλὰ om. E. ^e μὲν ἢ
τὸ E. ^f τὸ δὲ β κινεῖται F.H.I, κινεῖται δὲ ἢ τὸ β E. ^g τὸ δὲ Γ—
γάρ om. E. ^h Α] β F.H.I. ⁱ ἂν H. ^k ἢ] ἢ τὸ F. ^l αὐτὴν E.F.H.
^m Α] ἢ α K. ⁿ δύναμιν] φύσιν E.K. ^o ἐν om. I. ^p πρῶτον H.
^q ἐν εἶναι H.I, ἐν εἶναι τι K. τι etiam E. ^r πρῶτον E.K. ^s πρῶ-
τον E.K. ^t κινουὺν om. E.K. ^u ἐν om. pr. K. ^v πᾶσιν E.
^w εἶναι ἀεὶ H.K. ^x διαλείπειν K. ^y ἀναγκαῖον F.H.I. ^z τι εἶναι F.H.I.
^a εἴτε οὖν ἐν F.H.

^b πρῶτον κινουὺν ἀκίνητον. Ἐκαστον μὲν οὖν ^c αἰδιον εἶναι τῶν ἀκινήτων μὲν κινούντων δὲ οὐδὲν πρὸς τὸν νῦν λόγον ὅτι ^d ἀναγκαῖον εἶναι τι ^d τὸ ἀκίνητον μὲν ^e αὐτὸ πάσης ^f τῆς ἐκτὸς μεταβολῆς, καὶ ἀπλῶς ^g καὶ κατὰ συμβεβηκός, ² κινητικὸν δ' ἐτέρου, δῆλον ὧδε σκοποῦσιν. Ἐστω δ', εἴ τις βούλεται, ἐπὶ τινῶν ἐνδεχόμενον ὥστ' εἶναι ποτε καὶ μὴ εἶναι ἄνευ γενέσεως καὶ φθορᾶς· τάχα γὰρ ἀναγκαῖον, εἴ τι ἀμερές ^h ὅτε μὲν ἔστιν ὅτε δὲ μὴ ἔστιν ἄνευ τοῦ μεταβάλλειν, ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ εἶναι ⁱ πᾶν τὸ τοιοῦτον. Καὶ τῶν ἀρχῶν τῶν ἀκινήτων μὲν κινητικῶν δ' ἐνίας ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ εἶναι, ἐνδεχέσθω καὶ τοῦτο. Ἄλλ' οὐ ^k τί πάσας γε δυνατόν· δῆλον γὰρ ὡς αἰτιὸν ^l τι τοῖς αὐτὰ ἑαυτὰ κινουσίην ^m ἔστι τοῦ ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ ⁿ μὴ. Τὸ μὲν γὰρ αὐτὸ ἑαυτὸ κινουὺν ^o ἅπαν ἔχειν ἀνάγκη μέγεθος, εἰ μὴδὲν κινεῖται ἀμερές, τὸ δὲ κινουὺν οὐδεμία ἀνάγκη ἐκ τῶν ⁴ εἰρημένων. Τοῦ ^p δὴ τὰ μὲν γίγνεσθαι τὰ δὲ φθείρεσθαι, καὶ τοῦτ' εἶναι συνεχῶς, οὐδὲν αἴτιον τῶν ἀκινήτων μὲν μὴ αἰεὶ ^δ ὄντων, οὐδ' αὖ τῶν αἰεὶ μὲν ^q ταδὶ κινούντων, τούτων δ' ἕτερα. Τοῦ γὰρ αἰεὶ ^r καὶ συνεχοῦς οὔτε ἕκαστον αὐτῶν αἴτιον ^s οὔτε πάντα· τὸ μὲν γὰρ οὕτως ἔχειν αἰδιον καὶ ἐξ ἀνάγκης, τὰ δὲ πάντα ἄπειρα, καὶ οὐχ ἅμα πάντα ὄντα. ⁵ Δῆλον τοίνυν ὅτι, εἰ καὶ μυριάκις ἔναι ἀρχαὶ τῶν ἀκινήτων ^t μὲν κινουσῶν δέ, καὶ πολλὰ τῶν αὐτὰ ^v ἑαυτὰ κινούντων φθείρεται, ^w τὰ δ' ἐπιγίνεται, καὶ τόδε μὲν ^x ἀκίνητον ὃν ^y τόδε κινεῖ, ἕτερον δὲ τοδί· ἀλλ' οὐδὲν ἦττον ἔστι τι ^z ὃ περιέχει, καὶ τοῦτο παρ' ἕκαστον, ὃ ἔστιν αἴτιον τοῦ τὰ μὲν εἶναι τὰ δὲ μὴ καὶ τῆς συνεχοῦς μεταβολῆς· καὶ τοῦτο μὲν ⁶ πούτοις, ταῦτα δὲ τοῖς ἄλλοις αἴτια κινήσεως. Εἴπερ οὖν

^b πρῶτως H. ^c ἰδιον E. ^d τὸ] τὸ αἰεὶ K. ^e αὐτὸ καὶ πάσης K. ^f τῆς] τε F, om. E.K. ^g καὶ post ἀπλῶς om. E. ^h ὃ μὲν ἔστιν ὃ δὲ E. ⁱ πᾶν—μὴ εἶναι om. F. ^k γε πάσας E.F. ^l τι om. E. ^m ἔστι τι τοῦ E. ⁿ μὴ] μὴ εἶναι F.H.I. ^o ἀνάγκη ἅπαν μέγεθος ἔχειν F.H.I. ^p δὲ E. ^q ταδὶ] αὐτὰ E. ^r καὶ om. F. ^s οὔτε πάντα αἴτια E.K. ^t μὲν om. E. ^v αὐτὰ F.H. ^w τὰ] τινὰ H. ^x ἀκίνητον F. ^y τόδε δὲ κινεῖ E. ^z ὃ] ὃ καὶ E.

αἰδῖος ἢ κίνησις, αἰδῖον καὶ τὸ κινουὶν ἔσται πρῶτον, εἰ ἔν· εἰ δὲ πλείω, ^a πλείω τὰ αἰδῖα. ^b Ἐν δὲ μᾶλλον ἢ πολλὰ καὶ πεπερασμένα ἢ ἄπειρα δεῖ νομίζειν. Τῶν αὐτῶν γὰρ συμβαινόντων αἰεὶ τὰ πεπερασμένα μᾶλλον ληπτέον· ἐν γὰρ τοῖς φύσει ^b δεῖ τὸ πεπερασμένον καὶ ^c τὸ βέλτιον, ^d ἂν ἐνδέχεται, ὑπάρχει μᾶλλον. Ἰκανὸν δὲ καὶ ^e εἰ ἔν, ὃ πρῶτον τῶν ἀκινήτων αἰδῖον ^f ὃν ἔσται ἀρχὴ τοῖς ἄλλοις κινήσεως. Φα-
7 νερὸν δὲ καὶ ἐκ τούδε ὅτι ἀνάγκη εἶναι τι ^g ἐν καὶ αἰδῖον τὸ πρῶτον κινουὶν. Δέδεικται γὰρ ὅτι ἀνάγκη ^h αἰεὶ κίνησιν εἶναι. Εἰ δὲ ⁱ αἰεὶ, ἀνάγκη ^k καὶ συνεχῆ εἶναι· καὶ γὰρ τὸ ^l αἰεὶ συνεχές, τὸ δ' ἐφεξῆς οὐ συνεχές. Ἄλλὰ μὴν εἰ ^m γε συνεχῆς, μία. Μία δ', ⁿ εἰ ὀύφ' ἐνός τε τοῦ κινουμένου ^p καὶ ἐνός τοῦ κινουμένου· εἰ ^q γὰρ τι ἄλλο καὶ ἄλλο κινήσει, οὐ συνεχῆς ἢ ὅλη κίνησις, ἀλλ' ἐφεξῆς. Ἐκ τε δὴ τούτων ⁸ πιστεύσειεν ἂν τις εἶναι τι πρῶτον ἀκίνητον, καὶ πάλιν ἐπιβλέψας ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν κινουόντων. Τὸ μὲν δὴ εἶναι ἄττα τῶν ^r ὄντων ^a ὅτε μὲν κινεῖται ὅτε δ' ἡρεμεῖ φανερόν. Καὶ διὰ ^s τούτου γέγονε δῆλον ὅτι οὔτε πάντα κινεῖται οὔτε πάντα ἡρεμεῖ οὔτε τὰ μὲν αἰεὶ ἡρεμεῖ τὰ δ' ^t αἰεὶ κινεῖται· τὰ γὰρ ἐπαμφοτερίζοντα καὶ δύναμιν ἔχοντα τοῦ ^v ὅτε μὲν κινεῖσθαι ^w ὅτε δ' ἡρεμεῖν δείκνυσι περὶ αὐτῶν. Ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν τοι-
9 αὐτα δῆλα πᾶσι, βουλόμεθα δὲ δεῖξαι καὶ τοῖν δυοῖν ^x ἐκάτε-
ραν τὴν φύσιν, ὅτι ἔστι τὰ μὲν αἰεὶ ἀκίνητα τὰ δ' αἰεὶ κινούμενα, προϊόντες δ' ἐπὶ τούτο καὶ θέντες ἅπαν τὸ κινούμενον ὑπὸ τίνος κινεῖσθαι, καὶ τούτ' εἶναι ἢ ἀκίνητον ἢ κινούμενον, ^y καὶ κινούμενον ^z ἢ ὀφ' ^a αὐτοῦ ἢ ὀφ' ἄλλου αἰεὶ, ^b προήλθομεν ἐπὶ τὸ λαβεῖν ὅτι τῶν κινουμένων ^c ἐστὶν ἀρχὴ ^d κινουμέ-

^a τὰ αἰδῖα πλείω K. ^b δεῖ] δὴ E. ^c τὸ post καὶ om. E. ^d εἰάν F.H.I.K. ^e εἰ om. E.K. ^f ὃν om. E. ^g ἐν] αἰεὶ H. ^h κίνησιν αἰεὶ εἶναι H I, εἶναι κίνησιν αἰεὶ F. ⁱ αἰεὶ] δεῖ F.H. et pr. I, δεῖ αἰεὶ κίνησιν εἶναι G.C. K. ^k καὶ ante σ. om. E.K. ^l αἰεὶ] αἰεὶ εἶναι F. et G.C. K. ^m γε om. F.I. ⁿ εἰ] ἢ E.I.K., om. H. ^o ἐφ' I. ^p καὶ ὀφ' ἐνός E. ^q γὰρ τι] τι γὰρ I, γὰρ καὶ F, γὰρ E.K. ^r ὄντων om. K. ^s τούτου γεγονέναι E. ^t αἰεὶ om. I. ^v ὅτε μὲν om. E.K. ^w ὅτε δ'] καὶ E.K. ^x ἐκάτερον E. ^y καὶ κινούμενον om. F. ^z ἢ om. E. ^a εἰαυτοῦ H. ^b προσηλθομεν E. ^c ἐστὶν om. E. ^d κινούμενον K.

νων ^e μὲν ὃ αὐτὸ ἑαυτὸ κινεῖ, πάντων δὲ τὸ ἀκίνητον ὀρώμεν δὲ καὶ φανερώς ὄντα τοιαῦτα ἃ κινεῖ αὐτὰ ἑαυτά, οἷον τὸ τῶν ¹⁰ ἐμψύχων καὶ τὸ τῶν ζώων γένος. Ταῦτα ^f δὴ καὶ δόξαν παρείχε μὴ ποτ' ^g ἐνδέχεται κίνησιν ἐγγίνεσθαι μὴ οὔσαν ὅλως, διὰ τὸ ἐν τούτοις ^h ὄραν ἡμᾶς τοῦτο συμβαῖνον· ἀκίνητα γὰρ ⁱ ποτε ὄντα κινεῖται πάλιν, ὡς δοκεῖ. Τοῦτο δὴ δεῖ λαβεῖν, ὅτι μίαν κίνησιν αὐτὰ κινεῖ, καὶ ὅτι ταύτην οὐ κυρίως· οὐ γὰρ ἐξ αὐτοῦ τὸ αἴτιον, ἀλλ' ἐνεῖσιν ἄλλαι κινήσεις φυσικαὶ τοῖς ζώοις, ἃς οὐ κινουῦνται δι' ^k αὐτῶν, οἷον αὔξησης φθίσις ἀναπνοή, ἃς κινεῖται τῶν ζώων ἕκαστον ἡρεμοῦν ¹¹ καὶ οὐ κινούμενον τὴν ὑφ' αὐτοῦ κίνησιν. ¹ Τούτου δ' αἴτιον τὸ περιέχον καὶ πολλὰ τῶν εἰσιόντων, οἷον ^m ἐνίων τροφή· πεπτομένης γὰρ καθεύδουσι, διακρινομένης δ' ἐγείρονται καὶ κινουῦσιν ἑαυτούς, τῆς πρώτης ἀρχῆς ἕξωθεν οὔσης. Διὸ οὐκ αἰεὶ κινουῦνται συνεχῶς ὑφ' ⁿ αὐτῶν· ἄλλο γὰρ τὸ κινουῦν αὐτὸ κινούμενον καὶ μεταβάλλον πρὸς ἕκαστον τῶν κινούντων ¹² ἑαυτά. ¹ Ἐν πᾶσι δὲ τούτοις κινεῖται τὸ ^p κινουῦν πρῶτον καὶ ^q τὸ αἴτιον τοῦ αὐτοῦ ἑαυτὸ κινεῖν ὑφ' ^r αὐτοῦ, κατὰ συμβεβηκὸς μέντοι· μεταβάλλει γὰρ τὸν τόπον τὸ σῶμα, ὥστε καὶ ^s τὸ ἐν τῷ σώματι ὄν καὶ ^t τὸ ἐν τῇ μοχλείᾳ κινουῦν ἑαυτό. ¹ Ἐξ ὧν ἔστι πιστεύσαι ὅτι εἴ τί ἐστι τῶν ἀκινήτων μὲν κινούντων δὲ καὶ ^v αὐτῶν ^w κινουμένων κατὰ συμβεβηκός, ¹³ ἀδύνατον συνεχῆ κίνησιν ^x κινεῖν. ^v Ὡστ' εἴπερ ἀνάγκη συνεχῶς εἶναι κίνησιν, εἶναι ^y τι δεῖ τὸ πρῶτον κινουῦν ἀκίνητον, καὶ ^z μὴ κατὰ συμβεβηκός, ^a εἰ μέλλει, καθάπερ ^b εἴπομεν, ^c ἔσσεσθαι ἐν τοῖς οὔσιν ἄπαστός ^d τις καὶ ἀθάνατος κίνησις, καὶ μένειν τὸ ὄν αὐτὸ ^e ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ αὐτῷ· τῆς γὰρ

^e μὲν om. E. ^f δὴ om. E. ^g ἐνδέχεται H. ^h ἡμᾶς ὄραν F.H.I. ⁱ ὄντα ποτέ F.H. ^k ἑαυτῶν F.H. ^l τούτων F.K. ^m ἐνίων ἢ τροφή· πεπτομένων μὲν γὰρ K. ⁿ ἑαυτῶν F.H.I. ^o ἑαυτό H.I. ^p πρῶτως κινουῦν F. ^q τὸ om. E. ^r ἑαυτοῦ F. ^s τὸ ante ἐν om. I. ^t τὸ ἐν] ὡς rc. K, om. H.I.K. ^v αὐτὸ E, ἑαυτὰ K. ^w κινουμένων om. E.K. ^x κινεῖν om. E. ^y τι] τι πρῶτον I. ^z μὴ om. H. ^a εἰ μέλλει om. E. ^b εἴπομεν ἔμπροσθεν ἔσσεσθαι E. ^c ἔσσεσθαι ante καθάπερ K, post οὔσιν F.H.I. ^d τις om. E, post ἀθάνατος ponit I. ^e ἐν αὐτῷ] ἑαυτῷ I, ἐν ἑαυτῷ F.

ἀρχῆς μενούσης ἀνάγκη καὶ τὸ πᾶν ^ε μένειν συνεχῆς ὄν πρὸς τὴν ἀρχήν. Οὐκ ἔστι δὲ τὸ αὐτὸ ^ε τὸ κινεῖσθαι κατὰ συμ-¹⁴ βεβηκὸς ὑφ' ^h αὐτοῦ καὶ ὑφ' ἑτέρου· τὸ μὲν γὰρ ὑφ' ἑτέρου ⁱ ὑπάρχει καὶ τῶν ἐν τῷ οὐρανῷ ἐνίαις ἀρχαῖς, ὅσα πλείους φέρεται φοράς, θάτερον δὲ τοῖς φθαρτοῖς μόνον. Ἄλλὰ μὴν εἴ ^k γέ ἐστὶ τι αἰεὶ ^l τοιοῦτον, κινουῦν ^m μὲν τι ἀκίνητον δὲ ⁿ αὐτὸ καὶ αἰδίον, ἀνάγκη καὶ τὸ πρῶτον ^o ὑπὸ τούτου κινούμενον αἰδίον εἶναι, Ἔστι δὲ τοῦτο δηλὸν μὲν καὶ ἐκ ¹⁵ τοῦ μὴ ἂν ἄλλως εἶναι γένεσιν καὶ φθορὰν καὶ μεταβολὴν τοῖς ἄλλοις, εἰ μὴ τι κινήσει κινούμενον· τὸ μὲν ^p γὰρ ἀκίνητον ^q τὴν αὐτὴν αἰεὶ ^r κινήσει τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ μίαν κίνησιν, ἅτε οὐδὲν αὐτὸ μεταβάλλον πρὸς τὸ κινούμενον· ^s τὸ δὲ κινούμενον ^t ὑπὸ τοῦ κινουμένου μὲν, ὑπὸ τοῦ ἀκινήτου ^v δὲ κινουμένου ^w ἥδη, διὰ τὸ ἄλλως καὶ ἄλλως ἔχειν πρὸς τὰ πράγματα, οὐ τῆς αὐτῆς ἔσται κινήσεως αἴτιον, ἀλλὰ διὰ τὸ ^x ἐν ἐναντίοις εἶναι τόποις ἢ εἴδεσιν ἐναντίως παρέξεται κινούμενον ἕκαστον τῶν ἄλλων, ^y καὶ ὅτε μὲν ἡρεμοῦν ὅτε δὲ κινούμενον. Φανερόν ^z δὴ γέγονεν ἐκ τῶν εἰρημένων καὶ ὁ ¹⁶ κατ' ἀρχὰς ἠποροῦμεν, τί δὴ ποτε οὐ πάντα ^a ἢ ^b κινεῖται ἢ ἡρεμεῖ, ἢ τὰ μὲν ^c κινεῖται αἰεὶ τὰ δ' ^d αἰεὶ ἡρεμεῖ, ἀλλ' ἔνια ὅτε μὲν ὅτε δ' οὐ. Τούτου γὰρ τὸ αἴτιον δηλόν ἐστι νῦν, ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ ἀκινήτου κινεῖται αἰδίου, διὸ αἰεὶ ^e μεταβάλλει, τὰ δ' ὑπὸ κινουμένου καὶ μεταβάλλοντος, ὥστε ^f καὶ αὐτὰ ἀναγκαῖον μεταβάλλειν. Τὸ δ' ἀκίνητον, ὥσπερ εἴρηται, ^g ἅτε ἀπλῶς καὶ ὡσαύτως καὶ ἐν τῷ αὐτῷ διαμέμον, μίαν καὶ ἀπλῆν κινήσει κίνησιν.

Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἄλλην ποιησαμένοις ἀρχὴν μάλλον 7

^ε συνεχῆς ὄν μένειν I. ^ε τὸ ante κινεῖσθαι om. E. ^h ἑαυτοῦ F.H.I.
ⁱ ὑπάρχειν I. ^k γε om. F.H.I. ^l τοιοῦτο H.I. ^m μέντοι I. ⁿ καὶ αὐτὸ I. ^o ὑπὸ τούτου om. F, post κινούμενον pronunt H.I. ^p γὰρ] αρ E. ^q τὴν αὐτὴν om. E.K. ^r τὸν αὐτὸν κινήσει K. ^s τὸ δὲ κινούμενον om. E. ^t ὑπὸ τοῦ κινουμένου μὲν om. E.K. ^v δὲ] ἢ K. ^w ἥδη post ἔχειν E. ^x ἐν om. E. ^y καὶ om. I. ^z δὲ E. ^a ἢ om. H. ^b ἡρεμεῖ ἢ κινεῖται F.H.I. ^c αἰεὶ κινεῖται F.H.I. ^d αἰεὶ ante ἡρ. om. E. ^e μεταβ.] κινεῖται E.K. ^f ἀναγκαῖον καὶ αὐτὰ I. ^g ἅτε om. E.

^h ἔσται περὶ τούτων φανερόν. Σκεπτέον γὰρ πότερον ⁱ ἐνδέχεται τινα κινήσιν εἶναι συνεχῆ ἢ οὐ, καὶ εἰ ἐνδέχεται, τίς αὐτή, καὶ τίς πρώτη τῶν κινήσεων· δηλον γὰρ ὡς εἶπερ ἀναγκαῖον ^k μὲν αἰεὶ κινήσιν ^l εἶναι, πρώτη δ' ἦδε καὶ συνεχῆς, ὅτι τὸ πρῶτον κινουὺν κινεῖ ταύτην τὴν κινήσιν, ^m ἣν ἀναγκαῖον ⁿ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν εἶναι καὶ συνεχῆ καὶ πρώτην. Τριῶν δ' οὐσῶν κινήσεων, τῆς τε ^o κατὰ μέγεθος καὶ τῆς ^p κατὰ πάθος καὶ τῆς κατὰ τόπον, ἣν καλοῦμεν φοράν, ταύτην ἀναγκαῖον εἶναι ^q πρώτην. Ἀδύνατον γὰρ αὐξήσιν εἶναι ἀλλοιώσεως μὴ ^r προϋπαρχούσης· τὸ γὰρ ^s αὐξανόμενον ἔστι μὲν ὡς ὁμοίῳ αὐξάνεται, ἔστι δ' ὡς ἀνομοίῳ· ^t τροφή γὰρ λέγεται τῷ ³ ἐναντίῳ τὸ ἐναντίον. ^v Προσγίνεταί δὲ πᾶν γινόμενον ὁμοιον ὁμοίῳ. Ἀνάγκη οὖν ἀλλοιώσιν ^w εἶναι τὴν εἰς τὰναντία μεταβολήν. Ἀλλὰ μὴν εἴ γε ἀλλοιοῦται, ^x δεῖ τι εἶναι τὸ ἀλλοιοῦν καὶ ποιοῦν ἐκ τοῦ δυνάμει θερμοῦ ^y τὸ ἐνεργείᾳ θερμόν. Δηλον ^z οὖν ὅτι τὸ κινουὺν οὐχ ὁμοίως ἔχει, ἀλλ' ^a ὅτε μὲν ἐγγύτερον ὅτε δὲ πορρώτερον τοῦ ἀλλοιουμένου ἐστίν. ταῦτα δ' ἄνευ φοράς οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. ^b Εἰ ἄρα ^c ἀνάγκη αἰεὶ κινήσιν εἶναι, ἀνάγκη καὶ φοράν ^d αἰεὶ εἶναι πρώτην τῶν κινήσεων, καὶ ^e φοράς, εἰ ἔστιν ἢ μὲν πρώτη ἢ δ' ⁵ ὑστέρα, τὴν πρώτην. Ἔτι δὲ πάντων τῶν παθημάτων ἀρχὴ πύκνωσις καὶ μάνωσις· καὶ γὰρ βαρὺ καὶ κοῦφον καὶ μαλακὸν καὶ σκληρὸν καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν πυκνότητες δοκοῦσι καὶ ἀραιότητες εἶναι τινες. Πύκνωσις δὲ καὶ μάνωσις σύγκρισις καὶ διάκρισις, καθ' ^f ἧς γένεσις καὶ φθορὰ λέγεται τῶν οὐσιῶν. Συγκρινόμενα δὲ καὶ διακρινόμενα ἀνάγκη κατὰ τόπον μεταβάλλειν. Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦ αὐξανόμενου ^g καὶ

^h ἔσται om. I. ⁱ εἶναι τινα κινήσιν ἐνδέχεται H.I. et omissio εἶναι F. ^k κινήσιν μὲν αἰεὶ I. ^l εἶναι om. K. ^m ἣν om. E. ⁿ καὶ post εἶναι E.K. ^o κατὰ τὸ μέγεθος F.H.I. ^p κατὰ τὸ πάθος H.I. ^q πρῶτον E. ^r ὑπαρχούσης E. ^s αὐξόμενον F. ^t τὸ γὰρ ἐναντίον τροφή λέγεται τῷ ἐναντίῳ F.H.I. ^v προσγίνεσθαι K. ^w εἶναι post μεταβολὴν H. ^x δεήσει εἶναι F.H.I. ^y τὸ om. E.K. ^z οὖν] οὖν ἐστίν F.H.I. ^a ὅτε—ὅτε] ποτέ—ποτέ F, ποτέ—τοτέ H.I. ^b εἰ om. E. ^c κινήσιν αἰεὶ ἀνάγκη H. ^d εἶναι αἰεὶ H. ^e vocis φοράς litteram s corr. E. ^f ἧς] ἧς καὶ F. ^g καὶ ante φθ. om. F.

φθίνοντος μεταβάλλει κατὰ τόπον τὸ μέγεθος. Ἔτι καὶ ⁶
^h ἐντεῦθεν ἐπισκοποῦσιν ἔσται φανερόν ὅτι ἡ φορὰ πρώτη.
 Τὸ γὰρ πρῶτον ὡσπερ ⁱ καὶ ^k ἐπὶ τῶν ἄλλων, οὕτω καὶ ^l ἐπὶ
 κινήσεως ^m ἂν ⁿ λέγοιτο πλεοναχῶς. Λέγεται δὲ πρότερον, οὐ
 τε μὴ ὄντος οὐκ ἔσται τᾶλλα, ἐκείνο δ' ἄνευ τῶν ἄλλων, καὶ τὸ
 τῷ χρόνῳ, καὶ ^o τὸ κατ' οὐσίαν. Ὡστ' ἐπεὶ κίνησιν ^p μὲν ⁷
 ἀναγκαῖον εἶναι συνεχῶς, ^q εἴη δ' ἂν συνεχῶς ἢ ^r ἢ ^s συνεχῆς ἢ
 ἢ ἐφεξῆς, μᾶλλον δ' ἢ συνεχῆς, καὶ βέλτιον συνεχῆ ἢ ἐφεξῆς
 εἶναι, τὸ δὲ βέλτιον αἰεὶ ὑπολαμβάνομεν ἐν τῇ φύσει ὑπάρ-
 χειν, ^t ἂν ^v ἢ δυνατόν, δυνατόν ^w δὲ συνεχῆ εἶναι (δειχθήσεται
 δ' ὕστερον· νῦν δὲ τοῦθ' ὑποκείσθω), καὶ ταύτην οὐδεμίαν
^x ἄλλην οἶόν τ' εἶναι ^y ἄλλ' ἢ φορὰν, ἀνάγκη τὴν φορὰν εἶναι
 πρώτην. Οὐδεμία γὰρ ἀνάγκη οὔτε ^z αὔξασθαι οὔτε ἄλλοι-
 οὔσθαι τὸ φερόμενον, οὐδὲ δὴ γίνεσθαι ἢ φθείρεσθαι· τού-
 των δὲ οὐδεμίαν ἐνδέχεται τῆς συνεχοῦς μὴ οὔσης, ἣν κινεῖ τὸ
 πρῶτον κινουῦν. Ἔτι χρόνῳ ^a πρώτην τοῖς γὰρ αἰδίοις ^b μό-
 νον ἐνδέχεται κινεῖσθαι ταύτην. Ἄλλ' ἐφ' ^c ἐνὸς μὲν ^d ὄτου-
 οῦν τῶν ἐχόντων γένεσιν τὴν φορὰν ἀναγκαῖον ὑστάτην
^e εἶναι τῶν κινήσεων· μετὰ γὰρ τὸ γενέσθαι πρῶτον ^f ἄλ-
 λοιώσεις καὶ αὔξεις, φορὰ δ' ἤδη ^g τετελειωμένων κινήσεις ἔστιν.
 Ἄλλ' ἕτερον ἀνάγκη κινούμενον εἶναι κατὰ φορὰν πρότερον, ¹⁰
 ὃ καὶ τῆς γενέσεως αἴτιον ἔσται τοῖς γινομένοις, οὐ γινομέ-
 νον, οἶον τὸ γεννηῆσαν τοῦ γεννηθέντος, ^h ἐπεὶ δόξειέ ⁱ γ' ἂν ἢ
 γένεσις εἶναι πρώτη τῶν κινήσεων διὰ τοῦτο, ὅτι ^k γενέσθαι
 δεῖ τὸ πρᾶγμα ^l πρῶτον. Τὸ δ' ἐφ' ἐνὸς μὲν ὄτουοῦν τῶν
 γινομένων οὕτως ἔχει, ἄλλ' ἕτερον ἀναγκαῖον πρότερόν τι

^h ἐνταῦθα F. ⁱ καὶ om. E.K. ^k ἐφ' ἐτέρων E.K. ^l ἐπὶ τῆς κ. F.
^m ἂν om. E.H.K. ⁿ λέγεται K, λέγοιτο πρῶτον F.I. ^o τὸ ante κατ'
 om. E. ^p μὲν om. H. ^q εἴη δ' ἂν συνεχῶς ἢ om. E. ^r ἢ om. K.
^s συνεχῆς οὔσα ἢ εἰ ἐφ. K, συνεχῆς ἢ ἐφεξῆς E. ^t εἰαν F.H.I. ^v εἴη E.
^w δὲ] δ' ἐστὶ F.H.I. ^x ἄλλην om. F.H.I. ^y ἄλλα φ. F.H.I.K. ^z αὔ-
 ξάνεσθαι F.H.I.K. ^a πρώτη E. ^b ἐνδέχεται μόνον F.I., ἐνδέχεται μό-
 νην H. ^c ἐν I. ^d τῶν ἐχόντων ὄτουοῦν F. ^e τῶν κινήσεων εἶναι E.
^f ἄλλοιώσιν καὶ αὔξησιν F, αὔξεις καὶ ἄλλοιώσεις K. ^g τελειουμένων H,
 τελουμένων F.I. ^h ἐπειδὴ F. ⁱ γ'] δ' H, om. F.I. ^k γίνεσθαι H.
^l πρότερον K.

κινεῖσθαι τῶν γινομένων ^m ὃν αὐτὸ καὶ μὴ γινόμενον, καὶ τού-
 11 του ἕτερον πρότερον. Ἐπεὶ δὲ γένεσιν ἀδύνατον εἶναι πρώ-
 την (πάντα γὰρ ἂν εἴη τὰ κινούμενα ⁿ φθαρτά), δῆλον ὡς
 οὐδὲ τῶν ἐφεξῆς κινήσεων οὐδεμία ^o προτέρα· λέγω δ' ἐφεξῆς
 αὔξησιν, εἴτ' ἀλλοίωσιν καὶ φθίσιν καὶ φθοράν· πάσαι γὰρ
 ὕστεραι γενέσεως, ὥστ' εἰ μὴδὲ γένεσις προτέρα φορᾶς, οὐδὲ
 12 τῶν ἄλλων οὐδεμία μεταβολῶν. Ὅλως ^p δὲ φαίνεται τὸ γινό-
 μενον ἀτελὲς καὶ ἐπ' ἀρχὴν ἰόν, ὥστε τὸ τῆ γενέσει ὕστερον
 τῆ φύσει πρότερον εἶναι. Τελευταῖον δὲ φορὰ πᾶσιν ὑπάρ-
 χει τοῖς ἐν γενέσει. Διὸ τὰ μὲν ὅλως ἀκίνητα τῶν ^q ζῶντων
 δι' ἔνδειαν ^r τοῦ ^s ὀργάνου, οἷον τὰ φυτὰ καὶ πολλὰ γένη τῶν
 13 ζῶων, τοῖς δὲ τελειομένοις ^t ὑπάρχει. Ὅστ' εἰ μᾶλλον
 ὑπάρχει φορὰ τοῖς μᾶλλον ἀπειληφόσι τὴν φύσιν, ^v καὶ ἡ
 κίνησις ^w αὕτη πρώτη τῶν ἄλλων ἂν εἴη κατ' οὐσίαν, διὰ τε
 ταῦτα καὶ διότι ἥκιστα τῆς οὐσίας ἐξίσταται τὸ κινούμενον
 τῶν κινήσεων ἐν τῷ φέρεσθαι· κατὰ μόνην γὰρ οὐδὲν μετα-
 βάλλει τοῦ εἶναι, ὥσπερ ἀλλοιουμένου μὲν τὸ ποιόν, αὔξανο-
 μένου δὲ καὶ φθίνοντος τὸ ποσόν. Μάλιστα δὲ δῆλον ὅτι
 τὸ κινοῦν αὐτὸ αὐτὸ μάλιστα ταύτην κινεῖ κυρίως τὴν κατὰ
 τόπον· καίτοι φαμέν τούτ' εἶναι ^x τῶν κινουμένων ^y καὶ κινούν-
 τῶν ἀρχὴν καὶ πρῶτον τοῖς κινουμένοις τὸ ^z αὐτὸ ^a αὐτὸ
 κινοῦν.

14 Ὅτι μὲν τοίνυν τῶν κινήσεων ἡ φορὰ πρώτη, φανερόν ἐκ
 τούτων· τίς δὲ φορὰ πρώτη, νῦν ^b δεικτέον. Ἄμα δὲ καὶ ^c τὸ
 νῦν καὶ ^d τὸ πρότερον ὑποτεθέν, ὅτι ἐνδέχεται τινα κίνησιν
 εἶναι συνεχῆ καὶ αἰδίον, φανερόν ἔσται τῆ αὐτῆ μεθόδῳ. Ὅτι
 μὲν οὖν τῶν ἄλλων κινήσεων οὐδεμίαν ἐνδέχεται συνεχῆ εἶναι,
 15 ἐκ τῶνδε φανερόν. Ἄπασαι γὰρ ἐξ ἀντικειμένων εἰς ἀντι-
 κείμενά εἰσιν ^e αἱ κινήσεις καὶ μεταβολαί, οἷον γενέσει μὲν

^m ὃν]ον καὶ H. ⁿ ante φθαρτά litteram deletam E. ^o πρότερον E.
^p δέ] τε εἰ K, om. E. ^q ζῶων H. ^r τοῦ ὀργάνου om. K. ^s ὀργάνου ὑπάρ-
 χει οἷον F. ^t ὑπάρχει om. pr. F. ^v καὶ] κᾶν K. ^w αὐτῆ K. ^x τοῦ
 κινουμένου rc. K. ^y καὶ τῶν κινούντων H. I. ^z αὐτὸ om. H. ^a ἑαυτὸ
 E, om. F. ^b δεδεικταιον E. ^c τὸν K. ^d τὸ om. E. K. ^e αἰ] καὶ K.

καὶ φθορᾶ τὸ ὄν καὶ ^f τὸ μὴ ὄν ὄροι, ἀλλοιῶσει δὲ τὰναντία πάθη, αὐξήσει δὲ καὶ φθίσει ἢ μέγεθος καὶ μικρότης ἢ τελειότης μεγέθους καὶ ἀτέλεια· ἐναντία δ' αἰ εἰς τὰ ἐναντία. Τὸ δὲ μὴ αἰεὶ κινούμενον τήνδε τὴν κίνησιν, ὄν δὲ πρότερον, ἀνάγκη πρότερον ἡρεμεῖν. Φανερόν ^g οὖν ὅτι ἡρεμήσει ἐν 16 τῷ ἐναντίῳ τὸ μεταβάλλον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν μεταβολῶν ἀντίκειται γὰρ φθορὰ καὶ γένεσις ἀπλῶς καὶ ἢ καθ' ἕκαστον τῇ καθ' ἕκαστον. Ὡστ' εἰ ἀδύνατον ἅμα μεταβάλλειν τὰς ἀντικειμένας, οὐκ ἔσται συνεχῆς ἢ μεταβολή, ἀλλὰ μεταξύ ἔσται αὐτῶν χρόνος. Οὐδὲν γὰρ διαφέρει ἐναντίας 17 ἢ μὴ ἐναντίας εἶναι τὰς κατ' ἀντίφασιν μεταβολάς, εἰ μόνον ἀδύνατον ἅμα τῷ αὐτῷ παρεῖναι· τοῦτο γὰρ τῷ ὄλῳ ^h οὐδὲν χρήσιμον. Οὐδ' εἰ μὴ ἀνάγκη ἡρεμῆσαι ἐν τῇ ἀντιφάσει, μῆδ' ἐστὶ ⁱ μεταβολὴ ἡρεμίας ἐναντίον· οὐ γὰρ ἴσως ἡρεμεί τὸ μὴ ὄν, ἢ δὲ φθορὰ εἰς τὸ μὴ ὄν. Ἄλλ' εἰ μόνον μεταξύ γίγνεται χρόνος· οὕτω γὰρ οὐκ ^k ἔστιν ἢ μεταβολὴ συνεχῆς· οὐδὲ γὰρ ἐν τοῖς πρότερον ^l ἢ ἐναντίωσις ^m χρήσιμον, ἀλλὰ τὸ μὴ ἐνδέχασθαι ἅμα ὑπάρχειν. Οὐ δεῖ δὲ ταρατ- 18 τεσθαι, ὅτι τὸ αὐτὸ πλείοσιν ἔσται ἐναντίον, οἷον ⁿ ἢ κίνησις καὶ στάσει καὶ κινήσει τῇ εἰς τὸναντίον, ἀλλὰ μόνον τοῦτο ^o λαμβάνειν, ὅτι ἀντίκειται πῶς καὶ τῇ κινήσει καὶ τῇ ἡρεμίας ἢ κίνησις ἢ ἐναντία, καθάπερ τὸ ἴσον καὶ τὸ μέτριον τῷ ὑπερέχοντι καὶ ^p τῷ ὑπερεχομένῳ, καὶ ὅτι οὐκ ἐνδέχεται ἅμα τὰς ἀντικειμένας οὔτε κινήσεις οὔτε μεταβολὰς ὑπάρχειν. Ἐπι δ' ἐπὶ τε τῆς γενέσεως καὶ τῆς φθορᾶς ^q καὶ παντελῶς 19 ἄτοπον ἂν εἶναι δόξειεν, εἰ γενόμενον ^r εὐθὺς ἀνάγκη φθαρῆναι καὶ μηδένα χρόνον διαμεῖναι. Ὡστ' ἐκ τούτων ἂν ἢ πίστις ^s γένοιτο ταῖς ἄλλαις· φυσικὸν γὰρ τὸ ὁμοίως ἔχειν ἐν ^t ἀπάσαις.

^v Ὅτι δὲ ἐνδέχεται ^v εἶναι τινα ἄπειρον, μίαν οὖσαν καὶ 8

^f τὸ post καὶ om. F.H.I. ^g οὖν] δ' E. ^h οὐδὲν om. F.K. ⁱ μεταβολῇ ἡρεμίας H.I. ^k ἔσται H.I.K. ^l ἢ om. E. ^m χρήσιμος F.H. ⁿ ἢ] εἰ H.I. ^o λαβεῖν K. ^p τῷ post καὶ om. H.I. ^q καὶ ante π. om. H. ^r ἀνάγκη εὐθὺς F.H.I. ^s γίνοιτο E.I. ^t πάσαις E. ^v τινα εἶναι E.

συνεχῆ, καὶ αὕτη ^w ἐστὶν ἡ κύκλω, ^x λέγωμεν νῦν. ^y Πάν
 γὰρ κινεῖται τὸ φερόμενον ἢ κύκλω ἢ εὐθείαν ἢ μικτήν, ὥστ'
 εἰ μὴδ' ἐκείνων ἢ ἑτέρα συνεχῆς, οὐδὲ τὴν ἐξ ἀμφοῖν οἶόν τ'
 2 εἶναι συγκειμένην. Ὅτι δὲ τὸ φερόμενον τὴν εὐθείαν καὶ
 πεπερασμένην οὐ φέρεται ^z συνεχῶς, δῆλον· ἀνακάμπει γάρ,
 τὸ δ' ἀνακάμπτον τὴν εὐθείαν τὰς ἐναντίας κινεῖται κινήσεις·
 ἐναντία γὰρ ^a κατὰ τόπον ἢ ἄνω τῇ κάτω καὶ ἢ εἰς τὸ πρό-
 σθεν τῇ εἰς ^b τοῦπισθεν καὶ ἢ ^c εἰς ἀριστερὰ τῇ εἰς δεξιὰ·
 3 τόπου γὰρ ἐναντιώσεις αὗται. Τίς δ' ἐστὶν ἡ μία καὶ συν-
 εχῆς κίνησις, διώρισταί πρότερον, ὅτι ἡ τοῦ ἐνὸς καὶ ^d ἐν ἐνὶ
 χρόνῳ καὶ ἐν ἀδιαφόρῳ κατ' εἶδος. Τρία γὰρ ^e ἐστὶ, τό τε
 κινούμενον, οἶον ἄνθρωπος ἢ θεός, καὶ ὅτε, οἶον χρόνος, καὶ
 τρίτον ^f τὸ ἐν ϕ . τοῦτο ^g δ' ^h ἐστὶ ⁱ τόπος ἢ πάθος ἢ εἶδος ἢ
 μέγεθος. Τὰ δ' ἐναντία διαφέρει τῷ εἶδει, καὶ οὐχ ἔν. Τό-
 4 πον δ' αἰ εἰρημέναι διαφοραί. Σημεῖον δ' ὅτι ἐναντία ^k κίνη-
 σις ἢ ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Β τῇ ἀπὸ τοῦ Β πρὸς τὸ Α, ὅτι
 ἰστᾶσι καὶ παύουσιν ἀλλήλας, ἐὰν ἅμα γίγνωνται. Καὶ ἐπὶ
 κύκλου ὡσαύτως, οἶον ^l ἢ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὸ ^m Β ⁿ τῇ ἀπὸ
 τοῦ Α ἐπὶ τὸ ^o Γ· ἰστᾶσι γάρ. ^p Κἂν συνεχεῖς ὦσι καὶ μὴ
^q γίνηται ἀνάκαμψις διὰ ^r τὸ τὰναντία φθείρειν καὶ κωλύειν
 5 ἄλληλα, ἀλλ' ^s οὐχ ἢ εἰς τὸ πλάγιον τῇ ἄνω. Μάλιστα δὲ
 φανερόν ὅτι ἀδύνατον εἶναι συνεχῆ τὴν ἐπὶ τῆς εὐθείας κίνη-
 σιν, ὅτι ἀνακάμπτον ἀναγκαῖον στήναι, οὐ μόνον ^t ἐπ' εὐ-
 θείας, ἀλλὰ κἂν κύκλον φέρηται. Οὐ γὰρ ^v ταυτὸν ^w κύκλω
 φέρεσθαι καὶ κύκλον· ἔστι γὰρ ὅτε μὲν συνείρειν κινούμενον,
 ὅτε δ' ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλθὸν ὅθεν ὠρμήθη ^x ἀνακάμψαι πάλιν.
 Ὅτι δ' ἀνάγκη ἴστασθαι, ἢ πίστις οὐ μόνον ἐπὶ τῆς αἰσθη-

^w ἐστὶν ἡ τέχνη ἢ Ε. ^x λέγομεν F.H.K. ^y πάν μὲν γὰρ E.K.
^z συνεχῆ I. ^a τῇ ἄνω ἢ κάτω κατὰ τόπον F, κατὰ τόπον τῇ ἄνω ἢ κάτω I.
^b τὸ ὀπισθεν H.K. ^c εἰς τὰ δεξιὰ τῇ εἰς τὰ ἀριστερὰ F.H.I. ^d ἐν
 om. I. ^e ἐστὶ] ἦν E.K. ^f τὸ ante τρίτον E, om. K. ^g δ' om. I.
^h ἐστὶ] ἐστὶν ἢ Η. ⁱ πάθος ἢ εἶδος ἢ τόπος F.H.I. ^k κινήσις] ἢ
 κίνησις K. ^l ἢ] εἰ I. ^m Β] γ K. ⁿ τῇ—Γ om. E. ^o Γ] β K.
^p καὶ ἐὰν F.H.I. ^q γίνηται K. ^r τὰ ἐναντία F.H.I.K. ^s οὐχὶ F.
^t ἐπὶ τῆς εὐθείας F.H.I. ^v τὸ αὐτὸ F.H.I. ^w κύκλον φ. καὶ κύκλω
 F.H. ^x ἀνακάμπτειν F.H.I.

σεως ἀλλὰ καὶ ὕ ἐπὶ τοῦ λόγου. Ἄρχῃ δ' ἦδε. Τριῶν γὰρ 6
 ὄντων ἀρχῆς μέσου τελευτῆς, τὸ μέσον πρὸς ἐκάτερον ἄμφω
 ἐστὶ, καὶ τῷ μὲν ἀριθμῷ ἔν, τῷ ἂ λόγῳ δὲ δύο. Ἔτι ^a δὲ
 ἄλλο ἐστὶ τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ. Ὡστε τῆς εὐθείας
 τῶν ἐντὸς τῶν ἄκρων ὀτιοῦν σημεῖον δυνάμει ^b μὲν ἐστὶ μέ-
 στον, ἐνεργείᾳ δ' οὐκ ἔστιν, ^c εἰ μὴ ^d διέλη ταύτην καὶ ἐπι-
 στὰν πάλιν ἄρξῃται ^e κινεῖσθαι· οὕτω δὲ τὸ μέσον ἀρχῇ
 γίνεται καὶ τελευτῇ, ἀρχῇ μὲν τῆς ὕστερον, τελευτῇ δὲ τῆς
 πρώτης. Λέγω δ' οἶον εἶναι φερόμενον τὸ Α ^f στῆ ἐπὶ τοῦ 7
 Β καὶ πάλιν φέρηται ἐπὶ τὸ Γ· ὅταν δὲ συνεχῶς φέρηται,
 οὔτε γεγενημέναι οὔτε ἀπογεγενημέναι οἷον τε τὸ Α ^g κατὰ τὸ
 Β σημεῖον, ἀλλὰ μόνον εἶναι ἐν τῷ νῦν, ^h ἐν χρόνῳ δ' οὐδενὶ
ⁱ πλὴν οὐ τὸ νῦν ^k διαίρεσις ἐστὶν ^l ἐν ^m τῷ ὄλῳ ⁿ τῷ Α Β Γ.
 Εἰ δὲ γεγενημέναι τις ^o θῆσει καὶ ἀπογεγενημέναι, αἰεὶ στήσεται 8
 τὸ Α φερόμενον· ἀδύνατον γὰρ ^p τὸ Α ἅμα γεγενημέναι ^q τε
^r ἐπὶ τοῦ Β καὶ ἀπογεγενημέναι. ^s Ἐν ἄλλῳ ^t ἄρα ^v καὶ ἄλλῳ
 σημείῳ χρόνου. Χρόνος ἄρα ἔσται ὁ ἐν μέσῳ. Ὡστε ἡρε-
 μήσει τὸ Α ἐπὶ τοῦ Β. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων
 σημείων· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων. Ὅταν δὲ χρήση-9
 ται τὸ φερόμενον Α τῷ Β μέσῳ καὶ ^w τελευτῇ καὶ ἀρχῇ,
 ἀνάγκη στήναι διὰ τὸ δύο ποιεῖν, ὥσπερ ἂν εἰ καὶ νοήσειεν.
 Ἄλλ' ἀπὸ μὲν τοῦ Α σημείου ἀπογέγονε ^x τῆς ἀρχῆς, ἐπὶ
 δὲ τοῦ Γ γέγονεν, ὅταν τελευτήσῃ καὶ στῆ. Διὸ καὶ πρὸς
 τὴν ἀπορίαν ὕ τοῦτο λεκτέον· ἔχει γὰρ ἀπορίαν τήνδε. Εἰ 10
 γὰρ εἴη ἡ τὸ Ε τῆ Ζ ἴση καὶ τὸ Α φέροιτο συνεχῶς ἀπὸ
 τοῦ ἄκρου πρὸς τὸ Γ, ἅμα δ' εἴη τὸ Α ἐπὶ ^z τῷ Β σημείῳ,
 καὶ τὸ Δ φέροιτο ἀπὸ τῆς Ζ ἄκρας πρὸς τὸ Η ὁμαλῶς καὶ

ὕ ἀπὸ F. z δὲ λόγῳ F.I. a δὲ post ἔτι om. H. b μὲν om. E.
 c ἂν K. d διέληται F. e κείσθαι E. f ἐπὶ τοῦ β στῆ F. g κατὰ]
 καὶ E. h ἐν ante χρ. om. E. i πλὴν εἰ οὐ F. k ἐστὶ διαίρε-
 σις E.K. l ἐν om. E.K. m τοῦ ὄλου τινὸς rc. K. n τῷ Α Β Γ
 om. E.K. o φῆσει K, θῆσει ἐν τοῖς δυνάμει σημείοις rc. K. p τὸ Α
 om. H.I. q τε] τὸ α H.I. r ἐπὶ τὸ β F, κατὰ τὸ β H.I. om. K.
 s ἐν] ἄλλ' ἐν I. t ἄρα] γὰρ K. v καὶ ἄλλῳ om. E. w ἀρχῇ καὶ
 τελευτῇ F.H.I. x τῆς—γέγονεν om. K. y τοῦτο—ἀπορίαν om. E.
 z τὸ β σημείον I.

τῷ αὐτῷ τάχει ^a τῷ Α, τὸ Δ ἔμπροσθεν ἤξει ἐπὶ τὸ Η ἢ τὸ Α ἐπὶ τὸ Γ· τὸ γὰρ πρότερον ὀρμήσαν καὶ ἀπελθὸν πρότερον ἐλθεῖν ἀνάγκη. Οὐκ ^b ἄρα ἅμα γέγονε τὸ Α ἐπὶ τῷ Β καὶ ἀπογέγονεν ἀπ' αὐτοῦ, ^c διὸ ὑστερίζει. Εἰ γὰρ ἅμα, ^d οὐχ ὑστεριεῖ, ἀλλ' ἀνάγκη ^e ἔσται ἴστασθαι. Οὐκ ἄρα θετέον, ὅτε τὸ Α ^f ἐγένετο κατὰ τὸ Β, τὸ Δ ^g ἅμα κινεῖσθαι ἀπὸ τοῦ Ζ ἄκρου· εἰ γὰρ ἔσται γεγονὸς τὸ Α ἐπὶ ^h τοῦ Β, ἔσται καὶ τὸ ἀπογειέσθαι, καὶ οὐχ ἅμα, ἀλλ' ἦν ἐν ⁱ τομῇ χρόνου καὶ οὐκ ἐν χρόνῳ. Ἐνταῦθα μὲν οὖν ἀδύνατον οὕτω λέγειν ἐπὶ ^k τοῦ συνεχοῦς· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀνακάμπτοντος ἀνάγκη ^l λέγειν οὕτως. Εἰ γὰρ ἡ τὸ Η φέροιτο ^m πρὸς τὸ Δ καὶ πάλιν ἀνακάμψασα κάτω φέροιτο, τῷ ἄκρῳ ⁿ ἐφ' οὗ Δ τελευτῇ ^o καὶ ἀρχῇ κέχρηται τῷ ἐνὶ σημείῳ ὡς δύο· διὸ στήναι ἀνάγκη· καὶ οὐχ ἅμα γέγονεν ἐπὶ ^p τῷ Δ καὶ ἀπελήλυθεν ἀπὸ τοῦ Δ· ἐκεῖ γὰρ ^q ἂν ἅμα εἶη καὶ οὐκ εἶη ἐν τῷ αὐτῷ ^r νῦν. Ἀλλὰ μὴν τὴν γε πάλαι λύσιν οὐ λεκτέον· οὐ γὰρ ἐνδέχεται λέγειν ὅτι ἐστὶ κατὰ ^s τὸ Δ ἢ τὸ Η ἐν ^t τομῇ, ^u οὐ γέγονε δὲ οὐδ' ἀπογέγονεν. Ἀνάγκη γὰρ ἐπὶ τέλος ἐλθεῖν τὸ ἐνεργεῖα ὄν, ^v μὴ δυνάμει. Τὸ μὲν οὖν ἐν μέσῳ δυνάμει ἐστὶ, τοῦτο δ' ἐνεργεῖα, καὶ ^w τελευτῇ μὲν κάτωθεν, ἀρχῇ δὲ ἄνωθεν· καὶ τῶν κινήσεων ^x ἄρα ὡσαύτως. Ἀνάγκη ἄρα στήναι τὸ ἀνακάμπτον ἐπὶ τῆς εὐθείας. Οὐκ ἄρα ἐνδέχεται συνεχῇ κίνησιν εἶναι ἐπὶ ^y αἰτίῳ τῆς εὐθείας.

¹⁴ Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἀπαντητέον καὶ πρὸς τοὺς ἐρωτῶντας τὸν Ζήνωνος λόγον, καὶ ἀξιούντας, ^z εἰ αἰεὶ τὸ ἡμισυ διέναι ^a δεῖ, ταῦτα δ' ἀπειρα, τὰ δ' ἀπειρα ^b ἀδύνατον διεξελεθεῖν, ἢ ὡς τὸν αὐτὸν τοῦτον ^c λόγον τινὲς ^d ἄλλως ἐρωτῶσιν,

^a τῷ Α om. β F.H.I. ^b ἅμα ἄρα K. ^c διὸ] διὸ καὶ F. ^d ὑστεριεῖ H.I. ^e ἔσται om. F.K. ^f ἐγένετο E. ^g κινεῖσθαι ἅμα E. ^h τοῦ B] τῷ E. ⁱ τομῇ] τὸ μ. I. ^k τοῦ σ.] τῆς σ. E.F.K. ^l λύνειν F. ^m πρὸς—φέροιτο om. E. ⁿ ἐφ' οὗ] τῷ F.H.I. ἐφ' οὗ τὸ K. ^o κέχρηται καὶ ἀρχῇ F.H.I. ^p τοῦ F.H.I. ^q ἂν om. H.K. ^r τὰ δ E. ^s τομῇ] τῷ μ. I. ^t οὐ] οὕτε H.I. οὐδὲ F. ^v μὴ] καὶ μὴ F, οὐ K, om. H. ^w τελευτῇ K. ^x ἄρα om. E.K. ^y αἰτίῳ ante εἶναι F.H.I, post εἶναι K. ^z εἰ om. K. ^a δεῖ ante διέναι ponit H, om. K. ^b ἀδύνατον ἐξελεθεῖν I, διεξελεθεῖν ἀδύνατον F.H. ^c τινες λόγον I. ^d ἄλλως ἐρωτῶσιν] ἐρωτῶσιν ἄλλ' ὡς K.

ἀξιούντες ἅμα τῷ κινεῖσθαι τὴν ἡμίσειαν πρότερον ἀριθμεῖν καθ' ἕκαστον ^e γιγνόμενον τὸ ἡμισυ, ὥστε διελθόντος τὴν ὅλην ^f ἄπειρον συμβαίνει ἠριθμηκέναι ἀριθμὸν· τοῦτο δ' ὁμο-
 λογουμένως ἐστὶν ^g ἀδύνατον. Ἐν μὲν οὖν ^h τοῖς πρώτοις ¹⁵
 λόγοις τοῖς περὶ κινήσεως ἐλύομεν ⁱ διὰ τοῦ τὸν χρόνον
^k ἄπειρα ἔχειν ¹ ἐν ^m αὐτῷ· οὐδὲν γὰρ ἄτοπον, εἰ ἐν ἀπείρῳ
 χρόνῳ ἄπειρα διέρχεται τις· ὁμοίως δὲ τὸ ἄπειρον ἐν τε τῷ
 μήκει ⁿ ὑπάρχει καὶ ἐν τῷ χρόνῳ. Ἄλλ' αὕτη ἡ λύσις πρὸς ¹⁶
 μὲν τὸν ἐρωτῶντα ἰκανῶς ἔχει (ἠρωτᾶτο γὰρ εἰ ἐν ^o πεπερα-
 σμένῳ ἄπειρα ἐνδέχεται ^p διεξελθεῖν ἢ ἀριθμησαί), πρὸς δὲ
 τὸ πρᾶγμα καὶ τὴν ἀλήθειαν οὐχ ἰκανῶς· ἂν γὰρ τις ἀφέ-
 μενος τοῦ μήκους καὶ τοῦ ἐρωτᾶν εἰ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ
 ἐνδέχεται ^q ἄπειρα διεξελθεῖν, πυνθάνηται ἐπ' αὐτοῦ τοῦ χρό-
 νου ταῦτα (ἔχει γὰρ ὁ χρόνος ἀπείρους διαιρέσεις), οὐκέτι
 ἰκανὴ ἔσται αὕτη ἡ λύσις, ἀλλὰ τὸ ἀληθὲς λεκτέον, ὅπερ
 εἵπομεν ἐν τοῖς ἄρτι λόγοις. Ἄν γὰρ τις τὴν συνεχῆ διαιρῆ ¹⁷
 εἰς δύο ἡμίση, οὗτος τῷ ἐνὶ σημείῳ ὡς δυσὶ χρῆται· ποιεῖ γὰρ
 αὐτὸ ἀρχὴν καὶ τελευτήν. ^r Οὕτω δὲ ποιεῖ ὁ τε ^s ἀριθμῶν
 καὶ ὁ εἰς τὰ ἡμίση διαιρῶν. Οὕτω δὲ διαιροῦντος ^t οὐκ ἔσται
 συνεχῆς οὐθ' ἡ γραμμὴ οὐθ' ἡ κίνησις· ἡ γὰρ συνεχῆς κίνησις
 συνεχοῦς ἐστίν, ἐν δὲ τῷ συνεχεῖ ^v ἔνεστι μὲν ἄπειρα ἡμίση,
 ἀλλ' οὐκ ἐντελεχεία ἀλλὰ δυνάμει. ^w Ἄν δὲ ποιῆ ἐντελεχεία, ¹⁸
 οὐ ποιήσει συνεχῆ, ἀλλὰ στήσει, ὅπερ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦντος τὰ
^x ἡμίσεια φανερόν ἐστιν ὅτι συμβαίνει· τὸ γὰρ ἐν σημείον
 ἀνάγκη ^y αὐτῷ ^z ἀριθμεῖν δύο· τοῦ μὲν ^a γὰρ ἐτέρου τελευτὴ
 ἡμίσεος τοῦ δ' ἐτέρου ἀρχὴ ἔσται, ^b ἂν μὴ μίαν ἀριθμῆ τὴν
 συνεχῆ, ἀλλὰ δύο ἡμισείας. Ὡστε λεκτέον πρὸς τὸν ἐρω- ¹⁹

^e γειόμενον H. ^f συμβαίνειν ἄπειρον K, ἄπειρον συμβαίη F. ^g ἀδύ-
 νατον—κινήσεως rc. supra lituram E. ^h τοῖς om. K. ⁱ διαντου
 E, διὰ τὸ F.H.K. ^k ἔχειν ἄπειρα H.I. ^l ἐν om. E. ^m ἐαυτῷ I.
ⁿ ὑπάρχει post χρόνῳ F.I, om. H: ὑπάρχειν K. ^o πεπερασμένῳ χρόνῳ
 ἄπειρα K. ^p διελθεῖν F.H. ^q διεξελθεῖν ἄπειρα F.H.I. ^r οὕτω]
 τοῦτο H.I. ^s ἀριθμὸν K. ^t οὐκ ἔστι H.I, οὐκέτι F. ^v ἔνεστι]
 ἐστὶν E, ἔσται H. ^w ἐὰν F.I. ^x ἡμίση F.K. ^y αὐτὸ F. ^z δύο
 ἀριθμεῖν K. ^a γὰρ ἡμίσεος τοῦ ἐτέρου ἀρχὴ τοῦ δ' ἐτέρου τελευτὴ F.H.
 et, quī γὰρ ἐτέρου ἡμίσεος, I. ^b ἐὰν F.H.I.

τῶντα εἰ ἐνδέχεται ἄπειρα διεξελθεῖν ἢ ἐν χρόνῳ ἢ ἐν μήκει, ὅτι ἔστιν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὐ. Ἐντελεχεία μὲν γὰρ ὄντα οὐκ ἐνδέχεται, δυνάμει δ' ἐνδέχεται· ὁ γὰρ συνεχῶς κινούμενος κατὰ συμβεβηκὸς ἄπειρά ^c διελήλυθεν, ἀπλῶς ^d δ' οὐ· συμβεβήκε γὰρ τῇ γραμμῇ ἄπειρά ἡμίσεα εἶναι, ἢ δ' οὐσία ²⁰ ἔστιν ἕτερα καὶ τὸ εἶναι. Δῆλον ^e δὲ ^f καὶ ὅτι ^g εἰ ἂν ^h μή τις ποιῇ τοῦ χρόνου τὸ διαιροῦν σημεῖον ⁱ τὸ πρότερον καὶ ὕστερον αἰεὶ τοῦ ὑστεροῦ τῷ πράγματι, ἔσται ^k ἅμα τὸ αὐτὸ ὄν καὶ οὐκ ὄν, καὶ ὅτε ^l γέγονεν οὐκ ὄν. ^m Τὸ σημεῖον μὲν οὖν ἀμφοῖν ⁿ κοινόν, καὶ τοῦ προτέρου καὶ τοῦ ὑστεροῦ, καὶ ταυτὸν ^o καὶ ἐν ἀριθμῷ, λόγῳ δ' οὐ ^p ταυτόν· τοῦ μὲν γὰρ τελευτή, τοῦ δ' ἀρχή. Τῷ δὲ πράγματι αἰεὶ τοῦ ὑστεροῦ ^q πάθος ἔστιν. Χρόνος ἐφ' ^r ᾧ Α Β Γ, πρᾶγμα ἐφ' ^r ᾧ Δ. Τοῦτο ἐν ^s μὲν τῷ ^t Α χρόνῳ λευκόν, ἐν δὲ τῷ Β οὐ λευκόν· ἐν τῷ ^v ἄρα Γ λευκὸν καὶ οὐ λευκόν. Ἐν ὁπωσοῦν γὰρ τοῦ Α ^w λευκὸν ἀληθὲς εἰπεῖν, εἰ πάντα τὸν χρόνον τοῦτον ἦν λευκόν, καὶ ^x ἐν ^y τῷ Β ^z μὴ λευκόν· τὸ δὲ Γ ἐν ἀμφοῖν. ²² Οὐκ ἄρα δοτέον ἐν ^a παντί, ^b ἀλλὰ πλὴν τοῦ τελευταίου νῦν ^c ἐφ' ^d οὐ ^e τὸ Γ. Τοῦτο ^f δ' ἤδη τὸ ὕστερον, καὶ ^g εἰ ἐγγίγνετο ^h οὐ λευκόν, καὶ ⁱ εἰ ἐφθείρετο λευκὸν ἐν τῷ Α παντί, γέγονεν ἢ ἐφθάρται ἐν τῷ Γ. ^k Ὡστε λευκὸν ἢ μὴ λευκὸν ^l πρῶτον ἐν ἐκείνῳ ἀληθὲς εἰπεῖν, ἢ ὅτε γέγονεν ^m οὐκ ἔσται, καὶ ὅτε ἐφθάρται ἔσται, ἢ ἅμα λευκὸν καὶ ⁿ οὐ λευκὸν καὶ ²³ ὅλως ὄν καὶ ^o μὴ ὄν ἀνάγκη εἶναι. Εἰ δ' ὁ αὖ ἢ πρότερον μὴ ^p ὄν, ἀνάγκη γίνεσθαι ὄν, καὶ ὅτε γίγνεται μὴ ἔστιν,

^c διελήλυθεν ἀνάγκη ἀπλῶς pr. F. ^d δ'] γὰρ I. ^e δὴ H, γὰρ I. ^f καὶ om. H.I. ^g κἂν H. ^h μὴ et τοῦ χρόνου om. E. ⁱ τὸ] τὸν F.H, τῶν I. ^k ἅμα om. H. ^l γέγονεν] γενόμενον F. ^m τὸ om. E. ⁿ κοινόν post προτέρου E.K. ^o καὶ ἐν καὶ ἀρ. F. ^p ταυτό K, τὸ αὐτὸ F. ^q πάθος H. ^r ᾧ] οὐ I. ^s μὲν om. E. ^t Α] α ὄλω E.K. ^v γ ἄρα F.H. ^w ἀληθὲς εἰπεῖν λευκὸν F.H.I. ^x ἐν om. E.F.K. ^y τῷ] τὸ E.H.K. ^z οὐ E.F.I. ^a παντι K. ^b ἀλλὰ] ἅμα E. ^c ὑφ' E. ^d ᾧ] H. ^e τὸ om. F.H.I. ^f δὲ δὴ E, δ' ἤδη τοῦ α K. ^g εἰ om. E. ^h οὐ] καὶ οὐ E, om. I. ⁱ εἰ om. E. ^k ὥστε ἢ λ. K, ὥστε εἰ ἦν λ. E. ^l ἐν ἐκείνῳ πρῶτον E.K. ^m οὐκ ἔστιν F. ⁿ μὴ K. ^o οὐκ F.I. ^p ὄν post μὴ om. E.

οὐχ οἷόν τε εἰς ἀτόμους χρόνους διαιρεῖσθαι τὸν χρόνον. Εἰ γὰρ ἐν τῷ Α ἡ χρόνῳ τὸ Δ ἐγίγνετο λευκόν, γέγονε δ' ἅμα καὶ ἔστιν ἐν ἐτέρῳ ἡ ἀτόμῳ χρόνῳ ἐχομένῳ δ' ἐν τῷ Β, εἰ ἐν τῷ Α ἐγίγνετο, ἡ οὐκ ἦν, ἐν δὲ τῷ Β ἐστί, γένεσιν ἡ δεῖ ἡ τινὰ εἶναι μεταξύ, ὥστε καὶ ἡ χρόνον ἐν ἡ ἡ ἐγίγνετο. Οὐ γὰρ ἡ ὁ αὐτὸς ἡ ἔσται λόγος καὶ ἡ τοῖς μὴ ἡ άτομα λέγου- 24 σιν, ἀλλ' αὐτοῦ τοῦ χρόνου, ἐν ἡ ἐγίγνετο, γέγονε καὶ ἔστιν ἐν τῷ ἐσχάτῳ σημείῳ, ἡ οὐ οὐδὲν ἡ ἐχόμενόν ἐστιν οὐδ' ἐφεξῆς ἡ οἱ δ' ἡ άτομοι χρόνοι ἐφεξῆς. Φανερόν δ' ὅτι εἰ ἐν τῷ Α ὄλῳ ἡ χρόνῳ ἐγίγνετο, οὐκ ἔστι πλείων χρόνος ἐν ἡ γέγονε καὶ ἡ ἐγίγνετο ἡ ἐν ἡ ἐγίγνετο μόνον παντί.

Οἷς μὲν οὖν ἡ ἂν τις ὡς οἰκείοις ἡ πιστεύσειε λόγοις, οὗτοι 25 ἡ καὶ τοιοῦτοί τινές εἰσιν· λογικῶς δ' ἐπισκοποῦσι ἡ καὶ ἐκ τῶνδε δόξειέ τῳ ἡ ταῦτό τοῦτο συμβαίνειν. ἡ Ἀπαν γὰρ τὸ κινούμενον συνεχῶς, ἡ ἂν ὑπὸ μηδενὸς ἐκκρούηται, εἰς ὅπερ ἡ ἦλθε κατὰ τὴν φοράν, εἰς τοῦτο καὶ ἐφέρετο πρότερον, οἷον εἰ ἐπὶ τὸ Β ἡ ἦλθε, ἡ καὶ ἐφέρετο ἐπὶ τὸ Β, καὶ οὐχ ὅτε πλησίον ἡ ἦν, ἀλλ' εὐθύς ὡς ἡ ἤρξατο κινεῖσθαι· τί γὰρ μᾶλλον νῦν ἡ πρότερον; ἡ Ὀμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἡ ἄλλων. Τὸ ἡ δ' ἀπὸ 26 τοῦ Α ἡ ἐπὶ τὸ Γ φερόμενον, ἡ ὅταν ἡ ἐπὶ τὸ Γ ἡ ἔλθῃ, πάλιν ἡ ἕξει ἐπὶ τὸ Α συνεχῶς κινούμενον. ἡ Ὅτε ἡ ἄρα ἀπὸ τοῦ Α ἡ φέρεται πρὸς τὸ Γ, τότε καὶ εἰς τὸ Α φέρεται τὴν ἀπὸ τοῦ Γ κίνησιν, ὥσθ' ἡ ἅμα τὰς ἐναντίας· ἐναντία γὰρ αἱ κατ' εὐθείαν. ἡ Ἀμα δὲ καὶ ἐκ τούτου μεταβάλλει ἐν ἡ οὐκ ἔστιν. Εἰ οὖν τοῦτ' ἡ ἀδύνατον, ἡ ἀνάγκη ἡ ἴστασθαι ἐπὶ τοῦ Γ. Οὐκ ἡ ἄρα μία ἡ ἡ κίνησις· ἡ γὰρ διαλαμβανομένη στάσει ἡ οὐ μία. ἡ Ἐτι ἡ δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανερόν καθόλου μᾶλλον περὶ πάσης 27

ἡ χρόνῳ om. E. ἡ χρόνῳ ἀτόμῳ H. ἡ οὐκ] καὶ οὐκ F. ἡ δεῖ] οὖν δεῖ rc. K. ἡ εἶναι τινὰ F.H.I.K. ἡ χρόνος ἡ ἡ ἐν F.H.I. ἡ ἐγένετο I. ἡ ὁ om. F. ἡ λόγος ἔσται F.H.I.K. ἡ τοῖς om. E.K. ἡ ὁ K. ἡ ἔστιν ἐχόμενον F.H.I. ἡ οἱ—ἐφεξῆς om. H. ἡ χρόνῳ om. H. ἡ ἐγίγνετο ἡ om. E. ἡ λόγοις πιστεύσειεν H. ἡ καὶ τοιοῦτοι om. E. ἡ καὶ E.F. ἡ τὸ αὐτὸ συμβαίνειν τοῦτο F. ἡ ἐὰν K. ἡ καὶ οὐκ ἐφέρετο I. ἡ δ'] δὴ E.K. ἡ ἐπὶ τὸ Γ om. E.K. ἡ ὅταν ἐπὶ τὸ Γ ἡ ἔλθῃ om. F.H.I. ἡ ἐπὶ] πρὸς E. ἡ εἰς τὸ γ ἐφέρετο F.H.I. ἡ ἡ post μία om. E. ἡ οὐ] οὐκ ἔστι F.H.I. ἡ δὲ om. F.H.I.K.

κινήσεως. Εἰ γὰρ ἅπαν τὸ κινούμενον ^w τῶν εἰρημένων τινὰ κινεῖται κινήσεων καὶ ^x ἡρεμεί τῶν ἀντικειμένων ἡρεμιῶν (οὐ γὰρ ἦν ἄλλη παρὰ ταύτας), τὸ δὲ μὴ αἰεὶ κινούμενον τήνδε τὴν κίνησιν (λέγω δ' ὅσαι ἕτεραι τῷ εἶδει, καὶ μὴ εἴ τι μούριόν ἐστι τῆς ὅλης) ἀνάγκη πρότερον ἡρεμεῖν τὴν ἀντικειμένην ²⁸ ἡρεμίαν· ἢ γὰρ ἡρεμία ^y στέρησις κινήσεως ^z ἐστίν. Εἰ οὖν ἐναντία μὲν κινήσεις αἰ κατ' εὐθείαν, ἅμα δὲ μὴ ἐνδέχεται κινεῖσθαι τὰς ἐναντίας, τὸ ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Γ φερόμενον οὐκ ἂν φέροιτο ἅμα καὶ ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Α. Ἐπεὶ δ' οὐχ ἅμα φέρεται, ^a κινῆσεται δὲ ταύτην τὴν κίνησιν, ἀνάγκη ^b πρότερον ἡρεμῆσαι ^c τὴν πρὸς ^d τῷ Γ· αὕτη γὰρ ^e ἦν ἢ ²⁹ ἀντικειμένη ἡρεμία τῇ ἀπὸ τοῦ Γ κινήσει. Δῆλον τοίνυν ^f ἐκ τῶν εἰρημένων ^g ὅτι οὐκ ^h ἐστὶ συνεχῆς ἡ κίνησις. Ἐπι δὲ καὶ ὁδε ὁ λόγος μᾶλλον οἰκειὸς τῶν εἰρημένων. Ἄμα γὰρ ἐφθαρται τὸ οὐ λευκὸν καὶ γέγονε λευκόν. Εἰ οὖν συνεχῆς ἢ ἀλλοίωσις ⁱ εἰς λευκὸν καὶ ^k ἐκ λευκοῦ καὶ μὴ μένει τινὰ χρόνον, ἅμα ἐφθαρται ^l τὸ οὐ λευκὸν ^m καὶ γέγονε λευκόν ⁿ καὶ γέγονεν οὐ λευκόν· τριῶν γὰρ ἐστὶ ὁ αὐτὸς χρόνος. Ἐπι οὐκ εἰ συνεχῆς ὁ χρόνος, καὶ ἡ κίνησις, ἀλλ' ἐφεξῆς. Πῶς ^o δ' ^p ἂν εἴη τὸ ἔσχατον τὸ αὐτὸ τῶν ἐναντίων, οἷον λευκότητος καὶ μελανίας; Ἡ δ' ἐπὶ τῆς ^q περιφεροῦς ἐστὶ ³⁰ μία καὶ συνεχῆς· ^r οὐθὲν γὰρ ἀδύνατον συμβαίνει· τὸ γὰρ ἐκ τοῦ Α κινούμενον ἅμα κινήσεται εἰς τὸ Α κατὰ τὴν αὐτὴν πρόθεσιν· εἰς ^s δὲ γὰρ ἤξει, καὶ κινεῖται εἰς τοῦτο, ἀλλ' οὐχ ἅμα κινήσεται τὰς ἐναντίας οὐδὲ τὰς ἀντικειμένας· οὐ γὰρ ἅπαντα ἢ εἰς τοῦτο τῇ ἐκ τοῦτου ἐναντία οὐδ' ἀντικειμένη, ἀλλ' ἐναντία μὲν ἢ ^s ἐπ' εὐθείας (^t ταύτη γὰρ ἐστὶν ἐναντία

^w κινεῖται τινὰ τῶν εἰρημένων F.H.I. ^x ἡρεμείται I. ^y στέρησις τῆς κ .F.K. ^z ἐστὶν ante στέρησις K, ante κινήσεως H.I. ^a κινεῖται F. ^b πρότερον ἡρεμῆσαι I, πρότερον ἡρεμῆσαι H. ^c τὴν om.F.H.I.K. ^d τὸ E. ^e ἦν om. F.H.I.K. ^f ἐκ] ἀπὸ F.I. ^g ὅτι—εἰρημένων om. pr. F. ^h ἐστὶ E. ⁱ εἰς] ἢ εἰς K, om. E. ^k ἐκ] μὴ ἐκ H. et pr. I. ^l τὸ] τε F. ^m καὶ γέγονε λευκόν om. F. ⁿ καὶ γέγονεν οὐ λευκόν om. E.I. ^o δ' om. F.H.I. ^p ἂν] ἂν οὖν H. ^q περιφορᾶς H. ^r οὐδὲ I. ^s κατ' εὐθείαν E.K. ^t ταῦτα E.K.

κατὰ τόπον, οἶον ^v ἢ κατὰ διάμετρον· ἀπέχει γὰρ πλείστον) ἀντικειμένη δὲ ἢ κατὰ τὸ αὐτὸ μῆκος. Ὡστ' οὐδὲν κωλύει ³¹ συνεχῶς κινεῖσθαι καὶ μηδένα χρόνον ^w διαλείπειν· ἢ μὲν γὰρ κύκλῳ κινήσις ἐστίν ^x ἀφ' ^y αὐτοῦ ^z εἰς ^a τὸ ^b αὐτό, ἢ δὲ κατ' εὐθείαν ἀφ' ^c αὐτοῦ εἰς ἄλλο, καὶ ἢ μὲν ἐν τῷ κύκλῳ οὐδέποτε ἐν τοῖς αὐτοῖς, ἢ δὲ κατ' εὐθείαν πολλάκις ἐν τοῖς αὐτοῖς. Τὴν μὲν οὖν ^d αἰεὶ ^e ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ γιγνομένην ^f ἐνδέχεται ³² κινεῖσθαι συνεχῶς, τὴν δ' ἐν τοῖς αὐτοῖς πολλάκις οὐκ ἐνδέχεται· ^g ἀνάγκη γὰρ ἅμα κινεῖσθαι τὰς ἀντικειμένας. Ὡστ' οὐδ' ἐν τῷ ἡμικυκλίῳ οὐδ' ἐν ἄλλῃ περιφερείᾳ οὐδεμιᾷ ἐνδέχεται συνεχῶς κινεῖσθαι· πολλάκις γὰρ ἀνάγκη ^h ταῦτα κινεῖσθαι καὶ τὰς ἐναντίας ⁱ μεταβάλλειν μεταβολάς· οὐ γὰρ συνάπτει τῇ ἀρχῇ τὸ πέρας. Ἡ δὲ τοῦ κύκλου συνάπτει, καὶ ἔστι μόνη τέλειος. Φανερόν δὲ ^k καὶ ἐκ ταύτης ³³ τῆς διαιρέσεως ὅτι ^l οὐδὲ τὰς ἄλλας ἐνδέχεται κινήσεις ^m εἶναι συνεχεῖς· ἐν ἀπάσαις γὰρ ⁿ ταῦτα συμβαίνει ^o κινεῖσθαι πολλάκις, οἶον ἐν ἀλλοιώσει ^p τὰ μεταξύ, καὶ ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ τὰ ἀνὰ μέσον μεγέθη, καὶ ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ ὡσαύτως· ^q οὐδὲν γὰρ διαφέρει ὀλίγα ἢ πολλὰ ^r ποιῆσαι, ἐν οἷς ἐστὶν ἢ μεταβολή, οὐδὲ μεταξύ ^s θεῖναι τι ἢ ἀφελεῖν· ἀμφοτέρως γὰρ ^t συμβαίνει ταῦτα κινεῖσθαι πολλάκις. Δῆλον ³⁴ οὖν ἐκ τούτων ὅτι οὐδ' οἱ φυσιολόγοι καλῶς λέγουσιν οἱ πάντα τὰ αἰσθητὰ κινεῖσθαι φάσκοντες αἰεὶ κινεῖσθαι γὰρ ἀνάγκη ^v τούτων τινὰ τῶν κινήσεων, καὶ μάλιστα κατ' ἐκείνους ἐστὶν ἀλλοιοῦσθαι· ρεῖν γάρ ^w φασιν αἰεὶ καὶ φθίνειν, ἔτι δὲ καὶ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ^x ἀλλοιώσιν λέγουσιν.

^v ἢ] εἰ I, τὸ E, τὰ K. ^w διαλιπεῖν K. ^x ἀφ'] ἢ ἀφ' H. ^y ἑαυτοῦ H.I., ^z εἰς τὸ—ἀφ' αὐτοῦ om. K. ^a τὸ om. F.H.I. ^b ἑαυτοῦ F. ^c ἑαυτοῦ F.H. ^d αἰεὶ] αὐτὴν I. ^e καὶ ἐν ἄλλῳ F. ^f ἐνδέχεται om. E. ^g ἅμα γὰρ ἀνάγκη F. ^h τὰς αὐτὰς K. ⁱ μεταβολὰς μεταβάλλειν F.H. ^k καὶ post δὲ om. E. ^l οὐδὲ] οὐ E. οὐδὲ—ἐνδέχεται] οὐκ ἐνδέχεται οὐδὲ τὰς ἄλλας F.H.I. ^m εἶναι] γίνεσθαι E, γίνεσθαι K. ⁿ ταύταις συμβαίνει E, συμβαίνει ταῦτα F.H.I. ^o κινεῖσθαι post γὰρ I. ^p τὸ F. ^q οὐδὲ I. ^r ποιεῖν H. ^s προσθεῖναι K. ^t ταῦτα συμβαίνει K. ^v τινὰ τούτων F.H. ^w αἰεὶ φασι F.H.I. ^x ἀλλοιώσιν δὲ λέγουσιν E.

35 Ὁ δὲ λόγος νῦν εἶρηκε καθόλου περὶ πάσης κινήσεως ὅτι κατ' οὐδεμίαν κίνησιν ἐνδέχεται κινεῖσθαι συνεχῶς ἔξω τῆς κύκλω, ὥστε οὔτε κατ' ἀλλοίωσιν οὔτε κατ' αὔξησιν. Ὅτι μὲν οὖν οὗτ' ἄπειρός ἐστι μεταβολὴ οὐδεμία οὔτε συνεχῆς ἔξω τῆς κύκλω φορᾶς ἔστω τοσαύτ' ἡμῖν εἰρημένα.

9 Ὅτι δὲ τῶν φορῶν ἡ κυκλοφορία πρώτη, δῆλον. Πᾶσα γὰρ φορὰ, ὥσπερ καὶ πρότερον εἶπομεν, ἢ κύκλω ἢ ἐπ' εὐθείας ἢ μικτή. Ταύτης δ' ἀνάγκη προτέρας εἶναι ἐκείνας· ἐξ ἐκείνων ἂ γὰρ συνέστηκεν. Τῆς δ' εὐθείας ἢ κύκλω· ἀπλή γὰρ καὶ τέλειος μᾶλλον. Ἄπειρον ἢ μὲν γὰρ οὐκ ἔστιν εὐθείαν φέρεσθαι· τὸ γὰρ οὕτως ἄπειρον οὐκ ἔστιν. Ἄλλ' οὐδ' εἰ ἦν, ἐκινεῖτ' ἂν οὐδέν· οὐ γὰρ γίγνεται ἑ τὸ ἀδύνατον, 2 διελεθῆναι δὲ τὴν ἄπειρον ἀδύνατον. Ἡ δ' ἐπὶ τῆς πεπερασμένης ἢ εὐθείας ἀνακάμπουσα μὲν συνθετὴ καὶ δύο κινήσεις, μὴ ἀνακάμπουσα δὲ ἀτελής καὶ φθαρτή. Πρότερον δὲ καὶ φύσει καὶ λόγῳ καὶ χρόνῳ τὸ τέλειον ἢ μὲν τοῦ ἀτελοῦς, τοῦ φθαρτοῦ δὲ τὸ ἀφθαρτον. Ἐπι προτέρα ἦν ἐνδέχεται αἰδῖον εἶναι τῆς μὴ ἐνδεχομένης· τὴν μὲν οὖν κύκλω ἢ ἐνδέχεται αἰδῖον εἶναι, τῶν δ' ἄλλων οὔτε φορὰν οὔτ' ἄλλην οὐδεμίαν· στάσιν γὰρ δεῖ κινεῖσθαι, 1 εἰ δὲ ἢ στάσις, ἢ ἐφθαρ- 3 ται ἢ κίνησις. Εὐλόγως δὲ συμβέβηκε τὸ τὴν κύκλω μίαν εἶναι καὶ συνεχῆ, καὶ μὴ τὴν ἐπ' εὐθείας· τῆς μὲν γὰρ ἐπ' εὐθείας ὄρισται καὶ ἀρχὴ καὶ τέλος καὶ μέσον, καὶ πάντ' ἔχει ἐν αὐτῇ, ὥστ' ἔστιν ὅθεν ἄρξεται τὸ κινούμενον καὶ οὐ τελευτήσει (πρὸς γὰρ τοῖς πέρασιν ἡρεμεῖ πᾶν, ἢ ὅθεν ἢ οὐ), τῆς δὲ περιφεροῦς ἀόριστα· τί γὰρ μᾶλλον ὀποιοῦν πέρασ τῶν ἐπὶ τῆς ἢ γραμμῆς; Ὅμοίως γὰρ ἕκαστον καὶ ἀρχὴ καὶ μέσον ἢ καὶ τέλος, ὥστ' αἰετὸς ἢ τινα εἶναι ἐν ἀρχῇ

ἢ ἢ ante ἐπ' om. E. ἢ ἐπ' εὐθείας] εὐθεία E.K. ἢ γὰρ om. H.
 ἢ μὲν γὰρ] μὲν οὖν F.H. ἢ ἄλλ' ἄμα δ' E.K. ἢ οὐ] οὐδὲ E. ἢ τὸ om. pr. H. ἢ τὴν] τὸ H. ἢ εὐθείας om. E.K. ἢ μὲν om. H, ante τέλειον ponit F. ἢ αἰδῖον ἐνδέχεται εἶναι F.H., αἰδῖον εἶναι ἐνδέχεται I. ἢ γενέσθαι E.H. ἢ εἰ] ἢ E. ἢ στάσις I. ἢ ἐφθαρμένη κίνησις E. ἢ εἰ αὐτῇ F.I.K. ἢ ἢ ὅθεν ἢ οὐ] τὸ πόθεν ποῖ K. ἢ γραμμῆς] περιφεροῦς F.H. ἢ καὶ τέλος om. E.F.H.I. ἢ τινα om.K.

καὶ ^τ ἐν τέλει καὶ μηδέποτε. Διὸ ^υ κινεῖται καὶ ἡρεμεῖ πως ἢ ⁴ σφαῖρα· τὸν αὐτὸν γὰρ κατέχει τόπον. Αἴτιον δ' ὅτι ^ω πάντα συμβέβηκε ταῦτα ^χ τῷ κέντρῳ· καὶ γὰρ ἀρχὴ καὶ μέσον τοῦ μεγέθους καὶ τέλος ἐστίν, ὥστε διὰ τὸ ἕξω ^υ εἶναι τοῦτο τῆς ^z περιφερείας οὐκ ἔστιν ὅπου τὸ φερόμενον ἡρεμήσει ὡς διεληλυθός· αἰὲ γὰρ φέρεται περὶ τὸ μέσον, ἀλλ' οὐ πρὸς τὸ ἔσχατον. ^α Διὰ δὲ τοῦτο μένει, αἰὲ ^β τε ἡρεμεῖ πως τὸ ὄλον καὶ κινεῖται συνεχῶς. Συμβαίνει δ' ἀντιστρό- ⁵ φως· καὶ γὰρ ὅτι μέτρον τῶν κινήσεων ἢ περιφορά ^ε ἐστὶ, πρώτην ἀναγκαῖον αὐτὴν εἶναι (^δ ἅπαντα γὰρ μετρεῖται τῷ πρώτῳ), καὶ διότι ^ε πρώτη, ^ς μέτρον ἐστὶ τῶν ἄλλων. ^υ Ἐτι δὲ καὶ ^ς ὁμαλῆ ἐνδέχεται εἶναι τὴν κύκλῳ μόνην· τὰ γὰρ ^η ἐπ' εὐθείας ἀνωμαλῶς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς φέρεται καὶ πρὸς τὸ τέλος· πάντα γὰρ ὅσῳ περ ^{αν} ^ι ἀφίστηται ^κ πλείον τοῦ ἡρεμοῦντος, φέρεται ^λ θάττον· τῆς δὲ κύκλῳ μόνης οὔτ' ^μ ἀρχὴ οὔτε τέλος ^ν ἐν αὐτῇ πέφυκεν, ἀλλ' ἐκτός.

^υ Ὅτι δ' ἢ κατὰ τόπον φορά πρώτη τῶν κινήσεων, μαρτυ- ⁶ ροῦσι πάντες ὅσοι περὶ κινήσεως πεποιήνται μνειάν· τὰς γὰρ ἀρχὰς αὐτῆς ἀποδιδύασι τοῖς κινουῦσι τοιαύτην κίνησιν. ^ο Διακρίσις γὰρ καὶ σύγκρισις κινήσεις κατὰ τόπον εἰσίν, οὕτω δὲ κινουῦσιν ἢ φιλία καὶ τὸ νεῖκος· τὸ μὲν γὰρ διακρίνει, τὸ δὲ συγκρίνει αὐτῶν. Καὶ τὸν νοῦν δὲ φησιν Ἀναξαγόρας ⁷ διακρίνειν τὸν κινήσαντα ^ρ πρώτον. Ὅμοιως δὲ ⁹ καὶ ὅσοι ⁸ τοιαύτην μὲν ^ρ οὐδεμίαν αἰτίαν λέγουσι, διὰ δὲ τὸ κενὸν ^ς κινεῖσθαι φασίν· καὶ γὰρ οὗτοι τὴν κατὰ τόπον ^τ κίνησιν κινεῖσθαι τὴν φύσιν λέγουσιν· ἢ γὰρ διὰ τὸ κενὸν κίνησις φορά ἐστὶ ^υ καὶ ὡς ἐν τόπῳ. Τῶν δ' ἄλλων οὐδεμίαν ὑπάρ-

^τ ἐν post καὶ om. E. ^υ κινεῖτε K. ^ω ταῦτα πάντα συμβέβηκε H.I. ^χ τῷ] ἐν τῷ re. K. ^υ τοῦτο εἶναι F.H. ^z φερείας ἐκ ἔστιν ὅπου τὸ om. E. ^α διὸ E. ^β τε] καὶ F. ^ε ἐστὶ om. E.K. ^δ πάντα H.I. ^ε πρώτη] πρώτον E. ^ς μέτρον] μέσον H. ^ς ὁμαλῆν F.I.K. ^η ἐπὶ τῆς εὐθ. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ἀνωμαλῶς F. ^ι ἀφίσταται H. ^κ πλείω F.H.K. ^λ θάσσον F.H.I. ^μ ἀρχὴ οὔτε] ἢ ἀρχὴ οὔτε τὸ H. ^ν πέφυκεν ἐν αὐτῇ F. ^ο διακρίσεις γὰρ καὶ συγκρίσεις K. ^ρ πρότερον F.H.I. ⁹ καὶ om. H. ^ρ μηδεμίαν αἰτίαν I.K., αἰτίαν μηδεμίαν F.H. ^ς φασὶ κινεῖσθαι F. ^τ κίνησιν om. E. ^υ καὶ om. E.K.

- χειν ^w τοῖς πρώτοις ἀλλὰ τοῖς ἐκ τούτων ^x οἴονται ἀξάνεσθαι γὰρ καὶ φθίνειν καὶ ἀλλοιοῦσθαι συγκρινομένων καὶ
 9 διακρινομένων τῶν ἀτόμων σωμάτων φασίν. Τὸν αὐτὸν ^y δὲ τρόπον καὶ ὅσοι διὰ πυκνότητα ἢ μανότητα κατασκευάζουσι γένεσιν ^z ἢ φθοράν· συγκρίσει γὰρ καὶ ^a διακρίσει ταῦτα
 10 διακοσμοῦσιν. Ἔτι δὲ παρὰ τούτους οἱ τὴν ψυχὴν αἰτίαν ποιῶντες κινήσεως· τὸ γὰρ ^b αὐτὸ ἐαυτὸ κινῶν ἀρχὴν εἶναι φασὶ τῶν κινουμένων, ^c κινεῖ δὲ τὸ ζῶον ^d καὶ πᾶν τὸ ἔμψυχον τὴν κατὰ τόπον ^e ἐαυτὸ κίνησιν. Καὶ κυρίως δὲ κινεῖσθαι φασιν μόνον τὸ κινούμενον ^f τὴν κατὰ τόπον ^g κίνησιν· ἂν δ' ἡρεμῇ μὲν ἐν τῷ αὐτῷ, ἀξάνηται δ' ἢ φθίνη ἢ ἀλλοιούμενον τυγχάνῃ, πῆ κινεῖσθαι, ἀπλῶς δὲ κινεῖσθαι οὐ φασιν.
 12 Ὅτι μὲν οὖν αἰεὶ ^h τε κινήσεις ἦν καὶ ἔσται τὸν ἅπαντα χρόνον, καὶ τίς ἀρχὴ τῆς αἰδίου κινήσεως, ἔτι ⁱ δὲ τίς ^k πρώτη κινήσις, καὶ τίνα κίνησιν ^l αἰδίου ἐνδέχεται ^m μόνην εἶναι, καὶ τὸ κινῶν πρῶτον ὅτι ἀκίνητον, εἴρηται.
 10 Ὅτι δὲ τούτ' ⁿ ἀμερές ἀναγκαῖον εἶναι καὶ μηδὲν ἔχειν μέγεθος, νῦν ^o λέγωμεν, πρῶτον περὶ τῶν προτέρων αὐτοῦ διορίσαντες. Τούτων δ' ^p ἐν μὲν ἔστιν ὅτι οὐχ οἶόν τε οὐδὲν πεπερασμένον κινεῖν ἄπειρον χρόνον. Τρία γὰρ ἔστι, τὸ ^q κινῶν, τὸ κινούμενον, ^r τὸ ἐν ᾧ τρίτον, ὁ χρόνος. Ταῦτα δὲ ^s ἢ πάντα ἄπειρα ἢ πάντα πεπερασμένα ἢ ἕνια, οἷον τὰ δύο ² ἢ τὸ ἕν. Ἐστω δὴ τὸ Α ^s τὸ κινῶν, τὸ δὲ ^t κινούμενον Β, χρόνος ἄπειρος ἐφ' ^v οὗ Γ. Τὸ δὴ Δ κινεῖτω τι μέρος ^w τῆς Β, ^x τὸ ἐφ' ^y οὗ Ε. Οὐ δὴ ἐν ἴσῳ τῷ Γ· ἐν πλείονι ^z γὰρ τὸ μείζον. Ὡστ' οὐκ ἄπειρος ὁ χρόνος ^a ὁ τοῦ Ζ. Οὕτω

^w τοῖς πρώτοις ἀλλὰ om. E. ^x οἴοντε I. ^y δὴ F.H. ^z ἢ] καὶ E.K. ^a διακρίσει ταῦτα om. E. ^b ἐαυτὸ αὐτὸ H.I. ^c κινήσει F.H.I. ^d καὶ] ἦτοι G.C. K. ^e αὐτὸ H.I., αὐτὸ F. ^f τὴν om. E. ^g κίνησιν om. E.K. ^h τε om. K. ⁱ δὲ τίς] δὲ τίς ἢ K. ^k κινήσις πρώτη F.H.I. ^l ἐνδέχεται αἰδίου E. ^m μόνην] καὶ μόνην K. ⁿ ἀναγκαῖον εἶναι ἀμερές F, ἀναγκαῖον ἀμερές εἶναι H. ^o λέγομεν F.H. ^p ἔστι μὲν ἐν K. ^q κινούμενον τὸ κινῶν F.H.I. ^r τὸ] καὶ H. ^s τὸ post A om. F.H.I. ^t β κινούμενον F. ^v φ H. ^w τῆς B post Δ ponit E, om. K. ^x τὸ om. H. ^y φ F.H.I. ^z γὰρ om. E. ^a ὁ om. H.

δὴ ^b τῇ Δ προστιθείς καταναλώσω τὸ Α καὶ τῇ Ε τὸ Β· τὸν δὲ χρόνον οὐ καταναλώσω αἰεὶ ἀφαιρῶν ἴσον· ἄπειρος γάρ· ὥστε ἡ πᾶσα Α τὴν ^c ὄλην Β κινήσει ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ τοῦ Γ. Οὐκ ἄρα οἶόν τε ὑπὸ πεπερασμένου κινεῖσθαι οὐδὲν ἄπειρον κίνησιν. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται τὸ πεπε-³ ρασμένον ἄπειρον κινεῖν χρόνον, φανερόν· ὅτι δ' ὅλως ^d οὐκ ἐνδέχεται ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει ἄπειρον εἶναι δύναμιν, ἐκ τῶνδε δῆλον. Ἔστω γὰρ ἡ πλείων δύναμις ^e αἰεὶ ^f ἢ τὸ ἴσον ^g ἐν ἐλάττονι χρόνῳ ποιούσα, οἶον θερμαίνουσα ἢ γλυκαίνουσα ἢ ρίπτουσα καὶ ὅλως κινούσα. Ἀνάγκη ἄρα καὶ ὑπὸ τοῦ πεπερασμένου μὲν ἄπειρον δ' ἔχοντος δύναμιν πάσχειν τι ^h τὸ πάσχον, καὶ πλείω ἢ ὑπ' ἄλλου· ⁱ πλείων γὰρ ἢ ἄπειρος ^j δύναμις. Ἀλλὰ μὴν χρόνον γε οὐκ ἐνδέχεται εἶναι οὐδένα. Εἰ γάρ ἐστιν ὁ ^k ἐφ' ᾧ Α χρόνος, ἐν ᾧ ^l ἡ ἄπειρος ἰσχύς ^m ἐθέρμηεν ἢ ⁿ ἔωσεν, ἐν ᾧ δ' ^o ὁ Α Β, πεπερασμένη τις, πρὸς ταύτην μείζω ^p αἰεὶ λαμβάνων πεπερασμένην ^q ἤξω ποτὲ εἰς ^r τὸ ἐν τῷ Α χρόνῳ κεινηκέναι· πρὸς πεπερασμένον γὰρ αἰεὶ προστιθείς ^s ὑπερβαλῶ παντὸς ὠρισμένου, καὶ ^t ἀφαιρῶν ἐλλείψω ὡσαύτως. Ἐν ἴσῳ ^v ἄρα χρόνῳ κινήσει ^w ἢ πεπε-⁵ ρασμένη τῇ ἀπείρῳ. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· οὐδὲν ἄρα πεπερασμένον ἐνδέχεται ἄπειρον ^x δύναμιν ἔχειν. Οὐ τοίνυν οὐδ' ἐν ἀπείρῳ πεπερασμένην· ^y καίτοι ἐνδέχεται ἐν ἐλάττονι μεγέθει ^z πλείω δύναμιν εἶναι, ἀλλ' ἔτι μᾶλλον ἐν μείζονι ^a πλείω. Ἔστω δὴ τὸ ἐφ' οὗ ^b Α Β ἄπειρον. Τὸ δὴ Β Γ ἔχει δύνα-⁶ μιν τινα, ^c ἢ ἐν τινι χρόνῳ ἐκίνησε τὴν Δ, ἐν τῷ χρόνῳ ἐφ' οὗ Ε Ζ. Ἄν δὴ τῆς Β Γ ^d διπλασίαν λαμβάνω, ἐν ἡμίσει

^b τῇ τῷ Ε.Η., τὸ Ι.Κ. ^c β ὄλην F.Η.Ι. ^d οὐκ ἐνδέχεται post μεγέθει F.Η.Ι. ^e αἰεὶ post γάρ E.Κ. ^f ἢ et ἐν om. E. ^g τὸ om. F.Ι. ^h πλείων πλείω K. ⁱ δύναμις om. E.Κ. ^k ἐφ' ᾧ ἐφ' οὗ K. ^l ἢ om. E. ^m ἐθέρμανεν E. F., ἐθέρμαινεν Ι, ἢ ἐθέρμηεν Η. ⁿ ἔσωσεν E. ^o ὁ om. E.Κ. ^p λαμβάνων αἰεὶ E.Κ. ^q ἤξω] δὲ ἤξω Η. ^r τὸ ἐν om. pr. K. ^s ὑπερβάλλον E. ^t ἀφαιρῶν αἰεὶ ἐλλείψω K. ^v χρόνῳ ἄρα Ι. ^w τῇ ἀπείρῳ ἢ πεπερασμένη E.Κ. ^x ἔχειν δύναμιν F. ^y καίτοι γε ἐνδ. K. ^z πλείονα F.Η.Ι. ^a πλείων Ι. et pr. Η. ^b β α Ι. ^c ἢ K. ^d διπλάσιον F.

^e κινήσει χρόνῳ τοῦ ΕΖ (ἔστω γὰρ αὕτη ἡ ἀναλογία), ὥστ' ἐν τῷ ^f ΖΘ κινήσει. Οὐκοῦν οὕτω λαμβάνων αἰεὶ τὴν μὲν ΑΒ οὐδέποτε διέξειμι, ^g χρόνου δὲ τοῦ δοθέντος αἰεὶ ἐλάττω λήψομαι. Ἄπειρος ἄρα ἡ δύναμις ἔσται· πάσης γὰρ πεπερασμένης ^h ὑπερβάλλει δυνάμεως. ⁱ Πάσης δὲ πεπερασμένης δυνάμεως ἀνάγκη πεπερασμένον εἶναι καὶ ^k τὸν χρόνον· εἰ γὰρ ^l ἐν τινι ἡ τοσηδί, ἡ μείζων ἐν ἐλάττονι μὲν ὄρισμένῳ δὲ ^m κινήσει χρόνῳ, κατὰ τὴν ἀντιστροφὴν τῆς ἀναλογίας. Ἄπειρος δὲ πάντα δύναμις, ὥσπερ καὶ πλῆθος καὶ μέγεθος τὸ ὑπερβάλλον παντὸς ὄρισμένου. Ἔστι δὲ καὶ ὧδε δείξαι τοῦτο· ληψόμεθα γὰρ ⁿ δὴ τινα δυνάμιν τὴν αὐτὴν τῷ γένει ὁ τῇ ἐν τῷ ἀπείρῳ μεγέθει, ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει οὖσαν, ἡ καταμετρήσει ^p τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ πεπερασμένην δύναμιν.

8 Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἐνδέχεται ἄπειρον εἶναι δυνάμιν ἐν πεπερασμένῳ μεγέθει, ^q οὐδὲ πεπερασμένην ^r ἐν ἀπείρῳ, ἐκ ^s τούτων δήλον. Περὶ δὲ τῶν φερομένων ^t καλῶς ἔχει διαπορῆσαι τινα ἀπορίαν πρῶτον. Εἰ γὰρ πᾶν τὸ κινούμενον κινεῖται ὑπὸ τινός, ὅσα μὴ αὐτὰ ἑαυτὰ κινεῖ, πῶς κινεῖται ^v ἔνια συνεχῶς ⁹ μὴ ἀπτομένου τοῦ κινήσαντος; οἷον τὰ ῥιπτούμενα. Εἰ ^δ ἅμα κινεῖ καὶ ἄλλο τι ὁ κινήσας, οἷον τὸν ἀέρα, ὃς κινούμενος ^w κινεῖ, ὁμοίως ἀδύνατον τοῦ πρώτου μὴ ἀπτομένου μηδὲ κινουῦντος κινεῖσθαι, ἀλλ' ἅμα ^x πάντα ^y καὶ ^z κινεῖσθαι καὶ πεπαῦσθαι, ὅταν τὸ πρῶτον κινῶν παύσῃται, καὶ εἰ ποιεῖ ¹⁰ ὥσπερ ^a ἡ λίθος, οἷον ^b κινεῖ ^δ ἐκίνησεν. Ἀνάγκη ^c δὲ τοῦτο μὲν λέγειν, ὅτι ^d τὸ πρῶτον κινήσαν ποιεῖ οἷον ^e τε κινεῖν, ἡ τὸν ἀέρα τοιοῦτον ἢ τὸ ὕδωρ ἢ ^f τι ἄλλο ^g τοιοῦτον ^h ὁ πέ-

^e κινήσει F, om. E.H. ^f ζ καὶ θ F.H.I. ^g χρόνον I, τοῦ χρόνου E.K. ^h ὑπερβάλλει—πεπερασμένης om. pr. E. ⁱ πάσης δὲ] εἶγε πάσης K. ^k τὸν om. E. ^l ἐν om. F. ^m χρόνῳ κινήσει E.K. ⁿ δὴ om. E.H. ^o τῇ] τὴν I. ^p τὴν πεπ. δύν. ἐν τῷ ἀπείρῳ E, τὴν πεπ. δύν. τὴν ἐν τῷ ἀπείρῳ K. ^q οὐδ' ἐν ἀπείρῳ πεπερασμένην E.K. ^r ἐν om. F. ^s τῶνδε H. ^t ἔχει καλῶς E.K. ^v συνεχῶς ἔνια E. ^w κινεῖ H.I. ^x πάντα om. K. ^y καὶ om. F.H.I.K. ^z κενεῖσθαι H. ^a ὁ F. ^b κινεῖν H, τε κινεῖ K. ^c δὲ F.H.I. ^d τὸ om. F. ^e τε] καὶ E, τι καὶ F. ^f ἄλλο τι F.H. ^g τοιοῦτον om. E.K. ^h ὁ om. E.

φυκε κινεῖν καὶ κινεῖσθαι. Ἄλλ' οὐχ ἅμα παύεται κινεῖν καὶ κινούμενον, ἀλλὰ κινούμενον μὲν ἅμα, ὅταν ὁ κινῶν παύσῃται κινῶν, κινεῖν δὲ ἔτι ἐστίν. Διὸ ¹καὶ ^κκινεῖται τι ἄλλου ἐχόμενον· καὶ ἐπὶ τούτου ὁ αὐτὸς λόγος. Παύεται δέ, ¹ὅταν ἐλάττων ἢ δύναμις τοῦ κινεῖν ^μἐγγίνηται τῷ ἐχομένῳ. Τέλος ^η δὲ παύεται, ὅταν μηκέτι ποιήσῃ τὸ πρότερον κινεῖν, ἀλλὰ κινούμενον μόνον. Ταῦτα δ' ἀνάγκη ἅμα παύεσθαι τὸ μὲν ^οκινεῖν τὸ δὲ κινούμενον, καὶ τὴν ὅλην κίνησιν. Αὕτη ¹² μὲν οὖν ἐν τοῖς ἐνδεχομένοις ὅτε μὲν κινεῖσθαι ὅτε δ' ἡρεμεῖν ἐγγίγνεται ἢ κίνησις, καὶ οὐ συνεχής, ἀλλὰ φαίνεται ἢ γὰρ ἐφεξῆς ὄντων ἢ ἀπτομένων ἐστίν· οὐ γὰρ ἐν τῷ κινεῖν, ἀλλ' ἐχόμενα ἀλλήλων. Διὸ ^ρκαὶ ἐν ἀέρι καὶ ^qἐν ὕδατι γίνεται ἢ τοιαύτη κίνησις, ἣν λέγουσί τινες ἀντιπερίστασις εἶναι. Ἄδύνατον δὲ ἄλλως τὰ ἀπορηθέντα λύειν, εἰ μὴ τὸν εἰρημένον τρόπον. Ἡ δ' ἀντιπερίστασις ἅμα πάντα κινεῖσθαι ποιεῖ καὶ κινεῖν, ὥστε καὶ ^ρπαύεσθαι. Νῦν δὲ φαίνεται ^ςτι ¹³ ἐν κινούμενον συνεχῶς ὑπὸ τίνος οὖν; Οὐ γὰρ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ. Ἐπεὶ δ' ἐν τοῖς οὖσιν ^τἀνάγκη ^υκίνησιν εἶναι συνεχῆ, αὕτη δὲ μία ἐστίν, ἀνάγκη δὲ τὴν μίαν μεγέθους ^ωτέ τινος εἶναι (οὐ γὰρ ^χκινεῖται ^υτὸ ^zἀμέγεθες) καὶ ἐνὸς καὶ ὑφ' ἐνός· οὐ γὰρ ἔσται συνεχής, ἀλλ' ἐχομένη ^αἐτέρα ἐτέρας καὶ διηρημένη. Τὸ ^βδὴ κινεῖν εἰ ἐν, ἢ κινούμενον κινεῖ ἢ ἀκίνητον ¹⁴ ὄν. Εἰ μὲν δὴ κινούμενον, συνακολουθεῖν δεήσει καὶ μεταβάλλειν αὐτό, ἅμα ^εδὲ κινεῖσθαι ὑπὸ τίνος· ὥστε στήσεται καὶ ἥξει εἰς τὸ κινεῖσθαι ὑπὸ ἀκινήτου. Τοῦτο γὰρ οὐκ ἀνάγκη ^δσυμμεταβάλλειν, ἀλλ' αἰεὶ ^ετε δυνήσεται κινεῖν (ἄπονον γὰρ τὸ οὕτω κινεῖν) καὶ ὁμαλῆς αὕτη ἢ κίνησις ἢ μόνη ἢ μάλιστα· οὐ γὰρ ἔχει μεταβολὴν ^ετὸ κινεῖν οὐδε-

¹ καὶ om. H.I.K. ^κ κινεῖται ἄλλου F.I, κινεῖται ἄλλο H, κινεῖ τι ἄλλο K. E. ambiguus. ¹ ὅταν] ὅταν αἰεὶ E.K. ^μ ἐγγίνηται F.H. ^η δὲ om. E. ^ο κινούμενον τὸ δὲ κινεῖν K. ^ρ καὶ om. E.K. ^q ἐν om. E.K. ^ρ παύεται F.H.I. ^ς ἐν τι F.H.I. ^τ ἀνάγκη] ἀνάγκη αἰεὶ F.I. ^υ εἶναι κίνησιν E, εἶναι τινα κίνησιν K. ^ω γέ F.H.K. ^χ κινεῖ E. ^υ τὸ om. E.H. ^z ἀμέγεθος I. ^α ἐτέρα om. E. ^β δὲ E. ^ε δὲ] δὲ καὶ K. ^δ συμβάλλειν I. ^ε τε om. F.H. ^ε οὐδεμίαν τὸ κινεῖν F.H.I.

15 μίαν. Δεῖ δὲ οὐδὲ τὸ κινούμενον πρὸς ἑκείνου ἔχειν μεταβολήν, ἵνα ὁμοία ἦ^h ἢ κίνησις. Ἀνάγκηⁱ δὲ ἦ ἐν μέσῳ ἢ^k ἐν κύκλῳ εἶναι αὐται γὰρ^l αἱ ἀρχαί. Ἀλλὰ τάχιστα κινεῖται τὰ ἐγγύτατα τοῦ κινουίντος. Τοιαύτη δ' ἢ τοῦ 16^m ὄλου κίνησις· ἐκεῖ ἄρα τὸ κινουίν. Ἔχει δ' ἀπορίαν, εἰ ἐνδέχεταιⁿ τι κινούμενον κινεῖν συνεχῶς, ἀλλὰ μὴ ὥσπερ τὸ ὠθουίν πάλιν καὶ πάλιν, ὁ τῷ ἐφεξῆς εἶναι^p συνεχῶς· ἢ γὰρ αὐτὸ^q δεῖ ὠθεῖν ἢ ἔλκειν, ἢ ἄμφω, ἢ ἕτερόν τι ἐκδεχόμενον^r ἄλλο παρ' ἄλλου, ὥσπερ πάλαι ἐλέχθη ἐπὶ τῶν ῥιπτου- 17 μένων. Ἐἰ δὲ διαιρετὸς^v ὦν ὁ ἀήρ^w ἢ τὸ ὕδωρ κινεῖ, x ἀλλ' ὡς αἰεὶ κινούμενος, ἀμφοτέρως δ' οὐχ οἶόν τε μίαν εἶναι, ἀλλ' ἐχομένην. Ὑ Μόνη ἄρα συνεχῆς ἦν κινεῖ τὸ ἀκίνητον· αἰεὶ γὰρ ὁμοίως ἔχον καὶ πρὸς τὸ κινούμενον ὁμοίως^z ἔξει 18 καὶ συνεχῶς. Διωρισμένων δὲ τούτων φανερόν ὅτι ἀδύνατον^a τὸ πρῶτον κινουίν καὶ^b ἀκίνητον ἔχειν^c τι μέγεθος. Εἰ^d γὰρ μέγεθος ἔχει, ἀνάγκη ἦτοι πεπερασμένον αὐτὸ εἶναι ἢ 19 ἄπειρον. Ἄπειρον μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἐνδέχεται μέγεθος εἶναι, e δέδεικται πρότερον ἐν τοῖς φυσικοῖς· ὅτι δὲ τὸ πεπερασμένον ἀδύνατον ἔχειν^f δύναμιν ἄπειρον, καὶ ὅτι ἑ ἀδύνατον ὑπὸ πεπερασμένου κινεῖσθαί τι ἄπειρον χρόνον, δέδεικται^h νῦν. Τὸⁱ δέ γε πρῶτον κινουίν αἰδίον^k κινεῖ κίνησιν καὶ ἄπειρον χρόνον. Φανερόν τοίνυν ὅτι ἀδιαίρετόν ἐστι καὶ ἀμερὲς καὶ οὐδὲν ἔχον μέγεθος.

g ἐκείνου E.H.K. h ἢ om. F. i δὲ F.I. k ἐν om. H. l αἱ om. I. m κύκλου H.K. n τι] τὸ E.K. o τῷ] καὶ τῷ H, καὶ τὸ K. p συνεχῆς K, συνεχῆ F.H.I. q δεῖ] δὲ F, δεῖ αἰεὶ E.K. r ἄλλου F. s ὥσπερ] ὡς καὶ H. t εἰ δὲ δι. om. pr. E, δὲ om. K. v ὦν] γὰρ ὦν E. w ἦ] καὶ E. x ἀλλ' ὡς] ἄλλος F, ἄλλον K. y μόνη] μένει F.K. z ἔξει E. a τὸ τὸ πρ. E. b ἀκίνητον ὄν ἔχειν H. c τι] τὸ E. d γὰρ τὸ μ. E. e πρότερον δέδεικται F. f ἄπειρον δύναμιν F.H.I. g ἀδύνατόν ἐστιν ὑπὸ F.K. h νῦν] τὰ νῦν H. i δὲ om. K, ante τὸ ponit E. k κίνησιν κινεῖ H.

ΠΕΡΙ ΟΥΡΑΝΟΥ Α.

Ἡ ΠΕΡΙ φύσεως ἐπιστήμη σχεδὸν ἢ πλείστη φαίνεται περὶ
^a τε σῶματα καὶ μεγέθη καὶ τὰ τούτων οὔσα πάθη καὶ τὰς
 κινήσεις, ἔτι δὲ περὶ τὰς ἀρχάς, ὅσαι τῆς τοιαύτης οὐσίας
 εἰσὶν· τῶν γὰρ φύσει συνεστώτων τὰ μὲν ^b ἐστὶ ^c σώματα
 καὶ μεγέθη, τὰ δ' ἔχει σῶμα καὶ μέγεθος, τὰ δ' ἀρχαὶ τῶν
 ἐχόντων εἰσὶν. Συνεχῆς μὲν οὖν ἐστὶ τὸ ^d διαιρετὸν εἰς ^e αἰεὶ ^z
 διαιρετά, σῶμα δὲ τὸ πάντη διαιρετόν. ^f Μεγέθους δὲ τὸ
 μὲν ἐφ' ἓν γραμμῆ, τὸ δ' ἐπὶ δύο ἐπίπεδον, τὸ δ' ἐπὶ τρία
 σῶμα· καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἄλλο μέγεθος διὰ τὸ ^g τὰ
 τρία πάντα εἶναι καὶ τὸ ^h τρεῖς πάντη. Καθάπερ ⁱ γὰρ φασι
 καὶ οἱ Πυθαγόρειοι, τὸ πᾶν καὶ τὰ πάντα ^k τοῖς τρισὶν
 ὄρισται· τελευτὴ γὰρ καὶ μέσον καὶ ἀρχὴ ^l τὸν ἀριθμὸν ἔχει
^m τὸν τοῦ παντός, ταῦτα δὲ τὸν τῆς τριάδος. Διὸ παρὰ τῆς φύ- ³
 σεως εἰληφότες ὥσπερ νόμους ἐκείνης, καὶ πρὸς τὰς ἀγιστείας
 χρώμεθα τῶν θεῶν τῷ ἀριθμῷ τούτῳ. Ἀποδίδομεν δὲ καὶ
 τὰς προσηγορίας ⁿ τὸν τρόπον τούτων· τὰ γὰρ δύο ἄμφω
^o μὲν λέγομεν καὶ τοὺς δύο ἀμφοτέρους, πάντας δ' οὐ λέγο-
 μεν, ἀλλὰ κατὰ τῶν τριῶν ταύτην τὴν ^p προσηγορίαν ^q φα-
 μὲν πρῶτον. Ταῦτα δ', ὥσπερ εἴρηται, διὰ τὸ τὴν φύσιν
 αὐτὴν ^r οὕτως ἐπάγειν ἀκολουθοῦμεν. Ὡστ' ἐπεὶ τὰ πάντα ⁴
 καὶ τὸ πᾶν καὶ ^s τὸ τέλειον οὐ κατὰ τὴν ἰδέαν διαφέρουσιν
 ἀλλήλων, ἀλλ' εἴπερ ^t ἄρα, ἐν τῇ ὕλῃ καὶ ἐφ' ὧν ^v λέγονται,

Codices E.F.H.L.M. et ab initio k. ^a τε om. pr. E. ^b εἰσι M.
^c σώματα F. ^d ἀδιαιρέτον pr. E. ^e αἰεὶ L. ^f μέγεθος k. ^g τὰ
 om. E.M. ^h τρεῖς F. ⁱ γὰρ om. L. cum pr. E. et corr. F. ^k τοῖς
 om. M. ^l τὸν om. k. ^m τὸν om. M. ⁿ τοῦτον τὸν τρόπον M.
^o μὲν om. M. ^p κατηγορίαν E.M. ^q κατάφαμεν H, εἰλήφαμεν E.
^r ἐπάγειν οὕτως F.M. ^s τὸ om. k. ^t ἄρα om. E.L. ^v λέγεται H.

τὸ σῶμα ^w μόνον ἂν εἴη τῶν μεγεθῶν τέλειον· μόνον γὰρ
 5 ὄριστα τοῖς τρισίν. Τοῦτο δ' ἐστὶ ^x πᾶν. Τριχῆ δὲ ὄν
 διαιρετὸν πάντῃ ^y διαιρετόν ἐστιν· τῶν δ' ἄλλων τὸ ^z μὲν ἐφ'
^a ἔν, τὸ δ' ἐπὶ δύο· ὡς γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ τετυχήκασι, οὔτω
 καὶ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ συνεχοῦς· τὸ μὲν γὰρ ἐφ' ἔν συν-
 6 διαιρετὰ τῶν μεγεθῶν, καὶ συνεχῆ ταῦτα. Εἰ δὲ καὶ τὰ
 συνεχῆ ^b πάντα ^c διαιρετά, οὔπω δῆλον ἐκ τῶν νῦν· ἀλλ'
 ἐκεῖνο μὲν δῆλον, ὡς οὐκ ἐστὶν ἄλλο γένος μετάβασις, ὥσπερ
 ἐκ μήκουσ εἰς ἐπιφάνειαν, εἰς δὲ σῶμα ἐξ ἐπιφανείας· οὐ γὰρ
^d ἂν ἔτι τὸ τοιοῦτον τέλειον εἴη μέγεθος· ἀνάγκη γὰρ γίγνε-
 σθαι τὴν ^e ἔκβασιν κατὰ τὴν ἔλλειψιν, οὐχ οἶόν τε δὲ τὸ
 7 ^f τέλειον ^g ἐλλείπειν· πάντῃ γὰρ ἐστὶν. Τῶν μὲν οὖν ἐν
 μορίου εἶδει σωμάτων ^h κατὰ τὸν λόγον ἕκαστον τοιοῦτόν
 ἐστὶν· πάσας γὰρ ἔχει τὰς διαστάσεις. Ἄλλ' ὄριστα πρὸς
 τὸ πλησίον ἀφῆ, διὸ τρόπον τινὰ πολλὰ τῶν σωμάτων ἕκα-
 στὸν ἐστὶν. Τὸ δὲ πᾶν οὐ ταῦτα μόρια, τέλειον ⁱ ἀναγκαῖον
 εἶναι καὶ καθάπερ τοῦνομα σημαίνει, ^k πάντῃ, καὶ μὴ τῇ μὲν
 τῇ ^l δ' οὔ.

2 Περὶ μὲν οὖν τῆς τοῦ παντὸς φύσεως, εἴτ' ἀπειρός ἐστι
 κατὰ ^m τὸ μέγεθος εἴτε ⁿ πεπέρανται τὸν σύνολον ὄγκον,
 ὕστερον ἐπισκεπτέον· περὶ δὲ τῶν κατ' εἶδος αὐτοῦ μορίων
 νῦν ^o λέγωμεν ἀρχὴν ποιησάμενοι τήνδε. Πάντα γὰρ τὰ
 φυσικὰ σώματα καὶ μεγέθη καθ' αὐτὰ κινητὰ λέγομεν εἶναι
 κατὰ τόπον· τὴν γὰρ φύσιν ^p κινήσεως ἀρχὴν ^q εἶναι φαμεν
 2 ^r αὐτοῖς. Πᾶσα δὲ κίνησις ^s ὄση κατὰ τόπον, ἣν καλοῦμεν
 φοράν, ἢ εὐθεῖα ἢ κύκλω ἢ ^t ἐκ τούτων μικτή· ἀπλαῖ γὰρ

^w ἂν εἴη μόνον F. ^x πᾶν] πᾶν τριχῆ διαιρετόν k. ^y διαιρετέον E.
^z μὲν ἐπὶ δύο, τὸ δὲ ἐφ' ἔν L. ^a ἐνός pr. E. ^b ἅπαντα F.L.M. ^c διαι-
 ρετὰ εἰς ἀπειρον οὔπω k. ^d ἂν ante εἴη F, utroque loco M. ^e μετά-
 βασις H. ^f τέλος E. ^g ἐκλείπειν L. ^h ἕκαστον κατὰ τὸν λόγον
 τοῦτόν M. ⁱ ἀνάγκη L. ^k πᾶν L. et pr. E. ^l δὲ μὴ H.L. ^m τὸ
 om. M. ⁿ πεπέρανται M. ^o λέγομεν L. ^p ἀρχὴν κινήσεως H.L.M.
^q λέγομεν εἶναι M. ^r ἐν αὐτοῖς L.M. ^s ὄση] ἢ L, om. E. ^t μικτή
 ἐκ τούτων M.

αὔται δύο μόναί. Αἴτιον δ' ὅτι καὶ τὰ μεγέθη ταῦτα ἀπλά
μόνον, ἢ τ' εὐθεία καὶ ἡ περιφερής. Κύκλω μὲν οὖν ἔστιν³
ἡ περὶ τὸ μέσον, εὐθεία δ' ἡ ἄνω καὶ κάτω. Λέγω δ' ἄνω
μὲν τὴν ἀπὸ τοῦ μέσου, κάτω δὲ τὴν ἐπὶ τὸ μέσον. Ὡστ'
ἀνάγκη πάσαν εἶναι τὴν ἀπλὴν φορὰν τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ
μέσου, τὴν δ' ἐπὶ τὸ μέσον, τὴν δὲ περὶ τὸ μέσον. Καὶ
ἔοικεν ἠκολουθηκέναι^ω κατὰ λόγον^χ τοῦτο τοῖς ἐξ ἀρχῆς· τό
τε γὰρ σῶμα ὑπέτελέσθη ἐν τρισὶ καὶ ἡ κίνησις αὐτοῦ.
Ἐπεὶ δὲ τῶν σωμάτων τὰ μὲν ἔστιν ἀπλά τὰ δὲ σύνθετα ἐκ⁴
τούτων (λέγω δ' ἀπλά^z ὅσα κινήσεως ἀρχὴν ἔχει κατὰ φύσιν,
οἶον πῦρ^α καὶ γῆν καὶ τὰ τούτων εἶδη καὶ τὰ συγγενῆ τού
τοις), ἀνάγκη καὶ τὰς κινήσεις εἶναι τὰς μὲν ἀπλᾶς τὰς δὲ
μικτὰς πως,^b καὶ τῶν μὲν ἀπλῶν ἀπλᾶς, μικτὰς δὲ τῶν συν
θέτων, κινεῖσθαι δὲ κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν. Εἴπερ οὖν ἔστιν⁵
ἀπλῆ κίνησις, ἀπλῆ δ' ἡ κύκλω κίνησις, καὶ τοῦ^ε τε ἀπλοῦ
σώματος ἀπλῆ ἡ κίνησις καὶ ἡ ἀπλῆ κίνησις ἀπλοῦ σώματος
(καὶ γὰρ^d ἂν^e συνθέτου^f ἦ, κατὰ τὸ ἐπικρατοῦν ἔσται),
ἀναγκαῖον εἶναι τι σῶμα ἀπλοῦν ὃ πέφυκε φέρεσθαι τὴν
κύκλω κίνησιν κατὰ τὴν^g ἑαυτοῦ φύσιν· βία μὲν γὰρ ἐνδέ
χεται τὴν ἄλλου καὶ ἐτέρου, κατὰ φύσιν δὲ ἀδύνατον, εἴπερ
^hμία ἐκάστου κίνησις ἢ κατὰ φύσιν τῶν ἀπλῶν. Ἐτι εἰ⁶
ἡ παρὰ φύσιν^k ἐναντία τῇ κατὰ φύσιν καὶ ἐν ἐνὶ ἐναντίον,
ἀνάγκη, ἐπεὶ^l ἀπλῆ ἡ κύκλω, εἰ μὴ^m ἔσται κατὰ φύσιν τοῦ
φερομένου σώματος, παρὰ φύσιν αὐτοῦ εἶναι. Εἰ οὖν πῦρ
ἢ ἄλλο τι τῶν τοιούτων ἐστὶ τὸ κύκλω φερόμενον, ἐναντία ἢ
κατὰ φύσιν αὐτοῦ φορὰ ἔσται τῇ κύκλω. Ἄλλ' ⁿἐν ἐνὶ
ἐναντίον· ἢ δ' ἄνω^ο καὶ κάτω ἀλλήλαις ἐναντίαι. Εἰ δ'
ἕτερόν τί ἐστι σῶμα τὸ φερόμενον κύκλω παρὰ φύσιν, ἔσται
τις^p αὐτοῦ ἄλλη κίνησις κατὰ φύσιν. Ἡ τοῦτο δ' ἀδύνατον·

^v ἡ περὶ τὸ μέσον ἔστιν M. ^w κατὰ] καὶ κατὰ E. ^x τοῦτο ante
κατὰ F. ^y ὑπέτελέσθαι M. ^z ὅσα] μὲν ὅσα F.H. ^a καὶ ante
γῆν om. F. ^b καὶ om. F.M. ^c γε H. ^d ἂν om. pr. E. ^e σύν
θετον E. ^f ἦ om. H. ^g αὐτοῦ E. ^h μία] βία L. ⁱ ἔτι om. pr. E.
^k ἐναντία τῇ κ. φ. om. E. ^l ἡ κύκλω ἀπλῆ F. ^m ἔσται M. ⁿ ἐν om.
pr. E. ^ο καὶ] τῇ F. ^p αὐτοῦ ante ἔσται M, ante κατὰ F. ^q τοῦτο
δ'] ἀλλὰ τοῦτ' F.H.M.

εἰ μὲν γὰρ ἢ ἄνω, πῦρ ἔσται ἢ ἀήρ, εἰ δ' ἢ κάτω, ὕδωρ ἢ γῆ.
 7¹ Ἀλλὰ μὴν καὶ πρώτην γε ἀναγκαῖον εἶναι τὴν τοιαύτην φο-
 ράν. Τὸ γὰρ τέλειον πρότερον τῇ φύσει τοῦ ἀτελοῦς, ὁ
 δὲ κύκλος τῶν τελείων, εὐθεία δὲ ^Γ γραμμὴ οὐδεμία· οὔτε γὰρ
 ἢ ἄπειρος (ἔχει γὰρ ^ς ἄν ^τ πέρασ καὶ τέλος) ^ν οὔτε τῶν πεπε-
 8 ἐνδέχεται οὐδεμία (πασῶν γάρ ^ω ἐστὶ τι ἐκτός· αὐξῆσαι γὰρ
 9 ἐπικρατοῦν ἐν τῇ μίξει τῶν ἀπλῶν. ^Ωστ' εἶπερ ἢ μὲν προτέρα κίνησις
 προτέρου ^χ τῇ φύσει σώματος, ἢ δὲ κύκλω προτέρα τῆς εὐ-
 θείας, ἢ δ' ἐπ' εὐθείας τῶν ἀπλῶν σωμάτων ἐστὶ (τό τε γὰρ
 πῦρ ἐπ' εὐθείας ἄνω φέρεται καὶ τὰ γεηρὰ ^Υ κάτω πρὸς τὸ
 μέσον), ἀνάγκη καὶ τὴν κύκλω κίνησιν τῶν ἀπλῶν τινὸς εἶναι
 σωμάτων· τῶν γὰρ μικτῶν τὴν φορὰν ἔφαμεν εἶναι κατὰ τὸ
 9 ἐπικρατοῦν ἐν τῇ μίξει τῶν ἀπλῶν. ^Εκ ^z τε δὴ τούτων φα-
 νερόν ὅτι πέφυκε τις οὐσία σώματος ἄλλη παρὰ τὰς ἐνταῦθα
 συστάσεις, θειότερα ^α καὶ προτέρα τούτων ^β πάντων, καὶ εἴ
 τις ἔτι λάβοι πᾶσαν εἶναι κίνησιν ἢ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύ-
 σιν, καὶ τὴν ἄλλω ^ε παρὰ φύσιν ἐτέρω κατὰ φύσιν, οἷον ἢ
 ἄνω καὶ ἢ κάτω πέπονθεν· ἢ μὲν γὰρ τῷ πυρί, ἢ δὲ τῇ γῆ
^δ παρὰ φύσιν καὶ κατὰ φύσιν· ὥστ' ἀναγκαῖον καὶ τὴν κύκλω
 κίνησιν, ἐπειδὴ τούτοις παρὰ φύσιν, ἐτέρου ^ε τινὸς εἶναι κατὰ
 10 φύσιν. Πρὸς δὲ τούτοις εἰ μὲν ἐστὶν ἢ κύκλω ^ε τινὶ φορὰ
 κατὰ φύσιν, δῆλον ὡς ^ς εἴη ἄν τι σῶμα τῶν ἀπλῶν καὶ πρῶ-
 των, ὃ πέφυκεν, ὥσπερ τὸ πῦρ ἄνω καὶ ἢ γῆ κάτω, ^h ἐκεῖνο
 11 ⁱ κύκλω φέρεσθαι κατὰ φύσιν. Εἰ δὲ παρὰ φύσιν φέρεται
 τὰ φερόμενα κύκλω τὴν περίξ φορὰν, θαυμαστὸν καὶ παντε-
 λῶς ἄλογον τὸ μόνην εἶναι συνεχῆ ταύτην τὴν κίνησιν καὶ
 αἰδῖον, οὔσαν παρὰ φύσιν· φαίνεται γὰρ ἔν ^k γε τοῖς ἄλλοις
 τάχιστα φθειρόμενα τὰ παρὰ φύσιν. ^Ωστ' εἶπερ ἐστὶ πῦρ
 τὸ φερόμενον, καθάπερ φασί τινες, οὐθὲν ἦπτον αὐτῷ παρὰ

^Γ οὐδεμία γραμμὴ L. ^ς ἄν om. pr. E. ^τ τέλος καὶ πέρασ E.L.
^ν οὔτε δὲ τῶν L. ^ω ἔσται L, om. E. ^χ τῇ] τινὸς τῇ M. ^Υ κάτω] κάτω σώματα M, σώματα κάτω H. ^z τε om. M. ^α καὶ προτέρα om. E.
^β πάντων L. ^ε παρὰ φ. ἐτέρω κατὰ] κατὰ φ. ἐτέρω παρὰ H.M. ^δ κατὰ φ. καὶ παρὰ H. ^ε εἶναι τινος M. ^ε φορὰ τινι F. ^ς ἄν εἴη E.L.
^h κακεῖνο L, κείνο E. ⁱ φέρεσθαι κύκλω H. ^k τε E.F.

φύσιν ἢ κίνησις ἐστὶν αὕτη ¹ἢ ἢ κάτω πυρὸς γὰρ κίνησιν ὀρώμεν τὴν ἀπὸ τοῦ μέσου κατ' εὐθείαν. Διόπερ ἐξ ἀπάν- ¹²των ἄν τις τούτων ^m συλλογιζόμενος ⁿ πιστεύσειεν ὡς ἐστι τι παρὰ τὰ σώματα ^o τὰ δεῦρο καὶ περὶ ἡμᾶς ἕτερον κεχωρισμένον, τοσοῦτω τιμιωτέραν ἔχον τὴν φύσιν ὅσπερ ἀφέστηκε τῶν ἐνταῦθα ^p πλείον.

Ἐπεὶ δὲ τὰ μὲν ὑπόκειται τὰ δ' ἀποδέδεικται τῶν εἰρη- ³μένων, φανερόν ὅτι οὔτε ^q κουφότητα οὔτε βάρος ἔχει σῶμα ^r ἅπαν. Δεῖ δὲ ὑποθέσθαι τί λέγομεν τὸ βαρὺ ^s καὶ τὸ κοῦφον, ἡν μὲν ἰκανῶς ^t ὡς πρὸς ^v τὴν παρούσαν χρείαν, ἀκριβέστερον δὲ πάλιν, ὅταν ^w ἐπισκοπῶμεν περὶ τῆς οὐσίας αὐτῶν. Βαρὺ μὲν οὖν ἔστω τὸ φέρεσθαι πεφυκὸς ἐπὶ τὸ μέσον, ² κοῦφον δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ μέσου, βαρύτατον δὲ τὸ πᾶσιν ὑφιστάμενον τοῖς κάτω φερομένοις, κουφώτατον δὲ τὸ πᾶσιν ἐπιπολάζον τοῖς ἄνω φερομένοις. Ἀνάγκη ^x δὲ πᾶν τὸ φερόμενον ^y ἢ κάτω ἢ ἄνω ἢ κουφότητ' ἔχειν ἢ βάρος ἢ ἄμφω, ^z μὴ πρὸς ^a τὸ αὐτὸ δέ· πρὸς ^b ἄλληλα γὰρ ἐστὶ βαρέα καὶ κοῦφα, οἶον ἀήρ πρὸς ^c ὕδωρ, καὶ πρὸς γῆν ὕδωρ. Τὸ ^d δὲ ³ κύκλω σῶμα φερόμενον ^e ἀδύνατον ^f ἔχειν βάρος ἢ κουφότητα· οὔτε γὰρ κατὰ φύσιν οὔτε παρὰ φύσιν ἐνδέχεται ^g αὐτῷ κινηθῆναι ἐπὶ τὸ μέσον ἢ ἀπὸ τοῦ μέσου. Κατὰ φύσιν μὲν γὰρ οὐκ ἐστὶν αὐτῷ ἢ ἐπ' εὐθείας φορᾶ· μία γὰρ ἦν ἐκάστου τῶν ἀπλῶν, ὥστ' ἐστὶ τὸ αὐτὸ τῶν οὔτω τινὶ φερομένον. Παρὰ φύσιν δ' ἐνεχθέντος, εἰ μὲν ἢ κάτω παρὰ φύσιν, ἢ ἄνω ^h ἐστὶ κατὰ φύσιν, ⁱ εἰ δ' ἢ ἄνω παρὰ φύσιν, ἢ κάτω κατὰ φύσιν· ^k ἔθεμεν γὰρ τῶν ἐναντίων ^φ ἢ ἑτέρα παρὰ φύσιν, τὴν ἑτέραν εἶναι κατὰ φύσιν. Ἐπεὶ δ' εἰς ^l τὸ αὐτὸ φέρεται τὸ ⁴ ὄλον καὶ τὸ μόριον κατὰ φύσιν, οἶον πᾶσα γῆ καὶ μικρὰ

¹ ἢ ἢ κάτω] τῆς κάτω L, om. E. ^m συλλογιζόμενοις E. ⁿ πιστεύσειεν F. ^o τὰ om. E. ^p πλείω M, πλέον F. ^q βάρος οὔτε κουφότητα M. ^r πᾶν M. ^s καὶ τί τὸ L. ^t ὡς om. E. ^v τὴν om. F. ^w σκοπῶμεν F. ^x δὲ E.H.L.M. ^y ἢ ἄνω ἢ κάτω F.H. ^z μὴ] ἢ E. ^a τὸ om. M. ^b ἄλλα H. ^c ὕδωρ καὶ πῦρ καὶ πρὸς γῆν καὶ ἀέρα ὕδωρ M. ^d δὲ E.H. ^e ἀδύνατον] ἀνάγκη μὴ F. ^f βάρος ἔχειν M. ^g αὐτὸ F.M. ^h ἐστὶ om. E.L. ⁱ εἰ—κατὰ φύσιν om. M. ^k ἔθεμεν—κατὰ φύσιν om. E.L. ^l ταῦτὸ F.

βῶλος, συμβαίνει πρῶτον μὲν ^m μήτε κουφότητ' ἔχειν αὐτὸ
ⁿ μηδεμίαν μήτε βάρους (ἢ γὰρ ἂν πρὸς τὸ μέσον ἢ ἀπὸ τοῦ
μέσου ^o ἠδύνατο φέρεσθαι κατὰ τὴν Ῥέαυτοῦ φύσιν), ἔπειθ'
ὅτι ἀδύνατον κινήθῃναι τὴν κατὰ τόπον κίνησιν ^q ἢ ^r ἄνω ἢ
κάτω κατασπώμενον· οὔτε γὰρ κατὰ φύσιν ἐνδέχεται κινή-
θῃναι κίνησιν αὐτῷ ἄλλην οὔτε παρὰ φύσιν, οὔτ' ^s αὐτῷ οὔτε
τῶν μοριῶν οὔθενί· ὁ γὰρ αὐτὸς λόγος περὶ ὄλου καὶ μέρους.
5 Ὅμοίως δ' εὐλόγον ὑπολαβεῖν περὶ αὐτοῦ καὶ ὅτι ^t ἀγέννητον
καὶ ἀφθαρτον καὶ ^v ἀναυξῆς καὶ ἀναλλοιώτων, διὰ τὸ γίγνε-
σθαι μὲν ἅπαν τὸ γιγνόμενον ἐξ ἐναντίου τε καὶ ὑποκειμένου
τινός, καὶ φθείρεσθαι ὡσαύτως ὑποκειμένου ^w τέ τινος καὶ
ὑπ' ἐναντίου καὶ εἰς ἐναντίον, καθάπερ ἐν τοῖς πρώτοις εἴ-
6 ρηται λόγοις· τῶν δ' ἐναντίων καὶ αἱ φοραὶ ἐναντίαι. Εἰ
^x δὴ ^y τοῦτ' ^z μηδὲν ἐναντίον ἐνδέχεται εἶναι διὰ τὸ καὶ τῇ
φορᾷ τῇ κύκλῳ μὴ εἶναι ^a ἂν τιν' ἐναντίαν κίνησιν, ὀρθῶς ἔοι-
κεν· ἢ φύσις τὸ μέλλον ἔσεσθαι ^b ἀγέννητον ^c καὶ ἀφθαρτον
ἐξελέσθαι ἐκ τῶν ἐναντίων· ἐν τοῖς ἐναντίοις ^d γὰρ ἢ γένεσις
7 καὶ ἢ φθορά. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ αὐξανόμενον ἅπαν ^e αὐξά-
νεται ^f καὶ τὸ φθίνον φθίνει ^g ὑπὸ ^h συγγενοῦς ⁱ προσιόντος
καὶ ἀναλυομένου εἰς τὴν ὕλην· τοῦτ' οὐκ ἔστιν ἐξ οὗ γέ-
γονεν. Εἰ δ' ἔστι καὶ ^k ἀναύξητον καὶ ^l ἀφθαρτον, τῆς αὐτῆς
8 διανοίας ἔστιν ὑπολαβεῖν καὶ ἀναλλοιώτων εἶναι. Ἔστι μὲν
γὰρ ἢ ἀλλοιώσις κίνησις κατὰ τὸ ποιόν, τοῦ δὲ ποιοῦ αἱ μὲν
ἔξεις καὶ διαθέσεις οὐκ ἄνευ τῶν ^m κατὰ πάθη γίγνονται
μεταβολῶν, οἷον ὑγία ⁿ καὶ νόσος. Κατὰ ^o δὲ πάθος ὅσα
μεταβάλλει τῶν φυσικῶν σωμάτων, ἔχονθ' ὀρώμεν Ῥ πάντα
καὶ αὐξῆσιν καὶ φθίσιν, οἷον τὰ τε τῶν ζώων σώματα καὶ τὰ
μόρια αὐτῶν καὶ τὰ τῶν φυτῶν, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ τῶν στοι-

^m μὴ δὲ F. ⁿ μὴ δὲ μίαν μὴ δὲ F. ^o ἐδύνατο M. Ῥ αὐτοῦ F.H.L.
^q ἢ om. E. ^r ἄνω ἐλκόμενον ἢ F. ^s αὐτὸ H. ^t ἀγέννητον F.H.L.
^v ἀναυξῆς M. ^w τέ om. E. ^x δὲ E.L. ^y τοῦτο L. ^z οὐδὲν H.
^a ἂν τιν' om. H. ^b ἀγέννητον F. ^c καὶ ἀφθαρτον om. E. ^d γὰρ ἢ]
γὰρ εἰ pr. E. ^e αὐξεται M. ^f καὶ τὸ φθίνον φθίνει om. E.F. ^g ὑπὸ
τοῦ σ. M. ^h συγγενοῦς τινος pr. H. ⁱ προϊόντος L. ^k ἀναυξῆς L.
^l ἀφθαρτον H. ^m κατὰ τὰ πάθη H.L.M, κατὰ πάθος F. ⁿ καὶ ἢ νόσος L.
^o δέ] δὲ τὸ L, om. E. Ῥ ἅπαντα L.

χείων· ὥστ' εἶπερ τὸ κύκλω σῶμα μήτ' αὔξησιν ἔχειν ἐνδέχεται μήτε φθίσιν, εὐλογον καὶ ἀναλλοίωτον εἶναι.

Διότι μὲν οὖν αἰδίου καὶ οὐτ' αὔξησιν ἔχον οὔτε φθίσιν,⁹ ἀλλ' ἀγήρατον καὶ ἀναλλοίωτον καὶ ἀπαθές ἐστὶ τὸ πρῶτον τῶν σωμάτων, εἴ τις τοῖς ὑποκειμένοις ⁹ πιστεύει, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων ¹ ἐστίν. ⁴ Ἐοικε δ' ὁ ⁸ τε λόγος τοῖς φαινομένοις μαρτυρεῖν καὶ τὰ φαινόμενα τῷ λόγῳ. Πάντες ¹⁰ γὰρ ἄνθρωποι περὶ θεῶν ἔχουσιν ὑπόληψιν, καὶ πάντες τὸν ¹ ἀνωτάτῳ τῷ θεῷ τόπον ἀποδιδόασιν, καὶ ⁵ βάρβαροι καὶ ⁷ Ἕλληνες, ὅσοι περ εἶναι νομίζουσι θεούς, δηλον ὅτι ὡς ^ω τῷ ἀθανάτῳ ¹² τὸ ἀθάνατον συνηρημένον· ἀδύνατον γὰρ ἄλλως. Εἶπερ οὖν ἐστὶ ³ τι θεῖον, ² ὥσπερ ἐστὶ, καὶ τὰ νῦν εἰρημένα ¹¹ περὶ τῆς πρώτης οὐσίας τῶν σωμάτων εἴρηται καλῶς. Συμβαίνει δὲ τοῦτο καὶ διὰ τῆς αἰσθήσεως ἱκανῶς, ὡς γε πρὸς ἀνθρωπίνην ^α εἰπεῖν πίστιν· ἐν ἅπαντι γὰρ τῷ παρεληλυθότι ^β χρόνῳ κατὰ τὴν παραδεδομένην ἀλλήλοις μνήμην οὐθὲν φαίνεται μεταβεβληκὸς οὔτε καθ' ὄλον τὸν ἔσχατον οὐρανὸν οὔτε κατὰ μόριον αὐτοῦ τῶν οἰκείων οὐθὲν. ⁴ Ἐοικε δὲ καὶ ¹² τοῦνομα παρὰ τῶν ἀρχαίων διαδεδοσθαι ^ε μέχρι καὶ τοῦ νῦν χρόνου, τοῦτον τὸν τρόπον ^δ ὑπολαμβάνοντων ὄνπερ καὶ ἡμεῖς λέγομεν· οὐ γὰρ ἄπαξ οὐδὲ δις ^ε ἀλλ' ἀπειράκις ^ε δεῖ νομίζειν τὰς αὐτὰς ἀφικνεῖσθαι δόξας εἰς ἡμᾶς. Διόπερ ὡς ¹³ ἐτέρου τινὸς ὄντος τοῦ πρώτου σώματος παρὰ γῆν καὶ πῦρ καὶ ἀέρα καὶ ὕδωρ, αἰθέρα προσωνόμασαν τὸν ⁸ ἀνωτάτῳ τόπον, ἀπὸ τοῦ θεῖν ἀεὶ τὸ αἰδίου χρόνον θέμενοι τὴν ἐπωνυμίαν αὐτῷ. ⁴ Ἀναξαγόρας ^h δὲ κατακέχρηται τῷ ὀνόματι τούτῳ οὐ καλῶς· ὀνομάζει γὰρ αἰθέρα ἀντὶ πυρός.

Φανερόν δ' ἐκ τῶν εἰρημένων ¹ καὶ διότι τὸν ἀριθμὸν ^k ἀδύ- ¹⁴

⁹ πιστεύσει L. ¹ ἐστίν om. M. ⁸ τε om. E. ^t ἄνω τῷ θεῷ M.
^v Ἕλληνες καὶ βάρβαροι M. ^w τὸ ἀθάνατον τῷ ἀθανάτῳ M.
^x τὸν ἀθάνατον οὐρανὸν συνηρημένον E. ^y τι] τὸ E.H.M. ^z ὥσπερ οὖν ἐστὶ F.M.
^a πίστιν εἰπεῖν H. ^b χρόνῳ om. H. ^c μέχρι τοῦ χρόνου τοῦ νῦν E.L.
^d ὑπολαβόντων F.H. ^e ἀλλὰ πλεονάκις E.L.
^f δεῖν H. ^g ἄνω F.M. ^h κατακρήται E.L. ⁱ διότι καὶ F.H., καὶ διότι καὶ M.
^k ἀδύνατον om. M.

νατον εἶναι πλείω¹ τὸν τῶν λεγομένων σωμάτων ἀπλῶν· τοῦ μὲν γὰρ ἀπλοῦ σώματος ἀνάγκη τὴν κίνησιν ἀπλὴν εἶναι, μόνας δὲ ταύτας^m εἶναι φαμεν ἀπλᾶς, τὴν τε κύκλῳ καὶ τὴν ἐπ' εὐθείας, καὶ ταύτηςⁿ δύο μόρια, τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ μέσου, τὴν δ' ἐπὶ τὸ μέσον.

- 4 Ὅτι δ' οὐκ ἔστι τῇ κύκλῳ φορᾷ ἐναντία ἄλλη φορά, πλεοναχόθεν ἂν τις^o λάβῃ τὴν πίστιν, πρῶτον μὲν ὅτι τῇ περιφερεῖ τὴν εὐθείαν ἀντικείμεθα μάλιστα τίθεμεν. Τὸ γὰρ κοῖλον καὶ^p τὸ κυρτὸν οὐ μόνον^q ἀλλήλοις ἀντικείμεθα δοκεῖ ἀλλὰ καὶ τῷ εὐθεῖ, συνδυαζόμενα καὶ λαβόντα^r σύνθεσιν· ὥστ' εἴπερ ἐναντία τίς^s ἔστι, τὴν ἐπὶ τῆς εὐθείας μάλιστα² ἀναγκαῖον ἐναντίαν εἶναι πρὸς τὴν κύκλῳ κίνησιν. Αἱ δ' ἐπὶ τῆς εὐθείας ἀλλήλαις ἀντίκεινται διὰ τοὺς τόπους· τὸ γὰρ ἄνω^t καὶ κάτω τόπου τέ ἔστι διαφορά καὶ ἐναντίωσις. Ἐπειτ' εἴ τις^v ὑπολαμβάνει τὸν αὐτὸν εἶναι λόγον^w ὅνπερ ἐπὶ τῆς εὐθείας, καὶ ἐπὶ τῆς περιφεροῦς (τὴν γὰρ^x ἀπὸ τοῦ Α πρὸς τὸ Β φορὰν ἐναντίαν εἶναι τῇ ἀπὸ τοῦ Β πρὸς τὸ Α), τὴν ἐπὶ τῆς εὐθείας λέγει· αὕτη γὰρ^z πεπέρανται.
- 3 Περιφερεῖς δ' ἄπειροι ἂν εἶεν περὶ^a τὰ αὐτὰ σημεῖα. Ὅμοίως δὲ^b καὶ ἐπὶ τοῦ ἡμικυκλίου τοῦ ἐνός, ^cοἶον ἀπὸ τοῦ Γ ἐπὶ τὸ Δ^d καὶ ἀπὸ τοῦ Δ ἐπὶ τὸ Γ· ἡ γὰρ αὕτη τῇ ἐπὶ τῆς διαμέτρου ἔστιν· αἱ γὰρ ἕκαστον ἀπέχειν^e τὴν εὐθείαν τίθεμεν. Ὅμοίως δὲ^κ ἂν εἴ τις κύκλον ποιήσας τὴν ἐπὶ θατέρου ἡμικυκλίου φορὰν ἐναντίαν θείῃ τῇ ἐπὶ θατέρου, οἶον ἐν τῷ ὄλῳ κύκλῳ τὴν ἀπὸ τοῦ Ε πρὸς τὸ Ζ τοῦ Η ἡμικυκλίου^f τῇ ἀπὸ τοῦ Ζ πρὸς τὸ Ε ἐν τῷ Θ ἡμικυκλίῳ. Εἰ δὲ καὶ^g αὗται ἐναντίαι, ἀλλ' οὔτι^h γε αἱ ἐπὶ τοῦ ὄλου κύκλου φοραὶ ἀλλήλαις διὰ τοῦτο ἐναντίαι. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἡ ἀπὸ τοῦ Α

¹ τὸν om. H.L. ^m εἶναι post φαμέν M, om. F.H. ⁿ δύο] τὰ δύο F.H.M. ^o λάβῃ M. ^p τὸ om. F. ^q ἀντικείμεθα ἀλλήλοις F. ^r θέσιν corr. F. ^s ἔστι τῇ περιφερείᾳ τὴν F. ^t καὶ κ.] καὶ τὸ κ. M, τῷ κ. H. ^v ὑπολαμβάνει M. ^w ὅνπερ καὶ ἐπὶ M. ^x ἀπὸ τοῦ Α om. pr. E. ^y εὐθείας φορὰν λέγει F. ^z πεπέραται F. ^a ταυτὰ I, τὰ (omisso αὐτὰ) E. ^b καὶ ἡ ἐπὶ F. ^c οἶον ἡ ἀπὸ F. ^d καὶ ἡ ἀπὸ M. ^e τὴν] κατὰ τὴν gc. F. ^f τῇ] τοῦ M. ^g αὗται] αὐταὶ γε M. ^h γε καὶ αἱ L.

ἐπὶ τὸ Β κύκλω φορὰ ἐναντία τῇ ἀπὸ τοῦ Α ἐπὶ τὸ Γ· ἐκ ταυτοῦ γὰρ εἰς ταῦτὸ ἡ κίνησις, ἡ δ' ἐναντία διωρίσθη φορὰ ἐκ τοῦ ἐναντίου εἰς τὸ ἐναντίον ^ιεἶναι. Εἰ ^κ δὲ καὶ ἦν ἡ ⁵ κύκλω ¹τῇ κύκλω ἐναντία, μάτην ἂν ἦν ^μ ἢ ἑτέρα· ^ν ἐπὶ τὸ αὐτὸ γάρ. Ἔτι ἀνάγκη τὸ κύκλω φερόμενον ^ο ὀποθενοῦν ἀρξάμενον εἰς πάντας ὁμοίως ἀφικνεῖσθαι τοὺς ἐναντίους τόπους· εἰσὶ δὲ τόπου ἐναντιότητες τὸ ἄνω ρ καὶ κάτω ⁹ καὶ τὸ ¹ πρόσθεν καὶ ὀπισθεν καὶ ⁸ τὸ δεξιὸν ^τ καὶ ἀριστερόν. Αἰ ⁶ ^ν δὲ τῆς φορᾶς ἐναντιώσεις κατὰ τὰς τῶν τόπων εἰσὶν ἐναντιώσεις· εἰ μὲν ^ω γὰρ ἴσαι ἦσαν, οὐκ ἂν ἦν κίνησις αὐτῶν, εἰ δ' ἡ ἑτέρα ^χ κίνησις ἐκράτει, ἡ ἑτέρα οὐκ ἂν ἦν. Ὡστ' εἰ ἀμφοτέρα ἦν, μάτην ἂν ^υ θάτερον ἦν σῶμα μὴ κινούμενον τὴν αὐτοῦ κίνησιν· μάτην γὰρ ὑπόδημα τοῦτο λέγομεν, οὐ μὴ ἐστὶν ὑπόδεςσις. Ὁ δὲ θεὸς καὶ ἡ φύσις οὐδὲν μάτην ^z ποιούσιν.

Ἄλλ' ἐπεὶ δῆλον περὶ τούτων, ^α καὶ περὶ τῶν λοιπῶν ⁵ σκεπτέον, ^β καὶ πρῶτον πότερον ἔστι τι σῶμα ἄπειρον, ὥσπερ οἱ πλείστοι τῶν ἀρχαίων ^ε φιλοσόφων ᾤθησαν, ἢ τοῦτ' ἐστὶν ἓν τι τῶν ἀδυνάτων· τὸ γὰρ οὕτως ἡ ^δ ἐκείνως ἔχει οὐ τι ^ε μικρὸν ἀλλ' ὅλον διαφέρει καὶ πᾶν πρὸς τὴν ^φ περὶ τῆς ἀληθείας θεωρίαν. Σχεδὸν γὰρ αὕτη ^ε πᾶσων ἀρχὴ τῶν ² ἐναντιώσεων τοῖς ἀποφηναμένοις τι περὶ τῆς ὅλης φύσεως καὶ γέγονε καὶ γένοιτ' ἂν, εἴπερ καὶ τὸ μικρὸν παραβῆναι τῆς ἀληθείας ἀφισταμένοις γίνεται πόρρω μυριοπλάσιον, οἷον εἴ τις ἐλάχιστον εἶναι τι φαίη μέγεθος· οὗτος γὰρ ^h τοῦλάχιστον εἰσαγαγὼν τὰ ^ι μέγιστ' ἂν κινήσειε τῶν μαθηματικῶν. Τούτου ^κ δ' αἴτιον ὅτι ἡ ἀρχὴ δυνάμει μείζων ³

^ι εἶναι om. E.F.M, ante εἰς ponit H. ^κ δὲ καὶ] δ' corr. E. ¹ τῇ κύκλω om. pr. E. ^μ ἢ] τῇ F. ^ν ἐπὶ τὸ αὐτὸ γάρ om. E.L. ^ο ὀποθ. ἀρξ. om. L. ρ καὶ τὸ κάτω H. ⁹ καὶ om. F. ¹ ἔμπροσθεν καὶ τὸ ὀπισθεν F.M, πρόσθιον καὶ ὀπίσθιον E, πρόσθιον καὶ τὸ ὀπίσθιον L, ὀπισθεν καὶ τὸ ἔμπροσθεν H. ⁸ τὸ om. E. ^τ καὶ τὸ ἀρ. M. ^ν δέ] γὰρ L. ^ω γὰρ om. pr. E. ^χ κίνησις αὐτῶν ἐκράτει F. ^υ ἦν θάτερον F.H.M. ^z ποιεῖ F. ^α καὶ om. E.H.M. ^β καὶ om. E. ^ε φιλοσόφων om. F. ^δ κείνως E. ^ε σμικρὸν L. ^φ περὶ om. E.L. ^ε πᾶσιν F.H. ^h τὸ ἐλάχιστον F. ^ι μέγιστα κινήσει H, μέγιστα κινεῖ E.L. ^κ δὲ F.

ἢ μεγέθει, διόπερ τὸ ἐν ἀρχῇ μικρὸν ἐν τῇ τελευτῇ γίνεται
 παμμέγεθες. Τὸ δ' ἄπειρον καὶ ἀρχῆς ἔχει δύναμιν καὶ τοῦ
 ποσοῦ τὴν μεγίστην, ὥστ' οὐδὲν ἄτοπον οὐδ' ἄλογον τὸ
 θαυμαστὴν εἶναι τὴν διαφορὰν ἐκ τοῦ λαβεῖν ὡς ἔστι τι
 σῶμα ἄπειρον. Διὸ περὶ αὐτοῦ λεκτέον ἐξ ἀρχῆς ἀναλα-
 4 βούσιν. Ἄνάγκη δὴ πᾶν σῶμα ¹ἢ τῶν ἀπλῶν εἶναι ἢ τῶν
 συνθέτων, ὥστε καὶ τὸ ἄπειρον ^mἢ ἀπλοῦν ⁿἔσται ἢ σύν-
 θετον. Ἄλλὰ μὴν καὶ ὅτι γε πεπερασμένων τῶν ἀπλῶν
 ἀνάγκη πεπερασμένον εἶναι τὸ σύνθετον, δηλονότι τὸ γὰρ ἐκ
 πεπερασμένων καὶ πλήθει καὶ μεγέθει συγκείμενον ^oπεπέ-
 ρανται ^pκαὶ πλήθει καὶ μεγέθει τοσοῦτον γὰρ ^qἔστιν ^rἐξ
 5 ὅσων ἔστι συγκείμενον. Λοιπὸν τοίνυν ἰδεῖν πότερον ἐνδέ-
 χεταιί τι τῶν ἀπλῶν ἄπειρον εἶναι τὸ μέγεθος, ἢ τοῦτ' ἀδύ-
 νατον. Προχειρισάμενοι δὴ περὶ ^sτοῦ πρώτου τῶν σωμα-
 των, οὕτω ^tσκοπῶμεν καὶ περὶ τῶν λοιπῶν. Ὅτι μὲν ^vτοί-
 νυν ἀνάγκη τὸ σῶμα τὸ κύκλω φερόμενον πεπεράνθαι πᾶν,
 6 ἐκ τῶνδε δηλονότι. Εἰ γὰρ ἄπειρον τὸ κύκλω φερόμενον ^wσῶ-
 μα, ἄπειροι ἔσονται αἱ ἀπὸ τοῦ μέσου ἐκβαλλόμεναι. Τῶν
 δ' ἀπείρων τὸ διάστημα ἄπειρον. ^xΔιάστημα δὲ λέγω τῶν
 γραμμῶν, ^yοὐ μὴδὲν ἔστιν ^zἔξω λαβεῖν μέγεθος ἀπτόμενον
 τῶν γραμμῶν. Τοῦτ' οὖν ἀνάγκη ἄπειρον εἶναι τῶν γὰρ
 7 πεπερασμένων αἰεὶ ἔσται πεπερασμένον. Ἐτι δ' αἰεὶ ἔστι
 τοῦ δοθέντος ^aμείζον λαβεῖν, ὥστε καθάπερ ἀριθμὸν λέγο-
 μεν ἄπειρον, ὅτι ^bμέγιστος οὐκ ἔστιν, ὁ αὐτὸς λόγος καὶ
 περὶ τοῦ διαστήματος. Εἰ οὖν τὸ μὲν ἄπειρον ^cμὴ ἔστι
^dδιελθεῖν, ἀπείρου δ' ὄντος ^eἀνάγκη ^fἄπειρον τὸ διάστημα
 εἶναι, οὐκ ἂν ἐνδέχοιτο κινήθηναι κύκλω τὸν δ' οὐρανὸν ὀρώ-
 μεν κύκλω ^gστρεφόμενον, καὶ τῷ λόγῳ δὲ διωρίσαμεν ὅτι

¹ ἦτοι F.H, ἦ τι M. ^m ἢ om. E. ⁿ εἶναι E. ^o πεπερασμένον
 L, incerto E. ^p καὶ πλήθει καὶ μεγέθει om. E.L. ^q ἔσται F.M.
^r ἐξ om. F. ^s τοῦ om. E. ^t σκοποῦμεν F. ^v τοίνυν] οὖν F.
^w σῶμα om. E.L. ^x διάστημα δὲ] διάστημα γὰρ E, ἄπειρον δὲ διά-
 στημα L. ^y οὐ—γραμμῶν om. L. ^z λαβεῖν ἔξω F. ^a λαβεῖν μείζον F.
^b μέγεθος M. ^c οὐκ H.L. ^d διεξελεθῆναι H. ^e ἀναγκαῖον H. ^f ἄπειρον
 ante εἶναι E.L, post εἶναι M. ^g περιστρεφόμενον F.M.

ἐστὶ τινος ἢ κύκλω κίνησις. Ἔτι ἀπὸ πεπερασμένου χρόνου⁸ εἴαν ἀφέλῃς^h πεπερασμένον, ἀνάγκη καὶ τὸν λοιπὸν εἶναι πεπερασμένον καὶ ἔχειν ἀρχήν. Εἰ δ' ὁ χρόνοςⁱ ὁ τῆς βαδίσσεως ἔχει ἀρχήν, ἔστιν ἀρχὴ καὶ τῆς κινήσεως, ὥστε καὶ τοῦ μεγέθους ὁ βεβάδικεν. Ὅμοίως^k δὲ^l τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. Ἔστω δὴ γραμμὴ ἄπειρος, ἐφ'^m ἢ Α Γ Ε, ἐπὶ θάτερα, ⁿ ἢ τὸ Ε· ἢ δ' ἐφ'^o ἢ τὰ Β Β, ἐπ' ἀμφοτέρα ἄπειρος. Εἰ δὴ^p γράψῃ κύκλον ἢ τὸ Α Γ Ε ἀπὸ^q τοῦ Γ κέντρου, τέμνουσά ποτε οἰσθήσεται^s κύκλω^t τὴν Β Β^v ἢ τὸ Α Γ Ε^w πεπερασμένον χρόνον· ὁ γὰρ πᾶς χρόνος ἐν ὅσῳ κύκλω ἠνέχθη ὁ οὐρανός, πεπερασμένος. Καὶ^x ὁ ἀφηρημένος ἄρα, ὃν ἢ τέμνουσά ἐφέρετο. Ἔσται ἄρα τις ἀρχὴ^y ἢ πρῶτον ἢ^z τὰ Α Γ Ε τὴν^a τὰ Β Β ἔτεμεν. Ἄλλ' ἀδύνατον. Οὐκ ἄρα ἔστι κύκλω στραφῆναι τὸ ἄπειρον. Ὡστ' οὐδὲ τὸν κόσμον, εἰ ἦν ἄπειρος.

Ἔτι^b δὲ καὶ ἐκ τῶνδε φανερόν, ὅτι τὸ ἄπειρον ἀδύνατον¹⁰ κινήθηναι. Ἔστω γὰρ ἢ τὸ Α φερομένη παρὰ τὴν Β, ^c πεπερασμένη παρὰ πεπερασμένην. Ἀνάγκη^d δὴ ἅμα τὴν^e τε Α τῆς Β ἀπολελύσθαι καὶ τὴν Β τῆς Α· ὅσον γὰρ ἢ^f ἑτέρα^g ἐπιβάλλει τῆς ἑτέρας, καὶ ἢ^h ἑτέρα ἐκείνης τοσοῦτον. Εἰ μὲν οὖν ἅμφω κινοῖντο εἰς τὸναντίον, θάπτον ἂν ἀπολούοντο, εἰ δὲ παρὰ μένουσανⁱ παραφέροιτο, βραδύτερον, τῷ αὐτῷ τάχει κινουμένου τοῦ παραφερομένου. Ἄλλ' ἐκεῖνό γε φα-¹¹νερόν, ὅτι ἀδύνατον τὴν ἄπειρον διελθεῖν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ. Ἐν ἀπείρῳ ἄρα· δέδεικται γὰρ τοῦτο πρότερον ἐν τοῖς περὶ κινήσεως. Διαφέρει δὲ γε οὐθὲν ἢ τὴν πεπερασμένην φέρεσθαι παρὰ τὴν ἄπειρον ἢ τὴν ἄπειρον παρ' ἐκείνην·

^h πεπερασμένον χρόνον ἀνάγκη L. ⁱ ὁ ante τῆς om. F.H.M. ^k δὴ E.L. ^l τούτω H. ^m ἦς M, ἦς τὰ F.H. ⁿ ἢ] ποῦ ἦ H. ^o τὰ] τὰ δύο, L, om. E. ^p γράφει M. ^q τοῦ α F. ^r κέντρου om. E.L. ^s κύκλω margo F. ^t τὴν τὰ ββ E.L.M. ^v ἢ τὰ E.L, ἢ τὸ M. ^w ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ L. ^x ὁ om. F.H. ^y ἦς F, dubio E. ^z τὰ] τὸ F.H.M. ^a τὰ om. E. ^b δὲ om. H. ^c πεπερασμένη παρὰ om. pr. E. ^d δὲ E. ^e τε τὸ α M. ^f ἑτέρα om. pr. E. ^g ἐπιβάλλει M, ὑπερβάλλει F. ^h ἑτέρα κίνησις ἐκείνης E. ⁱ φέροιτο H.L.M.

ὅταν γὰρ ἐκείνη ^k παρ' ἐκείνην, καὶ ἐκείνη ^l παρ' ἐκείνην, ^m ὁμοίως
 κινουμένη καὶ ἀκίνητος· ⁿ πλὴν θάττον, εἴαν κινῶνται ^o ἀμφό-
 12 τεραι, ἀπολυθήσονται. ^p Καίτοι ἐνίοτ' οὐθὲν κωλύει τὴν κι-
 νουμένην παρ' ἡρεμοῦσαν θάττον παρελθεῖν ἢ ^q τὴν ἀντικι-
 νουμένην, εἴαν τις ποιήσῃ τὰς μὲν ἀντικινουμένας ἀμφοτέρας
 φερομένας βραδέως, τὴν δὲ παρὰ τὴν ἡρεμοῦσαν πολλῶ ^r ἐκεί-
 νων ^s θάττον φερομένην. Οὐδὲν οὖν πρὸς τὸν λόγον ἐμπό-
 διον ὅτι ^t παρ' ἡρεμοῦσαν, ἐπεὶ περ κινουμένην ^v ἐνδέχεται τὴν
 13 Α παρὰ κινουμένην τὴν ^w Β βραδύτερον παρελθεῖν. Εἰ οὖν
 ἄπειρος ὁ χρόνος ὃν ἡ πεπερασμένη ἀπολύεται κινουμένη, καὶ
 ἐν ^φ ^x ἢ ἄπειρος τὴν πεπερασμένην ἐκινήθη, ἀνάγκη ἄπειρον
 εἶναι. Ἄδύνατον ἄρα τὸ ἄπειρον κινεῖσθαι ^y ὅλως· εἴαν γὰρ
 καὶ τοῦλάχιστον κινήθῃ, ^z ἀνάγκη ἄπειρον ^a γίνεσθαι χρό-
 14 νον. Ἄλλὰ μὴν ὃ ^b γ' οὐρανὸς ^c περιέρχεται καὶ στρέφεται
 ὅλως κύκλῳ ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ, ὥστε περίεσιν ^d ἅπασαν
 τὴν ἐντός, οἷον τὴν Α Β πεπερασμένην. Ἄδύνατον ἄρα
 15 ἄπειρον εἶναι τὸ κύκλῳ. Ἔτι ὡσπερ γραμμὴν ἧς πέρασ
 ἐστὶν ἀδύνατον εἶναι ἄπειρον, ἀλλ' εἴπερ, ἐπὶ μῆκος, καὶ ἐπί-
 πεδον ὡσαύτως ἢ πέρασ οὐκ ἐνδέχεται· ὅταν δ' ὀρίσθῃ, ^e οὐ-
 θαμῇ, οἷον τετράγωνον ἄπειρον ἢ κύκλον ἢ σφαῖραν, ὡσπερ
 16 οὐδὲ ^f ποδιαίαν ἄπειρον. Εἰ οὖν μήτε σφαῖρα μήτε τετρά-
 γωνον μήτε κύκλος ἐστὶν ἄπειρος, μὴ ὄντος δὲ κύκλου οὐδ' ἂν
 ἢ κύκλῳ εἶη φορά, ὁμοίως δὲ μὴδ' ἀπίρου ὄντος οὐκ ἂν εἶη
 ἄπειρος, εἰ μὴδ' ὁ κύκλος ἄπειρός ἐστιν, ^g οὐκ ἂν κινοῖτο κυ-
 17 κλικῶσ ἄπειρον σῶμα. Ἔτι ^h εἰ τὸ Γ κέντρον, ⁱ ἢ δὲ τὸ
 Α Β ἄπειρος καὶ ἢ τὸ Ε πρὸς ὀρθὴν ἄπειρος καὶ ἢ τὸ ^k Γ Δ

^k παρ'] παραλλάττη L. ^l παρ'] παραλλάττει F.H.M, παραλλάττη L.
^m ὁμοίως om. E. ⁿ πλὴν ὅτι θάττον H. ^o ἀμφοτέρα M. ^p καίτοι
 γ' ἐνίοτε F.M, καὶ ἐνίοτε pr. E. ^q τὴν om. E.L. ^r κείνων E. ^s θάττον
 om. F. ^t παρ' om. E. ^v ἐνδέχεται τὴν Α] ἐνδέχεται E, τὴν β ἐνδέ-
 χεται L. ^w Β] α L. et pro litteris sex septemve (π—τινα) corr. E.
^x ἢ post φ om. E. ^y ὅλως E. ^z ἀνάγκη om. E. ^a γενέσθαι E.L.
^b γ' om. H. ^c περιέρχεται (omissis καὶ στρέφεται) E, καὶ περιέρχεται
 (idque post καὶ στρέφεται) F. ^d ἅπασαν τοῦ κύκλου τὴν L. ^e οὐδαμῇ
 F.H.L.M. ^f ποδιαίον H.M. ^g οὐκ ἂν—σῶμα om. pr. E. et corr. F.
^h εἰ] δ' εἰ F.L. ⁱ ἢ δὲ τὸ] ἢ τὸ δὲ M. ^k δ γ E.L.

κινουμένη, οὐδέποτε¹ ἀπολυθήσεται τῆς Ε, ἀλλ' αἰεὶ ἔξει ὡσπερ ἡ Γ Ε· τέμνει γὰρ ^m ἢ τὸ Ζ. Οὐκ ἄρα ⁿ περίεσι κύκλω ἢ ἄπειρος. Ἔτι εἴπερ ἄπειρος ὁ οὐρανός, κινεῖται δὲ ¹⁸ κύκλω, ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ ἄπειρον ἔσται διεληλυθώς. Ἔστω γὰρ ὁ μὲν μένων οὐρανός ^o ἄπειρος, ὁ δ' ἐν τούτῳ κινούμενος ἴσος. Ὡστ' ^p εἰ ^q περιελήλυθε κύκλω ^r ἄπειρος ^s ὦν, ἄπειρον ^t τὸ ἴσον αὐτῷ διελήλυθεν ἐν πεπερασμένῳ χρόνῳ. Ἄλλὰ τοῦτ' ἦν ἀδύνατον. Ἔστι δὲ καὶ ἀντεστραμμένως ¹⁹ εἰπεῖν, ὅτι ^v εἰ πεπερασμένος ὁ χρόνος ἐν ^φ περιστράφῃ, καὶ τὸ μέγεθος ὁ διελήλυθεν ^w ἀνάγκη εἶναι πεπερασμένον ἴσον δ' αὐτῷ ^x διελήλυθεν· πεπέρανται ἄρα καὶ αὐτός. Ὅτι μὲν οὖν τὸ κύκλω κινούμενον οὐκ ἔστιν ἀτελεύτητον οὐδ' ἄπειρον, ἀλλ' ἔχει τέλος, φανερόν.

¹ Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ^y τὸ ἐπὶ τὸ μέσον οὐδὲ ^z τὸ ἀπὸ τοῦ 6 μέσου φερόμενον ἄπειρον ἔσται· ἐναντία γὰρ αἱ φοραὶ ^a ἢ ἄνω καὶ ἢ κάτω, αἱ δ' ἐναντία εἰς ἐναντίους τόπους. Τῶν δ' ἐναντίων εἰ θάτερον ὄρισται, καὶ θάτερον ὄρισμένον ἔσται. ^b Τὸ δὲ μέσον ὄρισται· εἰ γὰρ ὀποθενοῦν φέροιτο κάτω τὸ ὑφιστάμενον, οὐκ ἐνδέχεται ^c πορρωτέρω διελθεῖν τοῦ μέσου. ὄρισμένου οὖν τοῦ ^d μέσου καὶ τὸν ἄνω τόπον ἀνάγκη ὀρίσθαι. Εἰ δ' οἱ τόποι ὄρισμένοι καὶ πεπερασμένοι, καὶ τὰ σώματα ἔσται πεπερασμένα. ^e Ἔτι εἰ τὸ ἄνω ^f καὶ κάτω ² ὄρισται, ^g καὶ τὸ μεταξὺ ἀνάγκη ὀρίσθαι. ^h Εἰ γὰρ μὴ ὄρισται, ἄπειρος ἂν ⁱ εἴη κίνησις· τοῦτο δ' ^k ὅτι ἀδύνατον, δέδεικται πρότερον. Ὡρισται ἄρα τὸ μέσον, ὥστε καὶ τὸ ἐν τούτῳ σῶμα ἢ ὄν ἢ γενέσθαι δυνατόν. Ἄλλὰ ¹ μὴν τὸ

¹ ἀπολύσεται F. ^m ἢ] ἢ E.H.M. ⁿ περίεσι κύκλον H, κύκλον περίεσιν F, κύκλω περίεσιν M. ^o ἄπειρος om. E. ^p εἰ] εἴπερ E.F.L. ^q ἐλήλυθε F. ^r ἄπειρος om. E.L. ^s ὦν om. E, ante ἄπειροςρονit L. ^t τὸν E. ^v εἰ] ἐπεὶ E, ἐπειδὴ F. ^w ἀναγκαῖον F.H.M. ^x περιελήλυθε· πεπέρανται F.M. ^y τὸ ante ἐπὶ om. L. ^z τὸ ante ἀπὸ om. E. ^a αἱ ἄνω καὶ αἱ F. ^b τὸ δὲ μέσον ὄρισται om. F. ^c πορρωτέρω ἐλθεῖν E.H. ^d μέσου τόπον καὶ F.H.M. ^e ἔτι δ' εἰ H. ^f καὶ τὸ κάτω F.H.L. ^g καὶ τὸ μ.—ὄρισται om. M. ^h εἰ γὰρ μὴ ὄρισται om. E. ⁱ εἴη ἢ κίνησις F.H.M. ^k ὅτι om. E. ¹ μὴν καὶ τὸ H.L.

ἄνω ^m καὶ κάτω φερόμενον σῶμα δύναται ἐν τούτῳ γενέ-
 σθαι· πέφυκε γὰρ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ μέσου κινεῖσθαι, τὸ δ'
 3 ἐπὶ τὸ μέσον. Ἐκ τε δὴ ⁿ τούτων φανερόν ὅτι οὐκ ἐνδέχε-
 ται σῶμα εἶναι ἄπειρον, καὶ πρὸς τούτοις εἰ βάρος μὴ ἔστιν
 ἄπειρον, οὐδ' ἂν τούτων τῶν σωμάτων οὐθέν ^o εἴη ἄπειρον·
 ἀνάγκη γὰρ τοῦ ἀπείρου σώματος ^p ἄπειρον εἶναι ^q καὶ τὸ
 βάρος. ^r Ὁ δ' αὐτὸς λόγος ^s ἔσται καὶ ἐπὶ τοῦ κούφου· εἰ
 γὰρ ἔστιν ἄπειρος βαρύτης, ἔστι καὶ κουφότης, ^t ἂν ἄπειρον
 4 ἢ τὸ ἐπιπολάζον. Δῆλον δ' ἐκ ^v τῶνδε. Ἐστω γὰρ ^w πε-
 περασμένον, καὶ εἰλήφθω τὸ μὲν ἄπειρον σῶμα ἐφ' ᾧ τὸ
 Α Β, τὸ δὲ βάρος αὐτοῦ ἐφ' ᾧ ^x τὸ Γ. Ἀφηρήσθω οὖν
 ἀπὸ τοῦ ἀπείρου πεπερασμένον μέγεθος ἐφ' ᾧ ^y τὸ Β Δ·
 καὶ τὸ βάρος αὐτοῦ ἔστω ἐφ' ᾧ ^z τὸ Ε. Τὸ ^a δὲ Ε τοῦ
 Γ ἔλαττον ἔσται· τὸ γὰρ τοῦ ἐλάττονος βάρος ἔλαττον.
 Καταμετρεῖτω ^b δὴ τὸ ἔλαττον ὀποσακισοῦν, καὶ ^c ὡς τὸ
 βάρος τοῦ ἐλάττονος πρὸς τὸ μείζον, τὸ Β Δ πρὸς τὸ Β Ζ
 γεγενῆσθω· ἐνδέχεται γὰρ ἀφελεῖν τοῦ ἀπείρου ^d ὀποσοῦν.
 5 Εἰ τοίνυν ^e ἀνάλογον τὰ μεγέθη τοῖς βάρεσι, τὸ δ' ἔλαττον
 βάρος τοῦ ἐλάττονός ^f ἔστι μεγέθους, καὶ τὸ μείζον ἂν εἴη
 τοῦ μείζονος. Ἴσον ἄρα ἔσται ^g τὸ τοῦ πεπερασμένου καὶ
 τὸ τοῦ ἀπείρου βάρος. ^h Ἐτι εἰ τοῦ μείζονος σώματος
 μείζον τὸ βάρος, τὸ τοῦ Η Β μείζον ἔσται βάρος ἢ τὸ τοῦ
ⁱ Ζ Β, ὥστε τὸ τοῦ πεπερασμένου ^k βάρος μείζον ἢ τὸ τοῦ
 ἀπείρου. ^l Καὶ τῶν ἀνίσων δὲ μεγεθῶν ταυτὸν ^m βάρος
 6 ἔσται· ἄνισον γὰρ τῷ πεπερασμένῳ τὸ ἄπειρον. Οὐθέν δὲ
 διαφέρει τὰ βάρη σύμμετρα εἶναι ἢ ἀσύμμετρα· καὶ γὰρ

^m καὶ τὸ κάτω H.L.M. ⁿ τούτου L. ^o εἴη ἂν ἄπειρον F, ἄπειρον
 εἴη H. ^p εἶναι καὶ τὸ βάρος ἄπειρον H. ^q καὶ om. E. ^r ὁ δ'
 αὐτὸς om. E. ^s ἔστι E.L. ^t ἐάν F.H.M. ^v τούτων M. ^w πεπε-
 ρασμένον τὸ βάρος καὶ F. ^x τὸ om. F.H.M. ^y τὸ ante Β Δ
 om. F.H.M. ^z τὸ ante E om. E. ^a δὲ L.M. ^b δη] οὖν F.
^c ὡς] εἰς E. ^d ὀποσοῦν E. ^e ἀνάλογα F. ^f μεγέθους ἐστὶ H.
^g τὸ om. H. ^h ἔτι δ' εἰ F.H.M. ⁱ β ζ E. ^k μείζον ἢ τοῦ ἀπεί-
 ρου E, ἔσται μείζον ἢ τὸ τοῦ ἀπείρου L, ἢ τὸ τοῦ ἀπείρου ἔσται μείζον F,
 ἢ τὸ τοῦ ἀπείρου μείζον βάρος ἔσται H.M. ^l καὶ τὸ τῶν F.H.M.
^m ἔσται βάρος F.H, βάρους ἔσται M.

ἀσυμμέτρων ὄντων ὁ αὐτὸς ἔσται λόγος, οἷον ^η εἰ ^ο τὸ Ε
^ρ τρίτον ὑπερβάλλει μετροῦν τὸ ^γ Γ βάρους· τῶν γὰρ ^β Β Δ
 μεγεθῶν τριῶν ὄλων ληφθέντων μείζον ἔσται τὸ βάρους ἢ τὸ
 ἐφ' ^φ Γ. Ὡστε τὸ αὐτὸ ἔσται ἀδύνατον. Ἐτι δὲ ^τ καὶ ⁷
 ἐγγχωρεῖ σύμμετρα λαβεῖν· οὐθὲν γὰρ διαφέρει ἄρχεσθαι
 ἀπὸ τοῦ βάρους ἢ ἀπὸ τοῦ μεγέθους, οἷον ^ν ἂν ληφθῇ σύμ-
 μετρον βάρους ^ω τῷ Γ τὸ ἐφ' ^φ τὸ Ε, καὶ ἀπὸ τοῦ ἀπείρου
 ἀφαιρεθῇ τὸ ἔχον τὸ ἐφ' ^φ τὸ Ε βάρους, οἷον τὸ ^z Β Δ,
 εἶτα ὡς τὸ βάρους ^α πρὸς τὸ βάρους, τὸ Β Δ πρὸς ἄλλο
^β γένηται μέγεθος, οἷον πρὸς τὸ Β Ζ· ἐνδέχεται γὰρ ἀπεί-
 ρου ὄντος τοῦ μεγέθους ὅποσονοῦν ἀφαιρεθῆναι· τούτων γὰρ
 ληφθέντων σύμμετρα ἔσται καὶ τὰ μεγέθη καὶ τὰ βάρη ἀλ-
 λήλοις. Οὐδὲ δὴ τὸ μέγεθος ^ο ὁμοιοβαρὲς εἶναι ἢ ἀνομοιο-
 βαρὲς οὐδὲν διοίσει πρὸς τὴν ἀπόδειξιν· αἰεὶ γὰρ ^δ ἔσται
 λαβεῖν ἰσοβαρῆ σώματα τῷ Β Δ, ἀπὸ τοῦ ἀπείρου ὅποσαοῦν
 ἢ ἀφαιρούοντας ἢ προστιθέντας. Ὡστε δῆλον ^ε ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων ὅτι οὐκ ἔσται τοῦ ἀπείρου σώματος πεπερασμένον τὸ
 βάρους. Ἄπειρον ἄρα. Εἰ τοίνυν ^ε τοῦτ' ἀδύνατον, καὶ τὸ
 ἄπειρόν τι ^ς εἶναι σῶμα ἀδύνατον. Ἀλλὰ μὴν ὅτι ^η γ' ⁹
 ἄπειρόν τι ^ι εἶναι βάρους ἀδύνατον, ἐκ τῶνδε φανερόν. Εἰ
 γὰρ τὸ τοσονδὶ βάρους τὴν ^κ τοσήνδε ἐν τῷδε τῷ χρόνῳ
 κινεῖται, ^λ τὸ τοσοῦτον καὶ ἔτι ἐν ἐλάττωι, καὶ τὴν ἀναλο-
 γίαν ἢ τὰ βάρη ^μ ἔχει, οἱ χρόνοι ἀνάπαλιν ἔξουσιν, ^ν οἷον εἰ
 τὸ ἡμισυ βάρους ἐν τῷδε, τὸ διπλάσιον ^ο ἐν ἡμίσει τούτου.
 Ἐτι τὸ πεπερασμένον βάρους ^ρ ἅπασαν πεπερασμένην δίεισιν ^{ιο}
 ἐν τινι χρόνῳ πεπερασμένῳ. Ἀνάγκη ἄρα ἐκ ^η τούτων, εἴ
 τι ἔστιν ἄπειρον βάρους, κινεῖσθαι μὲν ^ρ ἢ τοσονδε ὅσον τὸ

^η εἰ om. E. ^ο τὸ Ε om. H. ^ρ τρίτον om. E. ^γ Γ om. E.H.
^β Β] ε M. ^ς Γ] τὸ γ M. ^τ καὶ om. F. ^ν ἐὰν H.M. ^ω τῷ]
 τὸ E.M. ^α τὸ ante E om. H. ^β γ ante E om. E.M. ^z δ β E.
^α πρὸς τὸ βάρους om. E. ^β γεγένηται F.H.L. ^γ ὁμοιομερὲς εἶναι ἢ
 ἀνομοιομερὲς M. ^δ ἐστὶ F. ^ε ἐκ τῶν εἰρημένων om. E. ^ε τοῦτ']
 ἐν τούτῳ M. ^ς σῶμα εἶναι F. ^η γ' et τι om. E.L. ^ι βάρους εἶναι F.
^κ τοσηνδὶ H. ^λ τὸ om. E. ^μ ἔχει om. M. ^ν οἷον om. E.F.
^ο ἐν τῷ ἡμίσει F. ^ρ πᾶσαν F.H.M. ^η τούτου E.L. ^ρ ἢ] ἢ L,
 om. cum ipso τοσονδε pr. E.

πεπερασμένον, ^s καὶ ἔτι μὴ κινεῖσθαι δέ, ^t ἢ ἀνάλογον ^v μὲν
 δεῖ κατὰ τὰς ὑπεροχὰς ^w κινεῖσθαι, ἐναντίως δὲ τὸ μείζον ἐν
 11 τῷ ἐλάττονι. Λόγος δ' οὐθείς ἐστι τοῦ ἀπείρου πρὸς τὸ
 πεπερασμένον, τοῦ δ' ἐλάττονος χρόνου πρὸς τὸν ^x μείζω
 πεπερασμένον· ἀλλ' αἰεὶ ἐν ἐλάττονι. Ἐλάχιστος δ' οὐκ
 ἔστιν. Οὐδ' εἰ ἦν, ὄφελός ^y τι ἂν ἦν· ἄλλο γὰρ ἂν τι πεπε-
 ρασμένον ἐλήφθη ^z ἐν τῷ αὐτῷ λόγῳ, ἐν ᾧ τὸ ἄπειρον πρὸς
 ἕτερον μείζον, ὥστ' ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὴν ἴσην ἂν ^a ἐκινεῖτο τὸ
 12 ἄπειρον τῷ πεπερασμένῳ. Ἄλλ' ἀδύνατον. Ἄλλα μὴν
 ἀνάγκη γε, εἴπερ ἐν ὀπηλικῶν χρόνῳ πεπερασμένῳ δὲ
 κινεῖται τὸ ἄπειρον, καὶ ἄλλο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ πεπερα-
 σμένον βάρος κινεῖσθαι τινα πεπερασμένην. ^b Ἄδύνατον
 ἄρα ἄπειρον εἶναι βάρος, ὁμοίως δὲ καὶ κουφότητα. Καὶ
 σώματα ἄρ' ἄπειρον βάρος ἔχοντα καὶ κουφότητα ἀδύ-
 νατον.

13 Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστιν ^c ἄπειρον σῶμα, δῆλον διὰ ^d τε
 τῶν κατὰ μέρος θεωροῦσι ^e τοῦτον τὸν τρόπον, καὶ καθόλου
 σκοπουμένοις μὴ μόνον ^f κατὰ τοὺς λόγους τοὺς ἐν τοῖς περὶ
 τὰς ἀρχὰς ^g εἰρημένους ἡμῖν (διωρίσθη γὰρ κακεῖ καθόλου
 πρότερον περὶ ἀπείρου πῶς ἔστι καὶ πῶς οὐκ ἔστιν) ἀλλὰ
 14 καὶ νῦν ἄλλον τρόπον. Μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπισκεπτέον κἂν εἰ
 μὴ ἄπειρον ^h μὲν τὸ σῶμα τὸ πᾶν, οὐ μὴν ἀλλὰ τοσοῦτόν
 γε ὥστ' εἶναι πλείους οὐρανοῦς· τάχα γὰρ ἂν τις τοῦτ' ἀπο-
 ρήσειεν, ὅτι καθάπερ ὁ περὶ ἡμᾶς κόσμος συνέστηκεν, οὐθὲν
 κωλύει καὶ ἐτέρους εἶναι ⁱ πλείους μὲν ἐνός, μὴ μέντοι γε
 ἀπείρους. Πρῶτον δ' εἴπωμεν καθόλου περὶ τοῦ ἀπείρου.

7 Ἄνάγκη ^k δὴ τὸ σῶμα ^l πᾶν ἦτοι ἄπειρον εἶναι ἢ πεπε-
 ρασμένον, καὶ εἰ ἄπειρον, ἦτοι ἀνομοιομερές ἅπαν ἢ ὁμοι-
 ομερές, κἂν εἰ ἀνομοιομερές, ἦτοι ἐκ πεπερασμένων εἰδῶν ἢ

^s καὶ ἔτι ante ὅσον H. ^t ἢ] ἢ L. ^v μὲν δεῖ corr. E. ^w κινεῖσθαι
 ante μὲν M. ^x μείζονα F. ^y τι ante ἂν om. E.L. ^z ἐν τῷ αὐτῷ
 λόγῳ om. M. ^a ἐκινεῖ E. ^b ἀδύνατον] ἀλλ' ἀδύνατον E. ^c σῶμα
 ἄπειρον F. ^d τε om. E.L. ^e τόνδε F. ^f κατὰ τοὺς λόγους om. M.
^g εἰρημένους E.H.L. ^h μὲν ante τὸ om. E. ⁱ πλείους οὐρανοῦς,
 πλείους μὲν F. ^k δὴ τὸ σῶμα H.L. ^l ἅπαν H.

ἐξ ἀπείρων. Ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ οἶόν τε ἐξ ἀπείρων, φανερόν, εἴ τις ἡμῖν ἑάσει μένειν τὰς πρώτας ὑποθέσεις· πεπερασμένων γὰρ τῶν ^mπρώτων κινήσεων οὐσῶν ἀνάγκη καὶ τὰς ⁿἰδέας τῶν ἀπλῶν σωμάτων εἶναι πεπερασμένας. Ἀπλῆ ² μὲν γὰρ ἡ τοῦ ἀπλοῦ σώματος κίνησις, αἱ δ' ἀπλαῖ πεπερασμέναι κινήσεις εἰσὶν· ἀνάγκη δὲ ^o αἰεὶ κίνησιν ἔχειν ^pσῶμα πᾶν φυσικόν. Ἀλλὰ μὴν ^qεἴγε ἐκ πεπερασμένων ἔσται τὸ ἄπειρον, ἀνάγκη καὶ τῶν μορίων ^rἕκαστον εἶναι ἄπειρον, λέγω δ' οἶόν τὸ ^sὑδρὸς ἢ τὸ πῦρ. Ἀλλ' ἀδύνατον· δέδεικται γὰρ ὅτι οὔτε βάρους οὔτε κουφότης ἐστὶν ^tἄπειρος. Ἐτι ἀναγ- ³καῖον ἀπείρους ^vτῷ μεγέθει εἶναι καὶ τοὺς τόπους αὐτῶν, ὥστε καὶ τὰς κινήσεις ἀπείρους ^wεἶναι πάντων. Τοῦτο δ' ἀδύνατον, εἰ θήσομεν ἀληθεῖς ^xεἶναι τὰς πρώτας ὑποθέσεις καὶ μήτε τὸ κάτω φερόμενον εἰς ἄπειρον ^yἐνδέχεται φέρεσθαι μήτε τὸ ἄνω κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. Ἀδύνατον γὰρ γίνεσθαι ὃ μὴ ἐνδέχεται γενέσθαι, ^zὁμοίως ἐπὶ τοῦ τοιούτου καὶ τοσόνδε καὶ ^aτοῦ πού. Λέγω δ', εἰ ἀδύνατον γενέσθαι ⁴λευκὸν ἢ πηχναῖον ἢ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ γίνεσθαι τι τούτων ἀδύνατον. Ἀδύνατον ἄρα καὶ φέρεσθαι ἐκεῖ οὐ ^bμηθὲν δυνατὸν ^cἀφικέσθαι φερόμενον. ^dἘτι εἰ καὶ ^eδιεσπασμένον ἐστίν, οὐδὲν ἦπτον ἐνδέχοιτ' ἂν τὸ ἐξ ἀπάντων πῦρ ἄπειρον εἶναι. Ἀλλὰ σῶμα ἦν τὸ ^fπάντη ^gδιάστασιν ἔχον· ὥστε ⁵πῶς οἶόν τε πλείω μὲν ἀνόμοια, ἕκαστον δ' αὐτῶν ἄπειρον εἶναι; ^hπάντη γὰρ ἕκαστον δεῖ ἄπειρον εἶναι. Ἀλλὰ μὴν ⁱοὐδὲ πᾶν ὁμοιομερές ἐνδέχεται ^kτὸ ἄπειρον εἶναι. Πρώτον μὲν γὰρ οὐκ ἐστὶν ^lἄλλη παρὰ ταύτας ^mκίνησις. Ἐξεῖ οὖν μίαν τούτων. Εἰ δὲ τοῦτο, συμβήσεται ἢ βάρους ἄπειρον

^m πρώτων om. E. ⁿ ιδίας E. ^o αἰεὶ om. H.M. ^p πᾶν σῶμα F.M.
^q εἴπερ γε E.L. ^r εἶναι ἕκαστον M. ^s πῦρ ἢ τὸ ὑδρὸς L. ^t ἄπειρον E.M.
^v εἶναι τῷ μεγέθει M. ^w εἶναι om. E, post ἀπαντων pronunt F.M: ἀπάντων enim F.L.M. ^x τὰς πρώτας εἶναι M. ^y ἐνδέχεται M.
^z ὁμοίως καὶ ἐπὶ L. ^a τοῦ om. E. ^b μηδενὶ M, μὴ L.
^c ἀφικέσθαι L, ἀφικνεῖσθαι F.H.M. ^d ἔτι δ' εἰ F.H.M. ^e διεσπασμένα E.L.
^f πᾶν E. ^g διαστάσεις L. ^h πάντη—εἶναι om. pr. F.
ⁱ οὐδ' ἅπαν H. ^k τὸ om. F. ^l παρὰ ταύτας ἄλλη M.
^m κινήσεις E.F.

ἢ κουφότητα εἶναι ἄπειρον. Ἐὰν μὴν οὐδ' οἶόν τε τὸ κύκλω σῶμα ὁ φερόμενον ῥ ἄπειρον. Ἐὰν ἀδύνατον γὰρ τὸ ἄπειρον φέρεσθαι κύκλω· οὐθέν γὰρ διαφέρει τοῦτο λέγειν ἢ τὸ τὸν οὐρανὸν φάναι ἄπειρον εἶναι, τοῦτο δὲ δέδεικται ὅτι ἠ ἀδύνατον. Ἐὰν μὴν οὐδ' ὅλως γε τὸ ἄπειρον ἐνδέχεται κινεῖσθαι. Ἐὰν γὰρ κατὰ φύσιν κινήσεται ἢ βία· καὶ εἰ βία, ῥ ἔστιν ἠ αὐτῷ ῥ καὶ ἢ κατὰ φύσιν, ὥστε καὶ ῥ τόπος ἄλλος ῥ ἴδιος εἰς ὃν οἰσθήσεται. Τοῦτο δ' ἀδύνατον.

7 Ὅτι δ' ὅλως ἀδύνατον ἄπειρον ὑπὸ πεπερασμένου παθεῖν τι ἢ ποιῆσαι τὸ πεπερασμένον, ἐκ τῶνδε φανερόν. Ἐστω γὰρ ἄπειρον ἐφ' οὗ ῥ A, ῥ πεπερασμένον ῥ ἐφ' οὗ ῥ B, χρόνος ῥ ἐν ῥ ἐκινήσεται τι ἢ ἐκινήθη ῥ Γ. Εἰ δὲ ὑπὸ τοῦ B τὸ A ἐθερμάνθη ἢ ὥσθη ἢ ἄλλο τι ἔπαθεν ἢ καὶ ῥ ὅτι οὐκ ἐκινήθη ἐν τῷ χρόνῳ ἐφ' οὗ ῥ Γ, ἔστω ῥ τὸ Δ τοῦ B ἔλαττον, καὶ τὸ ἔλαττον ἐν τῷ ῥ ἴσῳ χρόνῳ ἔλαττον κινεῖται· ἔστω δὲ τὸ ἐφ' ῥ E ὑπὸ τοῦ Δ ἠλλοιωμένον. Ἐὰν δὲ ἔστι τὸ Δ πρὸς τὸ B, τὸ E ἔσται πρὸς πεπερασμένον τι. Ἐστω δὲ τὸ μὲν ἴσον ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἴσον ἠλλοιοῦν, τὸ δ' ἔλαττον ἐν τῷ ἴσῳ ἔλαττον, τὸ δὲ μείζον ῥ μείζον, τοσοῦτον δὲ ὅσον ἀνάλογον ἔσται ῥ ὅπερ τὸ μείζον πρὸς τὸ ἔλαττον. Οὐκ ἄρα τὸ ἄπειρον ὑπ' οὐδενὸς πεπερασμένου ῥ κινήσεται ῥ ἐν οὐθενὶ χρόνῳ· ἔλαττον γὰρ ἄλλο ἐν τῷ ῥ ἴσῳ ὑπὸ ἐλάττονος κινήσεται, πρὸς ῥ ὅ τὸ ἀνάλογον πεπερασμένον ἔσται· ῥ τὸ γὰρ ἄπειρον πρὸς ῥ τὸ πεπερασμένον ῥ ἐν οὐθενὶ λόγῳ ἔστιν. Ἐὰν μὴν οὐδὲ τὸ ἄπειρον ἐν οὐθενὶ χρόνῳ κινήσει τὸ πεπερασμένον. Ἐστω γὰρ ἐφ' ῥ τὸ A ἄπειρον, ῥ τὸ δὲ B πεπε-

ῥ οὐχ F. H. ὁ φερόμενον] εἶναι F. ῥ ἄπειρον om. E.H.M. ῥ οὐ δυνατὸν E.L. ῥ ἔσται H. ῥ αὐτοῦ M. ῥ καὶ ante ἢ om. E. ῥ πῶλος M. ῥ ἴδιος ante ἄλλος ponit H, om. M: ἴσος E.L. ῥ A] τὸ α E.F.L. ῥ πεπερασμένον—B om. M. ῥ ἐφ'] δὲ ἐφ' F. ῥ B] τὸ β L. ῥ ἐν] δὲ ἐν F. ῥ Γ] τὸ γ L. ῥ ὅτι οὐκ L. ῥ Γ] τὸ γ E. ῥ τὸ α τοῦ β ἔλαττον L, τὸ δ ἔλαττον τοῦ β F, δὲ τοῦ β τὸ δ ἔλαττον M. ῥ μείζον alterum om. E. ῥ ὅπερ om. E. ῥ κινήσεται F.H.L.M. ῥ ἐν ante οὐθενὶ om. F. ῥ ἴσῳ χρόνῳ ὑπὸ F.H.M. ῥ ὅ om. E.M. ῥ τὸ om. pr. E. ὁ τὸ om. E. ῥ ἐν om. E.F. ῥ τὸ δὲ] καὶ τὸ E.

ρασμένον, χρόνος ἐν ϕ τὸ Γ. Οὐκοῦν τὸ Δ ἐν τ τῷ Γ ἔλατ-
 τον β τοῦ Β κινήσει· τ ἔστω τὸ Ζ. ν Ὁ δὴ ἐστὶ τὸ Β Ζ
 ὄλον πρὸς τὸ Ζ, τὸ Ε ω ἔχον χ τὸν λόγον τοῦτον ν ἔστω
 πρὸς ζ τὸ Δ. Κινήσει α ἄρα τὸ Ε τὸ Β Ζ ἐν τῷ Γ. β Τὸ
 πεπερασμένον τοίνυν καὶ τὸ ἄπειρον ϵ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἀλλοιώ-
 σει. Ἄλλ' ἀδύνατον ἐν ἐλάττονι γὰρ τὸ μείζον ὑπέκειτο. $\iota\iota$
 Ἄλλ' αἰεὶ ὁ ληφθεὶς χρόνος δ ταῦτ' οὐ ποιήσει, ὥστ' οὐκ ἔσται
 χρόνος οὐθεὶς ἐν ϕ κινήσει. Ἄλλὰ μὴν ἐν ἀπείρῳ ϵ γε οὐκ
 ἔστι κινήσει οὐδὲ κινήθηναι· πέρασ γὰρ οὐκ ἔχει, ἢ δὲ ποιήσεις
 καὶ τὸ πάθος ἔχει. Οὐδ' ἄπειρον δὴ ὑπ' ἀπείρου ἐνδέχεται
 οὐθὲν παθεῖν. Ἔστω γὰρ τὸ Α ἄπειρον καὶ τὸ Β, χρόνος
 δ ἐν ϕ ἔπαθε τὸ Β ὑπὸ τοῦ Α, ἐφ' σ ϕ Γ Δ. Τὸ η δὴ $\iota\zeta$
 ἐφ' ϕ ι τὸ Ε τοῦ ἀπείρου κ μέρος, ἐπεὶ ὄλον πέπονθε τὸ
 ι Β, οὐκ ἐν ἴσῳ χρόνῳ τὸ αὐτό· ὑποκείσθω γὰρ ἐν ἐλάττονι
 κινεῖσθαι μ τὸ ἔλαττον χρόνῳ. Ἔστω τὸ Ε κεινημένον
 ὑπὸ τοῦ Α ἐν τῷ Δ. Ὁ δὴ τὸ Δ πρὸς τὸ ν Γ Δ, τὸ Ε
 ἐστὶ πρὸς τι τοῦ Β πεπερασμένον. Τοῦτο τοίνυν ἀνάγκη $\iota\theta$
 ὑπὸ τοῦ Α κινήθηναι ἐν τῷ Γ Δ χρόνῳ· ὑπὸ γὰρ τοῦ αὐτοῦ
 ὑποκείσθω ἐν τῷ \omicron πλείονι καὶ ἐλάττονι χρόνῳ τὸ μείζον καὶ
 τὸ ἔλαττον πάσχειν, ὅσα ἀνάλογον τῷ χρόνῳ ρ διήρηται.
 Ἐν οὐδενὶ ἄρα χρόνῳ δυνατὸν πεπερασμένῳ ἄπειρον ὑπ'
 ἀπείρου κινήθηναι· ἐν ἀπείρῳ ἄρα. Ἄλλ' ὁ μὲν ἄπειρος
 χρόνος οὐκ ἔχει ϱ τέλος, τὸ δὲ κεινημένον ἔχει. Εἰ τοίνυν $\iota\lambda$
 πᾶν σῶμα αἰσθητὸν ἔχει δύναμιν ποιητικὴν ἢ παθητικὴν ἢ
 ἄμφω, ἀδύνατον σῶμα ἄπειρον αἰσθητὸν εἶναι. Ἄλλὰ μὴν
 καὶ ὅσα γε σῶματα ἐν τόπῳ, πάντα αἰσθητά. Οὐκ ἔστιν
 ἄρα σῶμα ἄπειρον ἔξω τοῦ οὐρανοῦ οὐθέν. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ

τ τῷ Γ] τῷ γ χρόνῳ M. β κινήσει τοῦ β L. τ ἔστω τὸ] ἐν τῷ Ε.
 ν ὁ—τὸ Ζ om. E. ω ἔχον] ἐχέτω L. χ τὸν om. pr. E. ν ἔστω
 om. E.L. ζ τὸ om. pr. E. α ἄρα τὸ Ε om. E. β τὸ π. τοίνυν καὶ
 τὸ ἄπειρον H.M. et omisso τὸ priore F, τὸ τοίνυν ἄπειρον καὶ τὸ π. L,
 τὸ τοίνυν ἄπειρον E. ϵ ἐν τῷ ἴσῳ F.H.L.M. δ τοῦτο E. ϵ γε χρόνῳ
 οὐκ L. δ om. E. σ ϕ τὸ γ L. η δ E.L. ι τὸ om. F. κ μέ-
 ρους L, om. E. ι pro B lacunam M. μ τὸ ante ἔλαττον om. E.
 ν Γ om. E. \omicron πλείονι H. ρ διήρηται—χρόνῳ om. E. ϱ πέρασ H.

μέχρι τινός. Οὐθέν ἄρα ὅλως σῶμα ἔξω τοῦ οὐρανοῦ. Εἰ μὲν γὰρ νοητόν, ἔσται ἐν ^τ τόπῳ· τὸ γὰρ ^ς ἔξω καὶ ^τ ἔσω τόπον σημαίνει. Ὡστ' ἔσται αἰσθητόν· αἰσθητόν δ' οὐθέν ^ν μὴ ἐν τόπῳ.

- 15 Λογικώτερον δ' ἔστιν ἐπιχειρεῖν καὶ ὧδε. Οὔτε γὰρ κύκλῳ οἶόν τε κινεῖσθαι τὸ ἄπειρον ὁμοιομερές ὄν· μέσον ^ω μὲν γὰρ τοῦ ἀπείρου οὐκ ἔστι, τὸ δὲ κύκλῳ περὶ τὸ μέσον κινεῖται. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐπ' εὐθείας οἶόν τε φέρεσθαι τὸ ἄπειρον· δεήσει γὰρ ἕτερον ^χ εἶναι τοσοῦτον τόπον ἄπειρον εἰς ὃν οἰσθήσεται κατὰ φύσιν, ^γ καὶ ἄλλον τοσοῦτον εἰς ὃν παρὰ
- 16 φύσιν. Ἔτι εἴτε ^z φύσει ἔχει κίνησιν ^α τοῦ εἰς εὐθὺ εἴτε βίᾳ κινεῖται, ἀμφοτέρως δεήσει ἄπειρον εἶναι τὴν κινούσαν ἰσχύν· ἢ τε γὰρ ἄπειρος ἀπείρου καὶ τοῦ ἀπείρου ἄπειρος ^β ἢ ἰσχύς. Ὡστ' ἔσται ^ε καὶ τὸ κινοῦν ἄπειρον, λόγος δ' ἐν τοῖς περὶ κινήσεως ὅτι οὐθέν ἔχει ἄπειρον δύναμιν τῶν πεπερασμένων,
- 17 οὐδὲ τῶν ἀπείρων πεπερασμένην. Εἰ οὖν ^δ τὸ κατὰ φύσιν καὶ παρὰ φύσιν ἐνδέχεται κινήθηναι, ἔσται ^ε δύο ἄπειρα, τότε κινοῦν οὕτω καὶ τὸ κινούμενον. Ἔτι τὸ κινοῦν τὸ ἄπειρον τί ἐστίν; Εἰ μὲν γὰρ αὐτὸ ^ε ἑαυτό, ἔμψυχον ἔσται. Τοῦτο δὲ πῶς δυνατόν ^ς ἄπειρον εἶναι ζῶον; Εἰ δ' ἄλλο ^η τι ^ι τὸ κινοῦν, δύο ^κ ἔσται ^λ ἄπειρα, τότε κινοῦν καὶ τὸ κινούμενον,
- 18 ^μ διαφέροντα τὴν μορφήν ^ν καὶ τὴν δύναμιν. Εἰ δὲ μὴ συνεχές τὸ πᾶν, ἀλλ' ^ο ὥσπερ λέγει Δημόκριτος καὶ Λεύκιππος, ^ρ διωρισμένα τῷ κενῷ, μίαν ἀναγκαῖον εἶναι πάντων τὴν κίνησιν. ^q Διωρίσται μὲν γὰρ τοῖς σχήμασιν· τὴν δὲ φύσιν ^τ εἶναι φασιν αὐτῶν μίαν, ὥσπερ ^αν εἰ χρυσὸς ἕκαστον ^ς εἴη

^τ τόπῳ, εἰ δ' αἰσθητόν, ἔσται ἐν χρόνῳ. τὸ Μ. ^ς ἔσω καὶ τὸ ἔξω Η. ^τ ἔσω F.M. ^ν μὴ ὄν ἐν τόπῳ L, om. pr. E. ^ω μὲν om. M. ^χ φαί-
νεσθαι M. ^γ καὶ—φύσιν om. pr. F. ^z ἔχει φύσει M. ^α που E.
^β ἢ om. L. ^ε καὶ om. E. ^δ καὶ παρὰ φύσιν τὸ κατὰ φύσιν ἐνδέχοιτο M.
^ε ἄπειρα δύο F.M. ^ε αὐτὸ Η, om. E. ^ς εἶναι ἄπειρον F. ^η τι om. E.
^ι τὸ om. F.H. ^κ ἔσται] ἔσται τὰ F. ^λ ἄπειρα τό τε] καὶ τὸ E. ^μ δια-
φέρον E. ^ν καὶ τὴν om. pr. E. ^ο ὡς λέγει περ E. ^ρ διωρισμένον L.
^q διαφέρουσι L. ^τ φασίν αὐτῶν εἶναι μίαν Η, αὐτοῖς μίαν εἶναι φασιν F.
^ς εἴη] ἂν εἴη F.

^t κεχωρισμένον. Τούτων δέ, καθάπερ λέγομεν, ἀναγκαῖον εἶναι τὴν αὐτὴν κίνησιν· ὅπου γὰρ μία βῶλος, καὶ ἡ σύμπασα γῆ φέρεται, καὶ τό τε πᾶν πῦρ καὶ σπινθήρ εἰς τὸν αὐτὸν τόπον. Ὡστ' οὔτε κούφον ὕ ἀπλῶς οὐθὲν ἔσται τῶν σωμα-¹⁹των, εἰ πάντ' ἔχει βάρος· εἰ δὲ κουφότητα, ὠ βαρὺ οὐδέν. Ἔτι εἰ βάρος ὀ ἔχει ἢ κουφότητα, ἔσται ἢ ἔσχατόν τι τοῦ παντός ἢ μέσον. Τοῦτο δ' ἀδύνατον ἀπίρου ὕ γ' ὄντος. Ὡλως ὀ τε, οὐ μὴ ἔστι μέσον ὀ μὴδ' ἔσχατον, μὴδὲ τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω, τόπος οὐθεὶς ἔσται τοῖς σώμασι τῆς φορᾶς. Τούτου δὲ μὴ ὄντος κίνησις οὐκ ἔσται· ἀνάγκη γὰρ κινεῖσθαι ²⁰ ἦτοι κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν, ταῦτα ὀ δ' ὄριστα τοῖς τόποις τοῖς ὀ τ' ὀ οἰκείοις καὶ τοῖς ἀλλοτρίοις. Ἔτι ὀ εἰ οὐ παρὰ φύσιν ὀ τι μένει ἢ φέρεται, ὀ ἀνάγκη τινὸς ὀ ἄλλου εἶναι ὀ τοῦτον τὸν τόπον κατὰ φύσιν (τοῦτο δὲ πιστὸν ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς), ἀνάγκη ὀ δὴ ὀ μὴ πάντα ὀ ἢ βάρος ἔχειν ἢ κουφότητα, ἀλλὰ τὰ μὲν τὰ δ' ὀ ὀ. Ὡτι μὲν ὀ τοίνυν οὐκ ἔσται τὸ σῶμα τοῦ παντός ἄπειρον, ἐκ ὀ τούτων φανερόν.

Διότι δ' οὐδὲ πλείους ὀ οἷόν τ' οὐρανοὺς εἶναι, λέγωμεν ⁸ τοῦτο γὰρ ἔφαμεν ἐπισκεπτέον, εἴ τις μὴ νομίζει καθόλου δεδεῖχθαι περὶ τῶν σωμάτων ὅτι ἀδύνατον ἐκτὸς εἶναι τοῦ κόσμου τοῦδε ὅτιοῦν αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ τῶν ἀορίστως κειμένων εἰρησθαι τὸν λόγον. Ἀπαντὰ γὰρ καὶ μένει καὶ ² κινεῖται ὀ βία καὶ κατὰ φύσιν, ὀ καὶ κατὰ φύσιν μὲν, ἐν ὀ μένει μὴ βία, καὶ φέρεται, καὶ εἰς ὄν φέρεται, ὀ καὶ μένει, ἐν ὀ δὲ βία, καὶ φέρεται ὀ βία, καὶ εἰς ὄν ὀ βία φέρεται, βία καὶ μένει. Ἔτι εἰ βία ἦδε ὀ ἢ φορᾶ, ἢ ἐναντία κατὰ φύσιν.

^t κεχωρισμένος E.M. ὕ ἀπλῶς ἔσται οὐδέν F, οὐδὲν ἀπλῶς ἔσται H.M. ὠ οὐδὲν βαρὺ F, βαρὺ οὐδὲν ἔστιν L.M. ὀ ἔχει E.L. ὕ γ' om. H. ὀ τε] δ' E.L. ὀ μὴδ' ὀ ἢ F. ὀ δ' ὄριστα] διώριστα M. ὀ τ' om. E. ὀ ιδίους M. ὀ εἰ om. E.H. ὀ μένει τι F. ὀ ἀναγκαῖον H. ὀ εἶναι ἄλλου E.L. ὀ τὸν τόπον τοῦτον M. ὀ δὴ] ἄρα L, om. pr. E. ὀ μὴδὲ E.L. ὀ ἢ post πάντα om. E.L. ὀ οὐ] μὴ F.H.M. ὀ τοίνυν om. F. ὀ τῶνδε F. ὀ οἷόν τ' εἶναι οὐρανοὺς M, οἷόν τ' εἶναι F. ὀ κατὰ φύσιν καὶ βία H.L.M. ὀ καὶ om. H.L. ὀ καὶ ante μένει om. pr. E. ὀ βία post φέρεται om. E, post ὄν om. H. ὀ ἢ post ἦδε om. H.

¹ Ἐπὶ ^x δὲ τὸ μέσον τὸ ἐνταῦθα εἰ βία οἰσθήσεται ἢ γῆ ἐκεί-
 θεν, ἐντεῦθεν οἰσθήσεται ἐκεῖ κατὰ φύσιν· καὶ εἰ μένει ἐν-
 ταῦθα ^y ἢ ^z ἐκεῖθεν μὴ βία, καὶ οἰσθήσεται ^a κατὰ φύσιν
³ δεῦρο. Μία ^b δ' ἢ κατὰ φύσιν. ^c Ἐτι ἀνάγκη πάντας ^d τοὺς
 κόσμους ἐκ τῶν αὐτῶν εἶναι σωμαμάτων, ὁμοίους ^e γ' ὄντας τὴν
 φύσιν. ¹ Ἀλλὰ μὴν καὶ τῶν ^f σωμαμάτων ἕκαστον ^g ἀναγκαῖον
 τὴν αὐτὴν ^h ἔχειν δύναμιν, οἷον λέγω πῦρ καὶ γῆν καὶ τὰ
 μεταξὺ τούτων· εἰ γὰρ ὁμώνυμα ταῦτα καὶ μὴ κατὰ τὴν
¹ αὐτὴν ἰδέαν λέγονται ^k τὰ κεῖ τοῖς παρ' ἡμῖν, καὶ τὸ πᾶν
⁴ ὁμωνύμως ^l ἂν λέγοιτο ^m κόσμος. Δῆλον τοίνυν ὅτι τὸ μὲν
 ἀπὸ τοῦ μέσου ⁿ φέρεσθαι πέφυκε, τὸ δ' ἐπὶ τὸ μέσον αὐτῶν,
 εἴπερ πᾶν ὁμοιοειδὲς τὸ πῦρ τῷ πυρὶ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον,
 ὥσπερ καὶ τὰ ἐν τούτῳ μόρια τοῦ πυρός. ^o Ὅτι δ' ^o ἀνάγκη
 οὕτως ἔχειν, ἐκ τῶν περὶ τὰς κινήσεις ὑποθέσεων ^p φανερόν·
 αἱ τε γὰρ κινήσεις πεπερασμέναι, ^q ἕκαστόν τε τῶν στοιχείων
 λέγεται καθ' ἐκάστην τῶν κινήσεων. ^r Ὡστ' εἴπερ καὶ αἱ
 κινήσεις ^r αἱ αὐταί, καὶ τὰ στοιχεῖα ^s ἀνάγκη εἶναι πανταχοῦ
⁵ ταῦτά. Πέφυκεν ἄρα φέρεσθαι καὶ ἐπὶ τόδε τὸ μέσον τὰ
^v ἐν ἄλλῳ κόσμῳ τῆς γῆς μόρια, καὶ πρὸς τόδε τὸ ἔσχατον τὸ
 ἐκεῖ πῦρ. ¹ Ἀλλ' ἀδύνατον· τούτου γὰρ συμβαίνοντος ἀνάγκη
 φέρεσθαι ἄνω μὲν ^w τὴν γῆν ^x ἐν τῷ οἰκείῳ ^y κόσμῳ, τὸ δὲ
 πῦρ ἐπὶ τὸ μέσον, ὁμοίως δὲ καὶ τὴν ἐντεῦθεν γῆν ἀπὸ τοῦ
 μέσου φέρεσθαι κατὰ φύσιν, ^z πρὸς τὸ ἐκεῖ ^a φερομένην μέσον
⁶ διὰ τὸ τοὺς κόσμους οὕτω ^c κεῖσθαι πρὸς ἀλλήλους. ¹ Ἡ
 γὰρ οὐ θετέον τὴν αὐτὴν εἶναι φύσιν ^d τῶν ἀπλῶν σωμαμάτων
 ἐν τοῖς πλείοσιν οὐρανοῖς, ἢ λέγοντας οὕτως τὸ μέσον ἐν

^x δὴ E.F.H.L. ^y ἢ] ἢ L, om. M. ^z κεῖθεν E. ^a δεῦρο κατὰ
 φύσιν F.H.M. ^b δ'] γὰρ H.L. et pr. F. ^c ἔτι δ' ἀνάγκη M. ^d τοὺς
 κόσμους om. E. ^e γ' om. H. ^f σωμαμάτων γε ἕκαστον L. ^g ἀνάγκη
 H.M. ^h ἔχειν om. L. ⁱ αὐτὴν om. pr. E. ^k τὰ ἐκεῖ F.L.M.
^l λέγοιτο ἂν F.M. ^m ὁ κόσμος F.H.M. ⁿ πέφυκε φέρεσθαι M.
^o ἀναγκαῖον F.H.M. ^p φανερόν ἀεὶ ἔσται αἱ F.M. ^q ἕκαστόν τε]
 καὶ ἕκαστον F.H.M. ^r αἱ post κινήσεις om. pr. E. ^s ἀναγκαῖον
 F.H.M. ^t τὰ αὐτά F.H.M. ^v ὄλφ M. ^w τὴν om. pr. E. ^x ἐν]
 ἐπὶ F. ^y κόσμῳ] τόπῳ H. ^z πρὸς om. pr. E. ^a φερόμενον F.H.
^b διὰ τοῦ κόσμου pr. E. ^c κεινείσθαι E. ^d τῶν γε ἀπλῶν H.

ποιεῖν ἀνάγκη καὶ τὸ ἔσχατον· τούτου δ' ὄντος ^ε ἀτόπου ἀδύνατον ^φ εἶναι κόσμους πλείους ^ς ἑνός. Τὸ δ' ἀξιούν ἄλληλην ^η εἶναι φύσιν τῶν ἀπλῶν σωμάτων, ^ι ἂν ἀποσχωσιν ἑλαττον ^η ^κ πλείον τῶν οἰκείων τόπων, ἄλογον· τί γὰρ διαφέρει ^λ τοσονδὶ ^μ φάναι μῆκος ^ν ἀποσχεῖν ^η ^ο τοσονδί; Διοίσει γὰρ ^ρ κατὰ λόγον, ^ρ ὄσφ ^ρ πλείον μᾶλλον, τὸ δ' εἶδος τὸ αὐτό. Ἄλλὰ μὴν ἀνάγκη γ' εἶναι ^ς τινα κίνησιν αὐτῶν· ὅτι ^γ μὲν γὰρ κινεῦνται, φανερόν. Πότερον οὖν βία πάσας ἐροῦμεν ^τ κινεῖσθαι καὶ τὰς ἐναντίας; ^υ Ἄλλ' ὃ μὴ πέφυκεν ὅλως κινεῖσθαι, ἀδύνατον τοῦτο κινεῖσθαι βία. Εἰ τοίνυν ἐστί τις κίνησις αὐτῶν κατὰ φύσιν, ^ω ἀνάγκη τῶν ὁμοιοειδῶν καὶ τῶν ^ξ καθ' ἕκαστον πρὸς ἕνα ^υ ἀριθμῷ τόπον ὑπάρχειν τὴν κίνησιν, οἷον πρὸς τόδε τι μέσον καὶ πρὸς τόδε τι ἔσχατον. Εἰ ^ς δὲ πρὸς ^z εἶδει ταυτά, πλείω δέ, ^α διότι καὶ τὰ καθ' ἕκαστα πλείω μὲν, εἶδει δ' ἕκαστον ἀδιάφορον, οὐ ^β τῷ μὲν τῷ δ' οὐ ^ς τοιοῦτον ἔσται τῶν μορίων, ἀλλ' ὁμοίως πᾶσιν ὁμοίως γὰρ ἅπαντα κατ' εἶδος ^δ ἀδιάφορα ἀλλήλων, ἀριθμῷ δ' ἕτερον ὅτιοῦν ^ε ὄτουοῦν. Λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ^φ εἰ ^ς τὰ ἐνταῦθα ^γ ^η μόρια πρὸς ἄλληλα καὶ τὰ ἐν ἐτέρῳ κόσμῳ ὁμοίως ἔχει, ^ι καὶ τὸ ληφθὲν ἐντεῦθεν οὐδὲν ^κ διαφερόντως πρὸς τῶν ἐν ἄλλῳ ^μ τινὶ κόσμῳ μορίων καὶ πρὸς τῶν ἐν τῷ αὐτῷ, ἀλλ' ὡσαύτως· διαφέρουσι γὰρ οὐθὲν ἀλλήλων. Ὡστ' ἀναγκαῖον ^η κινεῖν ταύτας τὰς ὑποθέσεις, ^η τὸ μέσον ἐν εἶναι καὶ τὸ ἔσχατον. Τούτου δ' ὄντος ἀνάγκη καὶ τὸν οὐρανὸν ἕνα μόνον εἶναι ^ν καὶ μὴ πλείους, τοῖς αὐτοῖς τεκμηρίοις τούτοις καὶ ταῖς αὐταῖς ἀνάγκαις. Ὡς δ' ἔστι τι οὐ πέφυκεν ^ο

^ε τοῦ ἀτόπου F, om. E.H.L.M. ^φ κόσμους εἶναι M. ^ς ἑνός om. pr. E. ^η φύσιν εἶναι F.M. ^ι ἂν F.H.M. ^κ πλείων L. ^λ τοσονδε M, τὸ τοσονδί F.H. ^μ μῆκος φάναι F. ^ν ἀπέχειν E.L. ^ο τοσονδε M. ^ρ κατὰ τὸν λ. H. ^ρ ὄσον M, ὄσφ ^ρ pr. F. ^ρ πλείω M. ^ς κίνησιν τινα F. ^τ κινεῖσθαι om. pr. E. ^υ ἀλλ' ὃ om. pr. E. ^ω ἀνάγκη πρότερον τῶν L, ἀνάγκη καὶ τῶν M. ^ξ καθ' om. pr. E. ^υ ἀριθμὸν M. ^z εἶδη E.L, τῷ εἶδει F. ^α ὅτι E. ^β τὸ μὲν τὸ E.H.M. ^ς τοιοῦτων E. ^δ διάφορα pr. E. ^ε ὄτουοῦν] ὄτωοῦν M. ^φ εἰ om. E.F.L. ^ς τὰ om. M. ^η πρὸς ἄλληλα μόρια M. ^ι καὶ om. E.L. ^κ διαφερόντων F.H.L. ^λ ἄλλων E. ^μ τινὶ om. F. ^ν καὶ μὴ πλείους om. pr. E.

ἢ γῆ φέρεσθαι καὶ τὸ πῦρ, δῆλον ^ο καὶ ἐκ τῶν ἄλλων. Ὅλως γὰρ τὸ κινούμενον ἕκ τινος εἰς τι μεταβάλλει, καὶ ταῦτα ἐξ ^ρ οὐ καὶ εἰς ὃ ^ι εἶδει διαφέρει. Πᾶσα δὲ πεπερασμένη μεταβολή, οἷον τὸ ὑγιαζόμενον ἐκ νόσου εἰς ὑγίειαν καὶ τὸ αὐξανόμενον ἐκ ^τ μικρότητος εἰς μέγεθος. Καὶ τὸ φερόμενον ¹¹ ἄρα καὶ γὰρ τοῦτο γίνεται ποθεν ποῖ. ^ς Δεῖ ἄρα εἶδει διαφέρειν ἐξ οὐ καὶ εἰς ὃ πέφυκε φέρεσθαι, ὥσπερ τὸ ὑγιαζόμενον, ^ι οὐχ οὐ ἔτυχε, ^ν οὐδ' οὐ βούλεται ὁ κινῶν. Καὶ τὸ πῦρ ἄρα καὶ ἡ γῆ οὐκ εἰς ἄπειρον φέρονται, ἀλλ' εἰς ἀντικείμενα. ^ω Ἀντίκειται δὲ κατὰ τόπον τὸ ἄνω τῷ κάτω, ὥστε ^χ ταῦτα ἔσται πέρατα τῆς φορᾶς, ^ν ἐπεὶ καὶ ^ζ ἡ κύκλω ἔχει πῶς ἀντικείμενα τὰ κατὰ διάμετρον· τῇ δ' ὅλη οὐκ ἔστιν ἐναντίον οὐδέν. ^α Ὡστε καὶ τούτοις τρόπον τινὰ ἡ κίνησις ¹² εἰς ^β τὰ ἀντικείμενα καὶ πεπερασμένα. Ἀνάγκη ἄρα εἶναι τι τέλος καὶ μὴ εἰς ἄπειρον φέρεσθαι. Τεκμήριον δὲ ^ς τοῦ μὴ εἰς ἄπειρον φέρεσθαι καὶ ^δ τὸ τὴν γῆν μὲν, ὅσῳ ἂν ἐγγυτέρω ἢ τοῦ μέσου, θάττον φέρεσθαι, τὸ δὲ πῦρ, ὅσῳ ἂν τοῦ ἄνω. Εἰ δ' ἄπειρον ἦν, ἄπειρος ^ε ἂν ^ι ἦν καὶ ἡ ταχυτῆς καὶ τὸ βάρος καὶ ἡ κουφότης· ὡς γὰρ τὸ κατωτέρω ταχυτῆτι ^ς ἐτέρου τῷ ^η βαρεῖ ἂν ἦν ταχύ, οὕτως ^ι εἰ ἄπειρος ἦν ἡ τούτου ^κ ἐπίδοσις, καὶ ἡ τῆς ταχυτῆτος ἐπίδοσις ἄπειρος ἂν ἦν. ¹³ Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ὑπ' ἄλλον φέρεται αὐτῶν ^ι τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω· οὐδὲ βία, ὥσπερ τινὲς φασὶ τῇ ἐκθλίψει. Βραδύτερον γὰρ ἂν ἐκινεῖτο τὸ πλείον πῦρ ἄνω καὶ ἡ πλείων γῆ κάτω· νῦν δὲ τούναντίον αἰεὶ τὸ πλείον πῦρ θάττον φέρεται ^μ καὶ ἡ πλείων γῆ εἰς τὸν ^ν αὐτῆς τόπον. Οὐδὲ θάττον ἂν πρὸς τῷ τέλει ἐφέρετο, εἰ ^ο τῇ βία καὶ τῇ ἐκθλίψει· ^ρ πάντα

^ο καὶ ante ἐκ om. M. ^ρ οὐ] οὐρανοῦ L. ^ι εἶδει δὲ δ. H.M.
^τ μικρότητος F.L. ^ς δεῖ] εἰ pr. E. ^ι οὐχ] φέρεσθαι οὐχ II.
^ν οὐδ' φέρεται οὐδ' M. ^ω ἀντίκεινται F. ^χ ἔσται ταῦτα H. ^ν ἐπεὶ δὲ καὶ E.
^ζ ἡ ἐν κύκλω L. ^α ὥστε—πεπερασμένα om. H. et pr. E.F.
^β τὰ om. M. et re. E. ^ς τοῦ μὴ εἰς ἄπειρα F.L. ^δ τὸ τὴν—φέρεσθαι om. pr. F.
^ε ἂν om. M. ^ι ἦν om. E.M. ^ς ἕτερον E.H.L., ἕτερον καὶ M.
^η βάρει M. ^ι εἰ] εἰ οὐν E. ^κ ἐπίδοσις om. M.
^ι τὰ—τὰ L. ^μ καὶ ἡ om. pr. E. ^ν αὐτῆς E, αὐτὸν M, αὐτῶν F.H.L.
^ο τῇ utrumque om. F.H.L. ^ρ πᾶν L.M.

γὰρ τοῦ ^qβιασαμένου ^rπορρωτέρω γιγνόμενα βραδύτερον φέρεται, καὶ ^sὄθεν βία, ἐκεῖ ^tφέρεται ^vοὐ βία. Ὡστ' ἐκ ¹⁴τούτων θεωροῦσιν ^wἔστι λαβεῖν τὴν πίστιν περὶ ^xῶν λέγομεν ἰκανῶς. Ἔτι δὲ καὶ διὰ τῶν ἐκ τῆς πρώτης φιλοσοφίας ^yλόγων δειχθεῖν ἄν, καὶ ἐκ τῆς κύκλω κινήσεως ἢ ἀναγκαῖον ^zαἰδῖον ὁμοίως ἐνταῦθά ^aτ' εἶναι καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις κόσμοις. Δῆλον δὲ καὶ ὡδε γένοιτο σκοποῦμένοις ὅτι ἀνάγκη ^bἓνα ¹⁵εἶναι τὸν οὐρανόν. Τριῶν γὰρ ὄντων ^cτῶν σωματικῶν στοιχείων, τρεῖς ἔσονται καὶ οἱ τόποι τῶν στοιχείων, εἰς μὲν ὁ τοῦ ὑφισταμένου ^dσώματος ὁ περὶ τὸ μέσον, ἄλλος δὲ ὁ τοῦ κύκλω φερομένου, ὅσπερ ἐστὶν ἔσχατος, τρίτος ^eδ' ὁ μεταξὺ τούτων ὁ τοῦ ^fμέσου σώματος. Ἀνάγκη γὰρ ἐν ¹⁶τούτῳ εἶναι τὸ ἐπιπολάζον· εἰ γὰρ μὴ ἐν τούτῳ, ^gἔξω ἔσται. ^hἌλλ' ἀδύνατον ἔξω τὸ μὲν γὰρ ἀβαρὲς τὸ ^δἔχον βάρος, κατωτέρω δὲ ὁ τοῦ βάρους ἔχοντος σώματος ⁱτόπος, εἴπερ ὁ πρὸς τῷ μέσῳ τοῦ βαρέος. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ παρὰ φύσιν ^kἄλλῳ γὰρ ἔσται κατὰ φύσιν, ^lἄλλο δ' οὐκ ἦν. Ἀνάγκη ¹⁷ἄρα ^mἐν τῷ μεταξὺ εἶναι. ⁿΤούτου δ' αὐτοῦ τίνες εἰσὶ διαφοραί, ὕστερον ἐροῦμεν. Περὶ μὲν οὖν τῶν σωματικῶν στοιχείων, ποιά ^oτ' ἐστὶ καὶ πόσα, καὶ ^pτίς ἐκάστου τόπος, ἔτι δ' ὅλως πόσοι ^qτὸ πλῆθος οἱ τόποι, δῆλον ἡμῖν ἐκ τῶν εἰρημένων.

Ἵτι δ' οὐ μόνον εἰς ἐστὶν ^rοὐρανός, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον ⁹γενέσθαι πλείους, ἔτι δ' ὡς αἰδῖος ἀφθαρτος ὢν καὶ ^tἀγέννητος, ^vλέγωμεν, πρῶτον διαπορήσαντες περὶ αὐτοῦ. Δόξειε γὰρ ἂν ὡδὶ σκοποῦμένοις ἀδύνατον ἓνα καὶ μόνον εἶναι αὐτόν·

^qβιαζομένου E. ^rπόρρω γινόμενον M. ^sὄθεν ἂν βία F.H.M.
^tφέρονται F.M. ^vοὐ om. pr. E. ^wἔσται M. ^xτῶν λεγομένων E.L. ^yλόγων et ἐκ om. E. ^zἴδιον pr. E. ^aτ' om. F.M.
^bεἶναι ἓνα F.H. ^cτῶν om. F.H. ^dσώματος om. E.L. ^eδ' om. F.H. ^fμέσου] μεταξὺ H. ^gἔσται ἔξω L, ἔστω ἔξω F. ^hἄλλ' om. pr. E. ⁱτόπος οὐκ ἔστιν εἴπερ L. ^kἄλλο M. ^lἄλλο δ'] ἄλλ' E. ^mἐν τῷ om. E. ⁿτούτου] τοῦ F. ^oτ' om. H. ^pτίς ἐστὶν ἐκάστου F. ^qτοῦ πλῆθους τόποι M. ^rοὐρανός] ὁ οὐρανός M, om. E.H.L. ^sπλείους γενέσθαι H.M. ^tἀγέννητος E. ^vλέγωμεν M.

ἐν ἅπασιν γὰρ καὶ τοῖς φύσει καὶ τοῖς ἀπὸ τέχνης ^ω συνε-
στῶσι καὶ γεγενημένοις ἕτερόν ἐστιν ^χ αὐτὴ καθ' ^υ αὐτὴν ἢ
μορφὴ ^z καὶ μεμιγμένη μετὰ ^α τῆς ὕλης, οἷον τῆς σφαίρας
ἕτερον τὸ εἶδος καὶ ἡ χρυσῆ ^β καὶ ἡ χαλκῆ σφαῖρα, καὶ
πάλιν τοῦ κύκλου ἕτερα ἡ μορφὴ καὶ ὁ χαλκοῦς καὶ ὁ ξύλι-
νος κύκλος· τὸ γὰρ τί ^ε ἦν εἶναι λέγοντες σφαῖρα ἢ κύκλω
οὐκ ἐροῦμεν ἐν τῷ λόγῳ χρυσὸν ἢ χαλκόν, ὡς οὐκ ὄντα
ταῦτα τῆς οὐσίας· ^δ ἐὰν δὲ τὴν ^ε χαλκῆν ἢ χρυσῆν, ἐροῦμεν,
^ε καὶ ἐὰν μὴ δυνώμεθα νοῆσαι μηδὲ λαβεῖν ἄλλο τι παρὰ τὸ
² καθ' ἕκαστον. Ἐνίοτε γὰρ οὐθὲν κωλύει τοῦτο συμβαίνειν,
οἷον εἰ ^ε μόνος εἰς ληφθείη κύκλος· οὐθὲν γὰρ ἦπτον ἄλλο
ἔσται τὸ κύκλω εἶναι καὶ τῷδε τῷ κύκλω, καὶ τὸ μὲν εἶδος, τὸ
δ' εἶδος ἐν τῇ ὕλῃ ^η καὶ τῶν καθ' ἕκαστον. Ἐπεὶ οὖν ἐστὶν
ὁ οὐρανὸς αἰσθητός, τῶν καθ' ἕκαστον ἂν εἴη τὸ γὰρ αἰσθη-
τὸν ἅπαν ἐν τῇ ὕλῃ ^ι ὑπῆρχεν. Εἰ δὲ τῶν καθ' ἕκαστον,
ἕτερον ἂν εἴη τῷδε ^κ τῷ οὐρανῷ εἶναι καὶ οὐρανῷ ^λ ἀπλῶς.
³ Ἐτερον ἄρα ὅδε ^μ ὁ οὐρανὸς ^ν καὶ οὐρανὸς ἀπλῶς, καὶ τὸ
μὲν ὡς εἶδος καὶ μορφὴ τὸ δ' ὡς ^ο τῇ ὕλῃ μεμιγμένον. Ἦν
δ' ἐστὶ μορφὴ τις καὶ εἶδος, ἥτοι ἐστὶν ἢ ἐνδέχεται πλείω
γενέσθαι τὰ καθ' ἕκαστα. Εἴτε γὰρ ἐστὶν εἶδη, καθάπερ
ῤφασί τινες, ἀνάγκη τοῦτο συμβαίνειν, εἴτε ^ρ καὶ ^σ χωριστὸν
μηθὲν τῶν τοιούτων, οὐθὲν ἦπτον· ἐπὶ πάντων γὰρ οὕτως
^ς ὁρώμεν, ὅσων ἡ οὐσία ἐν ὕλῃ ἐστίν, πλείω καὶ ἄπειρα ὄντα
⁴ τὰ ^τ ὁμοιοειδῆ. Ὡστε ^υ ἥτοι εἰς ^ω πλείους ^χ οἱ οὐρανοὶ ^υ ἢ
ἐνδέχεται πλείους ^z εἶναι. Ἐκ μὲν ^α οὖν τούτων ὑπολάβοι
^β τις ἂν ^ε καὶ εἶναι καὶ ἐνδέχασθαι πλείους ^δ εἶναι οὐρανοῦς·

^ω γεγενημένοις καὶ συνεστῶσιν F. ^χ αὐτὴ τε καθ' F.H.M. ^υ ἐαν-
τήν M. ^z καὶ ἡ μεμ. L.M. ^α τῆς post μετὰ om. F. ^β σφαῖρα
καὶ ἡ χαλκῆ M. ^ε ἦν om. pr. E. ^δ ἂν F.H.L.M. ^ε χρυσῆν ἢ
χαλκῆν M. ^ε καὶ ἐὰν] κἂν H.M, καὶ F. ^ε μόνον F. ^η καὶ τῶν] καὶ
τὸ E. ^ι ὑπάρχει F. ^κ τῷ] τὸ H.M. ^λ ἀπλῶς] καὶ ἀπλῶς M.
^μ ὁ om. pr. E. ^ν καὶ] καὶ ὁ H.M. ^ο τῇ om. L. ^ρ τινές φα-
σιν H.M. ^ρ καὶ] καὶ μὴ E. ^σ μηθὲν τῶν τοιούτων χωριστὸν F.
^ς ἐροῦμεν F. ^τ ὁμοιοειδῆ M. ^υ ἥτοι om. E. ^ω πλείους εἰσὶν H.M.
^χ οἱ om. F.H.L.M, dubio E. ^υ ἢ—εἶναι om. pr. E. ^z εἶναι] γε-
νέσθαι L.M. ^α οὖν] δὴ F.H.M. ^β ἂν τις F. ^ε καὶ post ἂν
om. M. ^δ εἶναι om. E.

σκεπτέον δὲ πάλιν τί τούτων λέγεται καλῶς καὶ τί οὐ καλῶς. Τὸ μὲν ^e οὖν ἕτερον εἶναι τὸν λόγον τὸν ἄνευ τῆς ὕλης καὶ τὸν ἐν τῇ ὕλῃ τῆς μορφῆς καλῶς τε λέγεται, καὶ ^f ἔστω ^g τοῦτ' ἀληθές. Ἀλλ' οὐδὲν ἦττον οὐδεμία ἀνάγκη ⁵ διὰ τοῦτο πλείους εἶναι κόσμους, οὐδ' ἐνδέχεται γενέσθαι πλείους, εἴπερ οὗτος ἐξ ἀπάσης ἐστὶ τῆς ὕλης, ^h ὥσπερ ἔστιν. Ὡδὲ δὲ μᾶλλον ⁱ ἴσως ^k τὸ λεγόμενον ἔσται δῆλον. Εἰ ^l γὰρ ἔστιν ἡ γρυπότης καμπυλότης ἐν ῥινὶ ἢ σαρκί, καὶ ἔστιν ὕλη τῇ γρυπότητι ἢ σάρξ, εἰ ἐξ ἀπασῶν τῶν σαρκῶν μία γένοιτο σὰρξ καὶ ὑπάρξειεν ταύτῃ τὸ γρυπόν, οὐθὲν ^m ἂν ἄλλ' οὐτ' εἴη γρυπὸν οὐτ' ἐνδέχοιτο γενέσθαι. Ὁμοίως ⁶ δὲ καὶ ⁿ εἰ τῷ ἀνθρώπῳ ^o ἐστὶν ὕλη σάρκες καὶ ὀστά, εἰ ἐκ πάσης τῆς σαρκὸς ^p καὶ πάντων τῶν ὀστέων ἀνθρωπος γένοιτο ἀδυνάτων ὄντων διαλυθῆναι, οὐκ ἂν ἐνδέχοιτο ^q εἶναι ἄλλον ἀνθρωπον. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὄλως γὰρ ὄσων ἐστὶν ἡ οὐσία ἐν ὑποκειμένη ^r τινὶ ὕλῃ, τούτων ^s οὐδὲν ἐνδέχεται ^t γενέσθαι μὴ ὑπαρχούσης ^v τινὸς ὕλης. Ὁ δ' οὐρανὸς ἔστι μὲν τῶν καθ' ^w ἕκαστα καὶ τῶν ἐκ τῆς ⁷ ὕλης· ἀλλ' εἰ μὴ ἐκ μορίου αὐτῆς συνέστηκεν ἀλλ' ἐξ ἀπάσης, τὸ μὲν εἶναι αὐτῷ οὐρανῷ καὶ τῷδε τῷ οὐρανῷ ἕτερόν ἐστιν, οὐ μέντοι οὐτ' ^x ἂν εἴη ἄλλος οὐτ' ἂν ἐνδέχοιτο γενέσθαι πλείους διὰ τὸ πᾶσαν τὴν ὕλην ^y περιειληφέναι τοῦτον. Λείπεται ἄρα ^z τοῦτο δεῖξαι, ^a ὅτι ἐξ ἅπαντος τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ αἰσθητοῦ συνέστηκε σώματος. Εἰπῶμεν δὲ πρῶτον τί λέγομεν εἶναι τὸν οὐρανὸν καὶ ποσαχῶς, ἵνα μᾶλλον ἡμῖν δῆλον γένηται τὸ ζητούμενον. Ἐνα μὲν οὖν τρόπον οὐρα- ⁸ νὸν λέγομεν τὴν οὐσίαν τὴν τῆς ἐσχάτης τοῦ παντὸς περιφορᾶς, ἢ σῶμα φυσικὸν τὸ ἐν τῇ ἐσχάτῃ περιφορᾷ τοῦ

^e οὖν om. E. ^f ἔστι H.M. ^g τοῦτ' om. H. ^h ὥσπερ καὶ ἔστιν F. ⁱ ἴσως om. F.H. ^k ἔσται τὸ λεγόμενον F.H. ^l γὰρ] περ L. ^m ἂν om. E.L.M. ⁿ εἰ ἐν τῷ F. ^o ὕλη ἐστὶ H.M. ^p καὶ ἐκ π. L.M. ^q ἄλλον εἶναι H.L.M. ^r ὕλη τινὶ F, τῇ ὕλῃ H. ^s οὐδὲν ἐνδ.] ἐνδ. μηδέν F. ^t γίγνεσθαι E.L. ^v τινὸς om. E. ^w ἕκαστον M. ^x ἂν ante εἴη om. E. ^y προειληφέναι L. ^z τοῦτο] αὐτὸ τοῦτο F.H.M. ^a διότι E.

παντός· ^b εἰώθαμεν γὰρ τὸ ἔσχατον καὶ τὸ ἄνω μάλιστα καλεῖν οὐρανόν, ἐν ᾧ καὶ τὸ θεῖον ^c πᾶν ἰδρῦσθαι φαμεν. Ἄλλον δ' αὖ ^d τρόπον τὸ συνεχές σῶμα τῇ ἐσχάτῃ περιφορᾷ τοῦ παντός, ἐν ᾧ σελήνη καὶ ἥλιος καὶ ἕνια τῶν ἄστρον· καὶ γὰρ ταῦτα ἐν τῷ οὐρανῷ εἶναι φαμεν. Ἐπι δ' ἄλλως λέγομεν οὐρανόν τὸ περιεχόμενον σῶμα ὑπὸ τῆς ἐσχάτης περιφορᾶς· τὸ γὰρ ὅλον καὶ τὸ πᾶν εἰώθαμεν λέγειν οὐρανόν. Τριχῶς δὴ λεγομένου ^e τοῦ οὐρανοῦ, τὸ ὅλον τὸ ὑπὸ τῆς ἐσχάτης περιεχόμενον περιφορᾶς ἐξ ἄπαντος ἀνάγκη συνεστάναι τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ αἰσθητοῦ σώματος διὰ τὸ μήτ' εἶναι μηδὲν ἔξω σῶμα τοῦ οὐρανοῦ μήτ' ἐνδέχεται γενέσθαι. Εἰ γὰρ ἔστιν ἔξω τῆς ἐσχάτης περιφορᾶς σῶμα φυσικόν, ^f ἀνάγκη αὐτὸ ἦτοι τῶν ἀπλῶν εἶναι σωματίων ἢ τῶν συνθέτων, καὶ ἢ κατὰ φύσιν ἢ παρὰ φύσιν ἔχειν. Τῶν μὲν οὖν ἀπλῶν οὐθέν ἂν εἴη. Τὸ ^g μὲν γὰρ κύκλῳ φερόμενον δέδεικται ὅτι οὐκ ἐνδέχεται μεταλλάξαι τὸν ^h αὐτοῦ τόπον. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ⁱ ἀπὸ ^k τοῦ μέσου ^l δυνατόν, οὐδὲ τὸ ὑφιστάμενον. Κατὰ φύσιν μὲν γὰρ οὐκ ἂν εἴησαν (ἄλλοι γὰρ αὐτῶν οἰκείοι τόποι), παρὰ φύσιν δ' εἴπερ εἰσίν, ἄλλω τινὶ ἔσται κατὰ φύσιν ὁ ἔξω τόπος· ¹ τὸν γὰρ τούτῳ παρὰ φύσιν ^m ἀναγκαῖον ἄλλω εἶναι κατὰ φύσιν. Ἄλλ' οὐκ ἦν ἄλλο σῶμα παρὰ ταῦτα. Οὐκ ⁿ ἄρ' ^o ἔστι δυνατὸν οὐθέν τῶν ἀπλῶν ἔξω εἶναι τοῦ οὐρανοῦ σῶμα. Εἰ δὲ μὴ τῶν ἀπλῶν, οὐδὲ τῶν μικτῶν· ἀνάγκη γὰρ εἶναι καὶ ¹² τὰ ἀπλά τοῦ μικτοῦ ὄντος. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ γενέσθαι δυνατόν· ἦτοι γὰρ ^p κατὰ φύσιν ^q ἔσται ἢ παρὰ φύσιν, καὶ ^r ἢ ἀπλοῦν ἢ μικτόν, ὥστε πάλιν ὁ αὐτὸς ἠξεί λόγος· οὐθέν γὰρ διαφέρει σκοπεῖν εἰ ἔστιν ἢ ^s εἰ γενέσθαι δυνατόν. Φανερόν τοίνυν ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι οὗτ' ἔστιν ἔξω οὗτ' ^t ἐγχερεῖ

^b εἰώθαμεν—τοῦ παντός om. L. ^c πᾶν] περὶ H. ^d τρόπον φαμεν τὸ M. ^e τοῦ παντός οὐρανοῦ F.H.M. ^f ἀναγκαῖον H. ^g μὲν om. E. ^h αὐτοῦ L.M. ⁱ ἐπὶ pr. E. ^k τοῦ] τοῦδε τοῦ F. ^l τὸν] τὸ μὲν F. ^m ἄλλω ἀναγκαῖον F. ⁿ ἄρ'] ἐτι F. ^o ἔσται E. ^p παρὰ φ. ἢ κατὰ φ. (omisso ἔσται) F. ^q ἔσται ἢ παρὰ φύσιν om. E. ^r ἢ post καὶ om. E. ^s εἰ post ἢ om. F.H. ^t ἐνδέχεται F.

γενέσθαι σώματος ὅγκον οὐθενός· ἐξ ἀπάσης ἡ γὰρ ἔστι τῆς οἰκείας ὕλης ὁ πᾶς κόσμος· ὕλη γὰρ ἦν αὐτῷ τὸ φυσικὸν σῶμα καὶ αἰσθητόν. Ὡστ' οὕτε νῦν εἰσὶ ὕ πλείους οὐρανοὶ 13 οὗτ' ἐγένοντο, οὗτ' ἐνδέχεται ἂ γενέσθαι πλείους· ἀλλ' εἰς ἂ καὶ μόνος ἂ καὶ τέλειος οὗτος οὐρανός ἐστιν. Ἀμα δὲ δῆλον ὅτι οὐδὲ τόπος οὐδὲ κενὸν οὐδὲ χρόνος ἐστὶν ἔξω τοῦ οὐρανοῦ· ἐν ἂ παντι γὰρ ἂ τόπῳ δυνατὸν ὑπάρξαι σῶμα· κενὸν δ' εἶναι φασιν ἐν ἂ μὴ ἂ ἐνυπάρχει σῶμα, δυνατὸν δ' ἂ ἐστὶ γενέσθαι· ἂ χρόνος δὲ ἀριθμὸς κινήσεως· κινήσις δ' ἀνευ φυσικοῦ σώματος οὐκ ἔστιν. Ἐξω δὲ τοῦ οὐρανοῦ ἂ δέδει- 14 κται ὅτι οὗτ' ἔστιν οὗτ' ἐνδέχεται γενέσθαι σῶμα. Φανερόν ἄρα ὅτι οὕτε τόπος οὕτε κενὸν οὕτε χρόνος ἐστὶν ἂ ἔξωθεν· διόπερ οὗτ' ἐν τόπῳ τὰ κεῖ πέφυκεν, οὕτε χρόνος αὐτὰ ποιεῖ γηράσκειν, οὐδ' ἐστὶν οὐδενὸς οὐδεμίας μεταβολῆ τῶν ὑπὲρ τὴν ἔξωτάτω τεταγμένων ἂ φορᾶν, ἀλλ' ἀναλλοιώτα καὶ ἀπαθῆ τὴν ἀρίστην ἔχοντα ζῶν καὶ τὴν ἀνταρκεστάτην διατελεῖ τὸν ἂπαντα αἰῶνα. Καὶ γὰρ τοῦτο τοῦνομα θεῖος ἔφθεγε- 15 κται παρὰ τῶν ἀρχαίων. Τὸ γὰρ τέλος τὸ περιέχον τὸν τῆς ἐκάστου ζωῆς χρόνον, οὐ μὴθὲν ἔξω κατὰ φύσιν, αἰὼν ἐκάστου κέκληται. Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ λόγον καὶ τὸ τοῦ παντὸς οὐρανοῦ τέλος καὶ τὸ τὸν ἂ πάντα χρόνον ἂ καὶ τὴν ἀπειρίαν περιέχον τέλος αἰὼν ἐστὶν, ἀπὸ τοῦ ἂ αἰεὶ εἶναι εἰληφῶς τὴν ἐπωνυμίαν, ἀθάνατος καὶ θεῖος. Ὅθεν καὶ τοῖς 16 ἄλλοις ἐξήρηται, τοῖς μὲν ἀκριβέστερον τοῖς δ' ὁ ἀμαυρῶς, τὸ εἶναι τε καὶ ζῆν. Ῥ Καὶ ἂ γὰρ καθάπερ ἐν τοῖς ἐγκυκλίσι φιλοσοφήμασι περὶ τὰ θεῖα πολλάκις προφαίνεται τοῖς λόγοις ὅτι τὸ θεῖον ἀμετάβλητον ἀναγκαῖον εἶναι πᾶν τὸ πρῶτον καὶ ἀκρότατον· Ὶ ὁ οὕτως ἔχον μαρτυρεῖ τοῖς εἰρημένοις.

ἂ ὅγκου M. ἂ γὰρ] ἂρ' H.M. ἂ ἐστὶν ante ὁ M. ἂ πλείους οἱ οὐρανοὶ F. ἂ πλείους γενέσθαι M. ἂ καὶ om. F. ἂ οὗτος καὶ τέλειος M. ἂ παντὶ H. ἂ τόπῳ om. pr. F. ἂ ἐνυπάρχειν E, ὑπάρχει F.H.M. ἂ ἐστὶ om. E.L. ἂ ἔστι δὲ χρόνος L, χρόνος δὲ ἐστὶν F.M. ἂ ἀποδέδεικται M. ἂ ἔξω F.H. ἂ περιφορᾶν M. ἂ ἂπαντα F.H.L.M. ἂ καὶ τὸ τὴν F.M. ἂ αἰεὶ L. ὁ ἀμαυρότερον L.M. Ῥ καθάπερ γὰρ, omissa καί, H. ἂ γὰρ om. corr. F. Ὶ ὁ om. E.

17 Οὐτε γὰρ ἄλλο κρείττον ἐστὶν ὅ τι ^σ κινήσει (τ' ἐκείνο γὰρ ^ν ἂν εἴη θεϊότερον) οὐτ' ἔχει φαῦλον οὐθέν, οὐτ' ἐνδεές τῶν αὐτοῦ καλῶν οὐδενός ἐστίν. Καὶ ἄπαστον δὴ κίνησιν κινεῖται εὐλόγως· ^ω πάντα ^χ γὰρ παύεται κινούμενα, ὅταν ἔλθῃ εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον· τοῦ δὲ κύκλω σώματος ^υ ὁ αὐτὸς τόπος ὅθεν ἤρξατο καὶ εἰς ^z ὃν τελευτᾷ.

10 Τούτων ^α δὲ διωρισμένων λέγωμεν μετὰ ταῦτα πότερον ^β ἀγένητος ἢ γενητὸς καὶ ἀφθαρτος ἢ φθαρτός, διεξελθόντες πρότερον τὰς τῶν ἄλλων ὑπολήψεις· αἱ γὰρ τῶν ἐναντίων ἀποδείξεις ἀπορίαι ^γ περὶ τῶν ἐναντίων εἰσίν. Ἐπειδὴ δὲ καὶ μᾶλλον ἂν εἴη πιστὰ τὰ μέλλοντα λεχθήσεσθαι προακηκοῦσι τὰ τῶν ^δ ἀμφισβητούτων λόγων δικαίωμα· τὸ γὰρ ^ε ἐρήμην καταδικάζεσθαι δοκεῖν ἦπτον ἂν ἡμῖν ^ς ὑπάρχοι· καὶ γὰρ δεῖ διαιτητὰς ἄλλ' οὐκ ἀντιδίκους εἶναι τοὺς μέλλοντας ^ε τὰ-
 2 ληθῆς κρίνειν ἰκανῶς. Γενόμενον μὲν οὖν ἅπαντες εἶναι φα-
 σιν, ἀλλὰ γενόμενον οἱ μὲν αἰδίων, οἱ δὲ φθαρτὸν ὥσπερ ὅτιοῦν ἄλλο τῶν ^η φύσει συνισταμένων, οἱ δ' ἐναλλάξ ὅτε μὲν οὕτως ^ι ὅτε δὲ ἄλλως ἔχειν φθειρόμενον, καὶ τοῦτο ^κ αἰεὶ διατελεῖν οὕτως, ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς ὁ Ἀκραγαντίνος καὶ
 3 Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος. Τὸ μὲν οὖν γενέσθαι μὲν αἰδίων δ' ὅμως ^λ εἶναι φάναι τῶν ἀδυνάτων. Μόνα γὰρ ταῦτα θε-
 τέον εὐλόγως ὅσα ἐπὶ πολλῶν ἢ πάντων ὀρώμεν ὑπάρχοντα, περὶ δὲ τούτου συμβαίνει τούναντίον· ἅπαντα γὰρ τὰ γινό-
 4 μενα καὶ φθειρόμενα φαίνεται. Ἐπι δὲ τὸ μὴ ἔχον ἀρχὴν τοῦ ὠδὶ ἔχειν, ἀλλ' ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν πρότερον τὸν ἅπαντα αἰῶνα, ἀδύνατον καὶ μεταβάλλειν· ἔσται γὰρ τι αἴτιον, ὃ εἰ ^μ ὑπῆρχε πρότερον, δυνατὸν ^ν ἂν ἦν ἄλλως ἔχειν ^ο τὸ ἀδύνατον ἄλλως ἔχειν. Εἰ ^ρ δὲ πρότερον ἐξ ἄλλως ἐχόντων συν-

^σ κινήσειεν F. ^τ κείνο E. ^ν ἂν om. F. ^ω ἅπαντα F.H.M. ^χ γὰρ δὴ π. F. ^υ ὁ αὐτὸς τόπος om. pr. F. ^z ὁ F. ^α δὲ om. F. ^β ἀγένητος ἢ γεννητὸς F.H.L. ^γ περὶ om. corr. F. ^δ ἀμφισβητούτων L. ^ε ἠρέμην E. ^ς ὑπάρχη H. ^ε τὰληθῆ M. ^η φύσει om. E.H.L.M. ^ι ἔχειν ὅτε δὲ ἄλλως H. ^κ αἰεὶ L, om. H. ^λ εἶναι om. M, post φάναι ponit H. ^μ πρότερον ὑπῆρχε F. ^ν ἂν om. F. ^ο τὸ—ἔχειν om. H. et corr. E. ^ρ δὴ E.

ἔστι ὁ κόσμος, εἰ μὲν αἰεὶ οὕτως ἐχόντων καὶ ἀδυνάτων ἄλλως ἔχειν, οὐκ ἂν ἔγενετο. Εἰ δὲ γέγονεν, ἀνάγκη δηλονότι 5 καὶ κείνα δυνατὰ εἶναι ἄλλως ἔχειν καὶ μὴ αἰεὶ οὕτως ἔχειν, ὥστε καὶ συνεστώτα διαλυθήσεται ἰ καὶ διαλελυμένα συνέστη ἔμ- προσθεν, καὶ τοῦτ' ἀπειράκις ἢ οὕτως ἰ εἶχεν ἢ δυνατὸν ἰ ἦν. Εἰ δὲ τοῦτ', οὐκ ἂν εἴη ἀφθαρτος, οὐτ' εἰ ἄλλως ἰ εἶχε ποτε οὐτ' εἰ δυνατὸν ἄλλως ἔχειν. Ἦν δὲ τινες βοήθειαν ἠ ἐπι-6 χειροῦσι φέρειν ἑαυτοῖς τῶν λεγόντων ἀφθαρτον μὲν εἶναι γενόμενον δέ, οὐκ ἔστιν ἰ ἀληθές· ὁμοίως γάρ ἰ φησι τοῖς τὰ διαγράμματα γράφουσι καὶ σφᾶς εἰρηκέναι περὶ τῆς γενέ- σεως, οὐχ ὡς γενομένου ποτέ, ἀλλὰ διδασκαλίας χάριν ὡς μᾶλλον γνωρίζοντων, ὥσπερ τὸ διάγραμμα ἰ γινόμενον θεασαμένους. Τοῦτο δ' ἔστιν, ὥσπερ λέγομεν, οὐ τὸ αὐτό ἰ ἐν ἰ μὲν γὰρ τῇ ποιήσει τῶν διαγραμμάτων πάντων τεθέν- των εἶναι ἰ ἅμα ἰ τὸ αὐτὸ συμβαίνει, ἐν δὲ ταῖς τούτων ἀπο- δείξεσιν οὐ ταῦτόν. Ἄλλ' ἀδύνατον τὰ γὰρ λαμβανόμενα 8 πρότερον καὶ ἰστέρον ὑπεναντία ἔστιν· ἐξ ἀτάκτων γάρ ἰ ποτε τεταγμένα γενέσθαι φασίν, ἰ ἅμα δὲ ἰ τὸ αὐτὸ ἰ ατα- κτον εἶναι καὶ τεταγμένον ἀδύνατον, ἀλλ' ἰ ἀνάγκη γένεσιν εἶναι τὴν χωρίζουσαν καὶ χρόνον· ἐν δὲ τοῖς διαγράμμασιν οὐδὲν τῷ χρόνῳ κεχώρισται. Ἦτι μὲν οὖν ἰ ἀδύνατον αὐτὸν ἰ ἅμ' αἰδίων εἶναι καὶ γενέσθαι, φανερόν. Τὸ δ' ἰ ἐναλλάξ συνι-9 στάναι καὶ διαλύειν οὐθὲν ἀλλοιότερον ποιεῖν ἔστιν ἢ τὸ κα- τασκευάζειν αὐτὸν αἰδίων μὲν ἀλλὰ μεταβάλλοντα τὴν μορ- φήν, ὥσπερ εἰ τις ἐκ παιδὸς ἰ ἄνδρα γινόμενον καὶ ἐξ ἰ ἀνδρὸς παῖδα ὅτε μὲν ἰ φθείρεσθαι ὅτε δ' ἰ εἶναι οἷοιτο· δηλον γὰρ ὅτι ἰ ἰ καὶ εἰς ἰ ἄλληλα τῶν στοιχείων συνιόντων οὐχ ἢ τυχούσα τάξις γίγνεται καὶ σύστασις, ἀλλ' ἢ αὐτή, ἰ ἄλλως τε καὶ κατὰ τοὺς τοῦτον τὸν λόγον εἰρηκότας, οἱ τῆς διαθέσεως

ἰ ἐγένετο L. ἰ καὶ δ.] εἰ καὶ δ. H. ἰ ἔσχεν F. ἰ ἦν] ἰ ἂν ἰ F. ἰ ἔσχε L.M. ἰ ἐπιχειροῦσιν ἐπιφέρειν F.H., ἐπιφέρειν ἐπι- χειροῦσιν M. ἰ ἀληθές M. ἰ φησι L. ἰ γινόμενον H. ἰ μὲν om. M. ἰ ταῦτόν H. ἰ ποτε] τὰ H, om. E. ἰ τὸ αὐτὸ om. E.H. ἰ ἀνάγκη om. E. ἰ ἰ ἰ ἰ αὐτὸν ἀδύνατον εἶναι αἰδίων H, ἀδύνατον ἰ ἰ αἰ- δίων αὐτὸν εἶναι F. ἰ καὶ om. F.

10 ἑκατέρας αἰτιῶνται τὸ ἐναντίον. Ὡστ' εἰ τὸ ὄλον σῶμα
 συνεχές ὄν ὅτε μὲν οὕτως ὅτε δ' ἐκείνως διατίθεται καὶ διακε-
 κόσμηται, ἢ δὲ τοῦ ὄλου σύστασις ἐστὶ κόσμος καὶ οὐρανός,
 οὐκ ἂν ὁ κόσμος γίγνοιτο καὶ φθείροιτο, ἀλλ' αἱ διαθέσεις
 11 αὐτοῦ. Τὸ δ' ὄλος ἠ γενόμενον φθαρῆναι καὶ μὴ ἀνακάμ-
 πτειν ὄντος μὲν ἐνὸς ἀδύνατόν ἐστιν· πρὶν γὰρ γενέσθαι αἰεὶ
 ὑπῆρχεν ἢ ἰ πρὸ αὐτοῦ σύστασις, ἣν μὴ γενομένην οὐχ οἶόν
 τ' εἶναι φαμεν μεταβάλλειν· ἀπείρων δ' κ ὄντων ἐνδέχεται
 12 μᾶλλον. Ἰ Ἀλλὰ μὴν καὶ τοῦτο πότερον ἀδύνατον ἢ δυνα-
 τόν, ἔσται δῆλον ἐκ τῶν ὑστερον· εἰς γὰρ τινες οἷς ἐνδέ-
 χεσθαι δοκεῖ καὶ ἢ ἀγένητόν τι ὄν φθαρῆναι καὶ γενόμενον
 ἄφθαρτον διατελεῖν, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ· ἐκεῖ γὰρ ἢ φησι
 τὸν οὐρανὸν γενέσθαι μὲν, ὀ οὐ ρ μὴν ἀλλ' ἔσεσθαι γε ἠ τὸν
 ἰ αἰεὶ χρόνον. Πρὸς οὗς ἰ φυσικῶς μὲν περὶ ἰ τοῦ οὐρανοῦ
 ἡ μόνον εἴρηται, καθόλου ἡ δὲ ἰ περὶ ἡ ἅπαντος σκεψαμένοις
 ἔσται καὶ περὶ τούτου δῆλον.

11 Πρῶτον δὲ διαιρετέον πῶς ἀγένητα ἰ καὶ γενητὰ ἡ φαμεν
 καὶ φθαρτὰ ἢ καὶ ἄφθαρτα· πολλαχῶς γὰρ λεγομένων, ἢ κἂν
 μηδὲν διαφέρει πρὸς τὸν λόγον, ἀνάγκη τὴν διάνοιαν ἀορί-
 στως ἔχειν, ἂν τις τῷ διαιρουμένῳ πολλαχῶς ὡς ἀδιαιρέτῳ
 χρῆται· ἢ ἄδηλον γὰρ κατὰ ποίαν φύσιν ἢ αὐτῷ συμβαίνει
 2 τὸ λεχθέν. Λέγεται δ' ἢ ἀγένητον ἢ εἶνα ἢ μὲν τρόπον εἰαν ἢ
 τι νῦν πρότερον μὴ ὄν ἢ ἀνευ γενέσεως καὶ μεταβολῆς, καθάπερ
 ἔνιοι τὸ ἄπτεσθαι καὶ τὸ κινεῖσθαι λέγουσιν· ἢ οὐ γὰρ εἶναι
 γίνεσθαι φασιν ἀπτόμενον, ἢ οὐδὲ κινούμενον. ἢ Ἐνα δ' εἶ τι
 ἐνδεχόμενον ἢ γίνεσθαι ἢ γενέσθαι μὴ ἐστίν· ὁμοίως γὰρ καὶ

ἢ γινόμενον F. ἢ πρὸς αὐτοὺς E. ἢ ὄντων κόσμων ἐνδέχεται M,
 ὄντων τῶν κόσμων ἐνδέχεται H.L. ἢ ἀλλὰ μὴν] οὐ μὴν ἀλλὰ F.H.M.
 ἢ ἀγένητον E. ἢ φησιν ὁ τίμαιος τὸν F.M. ὀ οὐ] ἀλλ' οὐ pr. F.
 ρ μὴν] μὴν φθαρτὸν F.M. ἠ τὸν] τὸν λοιπὸν F.H.L.M. ἰ αἰεὶ om. F.
 ἡ φυσικῶς—εἴρηται om. E. ἢ τοῦ om. H. cum corr. F. et rc. E.
 ἡ μόνου margo F: pr. enim om. ἡ δὲ om. pr. E. ἡ περὶ om.
 corr. F. ἡ παντός ἐπισκεψαμένοις H. ἢ καὶ γενητὰ om. E. ἢ λέγο-
 μεν H. ἢ καὶ ἄφθαρτα om. E. ἢ καὶ E. ἢ δῆλον E. ἢ αὐτῶν
 E.F.H.M. ἢ ἀγένητον E. ἢ μὲν τὸν τρόπον M. ἢ οὐ] οὐδὲ F.
 ἢ οὐδὲ] οὐδὲ καὶ F. ἢ γίνεσθαι ἢ om. E.

τοῦτο ἀγέννητον, ὅτι ἐνδέχεται γενέσθαι. Ἐνα δ' εἶ τι ὅλως 3
 ἀδύνατον γενέσθαι, ὥσθ' ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ. Τὸ δ'
 ἀδύνατον λέγεται διχῶς· ἢ γὰρ ¹ τῷ μὴ ἀληθὲς εἶναι εἰπεῖν
 ὅτι γένοιτ' ἄν, ἢ ^m τῷ μὴ ῥαδίως μηδὲ ταχὺ ἢ καλῶς. Τὸν 4
 αὐτὸν δὲ τρόπον ⁿ καὶ τὸ γεννητὸν ἓνα μὲν εἰ μὴ ὄν πρότερον
 ὕστερον ἔστιν, εἴτε ^o γενόμενον εἴτ' ἄνευ τοῦ γίνεσθαι, ὅτε
 μὲν μὴ ὄν, πάλιν δ' ὄν· ἓνα δ' εἰ δυνατόν, εἴτε τῷ ἀληθεῖ διο-
 ρισθέντος τοῦ δυνατοῦ εἴτε τῷ ῥαδίως· ἓνα δ' εἰ ἂν ^p ἢ γένεσις
 αὐτοῦ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, εἴτ' ἤδη ὄντος, διὰ τοῦ γί-
 νεσθαι δ' ὄντος, εἴτε καὶ μήπω ὄντος, ἀλλ' ἐνδεχομένου. ^q Καὶ 5
 φθαρτὸν δὲ καὶ ἀφθαρτον ὡσαύτως· εἴτε γὰρ πρότερόν τι
 ὄν ὕστερον ^r ἢ μὴ ἔστιν ἢ ^s ἐνδέχεται μὴ εἶναι, φθαρτὸν εἶναι
 φαμεν, ^t εἴτε φθειρόμενόν ποτε καὶ μεταβάλλον, ^v εἴτε μὴ.
^w Ἐστι δ' ὅτε καὶ τὸ διὰ τοῦ φθείρεσθαι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι
 φθαρτὸν εἶναι φαμεν, καὶ ἔτι ἄλλως τὸ ῥαδίως φθειρόμενον,
 ὃ εἴποι ἄν τις εὐφθαρτον. Καὶ περὶ τοῦ ἀφθάρτου ὁ αὐτὸς 6
 λόγος· ἢ γὰρ τὸ ἄνευ φθορᾶς ὅτε μὲν ὄν ὅτε δὲ μὴ ὄν, οἶον
 τὰς ἀφάς, ὅτι ἄνευ τοῦ φθείρεσθαι πρότερον οὔσαι ὕστερον
 οὐκ εἰσίν, ἢ τὸ ὄν μὲν ^x δυνατόν δὲ μὴ εἶναι, ^y ἢ οὐκ ἐσόμενόν
 ποτε, νῦν δ' ὄν· σὺν γὰρ ^z εἶ, καὶ ἡ ἀφή νῦν· ἀλλ' ὁμως
^a φθαρτόν, ὅτι ^b ἔσται ποτὲ ^c ὅτε οὐκ ἀληθές ^d σε εἰπεῖν ὅτι
 εἶ, οὐδὲ ^e ταῦτα ἀπτεσθαι. Τὸ δὲ μάλιστα κυρίως, τὸ ὄν 7
 μὲν, ἀδύνατον δὲ φθαρῆναι οὕτως ὥστε νῦν ὄν ὕστερον μὴ
 εἶναι ἢ ^f ἐνδέχεσθαι μὴ εἶναι, ἢ καὶ τὸ μήπω ἐφθαρμένον, ^g ὄν
^h δέ, ἐνδεχόμενον δ' ὕστερον μὴ εἶναι. Λέγεται δ' ἀφθαρτον
 καὶ τὸ μὴ ῥαδίως φθειρόμενον. Εἰ ⁱ δὴ ταῦθ' οὕτως ἔχει, 8
 σκεπτέον πῶς λέγομεν τὸ δυνατόν ^k καὶ ἀδύνατον· τό τε

¹ τῷ] τὸ F.M. ^m τῷ] τὸ F. ⁿ καὶ τὸ] κατὰ E. ^o γινόμενον E.L.M.
^p ἢ] ἢ ἢ H. ^q καὶ ante φθ. om. E. ^r ἢ post ὕστ. om. L. ^s μὴ
 εἶναι ἐνδέχεται E.L. ^t εἴτε—εἶναι φαμεν om. M. ^v εἴτε μὴ corr. E.
^w φαμεν εἶναι φθαρτόν H. ^x ἀδύνατον δὲ L, καὶ δυνατόν δὲ E, καὶ δυ-
 νατόν H. ^y ἢ καὶ οὐκ L. ^z εἶ νῦν καὶ F. ^a φθαρτοὶ M. ^b ἔστιν E.L.
^c ὅτι L.M, om. E. ^d σε om. H. et corr. E. ^e ταύτην M. ^f ἐνδέ-
 χεσθαι—ἢ καὶ om. H. ^g ὄν om. E. ^h δέ om. F.H.L.M. ⁱ δὲ E.L.
^k καὶ τὸ ἀδ. F.H.

- γὰρ κυριώτατα λεγόμενον ἄφθαρτον ¹τῷ μὴ δύνασθαι ^mφθα-
 ρῆναι ἄν, μηδ' ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ ⁿλέγεται δὲ καὶ τὸ
 ἀγέννητον τὸ ἀδύνατον, καὶ ^oτὸ μὴ δυνάμενον γενέσθαι οὕτως
 Ἦ ὥστε πρότερον μὲν μὴ εἶναι ὕστερον δὲ εἶναι, οἷον ^qτὴν διά-
 9 μετρον σύμμετρον. Εἰ δὴ τι δύναται κινήθῃναι στάδια ἑκα-
 τὸν ἢ ἄραι βάρους, ἀεὶ πρὸς τὸ πλείστον λέγομεν, οἷον τά-
 λαντα ἄραι ἑκατὸν ἢ στάδια βαδίσαι ἑκατόν (καίτοι καὶ τὰ
 μόρια δύναται τὰ ἐντός, εἶπερ καὶ τὴν ὑπεροχὴν), ὡς δεόν
 ὀρίζεσθαι πρὸς τὸ τέλος καὶ ^rτὴν ὑπεροχὴν τὴν δύναμιν.
 10 ¹Ανάγκη μὲν οὖν τὸ δυνατὸν καθ' ὑπεροχὴν τοσαυτὴ καὶ τὰ
 ἐντός δύνασθαι, οἷον εἰ τάλαντα ^sἑκατὸν ἄραι, καὶ δύο, ^tκἂν
 εἰ στάδια ἑκατόν, καὶ δύο δύνασθαι βαδίσαι. Ἡ δὲ δύναμις
 τῆς ὑπεροχῆς ἐστίν· κἂν εἴ τι ἀδύνατον τοσονδὶ καθ' ὑπερ-
 βολὴν εἰπόντων, καὶ τὰ πλείω ἀδύνατον, οἷον ὁ χίλια ^vβαδί-
 11 σαι στάδια μὴ δυνάμενος δῆλον ὅτι καὶ χίλια καὶ ἓν. Μηθὲν
 δ' ^wἡμᾶς παρενοχλείτω· διωρίσθω γὰρ κατὰ τῆς ὑπεροχῆς
 τὸ τέλος λεγόμενον τὸ κυρίως δυνατόν. Τάχα γὰρ ^xἐνσταίη
 τις ἂν ὡς οὐκ ἀνάγκη τὸ λεχθέν· ὁ γὰρ ὀρῶν στάδιον ^yοὐ
 καὶ τὰ ἐντός ὄψεται μεγέθη, ^zἀλλὰ τοῦναντίον μᾶλλον ὁ
 δυνάμενος ^aἰδεῖν στιγμὴν ἢ ἀκούσαι ^bμικροῦ ψόφου καὶ τῶν
 12 μειζόνων ἔξει αἴσθησιν. Ἄλλ' οὐθὲν διαφέρει πρὸς τὸν λό-
 γον· διωρίσθω γὰρ ἤτοι ἐπὶ τῆς δυνάμεως ἢ ἐπὶ ^cτοῦ πρά-
 γματος ἢ ὑπερβολῆ. Τὸ γὰρ λεγόμενον δῆλον· ἢ μὲν γὰρ
 ὄψις ἢ τοῦ ^dἐλάττονος ^eὑπερέχει, ἢ δὲ ταχυτῆς ἢ τοῦ πλεί-
 ονος.
- 12 Διωρισμένων δὲ τούτων λεκτέον ^fτὸ ἐφεξῆς. Εἰ δὴ ἐστὶν
 εἶνα δυνατὰ ^gκαὶ εἶναι καὶ μὴ, ἀνάγκη ^hχρόνον τινὰ ὀρίσθαι

¹ τῷ] τὸ M. ^m ἂν φθαρήναι F.H.M. ⁿ λέγεται δὲ] λέγεται δὲ F.M.
^o τὸ ante μὴ om. E.F.M. ^p ὥσπερ E, ὡς M. ^q τὴν om. M. ^r τὴν
 ὑποχὴν E, τῆς ὑπεροχῆς L. ^s ἄραι ἑκατόν H. ^t κἂν] καὶ H.M. ^v στά-
 δια βαδίσαι H. ^w ἡμᾶς] ἡμᾶς τὸ τελευταῖον ὧν δύναται margo L. ^x ἂν
 ἐνσταίη τις L. ^y οὐ καὶ] οὐκ ἂν E.L, καὶ M. ^z ἀλλὰ] ἀλλὰ καὶ H.
^a ἰδεῖν ἢ στιγμὴν ἢ M. ^b σμικροῦ H. ^c τοῦ om. E. ^d ἐλάττονος F.
^e ὑπερέχει—πλείονος om. pr. E. ^f τὸ om. M. ^g καὶ ante εἶναι om. M.
^h τινὰ χρόνον F.H.M.

τὸν πλείστον καὶ τοῦ εἶναι καὶ τοῦ μὴ, λέγω δ' ἰὸν δυνατὸν τὸ πρᾶγμα εἶναι καὶ ἰὸν δυνατὸν μὴ εἶναι ^k καθ' ὅποιαν οὐν κατηγορίαν, οἷον ἄνθρωπον ἢ λευκὸν ἢ τρίπηχον ἢ ^l ἄλλ' ὅτιοῦν τῶν τοιούτων. Εἰ γὰρ μὴ ἔσται ποσός τις, ἀλλ' αἰεὶ πλείων τοῦ προτεθέντος καὶ ^m οὐκ ἔστιν οὐ ἐλάττων, ἄπειρον ἔσται χρόνον ⁿ τὸ αὐτὸ δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι ἄλλον ἄπειρον. Ἄλλὰ τοῦτ' ἀδύνατον. Ἀρχὴ δ' ἔστω ἐντεῦθεν ² τὸ γὰρ ἀδύνατον καὶ τὸ ψεῦδος οὐ ^o ταῦτὸ σημαίνει. Ἔστι δὲ τὸ ἀδύνατον καὶ ^p τὸ δυνατὸν καὶ τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές τὸ μὲν ἐξ ὑποθέσεως (λέγω δ', ^q οἷον τὸ τρίγωνον ^r ἀδύνατον δύο ὀρθὰς ἔχειν, εἰ τάδε, καὶ ἡ διάμετρος ^s σύμμετρος, ^t εἰ τάδε), ἔστι δ' ἀπλῶς καὶ δυνατὰ καὶ ἀδύνατα καὶ ψευδῆ καὶ ἀληθῆ. Οὐ δὴ ^v ταῦτόν ἐστι ψεῦδος ^w τέ ^x τι εἶναι ἀπλῶς ³ καὶ ἀδύνατον ^y ἀπλῶς· τὸ γὰρ σέ μὴ ἐστῶτα φάναι ἐστάναι ψεῦδος μὲν, οὐκ ἀδύνατον δέ. ^z Ὁμοίως δὲ ^a καὶ τὸ τὸν καθαρίζοντα ^b μὲν μὴ ἄδοντα δὲ ἄδειν φάναι ψεῦδος, ἀλλ' οὐκ ἀδύνατον. Τὸ δ' ἅμα ἐστάναι καὶ καθῆσθαι, καὶ τὴν διάμετρον ^c σύμμετρον ^d εἶναι, οὐ μόνον ψεῦδος ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον. ^e Οὐ δὴ ταῦτόν ^f ἐστὶν ὑποθέσθαι ψεῦδος καὶ ⁴ ἀδύνατον. Συμβαίνει ^g δ' ἀδύνατον ἐξ ἀδυνατόν. Τοῦ μὲν οὖν ^h καθῆσθαι καὶ ἐστάναι ἅμα ἔχει τὴν δύναμιν, ὅτι ⁱ ὅτε ἔχει ^k ἐκείνην, καὶ τὴν ἑτέραν· ἀλλ' οὐχ ὥστε ἅμα καθῆσθαι καὶ ἐστάναι, ἀλλ' ἐν ἄλλῳ χρόνῳ. Εἰ ^l δὴ τι ἄπειρον ^m χρόνον ἔχει πλειόνων δύναμιν, οὐκ ἔστιν ἐν ἄλλῳ χρόνῳ, ἀλλὰ τοῦθ' ἅμα. Ὡστ' εἴ τι ἄπειρον χρόνον ⁿ ὄν φθαρτόν ⁵ ἔστι, δύναμιν ^o ἔχει αὐτὸ τοῦ μὴ εἶναι. Εἰ δὴ ἄπειρον χρόνον

ⁱ ὄν F. ^k καθ' om. pr. E. ^l ἄλλο τι ὅτιοῦν F. ^m οὐδ' οὐκ ἔστιν F. ⁿ τὸ αὐτὸ om. E.H. in margine ponit F. ^o ταυτὸν M. ^p τὸ om. E. ter. ^q οἷον καὶ τὸ E.M. ^r ἀδύνατον om. E. ^s σύμμετρος om. E. ^t εἰ τάδε om. E.F.H.M. ^v ταυτό E.L. ^w τέ om. H. ^x τι om. F. ^y ἀπλῶς om. E. ^z ὁμοίως δὲ om. F.H. ^a καὶ τὸ om. E.L. ^b μὲν om. E.H.L. ^c σύμμετρον om. E. ^d εἶναι om. E.H. ^e οὐδ' ὄν—ἀδύνατον om. pr. F. ^f ἐστὶν om. H. ^g δὴ H. ^h ἐστάναι καὶ καθῆσθαι H. ⁱ ὅτε om. H. ^k κείνην E. ^l δέ F.H.M. ^m χρόνον ἔχει M, ἔχει χρόνον F. ⁿ ὄν om. E. ^o ἔχει (supraposito) F.

ῥ ἔστιν, ^q ἔστω ὑπάρχον ὃ δύναται ^r μὴ εἶναι. Ἐμα ἄρ'
 ἔσται τε καὶ οὐκ ἔσται κατ' ἐνέργειαν. Ψεῦδος μὲν οὖν συμ-
 βαίνοι ἄν, ^s ὅτι ψεῦδος ἐτέθη. Ἄλλ' εἰ μὴ ἀδύνατον ^t ἦν,
 6^v οὐκ ἄν καὶ ἀδύνατον ἦν τὸ συμβαῖνον. Ἐπαν ἄρα τὸ αἰεὶ
 ὄν ἀπλῶς ἀφθαρτον. Ὅμοίως δὲ καὶ ἀγένητον. ^w εἰ γὰρ
 γενητόν, ἔσται δυνατὸν χρόνον τινὰ μὴ εἶναι. Φθαρτὸν μὲν
 γὰρ ἔστι τὸ πρότερον μὲν ὄν, νῦν δὲ μὴ ὄν ἢ ἐνδεχόμενόν
 ποτε ὕστερον μὴ εἶναι· γενητόν δὲ ὃ ἐνδέχεται πρότερον μὴ
 εἶναι, ἀλλ' οὐκ ἔστιν ἐν ^φ χρόνῳ δυνατὸν τὸ αἰεὶ ὄν. Ὡστε
 μὴ εἶναι οὐτ' ἄπειρον οὔτε πεπερασμένον· καὶ γὰρ τὸν πεπε-
 7 ρασμένον χρόνον δύναται εἶναι, εἴπερ καὶ τὸν ἄπειρον. Οὐκ
 ἄρα ἐνδέχεται τὸ αὐτὸ καὶ ἐν αἰεὶ τε δύνασθαι εἶναι ^x καὶ μὴ
 εἶναι. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ἀπόφασιν, οἷον λέγω μὴ αἰεὶ
 εἶναι. Ἀδύνατον ἄρα καὶ αἰεὶ μὲν τι εἶναι, φθαρτὸν δ' εἶναι.
 Ὅμοίως δ' οὐδὲ γενητόν. Δνοῖν γὰρ ὄρου εἰ ἀδύνατον τὸ
 ὕστερον ἄνευ τοῦ προτέρου ^y ὑπάρξει, ^z ἐκεῖνο δ' ἀδύνατον
^a ὑπάρξει, καὶ τὸ ὕστερον. Ὡστ' εἰ τὸ αἰεὶ ὄν μὴ ἐνδέχεται
 8 ποτε μὴ εἶναι, ἀδύνατον καὶ γενητόν εἶναι. Ἐπεὶ δ' ^b ἢ ἢ
 ἀπόφασις τοῦ μὲν αἰεὶ δυναμένου εἶναι τὸ ^c μὴ ^d αἰεὶ δυνάμενον
 εἶναι, ^e τὸ δ' αἰεὶ ^f δυνάμενον μὴ εἶναι ^g ἐναντίον, οὗ ἀπόφασις
 τὸ μὴ αἰεὶ ^h δυνάμενον μὴ εἶναι, ἀνάγκη τὰς ἀποφάσεις ἀμ-
 φοῖν τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν, καὶ εἶναι μέσον τοῦ αἰεὶ ὄντος καὶ
ⁱ τοῦ αἰεὶ μὴ ὄντος τὸ δυνάμενον εἶναι καὶ μὴ εἶναι· ἢ γὰρ
 9 ἑκατέρου ἀπόφασις ποτε ὑπάρξει, εἰ μὴ ^k εἴη ^l αἰεὶ. ^m Ὡστε
 καὶ τὸ μὴ αἰεὶ μὴ ὄν ἔσται ποτὲ καὶ οὐκ ἔσται, καὶ τὸ μὴ αἰεὶ
 δυνάμενον εἶναι δηλονότι, ἀλλὰ ποτε ⁿ ὄν· ὥστε καὶ μὴ εἶναι.
 Τὸ αὐτὸ ἄρ' ^o ἔσται δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ, καὶ τοῦτ' ἔστιν

ῥ ἔστιν om. E.H. q ἔσται E. r μὴ εἶναι om. E.L. s ὅτι] τι E.
 t ἦν om. H. v οὐκ—ἦν om. E. w εἰ γὰρ γενητόν om. E. x καὶ
 αἰεὶ μὴ F. y ὑπάρξει M. z ἐκεῖνο δ'] εἰ ἐκεῖνο F. a ὑπάρχειν
 F.H.M. et corr. E. b ἢ om. E. c μὴδ' M. d αἰεὶ—τὸ δ' om. E.
 e τοῦ H. f δυνατὸν E.H.L.M. g ἐναντίον, omisso οὗ, H. ἐναντίον—
 εἶναι in litura E. h δυνατὸν L. et re. E. i τοῦ om. E. k εἴη
 om. H, post αἰεὶ ponunt F.L. l αἰεὶ. ὥστε καὶ τὸ μὴ om. E. m ὥστε
 καὶ] ὥστ' εἰ F.H.M. n ὄν om. E. o ἔσται τὸ δ. E.L.M.

ἀμφοῖν μέσον. Λόγος δὲ καθόλου ὅδε. Ἔστω ρ γὰρ τὸ A καὶ τὸ B μηδενὶ τῷ αὐτῷ δυνάμενα ὑπάρχειν, q ἅπαντι δὲ τὸ A ἢ τὸ Γ καὶ τὸ B ἢ r τὸ Δ . Ἀνάγκη δὲ ϕ μήτε τὸ A ὑπάρχει μήτε τὸ B , παντὶ ὑπάρχειν s τὰ $\Gamma \Delta$. Ἔστω t δὲ 10 τὸ E τὸ μεταξὺ τῶν AB ἐναντίων γὰρ τὸ μῆτέτερον μέσον. Τούτῳ δὲ ἀνάγκη ἀμφω ὑπάρχειν τό τε Γ καὶ τὸ Δ . Παντὶ γὰρ ἢ τὸ $^v A$ ἢ τὸ Γ , ὥστε καὶ τῷ E ἐπεὶ οὖν τὸ A ἀδύνατον, τὸ Γ ὑπάρξει. Ὅ d αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ Δ . Οὔτε δὲ τὸ αἰεὶ ὄν γενητὸν w οὐδὲ φθαρτόν, x οὔτε τὸ αἰεὶ μὴ ὄν. Δῆλον y δ' ὅτι καὶ εἰ γενητὸν ἢ φθαρτόν, οὐκ αἰτίον. Ἐμα γὰρ ἔσται δυνάμενον αἰεὶ εἶναι z καὶ δυνάμενον 11 μὴ αἰεὶ εἶναι· τοῦτο δ' ὅτι ἀδύνατον, δέδεικται πρότερον. Ἄρ' οὖν εἰ καὶ a ἀγένητον, ὄν δέ, τοῦτ' ἀνάγκη αἰτίον εἶναι; Ὅμοίως δὲ καὶ εἰ ἀφθαρτον, ὄν δέ. Λέγω δὲ τὸ ἀγένητον b καὶ ἀφθαρτον τὰ κυρίως λεγόμενα, ἀγένητον μὲν c ὃ ἔστι νῦν, καὶ πρότερον οὐκ ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν τὸ μὴ εἶναι, ἀφθαρτον δὲ ὃ νῦν ὄν ὕστερον μὴ ἀληθὲς ἔσται εἰπεῖν μὴ εἶναι. Ἡ d εἰ μὲν ταῦτα ἀλλήλοις e ἀκολουθεῖ καὶ τό τε ἀγένητον 12 ἀφθαρτον καὶ τὸ ἀφθαρτον ἀγένητον, ἀνάγκη καὶ τὸ αἰτίον ἐκατέρῳ ἀκολουθεῖν, καὶ εἴτε f τι g ἀγένητον, αἰτίον, h εἴτε i τι ἀφθαρτον, k αἰτίον. Δῆλον δὲ l καὶ ἐκ τοῦ ὀρισμοῦ αὐτῶν· καὶ m γὰρ ἀνάγκη, εἰ φθαρτόν, γενητόν. Ἡ γὰρ n ἀγένητον o ἢ γενητόν· εἰ p δὲ ἀγένητον, ἀφθαρτον ὑπόκειται. Καὶ εἰ γενητὸν q δὴ, φθαρτόν ἀνάγκη· r ἢ γὰρ 13 φθαρτόν ἢ ἀφθαρτον· ἀλλ' εἰ ἀφθαρτον, ἀγένητον ὑπέκειται. Εἰ δὲ μὴ ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλοις τὸ ἀφθαρτον καὶ s τὸ t ἀγένητον, οὐκ ἀνάγκη οὔτε τὸ ἀγένητον οὔτε τὸ

ρ γὰρ α καὶ β E. q παντὶ F. r τὸ ante Δ om M. s τὰ] τὸ F.M. t δὲ F. v γ ἢ τὸ α E.L. w οὐδὲ φθαρτόν—γενητόν om. pr. F. x οὐδὲ F.L. y δ' om. L. z καὶ—εἶναι om. pr. E. a ἀγένητον E. b καὶ τὸ ἀφθαρτον M. c ὃ δὴ ἔστι F. d εἰ om. E. e ἀκολουθοῦσι E.H.L. f τι om. E.F.L.M. g αἰτίον ἀγένητον F. h εἴτε] καὶ εἴτε M. i τι om. E.H.L.M. k αἰτίον om. E. l καὶ om. H. m γὰρ post καὶ om. pr. E. n ἀγένητον E. o ἢ—ἀγένητον om. pr. E. p δέ] γὰρ L. et rc. E. q δὲ H.L. r ἢ γὰρ φθ. ἢ ἀφθαρτον om. pr. E. s τὸ post καὶ om. E.H.L. t ἀγένητον L.

ἄφθαρτον αἰδίου εἶναι. Ὅτι δ' ἀνάγκη ἀκολουθεῖν, ἐκ τῶνδε φανερόν. Τὸ γὰρ γενητὸν καὶ τὸ φθαρτὸν ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλοις. Δῆλον δὲ καὶ τοῦτο ἐκ τῶν πρότερον· τοῦ γὰρ αἰεὶ ὄντος καὶ τοῦ αἰεὶ μὴ ὄντος ἐστὶ μεταξὺ ᾧ μῆτέρον ἀκολουθεῖ, τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ γενητὸν καὶ φθαρτόν. Δυνατὸν γὰρ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι ὄρισμένον χρόνον ἐκάτερον· λέγω δ' ἐκάτερον καὶ εἶναι ποσόν τινα χρόνον καὶ μὴ εἶναι. Εἰ τοίνυν ἐστὶ τι γενητὸν ἢ φθαρτόν, ἀνάγκη τοῦτο μεταξὺ εἶναι. Ἐστω γὰρ τὸ Α τὸ αἰεὶ ὄν, τὸ δὲ Β τὸ αἰεὶ μὴ ὄν, τὸ δὲ Γ γενητόν, τὸ δὲ Δ φθαρτόν. Ἀνάγκη δὴ τὸ Γ μεταξὺ εἶναι τοῦ Α καὶ τοῦ Β. Τῶν μὲν γὰρ οὐκ ἐστὶ χρόνος ἐπ' οὐδέτερον τὸ πέρας ἐν ᾧ ἢ τὸ Α οὐκ ἦν ἢ τὸ Β ἦν· τῷ δὲ γενητῷ ἀνάγκη ἢ ἐνεργεῖα εἶναι ἢ δυνάμει, τοῖς δὲ Α Β οὐδετέρως. Ποσὸν ἄρα τινὰ καὶ ὄρισμένον χρόνον καὶ ἔσται καὶ πάλιν οὐκ ἔσται τὸ Γ. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ Δ φθαρτοῦ. Γενητὸν ἄρα καὶ φθαρτὸν ἐκάτερον. Ἀκολουθοῦσιν ἄρα ἀλλήλοις τὸ γενητὸν καὶ τὸ φθαρτόν. Ἐστω δὴ τὸ ἐφ' ᾧ Ε ἀγένητον, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Ζ γενητόν, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Η ἀφθαρτον, τὸ δ' ἐφ' ᾧ Θ φθαρτόν. Τὰ δὲ Ζ Θ δέδεικται ὅτι ἀκολουθεῖ ἀλλήλοις. Ὅταν δ' ἢ οὕτω κείμενα ὡς ταῦτα, οἷον τὸ μὲν Ζ καὶ τὸ Θ ἀκολουθοῦντα, τὸ δὲ Ε καὶ τὸ Ζ μηθενὶ τῷ αὐτῷ, ἅπαντι δὲ θάτερον, ὁμοίως δὲ καὶ τὰ Η Θ, ἀνάγκη καὶ τὰ Ε Η ἀκολουθεῖν ἀλλήλοις. Ἐστω γὰρ τῷ Η τὸ Ε μὴ ἀκολουθοῦν. Τὸ ἄρα Ζ ἀκολουθήσει παντὶ γὰρ τὸ Ε ἢ τὸ Ζ. Ἀλλὰ μὴν ᾧ τὸ Ζ, καὶ τὸ Θ. Τῷ ἄρα Η τὸ Θ ἀκολουθήσει. Ἄλλ'

ν τὸ om. E.H.M. w γεννητὸν L. x καὶ om. L. y ἔστιν ἢ γενητόν τι M. z ἢ τι φθ. E. a A—B τὸ om. E. b τοῦ α καὶ β F.H, τῶν α β M. c ἢ om. E.F.L. d ἢ post ἀνάγκη om. E. e εἶναι om. E, post δυνάμει ponit L. f τὸ Γ om. E.L. g φθαρτοῦ om. E.L. h ἀλλήλοις post φθαρτόν M. i τὸ post καὶ om. F.H. k τὰ] τὸ M. l δὲ L. m ἀκολουθοῦσιν M. n δ' ἢ] δὴ F.L. o τὸ μὲν] τὰ μὲν H.L. p τὸ Θ] τὰ θ H.L., θ F.M. q τὸ δὲ Ε καὶ τὸ] τὰ δὲ ε καὶ τὰ H.L. r ἅπαντα δὲ θάτερα M. s καὶ post ἀνάγκη om. L. t τὸ pr. F. v η ε E. w ἔστι M. x τὸ ζ ἄρα ἀκολουθεῖ E. y ἀκολουθεῖ M.

ὑπέκειτο ἀδύνατον εἶναι. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ὅτι τὸ H 18
 τῷ E. Ἀλλὰ μὴν οὕτως ἔχει τὸ ἀγέννητον, ἐφ' ^z φ̄ E, πρὸς
 τὸ γενητόν, ἐφ' ^a φ̄ Z, καὶ τὸ ἀφθαρτον, ἐφ' ^b φ̄ H, πρὸς
 τὸ ^c φθαρτόν, ἐφ' ^b φ̄ Θ. Τὸ ^d δὴ φάσαι μὴδὲν κωλύειν γινόμε-
 μένόν τι ἀφθαρτον εἶναι καὶ ἀγέννητον ὄν φθαρῆναι, ἀπαξ
 ὑπαρχούσης τῷ μὲν τῆς γενέσεως τῷ δὲ τῆς φθορᾶς, ἀναι-
 ρεῖν ἐστὶ τῶν δεδομένων τι. Ἡ γὰρ ἄπειρον ἢ ποσόν τινα 19
 ὠρισμένον χρόνον ^e δύναται ἅπαντα ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν, ἢ
 εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ τὸν ἄπειρον διὰ τοῦτο, ὅτι ὠρισταί πως
 ὁ ἄπειρος ^f χρόνος, οὐ οὐκ ἐστὶ πλείων. Τὸ δὲ πῆ ἄπειρον
 εἴ οὐτ' ἄπειρον οὐθ' ὠρισμένον. Ἔτι τί μᾶλλον ἐπὶ τῷδε
 τῷ σημείῳ αἰεὶ ὄν πρότερον ^h ἐφθάρη ἢ μὴ ὄν ἄπειρον ἐγένε-
 νετο; Εἰ γὰρ μὴθὲν μᾶλλον, ἄπειρα δὲ τὰ σημεία, δῆλον 20
 ὅτι ἄπειρον χρόνον ἦν τι γενητόν καὶ φθαρτόν. Δύναται
 ἄρα μὴ εἶναι ⁱ τὸν ἄπειρον χρόνον· ἅμα ^k γὰρ ἔξει δύναμιν
 τοῦ μὴ εἶναι καὶ εἶναι, τὸ μὲν πρότερον, εἰ φθαρτόν, τὸ δ'
 ὕστερον, εἰ γενητόν. Ὡστ' εἰ ὑπάρχειν θῶμεν ^l ἀδύνατα,
 τὰ ἀντικείμενα ἅμα ^m ὑπάρχει. Ἔτι δὲ καὶ τοῦθ' ὁμοίως ἐν 21
 ἅπαντι σημείῳ ὑπάρξει, ὥστ' ἄπειρον χρόνον τοῦ μὴ εἶναι
 καὶ τοῦ εἶναι ἔξει δύναμιν· ἀλλὰ δέδεικται ὅτι ἀδύνατον
ⁿ τοῦτο. Ἔτι ^o εἰ πρότερον ἢ δύναμις ὑπάρχει τῆς ἐνεργείας,
 ἅπανθ' ^p ὑπάρξει τὸν χρόνον, καὶ ^q ὄν ἀγέννητον ἦν,
 καὶ μὴ ὄν τὸν ἄπειρον χρόνον, γίγνεσθαι ^r δὲ δυνάμενον.
 Ἄμα ^s δὴ οὐκ ἦν καὶ τοῦ εἶναι δύναμιν εἶχε, καὶ τοῦ τότε 22
^t μὴ εἶναι καὶ ὕστερον ἄπειρον ἄρα χρόνον. Φανερόν δὲ καὶ
 ἄλλως ὅτι ἀδύνατον φθαρτόν ὄν μὴ φθαρῆναί ποτε· ^v αἰεὶ
 γὰρ ^w ἔσται ἅμα καὶ φθαρτόν ^x καὶ ἀφθαρτον ἐντελεχεία,

^z φ̄ τὸ ε L. ^a φ̄ τὸ ζ F.H.L. ^b φ̄—φ̄] οὐ—οὐ E.L. ^c ἀφθαρ-
 τον L. ^d δὲ F.H.M. ^e δύναται F, οὐ δύναται E. ^f χρόνος
 om. E.M. ^g οὐτ' ἄπειρον om. pr. E. ^h ἐφθαρται M. ⁱ τὸν
 om. E.L. ^k γὰρ] ἄρα E.L. ^l ἂ δύναται F.M., ἂ δύναται E.L.
^m ὑπάρχει, supra posito ξ, H. ⁿ τοῦτο om. H. ^o εἰ] εἴπερ F.H.M.
^p ὑπάρχει L. ^q ὄν H.L.M. ^r δὲ om. E.H.M. ^s δὴ] δὲ E.L.M.
^t μὴ om. E.F.L.M. ^v αἰεὶ καὶ γὰρ M. ^w ἔσται τε ἅμα F. ^x καὶ
 ἀφθαρτον om. pr. E.

ὥστε ἅμα ἔσται δυνατὸν αἰεὶ τε εἶναι καὶ μὴ αἰεὶ. Φθείρεται ἄρα ποτὲ τὸ ὕφθαρτόν, καὶ εἰ γενητόν, ^z γέγονέν· δυνατὸν ²³ γὰρ ^a γεγονέναι, καὶ μὴ αἰεὶ ^b ἄρα εἶναι. Ἔστι δὲ καὶ ^c ὧδε θεωρῆσαι ὅτι ἀδύνατον ἢ γενόμενόν ποτε ἀφθαρτόν ^d τι διατελεῖν, ἢ ἀγένητον ὄν καὶ αἰεὶ πρότερον ὄν φθαρῆναι. Οὐδὲν γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐτομάτου οὐτ' ἀφθαρτον οὐτ' ἀγένητον οἶόν τ' εἶναι. Τὸ μὲν γὰρ αὐτόματόν ^e ἔστι καὶ τὸ ἀπὸ τύχης παρὰ τὸ αἰεὶ καὶ ^f τὸ ὡς ἐπὶ ^g τὸ πολὺ ἢ ὄν ἢ ^h γινόμενον τὸ ^δ ἄπειρον χρόνον ἢ ἀπλῶς ἢ ἀπὸ τινος ⁱ χρόνου ἢ αἰεὶ ἢ ²⁴ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ὑπάρχει ὄν. Ἀνάγκη τοίνυν φύσει τὰ τοιαῦτα ὅτε μὲν εἶναι ὅτε δὲ μὴ. Τῶν δὲ τοιούτων ἡ αὐτὴ δύναμις τῆς ἀντιφάσεως, καὶ ἡ ὕλη ^k αἰτία τοῦ εἶναι καὶ μὴ. Ὡστ' ἀνάγκη ^l ἅμα ὑπάρχειν ἐνεργεῖα ^m ἀντικείμενα. Ἀλλὰ μὴν οὐδέν γ' ἀληθὲς εἰπεῖν νῦν ⁿ ὅτι ἔστι ^ο πέρυσιν, οὐδὲ ²⁵ ^ο πέρυσιν ὅτι νῦν ἔστιν. Ἀδύνατον ἄρα μὴ ὄν ποτε ὕστερον αἰδῖον εἶναι· ἔξει γὰρ ὕστερον ^p καὶ τὴν τοῦ μὴ εἶναι δύναμιν. Πλὴν ^q οὐ τοῦ τότε μὴ εἶναι ^r ὅτε ἔστιν (ὑπάρχει γὰρ ἐνεργεῖα ὄν), ^s ἀλλὰ τοῦ ^ο πέρυσιν καὶ ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ. Ἔστω δὲ οὐ ἔχει τὴν δύναμιν ὑπάρχον ^t ἐνεργεῖα· ²⁶ ἔσται ^w ἄρα ἀληθὲς εἰπεῖν νῦν ὅτι οὐκ ἔστι ^ο πέρυσιν. Ἀλλ' ἀδύνατον· οὐδεμία γὰρ δύναμις τοῦ γεγονέναι ἔστιν, ἀλλὰ τοῦ εἶναι ἢ ἔσεσθαι. Ὁμοίως δὲ ^x καὶ εἰ πρότερον ὄν αἰδῖον ὕστερον μὴ ^y ἔστιν· ἔξει γὰρ δύναμιν οὐ ἐνεργεῖα οὐκ ἔστιν. ^z Ὡστ' ^a ἂν θῶμεν τὸ δυνατόν, ἀληθὲς ἔσται εἰπεῖν νῦν ὅτι ²⁷ τοῦτ' ἔστι ^b πέρυσιν καὶ ὅλως ἐν τῷ παρελθόντι χρόνῳ. Καὶ φυσικῶς δὲ καὶ μὴ καθόλου σκοποῦσιν ἀδύνατον ἢ αἰδῖον ὄν πρότερον ^c φθαρῆναι ὕστερον, ἢ πρότερον μὴ ὄν ὕστερον

ὕ φθαρτον F.M. ^z γε γονέναι E. ^a γεγονέναι om. E. ^b ἄρα om. F.H.M. ^c οὐτῶ H. ^d τι om. E. ^e ἔστι] εἶναι F. ^f τὸ ante ὡς om. E. ^g τὸ om. E. ^h γινόμενον L. ⁱ χρόνου om. E.F.H.L. ^k αἰτία ante ἡ F.M, om. pr. E. ^l ἅμα] καὶ ἅμα E.H.L. ^m τὰ ἀντι-κείμενα F.H.M. ⁿ ὅτι οὐκ ἔστι H. ^ο πέρυσιν F. ^p καὶ om. E.H. ^q οὐ τὴν τοῦ H.M. et margo F. ^r ὅτε ἔστιν om. E.L. ^s ἀλλ' ἐν τῷ π. καὶ ἐν τῷ παρεληλυθότι L. ^t ἐνεργεῖαν M. ^v ἔστιν H. ^w ἄρα et οὐκ om. E. ^x εἰ καὶ F. ^y ἔστιν] ἔσται L. ^z ὡς L. ^a εἰάν M. ^b πέρυσιν F. ^c ὕστερον φθαρῆναι H.

αἰδίου εἶναι. Τὰ γὰρ ^d φθαρτὰ καὶ γενητὰ καὶ ἀλλοιωτὰ πάντα ἀλλοιοῦνται ^e δὲ τοῖς ἐναντίοις καὶ ἐξ ὧν ^f συνίσταται τὰ φύσει ὄντα, ^g καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν τούτων φθείρεται.

B.

^v Ὅτι μὲν ^h οὖν οὔτε γέγονεν ὁ πᾶς οὐρανὸς οὔτ' ἐνδέχεται **I** φθαρῆναι, καθάπερ ⁱ τινὲς φασιν ^k αὐτόν, ἀλλ' ^l ἔστιν εἰς καὶ αἰδίου, ἀρχὴν μὲν καὶ τελευτὴν οὐκ ἔχων τοῦ παντὸς αἰῶνος, ἔχων δὲ καὶ περιέχων ἐν ^m αὐτῷ τὸν ἄπειρον χρόνον, ἐκ τῶν εἰρημένων ἔξεστι ⁿ λαβεῖν τὴν πίστιν, καὶ διὰ τῆς δόξης ^o τῆς παρὰ τῶν ^p ἄλλως λεγόντων καὶ γεννώντων αὐτόν· εἰ γὰρ οὕτως μὲν ἔχει ἐνδέχεται, καθ' ὃν δὲ τρόπον ἐκεῖνοι ^q γενέσθαι λέγουσιν οὐκ ἐνδέχεται, μεγάλην ἂν ἔχοι καὶ τοῦτο ῥοπήν εἰς πίστιν περὶ τῆς ἀθανασίας αὐτοῦ καὶ ^r τῆς αἰδιότητος. Διόπερ καλῶς ἔχει συμπεῖθαι ^s ἑαυτὸν τοὺς ἀρχαίους **2** καὶ ^t μάλιστα πατρίους ^v ἡμῶν ἀληθεῖς εἶναι λόγους, ὡς ἔστιν ἀθάνατόν τι καὶ θεῖον τῶν ἐχόντων μὲν κίνησιν, ἐχόντων ^w δὲ τοιαύτην ὥστε μηθὲν εἶναι πέρας αὐτῆς, ἀλλὰ μᾶλλον ταύτην τῶν ἄλλων πέρας· τό τε γὰρ πέρας τῶν περιεχόντων ἐστί, καὶ ^x αὕτη ^y ἡ κυκλοφορία τέλειος οὔσα περιέχει τὰς ἀτελεῖς καὶ τὰς ἐχούσας πέρας καὶ ^z παῦλαν, ^a αὕτη μὲν οὐδεμίαν ^b οὔτ' ἀρχὴν ἔχουσα οὔτε τελευτὴν, ἀλλ' ἄπαυστος οὔσα τὸν ἄπειρον χρόνον, τῶν ^d ἄλλων ^c τῶν μὲν αἰτία τῆς ἀρχῆς, τῶν δὲ δεχομένη τὴν παῦλαν. Τὸν ^d οὐρανὸν καὶ τὸν ἄνω τόπον **3** οἱ μὲν ἀρχαῖοι τοῖς θεοῖς ἀπένειμαν ὡς ὄντα μόνον ἀθάνατον· ὁ δὲ νῦν μαρτυρεῖ λόγος ὡς ἀφθαρτος καὶ ^d ἀγένητος, ἔτι ^d ἀπαθὴς πάσης θνητῆς δυσχερείας ἐστίν, πρὸς δὲ τούτοις ἄπονος διὰ τὸ μηδεμιᾶς προσδεῖσθαι βιαίας ἀνάγκης, ^e ἢ κατέχει

^d γενητὰ καὶ φθαρτὰ H. ^e δὲ] δὲ ἐν F, δὲ πως L, om. E. ^f συνίσταται I. ^g καὶ om. E. ^h οὖν om. E. ⁱ φασί τινες M. ^k αὐτόν om. F.H. ^l εἰς ἐστὶ M. ^m ἐαυτῷ F.H.M. ⁿ λαμβάνειν E.H.L. ^o τῆς παρὰ om. E. ^p ἄλλων E. ^q γενέσθαι om. F. ^r τῆς post καὶ om. E.L. ^s ἐαυτῷ M. ^t μάλιστα τοὺς πατρίους L. ^v ἡμῶν F.H.M. ^w δὲ] μέντοι M. ^x αὕτη M. ^y ἡ κυκλοφορία om. E.F.H.M. ^z παύλην L, πάλιν E. ^a αὕτη L. ^b οὔτ' om. E. ^c τῶν μὲν—ἀρχῆς om. pr. E. ^d ἀγένητος] ἀθάνατος H. ^e ἢ L.

κωλύουσα φέρεσθαι πεφυκότα ^f αὐτὸν ἄλλως· πᾶν γὰρ τὸ τοιοῦτον ἐπίπονον, ὅσπερ ἂν αἰδιώτερον ἦ, καὶ διαθέσεως 4 τῆς ἀρίστης ^g ἄμοιρον. Διόπερ ^h οὔτε κατὰ τὸν ⁱ τῶν παλαιῶν μῦθον ὑποληπτέον ἔχειν, οἳ φασιν Ἐτλαντός τις αὐτῷ προσδεῖσθαι τὴν σωτηρίαν· εἰκόασι γὰρ καὶ τοῦτον οἱ συστήσαντες τὸν λόγον τὴν αὐτὴν ἔχειν ὑπόληψιν τοῖς ὕστερον· ^k ὡς ^l γὰρ περὶ βάρους ἐχόντων καὶ γενηρῶν ἀπάντων τῶν ἄνω σωμάτων ὑπέστησαν αὐτῷ μυθικῶς ἀνάγκην ἐμψυχον. 5 Οὔτε δὴ τοῦτον τὸν τρόπον ὑποληπτέον, οὔτε διὰ τὴν δίνησιν ^m θάπτονός τυγχάνοντα φορᾶς τῆς οἰκείας ῥοπῆς ⁿ ἔτι σώζεσθαι τοσοῦτον χρόνον, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς φησίν. 6 Ἄλλὰ μὴν ^o οὐδ' ^p ὑπὸ ψυχῆς εὐλογον ἀναγκαζούσης μένειν αἰδίου· οὐδὲ γὰρ τῆς ψυχῆς οἶόν τ' εἶναι τὴν τοιαύτην ζωὴν ἄλυπον καὶ μακαρίαν· ἀνάγκη γὰρ καὶ τὴν κίνησιν μετὰ βίας οὔσαν, εἴπερ ^q κινεῖσθαι πεφυκότος τοῦ πρώτου σώματος ^r ἄλλως κινεῖ συνεχῶς, ἄσυχλον εἶναι καὶ πάσης ἀπηλλαγμένην ῥαστώνης ἐμφρονος, εἴ γε μηδ' ὅσπερ τῇ ψυχῇ τῇ τῶν θνητῶν ζώων ἐστὶν ^s ἀνάπαυσις ἢ περὶ τὸν ὕπνον γινομένη τοῦ σώματος ἀνεσις, ἀλλ' ἀναγκαῖον Ἰξίωνός τις μοῖραν κατέχειν αὐτὴν αἰδίου καὶ ἄτρυτον. Εἰ δὴ, καθάπερ εἴπομεν, ἐνδέχεται τὸν εἰρημένον ^t ἔχειν τρόπον περὶ τῆς πρώτης φορᾶς, οὐ μόνον αὐτοῦ περὶ τῆς αἰδιότητος οὕτως ^v ὑπολαβεῖν ἐμμελέστερον, ἀλλὰ καὶ τῇ μαντεία τῇ περὶ ^w τὸν θεὸν μόνως ἂν ἔχοιμεν οὕτως ὁμολογουμένως ἀποφαίνεσθαι συμφώνους λόγους. Ἄλλὰ τῶν μὲν τοιούτων λόγων ἄλις ἔστω ^x τὰ νῦν.

2 ^y Ἐπειδὴ ^z δέ τινές εἰσιν οἳ φασιν εἶναι τι δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν τοῦ οὐρανοῦ, καθάπερ οἱ καλούμενοι Πυθαγόρειοι (ἐκείνων γὰρ ^a οὗτος ὁ λόγος ἐστίν), σκεπτέον πότερον τοῦ-

^f ἄλλως αὐτὸν H. ^g ἄμοιρον] μόριον E. ^h οὐδὲ F.H.M. ⁱ τῶν παλαιῶν] παλαιὸν F. ^k ὅσπερ F.H.M. ^l γὰρ om. E. ^m ἐλάττονος E.L. ⁿ ἔστι M. ^o οὔτε E.L. ^p ὑπὸ τῆς ψυχῆς F.H.M. ^q κινεῖσθαι] κινεῖ φέρεσθαι F.H.L.M. ^r ἄλλως καὶ κινεῖ F.H.L.M. ^s ἀνάπαυσις E. ^t τρόπον ἔχειν F.H. ^v ὑπολαμβάνειν F.H. ^w τῶν θεῶν F.M. ^x τὸ E.L. ^y ἐπεὶ H.L. ^z δέ om. E. ^a ἐστὶν οὗτος ὁ λόγος H.

τον ἔχει τὸν τρόπον ὡς ἐκείνοι λέγουσιν, ^b ἢ μᾶλλον ἐτέρως, εἴπερ δεῖ προσάπτειν τῷ τοῦ παντός ^c σώματι ταύτας τὰς ἀρχάς. Εὐθύς γὰρ πρῶτον, εἰ τὸ δεξιὸν ὑπάρχει καὶ τὸ ἀριστερόν, ἔτι ^d πρότερον τὰς προτέρας ὑποληπτέον ^e ὑπάρχειν ἀρχὰς ἐν αὐτῷ. Διώρισται μὲν οὖν περὶ τούτων ἐν τοῖς 2 περὶ τὰς τῶν ζώων κινήσεις διὰ τὸ τῆς φύσεως οἰκεία τῆς ἐκείνων εἶναι· φανερώς γὰρ ἐν γε τοῖς ζώοις ὑπάρχοντα φαίνεται τοῖς μὲν πάντα τὰ τοιαῦτα μόρια, λέγω δ' οἶον τὸ τε ^f δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν, τοῖς δ' ἓνια, τοῖς δὲ φυτοῖς τὸ ἄνω καὶ ^g τὸ κάτω μόνον. Εἰ δὲ δεῖ καὶ τῷ οὐρανῷ προσάπτειν 3 τι τῶν τοιούτων, καὶ τὸ πρῶτον, καθάπερ εἶπομεν, ἐν τοῖς ζώοις ὑπάρχον εὐλογον ὑπάρχειν ἐν αὐτῷ· τριῶν γὰρ ὄντων ἕκαστον ^h οἶον ἀρχὴ τις ἐστίν. Λέγω δὲ τὰ τρία τὸ ἄνω καὶ ⁱ τὸ κάτω, καὶ ⁱ τὸ ^k πρόσθεν καὶ τὸ ἀντικείμενον, καὶ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν· ταύτας γὰρ τὰς διαστάσεις εὐλογον ὑπάρχειν τοῖς σώμασι τοῖς τελείοις πάσας. Ἔστι δὲ τὸ μὲν 4 ἄνω τοῦ μήκους ἀρχή, τὸ δὲ δεξιὸν τοῦ πλάτους, τὸ δὲ ^l πρόσθεν τοῦ βάθους. Ἔτι δ' ἄλλως κατὰ τὰς κινήσεις· ἀρχὰς γὰρ ταύτας λέγω ὅθεν ἄρχονται ^m πρῶτον αἱ κινήσεις τοῖς ἔχουσιν. Ἔστι δὲ ἀπὸ μὲν τοῦ ἄνω ἡ αὔξησις, ἀπὸ δὲ τῶν δεξιῶν ἢ κατὰ τόπον, ἀπὸ δὲ τῶν ἔμπροσθεν ἢ κατὰ τὴν αἴσθησιν· ἔμπροσθεν ⁿ γὰρ λέγω ἐφ' ^o αἱ αἰσθήσεις. Διὸ 5 ^p καὶ οὐκ ἐν ἅπαντι σώματι τὸ ἄνω ^q καὶ κάτω καὶ τὸ δεξιὸν καὶ ἀριστερόν καὶ τὸ ἔμπροσθεν καὶ ὀπισθεν ζητητέον, ἀλλ' ὅσα ἔχει κινήσεως ἀρχὴν ἐν ^r αὐτοῖς ἔμφυχα ὄντα· τῶν γὰρ ἀψύχων ἐν οὐθενὶ ὀρῶμεν ὅθεν ἢ ἀρχὴ τῆς κινήσεως. Τὰ μὲν γὰρ ὅλως οὐ κινεῖται, τὰ δὲ κινεῖται μὲν ἀλλ' οὐ πανταχόθεν ὁμοίως, οἶον τὸ πῦρ ἄνω μόνον καὶ ἡ γῆ ἐπὶ τὸ μέσον. Ἄλλ' ἐν ^s μὲν τούτοις λέγομεν τὸ ἄνω ^t καὶ κάτω καὶ τὸ 6

^b ἢ om. E. ^c σώματι καὶ ταύτας M. ^d πρότερον τὰς om. E.

^e ὑπάρχειν om. F. ^f ἀριστερόν καὶ τὸ δεξιὸν F.H.M. ^g τὸ post καὶ om. E. ^h οἶον om. E. ⁱ τὸ ante κ. et ante πρ. om. E. ^k πρόσθιον E.L. ^l δ' ἔμπροσθεν F.L.M. ^m αἱ κινήσεις πρῶτον F.M. ⁿ γὰρ] δὲ F. ^o φ L.M. ^p καὶ om. E. ^q καὶ τὸ κάτω et καὶ τὸ ἀριστερόν et καὶ τὸ ὀπισθεν F.H.L.M. ^r ἐαυτοῖς F.H.M. ^s μὲν om. E. ^t καὶ τὸ κάτω F.H.L.M.

δεξιὸν ^v καὶ ἀριστερὸν πρὸς ἡμᾶς ^w ἐπαναφέροντες· ^x ἢ γὰρ κατὰ τὰ ἡμέτερα δεξιά, ὡς περ οἱ μάντις, ἢ καθ' ὁμοιότητα τοῖς ἡμετέροις, ^y οἶον τὰ τοῦ ἀνδριάντος, ἢ τὰ ἐναντίως ἔχοντα ^z τῇ θέσει, δεξιὸν ^a μὲν τὸ κατὰ τὸ ἡμέτερον ^b ἀριστερόν, ἀριστερὸν δὲ ^c τὸ κατὰ τὸ ἡμέτερον δεξιόν, [^d καὶ ὄπισθεν ^γ τὸ κατὰ τὸ ἡμέτερον ^e ἔμπροσθεν]. ¹ Ἐν αὐτοῖς δὲ τούτοις οὐδεμίαν ὀρῶμεν διαφορὰν· εἶν γὰρ ἀνάπαλιν στραφῆ, τὰ ἐναντία ἐροῦμεν δεξιά καὶ ἀριστερὰ καὶ ἄνω καὶ κάτω καὶ ^f ἔμπροσθεν καὶ ὄπισθεν. Διὸ καὶ τῶν ^g Πυθαγορείων ^h ἄν τις θαυμάσειεν ὅτι δύο μόνας ταύτας ἀρχὰς ἔλεγον, τὸ δεξιὸν καὶ ⁱ τὸ ἀριστερόν, τὰς δὲ τέτταρας ^k παρέλειπον οὐθὲν ἦττον κυρίας οὔσας· ^l οὐθὲν γὰρ ἐλάττω διαφορὰν ἔχει ^m τὰ ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ ⁿ τὰ ^o ἔμπροσθεν πρὸς τὰ ὄπισθεν ἢ τὰ ⁸ δεξιά πρὸς τὰ ἀριστερὰ ἐν ^p ἅπασιν τοῖς ζώοις. Τὰ μὲν γὰρ τῇ δυνάμει ^q διαφέρει μόνον, τὰ δὲ καὶ τοῖς σχήμασι, καὶ τὸ μὲν ἄνω καὶ τὸ κάτω πᾶσι τοῖς ἐμψύχοις ἐστὶν ὁμοίως ζώοις καὶ φυτοῖς, τὸ δὲ δεξιὸν καὶ ^r τὸ ἀριστερὸν οὐκ ἐννάρχει τοῖς ⁹ φυτοῖς. ¹⁰ Ἐπι δ' ὡς τὸ μῆκος τοῦ πλάτους πρότερον, εἰ τὸ μὲν ἄνω τοῦ μήκους ἀρχή, τὸ δὲ δεξιὸν τοῦ πλάτους, ἢ δὲ τοῦ προτέρου ἀρχὴ προτέρα, πρότερον ἂν εἴη τὸ ἄνω τοῦ δεξιού κατὰ γένεσιν, ἐπειδὴ πολλαχῶς λέγεται τὸ πρότερον. Πρὸς δὲ τούτοις, εἰ τὸ μὲν ἄνω ἐστὶ τὸ ὄθεν ἢ κίνησις, τὸ δὲ δεξιὸν ἀφ' οὗ, τὸ δ' ^s εἰς τὸ ^t πρόσθεν ἐφ' ὅ, ^v καὶ οὕτως ^w ἂν ^x ἔχοι ¹⁰ τινὰ δυνάμιν ἀρχῆς ^y τὸ ἄνω πρὸς τὰς ἄλλας ιδέας. Διὰ τε δὴ τὸ ^z παραλείπειν τὰς ^a κυριωτέρας ἀρχὰς δίκαιον αὐτοῖς ἐπιτιμᾶν, καὶ ^b διότι ταύτας ἐν ^c ἅπασιν ὁμοίως ^d ἐνόμιζον

^v καὶ τὸ ἀριστερόν F.H.M. ^w ἀναφέροντες H.L. ^x ἢ] εἰ E. ^y οἶον] ὡς περ E.L. ^z τὴν θέσιν M. ^a μὲν γὰρ καὶ ἔμπροσθεν τὸ H. ^b ἀριστερόν καὶ ὄπισθεν ἀριστερόν H. ^c τὸ κατὰ τὸ ἡμ. δεξιόν] τοῖναντίον F.M. ^d καὶ—ἔμπροσθεν om. E. ^e ἐπίπροσθεν F.M., δεξιὸν καὶ ἔμπροσθεν H.L. ^f ὄπισθεν καὶ ἔμπροσθεν E. ^g πυθαγορίων E, ut solet. ^h θαυμάσειεν ἂν τις H. ⁱ τὸ om. E.L. ^k παρέλειπον H, παρέληπον E. ^l ὄθεν M. ^m τὸ ἄνω πρὸς τὸ H. ⁿ τὸ H. ^o ἔμπρ. πρὸς τὰ] ἔμπρ. καὶ τὸ H. ^p πᾶσι L. ^q μόνον διαφέρει F.H.M. ^r τὸ post καὶ om. E. ^s εἰς τὸ corr. E, om. L. ^t ἔμπροσθεν L. et pr. E. ^v καὶ F.M. ^w ἂν om. E.F.M. ^x ἔχῃ F. ^y τὸ ἄνω] τὰ ἄνω L. ^z παραλείπειν E. ^a κυριωτάτας F. ^b διὸ E. ^c πᾶσιν H. ^d ἐνόμιζον ante ἐν F.

ὑπάρχειν. Ἡμῖν δ' ^e ἐπειδὴ ὄρισται πρότερον ὅτι ἐν τοῖς ἔχουσιν ἀρχὴν κινήσεως αἱ τοιαῦται δυνάμεις ^f ἐνυπάρχουσιν, ὁ δ' οὐρανὸς ἔμψυχος καὶ ἔχει κινήσεως ἀρχήν, δηλον ὅτι ^g ἔχει ^h καὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω καὶ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν. Οὐ δεῖ γὰρ ἀπορεῖν διὰ τὸ σφαιροειδὲς εἶναι τὸ ⁱⁱ σχῆμα τοῦ παντός, ὅπως ἔσται ⁱ τούτου τὸ μὲν δεξιὸν τὸ δὲ ἀριστερόν ὁμοίων γ' ὄντων τῶν μορίων ἀπάντων καὶ κινουμένων τὸν ἅπαντα χρόνον, ^k ἀλλὰ νοεῖν ὥσπερ ἂν εἴ τις, ἐν οἷς ἔχει τὸ δεξιὸν πρὸς τὸ ἀριστερόν διαφορὰν καὶ τοῖς σχήμασιν, εἶτα περιθεῖη σφαῖραν· ἔξει μὲν γὰρ τὴν δύναμιν διαφέρουσαν, ^l δόξει δ' οὐ διὰ τὴν ὁμοιότητα τοῦ σχήματος. Τὸν αὐτὸν ^m δὲ τρόπον καὶ περὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ κινεῖσθαι ¹² καὶ γὰρ εἰ μηδέποτε ἤρξατο, ⁿ ὅμως ἔχειν ἀναγκαῖον ἀρχήν, ὅθεν ἂν ἤρξατο, εἰ ἤρχετο ^o κινούμενον, ^p καὶ εἰ σταίη, κινήθει ^q ἂν πάλιν. Λέγω δὲ μῆκος μὲν αὐτοῦ τὸ κατὰ τοὺς πόλους διάστημα, καὶ τῶν πόλων ^r τὸν μὲν ἄνω ^r τὸν δὲ κάτω· διαφορὰν γὰρ ἐν τούτοις μόνοις ὀρώμεν τῶν ἡμισφαιρίων, τῷ μὴ κινεῖσθαι τοὺς πόλους. ^v Ἀμα δὲ ^s καὶ εἰώθαμεν ¹³ λέγειν τὰ πλάγια ἐν τῷ κόσμῳ οὐ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω, ἀλλὰ ^t τὰ περὶ τοὺς πόλους, ὡς τούτου μήκους ὄντος· τὸ γὰρ εἰς τὸ πλάγιόν ἐστι τὸ ^v περὶ τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω. Τῶν δὲ πόλων ὁ μὲν ^w ὑπὲρ ἡμᾶς φαινόμενος τὸ κάτω μέρος ἐστίν, ὁ δ' ἡμῖν ἄδηλος τὸ ἄνω. Δεξιὸν γὰρ ἐκάστου λέγομεν, ὅθεν ¹⁴ ἢ ἀρχὴ τῆς κατὰ τόπον κινήσεως· τοῦ δ' οὐρανοῦ ^x ἀρχὴν τῆς περιφορᾶς, ὅθεν αἱ ἀνατολαὶ τῶν ^y ἀστρῶν, ὥστε τοῦτ' ἂν εἴη δεξιόν, οὐ δ' ^z αἱ δύσεις, ἀριστερόν. Εἰ οὖν ἄρχεται ^a τε ἀπὸ τῶν δεξιῶν καὶ ἐπὶ τὰ δεξιὰ περιφέρεται, ἀνάγκη ^b τὸ ἄνω εἶναι τὸν ἀφανῆ πόλον· εἰ γὰρ ἔσται ὁ φανερός, ἐπ'

^e ἐπεὶ διώρισται F.H.M. ^f ὑπάρχουσιν E. ^g ἔχει post ὅτι om. F.M. ^h καὶ post ἔχει om. H. ⁱ αὐτοῦ F.M. ^k ἀλλ' ἐννοεῖν M. ^l δόξειε M. ^m δὴ M, om. E.F. ⁿ ὅμως—ἤρξατο margo F. ^o κινούμενον] κινούμενον κινεῖσθαι E.H.L. ^p καὶ F. ^q ἂν om. E. ^r τὸ—τὸ E. ^s καὶ om. F. ^t τὸ παρὰ E.H.L. ^v παρὰ E.H.L.M. ^w πρὸς F.M. ^x ἀρχὴ H.M. ^y ἀστέρων E. ^z αἱ om. E. ^a τε om. E.H. ^b εἶναι τὸ ἄνω H.

15 ἀριστερὰ ἔσται ἡ κίνησις, ὅπερ οὐ φαμεν. Δῆλον τοίνυν ὅτι ὁ ἀφανὴς πόλος ἐστὶ τὸ ἄνω. Καὶ οἱ μὲν ἐκεῖ οἰκοῦντες ἐν τῷ ἄνω εἰσὶν ἡμισφαιρίῳ καὶ πρὸς τοῖς δεξιούσις, ἡμεῖς δ' ἐν τῷ ^c κάτω καὶ πρὸς τοῖς ἀριστεροῖς, ἐναντίως ἢ ὡς οἱ Πυθαγόρειοι λέγουσιν· ἐκεῖνοι γὰρ ἡμᾶς ἄνω ^d τε ποιούσι καὶ ἐν τῷ δεξιῷ μέρει, τοὺς δ' ἐκεῖ κάτω καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ. Συμ-
16 βαίνει δὲ τὸναντίον. Ἄλλὰ τῆς μὲν δευτέρας περιφορᾶς, οἷον τῆς τῶν πλανήτων, ἡμεῖς μὲν ἐν τοῖς ἄνω καὶ ^e ἐν τοῖς δεξιούσις ^f ἐσμέν, ἐκεῖνοι δὲ ἐν τοῖς κάτω καὶ ^g ἐν τοῖς ἀριστεροῖς· ἀνάπαλιν γὰρ ^h τούτοις ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεώς ἐστι διὰ τὸ ἐναντίας ⁱ εἶναι τὰς φορὰς, ὥστε ^k συμβαίνει ἡμᾶς ^l μὲν εἶναι πρὸς τῇ ἀρχῇ ἐκείνους δὲ πρὸς τῷ τέλει. Περὶ μὲν οὖν τῶν κατὰ τὰς ^m διαστάσεις μορίων καὶ τῶν κατὰ τόπον ὀρισμένων τοσαῦτα ⁿ εἰρήσθω.

3 Ἐπεὶ δ' οὐκ ἔστιν ἐναντία κίνησις ἢ κύκλω τῇ κύκλω, σκεπτέον διὰ τί πλείους ^o εἰσὶ φοραί, καίπερ πόρρωθεν πειρωμένοις ποιεῖσθαι τὴν ζήτησιν, πόρρω δ' οὐχ οὕτω τῷ τόπῳ, πολὺ δὲ ^p μᾶλλον τῷ τῶν συμβεβηκότων αὐτοῖς περίπαμπαν ^q ὀλίγην ἔχειν αἴσθησιν. Ὅμως δὲ λέγωμεν. Ἡ ² δ' αἰτία περὶ αὐτῶν ^r ἐνθένδε ληπτέα. Ἐκαστόν ἐστιν, ὧν ^s ἐστὶν ἔργον, ἕνεκα τοῦ ἔργου. Θεοῦ δ' ἐνέργεια ἀθανασία· τοῦτο δ' ἐστὶ ζωὴ αἰδίου. Ὡστ' ἀνάγκη τῷ ^t θεῷ κίνησιν αἰδίου ὑπάρχειν. Ἐπεὶ δ' ὁ οὐρανὸς ^v τοιοῦτος (σῶμα γάρ τι θεῖον), διὰ τοῦτο ἔχει τὸ ἐγκύκλιον σῶμα, ὃ φύσει κινεῖται κύκλω αἰεί. Διὰ τί οὖν οὐχ ὅλον ^w τὸ σῶμα τοῦ οὐρανοῦ ³ τοιοῦτον; Ὅτι ἀνάγκη μένειν τι τοῦ σώματος τοῦ φερομένου κύκλω τὸ ἐπὶ τοῦ μέσου, ^x τούτου δ' οὐθὲν οἷόν τε μένειν μόριον, οὔθ' ὅλως οὔτ' ἐπὶ τοῦ μέσου. Καὶ γὰρ ἂν ἡ

^c κατωτάτω M. ^d τε ante γὰρ H, om. E. ^e ἐν post καὶ om. E.
^f ἐσμέν om. F. ^g ἐν post καὶ om. E. ^h τούτοις ἀρχῇ E, ἡ ἀρχὴ
τούτοις F.H.M. ⁱ εἶναι om. E. ^k συμβαίνειν E.M. ^l μὲν
om. F. ^m διαστάσεις τῶν μ. E. ⁿ εἰρήσθωσαν M. ^o εἰσὶν αἰ
φ. M. ^p μ. τῶν τῶν καθ' αὐτὰ συμβ. M. ^q ὀλίγων E. ^r ἐντεῦθεν H.
^s ἔργον ἐστὶν F.M. ^t θεῷ H.L.M. et pr. F. ^v τοιοῦτον F.H.M.
^w τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα F. ^x τούτου—μέσου om. pr. F.

κατὰ φύσιν κίνησις ἦν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ μέσον· φύσει δὲ κύκλῳ
 κινεῖται· οὐ γὰρ ἂν ἦν αἰδίδιος ἢ κίνησις· οὐθὲν γὰρ παρὰ
 φύσιν αἰδίδιον. Ὑστερον ὃ δὲ τὸ παρὰ φύσιν τοῦ κατὰ φύ-
 σιν, ^z καὶ ἔκστασις τίς ἐστίν ἐν τῇ γενέσει τὸ παρὰ φύσιν
 τοῦ κατὰ φύσιν. Ἀνάγκη τοίνυν γῆν εἶναι· τοῦτο γὰρ
 ἡρεμεί ἐπὶ τοῦ μέσου. Νῦν μὲν οὖν ὑποκείσθω τοῦτο, ὕστε-
 ρον δὲ ^a λεχθήσεται περὶ αὐτοῦ. Ἀλλὰ μὴν εἰ γῆν, ἀνάγκη ⁵
 καὶ πῦρ εἶναι· ^b τῶν γὰρ ^c ἐναντίων ^d εἰ θάτερον φύσει,
 ἀνάγκη καὶ θάτερον εἶναι φύσει, ^e εἴαν περ ἦ ἐναντίον, καὶ
 εἶναι τινα αὐτοῦ φύσιν· ἢ γὰρ αὐτὴ ὕλη τῶν ἐναντίων, καὶ
 τῆς στερήσεως πρότερον ἢ κατάφασις, λέγω δ' οἶον τὸ θερ-
 μὸν τοῦ ψυχροῦ. Ἡ δ' ἡρεμία καὶ τὸ βαρὺ ^f λέγονται
 κατὰ στέρησιν κουφότητος καὶ κινήσεως. Ἀλλὰ μὴν εἴπερ ⁶
 ἐστὶ πῦρ καὶ γῆ, ἀνάγκη καὶ τὰ μεταξὺ αὐτῶν εἶναι σώματα·
 ἐναντίωσιν γὰρ ἔχει ἕκαστον τῶν στοιχείων ^g πρὸς ἕκαστον.
 Ὑποκείσθω δὲ καὶ τοῦτο νῦν, ὕστερον δὲ πειρατέον δεῖξαι.
 Τούτων δ' ὑπαρχόντων φανερὸν ὅτι ἀνάγκη γένεσιν εἶναι διὰ
 τὸ μηδὲν οἶόν τ' αὐτῶν εἶναι αἰδίδιον· πάσχει γὰρ καὶ ποιεῖ
 τὰναντία ὑπ' ἀλλήλων, καὶ φθαρτικὰ ἀλλήλων ^h ἐστίν. Ἐπι ⁷
 δ' οὐκ εὐλογον ⁱ εἶναι τι κινήτων αἰδίδιον, οὐ μὴ ἐνδέχεται
^k εἶναι κατὰ φύσιν τὴν κίνησιν αἰδίδιον· τούτων δ' ἐστὶ κίνησις.
 Ὅτι μὲν τοίνυν ἀναγκαῖον εἶναι γένεσιν, ἐκ τούτων δῆλον.
 Εἰ δὲ γένεσιν, ^l ἀναγκαῖον καὶ ἄλλην εἶναι φοράν, ἢ μίαν ἢ
 πλείους· κατὰ γὰρ τὴν τοῦ ὄλου ὡσαύτως ἀναγκαῖον ^m ἔχειν
 τὰ στοιχεῖα τῶν σωμάτων πρὸς ἄλληλα. Λεχθήσεται δὲ ⁸
 καὶ περὶ τούτου ἐν τοῖς ἐπομένοις σαφέστερον. Νῦν δὲ το-
 σοῦτόν ἐστι δῆλον, διὰ τίνα αἰτίαν πλείω τὰ ἐγκύκλια ⁿ ἐστὶ
 σώματα, ὅτι ἀνάγκη γένεσιν εἶναι, γένεσιν δ', εἴπερ καὶ πῦρ,

γ δέ] γὰρ F.M. z καὶ—κατὰ φύσιν om. F.M. a δειχθήσεται E.L.
 b ὦν H.M. c ἐναντίον F. d εἰ om. F.H.M. e ἂν F.H.L.M.
 f λέγεται E.L. g πρὸς ἕκαστα L, om. pr. E. h εἰσὶν F, om. E.
 i κινήτων τι αἰδίδιον εἶναι F, τι κινήτων εἶναι αἰδίδιον M. k εἶναι in mar-
 gine F, post φύσιν H. l ἀνάγκη M. ἀναγκαῖον post εἶναι F. m ἔχειν
 καὶ τὰ L. n εἰσι F.M.

τοῦτο δὲ καὶ ^ο τᾶλλα, εἴπερ καὶ γῆν· ταύτην δ' ὅτι ἀνάγκη μένειν τι αἰεί, ^ρ εἴπερ κινεῖσθαι ^q τι αἰεί.

- 4 Σχήμα δ' ^ρ ἀνάγκη σφαιροειδὲς ἔχειν τὸν οὐρανόν· τοῦτο γὰρ οἰκειότατόν ^ς τε τῇ οὐσίᾳ καὶ τῇ φύσει πρῶτον. Εἵπωμεν ^τ δὲ καθόλου περὶ τῶν σχημάτων, τὸ ποῖόν ἐστι πρῶτον, καὶ ἐν ἐπιπέδοις καὶ ^ν ἐν στερεοῖς. ^υ Ἀπαν δὴ σχῆμα ἐπίπεδον ^ω ἢ εὐθύγραμμόν ἐστιν ἢ περιφερόγραμμον. ^χ Καὶ τὸ μὲν εὐθύγραμμον ὑπὸ πλειόνων περιέχεται γραμμῶν, τὸ δὲ ² περιφερόγραμμον ὑπὸ μιᾶς. ^ι Ἐπεὶ δὲ πρότερον ^γ τῇ φύσει ἐν ἐκάστῳ γένοιτο τὸ ἐν τῶν πολλῶν καὶ τὸ ἀπλοῦν ^z τῶν συνθέτων, πρῶτον ἂν εἴη τῶν ἐπιπέδων σχημάτων ὁ κύκλος. ^ι Ἐτι δὲ ^α εἴπερ τέλειόν ἐστιν οὐ μὴδὲν ἔξω ^β λαβεῖν αὐτοῦ δυνατόν, ὥσπερ ὄρισταί πρότερον, καὶ τῇ μὲν εὐθείᾳ ^ε πρόσθεσις ἐστὶν αἰεί, ^δ τῇ δὲ τοῦ κύκλου οὐδέποτε, φανερόν ὅτι τέλειος ἂν εἴη ἢ περιέχουσα τὸν κύκλον· ὥστ' εἰ τὸ τέλειον πρότερον τοῦ ἀτελοῦς, ^ε καὶ διὰ ταῦτα ^ι πρότερον ἂν εἴη τῶν ³ σχημάτων ὁ κύκλος. ^ι Ὡσαύτως δὲ καὶ ἡ σφαῖρα τῶν στερεῶν ^ε μόνη γὰρ περιέχεται μιᾷ ἐπιφανείᾳ, τὰ δ' εὐθύγραμμα πλείουσιν· ὡς γὰρ ἔχει ὁ κύκλος ἐν τοῖς ἐπιπέδοις, ⁴ οὕτως ἡ σφαῖρα ἐν τοῖς στερεοῖς. ^ι Ἐτι δὲ καὶ οἱ διαιροῦντες εἰς ἐπίπεδα καὶ ἔξ ἐπιπέδων τὰ σώματα γεννῶντες μεμαρτυρηκένοι φαίνονται τούτοις· μόνην γὰρ τῶν στερεῶν οὐ διαιροῦσι τὴν σφαῖραν ὡς οὐκ ἔχουσιν πλείους ἐπιφανείας ἢ μίαν· ἢ γὰρ εἰς τὰ ἐπίπεδα διαίρεσις οὐχ ὡς ^h ἂν τέμνων τις εἰς τὰ μέρη διέλοι τὸ ὅλον, τοῦτον ^ι διαιρεῖται τὸν τρόπον, ⁵ ἀλλ' ὡς εἰς ἕτερα τῷ εἶδει. ^ι Ὅτι μὲν οὖν ^κ πρῶτόν ἐστιν ἢ σφαῖρα τῶν στερεῶν ^l σχημάτων, ^m δῆλον. ^ι Ἐστι δὲ καὶ

^ο τὰ ἄλλα E.F. ^ρ εἴπερ καὶ κ. F.H. ^q τι δεῖ αἰεί L. ^ρ σφαιροειδὲς ἀνάγκη E.L. ^ς τε post τῇ F, om. E. ^τ δε] δὲ πρῶτον E. ^ν ἐν post καὶ om. E.F. ^ω ἢ om. E. ^χ καὶ τὸ—περιφερόγραμμον om. pr. F. ^γ τῇ φύσει om. E. ^z τοῦ συνθέτου F.M. ^α ἐπεὶ E.L. ^β αὐτοῦ λαβεῖν F, τῶν αὐτοῦ λαβεῖν H.M, λαβεῖν τῶν αὐτοῦ L. ^ε πρόσθεσις H. ^δ τῇ] ἐπὶ H. ^ε κἂν L. ^ι πρότερος F.H. ^ε μόνη γὰρ] ἐκείνη γὰρ μόνη L. ^h ἂν] ἀνεῖ E. ^ι διαιρεῖ F. ^κ πρότερόν F. ^l σωμάτων H. ^m ἐστὶ δῆλον E.

κατὰ τὸν ἀριθμὸν τὴν τάξιν ἀποδιδούσιν ^η οὕτω ^ο τιθεμένοις
 Ρ εὐλογώτατον, τὸν μὲν κύκλον κατὰ τὸ ἔν, τὸ δὲ τρίγωνον
 κατὰ τὴν δύαδα, ^ϑ ἐπειδὴ ^ρ δύο ὀρθαί· ἐὰν δὲ τὸ ἔν κατὰ ^ς τὸ
 τρίγωνον, ὁ κύκλος ^τ οὐκέτι ἔσται σχῆμα. Ἐπεὶ δὲ τὸ μὲν
 πρῶτον σχῆμα τοῦ πρῶτου σώματος, πρῶτον δὲ σῶμα τὸ
 ἐν τῇ ἐσχάτῃ περιφορᾷ, σφαιροειδὲς ἂν εἴη τὸ τὴν κύκλω
^ν περιφερόμενον φορᾶν. Καὶ τὸ συνεχὲς ἄρα ἐκείνῳ τὸ ⁶
 γὰρ τῷ σφαιροειδεὶ συνεχὲς σφαιροειδές. Ὡσαύτως δὲ καὶ
 τὰ πρὸς τὸ μέσον τούτων· τὰ γὰρ ὑπὸ τοῦ σφαιροειδοῦς
 περιεχόμενα καὶ ἀπτόμενα ὅλα σφαιροειδῆ ἀνάγκη εἶναι· τὰ
 δὲ κάτω ^ω τῆς τῶν ^χ πλανητῶν ἄπτεται τῆς ^υ ἐπάνω σφαίρας.
 Ὡστε σφαιροειδὴς ἂν εἴη πάσα· πάντα γὰρ ἄπτεται καὶ
 συνεχῆ ἔστι ^z ταῖς σφαίραις. Ἐπι δὲ ἐπεὶ φαίνεται καὶ ⁷
 ὑπόκειται κύκλω περιφέρεσθαι τὸ πᾶν, δέδεικται δ' ὅτι τῆς
 ἐσχάτης περιφορᾶς οὔτε κενόν ἐστίν ἔξωθεν οὔτε τόπος,
 ἀνάγκη καὶ ^α διὰ ταῦτα σφαιροειδῆ εἶναι αὐτόν. Εἰ γὰρ
^β ἔσται ^ε εὐθύγραμμος, συμβήσεται ^δ καὶ τόπον ^ε ἔξω εἶναι
^ε καὶ σῶμα καὶ κένον. Κύκλω γὰρ ^ς στρεφόμενον τὸ εὐθύ- ⁸
 γραμμον οὐδέποτε τὴν αὐτὴν ἐφέξει χώραν, ἀλλ' ^η ὅπου
 πρότερον ἦν σῶμα, νῦν οὐκ ἔσται, καὶ οὐ νῦν οὐκ ἔστι, πάλιν
 ἔσται διὰ τὴν παράλλαξιν τῶν γωνιῶν. Ὁμοίως δὲ καὶ εἴ
 τι ἄλλο σχῆμα γένοιτο μὴ ἴσας ἔχον τὰς ἐκ τοῦ ^ι μέσου
 γραμμᾶς, οἷον φακοειδὲς ἢ ὠοειδές· ἐν ^κ ἅπασιν γὰρ συμβή-
 σεται καὶ τόπον ^λ ἔξω καὶ κένον εἶναι τῆς φορᾶς διὰ τὸ μὴ
 τὴν αὐτὴν χώραν κατέχειν τὸ ὅλον. Ἐπι δ' ^μ εἰ ^ν τῶν μὲν ⁹
 κινήσεων ^ο τὸ μέτρον ἢ τοῦ οὐρανοῦ φορὰ διὰ τὸ Ρ εἶναι
^ϑ μόνῃ συνεχῆς καὶ ὁμαλῆς καὶ αἰδίος, ἐν ἐκάστῳ δὲ ^ρ μέτρον

^η οὕτω om. E. ^ο θεμένοις E.L. Ρ εὐλογώτερον F. ^ϑ ἐπεὶ F.H.M.
^ρ ὀρθαί δύο E.L. δύο ὀρθὰς ἔχει H.M. ^ς τὸ post κατὰ om. E. ^τ οὐκ-
 ἐτί] οὐκ E.L. ^ν φερόμενον F.H.M. ^ω τῆς om. E.L. ^χ πλανή-
 των M. ^υ ἄνω φορᾶς H.M. ^z ταῖς om. E. ^α δι' αὐτὰ H.
^β ἔστω F. ^ε εὐθύγραμμον H. ^δ καὶ] ἢ καὶ M. ^ε εἶναι ἔξω F.H.M.
^ε καὶ σῶμα καὶ] ἢ καὶ σῶμα ἢ καὶ M. ^ς φερόμενον M. ^η ὅπου]
 οὔπω M. ^ι μέσου] κέντρον F. ^κ ἅπαντι M. ^λ εἶναι καὶ κένον
 ἔξω F. ^μ εἰ] εἴπερ F. ^ν μὲν τῶν M. ^ο τὸ om. H.M. Ρ μόνῃ
 εἶναι H.M. ^ϑ μόνῃ συνεχῆ καὶ ὁμαλῆ καὶ αἰδίον F. ^ρ μέτρῳ M.

τὸ ἐλάχιστον, ἐλάχιστη δὲ κίνησις ἢ ταχίστη, ^ε δῆλον ὅτι ταχίστη ἂν εἴη πασῶν τῶν κινήσεων ἢ τοῦ οὐρανοῦ κίνησις. Ἄλλὰ μὴν τῶν ^τ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ^ν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐλάχιστη ἐστὶν ἢ τοῦ κύκλου γραμμῆ· κατὰ δὲ τὴν ἐλάχιστην ^ω ταχίστη ἢ κίνησις· ὥστ' εἰ ὁ οὐρανὸς κύκλω ^χ τε φέρεται καὶ ¹⁰ τάχιστα κινεῖται, σφαιροειδῆ αὐτὸν ἀνάγκη εἶναι. Λάβοι δ' ἂν τις καὶ ἐκ τῶν περὶ τὸ μέσον ἰδρυμένων σωμάτων ταύτην τὴν πίστιν. Εἰ γὰρ τὸ μὲν ὕδωρ ἐστὶ περὶ τὴν γῆν, ὁ δ' ἀήρ περὶ τὸ ὕδωρ, τὸ δὲ πῦρ περὶ ^υ τὸν ἀέρα, καὶ τὰ ἄνω σώματα κατὰ τὸν ^z αὐτὸν λόγον· συνεχῆ μὲν γὰρ οὐκ ¹¹ ἐστὶν, ἄπτεται δὲ τούτων. Ἡ δὲ τοῦ ὕδατος ἐπιφάνεια ^a σφαιροειδῆς ἐστὶν, τὸ δὲ τῷ σφαιροειδεῖ συνεχές ἢ ^b κείμενον περὶ τὸ σφαιροειδὲς καὶ αὐτὸ τοιοῦτον ^c ἀναγκαῖον ^d εἶναι. Ὡστε ^e καὶ διὰ ^f τούτου φανερόν ^g εἶη ὅτι σφαιροειδῆς ἐστὶν ὁ οὐρανός. Ἄλλὰ μὴν ὅτι γε ἢ τοῦ ὕδατος ἐπιφάνεια τοιαύτη, φανερόν ὑπόθεσιν ^h λαβοῦσιν ὅτι πέφυκεν ⁱ αἰεὶ συρρεῖν τὸ ὕδωρ εἰς τὸ κοιλότερον· κοιλότερον δὲ ¹² ἐστὶ τὸ τοῦ κέντρου ἐγγύτερον. Ἦχθωσαν οὖν ἐκ τοῦ κέντρου ἢ Α Β καὶ ἢ Α Γ, καὶ ἐπεζεύχθω ἐφ' ^k ἧς Β Γ. ¹ Ἡ οὖν ἀχθείσα ἐπὶ τὴν βάσιν, ^m ἐφ' ἧς ⁿ Α Δ, ἐλάττων ἐστὶ τῶν ἐκ τοῦ κέντρου· κοιλότερος ἄρα ὁ τόπος. Ὡστε ^o περιρρεύεται τὸ ὕδωρ, ἕως ἂν ἰσασθῆ. Ἴση δὲ ταῖς ἐκ τοῦ κέντρου ^p ἢ Α Ε. Ὡστ' ἀνάγκη πρὸς ταῖς ἐκ τοῦ κέντρου εἶναι ¹³ τὸ ὕδωρ· τότε γὰρ ἠρεμήσει. Ἡ δὲ τῶν ἐκ τοῦ κέντρου ἀπτομένη περιφερῆς· σφαιροειδῆς ἄρα ἢ τοῦ ὕδατος ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς ^q Β Ε Γ. Ὅτι μὲν οὖν σφαιροειδῆς ἐστὶν ὁ κόσμος, δῆλον ἐκ τούτων, καὶ ὅτι κατ' ἀκρίβειαν ἔντορος

^ε δῆλον ὅτι om. E.L. ^τ ἀπ' αὐτοῦ L, ἀφ' αὐτοῦ E.H.M. ^ν ἐπ' αὐτὸ E, ἐφ' αὐτὸ H L, ἐφ' ἑαυτὸ M. ^ω ταχίστη κίνησις E, κίνησις ταχίστη L. ^χ τε om. E.L. ^υ τὸν om. M. ^z αὐτὸν om. E. ^a δῆς—κείμενον gc. supra lituram E. ^b κείμενον] κινούμενον L. ^c ἀναγκαῖον margo F. ^d εἶναι om. E. ^e καὶ F.L.M. ^f τοῦτο E.L. ^g εἶη] ἂν εἴη F.M. ^h λαμβάνουσιν E. ⁱ αἰεὶ om. corr. E. ^k ἧς] ἢ τὸ E.H. ^l ἢ οὖν] ἐπεὶ οὖν ἢ H. ^m ἐφ' ἧς om. pr. E. ⁿ Α Δ] ἢ α δ F.L. ^o περιρρεύσει καὶ E, ἐπιρρεύσει F. ^p ἢ δ ε E, αὐ α ε M. ^q β γ ε M, ἢ β ε γ H, δεύτερον ε γ E.

οὕτως ὥστε μηθὲν ^τ μήτε χειρόκμητον ἔχειν παραπλησίως
 μήτ' ἄλλο μηθὲν τῶν παρ' ἡμῖν ἐν ὀφθαλμοῖς ^ς φαινομένων.
 Ἐξ ὧν γὰρ τὴν ^τ σύστασιν εἴληφεν, οὐδὲν οὕτω δυνατὸν
 ὁμαλότητα δεξασθαι καὶ ἀκρίβειαν ὡς ἡ ^ν τοῦ περίξ σώματος
 φύσις· δῆλον γὰρ ὡς ἀνάλογον ἔχει, καθάπερ ὕδωρ πρὸς
 γῆν, καὶ τὰ πλείον ἀεὶ ἀπέχοντα τῶν στοιχείων.

Ἐπεὶ δ' ἔστι διχῶς ἐπὶ τοῦ κυκλοῦ κινήθηαι, οἷον ἀπὸ 5
 τοῦ Α τὴν μὲν ἐπὶ ^ω τὸ Β τὴν δ' ἐπὶ τὸ Γ, ὅτι μὲν ^χ οὖν
 οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι αὗται, πρότερον εἴρηται. Ἄλλ' ^z εἰ μηδὲν
 ὡς ἔτυχε ^a μηδ' ἀπὸ ταύτομάτου ἐνδέχεται ἐν τοῖς αἰδίοις
 εἶναι, ὁ δ' οὐρανὸς αἰδῖος καὶ ἡ κύκλω φορά, διὰ τίνα ποτ'
 αἰτίαν ἐπὶ θάτερα ^b φέρεται, ἀλλ' οὐκ ἐπὶ θάτερα; Ἀνάγκη
 γὰρ καὶ τοῦτο ἢ ἀρχὴν εἶναι ἢ εἶναι αὐτοῦ ἀρχήν. Ἴσως ^z
 μὲν οὖν τὸ περὶ ἐνίων ἀποφαίνεσθαι τι πειραῖσθαι καὶ τὸ
 περὶ πάντων καὶ τὸ παριέναι μηθὲν τάχ' ἂν δόξειεν εἶναι
 σημεῖον ἢ πολλῆς εὐθείας ἢ πολλῆς προθυμίας. Οὐ μὴν
 δίκαιόν γε πᾶσιν ὁμοίως ἐπιτιμᾶν, ἀλλ' ὁρᾶν δεξ τὴν αἰτίαν
 τοῦ λέγειν ^c τίς ἐστίν, ἔτι δὲ πῶς ἔχων τῷ πιστεύειν, πότε-
 ρον ἀνθρωπίνως ἢ ^d καρτερικώτερον. ^e Ταῖς μὲν οὖν ἀκριβε- 3
 στέραις ἀνάγκαις ὅταν τις ἐπιτύχη, τότε χάριν ^f ἔχειν δεῖ
 τοῖς εὐρίσκουσι, νῦν δὲ τὸ φαινόμενον ῥητέον. Εἰ γὰρ ἡ
 φύσις ἀεὶ ποιεῖ τῶν ἐνδεχομένων τὸ βέλτιστον, ἔστι δὲ καθά-
 περ τῶν ἐπὶ τῆς εὐθείας φορῶν ἢ πρὸς τὸν ἄνω τόπον τιμιω-
 τέρα (θειότερος γὰρ ^g ὁ ἄνω τόπος τοῦ κάτω), τὸν αὐτὸν
 τρόπον ^h καὶ ἡ εἰς τὸ ⁱ πρόσθεν τῆς εἰς ^k τοῦπισθεν ^l ἔχει,
 εἴπερ καὶ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερόν, καθάπερ ἐλέχθη πρό-
 τερον. Καὶ μαρτυρεῖ δ' ἡ ῥηθεῖσα ἀπορία, ὅτι ἔχει τὸ 4
 πρότερον ^m καὶ ὕστερον· αὕτη γὰρ ἡ αἰτία λύει τὴν ἀπο-

^τ μήτε om. H. ^ς γινομένων E.L. ^τ σύνθεσιν E.L. et pr. F.
^ν τοῦ πρώτου περίξ M. et corr. F. ^ω τὸ Β] τοῦ β E.M. ^χ οὖν
 om. E.M. ^z εἰ] ἢ E. ^a μηδ'] ἢ F. ^b φέρεται om. E. ^c ἦτις M.
^d καρτερώτερον E.F.H.M. ^e τὰς μὲν οὖν ἀκριβεστέρας ἀνάγκας E.H.L.
^f ἔχειν ἐφ' οἷς δεῖ E. ^g τόπος ὁ ἄνω E, ὁ τόπος ὁ ἄνω L. ^h καὶ
 om. M. ⁱ ἔμπροσθεν F. ^k τὸ ὕπισθεν E.F. ^l ἔχει δὲ εἴπερ E.L.
^m καὶ τὸ ὕστερον F.H.

ρίαν. Εἰ γὰρ ἔχει ὡς ἐνδέχεται ^η βέλτιστα, αὕτη ἂν ^ο εἴη αἰτία καὶ τοῦ εἰρημένου· βέλτιστον γὰρ κινεῖσθαι ἀπλῆν ῥτε κίνησιν καὶ ἄπαστον, καὶ ταύτην ἐπὶ τὸ ^ι τιμιώτερον.

- 6 Περὶ δὲ ^ρ τῆς κινήσεως αὐτοῦ, ὅτι ^σ ὁμαλῆς ἐστὶ καὶ ^τ οὐκ ἀνώμαλος, ἐφεξῆς ἂν εἴη τῶν εἰρημένων διελθεῖν. Λέγω δὲ τοῦτο περὶ τοῦ πρώτου οὐρανοῦ καὶ περὶ τῆς πρώτης φορᾶς· ἐν γὰρ τοῖς ὑποκάτω πλείους ἤδη αἱ φοραὶ συνελήλυθασιν ² εἰς ἓν. Εἰ γὰρ ἀνωμάλως ^υ κινήσεται, δῆλον ὅτι ἐπίτασις ἔσται καὶ ἀκμὴ καὶ ἄνεσις τῆς φορᾶς· ἅπαντα γὰρ ^ω ἢ ἀνώμαλος φορὰ καὶ ἄνεσιν ^ξ ἔχει καὶ ἐπίτασιν καὶ ἀκμὴν. Ἄκμῃ δ' ἐστὶν ἢ ὅθεν φέρεται ἢ οἷ ἢ ἀνὰ μέσον, ^υ οἷον ^z ἴσως τοῖς μὲν κατὰ φύσιν ^a οἷ φέρονται, τοῖς δὲ παρὰ φύσιν ὅθεν, τοῖς ³ δὲ ριπτουμένοις ἀνὰ μέσον. Τῆς ^b δὲ κύκλω φορᾶς ^c οὐκ ἔστιν οὔτε ὅθεν οὔτε οἷ οὔτε μέσον· οὔτε γὰρ ἀρχὴ οὔτε πέρασ οὔτε μέσον ἐστὶν αὐτῆς ^d ἀπλῶς· τῷ ^e τε γὰρ χρόνῳ αἰδῖος καὶ τῷ μήκει συνηγμένη καὶ ἄκλαστος. Ὡστ' εἰ μὴ ἐστὶν ^f ἀκμὴ αὐτοῦ τῆς φορᾶς, οὐδ' ^g ἂν ἀνωμαλία εἴη· ἢ γὰρ ⁴ ἀνωμαλία γίγνεται διὰ τὴν ἄνεσιν ^h καὶ ἐπίτασιν. Ἐπι ⁱ ἐπεὶ πᾶν τὸ κινούμενον ὑπὸ τινος κινεῖται, ἀνάγκη τὴν ^k ἀνωμαλίαν ^l γίγνεσθαι τῆς κινήσεως ἢ διὰ τὸ ^m κινεῖν ἢ διὰ τὸ κινούμενον ἢ δι' ἄμφω· εἴτε γὰρ τὸ κινεῖν μὴ τῇ αὐτῇ δυνάμει ⁿ κινεῖ, εἴτε τὸ κινούμενον ἀλλοιοῖτο καὶ μὴ διαμένει ^ο τὸ αὐτό, εἴτε ἄμφω ^p μεταβάλλοι, οὐθὲν κωλύει ^q ἀνωμάλως ⁵ κινεῖσθαι τὸ κινούμενον. Οὐθὲν δὲ τούτων δυνατὸν ^r περὶ τὸν οὐρανὸν γενέσθαι· τὸ μὲν ^s γὰρ κινούμενον δέδεικται ὅτι πρῶτον καὶ ἀπλοῦν καὶ ἀγένητον καὶ ἀφθαρτον καὶ ὄλως ἀμετάβλητον, τὸ δὲ κινεῖν πολὺ μᾶλλον εὐλογον εἶναι τοιοῦτον·

^η κάλλιστα F. ^ο εἴη ἢ αἰτία H. ^ρ τε om. H.M. ^ι τιμιώτατον F.M. ^ρ τῆς om. F. ^σ ὁμαλή M. ^τ οὐκ om. M. ^υ κινήσεται L. ^ω ἢ om. E.M. ^ξ καὶ ἐπίτασιν ἔχει F. ^υ οἷον om. E. ^z ἴσως corr. E. ^a οἷ] εἰς δ F.M. ^b δὲ κ.] δέ γε κ. F. ^c οὐκ ἐστὶν om. M. ^d ἀπλῶς om. E. ^e τε om. H. ^f αὐτοῦ ἀκμὴ F. ^g ἂν om. E.F. ^h καὶ τὴν ἐπίτασιν F.H.M. ⁱ ἐπὶ E, δ' ἐπεὶ H.M, δ' εἰ F. ^k ὁμαλίαν L. ^l γίγνεσθαι om. H. ^m κινεῖν εἶναι ἢ H. ⁿ κινεῖ M, κινεῖ F. ^ο τὸ αὐτό om. E. ^p μεταβάλλοι M. ^q κινεῖσθαι ἀνωμάλως M. ^r περὶ—γενέσθαι om. pr. E. ^s γὰρ om. F.

τὸ γὰρ πρῶτον τοῦ πρώτου καὶ τὸ ἀπλοῦν τοῦ ἀπλοῦ καὶ τὸ ἀφθαρτον καὶ ἀγένητον τοῦ ἀφθάρτου καὶ ἀγενήτου κινήτικόν. Ἐπεὶ οὖν τὸ κινούμενον οὐ μεταβάλλει σῶμα ὄν, 6 οὐδ' ἂν τὸ κινοῦν ἔμεταβάλλοι ἀσώματον ὄν. Ὡστε καὶ τὴν φορὰν ἀδύνατον ἢ ἀνόμαλον εἶναι. Καὶ γὰρ εἰ γίνεται ἠανώμαλος, ἤτοι ὅλη μεταβάλλει καὶ ὅτε μὲν γίνεται ἔθάττων ὅτε δὲ βραδυτέρα πάλιν, ἢ τὰ μέρη αὐτῆς. Τὰ μὲν οὖν 7 μέρη ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνόμαλα, φανερόν· ἤδη γὰρ ἔαν ἔγεγόνει διάστασις τῶν ἀστρων ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ, τοῦ μὲν θάττων κινουμένου τοῦ δὲ βραδυτέρον· οὐ φαίνεται δ' οὐθὲν ἄλλως ἔχον τοῖς διαστήμασιν. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὴν ὅλην 8 ἐγχωρεῖ μεταβάλλειν· ἢ γὰρ ἄνεσις ἐκάστου γίνεται δι' ἀδυναμίαν, ἢ δ' ἀδυναμία παρὰ φύσιν. Καὶ γὰρ ἂ αἰ ἐν τοῖς ζώοις ἀδυναμίαι ἔπᾶσαι παρὰ φύσιν εἰσίν, οἷον γῆρας καὶ φθίσις. Ὁλη γὰρ ἔἴσως ἢ σύστασις τῶν ζώων ἐκ τοιούτων συνέστηκεν ἂ διαφέρει τοῖς οἰκείοις τόποις· οὐθὲν γὰρ τῶν ἂ μερῶν ἔχει τὴν αὐτοῦ χώραν. Εἰ οὖν ἐν τοῖς πρώτοις 9 μὴ ἔστι τὸ παρὰ φύσιν (ἀπλᾶ γὰρ καὶ ἄμικτα καὶ ἐν τῇ οἰκείᾳ χώρᾳ, καὶ οὐθὲν αὐτοῖς ἐναντίον), οὐδ' ἂν ἀδυναμία εἴη, ὥστ' οὐδ' ἄνεσις οὐδ' ἐπίτασις· εἰ γὰρ ἐπίτασις, καὶ ἄνεσις. Ἐτι δὲ ἔ καὶ ἄλογον ἄπειρον χρόνον ἀδύνατον ἔ εἶναι τὸ 10 κινοῦν, καὶ πάλιν ἄλλον ἄπειρον δυνατόν· οὐθὲν γὰρ φαίνεται ὄν ἄπειρον χρόνον παρὰ φύσιν (ἢ δ' ἀδυναμία παρὰ φύσιν), οὐδὲ τὸν ἴσον χρόνον παρὰ φύσιν καὶ κατὰ φύσιν, οὐδ' ἔ ὅλως δυνατόν ἢ καὶ ἀδύνατον. Ἀνάγκη δ', εἰ ἀνίσιν 11 ἢ κίνησις, ἄπειρον ἀνιέναι χρόνον. Ἀλλὰ μὲν οὐδ' ἐπιτείνειν αἰεὶ ἢ πάλιν ἀνιέναι δυνατόν· ἄπειρος γὰρ ἂν εἴη καὶ ἀόριστος ἢ κίνησις, ἄπασαν ἔ δὲ φαμεν ἔκ τινος εἰς τι εἶναι καὶ ὠρισμένην. Ἐτι ἔ δ' εἴ τις λάβοι εἶναι τινα χρόνον 12

ἔ μεταβάλλοι M. ἢ εἶναι ἀνόμαλον M. ἠ ανωμάλως E. ἔ θάττων E.L.M. ἔ ἂν om. E. ἔ ἐγγεγόνει F.H.L.M. ἂ ἐν τοῖς ζώοις αἰ H.M. ἔ πᾶσαι om. M. ἔ ἔσως om. F, ante ἐκ ponunt E.L.M. ἂ μερῶν αὐτοῦ ἔχει L. ἔ ἄλογον καὶ (supra posito κατὰ) ἄπειρον F. ἔ εἶναι τὸ corr. E. ἔ ἄλλως E. ἢ καὶ om. E. ἔ δ' ἔφαμεν M, γὰρ φαμεν L. ἔ δ'] καὶ F.

ἐλάχιστον, οὐ οὐκ ἐνδέχεται ἐν ἐλάττονι κινηθῆναι τὸν οὐρανόν· ὥσπερ ¹ γὰρ οὐδὲ ^m βαδίσαι οὐδὲ κιθαρίσαι ἐν ὄψωυν χρόνῳ δυνατόν, ἀλλ' ⁿ ἐκάστης ἐστὶ πράξεως ὠρισμένος ὁ ἐλάχιστος χρόνος κατὰ τὸ μὴ ὑπερβάλλειν, οὕτως ^o οὐδὲ ¹³ κινηθῆναι τὸν οὐρανὸν ἐν ὄψωυν ^p χρόνῳ δυνατόν. Εἰ οὖν τοῦτ' ἀληθές, οὐκ ἂν εἴη ἀεὶ ἐπίτασις τῆς φοραῆς, εἰ δὲ μὴ ἐπίτασις, οὐδ' ἄνεσις· ὁμοίως γὰρ ἄμφω καὶ θάτερον, εἴπερ τῷ αὐτῷ ^q τε ἐπιτείνεται τάχει ἢ μείζονι, καὶ ἄπειρον χρό-
¹⁴νον. Λείπεται δὴ λέγειν ^r ἐναλλάξ εἶναι ^s τῇ κινήσει τὸ θᾶπτον καὶ τὸ βραδύτερον· τοῦτο δὲ παντελῶς ἄλογον καὶ πλάσματι ὅμοιον. Ἔτι δὲ καὶ τὸ μὴ λανθάνειν ἐπὶ τούτων εὐλογώτερον· εὐαισθητότερα γὰρ τὰ παρ' ἄλληλα τιθέμενα. Ὅτι μὲν οὖν εἰς ^t τε μόνος ^v ἐστὶν ^w οὐρανός, καὶ οὗτος ἀγέννητος καὶ αἰδῖος, ἔτι δὲ κινούμενος ὁμαλῶς, ἐπὶ τοσοῦτον ἡμῖν εἰρήσθω.

7 Περὶ δὲ τῶν καλουμένων ἄστρον ἐπόμενον ἂν εἴη λέγειν, ἐκ τίνων τε συνεστᾶσι καὶ ἐν ποίοις σχήμασι καὶ τίνες αἰ κινήσεις αὐτῶν. Εὐλογώτατον ^x δὴ καὶ τοῖς εἰρημένοις ἐπόμενον ἡμῖν τὸ ἕκαστον τῶν ἄστρον ποιεῖν ^y ἐκ τούτου τοῦ σώματος ἐν ^φ τυγχάνει τὴν φορὰν ἔχον, ^z ἐπειδὴ ἔφαμέν τι εἶναι ὁ κύκλῳ ^a φέρεσθαι πέφυκεν· ὥσπερ γὰρ οἱ πύρινα φάσκοντες εἶναι διὰ τοῦτο λέγουσιν, ὅτι τὸ ἄνω σῶμα πῦρ εἶναι φασιν, ὡς εὐλογον ^b ὃν ἕκαστον συνεστᾶναι ἐκ τούτων ἐν οἷς ² ἕκαστον ἐστίν, ὁμοίως καὶ ἡμεῖς λέγομεν. Ἡ δὲ θερμότης ἀπ' αὐτῶν καὶ τὸ φῶς γίνεται ^c παρεκτριβομένου τοῦ ἀέρος ὑπὸ τῆς ἐκείνων φοραῆς. Πέφυκε γὰρ ἡ κίνησις ἐκπυροῦν ^d καὶ ξύλα καὶ λίθους καὶ ^e σίδηρον· εὐλογώτερον οὖν τὸ ἐγγύτερον τοῦ πυρός, ἐγγύτερον δὲ ^f ὁ ἀήρ οἶον καὶ ἐπὶ τῶν φερομένων βελῶν· ταῦτα γὰρ ^g αὐτὰ ἐκπυροῦται οὕτως ὥστε

¹ γὰρ] οὖν H. ^m κιθαρίσαι οὐδὲ βαδίσαι H.L. ⁿ ἔστιν ἐκάστης H.L.
^o οὕτε E. ^p χρόνῳ om. E. ^q τε om. M. ^r ἐνάλλαξιν (omisso εἶναι) E.
^s τὴν κίνησιν εἰς τὸ M. ^t τε om. F. ^v ἐστὶν om. M.
^w ὁ οὐρανός H.L.M. ^x δὲ F.L. ^y ἐκ τοῦ αὐτοῦ σώματος H.M.
^z ἐπεὶ δὲ E. ^a πέφυκε φέρεσθαι H. ^b ὃν om. E. ^c παρατριβομένου L.
^d καὶ τὰ ξύλα H. ^e σίδηρα F. ^f ὁ om. E. ^g αὐτὰ τε ἐκπ. F.

τήκεσθαι τὰς ^h μολυβδίδας, καὶ ⁱ ἐπέπερ ^k αὐτὰ ἐκπυροῦται, ἀνάγκη καὶ τὸν κύκλω αὐτῶν ἀέρα ^l τὸ αὐτὸ ^m τοῦτο πάσχειν. Ταῦτα μὲν οὖν ⁿ αὐτὰ ἐκθερμαίνεται διὰ τὸ ἐν ἀέρι φέρεσθαι, ³ ^o ὅς διὰ τὴν πληγὴν τῇ κινήσει γίγνεται πῦρ· τῶν ^p δὲ ἄνω ἕκαστον ἐν τῇ σφαίρᾳ φέρεται, ὥστ' αὐτὰ μὲν μὴ ἐκπυροῦσθαι, τοῦ ^q δ' ἀέρος ὑπὸ τὴν τοῦ ^r κυκλικοῦ σώματος σφαῖραν ὄντος ἀνάγκη φερομένης ἐκείνης ^s ἐκθερμαίνεσθαι, καὶ ταύτη μάλιστα ^t ἢ ὁ ἥλιος τετύχηκεν ἐνδεδεμένος. Διὸ ^u δὴ πλησιάζοντός τε αὐτοῦ καὶ ἀνίσχοντος καὶ ὑπὲρ ^v ἡμᾶς ὄντος γίγνεται ^w ἡ θερμότης. ^x Ὅτι μὲν οὖν οὔτε πύρινά ἐστιν ^y οὔτ' ἐν πυρὶ φέρεται, ταῦθ' ἡμῖν εἰρήσθω περὶ αὐτῶν.

¹ Ἐπεὶ δὲ φαίνεται καὶ τὰ ἄστρα μεθιστάμενα καὶ ὅλος ὁ ⁸ οὐρανός, ἀναγκαῖον ἦτοι ἡρεμούντων ἀμφοτέρων γίγνεσθαι τὴν μεταβολήν, ἢ κινουμένων, ἢ τοῦ μὲν ἡρεμούντος τοῦ δὲ κινουμένου. Ἀμφότερα μὲν τοίνυν ἡρεμεῖν ἀδύνατον ἡρεμούσης ^z γε τῆς γῆς· ^{aa} οὐ γὰρ ἂν ἐγίγνετο τὰ ^{bb} φαινόμενα. Τὴν δὲ γῆν ὑποκείσθω ἡρεμεῖν. Λείπεται ^{cc} δὲ ἢ ἀμφότερα κινεῖσθαι, ἢ τὸ μὲν κινεῖσθαι τὸ δ' ἡρεμεῖν. Εἰ μὲν ^{dd} οὖν ² ἀμφότερα ^{ee} κινήσεται, ἄλογον τὸ ταῦτὰ τάχῃ τῶν ἄστρον εἶναι καὶ τῶν κύκλων· ἕκαστον ^{ff} γὰρ ὁμοταχὲς ^{gg} ἔσται τῷ κύκλω καθ' ^{hh} ὃν φέρεται. Φαίνεται γὰρ ἅμα τοῖς κύκλοις καθιστάμενα πάλιν εἰς τὸ αὐτό. Συμβαίνει οὖν ἅμα τό τε ἄστρον διεληλυθέναι τὸν κύκλον καὶ τὸν κύκλον ⁱⁱ ἐνηνέχθαι τὴν αὐτοῦ φοράν, διεληλυθότα τὴν ^{jj} αὐτοῦ περιφέρειαν. Οὐκ ³ ἔστι δ' εὐλογον τὸ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχειν τὰ τάχῃ τῶν ^{kk} ἄστρον καὶ τὰ μεγέθη τῶν κύκλων. Τοὺς μὲν γὰρ κύκλους οὐθὲν ἄτοπον ^{ll} ἀλλ' ἀναγκαῖον ἀνάλογον ἔχειν τὰ τάχῃ τοῖς μεγέθεσι, τῶν δ' ἄστρον ἕκαστον ^{mm} τῶν ἐν τούτοις οὐθαμῶς

^h μολυβδίδας H.L.M., μολυβδίνας E. ⁱ περ om. H.M. ^k αὐταὶ ἐκπυροῦνται L. ^l ταυτὸ M. ^m τοῦτο om. L. ⁿ αὐτὰ om. E.L. ^o ὅς] ὄσφ L. ^p δὴ F. ^q κύκλου E, κύκλω F.L. ^r θερμαίνεσθαι F. ^s δὴ om. H.M. ^t ἡμῶν E.M. ^v ἢ] καὶ F. ^w οὐδέ E.L. ^x γε om. F. ^y οὐδέ γὰρ F. ^z γινόμενα L. ^{aa} δὴ] δι E, δ' H.L. ^{bb} ἢ post δὴ om. E.F. ^{cc} οὖν om. F. ^{dd} κινήσεται L, κινεῖται M. ^{ee} γὰρ δὴ ὁμ. E.L. ^{ff} ἔστι F. ^{gg} δ E. ^{hh} ἡνέχθαι E.L. ⁱⁱ αὐτοῦ om. E.H. ^{kk} ἀστέρων E. ^{ll} ἀλλ'] ἀλλὰ καὶ F.L. ^{mm} τῶν om. F.H.M.

4 εὐλογον. Εἴτε γὰρ ἐξ ἀνάγκης τὸ τὸν ^η μείζω κύκλον φε-
 ρόμενον θάττων ἔσται, δῆλον ὅτι κὰν μετατεθῆ τὰ ἄστρα
 εἰς τοὺς ἀλλήλων κύκλους, τὸ μὲν ἔσται θάττων τὸ δὲ βρα-
 δύτερον· οὕτω δ' οὐκ ἂν ἔχοιεν οἰκείαν κίνησιν, ἀλλὰ φέροντ'
 5 ἂν ὑπὸ τῶν κύκλων. Εἴτε ἀπὸ ταυτομάτου συνέπεσεν, οὐδ'
 οὕτως εὐλογον ὥστ' ἐν ἅπασιν ἅμα τὸν τε κύκλον εἶναι ^ο μείζω
 καὶ τὴν φορὰν ^ρθάττω ^ιτουῦ ἐν αὐτῷ ἄστρου· τὸ μὲν γὰρ ἐν
 ἡ δύο τούτων τὸν τρόπον ἔχειν οὐθὲν ἄτοπον, τὸ δὲ πάνθ'
 ὁμοίως πλάσματι ἔοικεν. ^υ Ἀμα δὲ καὶ οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς
 φύσει τὸ ὡς ἔτυχεν, οὐδὲ τὸ πανταχοῦ καὶ πᾶσιν ὑπάρχον
 6 τὸ ἀπὸ τύχης. Ἄλλὰ μὴν πάλιν εἰ οἱ μὲν κύκλοι ^ρ μένουσιν,
 αὐτὰ δὲ τὰ ἄστρα κινεῖται, ^σ ταῦτα καὶ ὁμοίως ἔσται ἄλογα·
 συμβήσεται γὰρ θάττων κινεῖσθαι τὰ ἔξω, καὶ τὰ τάχῃ εἶναι
 7 κατὰ τὰ μεγέθη τῶν κύκλων. Ἐπεὶ τοίνυν οὗτ' ἀμφοτέρα
 κινεῖσθαι εὐλογον οὔτε τὸ ^τ ἄστρον μόνον, λείπεται τοὺς μὲν
 κύκλους κινεῖσθαι, τὰ δὲ ἄστρα ἡρεμεῖν καὶ ἐνδεδεμένα τοῖς
 κύκλοις ^υ φέρεσθαι· μόνως ^ω γὰρ ^χ οὕτως οὐθὲν ἄλογον ^υ συμ-
 βαίνει· τό τε γὰρ θάττων εἶναι τοῦ μείζονος κύκλου ^z τὸ
 τάχος εὐλογον περὶ τὸ αὐτὸ κέντρον ἐνδεδεμένων (ὥσπερ
 γὰρ ἐν τοῖς ἄλλοις τὸ μείζον σῶμα ^α θάττων φέρεται τὴν
 οἰκείαν φορὰν, οὕτως καὶ ἐν τοῖς ἐγκυκλίοις· μείζον γὰρ τῶν
^β ἀφαιρουμένων ὑπὸ τῶν ^ε ἐκ τοῦ κέντρον τὸ τοῦ μείζονος
^δ κύκλου τμήμα, ὥστ' εὐλόγως ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ ὁ μείζων
 περιοισθήσεται κύκλος), τό τε μὴ ^ε διασπᾶσθαι τὸν οὐρανὸν
 διὰ τε τοῦτο συμβήσεται καὶ ^ε ὅτι δέδεικται συνεχῆς ὂν τὸ
 8 ὄλον. Ἔτι δ' ^ε ἐπεὶ σφαιροειδῆ τὰ ἄστρα, καθάπερ οἱ τ'
 ἄλλοι φασὶ καὶ ἡμῖν ὁμολογούμενον εἰπεῖν, ἐξ ἐκείνου γε
 τοῦ σώματος γεννῶσιν. Τοῦ ^η δὲ σφαιροειδοῦς δύο κινήσεις
 εἰσὶ καθ' αὐτό, κύλισις καὶ δίνησις. Εἴπερ οὖν ^ι κινοῖτο τὰ

^η μείζονα F. ^ο μείζονα (supra posito ω) F. ^ρ θάττων L. ^ι τῶν—
 ἄστρον M. ^ρ μένουσιν οἱ αὐτοὶ αὐτὰ M. ^σ τὰ αὐτὰ E.F.H.L.M.
^τ ἄστρον] ἔτερον E.L. ^υ περιφέρεσθαι F. ^ω γὰρ] γὰρ ἂν L. ^χ οὐδὲν
 οὕτως F. ^υ συμβαίνει L. ^z τὸ ante τάχος om. H.M., et corr. F.
^α φέρεται θάττων H. ^β ἀφαιρουειρημένων E. ^ε ἐκ om. F. ^δ κύκλου
 om. E. ^ε διασπᾶσθαι F.H.M. ^ε διότι F. ^ε ἐπειδὴ E.L. ^η δὲ
 om. M. ^ι κινεῖται F.H.M.

ἄστρα δι' αὐτῶν, τὴν ἐτέραν ^k ἂν ^l κινούτο τούτων· ἀλλ' ^m οὐ-
 δετέραν φαίνεται. Δινούμενα ⁿ μὲν γὰρ ^o ἔμεινεν ἂν ἐν ταυτῷ
 καὶ οὐ ^p μετέβαλλε ^q τὸν τόπον, ^r ὅπερ φαίνεται ^s τε καὶ
 πάντες φασίν. Ἔτι δὲ πάντα μὲν εὐλογον τὴν αὐτὴν ^t κί-
 νησιν κινεῖσθαι, μόνος δὲ δοκεῖ τῶν ἄστρον ὁ ἥλιος ^v τοῦτο
 δρᾶν, ἀνατέλλων ^w ἢ δύνων, καὶ οὗτος οὐ δι' αὐτὸν ἀλλὰ διὰ
 τὴν ἀπόστασιν τῆς ἡμετέρας ὕψεως· ἢ γὰρ ὄψις ἀποτεινο-
 μένη μακρὰν ^x ἐλίσσεται διὰ τὴν ἀσθένειαν. Ὅπερ ^y αἴτιον ¹⁰
 ἴσως καὶ τοῦ στίλβειν φαίνεσθαι τοὺς ἀστέρας ^z τοὺς ἐνδε-
 δεμένους, τοὺς δὲ πλάνητας μὴ στίλβειν· οἱ μὲν γὰρ πλά-
 νητες ἐγγύς εἰσιν, ὥστ' ἐγκρατῆς οὔσα πρὸς αὐτοὺς ἀφικνεῖ-
 ται ἢ ὄψις· πρὸς δὲ τοὺς μένοντας κραδαίνεται διὰ τὸ μῆκος,
 ἀποτεινομένη πόρρω λίαν. Ὁ δὲ τρόμος αὐτῆς ποιεῖ τοῦ
 ἄστρου δοκεῖν εἶναι τὴν κίνησιν· ^a οὐθὲν γὰρ διαφέρει κινεῖν
 τὴν ὄψιν ἢ τὸ ὀρώμενον. Ἀλλὰ μὴν ὅτι οὐδὲ κυλίεται τὰ ¹¹
 ἄστρα, φανερόν· τὸ μὲν γὰρ ^b κυλιόμενον στρέφεσθαι ἀνάγκη,
 τῆς δὲ σελήνης αἰεὶ δῆλόν ἐστι τὸ καλούμενον πρόσωπον.
 Ὅστ' ἐπεὶ κινούμενα μὲν δι' αὐτῶν τὰς οἰκείας ^c κινεῖσθαι
 κινήσεις εὐλογον, ταύτας ^d οὐ φαίνεται κινούμενα, δῆλον ὅτι
 οὐκ ἂν κινούτο δι' αὐτῶν. Πρὸς δὲ τούτοις ἄλογον τὸ μῆθὲν ¹²
^d ὄργανον αὐτοῖς ἀποδοῦναι τὴν φύσιν πρὸς τὴν κίνησιν· οὐ-
 θὲν γὰρ ὡς ἔτυχε ποιεῖ ἢ φύσις, οὐδὲ τῶν μὲν ζώων φροντί-
 σαι, τῶν δ' οὕτω τιμίων ὑπεριδεῖν, ἀλλ' ἔοικεν ὥσπερ ἐπίτηδες
 ἀφελεῖν πάντα δι' ὧν ἐνεδέχето προΐεναί καθ' ^e αὐτά, καὶ ὅτι
 πλείστον ἀποστῆσαι τῶν ^f ἐχόντων ὄργανα πρὸς κίνησιν.
 Διὸ καὶ εὐλόγως ἂν δόξειεν ὅ τε ^g ὄλος οὐρανὸς ^h σφαιροειδῆς ¹³
 εἶναι καὶ ἕκαστον τῶν ἄστρον. Πρὸς μὲν γὰρ τὴν ἐν ⁱ τῷ
 αὐτῷ κίνησιν ἢ σφαῖρα τῶν σχημάτων χρησιμώτατον (οὔτω

^k ἂν om. F. ^l κινούτο M. ^m οὐδετέραν εἶναι φ. pr. F. ⁿ μὲν
 om. M. ^o ἂν ἔμεινεν E, ἂν ἔμεινεν F, ἔμεινεν ἂν H, ἔμεινεν L. ^p μετέ-
 βαλε H. ^q τὸν om. E.H. ^r ὅπερ κινούμενα φαίνεται F. ^s τε om. E.L.
^t κινεῖσθαι κίνησιν F. ^v τοῦτο τὸ δινεῖσθαι δρᾶν pr. F. ^w ἢ] καὶ H.M.
^x ἐλίσσεται L. ^y ἴσως αἴτιον M. ^z τοὺς post ἀστ. om. L. ^a οὐδὲ M.
^b κυλιόμενον F. ^c κινήσεις κινεῖσθαι H.M. ^d αὐτοῖς ὄργανον M.
^e αὐτὸ E. ^f ἐχόντων om. E. ^g ὄλος om. M. ^h σφαιρ. ἂν εἶναι M.
ⁱ ταυτῷ M, ἐαυτῷ H.

- γὰρ ἂν ^k καὶ τάχιστα κινοῖτο καὶ μάλιστα κατέχοι τὸν ¹ αὐτὸν τόπον), πρὸς δὲ τὴν εἰς τὸ πρόσθεν ἀχρηστότατον· ἤκιστα γὰρ ὅμοιον τοῖς δι' ^m αὐτῶν κινητικοῖς· οὐδὲν γὰρ ἀπηρητημένον ἔχει οὐδὲ ⁿ προέχον, ὥσπερ τὸ εὐθύγραμμον, ἀλλὰ πλείστον ἀφέστηκε τῷ σχήματι τῶν πορευτικῶν σωμάτων.
- 14¹ Ἐπεὶ οὖν δεῖ τὸν μὲν οὐρανὸν κινεῖσθαι τὴν ἐν ^o αὐτῷ κίνησιν, τὰ ῥάλλα ^q δ' ἄστρα μὴ ^r προϊέναι δι' αὐτῶν, εὐλόγως ἂν ἐκότερον εἶη σφαιροειδές· οὕτω γὰρ μάλιστα τὸ μὲν ^s κινήσεται τὸ δ' ἠρεμήσει.
- 9 Φανερόν δ' ἐκ τούτων ὅτι καὶ τὸ φάναι γίνεσθαι φερομένων ἀρμονίαν, ὡς συμφώνων γινόμενων τῶν ψόφων, κομφῶς μὲν εἶρηται καὶ περιπτῶς ὑπὸ τῶν εἰπόντων, οὐ μὴν ² οὕτως ἔχει τάληθές. Δοκεῖ γὰρ τισιν ἀναγκαῖον εἶναι τηλικούτων φερομένων σωμάτων γίνεσθαι ψόφον, ἐπεὶ καὶ τῶν παρ' ἡμῖν οὔτε τοὺς ὄγκους ἐχόντων ἴσους οὔτε τοιοῦτῳ τάχει φερομένων· ἡλίου ^t δὲ καὶ σελήνης, ἔτι ^v τε τοσούτων τὸ πλήθος ἄστρων καὶ τὸ μέγεθος φερομένων τῷ τάχει ^w τοιαύτην φορὰν ἀδύνατον μὴ γίνεσθαι ψόφον ἀμήχανόν τινα ³ τὸ μέγεθος. Ὑποθέμενοι δὲ ταῦτα καὶ τὰς ταχυτήτας ^x ἐκ τῶν ἀποστάσεων ἔχειν τοὺς τῶν συμφωνιῶν λόγους, ἐναρμονιὸν ^y φασι γίνεσθαι τὴν φωνὴν φερομένων κύκλῳ τῶν ἄστρων.
- 4¹ Ἐπεὶ δ' ἄλογον ^z ἐδόκει τὸ μὴ συνακούειν ἡμᾶς ^a τῆς φωνῆς ταύτης, αἴτιον τούτου φασὶν εἶναι τὸ ^b γιγνομένοις εὐθὺς ὑπάρχειν τὸν ψόφον, ὥστε μὴ διάδηλον εἶναι πρὸς τὴν ἐναντίαν σιγὴν· πρὸς ἄλληλα γὰρ φωνῆς καὶ σιγῆς εἶναι τὴν διάγνωσιν, ὥστε καθάπερ τοῖς χαλκοτύποις διὰ συνήθειαν οὐθὲν δοκεῖ διαφέρειν, καὶ τοῖς ἀνθρώποις ταυτὸ συμβαίνειν.
- 5 Ταῦτα δὴ, καθάπερ ^c εἶρηται πρότερον, ἐμμελῶς μὲν λέγεται καὶ μουσικῶς, ἀδύνατον δὲ τοῦτον ἔχειν τὸν τρόπον. Οὐ

^k καὶ post ἂν om. H.M. ¹ αὐτοῦ H, αὐτοῦ F. ^m ἐαυτῶν M.
ⁿ προσεχές E.L. ^o ἐαυτῷ E, τῷ αὐτῷ F. ^p ἄλλα om. H.M. ^q δ' om. F. ^r προϊέναι δι' ἐαυτῶν E. ^s κινήσει γρ. M. ^t δέ] codices τε.
^v τε] δὲ F.H.L.M. ^w τοσαύτην F. ^x ἐκ om. E. ^y γίνεσθαι φασι F.H.M. ^z δοκεῖ E.L. ^a τῆς φωνῆς om. E. ^b γενομένοις H, γινόμενων M, γινόμενον E. ^c λέγεται] εἶρηται E.

γὰρ μόνον τὸ μηθὲν ἀκούειν ἄτοπον, περὶ οὗ λύειν ^d ἐγχειροῦσι τὴν αἰτίαν, ἀλλὰ καὶ ^e τὸ ^f μηδὲν πάσχειν χωρὶς αἰσθήσεως. Οἱ γὰρ ὑπερβάλλοντες ψόφοι διακναίουσι καὶ τῶν ἀψύχων σωμάτων τοὺς ὄγκους, οἷον ὁ τῆς βροντῆς ^g δίστησι λίθους καὶ τὰ ^h καρτερώτατα τῶν σωμάτων. Τοσούτων δὲ ⁶ φερομένων, καὶ τοῦ ψόφου διόντος πρὸς τὸ φερόμενον μέγεθος, πολλαπλάσιον ⁱ μέγεθος ἀναγκαῖον ἀφικνεῖσθαι τε δεῦρο καὶ τὴν ἰσχὺν ἀμήχανον εἶναι τῆς βίας. Ἄλλ' εὐλόγως ⁷ οὗτ' ἀκούομεν οὔτε πάσχοντα φαίνεται τὰ σώματα βίαιον οὐδὲν πάθος, διὰ τὸ μὴ ψοφεῖν· ἅμα δ' ἐστὶ τό τ' αἴτιον τούτων δῆλον, καὶ μαρτύριον τῶν εἰρημένων ἡμῖν λόγων, ὡς εἰσὶν ἀληθεῖς· τὸ γὰρ ἀπορηθὲν καὶ ποιῆσαν τοὺς Πυθαγορείους ^k φάναι γίγνεσθαι ^l συμφωνίαν τῶν φερομένων ἡμῖν ^m ἐστὶ τεκμήριον. Ὅσα μὲν ⁿ γὰρ αὐτὰ φέρεται, ποιεῖ ψό- ⁸ φον καὶ πληγὴν· ὅσα δ' ἐν φερομένῳ ἐνδέδεται ἢ ἐνυπάρχει, καθάπερ ἐν τῷ πλοίῳ τὰ μόρια, οὐχ οἷόν τε ψοφεῖν, οὐδ' ^o αὖ τὸ πλοῖον, εἰ φέροιτο ἐν ποταμῷ. Καίτοι τοὺς αὐτοὺς λόγους ἂν ἐξείη λέγειν, ὡς ^p ἄτοπον εἰ μὴ φερόμενος ὁ ἰστός καὶ ἢ πρύμνα ποιεῖ ψόφον πολὺν τηλικαύτης ^q νεώς, ἢ πάλιν αὐτὸ τὸ πλοῖον κινούμενον. Τὸ δ' ἐν μὴ φερομένῳ φερό- ⁹ μενον ποιεῖ ψόφον· ἐν φερομένῳ δὲ συνεχὲς καὶ μὴ ^r ποιοῦντι πληγὴν ἀδύνατον ψοφεῖν. Ὡστ' ἐνταῦθα λεκτέον ὡς εἴπερ ^s ἐφέρετο τὰ σώματα τούτων εἴτ' ἐν ἀέρος πλήθει κεχυμένῳ κατὰ τὸ πᾶν εἴτε πυρός, ὥσπερ πάντες φασίν, ἀναγκαῖον ^t ποιεῖν ὑπερφυᾶ τῷ μεγέθει ^v τὸν ψόφον, τούτου δὲ γινομένου καὶ δεῦρ' ἀφικνεῖσθαι καὶ διακναίειν. Ὡστ' ^w ἐπέειπερ ¹⁰ οὐ φαίνεται τοῦτο συμβαῖνον, οὗτ' ^x ἂν ἔμψυχον οὔτε βίαιον φέροιτο φορὰν οὐθὲν αὐτῶν, ὥσπερ τὸ μέλλον ἔσεσθαι προνοούσης τῆς φύσεως, ὅτι μὴ τοῦτον τὸν τρόπον ^y ἐχούσης τῆς

^d τὴν αἰτίαν ἐγχειροῦσιν H.M. ^e τὸ om. E. ^f μηδὲ M. ^g δίστησι καὶ λίθους καὶ H. ^h καρτερικώτατα L. ⁱ μέγεθος om. H.M. et corr. F. ^k φάναι τί γίγνεσθαι L. ^l τὴν συμφωνίαν F. ^m ἐστὶ om. E. ⁿ γὰρ καθ' αὐτὰ F. ^o αὐτὸ H.M. ^p ἄτοπος M. ^q νεὸς M. ^r ποιοῦν F.H.M. ^s ἐφέρετο F. ^t ὑπερφυᾶ τῷ μεγέθει ποιεῖν H.M. ^v τὸν om. E.L. ^w εἴπερ H.M. ^x ἂν om. H.M. ^y τῆς κινήσεως ἐχούσης H.M.

κινήσεως οὐθὲν ^z ἂν ἦν τῶν περὶ τὸν ^a δεῦρο τόπον ὁμοίως ἔχον. ^v Ὅτι μὲν οὖν σφαιροειδῆ τὰ ἄστρα καὶ ὅτι οὐ κινεῖται δι' αὐτῶν, εἴρηται.

10 Περὶ δὲ τῆς τάξεως αὐτῶν, ὃν μὲν τρόπον ^b ἕκαστον ^c κεῖται τῷ τὰ μὲν εἶναι πρότερα τὰ δ' ὕστερα, καὶ πῶς ἔχει πρὸς ἄλληλα τοῖς ἀποστήμασιν, ἐκ τῶν ^d περὶ ^e ἀστρο-
 2 λογίαν θεωρεῖσθω· λέγεται γὰρ ἰκανῶς. Συμβαίνει δὲ κατὰ λόγον γίνεσθαι τὰς ἐκάστου κινήσεις τοῖς ἀποστήμασι τῷ τὰς μὲν εἶναι θάπτους τὰς δὲ βραδυτέρας· ἐπεὶ γὰρ ὑπόκειται τὴν μὲν ἐσχάτην ^f τοῦ οὐρανοῦ περιφορὰν ἀπλὴν ^{τ'} εἶναι καὶ ταχίστην, τὰς δὲ τῶν ἄλλων βραδυτέρας ^g τε καὶ πλείους (ἕκαστον γὰρ ἀντιφέρεται τῷ οὐρανῷ κατὰ τὸν αὐτοῦ κύκλον), εὐλογον ἤδη ^h τὸ μὲν ἐγγυτάτῳ τῆς ἀπλῆς καὶ πρώτης περιφορᾶς ἐν πλείστῳ χρόνῳ διεῖναι τὸν αὐτοῦ κύκλον, τὸ δὲ πορρωτάτῳ ἐν ἐλαχίστῳ, τῶν ^{δ'} ἄλλων ⁱ αἰεὶ τὸ
 3 ἐγγύτερον ἐν πλείονι, τὸ δὲ πορρώτερον ἐν ἐλάττονι. Τὸ μὲν γὰρ ἐγγυτάτῳ μάλιστα κρατεῖται, τὸ δὲ πορρωτάτῳ πάντων ἥκιστα διὰ τὴν ἀπόστασιν· τὰ δὲ μεταξὺ κατὰ λόγον ἤδη τῆς ἀποστάσεως, ὥσπερ καὶ δεικνύουσιν οἱ μαθηματικοί.

11 Τὸ δὲ σχῆμα τῶν ^k ἀστρων ἐκάστου σφαιροειδὲς μάλιστ' ἂν τις ^l εὐλόγως ὑπολάβοι. Ἐπεὶ γὰρ δέδεικται ὅτι οὐ πεφύκασιν κινεῖσθαι δι' ^m αὐτῶν, ἢ δὲ φύσις οὐδὲν ἀλόγως οὐδὲ μάτην ποιεῖ, δῆλον ὅτι καὶ σχῆμα τοιοῦτον ⁿ ἀπέδωκε
 2 τοῖς ἀκινήτοις ^{δ'} ἥκιστα ἐστὶ κινήτικόν. Ἐκιστα δὲ κινήτικὸν ἢ σφαῖρα διὰ τὸ ^ο μηδὲν ^p ἔχειν ὄργανον πρὸς τὴν κίνησιν. Ὡστε ^q δῆλον ὅτι σφαιροειδῆ ἂν εἴη τὸν ὄγκον. Ἐτι ^{δ'} ὁμοίως μὲν ἅπαντα καὶ ἔν, ἢ δὲ σελήνη δείκνυται διὰ

^z ἂν ἦν] οἶον E. ^a δεῦρο] δεύτερον M. ^b ἕκαστα E.M., ἕκαστον αὐτῶν F. ^c κινεῖται E.H.L.M. ^d περὶ] πρὸς M. ^e ἀστρολογίας F. ^f περιφορὰν τοῦ οὐρανοῦ M. ^g τε om. F. ^h τὸ τὰ μὲν ἐγγύτατα F. ⁱ αἰεὶ τὸ ἐγγύτατον F, τὸ ἐγγύτερον αἰεὶ E.L. ^k ἀστέρων H. ^l ὑπολάβοι εὐλόγως F. ^m ἐαυτῶν F. ⁿ ἀποδέδωκε F. ^ο μὴ δὲ ἐν H. ^p ἔχειν ἐν ὄργανον M. ^q σφαιροειδῆ δηλονότι ἂν εἴη τὰ ἄστρα κατὰ τὸν ὄγκον H.

τῶν περὶ τὴν ὄψιν ὅτι σφαιροειδῆς· οὐ γὰρ ἂν ἐγένετο
 αὐξανομένη καὶ φθίνουσα τὰ μὲν πλείστα μνηοειδῆς ^r ἢ ἀμ-
 φίκυρτος, ἄπαξ δὲ διχότομος. Καὶ πάλιν διὰ τῶν ἀστρο-³
 λογικῶν, ὅτι οὐκ ἂν ἦσαν αἱ τοῦ ἡλίου ἐκλείψεις ^s μνηοειδεῖς.
^v Ὡστ' ^t εἴπερ ἐν τοιούτον, δῆλον ὅτι καὶ τὰλλα ἂν εἴη σφαι-
 ροειδῆ.

Δνοῖν ^δ ^v ἀπορίαιν οὔσαιν, περὶ ὧν εἰκότως ^w ἂν ^x ὅστις-^{1 2}
 οὖν ἀπορήσειε, πειρατέον λέγειν τὸ φαινόμενον, αἰδοῦς ἀξίαν
 εἶναι νομίζοντας τὴν προθυμίαν μᾶλλον ἢ θράσους, εἴ τις διὰ
 τὸ φιλοσοφίας ^y διψῆν καὶ μικρὰς εὐπορίας ἀγαπᾷ περὶ ὧν
 τὰς μεγίστας ἔχομεν ἀπορίας. ^z Ἔστι δὲ πολλῶν ὄντων
 τοιούτων οὐχ ἠκιστα θαυμαστόν, διὰ τίνα ποτ' αἰτίαν οὐκ
 αἰεὶ τὰ πλείον ἀπέχοντά τῆς πρώτης φορᾶς κινεῖται πλείους
^a κινήσεις, ἀλλὰ τὰ μεταξὺ πλείστας. Εὐλόγον γὰρ ^b ἂν ²
^c δόξειεν εἶναι τοῦ πρώτου σώματος μίαν κινουμένου φορὰν
 τὸ πλησιαίτατον ἐλαχίστας κινεῖσθαι κινήσεις, οἷον δύο, τὸ
^δ ἐχόμενον τρεῖς ἢ τινὰ ἄλλην τοιαύτην τάξιν. Νῦν δὲ
 συμβαίνει τούναντίον· ἐλάττους ^d γὰρ ἡλιος καὶ σελήνη κι-
 νοῦνται κινήσεις ἢ τῶν πλανωμένων ἀστρων ἕνια· καίτοι πορ-
 ρώτερον τοῦ μέσου καὶ πλησιαίτερον τοῦ πρώτου σώματος
^e εἰσιν αὐτῶν. Δῆλον δὲ τοῦτο περὶ ἐνίων καὶ τῆ ὄψει γέ-³
 γονεν· τὴν γὰρ ^f σελήνην ἐωράκαμεν διχότομον μὲν οὔσαν,
^g ὑπελθοῦσαν δὲ ^h τὸν ἀστέρα τὸν ⁱ Ἄρεος, καὶ ^k ἀποκρυ-
 φθέντα μὲν κατὰ τὸ μέλαν αὐτῆς, ἐξελθόντα δὲ κατὰ τὸ
^l φανὸν καὶ λαμπρόν. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ τοὺς ἄλλους
 ἀστέρας λέγουσιν ^m οἱ πάλαι τετηρηκότες ἐκ ⁿ πλείστων
 ἐτῶν Αἰγύπτιοι καὶ Βαβυλώνιοι, παρ' ὧν πολλὰς πίστεις

^r ἢ] καὶ F. ^s μνηοειδῆς M. ^t εἴπερ ἐστὶν ἐν F. ^v ἀποριῶν
 οὐσῶν F. ^w ἂν om. E. ^x ὅστισοῦν ante εἰκότως H. ^y διψᾶν M.
^z ἔτι F.H.L.M. ^a κινήσεις] φορὰς F. ^b ἂν om. H. ^c εἶναι
 δόξειε F.H.M. ^d γὰρ ὁ ἡλιος καὶ ἡ σ. κινεῖται F.H.M. ^e αὐτῶν
 εἰσὶν F. ^f σελήνην] ὕλην ἦν E. ^g ὑπεισελθοῦσαν F. ^h τῶν
 ἀστέρων τὸν τοῦ F.H.M. τῶν ἀστρων τοῦ L. ⁱ ἄρεως M. ^k ἀποκρυ-
 φέντα E. ^l φανερόν H. ^m οἱ παρατετηρηκότες F.H.M. ⁿ πλείστων
 αἰτωλῶν ἐτῶν F.

4 ἔχομεν περὶ ἐκάστου τῶν ἄστρων. Τοῦτό τε ^ο δὴ δικαίως ἀπορήσειεν ἂν τις, ^ρ καὶ διὰ τίνα ποτ' αἰτίαν ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ^q φορᾷ τοσοῦτόν ἐστιν ἄστρων πλήθος ὥστε τῶν ἀναριθμῆτων εἶναι δοκεῖν τὴν πᾶσαν τάξιν, ^τ τῶν δ' ἄλλων ἐν χωρὶς ἕκαστον, δύο ^ς δ' ἢ πλείω οὐ φαίνεται ἐν τῇ αὐτῇ ἐνδε-
 5 δεμένα φορᾷ. Περὶ ^τ δὴ τούτων ζητεῖν μὲν καλῶς ἔχει καὶ τὴν ἐπὶ ^ν πλείον σύνεσιν, καίπερ μικρὰς ^ω ἔχοντας ἀφορμὰς καὶ τοσαύτην ^χ ἀπόστασιν ἀπέχοντας τῶν περὶ αὐτὰ συμβαινόντων· ὅμως ^γ δ' ἐκ τῶν τοιούτων θεωροῦσιν οὐδὲν ἄλο-
 6 γον ἂν δόξειεν ^z εἶναι τὸ νῦν ἀπορούμενον. Ἄλλ' ἡμεῖς ὡς περὶ σωμάτων ^α αὐτῶν μόνον, καὶ μονάδων τάξιν μὲν ἐχόντων, ἀψύχων δὲ ^β πάμπαν, διανοούμεθα· δεῖ δ' ὡς μετεχόντων ὑπολαμβάνειν πράξεως καὶ ζωῆς· οὕτω γὰρ οὐθὲν ^ε δόξει
 7 παράλογον εἶναι τὸ συμβαῖνον. Ἔοικε γὰρ τῷ μὲν ἄριστα ἔχοντι ὑπάρχειν τὸ ^δ εὖ ἄνευ πράξεως, τῷ δ' ἐγγύτατα διὰ ὀλίγης καὶ μιᾶς, τοῖς δὲ ^ε πορρωτάτω διὰ πλειόνων, ὥσπερ ἐπὶ σώματος τὸ μὲν οὐδὲ γυμναζόμενον εὖ ^ε ἔχει, τὸ δὲ ^ε μικρὰ περιπατήσαν, ^η τῷ δὲ καὶ ^ι δρόμου δεῖ καὶ πάλης καὶ ^κ κινήσεως, πάλιν δ' ἑτέρῳ οὐδ' ὅποσαοῦν πονοῦντι τοῦτό γ'
 8 ἂν ἔτι ὑπάρξει τὰ γαθόν, ἀλλ' ἕτερόν τι. Ἔστι δὲ ^λ τὸ κατορθοῦν χαλεπὸν ἢ ^μ τὸ πολλὰ ἢ τὸ πολλάκις, οἶον μυρίους ἀστραγάλους ^ν Χίους ^ο βαλεῖν ἀμήχανον, ἀλλ' ἓνα ^ρ ἢ δύο ῥάον. Καὶ πάλιν ὅταν τοδὶ μὲν δέη τοῦδ' ἕνεκα ποιῆσαι, τοῦτο δ' ἄλλου καὶ τοῦτο ἑτέρου, ἐν μὲν ἐνὶ ^q ἢ ^τ δυσι ^ς ῥάον
 9 ἐπιτυχεῖν, ὅσῳ δ' ἂν διὰ πλειόνων, χαλεπότερον. Διὸ δεῖ

^ο δὴ om. E.M. ^ρ καὶ ὅτι διὰ M. ^q φορᾷ om. F. ^τ τῶν δ'] ἐπὶ δὲ τῶν F.H.M. ^ς δ'] τε L. ^τ δὴ] μὲν δὴ L, δὲ F.H. ^ν πλείον L, πλείω F. ^ω ἔχοντα ἀφορμὰς M, ἀφορμὰς ἔχοντας H. ^χ ἀπόστασιν om. L. ^γ δ' ἐκ τῶν τοιούτων] ἐκ τῶν δὲ E.L. ^z εἶναι om. F.M. ^α αὐτῶν μόνων F, μόνον αὐτῶν H.M. ^β πάντη M. ^ε δόξειεν εἶναι παράλογον H, παράλογον εἶναι δόξειε F, ἂν παράλογον εἶναι δόξειε M. ^δ εὖ om. E. ^ε πορρωτέρω M, πορρωτέρω E.L. ^ε ἔχειν E.L. ^ε μικρὰ καὶ π. M. ^η τὸ L. ^ι πάλης δεῖ καὶ δρόμου F.M, πάλης καὶ δρόμου L. ^κ κινήσεως F.M. ^λ τὸ om. E. ^μ τὸ πολλὰ] τὰ πολλὰ F.M. ^ν κώους H. et margo L, χίους ἢ κώους F.M. ^ο βάλλειν F. ^ρ ἢ] καὶ H. ^q ἢ] καὶ F.H.M. ^τ δύο M. ^ς ῥάδιον E.H.L.

^τνομίζειν καὶ τὴν τῶν ἀστρῶν πράξιν εἶναι τοιαύτην οἷα
περ ἢ τῶν ζώων ^νκαὶ φυτῶν· καὶ γὰρ ἐνταῦθα αἱ τοῦ ἀν-
θρώπου πλείοται πράξεις· πολλῶν γὰρ ^ωτῶν εὖ δύναται
τυχεῖν, ὥστε πολλὰ ^χπράττει, καὶ ἄλλων ἕνεκα. Τῷ δ'
^γὡς ἄριστα ἔχοντι οὐθὲν δεῖ πράξεως· ἔστι γὰρ ^zαὐτὸ ^aτὸ
οὐ ἕνεκα, ἢ δὲ πράξις αἰεὶ ^bἐστὶν ἐν δυσί, ὅταν καὶ οὐ ἕνεκα
ἦ καὶ τὸ τούτου ἕνεκα. Τῶν δ' ἄλλων ζώων ἐλάττους, τῶν ¹⁰
δὲ φυτῶν μικρά τις καὶ μία ἴσως· ἢ γὰρ ἐν τί ἐστὶν οὐ
τύχοι ἄν, ὥσπερ ^cκαὶ ἄνθρωπος, ^dἢ καὶ ^eτὰ πολλὰ πάντα
πρὸ ^fὁδοῦ ἐστὶ πρὸς τὸ ἄριστον. Τὸ μὲν οὖν ἔχει καὶ
μετέχει τοῦ ἀρίστου, τὸ δ' ἀφικνεῖται ἐγγὺς δι' ὀλίγων, τὸ
δὲ διὰ πολλῶν, τὸ δ' ^εοὐδ' ^hἐγχειρεῖ, ἀλλ' ἰκανὸν εἰς τὸ
ἐγγὺς τοῦ ἐσχάτου ἐλθεῖν, οἷον ⁱεἰ ὑγίεια τέλος. Τὸ μὲν ¹¹
^kδὴ αἰεὶ ὑγιαίνει, τὸ δ' ^lἰσχυανθέν, τὸ δὲ δραμὸν καὶ ἰσχυαν-
θέν, τὸ δὲ καὶ ἄλλο τι πράξαν τοῦ δραμεῖν ἕνεκα, ὥστε
πλείους αἱ κινήσεις. Ἐτερον δ' ἀδυνατεῖ πρὸς τὸ ὑγιᾶναι
ἐλθεῖν, ἀλλὰ πρὸς τὸ δραμεῖν μόνον ἢ ἰσχυανθῆναι· καὶ τού-
των θάτερον τέλος αὐτοῖς. Μάλιστα μὲν γὰρ ἐκείνου τυχεῖν
ἄριστον πάσι τοῦ τέλους· εἰ δὲ μή, ^mαἰεὶ ἄμεινόν ἐστὶν ⁿὅσῳ
ἂν ἐγγύτερον ἦ τοῦ ἀρίστου. Καὶ διὰ τοῦτο ἢ μὲν γῆ ὅλως ¹²
οὐ κινεῖται, τὰ δ' ἐγγὺς ὀλίγας κινήσεις· οὐ γὰρ ἀφικνεῖται
πρὸς τὸ ἐσχατον, ἀλλὰ ^oμέχρι ^pὅτου δύναται τυχεῖν τῆς
θειοτάτης ἀρχῆς. Ὁ δὲ πρῶτος οὐρανὸς εὐθὺς τυγχάνει διὰ
μιας κινήσεως. Τὰ δ' ^qἐν μέσῳ τοῦ πρώτου καὶ τῶν ἐσχά-
των ἀφικνεῖται μὲν, διὰ πλειόνων δ' ἀφικνεῖται κινήσεων.
Περὶ δὲ τῆς ἀπορίας ὅτι ^rκατὰ μὲν ^sτὴν πρώτην μίαν οὐσαν ¹³
φορὰν πολὺ πλῆθος συνέστηκεν ἀστρῶν, τῶν δ' ἄλλων χωρὶς
ἕκαστον ^tεἴληφεν ἰδίας κινήσεις, δι' ἓν μὲν ἂν τις πρῶτον

^τνομίζειν om. E. ^νκαὶ τῶν φυτῶν F. ^ωτῶν om. E. ^χπράτ-
τειν E.L. ^γὡς] ἴσως E. ^zαὐτῷ F.H.L. ^aτὸ om. E. ^bἐστὶν
om. F, ante αἰεὶ ponunt H.M. ^cκαὶ ὁ ἄνθρωπος F.H.M. ^dκαὶ ἦ E.
^eτὰ ἄλλα πολλὰ M, τὰ ἄλλα F, τὰλλα H. ^fὁδοῦς pr. E. ^εοὐδ'
om. E. ^hἐγχειρεῖ H. ⁱεἰ] εἰ ἦ H.M. ^kδὴ om. F.H.M.
^lἰσχυανθέν M. ^mαἰεὶ] γε H. ⁿὅσον F. ^oμέχρις F.H.L.M.
^pὅτου] οὐ L, om. E. ^qἐν τῷ μέσῳ E.M. ^rμὲν μετὰ F. ^sτὴν
om. pr. E. ^tἰδίας εἴληφε M.

εὐλόγως οἰηθείη τοῦθ' ὑπάρχειν· νοῆσαι γὰρ ^ν δεῖ τῆς ζωῆς
καὶ τῆς ἀρχῆς ἐκάστης πολλὴν ὑπεροχὴν εἶναι ^ω τῆς πρώτης
πρὸς τὰς ἄλλας, εἴη δ' ἂν ^χ ἥδε συμβαίνουσα κατὰ λόγον·
ἢ μὲν γὰρ πρώτη μία οὔσα πολλὰ κινεῖ τῶν σωμάτων ^γ τῶν
θείων, αἱ δὲ πολλαὶ οὔσαι ἐν μόνον ἐκάστη· τῶν γὰρ πλανω-
14 μένων ἐν ὁτιοῦν πλείους ^z φέρεται φοράς. Ταύτη τε οὖν
^a ἀνισάζει ἢ φύσις καὶ ποιεῖ τινὰ τάξιν, τῇ μὲν μιᾷ ^b φορᾷ
πολλὰ ^c ἀποδοῦσα σώματα, τῷ δ' ἐνὶ σώματι πολλὰς φοράς·
καὶ ἔτι διὰ ^d τόδε ἐν ἔχουσι σῶμα ^e αἱ ἄλλαι ^f φοραί, ὅτι
πολλὰ σώματ' ἀκινεῖσιν αἱ πρὸ τῆς τελευταίας καὶ τῆς ἐν
ἄστρον ἐχούσης· ἐν πολλαῖς γὰρ σφαιραῖς ἢ τελευταία
σφαῖρα ἐνδεδεμένη φέρεται, ἐκάστη δὲ σφαῖρα ^ε σῶμα τυγ-
15 χάνει ὄν. ^h Ἐκείνης ἂν οὖν ⁱ κοινὸν εἴη τὸ ἔργον· ^k αὕτη
μὲν γὰρ ἐκάστη ^l ἢ ^m ἰδίως φύσει φορά, ⁿ αὕτη δὲ οἶον ^o πρόσ-
κειται. Παντὸς δὲ πεπερασμένου σώματος πρὸς πεπερα-
σμένον ἢ δυνάμις ἐστίν. Ἄλλα περὶ μὲν τῶν τὴν ἐγκύκλιον
φερομένων κινήσιν ἄστρον εἴρηται ^p ποῖ' ἅττα κατὰ ^q τε τὴν
οὐσίαν ἐστὶ καὶ κατὰ τὸ σχῆμα, ^r καὶ περὶ τῆς φοράς καὶ
τῆς τάξεως αὐτῶν.

13 Λοιπὸν δὲ περὶ τῆς γῆς εἰπεῖν, ^s οὗ τε τυγχάνει κειμένη,
καὶ πότερον τῶν ἡρεμούντων ἐστὶν ἢ τῶν κινουμένων, καὶ περὶ
τοῦ σχήματος αὐτῆς. Περὶ μὲν οὖν τῆς θέσεως οὐ τὴν αὐτὴν
^t ἅπαντες ἔχουσι δόξαν, ἀλλὰ τῶν πλείστων ἐπὶ τοῦ μέσου
κεῖσθαι λεγόντων, ὅσοι τὸν ὅλον οὐρανὸν πεπερασμένον εἶναι
φασιν, ἐναντίως οἱ περὶ τὴν Ἰταλίαν, καλούμενοι δὲ Πυθα-
γόρειοι λέγουσιν· ἐπὶ μὲν γὰρ τοῦ μέσου πῦρ εἶναι φασί,
τὴν δὲ γῆν ἐν τῶν ἄστρον οὔσαν, κύκλῳ φερομένην περὶ τὸ
2 μέσον νύκτα τε καὶ ἡμέραν ποιεῖν. Ἔτι δ' ἐναντίαν ἄλλην

^ν δεῖ ζωῆς τῆς ἐκάστης καὶ τῆς ἀρχῆς π. Η. ^ω πρὸς τὰς ἄλλας τῆς
πρώτης F. ^χ ἥδε] ἢ E. ^γ τὸ θεῖον M. ^z φοράς φέρ. F. ^a ἂν
ἰσάζει τε ἢ φύσις καὶ ποιῆ L. ^b φορᾷ om. E. ^c ἀποδοῦσα F.H.
^d τόδε] τὸ E. ^e αἱ om. E. ^f σφαιραῖ F.H. ^ε σῶμα τι τυγχάνει E.H.
^h ἐκείναις E. ⁱ εἴη κοινὸν H, ἦν E. ^k αὕτη M. ^l ἢ om. F.
^m ἰδίως E. ⁿ αὐταὶ E. ^o πρόσκεινται E. ^p ὅποι' L. ^q τε
om. F.H.M. ^r καὶ περὶ] περὶ τε E.L. ^s ποῦ H. ^t ἔχουσιν ἅπαν-
τες F.H.M.

^v ταύτη κατασκευάζουσι γῆν, ἣν ἀντίχθονα ^w ὄνομα καλοῦσιν, οὐ πρὸς τὰ φαινόμενα τοὺς λόγους καὶ τὰς αἰτίας ζητοῦντες, ἀλλὰ πρὸς τινὰς ^x λόγους καὶ δόξας αὐτῶν τὰ φαινόμενα προσέλκοντες καὶ πειρώμενοι συγκοσμεῖν. Πολλοῖς δ' ^{αν} 3 καὶ ἑτέροις συνδόξειε μὴ δεῖν τῇ γῇ τὴν τοῦ μέσου χώραν ἀποδιδόναι, τὸ πιστὸν οὐκ ἐκ τῶν φαινομένων ἀθροῦσιν ἀλλὰ μᾶλλον ἐκ τῶν λόγων. Τῷ γὰρ τιμιωτάτῳ οἶονται προσήκειν τὴν ^y τιμιωτάτην ^z ὑπάρχειν χώραν, εἶναι δὲ πῦρ ^a μὲν γῆς τιμιώτερον, τὸ δὲ πέρασ ^b τῶν μεταξύ, τὸ δ' ἔσχατον καὶ ^c τὸ μέσον πέρασ ὥστ' ἐκ τούτων ἀναλογιζόμενοι οὐκ οἶονται ἐπὶ τοῦ μέσου ^d κείσθαι τῆς σφαίρας ^e αὐτήν, ἀλλὰ ^f μᾶλλον τὸ πῦρ. Ἔτι δ' οἱ ^g γε Πυθαγόρειοι καὶ διὰ ^h τὸ 4 μάλιστα προσήκειν φυλάττεσθαι τὸ κυριώτατον τοῦ παντός· τὸ δὲ μέσον εἶναι τοιοῦτον· ὁ Διὸς φυλακὴν ὀνομάζουσι, τὸ ταύτην ἔχον τὴν χώραν πῦρ, ὥσπερ τὸ μέσον ἀπλῶς λεγόμενον, καὶ τὸ τοῦ μεγέθους μέσον ⁱ καὶ τοῦ πράγματος ὄν μέσον καὶ τῆς φύσεως. Καίτοι καθάπερ ἐν τοῖς ζώοις οὐ ταυτὸν ^k τοῦ ζώου καὶ τοῦ σώματος ^l μέσον, οὕτως ὑποληπτόν μᾶλλον καὶ περὶ τὸν ὄλον οὐρανόν. Διὰ μὲν οὖν ταύ- 5 την τὴν αἰτίαν οὐθὲν αὐτοὺς δεῖ θορυβεῖσθαι περὶ τὸ πᾶν, οὐδ' εἰσάγειν φυλακὴν ^m ἐπὶ τὸ κέντρον, ἀλλ' ἐκεῖνο ζητεῖν τὸ μέσον, ποιὸν ⁿ τε καὶ ποῦ πέφυκεν. Ἐκεῖνο μὲν ^o γὰρ ἀρχὴ τὸ μέσον καὶ τίμιον, τὸ δὲ τοῦ τόπου μέσον ἔοικε ^p τελευτῇ μᾶλλον ἢ ἀρχῇ· τὸ μὲν γὰρ ὀριζόμενον τὸ μέσον, τὸ δ' ὀρίζον τὸ πέρασ. Τιμιώτερον δὲ τὸ περιέχον καὶ τὸ πέρασ ἢ τὸ περαινόμενον· τὸ μὲν γὰρ ὕλη τὸ δ' οὐσία τῆς συστάσεως ἐστίν. Περὶ μὲν οὖν τοῦ τόπου τῆς γῆς ταύτην ἔχουσί 6 τινες τὴν δόξαν, ὁμοίως δὲ καὶ ^q περὶ μονῆς καὶ κινήσεως· οὐ

^v ταύτην F. ^w ὄνομα om. F.H.M. ^x δόξας καὶ λόγους F.M. ^y τιμιωτέραν M. ^z ὑπάρχειν] εἶναι F, om. H. ^a γῆς μὲν H. ^b τῶν] τοῦ E. ^c τὸ om. E. ^d τῆς σφαίρας κείσθαι E.L. ^e αὐτῆς F.H. ^f μᾶλλον] μὴν pr. F. ^g γε] τε E, om. M. ^h τὸ] τοῦτο L. ⁱ καὶ τὸ τοῦ F.M. ^k τοῦ σώματος καὶ τοῦ ζώου M, τὸ τοῦ ζώου καὶ τὸ τοῦ σώματος H, τὸ τοῦ ζώου καὶ τοῦ σώματος L. ^l τὸ μέσον F. ^m ἐπὶ] περὶ pr. F. ⁿ τι E.H.M. ^o γὰρ om. F. ^p τελευτῇ—ἀρχῇ M. ^q περὶ om. F.

γὰρ τὸν αὐτὸν τρόπον ^Ὶ ἅπαντες ^Ί ὑπολαμβάνουσιν, ἀλλ' ὅσοι μὲν μὴδ' ἐπὶ τοῦ μέσου κείσθαι [῔] φασιν αὐτήν, κινεῖσθαι κύκλῳ περὶ τὸ μέσον, οὐ μόνον δὲ ταύτην, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀντίχθονα, καθάπερ εἶπομεν πρότερον. Ἐνίοις δὲ δοκεῖ καὶ πλείω [῕] σώματα τοιαῦτα ἐνδέχασθαι φέρεσθαι περὶ τὸ μέσον, ἡμῖν ^ῖ δὲ ἄδηλα διὰ τὴν ^ῗ ἐπιπρόσθησιν τῆς γῆς. Διὸ καὶ τὰς τῆς σελήνης ἐκλείψεις πλείους ἢ τὰς τοῦ ἡλίου γίγνεσθαι φασιν· τῶν γὰρ φερομένων ἕκαστον ἀντιφράττει αὐτήν, ^Ῐ ἀλλ' οὐ ^Ῑ μόνον τὴν γῆν. Ἐπεὶ γὰρ οὐκ ἔστιν ἡ γῆ κέντρον, ἀλλ' ἀπέχει τὸ ἡμισφαίριον αὐτῆς ὅλον, ^Ὶ οὐθὲν κωλύειν ^Ί οἴονται τὰ φαινόμενα συμβαίνειν ὁμοίως [῔] μὴ κατοικοῦσιν ἡμῖν ἐπὶ τοῦ κέντρου, ὥσπερ [῕] κἂν ^ῖ εἰ ἐπὶ ^ῗ τοῦ μέσου ἦν ἡ γῆ· οὐθὲν γὰρ ^Ῐ οὐδὲ νῦν ποιεῖν ἐπίδηλον τὴν ἡμίσειαν ^Ῑ ἀπέχοντας ἡμᾶς διάμετρον. Ἐνιοὶ δὲ ^Ὶ καὶ κειμένην ἐπὶ τοῦ κέντρου φασὶν αὐτὴν ^Ί ἴλλεσθαι περὶ τὸν διὰ παντὸς [῔] τεταγμένον πόλον, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραπται. Παραπλησίως δὲ καὶ περὶ τοῦ [῕] σχήματος ἀμφισβητεῖται· τοῖς μὲν γὰρ ^ῖ δοκεῖ εἶναι σφαιροειδῆς, τοῖς δὲ πλατεῖα καὶ τὸ σχῆμα τυμπανοειδῆς· ποιοῦνται δὲ τεκμήριον ὅτι δύνων καὶ ἀνατέλλων ὁ ἥλιος εὐθείαν ^ῗ καὶ οὐ περιφερῆ τὴν ἀπόκρυσιν φαίνεται ποιούμενος ὑπὸ τῆς γῆς, ὡς δέον, εἶπερ ἦν σφαιροειδῆς, περιφερῆ ^Ῐ γίνεσθαι τὴν ἀποτομήν, οὐ προσλογιζόμενοι τό τε ἀπόστημα τοῦ ἡλίου πρὸς τὴν γῆν καὶ τὸ τῆς περιφερείας μέγεθος, ὡς ἐν τοῖς φαινομένοις μικροῖς κύκλοις ^Ῑ εὐθεία φαίνεται πόρρωθεν. Διὰ μὲν οὖν ταύτην τὴν φαντασίαν οὐδὲν ^Ὶ αὐτοὺς ἀπιστεῖν δεῖ μὴ κυκλοτερῆ τὸν ὄγκον εἶναι τῆς γῆς· ἀλλ' ἔτι προστιθέασι, καὶ φασὶ διὰ τὴν ἡρε-

^Ὶ πάντες F.H.M. ^Ί λαμβάνουσιν E. [῔] φασιν αὐτὴν κινεῖσθαι om. E. [῕] τοιαῦτα σώματα F. ^ῖ δὲ om. E.H.L. ^ῗ ἐπιπρόσθησιν E.L. ^Ῐ μόνην L. ^Ῑ οὐθὲν] ὅθεν M. ^Ὶ οἶον τε (supra positis ai) H. ^Ί μὴ] καὶ μὴ L. [῔] κἂν] καὶ H. [῕] εἰ om. E.L.M. ^ῖ τοῦ om. M. ^ῗ οὔτε E. ^Ῐ ἀπέχόντων τῆς διαμέτρου F.M., ἀπέχον τῶν τῆς διαμέτρου H. ^Ῑ καὶ om. F. ^Ὶ ἴλλεσθαι καὶ κινεῖσθαι M., εἰλείσθαι καὶ κινεῖσθαι E.F., εἰλείσθαι H.L. ^Ί τεταγμένον M. [῔] σχήματος αὐτῆς ἀμφ. F. [῕] εἶναι δοκεῖ F.H.M. ^ῖ καὶ] ἀλλ' F.H.M. ^ῗ τὴν ἀποτομήν γίνεσθαι F. ^Ῐ αὐτοῖς F.

μίαν ἠ αναγκαῖον τὸ σχῆμα τοῦτ' ἔχειν αὐτήν. Καὶ γὰρ ῥ δὴ οἱ περὶ τῆς κινήσεως καὶ τῆς μονῆς εἰρημένοι τρόποι πολλοὶ τυγχάνουσιν. Τὸ μὲν οὖν ἀπορηῆσαι πᾶσιν ἀναγκαῖον 11 ἐπελθεῖν· τάχα γὰρ ἰ ἀλυποτέρας διανοίας τὸ μὴ θαυμάζειν πῶς ποτὲ μικρὸν μὲν μόριον τῆς γῆς, ἰ ἂν μετεωρισθὲν ἀφεθῆ, φέρεται καὶ μένειν οὐκ ἐθέλει, καὶ τὸ πλεῖον αἰεὶ θάπτον, πᾶσαν δὲ τὴν γῆν εἴ τις ῥ ἀφείη μετεωρίσας, οὐκ ἂν φέροιτο. Νῦν δ' ἡρεμεῖ τοσοῦτον βᾶρος. Ἐλλὰ μὴν ῥ καὶ εἴ τις τῶν φερομένων μορίων αὐτῆς, πρὶν πεσεῖν, ῥ ὑφαιροίη τὴν γῆν, οἰσθήσεται κάτω μηθενὸς ἀντερείσαντος. Ὡστε τὸ μὲν ἀπο- 12 ρεῖν εἰκότως ἕγένετο φιλοσόφημα πᾶσιν· τὸ δὲ ῥ τὰς περὶ ἰ τούτου λύσεις μὴ μᾶλλον ἀτόπους εἶναι δοκεῖν τῆς ἀπορίας θαυμάσειεν ἂν τις. Οἱ μὲν γὰρ διὰ ταῦτα ἄπειρον τὸ κάτω τῆς γῆς εἶναι φασιν, ῥ ἐπ' ἄπειρον αὐτὴν ἐρριζῶσθαι λέγοντες, ὥσπερ Ξενοφάνης ὁ Κολοφώνιος, ἵνα μὴ πράγματ' ῥ ἔχῃσι ζητοῦντες τὴν αἰτίαν· διὸ καὶ Ἐμπεδοκλῆς οὕτως ἐπέπληξεν, εἰπὼν ῥ ὡς

Εἴ περ ἀπείρονα γῆς τε βάθη καὶ δαψιλὸς αἰθήρ,

ὡς διὰ πολλῶν ῥ δὴ ῥ γλώσσης ῥ ῥήθεντα ματαίως

ῥ ἐκκέχυται στομάτων, ὀλίγον τοῦ παντὸς ῥ ἰδόντων.

Οἱ δ' ἐφ' ὕδατος κείσθαι. Τοῦτον ῥ γὰρ ἀρχαιότατον παρει- 13 λήφामεν τὸν λόγον, ῥ ὄν ῥ φασιν εἰπεῖν ῥ Θαλῆν τὸν Μιλήσιον, ὡς διὰ τὸ πλωτὴν εἶναι μένουσαν ὥσπερ ξύλον ῥ τι τοιοῦτον ἕτερον (καὶ γὰρ τούτων ἐπ' αἶρος μὲν οὐθὲν πέφυκε μένειν, ἀλλ' ἐφ' ὕδατος), ὥσπερ οὐ τὸν αὐτὸν λόγον ὄντα περὶ τῆς γῆς καὶ τοῦ ὕδατος τοῦ ὀχοῦντος τὴν γῆν· οὐδὲ γὰρ τὸ ὕδωρ πέφυκε μένειν μετέωρον, ῥ ἀλλ' ἐπὶ τινός ἐστιν. Ἐπι δ' ὥσπερ ἀῖρ ὕδατος κουφότερον, καὶ γῆς ὕδωρ, ὥστε 14 πῶς ῥ οἶόν τε τὸ κουφότερον κατωτέρω ῥ κείσθαι τοῦ βαρυ-

ῥ ἀνάγκη F. ῥ δὴ om. E.L. ῥ ἀλογωτέρας M. et rc. F. et γρ. E.

ῥ ἰ ἂν F.H.M. ῥ ἀφίη H, ἀφίει L. ῥ κᾶν H.L.M. ῥ ὑφαιροῖ H.

ῥ ἐγένετο F. ῥ περὶ τὰς E.L. ῥ τούτων M. ῥ ἐπ'—λέγοντες om. E.L.

ῥ ἔχῃσι om. M. ῥ ὡς om. E.L. ῥ δὴ om. M. ῥ γλώσση E.

ῥ ἐκκέχυται F. ῥ εἰδόντων H. ῥ γὰρ om. E. ῥ ὄν om. E. ῥ φασὶ

μὲν εἰπεῖν H.M. ῥ τὸν θαλῆν F. ῥ ἀλλ' ἐπὶ τινος] ἐπὶ τινος δέ E.

ῥ οἶονται E.F. ῥ κείσθαι post φύσιν F.

τέρου τὴν φύσιν; Ἔτι δ' εἶπερ ὅλη πέφυκε μένειν ἐφ' ὕδα-
 τος, δῆλον ὅτι καὶ τῶν μορίων ^d ἕκαστον· νῦν δ' οὐ φαίνεται
 τοῦτο γιγνόμενον, ἀλλὰ τὸ τυχὸν ^e μόριον φέρεται εἰς βυθόν,
 καὶ θάπτει τὸ μείζον. Ἄλλ' εἰκόσασι μέχρι τινὸς ζητεῖν,
 15 ἀλλ' οὐ μέχρι περ οὐ δυνατὸν τῆς ἀπορίας. Πᾶσι γὰρ ἡμῖν
 τοῦτο σύνηθες, μὴ πρὸς τὸ πρᾶγμα ποιεῖσθαι τὴν ζήτησιν
 ἀλλὰ πρὸς τὸν τᾶναντία λέγοντα· καὶ γὰρ ^f αὐτὸς ἐν αὐτῷ
 ζητεῖ μέχρι περ ἂν οὐ ^g μηκέτι ^h ἔχει ἀντιλέγειν αὐτὸς αὐτῷ.
 Διὸ δεῖ τὸν μέλλοντα ⁱ καλῶς ζητήσῃ ἐνστατικὸν εἶναι διὰ
 τῶν ^k οἰκείων ἐνστάσεων τῷ γένει, τοῦτο δ' ἐστὶν ἐκ τοῦ
 16 πάσας τεθεωρηκέναι τὰς διαφοράς. Ἀναξιμένης δὲ καὶ Ἀναξ-
 αγόρας καὶ Δημόκριτος τὸ πλάτος ^l αἴτιον εἶναι φασὶ τοῦ
 μένειν αὐτὴν. ^m Οὐ γὰρ τέμνειν ἀλλ' ⁿ ἐπιπωματίζει τὸν
 ἀέρα ^o τὸν κάτωθεν, ^p ὅπερ φαίνεται τὰ πλάτος ἔχοντα τῶν
 σωμάτων ποιεῖν· ταῦτα ^q γὰρ καὶ πρὸς τοὺς ἀνέμους ^r ἔχει
 δυσκινήτως διὰ τὴν ἀντέρεισιν. Ταῦτο δὲ τοῦτο ^s ποιεῖν τῷ
 πλάτει ^t φασὶ τὴν γῆν πρὸς τὸν ὑποκείμενον ἀέρα· τὸν δ'
 οὐκ ^v ἔχοντα μεταστῆναι τόπον ἰκανὸν ^w ἀθρόον τῷ κάτωθεν
 17 ἡρεμεῖν, ὥσπερ τὸ ἐν ταῖς κλεψύδραις ὕδωρ. Ὅτι δὲ δύναται
 πολὺ βάρος φέρειν ἀπολαμβανόμενος ^x καὶ μένων ὁ ἀήρ, τε-
 κμήρια πολλὰ λέγουσιν. Πρῶτον μὲν ^y οὖν εἰ μὴ πλατὺ τὸ
 σχῆμα τῆς γῆς ἐστὶ, διὰ τοῦτο μὲν οὐκ ἂν ^z ἡρεμοί. Καίτοι
 τῆς μονῆς οὐ τὸ πλάτος ^a αἴτιον ἐξ ὧν λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ
 μέγεθος μᾶλλον. Διὰ γὰρ τὴν στενοχωρίαν οὐκ ἔχων τὴν
 πάροδον ὁ ἀήρ μένει διὰ ^b τὸ πλῆθος· πολὺς δ' ^c ἐστὶ διὰ τὸ
 ὑπὸ μεγέθους πολλοῦ ^d ἀπολαμβάνεσθαι τοῦ τῆς γῆς.
 Ὡστε τοῦτο μὲν ^e ὑπάρξει, κἂν σφαιροειδῆς μὲν ^f ἢ γῆ ^η,

^d ἕκαστον αὐτῆς. νῦν E.H.L. ^e φέρεται μόριον F. ^f οὗτος L.
^g μηδὲν H. ^h ἔχει L. ⁱ καλῶς ζητήσῃ om. pr. E. ^k οἰκείως E.H.M.
^l αἴτιον τοῦ μένειν αὐτὴν φασιν F. ^m οὐδὲ γὰρ M. ⁿ ἐπιπωματίζειν pr. E.
^o τὸν post ἀέρα om. E. ^p ὥσπερ H. ^q γὰρ om. F. ^r δυσκινήτως
 ἔχει F. ^s ποιεῖν ante τὴν F.H. ^t φασὶ om. E. ^v ἔχοντά που μ. L.
^w ἀθρόως F.M, ἀθρόω E.L. ^x καὶ—ἀήρ om. F, ὁ om. M. ^y οὖν
 om. E.L. ^z ἡρεμεῖ M, ἡρεμοίη F. ^a αἴτιον] μόνον αἰτιόν ἐστιν F.M.
^b τὸ om. E.L. ^c ἐστὶν ὁ ἀήρ διὰ F.H.M. ^d ἀπολαμβάνεσθαι F.H.M.
^e ὑπάρχει F, ὑπάρξει H. ^f ἢ γῆ om. E.M, post ἢ posit L.

τηλικαίτη δὲ τὸ μέγεθος· ἔμενεί γὰρ κατὰ τὸν ἐκείνων λό-
 γον. Ὀλως δὲ πρὸς ἡ γε τοὺς οὕτω λέγοντας περὶ τῆς 18
 κινήσεως ἰ οὐ περὶ κ μερῶν ἐστὶν ἡ ἀμφισβήτησις, ἀλλὰ περὶ
 ἰ ὅλου τινὸς καὶ παντός. Ἐξ ἀρχῆς γὰρ διοριστέον πότερον
 ἐστὶ ἢ τις τοῖς σώμασι φύσει κινήσις ἢ οὐδεμία, καὶ πότερον
 φύσει μὲν οὐκ ἔστι, βία δ' ἔστιν. Ἐπεὶ δὲ περὶ τούτων
 διώρισταί πρότερον ὅσα κατὰ τὴν παρούσαν δύναμιν ἢ εἴχο-
 μεν, χρηστέον ὡς ὑπάρχουσιν. Εἰ γὰρ μηδεμία ὁ φύσει 19
 κινήσις ἐστὶν αὐτῶν, ῥ οὐδὲ βίαιος ῥ ἔσται· εἰ ῥ δὲ μὴ ἐστὶ
 μήτε φύσει μήτε βία, ὅλως οὐδὲν κινηθήσεται· περὶ ῥ γὰρ
 τούτων ὅτι ἀναγκαῖον συμβαίνειν, διώρισταί πρότερον, καὶ
 πρὸς τούτοις ὅτι οὐδ' ἡρεμεῖν ἐνδέχεται· ὥσπερ ῥ γὰρ κινήσις
 ὑπάρχει ἢ βία ἢ φύσει, οὕτω καὶ ἡρεμία. Ἀλλὰ μὴν εἰ ῥ γέ 20
 ἐστὶ ῥ κινήσις τις κατὰ φύσιν, οὐκ ἂν ἢ βίαιος εἴη φορὰ μόνον
 οὐδ' ἡρέμησις· ὥστ' εἰ βία νῦν ἢ γῆ μένει, καὶ ῥ συνήλθεν ἐπὶ
 τὸ μέσον φερομένη διὰ τὴν δίνησιν· ταύτην γὰρ τὴν αἰτίαν
 ῥ πάντες λέγουσιν ἐκ τῶν ἐν τοῖς ῥ ὑγροῖς καὶ περὶ τὸν ἀέρα
 συμβαινόντων· ἐν τούτοις γὰρ αἰεὶ φέρεται τὰ μείζω καὶ τὰ
 βαρύτερα πρὸς τὸ μέσον τῆς δίνης. Διὸ ῥ δὴ ῥ καὶ τὴν γῆν 21
 πάντες ὅσοι τὸν οὐρανὸν γεννῶσιν, ἐπὶ τὸ μέσον ῥ συνελεῖν
 φασίν· ὅτι δὲ μένει, ζητοῦσι τὴν αἰτίαν, καὶ λέγουσιν οἱ μὲν
 τοῦτον τὸν τρόπον, ὅτι τὸ ῥ πλάτος καὶ τὸ μέγεθος αὐτῆς
 αἴτιον, οἱ δ' ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς, τὴν τοῦ οὐρανοῦ φορὰν
 κύκλῳ περιθέουσιν καὶ ῥ θάττον φερομένην ῥ τὴν τῆς γῆς
 φορὰν κωλύειν, καθάπερ τὸ ἐν τοῖς κυάθοις ὕδωρ· καὶ γὰρ
 τοῦτο κύκλῳ τοῦ κυάθου φερομένου πολλάκις κάτω τοῦ χαλ-
 κοῦ ῥ γινόμενον ὅμως οὐ φέρεται κάτω πεφυκὸς φέρεσθαι διὰ
 τὴν αὐτὴν αἰτίαν. Καίτοι μήτε τῆς δίνης ῥ κωλυούσης μήτε 22

ῥ μένει E.F.L. ἡ γε om. E.H.L. ἰ οὐδὲ E. κ μορίων E.L.
 ἰ τινος ὅλου F. ἢ τις om. E.L. ἢ ἔχομεν H. ὁ φυσική E.L.
 ῥ οὐδ' ἢ E.L. ῥ ἐστὶν H. ῥ δέ] γὰρ M. ῥ γὰρ] τε γὰρ δὴ H.M.
 ῥ γὰρ] γὰρ καὶ F.M, om. E. ῥ γέ] μὴ L, om. E. ῥ τις κινήσις M.
 ῥ συνήλθεν M. ῥ ἅπαντες H, πάντες ante γὰρ L. ῥ ὑγροῖς φερομένων
 καὶ F.H.M. ῥ δὴ om. F.H.M. ῥ καὶ om. E. ῥ συνελεῖν F. ῥ πλά-
 τος αὐτῆς καὶ E. ῥ θάττω L. ῥ τὴν] ἢ τὴν E.F. ῥ γιγνομένου L.M.
 ῥ κωλύσης F.

τοῦ πλάτους, ἀλλ' ὑπελθόντος τοῦ ἀέρος, ποῖ ποτ' οἰσθή-
 σεται; Πρὸς μὲν γὰρ τὸ μέσον ⁱ βία, καὶ μένει ^k βία· κατὰ
 φύσιν δέ ^l γε ἀναγκαῖον εἶναι τινα αὐτῆς φοράν. Αὕτη οὖν
 πρότερον ἄνω ἢ κάτω, ἢ ποῦ ἐστίν; Εἶναι μὲν γὰρ τινα ἀναγ-
 καῖον· εἰ ^m δὲ μηδὲν μᾶλλον κάτω ἢ ἄνω, ὁ δ' ἄνω ἀήρ μὴ
 κωλύει τὴν ἄνω φοράν, οὐδ' ἂν ὁ ὑπὸ ⁿ τῇ γῆ κωλύοι τὴν
 κάτω· τὰ γὰρ αὐτὰ τῶν αὐτῶν ἀναγκαῖον εἶναι αἷτια τοῖς
 23 αὐτοῖς. Ἔτι δὲ πρὸς ^o Ἐμπεδοκλέα καὶ ἐκείνός τις ^p εἶπειεν.
 Ὅτε γὰρ τὰ στοιχεῖα ^q διεισθῆκει χωρὶς ὑπὸ τοῦ νείκους, τίς
^r ἢ αἰτία τῇ γῆ τῆς μονῆς ἦν; Οὐ γὰρ δὴ καὶ τότε αἰτιάσεται
 τὴν δίνην. Ἄτοπον δὲ καὶ τὸ μὴ συννοεῖν ὅτι πρότερον μὲν
 διὰ τὴν δίνην ἐφέρετο τὰ μόρια τῆς γῆς πρὸς τὸ μέσον·
 νῦν ^s δὲ διὰ τίν' αἰτία πάντα τὰ βάρους ἔχοντα φέρεται πρὸς
 αὐτήν; Οὐ γὰρ ἢ γε ^t δίνη πλησιάζει πρὸς ἡμᾶς. Ἔτι δὲ
 καὶ τὸ πῦρ ἄνω φέρεται διὰ τίν' αἰτίαν; Οὐ ^v γὰρ διὰ γε
 τὴν δίνην. Εἰ δὲ τοῦτο φέρεσθαι πού πέφυκεν, δῆλον ὅτι
 24 καὶ τὴν γῆν οἰητέον. Ἄλλὰ μὴν οὐδὲ τῇ δίνῃ γε τὸ βαρὺ
 καὶ ^w τὸ κούφον ὄρισται, ἀλλὰ τῶν πρότερον ὑπαρχόντων
 βαρέων καὶ κούφων τὰ μὲν εἰς τὸ μέσον ἔρχεται, τὰ δ' ἐπι-
 πολάζει διὰ τὴν ^x κίνησιν. Ἦν ἄρα καὶ πρὶν γενέσθαι τὴν
^y δίνην βαρὺ τε καὶ κούφον, ἂ τίνι ^z διώριστο καὶ πῶς ^a ἐπε-
 φύκει φέρεσθαι ἢ ποῦ; Ἀπίρου γὰρ ὄντος ἀδύνατον εἶναι
^b ἄνω ἢ κάτω, διώρισται δὲ τούτοις τὸ βαρὺ ^c καὶ κούφον.
 25 Οἱ μὲν οὖν πλείστοι περὶ τὰς αἰτίας ταύτας διατρίβουσιν·
 εἰσὶ δὲ τινες οἱ διὰ τὴν ὁμοιότητά φασιν αὐτὴν μένειν, ὥσπερ
 τῶν ἀρχαίων Ἀναξίμανδρος· μᾶλλον μὲν γὰρ οὐθὲν ἄνω ἢ
 κάτω ἢ εἰς τὰ πλάγια φέρεσθαι ^d προσήκει ^e τὸ ἐπὶ τοῦ
 μέσου ἰδρυμένον καὶ ὁμοίως πρὸς τὰ ἔσχατα ἔχον· ἅμα δ'

ⁱ βία ἦλθε καὶ H. ^k βία] καὶ E. ^l γε om. E.L. ^m δὴ E. ⁿ τὴν
 γῆν H. ^o ἔμπ. κάκεινο τις ἂν F.H.M. ^p εἶποι F.H.L.M. ^q ἰσθῆκει E.
^r ἢ om. E.L. ^s δὲ δὴ διὰ L. ^t δίνησις F.M. ^v γὰρ δὴ γε διὰ F.
^w τὸ post καὶ om. E.L. ^x δίνην M. ^y δίνην τὸ μὲν βαρὺ τὸ δὲ κού-
 φον F.H.M. ^z διώρισται F.H.L. ^a πέφυκε H. ^b ἄνω ἢ] τὸ ἄνω
 καὶ τὸ F.H.M. ^c καὶ τὸ κούφον F.H.L.M. ^d προσήκει F.M. ^e τὸ
 om. E.

ἀδύνατον εἰς [†] τὰναντία ποιεῖσθαι τὴν κίνησιν· ὥστ' ἐξ ἀνάγκης μένειν. Τοῦτο δὲ λέγεται κομψῶς μὲν, οὐκ ἀληθῶς δέ· 26 κατὰ γὰρ τοῦτον τὸν λόγον ἀναγκαῖον ἅπαν, ὅ τι ἂν τεθῆ ἐπὶ τοῦ μέσου, μένειν, ὥστε καὶ τὸ πῦρ ἠρεμήσει· τὸ γὰρ εἰρημένον οὐκ ἰδιόν [‡] ἐστὶ τῆς γῆς. Ἄλλὰ ^h μὴν ⁱ οὐδ' ἀναγκαῖον οὐ γὰρ μόνον φαίνεται ^k μένουσα ἐπὶ τοῦ μέσου, ἀλλὰ καὶ ^l φερομένη ^m πρὸς τὸ μέσον. Ὅπου γὰρ ὅτιοῦν φέρεται 27 ⁿ μέρος αὐτῆς, ἀναγκαῖον ἐνταῦθα φέρεσθαι ^o καὶ τὴν ὄλην· οὐ δὲ ^p φέρεται κατὰ φύσιν, καὶ ^q μένει ^r ἐνταυθοῖ κατὰ φύσιν. Οὐκ ἄρα διὰ τὸ ὁμοίως ἔχειν πρὸς τὰ ἔσχατα· τοῦτο μὲν γὰρ πᾶσι κοινόν, τὸ δὲ φέρεσθαι πρὸς τὸ μέσον ἰδιον τῆς γῆς. Ἄτοπον δὲ καὶ τοῦτο μὲν ζητεῖν, διὰ τί ποτε μένει ἢ γῆ ἐπὶ τοῦ μέσου, τὸ δὲ πῦρ μὴ ζητεῖν διὰ τί ἐπὶ τοῦ ἐσχάτου. Εἰ μὲν γὰρ κἀκεῖνφ φύσει τόπος ὁ ἔσχατος, δῆλον 28 ὅτι ἀναγκαῖον εἶναι τινα καὶ τῇ γῆ φύσει τόπον· εἰ δὲ ^s μὴ ταύτῃ οὗτος ὁ τόπος, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνάγκην ^t μένει ^v τὴν τῆς ὁμοιότητος, ὥσπερ ὁ περὶ τῆς τριχῶς λόγος τῆς ἰσχυρῶς μὲν ὁμοίως δὲ πάντῃ τεινομένης, ὅτι οὐ διαρραγήσεται, καὶ τοῦ ^w πεινῶντος καὶ διψῶντος σφόδρα μὲν ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἐδωδίμων καὶ ποτῶν ἴσον ἀπέχοντος (καὶ γὰρ τοῦτον ἠρεμεῖν ἀναγκαῖον), ζητητέον αὐτοῖς περὶ τῆς τοῦ πυρὸς μονῆς ἐπὶ τῶν ἐσχάτων. Θαυμαστὸν δὲ καὶ τὸ περὶ ^x μὲν τῆς μονῆς 29 ζητεῖν, περὶ δὲ τῆς φορᾶς αὐτῶν μὴ ζητεῖν, διὰ ^y τίν' αἰτίαν τὸ μὲν ἄνω φέρεται τὸ ^z δ' ἐπὶ τὸ μέσον μηδενὸς ἐμποδίζοντος. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ^a ἀληθές ἐστὶ τὸ λεγόμενον. Κατὰ συμβεβηκὸς μέντοι ^b τοῦτ' ἀληθές, ὡς ἀναγκαῖον μένειν ἐπὶ τοῦ μέσου ^c πᾶν ^φ μὴθὲν μᾶλλον δεῦρο ἢ δεῦρο κινεῖσθαι προσήκει. Ἄλλὰ ^d διὰ γε τοῦτον τὸν λόγον οὐ μενεῖ ἀλλὰ

[†] τὸ ἐναντίον E.L. [‡] ἐστὶ] ἐπὶ E. ^h μὴν om. H. ⁱ οὐκ E.L. ^k ἐπὶ τοῦ μέσου μένουσα M. ^l φερομένη—ὅτιοῦν om. pr. E. ^m πρὸς] ἐπὶ F. ⁿ μόριον E.L. ^o καὶ om. E. ^p φέρεται τι κατὰ H. ^q μένειν M. ^r ἐνταῦθα F.H.M. ^s μὴδὲ M, μήτε L, οὐδὲ E. ^t μένειν L. ^v τὴν om. F.H. ^w διψῶντος καὶ πεινῶντος F.H.M. ^x μὲν om. E. ^y τινα ποτὲ αἰτίαν H. ^z δ'] δὲ κάτω F. ^a ἀληθές γε ἐστὶ F. ^b τοῦτ'] τὸ E, τοῦτὸ γε H.M. ^c πᾶν φ] παρὰ pr. E. ^d γε διὰ H.

- 30 κινήθησεται, οὐ μέντοι ὅλον ἀλλὰ εἰ διεσπασμένον. Ὁ γὰρ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ πυρός· ἀνάγκη γὰρ ^ε τεθέν ^ε μένειν ὁμοίως ὥσπερ τὴν γῆν· ὁμοίως γὰρ ἔξει πρὸς τῶν σημείων τῶν ἐσχάτων ὅτιοῦν· ἀλλ' ὅμως οἰσθήσεται ἀπὸ τοῦ μέσου, ὥσπερ καὶ φαίνεται φερόμενον, ἂν μὴ τι κωλύη, πρὸς τὸ ἐσχάτον· πλὴν οὐχ ὅλον πρὸς ἓν σημεῖον (τοῦτο γὰρ ἀναγκαῖον μόνον συμβαίνειν ἐκ τοῦ λόγου τοῦ περὶ τῆς ὁμοιότητος) ἀλλὰ τὸ ἀνάλογον μῶριον πρὸς τὸ ἀνάλογον τοῦ ἐσχάτου, λέγω δ' οἶον τὸ τέταρτον μέρος πρὸς ^η τὸ τέταρτον μέρος τοῦ περιέχοντος· οὐθὲν γὰρ στιγμὴ τῶν σω-
- 31 μάτων ἐστίν. Ὡσπερ δὲ καὶ ἐκ μεγάλου ^ι συνελθοῖ πυκνούμενον εἰς ἐλάττω τόπον, οὕτω καὶ ἐξ ἐλάττονος εἰς ^κ μείζω μανότερον γιγνόμενον· ὥστε καὶ ἡ γῆ τοῦτον τὸν τρόπον ἐκινεῖτο ἀπὸ τοῦ μέσου διὰ γε τὸν τῆς ὁμοιότητος λόγον, εἰ μὴ φύσει ^ι τῆς γῆς ^μ οὗτος τόπος ἦν. Ὅσα μὲν οὖν τυγχάνει περὶ τε τοῦ σχήματος αὐτῆς ^ν ὑπολαμβανόμενα καὶ περὶ τόπου καὶ μονῆς καὶ κινήσεως, σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν.
- 14 Ἡμεῖς δὲ λέγωμεν πρῶτον πότερον ἔχει κίνησιν ἢ μένει· καθάπερ ^ο γὰρ εἶπομεν, οἱ μὲν αὐτὴν ἐν τῶν ^ρ ἄστρον ποιούσιν, οἱ δ' ἐπὶ τοῦ μέσου θέντες ^ρ ἴλλεσθαι καὶ κινεῖσθαι ^ρ φασὶ περὶ τὸν ^σ πόλον μέσον. Ὅτι δ' ἐστὶν ἀδύνατον, δῆλον λαβοῦσιν ἀρχὴν ὡς εἶπερ φέρεται εἶτ' ἐκτὸς οὐσα τοῦ μέσου εἶτ' ἐπὶ τοῦ μέσου, ἀναγκαῖον αὐτὴν ^τ βίᾳ κινεῖσθαι ταύτην τὴν κίνησιν· οὐ γὰρ αὐτῆς γε τῆς γῆς ^υ ἐστίν· καὶ γὰρ ἂν τῶν μορίων ἕκαστον ταύτην εἶχε τὴν φορὰν· νῦν δ' ἐπ' εὐθείας πάντα φέρεται πρὸς τὸ μέσον. Διόπερ οὐχ οἶόν τ' αἰδίον εἶναι, βίαίον ^ω γ' οὖσαν καὶ παρὰ φύσιν· ἡ δέ ^ξ γε ^ζ τοῦ κόσμου τάξις αἰδιδός ^υ ἐστίν. Ἐπι πάντα τὰ φερόμενα ^ζ τὴν φορὰν τὴν ἐγκύκλιον ὑπολειπόμενα φαίνεται καὶ κινού-
- ^ε διασπώμενον F.H.M. ^ε τεθέντος F.H.M. ^ε μένειν μὲν ὁμοίως H. ^η τὸ om. E. ^ι συνελθῆ L. ^κ μείζων F. ^ι τῇ γῆ F. ^μ οὗτος ὁ τόπος H.L., ὁ τόπος οὗτος M., ὁ τόπος F. ^ν ὑπολαμβανομένου M. ^ο γὰρ om. E. ^ρ ἄστρον εἶναι π. E.L. ^ρ εἰλεῖσθαι H, om. F. ^ρ φασὶν ante ὅτι δ' ἐστὶν F. ^σ μέσον πόλον F.H.M. ^τ κινεῖσθαι βίᾳ H. ^υ ἐστὶν ἡ κίνησις· καὶ L. ^ω γ' τε F.H. ^ξ γε om. H. ^υ ἐστὶν om. E.L. ^ζ τὴν φορὰν om. E.

μενα πλείους μιάς ^a φορᾶς ἔξω τῆς πρώτης σφαίρας, ὥστε καὶ τὴν γῆν ἀναγκαῖον, εἶτε περὶ τὸ μέσον εἴτ' ἐπὶ τοῦ μέσου κειμένη φέρεται, δύο κινεῖσθαι φορᾶς. Τούτου δὲ συμβαίνοντος ἀναγκαῖον γίγνεσθαι ^b παρόδους καὶ τροπὰς τῶν ἐνδεδεμένων ἄστρων. Τοῦτο δ' οὐ ^c φαίνεται γιγνόμενον, ἀλλ' αἰεὶ ταῦτὰ κατὰ τοὺς αὐτοὺς ἀνατέλλει τε καὶ δύεται τόπους αὐτῆς. Ἔτι δ' ἡ φορὰ τῶν μορίων καὶ ὅλης αὐτῆς ἢ κατὰ ⁴ φύσιν ἐπὶ τὸ μέσον τοῦ παντός ἐστίν· ^d διὰ ^e τοῦτο γὰρ ^f καὶ τυγχάνει κειμένη νῦν ἐπὶ τοῦ κέντρου· διαπορήσειε ^g δ' ἂν τις, ἐπεὶ ταῦτὸν ἀμφοτέρων ἐστὶ τὸ μέσον, ^h πρὸς πότερον φέρεται τὰ βάρως ἔχοντα καὶ τὰ μόρια τῆς γῆς κατὰ φύσιν· πότερον ὅτι τοῦ παντός ἐστὶ μέσον, ἢ διότι τῆς γῆς. Ἀνάγκη δὴ πρὸς τὸ τοῦ παντός· καὶ γὰρ τὰ κοῦφα καὶ τὸ πῦρ εἰς τοῦναντίον φερόμενα τοῖς ⁱ βάρεσι πρὸς τὸ ἔσχατον φέρεται τοῦ περιέχοντος τόπου τὸ μέσον. Συμβέβηκε δὲ ⁵ ταῦτὸ μέσον εἶναι τῆς γῆς καὶ τοῦ παντός· φέρεται γὰρ καὶ ἐπὶ τὸ τῆς γῆς μέσον, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός, ἢ τὸ μέσον ἔχει ἐν τῷ τοῦ παντός μέσῳ. Ὅτι δὲ φέρεται ^k καὶ πρὸς τὸ τῆς γῆς μέσον, σημεῖον ὅτι τὰ φερόμενα βάρη ἐπὶ ταύτην οὐ παρ' ἄλληλα φέρεται ἀλλὰ πρὸς ὁμοίας γωνίας, ὥστε πρὸς ἓν τὸ ^l μέσον φέρεται, καὶ τὸ τῆς γῆς. Φανερόν τοι- ⁶ νυν ὅτι ἀνάγκη ^m ἐπὶ τοῦ μέσου εἶναι τὴν γῆν καὶ ἀκίνητον, διὰ τε τὰς εἰρημένας αἰτίας, καὶ διότι τὰ βία ριπτούμενα ἄνω βάρη κατὰ στάθμην πάλιν φέρεται εἰς ⁿ ταυτό, κἂν εἰς ἄπειρον ἢ δύναμις ^o ἐκρίπτῃ. Ὅτι μὲν οὖν οὔτε κινεῖται οὔτ' ἐκτὸς κεῖται τοῦ μέσου, φανερόν ἐκ τούτων· πρὸς δὲ τούτοις δῆλον ἐκ τῶν εἰρημένων τὸ αἴτιον τῆς μονῆς. Εἰ ⁷ γὰρ φύσει πέφυκε φέρεσθαι ^p πάντοθεν πρὸς τὸ μέσον, ^q ὥσπερ φαίνεται, καὶ τὸ πῦρ ^r ἀπὸ τοῦ μέσου πάλιν πρὸς τὸ ἔσχατον, ἀδύνατον ἐνεχθῆναι ὅτιοῦν μόριον αὐτῆς ἀπὸ

^a σφαίρας] φορᾶς H, om. E.L.M. ^b πάροδον M, παράδον E. ^c φαίνεται om. E. ^d διὰ om. E.L. ^e γὰρ τοῦτο F. ^f καὶ] κἂν εἰ E.L. ^g δ' om. E.L. ^h πρὸς] πῶς M. ⁱ βάρεσι τῆς γῆς πρὸς F.H.M. ^k καὶ om. E. ^l μέσον μόνον φ. L. ^m ἐπὶ] καὶ ἐπὶ E. ⁿ ταυτὸν L, τὸ αὐτὸ F.M. ^o ἐκρίπτῃ M. ^p πρὸς τὸ μέσον πάντοθεν M. ^q ὥσπερ καὶ φ. H. ^r πάλιν ἀπὸ τοῦ μέσου H.M.

τοῦ μέσου μὴ ^s βιασθέν· μία γὰρ φορὰ τοῦ ἐνὸς καὶ ἀπλῆ
τοῦ ἀπλοῦ, ἀλλ' οὐχ αἰ ἐναντία· ἢ δ' ἀπὸ τοῦ μέσου τῆ ἐπὶ
8 τὸ μέσον ἐναντία. Εἰ τοίνυν ὅτιοῦν μόριον ἀδύνατον ἐνε-
χθῆναι ἀπὸ τοῦ μέσου, φανερόν ὅτι καὶ τὴν ὅλην ἔτι ^t ἀδυνα-
τώτερον· εἰς δ' γὰρ τὸ μόριον ^v πέφυκε φέρεσθαι, καὶ τὸ
ὅλον ἐναυθα πέφυκεν ὥστ' εἴπερ ἀδύνατον κινήθηναι μὴ
ὑπὸ κρείττονος ἰσχύος, ἀναγκαῖον ἂν εἴη ^w μένειν αὐτὴν ἐπὶ
τοῦ μέσου. Μαρτυρεῖ δὲ τούτοις ^x καὶ τὰ παρὰ τῶν μαθη-
ματικῶν λεγόμενα περὶ τὴν ἀστρολογίαν· τὰ γὰρ φαινό-
μενα συμβαίνει μεταβαλλόντων τῶν σχημάτων ^y οἷς ὄρισται
τῶν ἀστρων ἢ τάξις, ὡς ἐπὶ τοῦ μέσου κειμένης τῆς γῆς.
9 Περὶ μὲν ^z οὖν τοῦ τόπου καὶ μονῆς καὶ κινήσεως, ^a ὃν τρό-
πον ἔχει, τοσαῦτα εἰρήσθω περὶ αὐτῆς. Σχῆμα δ' ἔχειν
σφαιροειδὲς ἀναγκαῖον αὐτὴν· ἕκαστον γὰρ τῶν ^b μορίων
βάρους ἔχει μέχρι πρὸς τὸ μέσον, καὶ τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ
μείζονος ὠθούμενον ^c οὐχ οἷόν τε κυμαίνειν, ἀλλὰ συμπίε-
ζεσθαι μᾶλλον καὶ συγχωρεῖν ἕτερον ἑτέρῳ, ἕως ἂν ^d ἔλθῃ
10 ἐπὶ τὸ μέσον. Δεῖ δὲ νοῆσαι τὸ λεγόμενον ὥσπερ ἂν εἰ
^e γιγνομένης τρόπον ὃν καὶ τῶν φυσιολόγων λέγουσὶ ^f τινες
γενέσθαι. Πλὴν ἐκείνοι ^g μὲν βίαν αἰτιῶνται τῆς κάτω φο-
ράς· βέλτιον δὲ τιθέναι τὰληθές, καὶ φάναι τοῦτο συμβαί-
νειν διὰ τὸ ^h φύσιν ἔχειν φέρεσθαι τὸ βάρους ἔχον πρὸς τὸ
11 μέσον. ⁱ Ἐν δυνάμει οὖν ὄντος τοῦ ⁱ μίγματος τὰ διακρινό-
μενα ἐφέρετο ὁμοίως πάντοθεν πρὸς τὸ μέσον. Εἴτ' οὖν
ὁμοίως ἀπὸ τῶν ἐσχάτων διηρημένα τὰ μόρια συνήχθη πρὸς
τὸ μέσον, εἴτ' ἄλλως ἔχοντα, ποιήσει ταυτόν. ^v Ὅτι μὲν
οὖν ὁμοίως ^k γε πανταχόθεν ἀπὸ τῶν ἐσχάτων ^l φερομένον
πρὸς ^m ἐν ⁿ τὸ ^o μέσον ἀναγκαῖον ὁμοίον γίγνεσθαι πάντη
τὸν ὄγκον, φανερόν· ἴσου γὰρ πάντη προστιθεμένου ^p ἴσον

^s ἰσασθέν E. ^t ἀδυνατώτερον ante καὶ F, ante ἔτι H. ^v πεφ.
φέρ.] φέρεται H. ^w αὐτὴν μένειν E.F.L. ^x καὶ om. H. ^y οἷς]
οἱ F. ^z οὖν om. F. ^a ὃν] ὃν γὰρ F, ὃν καὶ M. ^b μερῶν F.H.M.
^c οὐκ οἴονται E. ^d ἐπὶ τὸ μέσον ἔλθῃ F. ^e γινν. τὸν τρ. E.F.H.M.
^f γενέσθαι τινές H. ^g μὲν τὴν β. L. ^h φύσει F. ⁱ μίγματος]
βαρέος E.L. ^k γε] τὸ F, om. H.M. ^l φερόμενον F. ^m ἐν om. F.
ⁿ τὸ om. E.M. ^o μέρος H. ^p ἀνάγκη ἀπέχειν ἴσον H.

ἀνάγκη ἀπέχειν τοῦ μέσου τὸ ἔσχατον· τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα
 ἠ σφαίρας ἐστίν. Οὐδὲν δὲ διοίσει πρὸς τὸν λόγον, οὐδ' εἰ¹²
 μὴ πανταχόθεν ὁμοίως ῥ συνέθει πρὸς τὸ μέσον τὰ μόρια αὐ-
 τῆς. Τὸ γὰρ ἠ πλείον αἰεὶ ἔτι πρὸ αὐτοῦ ἔλαττον ῥ προωθεῖν
 ἀναγκαῖον μέχρι τοῦ μέσου τὴν ῥοπὴν ἐχόντων ἀμφοῖν, καὶ τοῦ
 βαρυτέρου ῠ προωθοῦντος μέχρι τούτου τὸ ἔλαττον βάρος.
 ἠ Οὐ γὰρ ἂν τις ἀπορήσειε, τὴν αὐτὴν ἔχει τούτοις λύσιν· εἰ¹³
 γὰρ οὔσης ἐπὶ ῡ τοῦ μέσου καὶ σφαιροειδοῦς τῆς γῆς Ὶ πολ-
 λαπλάσιον βάρος Ί ἐπιγένοιτο πρὸς θάτερον ἡμισφαίριον,
 οὐκ ἔσται τὸ αὐτὸ μέσον τοῦ ὅλου καὶ τὸ τῆς γῆς· ὥστε ἦ
 οὐ μενεῖ ἐπὶ τοῦ μέσου, ἦ εἴπερ, ἡρεμήσει ἠ γε καὶ ἠ μὴ τὸ
 μέσον ἔχουσα, ῃ ἦ πέφυκε κινεῖσθαι καὶ νῦν. Τὸ μὲν οὖν¹⁴
 ἀπορούμενον τοῦτ' ἐστίν· ἰδεῖν δ' οὐ χαλεπὸν μικρὸν ῃ ἐπι-
 τείναντας, καὶ διελόντας πῶς ἀξιούμεν ὁποσονοῦν μέγεθος
 ῃ φέρεσθαι πρὸς τὸ μέσον, βάρος ἔχον. Δῆλον γὰρ ὡς
 ῃ οὐχὶ μέχρι τοῦ ἄψασθαι τοῦ κέντρου τὸ ἔσχατον, ἀλλὰ
 δεῖ ῃ κρατεῖν τὸ ἠ πλέον ἕως ἂν λάβῃ τῷ ἠ αὐτοῦ μέσῳ τὸ
 μέσον· μέχρι ῃ τούτου γὰρ ἔχει ἠ τὴν ῥοπὴν. Οὐδὲν τοίνυν¹⁵
 ῃ τούτο διαφέρει λέγειν ἠ ἐπὶ βώλου καὶ μορίου τοῦ τυχόν-
 τος ὃ ἠ ἐπὶ ὅλης τῆς γῆς· οὐ γὰρ διὰ μικρότητα ἠ μέγεθος
 εἴρηται τὸ συμβαῖνον, ἀλλὰ κατὰ παντὸς τοῦ ῥοπὴν ἔχοντος
 ἐπὶ τὸ μέσον· ὥστε εἴτε ὅλη ῃ πόθεν ἐφέρετο εἴτε κατὰ
 μέρος, ἀναγκαῖον μέχρι τούτου φέρεσθαι ἕως ἠ ἂν παντα-
 χόθεν ὁμοίως ῃ λάβῃ τὸ μέσον, ῃ ἀνισαζομένων τῶν ἐλαττό-
 νων ὑπὸ τῶν μειζόνων τῇ προώσει ῃ τῆς ῥοπῆς. Ὶ Εἴτ' οὖν¹⁶
 ἐγένετο, τοῦτον ἀναγκαῖον γενέσθαι τὸν τρόπον, ὥστε φανε-

ἠ σφαῖρα L. et fortasse E. ῃ συνελθοι F. ῃ πλέον L. ῃ τὸ
 om. E. Ὶ προωθεῖν F. Ί προωθοῦντος E.F.H.L. ῜ τὸ μέσον F,
 τῷ μέσῳ corr. M. ῝ πολλαπλασίως F. ῞ ἐπιγίγνοιτο L. ῟ γε]
 τε E. ῠ μὴ om. E. ῡ ἦ] ἦ L. Ί ἐπιστήσαντας F.H. ῜ πρὸς
 τὸ μέσον φέρεσθαι L.M. ῝ οὐ F. ῞ κρατεῖν] γρ. λαβεῖν margo E.
 ῟ πλείον F.H.M. ῠ αὐτῷ M. ῡ γὰρ τούτου L. Ί τὴν om. E.L.
 ῜ διαφέρει τοῦτο E.L. ῝ ἐπὶ τοῦ β. F.M. ῞ ἦ] καὶ pr. F. ῟ πόθεν E,
 τυχόν (supra posito πόθεν) F. ῠ ἂν om. M. ῡ λάβοι F. Ί ἀναγκα-
 ζομένων L. ῜ τῆς ῥοπῆς om. F. ῝ εἰ γοῦν H.

ρὸν ὅτι σφαιροειδῆς ἢ γένεσις αὐτῆς, εἴτ' ἀγένητος ^w αἰ
 μένουσα, τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχειν ὄνπερ ^x κἂν εἰ γιγνομένη
^y τὸ πρῶτον ἐγένετο. Κατὰ τοῦτόν ^z τε ^a δὴ τὸν λόγον
 ἀναγκαῖον εἶναι τὸ σχῆμα σφαιροειδῆς αὐτῆς, καὶ ὅτι πάντα
 φέρεται τα βαρέα ^b πρὸς ὁμοίας γωνίας, ἀλλ' οὐ παρ' ἄλ-
 ληλα· τοῦτο δὲ πέφυκε πρὸς τὸ φύσει σφαιροειδῆς. ¹⁷ Ἡ οὖν
 ἐστὶ σφαιροειδῆς, ἢ φύσει ^c γε σφαιροειδῆς. Δεῖ ^d δ' ἕκα-
 στον λέγειν τοιοῦτον εἶναι ὃ φύσει βούλεται εἶναι ^e καὶ ὃ
 ὑπάρχει, ἀλλὰ μὴ ὃ βία καὶ παρὰ φύσιν. ¹⁸ Ἐτι δὲ καὶ διὰ
 τῶν φαινομένων κατὰ τὴν αἴσθησιν· οὔτε γὰρ ^f ἂν αἰ τῆς
 σελήνης ἐκλείψεις τοιαύτας ἂν εἶχον τὰς ἀποτομάς· νῦν ^g γὰρ
 ἐν μὲν τοῖς κατὰ μῆνα σχηματισμοῖς πάσας λαμβάνει τὰς
 διαιρέσεις (καὶ γὰρ εὐθεῖα γίνεται καὶ ἀμφίκυρτος καὶ κοίλη),
 περὶ δὲ τὰς ἐκλείψεις αἰὲν κυρτὴν ἔχει τὴν ^h ὀρίζουσαν γραμ-
 μὴν, ὥστ' ἐπεὶ περὶ ἐκλείπει διὰ τὴν τῆς γῆς ἐπιπρόσθησιν,
 ἢ τῆς γῆς ἂν εἴη περιφέρεια τοῦ σχήματος αἰτία σφαιρο-
¹⁸ειδῆς οὔσα. ¹⁹ Ἐτι ⁱ δὲ διὰ ^k τῆς τῶν ἄστρον φαντασίας οὐ
 μόνον φανερόν ὅτι ^l περιφερῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ μέγεθος οὐκ
 οὔσα μεγάλη· μικρὰς ^m γὰρ γιγνομένης ⁿ μεταστάσεως ἡμῖν
 πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἄρκτον ἐπιδήλως ἕτερος γίγνεται ὁ
 ὀρίζων κύκλος, ὥστε τὰ ^o ὑπὲρ κεφαλῆς ἄστρα μεγάλην
 ἔχειν τὴν μεταβολὴν, καὶ μὴ ταυτὰ φαίνεσθαι πρὸς ἄρκτον
 τε καὶ μεσημβρίαν μεταβαίνουσιν· ἔνιοι ^p γὰρ ἐν Αἰγύπτῳ
 μὲν ἀστέρες ὀρῶνται καὶ περὶ Κύπρον, ἐν τοῖς πρὸς ἄρκτον
 δὲ χωρίοις οὐχ ὀρῶνται, καὶ ^q τὰ διὰ παντὸς ἐν τοῖς πρὸς
 ἄρκτον ^r φαινόμενα τῶν ἄστρον ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις ποι-
¹⁹εῖται δύσιν. ²⁰ Ὅστ' οὐ μόνον ἐκ τούτων δῆλον περιφερῆς ὄν
 τὸ σχῆμα τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ σφαίρας οὐ μεγάλης· οὐ γὰρ

^w αἰεὶ διατελεῖ μ. F.H.M. ^x κἂν εἰ] καὶ E.L. ^y τὸ] ἂν τὸ L.
^z τε] δὲ H. ^a δὴ om. H.M. ^b πρὸς τὰς ὁμοίας E.L. ^c γε om. E.L.
^d δ'] γὰρ M. ^e καὶ ὑπάρχειν (omisso δ) E.L. ^f ἂν om. F.H.M.
^g μὲν γὰρ ἐν F.H.M. ^h διορίζουσαν F. ⁱ δὲ om. M. ^k τὰς E,
 nescio an corr. ^l περιφερῆς] σφαιροειδῆς H. ^m γὰρ] δὲ M. ⁿ ἡμῖν
 μεταστάσεως F.H.M. ^o ὑπὲρ τῆς κ. F. ^p γὰρ] μὲν γὰρ F. ^q τὰ
 om. E. ^r φαινόμενα om. pr. F, post ἄστρον ponit margo F.

ἂν οὕτω ταχὺ ἐπίδηλον ἐποίει μεθισταμένοις οὕτω βραχύ. Διὸ τοὺς ὑπολαμβάνοντας συνάπτειν τὸν περὶ ^s τὰς ^t Ἡρακλείους στήλας τόπον τῷ περὶ τὴν Ἰνδικήν, καὶ τοῦτον τὸν τρόπον εἶναι τὴν θάλατταν μίαν, μὴ λίαν ὑπολαμβάνειν ἄπιστα δοκεῖν· λέγουσι ^v δὲ τεκμαιρόμενοι καὶ τοῖς ἐλέφασιν, ὅτι περὶ ^w ἀμφοτέρους τοὺς τόπους τοὺς ἐσχατεύοντας τὸ γένος αὐτῶν ἐστίν, ὡς τῶν ἐσχάτων διὰ τὸ συνάπτειν ἀλλήλοις τοῦτο πεπονθότων. Καὶ τῶν ^x μαθηματικῶν ^y ὅσοι ^z 20 τὸ μέγεθος ἀναλογίζεσθαι πειρῶνται τῆς περιφερείας, εἰς ^z τετταράκοντα λέγουσιν εἶναι μυριάδας ^a σταδίων· ἐξ ὧν τεκμαιρομένοις οὐ μόνον σφαιροειδῆ τὸν ὄγκον ἀνάγκαιον εἶναι τῆς γῆς, ἀλλὰ καὶ μὴ μέγαν πρὸς τὸ τῶν ἄλλων ^b ἄστρον μέγεθος.

Γ.

Περὶ μὲν ^c οὖν τοῦ πρώτου οὐρανοῦ καὶ τῶν μερῶν, ἔτι δὲ περὶ τῶν ἐν αὐτῷ ^d φαινομένων ἄστρον, ἐκ τίνων τε συνεσταῖσι καὶ ^e ποῖ ἅττα τὴν φύσιν ἐστί, πρὸς δὲ τούτοις ^f ὅτι ἀγένητα καὶ ἄφθαρτα, διεληλύθαμεν πρότερον. ^g Ἐπεὶ δὲ ^z 2 τῶν φύσει λεγομένων τὰ μὲν ^h ἐστὶν οὐσίαι τὰ δ' ἔργα καὶ πάθη ⁱ τούτων (λέγω δ' οὐσίας μὲν τὰ ^k τε ἀπλᾶ σώματα, ^l οἶον πῦρ καὶ γῆν καὶ ^m τὰ σύστοιχα τούτοις, καὶ ὅσα ἐκ τούτων, οἶον τὸν τε σύνολον οὐρανὸν καὶ τὰ μόρια αὐτοῦ, καὶ πάλιν τὰ τε ζῶα καὶ τὰ φυτὰ καὶ τὰ μόρια τούτων, πάθη δὲ καὶ ἔργα τὰς τε κινήσεις ⁿ τὰς τούτων ἐκάστου καὶ τῶν ^o ἄλλων, ὅσων ἐστὶν αἷτια ^p ταῦτα κατὰ ^q τὴν δύναμιν τὴν ἐαυτῶν, ἔτι δὲ τὰς ἀλλοιώσεις καὶ τὰς εἰς ἄλληλα ^r μεταβάσεις), φανερόν ὅτι τὴν πλείστην συμβαίνει τῆς περὶ

^s τὰς om. L, τὰς—τῷ re. in litura E. ^t ἠρακλείας H. ^v δὲ om. E. ^w ἀμφ. τοὺς ἐσχατεύοντας τόπους F.H., ἀμφ. τοὺς τόπους τοὺς ἐσχάτους ὄντας E.L. ^x μαθητικῶν E. ^y ὅσοι] δὲ ὅσοι F.H.M. ^z τεσσαράκοντα M. ^a σταδίων om. E. ^b ἀστέρων E. ^c οὖν om. L. ^d φερομένων E.L. ^e ὁποῖα H.L.M. ^f ὅτι] καὶ ὅτι F. ^g ἐπὶ F. ^h εἰσιν F.M. ⁱ τούτων om. E. ^k τε om. F. ^l οἶον om. F. ^m τὰ] ὅσα F.M. ⁿ τὰς om. F. ^o ἄλλων καὶ τῶν E. ^p ταῦτα τὰ στοιχεῖα κατὰ F.M. ^q τὴν ante δύναμιν om. M. ^r μεταβολὰς H.L.

φύσεως ^s ἱστορίας περὶ σωμάτων εἶναι· πᾶσαι γὰρ αἱ φυσικαὶ οὐσίαι ἢ σώματα ἢ μετὰ σωμάτων γίνονται καὶ μεγε-
 3 θῶν. Τοῦτο δὲ δῆλον ἔκ τε τοῦ διωρίσθαι τὰ ποιά ^t ἐστὶ
 φύσει, καὶ ἐκ τῆς καθ' ἕκαστα θεωρίας. Περὶ μὲν οὖν τοῦ
 πρώτου τῶν στοιχείων εἴρηται, καὶ ποίον ^v τι τὴν φύσιν, καὶ
 ὅτι ἄφθαρτον καὶ ἀγέννητον· λοιπὸν δὲ περὶ τοῖν ^w δυοῖν
 4 εἰπεῖν. ^v Ἀμα δὲ συμβήσεται περὶ τούτων λέγουσι καὶ περὶ
 γενέσεως καὶ φθορᾶς διασκέψασθαι· γένεσις γὰρ ἦτοι τὸ
 παράπαν οὐκ ἔστιν, ἢ μόνον ἐν τούτοις τοῖς στοιχείοις καὶ
 τοῖς ἐκ τούτων ἐστίν. Αὐτὸ δὲ τοῦτο ^x πρῶτον ^y ἴσως θεω-
 ρητέον, πότερον ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν. Οἱ μὲν οὖν ^z πρότερον
 φιλοσοφήσαντες περὶ τῆς ἀληθείας καὶ πρὸς οὓς ^a νῦν λέγο-
 5 μεν ἡμεῖς ^b λόγους ^c καὶ πρὸς ἀλλήλους διημέχθησαν. Οἱ
 μὲν γὰρ αὐτῶν ^d ὅλως ἀνεῖλον γένεσιν καὶ φθοράν· οὐθὲν
 γὰρ οὔτε γίνεσθαι φασιν οὔτε φθείρεσθαι τῶν ὄντων,
 ἀλλὰ μόνον ^e δοκεῖν ἡμῖν, οἷον ^f οἱ περὶ Μέλισσόν τε καὶ
 Παρμενίδην, οὓς, εἰ καὶ τὰλλα λέγουσι καλῶς, ἀλλ' οὐ
 φυσικῶς γε δεῖ νομίσαι λέγειν· τὸ γὰρ εἶναι ἅττα τῶν
 6 ὄντων ἀγέννητα καὶ ὅλως ἀκίνητα μᾶλλον ἐστὶν ἐτέρας καὶ
 πρῶτερας ἢ τῆς φυσικῆς σκέψεως. Ἐκεῖνοι δὲ διὰ τὸ μηθὲν
^h μὲν ἄλλο ⁱ παρὰ τὴν τῶν αἰσθητῶν οὐσίαν ὑπολαμβάνειν
 εἶναι, τοιαύτας δὲ τινὰς ^k νοῆσαι πρῶτοι φύσεις, εἶπερ
^l ἔσται ^m τις γνῶσις ἢ φρόνησις, οὕτω μετήνεγκαν ἐπὶ ταῦτα
 τοὺς ἐκείθεν λόγους. Ἐτεροὶ δὲ ⁿ τινες ὥσπερ ἐπίτηδες τὴν
 7 ἐναντίαν τούτοις ἔσχον δόξαν. Εἰσὶ γὰρ τινες οἱ ^o φασιν
 οὐθὲν ἀγέννητον εἶναι τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ πάντα γίνε-
 σθαι, γενόμενα δὲ τὰ μὲν ἄφθαρτα διαμένειν τὰ δὲ πάλιν
 φθείρεσθαι, μάλιστα μὲν οἱ περὶ Ἡσίοδον, εἶτα καὶ τῶν

^s ἱστορίαν E. ^t ἐστὶ om. E. ^v τι om. E. ^w δυοῖν L. ^x πρό-
 τερον E. ^y ἴσως] οὕτως F. ^z πρότεροι φιλοσοφήσαντες H.M., φιλοσο-
 φήσαντες πρότερον F. ^a νῦν om. E. ^b λόγους καὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ pr. F.
^c καὶ πρὸς ἀλλήλους om. pr. E. ^d ὅλως om. F, post ἀνεῖλον ro-
 nunt H.M. ^e δοκεῖ F. ^f οἱ om. L. ^g ὄντων ὅλως ἀγ. H.M.
^h μὲν om. E. ⁱ παρὰ] διὰ M. ^k πρῶτον νοῆσαι H.M. ^l ἐστὶ H.M.
^m τις om. E. ⁿ τινες om. F. ^o φασιν ὅτι οὐθὲν F.

ἄλλων οἱ πρῶτοι φυσιολογήσαντες. Οἱ δὲ τὰ μὲν ἄλλα 8
 πάντα ^p γίνεσθαι ^q τέ φασι καὶ ρεῖν, εἶναι δὲ παγίως οὐθέν,
 ἐν δὲ τι μόνον ὑπομένειν, ἐξ οὗ ^r ταῦτα πάντα μετασχηματί-
 ζεσθαι ^s πέφυκεν· ὅπερ εἰκόασι ^t βούλεσθαι λέγειν ἄλλοι τε
 πολλοὶ καὶ Ἡράκλειτος ὁ Ἐφέσιος. Εἰσὶ δὲ τινες οἱ ^v καὶ 9
 πᾶν σῶμα γένητόν ποιοῦσι, συντιθέντες καὶ διαλύοντες εἰς
 ἐπίπεδα καὶ ἐξ ἐπιπέδων. Περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων ἕτερος
^w ἔστω λόγος· τοῖς δὲ ^x τούτον τὸν τρόπον λέγουσι καὶ
 πάντα τὰ σώματα συνιστᾶσιν ἐξ ἐπιπέδων ὅσα μὲν ἄλλα
^y συμβαίνει λέγειν ὑπεναντία τοῖς μαθήμασιν, ^z ἐπιπολῆς
^a ἔστιν ἰδεῖν· καίτοι δίκαιον ^b ἦν ἢ μὴ κινεῖν ἢ πιστοτέροις
 αὐτὰ λόγοις κινεῖν τῶν ὑποθέσεων. ^c Ἐπειτα δῆλον ὅτι τοῦ 10
 αὐτοῦ λόγου ἐστὶ στερεὰ μὲν ἐξ ἐπιπέδων σύγκεισθαι, ἐπί-
 πεδα δ' ἐκ γραμμῶν, ταύτας δ' ἐκ στιγμῶν· ^d οὕτω δ' ἐχόν-
 των οὐκ ἀνάγκη τὸ τῆς γραμμῆς μέρος γραμμὴν εἶναι. Περὶ
 δὲ τούτων ἐπέσκεπται πρότερον ἐν τοῖς περὶ κινήσεως λό-
 γοις, ὅτι οὐκ ἔστιν ἀδιαίρετα μήκη. ^e Ὅσα δὲ περὶ τῶν φυ- 11
 σικῶν σωμάτων ἀδύνατα ^e συμβαίνει λέγειν τοῖς ποιοῦσι τὰς
 ἀτόμους γραμμάς, ἐπὶ μικρὸν ^f θεωρήσωμεν καὶ νῦν· τὰ μὲν
 γὰρ ἐπ' ἐκείνων ἀδύνατα ^g συμβαίνοντα καὶ τοῖς φυσικοῖς
 ἀκολουθήσει, τὰ δὲ τούτοις ἐπ' ἐκείνων οὐχ ἅπαντά διὰ τὸ
 τὰ μὲν ἐξ ἀφαιρέσεως λέγεσθαι τὰ ^h μαθηματικά, τὰ δὲ φυ-
 σικά ἐκ προσθέσεως. Πολλὰ δ' ἐστὶν ^a τοῖς ἀδιαιρέτοις 12
 οὐχ οἶόν τε ὑπάρχειν, τοῖς δὲ φυσικοῖς ἀναγκαῖον, οἶον εἴ ⁱ τί
 ἐστὶν ^k ἀδιαίρετον· ἐν ἀδιαιρέτῳ γὰρ διαιρετὸν ἀδύνατον
 ὑπάρχειν, τὰ δὲ πάθη διαιρετὰ ^l πάντα διχῶς· ἢ γὰρ κατ'
 εἶδος ἢ κατὰ ^m συμβεβηκός, κατ' εἶδος μὲν οἶον χρώματος ⁿ τὸ

^p γενέσθαι E. ^q τέ om. E.L. ^r πάντα ταῦτα H.M. ^s πέφυκεν·
 ὅπερ βούλεται ἢ ἐν τῷ τιμαίῳ πραγματεία· ὅπερ pr. E. ^t βούλεσθαι om.
 L, post λέγειν ponit F. ^v καὶ alterum om. E, ante οἱ ponunt H.M.
^w ἔσται F. ^x τὸν τρόπον τούτον F, τοιοῦτον τρόπον M. ^y ξυμ-
 βαίνει M. ^z ἐξεπιπολῆς F. ^a ἔστιν om. H.L. ^b ἦν om. E.F.M.
^c ἔπειτα δὲ δ. F.M. ^d οὕτω δ' ὧν οὕτως H.M. ^e ξυμβαίνει H.M.
^f θεωρήσομεν L. ^g ξυμβαίνοντα H.M. ^h μαθητικά E. ⁱ τί] τε L.
^k διαιρετὸν M. ^l πάντη M. ^m ξυμβεβηκός M. ⁿ τό τε λ. F.

λευκὸν ^ο καὶ τὸ μέλαν, κατὰ ^ρ συμβεβηκὸς δέ, ἂν ^φ ^α ὑπάρχει
^τ ἢ διαιρετόν, ὥστε ὅσα ^ς ἀπλᾶ τῶν ^τ παθημάτων, πάντ' ἐστὶ
 13 διαιρετὰ τοῦτον ^ν τὸν τρόπον. Διὸ τὸ ἀδύνατον ἐν τοῖς τοι-
 οῦτοις ἐπισκεπτέον. Εἰ δὴ τῶν ἀδυνάτων ἐστὶν ἑκατέρου
^ω μέρους μηδὲν ἔχοντος ^χ βάρος τὰ ἄμφω ἔχειν βάρος, τὰ δ'
 αἰσθητὰ σώματα ^γ ἢ πάντα ἢ ^z ἕνα βάρος ^α ἔχει, οἷον ἢ γῆ
 καὶ τὸ ὕδωρ, ὡς ^β κἂν αὐτοῖ ^ε φαίεν, εἰ ^δ ἢ στιγμὴ μηδὲν
^ε ἔχει βάρος, δῆλον ὅτι οὐδ' αἱ γραμμαί, εἰ δὲ ^ε μὴ ^ς αὐται,
 14 οὐδὲ τὰ ἐπίπεδα· ὥστ' οὐδὲ τῶν σωμάτων οὐθέν. Ἄλλὰ μὴν
 ὅτι τὴν στιγμὴν οὐχ οἷόν τε βάρος ἔχειν, φανερόν. Τὸ μὲν
 γὰρ βαρὺ ἅπαν καὶ βαρύτερον ^η καὶ τὸ κοῦφον καὶ κουφότε-
 ρον ἐνδέχεται τινος εἶναι. Τὸ δὲ βαρύτερον ἢ κουφότερον
 ἴσως οὐκ ἀνάγκη βαρὺ ἢ κοῦφον εἶναι, ὥσπερ ^ι καὶ τὸ ^κ μὲν
 μέγα μείζον, τὸ δὲ μείζον οὐ ^λ πάντως ^μ μέγα· πολλὰ γὰρ
 ἐστὶν ^α μικρὰ ὄντα ἀπλῶς ^ν ὅμως μείζω ^ο τινῶν ἐτέρων
 ἐστίν. Εἰ ^ρ δὴ ^δ ἂν βαρὺ ὄν βαρύτερον ^α ἢ, ἀνάγκη βάρει
 μείζον εἶναι, ^τ καὶ τὸ βαρὺ ἅπαν διαιρετόν ἂν εἴη. Ἡ δὲ
 15 στιγμὴ ἀδιαίρετον ὑπόκειται. Ἔτι εἰ τὸ μὲν βαρὺ πυκνὸν
^ς τι, τὸ δὲ κοῦφον ^τ μανόν, ἐστὶ δὲ πυκνὸν μανοῦ διαφέρον τῷ
 ἐν ἴσῳ ὄγκῳ ^ν πλείον ἐννάρχειν. Εἰ οὖν ἐστὶ στιγμὴ βα-
 ρεῖα καὶ κούφη, ^ω ἔσται ^χ καὶ πυκνὴ καὶ μανή. Ἄλλὰ τὸ
 μὲν πυκνὸν διαιρετόν, ἢ δὲ στιγμὴ ἀδιαίρετος. Ἐἰ δὲ πᾶν
 τὸ βαρὺ ^z ἢ ^α μαλακὸν ἢ σκληρὸν ἀνάγκη εἶναι, ῥάδιον ἐκ
 τούτων ἀδύνατόν τι ^β συναγαγεῖν. Μαλακὸν ^ε μὲν γὰρ τὸ
 εἰς ^δ αὐτὸ ὑπέικον, ^ε σκληρὸν δὲ τὸ μὴ ὑπέικον. Τὸ δὲ ὑπεί-

^ο καὶ] ἢ E.L. ^ρ συμβεβηκός H.M. ^α ὑπάρχει F.H.L.M, μὴ ὑπάρ-
 χει E. ^τ ἢ om. E. ^ς ἀπλᾶ ante πάντ' H. ^τ παθημάτων] παθη-
 τῶν σωμάτων E. ^ν τὸν om. F. ^ω μέρους om. E. ^χ βάρος post
 ἔχειν om. H.M. ^γ ἢ post σώματα om. E. ^z ἕνα] τινα H.M.
^α ἔχειν F. ^β καὶ L. ^ε φαίεν ἂν εἰ H.M. ^δ ἢ μὲν στ. F.
^ε ἔχει M. ^ε μὴ] μὴδ' H.M. ^ς αὐτὰ M, αὐται δηλονότι F. ^η καὶ
 τὸ κοῦφον om. E. ^ι καὶ] γὰρ E. ^κ μὲν om. E. ^λ πᾶν F.H.M.
^μ μέγα ἀνάγκη π. F. ^ν ὅμως om. F.H.M. ^ο τινῶν om. E.L.
^ρ δὴ] δὲ E.L. ^α ἢ] εἰ δὲ E. ^τ καὶ om. E.L. ^ς τι om. E.M.
^τ μανόν τί ἐστὶ, τὸ δὲ π. μ. διαφέρει F. ^ν πλείω F. ^ω ἔσται] ἔστι
 F.H.L.M. ^χ καὶ εἰ π. H. ^γ εἰ δὲ πᾶν] ἐπὶ πᾶν E. ^z ἢ om. F.
^α σκληρὸν ἢ μαλακὸν H. ^β συναγαγεῖν H.M. ^ε μὲν om. M. ^δ αὐτὸ H,
 αὐτὸ F.M. ^ε σκληρὸν δὲ τὸ μὴ ὑπέικον post διαιρετόν E.L.

κον διαιρετόν. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ μὴ ἐχόντων βάρους ἔσται 16
 βάρους. ἴ Τό τε γὰρ ἐπὶ πόσων ἑ συμβήσεται τοῦτο καὶ
 ἠ ἐπὶ ἰ ποίων, πῶς διοριούσι μὴ βουλόμενοί πλάττειν; Καὶ εἰ
 πᾶν μείζον βάρους βάρους βάρει, ἑ συμβήσεται καὶ ἕκαστον
 τῶν κ ἀμερῶν βάρους ἔχει· εἰ γὰρ αἱ ἰ τέτταρες στιγμαὶ
 βάρους ἔχουσι, τὸ δ' ἐκ πλείονων ἢ ἢ τοδὶ βαρέος ὄντος βαρύτερον,
 ἢ τὸ δὲ βαρέος βαρύτερον ἀνάγκη βαρὺ εἶναι, ὥσπερ
 καὶ τὸ λευκοῦ λευκότερον λευκόν, ὁ ὥστε τὸ μείζον μᾶ στιγμῇ
 βαρύτερον ἔσται ἀφαιρεθέντος τοῦ ἴσου. Ὡστε καὶ ἡ μία
 στιγμῇ βάρους ἔξει. Ἔτι εἰ μὲν τὰ ἐπίπεδα μόνον κατὰ 17
 γραμμὴν ἐνδέχεται συντίθεσθαι, ἄτοπον· ὥσπερ γὰρ ρ καὶ
 γραμμὴ πρὸς γραμμὴν ἀμφοτέρως συντίθεται, καὶ κατὰ μή-
 κος καὶ κατὰ πλάτος, ρ δεῖ καὶ ἐπίπεδον ἐπιπέδῳ τὸν αὐτὸν
 τρόπον. Γραμμὴ δὲ δύναται γραμμῇ συντίθεσθαι κατὰ
 γραμμὴν ρ ἐπιτιθεμένην, οὐ μὴν προστιθεμένην. Ἄλλὰ ἑ μὴν
 εἴ γε καὶ κατὰ πλάτος ἑ ἐνδέχεται συντίθεσθαι, ἔσται τι σῶμα
 ὃ οὔτε στοιχείον οὔτε ὠ ἐκ στοιχείων συντιθέμενον ἐκ τῶν οὕτω
 συντιθεμένων ἐπιπέδων. Ἔτι εἰ μὲν πλήθει βαρύτερα τὰ σώ- 18
 ματα ἑ τὰ τῶν ἐπιπέδων, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ διώριστα, δῆλον
 ὡς ἔξει καὶ ἡ ς γραμμὴ καὶ ἡ στιγμῇ βάρους· ἀνάλογον γὰρ
 πρὸς ἄλληλα ἔχουσιν, ὥσπερ καὶ πρότερον εἰρήκαμεν. Εἰ δὲ μὴ
 τοῦτον διαφέρει τὸν τρόπον ἀλλὰ τῷ τὴν μὲν γῆν εἶναι βαρὺ
 τὸ δὲ πῦρ κούφον, ἔσται καὶ τῶν ἐπιπέδων τὸ μὲν ζ κούφον
 τὸ δὲ βαρὺ. Καὶ τῶν γραμμῶν δὴ καὶ ἂ τῶν στιγμῶν ἑ ὡσαύ-
 τως· τὸ γὰρ τῆς γῆς ἐπίπεδον ἔσται βαρύτερον ἢ τὸ τοῦ
 πυρός. Ὡς δὲ ἑ συμβαίνει ἑ ἢ μὴδὲν ποτ' εἶναι μέγεθος, ἢ 19
 δύνασθαί γε ἀναιρεθῆναι, ἑ εἴπερ ἑ ὁμοίως ἔχει ἑ στιγμῇ μὲν

ἑ τὸ τε] καὶ F.H.M. ἑ συμβήσεται H.M. ἠ ἐπὶ om. F. ἰ ποίων ἢ
 πῶς F.H.M, dubio E. κ ἀβαρῶν H.M. ἰ τέτταρες F.H.M. ἢ τοδὶ
 dubium E. ἢ τὸ] ὁ L. τὸ δὲ βαρέος βαρύτερον om. E. ὁ ὥστε καὶ
 τὸ F. ρ καὶ om. E. ρ δεῖ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπίπεδον ἐπιπέδῳ F,
 δεῖ καὶ ἐπίπεδον τρόπον E. ρ ἐπιτιθεμένη οὐ μὴν προστιθεμένη M. ἑ μὴν
 om. E.F. ἑ συντίθεσθαι ἐνδέχεται F, ἐνδ. ξυγτ. H. ἑ ὁ om. E.
 ὠ ἐκ τῶν στ. F. ἑ τὰ ante τῶν om. F.H.L.M. ς στιγμῇ καὶ ἡ
 γραμμῇ H.M. ζ βαρὺ τὸ δὲ κούφον F. ἂ τῶν om. M. ἑ ὡσαύτως.
 καὶ γὰρ τὸ F. ἑ συμβαίνει H.M. ἑ ἢ om. E. ἑ ἐπέπερ H.
 ἑ ὁμοίως γ' ἔχει F. ἑ στιγμῇ] μονὰς E.M.

πρὸς γραμμὴν, γραμμὴ δὲ πρὸς ἐπίπεδον, τοῦτο δὲ πρὸς σῶμα· ^h πάντα γὰρ ⁱ εἰς ἄλληλα ἀναλυόμενα εἰς τὰ πρῶτα ἀναλυθήσεται· ὥστ' ^k ἐνδέχοιτ' ἂν στιγμὰς μόνον εἶναι, σῶμα ²⁰ δὲ μηθέν. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ εἰ ὁ χρόνος ὁμοίως ^l ἔχει, ἀναιροῖτ' ἂν ποτε ἢ ^m ἐνδέχοιτ' ἀναιρεθῆναι· τὸ γὰρ νῦν τὸ ἄτομον οἶον στιγμὴ γραμμῆς ἐστίν. Τὸ δ' αὐτὸ ⁿ συμβαίνει καὶ τοῖς ἐξ ἀριθμῶν ^o συντιθεῖσι τὸν οὐρανόν· ἔτιοι γὰρ τὴν φύσιν ἐξ ἀριθμῶν συνιστάσιν, ^p ὥσπερ τῶν Πυθαγορείων τινές· τὰ μὲν γὰρ φυσικὰ σώματα φαίνεται βάρος ἔχοντα καὶ κουφότητα, τὰς δὲ μονάδας οὔτε ^q σῶμα ποιεῖν οἶόν τε ^r συντιθεμένας οὔτε βάρος ἔχειν.

- 2 ^v Ὅτι δ' ^s ἀναγκαῖον ^t ὑπάρχειν κίνησιν τοῖς ἀπλοῖς σώμασι ^v φύσει τινὰ πάσιν, ἐκ τῶνδε δῆλον. ^w Ἐπεὶ ^x γὰρ κινούμενα φαίνεται, κινεῖσθαι ^y γε ἀναγκαῖον βία, εἰ μὴ οἰκείαν ^z ἔχει κίνησιν· τὸ ^a δὲ βία καὶ παρὰ φύσιν ^b ταυτόν. Ἄλλὰ μὴν εἰ παρὰ φύσιν ἐστὶ τις κίνησις, ἀνάγκη ^c εἶναι καὶ κατὰ φύσιν, παρ' ἣν αὕτη· καὶ εἰ πολλαὶ ^d αἰ παρὰ φύσιν, τὴν κατὰ φύσιν μίαν· κατὰ φύσιν μὲν γὰρ ἀπλῶς, παρὰ φύσιν δ' ἔχει ^{2e} πολλὰς ἕκαστον. Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἡρεμίας δῆλον· καὶ γὰρ ἡρεμεῖν ἀναγκαῖον ἢ βία ἢ κατὰ φύσιν· βία ^f δὲ μένει οὐ ^g καὶ φέρεται βία, καὶ κατὰ φύσιν ^h οὐ κατὰ φύσιν. Ἐπεὶ οὖν φαίνεται τι μένον ἐπὶ τοῦ μέσου, εἰ μὲν κατὰ φύσιν, δῆλον ὅτι καὶ ἡ φορὰ ἢ ἐνταῦθα κατὰ φύσιν ⁱ αὐτῷ· εἰ δὲ βία, ^{3k} τί τὸ φέρεσθαι κωλύον; Εἰ μὲν ἡρεμοῦν, τὸν αὐτὸν κυκλήσομεν λόγον· ἀνάγκη γὰρ ἢ κατὰ φύσιν εἶναι τὸ πρῶτον ἡρεμοῦν ἢ εἰς ἄπειρον ^l ἰέναι, ὅπερ ἀδύνατον· εἰ δὲ κινούμενον τὸ κωλύον φέρεσθαι, καθάπερ ^m φησὶν Ἐμπεδοκλῆς τὴν γῆν

^h ἅπαντα H.L.M. ⁱ εἰς] πρὸς H.M. ^k ἐνδέχεται στ. E. ^l ἔχοι F.
^m ἐνδέχοιτ' ἂν ἀνηρῆσθαι F.L. ⁿ συμβαίνει H. ^o συνιστάσι vel
 συνιστώσι E, συνιστώσι L. ^p ὥσπερ καὶ τῶν L. ^q σώματα E.
^r συντεθεμένας F, ξυντεθεμένας H, ξυντιθεμένας M. ^s ἀνάγκη F. ^t ὑπάρ-
 χειν καὶ κ. F.H.M. ^v φύσει τινὰ πάσιν om. pr. E. ^w ἐπειδὴ F.H.
^x γὰρ om. E. ^y γε] τε H. ^z κίνησιν ἔχει F. ^a δὲ om. E.
^b ταυτό E. ^c καὶ κατὰ φύσιν εἶναι M. ^d αἰ om. E.H. ^e πολλὰ E.
^f δὲ om. E. ^g καὶ post οὐ om. M. ^h οὐ κατὰ φύσιν om. pr. E.
ⁱ αὐτοῦ E. ^k τί om. E. ^l ἰέναι] εἶναι L. ^m ἐμπεδοκλῆς φησὶν H.L.M.

ὑπὸ τῆς δίνης ἡρεμεῖν, ποῦ ἂν ἐφέρετο, ἐπειδὴ εἰς ἄπειρον ἀδύνατον· οὐθὲν γὰρ γίγνεται ἀδύνατον, τὸ δ' ἄπειρον διελθεῖν ^η ἀδύνατον. Ὡστ' ἀνάγκη στῆναί που τὸ φερόμενον, ⁴ κακεῖ μὴ βία μένειν ἀλλὰ κατὰ φύσιν. Εἰ δ' ἐστὶν ἡρεμία κατὰ φύσιν, ἔστι καὶ κίνησις κατὰ φύσιν ἢ εἰς τοῦτον τὸν τόπον φορά. Διὸ καὶ Λευκίπῳ καὶ Δημοκρίτῳ, τοῖς λέγουσιν αἰεὶ κινεῖσθαι τὰ πρῶτα σώματα ἐν τῷ κενῷ ^ο καὶ τῷ ἀπείρῳ, λεκτέον τίνα κινήσιν καὶ τίς ἢ κατὰ φύσιν αὐτῶν κινήσις. Εἰ γὰρ ἄλλο ὑπ' ἄλλου κινεῖται βία τῶν στοι- ⁵ χείων, ἀλλὰ καὶ κατὰ φύσιν ἀνάγκη ^ρ τινὰ εἶναι κινήσιν ἐκάστου, παρ' ἣν ἢ βιαιότερον ἐστίν· καὶ δεῖ ^q τὴν πρώτην ^γ κινουῦσαν μὴ βία κινεῖν, ^ς ἀλλὰ κατὰ φύσιν· εἰς ἄπειρον γὰρ ^τ εἶσιν, εἰ μὴ τι ^ν ἔσται κατὰ φύσιν κινουῦν πρῶτον, ἀλλ' αἰεὶ ^ω τὸ ^χ πρότερον ^υ βία κινούμενον κινήσει. Τὸ ^z αὐτὸ δὲ τοῦτο ^α συμβαίνει ἀναγκαῖον καὶ εἰ καθάπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραπται, πρὶν γενέσθαι τὸν κόσμον ἐκινεῖτο τὰ στοιχεῖα ἀτάκτως. Ἀνάγκη γὰρ ἢ βιαιότερον εἶναι τὴν κίνησιν ἢ κατὰ φύσιν. ⁶ Εἰ δὲ κατὰ φύσιν ἐκινεῖτο, ἀνάγκη κόσμον εἶναι, ἐάν τις ^β βούληται θεωρεῖν ἐπιστήσας· τό τε γὰρ πρῶτον κινουῦν ἀνάγκη κινεῖν αὐτό, κινούμενον κατὰ φύσιν, καὶ τὰ κινούμενα μὴ βία, ἐν τοῖς οικείοις ἡρεμοῦντα τόποις, ποιεῖν ἢ ἡπερ ^ε ἔχουσι νῦν τάξιν, τὰ ^δ μὲν βάρους ἔχοντα ἐπὶ τὸ μέσον, τὰ δὲ ^ε κουφότητα ἀπὸ τοῦ μέσου· ταύτην δ' ὁ κόσμος ἔχει τὴν ^φ διάταξιν. Ἔτι δὲ τοσοῦτον ἐπανεροῖτ' ἂν τις, πότερον ^ς δυνα- ⁷ τὸν ἢ οὐχ οἶόν τ' ἦν κινούμενα ἀτάκτως καὶ μίγνυσθαι ^η τοιαύτας μίξεις ἔνια, ἐξ ὧν συνίσταται τὰ κατὰ φύσιν ^ι συνιστάμενα σώματα, λέγω δ' οἶον ὅστω καὶ σάρκας, καθάπερ Ἐμ-

^η ἀδύνατον om. H. ^ο καὶ ἐν τῷ F. ^ρ τινὰ om. E. ^q τὴν μὲν πρ. H.M. ^γ κινουῦσαν] κινου M. ^ς ἀλλὰ καὶ κατὰ F.H. ^τ εἶσιν] ἐστίν M. ^ν ἐστὶ F. ^ω τὸ om. E. ^χ πρῶτον F.H.M. ^υ κινούμενον βία F.M., βία φερόμενον H. ^z δ' αὐτὸ M. ^α ἐμβαίνειν H.M. ^β βούλοιτο F. ^ε νῦν ἔχουσι L. ^δ μὲν γὰρ βάρους F. ^ε κουφότητα ἔχοντα ἀπὸ E.H.L.M. ^φ διάταξιν E. ^ς δυνατὸν ἢ om. E. ^η τοιαύτας μίξεις om. E. ^ι ἐκινεῖται M.

πεδοκλήs ^k φησὶ γίνεσθαι ἐπὶ τῆs φιλότῆτος· λέγει γὰρ
ὡs ^l πολλὰ μὲν κόρσαι ἀναύχενες ἐβλάστησαν.

- 8 Τοῖs δ' ἄπειρα ἐν ἀπείρῳ τὰ κινούμενα ποιούσιν, εἰ μὲν ἐν
τὸ κινοῦν, ἀνάγκη ^m μίαν φέρεσθαι φοράν, ὥστ' οὐκ ἀτά-
κτως κινήσεται, εἰ δ' ἄπειρα τὰ κινοῦντα, καὶ τὰs φορὰs
ἀναγκαῖον ἀπείρουs εἶναι· εἰ γὰρ ⁿ πεπερασμένοι, τάξιs ^o τισ
ἔσται· ^p οὐ γὰρ ^q τῷ μὴ φέρεσθαι εἰs τὸ αὐτὸ ἢ ἀταξία
συμβαίνει· οὐδὲ γὰρ νῦν εἰs τὸ αὐτὸ φέρεται πάντα, ἀλλὰ
τὰ ^r συγγενῆ μόνον. Ἔτι τὸ ἀτάκτως οὐθέν ἐστιν ἕτερον
ἢ τὸ παρὰ φύσιν· ἢ γὰρ τάξιs ἢ οἰκεία ^s τῶν αἰσθητῶν
9 ^t φύσιs ἐστίν. Ἄλλὰ μὴν καὶ τοῦτο ἄτοπον καὶ ἀδύνατον,
^v τὸ ἄπειρον ἄτακτον ἔχειν κίνησιν· ἔστι γὰρ ^w ἢ φύσιs
ἐκείνη τῶν πραγμάτων οἷαν ἔχει τὰ πλείω καὶ τὸν ^x πλείω
χρόνον· ^y συμβαίνει οὖν ^z αὐτοῖs τούναντίον τὴν μὲν ἀτα-
ξίαν εἶναι κατὰ φύσιν, τὴν δὲ τάξιν καὶ τὸν κόσμον παρὰ
φύσιν· ^a καίτοι οὐδὲν ὡs ἔτυχε γίγνεται τῶν κατὰ φύσιν.
^b Ἔοικε δὲ τοῦτό γε αὐτὸ ^b καλῶs Ἀναξαγόρασ ^c λαβεῖν· ἐξ
10 ἀκινήτων γὰρ ἄρχεται κοσμοποιεῖν. Πειρῶνται δὲ καὶ οἱ
ἄλλοι ^d συγκρίνοντές πωs πάλιν κινεῖν καὶ διακρίνειν. Ἐκ
διεστώτων ^e δὲ καὶ κινουμένων οὐκ εὐλογον ποιεῖν τὴν γένε-
σιν. Διὸ καὶ Ἐμπεδοκλήs ^f παραλείπει τὴν ἐπὶ τῆs φιλό-
τῆτος· ^g οὐ γὰρ ἂν ἠδύνατο ^h συστήσαι τὸν οὐρανὸν ἐκ κεχω-
ρισμένων μὲν κατασκευάζων, ⁱ σύγκρισιν δὲ ποιῶν διὰ τὴν
φιλότῆτα· ἐκ διακεκριμένων γὰρ ^k συνέστηκεν ὁ κόσμος τῶν
στοιχείων. Ὡστ' ἀναγκαῖον ^l γίνεσθαι ἐξ ἑνὸs καὶ συγκε-
11 κριμένου. Ὅτι μὲν ^m τοίνυν ἐστὶ φυσικὴ τισ κίνησιs ἐκά-
στου τῶν σωμάτων, ἣν οὐ βία κινοῦνται οὐδὲ παρὰ φύσιν,

^k γίνεσθαι φησιν H.L.M. ^l πολλῶν H.L. ^m φέρεσθαι μίαν F.
ⁿ πεπερασμένα H. ^o τισ om. H. ^p οὐ] οὕτω E. ^q τὸ F, om. E.
^r συγγενῆ H.M. ^s τῶν αἰσθητῶν om. E. ^t ἐστὶ φύσιs L. ^v τὸ]
τὸ τὸ F, τόγε H.M. ^w ἢ] τισ H, om. E. ^x πλείονα L. ^y συμ-
βαίνει H.M. ^z αὐτὸ E. ^a καίτοιγε F. ^b καλῶs] καὶ ὁ L.
^c λαβ.] ἔχειν F, λαβεῖν καλῶs L. ^d κρίνοντες E. ^e τε E. ^f ἀπο-
λείπει H. ^g οὐδὲ F. ^h συστήσαι H.M. ⁱ σύγκρισιν H.M.
^k διέστηκεν F, ξυνέστηκεν H.M. ^l γενέσθαι H. ^m τοίνυν] οὖν F.H.M.

ⁿ φανερόν ἐκ τούτων· ὅτι δ' ὁ ἔνια ἔχειν ἀναγκαῖον ῥοπήν βάρους καὶ ^pκουφότητος, ^qἐκ τῶνδε δῆλον. Κινεῖσθαι μὲν γὰρ φαμεν ἀναγκαῖον εἶναι· εἰ δὲ μὴ ἔξει φύσει ῥοπήν τὸ κινούμενον, ἀδύνατον κινεῖσθαι ἢ πρὸς τὸ μέσον ἢ ἀπὸ τοῦ μέσου. Ἔστω γὰρ τὸ μὲν ἐφ' οὗ ^A ^rἀβαρές, τὸ δ' ἐφ' οὗ ¹² ^B ^sβάρος ἔχον, ἐννήχθω δὲ τὸ ἀβαρές τὴν Γ Δ, τὸ δὲ Β ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ τὴν Γ Ε· ^tμείζω γὰρ οἰσθήσεται τὸ βάρος ἔχον. Ἐὰν δὴ διαιρεθῇ τὸ σῶμα τὸ ἔχον βάρος ὡς ἡ Γ Ε πρὸς τὴν Γ Δ (δυνατὸν γὰρ οὕτως ἔχειν πρὸς τι τῶν ἐν αὐτῷ μορίων), εἰ τὸ ὅλον φέρεται τὴν ὅλην τὴν Γ Ε, τὸ μόριον ἀνάγκη ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ^vτὴν Γ Δ φέρεσθαι, ὥστε ἴσον οἰσθήσεται τὸ ἀβαρές καὶ τὸ ^wβάρος ἔχον· ὅπερ ἀδύνατον. Ὁ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ^xἐπὶ κουφότητος. Ἐτι ^y δ' ¹³ εἰ ἔσται τι σῶμα κινούμενον μῆτε ^zκουφότητα μῆτε βάρος ἔχον, ἀνάγκη τοῦτο βία κινεῖσθαι, βία δὲ κινούμενον ἄπειρον ^aποιεῖν τὴν κίνησιν. Ἐπεὶ γὰρ δύναμις τις ἡ κινουῦσα, τὸ δ' ἔλαττον καὶ ^bτὸ κουφότερον ^cὑπὸ τῆς ^dαὐτῆς δυνάμεως πλείον κινήθησεται, κενηθήσθω τὸ μὲν ἐφ' ^eφ̄ τὸ Α, τὸ ἀβαρές, τὴν ^fΓ Ε, τὸ δ' ἐφ' ^gφ̄ τὸ Β, τὸ βάρος ἔχον, ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ τὴν Γ Δ. Διαιρεθέντος ^hδὴ τοῦ βάρους ¹⁴ ἔχοντος σώματος ⁱὡς ἡ Γ Ε πρὸς τὴν Γ Δ, ^kσυμβήσεται τὸ ἀφαιρούμενον ἀπὸ τοῦ βάρους ἔχοντος σώματος τὴν Γ Ε ^lφέρεσθαι ἐν τῷ ἴσῳ χρόνῳ, ἐπεὶ περ τὸ ὅλον ἐφέρετο τὴν Γ Δ. Τὸ γὰρ τάχος ἔξει ^mτὸ τοῦ ἐλάττονος πρὸς τὸ ⁿτοῦ μείζονος ὡς τὸ μείζον σῶμα πρὸς τὸ ἔλαττον. Ἴσον ¹⁵ ἄρα τὸ ἀβαρές οἰσθήσεται σῶμα καὶ τὸ βάρος ἔχον ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· ὥστ' ἐπεὶ παντὸς τοῦ

ⁿ φανερόν ἐκ τ.] ἐκ τ. δῆλον H. ὁ ἔχειν ἔνια F.H.M. ^p κουφότητα M. ^q ἐκ τ. δῆλον] φανερόν ἐκ τ. H. ^r βάρος E. ^s βάρος om. E. ^t μείζον L.M. ^v φέρεσθαι τὴν γ δ H.M. ^w ἔχον βάρος L. ^x ἐπὶ] ἔτι H. ^y δ' εἰ] δὴ E. ^z βάρος μῆτε κουφότητα F. ^a ποιεῖ τὴν κ. E.L.M, τὴν κ. ποιεῖν F. ^b τὸ om. F. ^c ἀπὸ E. ^d αὐτῆς om. E. ^e φ̄ τὸ] οὗ H.M. ^f γ δὲ ε F. ^g τὸ post φ̄ om. F. ^h δὴ] οὖν F.H.M. ⁱ ὡς ἡ—σώματος rc. margo E. ^k ξυμβήσεται H. ^l φέρεσθαι post χρόνῳ F. ^m τὸ ante τοῦ om. M. ⁿ τοῦ om. E.

ο προστεθέντος μείζον ρ κινήσεται διάστημα τὸ ἀβαρές, ἄπειρον ἂν φέροιτο. Φανερόν οὖν ὅτι ἀνάγκη ^α πᾶν σῶμα βάρος 16 ἔχειν ἢ κουφότητα ^ι τὸ διωρισμένον. Ἐπεὶ δὲ φύσις ^β μὲν ἔστιν ἢ ἐν αὐτῷ ὑπάρχουσα κινήσεως ἀρχή, δύναμις δ' ἢ ^τ ἐν ἄλλῳ ἢ ^ν ἄλλο, κινήσεις δὲ ἢ μὲν κατὰ φύσιν ^ω ἢ δὲ ^χ βίαιος πᾶσα, ^υ τὴν μὲν κατὰ φύσιν, οἷον τῷ λίθῳ τὴν κάτω, ^ζ θάττον ποιήσει τὸ κατὰ δύναμιν, τὴν δὲ παρὰ φύσιν ὅλως ^α αὐτή. Πρὸς ἀμφοτέρα δὲ ὥσπερ ὀργάνῳ χρῆται τῷ ἀέρι· πέφυκε 17 γὰρ οὗτος καὶ κουφός εἶναι καὶ βαρύς. Τὴν μὲν οὖν ἄνω ποιήσει φορὰν ἢ κουφός, ^β ὅταν ὠσθῆ καὶ λάβῃ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς δυνάμεως, τὴν δὲ ^γ κάτω πάλιν ἢ βαρύς· ὥσπερ γὰρ ^δ ἐναφάψασα παραδίδωσιν ἑκατέρῳ. Διὸ καὶ οὐ παρακολουθούντος τοῦ κινήσαντος φέρεται τὸ ^ε βία κινήθην. ^ι εἰ γὰρ μὴ τοιοῦτόν τι τὸ σῶμα ὑπῆρχεν, οὐκ ἂν ἦν ^ς ἢ βία κινήσις. Καὶ τὴν κατὰ φύσιν δ' ἐκάστου κινήσιν ^η συνεπουρίζει τὸν 18 ^ι αὐτὸν τρόπον. Ὅτι μὲν οὖν ἅπαν ἢ κουφὸν ἢ βαρύ, καὶ πῶς αἰ παρὰ φύσιν ^κ ἔχουσι κινήσεις, ἐκ τούτων φανερόν. Ὅτι δ' οὔτε πάντων ἔστι γέनेσις οὔθ' ἀπλῶς οὔθενός, δηλον ἐκ τῶν ^ι προειρημένων· ἀδύνατον γὰρ ^μ παντὸς σώματος εἶναι γέनेσιν, εἰ μὴ καὶ κενὸν ^ν εἶναι τι δυνατὸν κεχωρισμένον· ἐν ^ξ γὰρ ἔσται τόπῳ ^ο τὸ ρ γινόμενον, ^α εἰ ἐγένετο, ἐν τούτῳ πρότερον τὸ κενὸν ἀναγκαῖον ^ι εἶναι σώματος μηθενός 19 ^ς ὄντος. Ἄλλο μὲν γὰρ ἐξ ἄλλου ^τ σῶμα γίγνεσθαι ^υ δυνατόν, οἷον ἐξ ἀέρος πῦρ, ὅλως δ' ἐκ μηθενός ^ω ἄλλου προϋπάρ-

ο προστεθέντος E.F.H.L. ρ κινήσεται F.H.M. α πᾶν ante ἀνάγκη H.M, post σῶμα L, om. E. ι τὸ om. E.L. β μὲν om. E.L. τ ἐν post δ' om. E. ν ἄλλῳ H. et pr. L. ω ἢ δὲ—φύσιν om. pr. E. χ βία F.H.M. et rc. E. υ τὴν μὲν] ἢ μὲν rc. E. ζ θάττω E.H.L.M. α αὐτήν E. β ὅταν—δυνάμεως om. M. γ κάτω ἐν ἀέρι πάλιν pr. F. δ ἐνάψασα E. ε βία] παρὰ φύσιν F.H.M. et γρ. E. ι εἰ γὰρ—κινήσεις om. F. ς ἢ om. E. η ἐπουρίζει E. ι αὐτοῦ L. κ κινήσεις ἔχουσιν ἐν τούτοις F.H.M. λ εἰρημένων F.H.M. μ ἅπαντος F. ν τι εἶναι F. ο τὸ] τὸ νῦν E.L. ρ γινόμενον L. α εἰ ἐγένετο E.L, ὅτε ἐγένετο F.H, εἰ ἐγένετο ὅτε ἐγένετο M. ι εἶναι post πρότερον H.M. ς ἐνότος M. τ γίγνεσθαι σῶμα F, σώματος γίνεσθαι H.M. υ ἀδύνατον E. ω ἄλλου om. H.M.

χοντος μεγέθους ἀδύνατον· μάλιστα ^x μὲν ^y γὰρ ἐκ δυνάμει τινὸς ὄντος σώματος ἐνεργεία γένοιτ' ἂν σῶμα. ^z Ἄλλ' εἰ τὸ δυνάμει ὄν σῶμα μηθέν ἐστιν ἄλλο σῶμα ἐνεργεία πρότερον, κενὸν ^a ἔσται κεχωρισμένον.

Λοιπὸν δ' εἰπεῖν τίνων τέ ἐστι γένεσις ^b σωμάτων, καὶ ³ διὰ τί ἐστιν. Ἐπεὶ οὖν ^c ἐν ἅπασιν ἡ γνῶσις διὰ τῶν πρώτων, πρῶτα δὲ τῶν ἐνυπαρχόντων τὰ στοιχεῖα, σκεπτέον ποῖα τῶν ^d τοιούτων σωμάτων ^e ἐστὶ στοιχεῖα, καὶ διὰ τί ἐστιν, ἔπειτα μετὰ ταῦτα ^f πόσα ^g τε καὶ ^h ποῖ' ἄττα. Τοῦτο δ' ἔσται φανερὸν ὑποθεμένοις ⁱ τίς ἐστιν ἡ τοῦ στοιχείου φύσις. Ἐστω ^k δὴ στοιχεῖον τῶν σωμάτων, εἰς ^o δὲ τὰλλα σώματα διαιρεῖται, ἐνυπάρχον δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ· τοῦτο ^l γὰρ ^m ποτέρως, ἔτι ἀμφισβητήσιμον. Ἀυτὰ δ' ἐστὶν ἀδιαίρετον εἰς ⁿ ἕτερα τῶ εἶδει· τοιοῦτον γὰρ τι ^o τὸ στοιχεῖον ^p ἅπαντες καὶ ἐν ἅπασι βούλονται λέγειν. Εἰ δὴ τὸ εἰρημένον ἐστὶ στοιχεῖον, ἀνάγκη ^q εἶναι ἄττα τοιαῦτα τῶν σωμάτων. Ἐν μὲν γὰρ σαρκὶ καὶ ξύλῳ ^r καὶ ἐκάστῳ ³ τῶν τοιούτων ^s ἔνεστι δυνάμει πῦρ καὶ γῆ· φανερὰ γὰρ ^t ταῦτα ἐξ ἐκείνων ἐκκρινόμενα. Ἐν δὲ πυρὶ σὰρξ ^v ἢ ξύλον ^w οὐκ ἐνυπάρχουσιν, οὔτε κατὰ δύναμιν ^x οὔτε κατ' ἐνεργείαν· ἐξεκρίνετο γὰρ ἂν. Ὁμοίως δ' οὐδ' εἰ ἐν τι μόνον εἶη τοιοῦτον, ^y οὐδ' ἐν ἐκείνῳ· ^z οὐ γὰρ εἰ ἔσται σὰρξ ἢ ὀστοῦν ἢ τῶν ἄλλων ὀτιοῦν, οὔπω φατέον ἐνυπάρχειν δυνάμει, ἀλλὰ ^a προσθεωρητέον τίς ὁ τρόπος τῆς γενέσεως. Ἀναξαγόρας δ' ⁴ ^b Ἐμπεδοκλεῖ ἐναντίως λέγει περὶ τῶν στοιχείων. Ὁ μὲν γὰρ πῦρ καὶ γῆν καὶ τὰ σύστοιχα τούτοις στοιχεῖα φησιν

^x μὲν om. E.L. ^y γὰρ ἂν ἐκ L. ^z ἀλλ'—σῶμα om. pr. E.
^a ἐστὶ F.H.M. ^b σωμάτων om. H, ante γένεσις ponit F. ^c ἐν om. L.
^d τοιούτων om. E. ^e ἐστὶ om. M, ante τῶν ponit F.
^f ὀπόσα F.H.L. ^g τε om. L.M. ^h ὀποῖα L. ⁱ τί E.L. ^k δὴ τὸ γ. L.
^l γὰρ] δὲ F. ^m ὀποτέρως H.M. ⁿ ἕτερον M. ^o τῶν στοιχείων M.
^p πάντες τε καὶ H.M. ^q ἄττα εἶναι τῶν σωμάτων τοιαῦτα H, ἄττα τῶν σωμάτων εἶναι τοιαῦτα M. ^r καὶ ἐν ἐκάστῳ H.M.
^s ἔστι E.L. ^t ταῦτα] τὰ τὸδε H, τὰ τοιάδε M. ^v ἢ] καὶ F. ^w ἐνυπάρχει F.
^x οὔτε κατ' ἐνεργείαν om. pr. E, post ἐνυπάρχουσιν ponunt H.M.
^y οὐδ' ἐν] οὐθέν E. ^z οὐδὲ γὰρ F.M. ^a προσθεωρητέον H.
^b ἐναντίως ἐμπεδοκλεῖ F.H.M.

εἶναι τῶν σωμάτων καὶ ^cσυγκείσθαι ^dπάντ' ἐκ τούτων, ¹Αναξαγόρας δὲ τούναντίον· τὰ γὰρ ὁμοιομερῆ στοιχεῖα (λέγω ^e δ' ^fοἶον σάρκα καὶ ὀστοῦν καὶ τῶν τοιούτων ἕκαστον), ἀέρα δὲ καὶ πῦρ ^gμίγμα τούτων καὶ τῶν ἄλλων σπερμάτων πάντων· εἶναι γὰρ ^hἐκάτερον αὐτῶν ἐξ ⁱἀοράτων ὁμοιομερῶν ⁵πάντων ^kἠθροισμένων. Διὸ καὶ ^lγίγνεσθαι πάντ' ἐκ τούτων· τὸ γὰρ πῦρ καὶ τὸν αἰθέρα προσαγορεύει ταυτό. ¹Ἐπεὶ ^m δ' ἐστὶ παντὸς φυσικοῦ σώματος κίνησις οἰκεία, τῶν δὲ κινήσεων αἱ μὲν ἀπλαῖ αἱ δὲ μικταί, καὶ αἱ μὲν μικταὶ τῶν μικτῶν αἱ δὲ ἀπλαῖ τῶν ἀπλῶν ⁿεἰσί, φανερόν ὅτι ἔσται ἅττα σώματα ἀπλά· εἰσὶ γὰρ καὶ κινήσεις ἀπλαῖ. ^νὩστε δηλὸν καὶ ὅτι ἔστι ^οστοιχεῖα καὶ διὰ τί ἔστιν.

- 4 Πότερον δὲ πεπερασμένα ἢ ἄπειρα, καὶ ^pεἰ πεπερασμένα, πόσα τὸν ἀριθμόν, ἐπόμενον ἂν εἶη σκοπεῖν. Πρῶτον μὲν οὖν ὅτι οὐκ ἔστιν ἄπειρα, καθάπερ οἴονται τινες, θεωρητέον, καὶ πρῶτον τοὺς πάντα ^qτὰ ὁμοιομερῆ στοιχεῖα ποιούντας, ²καθάπερ ¹Αναξαγόρας. Οὐθεὶς γὰρ τῶν οὕτως ἀξιούντων ὀρθῶς λαμβάνει τὸ στοιχεῖον· ὀρώμεν γὰρ πολλὰ καὶ τῶν μικτῶν σωμάτων εἰς ^sὁμοιομερῆ διαιρούμενα, λέγω δ' οἶον σάρκα καὶ ^tὀστοῦν καὶ ξύλον καὶ λίθον. ^νὩστ' ^vεἴπερ τὸ σύνθετον οὐκ ἔστι στοιχεῖον, οὐχ ἅπαν ἔσται τὸ ὁμοιομερὲς στοιχεῖον, ἀλλὰ τὸ ἀδιαίρετον εἰς ^wἕτερα τῷ εἶδει, καθάπερ ³εἴρηται πρότερον. ^νἘπι δ' ^xοὐδ' οὕτως λαμβάνοντας ^yτὸ στοιχεῖον ἀνάγκη ποιεῖν ἄπειρα· πάντα γὰρ ταυτὰ ^zἀποδοθήσεται καὶ πεπερασμένων ὄντων, ^aεάν τις λάβῃ· τὸ αὐτὸ γὰρ ποιήσει, κἂν δύο ἢ τρία μόνον ἢ τοιαῦτα, καθάπερ ^bἐπι- ⁴χειρεῖ καὶ ¹Ἐμπεδοκλῆς. ¹Ἐπεὶ ^cγὰρ καὶ ὡς αὐτοῖς ^dσυμ-

^c συγκείσθαι H. ^d πάν H.M. ^e δ'] δὴ E. ^f οἶον ξύλα σάρκα F. ^g μίγματα E.L. ^h αὐτῶν ἐκάτερον H.M. ⁱ ἀοράτων τῶν ὁμ. E. ^k ἠθροισμένον M. ^l γενέσθαι E.L. ^m δὲ παντὸς τοῦ φυσικοῦ σώματος ἐστὶ F. ⁿ εἰσί om. F. ^ο στοιχεῖον M. ^p εἰ om. F. ^q τὰ om. E. ^r καθάπερ καὶ ἀναξ. E.L. ^s ὁμοιομερῆ] μέρη E. ^t ὀστᾶ καὶ ξύλα F. ^v εἴπερ] ἐπὶ E. ^w ἕτερον M. ^x οὐθ' H. et margo F. om. E.L. ^y τὸ om. E. ^z ἀποδοθήσεσθαι E. ^a ἂν E.L. ^b ἐγχειρεῖ E.L. ^c γὰρ om. M. ^d ξυμβαίνει H.M.

βαίνει μὴ πάντα ποιεῖν ἐξ ὁμοιομερῶν (πρόσωπον γὰρ οὐκ ἐκ^e προσώπων ποιουσίν, οὐδ' ἄλλο τῶν κατὰ φύσιν ἐσχηματισμένων οὐθέν), φανερόν ὅτι^f πολλῶ βέλτιον πεπερασμένας ποιεῖν τὰς ἀρχάς, καὶ ταύτας ὡς ἐλαχίστας πάντων γε τῶν αὐτῶν μελλόντων δείκνυσθαι, καθάπερ ἀξιούσι καὶ οἱ ἐν τοῖς μαθήμασιν· αἰεὶ γὰρ^h τὰςⁱ πεπερασμένας λαμβάνουσιν ἀρχὰς ἢ τῷ εἶδει ἢ τῷ ποσῷ. Ἔτι εἰ^k σῶμα σώματος ἕτερον⁵ λέγεται κατὰ τὰς οἰκείας διαφοράς, αἱ δὲ τῶν σωμάτων διαφοραὶ πεπερασμέναι (διαφέρουσι γὰρ τοῖς αἰσθητοῖς, ταῦτα δὲ^l πεπεράνται· δεῖ δὲ τοῦτο δειχθῆναι),^m φανερόν ὅτι καὶ τὰ στοιχεῖαⁿ ἀνάγκη πεπερασμένα εἶναι. Ἄλλὰ μὴν οὐδ'⁶ ὡς ἕτεροὶ τινες λέγουσιν, οἷον Λεύκιππός^p τε καὶ Δημόκριτος ὁ Ἀβδηρίτης, εὐλογα τὰ^q συμβαίοντα· φασὶ γὰρ εἶναι τὰ πρῶτα μεγέθη πλήθει μὲν ἄπειρα μεγέθει δὲ ἀδιαίρετα, καὶ οὐτ' ἐξ ἑνὸς πολλὰ γίγνεσθαι οὔτε ἐκ πολλῶν ἓν, ἀλλὰ τῇ τούτων^r συμπλοκῇ καὶ^s περιπλέξει πάντα^t γενεῖσθαι. Τρόπον^v γάρ τινα καὶ οὗτοι πάντα τὰ ὄντα ποιούσιν ἀριθμούς καὶ ἐξ ἀριθμῶν· καὶ γὰρ εἰ μὴ σαφῶς δηλοῦσιν, ὅμως τοῦτο βούλονται λέγειν. Καὶ πρὸς τούτοις, ἐπεὶ⁷ διαφέρει τὰ σώματα σχήμασιν, ἄπειρα δὲ τὰ σχήματα, ἄπειρα καὶ τὰ ἀπλᾶ σώματά φασιν εἶναι. Ποῖον δὲ^w καὶ τί^x ἐκάστου^y τὸ σχῆμα^z τῶν στοιχείων,^a οὐθὲν ἐπιδιώρισαν, ἀλλὰ^b μόνον τῷ πυρὶ τὴν σφαιραὶν ἀπέδωκαν· ἀέρα δὲ καὶ ὕδωρ καὶ τᾶλλα μεγέθει καὶ^c μικρότητι διεῖλον, ὡς οὐσαν αὐτῶν τὴν φύσιν οἷον πανσπερμίαν^d πάντων^e τῶν στοιχείων. Πρῶτον μὲν οὖν^f καὶ τούτοις ταῦτὸν ἀμάρτημα τὸ⁸

^e προσώπου π. F. ^f μακρῶ F. ^g αὐτῶν] ὄντων E. ^h τὰ E.H.M, om. L. ⁱ πεπερασμένα E.H.L.M. ^k σῶμα om. E. ^l πεπερασμένα H.M. ^m φανερόν om. E. ⁿ ἀνάγκη post ὅτι F, post εἶναι H.M. ^o ὡς δ' ἕτεροι H. ^p τε om. F. ^q συμβαίοντα H.M. ^r συμπλοκῇ H. ^s ἐπαλλάξει F.H.M. ^t γενεῖσθαι M. ^v γάρ] δέ E.L. ^w καὶ τί om. F.H.M. ^x ἐκάστου post σχῆμα ponit L, om. E. ^y τὸ om. F.H.M. ^z τῶν στοιχείων om. F. ^a οὐκέτι διώρισαν F, οὐδὲν ἔτι διώρισαν H.M. ^b μόνον F.H.M. ^c σμικρότητι F.L. ^d ἀπάντων H.M. ^e τῶν om. E. ^f ταυτὸ καὶ τούτοις H, ταυτὸ καὶ τούτοις ἔοικεν ἀκολουθεῖν F.M.

μὴ ἔπεπερασμένας λαβεῖν τὰς ἀρχάς, ἐξὸν ἠπαντα ταῦτὰ λέγειν. Ἔτι δ' εἰ μὴ ἄπειροι τῶν ἰ σωμάτων αἱ διαφοραί, δῆλον ὅτι οὐκ ἔσται τὰ στοιχεῖα ἄπειρα. Πρὸς δὲ τούτοις ἀνάγκη μάχεσθαι ταῖς κ μαθηματικαῖς ἠ ἐπιστήμαις ἄτομα σώματα λέγοντας, καὶ πολλὰ τῶν ἐνδόξων καὶ ἠ τῶν φαινομένων κατὰ τὴν αἴσθησιν ἀναιρεῖν, περὶ ὧν εἴρηται ἠ πρότερον ἐν τοῖς περὶ χρόνου καὶ κινήσεως. Ἔτι δὲ καὶ ἐναντία λέγειν αὐτοὺς αὐτοῖς ἀνάγκη· ἀδύνατον γὰρ ἀτόμων ὄντων ὀ τῶν στοιχείων μεγέθει καὶ ῀ μικρότητι διαφέρειν ἀέρα καὶ ῁ γῆν καὶ ὕδωρ· οὐ γὰρ ῂ οἷόν τ' ἐξ ἀλλήλων γίνεσθαι· ῃ ὑπολείψει γὰρ ῄ αἰεὶ τὰ μέγιστα σώματα ῅ ἐκκρινόμενα, φασὶ δ' οὕτω γίνεσθαι ὕδωρ καὶ ἀέρα καὶ γῆν ἐξ ἀλλήλων.

10 Ἔτι οὐδὲ κατὰ τὴν τούτων ὑπόληψιν δόξειεν ἂν ἄπειρα γίνεσθαι τὰ στοιχεῖα, ῆ εἴπερ τὰ μὲν σώματα ῇ διαφέρει σχήμασι, τὰ δὲ σχήματα πάντα Ὲ σύγκειται ἐκ πυραμίδων, ῁ τὰ μὲν εὐθύγραμμα ἐξ εὐθυγράμμων, ῂ δὲ σφαῖρα ἐξ ὀκτώμοριων. ῃ Ἀνάγκη γὰρ εἶναι τινὰς ἀρχὰς ῄ τῶν σχημάτων. ῅ Ὅστε εἴτε μία εἴτε δύο εἴτε πλείους, καὶ τὰ ῆ ἀπλά σώματα

11 τοσαῦτα ἔσται τὸ πλῆθος. Ἔτι δ' εἰ ῁ ἐκάστω μὲν τῶν ῂ στοιχείων ἐστὶ τις οἰκεία κίνησις, καὶ ῃ τοῦ ἀπλοῦ σώματος ἀπλῆ, μὴ εἰσι δ' ῄ αἱ ἀπλά κινήσεις ἄπειροι διὰ τὸ μήτε τὰς ἀπλᾶς φορὰς πλείους εἶναι ῅ δυοῖν μήτε τοὺς τόπους ῆ ἀπίρους, οὐκ ἂν εἴη οὐδ' ῁ οὕτως ἄπειρα τὰ στοιχεῖα.

5 Ἐπεὶ δ' ἀνάγκη πεπεράνθαι κ τὰ στοιχεῖα, λοιπὸν σκέψασθαι ἠ πρότερον πλείω ἔσται ἢ ἠ ἔν. Ἔνιοι γὰρ ἐν μόνον ὑποτίθενται, καὶ ἠ τοῦτο οἱ μὲν ὕδωρ, οἱ δ' ἀέρα, οἱ δὲ πῦρ,

ῃ πεπερασμένον L. ῁ πάντα ταυτὰ E, ἄπαντα ταυτὰ L. ῂ σχημάτων F.L. κ μαθηματικαῖς E. ῃ ἐπιστήμαις] ἀνάγκαις M. ἠ τῶν post καὶ om. F.H.M. ῂ πρότερον L. ὀ τῶν om. E. ῀ μικρότητι F. ῁ ὕδωρ καὶ γῆν F. ῂ οἷονταί E. ῃ ἐπιλείψει M. ῄ αἰεὶ H.L. ῅ ἐκκρινόμενα M. ῆ ἔτι δ' οὐδὲ H.M. ῇ ἐπεὶ E.L. Ὲ διαφ. τοῖς σχ. H.M. ῁ ξύγκειται H, ξύγκεινται M. ῂ τὰ] καὶ τὰ H.M. ῃ τῶν om. H. ῄ ἀπλά] αὐτὰ L. ῅ ἐκάστων E. ῆ στοιχείων] σωμάτων F. ῇ αἰ] αὐ M. Ὲ δυεῖν L. Έ ἀπίρους εἶναι οὐκ E.L. Ὴ οὕτως] ὡς H.M. κ τὰ στοιχεῖα om. F. ῃ πρότερον L. ἠ ἔν] οὐ L. ῂ τοῦτων F.M.

οἱ δ' ὕδατος μὲν λεπτότερον ἀέρος δὲ πυκνότερον, ὃ περιέχειν φασὶ πάντας τοὺς οὐρανοὺς ἄπειρον ὄν. Ὅσοι μὲν οὖν τὸ 2 ἐν τούτῳ ποιούσιν ὕδωρ ἢ ἀέρα ἢ ὕδατος μὲν λεπτότερον ἀέρος δὲ πυκνότερον, εἴτ' ἐκ τούτου ὁ πυκνότητι καὶ μανότητι τὰλλα γεννώσιν, ῥοῦτοι λαμβάνουσιν αὐτοὶ αὐτοὺς ἄλλο τι πρότερον τοῦ στοιχείου ποιούντες· ἔστι γὰρ ἡ μὲν ἐκ τῶν στοιχείων γένεσις ἠ σύνθεσις, ὡς φασιν, ἡ δ' εἰς τὰ στοιχεῖα διάλυσις, ὥστ' ἀνάγκη πρότερον εἶναι τῇ φύσει τὸ λεπτομερέστερον. Ἐπεὶ οὖν φασὶ πάντων τῶν σωμάτων τὸ πῦρ 3 λεπτότατον εἶναι, πρῶτον ἂν εἴη τῇ ἱ φύσει τὸ πῦρ. Διαφέρει δ' οὐθέν· ἀνάγκη γὰρ ἔν τι τῶν ἄλλων εἶναι πρῶτον, καὶ μὴ τὸ μέσον. Ἐτι δὲ τὸ μὲν ἰ πυκνότητι καὶ μανότητι τὰλλα γεννᾷν οὐθέν διαφέρει ἢ λεπτότητι καὶ παχύτητι· τὸ μὲν γὰρ λεπτὸν μανόν, τὸ δὲ παχὺ βούλονται εἶναι πυκνόν. Πάλιν δὲ τὸ λεπτότητι καὶ παχύτητι ταῦτὸν καὶ τὸ μεγέθει 4 ἑ καὶ μικρότητι· λεπτὸν μὲν γὰρ τὸ ἱ μικρομερές, παχὺ δὲ τὸ μεγαλομερές· τὸ γὰρ ἐπεκτεινόμενον ἐπὶ πολὺ λεπτόν, τοιοῦτον δὲ τὸ ἐκ μικρῶν μερῶν ἰ συνεστός. Ὡστ' αὐτοῖς ἰ συμβαίνει μεγέθει καὶ ἱ μικρότητι διαιρεῖν τὴν τῶν ἄλλων οὐσίαν. Οὕτω δὲ διοριζόμενοι ἅπαντα ἱ συμβήσεται λέγειν 5 πρὸς τι, καὶ οὐκ ἔσται ἱ ἀπλῶς τὸ μὲν πῦρ τὸ δ' ὕδωρ τὸ δ' ἀήρ, ἀλλὰ τὸ αὐτὸ πρὸς μὲν τόδε πῦρ, πρὸς δὲ ἱ τι ἄλλο ἀήρ, ὅπερ συμβαίνει καὶ τοῖς πλείω μὲν τὰ στοιχεῖα λέγουσι, μεγέθει δὲ καὶ ἱ μικρότητι διαφέρειν φάσκουσιν· ἐπεὶ γὰρ τῷ ποσῷ διώρισται ἕκαστον, ἔσται τις λόγος πρὸς ἄλληλα τῶν μεγεθῶν, ὥστε τὰ τούτων ἱ ἔχοντα τὸν λόγον πρὸς ἄλληλα ἀνάγκη τὸ μὲν ἀέρα εἶναι τὸ δὲ πῦρ τὸ δὲ γῆν τὸ δ' ὕδωρ, διὰ τὸ ἱ ἐνυπάρχειν ἱ ἐν τοῖς μείζουσι τοὺς τῶν ἱ ἐλατ-

ὁ μανότητι καὶ πυκνότητι F.H, μανότατον καὶ πυκνότατον M. ῥοῦτοι δὲ λ. F. ἠ σύνθεσις H.M. ἱ φύσει τὸ λεπτομερέστερον τὸ F. ἰ πυκνότατον καὶ μανότατον M. ἑ καὶ τὸ σμικρότητι F, καὶ τὸ μικρότητι H.L.M. ἱ σμικρομερές F. ἰ συνεστός F.H.L.M. ἱ ξυμβαίνει H, ξυμβαίνειω M. ἱ σμικρότητι F. ἱ ξυμβήσεται H.M, συμβαίνει F. ἱ τὸ μὲν ἀπλῶς M. ἱ τι om. H.M. ἱ σμικρότητι F. ἱ ἔχοντα ὁμοια τὸν F.H. ἱ ὑπάρχειω M. ἱ ἐν om. F. ἱ ἐλασσόνων H.M.

6τόνων λόγους. Ὅσοι δὲ πῦρ ὑποτίθενται τὸ στοιχείον, τούτο μὲν διαφεύγουσιν, ἄλλα δ' αὐτοῖς ἀναγκαῖον ἄλογα ἠ συμβαίνειν. Οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν σχῆμα περιάπτουσι τῷ πυρί, καθάπερ οἱ τὴν πυραμίδα ποιούντες, καὶ τούτων οἱ μὲν ἰ ἀπλουστέως κ λέγοντες ὅτι τῶν ἰ μὲν σχημάτων ἠ τμητικώτατον ἢ πυραμῖς, τῶν δὲ σωμάτων τὸ πῦρ, οἱ δὲ κομψοτέρως τῷ λόγῳ προσάγοντες ὅτι τὰ μὲν σώματα πάντα σύγκειται ἐκ τοῦ λεπτομερεστάτου, τὰ δὲ σχήματα τὰ στερεὰ ἐκ ἠ τῶν πυραμίδων, ὥστ' ἐπεὶ τῶν μὲν σωμάτων τὸ πῦρ λεπτότατον, τῶν δὲ σχημάτων ἢ πυραμῖς ὀ μικρομερέστατον ρ καὶ πρῶτον, τὸ δὲ πρῶτον σχῆμα τοῦ πρώτου σώματος, 7 πυραμῖς ἂν εἴη τὸ πῦρ. Οἱ δὲ περὶ ς μὲν σχήματος οὐδὲν ἀποφαίνονται, λεπτομερέστατον δὲ ς μόνον ποιούσιν, ἔπειτ' ἐκ τούτου συντιθεμένου ς φασὶ γίγνεσθαι τὰλλα καθάπερ ἂν εἰ ἰ συμφυσωμένου ψήγματος. Ἐμφοτέροις δὲ ταῦτα ὕ συμβαίνει δυσχερῆ· εἰ ὠ μὲν γὰρ ἄτομον τὸ πρῶτον σῶμα x ποιούσι, πάλιν ἤξουσιν οἱ πρότερον εἰρημένοι λόγοι y πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν. Ἐπι οὐκ ἐνδέχεται τούτο λέγειν z φυσικῶς βουλομένους θεωρεῖν. ἠ Εἰ γὰρ ἅπαν σῶμα σώματι συμβλητὸν κατὰ ἠ τὸ ποσόν, ἔχει δ' ἀνάλογον τὰ μεγέθη τὰ τε τῶν ὁμοιομερῶν πρὸς ἄλληλα καὶ τὰ τῶν στοιχείων, οἷον ἠ τὰ τοῦ παντὸς ὕδατος πρὸς τὸν ἅπαντα ἀέρα καὶ τοῦ στοιχείου πρὸς τὸ στοιχείον, ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ὁ δ' ἀὴρ πλείων τοῦ ὕδατος ἠ καὶ ἠ ὅλως τὸ ἠ λεπτομερέστερον β τοῦ ἠ παχυμερεστέρου, φανερόν ὅτι καὶ τὸ στοιχείον ἠ ἠλαττον ἠ ἠ εἶναι ἠ τὸ τοῦ ὕδατος ἠ τὸ τοῦ ἀέρος. Εἰ οὖν τὸ ἠλαττον

ἠ ξυμβαίνειν H.M. ἰ ἀπλουστέρον E.L. κ λέγουσιν E. ἰ μὲν om. M. ἠ τμητικωτάτη F, τμητικώτερον M. ἠ τῶν post ἐκ om. E.L. ὀ μικρ.] λεπτομερέστατον E.L. ρ καὶ τὸ πρῶτον M. ς μὲν om. F. ς μόνον τὸ στοιχείον ποιούσιν F. ς γίγνεσθαι φασι F.H.M, φασι γενέσθαι L. ἠ συμφυσωμένου F.L, ξυμφυομένου H.M. ὕ ξυμβαίνει M. ὠ μὲν om. H. x ποιήσουσι H.M. y πρὸς τὴν αὐτὴν ὑπ. F.H.M. z φυσικῶς βουλομένοις E, βουλομένους φυσ. F. ἠ εἰ] αἰε E. ἠ τὸ om. E. ἠ τὰ] τὸ F. ἠ καὶ om. M. ἠ ὅλως om. E. ἠ λεπτομερέστατον E H.L.M. β τοῦ om. M. ἠ παχυμερεστάτου E.L, μεγαλομερεστέρου H.M. ἠ τὸ ante ὕδατος om. M.

μέγεθος ἐνπάρχει τῷ μείζονι, διαιρετὸν ἂν εἴη τὸ τοῦ ἀέρος στοιχείον. Ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τοῦ πυρὸς καὶ ὄλως τῶν λε-9
πτομερεστέρων. Εἰ δὲ διαιρετὸν, τοῖς μὲν σχηματίζουσι τὸ
πῦρ ^k συμβήσεται μὴ εἶναι τὸ τοῦ πυρὸς μέρος πῦρ διὰ τὸ
μὴ συγκείσθαι τὴν πυραμίδα ἐκ πυραμίδων, ἔτι δὲ μὴ πᾶν
σῶμα εἶναι ἢ στοιχείον ^l ἢ ἐκ στοιχείων (τὸ γὰρ ^m μέρος τοῦ
πυρὸς οὔτε πῦρ οὔθ' ἕτερον στοιχείον οὐδέν), τοῖς δὲ τῷ με-
γέθει διορίζουσι πρότερόν τι τοῦ στοιχείου στοιχείον εἶναι,
καὶ τοῦτ' εἰς ἄπειρον βαδίζειν, εἴπερ ἅπαν σῶμα διαιρετὸν
καὶ τὸ μικρομερέστατον στοιχείον. Ἐπι δὲ καὶ τούτοις ¹⁰
ⁿ συμβαίνει λέγειν ὡς ταῦτόν πρὸς ^o μὲν τόδε πῦρ ^p ἐστὶ πρὸς
ἄλλο ^d ἀήρ, καὶ πάλιν ὕδωρ καὶ γῆ. Κοινὸν δὲ πᾶσιν ἀμάρ-
τημα τοῖς ἐν τῷ στοιχείον ὑποτιθεμένοις τὸ μίαν ^q μόνην κί-
νησιν ποιεῖν φυσικὴν, καὶ πάντων τὴν αὐτήν. Ὁρῶμεν γὰρ
πᾶν ^r τὸ φυσικὸν σῶμα κινήσεως ἔχον ἀρχήν. Εἰ οὖν ἅπαντα ¹¹
τὰ σώματα ἐν τί ἐστι, πάντων ἂν εἴη μία κίνησις· καὶ ταύ-
την ἀναγκαῖον ὄσπερ ἂν ^s πλείων ^t γίγνηται, κινεῖσθαι μᾶλ-
λον, ὥσπερ ^v καὶ τὸ πῦρ ὄσφ ^w ἂν ^x πλείων γίγνηται, φέρεται
θᾶπτον ^y ἂν τὴν ^z αὐτοῦ φοράν. Συμβαίνει δὲ πολλὰ κάτω
^a φέρεσθαι θᾶπτον. Ὡστε διὰ τε ταῦτα, καὶ πρὸς τούτοις
ἐπεὶ διώριστα πρότερον ὅτι πλείους ^b αἱ φυσικαὶ κινήσεις,
δηλον ὅτι ἀδύνατον ^c ἐν εἶναι ^d τὸ στοιχείον. ^e Ἐπεὶ δὲ οὔτε
ἄπειρα οὔτε ἓν, ^f πλείω ἀνάγκη εἶναι καὶ ^g πεπερασμένα.

Ἐπισκέπτεον δὲ πρῶτον ^h πότερον αἰδία ἐστὶν ἢ ⁱ γινό- 6
μενα ^k φθίρεται· τούτου ^l γὰρ δειχθέντος φανερόν ^m ἔσται
καὶ ⁿ πός' ^o ἅττα καὶ ποιά ἐστὶν. Αἰδία μὲν οὖν εἶναι ἀδύ-
νατον ὀρῶμεν γὰρ ^p καὶ πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἕκαστον τῶν

^k ξυμβ. H.M. ^l ἢ ante ἐκ om. E. ^m τοῦ πυρὸς μέρος F.H.M.
ⁿ ξυμβ. H.M. ^o μὲν om. H.L. ^p ἐστὶ om. E. ^q μόνον ποιεῖν
κίνησιν H.M. ^r τὸ om. H.M. ^s πλείω H.L.M. ^t γένηται E.L.
^v καὶ τὸ πῦρ ὄσφ om. E. ^w ἂν] περ ἂν L. ^x πλείω E.F.L. ^y ἂν—
θᾶπτον om. L. ^z αὐτοῦ F.L. ^a θᾶπτον φέρεσθαι κάτω H. ^b αἱ
φοραὶ καὶ φ. H. ^c ἐν om. E. ^d τὸ om. F. ^e ἐπειδὴ F.H.L.M.
^f ἀνάγκη πλείω F.H.M. ^g πεπερασμένα τὰ στοιχεῖα H.M. ^h πότερον
om. E. ⁱ γενόμενα L. ^k φθίρεται om. E. ^l γὰρ] δὲ F. ^m ἔσται
καὶ om. H. ⁿ πὼς L. ^o καὶ ποῖ ἅττα H.M. ^p καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ
ὑδωρ F.H.M.

2 ἀπλῶν σωμάτων διαλυόμενον. Ἀνάγκη δὲ ^q ἢ ἀπείρον εἶναι
 ἢ ἴστασθαι τὴν διάλυσιν. Εἰ μὲν οὖν ^r ἀπείρον, ἔσται καὶ
 ὁ χρόνος ὁ τῆς διαλύσεως ἀπείρος, καὶ πάλιν ὁ τῆς συνθέσεως
 ἕκαστον γὰρ ἐν ^s ἄλλῳ χρόνῳ διαλύεται καὶ ^t συντίθεται
 τῶν μορίων. Ὡστε συμβήσεται ἕξω τοῦ ἀπείρου χρόνου
 ἄλλον ^v εἶναι ἀπείρον, ὅταν ὁ τε τῆς συνθέσεως ἀπείρος ^w ἢ
 καὶ ἔτι ^x τούτου πρότερος ὁ τῆς διαλύσεως. Ὡστε ^y τοῦ
 3 ἀπείρου ἕξω ^z γίγνεται ἀπείρον· ὅπερ ἀδύνατον. Εἰ δὲ
^a στήσεται πού ἢ διάλυσις, ἦτοι ἄτομον ἔσται τὸ σῶμα ἐν
 ᾧ ἴσταται, ἢ διαιρετὸν μὲν οὐ μέντοι διαιρεθησόμενον οὐδέ-
 ποτε, καθάπερ ἔοικεν Ἐμπεδοκλῆς βούλεσθαι λέγειν. Ἀτο-
 μον μὲν οὖν οὐκ ἔσται διὰ τοὺς πρότερον εἰρημένους λόγους·
 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ διαιρετὸν μὲν οὐδέποτε δὲ διαλυθησόμενον.
 Τὸ γὰρ ἔλαττον σῶμα τοῦ μείζονος εὐφθαρτότερόν ἐστιν.
 Εἴπερ οὖν καὶ τὸ πολὺ φθείρεται ^b κατὰ ταύτην τὴν φθοράν,
 ὥστε διαλύεσθαι εἰς ἐλάττω, ἔτι ^c μᾶλλον τοῦτο πάσχειν
 4 εὐλογον τὸ ἔλαττον. Δύο δὲ τρόπους ὁρῶμεν φθειρόμενον
 τὸ πῦρ· ὑπὸ τε γὰρ τοῦ ἐναντίου φθείρεται σβεννύμενον,
 καὶ αὐτὸ ^d ὑφ' αὐτοῦ μαραινόμενον. Τοῦτο δὲ πάσχει τὸ
 ἔλαττον ὑπὸ τοῦ πλείονος, καὶ θάπτον, ὅσῳ ἂν ἢ ἔλαττον.
 Ὡστ' ἀνάγκη φθαρτὰ καὶ γενητὰ εἶναι τὰ στοιχεῖα τῶν
 σωμάτων. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ ^e γενητὰ, ^f ἦτοι ἐξ ἀσωμάτου ἢ ἐκ
 σώματος ἔσται ἢ γένεσις, καὶ εἰ ἐκ σώματος, ^g ἦτοι ἐξ ἄλλου
 5 ἢ ἐξ ἀλλήλων. Ὁ μὲν οὖν ἐξ ἀσωμάτου γεννῶν λόγος ποιεῖ
^h γεννώμενον κενόν. Πᾶν γὰρ τὸ γινόμενον ⁱ ἐν τινι γίνεται,
^k καὶ ἦτοι ἀσώματον ἔσται ^l ἐν ᾧ ἢ γένεσις, ^m ἢ ἔξει σῶμα·
 καὶ εἰ μὲν ἔξει σῶμα, δύο ⁿ ἔσται σώματα ^o ἅμα ἐν τῷ αὐτῷ,
 τό τε γιγνόμενον καὶ τὸ προϋπάρχον· εἰ δ' ἀσώματον,

^q ἢ post δὲ om. E. ^r ἀπείρος F. ^s ἄλλῳ] ὄλλῳ M. ^t συντίθεται
 H.M. ^v ἀπείρον εἶναι F. ^w εἶη H.M. ^x πρότερος τούτου E.L.,
 τούτου πρότερον M. ^y τοῦ om. E. ^z γίγνεσθαι F.H.L.M. ^a συστή-
 σεται M. ^b κατὰ om. H. ^c τοῦτο μᾶλλον H, μᾶλλον τὸ E. ^d ὑφ'
 ἑαυτοῦ F, ὑπ' αὐτοῦ M. ^e γενητὸν M. ^f ἦτοι] ἢ F. ^g ἢ F.H.M.
^h γεννώμενον om. F.H.M. ⁱ ἐν τινι γίγνεται om. E.F.H.L. ^k καὶ
 om. E.F.H.L.M. ^l ἐν] ἢ ἐν E. ^m ἢ ἔξει σῶμα om. E. ⁿ ἔσται]
 ἔξει E.L. ^o ἅμα post δύο E.L., post αὐτῷ F.

ἀνάγκη κενὸν εἶναι ἀφωρισμένον. Τοῦτο δ' ὅτι ἀδύνατον, δέδεικται ῥκαὶ πρότερον. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἐκ σώματός ῥτινος 6 ἐγχωρεῖ ῥ γίνεσθαι τὰ στοιχεῖα· συμβήσεται γὰρ ἄλλο σῶμα πρότερον εἶναι τῶν στοιχείων. Τοῦτο δ' εἰ μὲν ῥ ἔχει βάρος ἢ κουφότητα, τῶν στοιχείων ἔσται τι, μηδεμίαν δ' ἔχον ῥοπὴν ῥ ἀκίνητον ἔσται καὶ ῥ μαθηματικόν· τοιοῦτον δὲ ὄν οὐκ ἔσται ἐν τόπῳ. Ἐν ῥ γὰρ ἡρεμεῖ, ἐν τούτῳ καὶ κινεῖσθαι δυνατὸν. ῥ Καὶ εἰ μὲν βία, παρὰ φύσιν, εἰ δὲ μὴ βία, κατὰ φύσιν. Εἰ 7 μὲν οὖν ἔσται ἐν τόπῳ, ῥ καὶ που ἔσται τι τῶν στοιχείων· εἰ δὲ μὴ ἐν τόπῳ, ῥ οὐδὲν ἐξ αὐτοῦ ἔσται· τὸ γὰρ γινόμενον, καὶ ἐξ οὗ γίγνεται, ἀνάγκη ἅμα εἶναι. Ἐπεὶ δ' οὔτε ἐξ ἀσωμάτου γίγνεσθαι δυνατὸν οὔτ' ἐξ ἄλλου σώματος, λείπεται ἐξ ἀλλήλων γίγνεσθαι.

Πάλιν οὖν ἐπισκεπτέον τίς ὁ τρόπος τῆς ἐξ ἀλλήλων γε- 7 νέσεως, πότερον ὡς Ἐμπεδοκλῆς λέγει καὶ Δημόκριτος, ἢ ὡς οἱ ῥ εἰς τὰ ἐπίπεδα διαλύοντες, ἢ ῥ ἔστιν ἄλλος τις τρόπος παρὰ τούτους. Οἱ μὲν οὖν ῥ περὶ Ἐμπεδοκλέα καὶ Δημόκριτον λανθάνουσιν αὐτοὶ ῥ αὐτοὺς ῥ οὐ γένεσιν ἐξ ἀλλήλων ποιῶντες ἀλλὰ φαινομένην γένεσιν· ἐνυπάρχον γὰρ ἕκαστον ἐκκρίνεσθαι φασιν, ὥσπερ ἐξ ἀγγείου τῆς γενέσεως οὔσης ἀλλ' οὐκ ἐκ τινος ὕλης, ῥ οὐδὲ γίγνεσθαι μεταβάλλοντος. Ἐπειτα ῥ καὶ οὕτως οὐδὲν ἦπτον ἄλογα τὰ συμβαίοντα. 2 Τὸ γὰρ αὐτὸ μέγεθος οὐ δοκεῖ ῥ συμπιληθὲν γίνεσθαι βαρύτερον. Ἀνάγκη δὲ τοῦτο λέγειν τοῖς φάσκουσιν ἐκκρίνεσθαι τὸ ὕδωρ ἐκ τοῦ ἀέρος ῥ ἐνυπάρχον· ὅταν γὰρ ὕδωρ ἐξ ἀέρος γένηται, βαρύτερόν ἐστιν. Ἐτι ῥ δὲ τῶν μειγμένων σωμά- 3 των οὐκ ἀνάγκη χωρισθὲν θάτερον αἰεὶ πλείω τόπον ἐπέχειν· ὅταν δ' ἐξ ὕδατος ἀήρ γένηται, πλείω καταλαμβάνει τόπον· τὸ δὲ λεπτομερέστερον ἐν ῥ πλείου τόπῳ γίγνεται. Φανερόν

ῥ καὶ om. F.H.M. ῥ τινος] ἐνός H.M. ῥ γενέσθαι E. ῥ ἔξει E.L.
 ῥ ἀκ. ἔσται] ἀκ. ἔστι E.F. ῥ μαθητικόν E. ῥ καὶ ante εἰ om. H.
 ῥ καὶ που om. M. ῥ οὐδέ τι ἐξ F. ῥ εἰς om. H.L. ῥ ἔστιν om. E.
 ῥ περὶ om. E. ῥ ἑαυτοῦς F. ῥ οὔτε E.L. ῥ οὐδέ] οὐ F, οὐ L.
 ῥ καὶ (supraposito καὶ) F.L. ῥ ξυμπιληθὲν H.M. ῥ ὑπάρχον E.
 ῥ δὲ καὶ τῶν E. ῥ μείζον F.H.M.

δὲ τοῦτό ¹ γε καὶ ἐν τῇ μεταβάσει διατμιζομένου γὰρ καὶ
^m πνευματομένου ⁿ τοῦ ὑγροῦ ῥήγνυται τὰ περιέχοντα τοὺς
 4 ὄγκους ^o ἀγγεῖα διὰ τὴν στενοχωρίαν. Ὡστ' εἰ μὲν ὅλως
 μὴ ἔστι κενὸν μηδ' ἐπεκτείνεται τὰ σώματα, καθάπερ φασὶν
 οἱ ταῦτα λέγοντες, φανερόν ^p τὸ ἀδύνατον· εἰ δ' ἔστι κενὸν
 καὶ ἐπέκτασις, ἄλογον τὸ ἐξ ἀνάγκης αἰεὶ πλείω τόπον ἐπι-
 λαμβάνειν τὸ χωριζόμενον. ^q Ἄλλ' ἀνάγκη καὶ ὑπολείπειν
 τὴν ἐξ ἀλλήλων γένεσιν, εἴπερ ἐν τῷ πεπερασμένῳ μεγέθει
 5 μὴ ^r ἐνυπάρχει ἄπειρα ^s μεγέθη πεπερασμένα. Ὅταν γὰρ
 ἐκ γῆς ὕδωρ γένηται, ἀφήρηται τι τῆς γῆς, εἴπερ ἐκκρίσει ἡ
 γένεσις· καὶ πάλιν ὅταν ἐκ τῆς ὑπολειπομένης, ^t ὡσαύτως. Εἰ
 μὲν ^v οὖν αἰεὶ τοῦτ' ἔσται, συμβήσεται ἐν τῷ ^w πεπερασμένῳ
 ἄπειρα ἐνυπάρχειν· ἐπεὶ δὲ τοῦτ' ἀδύνατον, οὐκ ἂν αἰεὶ γί-
 6 γνοιτο ἐξ ἀλλήλων. Ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστι τῇ ἐκκρίσει ^x ἡ
 εἰς ^y ἄλληλα μετάβασις, εἴρηται. Λεῖπεται ^z δ' εἰς ἄλληλα
 μεταβάλλοντα γίγνεσθαι. Τοῦτο δὲ διχῶς· ἡ γὰρ τῇ μετα-
 σχηματίζει, καθάπερ ἐκ τοῦ αὐτοῦ κηροῦ ^a γίγνοιτ' ἂν σφαῖρα
 καὶ κύβος, ἢ τῇ διαλύσει τῇ εἰς τὰ ἐπίπεδα, ^b ὥσπερ ἔνιοί
 7 φασιν. Εἰ μὲν ^c οὖν τῇ μετασχηματίζει ^d γίνεται, συμβαίνει
 ἐξ ἀνάγκης ἄτομα λέγειν τὰ σώματα· διαιρετῶν γὰρ ὄντων
 οὐκ ^e ἔσται τὸ τοῦ πυρὸς μέρος πῦρ, οὐδὲ τὸ τῆς γῆς γῆ, διὰ
 τὸ μὴ εἶναι ^f μήτε τὸ τῆς πυραμίδος μέρος ^g πάντως πυρα-
 8 μίδα μήτε ^h τὸ τοῦ κύβου κύβον. Εἰ ⁱ δὲ τῇ τῶν ἐπιπέδων
 διαλύσει, πρῶτον μὲν ^k ἄτοπον τὸ μὴ ^l πάντα γενεῶν ἐξ
 ἀλλήλων, ὅπερ ἀνάγκη λέγειν αὐτοῖς, καὶ λέγουσιν. Οὔτε
 γὰρ εὐλογον ἐν ^m μόνον ἄμοιρον γενέσθαι τῆς μεταβάσεως,
 οὔτε φαίνεται κατὰ τὴν αἴσθησιν, ἀλλ' ὁμοίως ⁿ πάντα μετα-
 βάλλειν εἰς ἄλληλα. Συμβαίνει ^o δὲ περὶ τῶν φαινομένων

¹ γε om. H.M. ^m πνευματιζομένου H, πνευμα E. ⁿ τοῦ om. L.
^o ἀγγεῖα om. E. ^p τὸ] ὅτι L. ^q ἀλλ' ἀνάγκη] ἀνάγκη δὲ F.H.M.
^r ἐνυπάρχει L. ^s μεγέθη om. E.F. ^t ὡσαύτως post ὅταν H.M. ^v οὖν
 om. F. ^w πεπ. αἰεὶ ὑπάρχειν E. ^x ἡ om. M. ^y ἄλλα F. ^z δὴ H.M.
^a γίγνοιτ ἂν om. F. ^b ὥσπερ] καθάπερ F.H.M. ^c οὖν ἐν τῇ F. ^d γεί-
 νονται E. ^e ἔστι H. ^f μήτε om. M. ^g πάντως om. H.M. ^h τὸ
 om. E. ⁱ δὲ τις τῇ L. ^k ἄτομον E. ^l πάντα μῶριον γ. pr. F.
^m μόνον] μ'ριον F.M. ⁿ ἅπαντα F.H.M. ^o δὴ L.

λέγουσι ῥμὴ ἴομολογούμενα λέγειν τοῖς φαινομένοις. Τούτου ὃ αἴτιον τὸ μὴ καλῶς λαβεῖν τὰς πρώτας ἀρχάς, ἀλλὰ πάντα βούλεσθαι πρὸς τινὰς δόξας ῥωρισμένας ἀνάγειν. Δεῖ γὰρ ἴσως τῶν μὲν αἰσθητῶν αἰσθητάς, τῶν δὲ αἰδίων αἰδιούς, τῶν δὲ φθαρτῶν φθαρτάς εἶναι τὰς ἀρχάς, ὅλως ὃ ὁμογενεῖς τοῖς ὑποκειμένοις. ὁ Οἱ δὲ διὰ τὴν τούτων φιλίαν ταῦτ' ὁ ποιεῖν εἰκόασι τοῖς τὰς θέσεις ἐν τοῖς λόγοις ἰ διαφυλάττουσιν· ἅπαν γὰρ ὑπομένουσι τὸ συμβαῖνον ὡς ἀληθεῖς ἔχοντες ἀρχάς, ὥσπερ οὐκ ἐνίας δέον κρίνειν ἐκ τῶν ἀποβαιόντων, καὶ μάλιστα ἐκ τοῦ τέλους. Τέλος δὲ τῆς μὲν ποιητικῆς ἐπιστήμης τὸ ἔργον, τῆς δὲ φυσικῆς ἡ τὸ φαινόμενον αἰεὶ κυρίως κατὰ τὴν αἴσθησιν. Συμβαίνει ὃ αὐτοῖς ἡ μάλιστα ἡ τὴν γῆν εἶναι στοιχείον, καὶ μόνην ἀφθαρτον, εἶπερ τὸ ἰ ἀδιάλυτον ἀφθαρτόν ἡ τ' ἐστὶ καὶ στοιχείον· ἡ γὰρ γῆ μόνη ἀδιάλυτος εἰς ἄλλο σῶμα. ἰ Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἐν τοῖς ἡ διαλυομένοις ἡ τῶν τριγώνων παραιώρησις εὐλογος. Συμβαίνει δὲ καὶ τοῦτο ἐν τῇ εἰς ἄλληλα μεταβάσει διὰ τὸ ἐξ ἀνίσων τῷ πλήθει συνεστάναι τριγώνων. ἡ Ἐπι ὃ ἀνάγκη τοῖς ταῦτα ἡ λέγουσιν ἡ οὐκ ἐκ ἡ σώματος ποιεῖν γένεσιν· ὅταν γὰρ ἐξ ἐπιπέδων γένηται, οὐκ ἐκ ἡ σώματος ἔσται γεγονός. Πρὸς δὲ τούτοις ἀνάγκη μὴ πᾶν σῶμα ἡ λέγειν διαιρετόν, ἀλλὰ μάχεσθαι ταῖς ἀκριβεστάταις ἐπιστήμαις· αἱ μὲν γὰρ καὶ τὸ νοητὸν λαμβάνουσι διαιρετόν, αἱ ἡ μαθηματικάι, οἱ δὲ οὐδὲ τὸ αἰσθητὸν ἅπαν συγχωροῦσι διὰ τὸ βούλεσθαι σώζειν τὴν ὑπόθεσιν. ἡ Ἀνάγκη γὰρ ὅσοι ἡ σχῆμα ποιοῦσιν ἐκάστου ἡ τῶν στοιχείων καὶ τούτῳ διορίζουσι τὰς οὐσίας αὐτῶν, ἀδιαίρετα ποιεῖν αὐτά· τῆς γὰρ πυράμιδος ἡ τῆς σφαιράς διαιρεθείσης πως οὐκ ἔσται τὸ λειπόμενον σφαῖρα ἡ πυραμῖς. ἡ Ὄστε ἡ τὸ ἡ τοῦ πυρὸς μέρος οὐ πῦρ, ἀλλ' ἔσται τι πρότερον τοῦ

ῥ μὴ om. M. ἰ ἀνομολογούμενα H.M. ῥ διορισμένας H.L. ὁ οἱ] εἰ F.H. ἰ φυλάττουσιν H.M. ἡ αἰεὶ τὸ φ. L. ἡ τὴν γῆν μάλιστα F.H.M. ἡ ἀδ. καὶ ἀφθ. E. ἡ τ'] γ' H, om. M. ἡ λυομένοις E. ἡ οὐκ ἐκ om. E. ἡ σωμάτων ποιεῖν τὴν γένεσιν F. ἡ σωμάτων F. ἡ λέγειν] εἶναι F. ἡ μαθητικάι E.F. ἡ σχηματοποιοῦσιν ἡ κάστον F. ἡ τοῦ post τὸ om. E.

στοιχείου, διὰ τὸ πᾶν εἶναι ἢ στοιχείον ἢ ἐκ ^h στοιχείων, ἢ οὐχ ἅπαν σῶμα διαιρετόν.

- 8 Ὅλως δὲ τὸ πειρᾶσθαι τὰ ἀπλά σώματα σχηματίζειν ἄλογόν ἐστι, πρῶτον μὲν ὅτι συμβήσεται μὴ ἀναπληροῦσθαι τὸ ὅλον· ἐν μὲν γὰρ τοῖς ἐπιπέδοις τρία σχήματα δοκεῖ συμπληροῦν τὸν τόπον, τρίγωνον ⁱ καὶ τετράγωνον καὶ ἑξάγωνον, ἐν δὲ τοῖς στερεοῖς δύο ^k μόνα, πυραμῖς καὶ κύβος· ἀνάγκη δὲ πλείω τούτων λαμβάνειν διὰ τὸ πλείω τὰ στοιχεῖα ποιεῖν.
- 2 Ἐπειτα φαίνεται ^l πάντα μὲν τὰ ἀπλά σώματα σχηματιζόμενα τῷ περιέχοντι τόπῳ, μάλιστα δὲ τὸ ὕδωρ καὶ ὁ ἀήρ. Διαμένειν μὲν οὖν τὸ τοῦ στοιχείου σχῆμα ἀδύνατον· ^m οὐ γὰρ ἂν ἤπτετο πανταχῇ τοῦ περιέχοντος τὸ ὅλον. Ἄλλὰ μὴν εἰ ⁿ μεταρρυθμισθῆσεται, οὐκέτι ^o ἔσται ὕδωρ, εἴπερ τῷ σχήματι διέφερεν. Ὡστε φανερόν ὅτι οὐκ ἔστιν ὠρισμένα
- 3 τὰ σχήματα ^p αὐτοῦ. Ἄλλ' ἔοικεν ἢ φύσις ^q αὐτῆ τοῦτο σημαίνειν ἡμῖν, ^r ὃ καὶ κατὰ λόγον ἐστίν· ὥσπερ γὰρ ^s καὶ ^t ἐν τοῖς ἄλλοις, ἀειδὲς καὶ ἄμορφον δεῖ τὸ ὑποκείμενον εἶναι· μάλιστα γὰρ ^v ἂν οὕτω δύναιτο ^w ῥυθμίζεσθαι, καθάπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραπται, τὸ πανδεχές. ^x Οὕτω καὶ τὰ στοιχεῖα δεῖ νομίζειν ὥσπερ ὕλην εἶναι τοῖς ^y συνθέτοις· διὸ καὶ δύναται μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα χωριζομένων τῶν ^z κατὰ
- 4 πάθη διαφορῶν. Πρὸς δὲ τούτοις πῶς ἐνδέχεται ^a γίγνεσθαι σάρκα καὶ ὀστοῦν ἢ ^b ὀτιοῦν σῶμα τῶν συνεχῶν; Οὔτε γὰρ ἐξ αὐτῶν τῶν στοιχείων ἐγχωρεῖ διὰ τὸ μὴ γίγνεσθαι συνεχές ἐκ τῆς συνθέσεως, οὔτ' ἐκ τῶν ἐπιπέδων συντιθεμένων· τὰ γὰρ στοιχεῖα γεννᾶται τῇ συνθέσει καὶ ^c οὐ τὰ ἐκ τῶν στοι-
- 5 χείων. Ὡστ' εἰάν τις ἀκριβολογεῖσθαι βούληται καὶ μὴ ἐκ παρόδου τοὺς λόγους ἀποδέχεσθαι ^d τοὺς τοιούτους, ἀναι-

^h στοιχείων] στοιχείου E. ⁱ καὶ ante τετρ. om. F. ^k μόνον E.
^l πάντα om. H. ^m οὐδὲ γὰρ H.M. ⁿ μεταρρυθμίζεται pr. F.
^o ἔστιν M. ^p αὐτοῦ] τούτων F, αὐτῶν L.M. ^q αὐτῶν (supra positio
ὁ) F. ^r ὃ δὴ καὶ F.H.M. ^s καὶ post γὰρ om. E.L. ^t ἐν om. E.
^v ἂν om. M. ^w μεταρρυθμίζεσθαι L. ^x οὕτω δὲ καὶ M. ^y συνθ. αἰ-
σθητοῖς. διόπερ H.M. ^z κατὰ τὰ π. F.H.L. ^a γίγνεσθαι κατὰ σ. M.
^b ὀτιοῦν τῶν σωμάτων οὔτε H.M. ^c οὐ τὰ] οὐκ αὐτὰ L. ^d τοὺς τοιού-
τους] τοῦ στοιχείου αὐτοῦ L, τοῦ στοιχείου αὐτοῦ E.

ροῦντας ^ε ὄψεται τὴν γένεσιν ^ϛ ἐκ τῶν ὄντων. Ἄλλὰ μὴν
^ς καὶ πρὸς ^η τὰ πάθη ^ι τε καὶ ^κ τὰς δυνάμεις καὶ τὰς κινήσεις
^λ ἀσύμφωνα ^μ τὰ σχήματα τοῖς σώμασιν, εἰς ^α μάλιστα βλέ-
ψαντες οὕτω διένειμαν. Οἷον ἐπεὶ τὸ πῦρ εὐκίνητόν ἐστι ⁶
καὶ θερμαντικὸν καὶ καυστικόν, οἱ μὲν ἐποίησαν αὐτὸ σφαιραν,
οἱ δὲ πυραμίδα· ταῦτα γὰρ ^η εὐκίνητότατα μὲν διὰ τὸ ἐλα-
χίστων ἀπτεσθαι καὶ ἥκιστα βεβηκέναι, θερμαντικώτατα ^ο δὲ
καὶ καυστικώτατα, διότι τὸ μὲν ὅλον ἐστὶ γωνία, τὸ δὲ ὀξυ-
γωνιώτατον, καίει δὲ καὶ θερμαίνει ταῖς γωνίαις, ^ρ ὡς φασίν.
Πρῶτον μὲν οὖν κατὰ τὴν κίνησιν ἀμφοτέροι διημαρτήκασιν· ⁷
εἰ γὰρ καὶ ἐστὶν εὐκίνητότατα ταῦτα τῶν ⁹ σχημάτων, ἀλλ'
οὐ τὴν τοῦ πυρὸς κίνησιν εὐκίνητα· ἡ μὲν γὰρ τοῦ πυρὸς
ἄνω καὶ κατ' εὐθείαν, ταῦτα δ' εὐκίνητα ^Γ κύκλω, τὴν καλου-
μένην ^ς κύλισιν. Ἐπειτ' εἰ ἐστὶν ἡ γῆ κύβος διὰ τὸ βεβη-⁸
κέναι καὶ μένειν, μένει ^τ δ' οὐχ οὐ ἔτυχεν ἀλλ' ἐν τῷ αὐτῆς
τόπῳ, ἐκ δὲ τοῦ ἀλλοτρίου φέρεται μὴ κωλυμένη, καὶ τὸ
πῦρ δὲ καὶ τὰ ἄλλα ὡσαύτως, δῆλον ὅτι καὶ τὸ πῦρ καὶ
ἕκαστον τῶν στοιχείων ἐν μὲν τῷ ἀλλοτρίῳ τόπῳ σφαῖρα
ἔσται ἢ πυραμῖς, ἐν δὲ τῷ οἰκείῳ κύβος. Ἐπι δ' ^ν εἰ θερ-⁹
μαίνει καὶ καίει τὸ πῦρ διὰ τὰς γωνίας, ἅπαντα ^ω ἔσται ^χ τὰ
στοιχεῖα θερμαντικά, μᾶλλον δ' ἴσως ^υ ἕτερον ἑτέρον· πάντα
γὰρ ἔχει γωνίας, οἷον τό τε ὀκτάεδρον καὶ τὸ ^z δωδεκάεδρον.
Δημοκρίτῳ δὲ καὶ ἡ σφαῖρα ὡς γωνία τις οὐσα ^α τέμνει ὡς
εὐκίνητον. Ὡστε διοίσει τῷ μᾶλλον καὶ ἥττον. Τοῦτο
δ' ὅτι ^ε ἔστι ^δ ψεῦδος, φανερόν. Ἀμα δὲ συμβήσεται καὶ ¹⁰
τὰ ^ε μαθηματικὰ σώματα καίειν καὶ θερμαίνειν· ἔχει γὰρ

^ε ὄψεται γένεσιν F, τὴν γένεσιν ὄψεται H.M. ^ϛ ἐκ τῶν ὄντων om. E.
^ς καὶ om. E. ^η τὰ om. F. ^ι τε om. M. ^κ τὰς ante δ. om. H.
^λ ἀσύμφωνα H.M. ^μ τοῖς σώμασι τὰ σχήματα M. ^η εὐκίνητότερα F.
^ο δὲ καὶ καυστικώτατα om. E. ^ρ ὡς om. E.H.L. ⁹ σωμάτων pg. F.
^Γ κύκλω om. E.L. ^ς κύλισιν E, κίνησιν M. ^τ δ' οὐ πανταχοῦ
ἀλλ' E.L. ^ν εἰ] ὁ M. ^ω ἔσται post στοιχ. F. ^χ τὰ] δὲ τὰ E.
^υ ἕτερον om. E. ^z δωδ.] δωδ. καὶ πυραμῖς E, δωδ. καὶ ἡ πυραμῖς
H.L.M. ^α τέμνει ὡς εὐκίνητος H.M, καίει F.L. ^β τοῦτο δ' ὅτι]
διότι δὲ E. ^ε ἔσται L, om. H.M. ^δ ψευδὲς E. ^ε μαθητικὰ E.

κάκεῖνα γωνίας, καὶ ἔνεισιν ἐν αὐτοῖς ^f ἄτομοι καὶ σφαῖραι καὶ πυραμίδες, ἄλλως τε καὶ εἰ ἔστιν ἄτομα μεγέθη, ^g καθάπερ φασίν. Εἰ ^h γὰρ τὰ μὲν τὰ δὲ μὴ, λεκτέον τὴν διαφορὰν,
 11 ἀλλ' οὐχ ἀπλῶς οὕτω λεκτέον ⁱ ὡς λέγουσιν. Ἔτι εἰ τὸ καιόμενον πυροῦται, τὸ ^k δὲ πῦρ ^l ἐστὶ σφαῖρα ἢ πυραμῖς, ἀνάγκη ^m τὸ καιόμενον γίγνεσθαι σφαίρας ἢ πυραμίδας.
ⁿ Τὸ μὲν οὖν τέμνειν καὶ τὸ διαιρεῖν ^o οὕτως ἔστω κατὰ λόγον συμβαῖνον τῷ σχήματι· τὸ ^d ἐξ ἀνάγκης τὴν πυραμίδα ^p ποιεῖν πυραμίδας ἢ τὴν σφαῖραν ^q σφαίρας παντελῶς ἄλογον καὶ ὅμοιον ^r ὥσπερ εἴ τις ^s ἀξιοίη τὴν μάχαιραν εἰς μα-
 12 χαίρας διαιρεῖν ἢ τὸν πρίονα εἰς πρίονας. Ἔτι δὲ ^t γελοῖον πρὸς τὸ διαιρεῖν μόνον ἀποδοῦναι ^v τὸ σχῆμα τῷ πυρὶ· δοκεῖ γὰρ μᾶλλον συγκρίνειν ^w καὶ συνορίζειν ἢ ^x διακρίνειν. ^y Διακρίνει μὲν γὰρ τὰ μὴ ὁμόφυλα, ^z συγκρίνει δὲ τὰ ὁμόφυλα· καὶ ἡ μὲν σύγκρισις καθ' αὐτό ἐστὶ (τὸ γὰρ ^a συνορίζειν καὶ ἐνοῦν τοῦ πυρός), ἡ δὲ διάκρισις κατὰ συμβεβηκός (συγκρίνον
 13 γὰρ τὸ ὁμόφυλον ἐξαιρεῖ τὸ ἀλλότριον). Ὡστ' ἢ πρὸς ἄμφω ^b ἐχρῆν ἀποδοῦναι ἢ μᾶλλον ἐπὶ τὸ συγκρίνειν. Πρὸς δὲ τούτοις, ἐπεὶ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἐναντία τῇ δυνάμει, ἀδύνατον ἀποδοῦναι τῷ ψυχρῷ σχῆμά ^c τι· ^d δεῖ γὰρ ἐναντίον εἶναι τὸ ἀποδιδόμενον, ^e οὐθὲν ^d ἐναντίον ^f ἐστὶ σχήματι. Διὸ καὶ πάντες ^g ἀπολελοίπασιν τοῦτο· καίτοι
 14 προσῆκεν ἢ πάντα ἀφορίσαι σχήμασιν ἢ μηδέν. Ἐπιὸι δὲ περὶ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ πειραθέντες εἰπεῖν ἐναντία λέγουσιν αὐτοῖ ^h αὐτοῖς. Φασὶ γὰρ ⁱ εἶναι ψυχρὸν τὸ μεγαλομερὲς

^f ἄτομοι καὶ κύβοι καὶ σφ. F, ἄτομοι κύβοι καὶ σφ. H. ^g καθάπερ φασίν om. E.L. ^h γὰρ] δὲ E.L. ⁱ ὡς λέγουσιν om. E. ^k δὲ om. E. ^l ἐστὶ post σφαῖρα F, om. H. ^m τὰ καιόμενα F. ⁿ τὸ om. E.L. ^o οὕτως om. F.H.M. ^p πυραμίδας ποιεῖν F.H.M. ^q σφαίρας margo F. ^r ὡς εἴπερ τις M. ^s ἀξιοί F. ^t γελοῖον τὸ πρὸς τὸ H.M. ^v τὸ om. H.M. ^w καὶ συνορίζειν om. H. ^x διακρίνειν om. E. ^y διακρίνει] διακρίνειν F.H.L. ^z συγκρίνειν F.L. ^a συνορίζειν H.M. ^b χρῆν M, χρῆ H. ^c τι om. E. ^d δεῖ γὰρ] διὰ τὸ δεῖν μὲν F.H.M. ^e μηδέν F. ^f ἐστὶ] εἶναι F.H.M. ^g ἀπολελοίπουσι F. ^h ἐαυτοῖς F. ⁱ ψυχρὸν εἶναι F.

διὰ τὸ συνθλίβειν καὶ μὴ διέναι διὰ τῶν πόρων. Δῆλον τοίνυν ὅτι καὶ ^k τὸ θερμὸν ἂν εἴη τὸ διόν. Τοιοῦτον δ' ^l αἰεὶ τὸ λεπτομερές. ^m Ὡστε συμβαίνει ⁿ μικρότητι καὶ μεγέθει διαφέρειν τὸ ⁿ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν, ἀλλ' οὐ τοῖς σχήμασιν. Ἐπι δ' εἰ ἄνισοι αἱ πυραμίδες, αἱ μεγάλαι ἂν εἴεν οὐ ¹⁵ πῦρ οὐδ' αἴτιον τὸ σχῆμα τοῦ καίειν, ἀλλὰ ^o τούναντίον. Ὅτι μὲν οὖν οὐ τοῖς σχήμασι ^p διαφέρει τὰ στοιχεῖα, φανερόν ἐκ τῶν εἰρημένων· ἐπεὶ δὲ κυριώταται ^q διαφοραὶ σωμάτων αἷ τε κατὰ ^r τὰ πάθη καὶ τὰ ἔργα καὶ ^s τὰς δυνάμεις (ἐκάστου γὰρ εἶναι φαμεν τῶν φύσει καὶ ἔργα καὶ πάθη καὶ δυνάμεις), πρῶτον ἂν εἴη περὶ τούτων λεκτέον, ὅπως θεωρήσαντες ταῦτα λάβωμεν τὰς ἐκάστου πρὸς ἕκαστον διαφοράς.

Δ.

Περὶ δὲ βαρέος καὶ κούφου, τί ^t τ' ἐστὶν ἐκότερον καὶ ^v τίς ¹ ἢ φύσις αὐτῶν, σκεπτέον, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν ἔχουσι τὰς δυνάμεις ταύτας. Ἔστι γὰρ ἡ περὶ αὐτῶν θεωρία τοῖς περὶ κινήσεως λόγοις οἰκεία· βαρὺ γὰρ καὶ κούφον ^w τῷ δύνασθαι κινεῖσθαι φυσικῶς πῶς λέγομεν. Ταῖς δὲ ἐνεργείαις ὀνόματ' αὐτῶν οὐ κεῖται, πλὴν εἴ τις οἴοιτο τὴν ῥοπήν εἶναι τοιοῦτον. Διὰ δὲ τὸ τὴν φυσικὴν ^x μὲν εἶναι πραγματείαν περὶ ^y κινή- ² σεως, ταῦτα δ' ἔχειν ἐν ^z ἑαυτοῖς οἷον ζώπυρ' ^a ἅττα κινήσεως, πάντες μὲν χρῶνται ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ^b οὐ μὴν διωρίκασί γε, πλὴν ὀλίγων. Ἰδόντες οὖν πρῶτον τὰ παρὰ τῶν ἄλλων εἰρημένα, καὶ διαπορήσαντες ὅσα πρὸς τὴν σκέψιν ταύτην διελεῖν ἀναγκαῖον, οὕτω καὶ τὸ φαινόμενον ἡμῖν εἵπωμεν περὶ αὐτῶν. Λέγεται δὴ τὸ μὲν ἀπλῶς βαρὺ καὶ κού- ³ φον, τὸ δὲ πρὸς ἕτερον· τῶν γὰρ ἐχόντων βάρος φαμέν τὸ μὲν εἶναι κουφότερον τὸ δὲ βαρύτερον, οἷον ξύλου χαλκόν.

^k τὸ om. H. ^l αἰεὶ] ἂν εἴη F, om. H.M. ^m μικρότητι F, καὶ μικρότητι E. ⁿ ψυχρὸν καὶ τὸ θερμὸν F. ^o τοῦ ἐναντίου E. ^p διέφερε pr. L. ^q διαφοραὶ τῶν σωμάτων F.H.L.M. ^r τὰ ante πάθη om. E. ^s τὰς om. E. ^t τ' om. E.F. ^v τίς] πῶς H. ^w τὸ E. ^x μὲν om. E. ^y κινήσιν E. ^z αὐτοῖς F. ^a ἅττα τῆς κιν. F.H.M. ^b οὐ μὴν] πλὴν οὐ E.L.

περὶ μὲν οὖν τῶν ἀπλῶς λεγομένων ^c οὐδὲν εἴρηται παρὰ τῶν πρότερον, περὶ δὲ τῶν πρὸς ἕτερον· οὐ γὰρ λέγουσι τί ἐστὶ τὸ βαρὺ καὶ ^d τί τὸ κοῦφον, ἀλλὰ τί τὸ βαρύτερον ^e καὶ κουφότερον ἐν τοῖς ἔχουσι βάρους. Μᾶλλον δ' ^f ἔσται ⁴ δῆλον ^g τὸ λεγόμενον ὧδε. Τὰ μὲν γὰρ αἰεὶ πέφυκεν ἀπὸ τοῦ μέσου φέρεσθαι, τὰ δ' αἰεὶ πρὸς τὸ μέσον. Τούτων δὲ τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ μέσου φερόμενον ἄνω ^h λέγω φέρεσθαι, κάτω δὲ τὸ πρὸς τὸ μέσον. ⁴ Ατοποῦν γὰρ τὸ μὴ νομίζεῖν ⁱ εἶναί τι ἐν τῷ οὐρανῷ τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω, καθάπερ τινὲς ἀξιούσιν· οὐ γὰρ εἶναι τὸ μὲν ἄνω τὸ δὲ κάτω φασίν, εἶπερ πάντῃ ὁμοίός ἐστι, καὶ πανταχόθεν ἀντίπους ἔσται πορευόμενος ἕκαστος αὐτὸς αὐτῷ. Ἡμεῖς δὲ τὸ τοῦ παντὸς ἔσχατον ἄνω λέγομεν, ὃ καὶ κατὰ τὴν θέσιν ἐστὶν ἄνω καὶ τῇ φύσει πρῶτον· ἐπεὶ δ' ἐστὶ τί τοῦ οὐρανοῦ ἔσχατον καὶ μέσον, δῆλον ὅτι ἔσται ^k καὶ ἄνω καὶ κάτω, ¹ ὥσπερ καὶ οἱ ⁶ πολλοὶ λέγουσι, πλὴν οὐχ ἰκανῶς. Τούτου δ' αἴτιον ὅτι νομίζουσιν οὐχ ὅμοιον εἶναι πάντῃ τὸν οὐρανόν, ἀλλ' ἐν εἶναι ^m μόνον τὸ ὑπὲρ ἡμᾶς ἡμισφαίριον, ἐπεὶ προσυπολαβόντες καὶ κύκλῳ τοιοῦτον, καὶ τὸ μέσον ὁμοίως ἔχειν πρὸς ἅπαν, τὸ ⁷ μὲν ἄνω φήσουσιν εἶναι, τὸ δὲ μέσον κάτω. Ἀπλῶς μὲν οὖν κοῦφον λέγομεν τὸ ἄνω φερόμενον καὶ πρὸς τὸ ἔσχατον, βαρὺ δὲ τὸ ἀπλῶς ⁿ κάτω καὶ πρὸς τὸ μέσον· πρὸς ἄλλο δὲ κοῦφον καὶ κουφότερον, ὃ ^o δυοῖν ἐχόντων βάρους καὶ τὸν ^p ὄγκον ἴσον κάτω φέρεται θάτερον φύσει θάττον.

2 Τῶν δὲ πρότερον ^q ἐλθόντων ἐπὶ τὴν περὶ τούτων σκέψιν σχεδὸν οἱ πλείστοι περὶ τῶν οὕτω ^r βαρέων καὶ κούφων εἰρήκασι ^s μόνον, ^t ὅσων ἀμφοτέρων ἐχόντων βάρους θάτερον ἐστὶ κουφότερον. Οὕτω δὲ διελθόντες οἴονται ^v διωρίσθαι καὶ περὶ τοῦ ἀπλῶς κούφου καὶ βαρέος· ὃ δὲ λόγος αὐτοῖς

^c οὐδὲν post πρότερον M. ^d τί τὸ post καὶ om. E. ^e καὶ τί τὸ κουφότερον F. ^f ἐστὶ F. ^g ὃ λέγομεν F.L. ^h λέγομεν F. ⁱ τι εἶναι F. ^k καὶ post ἔσται om. M. ¹ ὅπερ E, ὡς ὅπερ L. ^m μόνον om. H.M. ⁿ κάτω] καὶ τὸ pr. E. ^o δυεῖν L. ^p ἴσον ὄγκον F. ^q ἐλθόντων post σκέψιν F. ^r κούφων τε καὶ βαρέων F. ^s μόνων F. ^t ὅσον L. ^v ὠρίσθαι E.

οὐκ ἐφαρμόττει. Δῆλον δ' ἔσται ^w τοῦτο μάλλον προελ-
 θούσιν. Λέγουσι γὰρ τὸ κουφότερον καὶ βαρύτερον οἱ μὲν ²
 ὡσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ τυγχάνει γεγραμμένον, βαρύτερον μὲν τὸ
 ἐκ πλειόνων τῶν αὐτῶν ^x συνεστός, κουφότερον δὲ τὸ ἐξ ἐλατ-
 τόνων, ὡσπερ ^y μολίβδου μολίβδος ^z ὁ πλείων βαρύτερος καὶ
 χαλκοῦ χαλκός. Ὁμοίως δὲ καὶ ^a τῶν ἄλλων τῶν ^b ὁμοιοειδῶν
 ἕκαστον ἐν ὑπεροχῇ γὰρ τῶν ἴσων μορίων βαρύτερον ἕκα-
 στόν ἐστιν. Τὸν αὐτὸν ^c δὲ τρόπον καὶ ^d ξύλου μολίβδόν ³
 φασιν· ἐκ τινων γὰρ τῶν αὐτῶν εἶναι πάντα τὰ σώματα καὶ
 μιᾶς ὕλης, ἀλλ' οὐ δοκεῖν. Οὕτω ^e δὲ διωρισμένων οὐκ εἴρη-
 ται περὶ τοῦ ἀπλῶς κούφου καὶ βαρέος· νῦν γὰρ τὸ μὲν πῦρ
 αἰεὶ κούφον καὶ ἄνω φέρεται, ἡ δὲ γῆ καὶ τὰ γεηρὰ πάντα
 κάτω καὶ πρὸς τὸ μέσον. Ὡστ' οὐ δι' ὀλιγότητα τῶν τρι-
 γώνων ἐξ ὧν συνεστάναι φασὶν ἕκαστον αὐτῶν, τὸ πῦρ ἄνω
 φέρεσθαι πέφυκεν· τό ^f τε γὰρ ^g πλείον ἦττον ^h ἂν ἐφέρετο
 καὶ βαρύτερον ἂν ἦν ἐκ πλειόνων ὧν ⁱ τριγώνων. Νῦν δὲ
 φαίνεται τούναντίον· ὅσῳ γὰρ ἂν ἡ πλείον, κουφότερόν ἐστι
 καὶ ἄνω φέρεται θάπτον. Καὶ ἄνωθεν δὲ κάτω τὸ ὀλιγον
 οἰσθήσεται θάπτον πῦρ, τὸ δὲ πολὺ βραδύτερον. Πρὸς δὲ ⁵
 τούτοις, ^k ἐπεὶ τὸ μὲν ἐλάσσω ^l ἔχον τὰ ^m ὁμογενῆ κουφό-
 τερον εἶναι φασι, τὸ δὲ πλείω βαρύτερον, αἲρα δὲ καὶ ⁿ ὕδωρ
 καὶ πῦρ ἐκ τῶν αὐτῶν εἶναι τριγώνων, ἀλλὰ διαφέρειν ὀλιγό-
 τητι καὶ πλήθει, διὸ τὸ μὲν αὐτῶν εἶναι κουφότερον τὸ δὲ
^o βαρύτερον, ἔσται τι πλῆθος αἲρος ὃ βαρύτερον ὕδατος
 ἔσται. Συμβαίνει δὲ πᾶν τούναντίον· αἰεὶ τε γὰρ ὁ πλείων ⁶
 ἀήρ ^p ἄνω φέρεται μάλλον, καὶ ὅλως ὅτιοῦν μέρος αἲρος ἄνω
 φέρεται ἐκ τοῦ ὕδατος. Οἱ μὲν οὖν ^q τοῦτον τὸν τρόπον
 περὶ κούφου καὶ βαρέος διώρισαν· τοῖς δ' οὐχ ἰκανὸν ἔδο-

^w μάλλον τοῦτο H.M. ^x συνεστός F.L, συνεστηκός H.M. ^y μο-
 λίβδου om. E. ^z ὁ πλείων] πλειόνων E. ^a τῶν ἄλλων om. E.
^b ὁμοιοειδῶν E.M. ^c δὴ H. ^d ξύλου] ξύλον καὶ F. ^e δὲ F. ^f τε
 om. F. ^g ἂν πλείον ἦττον E, ἂν πλείον ἦττον L. ^h ἂν om. E.H.M.
ⁱ τρίγωνον F. ^k ἐπειδὴ F. ^l ἔχον ante κουφότερον H.M. ^m ὁμοι-
 ογενῆ F.H. ⁿ πῦρ καὶ ὕδωρ F.H.M. ^o βραδύτερον E. ^p μάλλον
 φέρεται ἄνω F. ^q τὸν τρόπον τοῦτον L.

ξεν οὕτω διελεῖν, ἀλλὰ καίπερ ὄντες ἀρχαιότεροι ἰ τῆς
 νῦν ἡλικίας καινότερως ἐνόησαν περὶ τῶν νῦν λεχθέντων.
 7 Φαίνεται γὰρ ἓνια τὸν ὄγκον μὲν ἐλάττω τῶν σωμάτων
 ὄντα, ^s βαρύτερα δέ. Δήλον οὖν ^t ὡς οὐχ ἰκανὸν τὸ φά-
 σκειν ἐξ ἴσων συγκείσθαι τῶν πρώτων τὰ ἰσοβαρῆ· ἴσα
 γὰρ ἂν ἦν τὸν ὄγκον. Τὰ δὲ πρῶτα καὶ ἄτομα τοῖς μὲν
 ἐπίπεδα λέγουσιν ἐξ ὧν συνέστηκε τὰ βάρως ἔχοντα τῶν
 σωμάτων, ἄτοπον ^v τὸ φάναι· τοῖς δὲ στερεὰ μᾶλλον ἐν-
 8 δέχεται λέγειν τὸ μείζον ^w εἶναι βαρύτερον αὐτῶν. ^x Τῶν
 δὲ συνθέτων, ἐπειδήπερ οὐ φαίνεται τοῦτον ^y ἔχειν ^z ἕκαστον
 τὸν τρόπον, ^a ἀλλὰ πολλὰ βαρύτερα ὀρώμεν ἐλάττω τὸν
 ὄγκον ὄντα, καθάπερ ἐρίου χαλκόν, ἕτερον τὸ αἴτιον οἶονταί
 τε καὶ λέγουσιν ἔνιοι· τὸ γὰρ κενὸν ἐμπεριλαμβανόμενον
^b κουφίζειν τὰ σώματά φασι καὶ ποιεῖν ἔστιν ὅτε τὰ μείζω
 9 κουφότερα· πλείον γὰρ ἔχειν κενόν. Διὰ τοῦτο ^c γὰρ καὶ
 τὸν ὄγκον ^d εἶναι μείζω συγκείμενα πολλάκις ἐξ ἴσων στε-
 ρεῶν ἢ ^e καὶ ἐλαττόνων. Ὅλως δὲ καὶ παντὸς αἴτιον εἶναι
 τοῦ κουφοτέρου τὸ πλείον ἐνυπάρχειν κενόν. Λέγουσι μὲν
 οὖν τοῦτον τὸν τρόπον, ἀνάγκη δὲ προσθεῖναι τοῖς οὕτω διο-
 ρίζουσι μὴ μόνον τὸ κενὸν ἔχειν πλείον, ἂν ἢ κουφότερον,
 ἀλλὰ καὶ τὸ στερεὸν ἐλαττόν· εἰ γὰρ ὑπερέξει τῆς τοιαύτης
 10 ἀναλογίας, οὐκ ἔσται κουφότερον. Διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ
 πῦρ εἶναι φασι κουφότατον, ὅτι πλείστον ἔχει κενόν. Συμ-
 βήσεται οὖν μικροῦ πυρὸς πολὺν χρυσοῦν πλείον ἔχοντα τὸ
 κενὸν εἶναι κουφότερον, ^f εἰ μὴ ^g καὶ στερεὸν ἔξει πολλαπλά-
 11 σιον· ὥστε τοῦτο λεκτέον. Ἐνιοὶ μὲν οὖν τῶν μὴ φασκόν-
 των εἶναι κενὸν οὐδὲν διάρρισαν περὶ κούφον καὶ βαρέος, οἶον
 Ἄναξαγόρας καὶ Ἐμπεδοκλῆς· οἱ δὲ διορίσαντες μὲν, οὐ
 φάσκοντες δὲ εἶναι κενόν, οὐδὲν εἶπον διὰ ^h τί τὰ μὲν ἀπλῶς

^r ταῖς ἡλικίαις F.H.M. ^s δὲ βαρύτερα E.H.L.M. ^t ὡς om. E.
^v τὸ om. F.M. ^w εἶναι καὶ β. F. ^x δὲ τῶν E. ^y ἔχον M. ^z ἕκα-
 στον post τοῦτον ponit E, om. L. ^a ἀλλὰ—sect. 9. τὸν τρόπον om. M.
^b τὰ σώματα κουφίζειν F.H. ^c γὰρ καὶ] δὲ καὶ F.H. ^d ἔχειν μείζονα F.H.
^e καὶ ante ἐλ. om. F. ^f εἰ μὴ post στερεὸν L. ^g καὶ τὸ στ. F.
^h τί] τὸ E.

κούφα τὰ δὲ βαρέα τῶν σωμάτων, καὶ φέρεται τὰ μὲν ἀεὶ ἄνω τὰ δὲ κάτω. ¹ Ἔτι δὲ περὶ τοῦ ἕνια μείζω τὸν ὄγκον ¹² ^k ὄντα κουφότερα τῶν ἐλαττόνων εἶναι σωμάτων οὐδὲν ἐπεμνήσθησαν, ¹ οὐδὲ δῆλον ^m πῶς ἐκ τῶν εἰρημένων ⁿ ὁμολογούμενα τοῖς φαινομένοις συμβήσεται λέγειν ^o αὐτοῖς. Ἄναγκαῖον δὲ καὶ τοῖς περὶ ^p τῆς τοῦ πυρὸς κουφότητος αἰτιωμένοις τὸ πολὺ κενὸν ἔχειν σχεδὸν ἐν ταῖς αὐταῖς ἐνέχεσθαι δυσχερείαις. Ἐλαττον μὲν γὰρ ^q ἔξει στερεὸν τῶν ἄλλων ¹³ σωμάτων, καὶ τὸ κενὸν πλείον· ἀλλ' ὅμως ἔσται τι πυρὸς πλήθος ἐν ^ϕ τὸ στερεὸν καὶ τὸ πλήρες ^r ὑπερβάλλει τῶν περιεχομένων στερεῶν ἐν τινι μικρῷ πλήθει γῆς. ^s Ἐὰν δὲ φῶσι ^t καὶ τὸ κενόν, πῶς διοριούσι τὸ ἀπλῶς βαρὺ; Ἡ ^v γὰρ τῷ πλείον στερεὸν ἔχειν ἢ τῷ ἔλαττον κενόν. Εἰ μὲν οὖν ^w τοῦτο φήσουσιν, ἔσται τι πλήθος γῆς οὕτως ὀλίγον ἐν ^x ^ϕ στερεὸν ἔσται ἔλαττον ἢ ἐν πολλῷ πλήθει πυρός. Ὁμοίως ¹⁴ δὲ καὶ τῷ ^y κενῷ διορίσωσιν, ἔσται τι κουφότερον ^z τοῦ ἀπλῶς κούφου καὶ φερομένου ἀεὶ ἄνω ^a αὐτὸ φερόμενον ἀεὶ κάτω. Τοῦτο δὲ ἀδύνατον· τὸ γὰρ ἀπλῶς ^b κούφον ^c ἀεὶ κουφότερον τῶν ἐχόντων βάρους καὶ κάτω φερομένων, τὸ δὲ κουφότερον οὐκ ἀεὶ κούφον διὰ τὸ λέγεσθαι καὶ ἐν τοῖς ἔχουσι βάρους ἕτερον ἐτέρου κουφότερον, οἷον ^d γῆς ὕδωρ. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ¹⁵ ^e τῷ τὸ κενὸν ἀνάλογον ἔχειν πρὸς τὸ πλήρες ἰκανὸν λύσαι τὴν λεγομένην ^f νῦν ἀπορίαν. Συμβήσεται γὰρ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον λέγουσιν ὡσαύτως τὸ ἀδύνατον. Ἐν γὰρ τῷ ^g πλείονι πυρὶ καὶ ^h ἐν τῷ ἐλάττονι τὸν αὐτὸν ⁱ ἔξει λόγον τὸ στερεὸν ^k πρὸς τὸ κενόν. Φέρεται δὲ ^l γε ^m θάττον τὸ ¹⁶

ⁱ ἔτι] οὐ H.M. ^k ὄντα] ἔχοντα M, τὰ E.L. ^l οὐδὲ] οἱ δὲ E.
^m ὅπως H.L.M. ⁿ ὁμολογούμενον F. ^o αὐτοῦς F. ^p τῆς om. F.
^q ἔξει τὸ στερ. H.M. ^r ὑπερβάλλει M. ^s ἂν H.L.M. ^t καὶ—διο-
ριούσι om. E. ^v γὰρ τοι τῷ πλείστον F. ^w τοῦτο] οὕτω F. ^x ^ϕ τὸ
στ. F.L. ^y κενῷ om. E. ^z τοῦ om. E. ^a αὐτὸ] τὸ F.H.L.M.
^b κούφον om. E. ^c ἀεὶ] ἔσται ἀεὶ M, αἰεὶ καὶ L, om. E. ^d ὕδωρ
γῆς F.H.M. ^e τῷ om. F. ^f νῦν om. F. ^g πλείονι L. ^h ἐν
om. F.H.M. ⁱ λόγον ἔξει L. ^k πρὸς] καὶ H. ^l γε om. F.H.M.
^m θάττον post πῦρ H.M.

πλείον ἄνω πῦρ τοῦ ἐλάττονος, καὶ κάτω δὲ ^η πάλιν ὡσαύτως ὁ πλείων χρυσὸς καὶ ὁ ^ο μόλυβδος· ὁμοίως δὲ ^ρ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τῶν ἐχόντων βάρος. Οὐκ ἔδει δὲ τοῦτο συμβαίνειν, εἴπερ τοῦτω διώριστα τὸ βαρὺ ^ι καὶ κούφον. Ἐποιοῦν δὲ ^ρ καὶ εἰ διὰ τὸ κενὸν μὲν ἄνω ^σ φέρονται, τὸ δὲ κενὸν αὐτὸ μὴ.

17 Ἄλλὰ μὴν εἴ γε τὸ μὲν κενὸν ἄνω ^τ πέφυκε φέρεσθαι, κάτω δὲ τὸ πλήρες, καὶ διὰ τοῦτο τοῖς ἄλλοις αἴτια τῆς φορᾶς ^υ ἑκατέρας, οὐθέν περὶ τῶν συνθέτων ἔδει σκοπεῖν διὰ τί τὰ μὲν ^ω κούφα τὰ δὲ βαρέα τῶν σωμάτων, ἀλλὰ περὶ τούτων αὐτῶν εἰπεῖν διὰ τί τὸ μὲν κούφον, τὸ δ' ^χ ἔχει βάρος· ἔτι δὲ τί τὸ αἴτιον τοῦ μὴ διεστάναι τὸ πλήρες καὶ τὸ ^υ κενόν.

18 Ἄλογον δὲ καὶ τὸ χῶραν ^ζ τῷ κενῷ ποιεῖν, ὡσπερ οὐκ ^η αὐτῷ χῶραν τινὰ οὔσαν· ἀναγκαῖον δ' εἴπερ κινεῖται τὸ κενόν, εἶναι ^β αὐτοῦ τινὰ τόπον, ἐξ οὗ μεταβάλλει καὶ εἰς ὄν. Πρὸς δὲ τούτοις ^ε τί τῆς ^δ κινήσεως αἴτιον; Οὐ γὰρ δὴ τό ^ε γε κενόν·

19 οὐ γὰρ αὐτὸ κινεῖται μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ στερεόν. Ὠσαύτως δὲ συμβαίνει ^ε καὶ τις ἄλλως διορίζη, μεγέθει καὶ ^ς μικρότητι ποιῶν βαρύτερα καὶ κούφωτερα θάτερα τῶν ἐτέρων, ^η καὶ ἄλλον ὄντινόν τινος κατασκευάζων, μόνον δὲ τὴν αὐτὴν ὕλην ἅπασιν ἀποδιδούς, ἢ πλείους ^ι μὲν ^κ ὑπεναντίας δὲ

20 μόνον. Μίᾳς ^λ μὲν γὰρ οὔσης οὐκ ἔσται τὸ ἀπλῶς βαρὺ καὶ κούφον, ὡσπερ τοῖς ἐκ τῶν τριγώνων συνιστάσιν· ἐναντίας δέ, καθάπερ οἱ τὸ κενὸν ^μ καὶ πλήρες, οὐκ ἔσται τὰ μεταξὺ τῶν ἀπλῶς βαρέων καὶ κούφων διὰ ^ν τίν' αἰτίαν βαρύτερα καὶ

21 κούφωτερα ἀλλήλων καὶ τῶν ἀπλῶν ἐστίν. Τὸ δὲ μεγέθει καὶ μικρότητι διορίζειν πεπλασμένῳ μὲν ἔοικε μᾶλλον τῶν ^ο πρότερον, ὅτι δ' ἐνδέχεται καθ' ἕκαστον ποιεῖν ^ρ διαφορὰν

^η πάλιν] θάπτον F. ^ο μόλυβδος F. ^ρ καὶ ἐπὶ τῶν F. ^ι καὶ τὸ κούφον H.M. ^ρ καὶ] καὶ H.M. ^σ φέρεται H, φέρηται M. ^τ φέρεσθαι πέφυκε F. ^υ ἑκατέρας om. E. ^ω βαρέα τὰ δὲ κούφα F.H.M. ^χ ἔχει τι βάρος F. ^υ κενὸν αἰεί. ἄλογον E. ^ζ τῷ—χῶραν rc. margo E. ^η αὐτὸ F.H.M. et rc. E. ^β τινὰ αὐτοῦ F.H.M. ^ε τί τὸ τῆς F. ^δ κινήσεως τὸ αἴτιον H. ^ε γε om. F. ^ε καὶ εἴ τις ἄλλος L. ^ς μικρότητι F. ^η καὶ] καὶ F.H.M. ^ι μὲν om. F. ^κ ἐναντίας E. ^λ γὰρ μὲν F. ^μ καὶ τὸ πλήρες F.H.M. ^ν τινὰ γ' αἰτίων M. ^ο πρότερον F. ^ρ διαφορὰς E.L.

τῶν ^α τεττάρων στοιχείων, ^β ἀσφαλεστέως ἔχει πρὸς τὰς ἔμπροσθεν ἀπορίας. ^γ Τὸ δὲ μίαν ποιεῖν φύσιν τῶν τῷ με-²² γέθει διαφερόντων ἀναγκαῖον ταῦτον συμβαίνειν τοῖς μίαν ποιούσιν ὕλην, καὶ μήθ' ἀπλῶς ^δ εἶναι μηθὲν κούφον ^ε μήτε φερόμενον ἄνω, ἀλλ' ἢ ^ς ὑπερίζον ἢ ἐκθλιβόμενον, καὶ πολλὰ μικρὰ ὀλίγων μεγάλων βαρύτερα εἶναι. Εἰ δὲ τοῦτο ^ζ ἔσται, συμβήσεται πολὺν ^η ἀέρα καὶ πολὺν πῦρ ὕδατος εἶναι ^θ βαρύτερα καὶ γῆς ὀλίγης. Τοῦτο δ' ^ι ἐστὶν ἀδύνατον. Τὰ μὲν οὖν παρὰ τῶν ἄλλων εἰρημένα ταῦτα καὶ τοῦτον λέγεται τὸν τρόπον.

^κ Ἡμεῖς δὲ ^λ λέγομεν πρῶτον διορίσαντες περὶ οὗ μάλιστα ^μ ἀποροῦσί τινες, διὰ τί τὰ μὲν ἄνω φέρεται τὰ δὲ κάτω τῶν σωμάτων ἀεὶ κατὰ φύσιν, τὰ δὲ ^ν καὶ ἄνω καὶ κάτω, μετὰ δὲ ταῦτα περὶ βαρέος καὶ κούφου καὶ τῶν συμβαινόντων περὶ αὐτὰ παθημάτων, διὰ τίν' αἰτίαν ^ξ ἕκαστον γίνεται. Περὶ μὲν οὖν τοῦ φέρεσθαι εἰς τὸν ^ο αὐτοῦ τόπον ἕκαστον ὁμοίως ὑποληπτέον ὥσπερ καὶ περὶ τὰς ἄλλας γενέσεις καὶ μεταβολάς. Ἐπεὶ γάρ εἰσι τρεῖς ^π αἱ κινήσεις, ἡ μὲν κατὰ ^ρ μέγεθος, ^σ ἡ δὲ κατ' εἶδος, ἡ δὲ κατὰ τόπον, ἐν ἑκάστη τούτων ^τ τὴν μεταβολὴν ὀρῶμεν γινομένην ἐκ τῶν ἐναντίων εἰς τὰ ἐναντία ^θ καὶ τὰ μεταξύ καὶ οὐκ εἰς τὸ ^ι τυχὸν τῷ ^κ τυ-
χόντι μεταβολὴν οὔσαν· ὁμοίως δὲ οὐδὲ ^λ κινητικὸν τὸ τυχὸν τοῦ τυχόντος· ἀλλ' ὥσπερ τὸ ἀλλοιωτὸν καὶ τὸ αὐξητὸν ἕτερον, οὕτω καὶ τὸ ἀλλοιωτικὸν καὶ τὸ αὐξητικόν. Τὸν αὐ-³
τὸν δὴ τρόπον ὑποληπτέον καὶ τὸ κατὰ τόπον ^μ κινητικὸν καὶ κινήτὸν οὐ τὸ τυχὸν εἶναι τοῦ τυχόντος. ^ν Εἰ οὖν εἰς τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω ^ο κινήτικὸν μὲν τὸ βαρυντικὸν καὶ ^π τὸ κου-

^α τεσσάρων F.M. ^β ἀσφαλέστερον F. ^γ τῷ δὲ μίαν ποιοῦντι H.M. τῷ etiam L. ^δ μηθὲν εἶναι H.M., εἶναι μηδὲ F. ^ε μηδὲ H.M. ^ς ὑπεριζόμενον F.H. ^η ἀέρα πολὺν M. ^θ βαρύτερον M. ^ι ἐστὶν om. F. ^κ λέγωμεν πρῶτον E, πρῶτον λέγωμεν H, πρῶτον λέγομεν F.M. ^λ καὶ post δὲ om. F.H.M. ^μ ἕκαστα F.H.M. ^ν αὐτοῦ H. ^ξ αἱ om. H.M. ^ο ἡ δὲ κατὰ τόπον, ἡ δὲ κατ' εἶδος H.M. ^π τὴν om. F. ^ρ καὶ εἰς τὰ F.H. ^σ τυχὸν τῷ om. E. ^θ τυχόντι τὴν μ. F. ^ι κινήτικα F. ^λ κινήτὸν καὶ κινήτικὸν F, κινήτικὸν καὶ τὸ κινήτὸν E.L. ^ν εἰ οὖν εἰς] εἰς οὖν M, εἰ οὖν F.H. ^ο κινήτικα F. ^π τὸ post καὶ om. H.M.

φιστικόν, ^q κινητὸν δὲ τὸ δυνάμει βαρὺ ^r καὶ κοῦφον, τὸ δ' εἰς τὸν αὐτοῦ ^s τόπον φέρεσθαι ^t ἕκαστον τὸ ^v εἰς τὸ αὐτοῦ εἶδος ⁴ ἔστι φέρεσθαι. Καὶ ταύτη ^w μάλλον ἢ τις ὑπολάβοι ὁ ἔλεγον οἱ ἀρχαῖοι, ὅτι τὸ ὅμοιον ^x φέροιτο πρὸς τὸ ὅμοιον. Τοῦτο γὰρ οὐ συμβαίνει πάντως· οὐ γὰρ εἴαν τις μεταθῆ τὴν γῆν οὐ· νῦν ἢ σελήνη, οἰσθήσεται τῶν μορίων ἕκαστον πρὸς αὐτήν, ἀλλ' ὅπου περ καὶ νῦν. ^y Ὀλως μὲν οὖν τοῖς ὁμοίοις καὶ ἀδιαφόροις ὑπὸ τῆς αὐτῆς κινήσεως ἀνάγκη τοῦτο συμβαίνειν, ὥσθ' ὅπου πέφυκεν ^z ἔν τι ^z φέρεσθαι μόριον, καὶ τὸ ⁵ πᾶν. Ἐπεὶ δ' ὁ τόπος ἐστὶ ^a τὸ τοῦ περιέχοντος πέρασ, περιέχει δὲ πάντα τὰ κινούμενα ἄνω καὶ κάτω τό τε ἔσχατον καὶ τὸ μέσον, τοῦτο δὲ τρόπον τινὰ γίγνεται τὸ εἶδος τοῦ περιεχομένου, τὸ εἰς ^b τὸν αὐτοῦ ^c τόπον φέρεσθαι πρὸς τὸ ὅμοιον ἔστι φέρεσθαι· τὰ γὰρ ^d ἐξῆς ὁμοιά ἐστιν ἀλλήλοις, οἶον ὕδωρ ἀέρι καὶ ^e ἀήρ πυρί. Ἀνάπαλιν δὲ λέγειν τοῖς ^f μὲν μέσοις ἔστι, τοῖς δ' ἄκροις οὐ, οἶον ἀέρα μὲν ὕδατι, ὕδωρ δὲ γῆ· αἰὲ ^g γὰρ τὸ ^h ἀνώτερον πρὸς τὸ ὑφ' αὐτὸ, ὡς εἶδος ⁶ πρὸς ὕλην, οὕτως ἔχει πρὸς ἄλληλα. Τὸ δὲ ζητεῖν διὰ τί ⁱ φέρεται τὸ πῦρ ἄνω καὶ ἡ γῆ κάτω, τὸ αὐτὸ ἐστὶ καὶ διὰ τί τὸ ὑγιστὸν ἂν κινῆται καὶ μεταβάλλῃ ἢ ὑγιστόν, εἰς ὑγίειαν ἔρχεται ἀλλ' οὐκ εἰς λευκότητα. Ὅμοίως δὲ καὶ τᾶλλα πάντα ^k τὰ ἀλλοιωτά. Ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ αὐξητὸν ὅταν μεταβάλλῃ ἢ αὐξητόν, οὐκ εἰς ὑγίειαν ἔρχεται ἀλλ' εἰς ⁷ μεγέθους ὑπεροχὴν. Ὅμοίως δὲ ^l καὶ τούτων ἕκαστον τὸ μὲν ἐν τῷ ποιῶ τὸ δ' ἐν τῷ ποσῶ μεταβάλλει, καὶ ἐν τόπῳ τὰ μὲν κοῦφα ἄνω τὰ δὲ βαρέα κάτω, πλὴν ὅτι τὰ μὲν ^m ἐν αὐτοῖς δοκεῖ ἔχειν ἀρχὴν τῆς μεταβολῆς, λέγω ⁿ δὲ τὸ βαρὺ καὶ ^o τὸ κοῦφον, τὰ δ' οὐ, ἀλλ' ἔξωθεν, οἶον τὸ ὑγιστὸν ^p καὶ ⁸ τὸ αὐξητόν. Καίτοι ἐνίοτε καὶ ταῦτα ἐξ ^q αὐτῶν μεταβάλ-

^q κινητικόν L. ^r καὶ om. L. ^s τόπον om. L. ^t ἕκαστον—φέρεσθαι om. E. ^v εἰς τὸ] εἰς αὐτὸ L. ^w μάλλον om. E. ^x φέρεται F.L. ^y ἔν om. E. ^z μόριον φέρεσθαι F. ^a τὸ om. M. ^b τὸν αὐτοῦ om. E. ^c τρόπον M. ^d ἐφεξῆς F.H.L.M. ^e ἀήρ] οἶδος F.H.M. ^f μὲν om. E.H.L. ^g γὰρ om. E. ^h ἀνωτέρω F. ⁱ τὸ πῦρ φέρεται ἄνω ἢ δὲ γῆ H.M. ^k τὰ om. E.F. ^l καὶ om. H.M. ^m ἐν om. E. ⁿ δὴ F. ^o τὸ post καὶ om. E.L. ^p καὶ] ἢ H, ἢ M. ^q ἐαυτῶν F.

λει, καὶ μικρᾶς γενομένης ἐν τοῖς ^Γ ἔξω κινήσεως τὸ μὲν εἰς
 ὑγίειαν ἔρχεται τὸ δ' εἰς ^Σ αὔξην· καὶ ἐπεὶ ^Τ ταυτὸν τὸ ὑγια-
 στὸν καὶ ^Υ τὸ νόσου δεκτικόν, ἐὰν μὲν κινήθῃ ἢ ^Ψ ὑγιαστόν,
^Χ εἰς ὑγίειαν φέρεται, ἐὰν δ' ἢ νοσερόν, ^Υ εἰς νόσον. Μᾶλλον ^Θ
 δὲ τὸ βαρὺ ^Ζ καὶ τὸ κοῦφον τούτων ἐν ^Α ἑαυτοῖς ἔχει φαίνε-
 ται τὴν ἀρχὴν διὰ τὸ ἐγγύτατα τῆς οὐσίας εἶναι τὴν τούτων
 ὕλην· σημεῖον δ' ὅτι ἡ φορὰ ^Β ἀπολελυμένων ἐστὶ, καὶ γενέσει
 ὑστάτη τῶν κινήσεων, ὥστε πρώτη ἂν ^Ϟ εἴη κατὰ τὴν οὐσίαν
^Δ αὕτη κίνησις. Ὅταν μὲν οὖν γίγνηται ἐξ ὕδατος ἀήρ καὶ
 ἐκ βαρέος κοῦφον, ἔρχεται εἰς ^Ο τὸ ἄνω. Ἄμα δ' ἐστὶ κοῦ-
 φον, καὶ οὐκέτι γίνεται, ἀλλ' ἐκεῖ ἐστίν. Φανερόν ^Ι δὲ ^Κ ὅτι
 δυνάμει ὄν, εἰς ἐντελέχειαν ἰὼν ἔρχεται ἐκεῖ καὶ ^Η εἰς τοσοῦτον
^Ι καὶ τοιοῦτον, οὗ ^Κ ἡ ἐντελέχεια καὶ ὄσου καὶ οἴου ^Λ καὶ ὄπου.
 Τὸ δ' αὐτὸ αἴτιον καὶ τοῦ ^Μ ἤδη ὑπάρχοντα καὶ ὄντα γῆν
 καὶ πῦρ κινεῖσθαι εἰς τοὺς αὐτῶν ^Ν τόπους μηδενὸς ἐμποδί-
 ζοντος. Καὶ γὰρ ἡ τροφή, ὅταν τὸ κωλύον, καὶ τὸ ὑγια-
 στὸν, ὅταν τὸ ^Ο ἐπίσχον ^Ρ μὴ ἦ, φέρεται ^Α εὐθύς· ^Γ καὶ κινεῖ δὲ
 τό τε ἐξ ἀρχῆς ποιῆσαν καὶ τὸ ^Σ ὑποσπάσαν ἢ ὅθεν ἀπεπή-
 δησεν, καθάπερ εἴρηται ἐν τοῖς πρώτοις λόγοις, ἐν οἷς διωρί-
 ζομεν ὅτι οὐθέν τούτων ^Τ αὐτὸ ^Υ ἑαυτὸ κινεῖ. Διὰ τίνα μὲν οὖν
 αἰτίαν φέρεται τῶν φερομένων ἕκαστον, καὶ τὸ φέρεσθαι εἰς
 τὸν αὐτοῦ τόπον τί ἐστίν, εἴρηται.

Τὰς δὲ διαφορὰς καὶ τὰ συμβαίνοντα περὶ αὐτὰ νῦν λέ- 4
 γωμεν. Πρῶτον μὲν οὖν διωρίσθω, καθάπερ φαίνεται πᾶσι,
 βαρὺ μὲν ἀπλῶς τὸ πᾶσιν ὑφιστάμενον, κοῦφον δὲ τὸ πᾶσιν
 ἐπιπολάζον. Ἄπλῶς δὲ λέγω εἰς ^Ψ τε τὸ γένος βλέπων,
 καὶ ὅσοις μὴ ἀμφοτέρα ὑπάρχει· οἷον φαίνεται πυρὸς μὲν

^Γ ἔξωθεν F. ^Σ αὔξησιν F.H.L.M. ^Τ ταυτὸ E. ^Υ τὸ post καὶ om. E.
^Ψ ὑγιαντόν H. ^Χ εἰς] ἐφ' H.M. ^Υ εἰς νόσον om. E. ^Ζ καὶ κοῦφον
 F.H.L.M. ^Α αὐτοῖς F. ^Β ἀπολελυμένη F.L. ^Ϟ εἴη καὶ κατὰ L.
^Δ αὕτη ἢ κ. F.H.M. ^Ϟ τὰ F. ^Ι δὲ F. ^Κ ὅτι τὸ δ. M. ^Η εἰς τὸ
 τοσοῦτον H.M. et pr. F. ^Ι καὶ τὸ τοιοῦτον E.H. et pr. F, καὶ εἰς τὸ
 τοιοῦτον M. ^Κ ἢ om. M. ^Λ καὶ ὄπου om. F. ^Μ ἤδη καὶ ὑπ. pr. F.
^Ν τόπους καὶ μ. E. ^Ο ἐπίσχον plerique. ^Ρ μὴ ἦ] ἀρθῆ F.M. ^Α εὐ-
 θέως F. ^Γ καὶ om. E. ^Σ ὑπὸ πᾶσαν L. ^Τ αὐτὸ om. L. ^Υ αὐτὸ H,
 om. E. ^Ψ τε om. E.L.

τὸ τυχὸν ^x μέγεθος ἄνω φερόμενον, ^y ἐὰν μὴ τι τύχη κωλύον ἕτερον, γῆς δὲ κάτω τὸν αὐτὸν ^z δὲ τρόπον καὶ θάπτον τὸ πλείον. ¹ Ἄλλως δὲ βαρὺ καὶ κοῦφον, οἷς ἀμφοτέρα ὑπάρχει· καὶ γὰρ ἐπιπολάζουσί τισι καὶ ὑφίστανται, καθάπερ ἀήρ καὶ ὕδωρ· ἀπλῶς μὲν γὰρ ^a οὐδέτερον τούτων κοῦφον ἢ βαρὺ· γῆς μὲν γὰρ ἄμφω κουφότερα (ἐπιπολάζει γὰρ αὐτῇ τὸ τυχὸν αὐτῶν μόριον), πυρὸς δὲ ^b βαρύτερα (ὑφίσταται γὰρ αὐτῶν ὅποσον ἂν ἢ μόριον), πρὸς ^c ἑαυτὰ δὲ ἀπλῶς τὸ ^d μὲν βαρὺ τὸ δὲ κοῦφον· ἀήρ μὲν γὰρ ὀπόσος ἂν ἢ, ἐπιπο-
³ λάζει ὕδατι, ὕδωρ δὲ ὀπόσον ἂν ἢ, ἀέρι ὑφίσταται. Ἐπεὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων τὰ μὲν ἔχει βάρους τὰ δὲ κουφότητα, δῆλον ^e ὅτι τούτων μὲν αἰτία πάντων ἢ ἐν τοῖς ἀσυνθέτοις διαφορὰ· ^f κατὰ ^g γὰρ τὸ ἐκείνων τετυχηκέαι τοῦ μὲν πλείον τοῦ δ' ἔλαττον, ἔσται τὰ μὲν κοῦφα τὰ δὲ βαρέα τῶν σωμάτων. Ὡστε περὶ ἐκείνων λεκτέον· ^h τὰλλα γὰρ ἀκολουθεῖ τοῖς πρώτοις, ὅπερ ἔφαμεν χρῆναι ποιεῖν καὶ τοὺς διὰ τὸ πλήρες
⁴ τὸ βαρὺ λέγοντας ⁱ καὶ διὰ τὸ κενὸν τὸ κοῦφον. Συμβαίνει ^k δὲ μὴ ^l πανταχοῦ ταυτὰ βαρέα δοκεῖν εἶναι καὶ κοῦφα διὰ τὴν τῶν πρώτων διαφορὰν· λέγω δ' οἶον ἐν μὲν ἀέρι βαρύτερον ^m ἔσται ταλαντιαῖον ξύλον μολίβδου μναϊαίου, ἐν δὲ ὕδατι κουφότερον· αἴτιον δ' ὅτι πάντα βάρους ἔχει πλὴν πυρὸς καὶ κουφότητα πλὴν γῆς. Γῆν μὲν οὖν καὶ ὅσα ⁿ γῆς ἔχει πλείστον, πανταχοῦ βάρους ἔχειν ἀναγκαῖον, ὕδωρ δὲ ^o πανταχοῦ πλὴν ἐν γῆ, ἀέρα δὲ πλὴν ἐν ὕδατι καὶ γῆ· ἐν τῇ αὐτοῦ γὰρ χώρα ^p πάντα βάρους ἔχει πλὴν πυρὸς, καὶ ὁ
⁵ ἀήρ. Σημεῖον δ' ὅτι ^q ἔλκει πλείον ὁ πεφυσημένος ἀσκὸς τοῦ κενου· ὥστ' εἴ τι ἀέρος ἔχει πλείον ἢ ^r γῆς καὶ ὕδατος, ἐν μὲν ὕδατι ἐνδέχεται κουφότερον εἶναι τινός, ἐν δὲ ἀέρι βα-

^x μέγεθος] μόριον M. ^y ἂν H.M. ^z τρόπον δὲ E.L. ^a οὔθ' ἕτερον E.F.M. ^b βαρύτερον M. ^c αὐτὰ F.H.M. ^d μὲν γὰρ β. E.M. ^e ὅτι τούτων μὲν] μὲν ὅτι τούτων E. ^f κατὰ] καὶ H. ^g γὰρ ἐκείνων τὸ F, τὸ ἐκείνων γὰρ E.L. ^h ἄλλα E. ⁱ καὶ τοὺς διὰ H.M. ^k δὲ F. ^l πανταχῇ M. ^m ἔσται τὸ τ. M. ⁿ γῆ E.M. ^o πανταχῇ H.L.M. ^p ἅπαντα βάρους ἔχει M, βάρους ἔχει ἅπαντα F. ^q πλείον ἔλκει F. ^r γῆς ἢ καὶ F.

ρύτερον· ἀέρι μὲν γὰρ οὐκ ἐπιπολάζει, τῷ δὲ ὕδατι ἐπιπο-
 λάζει. Ὅτι δ' ἔστι ^βτι ἀπλῶς ^γκουῖνον καὶ ἀπλῶς βαρὺ, ἐκ 6
 τῶνδ' ἔστι φανερόν. Λέγω δ' ἀπλῶς κουῖνον ὃ ἀεὶ ἄνω καὶ
 βαρὺ ὃ ἀεὶ κάτω πέφυκε φέρεσθαι μὴ κωλυόμενον· τοιαῦτα
 γὰρ ἐστὶ ^γτινα, καὶ οὐχ ὥσπερ οἴονται τινες πάντ' ^ωἔχειν
 βάρος· βαρὺ μὲν γὰρ δοκεῖ τισὶν εἶναι καὶ ἐτέροις, καὶ ἀεὶ
 φέρεσθαι πρὸς τὸ μέσον. ^κἜστι δ' ὁμοίως καὶ τὸ κουῖνον
 ὀρωμεν γὰρ, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ὅτι τὰ ^γγεηρὰ πᾶ-
 σιν ^ζὑφίσταται καὶ φέρεται πρὸς τὸ μέσον. Ἄλλὰ μὲν 7
 ὄριστα τὸ μέσον. Εἰ τοίνυν ἔστι τι ὃ πᾶσιν ἐπιπολάζει,
 καθάπερ φαίνεται τὸ πῦρ καὶ ἐν ^ααὐτῷ τῷ ἀέρι ἄνω φερό-
 μενον, ὃ δ' ἀήρ ἠσυχάζων, δῆλον ὅτι τοῦτο φέρεται πρὸς τὸ
 ἔσχατον. Ὅστε βάρος ^βοὐδὲν οἶόν τ' ἔχειν αὐτό· ^γὑφί-
 στατο γὰρ ἂν ἄλλω· εἰ δὲ τοῦτο, εἴη ἂν τι ^δἕτερον, ὃ φέ-
 ρεται ἐπὶ τὸ ἔσχατον, ὃ πᾶσι τοῖς φερομένοις ^εἐπιπολάζει.
 Νῦν δ' οὐδὲν φαίνεται. Τὸ ἄρα πῦρ οὐδὲν ἔχει βάρος, οὐδὲ 8
 ἢ γῆ κουφότητα οὐδεμίαν, εἴπερ ὑφίσταται πᾶσι καὶ τὸ ὑφι-
 στάμενον φέρεται ἐπὶ τὸ μέσον. Ἄλλὰ μὲν ὅτι γ' ἔστι
 μέσον πρὸς ὃ ἢ φορὰ τοῖς ^εἔχουσι βάρος καὶ ἀφ' οὗ τοῖς
 κούφοις, δῆλον πολλαχόθεν, πρῶτον μὲν ^βτῷ εἰς ἄπειρον μὴ
 ἐνδέχεσθαι φέρεσθαι μηθέν. ^ηὍσπερ γὰρ οὐκ ἔστιν οὐθέν 9
 ἀδύνατον, οὕτως οὐδὲ γίγνεται· ἢ δὲ φορὰ γένεσις ποθέν
 ποι. Ἐπειτα πρὸς ὁμοίας ^ιφαίνεται γωνίας τὸ ^κμὲν πῦρ
 ἄνω φερόμενον, ἢ δὲ γῆ κάτω καὶ πᾶν τὸ βάρος ἔχον. Ὅστ'
 ἀνάγκη φέρεσθαι πρὸς τὸ μέσον. Τοῦτο δὲ πρότερον συμ-
 βαίνει πρὸς τὸ ^λτῆς γῆς μέσον ἢ πρὸς τὸ τοῦ παντός, ἐπεὶ
^μταυτὸν ἔστιν, ἄλλος λόγος. Ἐπεὶ δὲ τὸ πᾶσιν ^νὑφιστά- 10
 μενον φέρεται πρὸς τὸ μέσον, ἀνάγκη τὸ πᾶσιν ἐπιπολάζον

^β τι om. E. ^γ βαρὺ καὶ ἀπλῶς κουῖνον F.H.M. ^δ τινα om. E.

^ω ἔχει M. ^κ ἔστι—πρὸς τὸ μέσον om. L. ^γ γεηρὰ σώματα π. M.

^ζ ὑφίσταται τε καὶ F. ^α αὐτῷ] ταυτῷ E. ^β οὐδὲν ἔχειν οἶόν τε αὐτό H.

οὐδὲν ἔχειν αὐτὸ οἶόν τε F, ἔχειν αὐτὸ οὐδὲν οἶόν τε M. pro αὐτὸ E αὐτόν.

^γ ὑφίστατο E.F. ^δ ἕτερον] ἄλλο E.L. ^ε ἐπιπολάσει E.L. ^ε βάρος

ἔχουσι M. ^β τὸ E.F. ^η ὥσπερ γὰρ οὐκ ἔστιν om. pr. E. ^ι φέρεται

F.H. ^κ μὲν γὰρ πῦρ H. ^λ τῆς γῆς margo F. ^μ ταυτὸν αὐτῶν ἐστὶν

F.H.M. ^ν ὑφιστανόμενον E.

φέρεσθαι πρὸς τὸ ἔσχατον τῆς χώρας, ἐν ἣ ποιούνται τὴν κίνησιν· ἐναντίον γὰρ τὸ μὲν ^ο μέσον τῷ ἐσχατῷ, τὸ δὲ Ρύφιστάμενον αἰὲ τῷ ^ρ ἐπιπολάζοντι. Διὸ καὶ εὐλόγως τὸ βαρὺ ^ρ καὶ κούφον δύο ἐστίν· καὶ γὰρ οἱ τόποι δύο, τὸ μέσον καὶ ¹¹ τὸ ἔσχατον. ¹ Ἔστι ^ς δὲ δὴ τι καὶ ^ς τὸ μεταξὺ τούτων, ^τ ὁ πρὸς ἐκάτερον αὐτῶν λέγεται θάτερον· ἔστι γὰρ ὡς ἔσχατον καὶ μέσον ^ν ἀμφοτέρων τὸ μεταξύ. Διὰ τοῦτο ἔστι τι καὶ ἄλλο βαρὺ καὶ κούφον, οἷον ^ω ὕδωρ καὶ ἀήρ· φαιμέν δὲ τὸ μὲν περιέχον ^χ τοῦ εἶδους εἶναι, τὸ δὲ περιεχόμενον τῆς ὕλης. ¹ Ἔστι ^δ ^γ ἐν ^ζ πᾶσι ^α τοῖς γένεσιν ^β αὕτη ἢ διάστασις· καὶ γὰρ ἐν τῷ ποιῶ καὶ ^ο ἐν τῷ ποσῶ ἐστὶ τὸ μὲν ὡς εἶδος μάλ- ¹² λον, τὸ ^δ ὡς ὕλη. Καὶ ἐν τοῖς κατὰ τόπον ὡσαύτως τὸ μὲν ἄνω τοῦ ὀρισμένου, τὸ δὲ κάτω τῆς ὕλης. ^ν Ὡστε καὶ ἐν αὐτῇ τῇ ὕλῃ τῇ τοῦ βαρέος καὶ κούφου, ἡ μὲν ^δ τοιοῦτον δύναμι, βαρέος ὕλη, ἡ δὲ ^ο τοιοῦτον, κούφου· καὶ ἔστι μὲν ἡ αὐτή, τὸ ^δ εἶναι οὐ ταυτόν, ὡσπερ ^ρ καὶ τὸ νοσερὸν καὶ ^ς τὸ ὑγιαστόν, τὸ ^η ^δ εἶναι οὐ ταυτόν· διόπερ οὐδὲ τὸ νοσῶδει εἶναι ἢ ὑγιεινῶ.

5 Τὸ μὲν οὖν ἔχον τοιαύτην ὕλην κούφον καὶ αἰὲ ἄνω, τὸ δὲ τὴν ἐναντίαν βαρὺ καὶ αἰὲ κάτω· τὸ ^δ ἐτέρας μὲν τούτων, ἐχούσας ^δ οὕτω πρὸς ἀλλήλας ὡς αὐται, ἀπλῶς καὶ ^ι ἄνω καὶ κάτω φερομένας· ^κ διὸ ἀήρ ^λ καὶ ὕδωρ ἔχουσι ^μ καὶ κούφότητα καὶ βάρος ἐκάτερον, καὶ ὕδωρ μὲν πλὴν γῆς πᾶσιν ² ὑφίσταται, ἀήρ δὲ πλὴν πυρὸς πᾶσιν ἐπιπολάζει. ¹ Ἐπεὶ ^δ ἐστὶν ἐν μόνον ^ο πᾶσιν ἐπιπολάζει καὶ ^ν ἐν ^ο πᾶσιν ὑφίσταται, ἀνάγκη δύο ἄλλα εἶναι ^α καὶ ὑφίσταταί τινι καὶ ἐπιπολάζει τινί. ^ν Ὡστε ἀνάγκη καὶ τὰς ὕλας ^ο εἶναι τοσαύτας

^ο μέσον μέσῳ τῷ F. ^ρ ὑφίστασθαι M. ^ρ ἐπιπολάζειν F.H.M.
^ρ καὶ τὸ κούφον M. ^ς δὲ et τὸ om. E.L. ^τ ὁ καὶ πρὸς M. ^ν ἀμφ.
ἐστὶ τὸ E.F.L.M. ^ω ἀήρ καὶ ὕδωρ E.F. ^χ εἶναι τοῦ εἶδους F.H.L.M.
^γ ἐν om. E.H. ^ζ πᾶσι om. E. ^α τοῖς] τούτοις τοῖς F. ^β αὕτη δ.
E, ἢ αὐτῇ δ. F.L. ^ο ἐν post καὶ om. F. ^δ τοιοῦτον F.L. ^ο τοιοῦτον]
τοῦδε F.L, τοῦ E. ^ρ καὶ om. M. ^ς τὸ om. E. ^η δ'] γὰρ E.L.
^ι κάτω καὶ ἄνω E.L. ^κ διὸ καὶ ὁ ἀήρ M. ^λ καὶ τὸ ὕδωρ F.M. ^μ καὶ
ante κούφότητα om. H.M. ^ν ἐν μόνον ὁ H.M. ^ο τοσαύτας εἶναι
F.H.M.

ὅσαπερ ταῦτα, τέτταρας, οὕτω δὲ τέτταρας ὡς μίαν μὲν ἀπάντων τὴν κοινήν, ἄλλως τε P καὶ εἰ Q γίνονται ἐξ ἀλλήλων, ἀλλὰ τὸ εἶναι ἕτερον. Οὐδὲ r γὰρ κωλύει τῶν s ἐναντιῶν εἶναι μεταξύ καὶ εν καὶ πλείω, ὥσπερ ἐν χρώμασιν t πολλαχῶς γὰρ λέγεται τὸ μεταξύ καὶ τὸ μέσον. Ἐν μὲν 3 οὖν τῇ v αὐτοῦ χώρα τῶν ἐχόντων w καὶ βάρος καὶ κουφότητα ἕκαστον ἔχει βάρος· ἡ δὲ γῆ ἐν ἅπασιν x ἔχει βάρος, κουφότητα δ' οὐκ ἔχει, y εἰ μὴ ἐν οἷς ἐπιπολάζει. Διὸ καὶ ὑποσπωμένων z μὲν φέρεται εἰς a τὸ ἐφεξῆς κάτω, ἀὴρ μὲν εἰς τὴν τοῦ ὕδατος χώραν, ὕδωρ δὲ εἰς τὴν τῆς γῆς. Ἄνω δ' 4 εἰς τὴν τοῦ πυρός, ἀναιρουμένου τοῦ πυρός, οὐκ οἰσθήσεται ὁ ἀήρ, b ἀλλ' ἡ βία, ὥσπερ καὶ τὸ ὕδωρ σπάται, ὅταν γένηται τὸ ἐπίπεδον ἐν καὶ θάπτον c σπάσει τις ἄνω τῆς φορᾶς, ἢ φέρεται τὸ ὕδωρ κάτω. Οὐδὲ τὸ ὕδωρ εἰς τὴν τοῦ ἀέρος, ἀλλ' ἡ ὡς νῦν εἴρηται. Ἡ d γῆ δὲ τοῦτο οὐ πάσχει, ὅτι οὐχ ἐν τὸ ἐπίπεδον. Διὸ τὸ μὲν ὕδωρ εἰς τὸ ἀγγεῖον πυρωθέν σπάται, e γῆ δ' οὐ. Ὡσπερ δὲ f οὐδ' ἡ γῆ ἄνω, οὐδὲ τὸ πῦρ 5 κάτω εἰσιν ὑφαιρουμένου τοῦ ἀέρος· g οὐδὲν γὰρ ἔχει βάρος οὐδ' ἐν τῇ αὐτοῦ χώρα, ὥσπερ οὐδ' ἡ γῆ κουφότητα. Φέρεται h δὲ i κάτω τὰ δύο ὑποσπωμένων, ὅτι τὸ μὲν ἀπλῶς βαρὺ ἐστίν, ὃ πᾶσιν ὑφίσταται, τὸ δὲ πρὸς τι βαρὺ ὄν εἰς τὴν k αὐτοῦ χώραν ἢ οἷς ἐπιπολάζει, δι' ὁμοιότητα τῆς ὕλης. Ὅτι δ' ἀναγκαῖον ποιεῖν ἴσας τὰς διαφορὰς l αὐτοῖς, δῆλον. Εἰ μὲν γὰρ μία ὕλη πάντων, οἶον ἢ τὸ κενὸν ἢ τὸ πλήρες ἢ 6 m τὸ μέγεθος ἢ τὰ τρίγωνα, ἢ πάντα ἄνω ἢ πάντα κάτω οἰσθήσεται, n ἢ δὲ ἑτέρα o φορὰ οὐκέτι ἔσται· ὥστ' p ἢ κούφον q οὐδὲν r ἔσται ἀπλῶς, εἰ πάντα ῥέπει μᾶλλον τῷ ἐκ μειζόνων

P kân H.M. q γίνονται M, γίγνεται L, incerto E. r γὰρ om. E. s ἐναντιῶν ἐν εἶναι μεταξύ καὶ πλείω F. t πολλαχῶς—μέσον om. L. v αὐτοῦ M. w καὶ ante β. om. F.H.M. x ἔχει βάρος ante κ. om. F.M. et corr. H. y εἰ μὴ] ἀλλ' F.H.M. z μὲν om. F. a τὰ E.H.M. b ἀλλ' ἡ] εἰ μὴ E.L. c σπάσει M. d δὲ γῆ F. e γῆ] ἡ γῆ H.M. f οὐδ' ἡ] οὐ M. g οὐδὲν] οὐδὲ F. h δὲ] δὲ καὶ M. i τὰ δύο κάτω ὑπ. διότι F. k χώραν αὐτοῦ F. l αὐτοῖς om. M. m τὸ ultimum om. H.M. n ἡ] εἰ E.L.M. o φορὰ et ἔτι om. E. p ἡ] εἰ M. q οὐδὲν] οὐκέτι H. r ἔστιν L.

εἶναι σωμάτων ἢ ἐκ πλειόνων, ἢ ὅτι ^σ πλήρη. Τοῦτο δὲ ὀρῶ-
 μέν ^τ τε, καὶ δέδεικται ὅτι ὁμοίως κάτω ^ν τε ἀεὶ ^ω καὶ παντα-
 7 χού φέρεται ^κ καὶ ἄνω. Ἐὰν δὲ τὸ κενὸν ἢ ^υ τι τοιοῦτον ὁ
 ἀεὶ ἄνω, οὐκ ^ζ ἔσται ^α τὸ ἀεὶ κάτω. Καὶ τῶν μεταξὺ ^β δὴ
^ε ἕνα ἔσται κάτω θάπτον γῆς· ἐν γὰρ ^δ τῷ πολλῷ ἀέρι τρί-
 γωνα πλείω ἢ τὰ στερεὰ ἢ τὰ μικρὰ ἔσται. Οὐ φαίνεται
 δ' ^ε οὐδὲ ἐν μόριον ἀέρος κάτω φερόμενον. Ὅμοίως δὲ καὶ
 ἐπὶ τοῦ κούφου, ἐὰν ἐκεῖνο ^ι ποιῆ τις ^σ ὑπερέχειν τῇ ὕλῃ.
 Ἐὰν δὲ δύο τὰ ^η μεταξὺ, πῶς ἔσται ποιούντα ἃ ποιεῖ ἀήρ τε
 8 καὶ ὕδωρ; Οἶον εἴ τις φαίη ^ι εἶναι κενὸν καὶ πλήρες. Τὸ
 μὲν ^κ οὖν πῦρ κενόν, ^ι διὸ καὶ ἄνω, τὴν δὲ γῆν πλήρες, διὸ
^μ καὶ κάτω. Ἀέρα δὲ ^ν πλείον πυρὸς ἔχειν, ὕδωρ δὲ γῆς·
 ἔσται γὰρ τι ὕδωρ ὁ πλείον ἔξει πῦρ ὀλίγου ἀέρος, καὶ ἀήρ
 πολὺς ὀλίγου ὕδατος ^ο γῆν πλείω, ὥστε δεήσει ἀέρος τι
 9 πλήθος ^ρ θάπτον φέρεσθαι κάτω ὕδατος ὀλίγου. Τοῦτο δ'
 οὐ φαίνεται οὐδαμοῦ οὐδέποτε. Ἀνάγκη τοίνυν, ὥσπερ καὶ
^θ τὸ πῦρ ἄνω, ὅτι τοδὶ ἔχει, οἶον τὸ κενόν, τὰ δ' ἄλλα οὐ,
 καὶ τὴν γῆν κάτω, ὅτι τὸ πλήρες ἔχει, καὶ τὸν ἀέρα ^ι εἰς τὸν
 αὐτοῦ καὶ ἀνώτερον τοῦ ὕδατος, ὅτι τοδὶ τι ἔχει, καὶ τὸ ὕδωρ
 κάτω, ὅτι ^σ τοιόνδε ^τ τι. Εἰ ^ν δὲ ^ω ἦν ἐν τι ἄμφω ἢ δύο,
 ἄμφω ^δ ὑπάρξει ^κ ταῦτα ἐκατέρω, ἔσται τι πλήθος ^υ ἐκατέ-
 ρου ^ζ οὐ ὑπερέξει ^α ὕδωρ τε ἀέρος ὀλίγου τῷ ἄνω καὶ ^β ἀήρ
 ὕδατος τῷ κάτω, καθάπερ εἴρηται πολλάκις.

6 Τὰ δὲ σχήματα οὐκ αἴτια τοῦ φέρεσθαι ἀπλῶς ἢ κά-
 τω ἢ ἄνω, ἀλλὰ τοῦ θάπτον ἢ βραδύτερον. Δι' αὖς ^ε δ'

^σ πλήρες F. ^τ τε om. E.L. ^ν τε] τι E. ^ω καὶ om. E.
^κ καὶ om. corr. F. ^υ τι] τὸ E. ^ζ ἔστι E.L. ^α τὸ] ὁ F.H.M., om. E.
^β δὲ F.M. ^ε ἔσται ἕνα F. ^δ τῷ om. F.H.M. ^ε οὐδὲν M, οὐθὲν F.H.
^ι ποιήση F. ^σ ὑπερέχον F.H.M. ^η μεταξὺ καὶ πῶς M. ^ι εἶναι] τὸ E.
^κ οὖν κενὸν τὸ (λέγουσι posito supra τὸ) πῦρ F. ^ι διὸ καὶ ἄνω om. M,
 καὶ om. E.L. ^μ καὶ om. E.F. ^ν πλείω M. ^ο πλείω γῆν F.H.M.
^ρ φέρεσθαι θάπτον F.H.M. ^θ τὸ post καὶ om. E.L. ^ι εἰς τὸν] εἰς
 τὴν E.M. ^σ τοιόνδε] τοδὶ F. ^τ τι om. F.H.M. ^ν δὲ] δέ γε F.
^ω ἦν] ἢ L. ^κ ταῦτα] τὰ δύο E. et pr. F. ταῦτα—ὑπερέξει om. L.
^υ ἐκατέρω F. ^ζ οὐ F, ὁ E.H.M. ^α ὕδωρ πολὺ τε margo H. ^β ἀήρ
 πολὺς ὕδατος idem. ^ε δ' om. F.

αίτίας, οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν· ἀπορεῖται γὰρ νῦν διὰ ^d τί τὰ πλα-
 τεά σιδήρια ^e καὶ ^f μόλυβδος ἐπιπλεῖ ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἄλλα
 δὲ ἐλάττω καὶ ^g ἥττον βαρέα, ^h ἂν ἦ στρογγύλα ⁱ ἢ ^k μακρά,
 οἶον βελόνη, κάτω φέρεται, καὶ ὅτι ἕνια διὰ ^l μικρότητα ἐπι-
 πλεῖ, οἶον τὸ ψῆγμα καὶ ἄλλα γεώδη καὶ κοινορτώδη ^m ἐπὶ
 τοῦ ἀέρος. Περὶ δὲ τούτων ἀπάντων τὸ μὲν νομίζειν αἴτιον ⁿ
 εἶναι ὥσπερ Δημόκριτος οὐκ ὀρθῶς ἔχει. ⁿ Ἐκεῖνος γάρ
 φησι ^o τὰ ἄνω φερόμενα θερμὰ ἐκ τοῦ ὕδατος ^p ἀνακωχεύειν
 τὰ πλατεά τῶν ἐχόντων βάρος, τὰ δὲ στενὰ διαπίπτειν·
 ὀλίγα γὰρ εἶναι τὰ ^q ἀντικρούοντα αὐτοῖς. Ἔδει δ' ἐν τῷ
 ἀέρι ^r ἔτι μᾶλλον τοῦτο ποιεῖν, ὥσπερ ἐνίσταται ^s κἀκεῖνος
 αὐτός. Ἄλλ' ἐνστάς λυεῖ μαλακῶς· φησὶ γὰρ οὐκ εἰς ἓν ^z
 ὀρμᾶν τὸν σοῦν, ^t λέγων ^v σοῦν τὴν κίνησιν τῶν ἄνω φερομέ-
 νων σωμάτων. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ τὰ μὲν εὐδιαίρετα τῶν συνεχῶν
 τὰ δ' ἥττον, καὶ διαιρετικὰ ^w δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ μὲν
 μᾶλλον τὰ δ' ἥττον, ταύτας εἶναι νομιστέον αἰτίας. Εὐδιαί-
 ρετον μὲν οὖν τὸ εὐόριστον, καὶ μᾶλλον τὸ μᾶλλον· ἀῆρ δὲ
 μᾶλλον ὕδατος τοιοῦτον, ^x ὕδωρ δὲ γῆς. Καὶ τὸ ἔλαττον ^y
 δὴ ἐν ἐκάστῳ γένοι εὐδιαιρετώτερον καὶ διασπᾶται ῥᾶον. Τὰ
 μὲν οὖν ἔχοντα πλάτος διὰ τὸ πολὺ περιλαμβάνειν ^y ἐπιμέ-
 νει, διὰ τὸ μὴ διασπᾶσθαι τὸ πλείον ῥαδίως· τὰ δ' ἐναντίως
 ἔχοντα τοῖς σχήμασι ^z διὰ τὸ ὀλίγον περιλαμβάνειν φέρεται
 κάτω, διὰ τὸ διαιρεῖν ῥαδίως. Καὶ ἐν ἀέρι πολὺ μᾶλλον,
 ὅσῳ ^a εὐδιαιρετώτερος ὕδατός ἐστιν. Ἐπεὶ δὲ τό ^b τε βάρος ^z
 ἔχει τινὰ ἰσχὺν καθ' ἣν φέρεται κάτω, καὶ τὰ συνεχῆ πρὸς
 τὸ ^c μὴ διασπᾶσθαι, ταῦτα δεῖ πρὸς ἄλληλα συμβάλλειν·
 εἰ γὰρ ^d ὑπερβάλλῃ ἢ ἰσχυρῶς ἢ τοῦ βάρους τῆς ἐν τῷ συνε-
 χεῖ πρὸς τὴν ^e διάσπασιν ^f καὶ διαίρεσιν, βιάσεται κάτω θάτ-

^d τ[ε] τε M. ^e καὶ] καὶ ὁ F. ^f μόλυβδος H. ^g ἥττω L. ^h εἰν F.M.
ⁱ ἢ] ἢ καὶ F.H. ^k μικρὰ E.F.H. ^l σμικρότητα F. ^m ἐπὶ] καὶ ἐπὶ M.
ⁿ κείνος E. ^o τὰ ἀναφερόμενα E.L.M. ^p ἀνακωχεύει M. ^q ἀντι-
 κρουόμενα F.H. ^r τοῦτο μᾶλλον ποιεῖν ἔτι H, ἔτι τοῦτο μ. π. E.L.
^s ἐκεῖνος F.H. ^t λέγω M. ^v σοῦν] τὸν σοῦν F.H.M, om. E.
^w δέ] δὴ E.L. ^x γῆς δὲ ὕδωρ H. ^y ἐπιμένει—περιλαμβάνειν om. L.
^z διὰ τὸ post κάτω om. E. ^a εὐδιαιρετώτερον M. ^b τε om. E.H.L.
^c μὴ om. E.H.L. ^d ὑπερβάλλῃ L. ^e διάσπασιν M. ^f καὶ τὴν δ. F.H.M.

τον, εἰν δὲ ἀσθενεστέρα ξ , ἐπίπολάσει. Περὶ μὲν οὖν βα-
 ρέος καὶ κούφου καὶ τῶν περὶ αὐτὰ ξ συμβεβηκότων h διωρί-
 σθω i τοῦτον ἡμῖν τὸν k τρόπον.

ξ συμβαινόντων M. h ἀφωρίσθω E.F. i τοῦτον ἡμῖν] ἡμῖν τόνδε M.
 k τρόπον. περὶ δὲ γενέσεως καὶ φθορᾶς τῶν φύσει γινομένων L et, qui
 γενόμενον, E.

ΠΕΡΙ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΦΘΟΡΑΣ Α.

ΠΕΡΙ ^a δὲ γενέσεως καὶ φθορᾶς τῶν φύσει γινομένων καὶ φθειρομένων, ὁμοίως κατὰ πάντων, τὰς τε αἰτίας διαιρετέον καὶ τοὺς λόγους ^b αὐτῶν, ἔτι δὲ περὶ αὐξήσεως καὶ ἀλλοιώσεως, τί ἐκάτερον, καὶ πότερον τὴν αὐτὴν ὑποληπτέον ^c φύσιν εἶναι ἀλλοιώσεως καὶ γενέσεως, ἢ χωρὶς, ^d ὥσπερ διώρισται καὶ τοῖς ὀνόμασιν. Τῶν μὲν οὖν ἀρχαίων οἱ ^e μὲν τὴν καλουμένην ἀπλῆν γένεσιν ἀλλοίωσιν εἶναι φασιν, οἱ δ' ἕτερον ἀλλοίωσιν καὶ γένεσιν. Ὅσοι μὲν γὰρ ἔν τι τὸ πᾶν ^f λέ-² γούσιν εἶναι καὶ πάντα ἐξ ἑνὸς ^g γεννώσιν, τούτοις ^h μὲν ἀνάγκη ⁱ τὴν γένεσιν ἀλλοίωσιν φάναι καὶ τὸ κυρίως ^k γιγνόμενον ἀλλοιοῦσθαι· ὅσοι δὲ πλείω τὴν ὕλην ἐνὸς τιθέασιν, οἷον Ἐμπεδοκλῆς καὶ Ἀναξαγόρας καὶ Λεύκιππος, τούτοις ^l δὲ ἕτερον. Καίτοι Ἀναξαγόρας ^m γε τὴν οἰκείαν φωνὴν ἠγνόησεν· λέγει γοῦν ὡς τὸ γίγνεσθαι ⁿ καὶ ἀπόλλυσθαι ^o ταῦτόν καθέστηκε τῷ ἀλλοιοῦσθαι. Πολλὰ δὲ λέγει τὰ στοιχεῖα,³ καθάπερ καὶ ἕτεροι. Ἐμπεδοκλῆς ^p μὲν γὰρ τὰ μὲν σωματικά ^q τέτταρα, τὰ δὲ πάντα μετὰ τῶν κινούντων ἐξ τὸν ἀριθμόν, Ἀναξαγόρας δὲ ἄπειρα καὶ Λεύκιππος καὶ Δημόκριτος. Ὁ μὲν γὰρ τὰ ὁμοιομερῆ στοιχεῖα τίθησιν, ^r οἷον ὄστοῦν ^s καὶ σάρκα ^t καὶ ^v μυελόν, ^w καὶ τῶν ἄλλων ὧν ^x ἐκά-⁴ στοῦ ^y συνώνυμον τὸ μέρος ἐστίν· Δημόκριτος δὲ καὶ Λεύκιπ-

Codices E.F.H.L. ^a δὲ om. E. ^b αὐτῶν διοριστέον ἔτι F.
^c εἶναι φύσιν F.H. ^d ὥσπερ καὶ ὄρισται E. ^e μὲν οὖν τὴν E. ^f εἶναι λέγουσι F.H.
^g γεννώσιν] γεγενέσθαι H. ^h μὲν] μὲν δὲ F, om. H.
ⁱ ἀλλοίωσιν τὴν γένεσιν H. ^k γιγνόμενον καὶ ἀλλ. F. ^l δὲ om. F.H.L.
^m γε om. F.H. ⁿ καὶ τὸ ἀπ. F. ^o ταῦτό F.L. ^p μὲν om. H.L.
^q τέσσαρα H. ^r οἷον om. H. ^s καὶ om. E.F. ^t καὶ om. E.
^v μυελόν καὶ ξύλον καὶ H. ^w καὶ τῶν] τῶν δὲ E. ^x ἐκάστω E. ^y συν-
ωνύμως τὸ μέρος κατηγορεῖται L, τὸ μέρος συνώνυμόν ἐστι H.

πος ἐκ σωμαίων ἀδιαιρέτων ^z τᾶλλα συγκείσθαι φασι, ταῦτα δ' ἄπειρα καὶ τὸ πλήθος ^a εἶναι καὶ τὰς μορφάς, αὐτὰ δὲ πρὸς αὐτὰ ^b διαφέρειν τούτοις ἐξ ὧν εἰσὶ καὶ θέσει καὶ τάξει τούτων. ¹ Ἐναντίως ^c δὲ φαίνονται λέγοντες οἱ ^d περὶ Ἄναξαγόραν τοῖς περὶ Ἐμπεδοκλέα· ὁ μὲν γὰρ φησι πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ ἀέρα καὶ γῆν στοιχεῖα ^e τέσσαρα καὶ ἀπλά εἶναι μᾶλλον ἢ σάρκα καὶ ὀστοῦν καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ^f ὁμοιομερῶν, οἱ δὲ ταῦτα μὲν ἀπλά καὶ στοιχεῖα, ^g γῆν δὲ καὶ πῦρ ^h καὶ ὕδωρ καὶ ⁶ ἀέρα σύνθετα· πανσπερμίαν γὰρ εἶναι τούτων. Τοῖς μὲν οὖν ἐξ ἐνὸς πάντα κατασκευάζουσιν ἀναγκαῖον λέγειν τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν ἀλλοίωσιν· αἰεὶ γὰρ μένειν τὸ ὑποκείμενον ταῦτ' οὐ καὶ ἓν· τὸ ⁱ δὲ τοιοῦτον ἀλλοιοῦσθαι φαμεν· τοῖς δὲ τὰ γένη πλείω ποιοῦσι διαφέρειν τὴν ἀλλοίωσιν τῆς γενέσεως· συνιόντων γὰρ καὶ διαλυομένων ἢ γένεσις συμβαίνει ⁷ καὶ ἡ φθορά. Διὸ ^k λέγει τοῦτον τὸν τρόπον καὶ Ἐμπεδοκλῆς, ὅτι

φύσις οὐδενός ἐστιν,

ἀλλὰ μόνον μίξις τε διάλλαξις τε μιγέντων.

ὅτι μὲν οὖν οικείος ὁ λόγος αὐτῶν τῇ ὑποθέσει οὕτω φάναι, δῆλον, καὶ ¹ ὅτι λέγουσι τὸν τρόπον τοῦτον· ἀναγκαῖον δὲ καὶ τούτοις τὴν ἀλλοίωσιν εἶναι μὲν ^m τι φάναι παρὰ τὴν γένεσιν, ἀδύνατον μέντοι κατὰ τὰ ⁿ ὑπ' ἐκείνων λεγόμενα. ⁸ Τοῦτο δ' ὅτι λέγομεν ὀρθῶς, ῥάδιον συνιδεῖν. Ὡσπερ γὰρ ὀρῶμεν ἡρεμούσης τῆς οὐσίας ἐν αὐτῇ μεταβολὴν κατὰ μέγεθος, τὴν καλουμένην αὔξησιν καὶ φθίσιν, οὕτω καὶ ἀλλοίωσιν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἐξ ὧν λέγουσιν οἱ πλείους ἀρχὰς ^o ποιοῦντες ⁹ μιᾶς ἀδύνατον ἀλλοιοῦσθαι. Τὰ γὰρ πάθη, καθ' ἃ φαμεν τοῦτο συμβαίνειν, διαφοραὶ τῶν στοιχείων εἰσίν, λέγω δ' οἶον θέρμον ψυχρόν, ^p λευκὸν μέλαν, ξηρὸν ὑγρὸν, ^q μαλακὸν

^z τᾶλλα] ταῦτα F. ^a καὶ τὰς μορφάς εἶναι F. ^b διαφέρει F. ^c δὲ] γὰρ E. ^d περὶ τὸν ἀν. F. ^e εἶναι τέσσαρα καὶ ἀπλά μᾶλλον εἶναι ἢ F. ^f ὁμοιομερῶν] μερῶν F. ^g γῆν—ὑδωρ] πῦρ δὲ καὶ ὑδωρ pr. E. ^h καὶ post πῦρ om. F. ⁱ δὲ ante τοιοῦτον om. E. ^k λέγει καὶ τ. L. ^l ὅτι καὶ E. ^m τοι F. ⁿ ὑπ' ἐκείνων corr. E. ^o ποιοῦνται L. ^p λευκὸν] καὶ H. ^q σκληρὸν μαλακὸν L.

σκληρόν καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, ὡςπερ ^Γ καὶ φησὶν Ἐμπεδοκλῆς

ἥλιον μὲν λευκὸν ^Β ὄραν καὶ θερμὸν ἀπάντη,

ὄμβρον δ' ἐν πᾶσι ^Δ ἄνοφόντά τε ῥιγαλέον τε.

ὁμοίως δὲ διορίζει καὶ ^Υ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. Ὡστ' εἰ μὴ δυνα- 10
τὸν ἐκ πυρὸς ^Ω γενέσθαι ὕδωρ μὴδ' ἐξ ὕδατος γῆν, οὐδ' ἐκ
λευκοῦ μέλαν ἔσται οὐδὲν οὐδ' ἐκ μαλακοῦ σκληρόν· ὁ δ' αὐ-
τὸς λόγος καὶ περὶ τῶν ἄλλων. Τοῦτο δ' ἦν ^Χ ἀλλοίωσις.
^Υ Ἡ καὶ φανερόν ὅτι ^Ζ μίαν αἰεὶ τοῖς ἐναντίοις ὑποθετέον
ὑλὴν, ἃν τε μεταβάλλῃ κατὰ τόπον, ^Α ἃν τε κατ' αὔξῃσιν καὶ
φθίσιν, ἃν τε κατ' ἀλλοίωσιν. Ἐτι δ' ὁμοίως ἀναγκαῖον 11
εἶναι τοῦτο καὶ ἀλλοίωσιν· εἴτε γὰρ ἀλλοίωσις ἐστί, καὶ τὸ
ὑποκείμενον ἐν στοιχείῳ καὶ μία ^Β ἢ πάντων ὑλῆ τῶν ἐχόντων
εἰς ἄλληλα μεταβολήν, καὶ εἰ τὸ ὑποκείμενον ἓν, ἔστιν ἀλ-
λοίωσις. Ἐμπεδοκλῆς μὲν οὖν ἔοικεν ἐναντία λέγειν καὶ 12
πρὸς τὰ φαινόμενα καὶ πρὸς ^Ε αὐτὸν ^Δ αὐτός. Ἀμα μὲν
γὰρ οὗ φησιν ἕτερον ἐξ ἐτέρου γίνεσθαι τῶν στοιχείων οὐ-
δέν, ἀλλὰ τὰλλα πάντα ἐκ τούτων, ἅμα δ' ὅταν εἰς ἓν συνα-
γάγῃ τὴν ἅπασαν φύσιν πλὴν τοῦ νείκους, ἐκ τοῦ ἐνὸς γί-
γνεσθαι πάλιν ἕκαστον. Ὡστ' ἐξ ἐνός τινος δῆλον ὅτι δια- 13
φοραῖς τισὶ χωριζομένων καὶ πάθεσιν ἐγένετο τὸ μὲν ὕδωρ
τὸ δὲ πῦρ, καθάπερ λέγει τὸν μὲν ἥλιον λευκὸν καὶ θερμὸν,
τὴν δὲ γῆν βαρὺ καὶ σκληρόν. Ἀφαιρουμένων οὖν τούτων
τῶν διαφορῶν (εἰσὶ γὰρ ἀφαιρεταὶ γενόμεναί γε) δῆλον ^Ε ὡς
^Ζ ἀνάγκη γίνεσθαι καὶ γῆν ἐξ ὕδατος καὶ ὕδωρ ἐκ γῆς, ὁμοίως
δὲ καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον, οὐ τότε μόνον ἀλλὰ καὶ νῦν, με-
ταβάλλοντά γε τοῖς πάθεσιν. Ἔστι δ' ἐξ ὧν εἴρηκε δυνά- 14
μενα προσγίνεσθαι καὶ χωρίζεσθαι πάλιν, ἄλλως τε καὶ μα-
χομένων ἀλλήλοισι ἔτι τοῦ νείκους καὶ τῆς φιλίας. Διόπερ
καὶ τότε ἐξ ἐνός ^Β ἐγενήθησαν· οὐ γὰρ δὴ πῦρ ^Η γε καὶ γῆ

^Γ φησὶ καὶ F.

^Β ὄρα E.L.

^Δ ἄνοφόντά H.L.

^Υ ἐπὶ] περὶ F.H.

^Ω γίνεσθαι F.H.

^Χ ἀλλοίωσιν E.

^Υ ἢ E.H.L.

^Ζ μίαν ὑποθετέον

εἶναι τοῖς ἐναντίοις H, μίαν αἰεὶ ἐντοῖς ὑποθετέον E.

^Α ἃν τε κατ' αὔξ.

καὶ φθ. om. E.

^Β ἢ om. E.

^Ε αὐτὸν F.

^Δ αὐτός om. E.

^Ε ὡς

om. E.

^Ζ ἀναγκαῖον H.

^Β ἐγενήθησαν F.H.L.

^Η γε om F.

καὶ ὕδωρ ^ι ἔτι ὄντα ἐν ἡν τὸ πᾶν. ⁴ Ἀδηλον δὲ καὶ πότερον ἀρχὴν ^κ αὐτῶν θετέον ¹ τὸ ἐν ἢ τὰ πολλά, λέγω δὲ πῦρ ^μ καὶ ¹⁵ γῆν καὶ τὰ σύστοιχα τούτων. ² Ἡι μὲν γὰρ ὡς ὕλη ὑπόκειται, ἐξ οὗ μεταβάλλοντα διὰ τὴν κίνησιν ^ν γίνονται ^ο γῆ καὶ πῦρ, τὸ ἐν στοιχείῳ· ἢ δὲ τοῦτο μὲν ἐκ συνθέσεως ^ρ γίγνεται συνιόντων ἐκείνων, ἐκείνα δ' ἐκ διαλύσεως, ⁹ στοιχειωδέστερα ἐκείνα καὶ πρότερα τὴν φύσιν.

² Ὅλως τε δὴ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς τῆς ἀπλῆς λεκτέον, πότερον ἔστιν ἢ οὐκ ἔστι καὶ πῶς ἐστίν, καὶ περὶ ^τ τῶν ἄλλων ἀπλῶν κινήσεων, ⁸ οἷον περὶ αὐξήσεως καὶ ἀλλοιώσεως. ² Πλάτων μὲν οὖν ^ε μόνον περὶ γενέσεως ^ν ἐσκέψατο καὶ φθορᾶς, ^ω ὅπως ὑπάρχει τοῖς πράγμασι, καὶ περὶ γενέσεως οὐ πάσης ἀλλὰ τῆς ^χ τῶν στοιχείων· πῶς δὲ σάρκες ἢ ὀστά ἢ τῶν ἄλλων τι τῶν τοιούτων, ^γ οὐδέν· ἔτι ^z οὔτε περὶ ἀλλοιώσεως ^α οὔτε περὶ αὐξήσεως, τίνα τρόπον ^β ὑπάρχουσι τοῖς πράγμασιν. Ὅλως δὲ παρὰ τὰ ἐπιπολῆς περὶ οὐδενὸς οὐδὲ ³ δεῖς ἐπέστησεν ἔξω Δημοκρίτου. Οὗτος ^ε δ' ἔοικε μὲν περὶ ἀπάντων φροντίσαι, ἤδη δὲ ἐν τῷ πῶς ^δ διαφέρει. Οὔτε γὰρ περὶ αὐξήσεως οὐδεὶς ^ε οὐδὲν ^φ διώρισεν, ὥσπερ λέγομεν, ὅτι ⁸ μὴ κἂν ὁ τυχὼν εἴπειεν, ὅτι προσιόντος αὐξάνονται τῷ ὁμοίῳ (πῶς δὲ τοῦτο, οὐκέτι), οὐδὲ περὶ μίξεως, οὐδὲ περὶ τῶν ἄλλων ὡς εἰπεῖν οὐδενός, οἷον τοῦ ποιεῖν ^h καὶ τοῦ πάσχειν, τίνα τρόπον τὸ μὲν ποιεῖ τὸ δὲ πάσχει τὰς φυσικὰς ⁴ ποιήσεις. Δημόκριτος δὲ καὶ Λεύκιππος ποιήσαντες τὰ σχήματα τὴν ἀλλοίωσιν καὶ τὴν γένεσιν ἐκ τούτων ποιούσι, διακρίσει μὲν καὶ συγκρίσει γένεσιν καὶ φθοράν, τάξει δὲ καὶ ⁵ θέσει ἀλλοίωσιν. Ἐπεὶ δ' ὄφοντο τάληθές ἐν τῷ φαίνεσθαι,

^ι ἔτι om. E.F. ^κ αὐτῷ E. ¹ τὰ πολλά ἢ τὸ ἐν F. ^μ καὶ om. F.
^ν γίνονται F. ^ο πῦρ καὶ γῆ F.L. ^ρ γῆ καὶ τὸ ὕδωρ E. ^ρ γίνονται E.
⁹ στοιχ. τὰ τέτταρα ἐκείνα F. ^τ τὰς ἄλλας ἀπλᾶς κινήσεις E.F.L. et
omisso ἀπλᾶς H. ⁸ οἷον καὶ π. H. ^ε μόνον om. F.H. ^ν καὶ φθ.
ἐσκέψατο L. ^ω πῶς H. ^χ τῶν πάντων στ. F. ^γ οὐδαμῶς H.
^z οὐδὲ H, om. E, qui περὶ αὐξήσεως οὐδὲ ἀλλοιώσεως. ^α οὐδὲ H,
οὔτε δὲ F. ^β ὑπάρχουσι E. ^ε δὲ δοκεῖ H. ^δ διαφέρειν E. ^ε οὐδέν] οὐδὲ H.
^φ διώρικεν E. ⁸ κἂν ὁ μὴ E. ^h καὶ] ἢ τοῦ F.H.L.

ἐναντία δὲ καὶ ἄπειρα τὰ φαινόμενα, τὰ σχήματα ἄπειρα ἐποίησαν, ὥστε ταῖς μεταβολαῖς τοῦ συγκειμένου τὸ αὐτὸ ἐναντίον ^ιδοκεῖν ἄλλω ^κκαὶ ἄλλω, καὶ μετακινεῖσθαι μικροῦ ^λἐμμιγνυμένου, καὶ ὅλως ἕτερον φαίνεσθαι ἐνὸς μετακινήθεντος· ἐκ τῶν αὐτῶν γὰρ ^μτραγωδία καὶ κωμῳδία ^νγίνεται γραμμάτων. ^οἘπεὶ δὲ δοκεῖ ^ρσχεδὸν πᾶσιν ἕτερον εἶναι ⁶γένεσις καὶ ἀλλοίωσις, ⁹καὶ γίνεσθαι μὲν καὶ φθείρεσθαι συγκρινόμενα καὶ διακρινόμενα, ἀλλοιοῦσθαι δὲ μεταβαλλόντων τῶν παθημάτων, περὶ τούτων ἐπιστήσασι θεωρητέον. Ἀπορίας γὰρ ἔχει ταῦτα καὶ πολλὰς καὶ εὐλόγους. Εἰ μὲν γὰρ ἐστὶ σύγκρισις ἢ γένεσις, πολλὰ ἀδύνατα συμβαίνει· εἰςὶ δ' αὖ ^ρλόγοι ἕτεροι ἀναγκαστικοὶ ⁸καὶ οὐκ εὔποροι διαλύειν ὡς οὐκ ἐνδέχεται ἄλλως ἔχειν. Εἴτε μὴ ἐστὶ σύγκρι- ⁷σις ἢ γένεσις, ἢ ὅλως οὐκ ἐστὶ γένεσις ^τἢ ἀλλοίωσις, ἢ ^νεὶ καὶ τοῦτο διαλύσαι χαλεπὸν ^ωὄν πειρατέον. Ἀρχὴ δὲ τούτων ^χπάντων, πότερον ^υοὔτω γίνεται καὶ ἀλλοιοῦται καὶ αὐξάνεται τὰ ὄντα καὶ τὰναντία τούτοις πάσχει, τῶν πρώτων ὑπαρχόντων μεγεθῶν ἰδιαιρέτων, ἢ οὐθέν ἐστὶ μέγεθος ἰδιαίρετον· διαφέρει γὰρ τοῦτο πλείστον. Καὶ πάλιν εἰ μεγέθη, ⁸πότερον, ὡς Δημόκριτος καὶ Λεύκιππος, σώματα ^zταυτ' ἐστίν, ἢ ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ, ἐπίπεδα. Τοῦτο μὲν οὖν ^aαὐτό, καθάπερ ^bκαὶ ἐν ἄλλοις εἰρήκαμεν, ^cἄλογον μέχρι ἐπιπέδων διαλύσαι. Διὸ μᾶλλον εὔλογον σώματα εἶναι ἰδιαίρετα. Ἀλλὰ καὶ ταῦτα πολλὴν ἔχει ἀλογίαν. ^dὩμως ⁹δὲ ^eτούτοις ἀλλοίωσιν καὶ γένεσιν ἐνδέχεται ποιεῖν, ^fκαθάπερ εἴρηται, τροπῇ καὶ ^gδιαθιγῇ μετακινουῦντα τὸ αὐτὸ καὶ ταῖς τῶν σχημάτων διαφοραῖς, ὅπερ ποιεῖ Δημόκριτος. Διὸ καὶ ^hχροιὰν οὐ ⁱφησιν εἶναι· τροπῇ γὰρ χρωματίζεσθαι.

^ι δοκεῖ E. ^κ καὶ ἄλλω om. L. ^λ ἐγγινομένου F. ^μ κωμῳδία καὶ τραγωδία F. ^ν γίνεται om. L. ^ο ἐπεὶ δὲ] ἐτι E. ^ρ πᾶσι σχεδὸν F.L. ⁹ καὶ γίνεσθαι μὲν] γίνεσθαι μὲν γὰρ F.H. ^ρ ἕτεροι λόγοι H. ⁸ καὶ οὐκ εὔπ. διαλ. post ἔχειν H. ^τ ἢ ἀλλ.] καὶ ἀλλ. E. ^ν εὶ om. E.H. ^ω ὄν] ὁ H, om. E. ^χ πάντων F.L. ^υ οὔτω] ἄρα H. ^z ταυτ' ἐστίν om. H. ^a αὐτό om. L. ^b καὶ om. F. ^c ἀτοπον F. ^d ὁμοίως E. ^e τούτων F. ^f καθάπερ εἴρηται om. E.L. ^g διαθιγῇ E.F.L. ^h χροιῆν F.H. ⁱ φασιν F.

Τοῖς δ' εἰς ἐπίπεδα διαιροῦσιν οὐκέτι· οὐδὲν γὰρ γίνεται πλὴν
στερεὰ ^k συντιθεμένων· πάθος γὰρ οὐδ' ^l ἐγχειροῦσι γεννᾶν
10 οὐδὲν ἐξ αὐτῶν. Αἴτιον δὲ τοῦ ἐπ' ἔλαττον δύνασθαι τὰ
ὁμολογούμενα συννορᾶν ἢ ἀπειρία. Διὸ ὅσοι ^m ἐνφκῆκασι
μᾶλλον ἐν τοῖς φυσικοῖς, μᾶλλον δύνανται ⁿ ὑποτίθεσθαι τοι-
αύτας ἀρχὰς ^o αἰ ^p ἐπὶ πολὺ δύνανται συνείρειν· οἱ δ' ἐκ τῶν
^q πολλῶν λόγων ἀθεώρητοι τῶν ὑπαρχόντων ὄντες, πρὸς
11 ὀλίγα βλέψαντες, ^r ἀποφαίνονται ῥᾶον. Ἴδοι δ' ἂν τις καὶ
ἐκ τούτων ^s ὅσον διαφέρουσιν οἱ φυσικῶς καὶ λογικῶς σκο-
ποῦντες· περὶ γὰρ τοῦ ἄτομα ^t εἶναι μεγέθη οἱ μὲν φασιν
^v ὅτι ^w τὸ αὐτοπρίγνων πολλὰ ἔσται, Δημόκριτος δ' ἂν
φανείη ^x οἰκείοις καὶ φυσικοῖς λόγοις πεπεῖσθαι. Δηλόν
δ' ἔσται ὃ λέγομεν προιοῦσιν. Ἐχει ^y γὰρ ἀπορίαν, εἴ τις
^z θείη σῶμά τι εἶναι καὶ μέγεθος πάντη διαιρετόν, ^a καὶ τοῦτο
12 δυνατόν. Τί γὰρ ἔσται ^b ὅπερ τὴν διαίρεσιν ^c διαφεύγει;
Εἰ γὰρ πάντη διαιρετόν, καὶ τοῦτο δυνατόν, ^d κἂν ἅμα εἴη
τοῦτο ^e πάντη διηρημένον, καὶ εἰ μὴ ^f ἅμα διήρηται· κἂν εἰ
τοῦτο ^g γένοιτο, οὐδὲν ἂν εἴη ἀδύνατον. Οὐκοῦν καὶ κατὰ
^h τὸ μέσον ὡσαύτως. Καὶ ὅλως δὲ εἰ πάντη πέφυκε διαιρε-
τόν, ⁱ κἂν ^k διαιρεθῆ, οὐδὲν ἔσται ἀδύνατον γεγονός, ἐπεὶ οὐδ'
ἂν ^l εἰς ^m μυρία μυριάκις διηρημένα ἦ, οὐδὲν ἀδύνατον· καίτοι
13 ἴσως οὐδεὶς ἂν διέλοι. Ἐπεὶ τοίνυν πάντη τοιοῦτόν ἐστι τὸ
σῶμα, διηρήσθω. Τί οὖν ἔσται λοιπόν; μέγεθος; Οὐ γὰρ
οἶόν τε· ἔσται γὰρ τι οὐ διηρημένον, ἦν δὲ πάντη διαιρετόν.
Ἄλλὰ μὴν εἰ μηδὲν ἔσται σῶμα μηδὲ μέγεθος, διαίρεσις δ'
ἔσται, ἢ ἐκ στιγμῶν ἔσται, καὶ ἀμεγέθη ἐξ ὧν σύγκειται, ἢ
οὐδὲν παντάπασιν, ὥστε κἂν γένοιτο ἐκ μηδενὸς κἂν εἴη συγ-

^k συντιθεμένων] συντιθεμένων κατὰ πλάτος L. et margo F. ^l ἐγ-
χωροῦσι F.L. ^m συνφκῆκασι L. ⁿ ὑποστ. τὰς τοιαύτας F. ^o αἰς F.
et rc. E: pr. enim om. ^p ἐπὶ om. F. ^q ἄλλων H. ^r ἀπεκρίναντο L.
^s ὅσων F, ὅσων E. ^t εἶναι τὰ μ. E. ^v διότι F.H.L. ^w τὸ αὐτὸ
τὸ τρίγωνον E. ^x οἰκείοις] ἐκλόγῃ H. ^y γὰρ] δὲ H. ^z θείη] φήσει E.
^a καὶ τοῦτο δυνατόν om. E. ^b ὅπερ] παρὰ E. ^c διαφεύγειν E.
^d κἂν] καὶ E. ^e πάντη om. E.H.L. ^f ἅμα τοῦτο διήρ. F.L. ^g γέ-
νηται F.H. ^h τὸ om. E. ⁱ ἂν E.H. ^k διαιρεθεῖη F. ^l εἰς om. E.F.
^m μυρία om. E. et corr. F.

κείμενον καὶ τὸ πᾶν δὴ οὐδὲν ἄλλ' ^η φαινόμενον. Ὅμοίως ¹⁴
 δὲ καὶ ^ο ἢ ἐκ στιγμῶν, οὐκ ἔσται ποσόν. Ὅποτε γὰρ
 ἤπτοντο ^η καὶ ἐν ἡν μέγεθος καὶ ἅμα ἦσαν, οὐδὲν ἐποιοῦν
 μείζον τὸ πᾶν. Διαιρεθέντος γὰρ εἰς δύο καὶ ^ρ πλείω, οὐδὲν
 ἔλαττον οὐδὲ μείζον τὸ πᾶν τοῦ ^σ πρότερον, ὥστε καὶ πᾶσαι
 συντεθῶσιν, οὐδὲν ^τ ποιήσουσι μέγεθος. Ἀλλὰ μὴν καὶ εἴ τι ¹⁵
 διαιρουμένου οἶον ἔκπρισμα γίνεται τοῦ σώματος, καὶ οὕτως
 ἐκ ^υ τοῦ μεγέθους σῶμά τι ἀπέρχεται, ὁ αὐτὸς λόγος, ^ω ἐκεῖνο
 πῶς διαιρετόν. Εἰ δὲ μὴ σῶμα ἄλλ' εἶδός τι χωριστόν ἢ
 πάθος ^ξ ὁ ἀπῆλθεν, καὶ ἔσται τὸ μέγεθος στιγμαὶ ἢ ἀφαί
 τοδὶ παθοῦσαι, ^υ ἄτοπον ἐκ μὴ μεγεθῶν μέγεθος εἶναι. Ἐπι ¹⁶
 δὲ ποῦ ἔσονται καὶ ἀκίνητοι ἢ κινούμεναι αἱ στιγμαί; Ἀφή
 τε αἰετὸν μία δυοῖν ^ζ τινῶν, ὡς ὄντος τινὸς παρὰ τὴν ἀφήν καὶ
 τὴν διαίρεσιν καὶ τὴν στιγμὴν. Εἰ δὴ τις ^α θήσεται ὅτιοῦν
^β ἢ ^γ ὀπηλικονοῦν σῶμα εἶναι πάντῃ διαιρετόν, ^δ πάντα ταῦτα
 συμβαίνει. Ἐπι ^ε εἰὰν διελῶν ^ϛ συνθῶ τὸ ξύλον ἢ τι ἄλλο,
 πάλιν ἴσον τε καὶ ἔν. Οὐκοῦν οὕτως ἔχει δηλονότι ^ς καὶ ¹⁷
 τέμω τὸ ξύλον καθ' ὅτιοῦν σημείον. Πάντῃ ἄρα διήρηται
 δυνάμει. Τί οὖν ἔσται παρὰ τὴν διαίρεσιν; Εἰ γὰρ καὶ ^η ἔσται
 τι πάθος, ἀλλὰ πῶς εἰς ταῦτα διαλύεται καὶ γίνεται ἐκ τού
 των; Ἡ πῶς χωρίζεται ταῦτα; Ὡστ' εἴπερ ἀδύνατον ἐξ
^ι ἀφῶν ἢ στιγμῶν εἶναι τὰ μεγέθη, ἀνάγκη εἶναι σώματα
 ἀδιαίρετα καὶ μεγέθη. ^κ Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ταῦτα ¹ θεμένοις ¹⁸
 οὐχ ἤττον συμβαίνει ^μ ἀδύνατον. Ἐσκεπταὶ δὲ περὶ αὐτῶν
 ἐν ἐτέροις. Ἀλλὰ ταῦτα πειρατέον λύειν· διὸ πάλιν ἐξ ἀρ
 χῆς ^η τὴν ἀπορίαν λεκτέον. Τὸ μὲν οὖν ἅπαν σῶμα αἰσθητὸν
 εἶναι διαιρετόν καθ' ὅτιοῦν σημείον καὶ ἀδιαίρετον οὐδὲν ἄτο
 πον· τὸ μὲν γὰρ δυνάμει ^ο διαιρετόν, τὸ δ' ἐντελεχεία ὑπάρ

^η ἢ om. H. ^ο ἢ] εἰ H.L. ^ρ ἔσται L. ^η καὶ ἐν ἡν μέγεθος] ἐν μεγέθει H. ^ρ πλείους E. ^σ προτέρου F. ^τ ποιούσι F. ^υ τοῦ post ἐκ om. F. ^ω ἐκεῖνο γὰρ πῶς F. ^ξ ὁ om. E.L. ^υ ἄτοπον μὲν τὸ μὴ ἐκ μεγεθῶν H. ^ζ τινῶν F. ^α ὅτιοῦν θήσεται F.L. ^β ἢ om. E.L. ^γ ὀπηλικόν E. ^δ πάντα om. E.F.H. ^ε ἂν E. ^ϛ συνθῶ corr. E. ^ς καὶ τέμω om. E. ^η ἔσται H. ^ι ἀφῶν ἢ om. F. ^κ οὐ μὴν ἀλλὰ] ἀλλὰ μὴν F.H.L. ¹ θεμένοις οὐχ ἤττον om. E. ^μ ἀδύνατα E.H. ^η λεκτέον τὴν ἀπορίαν H. ^ο διαιρετόν om. F.H.

19 ξει. Τὸ δ' ρ εἶναι ἅμα πάντη διαιρετὸν δυνάμει ἀδύνατον
 δόξειεν ἂν εἶναι. Εἰ γὰρ δυνατὸν, κἂν γένοιτο, οὐχ ὥστε
 εἶναι ἅμα ^ρ ἄμφω ἐντελεχεία ἀδιαίρετον καὶ διηρημένον, ἀλλὰ
^τ διηρημένον καθ' ὅτιοῦν σημείον. Οὐδὲν ἄρα ἔσται λοιπόν,
 20 καὶ εἰς ἀσώματον ἐφθαρμένον τὸ σῶμα. Καὶ ^σ γένοιτο δ' ἂν
 πάλιν ἦτοι ^τ ἐκ στιγμῶν ἢ ὅλως ἐξ οὐδενός. Καὶ τοῦτο πῶς
 δυνατὸν; Ἄλλὰ μὴν ὅτι γε ^ν διαιρεῖται εἰς χωριστὰ καὶ αἰεὶ
 εἰς ἐλάττω μεγέθη καὶ εἰς ἀπέχοντα καὶ κεχωρισμένα, φανε-
 ρόν. Οὔτε δὴ κατὰ μέρος διαιροῦντι εἶη ἂν ἄπειρος ἢ θρύψις,
 οὔτε ἅμα οἶόν τε διαιρεθῆναι κατὰ πᾶν σημείον (^ω οὐ γὰρ
 21 δυνατὸν) ἀλλὰ μέχρι του. Ἄνάγκη ἄρα ἄτομα ἐννύπαρχειν
 μεγέθη ^χ ἀόρατα, ἄλλως τε καὶ εἴπερ ἔσται γένεσις καὶ φθορὰ
 ἢ μὲν διακρίσει ἢ δὲ συγκρίσει. Ὁ μὲν οὖν ^υ ἀναγκάζειν δο-
 κῶν λόγος εἶναι μεγέθη ἄτομα οὗτος ἐστίν· ὅτι δὲ λανθάνει
 παραλογιζόμενος, καὶ ἢ λανθάνει, λέγωμεν. Ἐπεὶ γὰρ οὐκ
 ἔστι στιγμή στιγμής ἐχομένη, τὸ πάντη εἶναι διαιρετὸν ἔστι
 22 ^z μὲν ὡς ὑπάρχει τοῖς μεγέθεσιν, ἔστι δ' ὡς οὐ. Δοκεῖ δ'
 ὅταν τοῦτο τεθῆ, καὶ ὀπηοῦν, ^α καὶ πάντη στιγμήν εἶναι, ὥστ'
 ἀναγκαῖον ^β εἶναι διαιρεθῆναι τὸ μέγεθος εἰς μηδέν· πάντη
 γὰρ εἶναι στιγμήν· ὥστε ἢ ἐξ ἀφῶν ἢ ἐκ στιγμῶν εἶναι. Τὸ
 δ' ἔστιν ὡς ὑπάρχει πάντη, ὅτι μία ὀπηοῦν ἐστί, καὶ πάσαι
 ὡς ἐκάστη, πλείους δὲ μιᾶς οὐκ εἰσίν· ἐφεξῆς γὰρ οὐκ εἰσίν,
 23 ὥστ' οὐ πάντη. Εἰ γὰρ κατὰ ^ε μέσον διαιρετὸν, καὶ ^δ κατ'
 ἐχομένην στιγμήν ἔσται διαιρετὸν· οὐ γὰρ ἔστιν ἐχόμενον
 σημείον σημείου ἢ στιγμή στιγμής. ^ε Τοῦτο δ' ἐστὶ διαί-
 ρεσις ^φ ἢ σύνθεσις. Ὡστ' ἔστι καὶ ^ς διάκρισις καὶ σύγκρισις,
 ἀλλ' οὔτ' εἰς ἄτομα καὶ ἐξ ἀτόμων (πολλὰ γὰρ τὰ ^η ἀδύ-
 24 νατα) οὔτε οὕτως ^ι ὥστε πάντη διαίρεσιν ^κ γενέσθαι. Εἰ

ρ ἅμα εἶναι F.H. ρ ἐντελεχεία ἄμφω E.L. τ διηρημένον δυνάμει
 καθ' gr. F. σ γίγνοιτο F.L. τ ἐκ τῶν στ. E. ν διαιρεῖται αἰεὶ εἰς H.
 ω οὐ γὰρ] οὐκ ἄρα E. χ ἀόρατα—ἢ δὲ συγ. γc. supra lituram E.
 υ ἀναγκάζειν λόγος δοκῶν H, ἀναγκάζων λόγος F. z μὲν om. E. α καὶ
 πάντη—ὀπηοῦν om. L. β εἶναι ante διαίρ. om. F. ε μέσων H. δ κατ'
 ἐχομένην corr. E. ε τοῦτο] τὸ E. φ ἢ] καὶ H. ς συγκρίσις καὶ διά-
 κρισις F.H. η ἄτοπα H. ι ὥστε corr. E. κ γίγνεσθαι L, γεί-
 νεσθαι E.

γὰρ ἦν ἐχομένη στιγμή στιγμής, τοῦτ' ¹ ἂν ἦν· ἀλλ' εἰς μικρὰ καὶ ἐλάττω ἐστί, καὶ σύγκρισις ἐξ ἐλαττόνων. Ἄλλ' οὐχ ἡ ἀπλῆ καὶ τελεία γένεσις συγκρίσει καὶ διακρίσει ὄριστα, ὡς τινές φασιν, τὴν δ' ἐν τῷ συνεχεῖ μεταβολὴν ἀλλοίωσιν. Ἄλλὰ τοῦτ' ἐστὶν ἐν ᾧ σφάλλεται πάντα. Ἔστι ²⁵ γὰρ γένεσις ἀπλῆ καὶ φθορὰ οὐ συγκρίσει καὶ διακρίσει, ἀλλ' ὅταν ^m μεταβάλλῃ ἐκ τοῦδε εἰς ⁿ τόδε ὄλον. Οἱ δὲ οἴονται ἀλλοίωσιν ^o πᾶσαν εἶναι τὴν τοιαύτην μεταβολὴν· τὸ δὲ διαφέρει. Ἐν γὰρ τῷ ὑποκειμένῳ ^p τὸ μὲν ^q ἐστὶ κατὰ τὸν λόγον, τὸ δὲ κατὰ τὴν ὕλην. Ὅταν ^r μὲν οὖν ἐν ²⁶ ^s τούτοις ἢ ἡ μεταβολή, γένεσις ^t ἔσται ἢ φθορὰ, ὅταν δ' ἐν τοῖς πάθεσι καὶ κατὰ συμβεβηκός, ἀλλοίωσις. Διακρινόμενα δὲ καὶ συγκρινόμενα εὐφθαρτα γίνεται. Ἐὰν ^v μὲν ^w γὰρ εἰς ἐλάττω ^x ὑδάτια διαιρεθῆ, θάττον ἀήρ γίνεται, ^y ἐὰν δὲ συγκριθῆ, βραδύτερον. Μᾶλλον δ' ἔσται δῆλον ἐν τοῖς ὕστερον. Νῦν δὲ τοσοῦτον διωρίσθω, ὅτι ἀδύνατον ^z εἶναι τὴν γένεσιν σύγκρισιν, οἷαν ^a δὴ τινές φασιν.

Διωρισμένων δὲ τούτων, πρῶτον θεωρητέον πότερον ἔστι ³ ^b τι γινόμενον ἀπλῶς καὶ φθειρόμενον, ἢ κυρίως μὲν οὐδέν, ἀεὶ δ' ἐκ τινος καὶ τί, λέγω δ' ^c οἶον ἐκ κάμνοντος ^d ὑγιαίνοντος ^e καὶ κάμνον ἐξ ὑγιαίνοντος, ἢ μικρὸν ἐκ μεγάλου καὶ μέγα ἐκ μικροῦ, καὶ τᾶλλα πάντα τοῦτον τὸν τρόπον. Εἰ γὰρ ἀπλῶς ἔσται γένεσις, ἀπλῶς ^f ἂν γίνοιτο ἐκ μὴ ὄντος, ὥστ' ἀληθὲς ἂν εἴη λέγειν ὅτι ὑπάρχει ^g τισὶ τὸ μὴ ὄν. Τίς ² μὲν γὰρ γένεσις ἐκ μὴ ὄντος τινός, οἶον ^h ἐκ μὴ λευκοῦ ἢ μὴ καλοῦ, ἢ δὲ ἀπλῆ ἐξ ἀπλῶς μὴ ὄντος. Τὸ δ' ἀπλῶς ἦτοι τὸ πρῶτον ⁱ σημαίνει καθ' ἐκάστην κατηγορίαν τοῦ ὄντος, ἢ τὸ καθόλου καὶ ^k τὸ πάντα περιέχον. Εἰ μὲν οὖν τὸ πρῶ-

¹ ἂν om. E. ^m μεταβάλλῃ ἐκ τοιοῦδε E.L. ⁿ τόδε] τὸν τοιόνδε E. ^o εἶναι πᾶσαν F.H. ^p τὰ H. ^q ἐστὶ] ἐστὶ τόδε E. ^r μὲν om. L. ^s τοῖς E. ^t ἔσται] ἔστω E. ^v μὲν om. E. ^w γὰρ om. F. ^x ὑδάτια L. et nescio an E. ^y ἐὰν δὲ] καὶ ἐὰν E. ^z τὴν γένεσιν εἶναι E. ^a δὴ om. H. ^b τι] τὸ L. ^c οἶον om. E. ^d ὑγιαίνοντος E. ^e καὶ κ.] ἢ κ. F.H. ^f ἂν τι γ. E.L. ^g τισὶ om. H. ^h ἢ ἐκ μὴ F. ⁱ συμβαίνει L. ^k τὸ post καὶ om. F.

3 τον, οὐσίας ἔσται γένεσις ἐκ μὴ οὐσίας. ἴδι δὲ μὴ ὑπάρχει οὐσία ¹μηδὲ τόδε, δῆλον ὡς οὐδὲ τῶν ἄλλων οὐδεμία κατηγοριῶν, οἶον οὔτε ποιὸν οὔτε ποσὸν οὔτε τὸ ^m ποῦ· χωριστὰ γὰρ ἂν εἴη τὰ πάθη τῶν οὐσιῶν. Εἰ δέ, τὸ μὴ ὄν ὅλως ἀπόφασις ἔσται καθόλου πάντων, ὥστε ἐκ μηδενὸς ἀνάγκη γίνεσθαι τὸ γινόμενον. Περὶ μὲν ⁿ οὖν τούτων ἐν ἄλλοις τε διηπόρηται καὶ διώρισται τοῖς λόγοις ἐπὶ πλείον· συντόμως δὲ καὶ νῦν λεκτέον, ὅτι τρόπον μὲν τινα ἐκ μὴ ὄντος ἀπλῶς γίνεται, τρόπον δὲ ἄλλον ἐξ ὄντος αἰεὶ· τὸ γὰρ δυνάμει ὄν ἐντελεχεία δὲ μὴ ὄν ἀνάγκη προϋπάρχειν λεγόμενον ἀμφοτέρως. ^o Ο δὲ καὶ τούτων ^o διωρισμένων ἔχει θαυμαστὴν ἀπορίαν, πάλιν ἐπαναποδιστέον, πῶς ἔστιν ἀπλή γένεσις, εἴτ' ἐκ δυνάμει ὄντος ^p οὔσα εἴτε καὶ πῶς ἄλλως. Ἀπορήσειε γὰρ ἂν τις ἄρ' ἔστιν οὐσίας γένεσις καὶ τοῦ τούτου, ἀλλὰ μὴ ^q τοῦ τοιοῦδε ^r καὶ τοσοῦδε καὶ ποῦ. Τὸν αὐτὸν ^s δὲ τρόπον καὶ ⁶ περὶ φθορᾶς. ^t Εἰ γὰρ τι γίνεται, δῆλον ὡς ἔσται δυνάμει τις οὐσία, ἐντελεχεία δ' οὐ, ^v ἐξ ἧς ἢ γένεσις ἔσται καὶ εἰς ἣν ἀνάγκη μεταβάλλειν ^w τὸ φθειρόμενον. Πότερον οὖν ὑπάρξει τι ^x τούτῳ τῶν ἄλλων ἐντελεχεία; ^y Λέγω δ' ^z οἶον ἄρ' ἔσται ποσὸν ἢ ποιὸν ἢ ποῦ ^a τὸ δυνάμει ^b μόνον τόδε ^c καὶ ὄν, ἀπλῶς ⁷ ^d δὲ μὴ τόδε μὴδ' ὄν; Εἰ γὰρ μηδὲν ἀλλὰ πάντα δυνάμει, χωριστόν τε συμβαίνει τὸ ^e μὴ οὕτως ὄν, καὶ ^f ἔτι ^o μάλιστα φοβούμενοι διετέλεσαν οἱ πρῶτοι φιλοσοφήσαντες, τὸ ἐκ μηδενὸς ^g γίνεσθαι προϋπάρχοντος· εἰ δὲ τὸ μὲν εἶναι τόδε τι ἢ οὐσίαν οὐχ ^h ὑπάρξει, τῶν δ' ἄλλων τι τῶν εἰρημένων, ἔσται, ⁸ καθάπερ εἶπομεν, χωριστὰ τὰ πάθη τῶν οὐσιῶν. Περὶ τε τούτων οὖν ὅσον ἐνδέχεται ⁱ πραγματευτέον, καὶ τίς αἰτία τοῦ γένεσιν αἰεὶ ^k εἶναι, καὶ τὴν ἀπλήν καὶ τὴν κατὰ μέρος.

¹ μηδὲ τὸ τόδε H. ^m που (supra posito τόποι) F. ⁿ οὖν om. L. ^o λεγομένων (supra posito διωρισμένων) F. ^p οὐσία H.L. ^q τοῦ post μὴ om. L. ^r καὶ τοῦ τοσοῦδε καὶ τοῦ ποῦ F. ^s δὴ H.L. ^t εἰ om. E. ^v ἐξ—καὶ om. E. ^w τὸν E. ^x τούτο F. ^y λέγω om. E. ^z οἶον om. H. ^a τῷ H. ^b μόνον] ὄν F.L. ^c καὶ om. L. ^d τε E. ^e οὕτω μὴ F.H. ^f ἔτι om. E. ^g γίνεσθαι om. E. ^h ὑπάρχει F.L. ⁱ πραγματέον L. ^k καὶ τὴν ἀπλήν εἶναι E.

Οὔσης δ' αἰτίας μιᾶς μὲν ὅθεν τὴν ἀρχὴν ¹ εἶναί φασιν τῆς
 κινήσεως, μιᾶς δὲ τῆς ὕλης, τὴν τοιαύτην αἰτίαν λεκτέον.
 Περὶ μὲν γὰρ ἐκείνης εἴρηται πρότερον ἐν τοῖς περὶ κινήσεως
 λόγοις, ^m ὅτι ἐστὶ τὸ μὲν ἀκίνητον τὸν ⁿ ἅπαντα χρόνον, τὸ
 δὲ κινούμενον αἰεί. Τούτων ^o δὲ περὶ ^p μὲν τῆς ἀκινήτου ἀρχῆς ⁹
 τῆς ἐτέρας καὶ προτέρας διελεῖν ἐστὶ φιλοσοφίας ἔργον· περὶ
 δὲ τοῦ διὰ τὸ συνεχῶς κινεῖσθαι τὰλλα κινουόντος ὕστερον
 ἀποδοτέον, τί ^q τοιοῦτον τῶν καθ' ἕκαστα λεγομένων αἰτιῶν
 ἐστίν. Νῦν δὲ τὴν ὡς ἐν ὕλης εἶδει τιθεμένην αἰτίαν εἴπωμεν, ¹⁰
 δι' ἣν αἰεὶ φθορὰ καὶ γένεσις οὐχ ὑπολείπει τὴν φύσιν· ἅμα
 γὰρ ἂν ἴσως ^r τοῦτο γένοιτο δῆλον, καὶ περὶ τοῦ νῦν ἀπορη-
 θέντος, πῶς ποτὲ ^s δεῖ λέγειν καὶ περὶ τῆς ἀπλῆς φθορᾶς καὶ
 γενέσεως. ^v Ἐχει δ' ἀπορίαν ἰκανὴν καὶ τί τὸ αἴτιον τοῦ ¹¹
 συνεῖρειν τὴν γένεσιν, εἴπερ τὸ φθειρόμενον εἰς τὸ μὴ ὄν
 ἀπέρχεται, τὸ δὲ μὴ ὄν ^t μηδὲν ἐστίν· οὔτε γὰρ τί οὔτε ποιὸν
 οὔτε ποσὸν οὔτε πού τὸ μὴ ὄν. Εἴπερ οὖν αἰεὶ τι τῶν ὄντων
 ἀπέρχεται, διὰ τί ποτ' οὐκ ἀνήλωται ^v πάλαί καὶ φρουδὸν τὸ
 πᾶν, εἴ γε πεπερασμένον ^w ἦν ἐξ οὗ ^x γίνεταί τῶν ^y γινομένων
 ἕκαστον; Οὐ γὰρ δὴ διὰ τὸ ἄπειρον εἶναι ἐξ οὗ γίνεταί, οὐχ
 ὑπολείπει· τοῦτο γὰρ ἀδύνατον. Κατ' ἐνέργειαν μὲν γὰρ ¹²
 οὐδὲν ἐστὶν ἄπειρον, δυνάμει δ' ἐπὶ τὴν διαίρεσιν, ὥστ' ἔδει
 ταύτην εἶναι μόνην τὴν μὴ ὑπολείπουσαν τῷ γίνεσθαι τι αἰεὶ
 ἔλαττον· νῦν δὲ τοῦτο οὐχ ὀρωμεν. ^z Ἀρ' οὖν διὰ τὴν τοῦδε
 φθορὰν ἄλλου εἶναι γένεσιν καὶ τὴν τοῦδε γένεσιν ἄλλου εἶναι
 φθορὰν ἅπανστον ἀναγκαῖον εἶναι τὴν μεταβολήν; Περὶ μὲν ¹³
 οὖν τοῦ γένεσιν εἶναι καὶ φθορὰν ^z ὁμοίως περὶ ἕκαστον τῶν
 ὄντων, ταύτην ^a οἰητέον εἶναι πᾶσιν ἰκανὴν αἰτίαν. Διὰ τί δὲ
 ποτε τὰ μὲν ἀπλῶς ^b γίνεσθαι λέγεται ^c καὶ φθείρεσθαι τὰ
 δ' οὐχ ^d ἀπλῶς, πάλιν σκεπτέον, εἴπερ τὸ αὐτό ^e ἐστὶ γένεσις

¹ τῆς κινήσεως εἶναί φασιν F. ^m ὅτι δὲ ἐστὶ E. ⁿ πάντα E. ^o δὲ
 om. E. ^p μὲν τῆς ἐτέρας ἀρχῆς καὶ πρ. pr. E, μὲν τῆς ἀκινήτου ἀρχῆς τῆς
 πρ. L. ^q τοιοῦτων L. ^r γένοιτο τοῦτο F. ^s δεῖ om. E. ^t οὐδὲν μὴ
 ἐστὶν E, οὐδὲν ἐστὶν L. ^v πάλαί margo F. ^w ἦν] η E. ^x γίνεταί τῶν
 om. E. ^y γινομένων E. ^z ὁμοίως αἰεὶ περὶ F. ^a οἰητέον ἰκανὴν πᾶσιν
 αἰτίαν F. ^b λέγεται γίνεσθαι F. ^c καὶ] τὰ δὲ καὶ E. ^d ἀπλῶν E.
^e ἐστὶ om. L.

μὲν τουδί ^f φθορά δὲ τουδί, καὶ φθορά μὲν τουδί γέनेσις δὲ
 14 τουδί· ζητεῖ γὰρ τινα τοῦτο λόγον. Λέγομεν γὰρ ὅτι φθεί-
 ρεται νῦν ἀπλῶς, καὶ οὐ μόνον τοδί· καὶ αὕτη μὲν γέनेσις
 ἀπλῶς, αὕτη δὲ φθορά. Τοδί δὲ γίνεται μὲν τι, γίνεται δ'
 ἀπλῶς οὐ· φαμὲν γὰρ τὸν μαθάνοντά γίνεσθαι μὲν ἐπιστή-
 15 μονα, γίνεσθαι δ' ἀπλῶς ^g οὐ. Καθάπερ οὖν ^h πολλακίς
 διορίζομεν λέγοντες ὅτι τὰ μὲν τότε τι σημαίνει τὰ δ' οὐ,
 διὰ τοῦτο συμβαίνει τὸ ζητούμενον· διαφέρει γὰρ εἰς ^a με-
 ταβάλλει τὸ μεταβάλλον· οἶον ἴσως ἢ μὲν εἰς πῦρ ὁδὸς γέ-
 νεσις μὲν ἀπλῆ, φθορά δὲ τινός ⁱ ἔστιν, οἶον γῆς, ἢ δὲ γῆς
 γέनेσις τις γέनेσις, ^k γέनेσις δ' οὐχ ἀπλῶς, φθορά δ' ἀπλῶς,
 οἶον πυρός, ὥσπερ Παρμενίδης λέγει δύο τὸ ὄν καὶ τὸ μὴ ὄν
 16 εἶναι φάσκων, πῦρ καὶ γῆν. Τὸ δὴ ταῦτα ἢ τοιαῦθ' ἕτερα
 ὑποτίθεσθαι ^l διαφέρει οὐδέν· τὸν γὰρ τρόπον ζητοῦμεν, ἀλλ'
 οὐ τὸ ὑποκείμενον. Ἡ μὲν οὖν εἰς τὸ μὴ ὄν ἀπλῶς ὁδὸς
 φθορά ἀπλῆ, ἢ δ' εἰς τὸ ἀπλῶς ὄν γέनेσις ἀπλῆ. Οἷς οὖν
 διώρισταί εἴτε πυρὶ καὶ ^m γῆ εἴτε ἄλλοις τισί, τούτων ἔσται
 17 τὸ μὲν ὄν τὸ δὲ μὴ ὄν. ^v Ἐνα μὲν οὖν τρόπον ⁿ τούτῳ διοίσει
 τὸ ἀπλῶς ^o τι γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι τοῦ μὴ ἀπλῶς, ἄλλον
 δὲ ^p τῆ ὕλη ὁποῖα τις ^a ἂν ἦ· ἦς μὲν γὰρ μᾶλλον αἱ διαφοραὶ
 τότε τι σημαίνουσι, μᾶλλον οὐσία, ^q ἦς δὲ στέρησιν, μὴ ὄν,
^r οἶον τὸ μὲν θερμὸν κατηγορία τις ^s καὶ εἶδος, ἢ δὲ ψυχρότης
 στέρησις. Διαφέρουσι ^t δὲ γῆ καὶ πῦρ ^v καὶ ταύταις ταῖς
 18 διαφοραῖς. Δοκεῖ δὲ μᾶλλον τοῖς πολλοῖς τῷ αἰσθητῷ καὶ
 μὴ αἰσθητῷ διαφέρειν· ὅταν μὲν γὰρ εἰς αἰσθητὴν ^w μετα-
 βάλλῃ ὕλην, γίνεσθαί φασιν, ὅταν δ' εἰς ἀφανῆ, φθείρεσθαι·
 τὸ γὰρ ὄν καὶ ^x τὸ μὴ ὄν ^y τῷ αἰσθάνεσθαι καὶ ^z τῷ μὴ αἰ-
 σθάνεσθαι διορίζουσιν, ὥσπερ τὸ μὲν ἐπιστητὸν ὄν, τὸ δ' ἄ-

^f φθορά δὲ—γένεσις δὲ τουδί om. L. ^g οὐ γὰρ καθ. E. ^h διορίζομεν
 πολλακίς F.H.L. ⁱ ἔστιν om. L. ^k γέनेσις δ' οὐχ ἀπλῶς] δὲ E, om. L.
^l διαφέρει γὰρ οὐδέν E. ^m γῆ εἴτε] γῆ ἢ καὶ H. ⁿ διοίσει ἐν τούτῳ F.
^o τι om. F.H. ^p ἢ ὕλη F.H. ^q ἦς] τῆς H. ^r οἶον εἰ τὸ F.H.
^s καὶ τὸ εἶδος E. ^t δὲ γῆ] γὰρ γῆ F. ^v καὶ om. E.F. ^w μεταβάλλῃ E.L.
^x τὸ post καὶ om. F. ^y τῷ om. F.L. ^z καὶ τῷ μὴ αἰσθάνεσθαι om. E,
 αἰσθάνεσθαι om. L.

γνωστον μὴ ὄν· ἡ γὰρ αἴσθησις ἐπιστήμης ἔχει δύναμιν. Κα-¹⁹
 θάπερ οὖν αὐτοὶ τῷ αἰσθάνεσθαι ἢ τῷ δύνασθαι ^aκαὶ ζῆν καὶ
 εἶναι νομίζουσιν, οὕτω καὶ τὰ πράγματα, τρόπον τινὰ διώ-
 κοντες τάληθές, αὐτὸ δὲ λέγοντες οὐκ ἀληθές. Συμβαίνει ²⁰
^bδὴ κατὰ δόξαν καὶ κατ' ἀλήθειαν ^cἄλλως τὸ γίνεσθαι τε
 ἀπλῶς καὶ ^dτὸ φθείρεσθαι· ^eπνεῦμα γὰρ καὶ ἀήρ κατὰ μὲν
 τὴν αἴσθησιν ἡττόν ἐστιν (διὸ καὶ ^fτὰ φθειρόμενα ἀπλῶς τῇ
 εἰς ταῦτα μεταβολῇ φθείρεσθαι λέγουσιν, γίνεσθαι ^δ ὅταν
 εἰς ἀπτὸν καὶ εἰς γῆν ^εμεταβάλλῃ), ^hκατὰ ^δ ἀλήθειαν
ⁱμᾶλλον τόδε τι καὶ εἶδος ταῦτα τῆς γῆς. Τοῦ μὲν οὖν ²¹
 εἶναι τὴν μὲν ἀπλῆν γένεσιν φθορὰν οὐσάν τινος, ^kτὴν δὲ
 φθορὰν τὴν ἀπλῆν γένεσιν οὐσάν τινος, εἴρηται τὸ αἴτιον·
 διὰ γὰρ τὸ τὴν ὕλην διαφέρειν ἢ τῷ οὐσίαν εἶναι ^lἢ τῷ μή, ἢ
 τῷ ^mτὴν μὲν μᾶλλον τὴν δὲ μή, ἢ τῷ ⁿτὴν μὲν μᾶλλον αἰ-
 σθητὴν εἶναι τὴν ὕλην ἐξ ἧς καὶ εἰς ἣν, τὴν δὲ ἡττον εἶναι. Τοῦ ²²
 δὲ τὰ μὲν ἀπλῶς γίνεσθαι ^ολέγεσθαι, τὰ δὲ τι μόνον, μὴ τῇ
 ἐξ ἀλλήλων γενέσει, καθ' ὃν εἶπομεν νῦν τρόπον· νῦν μὲν γὰρ
 τοσοῦτον διώρισται, τί δὴ ποτε πάσης γενέσεως ^ροὔσης
 φθορᾶς ἄλλον, καὶ πάσης φθορᾶς οὔσης ἐτέρου τινὸς γενέ-
 σεως, οὐχ ὁμοίως ἀποδίδομεν τὸ γίνεσθαι ^qκαὶ τὸ φθείρεσθαι
 τοῖς ^rεἰς ἀλληλα μεταβάλλουσιν. Τὸ ^δ ὕστερον εἰρημένον ²³
 οὐ τοῦτο διαπορεῖ ἀλλὰ ^sτί ποτε τὸ μανθάνον μὲν οὐ λέγεται
 ἀπλῶς γίνεσθαι ^tἀλλὰ γίνεσθαι ἐπιστῆμον, τὸ δὲ φυόμενον
 γίνεσθαι. Ταῦτα δὲ διώρισται ταῖς κατηγορίαις· τὰ μὲν
 γὰρ τόδε τι σημαίνει, τὰ δὲ τοιούδε, ^vτὰ δὲ ποσόν· ὅσα οὖν
 μὴ οὐσίαν σημαίνει, οὐ λέγεται ἀπλῶς ἀλλὰ τί γίνεσθαι.
 Οὐ μὴν ἀλλ' ὁμοίως ἐν ^wπᾶσι γένεσις μὲν κατὰ τὰ ἐν τῇ ²⁴
^xἐτέρα συστοιχία λέγεται, οἷον ἐν μὲν οὐσία ἐὰν πῦρ ἀλλ'

^a καὶ ante ζῆν om. E. ^b δὴ] δὴ καὶ H. ^c ἄλλως καὶ τὸ H. ^d τὸ
 post καὶ om. E.L. ^e πνεύματα γὰρ καθ' E. ^f τὰ om. F. ^g μετα-
 βάλλῃ L. ^h κατ' ἀλήθειαν δὲ F.H.L. ⁱ τόδε τι μᾶλλον F. ^k τὴν
 δὲ—τινος margo F. ^l ἢ τῷ μή—δὲ μή om. E. ^m τὴν μὲν—τὴν μὲν
 margo F. ⁿ τὴν μὲν om. E.L. ^o λέγεσθαι om. L. ^p οὔσης
 φθ.—γενέσεως om. L. ^q καὶ] τε καὶ L. ^r εἰς ἀλληλα om. E. ^s τί δὴ
 ποτε F. ^t ἀλλὰ τι γίγνεσθαι margo F. ^v τὰ δὲ π.] τὸ δὲ π. L.
^w ἅπασι F. ^x ἐτέρα τοῦ κρείττονος συστοιχία F.

- γούκ ἐὰν γῆ, ἐν δὲ τῷ ποιῶ ἐὰν ^zἐπιστήμων ἄλλ' οὐχ ὅταν
^aἀνεπιστήμων. Περὶ μὲν οὖν τοῦ τὰ μὲν ἀπλῶς γίνεσθαι τὰ δὲ
^bμῆ, καὶ ὅλως ^cἐν ταῖς οὐσίαις ^dαὐταῖς, εἴρηται, καὶ διότι
^eτουῦδε γένεσιν εἶναι συνεχῶς αἰτία ὡς ὕλη τὸ ὑποκείμενον, ὅτι
^fμεταβλητικὸν εἰς τάναντία, καὶ ἔστιν ἡ θατέρου γένεσις αἰεὶ
 ἐπὶ τῶν οὐσιῶν ἄλλου φθορὰ καὶ ἡ ἄλλου φθορὰ ἄλλου
 25 γένεσις. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' ἀπορηῆσαι δεῖ διὰ τί γίνεται ^hαἰεὶ
 ἀπολλυμένων ὥσπερ γὰρ καὶ τὸ φθείρεσθαι ἀπλῶς ⁱφασίν,
 ὅταν εἰς ἀναίσθητον ἔλθῃ καὶ τὸ μὴ ὄν, ὁμοίως ^kκαὶ γίνεσθαι
 ἐκ μὴ ὄντος φασίν, ὅταν ἐξ ἀναισθήτου. Εἴτ' οὖν ὄντος τινὸς
 τοῦ ὑποκειμένου εἴτε μῆ, γίνεται ^lἐκ μὴ ὄντος. ^mὩστε
 ὁμοίως καὶ ⁿγίνεται ἐκ μὴ ὄντος καὶ φθείρεται εἰς τὸ μὴ ὄν.
 26 Εἰκότως οὖν οὐχ ὑπολείπει· ἡ γὰρ γένεσις φθορὰ τοῦ μὴ ὄν-
 τος, ἡ δὲ φθορὰ γένεσις τοῦ μὴ ὄντος. Ἄλλὰ τοῦτο τὸ μὴ ὄν
 ἀπλῶς ἀπορήσειεν ^oἂν τις πότερον ^pτὸ ἕτερον τῶν ἐναντίων
^qἔστιν, οἷον γῆ καὶ τὸ βαρὺ μὴ ὄν, πῦρ δὲ καὶ τὸ κοῦφον ^rτὸ
 ὄν, ἢ οὐ, ἀλλ' ἔστι καὶ γῆ τὸ ὄν, τὸ δὲ μὴ ὄν ὕλη ^sἢ τῆς γῆς,
 27 καὶ πυρὸς ὡσαύτως. Καὶ ἄρα γε ἑτέρα ἑκατέρου ἢ ὕλη, ἢ
 οὐκ ἂν γίνοιτο ἐξ ἀλλήλων οὐδ' ἐξ ἐναντίων; Τούτοις γὰρ
 ὑπάρχει τάναντία, πυρί, γῆ, ὕδατι, ἀέρι. Ἡ ἔστι ^tμὲν ^vὡς
^wἡ αὐτή, ἔστι δ' ὡς ἡ ἑτέρα· ὁ μὲν γὰρ ποτε ὄν ὑπόκειται τὸ
 αὐτό, τὸ δ' εἶναι οὐ τὸ αὐτό. Περὶ μὲν ^xοὖν τούτων ἐπὶ
 τοσοῦτον εἰρήσθω.
- 4 Περὶ δὲ γενέσεως καὶ ἀλλοιώσεως ^yλέγωμεν τί διαφέ-
 ρουσιν· φαμὲν γὰρ ἑτέρας εἶναι ταύτας τὰς μεταβολὰς ἀλ-
 2 λήλων. ^zἘπειδὴ οὖν ἐστὶ τι τὸ ὑποκείμενον καὶ ἕτερον τὸ
 πάθος ὃ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ^aλέγεσθαι πέφυκεν, καὶ ἔστι

γ οὐχὶ E. z ἐπιστήμων E. a ἀνεπιστήμων E. b μῆ] πῆ F.H.
 c ἐν] καὶ ἐν H.L. d αὐταῖς om. E.L. e τοῦδε] τοῦ E. f μεταβλητικὸν
 ἐστὶν εἰς E. g ἄλλου post ἡ om. E. h αἰεὶ] εἰ E, τι αἰεὶ F. i φαμὲν E.
 k καὶ τὸ γίν. F.H. l ἐκ μὴ ὄντος om. F.L, in margine ponit H.
 m ὥστε—ὄντος om. E. n γίνεται om L. o ἂν codicibus deest.
 p τὸ ἕτερον om. E. q ἐστὶν om. E.L. r τὸ ante ὄν om. F.H.
 s ἢ om. F. t μὲν om. E. v ὡς om. F. w ἢ om. E.H.L. x οὖν
 om. E. y λέγωμεν E.H. z ἐπεὶ H. a πέφυκε λέγεσθαι F.L.

μεταβολή ἐκατέρου τούτων, ἀλλοίωσις ^b μὲν ἐστίν, ὅταν ὑπο-
 μένοντος τοῦ ὑποκειμένου, αἰσθητοῦ ὄντος, ^c μεταβάλλη ἐν
 τοῖς ^d αὐτοῦ πάθεσιν, ^e ἢ ἐναντίοις ^f οὖσιν ἢ μεταξύ, οἷον τὸ
 σῶμα ὑγιαίνει καὶ πάλιν κάμνει ὑπομένον ^g γε ^h ταυτό, καὶ
 ὁ χαλκὸς στρογγύλος, ὅτε δὲ ⁱ ἰγωνοειδῆς ὁ αὐτός γε ὢν.
 Ὅταν δ' ὅλον ^k μεταβάλλη μὴ ὑπομένοντος ^l αἰσθητοῦ τινὸς ^m
ⁿ ὡς ὑποκειμένου τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' οἷον ἐκ τῆς γονῆς αἷμα
 πάσης ἢ ἐξ ὕδατος ἀῆρ ἢ ἐξ ἀέρος παντὸς ὕδωρ, γέनेσις ἤδη
 τὸ τοιοῦτον, τοῦ δὲ φθορά, μάλιστα δέ, ἂν ⁿ ἢ μεταβολή
^o γίνηται ἐξ ἀναίσθητου εἰς αἰσθητὸν ἢ ἀφῆ ἢ πάσαις ταῖς
 αἰσθήσεσιν, οἷον ὅταν ὕδωρ ^p γένηται ἢ φθαρῆ εἰς ἀέρα· ὁ
 γὰρ ἀῆρ ἐπιεικῶς ἀναίσθητον. Ἐν ^q δὲ τούτοις ^r ἂν τι ^s
^s ὑπομένη πάθος τὸ αὐτὸ ἐναντιώσεως ἐν τῷ γενομένῳ ^t καὶ
^v τῷ φθαρέντι, οἷον ὅταν ἐξ ἀέρος ^w ὕδωρ, εἰ ἄμφω διαφανῆ
 ἢ ψυχρά, οὐ δεῖ τούτου θάτερον πάθος εἶναι εἰς ὃ μεταβάλ-
 λει. Εἰ δὲ μή, ἔσται ἀλλοίωσις, οἷον ^x ὁ μουσικὸς ἄνθρωπος
 ἐφθάρη, ^y ἄνθρωπος δ' ἄμουσος ἐγένετο, ὁ δ' ἄνθρωπος ὑπο-
 μένει τὸ αὐτό. Εἰ μὲν οὖν τούτου μὴ πάθος ἦν καθ' ^z αὐτὸν ⁵
 ἢ μουσικὴ καὶ ἢ ἀμουσία, τοῦ μὲν γέनेσις ^a ἦν ἂν, τοῦ δὲ
 φθορά· διὸ ἀνθρώπου μὲν ταῦτα πάθη, ἀνθρώπου δὲ μου-
 σικοῦ ^b καὶ ἀνθρώπου ἀμούσου γέनेσις καὶ φθορά· νῦν δὲ
 πάθος τοῦτο τοῦ ὑπομένοντος. Διὸ ἀλλοίωσις τὰ τοιαῦτα.
 Ὅταν μὲν οὖν κατὰ ^c τὸ ποσὸν ἢ ἢ μεταβολή τῆς ἐναντιώ-
 σεως, ^d αὔξη καὶ φθίσις, ὅταν δὲ κατὰ τόπον, ^e φορά, ὅταν
 δὲ ^f κατὰ πάθος καὶ τὸ ποιόν, ἀλλοίωσις, ὅταν δὲ μηδὲν ὑπο-
 μένη οὐ θάτερον πάθος ^g ἢ συμβεβηκὸς ὅλως, γέनेσις, τὸ δὲ
 φθορά. Ἔστι ^h δὲ ὕλη μάλιστα μὲν ⁱ καὶ κυρίως τὸ ὑπο-
 7

^b μὲν οὖν ἐστίν F.L. ^c μεταβάλλη E. ^d ἐαυτοῦ E. ^e ἢ om. H.
^f οὖσιν om. F.L. ^g γε om. E. ^h αὐτό F. ⁱ ἰγωνοειδῆς E. ^k μετα-
 βάλλη E. ^l τινος αἰσθητοῦ F. ^m ὡς] τοῦ E. ⁿ ἢ om. F. ^o γίνεται
 F.L. ^p γίνηται F. ^q δὴ L. ^r ἔάν F.H. ^s ὑπομένη E. ^t καὶ] καὶ
 ἐν F. ^v τῷ om. E.L. ^w ὕδωρ καὶ εἰ E.H. ^x ὁ om. F. ^y ἄνθρ. δ'
 ἄμ.] ἄμουσος ὁ ἄνθρ. E. ^z αὐτὸ F.H.L. ^a ἂν ἦν F.H.L. ^b καὶ ἄνθρ.]
 ἢ ἄνθρ. E. ^c τὸ om. E.F. ^d αὔξησις F.H.L. ^e φορά, ὅταν δὲ κατὰ
 om. E. ^f κατὰ τὸ πάθος F.H. ^g ἢ] καὶ F. ^h δὲ ἢ ὕλη E.F.H. ⁱ καὶ
 om. E.F.H.

κείμενον γενέσεως καὶ φθορᾶς δεκτικόν, τρόπον δέ τινα καὶ τὸ ταῖς ἄλλαις μεταβολαῖς, ὅτι πάντα δεκτικὰ τὰ ὑποκείμενα ^k ἐναντιώσεών τινων. Περὶ μὲν ^l οὖν γενέσεως ^m καὶ φθορᾶς, εἶτε ἔστιν εἶτε μή, ⁿ καὶ πῶς ἔστι, καὶ περὶ ἀλλοιώσεως διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον.

- 5 Περὶ δὲ αὐξήσεως λοιπὸν εἰπεῖν, ^o τί τε διαφέρει γενέσεως καὶ ἀλλοιώσεως, καὶ πῶς αὐξάνεται ^p τῶν αὐξανομένων ² ἕκαστον καὶ φθίνει ὁτιοῦν τῶν φθινόντων. Σκεπτέον δὴ ^q πρῶτον πότερον ^r μόνως ^s ἐν τῷ περὶ ὃ ἔστιν αὐτῶν ^t ἢ πρὸς ἄλληλα διαφορά, οἶον ὅτι ἢ μὲν ἐκ τοῦδε εἰς τόδε μεταβολή, ^v οἶον ἐκ δυνάμει οὐσίας εἰς ἐντελεχεία οὐσίαν, γενεσίς ἐστιν, ἢ δὲ ^w περὶ μέγεθος αὐξήσις ^x καὶ φθίσις, ἢ δὲ περὶ πάθος ἀλλοίωσις. ^y ἀμφοτέρα δὲ ^z ἐκ δυνάμει ὄντων εἰς ἐντελέχειαν μεταβολή τῶν εἰρημένων ἐστίν, ἢ καὶ ὁ τρόπος διαφέρει τῆς μεταβολῆς· φαίνεται γὰρ τὸ μὲν ἀλλοιούμενον οὐκ ἐξ ἀνάγκης μεταβάλλον κατὰ τόπον, οὐδὲ τὸ γινομένον, τὸ δ' αὐξανόμενον καὶ τὸ φθίνον, ἄλλον δὲ τρόπον τοῦ φε-
- 3 ρομένου. Τὸ μὲν γὰρ φερόμενον ὄλον ^a ἀλλάττει τόπον, τὸ δ' αὐξανόμενον ὥσπερ τὸ ἐλαυνόμενον· ^b τούτου γὰρ μένοντος τὰ μόρια μεταβάλλει κατὰ τόπον, οὐχ ὥσπερ τὰ τῆς σφαίρας· τὰ μὲν γὰρ ἐν τῷ ἴσῳ τόπῳ μεταβάλλει τοῦ ὄλου μένοντος, τὰ δὲ τοῦ ^c αὐξανομένου αἰεὶ ἐπὶ πλείῳ τόπον, ἐπ' ⁴ ἐλάττω δὲ ^d τὰ τοῦ φθίνοντος. ^v Ὅτι μὲν οὖν ἢ μεταβολή διαφέρει οὐ μόνον περὶ ὃ ἀλλὰ καὶ ὡς τοῦ τε γινομένου καὶ ⁵ ἀλλοιούμενου καὶ αὐξανομένου, δῆλον. Περὶ ^e δὲ ὃ ^f ἔστιν ἢ μεταβολή ^g ἢ τῆς αὐξήσεως καὶ ἢ τῆς φθίσεως (περὶ μέγεθος δὲ δοκεῖ εἶναι τὸ αὐξάνεσθαι καὶ φθίνειν), ποτέρως ὑποληπτέον, πότερον ἐκ δυνάμει μὲν μεγέθους καὶ σώματος, ἐντελε-

^k ἐναντ. τινων] τῶν ἐναντ. L. ^l οὖν om. F.L. ^m καὶ φθορᾶς om. F.H.L. ⁿ καὶ πῶς ἔστι καὶ π. ἀλλ. om. F. ^o τίτι L. ^p τῶν om. F. ^q πρῶτον om. L. ^r μόνως om. H. et pr. F. ^s ἐν τῷ om. E. ^t πρὸς ἄλληλα ἢ E. ^v οἶον ἢ ἐκ H. ^w περὶ τὸ μ. E. ^x καὶ φθίσις om. H, in margine ponunt E.F. ^y ἀμφοτέρων F. ^z ἐκ τῶν δ. F.H. ^a ἀλλάττει τὸν τ. F. ^b τούτου μὲν γὰρ pr. F. ^c αὐξομένου H. ^d τὰ om. E.H, in margine ponit F. ^e ὃ δὲ H. ^f ἢ μετ. ἐστιν E. ^g ἢ ante τῆς om. L.

χεία δ' ἀσωμάτου καὶ ἀμεγέθους γίνεσθαι σῶμα καὶ μέγεθος, καὶ τούτου διχῶς ἐνδεχομένου λέγειν, ποτέρως ἢ αὔξησις γίγνεται; Πότερον ἐκ κεχωρισμένης αὐτῆς καθ' αὐτὴν τῆς ὕλης, ἢ ἐνυπαρχούσης ἐν ἄλλῳ σώματι; ἢ ἀδύνατον ἀμφοτέρως; Χωριστὴ ἢ μὲν γὰρ οὔσα ἢ οὐδένα καθεξέει τόπον, ἢ οἶον στιγμῆ ἢ τις ἢ κενὸν ἔσται ἢ σῶμα οὐκ αἰσθητόν. Τούτων δὲ τὸ μὲν οὐκ ἐνδέχεται, τὸ δὲ ἴδιον ἀναγκαῖον ἐν τινι εἶναι αἰεὶ γὰρ που ἔσται τὸ γιγνόμενον ἐξ αὐτοῦ, ὥστε κακεῖνο, ἢ καθ' αὐτὸ ἢ κατὰ συμβεβηκός. Ἀλλὰ μὴν εἴ γ' ἐν τινι ὑπάρξει, εἰ μὲν κεχωρισμένον οὕτως ὥστε μὴ ἐκείνου καθ' αὐτὸ ἢ κατὰ συμβεβηκός τι εἶναι, συμβήσεται πολλὰ καὶ ἀδύνατα. Λέγω δ' οἶον εἰ γίγνεται ἀπὸ ἐξ ὕδατος, οὐ τοῦ ὕδατος ἔσται μεταβάλλοντος, ἀλλὰ διὰ τὸ ὥσπερ ἐν ἀγγεῖῳ τῷ ὕδατι ἐνεῖναι τὴν ὕλην αὐτοῦ. Ἀπείρους γὰρ οὐδὲν κωλύει ὕλας εἶναι, ὥστε καὶ γίνεσθαι ἐντελεχεία. Ἐτι οὐδ' οὕτω φαίνεται γιγνόμενος ἀπὸ ἐξ ὕδατος, οἶον ἐξιῶν ὑπομένουτος. Βέλτιον τοίνυν ποιεῖν πᾶσιν ἀχώριστον τὴν ὕλην ὥς οὐσαν τὴν αὐτὴν καὶ μίαν τῷ ἀριθμῷ, τῷ λόγῳ δὲ μὴ μίαν. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ στιγμᾶς θετέον οὐδὲ γραμμᾶς τὴν τοῦ σώματος ὕλην διὰ τὰς αὐτὰς αἰτίας. Ἐκεῖνο δὲ οὐ ταῦτα ἔσχατα, ἢ ὕλη, ἢ ἢν οὐδέποτε ἄνευ πάθους οἶον τε εἶναι οὐδ' ἄνευ μορφῆς. Γίγνεται μὲν οὖν ἀπλῶς ἕτερον ἐξ ἑτέρου, ὥσπερ καὶ ἐν ἄλλοις διώριστα, καὶ ὑπό τινος δὲ ἐντελεχεία ὄντος, ἢ ὁμοιοειδοῦς ἢ ὁμογενοῦς, οἶον πῦρ ὑπὸ πυρὸς ἢ ἄνθρωπος ὑπὸ ἀνθρώπου, ἢ ὑπὸ ἐντελεχείας σκληρὸν γὰρ οὐχ ὑπὸ σκληροῦ γίνεται. Ἐπεὶ δ' ἐστὶ καὶ οὐσίας ὕλη σωματικῆς, σώματος δ' ἢ ἢδη τοιοῦδι (σῶμα γὰρ κοινὸν οὐδέν), ἢ αὐτὴ καὶ μεγέθους καὶ πάθους ἐστὶ, τῷ μὲν λόγῳ

h μὲν om. E. i τις om. E. k ἢ σ.] καὶ σ. E.H, ἢ καὶ σ. F.
 l ἀναγκαῖον δηλονότι ἐν F. m νου—συμβεβηκός om. E. n καθ'] ἢ καθ' L. o εἶναι E.L. p οὐχ H. et corr. E. q πᾶσιν ἀχώριστον ποιεῖν F. r τὴν] εἶναι τὴν F.H. s ὥς om. L. t μὴ] μὴδὲ F, om. E. v ἢν] ἢν ἢν H. w ἀπλῶς ἢ ὁμογενοῦς ἕτερον pr. F. x ἄλλοις] οἷς E. y ἀπό F.H. z δὲ αἰεὶ ἐντ. E. a ὁμογενοῦς ἢ ὁμοιοειδοῦς F.H. b γὰρ om. E. c σώματος—οὐδέν om. L. d δ' om. F. e κοινὸν γὰρ F. f ἐστὶ om. L.

χωριστή, τόπω δ' οὐ χωριστή, εἰ μὴ καὶ εἰς τὰ πάθη ^h χωριστά. Φανερόν ⁱ δὴ ἐκ τῶν διηπορημένων ὅτι οὐκ ἔστιν ἡ αὐξήσις μεταβολὴ ἐκ δυνάμει μεγέθους, ἐντελεχεία δὲ μηδὲν ἔχοντος μέγεθος· χωριστὸν γὰρ ἂν εἴη τὸ ^k κενόν, ^l τοῦτο δ' ^m ὅτι ἀδύνατον, εἴρηται ἐν ἐτέροις πρότερον. Ἔτι δ' ἡ γειοταιούτη μεταβολὴ οὐκ αὐξήσεως ἴδιος ἀλλὰ ⁿ γενέσεως· ἡ γὰρ αὐξήσις ἐστὶ τοῦ ^o ἐνυπάρχοντος μεγέθους ἐπίδοσις, ἡ δὲ φθίσις μείωσις. Διὸ ^p δὴ ἔχειν τι ^q δεῖ μέγεθος τὸ αὐξανόμενον. Ὡστ' οὐκ ἐξ ἀμεγέθους ὕλης δεῖ εἶναι τὴν αὐξήσιν εἰς ἐντελεχείαν μεγέθους· γένεσις γὰρ ἂν εἴη ^r σώματος ¹² μᾶλλον, οὐκ αὐξήσις. Ληπτέον δὴ μᾶλλον οἶον ἀπτομέουσι τῆς ζητήσεως ἐξ ἀρχῆς, ποίου τινὸς ὄντος τοῦ αὐξάνεσθαι ἢ τοῦ φθίνειν τὰ αἴτια ζητοῦμεν. Φαίνεται ^s δὴ τοῦ αὐξανόμενου ὅτι οὐκ μέρος ἠϋξῆσθαι, ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τῷ φθίνειν ἔλαττον γεγονέναι, ἔτι ^t δὲ προσιόντος τινὸς αὐξάνεσθαι καὶ ¹³ ἀπιόντος φθίνειν. Ἀναγκαῖον ^v δὴ ἡ ἀσωμάτῳ αὐξάνεσθαι ἢ σώματι. Εἰ μὲν οὖν ἀσωμάτῳ, ἔσται χωριστὸν ^w τὸ ^x κενόν· ἀδύνατον δὲ μεγέθους ὕλην εἶναι χωριστήν, ὥσπερ εἴρηται πρότερον· εἰ δὲ σώματι, δύο ^y ἐν τῷ αὐτῷ σώματι τόπω ἔσται, τό τε ^z αὐξόμενον καὶ τὸ αὐξόν· ἔστι δὲ καὶ τοῦτο ¹⁴ ἀδύνατον. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' οὕτως ἐνδέχεται λέγειν γίνεσθαι τὴν αὐξήσιν ^a καὶ τὴν φθίσιν, ὥσπερ ὅταν ἐξ ὕδατος ἀήρ· τότε γὰρ μείζων ὁ ὄγκος γέγονεν· οὐ γὰρ αὐξήσις τοῦτο ἀλλὰ γένεσις μὲν τοῦ εἰς ^b ἡ μετέβαλεν ἔσται, φθορὰ δὲ τοῦ ἐναντίου· αὐξήσις δὲ οὐδετέρου, ἀλλ' ἢ οὐδενὸς ἢ εἴ τι κοινὸν ^c ἀμφοῖν ὑπάρχει, ^d τῷ γινομένῳ καὶ τῷ φθαρέντι, οἶον εἰ ¹⁵ σῶμα. Τὸ δ' ὕδωρ οὐκ ἠϋξῆται οὐδ' ὁ ἀήρ, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀπόλωλε τὸ δὲ γέγονεν· τὸ σῶμα δέ, ^e εἴπερ, ἠϋξῆται. Ἀλλὰ

εἰς τὰ om. E. ^h χωριστά, σώματος δ' ἤδη τοιοῦδε. σῶμα γὰρ κοινὸν οὐδέν. φανερόν L. ⁱ δὴ] δ' E.F.H. ^k κοινόν F.H.L. ^l τοῦτο] τοῦ L. ^m ἐν ἐτέροις om. H.L., in margine ponit F. ⁿ γενέσεως ὅλως ἢ E.H.L. ^o ὑπάρχοντος E. ^p δὴ] δεῖ F. ^q δεῖ om. E.F. ^r μᾶλλον σώματος F. ^s δὴ οὖν τοῦ L. ^t δὲ om. E. ^v δὲ E. ^w τὸ om. E.H. ^x κοινόν γε. F. ^y σώματα ἐν τῷ αὐτῷ L. ^z αὐξανόμενον E.F. ^a καὶ] ἢ E.F.H. ^b μετέβαλλεν E, μεταβάλλει F.H. ^c ἀμφοῦ E.L. ^d τῷ φθ. καὶ τῷ γ. L, τῷ γ. καὶ φθ. F, τῷ φθ. E. ^e περ om. E.

καὶ τοῦτ' ἀδύνατον. Δεῖ γὰρ σώζειν τῷ λόγῳ τὰ ὑπάρ-
 χοντα τῷ αὐξανομένῳ ^f καὶ φθίνοντι. Ταῦτα δὲ τρία ἐστίν, ¹⁶
 ὧν ἐν μὲν ἐστὶ τὸ ὀτιοῦν ^g μέρος μείζον ^h γίγνεσθαι τοῦ
 αὐξανομένου ⁱ μεγέθους, οἷον ^k εἰ σὰρξ τῆς σαρκός, καὶ προσ-
 ἰόντος τινός, καὶ τρίτον σωζομένου τοῦ αὐξανομένου καὶ ὑπο-
 μένοντος· ἐν μὲν γὰρ τῷ γίγνεσθαι τι ἀπλῶς ἢ φθειρέσθαι
 οὐχ ὑπομένει, ἐν δὲ τῷ ἀλλοιοῦσθαι ^l ἢ ^m αὐξάνεσθαι ἢ φθί-
 νειν ὑπομένει τὸ αὐτὸ ⁿ τὸ αὐξανόμενον ἢ ἀλλοιούμενον· ἀλλ'
 ἔνθα μὲν τὸ πάθος ἔνθα δὲ τὸ μέγεθος τὸ αὐτὸ οὐ μένει. Εἰ ¹⁷
 δὲ ἔσται ἡ εἰρημένη αὐξησης, ἐνδέχοιτ' ἂν μηδενός γε προσι-
 ὄντος μηδὲ ὑπομένοντος αὐξάνεσθαι καὶ μηδενὸς ἀπιόντος
 φθίνειν καὶ μὴ ὑπομένειν τὸ αὐξανόμενον. Ἄλλὰ δεῖ τοῦτο
 σώζειν· ὑπόκειται γὰρ ἡ αὐξησης τοιοῦτον. Ἀπορήσειε δ'
 ἂν τις καὶ τί ἐστὶ τὸ αὐξανόμενον, πότερον ^o προστίθεται
 τι, οἷον εἰ τὴν κνήμην αὐξάνει, αὐτὴ μείζων, ^p ᾧ δὲ αὐξάνει, ἡ
 τροφή, ^q οὐ. Διὰ τί δὲ ^r οὐν ἄμφω ἠΰξῃται; Μείζον γὰρ ¹⁸
^r καὶ ^s ὁ καὶ ^o ᾧ, ὥσπερ ὅταν μίξις οἶνον ὕδατι· ὁμοίως γὰρ
 πλείον ἐκάτερον. Ἡ ὅτι τοῦ μὲν μένει ἡ οὐσία, τοῦ δ' οὐ,
 οἷον τῆς τροφῆς, ἐπεὶ καὶ ἐνταῦθα τὸ ἐπικρατοῦν λέγεται ἐν
 τῇ μίξει, οἷον ὅτι οἶνος· ποιεῖ γὰρ τὸ τοῦ οἴνου ἔργον ἀλλ'
 οὐ τὸ τοῦ ὕδατος τὸ σύνολον μίγμα. Ὅμοίως δὲ καὶ ἐπ' ¹⁹
 ἀλλοιώσεως, εἰ μένει σὰρξ οὐσα καὶ τὸ τί ἐστὶ, πάθος δέ τι
 ὑπάρχει τῶν καθ' αὐτό, ὃ πρότερον οὐχ ὑπῆρχεν, ἠλλοίωται
^t τοῦτο· ^v ᾧ δ' ἠλλοίωται, ὅτε μὲν οὐδὲν πέπονθεν, ^w ὅτε δὲ
 κάκεινο. Ἄλλὰ τὸ ἀλλοιοῦν καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως ἐν τῷ
 αὐξανομένῳ καὶ τῷ ἀλλοιουμένῳ· ἐν τούτοις γὰρ τὸ κινοῦν,
 ἐπεὶ καὶ τὸ εἰσελθὼν γένοιτ' ἂν ποτε μείζον, καὶ τὸ ἀπο-
 λαῦσαν αὐτοῦ σῶμα, οἷον ^x εἰ εἰσελθὼν γένοιτο πνεῦμα. Ἄλλ' ²⁰
 ἔφθαρταί ^y γε τοῦτο παθόν, καὶ τὸ κινοῦν οὐκ ἐν τούτῳ.

^f καὶ] καὶ τι (supra posito ω) E. ^g μείζον μέρος E. ^h γίγν.] εἶναι
 E.F.H. ⁱ μεγέθους om. E. ^k εἰ] ἢ L. ^l ἢ] καὶ E. ^m αὐξέσθαι F.
ⁿ τὸ ante αὐξ. om. L. ^o ᾧ] ὁ F. ^p οὐ] om. H.L. et corr. E. ^q οὐν
 om. E. ^r καὶ om. E.F. ^s ὁ om. E. ^t τοῦτο] τότε H, om. E.
^v ᾧ δ' ἠλλοίωται om. E. ^w ὅτε δὲ] οὐδ' ὅτε F. ^x εἰ om. E.F. ^y γε]
 τε E.

^z Ἐπεὶ δὲ διηπόρηται περὶ αὐτῶν ἰκανῶς, δεῖ καὶ τῆς ἀπορίας πειραῖσθαι λύσιν εὐρεῖν, σώζοντας τὸ ὑπομένοντός τε τοῦ αὐξανομένου καὶ προσιόντος τινὸς ^a αὐξάνεσθαι, ἀπιόντος δὲ φθίνειν, ἔτι δὲ τὸ ὅτιοῦν σημεῖον αἰσθητὸν ἢ μείζον ἢ ἔλαττον γεγενῆσθαι, καὶ μήτε κενὸν εἶναι ^b τὸ σῶμα μήτε δύο ²¹ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ μεγέθη ^c μήτε ἀσωμάτῳ αὐξάνεσθαι. Ληπτέον ^d δὲ ^e τὸ αἴτιον διορισσάμενοις πρώτον ^f ἐν μὲν ὅτι τὰ ^g ἀνομοιομερῆ αὐξάνεται τῷ τὰ ὁμοιομερῆ αὐξάνεσθαι (σύγκριται γὰρ ἐκ τούτων ἕκαστον), ἔπειθ' ὅτι σὰρξ καὶ ὄστοῦν ^h καὶ ἕκαστον τῶν τοιούτων μορίων ἐστὶ ⁱ διττόν, ὡσπερ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν ὕλῃ εἶδος ἐχόντων· καὶ γὰρ ἡ ὕλη λέγεται ²² καὶ τὸ εἶδος σὰρξ ^k ἢ ὄστοῦν. Τὸ οὖν ὅτιοῦν μέρος αὐξάνεσθαι καὶ προσιόντος τινὸς κατὰ μὲν τὸ εἶδος ἐστὶν ἐνδεχόμενον, κατὰ δὲ τὴν ὕλην οὐκ ἐστίν. Δεῖ γὰρ νοῆσαι ὡσπερ εἴ τις μετροίῃ τῷ αὐτῷ μέτρῳ ὕδωρ· αἰεὶ γὰρ ἄλλο καὶ ἄλλο τὸ γινόμενον. Οὕτω ^l δ' αὐξάνεται ἡ ὕλη τῆς σαρκός, καὶ ^m οὐχ ὄφθῳ παντὶ προσγίνεται, ἀλλὰ τὸ μὲν ὑπεκρεῖ τὸ δὲ προσέρχεται· τοῦ δὲ σχήματος καὶ τοῦ εἶδους ὄφθῳ ²³ ⁿ μορίῳ. Ἐπὶ δὲ ^o τῶν ἀνομοιομερῶν τοῦτο μᾶλλον δῆλον, οἷον χειρός, ὅτι ἀνάλογον ἠῦξεται· ἡ γὰρ ὕλη ἐτέρα οὐσα δῆλη μᾶλλον τοῦ εἶδους ἐνταῦθα ἢ ἐπὶ σαρκὸς καὶ τῶν ὁμοιομερῶν· διὸ καὶ τεθνεῶτος μᾶλλον ^p ἂν δόξειεν εἶναι ἔτι σὰρξ καὶ ὄστοῦν ἢ χεὶρ καὶ βραχίον. ^q Ὡστε ἔστι μὲν ὡς ὅτιοῦν τῆς σαρκὸς ἠῦξεται, ἔστι ^r δ' ὡς οὐ. Κατὰ ^s μὲν γὰρ τὸ ²⁴ εἶδος ὄφθῳ προσεληλυθεν, κατὰ δὲ τὴν ὕλην οὐ. Μείζον μέντοι ^t τὸ ὅλον γέγονε προσελθόντος μὲν τινος, ὃ καλεῖται τροφή καὶ ^u ἐναντίον, μεταβάλλοντος δὲ εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος, οἷον εἰ ξηρῷ ^v προσίει ὑγρόν, προσελθὸν δὲ ^w μεταβάλοι καὶ γένοιτο ξηρόν· ἔστι μὲν γὰρ ὡς τὸ ὅμοιον ὁμοίῳ ^x αὐξάνε-

^z ἐπειδὴ F.L. ^a αὐξεσθαι F.L. ^b τὸ om. L. ^c μηδὲ E. ^d δὴ F. ^e τὸ αἴτιον om. H. ^f ἐν μὲν om. L. ^g ὁμοιομερῆ E. ^h καὶ τούτων ἕκαστον τῶν μ. L. ⁱ διττῶν E. ^k ἢ] καὶ E.H. ^l δ'] δὴ F, καὶ L. ^m οὐχὶ F. ⁿ μόριον E. ^o τῶν ἀνομοιομερῶν δὲ E. ^p ἂν om. F. ^q μὲν] μέντοι F. ^r γέγονε τὸ ὅλον E.L. ^s ἐναντίου E. ^t προσίει L, προστεθῆ E. ^v μεταβάλοι F.H. ^w αὐξεται F.

ται, ἔστι δ' ὡς ἀνομοίω. ^x Ἀπορήσειε δ' ἂν τις ποιὸν τι δεῖ εἶναι ^y τὸ ^φ αὐξάνεται. Φανερόν δὲ ὅτι δυνάμει ἐκείνο, οἶον εἰ σὰρξ, δυνάμει σάρκα. Ἐντελεχεία ἄρα ἄλλο· φθαρὲν δὴ τοῦτο σὰρξ γέγονεν. Οὐκοῦν ^z οὐκ αὐτὸ ^a καθ' αὐτό· ²⁵ γένεσις γὰρ ^b ἂν ἦν, οὐκ αὔξεισι· ἀλλὰ τὸ αὐξανόμενον τούτω. Τί οὖν παθὸν ὑπὸ τούτου ηὔξηθη; ^h Ἡ μιχθέν, ^c ὥσπερ οἶνω ^d εἰ τις ^e ἐπιχέοι ὕδωρ, ὃ δὲ ^f δύναιτο οἶνον ποιεῖν τὸ μιχθέν; ^g Καὶ ὥσπερ τὸ πῦρ ἀψάμενον τοῦ καυστοῦ, οὕτως ἐν τῷ αὐξανόμενῳ καὶ ὄντι ἐντελεχεία σαρκὶ τὸ ἐνὸν αὐξητικὸν προσελθόντος δυνάμει σαρκὸς ἐποίησεν ἐντελεχεία ^h σάρκα. Οὐκοῦν ἅμα ὄντος· εἰ γὰρ χωρὶς, γένεσις. ^{1v} Ἔστι ²⁶ μὲν γὰρ οὕτω πῦρ ποιῆσαι ἐπὶ τὸ ὑπάρχον ἐπιθέντα ξύλα. Ἄλλ' οὕτω μὲν αὔξεισι, ὅταν δὲ αὐτὰ τὰ ξύλα ἀφθῆ, γένεσις. Ποσὸν δὲ τὸ μὲν καθόλου οὐ γίνεται, ὥσπερ οὐδὲ ζῶον ^o μήτ' ἄνθρωπος ^k μήτε τῶν καθ' ἕκαστα· ἀλλ' ὡς ἐνταῦθα τὸ καθόλου, κἀκεῖ τὸ ποσόν. Σὰρξ ^l δὲ ^η ὅστων ^η χεὶρ καὶ τούτων τὰ ὁμοιομερῆ. Προσελθόντος ^m μὲν δὴ τινος ποσοῦ, ἀλλ' οὐ σαρκὸς ποσῆς. Ἡ μὲν οὖν δυνάμει ²⁷ τὸ ⁿ συναμφοτέρον, οἶον ποσὴ σὰρξ, ταύτη μὲν αὔξει· καὶ γὰρ ποσὴν ^o δεῖ ^p γενέσθαι καὶ σάρκα· ἢ δὲ μόνον σὰρξ, τρέφει· ταύτη ^q γὰρ διαφέρει τροφή καὶ αὔξεισι τῷ λόγῳ. Διὸ τρέφεται μὲν ἕως ἂν σώζηται καὶ ^r φθίνῃ, ^s αὐξάνεται δὲ οὐκ αἰεὶ. Καὶ ἡ τροφή τῇ αὐξήσει τὸ αὐτὸ ^t μὲν, τὸ ^v δ' εἶναι ἄλλο· ἢ μὲν γὰρ ἐστὶ τὸ προσίον δυνάμει ποσὴ σὰρξ, ταύτη μὲν αὐξητικὸν σαρκός, ἢ δὲ μόνον δυνάμει σὰρξ, τροφή. Τοῦτο δὲ τὸ εἶδος ἄνευ ὕλης, οἶον αὔλος δυνάμεις τις ἐν ὕλῃ ²⁸ ἐστίν. Ἐὰν ^w δέ τις ^x προσίῃ ὕλῃ, οὔσα δυνάμει αὔλος, ἔχουσα καὶ τὸ ποσὸν δυνάμει, οὗτοι ἔσονται μείζους αὔλοι.

^x ἀπορήσαι E. ^y τὸ om. E. ^z οὐκ] οὐ τοῦτ' E.F.H. ^a καθ' αὐτό om. E. ^b ἂν om. F. ^c ὥσπερ ἂν οἶνω H, ὥσπερ ὑγρῷ E. ^d εἰ om. E. εἰ τις ante οἶνω ponit L. ^e ἐπιχέαι H. ^f δύνατο E, δύναται F. ^g καὶ om. E.F.L. ^h σάρκα om. E. ⁱ ἔστι μὲν—ἀφθῆ, γένεσις om. L. ^k μήτε τι τῶν H. ^l δὲ ἢ] δὲ γοῦν G. L. ^m μὲν δὴ om. L. ⁿ ἀμφοτέρον E. ^o δεῖ] αἰεὶ E. ^p γενέσθαι E.H.L. ^q γὰρ] καὶ γὰρ F, καὶ γὰρ ταύτη E. ^r φθίνει F, φθίνον L. ^s αὔξεται F.H. ^t μὲν, τὸ] μὲν, τῷ F. ^v δ' om. E. ^w δὴ E. ^x προσίαι F.

Ἐὰν δὲ μηκέτι ποιεῖν ὕδνηται, ἀλλ' οἶον ἕδωρ οἶνω ἀεὶ πλείον μιγνύμενον τέλος ὑδαρῆ ποιεῖ καὶ ἕδωρ, τότε φθίσιν ^a ποιεῖται τοῦ ποσοῦ, τὸ δ' εἶδος μένει.

6 ^b Ἐπεὶ δὲ πρῶτον δεῖ περὶ τῆς ὕλης καὶ τῶν καλουμένων στοιχείων εἰπεῖν, εἴτ' ἔστιν εἴτε μὴ, καὶ πότερον ἀίδιον ἕκαστον ἢ ^c γίγνεται ^d πως, καὶ εἰ γίνεται, πότερον ἐξ ἀλλήλων ^e γίνεται πάντα τὸν αὐτὸν τρόπον ἢ τι ^f πρῶτον ἐν αὐτῶν ἐστίν, ἀνάγκη ^g δὴ ^h πρότερον εἰπεῖν περὶ ὧν ἀδιορίστως λέγεται νῦν. Πάντες γὰρ οἱ ⁱ τε τὰ στοιχεῖα γεννῶντες καὶ οἱ τὰ ἐκ τῶν στοιχείων διακρίσει χρῶνται καὶ συγκρίσει καὶ τῷ ποιεῖν ^k καὶ πάσχειν. Ἔστι δ' ἡ σύγκρισις μίξις· πῶς δὲ μίγνυσθαι λέγομεν, οὐ διώριστα σαφῶς. Ἀλλὰ μὴν οὐδ' ἀλλοιοῦσθαι δυνατόν, ^l οὐδὲ διακρίνεσθαι καὶ συγκρίνεσθαι, μηδενὸς ποιούντος μηδὲ πάσχοντος· καὶ γὰρ οἱ πλείω τὰ στοιχεῖα ποιούντες γεννῶσι ^m τῷ ποιεῖν ⁿ καὶ πάσχειν ^o ὑπ' ἀλλήλων. ^p Καίτοι ἐξ ἑνὸς ἀνάγκη λέγειν τὴν ποιήσιν, καὶ τοῦτ' ὀρθῶς λέγει Διογένης, ὅτι εἰ μὴ ^q ἐξ ἑνὸς ἦν ἅπαντα, οὐκ ἂν ἦν τὸ ποιεῖν καὶ ^r τὸ πάσχειν ὑπ' ἀλλήλων, οἶον τὸ θερμὸν ψύχεσθαι καὶ ^s τοῦτο θερμαίνεσθαι πάλιν· οὐ γὰρ ἡ θερμότης μεταβάλλει καὶ ἡ ψυχρότης εἰς ἄλληλα, ἀλλὰ δῆλον ὅτι τὸ ὑποκείμενον. Ὡστε ἐν οἷς τὸ ποιεῖν ^t ἐστὶ καὶ ^v τὸ πάσχειν, ἀνάγκη τούτων μίαν εἶναι τὴν ὑποκειμένην φύσιν. Τὸ μὲν οὖν πάντ' ^w εἶναι τοιαῦτα φάσκειν οὐκ ἀληθές, ἀλλ' ἐν ὅσοις τὸ ὑπ' ἀλλήλων ἐστίν. Ἀλλὰ μὴν εἰ περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν καὶ περὶ μίξεως θεωρητέον, ἀνάγκη καὶ περὶ ἀφῆς· οὔτε γὰρ ποιεῖν ταῦτα καὶ πάσχειν δύναται κυρίως ^a μὴ οἶόν τε ^x ἄψασθαι ἀλλήλων, οὔτε μὴ ^y ἀψάμενά πως ἐνδέχεται μιχθῆναι πρῶτον. Ὡστε

ὑ δύναται E.F. z οἶνω ἕδωρ E.L. a ποιήσει H, om. E. b ἐπειδὴ F. c γίνονται E. d πως καὶ εἰ γίνεται om. pr. E. e γίνονται E. f πρότερον F.H. g δὴ om. E. h πρῶτον L. i τε om. L. k καὶ τῷ πάσχειν F.H. l οὐδὲ γὰρ διακρίνεσθαι H. m τὸ E. n καὶ τῷ πάσχειν H. o ὑπ' ἀλλήλων om. E. p καίτοι] καὶ τοῖς E.F.H.L. q ἦν ἐξ ἑνὸς F.H. r τὸ ante πάσχειν om. L. s τοῦτο] τὸ ἕδωρ E. t ἐστὶ om. F.H. v τὸ om. E. w εἶναι om. L, post τοιαῦτα ponunt F.H. x ἀλλήλων ἄψασθαι F. y ἀψάμενα ἀλλήλων πως E.

^z περὶ τριῶν τούτων διοριστέον, τί ἀφή καὶ τί μίξις καὶ τί ποίησις. Ἀρχὴν δὲ λάβωμεν τήνδε. Ἀνάγκη γὰρ ^a τῶν ⁵ ὄντων ^b ὅσοις ἐστὶ μίξις, εἶναι ταῦτ' ἀλλήλων ἀπτικά· κἂν εἴ τι ^c ποιεῖ, τὸ δὲ ^d πάσχει κυρίως, καὶ τούτοις ὡσαύτως. Διὸ πρῶτον λεκτέον περὶ ἀφῆς. Σχεδὸν μὲν οὖν, ὥσπερ καὶ τῶν ἄλλων ὀνομάτων ἕκαστον λέγεται πολλαχῶς, καὶ τὰ μὲν ὁμωνύμως τὰ δὲ θάτερα ἀπὸ ^e τῶν ἐτέρων καὶ τῶν προτέρων, οὕτως ἔχει καὶ περὶ ἀφῆς. Ὅμως δὲ τὸ κυρίως λεγόμενον ὑπάρχει τοῖς ἔχουσι θέσιν. Θέσις δ' οἷσπερ καὶ τόπος· καὶ γὰρ τοῖς μαθηματικοῖς ὁμοίως ἀποδοτέον ἀφήν καὶ τόπον, εἴτ' ^f ἐστὶ κεχωρισμένον ἕκαστον αὐτῶν εἴτ' ^g ἄλλον τρόπον. Εἰ οὖν ἐστίν, ὥσπερ διωρίσθη πρότερον, τὸ ἀπτεσθαι τὸ τὰ ἔσχατα ἔχειν ἅμα, ταῦτα ἂν ^h ἀπτοιτο ἀλλήλων ὅσα διωρισμένα μεγέθη καὶ θέσιν ἔχοντα ἅμα ἔχει τὰ ἔσχατα. Ἐπεὶ δὲ θέσις μὲν ὅσοις καὶ τόπος ὑπάρχει, τόπου δὲ ⁷ διαφορὰ ⁱ πρώτη τὸ ἄνω ^k καὶ κάτω καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ἀντικειμένων, ἅπαντα ^l τὰ ἀλλήλων ἀπτόμενα βάρους ἂν ^m ἔχοι ἢ κουφότητα, ἢ ἄμφω ἢ θάτερον. Τὰ δὲ τοιαῦτα παθητικὰ καὶ ποιητικὰ ὥστε φανερὸν ὅτι ταῦτα ἀπτεσθαι πέφυκεν ἀλλήλων, ὧν διηρημένων μεγεθῶν ἅμα τὰ ἔσχατά ἐστίν, ὄντων ⁿ κινητικῶν καὶ κινητῶν ὑπ' ἀλλήλων. Ἐπεὶ δὲ τὸ ⁸ κινουὴν οὐχ ὁμοίως κινεῖ τὸ κινούμενον, ἀλλὰ τὸ μὲν ἀνάγκη κινούμενον καὶ αὐτὸ κινεῖν, τὸ δ' ἀκίνητον ὄν, δῆλον ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ ποιούντος ἐροῦμεν ὡσαύτως· καὶ γὰρ τὸ κινουὴν ^o ποιεῖν τί φασὶ καὶ τὸ ποιούν ^p κινεῖν. Οὐ μὴν ἀλλὰ διαφέρει ^q γε καὶ δεῖ διορίζειν· οὐ γὰρ οἶόν τε ^r πᾶν τὸ κινουὴν ποιεῖν, εἴπερ τὸ ποιούν ἀντιθήσομεν τῷ πάσχοντι. Τοῦτο δ' οἷς ⁹ ἢ κίνησις πάθος. Πάθος δὲ καθ' ὅσον ἀλλοιοῦται μόνον, οἶον τὸ ^s λευκὸν καὶ τὸ θερμόν· ἀλλὰ τὸ ^t κινεῖν ἐπὶ ^v πλείον τοῦ

^z περὶ τῶν τοιούτων διοριστέον H. ^a τῶν ὄντων post μίξις E. ^b ὅσοις] οἷς E.H. ^c ποιῆ F.H.L. ^d πάσχη H. ^e τῶν om. F. ^f ἔστα L. ^g τρόπον ἄλλον E. ^h ἀπτοιτο F. ⁱ πρώτη post κάτω F. ^k καὶ τὸ κάτω F.H. ^l τὰ om. E. ^m ἔχη F. ⁿ κινητῶν καὶ κινητικῶν F.H.L. ^o κινεῖν L. ^p ποιεῖν L. ^q εἰ γε καὶ corr. E. loco plurimum carace. ^r τὸ κινουὴν πᾶν F.H. ^s θερμόν καὶ τὸ λευκόν F. ^t κινουὴν E. ^v πλείον H.

ποιεῖν ἐστίν. Ἐκεῖνο δ' οὖν φανερόν, ὅτι ἔστι μὲν ὡς τὰ
^wκινουῦντα τῶν κινητῶν ἄπτοιτ' ἄν, ἔστι δ' ὡς οὗ. Ἄλλ' ὁ
 διορισμὸς τοῦ ἄπτεσθαι καθόλου μὲν ὁ τῶν θέσιν ἐχόντων
 καὶ τοῦ μὲν κινητικοῦ τοῦ δὲ κινητοῦ, πρὸς ἀλληλα δὲ ^xκινη-
 τικοῦ καὶ κινητοῦ, ἐν οἷς ὑπάρχει τὸ ποιεῖν καὶ ^yτὸ πάσχειν.

10 Ἐστὶ μὲν οὖν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸ ἀπτόμενον ἀπτομένου
 ἀπτόμενον· καὶ γὰρ κινεῖ κινούμενα πάντα σχεδὸν τὰ ἐμπο-
 δῶν, ὅσοις ἀνάγκη καὶ φαίνεται τὸ ἀπτόμενον ἄπτεσθαι
 ἀπτομένου· ^zἔστι δ' ὡς ἐνίοτέ φαμεν τὸ κινεῖν ἄπτεσθαι
^aμόνου τοῦ κινουμένου, τὸ δ' ἀπτόμενον μὴ ἄπτεσθαι ἀπτο-
 μένον· ἀλλὰ διὰ τὸ κινεῖν κινούμενα τὰ ^bὁμογενῆ, ἀνάγκη
 11 ^cδοκεῖ εἶναι ἀπτομένου ἄπτεσθαι. Ὡστε εἴ τι κινεῖ ἀκίνη-
 τον ὄν, ^dἐκεῖνο μὲν ^eἄν ἄπτοιτο τοῦ κινητοῦ, ^fἐκείνου δὲ
 οὐδέν· φαμὲν γὰρ ἐνίοτε τὸν λυποῦντα ἄπτεσθαι ἡμῶν, ἀλλ'
 οὐκ αὐτοὶ ἐκείνου. Περὶ μὲν οὖν ἀφῆς τῆς ἐν τοῖς φυσικοῖς
 διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον.

7 Περὶ δὲ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν λεκτέον ἐφεξῆς. Παρει-
 λήφαμεν δὲ παρὰ τῶν ^gπρότερον ^hὑπεναντίους ἀλλήλοις
 λόγους. Οἱ μὲν γὰρ πλείστοι τοῦτό γε ὁμοιοητικῶς λέ-
 γουσιν, ὡς τὸ μὲν ὁμοιον ὑπὸ τοῦ ὁμοίου πᾶν ἀπαθές ἐστι
 διὰ τὸ μηδὲν μᾶλλον ποιητικὸν ἢ παθητικὸν εἶναι θάτερον
 θατέρου (πάντα γὰρ ὁμοίως ⁱὑπάρχειν ταυτὰ τοῖς ὁμοίοις),
 τὰ δ' ἀνόμοια καὶ ^kτὰ διάφορα ποιεῖν καὶ πάσχειν ^lεἰς ἄλ-
 2 ληλα ^mπέφυκεν. Καὶ γὰρ ὅταν τὸ ἔλαττον πῦρ ὑπὸ τοῦ
 πλείονος φθειρήται, διὰ τὴν ἐναντίωσιν ⁿτοῦτό φασι πά-
 σχειν· ἐναντίον γὰρ ^oεἶναι τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ. Δημόκριτος
 δὲ παρὰ τοὺς ἄλλους ἰδίως ἔλεξε μόνος· φησὶ γὰρ ^pτὸ αὐτὸ
^qκαὶ ὁμοιον εἶναι τό τε ποιεῖν καὶ τὸ πάσχον· οὐ γὰρ
^rἐγχωρεῖν τὰ ἕτερα καὶ διαφέροντα πάσχειν ὑπ' ἀλλήλων,

^w κινητικὰ H, ἀκίνητα F, incerto E. ^x κινητοῦ καὶ κινητικοῦ E. ^y τὸ
 post καὶ om. E.L. ^z ἔστι—ἀπτεσθαι ἀπτομένου om. F. ^a μόνον E.L.
^b ὁμοιογενῆ E.H. ^c δοκεῖν E.F.H.L. ^d κείνο E. ^e ἄν om. H.
^f κείνου E. ^g προτέρων F.H. ^h ὑπεναντίους L. ⁱ ὑπάρχει F.H. ^k τὰ
 om. F. ^l εἰς om. E.H. ^m πεφυκέναι E.H. ⁿ πάσχειν τοῦτό φασιν E.
^o τὸ πολὺ εἶναι L. ^p ταυτὸ L. ^q καὶ om. E. ^r ἐγχωρεῖ E.

ἀλλὰ κὰν ἕτερα ὄντα ποιῆ^s τι^t εἰς ἄλληλα, οὐχ ἦ ἕτερα
ἀλλ' ἦ ταυτόν τι ὑπάρχει, ταύτη τοῦτο συμβαίνειν^v αὐτοῖς.
Τὰ μὲν οὖν λεγόμενα^w ταῦτ' ἐστίν, εἰκάσι δὲ οἱ τοῦτον τὸν³
τρόπον λέγοντες ὑπεναντία φαίνεσθαι λέγειν. Αἴτιον δὲ
τῆς ἐναντιολογίας ὅτι δέον ὅλον τι θεωρῆσαι μέρος τι τυγ-
χάνουσι λέγοντες^x ἐκάτεροι· τό τε γὰρ ὅμοιον^y καὶ τὸ
πάντη πάντως ἀδιάφορον εὐλογον μὴ πάσχειν ὑπὸ τοῦ ὁμοίου
μηθέν· τί^z γὰρ μᾶλλον^a θάτερον ἔσται ποιητικὸν ἢ θάτε-
ρον; εἴτε ὑπὸ τοῦ ὁμοίου^b τι πάσχειν δυνατόν, καὶ αὐτὸ ὑφ'^c
αὐτοῦ. Καίτοι^d τούτων^e οὕτως ἐχόντων οὐδὲν ἂν εἴη οὔτε⁴
ἄφθαρτον οὔτε ἀκίνητον, εἴπερ τὸ ὅμοιον ἦ ὅμοιον ποιη-
τικόν. Αὐτὸ γὰρ^f αὐτὸ κινήσει πᾶν, τό τε παντελῶς
ἕτερον καὶ τὸ⁵ ἡθημαῖ ταυτόν ὡσαύτως. Οὐδὲν γὰρ ἂν⁵
πάθοι λευκότης ὑπὸ γραμμῆς ἢ γραμμὴ ὑπὸ λευκότητος,
πλὴν εἰ^h μή που κατὰ συμβεβηκός, οἷον εἰ συμβέβηκε λευκὴν
ἢⁱ μέλαιναν εἶναι τὴν γραμμὴν· οὐκ ἐξίστησι γὰρ^k ἄλληλα
τῆς φύσεως ὅσα μήτ' ἐναντία μήτ' ἐξ ἐναντίων ἐστίν. Ἄλλ'⁶
ἐπεὶ οὐ τὸ τυχόν^m πέφυκε πάσχειν καὶ ποιεῖν, ἀλλ' ὅσαⁿ ἢ
ἐναντία^o ἐστὶν ἢ ἐναντίωσιν ἔχει, ἀνάγκη^p καὶ τὸ ποιοῦν
καὶ τὸ πάσχον τῷ γένει μὲν ὅμοιον εἶναι καὶ ταυτό, τῷ δ'
εἶδει ἀνόμοιον καὶ ἐναντίον·^q πέφυκε γὰρ σῶμα μὲν ὑπὸ
σώματος, χυμὸς δ' ὑπὸ χυμοῦ, χρῶμα δ' ὑπὸ χρώματος πά-
σχειν, ὅλως δὲ τὸ^r ὁμογενὲς ὑπὸ τοῦ^s ὁμοιογενούς. Τούτου
δ' αἴτιον ὅτι τὰναντία ἐν^t ταύτῳ γένει πάντα. Ποιεῖ δὲ καὶ⁷
πάσχει τὰναντία ὑπ' ἀλλήλων. Ὡστ' ἀνάγκη πῶς μὲν εἶναι
ταῦτὰ τό τε ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον, πῶς δ' ἕτερα καὶ ἀνό-
μοια ἀλλήλοις. Ἐπεὶ δὲ^v καὶ τὸ πάσχον καὶ τὸ ποιοῦν τῷ

^s τι om. L. ^t εἰς om. E.H. ^v αὐτοῖς] ἀλλήλοις H. ^w τοιαῦτα L.
^x ἀμφότεροι F. ^y καὶ τὸ] τὸ καὶ τὸ E. ante duas deletas. ^z γὰρ
om. E. ^a ἔσται θάτερον E.L. ^b πάσχειν τι F.H. ^c ἐαυτοῦ F.
^d τούτων] τῶν E. ^e οὕτως ἐχόντων] ὄντων οὕτως F.H., οὕτως E.
^f ἐαυτὸ F.H. ^g ἡθημαῖς F. ^h μή που om. E. ⁱ μέλαινα F. ^k ἄλ-
ληλα] ἐαυτὰ F.H. ^l ἐπειδὴ F. ^m πέφυκε] γρ. ἔοικεν E. ⁿ ἢ ἐναν-
τία ἐστὶν post ἔχει E. ^o ἐστὶν om. L. ^p καὶ post ἀνάγκη om. E.L.
^q πέφυκε μὲν γὰρ E. ^r ὁμοιογενὲς H. ^s ὁμοιογενούς E.H. ^t τῷ αὐτῷ
F.H.L. ^v καὶ post δὲ om. E.L.

μὲν γένοι ταῦτᾶ ^ω καὶ ὁμοια τῷ δ' εἶδει ἀνόμοια, τοιαῦτα
 δὲ τάναντία, φανερόν ^χ ὅτι παθητικὰ καὶ ποιητικὰ ἀλλήλων
 ἐστὶ τὰ τ' ἐναντία καὶ τὰ μεταξύ· καὶ γὰρ ὅλως φθορὰ
 8 καὶ γένεσις ἐν τούτοις. Διὸ καὶ εὐλογον ἤδη τό τε πῦρ θερ-
 μαίνειν καὶ τὸ ψυχρὸν ψύχειν, καὶ ὅλως ^υ τὸ ποιητικὸν ὁμοι-
 οῦν ^z ἑαυτῷ τὸ πάσχον· τό τε γὰρ ποιοῦν καὶ τὸ πάσχον
 ἐναντία ἐστὶ, καὶ ^a ἡ γένεσις εἰς τὸναντίον. Ὡστ' ἀνάγκη
 τὸ πάσχον εἰς τὸ ποιοῦν μεταβάλλειν· οὕτω γὰρ ^b ἔσται εἰς
 τὸναντίον ἡ γένεσις. Καὶ κατὰ λόγον ^c δὴ τὸ μὴ ταῦτᾶ λέ-
 9 γοντας ἀμφοτέρους ^d ὁμῶς ἄπτεσθαι τῆς φύσεως. Λέγομεν
 γὰρ πάσχειν ^e ὅτε μὲν τὸ ὑποκείμενον, ^f οἶον ὑγιάζεσθαι τὸν
 ἄνθρωπον καὶ θερμαίνεσθαι ^ς καὶ ψύχεσθαι καὶ τᾶλλα τὸν
 αὐτὸν τρόπον, ὅτε δὲ θερμαίνεσθαι μὲν τὸ ψυχρὸν, ὑγιά-
 ζεσθαι δὲ τὸ κάμνον· ἀμφότερα δ' ἐστὶν ἀληθῆ. Τὸν αὐτὸν
 δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τοῦ ποιοῦντος· ὅτε μὲν γὰρ ^h τὸν ἄνθρω-
 πὸν φαμεν θερμαίνειν, ὅτε δὲ τὸ θερμόν· ἔστι μὲν γὰρ ὡς
 10 ⁱ ἡ ὕλη πάσχει, ἔστι δ' ὡς ^k τὸναντίον. Οἱ μὲν οὖν εἰς
 ἐκείνο βλέψαντες ταῦτόν ^l τι δεῖν ᾤήθησαν τὸ ποιοῦν ἔχειν
 καὶ τὸ πάσχον, οἱ δ' εἰς ^m θάτερα τὸναντίον. Τὸν ⁿ αὐτὸν
 δὲ λόγον ὑποληπτέον εἶναι περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν
 ὄνπερ καὶ περὶ τοῦ ^o κινεῖν καὶ κινεῖσθαι. Διχῶς γὰρ λέ-
 γεται καὶ τὸ κινῶν· ἐν ^φ τε γὰρ ^p ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως,
 δοκεῖ τοῦτο κινεῖν (^q ἡ γὰρ ἀρχὴ πρώτη τῶν αἰτίων), καὶ
 πάλιν τὸ ἔσχατον πρὸς τὸ κινούμενον καὶ τὴν γένεσιν.
 11 ^r Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τοῦ ποιοῦντος· καὶ γὰρ τὸν ἰατρόν
 φαμεν ὑγιάζειν καὶ τὸν οἶνον. Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ^s κινῶν
 οὐδὲν κωλύει ἐν ^t μὲν κινήσει ἀκίνητον εἶναι· ἐπ' ἐνίων δὲ καὶ
 12 ἀναγκαῖον τὸ δ' ἔσχατον αἰεὶ κινεῖν κινούμενον. Ἐπὶ δὲ

^ω καὶ τὰ ὁμοια L. ^χ ὅτι τὰ π. E. ^υ τὸ π.] τι π. E. ^z αὐτῷ E.
^a ἡ om. E. ^b ἔσται post γένεσις F. ^c δὲ E. ^d ὁμοίως E.H.L.
^e τοτέ E. ^f οἶον τὸ ὑγ. L. ^ς καὶ ψύχεσθαι] τὸν λίθον H. ^h τὸν
 om. F. ⁱ ἡ om. E. ^k τὸ ἐναντίον F.H.L. ^l τι om. F.H. ^m θά-
 τερον F. ⁿ αὐτὸν τρόπον ὑπ. F. ^o κινεῖσθαι καὶ κινεῖν F.H. ^p ἡ om. E.
^q ἡ γὰρ om. E. ^r καὶ ante περὶ om. F. ^s κινῶν om. E. ^t μὲν
 τῆ κ. F.

ποιήσεως τὸ μὲν πρῶτον ἀπαθές, τὸ δ' ἔσχατον καὶ αὐτὸ πάσχον· ὅσα γὰρ μὴ ^v ἔχει τὴν αὐτὴν ὕλην, ποιεῖ ἀπαθῆ ὄντα, οἷον ἡ ἰατρικὴ· ^w αὐτὴ γὰρ ποιούσα ὑγίειαν οὐδὲν πάσχει ὑπὸ τοῦ ὑγιαζομένου. Τὸ δὲ ^x σιτίον ποιοῦν καὶ αὐτὸ πάσχει ^y τι· ἢ γὰρ θερμαίνεται ^z ἢ ψύχεται ἢ ἄλλο τί πάσχει ἅμα ποιοῦν. ^v Ἔστι δὲ ἡ μὲν ἰατρικὴ ὡς ἀρχή, τὸ δὲ ^a σιτίον τὸ ἔσχατον καὶ ἀπτόμενον. ^v Ὅσα μὲν οὖν μὴ ἐν ¹³ ὕλῃ ἔχει τὴν μορφήν, ταῦτα ^b μὲν ἀπαθῆ τῶν ποιητικῶν, ὅσα δ' ἐν ὕλῃ, παθητικά. Τὴν μὲν γὰρ ὕλην λέγομεν ὁμοίως ^c ὡς εἰπεῖν τὴν αὐτὴν εἶναι τῶν ἀντικειμένων ^d ὅποτερονοῦν, ὥσπερ γένος ὄν, τὸ δὲ δυνάμενον θερμὸν εἶναι παρόντος τοῦ ^e θερμαντικοῦ καὶ πλησιάζοντος ἀνάγκη θερμαίνεσθαι· διὸ καθάπερ εἴρηται, τὰ μὲν τῶν ποιητικῶν ἀπαθῆ τὰ δὲ παθητικά. Καὶ ὥσπερ ἐπὶ κινήσεως, τὸν αὐτὸν ^f ἔχει τρόπον καὶ ¹⁴ ἐπὶ τῶν ποιητικῶν· ἐκεῖ τε γὰρ τὸ ^g πρῶτως κινοῦν ἀκίνητον, καὶ ἐπὶ τῶν ποιητικῶν τὸ ^h πρῶτον ποιοῦν ἀπαθές. ^v Ἔστι δὲ ⁱ τὸ ποιητικὸν αἴτιον ὡς ὅθεν ἡ ἀρχὴ τῆς κινήσεως. Τὸ δ' οὐ ἔνεκα, οὐ ποιητικόν. Διὸ ^k ἡ ὑγίεια οὐ ποιητικόν, εἰ ¹⁵ μὴ κατὰ μεταφοράν· καὶ γὰρ τοῦ μὲν ποιούντος ^l ὅταν ὑπάρχη, γίνεταί τι τὸ πάσχον, τῶν δ' ἔξεων παρουσῶν οὐκέτι γίνεται, ἀλλ' ἔστιν ^m ἤδη· τὰ δ' εἶδη καὶ ⁿ τὰ τέλη ἔξεις τινές, ἢ δ' ὕλη ἢ ὀὕλη παθητικόν. Τὸ μὲν οὖν πῦρ ἔχει ¹⁶ ἐν ὕλῃ τὸ θερμόν· εἰ δέ τι ^p εἶη θερμὸν χωριστόν, τοῦτο οὐθὲν ^q ἂν πάσχοι. Τοῦτο μὲν οὖν ἴσως ἀδύνατον εἶναι χωριστόν· εἰ δ' ^r ἔστιν ἕνια τοιαῦτα, ἐπ' ἐκείνων ἂν εἶη τὸ λεγόμενον ἀληθές. Τί μὲν οὖν τὸ ποιεῖν ^s καὶ πάσχειν ἐστὶ καὶ τίσιν ὑπάρχει καὶ διὰ τί καὶ πῶς, διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον.

^v ἔχει] πάσχει E. ^w αὐτὴ H.L. ^x σιτίον τὸ π. F.H. ^y τι om. F. ^z ἢ ψύχεται om. E. ^a σιτίον ὡς ἔσχ. L, σιτίον τὸ ὡς ἔσχ. H, ἔσχ. τὸ σιτίον F. ^b μὲν οὖν ἀπαθῆ E. ^c τὴν αὐτὴν ὡς εἰπεῖν F. ^d ὅποτερονοῦν E, ὅποτερονοῦν H. ^e θερμαντικοῦ] θερμοῦ H. ^f τρόπον ἔχει F. ^g πρῶτον H. ^h πρῶτως F.L. ⁱ τὸ μὲν π. L. ^k ἢ om. F. ^l ὅταν γὰρ ὑπάρχη E. ^m ἤδη] εἶδη E. ⁿ τὰ om. F. ^o ὕλη τὸ παθ. L. ^p χωριστόν θερμὸν εἶη F, εἶη χ. θερμὸν H. ^q ἂν om. F. ^r ἔστιν om. H. ^s καὶ τὸ π. H.

αἰτίας ἀπεφάναντο περὶ τῆς ἀληθείας· [†] ἐπεὶ δὲ ἐπὶ ^ν μὲν τῶν λόγων δοκεῖ ταῦτα συμβαίνειν, ἐπὶ δὲ τῶνπραγμάτων μανίᾳ παραπλήσιον ^ω εἶναι τὸ δοξάζειν οὕτως· οὐδένα γὰρ τῶν μαινομένων ἐξεστάναι τοσοῦτον ὥστε τὸ πῦρ ^χ ἐν εἶναι δοκεῖν καὶ τὸν κρύσταλλον, ἀλλὰ μόνον τὰ καλὰ καὶ τὰ φαινόμενα ^γ διὰ συνήθειαν, ταῦτ' ἐνίοις διὰ ^z τὴν μανίαν οὐθὲν δοκεῖ διαφέρειν. Λεύκιππος δ' ^α ἔχειν φήθη λόγους οἳ τινες ⁷ πρὸς τὴν αἴσθησιν ὁμολογούμενα λέγοντες οὐκ ἀναιρήσουσιν οὔτε γένεσιν οὔτε φθορὰν οὔτε κίνησιν καὶ τὸ πλῆθος τῶν ὄντων. Ὁμολογήσας δὲ ταῦτα μὲν τοῖς φαινομένοις, τοῖς δὲ τὸ ἐν κατασκευάζουσιν ὡς ^b οὔτε ἂν κίνησιν οὔσαν ἄνευ κενοῦ ^c τό τε κενὸν μὴ ὄν, καὶ τοῦ ὄντος οὐθὲν μὴ ὄν φησιν εἶναι. Τὸ ^d γὰρ κυρίως ^e ὄν ^f παμπληθὲς ὄν· ἀλλ' εἶναι ^ε τὸ ⁸ τοιοῦτον οὐχ ἔν, ἀλλ' ἄπειρα τὸ πλῆθος ^h καὶ ἀόρατα διὰ σμικρότητα τῶν ὄγκων. Ταῦτα δ' ἐν τῷ κενῷ φέρεσθαι (κενὸν γὰρ εἶναι), καὶ συνιστάμενα μὲν γένεσιν ποιεῖν, διαλυόμενα δὲ φθοράν. Ποιεῖν δὲ καὶ πάσχειν ^η ⁱ τυγχάνουσιν ἀπτόμενα· ταύτῃ γὰρ οὐχ ἔν εἶναι. ^k Καὶ συντιθέμενα δὲ ⁹ καὶ περιπλεκόμενα γεννᾶν· ἐκ δὲ τοῦ κατ' ἀλήθειαν ἐνὸς οὐκ ἂν γενέσθαι πλῆθος, οὐδ' ἐκ τῶν ἀληθῶς πολλῶν ἔν, ἀλλ' εἶναι τοῦτ' ἀδύνατον, ἀλλ' ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς καὶ τῶν ἄλλων τινὲς φασὶ πάσχειν ^l διὰ πόρων, οὕτω πᾶσαν ἀλλοίωσιν καὶ πᾶν τὸ πάσχειν τοῦτον γίνεσθαι τὸν τρόπον, διὰ τοῦ κενοῦ γινομένης τῆς διαλύσεως καὶ τῆς φθορᾶς, ὁμοίως δὲ καὶ τῆς αὐξήσεως, ^m ὑπεισδυομένων ⁿ στερεῶν. Σχεδὸν δὲ καὶ ¹⁰ Ἐμπεδοκλεῖ ἀναγκαῖον λέγειν, ὥσπερ καὶ Λεύκιππος ^ο φησιν· εἶναι γὰρ ἅττα ^p στερεά, ἀδιαίρετα δέ, εἰ μὴ πάντῃ ^q πόροι συνεχεῖς εἰσίν. Τοῦτο δ' ἀδύνατον· οὐθὲν γὰρ

[†] ἐπεὶ] ἔτι E.F.H.L. ^ν τῶν λόγων μὲν E. ^ω εἶναι] ἔστι F.H.
^χ ἐν om. E. ^γ διὰ τὴν σ. F. ^z τὴν om. F. ^α φήθη ἔχειν F. ^b οὐκ E.
^c τό τε] ποιεῖν E. ^d γὰρ om. E. ^e ὄν] ἐν E. ^f παμπληθὲς E.F,
πᾶν πλήρες H. ^ε τὸ om. H. ^h καὶ ἀόρατα—ὄγκων rc. in litura E. καὶ
ἀόρατα post ὄγκων L. ⁱ τυγχάνει F. ^k καὶ ante συντ. om. L. ^l διὰ
τῶν π. F.H. ^m εἰσδυομένων E, ὑποδυομένων F. ⁿ ἐτέρων E.H.L.
^ο φασιν F. ^p στερεὰ καὶ ἀδ. E. ^q πόροις L.

¹ ἔσται ² ἕτερον στερεὸν παρὰ τοὺς πόρους, ἀλλὰ πᾶν κενόν.
³ Ἀνάγκη ἄρα τὰ μὲν ἀπτόμενα εἶναι ἀδιαίρετα, τὰ δὲ μεταξὺ
 αὐτῶν κενά, οὓς ἐκεῖνος λέγει πόρους. Οὕτως δὲ καὶ Λεύ-
 11 κίππος λέγει περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν. Οἱ μὲν οὖν
 τρόποι καθ' οὓς τὰ μὲν ποιεῖ τὰ δὲ πάσχει, σχεδὸν οὗτοι
 λέγονται· καὶ περὶ μὲν τούτων, καὶ πῶς λέγουσι, δῆλον, καὶ
 πρὸς τὰς αὐτῶν θέσεις αἷς χρῶνται σχεδὸν ὁμολογουμένως
 φαίνεται συμβαῖνον. Τοῖς δ' ἄλλοις ἦττον, ⁴ οἷον ⁵ Ἐμπε-
 δοκλεῖ τίνα τρόπον ἔσται ⁶ γένεσις καὶ φθορὰ καὶ ἀλλοιώ-
 12 σις, οὐ δῆλον. Τοῖς μὲν γὰρ ἔστιν ἀδιαίρετα ⁷ τὰ πρῶτα
 τῶν σωμάτων, σχήματι διαφέροντα μόνον, ἐξ ὧν πρῶτων
 σύγκειται καὶ εἰς ἃ ἔσχατα ⁸ διαλύεται· Ἐμπεδοκλεῖ δὲ τὰ
 μὲν ἄλλα φανερόν ὅτι μέχρι τῶν στοιχείων ἔχει τὴν γένεσιν
 καὶ τὴν φθοράν, αὐτῶν δὲ τούτων πῶς γίνεται καὶ φθίρεται
 τὸ σωρευόμενον μέγεθος, οὔτε δῆλον ⁹ οὔτε ἐνδέχεται λέγειν
 αὐτῷ μὴ λέγοντι καὶ τοῦ πυρὸς εἶναι στοιχείον, ὁμοίως δὲ
 καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, ὥσπερ ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραφε
 Πλάτων· τοσοῦτον γὰρ διαφέρει τοῦ μὴ τὸν αὐτὸν τρόπον
 Λευκίππῳ λέγειν, ὅτι ὁ μὲν στερεὰ ὁ δ' ἐπίπεδα λέγει τὰ
 ἀδιαίρετα, καὶ ὁ μὲν ἀπίροις ὠρίσθαι σχήμασι τῶν ἀδιαιρέ-
 των στερεῶν ἕκαστον, ὁ δὲ ὠρισμένοις, ἐπεὶ ἀδιαίρετά γε ἀμ-
 13 φότεροι λέγουσι καὶ ὠρισμένα σχήμασιν. Ἐκ δὲ τούτων
 αἱ γενέσεις καὶ ¹⁰ αἱ διακρίσεις Λευκίππῳ μὲν δύο τρόποι ¹¹ ἂν
 εἶεν, διὰ τε τοῦ κενοῦ καὶ διὰ τῆς ἀφῆς (ταύτη γὰρ ¹² διαιρε-
 τὸν ἕκαστον), ¹³ Πλάτωνι δὲ κατὰ τὴν ἀφήν μόνον· κενὸν γὰρ
 14 οὐκ εἶναι φησιν. Καὶ περὶ μὲν τῶν ἀδιαιρέτων ἐπιπέδων εἰ-
 ρήκαμεν ἐν τοῖς πρότερον λόγοις· περὶ δὲ τῶν ἀδιαιρέτων
 στερεῶν τὸ μὲν ἐπὶ ¹⁴ πλείον ¹⁵ θεωρῆσαι τὸ συμβαῖνον ἀφείσθω
¹⁶ τὸ ἴν, ὡς δὲ μικρὸν παρεκβάσιν ¹⁷ εἰπεῖν, ἀναγκαῖον ἀπαθές
 τε ἕκαστον λέγειν τῶν ἀδιαιρέτων (οὐ γὰρ οἷόν τε πάσχειν

¹ ἔσται om. F. ² ἕτερον om. E.L. ⁴ οἷον—μὲν γὰρ margo F.
⁵ ἐμπεδοκλεῖ ἢ εἰ τίνα H. ⁶ γένεσις καὶ om. E.L. ⁷ τὰ om. E.
⁸ διαλύονται E. ⁹ οὔτε ἐνδ.] οὐκ ἐνδ. L. ¹⁰ αἱ ante διακρ. om. F.
¹¹ εἶεν ἂν F. ¹² ἀδιαιρέτων H. ¹³ πλάτων H. ¹⁴ πλείον H. ¹⁵ θεω-
 ρεῖσθαι F. ¹⁶ τὰ H. ¹⁷ εἰπεῖν] ἐπεὶ E.

ἀλλ' ἢ διὰ τοῦ κενού) καὶ μηθενὸς ποιητικὸν πάθους· οὔτε γὰρ ⁱ ψυχρὸν οὔτε σκληρὸν ^k οἶόν τ' εἶναι. Καίτοι ^l τοῦτό ¹⁵ γε ἄτοπον, τὸ μόνον ἀποδοῦναι τῷ περιφερεῖ σχήματι τὸ θερμόν· ἀνάγκη γὰρ καὶ τούναντίον τὸ ψυχρὸν ἄλλῳ τινὶ προσήκειν τῶν σχημάτων. Ἐτοπὸν δὲ κἂν εἰ ταῦτα μὲν ^m ὑπάρχει, λέγω δὲ θερμότης καὶ ψυχρότης, βαρύτης δὲ καὶ ⁿ κουφότης καὶ σκληρότης καὶ μαλακότης μὴ ^o ὑπάρξει· καίτοι βαρύτερόν γε κατὰ τὴν ὑπεροχὴν φησιν εἶναι Δημόκριτος ἕκαστον τῶν ἀδιαίρετων, ὥστε δῆλον ὅτι καὶ θερμότερον. Τοιαῦτα δ' ὄντα μὴ πάσχειν ὑπ' ἀλλήλων ἀδύνατον, οἶον ¹⁶ ὑπὸ τοῦ πολὺ ὑπερβάλλοντος θερμοῦ τὸ ἡρέμα ^p θερμόν. Ἄλλὰ μὴν εἰ σκληρόν, καὶ μαλακόν. Τὸ δὲ μαλακὸν ^q ἤδη τῷ πάσχειν τι λέγεται· τὸ ^r γὰρ ὑπεικτικὸν μαλακόν. Ἄλλὰ μὴν ἄτοπον καὶ εἰ μηθέν ὑπάρχει ἄλλ' ^s ἢ μόνον σχῆμα· καὶ εἰ ὑπάρχει, ἐν δὲ μόνον, οἶον τὸ μὲν ^t ψυχρὸν τὸ δὲ θερμόν· οὐδὲ γὰρ ἂν μία τις εἴη ^v ἢ φύσις αὐτῶν. Ὁμοίως δὲ ἀδύνα- ¹⁷ τον καὶ ^w εἰ πλείω τῷ ἐνὶ ἀδιαίρετον γὰρ ὄν ἐν τῷ αὐτῷ ἔξει τὰ πάθη, ὥστε καὶ ἐὰν πάσχη ^x εἴπερ ψύχεται, ταῦτῳ ὕτοι καὶ ἄλλο ^z τι ποιήσει ἢ πείσεται. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων παθημάτων· τοῦτο γὰρ καὶ τοῖς ^a στερεὰ καὶ τοῖς ἐπίπεδα λέγουσιν ἀδιαίρετα συμβαίνει τὸν αὐτὸν τρόπον· οὔτε γὰρ μανότερα οὔτε πυκνότερα οἶόν τε ^b γίνεσθαι κενού μὴ ὄντος ἐν τοῖς ἀδιαίρετοις. Ἐτι δ' ἄτοπον καὶ ¹⁸ τὸ μικρὰ μὲν ἀδιαίρετα εἶναι, μεγάλα δὲ μὴ· νῦν μὲν γὰρ εὐλόγως τὰ ^c μείζω θραύεται ^d μᾶλλον τῶν μικρῶν· τὰ μὲν γὰρ διαλύεται ^e ῥαδίως, οἶον τὰ μεγάλα· ^f προσκόπτει γὰρ πολλοῖς· ^g τὸ δὲ ἀδιαίρετόν ὅλως διὰ τί μᾶλλον ὑπάρχει τῶν μεγάλων τοῖς μικροῖς; Ἐτι δὲ πότερον μία πάντων ^h ἢ ¹⁹

ⁱ σκληρὸν οὔτε ψυχρὸν F.H. ^k οἶόν τ' δει F. ^l γε τοῦτο F. ^m ὑπάρχει F.H.L. ⁿ σκληρότης καὶ κουφότης F. ^o ὑπάρξει L. ^p θερμόν] ψυχρὸν E.H.L. ^q ἤδη om. E.L. ^r γὰρ] δ' F. ^s ἢ om. E. ^t ψυχρὸν] σκληρὸν E.H.L. ^v ἢ om. E.L. ^w εἰ om. F. ^x ἢπερ ψύχεται H, ἢ περιψύχεται F. ^y τοι] τι E.H.L. ^z τι om. E.H. ^a στ.] ἔτερα E. ^b γενέσθαι F. ^c μεγάλα E. ^d μᾶλλον om. F. ^e ῥαδίως τῶν μικρῶν οἶον F. ^f προσκόπτει F. ^g τὰ δὲ ἀδιαίρετα L. ^h ἢ om. E.

φύσις ⁱ ἐκείνων τῶν στερεῶν, ἢ διαφέρει θάτερα τῶν ἐτέρων, ὥσπερ ἂν εἰ τὰ μὲν εἴη πύρινα, τὰ δὲ γήϊνα τὸν ὄγκον; Εἰ μὲν γὰρ μία φύσις ^k ἐστὶν ἀπάντων, τί τὸ χωρίσαν; ἢ διὰ τί οὐ γίγνεται ἀψάμενα ἔν, ὥσπερ ὕδωρ ὕδατος ὅταν θίγη; Οὐδὲν γὰρ διαφέρει τὸ ὕστερον τοῦ ^lπρωτέρου. Εἰ δ' ἕτερα,
²⁰ ποῖα ^m ταῦτα; Καὶ δῆλον ὡς ⁿ ταῦτα θετέον ἀρχὰς καὶ αἰτίας τῶν συμβαινόντων μᾶλλον ἢ τὰ σχήματα. ^o Ἐπι δὲ διαφέροντα τὴν φύσιν, καὶ ^p ποιῆ καὶ πάσχη θιγγάνοντα ἀλλήλων. ^q Ἐπι ^r δὲ τί τὸ κινουῦν; Εἰ μὲν γὰρ ἕτερον, ^s παθητικόν· εἰ δ' αὐτὸ αὐτὸ ἕκαστον, ἢ διαιρετὸν ἔσται, ^t κατ' ἄλλο μὲν κινουῦν κατ' ἄλλο δὲ κινούμενον, ἢ κατὰ ταῦτὸ τὰναντία ὑπάρξει, καὶ ἡ ὕλη οὐ μόνον ἀριθμῶ ἔσται μία ἀλλὰ καὶ
²¹ δυνάμει. ^v Ὅσοι μὲν οὖν διὰ τῆς τῶν πόρων κινήσεώς φασὶ τὰ πάθη συμβαίνειν, εἰ μὲν ^w καὶ πεπληρωμένων τῶν πόρων, περιέργον οἱ πόροι· εἰ γὰρ ταύτη ^x τι πάσχει ^y τὸ πᾶν, καὶ μὴ πόρους ἔχον ἀλλ' αὐτὸ συνεχές ὂν πάσχοι τὸν αὐτὸν τρόπον.
²² Ἐπι δὲ πῶς ἐνδέχεται ^z περὶ τοῦ διοράν συμβαίνειν ὡς λέγουσιν; Οὔτε γὰρ κατὰ τὰς ἀφὰς ἐνδέχεται ^a διεῖναι διὰ τῶν διαφανῶν, οὔτε διὰ τῶν πόρων, εἰ πλήρης ἕκαστος· τί γὰρ διοίσει τοῦ μὴ ^b ἔχειν πόρους; Πᾶν γὰρ ὁμοίως ^c ἔσται πλήρες. Ἀλλὰ μὴν εἰ ^d καὶ κενὰ μὲν ταῦτα, ἀνάγκη δὲ σώματα
²³ ἐν αὐτοῖς ἔχειν, ταῦτὸ συμβήσεται πάλιν. Εἰ δὲ τηλικαῦτα τὸ μέγεθος ὥστε μὴ δέχεσθαι σῶμα μηδέν, γελοῖον τὸ μικρὸν μὲν οἶεσθαι κενὸν εἶναι, ^e μέγα δὲ μὴ μῆδ' ὀπηλικονοῦν, ἢ τὸ κενὸν ἄλλο τι οἶεσθαι λέγειν πλὴν χώραν σώματος, ὥστε
²⁴ δῆλον ὅτι παντὶ σώματι τὸν ὄγκον ^f ἴσον ἔσται κενόν. Ὅλωσ δὲ τὸ πόρους ποιεῖν περιέργον· εἰ μὲν γὰρ μηδέν ^g ποιεῖ κατὰ τὴν ἀφήν, οὐδὲ διὰ τῶν πόρων ποιήσει διόν· εἰ ^h δὲ τῷ ἄπτεσθαι, καὶ μὴ πόρων ὄντων τὰ μὲν πείσεται τὰ δὲ ποιήσει

ⁱ τῶν στερεῶν ἐκείνων L. ^k ἐστὶν om. E L. ^l πρότερον E.L.
^m ταύτας E. ⁿ τοιαῦτα F. ^o ποιῶ καὶ πάσχοι E.H. ^p δὲ τί om.
pr. E. ^q παθητικά E.H.L. ^r κατ' αὐτὸ E. ^s καὶ om. L. ^t τι post
πάσχει F.H. om. L. ^v τὸ om. L. ^w περὶ—ἐνδέχεται margo F.
^x διεῖναι E. ^y πόρους ἔχειν F.H. ^z ἐστὶν E. ^a καὶ om. E. ^b μέγα
ante κενὸν F. ^c ἔσται κενὸν ἴσον H. ^d ποιεῖ—πόρων om. pr. E.
^e δὲ καὶ τῷ E.

τῶν πρὸς ἄλληλα τοῦτον τὸν τρόπον πεφυκότων. Ὅτι μὲν οὖν οὕτως λέγειν τοὺς πόρους ὡς τινες ὑπολαμβάνουσιν, ἢ ψεῦδος ἢ μάταιον, φανερὸν ἐκ τούτων ἔστιν· διαιρετῶν δ' ἔσονται πάντῃ τῶν σωμάτων πόρους ποιεῖν γελοῖον· ἢ γὰρ διαιρετά, δύναται χωρίζεσθαι.

Τίνα δὲ τρόπον ὑπάρχει ἡ τοῖς οὔσι γεννᾶν καὶ ποιεῖν καὶ 9
 πάσχειν, λέγωμεν λαβόντες ἀρχὴν τὴν ἰπολλάκισ εἰρημένην.
 Εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ μὲν δυνάμει τὸ δ' ἐντελεχείᾳ τοιοῦτον, κπέ-
 φυκεν οὐ τῇ μὲν τῇ δ' οὐ πάσχειν, ἀλλὰ πάντῃ καθ' ὅσον
 ἐστὶ τοιοῦτον, ἦπτον δὲ καὶ μᾶλλον ἢ τοιοῦτον μᾶλλον ἐστὶ
 καὶ ἦπτον· καὶ ταύτῃ πόρους ἂν τις ἰλέγοι ἢ μᾶλλον, καθά-
 περ ἐν τοῖς μεταλλευομένοις διατείνουσι τοῦ παθητικοῦ φλέ-
 βες συνεχεῖς. Συμφυῆς μὲν οὖν ἕκαστος καὶ ἐν ὄν ἀπαθές. 2
 Ὅμοίως δὲ καὶ μὴ θιγγάνοντα μῆτε αὐτῶν μῆτ' ἄλλων, ἃ
 ποιεῖν πέφυκε καὶ πάσχειν. Λέγω δ' οἶον οὐ μόνον ἀπτό-
 μενον ἢ θερμαίνει τὸ πῦρ, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀποθεν ἢ τὸν μὲν γὰρ
 ἀέρα τὸ πῦρ, ὁ δ' ῥ ἀήρ τὸ σῶμα θερμαίνει, ἠ πεφυκῶς ποιεῖν
 καὶ πάσχειν. Τὸ δὲ τῇ μὲν οἶεσθαι πάσχειν τῇ δὲ μὴ, διορί-
 σαντας ἐν ἀρχῇ τοῦτο λεκτέον. Εἰ μὲν γὰρ μὴ ῥ πάντῃ διαι- 3
 ρετὸν τὸ μέγεθος, ἀλλ' ἔστι ἡ σῶμα ἀδιαιρετον ἢ πλάτος,
 οὐκ ἂν εἴη πάντῃ παθητικόν, ἀλλ' ἢ οὐδὲ συνεχές οὐδέν· εἰ δὲ
 τοῦτο ψεῦδος καὶ πᾶν σῶμα διαιρετόν, οὐδὲν διαφέρει διηρη-
 σθαι μὲν ἄπτεσθαι δέ, ἢ διαιρετόν εἶναι· εἰ γὰρ διακρίνεσθαι
 δύναται κατὰ τὰς ἀφάς, ὥσπερ φασὶ τινες, καὶ μῆπω ἢ διη-
 ρημένον, ἢ ἔσται διηρημένον· δυνατὸν ἠ γὰρ διαιρεθῆναι· γί-
 νεται γὰρ οὐθὲν ἀδύνατον. Ὅλως δὲ ἡ τὸ τοῦτον γίνεσθαι 4
 τὸν ἡ τρόπον σχιζομένων τῶν σωμάτων ἄτοπον· ἀναιρεῖ γὰρ
 οὗτος ὁ ἡ λόγος ἀλλοίωσιν, ὀρώμεν δὲ τὸ αὐτὸ σῶμα συνεχές
 ὄν ὅτε μὲν ὑγρὸν ὅτε δὲ πεπηγός, οὐ διαιρέσει καὶ συνθέσει

ἡ ἐστὶ ante φανερόν F. ἡ ὄντων post σωμάτων F. ἡ γεννᾶν τοῖς οὔσι F. ἡ εἰρημένην πολλακίς F. κ πέφυκεν om. F. ἡ λέγη L, om. E. ἡ μᾶλλον ἢ καθάπερ E.F. ἡ θερμαίνειν E. ὁ ἀποθεν E. ῥ ἀήρ καὶ τὸ E. ἡ πεφ. καὶ π. F.H. ῥ παντὶ E. ἡ σῶμα μὲν ἀδ. H. ἡ οὐδὲν οὐδὲ συνεχές F. ἡ ἔσται διηρημένον om. F. et corr. H. ἡ γὰρ om. F. ἡ τὸ om. E. ἡ τρόπον μόνον σχιζ. E.H. ἡ λόγος] τρόπος F.

τοῦτο παθόν, οὐδὲ τροπῆ^α καὶ διαθιγῆ, καθάπερ^β λέγει Δημόκριτος· οὔτε^γ γὰρ μετατεθὲν^δ οὔτε μεταβαλὸν τὴν φύσιν πεπηγὸς ἐξ ὑγροῦ γέγονεν· οὐδὲ νῦν^ε ὑπάρχει^ς τὰ σκληρὰ καὶ πεπηγότα ἀδιαίρετα τοὺς ὄγκους· ἀλλ' ὁμοίως⁵ ἅπαν ὑγρόν, ὅτε δὲ σκληρὸν καὶ πεπηγὸς ἐστίν. Ἔτι δ' οὐδ' αὔξησιν οἷόν τ' εἶναι καὶ φθίσιν· οὐ γὰρ ὅτιοῦν ἔσται γεγονὸς μείζον, εἴπερ^ς ἔσται πρόσθεσις, καὶ μὴ πᾶν μεταβεβληκός, ἢ μιχθέντος τινὸς ἢ καθ' αὐτὸ^η μεταβαλόντος. Ὅτι μὲν οὖν ἔστι τὸ γεννᾶν καὶ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ γίγνεσθαι τε καὶ πάσχειν ὑπ' ἀλλήλων,^ι καὶ τίνα τρόπον ἐνδέχεται, καὶ τίνα φασὶ μὲν τινες οὐκ ἐνδέχεται δέ, διωρίσθω τοῦτον τὸν τρόπον.

10 Λοιπὸν δὲ^κ θεωρῆσαι περὶ μίξεως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τῆς μεθόδου· τοῦτο γὰρ ἦν τρίτον τῶν προτεθέντων ἐξ² ἀρχῆς. Σκεπτέον δὲ τί τ' ἐστίν ἢ μίξις καὶ τί τὸ μικτόν, καὶ τίσιν ὑπάρχει τῶν ὄντων καὶ πῶς, ἔτι δὲ πότερον ἔστι μίξις ἢ τοῦτο ψεῦδος· ἀδύνατον γὰρ ἐστὶ¹ μιχθῆναι τι ἕτερον ἐτέρῳ, καθάπερ λέγουσιν τινες· ὄντων μὲν γὰρ ἔτι τῶν μιχθέντων^μ καὶ μὴ ἠλλοιωμένων οὐδὲν μᾶλλον^ν νῦν μεμιχθῆναι φασιν ἢ πρότερον, ἀλλ' ὁμοίως ἔχειν, θατέρου δὲ φθαρέντος οὐ μεμιχθῆναι, ἀλλὰ τὸ μὲν εἶναι τὸ δ' οὐκ εἶναι, τὴν δὲ μίξιν ὁμοίως ἐχόντων εἶναι· τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον^ο καὶ εἰ ἀμφοτέρων συνελθόντων ἔφθαρται τῶν μιγνυμένων ἐκάτερον· οὐ^ρ γὰρ εἶναι μεμιγμένα τὰ γε ὅλως οὐκ ὄντα.

3 Οὗτος μὲν οὖν ὁ λόγος ἔοικε ζητεῖν^ι διορίσαι^ι τί διαφέρει μίξις γενέσεως καὶ φθοράς, καὶ τί τὸ μικτόν τοῦ γεννητοῦ καὶ φθαρτοῦ· δῆλον γὰρ ὡς δεῖ διαφέρειν, εἴπερ ἔστιν. Ὡστε τούτων ὄντων φανερῶν τὰ διαπορηθέντα λύοιτ' ἄν. Ἀλλὰ μὴν^ς οὐδὲ^τ τὴν ὕλην τῷ πυρὶ μεμιχθῆναι φάμεν οὐδὲ μίγνυσθαι

^α καὶ διαθιγῆ L, om. E. ^β φησὶ F. ^γ γὰρ μεταταχθέν οὔτε μετατεθὲν τῇ φύσει πεπηγὸς H. ^δ οὔτε μεταβαλὸν om. E, post τὴν φύσιν ponit F. ^ε οὐτ' ἐνυπάρχει F, οὐδ' ἐνυπάρχει H. ^ς τὰ om. E.L. ^η ἔστι E.L. ^η μεταβάλλοντος F.H. ^ι καὶ τίνα τρ. ἐνδ. om. pr. E. ^κ θεωρητέον F.H.L. ¹ ἕτερον ἐτέρῳ μιχθῆναι τι F. ^μ καὶ τῶν μὴ H. ^ν μεμ. φασὶ νῦν F.H.L. ^ο καὶ F.H. ^ρ γὰρ om. L. ^ι διορίσαι om. F.L. ^ι τίτι L. ^ς οὔτε E. ^τ τῷ πυρὶ τὴν ὕλην L.

καιομένην, οὐτ' αὐτὴν ὕαυτῆς τοῖς μορίοις οὔτε τῷ πυρί, ἀλλὰ
 τὸ μὲν πῦρ γίνεσθαι, τὴν δὲ φθείρεσθαι. Τὸν αὐτὸν δὲ τρό- 4
 πον ὡ οὔτε τῷ σώματι τὴν τροφήν ἔοὔτε τὸ σχῆμα ὕτῷ κηρῷ
 μιγνύμενον σχηματίζειν τὸν ὄγκον· οὐδὲ τὸ σῶμα καὶ τὸ
 λευκὸν οὐδ' ὅλως τὰ πάθη καὶ τὰς ἕξεις οἷόν τε ἂμίγνυσθαι
 τοῖς πράγμασιν· σωζόμενα γὰρ ὁράται. Ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ 5
 λευκὸν γε καὶ τὴν ἐπιστήμην ἐνδέχεται μιχθῆναι, οὐδ' ἄλλο
 τῶν μὴ χωριστῶν οὐδέν. Ἀλλὰ τοῦτο λέγουσιν οὐ καλῶς οἱ
 πάντα ποτὲ ὁμοῦ ἂκαὶ φάσκοντες εἶναι καὶ μεμίχθαι· οὐ
 γὰρ ἂπαν ἂπαντι μικτόν, ἀλλ' ὑπάρχειν ἂδεῖ χωριστὸν
 ἐκότερον τῶν μιχθέντων· τῶν δὲ παθῶν οὐθέν χωριστόν.
 Ἐπεὶ δ' ἐστὶ τὰ μὲν δυνάμει τὰ δ' ἐνεργείᾳ τῶν ὄντων, ἐνδέ- 6
 χεται τὰ μιχθέντα εἶναι πῶς καὶ μὴ εἶναι, ἐνεργείᾳ ἂμὲν
 ἂέτερου ὄντος τοῦ γεγονότος ἐξ αὐτῶν, δυνάμει δ' ἂἔτι ἐκατέ-
 ρου ἂπερ ἦσαν ἂπρὶν μιχθῆναι, καὶ οὐκ ἀπολωλότα· τοῦτο
 γὰρ ὁ λόγος διηπόρει πρότερον· φαίνεται δὲ τὰ μιγνύμενα
 ἂπρότερόν τε ἐκ κεχωρισμένων συνιόντα καὶ δυνάμενα χω-
 ρίζεσθαι πάλιν. Οὔτε διαμένουσιν οὖν ἐνεργείᾳ ὡσπερ τὸ 7
 σῶμα καὶ τὸ λευκόν, οὔτε ἂφθείρονται, οὔτε ἂθάτερον οὔτ'
 ἂμφῶ· σώζεται γὰρ ἂἡ δύναμις αὐτῶν. Διὸ ταῦτα μὲν
 ἂφείσθω· τὸ ἂδὲ συνεχὲς τούτοις ἀπόρημα διαιρετέον, πό-
 τερον ἂἡ μίξις πρὸς τὴν αἴσθησιν ἂτί ἐστίν. Ὅταν γὰρ 8
 οὔτως εἰς μικρὰ διαιρεθῆ τὰ μιγνύμενα, καὶ τεθῆ παρ' ἂλληλα
 τοῦτον τὸν τρόπον ὡστε μὴ δῆλον ἂεαστον εἶναι τῆ αἰσθήσει,
 τότε μέμικται ἂἡ οὔ, ἀλλ' ἐστίν ὡστε ὅτιοῦν παρ' ὅτιοῦν
 εἶναι μόριον τῶν μιχθέντων; Λέγεται μὲν οὖν ἐκείνως, οἷον
 κριθᾶς μεμίχθαι πυροῖς, ἂἔταν ἂἡτισοῦν παρ' ἂόντινοῦν τεθῆ.
 Εἰ δ' ἐστὶ πᾶν σῶμα διαιρετόν, εἴπερ ἂκαὶ ἔστι σῶμα σώματι 9

ὕ αὐτοῖς F. ὡ οὐδὲ E.L. ἔ οὐδὲ E.F.H.L. ὕ τῷ] τὸ F. ἂ μεμί-
 χθαι F.H. ἂ καὶ ante φάσκ. om. F.H. ἂ ἂπαν om. E. ἂ ἂπαντι om. F.
 ἂ δὲ τι χ. F. ἂ μὲν] μὲν μὴ εἶναι H. ἂ ὄντος ἂέτερου F. ἂ ἔτι εἶναι
 ἐκότερον H. ἂ πρὶν μιχθῆναι margo F. ἂ πρότερόν τε margo F.
 ἂ φθείρεται E.L. ἂ θάτερον] ἐκότερον E, καθ' ἐκότερον H.L. ἂ συνεχὲς
 δὲ τούτου E. ἂ τί om. F.H. ὡ ὡστε] ὅτε H. ἂ ὅτε H. ἂ ὄντι-
 νοῦν F.H, ἂ ἡντινοῦν L. ἂ καὶ om. E.F.L.

μικτὸν ὁμοιομερές, ὅτι οὖν ἂν δύο μέρος ^α γίνεσθαι παρ' ὅτι οὖν.
 Ἐπεὶ δ' οὐκ ἔστιν εἰς ἑτάλαχιστα διαιρεθῆναι, οὔτε σύνθεσις
 ταυτὸ καὶ μίξις ἀλλ' ἕτερον, δῆλον ὡς οὔτε κατὰ μικρὰ σωζό-
 μενα δεῖ τὰ μιγνύμενα φάναι μεμίχθαι· σύνθεσις γὰρ ἔσται
 καὶ ^ν οὐ κραῖσις οὐδὲ μίξις, οὐδ' ἔξει τὸν αὐτὸν λόγον τῷ ὄλφ
 10 τὸ μόριον. Φαμέν ^ω δ', εἴπερ ^ξ δεῖ μεμίχθαι ^γ τι, τὸ μιχθὲν
 ὁμοιομερές εἶναι, καὶ ὥσπερ τοῦ ὕδατος τὸ μέρος ὕδωρ, οὔτω
 καὶ τοῦ κραθέντος. Ἄν δ' ἢ κατὰ μικρὰ σύνθεσις ^η μίξις,
^α οὐθὲν συμβήσεται τούτων, ἀλλὰ μόνον μεμιγμένα πρὸς τὴν
 αἴσθησιν· καὶ τὸ αὐτὸ τῷ μὲν μεμιγμένον, εἰάν μὴ ^β βλέπη
 ὀξύ, τῷ ^γ Λυγκεῖ δ' οὐθὲν μεμιγμένον, οὔτε τῇ διαιρέσει,
^δ οὔτε ὅτι οὖν παρ' ὅτι οὖν μέρος· ἀδύνατον γὰρ οὔτω διαιρε-
 11 θῆναι. Ἡ οὖν οὐκ ἔστι μίξις, ἢ λεκτέον τοῦτο πῶς ἐνδέχε-
 ται ^ε γίγνεσθαι πάλιν. Ἔστι δὴ, ὡς ἔφαμεν, τῶν ὄντων τὰ
 μὲν ποιητικά, τὰ δ' ὑπὸ τούτων παθητικά. Τὰ μὲν οὖν ἀντι-
 στρέφει, ὅσων ἢ αὐτῇ ὕλη ἐστί, καὶ ποιητικὰ ἀλλήλων καὶ
 παθητικὰ ὑπ' ἀλλήλων· τὰ δὲ ποιεῖ ἀπαθῆ ὄντα, ὅσων μὴ ἢ
 αὐτῇ ὕλη. Τούτων μὲν ^η οὖν οὐκ ἔστι μίξις· διὸ οὐδ' ἢ ἰατρικῇ
 12 ποιεῖ ὑγίειαν οὐδ' ἢ ὑγίεια ^ι μιγνυμένη τοῖς σώμασιν. Τῶν δὲ
 ποιητικῶν καὶ παθητικῶν ^κ ὅσα εὐδιαίρετα, πολλὰ μὲν ὀλίγοις
 καὶ μεγάλα μικροῖς συντιθέμενα οὐ ποιεῖ μίξιν, ἀλλ' αὐξησιν
 τοῦ κρατοῦντος· μεταβάλλει γὰρ θάτερον εἰς τὸ κρατοῦν,
^λ οἶον σταλαγμὸς οἴνου μυρίοις ^μ χοεῦσιν ὕδατος οὐ μίγνυται·
 λύεται γὰρ τὸ εἶδος καὶ ^ν μεταβάλλει εἰς ^ο τὸ πᾶν ὕδωρ.
 13 Ὅταν δὲ ταῖς δυνάμεσιν ἰσάζῃ πῶς, τότε μεταβάλλει μὲν
 ἐκάτερον εἰς τὸ κρατοῦν ἐκ τῆς αὐτοῦ φύσεως, οὐ γίνεται δὲ
 θάτερον, ἀλλὰ μεταξύ ^ρ καὶ κοινόν. Φανερόν οὖν ὅτι ^α ταυτ'
 ἐστὶ μικτὰ ὅσα ἐναντίωσιν ἔχει ^ρ τῶν ποιούντων· ταῦτα γὰρ

^α γενέσθαι F. ^τ τὰ ἐλάχιστα E.F.H. ^ν οὐδὲ κρ. H. ^ω δ'] δὲ
 δεῖν F.H. ^ξ δεῖ μεμίχθαι] μέμικται F.H. μεμίχθαι E. ^γ τι om. E.H.
^η ἢ] ἢ F. ^α οὐδὲν ἂν συμβήσεται H. ^β βλέπη τι ὀξύ E.F.L. ^γ λυγγεῖ H,
 γλυκεῖ E. ^δ οὔτε] ὥσθ' vel ὥστε E.F.H.L. ^ε ἔσται F. ^ε πάλιν γί-
 γνεσθαι F. ^ς φαμεν E. ^η οὖν om. E. ^ι μιγνύμενα L. ^κ ὅσα ἐστὶν
 εὐδ. F. ^λ οἶον] διὸ F.H. ^μ χούσιν E. ^ν μεταβάλλεται E.L. ^ο πᾶν
 τὸ H. ^ρ καὶ om. F. ^α ἐστὶ ταῦτα F.H. ^ρ τῶν om. F.

⁸ δὴ ὑπ' ἀλλήλων ἐστὶ παθητικά. Καὶ μικρὰ δὲ μικροῖς πα-
 ρατιθέμενα μίγνυται μάλλον· ῥᾶον γὰρ καὶ θάττον ἄλληλα
^v μεθίστησιν. Τὸ δὲ πολὺ καὶ ὑπὸ πολλοῦ χρονίως τοῦτο
 δρᾶ. Διὸ τὰ εὐόριστα τῶν διαιρετῶν καὶ παθητικῶν μικτά ¹⁴
 (διαίρεται γὰρ εἰς μικρὰ ^w ταῦτα ῥαδίως· τοῦτο γὰρ ἦν τὸ
^x εὐόριστῳ εἶναι), οἷον τὰ ὑγρά μικτὰ μάλιστα τῶν σωματῶν·
 εὐόριστον γὰρ μάλιστα τὸ ὑγρὸν τῶν διαιρετῶν, εἰ μὴ γλί-
 σχρον ^y ἦ· ταῦτα γὰρ δὴ πλείω καὶ μείζω ^z μόνον ^a ποιεῖ τὸν
 ὄγκον. Ὅταν ^δ ^b ἦ θάτερον μόνον παθητικὸν ^c ἢ σφόδρα, τὸ ¹⁵
 δὲ ^d πάμπαν ἡρέμα, ^e ἢ οὐθὲν πλείον τὸ μιχθὲν ^f ἐξ ἀμφοῖν ἢ
 μικρόν, ὅπερ συμβαίνει ^ε περὶ τὸν καττίτερον καὶ τὸν χαλκόν.
^v Ἐνια γὰρ ψελλίζεται πρὸς ἄλληλα τῶν ὄντων καὶ ἐπαμφο-
 τερίζει· φαίνεται γὰρ πως καὶ μικτὰ ἡρέμα, καὶ ὡς θάτερον
 μὲν δεκτικὸν θάτερον ^δ εἶδος. ^h Ὅπερ ἐπὶ τούτων συμβαίνει ¹⁶
 ὁ γὰρ καττίτερος ὡς πάθος τι ⁱ ὦν ^k ἀνευ ὕλης τοῦ χαλκοῦ
 σχεδὸν ἀφανίζεται, ^l καὶ μιχθεῖς ^m ἄπεισι χρωματίσας μόνον.
 ταυτὸ δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐφ' ἐτέρων. Φανερόν τοίνυν ἐκ ¹⁷
 τῶν εἰρημένων καὶ ὅτι ἔστι μίξις καὶ τί ἐστι καὶ διὰ τί, καὶ
 ποῖα μικτὰ τῶν ὄντων, ἐπεὶ περ ἐστὶν ἔνια τοιαῦτα ⁿ οἷα πα-
 θητικά τε ὑπ' ἀλλήλων καὶ εὐόριστα καὶ εὐδιαίρετα· ταῦτα
 γὰρ οὐτ' ἐφθάρθαι ἀνάγκη μεμιγμένα οὐτ' ἔτι ταῦτα ἀπλῶς
 εἶναι, οὐτε σύνθεσιν εἶναι τὴν μίξιν αὐτῶν, οὐτε πρὸς τὴν αἴ-
 σθησιν· ἀλλ' ἔστι μικτὸν μὲν ^o ὃ ἂν εὐόριστον ὂν παθητικὸν
 ἦ καὶ ποιητικὸν καὶ τοιούτῳ μικτόν (πρὸς ὁμώνυμον γὰρ τὸ
 μικτόν), ἢ δὲ μίξις τῶν μικτῶν ἀλλοιωθέντων ^p ἔνωσις.

B.

Περὶ μὲν οὖν μίξεως καὶ ἀφῆς ^q καὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πά-

⁸ δὴ om. F.H. et corr. H. ^t ἐστὶν ὑπ' ἀλλήλων F.H. ^v μεθι-
 στάσι E.L. ^w ταῦτα om. E.L. ^x εὐόριστως E. ^y ἦ καὶ ταῦτα margo F.
^z μόνον om. H, post ποιεῖ ponit F. ^a τὸν ὄγκον ποιεῖ F. ^b ἦ om. F.
^c ἦ] ἦ F. ^d πάμπαν ἢ ἡρέμα E.H.L. ^e ἢ om. E. ^f ἐξ] εἶναι E.
^ε παρὰ H. ^h ὅπερ καὶ ἐπὶ F.H. ⁱ ὦν] ὂν E. ^k ἀνευ τῆς ὕλης H.
^l καὶ om. E. ^m ἄπεισι ἅπας E.L. ⁿ οἷα τὰ π. H. ^o ὃ ἂν] ὅταν L,
 ὅταν μὲν E. ^p ἔνωσις. περὶ μὲν οὖν μίξεως καὶ ἀφῆς καὶ περὶ τοῦ ποιεῖν
 καὶ πάσχειν εἴρηται H. ^q καὶ περὶ τοῦ F.

σχειν εἶρηται πῶς ὑπάρχει τοῖς μεταβάλλουσι κατὰ φύσιν, ἔτι δὲ περὶ γενέσεως καὶ φθορᾶς [†] τῆς ἀπλῆς, τίνος καὶ πῶς ἐστὶ καὶ διὰ τίν' αἰτίαν. Ὅμοίως δὲ καὶ περὶ ἀλλοιώσεως εἶρηται, τί τὸ ἀλλοιοῦσθαι καὶ τίν' ἔχει διαφορὰν [§] αὐτῶν. Λοιπὸν δὲ θεωρῆσαι περὶ τὰ καλούμενα στοιχεῖα τῶν σωμα-
²των. Γένεσις μὲν γὰρ καὶ φθορὰ πάσαις ταῖς φύσει συνε-
στῶσαις οὐσίαις οὐκ ἄνευ τῶν αἰσθητῶν σωμάτων· τούτων δὲ
τὴν ὑποκειμένην ὕλην οἱ μὲν φασιν εἶναι μίαν, οἷον ἀέρα [†] τι-
θέντες ἢ πῦρ ἢ ^ντι μεταξὺ τούτων, σῶμά τε ὃν καὶ χωριστόν,
οἱ δὲ πλείω τὸν ἀριθμὸν ἐνός, οἱ μὲν πῦρ καὶ γῆν, οἱ δὲ ταῦ-
τά τε καὶ ἀέρα τρίτον, οἱ δὲ καὶ ὕδωρ τούτων τέταρτον,
ὥσπερ Ἐμπεδοκλῆς· ἐξ ὧν συγκρινομένων ^ω καὶ διακρινομέ-
νων ^χ ἢ ἀλλοιουμένων συμβαίνει τὴν γένεσιν καὶ τὴν φθορὰν
³τοῖς πράγμασιν. Ὅτι μὲν οὖν τὰ πρῶτα ἀρχὰς καὶ στοι-
χεῖα καλῶς ἔχει λέγειν, ἔστω συνομολογούμενον, ἐξ ὧν ^γ με-
ταβαλλόντων ἢ κατὰ σύγκρισιν ^z καὶ διάκρισιν ἢ κατ' ^α ἄλλην
⁴μεταβολὴν συμβαίνει γένεσιν εἶναι καὶ φθορὰν. Ἄλλ' οἱ
μὲν ποιοῦντες μίαν ὕλην παρὰ τὰ εἰρημένα, ταύτην δὲ σωμα-
τικὴν ^β καὶ χωριστὴν, ἀμαρτάνουσιν· ἀδύνατον γὰρ ἄνευ ἐναν-
τιώσεως εἶναι τὸ σῶμα τοῦτο ^ε αἰσθητὸν ^δ ὄν· ἢ γὰρ κούφον
ἢ βαρὺ ἢ ψυχρὸν ἢ θερμὸν ἀνάγκη εἶναι τὸ ἄπειρον ^ε τοῦτο,
⁵ὃ λέγουσί τινες εἶναι τὴν ἀρχήν. Ὡς ^δ ἐν τῷ Τιμαίῳ γέ-
γραπται, οὐδένα ἔχει διορισμόν· οὐ γὰρ εἶρηκε σαφῶς τὸ
πανδεχές, εἰ χωρίζεται τῶν στοιχείων. Οὐδὲ χρῆται ^ι οὐδέν,
φήσας εἶναι ὑποκείμενόν ^ε τι τοῖς καλουμένοις στοιχείοις
⁶πρότερον, οἷον χρυσὸν τοῖς ἔργοις τοῖς χρυσοῖς. Καίτοι
^h καὶ τοῦτο οὐ καλῶς λέγεται τοῦτον τὸν τρόπον λεγόμενον,
^ι ἄλλ' ὧν μὲν ἀλλοιώσις, ἔστιν οὕτως, ὧν δὲ γένεσις καὶ φθο-
ρά, ἀδύνατον ^κ ἐκείνο ^ι προσαγορεύεσθαι ἐξ οὗ γέγονεν. Καί-

[†] τῆς τίνος καὶ ἀπλῶς ἐστὶ F, τῆς ἀπλῆς καὶ τίνος ἐστὶ H.L. [§] αὐ-
τῶν om. F. [†] τιθέντες om. L. ^ν τι τῶν μεταξὺ H. ^ω καὶ] ἢ H.
^χ ἢ] καὶ corr. E. ^γ μεταβαλλόντων L. ^z καὶ] ἢ E. ^α ἄλλην τινὰ μ. F.
^β καὶ om. F. ^ε αἰσθητῆς H. ^δ ὄν om. E.H. ^ε τοῦτό θ' ὃ L.
^ι οὐδέν] οὐδενὶ E.F.H. ^ε τι om. F. ^h καὶ om. H.L. ^ι ἄλλ' ὧν]
ἀλλήλων pr. E. ^κ ἐκείνα L, κείνο E. ^ι προσεκείνο (vel α) ἀγορεύεσθαι E.

τοι γέ φησι μακρῶ ἀληθέστατον εἶναι χρυσὸν λέγειν ἕκα-
στον εἶναι. Ἄλλὰ τῶν στοιχείων ὄντων στερεῶν μέχρι 7
ἐπιπέδων ποιεῖται τὴν ἀνάλυσιν· ἀδύνατον δὲ τὴν τιθήνην καὶ
τὴν ὕλην τὴν πρώτην τὰ ἐπίπεδα εἶναι. Ἡμεῖς δὲ φαμὲν
^m μὲν ⁿ εἶναί τινα ὕλην τῶν σωμάτων τῶν αἰσθητῶν, ἀλλὰ
ταύτην οὐ χωριστὴν ἀλλ' αἰεὶ μετ' ἐναντιώσεως, ἐξ ἧς γίνεται
τὰ καλούμενα στοιχεῖα. Διώριστα δὲ περὶ αὐτῶν ἐν ἑτέροις
ἀκριβέστερον. Οὐ μὴν ἀλλ' ^o ἐπειδὴ καὶ τὸν τρόπον τοῦτόν 8
ἐστὶν ἐκ τῆς ὕλης τὰ σώματα τὰ πρῶτα, διοριστέον καὶ περὶ
τούτων, ἀρχὴν μὲν ^p καὶ πρώτην ^q οἰομένους εἶναι τὴν ὕλην
τὴν ἀχώριστον μὲν, ὑποκειμένην δὲ τοῖς ἐναντίοις· οὔτε γὰρ
^r τὸ θερμὸν ὕλη τῶ ψυχρῶ ^s οὔτε τοῦτο τῶ θερμῶ, ἀλλὰ τὸ
ὑποκείμενον ἀμφοῖν. Ὡστε πρῶτον μὲν τὸ δυνάμει σῶμα 9
αἰσθητὸν ἀρχή, δεύτερον δ' αἱ ἐναντιώσεις, λέγω δ' οἶον θερ-
μότης ^t καὶ ψυχρότης, τρίτον ^v δ' ἤδη πῦρ καὶ ὕδωρ καὶ τὰ
τοιαῦτα· ταῦτα μὲν γὰρ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα, καὶ οὐχ
ὡς Ἐμπεδοκλῆς καὶ ἕτεροι λέγουσιν (^w οὐδὲ γὰρ ἂν ἦν ἀλ-
λοίωσις), αἱ δ' ἐναντιώσεις οὐ μεταβάλλουσιν. Ἄλλ' οὐδὲν 10
ἦπτον ^x καὶ ὡς σώματος ποίας καὶ πόσας λεκτέον ἀρχάς· οἱ
μὲν γὰρ ἄλλοι ὑποθέμενοι χρῶνται, καὶ ^y οὐδὲν λέγουσι διὰ
^z τί αὐταὶ ἢ τοσαῦται.

Ἐπεὶ οὖν ζητοῦμεν αἰσθητοῦ σώματος ἀρχάς, τοῦτο δ' 2
ἐστὶν ἀπτοῦ, ἀπτὸν δ' οὐ ^a ἢ αἴσθησις ἀφή, φανερόν ὅτι οὐ
πᾶσαι αἱ ἐναντιώσεις σώματος εἶδη καὶ ἀρχάς ποιοῦσιν, ἀλλὰ
^b μόνον αἱ κατὰ τὴν ἀφήν· κατ' ἐναντίωσίν τε γὰρ διαφέ-
ρουσι, καὶ ^c κατὰ ἀπτὴν ἐναντίωσιν. Διὸ οὔτε λευκότης καὶ 2
μελανία οὔτε γλυκύτης καὶ πικρότης, ὁμοίως δ' οὐδὲ τῶν ἄλ-
λων ^d τῶν αἰσθητῶν ἐναντιώσεων οὐδὲν ποιεῖ στοιχεῖον. Καί-
τοι ^e πρότερον ὄψις ἀφῆς, ὥστε καὶ τὸ ὑποκείμενον πρότερον.
Ἄλλ' οὐκ ἔστι σώματος ἀπτοῦ πάθος ἢ ἀπτὸν, ἀλλὰ καθ'

^m μὲν om. F.H.L. ⁿ εἶναι om. H. ^o ἐπει E. ^p καὶ πρῶτον H.
^q οἰομένος E. ^r τὸ om. H. ^s οὐδὲ E, οὔτε δὲ H. ^t καὶ om. E.
^v δὲ ὡς ἦδη H. ^w οὐ E, αἰεὶ F. ^x καὶ ὡς incerta E. ^y οὐδὲ F.
^z τί] τί ἢ L. ^a ἢ om. F. ^b μόναι H. ^c κατὰ τὴν ἀπτὴν F. ^d τῶν
ante αἰσθ. om. F.H. ^e προτέρα L.

ἕτερον, καὶ εἰ ἔτυχε τῇ φύσει πρότερον. Αὐτῶν ^f δὲ ^g πρῶτον ^h τῶν ἀπτῶν διαιρετέον ⁱ ποῖαι πρῶται διαφοραὶ καὶ ³ ἐναντιώσεις. ^k Εἰσὶ δ' ἐναντιώσεις κατὰ τὴν ἀφήν αἶδε, θερμὸν ψυχρὸν, ^l ξηρὸν ὑγρὸν, βαρὺ κούφον, σκληρὸν μαλακόν, γλίσχρον κραῦρον, τραχὺ λείον, παχὺ λεπτόν. Τούτων δὲ βαρὺ μὲν καὶ κούφον οὐ ποιητικὰ οὐδὲ παθητικὰ· οὐ γὰρ τῷ ποιεῖν τι ^m ἕτερον ⁿ ἢ πάσχειν ὑφ' ἑτέρου ^o λέγονται. Δεῖ δὲ ποιητικὰ ^p εἶναι ἀλλήλων καὶ παθητικὰ τὰ στοιχεῖα· ^q μίγνυται γὰρ καὶ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα. Θερμὸν δὲ καὶ ψυχρὸν καὶ ^r ὑγρὸν καὶ ξηρὸν τὰ μὲν ^s τῷ ποιητικὰ εἶναι τὰ δὲ τῷ παθητικὰ λέγεται· θερμὸν γὰρ ἐστὶ τὸ συγκρίνον τὰ ὁμογενῆ (τὸ γὰρ διακρίνειν, ὅπερ φασὶ ποιεῖν τὸ πῦρ, συγκρίνειν ἐστὶ τὰ ὁμόφυλα· συμβαίνει γὰρ ἐξαιρεῖν τὰ ἀλλότρια), ψυχρὸν δὲ τὸ συνάγον ^t καὶ συγκρίνον ὁμοίως τὰ τε συγγενῆ καὶ τὰ μὴ ὁμόφυλα, ὑγρὸν δὲ τὸ ἀόριστον οἰκείῳ ὄρω εὐόριστον ^v ὄν, ξηρὸν δὲ τὸ ^w εὐόριστον μὲν οἰκείῳ ὄρω, ⁵ δυσόριστον δέ. Τὸ δὲ λεπτόν καὶ ^x παχὺ καὶ γλίσχρον καὶ κραῦρον ^y καὶ σκληρὸν καὶ μαλακόν καὶ ^z αἱ ἄλλαι διαφοραὶ ἐκ τούτων· ἐπεὶ γὰρ τὸ ἀναπληστικόν ἐστὶ τοῦ ὑγροῦ διὰ τὸ μὴ ὀρίσθαι μὲν εὐόριστον ^d εἶναι καὶ ἀκολουθεῖν τῷ ἀπτομένῳ, τὸ δὲ λεπτόν ἀναπληστικόν (^a λεπτομερές γὰρ, καὶ τὸ μικρομερές ἀναπληστικόν· ὅλον γὰρ ὅλου ἄπτεται· τὸ δὲ λεπτόν μάλιστα τοιοῦτον), φανερόν ὅτι τὸ μὲν λεπτόν ^b ἔσται τοῦ ὑγροῦ, ^c τὸ δὲ παχὺ τοῦ ξηροῦ. Πάλιν δὲ τὸ μὲν γλίσχρον τοῦ ὑγροῦ (τὸ γὰρ γλίσχρον ὑγρὸν πεποιθὸς τί ἐστίν, οἶον τὸ ἔλαιον), τὸ δὲ κραῦρον τοῦ ξηροῦ· κραῦρον γὰρ τὸ τελέως ξηρόν, ὥστε καὶ πεπηγῆναι δι' ἔλλειψιν ὑγρό-

^f δὴ E.H. ^g πρῶτον om. H. ^h τῶν om. E. ⁱ ποῖαι δὲ πρῶται H. ^k εἰσὶ δ' ἐναντιώσεις margo F. ^l ὑγρὸν ξηρὸν F. ^m ἕτερον] πρότερον E. ⁿ ἢ] οὐδὲ τῷ F. ^o λέγεται F.L. ^p ἀλλήλων καὶ παθητικὰ εἶναι F, καὶ παθητικὰ εἶναι ἀλλήλων E.H. ^q μίγνυται γὰρ] γίγνεται γὰρ καὶ μίγνυται F.H. ^r ξηρὸν καὶ ὑγρὸν F.H. ^s τῷ post μὲν om. E. ^t ὁμοίως καὶ συγκρίνον L. ^v ὄν] δὲ ἀλλοτρίως H. ^w ἀόριστον E. ^x παχύτερον E. ^y καὶ τὸ σκληρὸν L. ^z ἄλλαι αἱ E. ^a μικρομερές L. ^b ἐστὶ L. ^c τὸ δὲ—ὑγροῦ om. pr. F.

τητος. Ἔτι τὸ μὲν μαλακὸν ^d τοῦ ^e ὑγροῦ (μαλακὸν γὰρ τὸ ἵ
 ὑπέικον εἰς ἑαυτὸ καὶ ^f μὴ μεθιστάμενον, ὅπερ ποιεῖ τὸ ὑγρὸν·
^g διὸ καὶ ^h οὐκ ἔστι τὸ ὑγρὸν μαλακόν, ἀλλὰ τὸ μαλακὸν τοῦ
 ὑγροῦ), τὸ δὲ σκληρὸν τοῦ ξηροῦ· ⁱ σκληρὸν γάρ ἐστι τὸ
 πεπηγὸς, τὸ δὲ πεπηγὸς ξηρόν. Λέγεται δὲ ξηρὸν καὶ ⁸
 ὑγρὸν πλεοναχῶς· ἀντίκειται γὰρ τῷ ξηρῷ καὶ τὸ ὑγρὸν καὶ
 τὸ διερόν, καὶ πάλιν τῷ ὑγρῷ καὶ τὸ ξηρὸν καὶ τὸ πεπηγὸς·
 ἅπαντα ^k δὲ ταῦτ' ἐστὶ τοῦ ξηροῦ καὶ τοῦ ὑγροῦ τῶν πρώτων
 λεχθέντων. Ἐπεὶ γὰρ ἀντίκειται τῷ διερῷ τὸ ξηρὸν, καὶ ⁹
 διερὸν μὲν ἐστὶ τὸ ἔχον ἀλλοτρίαν ὑγρότητα ἐπιπολῆς, βε-
 βρεγμένον δὲ τὸ εἰς βάθος, ξηρὸν δὲ τὸ ἐστερημένον ταύτης,
 φανερόν ὅτι τὸ μὲν διερὸν ἔσται τοῦ ὑγροῦ, τὸ δ' ἀντικείμε-
 νον ξηρὸν τοῦ ¹ πρώτου ξηροῦ. Πάλιν ^m δὲ τὸ ὑγρὸν καὶ τὸ ¹⁰
 πεπηγὸς ὡσαύτως· ὑγρὸν μὲν ⁿ γάρ ἐστι τὸ ^o ἔχον οἰκείαν
 ὑγρότητα, ^q βεβρεγμένον δὲ τὸ ἔχον ἀλλοτρίαν ὑγρότητα
 ἐν τῷ βάθει, πεπηγὸς δὲ τὸ ἐστερημένον ταύτης. Ὡστε καὶ
 τούτων ^r ἔσται τὸ μὲν ξηροῦ τὸ δὲ ὑγροῦ. Δῆλον τοίνυν ὅτι ¹¹
 πᾶσαι αἱ ἄλλαι διαφοραὶ ἀνάγονται εἰς τὰς πρώτας τέττα-
 ρας. Αὗται δὲ οὐκέτι εἰς ἐλάττους· οὔτε γὰρ τὸ θερμὸν
 ὅπερ ^s ὑγρὸν ἢ ὅπερ ξηρὸν, οὔτε τὸ ὑγρὸν ὅπερ θερμὸν ἢ
 ὅπερ ψυχρὸν, οὔτε τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ξηρὸν ^t οὔθ' ὑπ' ἄλ-
 ληλ' οὔθ' ὑπὸ τὸ θερμὸν καὶ ^v τὸ ὑγρὸν εἰσιν· ὥστ' ἀνάγκη
^w τέτταρας εἶναι ταύτας.

Ἐπεὶ ^x δὲ ^y τέτταρα ^z τὰ στοιχεῖα, τῶν δὲ τεττάρων ^{ξξ} **3**
 αἱ συζεύξεις, τὰ δ' ἐναντία οὐ πέφυκε συνδύαζεσθαι (θερμὸν
 γὰρ καὶ ψυχρὸν εἶναι τὸ αὐτὸ καὶ πάλιν ^a ξηρὸν καὶ ὑγρὸν
 ἀδύνατον), φανερόν ὅτι ^b τέτταρες ἔσονται αἱ τῶν στοιχειῶν

^d τοῦ ὑγροῦ μαλακὸν om. E. ^e ὑγροῦ, τὸ δὲ σκληρὸν τοῦ ξηροῦ.
 μαλακὸν F. ^f μὴ om. E. ^g διὸ καὶ οὐκ ἔστι τὸ ὑγρὸν om. E. ^h οὐκ
 ἔστι] οὐκέτι L. ⁱ σκληρὸν γάρ] ξηρὸν γάρ E. ^k δὴ E.F. ^l πρώτως E.
^m δὴ F. ⁿ γάρ om. F. ^o ἔχον τὴν οἰκείαν F. ^p ὑγρότητα] ὑγρότητα
 ἐν τῷ βάθει E. ^q βεβρ.—ὑγρ. om. H.L. ^r ἐστὶ E. ^s ὑγρὸν—ξ.]
 ψυχρὸν (supra posito ξηρὸν) ἢ ὅπερ ὑγρὸν F. ^t οὔθ'—οὔθ' E. ^v τὸ
 ante ὑγρὸν om. F. ^w τέτταρας εἶναι τ.] τέσσαρας αὐτὰς εἶναι H.
^x δὴ F.H.L. ^y τέσσαρα H. ^z τὰ om. L. ^a ὑγρὸν καὶ ξηρὸν F.H.
^b τέσσαρες F.H.

συζεύξεις, θερμοῦ καὶ ^cξηροῦ, καὶ ^dθερμοῦ καὶ ὑγροῦ, καὶ
² πάλιν ψυχροῦ καὶ ^eὑγροῦ, ^f καὶ ψυχροῦ καὶ ^gξηροῦ. Καὶ
^h ἠκολούθηκε κατὰ λόγον τοῖς ἀπλοῖς φαινομένοις σώμασι,
 πυρὶ καὶ ἀέρι καὶ ὕδατι καὶ γῆ· τὸ μὲν γὰρ πῦρ θερμὸν καὶ
 ξηρόν, ὁ δ' ἀήρ ⁱθερμὸν καὶ ὑγρόν (οἶον ἀτμῖς γὰρ ὁ ἀήρ),
 τὸ δ' ὕδωρ ψυχρόν ^k καὶ ὑγρόν, ἡ δὲ γῆ ψυχρόν καὶ ξηρόν,
 ὥστ' εὐλόγως ^lδιανέμεσθαι τὰς διαφορὰς τοῖς πρώτοις σώ-
³μασι, καὶ τὸ πλήθος αὐτῶν εἶναι κατὰ λόγον. Ἐπαντες
^m γὰρ οἱ τὰ ἀπλά σώματα στοιχεῖα ποιῶντες οἱ μὲν ἓν, οἱ
 δὲ δύο, οἱ δὲ τρία, οἱ δὲ ⁿτέτταρα ποιῶσιν. Ὅσοι μὲν οὖν
 ἓν ^oμόνον λέγουσιν, εἶτα πυκνώσει καὶ μανώσει τὰλλα γεν-
 νῶσι, τούτοις συμβαίνει δύο ποιεῖν τὰς ἀρχάς, τό τε μανὸν
 καὶ τὸ πυκνὸν ἢ ^pτὸ θερμὸν καὶ ^pτὸ ψυχρόν· ταῦτα γὰρ ^qτὰ
⁴δημιουργοῦντα, τὸ δ' ἓν ὑπόκειται καθάπερ ὕλη. Οἱ δ' εὐθὺς
 δύο ποιῶντες, ὥσπερ Παρμενίδης πῦρ καὶ γῆν, τὰ μεταξὺ
 μίγματα ποιῶσι τούτων, οἶον ἀέρα καὶ ὕδωρ. Ὡσαύτως δὲ
 καὶ οἱ ^rτρία λέγοντες, καθάπερ Πλάτων ἐν ταῖς διαιρέσεσιν·
 τὸ γὰρ μέσον μίγμα ποιεῖ. Καὶ σχεδὸν ταῦτα λέγουσιν οἱ
 τε δύο καὶ ^sοἱ τρία ποιῶντες· πλὴν οἱ μὲν τέμνουσιν εἰς δύο
⁵τὸ μέσον, οἱ δ' ἓν μόνον ποιῶσιν. Ἐνιοὶ ^tδ' εὐθὺς ^vτέτταρα
 λέγουσιν, οἶον Ἐμπεδοκλῆς. Συνάγει δὲ καὶ οὗτος εἰς τὰ
 δύο· τῷ γὰρ πυρὶ ^wτὰλλα πάντα ἀντιτίθησιν. ^xΟὐκ ἔστι
 δὲ τὸ πῦρ καὶ ^yὁ ἀήρ καὶ ἕκαστον τῶν εἰρημένων ἀπλοῦν,
 ἀλλὰ ^zμικτόν. Τὰ δ' ἀπλά τοιαῦτα μὲν ^aἔστιν, οὐ μέντοι
^bταῦτά, οἶον ^cεἴ τι τῷ πυρὶ ὁμοιον, πυροειδές, ^dοὐ πῦρ, καὶ
⁶τὸ τῷ ἀέρι ἀεροειδές· ὁμοίως δὲ καπὶ τῶν ἄλλων. Τὸ δὲ
 πῦρ ἔστιν ὑπερβολὴ θερμότητος, ὥσπερ καὶ κρύσταλλος ψυ-

^c ξηροῦ—ὑγροῦ margo F. ^d ὑγροῦ καὶ θερμοῦ H. ^e ὑγροῦ] ξη-
 ροῦ H.L. ^f καὶ ψυχροῦ margo F. ^g ξηροῦ] ὑγροῦ H.L. ^h ἠκο-
 λούθησε H.L. ⁱ θερμὸς καὶ ὑγρὸς H.L. ^k καὶ ὑγρόν ἢ δὲ γῆ ψυχρόν
 om. E. ^l νέμεσθαι E, διαφέρεσθαι pr. F. ^m γὰρ] δ' L. ⁿ τέσσαρα H.
^o λέγουσι μόνον F. ^p τὸ post ἢ et ante ψ. om. F. ^q τὰ om. E.
^r τρεῖς L. ^s οἱ post καὶ om. E.F. ^t δὲ καὶ εὐθὺς F.H.L. ^v τέσσαρα F.
^w πάντα τὰλλα H.L. ^x οὐκέτι δὲ F. ^y ὁ om. E. ^z μικτά E.
^a εἰσιw L. ^b τοιαῦτα E. ^c εἴ τι] τὸ F.H.L. ^d οὐ—ἀεροειδές
 margo F.

χρότητος· ἡ γὰρ πῆξις καὶ ἡ ζέσις ὑπερβολαί τινές εἰσιν, ἡ μὲν ψυχρότητος, ἡ δὲ θερμότητος. Εἰ οὖν ὁ κρύσταλλός ἐστι πῆξις ^e ὑγροῦ ψυχροῦ, καὶ τὸ πῦρ ἔσται ζέσις ^f ξηροῦ θερμοῦ. Διὸ καὶ οὐδὲν οὔτ' ^g ἐκ κρυστάλλου γίγνεται οὔτ' ^g ἐκ πυρός. Ὀντων δὲ ^h τεττάρων τῶν ἀπλῶν σωμάτων, ⁱ ἑκάτερον τοῖν ^k δυοῖν ἑκατέρου τῶν ^l τόπων ἐστίν· πῦρ μὲν γὰρ καὶ ἀήρ τοῦ πρὸς τὸν ὄρον φερομένου, γῆ δὲ καὶ ὕδωρ τοῦ πρὸς τὸ μέσον. Καὶ ἄκρα μὲν καὶ ^m εἰλικρινέστατα πῦρ καὶ γῆ, μέσα δὲ καὶ μεμιγμένα μᾶλλον ὕδωρ καὶ ἀήρ. Καὶ ⁿ ἑκάτερα ἑκατέροις ἐναντία· πυρὶ μὲν γὰρ ἐναντίον ὕδωρ, ἀέρι δὲ γῆ· ταῦτα γὰρ ἐκ τῶν ἐναντίων παθημάτων συνέστηκεν. Οὐ μὴν ἀλλ' ἀπλῶς ^o γε ^p τέτταρα ὄντα ἐνὸς ἑκαστόν ἐστι, γῆ ^q μὲν ξηροῦ μᾶλλον ἢ ^r ψυχροῦ, ὕδωρ δὲ ψυχροῦ μᾶλλον ^s ἢ ὑγροῦ, ἀήρ δ' ὑγροῦ μᾶλλον ἢ θερμοῦ, πῦρ δὲ θερμοῦ μᾶλλον ἢ ξηροῦ.

¹ Ἐπεὶ δὲ διώρισται πρότερον ὅτι τοῖς ἀπλοῖς σώμασιν ἐξ ⁴ ἀλλήλων ἡ γένεσις, ἅμα δὲ καὶ κατὰ τὴν αἴσθησιν φαίνεται γινόμενα (οὐ γὰρ ^aν ἦν ἀλλοίωσις· κατὰ γὰρ τὰ τῶν ἀπτῶν πάθη ^t ἡ ἀλλοίωσις ἐστίν), λεκτέον τίς ὁ τρόπος τῆς εἰς ἀλληλα μεταβολῆς, καὶ πότερον ἅπαν ἐξ ἅπαντος γίνεσθαι δυνατὸν ἢ τὰ μὲν δυνατὸν τὰ δ' ἀδύνατον. Ὅτι μὲν οὖν ² ἅπαντα πέφυκεν εἰς ἀλληλα μεταβάλλειν, φανερόν· ^v ἡ γὰρ γένεσις εἰς ἐναντία καὶ ἐξ ἐναντίων, τὰ δὲ στοιχεῖα πάντα ἔχει ἐναντίωσιν πρὸς ἀλληλα διὰ τὸ τὰς διαφορὰς ἐναντίας εἶναι· τοῖς μὲν γὰρ ^w ἀμφοτέροις ἐναντίαι, οἷον πυρὶ καὶ ὕδατι (τὸ μὲν γὰρ ^x ξηρὸν καὶ θερμόν, τὸ δ' ὑγρὸν καὶ ψυχρόν), τοῖς δ' ^y ἡ ἑτέρα μόνον, οἷον ἀέρι καὶ ὕδατι (τὸ μὲν γὰρ ὑγρὸν καὶ θερμόν, τὸ δὲ ^z ὑγρὸν καὶ ψυχρόν). Ὡστε ³ καθόλου μὲν φανερόν ὅτι πᾶν ἐκ παντὸς γίνεσθαι πέφυκεν,

^e ὑγροῦ καὶ ψυχροῦ F.H.L. ^f θερμοῦ καὶ ξηροῦ F.H.L. ^g ἐκ utramque om. E. ^h τεσσάρων H. ⁱ ἑκάτερα E. ^k δυεῖν L.
^l τόπων] πρώτων E. ^m εἰλικρινῆ F. ⁿ ἑκάτερα δὲ ἐκ. F.H. ^o γε om. F. ^p τέσσαρα F.H. ^q μὲν γὰρ ξ. F.H. ^r ψυχροῦ corr. E.
^s ἢ ante ὑγροῦ om. E. ^t ἡ om. E.F. ^v ἡ μὲν γὰρ F.H. ^w ἀμφοτέροις L. ^x θερμόν καὶ ξηρόν E.L. ^y ἡ] ἡ F. ^z ψυχρόν καὶ ὑγρόν H.

ἤδη δὲ καθ' ἕκαστον οὐ χαλεπὸν ἰδεῖν πῶς ἅπαντα μὲν ^a γὰρ ἐξ ἀπάντων ἔσται, διοίσει δὲ τῷ θάττον καὶ βραδύτερον καὶ 4 τῷ ῥᾶον καὶ χαλεπώτερον. Ὅσα μὲν γὰρ ἔχει ^b σύμβολα πρὸς ἄλληλα, ταχέια τούτων ἢ μετάβασις, ὅσα δὲ μὴ ἔχει, βραδεῖα, διὰ τὸ ῥᾶον εἶναι τὸ ἐν ^c ἢ τὰ πολλὰ μεταβάλλειν, οἶον ἐκ πυρὸς μὲν ἔσται ἀήρ ^d θατέρον μεταβάλλοντος (τὸ μὲν γὰρ ἦν θερμὸν καὶ ξηρόν, τὸ δὲ θερμὸν καὶ ὑγρόν, ὥστε 5 ἂν κρατηθῇ τὸ ξηρὸν ὑπὸ τοῦ ὑγροῦ, ἀήρ ἔσται), πάλιν ^e δὲ ἐξ ἀέρος ^f ὕδωρ, εἰάν κρατηθῇ τὸ θερμὸν ὑπὸ τοῦ ψυχροῦ (τὸ μὲν γὰρ ἦν ^g θερμὸν καὶ ὑγρόν, τὸ δὲ ψυχρὸν καὶ ὑγρόν, 6 ὥστε μεταβάλλοντος τοῦ θερμοῦ ὕδωρ ἔσται). Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐξ ὕδατος γῆ καὶ ἐκ γῆς πῦρ· ἔχει γὰρ ἄμφω πρὸς ἄμφω σύμβολα· τὸ μὲν ^h γὰρ ὕδωρ ὑγρόν καὶ ψυχρόν, ἢ δὲ γῆ ψυχρὸν καὶ ξηρόν, ὥστε κρατηθέντος τοῦ ὑγροῦ γῆ 6 ἔσται. Καὶ πάλιν ἐπεὶ τὸ μὲν πῦρ ξηρὸν καὶ θερμὸν, ἢ δὲ γῆ ψυχρὸν καὶ ξηρόν, ⁱ εἰάν φθαρῇ τὸ ψυχρόν, πῦρ ἔσται ἐκ γῆς. Ὡστε φανερόν ὅτι κύκλω ^k τε ^l ἔσται ἡ γένεσις τοῖς ἀπλοῖς σώμασι, καὶ ῥᾶστος οὗτος ὁ τρόπος τῆς μεταβολῆς 7 διὰ τὸ ^m σύμβολα ἐνπάρχειν τοῖς ἐφεξῆς. Ἐκ πυρὸς δὲ ὕδωρ καὶ ἐξ ἀέρος γῆν καὶ πάλιν ἐξ ὕδατος καὶ γῆς ἀέρα καὶ πῦρ ἐνδέχεται μὲν γίνεσθαι, χαλεπώτερον δὲ διὰ τὸ πλειόνων εἶναι τὴν μεταβολήν· ἀνάγκη γάρ, εἰ ἔσται ἐξ ὕδατος πῦρ, φθαρῆναι καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ὑγρόν, καὶ πάλιν εἰ ἐκ 8 γῆς ἀήρ, φθαρῆναι καὶ τὸ ψυχρὸν καὶ τὸ ξηρόν. Ὡσαύτως δὲ καὶ εἰ ἐκ ⁿ πυρὸς καὶ ἀέρος ὕδωρ καὶ γῆ, ^o ἀνάγκη ^p ἀμφότερα μεταβάλλειν. Αὕτη μὲν οὖν χρονωτέρα ἢ γένεσις· ^q εἰάν δ' ἐκατέρου ^r φθαρῇ θάτερον, ῥᾶων μὲν, οὐκ εἰς ἄλληλα δὲ ^s ἢ μετάβασις, ἀλλ' ἐκ πυρὸς μὲν καὶ ὕδατος ἔσται γῆ 9 καὶ ἀήρ, ἐξ ἀέρος δὲ καὶ γῆς πῦρ καὶ ὕδωρ. Ὅταν μὲν γὰρ

^a γὰρ om. F. ^b σύμβολον F. ^c ἢ om. F.H.L. ^d θατέρον] θάττον L. ^e δὲ om. E.L. ^f ὕδωρ ἔσται εἰάν F. ^g ὑγρόν καὶ θερμὸν H. ^h γὰρ om. F. ⁱ ἂν F.H. ^k τε om. L. ^l ἔσται om. E. ^m σύμβολον F. ⁿ γῆς καὶ ὕδατος πῦρ καὶ ἀήρ H. ^o ἀναγκαῖον H, om. E. ^p ἀμφότερα] τὰ ἀμφότερα E, γὰρ ἀμφότερα F. ^q ἂν F. ^r θάτερον φθαρῇ F.H.L. ^s ἢ τούτων μετάβασις H.

του ὕδατος φθαρῆ τὸ ψυχρόν τοῦ δὲ πυρὸς τὸ ξηρόν, ἀήρ ἔσται (λείπεται γὰρ τοῦ μὲν τὸ θερμόν τοῦ δὲ τὸ ὑγρόν), ὅταν δὲ τοῦ μὲν πυρὸς τὸ θερμόν τοῦ δ' ὕδατος τὸ ὑγρόν, ἡ γῆ διὰ τὸ λείπεσθαι τοῦ μὲν τὸ ὕψηρόν τοῦ δὲ τὸ ψυχρόν. Ὡσαύτως δὲ καὶ ἐξ ἀέρος καὶ γῆς πῦρ καὶ ὕδωρ· ὅταν μὲν 10 γὰρ τοῦ ἀέρος φθαρῆ τὸ θερμόν τῆς δὲ γῆς τὸ ξηρόν, ὕδωρ ἔσται (λείπεται γὰρ τοῦ μὲν τὸ ὑγρόν τῆς δὲ τὸ ψυχρόν), ὅταν δὲ τοῦ μὲν ἀέρος τὸ ὑγρόν τῆς δὲ γῆς τὸ ψυχρόν, πῦρ διὰ τὸ λείπεσθαι τοῦ μὲν τὸ θερμόν τῆς δὲ τὸ ξηρόν, ἄπερ ἦν πυρός. Ὁμολογουμένη δὲ καὶ τῇ αἰσθήσει ἡ τοῦ 11 πυρὸς γένεσις· μάλιστα μὲν γὰρ ἂ πῦρ ἢ φλόξ, αὕτη δ' ἐστὶ καπνὸς καιόμενος, ὁ δὲ καπνὸς ἐξ ἀέρος καὶ γῆς. Ἐν δὲ τοῖς ἐφεξῆς οὐκ ἐνδέχεται φθαρέντος ἐν ἐκατέρῳ θατέρου τῶν στοιχείων γενέσθαι μετάβασιν εἰς ἄλλο τῶν σωμάτων διὰ τὸ λείπεσθαι ἐν ἀμφοῖν ἢ ταῦτά ἢ τὰναντία. Ἐξ οὐδε- 12 τέρων δὲ ἐγχωρεῖ γίγνεσθαι σῶμα, οἷον εἰ τοῦ μὲν πυρὸς φθαρείη τὸ ξηρόν, τοῦ δ' ἀέρος τὸ ὑγρόν· λείπεται γὰρ ἐν ἀμφοῖν τὸ θερμόν· ἐὰν δ' ἐξ ἐκατέρου τὸ θερμόν, λείπεται τὰναντία, ξηρόν καὶ ὑγρόν. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις· 13 ἐν ἅσασι γὰρ τοῖς ἐφεξῆς ἐνυπάρχει τὸ μὲν ταῦτ' ὁ δ' ἐναντίον. Ὡσθ' ἄμα δηλονότι τὰ μὲν ἐξ ἐνὸς εἰς ἐν μεταβαίνοντα ἐνὸς φθαρέντος γίνεται, τὰ δ' ἐκ δυοῖν εἰς ἐν πλειόνων. Ὅτι μὲν οὖν ἅπαντα ἐκ παντὸς γίγνεται, καὶ τίνα τρόπον εἰς ἄλληλα μετάβασις γίγνεται, εἴρηται.

Οὐ μὲν ἀλλ' ἔτι καὶ ὧδε θεωρήσωμεν περὶ αὐτῶν. Εἰ 5 γὰρ ἐστὶ τῶν φυσικῶν σωμάτων ὕλη, ὥσπερ καὶ δοκεῖ ἐνίοις, ὕδωρ καὶ ἀήρ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀνάγκη ἦτοί ἐν ἢ δύο εἶναι ταῦτα ἢ πλείω. Ἐν μὲν δὴ πάντα οὐχ οἷόν τε, οἷον ἀέρα πάντα ἢ ὕδωρ ἢ πῦρ ἢ γῆν, εἴπερ ἢ μεταβολὴ εἰς τὰναν-

τ γῆ om. E. υ ψυχρόν τοῦ δὲ τὸ ξηρόν L. w ψυχρόν τοῦ δὲ τὸ ὑγρόν E. x ὅταν δὲ om. E. y ὑπολείπεσθαι H. z τῆς] τοῦ E.H.
 a ἢ φλόξ πῦρ H. b οὐδὲν] ἐν F. c οὐδετέρου F. d μὲν τοῦ E.F.H.
 e ἐξῆς F.H. f ταῦτ' om. F.L. g δυοῖν L. h θεωρήσωμεν E. i καὶ om. F. k εἶναι ἢ δύο F. l πλείω ἢ E. m πάντα margo F. n εἴπερ om. E.

2 τία. Εἰ γὰρ εἶη ἀήρ, εἰ μὲν ὑπομένει, ἀλλοίωσις ἔσται ἀλλ'
 οὐ γένεσις. Ὑμα δ' οὐδ' οὕτω δοκεῖ, ὥστε ὕδωρ εἶναι ἅμα
 καὶ ῥάερα ἢ ἀλλ' ὀτιοῦν. Ὑἔσται δὴ τις ἐναντίωσις καὶ δια-
 φορὰ ἧς ἔξει τι θάτερον μόριον τὸ πῦρ, οἶον θερμότητα.
 ὙἈλλὰ μὴν οὐκ ἔσται τό ^α γε πῦρ ἀήρ θερμός· ἀλλοίωσις τε
 3 γὰρ τὸ τοιοῦτον, καὶ οὐ φαίνεται. ὙἈμα ^ρ δὲ πάλιν εἰ ἔσται
^ς ἐκ πυρός ἀήρ, τοῦ θερμοῦ εἰς τούναντίον μεταβάλλοντος
 ἔσται. ὙΠάρξει ἄρα τῷ ἀέρι ^τ τοῦτο, καὶ ἔσται ὁ ἀήρ ψυ-
 χρόν τι. ὙὩστε ἀδύνατον τὸ πῦρ ὕάερα θερμὸν εἶναι· ἅμα
 γὰρ τὸ αὐτὸ θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἔσται. ὙἌλλο τι ^ω ἄρ' ἀμ-
 φότερα τὸ αὐτὸ ἔσται, καὶ ἄλλη τις ὕλη κοινή. ὙὉ δ' αὐτὸς
 λόγος περὶ ἀπάντων, ^ς ὅτι οὐκ ἔστιν ἐν τούτων ἐξ οὗ τὰ
 4 πάντα. Οὐ μὴν οὐδ' ἄλλο ^γ τί ^ζ γε παρὰ ταῦτα, οἶον μέσον
 τι ἀέρος καὶ ὕδατος ἢ ἀέρος καὶ πυρός, ἀέρος μὲν παχύτερον
^α καὶ πυρός, τῶν ^β δὲ λεπτότερον· ἔσται ^γ γὰρ ἀήρ καὶ πῦρ
^δ ἐκεῖνο μετ' ἐναντιότητος· ἀλλὰ στέρησις τὸ ἕτερον τῶν
 ἐναντίων· ὥστ' οὐκ ἐνδέχεται ^ε μονοῦσθαι ἐκεῖνο οὐδέποτε,
 5 ὥσπερ φασὶ τινες τὸ ἄπειρον καὶ τὸ περιέχον. ὙὈμοίως
 ἄρα ὀτιοῦν τούτων ^ι ἢ ^ς οὐδέν. Εἰ οὖν μηδὲν αἰσθητόν γε
 πρότερον τούτων, ταῦτα ἂν εἶη πάντα. ὙἈνάγκη τοίνυν ^η ἢ
 αἰεὶ μένοντα καὶ ἀμετάβλητα εἰς ἀλληλα, ἢ μεταβάλλοντα,
 καὶ ἢ ^ι ἅπαντα, ἢ τὰ μὲν τὰ δ' οὗ, ὥσπερ ^κ ἐν τῷ Τιμαίῳ
 6 Πλάτων ἔγραψεν. ὙὍτι μὲν τοίνυν μεταβάλλειν ^λ ἀνάγκη
 εἰς ἀλληλα, δέδεικται πρότερον· ^μ ὅτι δ' οὐχ ὀμοίως ταχέως
 ἄλλο ἐξ ἄλλου, εἴρηται πρότερον ὅτι τὰ μὲν ἔχοντα σύμ-
 βολον θάπτον γίνεται ἐξ ἀλλήλων, τὰ δ' οὐκ ἔχοντα βρα-
 δύτερον. Εἰ μὲν τοίνυν ἢ ἐναντιότης μία ἐστὶ καθ' ἣν μετα-
 βάλλουσιν, ^ν ἀνάγκη δύο εἶναι· ἢ γὰρ ὕλη τὸ μέσον ἀναί-

ο οὐ] ἦν E. ῥ ἀήρ E.F.L. α γε ante τὸ L, om. E. ρ δὲ καὶ π. H.
 ς ἐκ τοῦ π. F.H. τ τοῦτο ante ἄρα F, post ἄρα H. υ θερμὸν ἀέρα
 E.L. ω ἄρα παρ' ἀμφ. H.L. et pr. F. ς ὅτι om. E. γ τί om. E.
 ζ γε om. L. α καὶ] ἢ E.F.H. β δὲ ἄλλων λ. pr. H. γ ἀήρ γὰρ E.
 δ ἐκεῖνο ante ἀήρ F. ε ἐκεῖνο μονοῦσθαι F. ς ἢ om. E.L. ς οὐδέν
 ἀρχῆ· εἰ F, οὐδὲν μᾶλλον ἀήρ ἢ πῦρ. εἰ L. η ἢ om. E. ι πάντα F.H.
 κ ἐν] καὶ ἐν H. λ ἀναγκαῖον εἰς ἀλληλα H, εἰς ἀλληλα ἀνάγκη F. μ ὅτι]
 καὶ ὅτι E. ν ἀναγκαῖον H.

σθητος οὔσα καὶ ἀχώριστος. Ἐπεὶ δὲ πλείω ὀράται ὄντα, 7
 δύο ἂν εἶεν αἱ ἐλάχισται. Δύο δ' ὀντων οὐχ οἶόν τε Ρ τρία
 εἶναι, ἀλλὰ τέσσαρα, ὥσπερ ⁹ φαίνεται· τοσαῦται γὰρ αἱ
 συζυγίαι· ἐξ γὰρ οὐσῶν τὰς δύο ἀδύνατον γενέσθαι διὰ τὸ
 ἐναντίας εἶναι ἀλλήλαις. Περὶ μὲν οὖν τούτων εἴρηται πρό-
 τερον· ὅτι δ' ἐπειδὴ μεταβάλλουσιν εἰς ¹ ἄλληλα, ἀδύνατον
 ἀρχὴν τινα εἶναι αὐτῶν ἢ ἐπὶ ⁸ τῷ ἄκρῳ ἢ μέσῳ, ἐκ τῶνδε
 δῆλον. Ἐπὶ μὲν οὖν τοῖς ἄκροις οὐκ ἔσται, ὅτι πῦρ ἔσται 8
 ἢ γῆ πάντα· καὶ ὁ αὐτὸς λόγος ⁴ τῷ φάναι ἐκ πυρὸς ⁵ ἢ γῆς
 εἶναι πάντα· ὅτι δ' οὐδὲ μέσον, ⁶ ὥσπερ δοκεῖ τισὶν ἀῆρ μὲν
 καὶ εἰς πῦρ μεταβάλλειν καὶ εἰς ὕδωρ, ὕδωρ δὲ καὶ εἰς ἀέρα
 καὶ εἰς γῆν· τὰ δ' ἔσχατα οὐκέτι εἰς ἄλληλα· δεῖ μὲν ⁷ γὰρ
 στῆναι καὶ ⁸ μὴ εἰς ἀπειρον τοῦτο ἰέναι ἐπ' εὐθείας ἐφ' ἐκά-
 τερα· ἀπειροὶ γὰρ ⁹ αἱ ἐναντιότητες ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἔσονται.
 Γῆ ἐφ' ¹⁰ φ Γ, ὕδωρ ἐφ' ¹¹ φ Υ, ἀῆρ ἐφ' ¹² φ Α, πῦρ ἐφ' ¹³ φ Β. 9
¹⁴ Εἰ δὴ τὸ Α μεταβάλλει εἰς ¹⁵ τὸ Β καὶ Υ, ἐναντιότης ἔσται
 τῶν Α Β. ¹⁶ Εστω ταῦτα λευκότης καὶ μελανία. Πάλιν ¹⁷ εἰ
 εἰς τὸ Υ τὸ Α, ἔσται ἄλλη· οὐ γὰρ ταῦτὸ τὸ Υ καὶ Β.
¹⁸ Εστω ¹⁹ δὲ ξηρότης καὶ ὑγρότης, τὸ μὲν Ξ ξηρότης, τὸ δὲ Υ
 ὑγρότης. Οὐκοῦν εἰ μὲν μένει τὸ λευκόν, ὑπάρξει τὸ ὕδωρ 10
 ὑγρὸν καὶ λευκόν, εἰ δὲ μὴ, μέλαν ἔσται τὸ ὕδωρ· εἰς τάναντία
 γὰρ ἡ μεταβολή. Ἀνάγκη ²⁰ ἄρα ἢ λευκὸν ἢ μέλαν εἶναι τὸ
 ὕδωρ. ²¹ Εστω ²² δὴ ²³ τὸ πρῶτον. Ὅμοίως τοίνυν καὶ τῷ Β
 τὸ Ξ ὑπάρξει ἢ ξηρότης. ²⁴ Εσται ἄρα καὶ τῷ Β τῷ πυρὶ 11
 μεταβολή εἰς τὸ ὕδωρ· ἐναντία γὰρ ὑπάρχει· τὸ ²⁵ μὲν γὰρ
 πῦρ ²⁶ τὸ πρῶτον μέλαν ἦν, ἔπειτα ²⁷ δὲ ξηρόν, τὸ δ' ὕδωρ
 ὑγρόν, ἔπειτα δὲ λευκόν. Φανερόν ²⁸ δὴ ὅτι πᾶσιν ἐξ ἀλλή-
 λων ἔσται ἡ μεταβολή, καὶ ἐπὶ γε τούτων, ὅτι καὶ ²⁹ εἰ τῷ

ο οὔσῶν H. Ρ τρεῖς F. 9 φαίνονται L. 1 ἄλλα E. 8 τὸ ἄκρον ἢ μέσον F. 4 τῷ] τὸ F.H. 5 εἶναι ἢ γῆς F, ἢ ἐκ γῆς εἶναι H. 6 ὥσπερ] οἶον H. 7 γὰρ om. F. 8 μὴ] οὐκ H. 9 αἱ om. E.L. 10 φ Υ] οὐ υ H. 11 εἰ] ἐπεὶ L. 12 τὸ om. E. 13 εἰ] ἐπεὶ F.H. 14 δὴ F. 15 ἄρα μέλαν ἢ λευκὸν E.L. 16 δὲ L. 17 τὸ λευκὸν πρῶτον F. unam inter τὸ et πρῶτον litteram habere videtur E. 18 μὲν om. E.F.L. 19 τὸ μὲν πρῶτον H. 20 δὲ om. L. 21 δὴ] δὲ L. 22 ἐν om. E.L.

Γ τῇ γῇ ὑπάρξει τὰ λοιπά, καὶ δύο σύμβολα τὸ μέλαν καὶ
 12 τὸ ὑγρόν· ταῦτα γὰρ οὐ συνδεδύασται πως. Ὅτι δ' εἰς
 ὁ ἄπειρον οὐχ οἶόν τ' ἶναι, ὅπερ μελλήσαντες δείξουν ἐπὶ
 Ρ τοῦτο ἔμπροσθεν ἠλθομεν, δῆλον ἐκ τῶνδε. Εἰ γὰρ πάλιν
 τὸ πῦρ, ἐφ' ᾧ Π, εἰς ἄλλο ἠ μεταβαλεῖ καὶ μὴ ἀνακάμψει,
 οἶον εἰς τὸ Ψ, ἐναντιότης ῥ τις τῷ πυρὶ καὶ τῷ Ψ ἠ ἄλλη
 ὑπάρξει τῶν εἰρημένων· οὐδενὶ γὰρ τὸ αὐτὸ ὑπόκειται τῶν
 13 ΓΥΑΠ τὸ Ψ. Ἐστω ῥ δὴ τῷ μὲν Π τὸ Κ, τῷ δὲ Ψ τὸ
 Φ. Τὸ ῥ δὴ Κ πᾶσιν ὑπάρξει τοῖς ΓΥΑΠ· μεταβάλλουσι
 ῥ γὰρ εἰς ἄλληλα. Ἄλλὰ ῥ γὰρ τοῦτο μὲν ἔστω ῥ μήπω
 δεδειγμένον· ἀλλ' ἐκείνο δῆλον, ὅτι εἰ πάλιν τὸ Ψ εἰς ἄλλο,
 ῥ ἄλλη ἐναντιότης ῥ καὶ τῷ Ψ ὑπάρξει καὶ τῷ πυρὶ τῷ Π.
 Ὅμοιως δ' αἰεὶ μετὰ τοῦ προστιθεμένου ἐναντιότης τις ὑπάρ-
 14 ξει τοῖς ἔμπροσθεν, ὥστ' εἰ ἄπειρα, καὶ ἐναντιότητες ἄπειροι
 14 τῷ ἐνὶ ὑπάρξουσιν. Εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἔσται οὔτε ῥ ὀρίσα-
 σθαι οὐδὲν οὔτε γενέσθαι· δεήσει γὰρ, εἰ ῥ ἄλλο ἔσται ἐξ
 ἄλλου, τοσαύτας ῥ διεξελεθῆν ἐναντιότητας, καὶ ἔτι πλείους,
 ὥστ' εἰς ἓνα μὲν οὐδέποτε ἔσται μεταβολή, οἶον εἰ ἄπειρα
 τὰ μεταξὺ· ἀνάγκη δ', εἴπερ ἄπειρα τὰ στοιχεῖα. Ἐτι δ'
 15 ῥ οὐδ' ἔξ ἀέρος εἰς πῦρ, εἰ ἄπειροι ῥ αἰ ἐναντιότητες. Γίνεται
 δὲ καὶ πάντα ἐν· ἀνάγκη γὰρ ῥ πάσας ὑπάρχειν τοῖς μὲν
 κάτω τοῦ Π τὰς τῶν ἄνωθεν, τούτοις δὲ τὰς τῶν κάτωθεν,
 ὥστε πάντα ῥ ἐν ἔσται.

6 Θαυμάσειε δ' ἂν τις τῶν λεγόντων πλείω ἐνὸς τὰ στοι-
 χεῖα τῶν σωμαίων ὥστε μὴ μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα, καθά-
 περ Ἐμπεδοκλῆς ἰ φησί, πῶς ῥ ἐνδέχεται λέγειν αὐτοῖς εἶναι
 συμβλητὰ τὰ στοιχεῖα. Καίτοι λέγει οὕτω· ταῦτα γὰρ
 2 ἰσά ῥ τε ῥ πάντα. Εἰ μὲν οὖν κατὰ ῥ τὸ ποσόν, ἀνάγκη

ὁ ἄπειρα F. Ρ τοῦτο] τοῦ L. ἠ μεταβάλλει E.F.L. ῥ τις om. F.
 ἠ ἄλλη om. E. ῥ δὴ] δὲ F.L. ῥ δὴ om. L. ῥ γὰρ incertum E.
 ῥ γὰρ om. H. ῥ μηδέπω F.H. ῥ ἄλλη ἔσται ἐναντιότης F. ῥ καὶ ante
 τῷ Ψ om. E. ῥ ὀρίσθαι F. ῥ ἔσται ἄλλο F.H.L. ῥ διελεθῆν F.
 ῥ οὐδ' om. E. ῥ αἰ om. L. ῥ ἀπάσας F, om. H. ῥ ἐν om. L.
 ἰ φησί] λέγει E.L. ῥ ἐνδέχεται] ἔσται F. ῥ τε om. H.L. ῥ πάντα
 εἶναι. εἰ E. ῥ τὸ om. E.

ταυτό τι εἶναι ὑπάρχον ἅπασι τοῖς συμβλητοῖς ᾧ μέτροῦν-
 ται, οἷον εἰ ἐξ ὕδατος κοτύλης ^ο εἶεν ἀέρος δέκα· ^ρ τὸ αὐτό τι
 ἦν ἄρα ἄμφω, ^α εἰ μετρεῖται τῷ αὐτῷ. Εἰ δὲ μὴ οὕτω κατὰ ³
^ρ τὸ ^σ ποσὸν ^τ συμβλητὰ ^υ ὡς ποσὸν ἐκ ποσοῦ, ἀλλ' ὅσον
^ω δύναται, οἷον εἰ κοτύλη ὕδατος ἴσον δύναται ψύχειν καὶ
 δέκα ἀέρος, ^κ καὶ οὕτως κατὰ τὸ ποσὸν οὐχ ἢ ποσὸν συμ-
 βλητὰ, ἀλλ' ἢ ^υ δύναται τι. Εἴη δ' ἂν καὶ μὴ τῷ τοῦ ποσοῦ
 μέτρῳ συμβάλλεσθαι ^z τὰς δυνάμεις, ἀλλὰ κατ' ἀναλογίαν,
 οἷον ὡς τόδε ^α λευκὸν τόδε θερμόν. Τὸ δ' ὡς τόδε σημαίνει ⁴
^β ἐν μὲν ποιῶ τὸ ὅμοιον, ἐν ^ε δὲ ποσῷ τὸ ἴσον. Ἄτοπον δὲ
 φαίνεται, εἰ τὰ σώματα ἀμετάβλητα ὄντα μὴ ἀναλογία συμ-
 βλητὰ ἐστίν, ἀλλὰ μέτρῳ τῶν δυνάμεων καὶ ^δ τῷ εἶναι ἴσον
 θερμόν ἢ ^ε ὅμοιον πυρὸς τοσονδὶ καὶ ἀέρος πολλαπλάσιον·
 τὸ γὰρ αὐτὸ πλεῖον τῷ ὁμογενὲς εἶναι τοιοῦτον ἔξει τὸν
 λόγον. Ἄλλὰ μὴν οὐδ' αὔξησις ἂν εἴη κατ' Ἐμπεδοκλέα, ⁵
 ἀλλ' ^ε ἢ κατὰ πρόσθεσιν· πυρὶ γὰρ αὔξει τὸ πῦρ·

Αὔξει δὲ χθὼν μὲν σφέτερον ἕγενος, αἰθέρα δ' αἰθήρ.

Ταῦτα δὲ προστίθεται· δοκεῖ δ' οὐχ οὕτως αὔξεσθαι τὰ
^h αὔξανόμενα. Πολὺ δὲ χαλεπώτερον ἀποδοῦναι περὶ γενέ-
 σεως τῆς κατὰ φύσιν. Τὰ γὰρ γινόμενα φύσει πάντα γί-
 γνεται ἢ αἰεὶ ⁱ ὠδὶ ἢ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ^k τὰ δὲ παρὰ ^l τὸ αἰεὶ
 καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀπὸ ταυτομάτου καὶ ^m ἀπὸ τύχης. Τί
 οὖν τὸ αἴτιον τοῦ ἐξ ἀνθρώπου ἀνθρωπον ἢ αἰεὶ ⁿ ἢ ὡς ἐπὶ τὸ
 πολὺ, καὶ ἐκ τοῦ πυροῦ πυρὸν ἀλλὰ μὴ ἐλαίαν; Ἡ καὶ ἐὰν
 ὠδὶ συντεθῆ ὀστοῦν; ^ο Οὐ γὰρ ὅπως ἔτυχε συνελθόντων
 οὐδὲν γίγνεται, καθάρπερ ἐκείνός φησίν, ἀλλὰ λόγῳ τινί.
 Τί ^ρ οὖν ^ρ τούτων αἴτιον; Οὐ γὰρ δὴ πῦρ γε ἢ γῆ. Ἄλλὰ ^γ

^ο εἶεν κοτύλαι ἀέρος F. ^ρ τὸ] τοῦτο E. ^α εἰ] γρ. ἢ margo H. ^ρ τὸ
 om. E.F. ^σ ποσὸν pr. E. ^τ ἐμβλητὰ L. ^υ ὡς om. E. ^ω δύ-
 νανται E. ^κ καὶ om. E.L. ^υ δύναται E.F.H. ^z τὰς] καὶ τὰς F.
^α θερμόν τόδε λευκόν F.H. ^β ἐν μὲν ποιῶ ante σημαίνει L, om. E. ^ε δὲ
 τῷ ποσῷ H.L. ^δ τῷ] τὸ L. ^ε ὁμοίως E. ^ε ἢ ἢ κατὰ L. ^ε γένος]
 δέμας H. ^h αὔξόμενα H. ⁱ ὠδὶ om. E.F.L. ^k τὰ—πολὺ margo F.
^l τὸ alterum ante ὡς E. ^m ἀπὸ om. F. ⁿ ἢ ante ὡς om. L.
^ο οὐ γὰρ] ἀλλ' οὐχ F.H. ^ρ περ om. E. ^ρ οὖν] οὖν τὸ L. ^ρ τού-
 του E.

μὴν οὐδ' ἡ φιλία καὶ τὸ νείκος· συγκρίσεως ⁸ γὰρ μόνον, τὸ δὲ διακρίσεως αἴτιον. Τοῦτο δ' ἐστὶν ἡ οὐσία ἡ ἐκάστου, ἀλλ' οὐ μόνον

Μίξις τε διάλλαξις τε μγέντων,

8 ὥσπερ ἐκεῖνός φησιν. ¹ Τύχη δ' ἐπὶ ^ν τούτων ὀνομάζεται, ἀλλ' οὐ λόγος· ἐστὶ γὰρ μιχθῆναι ὡς ^ω ἔτυχεν. Τῶν δὴ φύσει ὄντων αἴτιον τὸ οὕτως ἔχειν, καὶ ἡ ἐκάστου φύσις αὐτή, περὶ ἧς οὐδὲν λέγει. Οὐδὲν ἄρα περὶ φύσεως λέγει. ¹ Ἀλλὰ μὴν ^χ καὶ τὸ εὖ τοῦτο καὶ ἀγαθόν· ὁ δὲ τὴν μίξιν ⁹ μόνον ἐπαινεί. Καίτοι τά ² γε στοιχεῖα διακρίνει οὐ τὸ νείκος, ἀλλ' ἡ φιλία τὰ φύσει πρότερα τοῦ θεοῦ· θεοὶ δὲ καὶ ταῦτα. ⁴ Ἐτι δὲ περὶ κινήσεως ἀπλῶς λέγει· οὐ γὰρ ἰκανὸν εἰπεῖν διότι ἡ φιλία καὶ τὸ νείκος κινεῖ, εἰ μὴ τοῦτ' ἦν ³ φιλία ¹⁰ εἶναι τὸ κινήσει τοιαδί, νείκει δὲ ^β τὸ τοιαδί. ^ε Ἐδει οὖν ^δ ἡ ὀρίσασθαι ἢ ὑποθέσθαι ἢ ἀποδείξαι, ἢ ἀκριβῶς ἢ μαλακῶς, ἢ ^ε ἀμῶς ^ι γέ πως. ⁴ Ἐτι δ' ἐπεὶ ⁸ φαίνεται καὶ βία καὶ παρὰ φύσιν κινούμενα τὰ σώματα, καὶ κατὰ φύσιν, οἷον ^β τὸ πῦρ ἄνω μὲν οὐ βία, κάτω δὲ βία, ^ι τῷ δὲ βία ^κ τὸ κατὰ φύσιν ἐναντίον. ⁴ Ἐστι δὲ τὸ βία· ἐστὶν ἄρα καὶ τὸ κατὰ φύσιν ¹¹ κινεῖσθαι. Ταύτην οὖν ἡ φιλία κινεῖ, ἢ οὐ· τούναντίον γὰρ τὴν γῆν ¹ ἄνω καὶ διακρίσει ἔοικεν· καὶ μᾶλλον τὸ νείκος αἴτιον τῆς κατὰ φύσιν κινήσεως ἢ ἡ φιλία. ⁴ Ὡστε καὶ ὅλως παρὰ φύσιν ἡ φιλία ἂν εἴη μᾶλλον. ⁴ Ἀπλῶς δὲ εἰ μὴ ^μ ἡ φιλία ^ν ἢ τὸ νείκος ^ο κινεῖ, αὐτῶν τῶν σωματίων οὐδεμία κινή- ¹² σις ἐστὶν οὐδὲ μονή. ⁴ Ἀλλ' ἄτοπον. ⁴ Ἐτι δὲ καὶ φαίνεται κινούμενα· διέκρινε μὲν γὰρ ^ρ τὸ νείκος, ἠνέχθη δ' ἄνω ὁ αἰθήρ οὐχ ὑπὸ τοῦ νείκους, ἀλλ' ὅτε μὲν φησιν ὥσπερ ἀπὸ ⁹ τύχης (Οὔτω γὰρ συνέκυρσε ^ρ θεῶν τότε, πολλὰκι δ' ἄλλως), ὅτε δὲ φησι πεφυκέναι τὸ πῦρ ἄνω φέρεσθαι, ὁ δ' αἰθήρ, φησί,

⁸ γὰρ—διακρίσεως om. pr. E. ^τ τύχη] φύσις E. ^ν τούτοις F.H. ^ω τύχη L. ^χ καὶ ante τὸ om. E. ^γ μόνον H.L. ² τε E.F.H. ^α φιλίαν E.L. ^β τὸ post δὲ om. F.L. ^ε δεῖ H. ^δ ἡ om. H. ^ε codices ἄλλως. ^ι πῶς γε F. ⁸ φαίνονται E.L. ^η τὸ om. E.L. ^ι τῷ] τὸ H. ^κ τὸ] τῷ F. ¹ κάτω E.H. ^μ ἢ post μὴ om. E.F.L. ^ν ἢ] καὶ E. ^ο κινεῖ L, κινεῖ F. ^ρ τὸ om. F. ⁹ τέχνης E. ^ρ θεῶν νοῦς τότε E.

Μακρῆσι κατὰ χθόνα δύετο ⁸ ῥίσιαι.

Ἐν ἅμα δὲ καὶ τὸν κόσμον ὁμοίως ἔχειν φησὶν ἐπὶ ^t τε τοῦ νεί- 13
 κους νῦν καὶ πρότερον ἐπὶ τῆς φιλίας. Τί οὖν ἐστὶ τὸ κινουὺν
 πρῶτον καὶ αἴτιον τῆς κινήσεως; Οὐ γὰρ δὴ ἡ φιλία καὶ τὸ
 νείκος, ἀλλὰ τινος κινήσεως ταῦτα αἴτια· ^v εἰ ^w δ' ἐστίν, ἐκεῖνο
 ἀρχή. Ἐποιοῦν δὲ καὶ εἰ ἡ ψυχὴ ἐκ τῶν στοιχείων ἢ ἐν τι 14
 αὐτῶν· αἱ γὰρ ἀλλοιώσεις αἱ τῆς ψυχῆς πῶς ἔσονται, οἷον
 τὸ μουσικὸν εἶναι καὶ πάλιν ἄμουσον, ἢ μνήμη ^x ἢ λήθη;
 Δῆλον γὰρ ὅτι εἰ μὲν πῦρ ἢ ψυχὴ, τὰ πάθη ὑπάρξει αὐτῇ
 ὅσα πυρὶ ἢ πῦρ· εἰ δὲ μικτόν, τὰ σωματικά· τούτων δ' οὐδὲν
 ὑσωματικόν. Ἐπὶ ἀλλὰ περὶ ^z μὲν τούτων ἑτέρας ^a ἔργον ἐστὶ
 θεωρίας. Περὶ δὲ τῶν στοιχείων ἐξ ὧν τὰ σώματα συνέστη- 7
 κεν, ὅσοις μὲν δοκεῖ ^b τι εἶναι κοινὸν ἢ μεταβάλλειν εἰς ἄλ-
 ληλα, ἀνάγκη εἰ θάτερον τούτων, καὶ θάτερον συμβαίνειν·
 ὅσοι δὲ μὴ ποιούσιν ἐξ ἀλλήλων γένεσιν μηδ' ὡς ἐξ ἐκάστου,
 πλὴν ^c ὡς ἐκ τοίχου πλίνθους, ἄποπον πῶς ἐξ ἐκείνων ἔσονται
 σάρκες καὶ ὀστά καὶ τῶν ἄλλων ὀτιοῦν. Ἐπὶ ἔχει δὲ τὸ λεγό- 2
 μενον ἀπορίαν καὶ τοῖς ἐξ ἀλλήλων γεννώσιν, τίνα τρόπον
 γίγνεται ἐξ αὐτῶν ἕτερόν τι ^d παρ' αὐτά. Λέγω δ' οἷον
^e ἐστὶν ἐκ πυρὸς ὕδωρ καὶ ἐκ τούτου γίγνεσθαι ^f πῦρ· ἐστὶ
 γὰρ τι κοινὸν τὸ ὑποκείμενον. Ἐπὶ ἀλλὰ δὴ καὶ σὰρξ ἐξ αὐ- 3
 τῶν γίνεσθαι καὶ μυελός· ταῦτα ^g δὴ γίνεσθαι πῶς; Ἐκείνοις
 τε ^h γὰρ τοῖς λέγουσιν ⁱ ὡς Ἐμπειδοκλῆς τίς ἐστὶν τρόπος;
 Ἐπὶ ἀνάγκη γὰρ σύνθεσιν εἶναι καθάπερ ἐξ ^k πλίνθων καὶ λίθων
 τοίχος· καὶ τὸ μίγμα ^l δὲ ^m τοῦτο ἐκ σωζομένων ⁿ μὲν ἐστὶ
 τῶν στοιχείων, κατὰ μικρὰ δὲ παρ' ἄλληλα συγκειμένων.
 Οὕτω δὴ σὰρξ καὶ τῶν ἄλλων ^o ἕκαστον. Συμβαίνει ^p δὴ 4

⁸ ῥίσιαι E. ^t τε om. E.L. ^v εἰ δὲ margo F. ^w δ' om. E.H.
^x ἢ λ.] καὶ λ. H, ἢ καὶ λ. F. ^y σωματικόν] σωματικῶ L. ^z μὲν om.
 F.H. ^a ἐστὶν ἔργον H.L. ^b εἶναι τι F, εἶναι τι ἢ H. ^c ὡς post πλὴν
 om. E. ^d παρὰ ταῦτα F.H. ^e ἐκ πυρὸς ἐστὶν F.H. ^f πῦρ om. E.
^g δὲ H. ^h τοῖς γὰρ E. ⁱ ὡσπερ F. ^k πλίνθων καὶ ἐκ λίθων H, λίθων
 καὶ πλίνθων F. ^l δὴ F.H.L. ^m τοῦτο] τὸ ἐν H. ⁿ μὲν om. H.
^o ἕκαστον. συμβαίνει γοῦν οὕτω λέγουσι μὴ ἐκ παντὸς μέρους σαρκὸς γίνε-
 σθαι ἀέρα ὕδωρ καὶ τὰ ἕτερα, ἀλλὰ ἐξ ἑκατέρου ἑκατέρου, τουτέστιν ἐκ πάν-
 των παρατεθειμένων καὶ ἐνυπαρχόντων ἐνεργείᾳ ἅπαντα διακρίνεσθαι, ὅπερ
 οὐχ οὕτω φαίνεται. συμβαίνει L. ^p δὲ F.H.

μὴ ἐξ ὀτουνῶν μέρους σαρκὸς γίνεσθαι πῦρ καὶ ὕδωρ, ⁹ ὥσ-
 περ ἐκ κηροῦ γένοιτ' ἂν ἐκ μὲν τουδὶ τοῦ μέρους σφαῖρα,
 πυραμῖς δ' ἐξ ἄλλου τινός· ἀλλ' ἐνδέχεται γε ἐξ ἑκατέρου
 5 ἑκάτερον γενέσθαι. Τοῦτο μὲν δὴ τοῦτον γίνεται τὸν τρό-
 πον ἐκ τῆς σαρκὸς ἐξ ὀτουνῶν ἄμφω τοῖς δ' ἐκείνως λέγουσιν
 οὐκ ἐνδέχεται, ἀλλ' ὡς ἐκ τοίχου λίθος καὶ πλίνθος, ἑκάτερον
 ἐξ ἄλλου τόπου καὶ μέρους. Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς ποιούσι
 μίαν αὐτῶν ὕλην ἔχει τινὰ ἀπορίαν, πῶς ἔσται τι ἐξ ἀμφο-
 6 τέρων, οἷον ψυχροῦ καὶ θερμοῦ ἢ πυρὸς καὶ γῆς. Εἰ γάρ
 ἔστιν ἡ σὰρξ ἐξ ἀμφοῖν καὶ μηδέτερον ἐκείνων, μηδ' αὖ ⁷ σύν-
 θεσις σωζομένων, τί λείπεται ⁸ πλὴν ὕλην εἶναι ⁹ τὸ ἐξ ἐκεί-
 νων; Ἡ ^ν γὰρ θατέρου φθορὰ ἢ θάτερον ^ω ποιεῖ ἢ τὴν ὕλην.
 7 Ἄρ' οὖν ἐπειδὴ ἔστι καὶ μᾶλλον καὶ ἥττον θερμὸν ^χ καὶ ψυ-
 χρόν, ὅταν μὲν ἀπλῶς ἢ θάτερον ἐντελεχεία, δυνάμει θάτερον
 ἔσται· ὅταν δὲ μὴ παντελῶς, ἀλλ' ὡς μὲν θερμὸν ψυχρόν,
 ὡς δὲ ψυχρὸν θερμὸν διὰ τὸ μιγνύμενα ^υ φθείρειν τὰς ὑπερο-
 χὰς ἀλλήλων, τότε οὐθ' ἡ ὕλη ἔσται οὔτε ἐκείνων τῶν ἐναντίων
 ἑκάτερον ἐντελεχεία ἀπλῶς, ἀλλὰ μεταξύ· κατὰ δὲ τὸ δυνά-
 μει μᾶλλον εἶναι θερμὸν ἢ ψυχρὸν ἢ τοῦναντίον, ^z κατὰ ^a τοῦ-
 τον τὸν ^b λόγον διπλασίως θερμὸν δυνάμει ἢ ψυχρόν, ἢ τρι-
 8 πλασίως, ἢ κατ' ἄλλον ^c τρόπον τοιοῦτον. Ἔσται ^d δὴ
 μιχθέντων ^e τᾶλλ' ἐκ τῶν ἐναντίων ἢ τῶν στοιχείων, καὶ τὰ
 στοιχεῖα ἐξ ἐκείνων δυνάμει πῶς ὄντων, οὐχ οὔτω δὲ ὡς ἡ
 ὕλη, ἀλλὰ τὸν εἰρημένον τρόπον· καὶ ἔστιν ^f οὔτω μὲν μίξις,
 9 ἐκείνως ^g δὲ ὕλη τὸ γινόμενον. Ἐπεὶ ^h δὲ καὶ πάσχει τὰ
 ναντία κατὰ τὸν ἐν τοῖς πρώτοις διορισμόν· ἔστι γὰρ τὸ ἐν-
 ενεργεῖα θερμὸν δυνάμει ψυχρὸν καὶ τὸ ἐνεργεῖα ψυχρὸν δυ-
 νάμει θερμόν, ὥστε εἶναι μὴ ἰσάξῃ, μεταβάλλει ⁱ εἰς ἀλληλα.
 10 Ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἐναντίων· καὶ πρῶτον οὔτω

⁹ ὥσπερ εἰ ἐκ L. et margo F. ⁷ σύνθεσιν E, συνθέσει L. ⁸ πλὴν
 τὴν ὕλην F.H.L. ⁹ τὸ om. E. ^ν γὰρ ἐκ θ. H. ^ω ἐποίει F.H.
^χ καὶ ψ.] ἢ ψ. F. ^υ διαφθείρειν H. ^z κατὰ] καὶ κατὰ L, ἑκάτερον
 κατὰ F. ^a τὸν τούτων H.L. ^b λόγον καὶ δ. L, λόγον καὶ τῷ λόγῳ δ.
 H. et pr. F. ^c τοιοῦτον τρόπον F. ^d δὴ] μὴ E. ^e ἀλλ' E. ^f οὔτω]
 τοῦτο H. ^g δὲ ἡ ὕλη F.L. ^h δὴ E. ⁱ εἰς om. E.L.

τὰ στοιχεῖα μεταβάλλει, ἐκ δὲ τούτων σάρκες καὶ ὀστᾶ καὶ τὰ τοιαῦτα, τοῦ μὲν θερμοῦ ^k γιγνομένου ψυχροῦ, τοῦ δὲ ψυχροῦ θερμοῦ, ὅταν πρὸς τὸ μέσον ^l ἔλθῃ· ἐνταῦθα γὰρ οὐδέτερον, τὸ δὲ μέσον πολὺ καὶ οὐκ ἀδιαίρετον. Ὅμοίως δὲ καὶ τὸ ξηρὸν καὶ ὑγρὸν ^m καὶ τὰ τοιαῦτα κατὰ μεσότητα ποιοῦσι σάρκα καὶ ⁿ ὀστᾶ καὶ ^o τᾶλλα.

^v Ἀπαντα δὲ τὰ μικτὰ σώματα, ὅσα περὶ τὸν τοῦ μέσου 8 τόπον ἐστίν, ἐξ ἀπάντων σύγκειται τῶν ἀπλῶν. ^p Γῆ μὲν ^q γὰρ ἐνυπάρχει πᾶσι διὰ τὸ ἕκαστον εἶναι μάλιστα καὶ πλείστον ἐν τῷ οἰκίῳ τόπῳ, ὕδωρ ^r δὲ διὰ τὸ δεῖν μὲν ὀρίζεσθαι τὸ σύνθετον, μόνον ^s εἶναι τῶν ἀπλῶν εὐόριστον τὸ ὕδωρ, ἔτι δὲ καὶ τὴν γῆν ἄνευ τοῦ ὑγροῦ μὴ δύνασθαι συμμένειν, ἀλλὰ τοῦτ' εἶναι τὸ συνέχον· εἰ γὰρ ἐξαιρεθεῖη τελέως ἐξ αὐτῆς τὸ ὑγρὸν, διαπίπτει ἄν. Γῆ μὲν οὖν καὶ ὕδωρ ³ διὰ ταύτας ^s ἐνυπάρχει τὰς αἰτίας, ἀῆρ δὲ καὶ πῦρ, ὅτι ἐναντία ἐστὶ γῆ καὶ ὕδατι· γῆ μὲν ^t γὰρ ἀέρι, ὕδωρ δὲ πυρὶ ἐναντίον ἐστίν, ὡς ἐνδέχεται οὐσίαν οὐσία ^u ἐναντίαν εἶναι. Ἐπεὶ οὖν αἱ γενέσεις ἐκ τῶν ἐναντίων εἰσίν, ἐνυπάρχει δὲ ^v θάτερα ^w ἄκρα τῶν ἐναντίων, ἀνάγκη καὶ ^x θάτερον ἐνυπάρχειν, ὥστ' ἐν ἅπαντι τῷ συνθέτῳ πάντα τὰ ἀπλᾶ ἐνέσται. Μαρτυρεῖν ⁴ δ' ἔοικε καὶ ἡ τροφή ^y ἐκάστων ἅπαντα μὲν γὰρ τρέφεται τοῖς αὐτοῖς ἐξ ὧν περ ^z ἐστίν, ἅπαντα δὲ πλείοσι τρέφεται. Καὶ ^a γὰρ ἄπερ ἄν ^b δόξειεν ἐνὶ μόνῳ ^c τρέφεσθαι, τῷ ὕδατι τὰ φυτά, πλείοσι τρέφεται· μέμικται γὰρ τῷ ὕδατι γῆ· ^d διὸ καὶ οἱ γεωργοὶ πειρῶνται μίξαντες ἄρδεν. Ἐπεὶ δ' ⁵ ἐστὶν ἡ μὲν τροφή τῆς ὕλης, τὸ ^e δὲ τρεφόμενον συνειλημένον τῇ ὕλει, ἡ μορφή καὶ τὸ εἶδος, εὐλογον ἤδη τὸ μόνον τῶν ἀπλῶν σωμάτων τρέφεσθαι τὸ πῦρ ἀπάντων ^f ἐξ ἀλλήλων γινομένων, ὥσπερ καὶ οἱ ^g πρότεροι λέγουσιν· μόνον ^h γὰρ

^k γινομένου F. ^l ἔλθωσι H. ^m καὶ τὰ ἄλλα τὰ F. ⁿ ὀστοῦν E. L. ^o τᾶλλα τὰ τοιαῦτα H. et pr. F. ^p γῆς H. ^q γὰρ om. F. ^r δέ] δὴ L. ^s ἐνυπάρχουσι F. ^t γὰρ om. F. ^u ἐναντίον H. ^v θάτερον L. ^w ἄκρον L, om. H. ^x θάτερα E. ^y ἐκάστου H. ^z εἰσίν F. H. ^a γὰρ ἐστίν (supra posito ὅσα) ἄπερ F. ^b δόξειε μάλιστα ἐνὶ L. ^c τρέφεσθαι μάλιστα τῷ H. ^d διὸ γεωργοὶ καὶ π. E. ^e τρεφόμενον δὲ F. ^f ἐξ] γὰρ ἐξ H. ^g πρότερον L. ^h γὰρ om. H.

ἔστι καὶ μάλιστα τοῦ εἶδους τὸ πῦρ διὰ τὸ πεφυκέναι φέρε-
6 σθαι πρὸς τὸν ὄρον. Ἐκαστον δὲ πέφυκεν εἰς τὴν ^ιἑαυτοῦ
^ιχώραν φέρεσθαι· ἢ δὲ μορφή καὶ τὸ εἶδος ἀπάντων ἐν τοῖς
ὄροις. Ὅτι μὲν οὖν ἅπαντα τὰ σώματα ἐξ ἀπάντων συν-
έστηκε τῶν ἀπλῶν, εἴρηται.

- 9 Ἐπεὶ δ' ἔστιν ἕνια γενητὰ καὶ φθαρτά, καὶ ἡ γένεσις
τυγχάνει οὕσα ἐν τῷ περὶ τὸ μέσον τόπῳ, λεκτέον περὶ πά-
σης γενέσεως ὁμοίως πόσαι τε καὶ τίνες αὐτῆς ^καὶ ἀρχαί·
ῤῆον γὰρ οὕτω ^ιτὰ καθ' ^μἕκαστον θεωρήσομεν, ὅταν περὶ
2 τῶν καθόλου λάβωμεν πρῶτον. Εἰσὶν οὖν καὶ τὸν ἀριθμὸν
ἴσαι καὶ τῷ γένει αἱ αὐταὶ αἴπερ ἐν τοῖς αἰδίοις τε καὶ πρῶ-
τοις· ἢ μὲν γὰρ ἔστιν ὡς ὕλη, ἢ δ' ὡς μορφή. Δεῖ δὲ καὶ
τὴν τρίτην ἔτι προσυπάρχειν· οὐ ^νγὰρ ἰκαναὶ πρὸς τὸ γεν-
νῆσαι ^οαἱ δύο, καθάπερ οὐδ' ἐν τοῖς πρώτοις. Ὡς μὲν οὖν
ὕλη τοῖς γενητοῖς ἔστιν ^ραἴτιον τὸ ^qδυνατὸν εἶναι καὶ μὴ
3 εἶναι. Τὰ μὲν γὰρ ἐξ ἀνάγκης ἔστιν, οἷον τὰ αἰδία, τὰ δ'
^ρἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν. Τούτων δὲ τὰ μὲν ἀδύνατον μὴ εἶναι,
τὰ δὲ ἀδύνατον εἶναι διὰ τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι παρὰ τὸ ἀναγκαῖον
ἄλλως ἔχειν. Ἐνια δὲ καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι δυνατά, ὅπερ
ἔστι τὸ γενητὸν καὶ φθαρτὸν· ποτὲ μὲν γὰρ ἔστι τοῦτο,
4 ποτὲ δ' οὐκ ἔστιν. Ὡστ' ^ςἀνάγκη γένεσιν εἶναι καὶ φθορὰν
περὶ τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι. Διὸ καὶ ὡς μὲν ὕλη τοῦτ'
ἔστιν αἴτιον ^ττοῖς γενητοῖς, ὡς δὲ τὸ οὐ ^νἐνεκεν ἢ μορφή καὶ
τὸ εἶδος· τοῦτο δ' ἔστιν ὁ λόγος ^ωὁ ^χτῆς ἐκάστου οὐσίας.
5 Δεῖ δὲ προσεῖναι ^γκαὶ τὴν τρίτην, ἣν ἅπαντες μὲν ὀνειρώτ-
τουσι, λέγει δ' οὐδεὶς, ^zἀλλ' οἱ μὲν ἰκανὴν ^αῶθήθησαν αἰτίαν
εἶναι πρὸς τὸ γίνεσθαι τὴν τῶν εἰδῶν φύσιν, ὥσπερ ὁ ^βἐν
Φαίδωνι Σωκράτης· καὶ γὰρ ἐκεῖνος, ἐπιτιμῆσας τοῖς ἄλλοις
ὡς οὐδὲν εἰρηκόσιν, ὑποτίθεται ὅτι ἔστι τῶν ὄντων τὰ μὲν

^ι αὐτοῦ H. ^ι φέρεσθαι χώραν F.H. ^κ αἱ om. E.H.L. ^ι τὰ om. F.
^μ ἕκαστα F.H.L. ^ν γὰρ ἂν ἰκαναὶ E.L. ^ο αἱ om. E. ^ρ αἴτιον om. F.
^q δυνατὸν om. L. ^ρ οὐκ ἔστιν ἐξ ἀνάγκης F. ^ς ἀναγκαῖον F. ^τ τοῖς] ἐν τοῖς E. ^ν ἐνεκα F.H.L. ^ω ὁ ante τῆς om. E.L. ^χ ἐκάστου τῆς H.
^γ καὶ τὴν om. E. ^z ἀλλ' οἱ μὲν om. E. ^α ῶθήθησαν τὴν αἰτίαν F.
^β ἐν τῷ φαίδωνι F.H.L.

εἶδη τὰ δὲ μεθεκτικὰ τῶν εἰδῶν, καὶ ὅτι εἶναι μὲν ἕκαστον λέγεται κατὰ τὸ εἶδος, γίνεσθαι δὲ κατὰ τὴν μετάληψιν καὶ φθείρεσθαι κατὰ τὴν ἀποβολήν, ὥστ' εἰ ταῦτα ἀληθῆ, τὰ εἶδη οἶεται ἐξ ἀνάγκης αἷτια εἶναι καὶ γενέσεως καὶ φθοράς. Οἱ δ' ^c αὐτὴν τὴν ὕλην ἀπὸ ταύτης γὰρ ^d εἶναι τὴν κίνησιν. ⁶ Οὐδέτεροι δὲ λέγουσι καλῶς. Εἰ μὲν γὰρ ἔστιν αἷτια τὰ εἶδη, διὰ τί οὐκ ^e αἰεὶ γεννᾶ συνεχῶς, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ποτὲ δ' οὔ, ὄντων καὶ τῶν εἰδῶν αἰεὶ καὶ τῶν μεθεκτικῶν; ⁷ Ἐπι ^f δ' ἔπ' ἐνίων θεωροῦμεν ἄλλο τὸ αἷτιον ^g ὄν· ὑγίειαν ^h γὰρ ὁ ἰατρὸς ἐμποιεῖ καὶ ἐπιστήμην ὁ ἐπιστήμων, οὔσης καὶ ὑγείας αὐτῆς καὶ ἐπιστήμης καὶ τῶν μεθεκτικῶν· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων τῶν κατὰ δύναμιν πραττομένων. Εἰ δὲ τὴν ὕλην ⁸ τις ⁱ φήσειε γεννᾶν διὰ τὴν κίνησιν, φυσικώτερον ^k μὲν ἂν λέγοι τῶν οὔτω ^l λεγόντων· τὸ γὰρ ἀλλοιοῦν καὶ τὸ μετασχηματίζον αἰτιώτερόν τε τοῦ γεννᾶν, καὶ ἐν ἅπασιν εἰώθαμεν τοῦτο λέγειν τὸ ποιοῦν, ὁμοίως ἔν τε τοῖς ^m φύσει καὶ ⁿ ἐν τοῖς ἀπὸ ^o τέχνης, ὃ ἂν ^p ἢ κινητικόν. Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ⁹ οὔτοι οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν· τῆς μὲν γὰρ ὕλης τὸ πάσχειν ἔστι καὶ τὸ κινεῖσθαι, τὸ δὲ κινεῖν ^q καὶ ποιεῖν ἑτέρας δυνάμεως. Δῆλον δὲ καὶ ἐπὶ τῶν τέχνη καὶ ^r ἐπὶ τῶν φύσει γινομένων· ^s οὐ γὰρ αὐτὸ ποιεῖ τὸ ὕδωρ ^t ζῶον ἐξ αὐτοῦ, ^v οὐδὲ τὸ ξύλον κλίην, ἀλλ' ἢ τέχνη. ¹⁰ Ὡστε καὶ οὔτοι διὰ τοῦτο λέγουσιν οὐκ ὀρθῶς, καὶ ὅτι παραλείπουσι τὴν κυριωτέραν αἷτιαν· ἐξαιροῦσι γὰρ τὸ τί ἦν εἶναι καὶ τὴν μορφὴν. ¹¹ Ἐπι ^w δὲ καὶ τὰς δυνάμεις ἀποδιδόασιν τοῖς σώμασι, δι' ^x ἅς γεννῶσι, λίαν ὕοργανικῶς, ἀφαιροῦντες τὴν κατὰ τὸ εἶδος αἷτιαν. ^z Ἐπειδὴ ¹¹ γὰρ πέφυκεν, ὥς ^a φασιν, τὸ μὲν θερμὸν διακρίνειν τὸ δὲ ψυχρὸν συνιστάναι, καὶ τῶν ἄλλων ἕκαστον τὸ μὲν ποιεῖν τὸ

^c αὐτὴν] αὐτὴν H. ^d εἶναι om. F. ^e αἰεὶ om. pr. E. ^f δ' om. H.
^g ὄν om. H. ^h γὰρ καὶ ὁ E. ⁱ φήσεε E, φήσι L, φήσει F.H.
^k μὲν om. F. ^l λεγομένων E.L. ^m φυσικοῖς L. ⁿ ἐν om. F.
^o τέχνης ἀπὸ τέχνης δὲ ὁ H. et pr. F. ^p κινητικὸν ἢ F. ^q καὶ τὸ
ποιεῖν F.H. ^r ἐπὶ τῶν om. F. ^s οὔτε H.L. ^t ἐξ αὐτοῦ ζῶον F.
^v οὔτε F.H. ^w δὲ om. H. ^x ἅ E. ^y ὕοργανικὰς E.L. ^z ἐπεὶ F.H.
^a φησιν E.

δὲ πάσχειν, ἐκ τούτων λέγουσι καὶ διὰ τούτων ἅπαντα τὰλλα γίγνεσθαι καὶ φθείρεσθαι· φαίνεται δὲ καὶ τὸ πῦρ αὐτὸ κινούμενον καὶ πάσχον. Ἔτι δὲ παραπλήσιον ποιοῦσιν ὡσπερ εἴ τις τῷ πρίονι καὶ ἐκάστῳ τῶν ὀργάνων ἂ ἀπονέμοι τὴν αἰτίαν τῶν γινομένων· ἀνάγκη γὰρ ἑπρίοντος διαιρεῖσθαι καὶ ἑξέοντος λεαίνεσθαι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁμοίως. Ὡστ' εἰ ὅτι μάλιστα ἑποιεῖ καὶ κινεῖ τὸ πῦρ, ἀλλὰ πῶς κινεῖ οὐχ ὀρῶσιν, ὅτι χειρὸν ἢ τὰ ὄργανα. Ἡμῖν δὲ καθόλου ἑτεπρότερον εἴρηται περὶ τῶν αἰτίων, καὶ νῦν διώριστα περὶ τῆς ὕλης καὶ τῆς μορφῆς.

10 Ἔτι δὲ ἑπέει ἢ κατὰ τὴν φορὰν κίνησις δέδεικται ὅτι αἰδιος, ἀνάγκη τούτων ὄντων καὶ γένεσιν εἶναι συνεχῶς· ἢ γὰρ φορὰ ποιήσει τὴν γένεσιν ἑέντελεχῶς διὰ τὸ προσάγειν καὶ ἀπάγειν τὸ ἑγεννητικόν. Ἀμα δὲ δῆλον ὅτι καὶ τὰ πρότερον καλῶς εἴρηται, τὸ πρῶτην τῶν μεταβολῶν τὴν φορὰν ἀλλὰ μὴ τὴν γένεσιν εἰπεῖν· πολὺ γὰρ εὐλογώτερον τὸ ὄν τῷ μὴ ὄντι γενέσεως ἑαἰτιον εἶναι ἢ τὸ μὴ ὄν τῷ ὄντι τοῦ εἶναι. Τὸ μὲν οὖν φερόμενον ἑστι, τὸ δὲ γινόμενον οὐκ ἑστιν· διὸ καὶ ἢ φορὰ προτέρα τῆς γενέσεως. Ἐπεὶ δ' ὑπόκειται καὶ δέδεικται συνεχῆς οὐσα τοῖς πράγμασι καὶ γένεσις καὶ φθορά, φαμὲν δ' αἰτίαν εἶναι τὴν φορὰν τοῦ γίνεσθαι, φανερόν ὅτι μιᾶς μὲν οὐσης τῆς φορᾶς οὐκ ἑνδέχεται γίνεσθαι ἑμφω διὰ τὸ ἑναντία εἶναι· τὸ γὰρ αὐτὸ καὶ ὡσαύτως ἑχον αἰεὶ τὸ αὐτὸ πέφυκε ποιεῖν. Ὡστε ἢτοι γένεσις αἰεὶ ἑσται ἢ φθορά. Δεῖ δὲ πλείους εἶναι τὰς κινήσεις καὶ ἑναντίας, ἢ τῇ φορᾷ ἢ τῇ ἀνωμαλίᾳ· τῶν γὰρ ἑναντίων τὰναντία αἰτία. Διὸ καὶ οὐχ ἢ πρῶτη φορὰ αἰτία ἑστί γενέσεως καὶ φθορᾶς, ἀλλ' ἢ κατὰ τὸν λοξὸν κύκλον· ἑν

ἂ ἀπονέμοι F. ἑ πρίονος ὄντος L. ἑ ξαίοντος F. ἑ κινεῖ καὶ ποιεῖ L. ἑ οὐ προθεωροῦσιν H. ἑ ἑτε om. H. ἑ ἑπειδὴ H. ἑ ἑντελεχῶς E. ἑ καὶ ἀπάγειν om. F. ἑ γεννητικόν E. ἑ τὰ] τὸ E. ἑ πρῶτα F. ἑ τὴν om. E. ἑ εἶναι αἰτιον L. ἑ ἢ—διὸ margo F. ἑ καὶ ante γένεσις om. F.H. ἑ τὴν φορὰν om. E. ἑ ὅτι] ὡς F.L. ἑ ἑσται αἰεὶ F.H. ἑ φθορᾷ E. ἑ ἑναντία αἰτία E, αἰτία τὰναντία H, αἰτία τὰ ἑναντία F. ἑ αἰτία τῆς γενέσεως ἑστί καὶ τῆς φθορᾶς F.

ταύτη γὰρ καὶ τὸ συνεχές ^z ἔστι καὶ τὸ ^a κινεῖσθαι δύο κινήσεις· ἀνάγκη γάρ, εἴ ^b γε αἰεὶ ἔσται συνεχῆς γένεσις καὶ φθορά, αἰεὶ ^c μὲν ^d τι κινεῖσθαι, ἵνα μὴ ^e ἐπιλείπωσιν αὐται αἰ μεταβολαί, δύο δ', ὅπως μὴ θάτερον συμβαίνει μόνον. Τῆς 6 μὲν οὖν συνεχείας ἢ τοῦ ὄλου φορὰ αἰτία, τοῦ δὲ προσιέναι καὶ ἀπιέναι ἢ ἔγκλισις· συμβαίνει γὰρ ὅτε μὲν πόρρω γίνεσθαι ὅτε δ' ἐγγύς. Ἄνισου δὲ τοῦ διαστήματος ὄντος ἀνώμαλος ἔσται ἢ κίνησις· ὥστ' εἰ τῷ ^f προσιέναι καὶ ἐγγύς εἶναι γεννᾶ, ^g τῷ ἀπιέναι ^h ταῦτόν τοῦτο καὶ πόρρω γίνεσθαι φθείρει, καὶ εἰ τῷ πολλάκις ⁱ προσιέναι γεννᾶ, καὶ τῷ πολλάκις ^k ἀπελθεῖν φθείρει· τῶν γὰρ ἐναντίων τὰναντία αἰτία. Καὶ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ^l καὶ ἢ φθορὰ καὶ ἢ γένεσις ^m ἢ κατὰ φύσιν. Διὸ καὶ οἱ χρόνοι καὶ οἱ βίοι ⁿ ἐκάστων ἀριθμὸν ἔχουσι καὶ ^o τούτῳ διορίζονται· πάντων γὰρ ἔστι τάξις, καὶ πᾶς ^p βίος καὶ χρόνος ^q μετρεῖται περιόδῳ, πλὴν οὐ τῇ αὐτῇ ^r πάντες, ἀλλ' οἱ μὲν ἐλάττονι οἱ δὲ πλείονι· ^s τοῖς μὲν γὰρ ἐνιαυτός, τοῖς δὲ μείζων, ^t τοῖς δὲ ἐλάττων ἢ περίοδος ἔστι ^u τὸ μέτρον. Φαίνεται δὲ κατὰ τὴν αἴσθησιν ὁμολογούμενα τοῖς παρ' ^v ἡμῶν ^w λόγοις· ὁρῶμεν γὰρ ὅτι προσιόντος μὲν τοῦ ἡλίου γένεσις ἔστιν, ἀπιόντος δὲ φθίσις, καὶ ἐν ἴσῳ χρόνῳ ἐκάτερον ἴσος γὰρ ὁ χρόνος τῆς ^x φθορᾶς καὶ τῆς γενέσεως τῆς κατὰ φύσιν. Ἄλλὰ συμβαίνει πολλάκις ἐν ἐλάττονι φθειρῆσθαι ^y διὰ τὴν πρὸς ἄλληλα σύγκρασιν· ἀνωμάλου γὰρ οὔσης τῆς ὕλης καὶ οὐ πανταχοῦ τῆς αὐτῆς ἀνάγκη καὶ τὰς γενέσεις ἀνωμάλους εἶναι καὶ τὰς μὲν ^z θάττους τὰς δὲ ^{aa} βραδυτέρας, ὥστε συμβαίνει διὰ τὴν τούτων γένεσιν ἄλλοις γίνεσθαι φθοράν. Ἄεὶ δ', ὥσπερ εἴρηται, συνεχῆς ἔσται ἢ γένεσις καὶ ἢ φθορά,

^z ἔστι] ἔνεστι F.H. ^a κινεῖσθαι δύο om. pr. E. ^b γε αἰεὶ] τε αἰεὶ E, om. F.H. ^c μὲν om. E. ^d τι] τοι L. ^e ἐπιλιμπάνωσιν E, ὑπολίπωσιν L. ^f προιέναι E. ^g τῷ] καὶ τῷ H, ἐν τῷ F, καὶ ἐν τῷ L. ^h ταῦτό τοῦτο post γίνεσθαι F.H. ⁱ προσελθεῖν E.L. ^k ἀπιέναι F. ^l καὶ post χρ. om. F.H. ^m ἢ ante κατὰ om. E. ⁿ ἐκάστων οὖν ἀρ. pr. F. ^o χρόνος καὶ βίος F.H. ^p μετρᾶται H. ^q πάντες om. E, πάντες—πλείονι om. L. ^r τοῖς μὲν] ἄλλοις μὲν L. ^s τοῖς δὲ] ἄλλοις δὲ F. ^t τὸ om. E. ^v λεγομένοις F. ^w φορᾶς E. ^x θάττον E.L. ^y βραδυτέρας εἶναι ὥστε E.

- 11 καὶ ^z οὐδέποτε ὑπολείψει δι' ἣν εἶπομεν αἰτίαν. Τοῦτο δ' εὐλόγως συμβέβηκεν· ἐπεὶ γὰρ ἐν ἅπασιν ^a αἰεὶ τοῦ βελτίονος ὀρέγεσθαι ^b φαμεν τὴν φύσιν, βέλτιον δὲ τὸ εἶναι ἢ ^c τὸ μὴ εἶναι (τὸ δ' εἶναι ποσαχῶς λέγομεν, ἐν ἄλλοις εἴρηται), τοῦτο δ' ^d ἀδύνατον ἐν ἅπασιν ὑπάρχειν διὰ τὸ πόρρω τῆς ἀρχῆς ἀφίστασθαι, τῷ λειπομένῳ τρόπῳ συνεπλήρωσε τὸ ὄλον ὁ θεός, ^e ἐντελεχῆ ποιήσας τὴν γένεσιν· οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα συνείροίτο τὸ εἶναι διὰ τὸ ^f ἐγγύτατα εἶναι τῆς οὐσίας τὸ
- 12 γίνεσθαι ^g αἰεὶ καὶ τὴν γένεσιν. ^h Τοῦτου δ' ⁱ αἴτιον, ὥσπερ εἴρηται πολλάκις, ^k ἡ κύκλω φορά· μόνη γὰρ συνεχῆς. Διὸ καὶ τᾶλλα ὅσα μεταβάλλει εἰς ἄλληλα κατὰ τὰ πάθη καὶ τὰς δυνάμεις, οἷον τὰ ἀπλᾶ σώματα, μιμεῖται τὴν κύκλω φοράν· ὅταν γὰρ ἐξ ὕδατος ἀήρ γένηται καὶ ἐξ ἀέρος πῦρ καὶ πάλιν ^l ἐκ πυρὸς ὕδωρ, κύκλω φαμέν περιεληλυθέναι τὴν
- 13 γένεσιν διὰ τὸ πάλιν ἀνακάμπτειν. Ὡστε καὶ ἡ ^m εὐθεῖα φορά μιμουμένη τὴν κύκλω συνεχῆς ἐστίν. Ἄμα δὲ δῆλον ἐκ τούτων ὅτινες ἀποροῦσιν, διὰ τί ἐκάστου τῶν σωματίων εἰς τὴν οἰκείαν φερομένου χώραν ἐν τῷ ἀπείρῳ χρόνῳ οὐ διεστᾶσι τὰ σώματα. Αἴτιον γὰρ τούτου ἐστὶν ἡ ⁿ εἰς ἄλληλα μετάβασις· εἰ γὰρ ἕκαστον ^o ἔμμενεν ἐν τῇ αὐτοῦ χώρᾳ καὶ μὴ ^p μετέβαλλεν ὑπὸ τοῦ πλησίον, ἤδη ἂν ^q διεστήκεσαν.
- 14 Μεταβάλλει μὲν οὖν διὰ τὴν ^r φοράν διπλὴν οὖσαν διὰ δὲ τὸ μεταβάλλειν οὐκ ἐνδέχεται μένειν οὐδὲν αὐτῶν ἐν οὐδεμιᾷ χώρᾳ τεταγμένη. Διότι μὲν οὖν ἔστι γένεσις καὶ φθορὰ καὶ διὰ τίν' ^s αἰτίαν, καὶ τί τὸ ^t γεννητὸν καὶ φθαρτὸν, φανερόν ἐκ
- 15 τῶν εἰρημένων. Ἐπεὶ δ' ^v ἀνάγκη εἶναί τι ^w τὸ ^x κινεῖν, εἰ κινήσεις ἔσται, ὥσπερ εἴρηται πρότερον ^y ἐν ἑτέροις, καὶ ^z εἰ αἰεὶ, ὅτι ^a αἰεὶ τι δεῖ εἶναι, καὶ εἰ ^b συνεχῆς, ἐν τὸ αὐτὸ καὶ ἀκί-

^z οὔτε ποτέ L. ^a αἰεὶ post φύσιν F. ^b φαμεν ante τοῦ βελτίονος F. ^c τὸ ante μὴ om. H. ^d ἐν ἅπασιν ἀδύνατον F.H. ^e ἐντελεχῆ F.H. ^f ἐγγυτάτω F. ^g αἰεὶ om. H. ^h τοῦτο F. ⁱ αἴτιον om. F.H. ^k ἡ] αἰτία ἢ H. ^l ἐκ τοῦ πυρὸς F.H. ^m εὐθεῖα τούτων φ. L. ⁿ εἰς] ἐπ' E. ^o ἔμμενεν F.H. ^p μετέβαλεν H. ^q διεστήκεσαν F.H.L. ^r φθορὰν E. ^s αἰτίαν εἴρηται καὶ L. ^t γεννητὸν L. ^v ἀναγκαῖον H. ^w τὸ om. E.F. ^x κινεῖν om. E. ^y ἐν] καὶ ἐν H. ^z εἰ om. E. ^a αἰεὶ δεῖ τι εἶναι E.L. δεῖ τι αἰεὶ εἶναι F. ^b συνεχῆς E.

νητον καὶ ἀγένητον καὶ ἀναλλοίωτον· καὶ εἰ πλείους ^b εἶεν ^c αἰ
 κύκλω κινήσεις, πλείους μὲν, πάσας δὲ πῶς εἶναι ταύτας
^d ἀνάγκη ὑπὸ μίαν ἀρχὴν· συνεχοῦς δ' ὄντος τοῦ χρόνου
^e ἀνάγκη τὴν κίνησιν συνεχῆ εἶναι, εἴπερ ἀδύνατον χρόνον
^f χωρὶς κινήσεως εἶναι. Συνεχοῦς ἄρα τινὸς ^g ἀριθμὸς ὁ χρό- 16
 νος. Τῆς κύκλω ἄρα, καθάπερ ἐν τοῖς ἐν ἀρχῇ ^h λόγοις ⁱ διω-
 ρίσθη. Συνεχῆς δ' ^k ἡ κίνησις πότερον τῷ τὸ κινούμενον συν-
 εχές εἶναι ^l ἢ ^m τῷ τὸ ἐν ⁿ ᾧ κινεῖται, οἷον τὸν τόπον λέγω ἢ
 τὸ πάθος; Δῆλον δὴ ὅτι τῷ τὸ κινούμενον· πῶς γὰρ τὸ πά-
 θος συνεχές ^o ἀλλ' ἢ τῷ τὸ πρᾶγμα ^p ᾧ συμβέβηκε συνεχές
 εἶναι; Εἰ δὲ καὶ ^q τῷ ἐν ^r ᾧ, μόνῳ τούτῳ τῷ τόπῳ ^s ὑπάρχει· 17
 μέγεθος γὰρ τι ἔχει, τούτου δὲ τὸ κύκλω μόνον συνεχές,
 ὥστε αὐτὸ αὐτῷ ^t αἰεὶ συνεχές. Τοῦτο ^u ἄρα ἐστὶν ὃ ποιεῖ
 συνεχῆ κίνησιν, τὸ κύκλω σῶμα φερόμενον· ἢ δὲ κίνησις τὸν
 χρόνον.

^v Ἐπεὶ δ' ἐν τοῖς συνεχῶς κινουμένοις κατὰ γένεσιν ἢ ἀλλοί- 11
 ωσιν ἢ ὅλως μεταβολὴν ὀρώμεν τὸ ἐφεξῆς ὄν καὶ γινόμενον
 τότε μετὰ τότε ὥστε μὴ διαλείπειν, σκεπτέον πότερον ἔστι
^w τι ὃ ἐξ ἀνάγκης ἔσται, ἢ οὐδέν, ἀλλὰ πάντα ἐνδέχεται μὴ
 γενέσθαι. ^x Ὅτι μὲν γὰρ ἔνια, δῆλον, καὶ εὐθύς τὸ ἔσται καὶ 2
 τὸ μέλλον ἕτερον διὰ τούτου· ὃ μὲν γὰρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι
^y ἔσται, δεῖ τούτου εἶναί ποτε ἀληθὲς ὅτι ἔστιν· ὃ δὲ νῦν ἀλη-
 θὲς εἰπεῖν ὅτι μέλλει, οὐδὲν κωλύει μὴ γενέσθαι· μέλλων
^z γὰρ ἂν βαδίζειν τις οὐκ ἂν ^{aa} βαδίσειεν. ^{bb} Ὅλως δ', ^{cc} ὅτι ἐπειδὴ 3
 ἐνδέχεται ἔνια τῶν ὄντων καὶ μὴ εἶναι, δῆλον ὅτι καὶ ^{dd} τὰ
 γινόμενα οὕτως ἔξει, καὶ οὐκ ἐξ ἀνάγκης τούτ' ἔσται. Πό-
 τερον οὖν ἅπαντα τοιαῦτα ἢ οὐ, ἀλλ' ἔνια ἀναγκαῖον ἀπλῶς
^{ee} γίνεσθαι, καὶ ἔστιν ὥσπερ ἐπὶ τοῦ εἶναι τὰ μὲν ἀδύνατα μὴ

^b εἶεν om. E.F. ^c αἰ ἐν κύκλω E.F. ^d ἀναγκαῖον H. ^e ἀναγα-
 καῖον H, om. E.L. ^f χωρὶς] ἄνευ F.H, et γρ. E. ^g ὁ χρόνος
 ἀριθμὸς F. ^h λόγοις om. F. ⁱ διώρισται H. ^k ἢ om. H. ^l ἢ] καὶ F.
^m τῷ om. E.F.H. ⁿ ἀλλ' ἢ corr. E. ^o ᾧ om. E. ^p τὸ F.H.
^q ἐνυπάρχει L. ^r αἰεὶ om. E. ^s ἄρα] γὰρ F. ^t ὅτι E.F. ^v ἔσται]
 ἔστιν E. ^w γὰρ ἀναβαδίζειν τε οὐκ E. ^x βαδίσῃ F. ^y ἐπειδὴ F.
^z τὰ om. E.F. ^{aa} γένεσθαι F.H.

εἶναι τὰ δὲ ^b δυνατά, οὕτως καὶ περὶ τὴν γένεσιν; Οἶον τρο-
 πὰς ἄρα ^c ἀνάγκη γενέσθαι, ^d καὶ οὐχ οἶόν τε μὴ ἐνδέχασθαι.
 4 Εἰ ^e δὴ τὸ πρότερον ^c ἀνάγκη γενέσθαι, εἰ τὸ ὕστερον, ἔσται,
 οἶον εἰ ^f οἰκία, θεμέλιον, εἰ δὲ τοῦτο, πληθόν. Ἄρ' οὖν ^g καὶ
 εἰ θεμέλιος γέγονεν, ^h ἀνάγκη οἰκίαν γενέσθαι; Ἡ οὐκέτι,
 εἰ μὴ κάκεινο ^c ἀνάγκη γενέσθαι ἀπλῶς· εἰ δὲ τοῦτο, ^c ἀνάγκη
 καὶ θεμελίου γενομένου γενέσθαι οἰκίαν· οὕτω ⁱ γὰρ ἦν τὸ
 πρότερον ἔχον πρὸς τὸ ὕστερον, ^k ὥστ' εἰ ἐκεῖνο ^l ἔσται,
 5 ^c ἀνάγκη ἐκεῖνο ^m πρότερον. Εἰ τοίνυν ^c ἀνάγκη γενέσθαι
 τὸ ὕστερον, καὶ τὸ πρότερον ^c ἀνάγκη· καὶ ⁿ εἰ τὸ πρότερον,
 καὶ τὸ ὕστερον τοίνυν ^c ἀνάγκη, ἀλλ' οὐ δι' ἐκεῖνο, ἀλλ' ὅτι
 ὑπέκειτο ἐξ ^o ἀνάγκης ἐσόμενον. Ἐν οἷς ἄρα τὸ ὕστερον
 ἀνάγκη εἶναι, ἐν τούτοις ἀντιστρέφει, καὶ αἰεὶ τοῦ προτέρου
 6 γενομένου ^c ἀνάγκη γενέσθαι τὸ ὕστερον. Εἰ μὲν οὖν εἰς
 ἄπειρον εἶσιν ἐπὶ τὸ κάτω, οὐκ ἔσται ^c ἀνάγκη τὸ ὕστερον
 τόδε γενέσθαι ἀπλῶς. Ἄλλ' ^p οὐδ' ἐξ ὑποθέσεως· αἰεὶ γὰρ
 ἕτερον ἔμπροσθεν ἀνάγκη ἔσται, ^q δι' ὃ ἐκεῖνο ^c ἀνάγκη γενέ-
 σθαι. Ὡστ' εἰ μὴ ἔστιν ἀρχὴ τοῦ ἀπείρου, οὐδὲ πρῶτον
 7 ἔσται οὐδέν, δι' ὃ ἀναγκαῖον ἔσται γενέσθαι. Ἄλλὰ μὴν
 οὐδ' ἐν τοῖς πέρας ἔχουσι τοῦτ' ^r ἔσται εἰπεῖν ἀληθῶς, ὅτι
 ἀπλῶς ^c ἀνάγκη γενέσθαι, οἶον οἰκίαν, ^s ὅταν θεμέλιος γένη-
 ται· ὅταν γὰρ γένηται, εἰ μὴ ^t αἰεὶ τοῦτο ^c ἀνάγκη γίνεσθαι,
 8 συμβήσεται αἰεὶ εἶναι τὸ ἐνδεχόμενον ^v μὴ αἰεὶ εἶναι. ^w Ἄλλὰ
 δεῖ τῇ γενέσει αἰεὶ εἶναι, εἰ ἐξ ^x ἀνάγκης ^y αὐτοῦ ἔστιν ἡ γένε-
 σις· τὸ γὰρ ἐξ ^x ἀνάγκης καὶ αἰεὶ ἅμα· ὃ γὰρ εἶναι ^c ἀνάγκη
 οὐχ οἶόν τε μὴ εἶναι· ὥστ' εἰ ἔστιν ἐξ ἀνάγκης, αἰδιδόν ἔστι,
 9 καὶ εἰ αἰδιδόν, ἐξ ^x ἀνάγκης. ^z Καὶ εἰ ἡ γένεσις τοίνυν ἐξ
^x ἀνάγκης, αἰδιδος ^a ἡ γένεσις τούτου, καὶ ^b εἰ αἰδιδος, ἐξ ^x ἀναγ-

^b δυνατὸν F. ^c ἀναγκαῖον H. ^d καὶ om. F.H.L. ^e δὲ H.
^f οἰκίαν L. ^g εἰ καὶ F. ^h ἀνάγκη καὶ οἰκίαν F. ⁱ γὰρ ἂν ἦν F.
^k ὡς H. ^l ἔστιν F. ^m πρ.] πρότερον γενέσθαι F.H.L. ⁿ εἰ τὸ πρό-
 τερον καὶ margo E.F. ^o ἀναγκαῖον H. ^p οὐδ' om. E. ^q δι' ὃ] διὸ
 καὶ F. ^r ἔστιν F. ^s ὅταν θεμέλιος γένηται om. pr. E. ^t ἀνάγκη αἰεὶ
 γίνεσθαι τοῦτο F. ^v αἰεὶ μὴ F. ^w ἀλλὰ—εἶναι om. pr. E. ^x ἀναγ-
 καίου H. ^y ἔστιν αὐτοῦ F.H. ^z καὶ εἰ ἡ γένεσις τοίνυν om. corr. E.
^a ἡ] καὶ ἡ H. ^b εἰ om. E.

κης. Εἰ ἄρα τινὸς ἐξ ἀνάγκης ἀπλῶς ἢ γένεσις, ^c ἀνάγκη ἀνακυκλεῖν καὶ ἀνακάμπειν. ^c Ἀνάγκη γὰρ ἦτοι πέρασ ἔχειν τὴν γένεσιν ἢ μή, καὶ ^d εἰ μή, ^e ἢ εἰς εὐθὺ ἢ κύκλῳ. Τούτων δ' εἴπερ ἔσται αἰδῖος, οὐκ εἰς εὐθὺ οἶόν τε διὰ τὸ μη-¹⁰ δαμῶς εἶναι ἀρχὴν μῆτ' ἂν κάτω, ^f ὡς ἐπὶ τῶν ἐσομένων ^g λαμβάνομεν, μῆτ' ἂνω, ^f ὡς ἐπὶ τῶν ^h γινομένων ἀνάγκη δ' εἶναι ἀρχὴν, ⁱ μὴ πεπερασμένης οὔσης, ^k καὶ αἰδῖον εἶναι. Διὸ ἀνάγκη κύκλῳ εἶναι. Ἀντιστρέφειν ἄρα ἀνάγκη ἔσται, οἶον ¹¹ εἰ ^l τοδὶ ἐξ ἀνάγκης, ^m καὶ τὸ πρότερον ἄρα· ἀλλὰ μὴν εἰ τοῦτο, καὶ ⁿ τὸ ὕστερον ἀνάγκη γενέσθαι. Καὶ τοῦτο αἰεὶ ^o δὴ συνεχῶς· οὐδὲν ^p γὰρ τοῦτο διαφέρει λέγειν διὰ δύο ἢ πολλῶν. Ἐν τῇ κύκλῳ ἄρα κινήσει καὶ γειέσει ἐστὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀπλῶς· καὶ εἴτε κύκλῳ, ἀνάγκη ^q ἕκαστον ^r γίνεσθαι καὶ γεγενέσθαι, καὶ εἰ ἀνάγκη, ἢ τούτων γένεσις κύκλῳ. Ταῦτα ¹² μὲν δὴ εὐλόγως, ἐπεὶ αἰδῖος ^s καὶ ἄλλως ἐφάνη ἢ κύκλῳ κινήσεις καὶ ἢ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι ταῦτα ἐξ ἀνάγκης γίνεται καὶ ἔσται, ὅσαι ^t ταύτης κινήσεις καὶ ὅσαι διὰ ταύτην· εἰ γὰρ ^v τὸ κύκλῳ κινούμενον αἰεὶ τι κινεῖ, ἀνάγκη καὶ τούτων κύκλῳ εἶναι τὴν κινήσιν, οἶον τῆς ἄνω φορᾶς οὔσης ^w ὁ ἥλιος κύκλῳ ^x ὠδί, ^y ἐπεὶ δ' οὕτως, ^z αἰ ὦραι διὰ τοῦτο κύκλῳ γίνονται καὶ ἀνακάμπουσιν, τούτων ^a δ' οὕτω γινομένων ^b πάλιν τὰ ὑπὸ τούτων. Τί οὖν δὴ ποτε τὰ μὲν οὕτω φαίνεται, οἶον ^c ὕδατα ¹³ καὶ ἀῆρ κύκλῳ ^d γινόμενα, καὶ εἰ μὲν νέφος ἔσται, ^e δεῖ ὕσαι, καὶ εἰ ὕσει γε, δεῖ ^f καὶ νέφος εἶναι, ἄνθρωποι δὲ καὶ ζῶα οὐκ ἀνακάμπουσιν εἰς αὐτοὺς ὥστε πάλιν γίνεσθαι τὸν αὐτόν· οὐ γὰρ ἀνάγκη, εἰ ^g ὁ πατὴρ ἐγένετο, σὲ γενέσθαι· ἀλλ' εἰ σὺ, ἐκείνον. Εἰς εὐθὺ ^h δὲ ἔοικεν εἶναι αὕτη ἢ γένεσις. Ἀρχὴ ¹⁴

^c ἀναγκαῖον E. ^d εἰ μή om. H. ^e ἢ ante εἰς om. F. ^f ὡς om. E. ^g λαμβανομένων E.H. ^h γινομένων E. ⁱ μῆτε E.F.H. ^k καὶ om. E. ^l τοδὶ] τὸ E. ^m καὶ τὸ π.] εἶναι καὶ τὸ π. F. ⁿ τὸ ante ὕστερον om. E. ^o δὴ] ἦδη F.H. ^p γὰρ τοῦτο om. H. ^q ἕκαστον om. F. ^r γενέσθαι H. ^s ἐφάνη καὶ ἄλλως F. ^t ταύτας F.H. ^v τὸ] τι H, τι τὸ F. ^w κύκλῳ ὁ ἥλιος F. ^x ὠδί om. E. ^y ἐπεὶ—ἀνακάμπουσιν om. F. ^z αἰ om. E. ^a δ' om. E. ^b πάλιν τὰ] πάνθ F.L. ^c ὕδωρ L. ^d γιγνόμενος F. ^e δεῖ καὶ ὕσαι F.H. ^f καὶ post δεῖ om. H. ^g ὁ om. E. ^h δὴ L.

ⁱ δὲ τῆς σκέψεως πάλιν αὐτη, πότερον ὁμοίως ἅπαντα ἀνακάμπτει ἢ οὐ, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀριθμῶ τὰ δὲ εἶδει μόνον. Ὅσων μὲν οὖν ἀφθαρτός ἢ οὐσία ἢ κινουμένη, φανερόν ὅτι καὶ ἀριθμῶ ^k ταῦτα ἔσται (ἢ γὰρ κίνησις ἀκολουθεῖ τῷ κινουμένῳ), ὄσων δὲ μὴ ἀλλὰ φθαρτή, ἀνάγκη τῷ εἶδει, ἀριθμῶ δὲ μὴ ἀνακάμπτειν. Διὸ ὕδωρ ἐξ ἀέρος καὶ ἀήρ ἐξ ὕδατος εἶδει ὁ αὐτός, οὐκ ἀριθμῶ. Εἰ δὲ καὶ ταῦτα ἀριθμῶ, ἀλλ' οὐχ ὧν ἡ οὐσία γίνεται οὐσα τοιαύτη οἷα ἐνδέχεται μὴ εἶναι.

ⁱ δὴ E.H.L.

^k ταῦτα ἐν ἔσται H, ταῦτα ἐν ἔσται F.

INDEX VERBORUM

QUÆ IN TOMO SECUNDO EXPLICANTUR,

AUT ALIOQUI NOTATU DIGNA SUNT.

N. B. *Literæ*, N. *Naturalis Auscultationis*—C. *De Cælo*—G. *De Generatione et Corruptione* libros designant. Numerus Romanus librum; Arabicus prior caput, alter sectionem indicat.

ἌΓΓΕΙΟΝ τί	N. iv. 2, 6	ἀκριβολογεῖσθαι	C. iii. 8, 5
ἀγένητον quot modis dicatur C. i.		ἀλλοιοῦσθαι τί G. i. 1, 6.	ἀλλοιώσεις
11, 2. 12, 11. ἀγένητον et ἀφθαρτον an se mutuo consequantur C. i. 12, 12		N. v. 2, 13. ἀλλοιώσεις τί N. iii.	3, 8. vii. 2, 1. G. i. 4, 2, 6.
ἀγιστεῖαι τῶν θεῶν	C. i. 1, 3	5, 2. ἀλλοιώσεως ἔροι N. viii. 7,	15. ἀλλοιώσεως περί N. vii. 3, 1
ἀδιεξίτητον	N. iii. 7, 5	ἅμα εἶναι	N. v. 3, 2. vii. 2, 1
ἀδρυνόμενοι σῖτος	N. v. 6, 6	ἀμεγέθης ὕλη	G. i. 5, 11
ἀδυναμία C. ii. 6, 8. ἀδύνατον C. i.		ἡμέρες τί N. vi. 10, 1. ἡμέρες καὶ	ἀμέγεθες N. viii. 10, 1. ἡμέρες
11, 8. ἀδύνατον dupl. sign. C.		expers motus N. vi. 10, 1	
i. 11, 3		ἡμεταβλησία	N. v. 6, 3
ἀειδὲς καὶ ἄμορφον	C. iii. 8, 3	ἡμπελογενῆ	N. ii. 8, 12
ἀνήρ ἀναίσθητον	G. i. 4, 3	ἡμφισβητήσιμον	C. iii. 3, 2
ἀθανασία	C. ii. 3, 2	ἡμφότεροι	C. i. 1, 3
αἰθῆρ quid, et unde dictus C. i.		ἡμφω	ibid.
3, 13		ἡνακάμπτειν N. viii. 8, 2. ἡνάκαμ-	ψις τῆς γενέσεως G. ii. 10, 12
αἰσθήσεων ἀλλοιώσεις N. vii. 2, 11.		ἡανακλασθεῖσαι σφαῖρα N. viii. 4, 19	
αἰσθητῶν G. i. 4, 3		ἡανακωχεῖν	C. iv. 6, 2
αἰτία ἕνεκά του N. ii. 8, 1. αἰτία		ἡαναντες	N. vii. 4, 2
ποῖα καὶ πόσα N. ii. 3, 1. αἰτίων		ἡαναπληστικῶν	G. ii. 2, 5
γνώσεις, φυσικοῦ N. ii. 7, 2. αἰ-		ἡαναριθμητοὶ οἱ ἀστέρες	C. ii. 12, 4
τιώτερον τοῦ γεννᾶν G. ii. 9, 8		ἡαναυξῆς C. i. 3, 5. ἡαναύξητον C. i.	
αἰὼν quid, et unde dictus C. i. 9,		3, 7	
15		ἡαναύχενες κόρσαι	C. iii. 2, 7
ἀκίνητον	N. v. 2, 14	ἡανδρόπρωρα	N. ii. 8, 12
ἀκμή	C. ii. 6, 2		
ἄκρα	N. v. 1, 7		

- ἀνισάζειν C. ii. 12, 14
 ἀνομοιοβαρές C. i. 6, 8
 ἀντέρεισις C. ii. 13, 16
 ἀντικινεῖν N. viii. 5, 19
 ἀντικρούοντα C. iv. 6, 2
 †ἀντικρούμενα C. ibid. v. 1.^a
 ἀντίπους C. iv. 1, 4
 ἀντιφέρεσθαι τῷ οὐρανῷ C. ii. 10, 2.
 ἀντιφερόμενον N. iv. 8, 8
 ἀντίχθων C. ii. 13, 2
 ἄνω C. i. 2, 3. ii. 2, 4, 9. ἄνω τί
 C. iv. 1, 5. ἄνω θεύτερον τοῦ
 κάτω C. ii. 5, 3. ἄνω φέρεσθαι
 C. iv. 1, 4
 ἀνωμαλίας αἰτίας C. ii. 6, 3. ἀνω-
 μαλῶς φέρεσθαι N. viii. 9, 5
 ἀπαταῶσθαι N. v. 5, 5
 ἀπειρον τί N. iii. 5, 9. ἀπείρου πέρι
 δόξαι N. viii. 10, 19
 ἀπείρονα βάθη C. ii. 13, 12
 ἀπλᾶ σώματα C. i. 2, 4. ἀπλῶς
 C. iv. 4, 1. ἀπλῶς τί σημαίνει
 G. i. 3, 2
 ἀπόρημα G. i. 10, 7
 ἀποστήματα C. ii. 10, 1, 2
 ἀπόφασις C. i. 12, 7, 8
 ἀπτεσθαι N. v. 3, 2. G. i. 6, 6.
 ἀπτόμενα τίνα N. vi. 1, 1. ἀπτόν
 N. iv. 8, 21. ἀπτὸν σῶμα N. iv.
 7, 1
 ἄπωσις N. vii. 2, 3
 ἀράχινον N. ii. 8, 10
 ἀρετή N. vii. 3, 9. ἀρετὴ ἠθικὴ N.
 vii. 3, 10
 ἀριθμὸς N. iv. 11, 8. 14, 5
 ἄρτι N. iv. 13, 6
 ἀρχαί C. ii. 2, 4. ἀρχαὶ ἀόριστοι
 N. i. 5. ἀρχαὶ πόσαι N. i. 7, 14.
 ἀρχῶν πέρι γνῶμαι τῶν παλαιῶν
 N. i. 2
 ἀστéρες ἐνδεδεμένοι C. ii. 8, 10
 ἀστράγαλοι Χίοι C. ii. 12, 8
 ἀσυλλόγιστοι N. i. 3, 1
 ἀτμίς G. ii. 3, 2
 ἄτρυτον C. ii. 1, 6
 αὔλος δύναμις G. i. 5, 28
 αὔξη pro αὔξεσις N. v. 4, 14. αὔξη-
 σις C. ii. 2, 4. αὔξεσις τί N. v.
 2, 11. vii. 2, 1. αὔξεσις καὶ
 φθίσις τί G. i. 1, 8. 4, 6. 5, 2,
 11, 12. αὔξητόν C. iv. 3, 2.
 αὔξον καὶ φθίνον συνεχῆ N. vii. 2,
 13
 †αὐτοκίνησις N. viii. 9, 10
 αὐτομάτου etymon N. ii. 6, 6. αὐ-
 τομάτου καὶ τύχης διαφορά N. ii.
 6, 1. αὐτομάτου πέρι N. ii. 4, 1
 αὐτοτρίγωνον G. i. 2, 11
 ἀφή ἢ ἐν τοῖς φυσικοῖς G. i. 6, 5
 ἄφθαρτον quot modis dicatur C. i.
 11, 6, 7. 12, 6, 11
 Ἀχιλλεύς, λόγος Ζήνωνος N. vi. 9, 3
 B.
 Βαρύ C. iv. 1, 7. βαρὺ ἀπλῶς C. iv.
 4, 1, 6. βαρύτερον C. iv. 2, 2.
 βαρυντικόν C. iv. 3, 3
 βεβρηγμένον G. ii. 2, 9
 βουγενῆ N. ii. 8, 12
 βραδύ N. iv. 10, 10
 βροντῆς vis C. ii. 9, 5
 Γ.
 Γεγρά N. iv. 1, 5. viii. 4, 3. C. i.
 2, 8. iv. 2, 3
 γέσεις N. v. 1, 10. G. i. 3, 26.
 4, 6. 5, 2. γέσεις ἀπλῶς G. i.
 3, 14. γέσεις ἀπλή G. i. 1, 1.
 γενητόν dupl. sign. C. i. 11, 4.
 †γενητόν ibid. γενόμενα an pro-
 sus intereant C. i. 10, 11
 γλίσχρον G. ii. 2, 6
 γραμμῆ C. i. 1, 2
 γρυπότης C. i. 9, 5
 Δ.
 Δαφιλὸς αἰθήρ C. ii. 13, 12
 δεκτικόν N. vii. 4, 8
 δεξιόν C. ii. 2, 4, 9. δεξιὸν ἐκάστου
 τί C. ii. 2, 14
 διαγράμματα poetica C. i. 10, 7
 διαβιγή, seu διαθηγή G. i. 2, 9
 διαιρετόν διχῶς G. i. 2, 18
 διαιτηταί C. i. 10, 1
 διακρίσεις N. vii. 2, 4
 διαλαμβάνεσθαι N. v. 4, 12
 διάμετρος nequit esse σύμμετρος C.
 i. 12, 3
 διαπίπτειν G. ii. 8, 2
 διάστημα N. iv. 4, 12. C. i. 5, 6
 διατμίζεσθαι C. iii. 7, 3

διερών	G. ii. 2, 8, 9	ἔπωσις	N. vii. 2, 3
δίνη C. ii. 13, 23, 24.	δίνῃσις N.	ἔργα	C. iii. 1, 2
vii. 2, 3, 7. C. ii. 8, 8		ἐρήμην καταδικάζεσθαι	C. i. 10, 1
Διὸς φυλακή	C. ii. 13, 4	εὐδαιρετον	C. iv. 6, 3
δίωσις	N. vii. 2, 4	εὐεξία	N. vii. 3, 7
δύεται, occidit	C. ii. 14, 3	εὐθεΐα κίνησις C. i. 2, 2, 3.	εὐθύγραμμον σχῆμα C. ii. 4, 1: εὐθυφορία N. v. 4, 3
δυνάμει plurifariam dicitur	N. viii.	εὐφθαρτον C. i. 11, 5.	εὐφθαρτα G. i. 2, 26
4, 12		εὐφραδίαν	N. vi. 1, 1, 3
δυσκίνητον	N. v. 2, 14	ἐφιστάναι	G. i. 2, 2
	E.	ἐχόμενον	N. v. 3, 5
Ἐγκύκλιος κίνησις C. ii. 12, 15.	ἐγκύκλιον σῆμα C. ii. 3, 2.	Ζέσις	G. ii. 3, 6
ἐγκύκλια σώματα C. ii. 3, 8.	ἐγκύκλια φιλοσοφήματα C. i. 9, 16	ζώπυρα	C. iv. 1, 2
εἰλεῖσθαι v. l. ¹ seu ἄλλεσθαι C. ii.		ζωτικόν	N. viii. 4, 7
13, 8			H.
εἰσπνοή	N. vii. 2, 5	ἤδη	N. iv. 13, 5
ἐκ παρόδου	C. iii. 8, 5	ἡρεμεῖν N. v. 2, 14. vi. 3, 7, 8, 8, 4-8.	ἡρεμεῖν Empedocli quid N. viii. 1, 3. ἡρέμῃσις N. v. 6, 2. ἡρεμία κινήσει ἐναντία τίς N. v. 6, 1. † ἡρεμίζειν N. vii. 3, 15. v. l. ^x . ἡρεμίζεσθαι N. vi. 7, 6, 8, 1. vii. 3, 15
ἐκκριτικαὶ κινήσεις	N. vii. 2, 5		Θ.
ἐκπνοή	N. vii. 2, 5	Θάπτον	N. vi. 2, 14
ἐκπρισμα	G. i. 2, 15	θερμαντόν	N. v. 1, 2
ἐκπυρηνίζειν	N. iv. 7, 6	θέσις	G. i. 6, 6
ἐκφυόμενα τοὺς λίθους διαίρει N. viii.		θραύεσθαι	G. i. 8, 18
3, 5		θρύψις	G. i. 2, 20
ἐλαιόπρωρα	N. ii. 8, 12		I.
ἔλικος κίνησις	N. v. 4, 15	Ἰσοβαρῆ	C. iv. 2, 7
ἔλξις	N. vii. 2, 3, 8	ισοταχέει N. vi. 1, 10. 2, 4.	ισοταχῆ N. iv. 8, 15
ἐμπεριλαμβάνεσθαι	C. iv. 2, 8	ἴστασθαι	N. vii. 4, 9
ἐμπροσθεν	C. ii. 2, 4		K.
ἐν ἄλλῃ εἶναι καὶ ἐν ἑαυτῷ N. iv. 3, 8		Καμπυλότης	C. i. 9, 5
ἐν πολλαχῶς λέγεται N. v. 4, 1.	ἐν εἶναι τὰ πάντα N. i. 2, 5	καπνός	G. ii. 4, 11
ἐναλλάξ	C. i. 10, 9	κατάφασις	C. ii. 3, 5
ἐναντία φορά	C. i. 4, 4	κατέχειν τόπον	G. i. 5, 6
ἐναντιολογία	G. i. 7, 3	κάτω	C. i. 2, 3
ἐναφάπτειν	C. iii. 2, 17	καυστόν	N. viii. 1, 5
ἐντελεχεῖα γίνεσθαι	G. i. 5, 7	κεκλασμένης κίνησις	N. v. 4, 15
ἐντονος	C. ii. 4, 13	κενοῦ πέρι	N. iv. 6, 1, 7, 1
ἔνωσις	G. i. 10, 17	κέρκις	N. vii. 2, 4
ἐξαίφνης	N. iv. 13, 17	κινεῖσθαι κυρίως τί N. viii. 9, 11.	κίνησις τί N. iii. 1, 1. v. 5, 4.
ἐπαναποδιστέον	G. i. 3, 5		
ἐπέχειν τόπον	C. iii. 7, 3		
ἐπιδιорίζειν	C. iii. 4, 7		
ἐπιλαμβάνειν τόπον	C. iii. 7, 3		
ἐπίπεδον	C. i. 1, 2		
ἐπιπολάζειν	C. iv. 4, 2		
† ἐπίπροσθεν	C. ii. 2, 6. v. l. ^e		
ἐπιπρόσθησις	C. ii. 13, 7. 14, 17		
ἐπιπωματίζειν	C. ii. 13, 16		
ἐπίστασθαι	N. vii. 3, 13		

- viii. 1, 5, 5, 17. κίνησις Empedoclis N. viii. 1, 3. κινήσεις τρεῖς N. vii. 2, 1. κινήσεις ἐφεξῆς N. viii. 7, 11. κινῶν λέγεται διχῶς G. i. 7, 10. κινῶν et κινούμενον varia N. v. 1, 2. κινούμενον πρῶτον N. v. 1, 3. † κινούμενα πρῶτως *ibid.*
- κομψῶς C. ii. 13, 26
- κόρσαι ἀναύχενες C. iii. 2, 7
- κόσμος C. i. 10, 10
- κουφιστικόν C. iv. 3, 3. κούφον ἀπλῶς C. iv. 4, 1, 6. κούφότερον C. iv. 1, 7, 2, 2
- κραῦρον, γλίσχυρον G. ii. 2, 3, 6
- κρύσταλλος τί G. ii. 3, 6
- κυκλικῶς κινεῖσθαι C. i. 5, 16. κυκλικὸν σῶμα C. ii. 7, 3. † κύκλιον σῶμα *ibid.* κυκλοφορία N. viii. 9, 1. κύκλω κίνησις C. i. 2, 3. κύκλω κινούμενον ἀεὶ τι κινεῖ G. ii. 11, 12
- κύλισις N. v. 4, 3. C. ii. 8, 8. κύλισις an in astris C. ii. 8, 11
- κυμαίνειν N. iv. 9, 1
- κυρτόν C. i. 4, 1
- Λ.
- λεαίνειν, levigare G. ii. 9, 12
- λεπτόν G. ii. 2, 5. λεπτόν, μανόν C. iii. 5, 3
- λεύκανσις N. v. 1, 5, 6, 5
- ληπτικαὶ κινήσεις N. vii. 2, 5. λήψις N. vii. 3, 1
- λόγων δικαιοῦματα C. i. 10, 1. λοξὸς κύκλος G. ii. 10, 5
- λίπαι σωματικαί N. vii. 3, 10. λυπῶν ἄπτεται G. i. 6, 11
- λόπιον καὶ ἱμάτιον ἐν τῷ λόγῳ N. i. 2, 10
- M.
- Μαθηματικαὶ ἐπιστήμαι C. iii. 7, 12. † μαθητικαὶ *ibid.* v. 1.^c
- μαλακόν G. i. 8, 16. ii. 2, 7
- μανόν καὶ πυκνόν N. iv. 9, 1
- μαραίνεσθαι de igni C. iii. 6, 4
- μεγαλομερές C. iii. 5, 5
- μεγέθους εἶδη C. i. 1, 2
- μέθυ καὶ οἶνος N. i. 2, 8
- μελανία N. viii. 8, 29. G. ii. 2, 2.
- μέλανσις N. v. 6, 6
- μέση, sc. χορδή N. v. 1, 7. μέσον πολλαχῶς λέγεται C. iv. 5, 2. μέσον ἀμφοῖν C. i. 12, 9
- μετὰ in compos. N. v. 1, 8
- μετάβασις εἰς ἄλλα G. ii. 10, 13
- μεταβολή τί N. v. 1, 4. μεταβολή et κινήσις differunt N. v. 5, 4. μεταβολῆς etymon N. v. 1, 8. μεταβολῆς τρόποι N. v. 1, 1
- μεταξύ N. v. 3, 2. τὸ μεταξύ πολλαχῶς λέγεται C. iv. 5, 2
- μεταρρυθμίζειν N. i. 2, 11. μεταρρυθμίζεσθαι C. iii. 8, 2, †3
- † μετατάττειν et μετατιθέναι G. i. 9, 4. v. 1.^c
- μεταφορητὸς τόπος N. iv. 4, 18
- μικρομερές C. iii. 5, 4
- μικτόν G. iii. 5, 9. μικταὶ κινήσεις C. i. 2, 4
- μυαῖατος C. iv. 4, 4
- μολυβδίδες C. ii. 7, 2
- μονὴ κινήσει ἐναντία N. v. 6, 9. μονῆς περί N. v. 5, 1
- N.
- Νεωλοκοί N. vii. 5, 4
- νήτη, sc. χορδή N. v. 1, 7
- νόσάζεσθαι N. v. 5, 5. νόσανσις N. 5, 3, 6, 5
- νῦν τί N. iv. 13, 1—4. 14, 2
- Ξ.
- Ξέον λεαίνει G. ii. 9, 12
- ξηρόν G. ii. 2, 4, 9. ξηρόν et ἕγρον πλεοναχῶς λέγεται G. ii. 2, 8
- O.
- Ὀγκος N. iv. 8, 20
- ὄστῶς, ἡ N. vi. 9, 1, 5
- ὀκτάεδρον C. iii. 8, 9
- ὀμαλῆς κινήσις N. v. 4, 16. viii. 10, 14
- ὀμογενὲς ἐπὶ τοῦ ὀμογενοῦς πάσχει G. i. 7, 6. ὀμογενῆ C. iv. 2, 5
- ὀμοιοβαρές C. i. 6, 8
- ὀμοιογενῆ seu ὀμογενῆ C. iv. 2, 5
- ὀμοσηπτικῶς G. i. 7, 1
- ὀμοταχῆς N. vii. 4, 1, 9. ὀμοταχῶς N. vi. 6, 3
- ὀμόφυλα C. iii. 8, 12
- ὀμωνυμῶν εἶδη N. vii. 4, 11
- ὄξεια sc. χορδή N. v. 1, 7. ὄξειγωνιώτατον C. iii. 8, 6

ὀρίζων κύκλος C. ii. 14, 18
 οὐλοφύες N. ii. 8, 12
 ὀδρανός tripl. signif. C. i. 9, 8
 οὐσάαι C. iii. 1, 2. οὐσάαι φυσικαί
 ibid.
 ὀφθαλμία N. v. 4, 6
 ὄχησις N. vii. 2, 3, 6

Π.

Πάθη C. iii. 1, 2
 πάλαι N. iv. 13, 6
 πανδεχές C. iii. 8, 3. G. ii. 1, 5
 πανσπερμία στοιχείων C. iii. 4, 7. G.
 i. 1, 5
 παρὰ φύσιν C. ii. 3, 4
 παραιώρησις C. iii. 7, 11
 παρεκτρέβασθαι C. ii. 7, 2
 παρήκων N. iv. 13, 4
 παρωνυμιάζειν N. vii. 3, 2
 πάσχειν G. i. 7, 1
 παχύ, πυκνόν C. iii. 5, 3. παχυμερές
 C. iii. 5, 8

πεπηγός G. ii. 2, 8
 πέρας ἔχοντα G. ii. 11, 7
 περιέχον et περιεχόμενον C. iv. 4, 11
 †περικυκλεῖν καὶ ἀνακάμπτεν G. ii.

II, 9

περιφερόγραμμον σχῆμα C. ii. 4, 1
 πῆξις G. ii. 3, 6, 8, 10
 πηλεῖσθαι et συμπηλεῖσθαι N. iv. 9, 1
 πνευματοῦσθαι C. iii. 7, 3
 ποιεῖν τί ἐστι, τίσιν ὑπάρχει, καὶ διὰ
 τί, καὶ πῶς G. i. 7, 1. ποιητικὸν
 ὁμοιοῦ ἐαυτοῦ τὸ πάσχον G. i. 7, 8.
 ποιητικῆς ἐπιστήμης τέλος C. iii.

7, 10

πολλαχῶς λεγόμενα C. i. 11, 1
 πορευτικά σώματα C. ii. 8, 13
 ποτέ N. iv. 13, 3
 πρόσθεν C. ii. 2, 9
 πρόσθεσις G. i. 9, 5
 προσυπολαμβάνειν C. iv. 1, 6
 πρόσωπον σελήνης C. ii. 8, 11
 πρότερον N. iv. 14, 2, 3. C. ii. 2,
 9. πρότερον τί N. viii. 7, 6
 πρόωσις C. ii. 14, 15
 πρῶτον τί N. vi. 5, 4
 πτῆσις N. vii. 4, 10
 πτύσις N. vii. 2, 5
 πύρινα G. i. 8, 19. πύρινα ἄστρα C.
 ii. 7, 1. πυροειδές G. ii. 3, 5

P.

ῤιπτεῖσθαι N. viii. 5, 12. ῤιπτουσα
 N. viii. 10, 3. †ῤιπτούσα ibid.
 ῤιπτούμενα N. viii. 10, 16. ῤῆσις
 N. vii. 2, 3. †ῤῆσις ibid.

ροπή C. iv. 1, 1
 ῤυθμίζεσθαι C. iii. 8, 3

Σ.

Σελήνη μνηροειδής, ἀμφίκυρτος, διχότο-
 μος C. ii. 11, 2

σκληρὸν G. ii. 2, 7
 σοῦν quid vocet Democritus C. iv.
 6, 3

σπάθησις N. vii. 2, 4
 σταλαγμὸς κατατρέβει N. viii. 3, 5

στίλβειν in astris C. ii. 8, 10
 στοιχεῖα σωματικά C. i. 8, 15. G.

i. 1, 3. στοιχειώδη G. i. 1, 15
 στρογγύλα ἢ μακρά C. iv. 6, 1

σύγκρισις μίξις G. i. 6, 2. συγκρίσεις
 N. vii. 2, 4

συγχαρεῖν C. ii. 14, 9
 συμβάλλειν πρὸς ἄλληλα C. iv. 6, 5

συμμένειν G. ii. 8, 2
 σύμφυσις N. iv. 5, 9

συνακοῦειν C. ii. 9, 4
 σύναψις N. v. 3, 7

συνδυάζεσθαι C. i. 4, 1. G. ii. 3, 1.
 5, 11

συνειλεῖσθαι G. ii. 8, 5
 συνείρειν N. viii. 8, 5. G. i. 3, 11.

ii. 10, 11

συνεπουρίζειν C. iii. 2, 17
 συνεχές τί N. iii. 1, 1. v. 3, 6. vi.

2, 5. C. i. 1, 2. συνεχῆ τίνα N. vi.
 1, 1. συνεχῶς κινεῖσθαι N. v. 3, 3

σύνθεσις καὶ μίξις οὐ ταυτό G. i. 10,
 9. σύνθετα G. ii. 8, 3

συνορίζειν C. iii. 8, 12
 σύνωσις N. vii. 2, 4

σφαιροειδές τί C. ii. 4, 5
 σχῆμα μικρομερέστατον C. iii. 5, 6.

σχήματα mathem. N. iv. 14,
 11. σχημάτων divisio C. ii. 4, 1

σῶμα τί N. iii. 5, 9. C. i. 1, 2.
 σωματικά ἴλπαι καὶ ἦδοναι N. vii.

3, 10

T.

Ταλαντιαῖος C. iv. 4, 4
 ταυτὸν τί N. iv. 14, 11

- ταχύ N. iv. 10, 10
 τέλειον τί N. vii. 3, 5. C. ii. 4, 2.
 τελέωμα N. vii. 3, 6. τελείωσις
 ibid.
 τέρατα N. ii. 8, 11
 τετραγωνισμός N. i. 2, 4
 τέχνη N. ii. 1, 9
 τμητικώτατον ἢ πυραμῖς C. iii. 5, 6
 τόπου εἶδη καὶ διαφοραὶ N. iii. 5, 21
 τραχύ, λεῖον G. ii. 2, 3
 τρόμος τῆς ἄψεως C. ii. 8, 10
 τροφή καὶ αὔξησις διαφέρει G. i. 5, 27
 τυμπανοειδής C. ii. 13, 9
 τύχη τί N. ii. 5, 1. τύχη καὶ αὐτό-
 ματον διαφέρει N. ii. 6, 1. τύχης
 περί N. ii. 4, 1
 Τ.
 Ὑγιαίνειν N. v. 5, 5. ὑγιαίνον N.
 v. 1, 2. ὑγιαστόν N. viii. 5, 14.
 C. iv. 3, 8. ὑγίεια N. vii. 3, 7
 ὑγρόν G. ii. 2, 4, 10
 ὑδάτια G. i. 2, 26
 ὕλη τί G. i. 4, 7
 ὑπεκτικόν G. i. 8, 16
 ὑπεισθύνεσθαι G. i. 8, 9
 ὑπεκρεῖν G. i. 5, 22
 ὑπόδημα C. i. 4, 6
 ὕστερον N. iv. 14, 3
 ὑφίστασθαι C. iv. 4, 2
 Φ.
 Φαῖον N. v. 1, 7
 φανὸν καὶ λαμπρόν C. ii. 12, 3
 φέρεσθαι N. v. 2, 12. φέρεσθαι εἰς
 τὸν ἑαυτοῦ τόπον C. iv. 3, 1. φερο-
 μένων divisio N. vii. 2, 2
 φθαρτὸν quot modis dic. C. i. 11, 5
 φθίσις τί N. v. 2, 11. vii. 2, 1. G.
 i. 5, 11, 12
 φθορά G. i. 3, 26. φθορὰ ἀπλή G.
 i. 3, 16
 φλόξ G. ii. 4, 11
 φορά N. v. 2, 12. C. i. 2, 2. G. i.
 4, 6. φορά τί N. vii. 2, 1. φοράς
 εἶδη N. viii. 8, 1. 9, 1. φορά
 εὐθεῖα G. ii. 10, 13. φορά πρώτη
 N. viii. 7, 14
 φρονεῖν N. vii. 3, 13
 φύσις τί N. ii. 1, 1, 9
 Χ.
 Χαλκοτύποι C. ii. 9, 4
 χρόνος τί N. iv. 11, 7
 χρωματίζεσθαι G. i. 2, 9
 χώρα κενού C. iv. 2, 18
 χωρὶς εἶναι N. v. 3, 2
 Ψ.
 Ψελλίζεσθαι G. i. 10, 15
 ψεῦδος C. i. 12, 2
 ψῆγμα συμφυσώμενον C. iii. 5, 7
 — συμφυσόμενον ibid. v. 1.^t
 ψύχειν G. i. 7, 8. ψυχρόν G. ii. 2, 4
 Ω.
 Ὦσις N. vii. 2, 3, 8

INDEX RERUM

QUÆ IN TOMO SECUNDO VISÆ SUNT MEMORABILIORES.

- ABSURDUM** unum comitantur plura
 N. i. 2, 3, 3, 1
Actio, passio, et generatio quomodo fiat
 in entibus G. i. 9, 1
Aeris generatio G. ii. 4, 9. aeris prop-
 rium G. ii. 3, 2
Agere quid sit, quibus insit, cur, et
 quomodo G. i. 7, 1. agere quibus
 modis dicantur alia, alia pati G. i.
 7, 1
Alteratio quælibet a sensilibus profici-
 scitur et in sensiva animi parte fit N.
 vii. 3, 1
Animalium motiones C. ii. 2, 2
Aqua ex aere G. ii. 2, 14. aquæ genera-
 tio G. ii. 4, 10. aquæ proprium G. ii.
 3, 2, 4, 5
Astra an volvantur C. ii. 8, 10. astra
 sphaerica esse, nec per se progredi C.
 ii. 8, 11. astra nec ignea esse, nec in
 igne ferri C. ii. 7. astra primæ latio-
 nis C. ii. 12, 13. astrorum ordo C. ii.
 10, 1
Atlantis adminiculum C. ii. 1, 4
Augescentium quodque, ut augeatur G.
 i. 5, 1
Augmentum quid differat a generatione
 et alteratione ibid. augmenti ratio
 N. viii. 7, 2. augmenti limites N.
 viii. 7, 15
 B.
Brutorum actiones N. ii. 8, 10
 C.
Calor disparat G. ii. 9, 11. caloris
 causa sol C. ii. 7, 4
Causæ quales et quot N. ii. 3
Circularis motus et generatio cum ne-
 cessitate conjuncta G. ii. 11, 11. cir-
 cularis motus non cadit in corpus
 infinitum C. i. 5. circularis latioris
 effectus G. ii. 10, 12. circulari la-
 tioni nulla est contraria latio C. i.
 4, 1
Circulus obliquus G. ii. 10, 5
Citum, velox N. iv. 10, 10
Cælum tribus modis dicitur C. i. 9, 8.
 cælum unum esse ac sempiternum
 C. i. 9, 1. cælum nec generatum esse,
 nec corruptioni obnoxium C. i. 10,
 1. cælum nec factum esse, nec
 corruptioni obnoxium C. ii. 1, 1.
 cælum dextri et sinistri experts C. ii.
 2, 1. cælum movetur æqualiter C.
 ii. 6, 1. cælum cur in alteram fera-
 tur partem, non in alteram C. ii. 5.
 cæli figura sphaerica C. ii. 4, 1. cæli
 longitudo C. ii. 2, 12. cæli motus
 celerrimus C. ii. 4, 9. cæli circum-
 actio unde incipiat C. ii. 2, 14. cæli
 plures esse nequeunt C. i. 8, 1. cœ-
 lestia corpora C. i. 9, 14. cœlestium
 corporum latio an harmoniam edat
 C. ii. 9, 1
Compositio et mistio non idem G. i.
 10, 9
Concretio G. ii. 3, 6
Continuum quid N. v. 3, 6. C. i. 1, 2.
 continuum ex individuis constare ne-
 quit N. vi. 1, 1
Contraria contrariorum causa G. ii. 10,
 4, 7. contrarium contrario alimen-
 tum N. viii. 7, 2
Corpus quid N. iii. 5, 9. C. i. 1, 2.
 corpus e superficialibus componi ne-
 quit C. iii. 1, 9. corpus quodque in
 suum locum fertur G. ii. 10, 13. cor-
 pus quod vel ad medium, vel a medio
 fertur non est infinitum C. i. 6, 1.
 corpus primum C. i. 3, 1. corpus
 sensibile dividuum G. i. 2, 18. corpus
 separatum ab his nostris corporibus
 C. i. 2. corporis materia G. i. 5, 8.
 corporis species et principia quid fa-
 ciat G. ii. 1, 8. corpora omnium ex
 omnibus simplicibus constare G. ii.
 8, 1. corpora simplicia quatuor G. ii.
 3, 7. corpora simplicia naturaliter
 habent motum C. ii. 2, 1. corporum
 differentiarum C. iii. 8, 15
Corruptio simpliciter non fit, sed sem-
 per ex aliquo G. i. 3, 1
 D.
Densum et rarum an confirmant va-
 cuum N. iv. 9, 1
Deus nil facit frustra C. i. 4, 6. Deus
 ut universum compleverit G. ii. 10,

- II. Dei sedes C. i. 3, 10. dii G. ii. 6, 9
 Divinitatis proprium C. i. 9, 16
 Dextrum cujusque rei C. ii. 2, 14
 Dividuum dupliciter G. i. 2, 18
 Durum quid C. iii. 1, 15
 E.
 Elementa esse, et cur C. iii. 3, 1. elementa plura esse necesse C. iii. 5, 1. elementa esse quatuor C. iv. 5, 2. elementa esse quatuor, et ea carere principio G. ii. 5. elementa ex se invicem gigni C. iii. 6. elementa quomodo alia ex aliis gignantur C. iii. 7, 1. elementa transeunt in se invicem G. ii. 6, 1. elementa figuris non differunt C. iii. 8. elementa corporalia C. i. 8, 15. elementa corporalia quot G. i. 1, 3. elementorum conjunctiones quatuor G. ii. 3, 1
 Empedocles Agrigentinus C. i. 10, 2. Empedoclis versus G. i. 1, 7, 9
 F.
 Ferri in suum locum C. iv. 3, 1
 Fervor G. ii. 3, 6
 Fieri et corrumpi nihil simpliciter, sed semper ex aliquo G. i. 3, 1. fieri omne ex omni G. ii. 4, 1
 Figure non efficiunt ut aliquid simpliciter vel sursum vel deorsum feratur, sed citius aut tardius C. iv. 6, 1
 Finitum in motu N. vi. 7, 1
 Flamma G. ii. 4, 11
 Forma per se et mista materię C. i. 9, 1
 Fortuna N. ii. 4, 1. fortuna quid N. ii. 5, 1
 Frigus coarctat G. ii. 9, 11. frigidum C. iii. 8, 14
 Fumus G. ii. 4, 11
 G.
 Generatio an sit alteratio G. i. 1, 2. generatio et alteratio qua re differant G. i. 4, 1. generatio et corruptio unde G. i. 1, 6. generatio et corruptio cur sint, et quam ob causam: quid item generabile et corruptibile G. ii. 10, 1—14. generatio ut fiat G. i. 8, 9. generatio, actio et passio, quomodo fiat in eutibus G. i. 9, 1. generatio simpliciter non est, sed semper ex aliquo G. i. 3, 1. generatio non est concretio G. i. 2. generatio cur in orbem redire dicatur G. ii. 10, 12. generatio simplicium corporum G. ii. 4, 6. generatio mutua G. ii. 7, 1. generatio et corruptio Empedoclea G. i. 8, 12. generatio inæquales quid faciat G. ii. 10, 10. generationis et corruptionis quę priscis fuerit sententia C. iii. 1, 4. G. i. 1, 1. generationis cujusque quot, et quę sint principia G. ii. 9, 1
 Generata et ingenerata quomodo dicantur C. i. 11, 1. generata corruptionis expertes non sunt C. i. 12
 Glacies G. ii. 3, 6
 Grave quid N. iii. 5, 20. iv. 4, 20. C. i. 3, 2. grave et leve quid C. iv. 1, 1. de iisdem falsę opiniones confutatae C. iv. 1, 6. grave simpliciter C. iv. 4, 1, 6. gravissimum C. i. 3, 2
 Gravitatis et levitatis momentum C. iii. 2, 6
 H.
 Harmoniam an edat cęlestium corporum latio C. ii. 9, 1
 Heraclitus Ephesius C. i. 10, 2
 Heracleę columnę C. ii. 14, 19
 Homines et animalia non reflectunt in seipsos G. ii. 11, 13
 Humidum G. ii. 2, 4. humidum non est molle G. ii. 2, 7
 I.
 Idem quid N. iv. 14, 11
 Ignis quid G. ii. 3, 6. ignis generatio G. ii. 4, 10. ignis proprium G. ii. 3, 2, 4, 6
 Inclinationis effectus G. ii. 10, 6
 Infinitum esse: et quomodo sit, ac quid sit N. iii. 6, 1. infinitum quid N. viii. 10, 19. infinitum quot modis dicatur N. iii. 4, 14. infinitum determinatum esse N. iii. 8, 1. infinitum separari a sensilibus nequit N. iii. 5, 1. infiniti definitio examinata N. iii. 7, 1. infinitum in motu N. vi. 7, 1. de infinito sententię veterum N. iii. 4, 2
 Ingenerata corruptionis expertia sunt C. i. 12, 1
 Instrumentis tribuere causam ortus G. ii. 9, 12
 Intereantium quodque ut intereat G. i. 5
 Jovis tutela C. ii. 13, 4
 L.
 Latio, primus motus N. viii. 7, 1, 2. lationes plures cur C. ii. 3, 1. lationum species N. viii. 8, 1. lationum prima, circularis, eaque perpetua N. viii. 9, 1. latio prima non est causa generationis et corruptionis G. ii. 10, 5. lationis primę astra, eorumque motus C. ii. 12, 13. latio recta imitatur circularem G. ii. 10, 13. lationis celerioris et tardioris causę C. iv. 6, 1
 Leve quid N. iii. 5, 20. iv. 4, 20. C. i. 3, 2. iv. 1, 1. leve simpliciter C. iv. 4, 3, 6. levissimum C. i. 3, 2
 Linea C. i. 1, 2

- Locus an sit N. iv. 1, 1. locus quid N. iv. 1, 1. C. iv. 3, 5. locus vere quid N. iv. 4, 1. locus an species et forma cuiusque N. iv. 2, 2. loci species et differentia N. iii. 5, 21. loci contrarietates C. i. 4, 5. loca duo C. iv. 4, 10
- Lunæ facies C. ii. 8, 11
- M.
- Magnitudo continua et infinita N. vi. 2, 9. magnitudinis species C. i. 1, 2
- Materia præter elementa G. ii. 1, 2. materiæ infinitæ G. i. 5, 7. materia inseparabilis G. i. 5, 8. materiæ ignorantio erroris occasionem præbuit N. i. 8, 1
- Mathematicus a physico quid differat N. ii. 2, 1
- Medium esse ad quod ferantur gravia, et a quo ferantur levia C. iv. 4, 8
- Melissi et Parmenidis opiniones N. i. 3, 1
- Melius in omnibus appetit natura G. ii. 10, 11
- Mixtionem esse et cur: et quænam eorum sint mistilia G. i. 10, 2
- Mobilia duplicia N. v. 1, 2
- Molle G. i. 8, 16. molle quid C. iii. 1, 15
- Motiones tres C. iv. 3, 2
- Motus quid N. iii. 1, 1. motus definitioni necessaria N. vi. 8, 1. motum esse negat Zeno N. vi. 9, 1. motus non evincit vacuum esse N. iv. 7, 5. motus motui an conferri possit N. vii. 4, 1. motus quomodo inter se comparisonem habeant N. vii. 5. motus et quies cur nunc adsit rebus, nunc absit N. viii. 3, 1. motus omnis ab aliquo proficiscitur N. vii. 1, 3. viii. 4, 1. motus in duobus subjectis N. v. 6, 1. motus est perpetuus N. viii. 1, 1, 20. motus omnis in tempore N. iv. 14, 1. motus dividuus dupliciter N. vi. 4, 3. motus motui contrarius quis N. v. 5, 1. motus idem quodupliciter N. vii. 1, 7. motus infinitus qui N. viii. 8, 1. motus unus simpliciter quis N. v. 4, 1*. motus genera tria N. v. 2, 8. motus species tres N. vii. 2, 1. motus incendit C. ii. 7, 2. motus localis divisio C. i. 2, 2. motus celerrimus C. ii. 4, 9. motus præter naturam C. iii. 2, 9. motus plures et contrarii G. ii. 10, 4. motus continui efficiens G. ii. 10, 17
- Movens, et quod in loco movetur, nil habent intermedium N. vii. 2, 1. movens primum ibid. movens primum, immobile N. viii. 5, 1. movens primum, perpetuum, immobile N. viii. 5, 27. movens primum, individuum est, nec ullam habet magnitudinem N. viii. 10, 1
- Moveri proprie quid N. viii. 9, 11. moveri ab alio N. vii. 2, 3
- Mundi plures esse nequeunt C. i. 8, 6
- Mutans omne dividuum N. vi. 4, 1. mutantis, primum nihil N. vi. 5, 1. mutatio et motus differunt N. v. 5, 4. mutatio non est infinita N. vi. 10, 8. mutatio omnis in tempore N. iv. 14, 1. mutationes quot N. v. 1, 9. mutationum prima G. ii. 10, 2
- N.
- Natura quid N. ii. 1, 1. natura nil facit frustra C. i. 4, 6. natura nihil sine ratione nec frustra facit C. ii. 11, 1. natura nil facit fortuito C. ii. 8, 12
- Naturalis scientiæ finis C. iii. 7, 10
- Necessitas non impeditur G. ii. 11, 8
- Nubes et pluriæ comites G. ii. 11, 13
- Numerus N. iv. 14, 5. numerus temporis N. iv. 12, 1
- Nunc, individuum N. vi. 3, 1
- O.
- Omne ex omni fieri G. ii. 4, 1
- P.
- Pati, quid sit, quibus insit, cur, et quomodo G. i. 7, 1
- Patres vocant pueri quoslibet viros N. i. 1, 3
- Perfectum imperfecto prius N. viii. 9, 2
- Physica scientia circa quid versetur C. i. 1, 1. physici scientiæ finis C. iii. 7, 10
- Planetæ non scintillant C. ii. 8, 10
- Platonis confutatio qui præter elementa facit unam naturam G. ii. 1, 4
- Plenum quid N. iv. 6, 1
- Poli duo C. ii. 2, 12, 13
- Possibilia et impossibilia quomodo dicantur C. i. 11
- Primum quid N. vi. 5, 4
- Principium unumne an plura N. i. 2, 1. principia physica quot N. i. 6, 8. principia infinita N. i. 5, 1. principia quot N. i. 6, 1
- Privationis ignorantio erroris occasionem præbuit N. i. 9, 1
- Prius quid N. viii. 7, 6
- Puncta et lineæ an corporis materies G. i. 5, 8
- Pythagoreorum principia C. ii. 2, 7
- Q.
- Quies motui contraria quæ N. v. 6, 1
- R.
- Reflexio an in omnibus fiat similiter G. ii. 11, 14

- S.
- Sardoi heroes N. iv. 11, 1
 Schemata locum complementia C. iii. 8, 1
 Sensus scientiæ vim habet G. i. 3, 18
 Seminum mixtura C. iii. 3, 4
 Serra dividit G. ii. 9, 12
 Simile non patitur a simili G. i. 7, 1
 Simul esse N. vii. 2, 1
 Sol caloris causa C. ii. 7, 4. solis accessus et recessus, ortus et interitus G. ii. 10, 9
 Substantiæ quid C. iii. 1, 2
 Superficies C. i. 1, 2
 Sursum aut deorsum cur ferantur corpora C. iv. 3, 1
- T.
- Tactus contrarietates G. ii. 2, 3. tactus contrarietates solæ corporis species et principia efficiunt G. ii. 2, 1. tactus physicus G. i. 6, 6
 Tempus an sit existens quiddam, an sit motus, et quid sit N. iv. 10. tempus quid N. iv. 11, 7. C. i. 9, 13. tempus in omnibus N. iv. 14, 4. tempus nec motus est, nec sine motu N. iv. 11, 3. tempus, continuum et infinitum N. vi. 2. temporis esse numerum N. iv, 11, 7
 Terræ situs et figura C. ii. 13, 1. terra moveaturne an quiescat ibid. terram in medio sitam quiescere ac sphericam esse C. ii. 14. terræ generatio G. ii. 5, 9. terræ proprium G. ii. 3, 2, 4, 5
 Tonitrus vis C. ii. 9, 5
 Tremor visus C. ii. 8, 10
- U.
- Universi corpus non est infinitum C. i. 7, 1
 Unum esse omnia N. i. 2, 5. unum pluribus modis dicitur N. v. 4, 1
- V.
- Vacuum quid C. i. 9, 13. vacuum vulgo quid N. iv. 6, 4. vacui consideratio N. iv. 6, 1. vacui regio C. iv. 2, 18
 Vas quid N. iv. 2, 6
 Vitæ tempus numeratum G. ii. 10, 8

PA
3890
A2
1837
t.2

Aristoteles
Opera

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

